p-B 582

1873

Bosgoed, D.M.
Bibliotheca ichthyologica et piscatoria.

BIBLIOTHECA
ICHTHYOLOGICA ET PISCATORIA.

BIBLIOTHECA

ICHTHYOLOGICA ET PISCATORIA.

CATALOGUE

DE

LIVRES ET D'ÉCRITS

SUR

L'HISTOIRE NATURELLE DES POISSONS ET DES CÉTACÉS, LA PISCICULTURE, LES PÊCHES, LA LÉGISLATION DES PÊCHES, ETC.

RÉDIGÉ PAR

D. MULDER BOSGOED,

Bibliothécaire du „Rotterdamsch Leeskabinet".

HARLEM.
CHEZ LES HÉRITIERS LOOSJES.
1873.

BIBLIOTHECA

ICHTHYOLOGICA ET PISCATORIA.

CATALOGUS

VAN

BOEKEN EN GESCHRIFTEN

OVER DE

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS VAN
DE VISSCHEN EN WALVISSCHEN, DE KUNSTMATIGE VISCHTEELT, DE
VISSCHERIJEN, DE WETGEVING OP DE VISSCHERIJEN, ENZ.

BEWERKT DOOR

D. MULDER BOSGOED,

Bibliothecaris van het Rotterdamsch Leeskabinet.

HAARLEM,
DE ERVEN LOOSJES.
1873.

Heb ik in het voorberigt van mijne »Proeve eener ichthyologische bibliographie" reeds in het kort de aanleiding tot het bewerken van deze bibliographie vermeld, thans, nu dit werk in zooveel uitgebreider en volledíger vorm het licht ziet, geloof ik het toen medegedeelde hier wel te mogen herhalen en er zelfs iets aan te moeten toevoegen, vooral ook omdat mijne »Proeve" slechts in beperkten kring werd verspreid.

Het is bekend dat van de »Inzendingen uit Nederland, door bemiddeling van het College voor de zeevisscherijen, verzonden naar de internationale tentoonstelling van visscherij-voortbrengselen enz., te Bergen in Noorwegen, Augustus 1865", een afzonderlijken catalogus in het licht is gegeven, waarin ook is opgenomen eene lijst van werken over de visscherijen, en van plakkaten, wetten en besluiten daartoe betrekkelijk. Voor die lijst heb ik in der tijd eene kleine, onbeduidende bijdrage geleverd; maar juist door het bijeenbrengen van dat weinige kwam ik tot de overtuiging, dat er op dat gebied nog heel wat te verzamelen was en werd de lust bij mij opgewekt, om daaraan mijne snipperuren te besteden.

Ik besloot dus op den ingeslagen weg voort te gaan en voorloopig van alles, wat mij over de visscherijen onder de oogen kwam, aanteekening te houden. Maar van eenvoudig dit te doen tot het ijverig opsporen van alles, wat op dien belangrijken tak van nijverheid betrekking heeft, was slechts een enkele stap.

Was het aanvankelijk mijn plan, om mij uitsluitend tot de visscherijen te bepalen, later kwam ik tot de overtuiging, dat eene lijst van de voornaamste werken over de natuurlijke geschiedenis

van de visschen in het algemeen en van enkele soorten in het bijzonder, voor mijne verzameling onmisbaar was, al ware het slechts, omdat ook in die werken niet zelden, en somtijds zelfs zeer uitvoerig, over de vischvangst gesproken wordt.

Zoodoende had ik in den loop van het jaar 1867 reeds ongeveer 3000 nummers over de *Natuurlijke geschiedenis van de visschen*, de *Kunstmatige vischteelt*, de *Visscherijen* en de *Wetgeving op de visscherijen* bijeengebragt.

Dat ik dit aanvankelijk niet gedaan heb met het doel om die verzameling te eeniger tijd in het licht te geven, zal elkeen begrijpen, die weet welke moeijelijkheden hier te lande aan de uitgave van dergelijke werken in den weg staan. Bij het voortdurend aangroeijen van mijne kopy, werd mij echter door enkele belangstellenden den raad gegeven om te trachten, door tusschenkomst van de eene of andere wetenschappelijke inrigting, mijn werk het licht te doen zien. De pogingen, daartoe in het werk gesteld, werden met een gelukkigen uitslag bekroond.

Heeren Directeuren der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, aan wie ik mijn arbeid ter uitgave had aangeboden, besloten, na rijpe overweging, om mijne bibliographie, als aanhangsel van het tijdschrift dier maatschappij, in het licht te geven en wel zóó, dat het later een afzonderlijk boekdeeltje zou kunnen vormen.

Op deze wijze zag mijne »Proeve eener ichthyologische bibliographie", gedurende de jaren 1868—1871, het licht.

Aan de welwillende ondersteuning van Heeren Directeuren der genoemde maatschappij — en niet het minst van den Heer Prof. A. H. van der Boon Mesch, destijds Voorzitter-Directeur — waardoor de eerste krachtige stoot aan de uitgave van mijne bibliographie werd gegeven, heb ik het voornamelijk te danken, dat mijn arbeid *thans*, in zooveel uitgebreider en volledíger vorm, het licht mag zien.

Daar ik ook gedurende den tijd dat de »Proeve" ter perse was mijne nasporingen heb voortgezet en uitgebreid, had ik op het einde van 1871, nogmaals ongeveer 3000 nummers, voor de verschillende afdeelingen, bijeengebragt. Was het aanvankelijk mijn

wensch, dit als supplement te laten volgen, nadere overwegingen hebben er toe geleid dit *niet* te doen, — vooral ook omdat het supplement alsdan niet het minst belangrijke gedeelte van mijn werk zou hebben uitgemaakt — maar liever beide deelen tot één geheel om te werken.

Nu echter rees de groote en moeijelijke vraag: Hoe de onmisbare ondersteuning te vinden, om mijn werk, zóó uitgebreid en zóó vermeerderd, het licht te doen zien? Ook nu weder mogt ik in mijne pogingen daartoe gelukkig slagen.

Door de geldelijke ondersteuning toch, mij van wege Heeren Directeuren van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem, en van de Nederlandsche Handelmaatschappij te Amsterdam, toegezegd, zag ik mij gelukkig in staat gesteld mijn werk ter perse te leggen.

Ik acht het mij dan ook ten duren pligt, hier openlijk mijn warmen dank te betuigen aan Heeren Directeuren der genoemde maatschappijen voor de krachtige hulp, die zij mij zoo welwillend hebben verleend.

Zonder die vereerende hulp toch zou mijn wensch om mijn werk gedrukt te zien, waarschijnlijk niet vervuld zijn geworden.

Dit wat betreft den oorsprong van deze bibliographie, nu ook een enkel woord over de bewerking.

Een blik op de inhoudsopgave zal terstond doen zien, tot hoeverre ik gemeend heb nu mijn plan te moeten uitstrekken, en tevens zal men zich daarbij van de belangrijkheid der uitbreiding, in vergelijking met mijne »Proeve" kunnen overtuigen.

Vooral springt die vermeerdering in het oog bij de eerste afdeeling: Natuurlijke geschiedenis van de visschen, die in de »Proeve" ruim 1300 nummers telt en nu tot ongeveer 2800 nummers is aangegroeid.

Was ik vroeger van oordeel, dat eene lijst van de voornaamste werken over de natuurlijke geschiedenis van de visschen in het algemeen, en van enkele soorten in het bijzonder, voor mijne verzameling onmisbaar was, nu toch meende ik, zooveel in mijn vermogen was, alles te moeten opnemen, wat over dit onderwerp geschreven is, hetzij in speciale werken, hetzij in tijdschriften

of in de werken van geleerde genootschappen; maar tevens ook wat in reis-, land- of plaatsbeschrijvingen over de visschen is opgenomen. Verhandelingen van streng anatomischen aard en die over de fossile visschen, heb ik gemeend, — om niet *al* te uitvoerig te worden, — achterwege te moeten laten, ofschoon men wel zal bemerken, dat ik ook op dat gebied niet zelden een uitstapje heb gedaan, zoodra de vrees bij mij opkwam, dat ik, door de eene of andere anatomische verhandeling onvermeld te laten, aan de werken, die wèl in mijn kader pasten, schade zou berokkenen.

Het zal overigens wel overbodig zijn te doen opmerken, dat men over den Haring, den Zalm en de Walvisschen, behalve de speciale werken — in afzonderlijke afdeelingen vermeld — tevens de »Algemeene werken", te raadplegen hebbe.

Mogt het soms bevreemding wekken, dat aan de Natuurlijke geschiedenis van de Walvisschen ook eene plaats is aangewezen in de eerste afdeeling, — visschen — ik heb gemeend dat te moeten doen omdat de walvisch*vangst* eene belangrijke plaats inneemt in de tweede afdeeling, — visscherijen — en het niet zelden gebeurt, dat bij de natuurlijke geschiedenis van dit zoogdier, tevens de beschrijving van zijne vangst is gevoegd.

Bij de groote verwachtingen, die men — vooral in den laatsten tijd — van de Kunstmatige vermenigvuldiging der visschen, uit een industrieël oogpunt, koestert, geloof ik er hier wel op te mogen wijzen, dat de afdeeling in mijne bibliographie aan dit onderwerp gewijd, ruim 180 nummers telt. Belangstellenden hebben dus ruimschoots gelegenheid om hunne kennis te verrijken met hetgeen — vooral in het buitenland — over dit gewigtig onderwerp het licht heeft gezien.

Indien ik zelf een oordeel mogt uitspreken over de waarde van dezen arbeid, in vergelijking met mijne »Proeve", dan zou ik zeker geen oogenblik aarzelen om aan de tweede afdeeling — de visscherijen — den voorrang te geven. Mijne voortgezette nasporingen toch hebben mij een schat van werken leeren kennen, waarin mededeelingen betreffende de visscherijen voorkomen, die voor hem, die over dit hoogst belangrijk onderwerp iets meer verlangt te weten, dan hetgeen in de bekende handboeken is neêrgelegd,

onmisbaar zijn. Dit zal voornamelijk blijken als men de rubriek »Algemeene werken" opslaat, waarvan die, welke uitsluitend op de Nederlandsche en de Engelsche visscherijen betrekking hebben, afzonderlijk zijn geplaatst.

Met een oogopslag kan men daar zien, wat b. v. in »the Nautical Magazine, Macpherson's Annals of commerce, Bremer Handelsblatt, Annuaire de l'économie politique, of door een Pieter de la Court, Luzac, Wagenaar, de Jonge (Zeewezen), de Hollantse en Europesche Mercurius, Nederlandsche Jaarboeken, Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden, enz. over de visscherijen te vinden is. Terwijl men bij de Engelsche visscherijen een aantal zeldzame en weinig bekende werkjes zal aantreffen, die voor de geschiedenis dier visscherijen — ook ten opzigte van ons land — van veel gewigt zijn.

Mogt men welligt verwacht hebben, dat de litteratuur over den hoofdtak der visscherijen — de Haringvisscherij — veel uitgebreider zou zijn dan de 150 nummers, die ik, in de aan dit onderwerp gewijde afdeeling, heb vermeld, dan bedenke men dat de zooeven besproken »Algemeene werken" in de eerste plaats voor de haringvisscherij moeten worden geraadpleegd.

Thans zijn wij aan eene afdeeling genaderd, die ik gaarne onder de belangrijkste van mijne bibliographie zou willen rangschikken, die ik — ik beken het gaarne — met een zekere voorliefde bewerkt heb .... de Walvischvangst! Welk een schat van herinneringen aan de kloeke daden onzer voorouders, aan die koene zeevaarders en ondernemende kooplieden, biedt toch dit onderwerp aan! Men denke slechts aan die herhaalde pogingen, met zulke gebrekkige hulpmiddelen, om in het hooge Noorden een doortogt naar Indië en China te zoeken.

Was het aanvankelijk mijn voornemen, om zooveel mogelijk alle reizen *naar* en beschrijvingen *van* de Noordpoolstreken op te nemen, ik heb dat plan laten varen toen ik bemerkte, dat ik daardoor wèl mijn werk aanmerkelijk zou uitbreiden, echter zonder daardoor tevens mijn doel te bevorderen. Niet *alle* reisbeschrijvingen toch bevatten bijzonderheden betreffende den Walvisch en zijne vangst, en daarom meende ik de eerste reizen der Engelschen

ter walvischvangst tot mijn »point de départ" te moeten kiezen.

Werden toch door die natie, volgens Macpherson (nº. 3038), en »de Walvischvangst" (n° 3183), reeds in het jaar 1608 schepen ter walvischvangst naar de vischgronden bij Spitsbergen uitgezonden, zeker is het dat Jonas Poole in 1610, op zijn ontdekkingstogt voor de »Moscovian Company", méér voordeel ziende in het vangen van walvisschen en walrussen, dan in het zoeken naar onbekende landen, het hoogst belangrijke berigt van rijke vischgronden bij Spitsbergen te hebben ontdekt, aan zijne meesters in Engeland overbragt. Het gevolg daarvan was, dat reeds in het volgende jaar twee schepen, onder bevel van Thomas Edge en Jonas Poole, ter walvischvangst werden uitgezonden. Een jaar later verschenen ook terzelfder plaatse, met hetzelfde doel, de eerste Hollandsche schepen. Over de twisten daardoor ontstaan tusschen de Engelschen en onze landgenooten, en over het door eerstgenoemden beweerde *regt* op dien vischgrond, vindt men in deze bibliographie verschillende bronnen vermeld.

Men meene echter niet dat ik den ontdekkers van Spitsbergen, onze onvergetelijke Willem Barendtz, Jacob van Heemskerk en Jan Cornelisz. Rijp, geen regt zal laten wedervaren. Hunne herhaalde togten (1594—1597), die ik hier slechts heb te noemen, om ze elkeen voor den geest te roepen, door Jan Huyghen van Linschoten en Gerrit de Veer beschreven, zal men in deze afdeeling niet te vergeefs zoeken. Zelfs heb ik eene belangrijke mededeeling betreffende walvisschen, door J. H. v. L. opgeteekend, opzettelijk bij zijn werk vermeld (zie Nº. 3503). Ware er in dien tijd meer acht op geslagen, dan hadden onze voorouders eenige jaren vóór de Engelschen ter walvischvangst kunnen stevenen, en daardoor welligt latere twisten kunnen voorkomen.

Die eerste reizen der Engelschen ter walvischvangst zijn bijna uitsluitend te vinden in de even zeldzame als kostbare verzameling van reisbeschrijvingen, door Purchas verzameld en uitgegeven (zie Nº. 3423), waarvan een buitengewoon fraai exemplaar in de Koninklijke Boekerij te 's Gravenhage berust, dat ik, door de zoo bekende welwillendheid van den bestuurder dier inrigting, den Heer M. F. A. G. Campbell, heb kunnen raadplegen.

Wat de ontdekkingstogten in het Noorden voor de walvischvangst zijn geweest, dat hebben de vroegste reizen naar Amerika, meer bepaald naar het noordelijk gedeelte, voor de Newfoundlandsche Kabeljaauwvisscherij gedaan, zooals o. a. blijkt uit: Hakluyt's Voyages, navigations, and discoveries, (N°. 3664); de reizen van John Davis (N°. 3630), Macpherson's Annals of commerce, e. a. Tevens zal men voor de kennis van de IJslandsche Kabeljaauwvisscherij in deze afdeeling vele bronnen vermeld vinden.

Betreffende de Kustvisscherij vindt men op blz. 259 slechts enkele afzonderlijke werken vermeld. Voor dezen tak der visscherij raadplege men vooral de reeds genoemde »Algemeene werken".

Bij de afdeeling Oestervisscherij en Oesterteelt heb ik de voornaamste speciale werken over de natuurlijke geschiedenis van de week- en schelpdieren — die uit den aard der zaak niet bij de »Algemeene werken" van de eerste afdeeling zijn opgenomen — laten voorafgaan, daar men toch voor de juiste kennis van dit schelpdier, vooral die hoofdwerken zal moeten raadplegen.

De 600 werkjes, — meest van Engelschen oorsprong, — die men in de afdeeling Riviervisscherij, Hengelkunst, Zalmvisscherij, aantreft, zijn zeker meer dan voldoende om te bewijzen hoe »the true art of angling" aan de overzijde van het kanaal niet alleen ijverig, maar ook wetenschappelijk beoefend wordt; terwijl het kleine aantal werkjes in onze taal geschreven, ons doet zien, dat wij, Hollanders, geen *echte* hengelaars zijn.

Aan het slot van deze afdeeling heb ik enkele werken bijeengevoegd, die uitsluitend over de Zalmvisscherij handelen; toch moet ik er op wijzen, dat deze visscherij ook in enkele andere van de in deze afdeeling genoemde werken, uitvoerig behandeld wordt.

De bronnen waaruit ik deze rijke litteratuur over de riviervisscherij voornamelijk heb geput, zijn aan het slot dezer afdeeling vermeld. Vooral was mij Westwood's »Bibliotheca piscatoria" van veel dienst.

Tevens al de bronnen te noemen, die ik bij de bewerking der reeds genoemde afdeelingen heb gebruikt, zou eene moeijelijke taak zijn, bovendien spreekt elk nummer als 't ware voor zich zelf.

Maar toch zou ik mij van ondankbaarheid moeten beschuldigen, indien ik niet met erkentelijkheid gewaagde van de groote verpligting, die ik b. v. heb aan *Engelmann* und *Carus*, Bibliotheca Zoologica; het 1e deel (inleiding en bronnen) van *Cuvier* et *Valenciennes*, Histoire naturelle des poissons; *Watt's* Bibliotheca Britannica; *Gunther's* Zoological Record; Catalogue of scientific papers published by the Royal Society; *Reuss*, Repertorium commentationum, Catalogue de la bibliothèque de M. Huzard, om van een aantal andere catalogussen en de bekende groote bibliographische werken niet te spreken.

Men zal gelegenheid hebben om op te merken, dat ook de Noordsche litteratuur over visschen en visscherijen in dit werk ruim vertegenwoordigd is. Het is voornamelijk door de welwillendheid van den Heer A. P. van Stolk, lid van het College voor de zeevisscherijen, dat ik de daarvoor onmisbare bronnen heb kunnen raadplegen.

En nu een enkel woord over de laatste afdeeling, de Wetgeving op de Visscherijen, een onderwerp, dat men op *deze* wijze bewerkt — voor zooverre het namelijk de Nederlandsche wetgeving betreft — welligt in deze bibliographie niet zou verwachten.

Ik heb mij namelijk niet uitsluitend bepaald tot het opgeven van de bronnen, waarin al die charters, resolutiën, ordonnantiën, plakkaten, wetten en reglementen te vinden zijn, maar ik heb gemeend *uit* die bronnen — en ik noodig belangstellenden dringend uit daarvan even kennis te willen nemen op blz. 309 en 410 — kortelijk te moeten aanteekenen, welke bepalingen gemaakt, welke subsidiën verleend, welke wetten en besluiten vastgesteld zijn ten opzigte van onze visscherijen, sedert het jaar 1235 tot op het einde van 1872. Op deze wijze toch geloof ik een kort chronologisch overzigt van de geschiedenis onzer visscherijen, over een ruim 600jarig tijdvak, óf — zooals de Heer Fred. Muller zich zeer eigenaardig heeft uitgedrukt [1]) »een kader voor die geschiedenis" — te hebben geleverd, zooals tot op dit oogenblik niet bestond, en waardoor men nu in staat is gesteld zich, op een gegeven tijdstip, van den

[1]) Nieuwsbl. v. d. Boekh. 24 Febr. 1871.

toestand of den gang der visscherijen te kunnen vergewissen.

Uit dit chronologisch overzigt blijkt bovendien van welk gewigt de visscherijen voor ons land eenmaal zijn geweest. Al had men toch nog nooit gehoord, dat b. v. de Haringvisscherij in vroeger jaren Holland's *goudmijn* werd genoemd, dan zal een blik in deze bladzijden doen zien, dat de hoogste Staatscollegiën des lands zich bijna dagelijks met het overwegen der belangen van de visscherij bezig hielden; dat die visscherijen met de staatsbelangen ten naauwste verbonden waren; dat men bij het uitbreken van een buitenlandschen oorlog terstond het oog had op de bemanning der visschersvloot, om uit haar midden de helden te roepen, die het vaderland noodig had tot handhaving van zijn roem als zeemogendheid van den eersten rang.

Mogt dus vooral deze afdeeling eenige belangstelling ontmoeten, ik zou het mij tot loon rekenen voor de vele uren van ingespannen arbeid, die mij het doorsnuffelen van stapels folianten hebben gekost, om eene kleine bijdrage te leveren ter herinnering aan Holland's roem.

Men zal welligt de opmerking maken, dat ik aan deze afdeeling nog meer uitbreiding had kunnen geven, dat ik b. v. ook de verschillende stedelijke keuren op de visscherijen had kunnen opnemen; dat ik melding had moeten maken van de stukken, die in verschillende gemeente-archieven bewaard worden.

Ik heb echter gemeend dit te kunnen nalaten, omdat die stukken in den regel van meer lokalen aard — en dus minder van algemeen belang — zijn. Ook vreesde ik daardoor eene te groote uitbreiding aan mijn werk te zullen geven en, — last not least — tijd en gelegenheid ontbraken mij om ook die bronnen te doorsnuffelen, in de verschillende plaatsen, waar ze bewaard worden. Bovendien zal men in de provinciale- en stedebeschrijvingen in de afdeelingen: Nederlandsche visscherij, Haringvisscherij en Walvischvangst, verschillende keuren vermeld vinden, terwijl ik overigens moet verwijzen naar de van enkele archieven in het licht gegeven inventarissen.

Dat ik de wetgeving van de overige landen van Europa niet op dezelfde uitvoerige wijze heb kunnen bewerken, zal men mij

wel willen toegeven. Voorcerst liggen de daartoe benoodigde bronnen niet onder mijn bereik, maar bovendien zou zulk een arbeid èn mijn tijd èn mijne krachten te boven gaan. Men beschouwe dus het door mij geleverde betrekkelijk de wetgeving op de visscherijen in die landen meer als een aanhangsel.

Ik zal er wel niet op behoeven te wijzen, hoe de visscherijen voortdurend een onderwerp van overweging tusschen verschillende natiën uitmaakten. Dit bragt mij op het denkbeeld om de voornaamste Tractaten, die daarvan het gevolg zijn geweest, aan mijn werk toe te voegen. Voor een groot gedeelte heb ik dat gedaan aan de hand van Kluit, die in zijn »Historia federum Belgii federati" (N°. 3158) enkele visscherij-tractaten, tusschen Nederland en andere mogendheden gesloten, bespreekt. Bovendien vond ik ook in andere bronnen verschillende tractaten vermeld, die bepalingen omtrent de visscherijen inhouden. Toch houd ik mij overtuigd, dat in vele andere tractaten van »Vrede, Commercie en Marine" ook wel een enkel artikel aan de visscherijen zal zijn gewijd, maar ik kon mijn ontdekkingstogt moeijelijk tot het doorsnuffelen van *alle* tractaten uitstrekken.

En hiermede ben ik aan het einde van hetgeen ik over de verschillende afdeelingen van mijn werk meende te moeten zeggen. Of nu de wijze van bewerking ieders goedkeuring zal wegdragen? Ik mag het zelfs niet hopen. Maar toch meen ik mij te mogen vleijen, dat het *plan* bij velen bijval zal vinden.

Niet alleen toch heb ik in deze bibliographie opgenomen de werken en geschriften, die *uitsluitend* over visschen of visscherijen handelen, maar tevens heb ik vermeld de bijdragen in een groot aantal tijdschriften in verschillende talen, of in de werken van geleerde genootschappen verspreid; zelfs belangrijke dagblad-artikelen, en vooral ook hetgeen over deze onderwerpen in verschillende wetenschappelijke werken, hetzij van historischen of natuurkundigen aard, voorkomt. Is het toch mijne stellige overtuiging, dat dit de *eenige* weg is om tot eene zoo volledig mogelijke bibliographie over een gegeven onderwerp te geraken, — al is de arbeid daartoe vereischt, soms wel een weinig afschrikkend — dan twijfel ik ook niet, dat degenen, die mijn werk zullen inzien — liever

nog *gebruiken* — het daaromtrent wel met mij ééns zullen zijn.

Dat overigens mijn werk vele gebreken heeft, dat het nog verre van volledig is, ik ben er helaas! ten volle van overtuigd. Reeds nu ontbreken enkele werken en tijdschrift-artikelen, die in den loop van 1872—73 zijn verschenen, en die niet konden opgenomen worden, omdat mijn werk in het begin van 1872 ter perse ging. Niets zal mij dan ook aangenamer zijn, dan van belangstellenden welwillende aanmerkingen, of bijdragen die welligt later ter completering kunnen strekken, te mogen ontvangen.

Mogt men hier of daar op onjuistheden in de titelbeschrijvingen stuiten, dan strekke ter mijner verschooning dat ik de titels veelal moest geven, zóóals ik ze vermeld vond in de geraadpleegde bronnen.

Ofschoon ik bij alle afdeelingen — behalve de Nederlandsche wetgeving — de alphabetische orde, volgens de namen der schrijvers heb gevolgd, meende ik toch een algemeen alphabetisch naamregister aan mijn werk te moeten toevoegen, vooral ook omdat dezelfde schrijver niet zelden in verschillende afdeelingen wordt genoemd. Tevens vertrouw ik, dat de verwijzingen bij de inhoudsopgave gevoegd, het gemakkelijk gebruik van dit werk zullen bevorderen.

Opdat men ook buiten ons vaderland in deze bibliographie den weg zal kunnen vinden, heb ik bij de hoofden der verschillende afdeelingen, de voorrede en de inhoudsopgave, eene vertaling in het fransch gevoegd.

En nu een woord van welgemeenden dank aan *allen*, die mij op de eene of andere wijze behulpzaam zijn geweest in het tot stand brengen van dit werk; die mij met hun invloed, hun raad of hunne boeken hebben ten dienste gestaan. Vooral gevoel ik mij verpligt aan de Heeren: Mr. L. Ph. C. van den Bergh, Dr. P. Bleeker, M. F. A. G. Campbell, Mr. P. F. Hubrecht, Mart. Nijhoff en Dr. A. Vrolik te 's Gravenhage; A. A. van Bemmelen, Mr. J. C. E. Baron van Lynden, J. H. Scheffer en A. P. van Stolk te Rotterdam; Fred. Muller en G. F. Westerman te Amsterdam; C. J. Bottemanne Mz. en P. A. Tiele te Leiden; J. P. van Visvliet te Middelburg, J. P. J. W. Korndörffer te Breda en J. L. Beijers te Utrecht. Terwijl ik bovendien aan de Heeren van Bemmelen, Campbell, Scheffer, Tiele en Westerman mijn warmen dank betuig

voor de moeite, die zij wel aan de drukproeven hebben willen besteden, vooral ook door daarin aan te teekenen, welke van de door mij genoemde werken, in de aan hunne zorgen toevertrouwde boekerijen, aanwezig zijn.

Een boek te kennen en te weten in welke bibliotheek het te vinden is, zijn toch zaken, die niet altijd gepaard gaan. Daarom vertrouw ik dan ook, dat de bij een aantal werken voorkomende aanwijzingen waar ze te vinden zijn, voor degenen, die deze bibliographie zullen raadplegen, eenig nut zullen hebben.

Die medewerking, belangstelling en aanmoediging, die ik op deze wijze zoo ruimschoots mogt ondervinden, waren mij tot grooten steun, bij mijne dikwijls niet gemakkelijke taak. Hoogst aangenaam was het mij dan ook, in den loop van dit jaar, van het bestuur van het »Deutsche Fischerei-Verein", een zilveren herinnerings-medaille te ontvangen, voor het inzenden van het eerste gedeelte van dit werk, op de in April j.l. te Berlijn gehouden visscherij-tentoonstelling.

Ik eindig met de woorden waarmede ik de voorrede van mijne »Proeve" besloot: Mogt het mij gelukt zijn aan de beoefenaars van de door mij behandelde onderwerpen, maar vooral aan den toekomstigen schrijver van eene geschiedenis der Nederlandsche visscherijen, veel moeite en kostbaren tijd van lastig — en dan nog dikwijls onvruchtbaar — zoeken bespaard, en eenigszins aangetoond te hebben, hoe rijk en veelomvattend de litteratuur — óók de onze — over visschen en visscherijen is, en tevens den visscher van beroep een schat van boeken aangewezen te hebben, waarmede hij zijn voordeel kan doen, dan zou ik de voldoening smaken mijne snipperuren nuttig besteed, en ook iets bijgedragen te hebben tot ontginning van het rijke veld der bibliographie.

Rotterdam, 3 December 1873.

D. MULDER BOSGOED.

Dans la préface de mon „Essai d'une Bibliographie ichthyologique", j'ai dit quelques mots sur les motifs de cette publication; maintenant, que ce travail va se publier sous une forme bien plus étendue et plus complète, il ne me suffit pas de répéter ces paroles; il faudra que j'y ajoute quelques détails, mon *Essai* ne s'étant répandu d'ailleurs que dans un cercle fort étroit.

On sait que lors de l'exposition internationale de produits de pêche, etc. qui eut lieu à Bergen, en Norvège, août 1865, il se publia un catalogue des envois de la Hollande, par l'entremise du Collége des pêches maritimes; on y trouve une liste d'ouvrages sur les pêches et des placards, lois et décrets relatifs à cette branche. J'ai fourni pour cette liste quelques matériaux insignifiants, mais tout en faisant mes recherches j'eus l'occasion de remarquer que ce terrain a été peu défriché, et l'envie me prit d'y consacrer mes loisirs.

Je pris donc le parti de poursuivre mon but en me bornant d'abord à noter tout ce qui se présenta à mes yeux quant à la pêche. Or, il n'y eut qu'un pas de ces travaux à une recherche minutieuse de tout ce qui se rapporte à cette importante branche d'industrie. Bien qu'au début je voulusse me borner exclusivement à la pêche dans toute son étendue, bientôt je me disais qu'une nomenclature des principaux ouvrages sur l'histoire naturelle des poissons en général et de quelques espèces en particulier, serait indispensable à mon recueil, attendu que ces ouvrages parlent bien souvent, parfois très-amplement même, sur l'art de la pêche.

De cette manière j'avais recueilli dans le cours de l'an 1867 environ 3000 articles sur *l'histoire naturelle des poissons*, la *pisciculture*, la *pêche* et la *législation de la pêche*.

En travaillant à cette étude, je ne me proposais pas de publier ce recueil; quiconque connaît les difficultés qu'une pareille publication rencontre dans ce pays, le comprendra sans doute.

Quelques personnes bienveillantes, qui remarquaient le volume toujours croissant de mes travaux, me conseillèrent toutefois de le faire publier par l'entremise de quelque Société scientifique. Les efforts que je fis dans ce but ont été couronnés d'un plein succès. Messieurs les Directeurs de la Société néerlandaise

pour l'encouragement de l'Industrie, à qui j'avais présenté mon traité, résolurent, après de sérieuses délibérations, de publier ma Bibliographie comme appendice de leur revue périodique, de manière que plus tard ces feuilles pourraient former un volume séparé.

Voilà comment mon „Essai d'une bibliographie ichthyologique" vit le jour pendant les années 1868 à 1871.

Aujourd'hui que mon ouvrage va paraître bien plus étendu et plus complet, je dois mes plus vifs remercîments à la protection bienveillante de M.M. les Directeurs de la dite Société; particulièrement à M. le professeur A. H. van der Boon Mesch, alors président-directeur, puisque ce sont eux qui ont donné l'impulsion à la publication de ma bibliographie.

Pendant l'impression de *l'Essai*, j'ai toujours continué et amplifié mes recherches, de sorte qu'à la fin de 1871, j'eus de nouveau réuni 3000 numéros environ, répandus sur les diverses divisions. J'ai pensé un moment à les publier comme supplément de l'Essai; mais bien considéré j'ai renoncé à ce projet, — le supplément étant dans ce cas la partie la plus intéressante de l'ouvrage; j'ai donc préféré à retoucher le tout et d'en faire un seul volume.

La grande et difficile question se présenta alors: où trouver les secours indispensables pour faire paraître mon écrit si considérablement augmenté? Heureusement mes efforts ont été cette fois encore couronnés d'un plein succès. Les secours pécuniaires promis de la part de M.M. les Directeurs de la Société hollandaise des sciences à Harlem, et de la Société néerlandaise de commerce à Amsterdam, m'ont mis à même de faire imprimer mon travail. Aussi je me crois obligé de leur en témoigner ici ma plus vive reconnaissance.

Voilà ce qui se rapporte à l'origine de cette bibliographie; quelques mots encore sur le travail même.

Un coup d'œil dans la table des matières suffira pour que l'on soit convaincu du plus grand intérêt de cet ouvrage, comparé à *l'Essai*, et pour voir jusqu'où j'ai cru devoir étendre mon plan primitif.

Principalement la première partie traitant sur *l'Histoire naturelle des poissons* a été considérablement augmentée. Dans l'Essai il n'y eût que 1300 et quelques numéros; ce nombre est accru jusqu'à 2800 environ.

Dès le commencement j'eus la conviction qu'une liste des principaux ouvrages sur l'histoire naturelle des poissons en général et de quelques espèces en particulier serait indispensable à mon recueil; il va sans dire que j'ai cru dans cette nouvelle édition devoir recueillir tout ce qui me fut possible de trouver sur cette matière, soit dans les œuvres spéciales, soit dans les revues ou traités de Sociétés savantes et même ce qui se trouve sur les poissons dans les relations de voyage et les ouvrages d'ethnographie et de topographie. Pour ne pas trop m'étendre je n'ai pas fait mention de traités sur les poissons fossiles ou purement anatomiques; on remarquera cependant que ci et là j'ai abordé aussi ce terrain, lorsqu'en négligeant de citer quelque traité anatomique je craignais faire tort aux ouvrages que j'avais mentionnés.

Il va sans dire que, quant au *hareng*, au *saumon* et aux *cétacés*, il faudra consulter les ouvrages généraux aussi bien que les ouvrages spéciaux qui se trouvent placés dans les divisions respectives.

Si quelque lecteur trouve étrange de rencontrer l'histoire naturelle des *cétacés* parmi celle des poissons dans la première partie, je lui dirai que je ne pus m'en abstenir, attendu que la *pêche* de la baleine occupe une place importante dans la seconde partie de cet ouvrage traitant sur *les pêches*, et que très-souvent la description de la pêche se trouve dans l'histoire naturelle de ce mammifère.

Les grandes attentes qu'on a des résultats de la *pisciculture* d'un point de vue industriel, surtout dans les dernières années, m'ont induit à prêter une attention particulière aux ouvrages qui en parlent. Plus de 180 numéros sur ce sujet ont été insérés dans cette bibliographie; les amateurs trouveront par conséquent de quoi enrichir leurs connaissances d'après ce qui a vu le jour sur cet important sujet, surtout dans les pays étrangers.

S'il me fut permis de dire mon opinion sur la valeur de ces travaux, comparés à ceux de mon „Essai", je n'hésiterais nullement à donner la préférence à la seconde partie traitant sur *les pêches*. Mes recherches et perquisitions continuelles m'ont fait connaître une infinité d'ouvrages, où se trouvent des détails sur les pêches, indispensables à ceux qui en voudront plus savoir que ce que les manuels connus rapportent sur un sujet de si grande importance. On s'en convaincra aisément en feuilletant la division des „ouvrages généraux"; ceux qui se rapportent aux pêches hollandaises et anglaises s'y trouvent indiqués séparément.

Il suffit d'un coup d'œil pour voir ce qu'on trouve sur la pêche e. a. dans The Nautical Magazine, Macpherson's Annals of Commerce, Bremer Handelsblatt, Annuaire de l'économie politique"; ou bien ce qu'en disent: Pierre de la Court, Luzac, Wagenaar, de Jonge (zeewezen), „Hollantse en Europesche Mercurius, les Annales néerlandaises, le „Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden", etc.; tandis que parmi les livres anglais sur la pêche on rencontrera un assez grand nombre de livres rares et peu connus, d'une assez grande importance quant à l'histoire de la pêche, même à l'égard de notre pays. Quelqu'un pourrait-il s'attendre à un nombre plus considérable d'ouvrages sur la branche principale de la pêche, c'est-à-dire celle du *hareng*, que les 150 articles insérés dans le chapitre sur cette branche, je me permettrais de lui faire observer qu'en premier lieu les ouvrages généraux, dont je viens de parler, doivent être consultés sur la littérature de cette pêche.

Nous sommes arrivés à un chapitre que j'aimerais voir compter parmi les plus importants de ma bibliographie, que j'ai traité avec quelque préférence, je veux dire: *la pêche de la baleine*.

Combien ce sujet nous offre de bienfaisants souvenirs des exploits courageux de nos ancêtres, de ces navigateurs hardis, de ces négociants entreprenants! On n'a qu'à penser aux efforts réitérés pour trouver le passage par le Nord de l'Asie vers la Chine et les Indes orientales, dans un temps où l'on manquait de tant de ressources et de moyens, aujourd'hui à la portée de tous!

D'abord j'eus l'intention de recueillir autant que possible toutes les relations de voyage aux régions du Pôle arctique et les descriptions de cette partie du monde; j'y ai renoncé en remarquant que mon ouvrage grossirait considérablement par cette énumération, mais sans que mon but en fût mieux atteint.

Non pas tous ces journaux renferment des détails sur la baleine et la pêche; j'ai préféré par conséquent de prendre comme point de départ les premiers voyages des Anglais pour la pêche de la baleine. Selon Macpherson (No. 3038) et le „Walvischvangst (N°. 3583), cette nation envoya déjà l'an 1608 des navires pour la pêche de la baleine aux eaux du Spitsberg, et Jones Poole dans son expédition de 1610 pour le „Moscovian Company", voyant plus de profit à prendre les baleines et les morses qu'en cherchant des pays inconnus, fit un rapport très-important à ses maîtres en Angleterre concernant les eaux près de Spitsberg qu'il avait trouvées peuplées du cétacé. On profita de ce rapport et lors de l'année suivante deux navires sous le commandement de Thomas Edge et de Jonas Poole furent expédiés pour la pêche de la baleine. L'année suivante ces mêmes régions furent visitées dans le même but par les Hollandais. Quant aux dissensions entre les Anglais et nos compatriotes qui en résultèrent, et sur le prétendu droit de ces eaux que ceux-là voulaient faire valoir, on en trouvera différentes sources dans cette bibliographie.

Qu'on ne croie pas que j'ai oublié de faire mention de la découverte du Spitsberg par nos célèbres Willem Barendtz, Jacob van Heemskerk et Jan Cornelisz Rijp. Leurs expéditions depuis 1594 à 97, qu'il suffit de nommer ici pour que tout le monde se les rappelle, décrites par Jan Huyghen van Linschoten et Gerrit de Veer se trouvent dûment insérées dans cette division. Même j'ai mentionné spécialement un avis important sur la baleine par J. H. v. L., en citant son ouvrage (voir No. 3503). Si dans ce temps on y eût fait attention, nos aïeux auraient pu aller à la pêche de la baleine avant les Anglais de plusieurs années et probablement les querelles postérieures eussent été prévenues.

Ces premiers voyages des Anglais pour la pêche de la baleine se trouvent presque exclusivement dans le recueil aussi rare que précieux des voyages de Purchas (voir No. 3423) dont un exemplaire précieux se trouve dans la Bibliothèque royale de la Haye; la bienveillance connue du Directeur de cette institution, M. M- F- A- G- Campbell, m'a mis en état de consulter cet intéressant recueil.

Ce que les découvertes au Nord furent pour la pêche de la baleine, les premiers voyages vers l'Amérique, particulièrement dans la partie septentrionale, l'ont été pour la *pêche de la morue* dans les eaux de Terre-Neuve, comme l'on voit entre autres dans: Hakluyt's voyages, navigations and discoveries (No. 3664); les voyages de John Davis (No. 3630); Macpherson's Annals of Commerce, et d'autres. Dans la même division on trouvera nommées beaucoup de sources pour la connaissance de la pêche de la morue, dans les eaux de l'Islande.

Quant à la *pêche côtière*, on n'en trouvera cités (p. 259) que quelques ouvrages séparés. Les „ouvrages généraux" devront être consultés pour cette branche de la pêche.

Dans la division sur la *pêche et la culture des huîtres*, j'ai d'abord mentionné les principaux ouvrages spéciaux sur l'histoire naturelle des mollusques et des crustacés, non cités parmi les ouvrages généraux de la première partie. Pour la profonde connaissance de ce crustacé il sera de la première nécessité de consulter ces ouvrages du premier rang.

Les 600 opuscules — pour la plupart d'origine anglaise — qui sont nommés dans la division de la *pêche fluviale*, la *pêche à la ligne*, la *pêche du saumon*, seront sans doute plus que suffisants pour prouver comment le „true art of angling" se pratique, au-delà de la Manche, non seulement avec énergie, mais encore méthodiquement; tandis que le petit nombre de livres en langue hollandaise prouve que nous autres Hollandais, ne sommes pas les véritables pêcheurs à la ligne.

A la fin de la même division j'ai cité quelques ouvrages, traitant exclusivement de la pêche du saumon; il ne sera pas inutile de dire cependant, que cet art est traité d'une manière détaillée dans quelques-uns des autres ouvrages nommés dans cette division.

Les sources d'où j'ai principalement puisé cette riche nomenclature sur la pêche dans les eaux douces se trouvent à la fin de cette division. La „Bibliotheca piscatoria" de M. Westwood surtout m'a rendu d'importants services.

Nommer toutes les sources dont je me suis servi en rédigeant les divisions déjà nommées, serait une tâche difficile, chaque numéro répondant d'ailleurs pour lui-même. Je me rendrais coupable d'ingratitude pourtant en me taisant sur les grandes obligations que je dois entre autres à *Engelmann* und *Carus*, Bibliotheca zoologica; le premier tome (avant-propos et sources) de *Cuvier* et *Valenciennes*, Histoire naturelle des poissons; *Watt's* Bibliotheca Britannica; *Günther's* Zoological Record; Catalogue of scientific papers published by the Royal Society; le catalogue de la bibliothèque de M. *Huzard*; ajoutez-y un grand nombre d'autres catalogues et les grands ouvrages bibliographiques.

On aura occasion de remarquer que la littérature des pays du Nord sur les poissons et la pêche occupe une place importante dans cet ouvrage. C'est principalement la bienveillance de M. A.-P. van Stolk, membre du collége des pêches maritimes, qui m'a fourni l'occasion de consulter sur cet article les sources indispensables.

Encore quelques mots sur la dernière division, la *législation sur la pêche*, sujet qui, rédigé de cette manière — du moins pour ce qui concerne la législation néerlandaise — semblerait peut-être un peu déplacé dans cette bibliographie. Je ne me suis pas borné exclusivement à énumérer les sources, où l'on pourra trouver tous ces chartres, résolutions, ordonnances, placards, lois et réglements, mais j'ai cru devoir noter d'après ces sources (qu'on veuille s'en convaincre, pp. 309 et 410) quelles précautions ont été prises, quelles résolutions ont été publiées, quels subsides ont été accordés, quelles lois ont été arrêtées à l'égard de nos pêches, depuis l'an 1235 jusqu'à la fin de 1872. En agissant ainsi, j'ai cru avoir fourni un aperçu chronologique de l'histoire de notre pêche, pendant

une période de plus de six siècles, ou bien — pour me servir des paroles caractéristiques de M. Fréderic Muller „un cadre pour cette histoire, tel qu'il en manquait jusqu'à nos jours"; avantage sensible pour quiconque voudra se mettre à la hauteur, à une époque donnée, de l'état et de la marche des différentes branches de la pêche.

En outre il résulte de cet aperçu chronologique la grande importance que la pêche a eu jadis pour notre pays. Supposé que quelqu'un eût ignoré jusqu'ici que la pêche du hareng fut nommée autrefois la *mine d'or* de la Hollande, un coup d'œil dans ces pages lui fera voir que les Colléges d'Etat les plus éminents s'occupaient presque continuellement des délibérations sur les intérêts de la pêche; que ces mêmes pêches se liaient étroitement aux intérêts de l'Etat; que lors d'une guerre avec les grandes puissances de l'Europe on fixa d'abord l'attention à l'équipement de la „flotte des pêcheurs", pour appeler de son sein les héros dont la patrie avait besoin pour maintenir son rang et sa gloire de puissance maritime du premier ordre.

Si donc cette division en particulier trouvât quelque appréciation, je me trouverais récompensé des veilles et des travaux assidus, que m'ont coûtés les recherches dans la multitude des in-folio pour contribuer à faire mieux connaître l'ancienne gloire de la Hollande.

D'un autre côté on pourra observer peut-être qu'il m'eût fallu donner une plus grande extension à cette division en faisant mention p. e. des ordonnances des principales villes quant à la pêche et des pièces relatives à ce sujet, déposées en divers archives communaux. Mais ces pièces étant en général d'un caractère plus local qu'universel, j'ai pu les passer sous silence, aussi pour ne pas donner une trop grande extension à mon ouvrage. D'ailleurs le temps et les moyens me manquaient pour fouiller encore ces sources dans les divers lieux où on les trouve conservées. Aussi on en remarquera plusieurs dans les descriptions des provinces et les topographies aux divisions: pêche néerlandaise, pêche du hareng et pêche de la baleine; puis je m'en réfère aux inventaires publiés de quelques archives.

On ne me reprochera pas, j'espère, que la législation des autres pays de l'Europe soit moins amplement traitée. En premier lieu les sources indispensables ne se trouvaient pas à ma portée, et d'ailleurs un pareil travail excéderait mes forces et prendrait par trop de temps.

Qu'on regarde donc le peu que je mentionne relatif à la législation sur la pêche en France, en Angleterre, en Allemagne, en Scandinavie, etc. plutôt comme appendice de celle de la Hollande.

Sans contredit les pêches faisaient en tous temps un sujet de délibération parmi les diverses nations, ce qui me suggéra l'idée d'ajouter à mon livre une liste des principaux traités, qui en furent le résultat. Ordinairement je me suis conformé en ceci aux indications de Kluit, qui dans son „Historia federum Belgii federati" (No. 3158) examine quelques traités de pêche entre la Hollande et les autres puissances maritimes; mais aussi en d'autres sources j'ai trouvé

des détails sur divers traités, renfermant des articles sur les pêches. Or, je suis convaincu que dans bien d'autres traités de paix, de commerce et de marine se rencontrent des articles concernant la pêche, mais fouiller dans *tous* les traités innombrables serait une tâche difficile à remplir.

Voilà ce que je crus devoir dire sur les diverses divisions de mon ouvrage. En me demandant si la manière dont j'ai traité mon sujet obtiendra les suffrages de tous ceux qui s'intéressent à cette branche, la réponse ne saurait être affirmative. Toutefois j'ose me flatter que le *plan* de l'ouvrage sera approuvé du plus grand nombre d'entre eux. Non seulement j'ai inséré dans cette bibliographie tous les ouvrages et écrits relatifs à la pêche et aux poissons, j'ai encore fait mention des morceaux répandus dans un grand nombre de revues périodiques en diverses langues, des ouvrages de sociétés savantes, même des articles de journaux qui m'ont paru intéressants; enfin et surtout ce qui pourrait se trouver sur ces sujets dans les ouvrages géographiques et topographiques ou d'histoire naturelle. Intimement convaincu que c'est là la voie *unique* pour arriver à une bibliographie complète (autant que la perfection est possible à atteindre) sur une branche d'étude quelconque, je ne doute nullement que ceux qui se serviront de mon ouvrage soient d'accord avec moi quant à ces opinions.

Que d'ailleurs mon travail n'est pas sans beaucoup de défauts, qu'il est loin d'être complet, je n'en suis que trop convaincu. Déjà maintenant il manque quelques ouvrages et articles de revues, parus dans le courant de 1872 et 73, et qui n'ont pu être insérés, attendu que l'impression a commencé dès le commencement de 1872. Rien ne me sera aussi plus agréable que de recevoir de personnes intéressées des remarques bienveillantes ou des données qui pourraient servir plus tard à compléter cette bibliographie.

Quant aux fautes qui pourraient s'être glissées dans les titres des ouvrages cités, je m'en excuserai en disant que les titres sont donnés pour la plupart, tels qu'ils se trouvaient cités dans les sources que j'ai consultées.

Dans toutes les divisions — à l'exception de celle traitant sur la législation néerlandaise — a été suivi l'ordre alphabétique, d'après les noms des auteurs; de plus j'ai ajouté un alphabet général, parce que très-souvent un nom d'auteur se rencontre en divers chapitres. Aussi je crois que les indications, jointes à la table des matières, faciliteront l'usage de ce livre.

Dans le but de donner aux étrangers l'occasion de se servir de cette bibliographie, j'ai donné une traduction française des titres des divisions, de la table des matières et de la préface.

Il me reste à témoigner mes plus vifs remercîments à tous ceux, qui d'une manière ou d'autre m'ont prêté leurs secours dans la compilation de cet ouvrage, ou qui m'ont soutenu par leur influence, leur avis ou l'usage de leur bibliothèque. Surtout je me crois obligé à M.M. L. Ph. C. van den Bergh, P. Bleeker, M. F. A. G. Campbell, P. F. Hubrecht, Mart. Nyhoff et A. Vrolik à La Haye; A. A. van Bemmelen, J. C. E. baron van Lynden, J. H. Scheffer et A. P. van

Stolk à Rotterdam, Fred. Muller et G. F. Westerman à Amsterdam, C. J. Bottemanne et P. A. Tiele à Leide; J. P. van Visvliet à Middelbourg; J. P. J. W. Korndörffer à Breda et J. L. Beijers à Utrecht. En outre M.M. van Bemmelen, Campbell, Tiele, Scheffer et Westerman m'ont fort obligé en voulant revoir les épreuves; je leur en témoigne ma sincère reconnaissance. Ces Messieurs ont bien voulu noter lesquels des ouvrages cités se trouvent dans les bibliothèques confiées à leurs soins. — Connaître un livre et savoir où le trouver sont deux choses bien différentes. C'est pourquoi les indications qui sont jointes à une foule d'ouvrages seront d'une grande utilité à ceux qui consulteront cette bibliographie.

Les secours et les encouragements qui m'ont été donnés de si différentes manières m'ont puissamment soutenus dans l'accomplissement d'une tâche, bien souvent aride et pénible. Je me suis vu honoré aussi, à ma grande satisfaction, dans le cours de cette année, d'une médaille d'argent de la part du „*Deutsche Fischerei-Verein*", pour avoir envoyé à cette Société la première partie de mon ouvrage, lors de l'exposition de pêche à Berlin.

Qu'il me soit permis de conclure par les mots qui terminent la préface de mon „Essai". Si j'ai réussi à épargner des recherches pénibles et souvent infructueuses, et un temps précieux aux amateurs des branches d'étude que j'ai traitées, surtout à l'auteur qui un jour s'occupera d'une histoire de la pêche néerlandaise; si j'ai démontré suffisamment combien notre littérature et celle des autres nations sur la pêche et les poissons est étendue et intéressante; si j'ai désigné au pêcheur de profession une précieuse collection de livres dont il pourra tirer profit, — j'aurai la satisfaction d'avoir utilisé mes loisirs et d'avoir contribué à défricher le riche terrain de la bibliographie.

Rotterdam, le 3 décembre 1873.

D. MULDER BOSGOED.

INHOUD.

Table des matières).

Voorrede..... Blz. I—XII.
Préface..... " XIII—XX.
Inhoud. (Table des matières)..... "XXI—XXVI.

I. **Natuurlijke geschiedenis van de vischen.**
(*Histoire naturelle des poissons.*)

a. Algemeene werken.
(Généralités, dictionnaires, encyclopédies, etc. Blz. 1—16. No. 1—186.
Vergelijk No. 2280—83, 2299—2303, 3011, 3086, 3089, 3442, 3902.

b. Vischen van verschillende landen en werelddeelen. — Enkele soorten.
(Poissons de différents pays. — Espèces séparées.)
Blz. 16—147. No. 187—2309.
Vergel. No. 2682, 3125, 3127, 3442, 3451, 3526, 3534, 3935, 3938, 4028, 4037, 4038, 4193, 4200, 4236, 4261, 4290.

c. De haring en haringachtige vischen.
(Le hareng.) Blz. 147—150. No. 2310—2355.
Vergel. 469, 489, 640, 848, 1732, 1766, 1779, 1954, 2002, 2004, 2060, 2280, 2291, 2431, 3303, 3353, 3390, 3442, 3646.

d. De zalm en zalmachtige vischen.
(Le saumon.) Blz. 150—156. No. 2356—2468.
Vergel. No. 194, 812, 848, 1062, 1100, 1412, 1915, 1982, 2002, 2004, 2041, 2114, 2213, 2254, 2280, 2291, 2980, 3353, 3442, 4261, 4364

e. De walvisch en walvischachtige dieren.
(Les cétacés.) Blz. 157—176. No. 2469—2783.
Vergel. No. 639, 848, 1100, 1412, 1590, 1732, 1780, 1977, 2004, 2280, 3011.

f. Kunstmatige vischteelt.
(Pisciculture.) Blz. 177—188. No. 2784—2967.
Vergel. No. 229, 339, 688, 704, 736, 1724, 2368, 2373, 2461, 2977, 3101, 3905, 3908, 3925, 3942, 3975, 3981, 3997, 4002, 4025, 4048, 4055, 4072, 4075, 4083, 4090, 4093, 4105, 4119, 4158, 4177, 4179, 4187, 4236, 4262, 4270, 4288, 4307, 4308, 4335, 4336.

II. Visscherijen.
(*Pêches.*)
a. Algemeene werken.
(Généralités.)

1. Zeevisscherij. — Hand- en woordenboeken. — Verslagen.
(Pêche maritime. — Manuels. — Dictionnaires. — Rapports.)
Blz. 189—204. No. 2968—3127.
Vergel. No. 68, 125*a*, 138, 217, 714, 736, 773, 774, 894, 1173, 1595, 1607, 1672, 1732, 1954, 2376, 2412, 2669, 3090, 3091, 3093—97, 3099, 3102—3107, 3158, 3498, 3502, 3809, 3891, 3902, 4057, 4061, 4212, 4254, 4348*a*.

2. Nederlandsche visscherijen, in het algemeen.
(Pêches Néerlandaises. Généralités.)
Blz. 204—214. No. 3128—3196.
Vergel. No. 3091, 3109, 3118, 3212, 3230, 3246, 3260, 3273, 4436.

3. Engelsche visscherijen in het algemeen.
(Pêches anglaises. — Généralités.)
Blz. 214—218. No. 3197—3268.
Vergel. No. 881, 1093, 3034, 3036, 3038, 3039, 3046, 3091, 3109, 3111, 3112, 3118, 3129, 3141, 3145, 3156, 3158, 3162, 3163, 3166, 3175, 3187, 3280, 3427, 3462, 3603, 3605, 3628.

Noordsche visscherij.
(Pêches de la Scandinavie.)
Vergel. No. 2260, 3025, 3026, 3053—3085, 3118, 3175, 3343—3352, 3367, 3372, 3421, 3463, 3565, 3636, 3637, 3644—3648, 3671—3674, 3677, 3678, 3691, 3741, 3757, 3803, 3810, 3982, 4112, 4148, 4149, 4171, 4172, 4174, 4189, 4314, 4367, 4368, 4371, 4423, 4425, 4426.

b. Haringvisscherij.
(Pêche du hareng.) Blz. 218—231. No. 3269—3415.
Vergel. No. 848, 903, 2324, 2326, 2327, 2334, 2345, 2346, 2350, 2969, 2975, 2983, 2984, 3010, 3015, 3019, 3024, 3032, 3034, 3036—3039, 3045, 3046, 3050, 3069, 3091, 3111, 3112, 3126, 3128—3268, 3417, 3418, 3420, 3424, 3446, 3483, 3485, 3528, 3545, 3571, 3577, 3607, 3611, 3612, 3613, 3618.

c. Walvischvangst en reizen ter walvischvangst.
(Pêche de la baleine et journaux de baleiniers.)
Blz. 231—253. No. 3416—3616.
Vergel. No. 1732, 1845, 1847, 2004, 2480, 2481, 2496, 2504, 2516, 2668, 2669, 2675, 2682, 2698, 2728, 2969, 2975, 2983, 2984, 2989, 3010, 3015, 3019, 3024, 3032, 3036—3039, 3045, 3046, 3050, 3091, 3111, 3126, 3129, 3130, 3137, 3296, 3297, 3356, 3361, 3362, 3366, 3383, 3389, 3394, 3395, 3413, 3629, 3642, 3668.

d. Kabeljaauwvisscherij.
(Pêche de la morue.) Blz. 254—258. No. 3617—3684.
Vergel. No. 712, 713, 1607, 1632, 1845, 1847, 2114, 2119, 2231, 2969, 2983, 2987, 3015, 3019, 3024, 3036—3039, 3044, 3045, 3046, 3069, 3091, 3094—3097, 3100, 3111, 3118, 3126, 3138, 3180, 3247, 3272, 3336, 3353, 3372, 3389, 3420, 3442, 3562, 3593, 3615, 3616.

e. Kustvisscherij. — Oestervisscherij en oesterteelt.
(Pêche côtière. — Pêche et culture des huîtres.)
Blz. 259—267. No. 3685—3817.
Kustvisscherij. Vergel. No. 714, 1845, 2213, 2219, 2440, 3009, 3032, 3034, 3036—3038, 3091, 3097, 3168, 3382.
Oestervisscherij. Vergel. No. 2280, 2793, 2829, 2891, 2980, 2981, 3032, 3036, 3038, 3067, 3174, 3432.

f. Riviervisscherij. — Hengelkunst. — Zalmvisscherij.
(Pêche fluviale. — Pêche à la ligne. — Pêche du saumon.)
Blz. 268—305. No. 3818—4410.
Riviervisscherij. Vergel. No. 206, 216, 233, 269, 328, 339, 579, 626, 645, 736, 755, 786, 894, 1173, 1360, 1397, 1400, 1535, 1570, 1591, 1592, 1595, 1598, 1608, 1672, 1732, 1740, 1782, 1845, 1847, 1915, 1954, 2052, 2797, 2815, 2831, 2840, 2896, 2910, 2926, 2965, 2980, 2987, 3013—3015, 3019, 3029, 3044, 3049, 3069, 3086, 3087, 3089, 3090, 3098, 3168, 3526.
Zalmvisscherij. Vergel. No. 602, 848, 1062, 1100, 2362, 2376, 2382, 2395, 2412, 2434, 2444, 2464, 2466, 2983, 3010, 3015, 3024, 3036—3038, 3091, 3139, 3177, 3180, 3245, 3281, 3290, 3372, 3562, 3956, 3968, 3969, 3984, 3998, 4038, 4039, 4081, 4125, 4141, 4174, 4203, 4209, 4267, 4300, 4360, 4361, 4363—4400.

g. Tentoonstellingen van visscherij-voortbrengselen, gereedschappen, enz.
(Expositions de produits et engins de pêche.)
Blz. 305—308. No. 4411—4452.
Vergel. No. 2984, 3089.

h. Wetgeving op de visscherijen.
(Législation des pêches.)
1. Nederlandsche wetgeving. — Charters, Résolutiën, Plakkaten, Ordonnantiën, Wetten en Reglementen.
(Législation Néerlandaise. — Chartes, Resolutions, Placards, Lois et Réglements.) Blz. 309—436. No. 4453—6271.
2. Fransche wetgeving.
(Législation française.) Blz. 436—440. No. 6272—6326.
Vergel. No. 68, 339, 2821, 2992, 3034, 3101, 4154, 4212, 4239, 4240.
3. Engelsche wetgeving.
(Législation anglaise.) Blz. 440—442. No. 6327—6364.
Vergel. No. 2378, 2984, 3234, 4061, 4118, 4300, 4338.
4. Wetgeving van andere landen van Europa.
(Législation d'autres pays de l'Europe.)
Blz. 442—443. No. 6365—6380.
Vergel. No. 786, 3992, 4173.

i. Tractaten betrekkelijk de visscherijen.
(Traités et conventions concernant les pêches.)
Blz. 443—447. No. 6381—6420.

k. Addenda. Blz. 447—448. No. 6321—6436.
Alphabetisch register.
(Table alphabétique.) Blz. 449—474.

SYSTEMATISCHE LIJST

van de Charters, Resolutiën, Plakkaten, enz.
vermeld in de afdeeling:
Nederlandsche Wetgeving op de Visscherijen.

(*Liste systématique des Chartes, Résolutions, Placards, etc. mentionnés dans la division:*
Législation Néerlandaise des pêches.)

Haringvisscherij. (*Pêche du hareng.*)
No. 4463, 66, 71, 4503, 4, 7, 8, 11—13, 15, 20, 21, 30, 33, 40—42, 44—62, 72—80, 83—85, 88, 90—92, 93*a*, 4595—4601, 4603—16, 19—27, 30—32, 33—43, 45—52, 54—64, 66—68, 4670—4706, 4708—10, 13, 15—28, 30—34, 44, 47, 49—68, 70, 71, 75—78, 82—87, 4790—4814, 16—18, 20—38, 40—42, 43, 46, 48—57, 59—70, 72, 74, 76, 78—85, 87—91, 98, 4902, 3, 12, 17—22, 24—28, 30—34, 36—38, 40, 46—51, 54—60, 68, 70, 72—75, 82, 92, 97, 98, 5000, 5001, 5, 7—9, 13, 15—18, 20, 21—25, 32, 36—39, 44, 45, 47—49, 55, 56, 69, 70, 72, 76—78, 80, 82—86, 91, 93—97, 5100, 5102, 3, 6, 11—13, 16—18, 26, 28, 31—33, 37, 40, 41, 46—49, 53—55, 58, 60—64, 66, 68—73, 76, 77, 82, 83, 91, 92, 96, 97, 5205—10, 12—16, 18—23, 26—29, 33, 37—39, 42, 45, 47, 54, 55, 57, 58, 60, 61, 64—67, 70, 76, 78—80, 83, 86—88, 90, 94, 5297—5301, 8—10, 12, 14—16, 18—21, 24, 27—30, 35, 38, 41, 44, 48, 50, 51, 53, 55, 61—63, 66, 67, 69, 70, 72—74, 78, 83, 84, 89—93, 96, 5406, 7—10, 12, 13, 21—24, 26, 34—37, 44, 45, 56, 59, 65, 69, 70, 81—83, 86, 88, 89, 91, 97, 5500, 4, 15—18, 20, 21, 23, 24, 27, 28, 31, 32, 37, 42, 43, 48, 53, 57, 58, 61, 63, 68, 77, 85, 88, 91—95, 5600—5607, 13—15, 17—22, 31, 35, 39, 40, 50—57, 63, 64, 84, 92, 97, 99, 5710—12, 14—21, 23—25, 27, 29—31, 33, 34, 39—45, 47—49, 52, 53—56, 58, 63, 64, 67—69, 71, 77, 80, 83, 85, 88—96, 5799—5805, 7, 8, 10, 12, 13, 16, 20—22, 27, 28, 30, 42, 45, 46, 49—57, 60, 78—80, 83, 85, 86, 89—91, 93, 94, 96—98, 5903—12, 15, 17, 20, 22—24, 27—40, 42, 44, 46, 49—52, 54—56, 58, 60, 61, 66, 67, 73, 74, 76—81, 86, 90, 95, 96, 98, 6003—6005, 7—11, 13—16, 18, 19, 21—25, 30, 31, 33, 37, 38—40, 43, 46, 48—50, 56, 57, 59, 61, 64, 74, 75, 80—84, 87—89, 91—93, 6101, 2, 4, 11, 21, 23—28, 30, 35, 39, 48—54, 57—59, 60—63, 68, 72, 75—76, 81—83, 85—87, 90—99, 6200—6202, 6211.

Haringkaken, branden, zouten, enz. (*Caquage etc. du hareng.*)
No. 4504, 44, 56, 58, 62, 67, 4702, 9, 50, 52, 60, 61, 4825, 37, 38, 41, 42, 51, 62, 63, 67, 69, 82, 89, 4906, 19, 20, 26, 27, 30, 32, 36, 70, 97, 98, 5007, 5039, 5141, 5214, 5280, 5316, 20, 41, 5469, 70, 5592, 93, 5600, 15, 5725, 5928, 36, 67, 76—78, 6080, 6179.

Bootsgezellen. (*Pêcheurs-Marins.*)
No. 4675, 4758, 59, 4830, 49, 52, 89, 5000, 50, 80, 5166, 5238, 90, 5354, 58, 75, 5411, 5643, 5908, 5909.

Vischwant. (*Filets et instruments de pêche.*)
No. 4531, 70, 4600, 4617, 4707, 10, 42, 43, 46, 4845, 4910, 61, 69, 80, 5019, 31, 41, 44, 5126, 46, 5428, 43, 51, 54, 62, 73, 93, 5503, 10, 73, 82, 5609, 73, 5751, 5927, 29, 71, 6114, 20, 29, 32, 6156.

Walvischvangst. (*Pêche de la baleine.*)
No. 4953, 5050—54, 58—68, 71, 75, 80—82, 87—89, 5098, 5102, 4, 5, 7, 9, 10, 14, 19, 21, 22, 24, 30, 32, 37, 44, 45, 51, 52, 57, 68, 78—81, 85, 86, 90, 94, 95, 97, 98, 5204, 17, 29—32, 50, 51, 56, 59, 68—70, 84, 89, 91—93, 95, 96, 5304—5307, 25, 33, 34, 36, 37, 46, 47, 53, 54, 57—59, 64, 65, 67, 68, 72, 74—77, 82, 94, 95, 99, 5400, 5403, 4, 6—12, 15, 17—19, 31—33, 39, 46—48, 52, 53, 60, 74, 76, 85, 87, 90, 98, 5506, 7, 10—14, 19, 22, 25, 26, 29, 30, 33—36, 47, 49, 50, 52, 59, 60, 62, 65, 66, 74, 87, 96—98, 5608, 11, 37, 49, 65—71, 81, 82, 85, 87, 89, 92, 94, 98, 5701—5703, 13, 26, 28, 35, 37, 38, 46, 61, 62, 70, 97, 5809, 14, 15, 17, 23, 26, 29, 32—41, 43, 44, 58, 59, 63—66, 68, 69, 77, 84, 5904, 21, 23, 82, 95, 97, 6002, 6, 51, 85, 86, 96, 6113, 61, 68, 72, 75, 81, 82, 87, 6190—6192.

Kabeljaauwvisscherij. (*Pêche de la morue.*)
No. 4594, 96, 4892, 4901, 41, 42, 5139, 68, 74, 93, 95, 5322, 53, 56, 67, 72—74, 77, 98, 5406, 7—10, 12, 59, 92, 5505, 17, 37, 44, 45, 56, 69, 99, 5605, 39, 40, 42, 58, 59, 61, 72—80, 91, 92, 5702, 9, 18, 22, 34, 54, 75, 77, 5803, 5, 11, 19, 28, 31, 48—53, 62, 73—77, 81, 83, 86, 87, 98, 5900, 5901, 17, 19, 24, 25, 43, 44, 47, 50, 55, 56, 69, 75, 83, 87—89, 91, 95, 6004, 22, 30, 31, 33, 40, 43, 47, 48—50, 58, 59, 61, 64, 74, 87, 94, 95, 6161, 68, 72, 75, 81, 82, 87, 90—92, 6205.

Kleine en kustvisscherij. (*Pêche cotière. — Pêche du poisson frais.*)
No. 4467, 68, 79, 4516—19, 81, 89, 5657, 82, 4728, 58, 77, 78, 89, 4792—4800, 47, 64, 71, 73—75, 77, 94, 4905, 6, 7, 44, 52, 65, 66, 72, 74, 77, 78, 81, 84, 86, 92, 99, 5003, 8, 9, 15, 16, 44, 48, 90, 5103, 13, 15, 20, 23, 32, 34—39, 53—55, 59—62, 65, 68, 74, 82—84, 88, 91, 97, 5199—5203, 13, 15, 18—25, 27, 28, 33—35, 37, 39—41, 43, 48, 49, 54, 58, 62, 63, 65, 68—70, 76, 94, 5298—5303, 11, 15, 42, 53, 66, 67, 69, 70, 72, 77, 79—81, 83, 86—88, 98, 5406, 5407—10, 12, 16, 21—24, 27, 34—37, 41, 42, 49, 50, 55, 58, 52, 92, 5505, 37, 51, 53, 56, 64, 69, 78, 79, 5610, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 39, 40, 50, 57, 61—63, 74, 86, 88, 92, 5718, 34, 50, 54, 65, 84, 86, 87, 5802, 3, 5, 49—54, 61, 62, 67, 73, 76, 83, 89, 98, 5902, 10, 14, 19, 50, 52, 54—56, 61, 65, 69, 94, 95, 96, 6004, 5, 8—11, 14—16, 18, 23—26, 30, 31, 32, 37, 44, 45, 47—50, 59, 61, 64, 65, 74, 95, 97, 99, 6103, 17—19, 22, 31, 33, 36—38, 40—42, 55, 56, 60, 61, 68, 69, 71—75, 79, 80, 82, 83, 87, 90—92.

Visscherij in de Zuiderzee. (*Pêches du Zuyderzée.*)
No. 4602, 17, 18, 29, 33, 44, 53, 4707, 10—12, 14, 35, 39, 40, 45, 48, 4911, 15, 65, 5009, 11, 27, 35, 73, 5313, 85, 97, 5401, 14, 30, 40, 62, 63, 67, 68, 71, 73, 78—80, 99, 5546, 75, 5644, 5729, 80, 5899, 5913, 18, 74, 6110.

Oestervisscherij en oesterteelt. Mosselvisscherij.
(*Pêche et culture des huîtres, moules, etc.*)
No. 5331, 52, 5477, 5538, 5616, 23, 46, 48, 5708, 66, 87, 5895, 5926, 41, 44, 63, 68, 70, 84, 6027—29, 36, 41, 90, 6100, 6105, 10, 45, 6206, 10, 13, 15, 6217.

Riviervisscherij. (*Pêche fluviale.*)
No. 4453—62, 64, 65, 69, 70, 72—78, 4480—4502, 5, 6, 9, 10, 14, 16—19, 22—29, 31, 32, 34—39, 43, 63—67, 71, 82, 86, 87, 93, 4628, 65, 69, 4729, 36—38, 41—43, 48, 69, 72, 74, 79—81, 88, 89, 4815, 19, 39, 44, 58, 86, 93, 95, 96, 99, 4900, 4904, 8, 9, 11, 13—15, 23, 29, 35, 39, 43, 45, 71, 76, 79, 83, 85, 87—91, 93—96, 5002, 6, 8—16, 19, 22, 26, 28—31, 33, 34, 40—44, 46, 57, 74, 79, 92, 99, 5101, 8, 25, 27, 29, 42, 43, 50, 56, 67, 75, 87, 5211, 36, 44, 46, 52, 53, 71—75, 77, 81, 82, 85, 5317, 23, 26, 32, 39, 40, 43, 45, 49, 60, 5402, 5, 20, 28, 38, 57, 61, 64, 66, 72, 75, 78, 84, 94—96, 99, 5501, 2, 39, 41, 54, 55, 67, 70, 71, 72, 73, 76, 80, 82, 84, 86, 89, 90, 5612, 25—27, 32, 34, 38, 41, 45, 47, 60, 83, 90, 93, 95, 96, 5700, 5704—7, 32, 36, 51, 57, 59, 60, 72, 73, 76, 78, 79, 81, 82, 86, 98, 5806, 18, 24, 25, 82, 83, 92, 5916, 48, 53, 57, 59, 62, 64, 72, 85, 92, 93, 95, 99, 6000, 6001, 12, 17, 20, 26, 29, 32, 34, 36, 42, 44, 52—55, 60, 62, 63, 66—73, 76—79, 97, 99, 6108, 9, 12, 14, 15, 16, 24, 29, 32, 34, 43, 44, 46, 47, 64—67, 70, 84, 88, 89, 6203, 4, 7—9, 14, 16.

Zalmvisscherij. (*Pêche du saumon.*)
No. 5012—16, 19, 5142, 5236, 53, 75, 5332, 39, 40, 45, 5478, 96, 5541, 54, 73, 84, 86, 89, 5625, 32, 34, 41, 45, 47, 60, 83, 90, 95, 5704—7, 32, 36, 59, 76, 98, 5806, 5916, 48, 93, 6000, 17, 52—55, 68, 70, 73, 6129, 64, 65, 84, 88, 99*a*, 6212.

BIBLIOTHECA ICHTHYOLOGICA ET PISCATORIA.

I. NATUURLIJKE GESCHIEDENIS VAN DE VISSCHEN.

Histoire naturelle des poissons.

a. Algemeene werken.

[*Généralités. — Dictionnaires. — Encyclopédies, etc.*]

1. **Aeliani (Cl.)** De natura animalium libri XVII. (gr.) Verba ad fidem librorum manuscriptorum constituit et annotationibus illustravit *Fr. Jacobs*; intextae sunt curae secundae posthumae *J. G. Schneideri*. Adjecti sunt indices rerum et interpretatio latina Gesneri a Gronovio emendata. Jenae, Fr. Frommann, 1832. 2 dln. gr. 8o. *B. N. A. M.*[1])

Van de verschillende vroegere uitgaven noem ik o. a.: Rome, 1545. *K. B. 's G.* — *B. U. H.* Zurich, 1556; Lyon, 1562; Genève, 1616; Londen, 1744, *B. L. H.* — *U. H.* — *N. A. M.*; en ook eene latere: Paris, Firmin Didot. 1858. *K. B. 's G.* — *B. L. H.*

2. —— Ex Aeliani historia per *P. Gyllium* latinifacti, itemque ex Porphyrio, Heliodoro, Oppiano, tum eodem Gyllio luculentis accessionibus aucti libri XVI, de vi et natura animalium; ejusdem Gyllii liber unus, de gallicis et latinis nominibus piscium. Lugduni, apud S. Gryphium, 1533. 4o.

Pisces: lib. XI—XIII.

3. **Agassiz, (L.)** On a new classification of fishes, and on the geological distribution of fossil fishes. *B. L. H.*

Zie: Edinb. new. phil. Journ. 1835, XVIII, bl. 175—178. XIX, bl. 331—346, 1844. XXVII, bl. 132—143. Hetzelfde vertaald, in: *Froriep's* N. Notizen, 1844, XXXI, No. 675, bl. 225—230. No. 676, blz. 241—245.

4. —— Essai sur la classification des poissons. Neuchâtel, 1844. gr. 4o. *B. R. D.*

5. **Ajasson, (J. B. F. E. Vic. de Grandsagne)** Précis d'ichthyologie ou d'histoire naturelle des poissons; collection de figures dessinée par *Raymond*. Paris, Bachelier. 1828. 8o.

---

[1]) Even als in mijne „Proeve" zal ik, zooveel mogelijk, de Bibliotheken vermelden, waarin de door mij genoemde werken, hier te lande, te vinden zijn. Kortheidshalve zal ik dit door enkele letters aanduiden, b. v.:

K. B. 's G. *Koninklijke Bibliotheek te 's Gravenhage.*
B. M. M.-W. *Bibliotheek van het Museum Meermanno-Westreenianum te 's Grav.*
B. L. H. " *van de Leidsche Hoogeschool.*
B. U. H. " " " *Utrechtsche* "
B. T. G. " *van Teyler's Stichting te Haarlem.*
B. N. A. M. " *v.h.Kon. Zoöl. Gen. „Natura Artis Magistra" te Amst.*
B. R. " *der Gemeente Rotterdam.*
B. B. G. R. " *v.h.Bataafsch Gen. der proefonderv. Wijsbeg. te Rott.*
B. R. L. " *van het Rotterdamsch Leeskabinet.*
B. R. D. " *in de Rotterdamsche Diergaarde.*

6. **Ajasson, (J. B. F. E. Vic. de Grandsagne)** Résumé d'ichthyologie ou d'histoire naturelle des poissons, précédé d'une introduction et suivi d'une biographie et d'un vocabulaire. Paris, Bachelier. 1829. 2 dln. 12o.

Waarvan een met 48 platen.

7. **Albertus Magnus,** Opera omnia, edita studio et labore *P. Petri Jammy*. Lugduni, Claud. Prost. 1651. 21 dln. folio. *B. L. H.*

Zie aldaar over de visschen: Tom. VI, lib. XXIV.

8. **Aldrovandus, (U.)** De piscibus libri V et de cetis liber unus. *J. C. Uterverius* collegit, *M. A. Bernia* in lucem restituit. Boniae, apud N. Thebaldinum. 1638. folio. *B. U. H. — N. A. M. — T. G.*

le druk van 1613. *K. B.'s G. — B. L. H. — B. T. G.*

9. **Ambrosius, (S.)** Opera, studio et labore monachorum ord. S. Benedicti. (*Jac. du Friche* et *Nic. le Nourry.*) Paris, 1686—1690. 2 dln. folio. *B. L. H.* [*U. H.* versch. vroegere uitgaven.]

De elf eerste hoofdstukken van het vijfde boek handelen over de visschen.

10. **Andrew, (Laur.)** The wonderful shape and nature of man, beastes, serpentes, fowles, fishes, and monsters, translated out of divers authors by L. Andrew of Calis, and printed at Antuerpe, by John Doesborow. (Doesborch. 1510) folio. With pictures.

11. **Aristotelis** de Animalibus libri, latine, *Theod. Gaza* interprete. Venetiis, per Joh. de Colonia et Socios. Anno Domini 1476. folio. 1e *druk*.

12. —— Opera omnia, graece et latine, cum indice nominum et rerum absolutissimo. Parisiis, A. F. Didot. 1848—57. 4 dln. gr. 8o.
B. U. H. [Bas., 1563. Par., 1654.]

13. —— Opera. Edidit Academia Regia Borussica. Berolini, 1831—1870. 5 dln. 4o. *B. L. H.*

14. —— Histoire des animaux. Texte revu et corrigé par *N. Piccolos*. Paris, Didot frères. 1863. gr 8o.

15. —— Vier Bücher über die Theile der Thiere. Griechisch und Deutsch und mit sacherklärenden Anmerkungen herausgegeben von Dr. *A. von Frantzius*. Leipzig, W. Engelmann. 1853. gr. 12o. *B. L. H. — T. G.*

16. —— Thierkunde. Kritisch berichtigter Text, mit deutscher Uebersetzung, sächlicher und sprachlicher Erklärung und vollständiger Index von Dr. *H. Aubert* und Dr. *Fr. Wimmer*. Mit 7 Tafeln. Leipzig, W. Engelmann. 1868. 2 dln. roy. 8o. *B. T. G. — N. A. M.*

17. —— Works, translated from the Greek, and illustrated with copious elucidations from the commentators, by *Thomas Taylor*. London, 1806—12. 4 dln. gr. 8o.

Van deze uitgave, gedrukt voor rekening van William Meredith, bestaan slechts 50 Ex.

18. **Artedi, (P.)** Bibliotheca ichthyologica sive historia litteraria ichthyologiae, in qua recensio fit auctorum, qui de piscibus scripsere, librorum titulis, loco et editionis tempore, additis judiciis, quid quisvis auctor praestiterit, quali methodo et successu scripserit, disposita secundum secula in quibus quisvis auctor floruit. Gryphiswaldiae, Röse. 1788. 5 Pts 4o. *B. N. A. M.*

I. Ichthyologia. II. Philosoph. ichthyol. III. Genera piscium. IV. Synonymia nom. (specierum) piscium. IV. Descriptiones specier. piscium. (Edidit *Car. Linnaeus*. Lugd. Bat. apud C. Wishoff. 1738. 5 Pts. 8o). *B. L. H. — T. G.*

19. **Athenaeus,** Deipnosophistarum libri XV, gr. ex optimis codicibus nunc primum collatis, emendavit ac supplevit, nova latina versione et animadversionibus cum *Is. Casauboni* aliorumque tum suis illustravit, commodisque indicibus instruxit *J. Schweighauser*. Argentorati, 1801—1807. 14 dln. 8o.
K. B. 'sG. — B. L. H. — U. H.

Deze uitgave wordt door *Cuvier* en *Brunet* voor de beste gehouden. Behalve vele vroegere uitgaven (1514, 1597, 1664) verscheen in 1680 ook eene Fransche vertaling (1 dl. 4o), en nog eene andere in 1798, 5 dln. 4o. (1514, 1664, 1680). *Athenaeus* bespreekt ongeveer 130 visschen. *K. B. 's G.*

20. **Baer, (K. E. von)** Untersuchungen über die Entwickelungsgeschichte der Fische. Leipzig. 1835. 4o. Met eene plaat. *B. L. H. — R. D.*

21. **Bakker, (G.)** Osteographia piscium. Cum iconibus. Groningen, W. van Boekeren. 1823. Tekst in 8o. platen in 4o. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

22. **Beaurieu, (G. G. de)** Cours d'histoire naturelle, ou tableau de la nature considérée dans l'homme, les quadrupèdes, les oiseaux, les poissons et les insectes. Paris, Desaint. 1770. 7 dln. 12o. Met 46 platen.

23. **Belon, (P.)** L'histoire naturelle des estranges poissons marins, avec la vraie peincture et description du daulphin et de plusieurs aultres. Paris, R. Chaudière. 1551. 4o. 55 bl. Met houtgrav.

24. —— La nature et diversité des poisssons. Avec leurs pourtraicts representez au plus près du naturel. Paris, Ch. Estienne. 1555. 8o. obl. 448 bl. *B. M. M.-W. — T. G. — N. A. M.*

25. —— De aquatilibus lib. II. Cum iconibus ad vivam ipsorum effigiem, quoad ejus fieri potuit, expressis. Paris, apud C. Stephanum. 1553. 448 blz. 8o. *B. L. H.*

26. **Bertuch, (Fr. J.)** Tafeln der allgemeinen Naturgeschichte nach ihren drey Reichen; nebst vollständ. synopt. Enumeration aller bis jezt bekannten Naturkörper und ihrer Charakteristik. Neu umgearbeite Ausgabe. Weimar, Landes-Industrie-Comptoir. 1807. gr. 4o.

27. **Beudant, (F. S.) Milne-Edwards,** et **A. de Jussieu,** Cours élémentaire d'histoire naturelle. Paris, Garnier frères. 1867. 4 dln. kl. 8o. *B. R. D.*

IV: Zoologie par *Milne-Edwards*. Dixième édition avec 497 figures. *B. L. H.*

Van dit werk bestaat eene Hoogd. vertaling. Stuttgart, 1858. 3 dln. 8o.

28. **Bloch, (M. E.)** Allgemeine Naturgeschichte der Fische. Berlin, Realschulbuchhandlung. 1782—95. 12 dln. in 6 bdn. gr. 4o. *B. N. A. M.*

I—III: Oekonomische Naturgeschichte der Fische Deutschlands.

IV—XII: Naturgeschichte der Ausländischen Fische. Met 432 gekleurde platen in folio. *B. U. H.*

Van dit werk bestaat ook eene uitgave met Franschen tekst, bewerkt door *Laveaux*. Berlijn, 1785—92. 6 dln. gr. folio. *B. L. H. — B. T. G.*

Van eene Hollandsche vertaling verscheen slechts de eerste aflev. [Amst. J. C. Sepp en Zoon. (1804)] Met 4 gekl. pl. folio. *B. R. D.*

29. —— Systema ichthyologiae, iconibus CX illustratum, post obitum auctoris inchoatum absolvit, correxit, interpolavit *J. G. Schneider*. Berol., 1801. 2 dln. 8o. *B. T. G.*

30. **Blocquel, (S.)** Ichthyologie de la jeunesse, ou beautés de l'histoire naturelle des poissons, cétacés et crustacés. Avec 60 fig. Paris, 1826. 16o.

31. **Boitard, (M. P.)** Manuel d'histoire naturelle, comprenant les trois règnes de la nature, ou genera complet des animaux, des végétaux et des minéraux. Paris, Roret. 1827. 2 dln. 18o. *B. R. D.*

Met verschillende atlassen. Die van de visschen bevat 155 platen, zwart of gekleurd.

32. **Bonaparte, (C. L.)** Conspectus systematis ichthyologiae. Editio reformata. Lugd. Batav., E. J. Brill. 1850. 1 vel gr. folio. *B. R. D.*

Zie: Nuova Ann. delle Sc. nat. di Bologna, 1852, VI. bl. 453—456.

33. —— Prodromus systematis ichthyologiae. *B. R. D.*

Zie: Isis. 1841, bl. 626—638.

Bonnaterre. Zie: Encyclopédie méthodique, No. 80.

34. **Borowski, (G. H.)** Gemeinnützige Naturgeschichte des Thierreichs, darinnen die merkwürdigsten und nützlichsten Thiere in system. Ordnung

beschrieben und alle Geschlechter in Abbildungen nach der Natur vorgestellt werden. Mit 228 Kupfertaf. Berlin und Stralsund, Langc. 1780—84. 5 dln. gr. 8o.

II: Wallfische. V: Fische. *B. N. A. M.*

35. **Boussueti (Fr.)** De natura aquatilium carmen, in universam G. Rondeletii, quam de piscibus marinis scripsit historiam. Cum vivis eorum imaginibus. Lugduni, apud M. Bonhomme, 1558. 2 part. 4o.

36. **Brandt, (J. F.)** Bemerkungen über die Classification der kaltblütigen Rückenmark-Thiere, zur Beantwortung der Frage: „Was ist ein Fisch."

Zie: Mém. Ac. sc. St. Pétersbourg, VIII, IX, No. 3. *B. L. H.*

37. **Brehm, (A. E.)** Illustrirtes Thierleben. Eine allgemeine Kunde des Thierreichs. Mit Abbildungen nach der Natur von *R. Kretschmer* und *C. Zimmermann*. Hildburghausen, Verlag des bibliogr. Instituts. 1863—68. 6 dln. roy. 8o. *B. N. A. M. — R. L. — R. D.*

Zie aldaar: Walvisschen. II, 825—872. Visschen. V, 547—812.

38. **Brookes, (R.)** The natural history of fishes and serpents, to which is added an appendix, containing the whole art of float- and fly-fishing. London, 1763 en 1790. 8o.

39. **Broussonet, (P. M. A.)** Ichthyologia sistens piscium descriptiones et icones. Lond., Elmsly. (1782) gr. 4o. Met 11 platen. *B. T. G.*

40. **Brown, (Thom.)** Zoologist's text-book, embracing the characters of the classes, orders, and genera, of almost the whole animal kingdom. London, W. S. Orrand and Co. 1832. 2 dln. 12o. Met 107 platen.

41. **Brugmans, (S. J.)** Over de middelen door welke de visschen zich bewegen, en over het vermogen der uitademing. Amst. (1820?) Met eene plaat. 4o. *B. R. D.*

42. **Buchoz,** La nature considérée sous ses différens aspects, ou lettres sur les animaux, les végétaux et les minéraux. Paris, Costard, 1771—1783. 47 dln. 12o.

43. **Buffon, (G. L. Leclerc Comte de), L. J. M. Daubenton** et **B. G. E. de Lacépède**, Histoire naturelle, générale et particulière. Avec planches. Paris, Imprimerie Royale. 1749—1804. 44 dln. 4o. *B. L. H. — N. A. M.*

XXXIX—XLIII: Poissons. XLIV: Cétacés. (par *de Lacépède*).
Deze uitgave is vooral gezocht om de fraaije platen.

44. —— Oeuvres complètes, avec les descriptions anatomiques de *Daubenton*; nouvelle édition dirigée par MM. *Lamouroux* et *Desmarest*. Paris, Verdière et Ladrange. 1824—32. 40 dln. 8o. Met 776 gesteendr. platen.

Als vervolg op deze uitgave is bij dezelfde uitgevers verschenen:

45. —— Oeuvres du comte *de Lacépède*, avec la synonymie des auteurs modernes les plus célèbres; nouvelle édition rédigée par *M. Desmarest*. 1826—1833. 11 dln. 8o. Met platen. *B. R. D.*

II: Cétacés. V—XI: Poissons.
—— Zie: *Sonnini*, No. 166.

46. **Buhle, (C. A. A.)** Das Fischbuch, oder Beschreibung und Abbildung mehrerer in- und ausländischen Fische. Mit Kupf. Halle, 1812. 8o

47. **Burgersdijk, (L. A. J.)** De dieren afgebeeld, beschreven en in hunne levenswijze geschetst. Leiden, D. Noothoven van Goor. 1862—(1871). I—III. roy. 8o. Met gekleurde platen. *B. N. A. M. — R. L. — R. D.*

Zie aldaar: Vischzoogdieren. I, bl. 463—500. Visschen. III, bl. 99—264. Met 10 platen.

48. **Burmeister, (H.)** Zoologischer Hand-Atlas. Zweite Ausgabe mit 42 Kupfertaf. Besorgt von *C. G. Giebel*. Berlin, Reimer. 1860. 4o.

Aflev. 4: Fische. *B. U. H. — N. A. M.*

Bushnan, (J. S.) Zie: *Jardine*, No. 105.

49. **Castel, (R. C.)** Histoire naturelle des poissons, avec des figures dessinées d'après nature, par *Bloch*. Ouvrage, classé par ordres, genres et espèces, d'après le système de Linné, avec les caractères génériques. 3me édition, ornée de 160 planches représentant 600 espèces de poissons. Paris, Roret. 1837, 10 dln. 18o.

50. **Celsius, (M.)** Dissertatio de natura piscium in genere et piscatura. Holmiae, 1676. 4o.

51. **Chao, (Ed.)** Los tres reinos de la naturalesa. Museo pintoresco de historia natural. Obra illustrada con láminas. Madrid, 1852—1858. 9 dln. 4o.

Chenu. Zie: Encyclopédie d'histoire naturelle. No. 79.

52. **Cirino, (Andr.)** Liber secundus de natura piscium, in quo Platonis ac caeterorum philosophantium oracula; maris admiranda; piscium natura, virtutes, medicina, monstra et miracula ex probatissimis scriptoribus breviter expenduntur. Panormi, Bisagni. 1653. 4o.

53. **Cloquet, (A.)** Considérations générales sur l'ichthyologie. Paris, Lenormant. 1822. 8o.

54. **Cocco, (An.)** Qualche pensieri sulla Ittiologia.

Zie: Atti scient. Ital. 1845, bl. 747—749.

55. **Collaert, (Adr.)** Piscium vivae icones, in aes incisae et editae ab *Adr. Collardo*. 26 tabb. (zonder datum of plaats). [Antw. circa 1580.] 4o.

56. —— Piscium vivae icones inventae ab A. C. et excusae a *N. J. Visscher*. [Antw.] 1634. 20 tabb.

57. **Comte, (J. A.)** Règne animal de Cuvier, disposé en tableaux méthodiques. Ouvrage adopté par le Conseil royal de l'instruction publique, pour l'enseignement de l'histoire naturelle dans les établissements de l'université. Avec 91 tableaux, représentant environ 5000 fig. Paris, Fortin, Masson et Cie. 1832—1840. gr. folio. *B. N. A. M.*

Poissons: 13 aflev. Met 10 platen.

58. **Cuvier, (G. L. C. F. D. Baron)** Le Règne animal, distribué d'après son organisation pour servir de base à l'histoire naturelle des animaux et d'introduction à l'anatomie comparée. Edition accompagnée de (1000) planches gravées, représentant les types de tous les genres, les caractères distinctifs des divers groupes et les modifications de structure sur lesquelles repose cette classification; par une réunion de disciples de Cuvier: *Audouin, Blanchard, Deshayes, d'Orbigny, Doyère, Dugès, Duvernay, Milne Edwards, Roulin et Valenciennes*. Paris, Fortin, Masson et Cie. 1836—1849. 11 dln. tekst en 11 dln. platen. 4o. *B. U. H. — N. A. M.* [Paris, 1839—52. 20 dln. 8o.] *B. T. G.*

VII—VIII: Poissons par *Valenciennes*.

Eene Engelsche (vermeerderde) vertaling van de eerste uitgave van dit werk, verscheen te Londen, 1824—1833. 18 dln. kl. 8o.

59. **Cuvier** et **Valenciennes,** Histoire naturelle des poissons. Considérations préliminaires.

Zie: Annales sc. nat. 1827, XII, bl. 396—414. *Froriep's* Notizen, 1828, XX, bl. 241—250. 1829, XXIII, bl. 464—469.

60. —— Histoire naturelle des poissons. Contenant plus de 5000 espèces de ces animaux, décrits d'après nature et distribués conformément à leurs rapports d'organisation. Paris, A. Bertrand. 1828—1849. 22 dln. 4o. Met ongeveer 650 platen. *B. L. H. — T. G. — N. A. M.*

61. Cyclopædia. (The English) A new dictionary of universal knowledge. Conducted by *Charles Knight*. London, Bradbury and Evans. 1854—1862. 22 dln. 4o. en 1 deel Index. Met een groot aantal houtgravuren. *B. R. L.*

Zie aldaar: Afdeel. Natural history: Fish, I, bl. 816, en verder op de namen der verschillende familiën en soorten.

62. **Derham,** (W.) Philosophical letters, between Ray and several of his ingenious correspondants, natives and foreigners, to which are added those of Fr. Willughby; the whole consisting of many curious discoveries and improvements on the history of quadrupeds, birds, fishes, etc. London, Innys. 1718. 8o.

63. Dictionnaire raisonné et universel des animaux, ou le Règne animal, consistant en quadrupèdes, cétacés, oiseaux, reptiles, poissons, insectes, etc., suivant les différentes méthodes ou nouveaux systèmes de Linnaeus, Klein et Brisson par D. L. C. D. B. [*De la Chesnay des Bois.*] Paris. Bauche. 1759. 4 dln. 4o.

64. Dictionnaire classique (Nouveau) d'histoire naturelle, ou Répertoire universel, par ordre alphabétique, des sciences naturelles et physiques; rédigé par une société de naturalistes. 2e Edition, revue et corrigée avec soin, par M. R. S. Paris, Royer. 1844—47. 47 dln. 12o. Met een atlas.

65. Dictionnaire universel d'histoire naturelle, résumant et complétant tous les faits présentés par les encyclopédies, les anciens dictionnaires scientifiques, les oeuvres complètes de Buffon, de Lacépède, de Cuvier, et par les meilleurs traités spéciaux sur les diverses branches des sciences naturelles; — donnant la description des êtres et des divers phénomènes de la nature; l'étymologie et la définition des noms scientifiques; les principales applications des corps organiques et inorganiques à l'agriculture, à la médecine, aux arts industriels, etc. Ouvrage utile aux médecins, aux agriculteurs, aux industriels, et généralement à tous les hommes désireux de s'initier aux merveilles de la nature, rédigé par MM. *Arago*, *Audouin*, *Bazin*, *Becquerel*, *Bibron*, *Blanchard*, *Boitard*, *de Brébisson*, *Ad. Brongniart*, *C. Broussais*, *Brullé Chevrolat*, *Cordier*, *Decaisne*, *Delafosse*, *Deshayes*, *I. Desnoyers*, *Alcide* et *Charles d'Orbigny*, *Doyère*, *Dujardin*, *Dumas*, *Duponchel*, *Duvernoy*, *Edwards*, *Milne-Edwards*, *Elie de Beaumont*, *Flourens*, *G.* et *Is. Geoffroy Saint-Hilaire*, *Gérard*, *Gervais*, *Al. de Humboldt*, *de Jussieu*, *de Lafresnaye*, *Laurillard*, *Léveillé*, *Lucas*, *Martin Saint-Ange*, *Montagne*, *Pelletan*, *Pelouze*, *C. Prévost*, *de Quatrefages*, *A. Richard*, *Rivière*, *Roulin*, *Spach*, *Valenciennes*, etc.; et dirigé par M. *Charles d'Orbigny*. Paris, Renard et Martinet. 1841—1849. 16 dln. roy. 8o. (13 dln. tekst en 3 dln. gekleurde platen.) *B. N. A. M.*

66. Dictionnaire des sciences naturelles, par une société de professeurs [et rédigé par *Fréd. Cuvier.*] Paris et Strasbourg, Levrault. 1816—1830. 61 dln. 8o. Met 1220 platen. *B. N. A. M.*

67. Diere palleys: [Der] en die v'gaderinge van de beesten d'aarde: Van de vogele d'lucht. Van de visschen en monstre d'watere. (Achteraan) Gheprent bi my Jan van Doesborch, Thantwerpen. Int iaer ons Heeren MCCCCC ende XX. kl. folio. Met een groot aantal houtsneden. *K. B. 's G.*

„Dat derde tractaat beschrijft de naturen der beesten, monstren en de visschen der zee ende der wateren."

Zie over dit zeldzame boek, dat ik zeker niet om zijne wetenschappelijke waarde heb opgenomen, *Hultman's* Bibliogr. zeldzaamheden, bl. 1—16, waar het o. a. „een regt avontuurlijk boek" genoemd wordt.

68. **Dralet,** Considérations sur l'histoire naturelle des poissons, sur la pêche et les lois qui la régissent. Toulouse, Douladoure. 1822. 8o.

69. **Dubravius,** (J.) De piscinis et piscium qui in eis aluntur naturis libri, ut doctissimi, ita ad rem familiarem augendam utilissimi; item *Xenocratis* de alimento ex aquatilibus (liber) gr. et lat. nunc primum editus; cum scholiis *Conr. Gesneri.* (Tiguri), 1559. 2 dln. kl. 8o. *B. L. H.*

70. —— De piscibus libr. V. Accedunt ejusdem argumenti ex veterum recentiorum scriptorum libris excerpta, omnia *H. Conringii* cura iterum edita. Helmestadii, 1671. 8o. *B. L. H.*

71. **Dubravius**, (J.) Idem liber. Cum auct. *J. Camerarii*. Norib., P. Kaufmann. 1696. kl. 8o.

72. **Duméril**, (Aug.) Résumé de quelques leçons d'ichthyologie.

Zie: Soc. Philom. Extr. procès verb. 1855, bl. 78—80. — l'Institut, 1855. XXIII, No. 1127, bl. 356—357. *B. B. G. R.*

73. **Duméril**, (A. M. C.) Prodrome d'une classification des poissons d'après la méthode naturelle. *B. L. H. — B. G R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1855, XLI, bl. 133—137.

74. **Duméril**, (A. M. Constant) Ichthyologie analytique ou essai d'une classification naturelle des poissons à l'aide des tableaux synoptiques. Paris, Firmin Didot. 1856. 4o.

75. —— Histoire naturelle des poissons ou ichthyologie générale. Paris, Roret. 1865—1870. 2 dln. 8o. (Vervolg op Buffon). *B. T. G.*

Uitgave met gekleurde of zwarte platen.

76. **Duperrey**, (L. J.) Voyage autour du monde exécuté sur la corvette la Coquille, pendant les années 1822—25; publié sous les auspices de S. E. M. *le Comte de Chabrol*. Paris, Arthus Bertrand, 1828. 6 dln. 4o en 4 atlassen in folio. *B. T. G. — B. N. A. M.* (afd. Zoologie et Hydrographie.)

De afdeeling: Reptiles et poissons par M.M. *Garnot* et *Lesson*, vormt 1 deel in 4o. met 45 gekleurde platen. *B. L. H.*

77. **Ecker**, (A.) Untersuchungen zur Ichthyologie. Freiburg in B., Wagner. 1857. 4o. *B. L. H.*

78. Elements of natural history, being an introduction to the systema naturae of Linnaeus, comprising the characters of the whole genera and most remarkable species. London, Longman and Co. 1801. 2 dln. 8o.

79. Encyclopédie d'histoire naturelle, ou traité complet de cette science d'après les travaux des naturalistes les plus éminents de toutes les époques, résumant les observations des auteurs anciens et comprenant toutes les découvertes modernes par le Dr. *Chenu*. Ouvrage illustré de plus de 8,000 gravures sur bois. Paris, Firmin Didot, frères. 1850—1861. 31 dln. in 4o. (22 dln. tekst, 9 dln. registers en 2 dln. platen). *B. N. A. M. — R. D.*

XIX: Reptiles et poissons.

80. Encyclopédie méthodique, ou par ordre de matières, par une Société de gens de lettres. Paris, Panckoucke. 1782—92 et Paris, Agasse. 1792—1832. 4o. In 102 afleveringen of 337 stukken, uitmakende 166½ dln. tekst en 51 stukken met 6439 platen. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie aldaar: 28ste aflev., *Bonnaterre*, Histoire naturelle des poissons. (Met 102 platen.) 33ste aflev., Histoire naturelle des cétacés. (Met platen.)

80*a*. Encyclopædia Britannica, or a dictionary of arts, sciences and miscellaneous litterature. Eighth edition. London, 1860. 22 dln. 4o. Met register en platen. *K. B. 's G.*

81. Encyclopédie portative. Resumé complet d'ichthyologie. Paris, 1829 en 1842. 12o.

82. **Ende**, (W. P. van den) Over, [en: Nog iets over] de rangschikking van de klasse der visschen. Arnhem, Is. An. Nijhoff. 1851. 2 stukjes. 8o. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

83. **Figuli**, (C.) Ichthyologia seu dialogus de piscibus. Colon., 1540. 4o.

84. **Fleischer**, (J.) Forsog til en Naturhistorie over fiskene og amphibierne. Kiovenhavn, 1795. 8o.

85. **Forster**, (J. R.) Enchiridion historiae naturali inserviens, quo, termini et delineationes ad avium, piscium, insectorum et plantarum adumbrationes intelligendas et concinnandas, secundum methodum systematis Linneani continentur. Halae, Hemmende, 1788. 8o.

Eene fransche vertaling door *Leveillé* verscheen, Paris, 1799. 8o.

86. **Freycinet, (L. de)** Voyage autour du monde, fait par ordre du Roi, sur les corvettes de S. M. l'Uranie et la Physicienne, pendant les années 1817 à 1820, publié sous les auspices de S. E. *M. le Comte Corbière*, pour la partie historique et les sciences naturelles, et de S. E. *M. le Marquis de Clermont-Tonnère*, pour la partie nautique. Paris, Pillet ainé. 1824—1827. 13 stukken in 7 deelen. 4o en 3 atlassen, met 328 platen, waarvan 117 gekleurd. *B. L. H. — T. G.*

Zie afdeel.: Zoologie par MM. *Quoy* et *Gaimard*: Description des poissons. bl. 122—401. *B. N. A. M. — R. D.*

Poissons de mer. Considérations générales sur leur distribution géographique. bl. 184—188. Les poissons du cap de Bonne-Espérance, de la Baie des Chiens-Marins, du Port-Jackson, des îles Malouines, de Rio de la Plata et de Rio de Janeiro ont en général, des couleurs ternes. blz. 189 en volgg.

Garnot et Lesson. Zie: *Duperrey*, No. 76.

87. **Gesneri (C.)** Historiae animalium liber IIII, qui est de piscium et aquatilium animantium natura, cum iconibus singulorum ad vivum expressis fere omnib. DCCVI; Continentur in hoc volumine *G. Rondeletii* et *P. Bellonii* de Aquatilium singulis scripta. Tiguri, apud C. Froschoverum. 1558. folio. Met platen. *K. B.'sG. — B. L. H. — U. H.* [Uitg. van 1560]. *B. T. G.*

De uitgaven van 1604 en 1620 [*B. N. A. M. — B. G. R.*] zijn, hoewel minder fraai, volledíger.

88. —— Fischbuch. Das ist ein kurtze, doch vollkomne Beschreybung aller Fischen so in dem Meer unnd süssen Wasseren jr Wonung habend. Erstlich in Latein durch Cunradt Gässner beschriben; yetz neüwlich aber durch *C. Forer* in das Teütsch gebracht. Zurych, Froschover. (1563 en) 1575. folio. Met houtsn. tusschen den tekst.

89. **Gmelin, (C. C.)** Gemeinnützige systematische Naturgeschichte der Fische. 2e Ausg. Mannheim, (1818) 1829. gr. 8o. 28 aflev. met 164 afbeeld.

90. **Gosse, (P. H.)** Natural history of fishes. London, Society Pr. Christ. knowledge. 1854. 8o.

91. **Gouan, (A.)** Geschichte der Fische, welche derselben äussere und innere Beschaffenheit und in Klassen und Ordnungen abgetheilte Gattungen enthält. Nebst volständ. Terminologie und nöthigen Registern. Mit 4 Kupfertafeln. Aus dem Lat. übersetzt von *K. v. Meidinger*. Wien, Gerold. 1781. gr. 8o.

[Uitg. met Lat. en Franschen tekst. Strassb., König. 1770.] *B. N. A. M.— R. D.*

92. **Griffith, (Edw.)** Animal kingdom: Fishes, by *P. B. Lord*. London. Whittaker. 1834. 8o.

93. **Gronovius, (L. T.)** Museum ichthyologicum sistens piscium omnium, qui in musco L. T. G. adservantur, descriptiones. Lugd. Batav., 1754—56. 2 dln. Met platen. folio. *B. U. H. — R. D.*

93*a*. —— Zoophylacium Gronovianum, exhibens quadrupeda, amphibia, pisces, insecta, vermes, mollusca, testacea, et zoophyta, quae in museo suo adservavit, examini subjecit, systematice disposuit atque descripsit etc. Additis rarissimorum objectorum iconibus. Lugduni-Batavorum, Theod. Haak et Soc. 1781. 3 stukken, gr. folio. Met 20 platen. *B. L. H. — U. H. — R. D.*

I, bl. 27—136. Pisces.

94. **Guérin-Méneville, (Félix Ed.)** Iconographie du règne animal de G. Cuvier, ou représentation d'après nature de l'une des espèces les plus remarquables et souvent non encore figurée de chaque genre d'animaux, avec un texte descriptif mis au courant de la science. Ouvrage pouvant servir d'atlas à tous les traités de Zoologie. Paris, J. B. Ballière. 1830—44. 7 stukken. gr. 8o. met 450 gekleurde en zwarte platen. *B. L. H. — T. G.*

IV: Poissons. Met 70 platen.

95. Handbuch der Naturgeschichte oder Vorstellung der Allmacht,

Weisheit und Gute Gottes in den Werken der Natur. Aus dem französischen übersetzt. Mit Kupfern. Nürnburg, 1773. 4 dln. gr. 8°.

III: Fische. Met 12 platen.

96. **Harting, (P.)** Leerboek van de grondbeginselen der dierkunde in haren geheelen omvang. Tiel, Campagne. 1862—71. I—III. 1e Afd. gr. 8°. Met houtsneden tusschen den tekst. *B. U. H. — N. A. M. — R. L. — R. D.*

Zie aldaar: Walvischachtigen. IIe deel, 1e afd. 4e st. blz. 205—257.
Visschen. IIe deel, 1e afd. 4e stuk.

97. **Hartwig, (G.)** Das Leben des Meeres. Eine Darstellung für Gebildete aller Stände. Frankf. a/M., Meidinger. 1857. 8°. *B. N. A. M.*

Zie aldaar, 2e Abth.: Die Bewohner des Meeres. blz. 87—342.

98. **Hasselt, (A. W. M. van)** Natuurhistorische schets der visschen, en van hunne beteekenis voor den mensch. Met afbeeldingen.
B. N. A. M. — R. D. — R. L.

Zie: Album der natuur, 1855. bl. 97—122 en 161—188.

99. **Heppe, (J. C.)** Abbildung und Beschreibung der Fische. Mit 19 illum. Kupfern. 2e Aufl. Nürnberg, Winterschmidt. (1782) 1787. gr. 8°.

100. **Hill, (John)** A general natural history, or new and accurate descriptions of the animals, vegetables and minerals, of the different parts of the world. The second edition, enlarged with (2) additional plates. London, for the author. 1771. 3 dln. folio. Met 57 gekl. platen en portret.

101. **Hoeven, (J. van der)** De sceleto piscium. Cum tabb. Lugd. Batav., 1822. 4°. *B. L. H. — R. D.*

102. —— Handboek der dierkunde. Tweede verbeterde en vermeerderde uitgave. Met bijvoegsels en aanmerkingen door *Leuckart*. Amsterdam, J. C. A. Sulpke. 1849—56. 3 dln. gr. 8°. Met platen.
B. L. H. — U. H. — N. A. M. — R. L. — R. D.

Zie aldaar: Visschen. II, blz. 188—419.
Walvischaardige dieren. II, 903—914.

103. **Holbrook, (J. E.)** Ichthyology. New-York, Willy and Putnam. [zonder jaar.] 4°. *B. R. D.*

104. **Houttuyn, (M.)** Natuurlijke historie of uitvoerige beschrijving der dieren, planten en mineralen, volgens het samenstel van Linnaeus. Met 296 afbeeld. Amsterdam, Houttuyn. 1761—85. 3 dln. in 37 Stukken. 8°. *B. L. H. — T. G.*

Zie aldaar: Visschen, 7e en 8e stuk. *B. N. A. M. — R. L. — R. D.*

105. **Jardine, (W.)** The naturalist's library. Conducted by Sir *W. Jardine*. With plates. London and Edinb., S. Highley. 1834—42. 40 dln. 8°.
B. U. H. — N. A. M. — R. D.

Zie aldaar: XVI: Whales. With 32 colour. plates, portrait and memoir of Lacépède.
XXIII: The natural history of marine amphibia; including the walrus and seals and the herbivorous cetacea, mermaids etc. 33 colour. plates with portrait and memoir of Fr. Péron. 1839.
XXVII: The natural history of fishes, particulary their structure and economical uses by *J. J. Bushnan*. 33 colour. plates with portrait and memoir of Salviani. 1840.
XXXII—XXXVIII: Fishes of Guiana by *R. Schomburgk*.
XXXVII—XXXIX: The natural history of British fishes illustr. by 68 colour. plates, with portrait and memoir of Rondelet, by *R. Hamilton*. 1843.

106. **Jones, (Th. Rymer)** Zie zijn artikel: Pisces, in *Todd's* Cyclopædia of anatomy. London, 1847. III. blz. 955—1011.

107. **Jonston, (J.)** Historia naturalis de quadrupedibus, de avibus, de inse-

ctis, de piscibus et cetis. Francof. ad Moen., Impensa Matth. Meriani, 1650—53. 5 stukken in 2 dln. met platen. folio. *B. L. H. — U. H. — T. G. — R. D.*

Van dit werk verscheen eene nieuwe (titel) uitgave, met bijvoeging van eenige platen, te Amsterdam bij R. en G. Wetsteyn. 1718. 2 dln. in 7 stukken, folio.

108. **Jonston, (J.)** Naeukeurige beschryving van de natuur der viervoetige dieren, der vissen en bloedlooze waterdieren, der vogelen, der gekerfde of kronkeldieren, slangen en draken, neffens haar beeldnissen. Uit het Latyn vertaeld door *M. Grausius*. Amsterdam, Schipper. 1660. folio. Met 249 koperen platen. *B. N. A. M. — R. D.*

109. **Jovius, (P.)** De piscibus marinis, lacustribus, fluviatilibus; item de testaceis ac salsamentis liber. Romae, Minutius Calvus. 1527. 4o. *K. B.'s G.*

Van dit werk bestaan nog verschillende andere drukken, als: Basel, 1531. 8o. [*K. B.'s G. — B. U. H.*] Antw. 1528. In het Ital. Venetië, 1560. 4o.

* 110. **Kalm, (P.)** Dissertatio de causis diminutionis piscium. Aboae, 1757. 4o.

111. **Kaup, (J. J.)** Das Thierreich in seinen Hauptformen systematisch beschrieben. Mit 535 in den Tekst eingedruckten Abbildungen. Darmstadt, Diehl. 1835—37. 3 dln. gr. 8o.

Zie: IIIe. Dl. 1e Afd. Naturgeschichte der Fische.

112. **Klein, (J. T.)** Historiae naturalis piscium promovendae missus V, cum praefatione de piscium auditu. Gedani, 1740—49. 5 stukken in 1 dl. gr. 4o. Met 53 platen. *B. U. H. — T. G. — N. A. M.*

113. —— Ichthyologia, seu Historiae piscium naturalis quinque missus. Cui accedit Ichthyologia Kleiniana enodata, sive index rerum ad Historiam piscium naturalem, cum synonymis recentissimorum systematicorum *Artedi*, *Linnaei*, *Gmelini*, *Blochii* etc. explicatam. Lipsiae, in libraria Gleditschiana. 1802. 4o. Met 53 platen.

Knight, (Ch.) Zie: The English Cyclopædia. No. 61.

114. **Lacépède, (B. G. E. de)** Histoire naturelle des poissons. Paris, Plassan. 1798—1803. 5 dln. 4o. Met 129 platen.
B. L. H. — T. G. — N. A. M. — R. D.

—— Zie: *Buffon*, Oeuvres, No. 43.

Leach. Zie: *Shaw* and *Nodder*. No. 164.

115. **Lenz, (H. O.)** Gemeinnützige Naturgeschichte. Zweite verbesserte Ausgabe. Gotha, Becker. 1838—43. 4 dln. gr. 8o. Met platen.

III: Amphibien, Fische, Weichthiere, Kerbthiere, Pflanzenthiere. Met 7 platen. Dritte, sehr veränderte Ausg. Gotha, 1851. 4 dln. *B. R. D.*

116. **Leydig, (F.)** Anatomische-histologische Untersuchungen über Fische und Reptilien. Berlin, 1853. 4o.

117. **Lennis, (Joh.)** Synopsis der Naturgeschichte des Thierreichs. Mit vorzüglicher Berücksichtigung der nützlichen und schädlichen Naturkörper Deutschlands. Zweite, gänzlich umgearbeitete, mit Holzschnitten und mit der etymologischen Erklärung sämmtlicher Namen vermehrte Auflage. Hannover, Hahn. 1860. gr. 8o. Met ongeveer 1000 houtgravuren. *B. R. D.*

Zie aldaar: Fische, blz. 343—410.

118. **Linnaeus, (Car.)** Systema naturae. [Regnum animale] Edit. XIII. Cura *J. T. Gmelin.* Lipsiae, Behr. 1788—95. 3 dln. in 10 stukken. 8o.
B. L. H. [versch. andere uitgaven.] *B. N. A. M. — R. D.*

I, 3e stuk: Pisces.

119. —— Système de la nature. Classe première (et classe seconde) du Règne animal. Contenant les quadrupèdes vivipares, les cétacés (et les oiseaux).

Traduction française par *van der Stegen de Putte*, d'après la XIIIe édition latine. Bruxelles, Lemaire. 1793—96. 4 dln. 8o.

Er bestaat ook eene Engelsche vertaling, verbeterd en vermeerderd door *W. Turton*. Lond. 1802—1804. 7 dln. 8o.

120. **Linnaeus, (Car.)** Museum Adolphi Friderici, regis Suecorum, in quo animalia rariora imprimis, et exotica: quadrupedia, aves, amphibia, pisces etc. describuntur et determinantur. Cum (33) iconibus. Holmiae, typogr. regia. 1754. folio. *B. T. G. — N. A. M.*

121. **Loniceri (Ad.)** Naturalis historiae opus novum, in quo tractatur de natura et viribus arborum fruticum, herbarum, animantiumque terrestrium, volatilium et aquatilium. Francofurti, 1551. folio. Met houtgravuren. *B. U. H.*

Eene Hoogduitsche vertaling verscheen: Frankf. a/M., 1569 en Ulm, 1737.

122. **Mac Leay, (W. S.)** On the natural arrangement of fishes in a letter to J. Mac Clelland.

Zie: Ann. of nat. hist. 1842, IX, bl. 197—207.

123. Magasin de zoologie, d'anatomie comparée et de paléontologie par *F. Ed. Guérin-Méneville*. Première et deuxième série avec des tables méthodiques et alphabétiques. Paris, A. Bertrand, 1831—45. 15 dln. met 1085 gegraveerde en gekleurde platen. 8o. *B. L. H.*

Zie: 1e Section: Mammifères, oiseaux, poissons.

124. **Marscalus Thurius, (Nic.)** Historiae aquatilium lib. I et II, latine et graece. Rostochii, in ædib. Thuriis. MDXX. folio. Met fig.

In den catal. van Meerman, II. bl. 74, komt eene druk voor van 1517.

125. **Martini, (Friedr. Heinr. Wilh.)** Allgemeine Geschichte der Natur in alphabet. Ordnung, mit vielen Kupfern nach Bomarischer Einrichtung. Fortgesetzt von ein Gesellschaft Gelehrten. (*A. J. G. L. Batsch, J. G. Georgi, J. F. Gmelin, J. F. W. Herbst, K. G. St. Jablonski, B. G. Otto, F. W. Otto, J. Sam. Schröter*) und herausgegeben von *F. W. Otto*. Berlin, (Schlesinger.) 1774—93. Dl. I—XI. (An-Coq.) Met 556 kopergrav

Is niet verder voortgezet.

125*a*. **Masson du Parc, (N. le)** [Commissaire ordinaire de la Marine, inspecteur général des pêches. 1738—1739.] Traité des poissons de la grande et petite marée, qui fait voir leurs noms, leur saison, la manière dont s'en fait la pêche et la qualité de leur chair. Présenté à Mons. *le Cte. de Maurepas*, Ministre et Secrétaire d'Etat.

Fraai en eenig handschrift, in twee deelen 4o., op papier, en versierd met uitmuntende teekeningen van de besproken visschen, in O.-I. inkt. Afkomstig van Gaignat en Meerman. *B. M. M.-W.*

126. **Meyer, (J. D.)** Angenehmer und nützlicher Zeitvertreib mit Betrachtung curioser Vorstellung allerhand kriechender, fliegender und schwemmender, auf dem Land und im Wasser sich befindender und nährender Thiere. Sowohl nach ihrer Gestalt und ausserlichen Beschaffenheit nach der Natur gezeichnet, gemahlet und in Kupfer gestochen von *J. D. Meyer*. Nürnberg, 1748—1756. 3 dln. folio. Met 240 gekleurde platen.

Milne-Edwards. Zie: *Beudant*, No. 27.

127. **Minding, (Jul.)** Lehrbuch der Naturgeschichte der Fische. Berlin. Rücker und Püchler. 1832. 8o.

128. **Monro, (Alex.)** The structure and physiology of fishes explained, and compared with those of man and other animals. Edinburgh, 1785. gr. folio. Met 44 platen. *B. L. H. — T. G.*

Eene Hoogduitsche vertaling verscheen: Leipzig, 1787. 4o.

129. **Moor, (B. de)** Oratio de piscium et avium creatione. Harderovici, 1716. 4o. *B. N. A. M.*

130. **Müller, (Joh.)** Beiträge zur Kenntniss der natürlichen Familien der Fische. *B. R. D.*

Zie: Archiv für Naturgesch. 1843. I, bl. 292—330. Nachtrag, bl. 381—384.

131. Nature (La) et propriété des poissons et autres moustres aquatiques, qui hantent et habitent aux mers, riuières et estangs; avec leurs pourtraicts et figures exprimez au plus près du naturel. Paris, Veufe de Iean Bonfons. [Zonder jaar.] 16°.

Latere druk: Paris, N. Bonfons. 1584. 16°.

132. Naturgeschichte (Allgemeine) aller drei Reiche, met beigefügten französischen und lateinischen Benennungen. Augsburg, Daisenberger. 1806—07. 8 dln. gr. 8°. Met 620 kopergrav.

133. Naturgeschichte der drei Reiche. Zur allgemeinen Belehrung bearbeitet von *G. W. Bisschof*, *J. R. Blum*, *H. G. Bronn*, *K. C. von Leonhard*, *F. C. Leuckart*, *F. S. Voigt*, Stuttgart, Schweizerbart. 1854. 16 dln. gr. 8°. Met atlas in 4°. *B. T. G.*

VII—XII: *Voigt*, Lehrbuch der Zoologie. Met 22 kopergrav.

134. Naturgeschichte in Bildern, mit erläuternden Text von *Fr. Strack*. Düsseldorf, Arnz und C°. 1835—41. 69 stukken gr. 4o. Met steendrukplaten.

Zie aldaar: No. 46—49: Fische. Met 144 gekleurde platen.

135. **Nylant (P.)** en **J. van Hextor,** Schouw-tooneel der aertsche schepselen. Afbeelding allerhande menschen, beesten, vogelen, visschen enz. Met 160 houtgrav. Amsterdam, 1672. 3 dln. 4°. *B. N. A. M.*

136. **Oken, (L.)** Tableau de la distribution ichthyologique. Paris, 1822. Vergelijk: Idées sur la classification des animaux.

Zie: Ann. scienc. natur. 2e Sér. 1840. XIV. bl. 247—268.

137. —— Allgemeine Naturgeschichte für alle Stände. Stuttgart, Hoffman. 1833—41. 13 dln. 8° en een atlas met platen.

VI, 3e Afd.: Fische. — Druk van 1816, *B. T. G.*

138. **Oppianus,** De natura seu venatione piscium lib. V (graece, edente *M. Musuro.*) Florentiae, in aedib. Ph. Juntae, 1515. 8°. *K. B. 's G.* (versch. andere uitgaven.)

Eerste zeldzame druk. Verschillende vertalingen zijn van dit werk verschenen, o. a.: met Latijnsche vertaling, Colle, 1478. (*B. M. M.-W.*) Venetië, bij Aldus, 1517; (*B. L. H.*) — In het Eng. Oxford, 1722; — In het Fransch, Par., 1817; — In het Italiaansch, Flor., 1728.

d'Orbigny, (Charles) Zie: Dictionnaire universel. No. 65.

139. **Oudart, (P.)** Cours d'histoire naturelle, contenant les principales espèces du règne animal, classées méthodiquement et lithographiées par *M. Oudart.* Paris, Engelmann. 1825. 4°.

140. **Plinius Secundus, (C.)** Naturalis historiae libri XXXVII. Recensuit et commentariis criticis indicibusque instruxit *Julius Sillig.* Hamburgi et Gothae, Perthes. 1851—56. 8 dln. So. *B. L. H.*

Zie: lib. IX de Aquatilium natura.

De eerste druk van Plinius verscheen in 1469 te Venetië. Bovengenoemde druk beveelt zich aan door de bijzondere zorg, welke aan de uitvoering is besteed.

De uitgave van 1469, als ook eene van 1524 in folio en van 1723, 3 dln. in folio, [*B. U. H.*] die van Rome, 1470, en Venetië, 1472. *B. M. M.-W.—K. B.'s G.* (versch. uitgaven.)

141. —— Des wijdt-vermaerden Natuurkondigers viif Boecken, handelende van de nature..... V: van de visschen, oesters, kreeften, enz. Te Amsterdam, bij Jan Hendricksz. 1657. kl. 8o. Met houtsneden. *B. N. A. M.*

142. —— Histoire naturelle; traduction nouvelle par *M. Ajasson de Grand-*

sagne, annotée par M.M. *Beudant*, *Brogniart*, *Cuvier*, *Daunou*, etc. Paris, Panckoucke. 1829—1833. 20 dln. gr. 8o. *B. N. A. M.*

Behalve deze zijn van dit werk ook nog andere vertalingen verschenen, o. a. nog eene Fransche [par M. *Littré.*] Paris, Dubochet. 1848—50. 2 dln. roy. 8o. [*B. R. D.*] en eene Engelsche te Londen, Bohn. 1855—57. 6 dln. kl. 8o.

143. —— **Massarii (Franc.)** in nonum Plinii de naturali historia librum castigationes et annotationes, in quo agitur de natura aquatilium, etc. Basilae, apud H. Frobenum. 1537. 4o.

Quoy et **Gaimard.** Zie: *L. de Freycinet*, No. 86.

144. **Ramisch, (F. H.)** Naturgeschichte des Thierreiches für Anfänger, fortgesetzt von *Karl Borziwog Presl* und *H. M. Schmidt-Göbel.* Prag, Haase Söhne. 1835—44. 3 dln. 8o. Met houtsneden.

II: Reptilien, Amphibien und Fische. Met 143 afbeeldingen.

145. **Raius,(J.)** [**Ray**] Synopsis methodica avium et piscium; opus posthumum, quod vivus recensuit et perfecit ipse insignissimus author, in quo multas species, in ipsius ornithologia et ichthyologia desideratas adjecit, methodumque suam piscium naturae magis convenientem reddidit. Cum appendice et (4) iconibus. Londini, Gul. Innys. 1713. gr. 8o. *B. L. H.*

Hollandsche vertaling. Amst. 1769. 8o.

146. **Ray, (Playcard Aug. F.)** Zoologie universelle et portative, ou histoire naturelle de tous les poissons, insectes et vers, ou nommés ou anonymes etc., le tout disposé selon l'ordre alphabétique et rapporté à l'ordre methodique, avec un supplément. Paris, chez l'auteur. 1788. 4o.

Nieuwe, vermeerderde uitgave. Paris, Bossange. 1804. 4o.

147. **Reichenbach, (A. B.)** Die Fische, dargestelt in getreuen Abbildungen und mit ausführl. Beschreibung. Mit 60 Taf., worauf 382 Abbild. Leipzig, Eisenach, 1838—40. kl. folio.

148. **Richter, (J. G. O.)** Ichthyo-theologie oder Versuch, die Menschen aus Betrachtung der Fische zur Bewunderung ihres Schöpfers zu führen. Mit 1 Kupf. Taf. Leipzig, Brockhaus. 1754. 8o. *B. N. A. M.*

149. —— Godleerende vischkunde of eene natuur, ontleed- en oordeelkundige beschrijving der visschen in het algemeen, en hunne bijzondere deelen, enz., alsmede eenige verhandelingen over de barnsteen, paarl-, koraal- en oester-visscherij, voorzien met noodige registers. In twee deelen met plaaten. Uit het oorspronkelijk Hoogduitsch. Te Dordrecht, gedrukt bij W. de Koning. 1768. 4o.

150. —— Vischkundige onderwijzer; natuur-, ontleed-, huishoud- en oordeelkundige beschrijving der visschen. Uit het Hoogd. Dordrecht, 1780. 4o. *B. N. A. M.*

151. **Roberg, (L.)** Dissertatio de piscibus. Upsaliae, 1727. 4o.

152. **Rondelet, (G.)** Libri de piscibus marinis, in quibus verae piscium effigies expressae sunt. Lugd., M. Bonhomme. 1554. folio. Met houtgrav. tusschen den tekst. (583 en 37 blz.). *B. L. H.* — *U. H.* — *T. G.* — *N. A. M.*

153. —— Universae aquatilium historiae pars altera, cum veris ipsorum imaginibus. Lugd., M. Bonhomme. 1555. folio. Met houtgrav. (242 en 19 blz.). *B. L. H.* — *U. H.*

154. —— L'histoire entière des poissons composée premièrement en latin, maintenant traduite en françois [par *L. Joubert.*] Avec leurs pourtraicts au naif. Lyon, Macé Bonhomme. 1558. [1e et 2e partie.] kl. folio. *B. N. A. M.*

155. **Salviani (H.)** Aquatilium animalium historiae liber primus, cum eorumdem formis, aere excussis. Cum 82 tabb., Romae, apud Hipp. Salvianum, 1554. folio. Herdrukt te Venetië, 1600 en 1602. *B. L. H.* — *T. G.*

156. **Schäffer, (J. C.)** Epistola de studii ichthyologici faciliori ac tutiori

methodo. Adjectis nonnullis specim. Cum 1 tab. aeri incisa fig. color. Ratisb., 1760. gr. 4o. *B. N. A. M.*

157. **Schinz, (H. R.)** Naturgeschichte und Abbildungen der Fische. Nach den neuesten Systemen zum gemeinnützl. Gebrauche entworfen und mit Berücksichtigung für den Unterricht der Jugend bearbeitet. Nach der Natur und den vorzügl. Originalien gezeichnet und lithogr. von *K. J. Brodtmann*. Leipzig, Weidmann. 1836—38. 16 stukken. folio. *B. R. D.*

157*a*. **Schlegel, (H.)** Handleiding tot de beoefening der dierkunde. Breda, Gebr. Nijs. [Voor rekening van de K. Akad. v. d. Laud- en Zeemagt.] 1857. 2 dln. kl. 8o. Met een atlas in folio. *B. R. D.*

I, bl. 125—133. Walvischachtige Zoogdieren. II, bl. 65—206. Visschen.

158. **Schmidt, (Karl)** Vollständige Naturgeschichte in lithogr. Abbildungen. Munchen, (Leipzig, Fr. Fleischer.) 1818—23. 6 dln. gr. 4.

IV: Fische. Met 27 platen.

159. **Schneider, (J. G.)** Ichthyologiae veterum specimina, ad virum clariss. M. J. Blochium. Francofurti ad Viadr., Typis I. C. Winteri, 1782. 4o.

160. —— Proben von der Fischkunde der Alten.

Zie: Leipzig. Magaz. 1783. bl. 62—98.

161. **Seba, (Alb.)** Locupletissimi rerum naturalium Thesauri accurata descriptio, et iconibus artificiosissimis expressio, per universam physices historiam, Lat. et Belg. Amstelod., Arkstee et Merkus. 1734—65. 4 dln. gr. folio. Met 450 platen. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — T. G. — N. A. M.*

III: Pisces, bladz. 32—108.

162. **Shaw, (George)** General zoology, or systematic natural history, with plates. London, Kearsley. 1800—1819. 22 st. in 11 dln. 8o. *B. L. H.*

IV—V: Pisces. Met 182 platen.

163. —— Zoological lectures. London, Kearsly. 1809. 2 dln. 8o.

Met 163 platen en 1 deel „General index" voor beide werken.

164. —— and **Frederick P. Nodder,** Naturalist's miscellany. London. 1789—1813. 24 dln. Met 1064 gekleurde platen. roy. 8o.

Dit werk is voortgezet door Dr. *Leach*, onder den volgenden titel: Zoological miscellany. London, 1814—15. 3. dln. roy. 8o.

165. Sistème d'histoire naturelle, en IV règnes: l'animal, le végétal, le minéral et celui des eaux. [En hollandais, en français et en anglais.] La Haye, Fred. Straatman. 1765. folio. Met 24 platen.

166. **Sonnini, (C. N. S.)** Histoire naturelle, générale et particulière des poissons et des cétacés. [Ouvrage faisant suite à l'histoire naturelle de Buffon.] Paris, Dufart. 1803-5. 14 dln. met 82 gekleurde platen. 8o.

Souleyet. Zie: *Vaillant*, No 172.

167. **Spix, (Joh. B. v.)** Geschichte und Beurtheilung aller Systeme in der Zoologie nach ihrer Entwicklungsfolge, von Aristoteles bis auf die gegenwärtige Zeit. Nürnberg, Schrag. 1811. gr. 8o.

168. **Steller, (G. W.)** Observationes generales universam historiam piscium concernentes: de generatione piscium; de aetate truttacei generis; de usu appendicum intestinalium etc. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Novi comment. Acad Petropolit. III, blz. 405.

Strack, (F.) Zie: Naturgeschichte in Bildern. No. 134.

169. **Suckow, (G. A.)** Anfangsgründe der theoretischen und angewandten Naturgeschichte der Thiere. Leipzig, Weidmann. 1797—1801. 4 dln. gr. 8o.

IV: Fische.

170. **Swainson, (W.)** The natural history and classification of fish. London, Longman. 1838. 2 dln. 8o.

171. Unterhaltungen in der Naturgeschichte der Fische. Mit Kupf. Altona und Leipz., Kaven. 1791. 8o.

172. **Vaillant,** Voyage autour du monde, exécuté pendant les années 1836 et 1837, sur la corvette la Bonite, commandée par Vaillant. Publié par ordre du roi, sous les auspices du département de la Marine. Paris, Arth. Bertrand. 1839—44. 14 dln gr. 8o. en 3 dln. atlas in folio.

Zie aldaar: Zoologie par M. *Souleyet*. 2 dln. met 100 gekl. platen.

173. **Valmont de Bomare,** Dictionnaire raisonné universel d'histoire naturelle, contenant l'histoire des animaux, des végétaux, des minéraux, etc. Paris, Didot le Jeune. 1764. 5 dln. kl. 8o. — (4e Edition.) Lyon, Bruys. 1800. 15 dln. 8o. *B. N. A. M.* [Yverdon, 1769] *B. R. D.*

Hollandsche vertaling, met aanhangsel. Dordr., 1767—70. 3 dln. 4o.

174. **Vanier's** Book upon fish, translated by the Rev. *J. Duncombe*, with a brief introduction, and passages from english writers selected as notes. London, 1809. 8o.

175. **Vincentius Bellovacensis** Speculum quadruplex, naturale, doctrinale, morale, historiale. Argentinae, Joannes Mentelin. 1473—1476. 7 dln. folio. *B. U. H.* [andere uitg. z. j. 5 dln. folio].

De tekst der latere uitgaven, o. a. van 1624 (4 dln. folio) is gewijzigd en minder te vertrouwen. Het XVIIe boek van het „Speculum naturale" handelt over de vissche n. *B. U. H.*

176. Vischbock van *Adriaan Coenen*, zoon van Schilperoort. Dit Vis, Booc, veergadert ende gescreven van mij *A. Coenen* soen, geboren op de dorpe van Scheiveninghe Een visschers dorpe in de Noortsee leggende een cleijn mijlken van den vermaerden Hage in Hollant die is in veel landen wel bekent. Anno 1577 begonnen (—1578). *K. B. 's G.*

410 bladen in folio, met afbeeldingen van allerlei visschen in kleuren. [No. 540 van den Handschrift-catalogus der *K. B. 's G.*] Zie: *van Wijn*, Histor. en letterkundige Avondstonden. II. blz. 90. De Navorscher. XII. blz. 337. XIII. bl. 12, 84.

177. **Voigt,** (F. S.) Lehrbuch der Zoölogie. Stuttgart, Schweizerbart. 1835—42. 6 dln. gr. 8o, en een atlas met 22 platen in gr. 4o. *B. U. H.*

III: Amphibien, Fische. Weichthiere.
Vergelijk: Naturgeschichte der drei Reiche. No. 133.

177*a*. **Vrolik,** (W.) Het leven en het maaksel der dieren. Amsterdam, M. H. Binger en Zonen. 1854. 3 dln. gr. 8o. *B. R. L. — R. D.*

Zie aldaar: Walvischsoortige zoogdieren. II, bl. 88—187.
Visschen. III, bl. 213—426.

178. **Ward,** (Sam.) Natural history of fishes. London, Newberry. 1770. 2 dln. 12o.

179. —— A modern system of natural history, containing accurate descriptions, and faithful histories of animals, vegetables and minerals; together with their properties, and various uses in medicine, mechanies, manufactures, etc. London, Newberry. 1775—76. 12 dln. 12o. Met 114 platen.

180. **Wilhelm,** (G. T.) Unterhaltungen aus der Naturgeschichte. Mit (1572) illumin. Kupfern. Augsburg, Schlosser. 1817—24. 27 dln. gr. 8o.

I—II: Säugethiere. Met 150 platen. IX—X: Fische. Met 96 platen.

181. **Willughbeji** (F.) De historia piscium libri IV, jussu et sumptibus Soc. Reg. Lond. editi. Cum appendice historias et observationes in supplementum operis collatas complectente. Totum opus recognovit, coaptavit, supplevit, librum etiam primum et secundum integros adjecit *J. Rajus*. Cum 188 tabb. Oxonii, e theatro Sheldoniano. 1686. gr. folio. *B. U. H. — R. D.*

182. —— Historia piscium. Cura *J. Raji* et *C. Mortimeri*. Lond., Davis. 1743. folio. Met 188 platen. *B. L. H. — T. G.*

183 **Wilmsem, (Fr. Ph.)** Vollständiges Handbuch der Naturgeschichte für die Jugend und ihre Lehrer. Zweite verbesserte und vermehrte Auflage. Mit Vorrede von *H. Lichtenstein* und *Fr. Klug*. Berlin, Amelang. 1831. 3 dln. gr. 8o. Met een atlas in folio.

II: Amphibien, Fische, u. s. w.

184. **Wilson, (J.)** An introduction to the natural history of fishes. With above 130 figures. Edinburgh, A. and C. Black. 1838. 4o.

185. **Wood, (J. G.)** The illustrated natural history. With new designs by Wolf, Zwecker, Weir, Coleman, Wood, Neale, Tuffin West, etc. Engraved by the brothers Dalziel. London, Routledge, Warne. 1860—1863. 3 dln. roy. 8o. *B. N. A. M. — R. L. — R. D.*

III: Fishes.

186. **Wotton, (E.)** De differentiis animalium libri X. Lutetiae-Parisiorum, apud Vascosanum. 1552. folio. *B. L. H.*

---

b. Visschen van verschillende landen en werelddeelen Enkele soorten.

[*Poissons de différents pays. — Espèces séparées.*]

187. Abbildung. Eigentliche, aller in dem Zürichsee und der Limmat sich befindenden Gattung Fischen, in welchen Monaten selbige, wie hier verzeichnet, wegen des Leichs und Fasels zu fangen, zu kauffen und zu verkauffen verbotten. Joh. Melch. Füssli excud. discip. s. Joh. Simmler, fec. Kopergrav.

187*a*. **Abbott, (C. C.)** Notes on the freshwater fishes of New Jersey. Observations on „Mud-loving fishes."

Zie: Amer. Naturalist. 1870. IV. bl. 513—521.

188. **Abbs, (Cooper)** Observations on the remarkable failure of Haddocks on the coast of Northumberland (Gadus aeglefinus.) *K. B.'s G. — B. B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1792, LXXXII bl. 367—373.

189. Abentheuer von Allerhand Mineralien..... und Fischen. Franckfurt a/M., 1656. 4o.

190. **Adams, (A. L.)** Death of fishes in the bay of Fundy.

Zie: Amer. Naturalist. 1868. II, bl. 337—342.

191. **Agassiz, (L.)** Beschreibung einer neuen Species aus dem Genus Cyprinus. (C. Uranoscopus). Met afbeeldingen.

Zie: Isis. 1828, bl. 1046—1049. — 1829, bl. 414—515. — *Férussac*, Bull. Sc. nat. 1829. XIX, bl. 117—118.

192. —— Description de quelques espèces de Cyprins du lac de Neuchatel, qui sont encore inconnues aux naturalistes. Met 2 platen.

Zie: Mém. Soc. scienc. nat. Neuchatel. 1835, I bl. 33—48. l'Institut, 1836. IV, No. 188. bl. 419—420. [*B. B. G. R.*] Proceed. zool. Soc. 1835. III bl. 149—151.

193 —— Ueber die Familie der Karpfen.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1838. I, bl. 73—81.

194. **Agassiz, (L.)** Histoire naturelle des poissons d'eau douce de l'Europe centrale. Neuchatel, 1839—42. 2 atlev. folio en 8o. *B. T. G.*

I. Salmo et Thymallus. [27 platen met franschen, duitschen en engelschen tekst. folio.]

II. Embryologie des Salmones par *C. Vogt*. 8o. [Met atlas van 14 platen in folio.]

195. —— On the fishes of Lake Superior.

Zie: Proceed. Amer. assoc. adv. sc. 1st. Meet. 1848. bl. 30—32.

196. —— On Petromyzontidae and their embryonic development and place in the natural history system.

Zie: Edinb. new. phil. journ. 1850, XLIX. bl. 242—246.

197. —— Lake Superior, its physical character, vegetations and animals. With a narrative of the tour, by *J. E. Cabot*. Boston, Gould. 1850. 8o.

Zie aldaar: Fishes, bl. 246—376. Met 5 platen.

198. —— Ueber die geographische Verbreitung der Fische. *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* Tagesber. 1850. No. 182 (Zoologie, I.) bl. 244—247.

199. —— Observations on the Blind fish of the Mammoth Cave. (Amblyopsis spelaeus).

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1851, 2d Ser. XI, bl. 127—128. Edinb. new phil. journ. 1851, XI, bl. 254—256. *Froriep's* Tagesber. No. 280. (Zoologie, II.) 1851, bl. 45—47.

200. —— Extraordinary fishes from California, constituting a new family. (Holconoti or Embiotocidae). New-Haven, 1853. *B. N. A. M.*

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1853, XVI, bl. 380—390; 1854. XVII, bl. 365—368. Edinb. new phil. journ. 1854. LVII, bl. 214—227.

201. —— Sur quelques poissons des Etats-Unis.

Zie: Comptes rend. Acad. sc. Paris, 1853. XXXVII, bl. 184. l'Institut, 1853. XXI. No. 1025. bl. 287. *B. L. H. — B. G. R.*

202. —— Notice of a collection of fishes from the Southern bend of the Tennessee river.

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1854. 2d Ser. XVII, bl. 297—308, 352—369. Ook afzonderlijk verscheuen: New-Haven, 1854. 8o. *B. N. A. M.*

203. —— Synopsis of the ichthyological fauna of the Pacific Slope of North-America. *B. N. A. M.*

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1855. 2d Ser. XIX, bl. 71—99. 215—231.

204. —— Sur les poissons vivipares.

Zie: l'Institut. 1856. XXIV, No. 1165. *B. N. A. M. — B. G. R.*

205. —— On some young Gar-pikes from lake Ontario.

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 2d Ser. 1857. XXXII, bl. 284—285.

206. —— A journey in Brazil. London, Trübner. 1868. gr. 8o. Met houtsneden. *B. R. L.*

Zie aldaar o. a. in: Chapt. 1. Distribution of fishes in Brazilian rivers. — Flying fish. — Fresh-water fishes of Brazil. — Classification of fishes. Ch. IV. Fishes of the forests. Ch. VII. Fishing excursion; astonishing variety of fishes; Breeding places of turtles, fishes etc. — Fish hunt; Relations between fishes; Note upon the Marine character of the Amazonian faunae. Ch. XI. Distribution of fishes in the Amazonian waters. — Appendix: Flying fishes.

207. —— Observations sur les métamorphoses des poissons.

Zie: Annales des scienc. nat. 1865, III. *B. L. H.*

—— Zie: J. B. Spix.

208. **Aigner**, (Jos.) Salzburg's Fische. Mit Vorwort von *J. Th. M. Zetter*.

Zie: Jahresber. der vaterl. Mus. Carolino-August. d. Landeshaupst. Salzburg. 1859, bl. 72—92.

209. **Ainsworth**, (W. F.) **Tristram**, **Kingsley**, The Nile fish in Galilee.

Zie: The Athenaeum. 1865, II, bl. 248, 277, 310, 311. *B. L. H.* — *R. L.*

210. **Akerly**, (S.) Economical history of the fishes sold in the markets of New-York.

Zie: Americ. monthly magazine. New-York, 1817. II.

211. **Albin**, (El.) Icones piscium, cum nominibus latinis, anglicis et gallicis. Cum figuris aeneis. Lond., 1735—1741. 4o.

212. —— The history of esculent fish, with plates drawn and engraved by *El. Albin*, with an essay on the breeding of fish and the construction of fish ponds by *R. North*. With 48 coloured plates. London, Jeffery. 1794. 4o.

Ook eene latere uitgave (z. j.) London, Goodwin. *B. T. G.*

213. **Allen**, (Benj.) On the generation of eels. *K. B.'s G.* — *B. L. H.* — *B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1697. XIX. No. 231. bl. 664—666.

214. **Allamand**, (J. N. S.) Kort verhaal van de uitwerkselen, welke een Americaanse vis veroorzaakt op degeenen, die hem aanraaken. *K. B.'s G.* — *B. L. H.* — *U. H.* — *N. A. M.* — *B. G. R.*

Zie: Verhand. Holl. Maatsch. d. wet. Haarl., 1776. XVII. 372—379.

215. **Alpinus**, (Prosper) Historia naturalis Aegypti. Cum observatt. et notis *J. Vislingii*. Lugd. Batav., G. Potvliet. 1735. 2 dln. 4o. *B. N. A. M.* — *T. G.*

Zie aldaar: Pisces, blz. 201—203.

216. **Alvenstod**, (S. M.) Das vollständigste und neueste Fischbuch. Eine Beschreibung aller in Deutschland vorkommenden Fische, nebst Anleitung dieselbe auf leichte Art zu fangen und selbst aus beträchtlichen Fernen herbeilocken zu können. Auf eigene Erfahrungen begründet. Nordhausen, Fürst. 1837. 16o.

217. **Ambrose**, (J.) Some observations on the fishing-grounds and fish of St. Margaret's Bay. U. S.

Zie: Proceed. and Transact. N. Scot. inst. nat. sc. I, 4. bl. 33—43; II, 1. bl. 67—76.

218. —— On the fishes of St. Margaret's Bay.

Zie: Proceed. and Transact. N. Scot. inst. nat. sc. 1869. II. bl. 87—94.

219. **Amoretti**, (Carlo) Osservazioni sulle anguilla.

Zie: Mem. soc. Ital. Modena, 1803, X, bl. 679—686.

220. **Anderson**, (W.) An account of some poisonous fish in the South sea.

Zie: Philos. Transact. 1776. LXVI, bl. 544—574. *K. B.'s G.* — *B. L. H.* — *B. G. R.*

221. **Andrée**, (A.) Om Gottländska Sältsjofisket. *B. N. A. M.*

Zie: Oefvers. K. Vet. Akad. Forhändl. Stockh., 1850. bl. 112—118.

222. **Andrews**, (W.) On the European Hemiramphus and lesser Forked-Beard.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Dublin. 1849—55. I, bl. 117—119.

223. —— On the species of Cottus on the South-west coast.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Dublin. 1849—55. I, bl. 119—122.

224. —— On the occurrence of Merlangus albus, new to Irish ichthyology.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Dubl. 1862—1863, IV, bl. 9—11.

225. —— Remarks on the Percidae and Serrani, and on an addition to the ichthyology of Ireland. (Met eene plaat.)

Zie: Nat. hist. rev. 1855. II. Proceed. Soc. bl. 36—38.

226. **Andrews,** (W.) Notes on the fishes of the Western coast; an record of the occurrence of Capros aper in the Irish seas.
Zie: Nat. hist. rev. 1858, V. Proc. Soc. bl. 188—191.

227. —— On the Syngnathidae.
Zie: Nat. hist. rev. 1860. VII, bl. 397—399.

228. —— On the ichthyology of the South-west coast of Ireland.
Zie: Journ. Roy. Dublin soc. 1869. bl. 379—389.

229. **Anjubault,** (P. A.) Revue des espèces de poissons qui vivent dans le département de la Sarthe, et observations sur la pisciculture. Mans, 1855. 8o.
Overgedrukt uit: Mém. de la soc. d'agric., sc. et arts de la Sarthe. I.

230. **Ankarkrona,** Beschreibung des Fünffingerfisches. (Met afbeeldingen.)
Zie: Abhandlgn. d. Schwed. Akad. 1740. II, bl. 242—245. *B. L. H.—B. G. R.*

231. **Anslijn,** (N.) Afbeelding van Nederlandsche dieren. Leiden, D. du Mortier en zoon. 1820—1830. 2 dln. 8o. *B. T. G. — R. D.*
II: Visschen, plaat 1—94.

232. **Appun,** (K. F.) Fische und Fischfang in Britisch-Guyana.
Zie: Das Ausland. 1870. No. 47—49, bl. 1110—1116, 1135—1140, 1156—1161.

233. **Arbuthnot's** Natural history of those fishes etc. that are indigenous to, or occasionally frequent the coasts of Buchan. Aberdeen, 1815. 8o.

234. **Arderon,** (W.) Some observations made on the Bansticle or Prickleback, and also on fishes in general. *B. B. G. R.*
Zie: Philos. Transact. 1746. XLIV, No. 482, bl. 424—428.

235. **Artand,** Notice sur l'Osphromenus olfax Commerson.
Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1829. XVIII, bl. 116—117. *B. R. D.*

236. —— Notice pour servir à l'histoire naturelle du Goramy [Osphromenus.]
Zie: Bull. d'hist. nat. de la soc. Linn. de Bordeaux. 1821. II, bl. 188. *B. R. D.*

237. **Ascanius,** (P.) Beretning um Silde-Tusten [Regalecus remipes.]
Zie: K. Dansk. selsk. Skrift. N. Saml. 1788. III, bl. 419—422.

238. —— Icones rerum naturalium, ou figures enluminées de l'histoire naturelle du Nord. Copenh., Möller. 1806. folio. *B. L. H. — T. G.*

239. **Asso,** (Ign. de) Introduccion à la ichthyologia oriental de Espana.
Zie: Anal. hist. nat. Madrid, 1801: IV, bl. 28—52.

240. **Ayres,** (W. O.) Enumreation of the fishes from Brookhaven, L. Island, with remarks on the species observed. No. 240—253. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Boston journ. nat. hist. 1842. IV, 2. bl. 255—292.

241. —— Description of four species of fishes from Brookhaven, all of which are believed to be new.
Zie: Boston journ. nat. hist. 1843. IV, 3. bl. 293—303. Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 64—68.

242. —— Leuciscus nasutus n. sp.
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 130.

243. —— An attempt to prove that Cottus coquatus Rich., Cottus viscosus Haldem, and Uranidea quiescens Dekay, are one species, and are identical with Cottus gobio Linn.
Zie: Boston journ. nat. hist. 1845, V. 1, bl. 116—136.

244. —— On a muscular apparatus of the pharyngeal bones of Leuciscus.
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1848. III, bl. 46. *B. B. G. R.*

245. **Ayres, (W. O.)** Description of a new genus of fishes [Malacosteus niger] from the banks of Newfoundland. Met eene plaat.

Zie: Boston journ. nat. hist. 1848. VI, 1. bl. 53—64. Proceed. Boston soc. nat. hist 1848. III, bl. 69—70. No. 245—252. *B. B. G. R.*

246. —— Leuciscus pulchelloides n. sp. Connect.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1849. III, bl. 157. — Proceed. Amer. assoc. adv. sc. 2d Meet. 1849, bl. 402—406.

247. —— On Percopsis pellucida n. sp.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1850. III, bl. 164—165.

248. —— On the Esox lucius of Richardson.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1850, III, bl. 173, 305.

249. —— On Cottus variabilis and groenlandicus.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1850. III, bl. 312.

250. —— Description of new fishes from California.

Zie: Proceed. Calif. Acad. 1854. I, bl. 3—14, 15—32, 32 -67, 70—76.

251. —— New species of Californian fishes.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1855. V, bl. 94—103.

252. —— On Polypterus palmas nova species.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1850. III, bl. 181—182.

253. —— Description of a new species of Polypterus from Western Africa. [P. palmas.] (Met eene plaat).

Zie: Boston. journ. nat. hist. 1850. VI, P. 2, bl. 241—246.

254. —— Description of a new genus of fishes, Halias Ayres.

Zie: Proceed. Calif. Acad. nat. sc. 1860. bl. 52—59.

255. —— Descriptions of new fishes, Trichodon lineatus and Osmerus thaleichthys Ayres.

Zie: Proceed. Calif. Acad. nat. sc. 1860. bl. 60—64.

256. —— Description of two species of fish, Atherinopsis affinis and A. tenuis Ayres.

Zie: Proceed. Calif. Acad. nat. sc. 1860. bl. 73—77.

257. —— Description of four species of fishes, Camarina nigricaus, Poronotus simillimus, Ayres, Johnius nobilis and Scriphus politus.

Zie: Proceed. Calif. Acad. nat. sc. 1860. bl. 77—86.

258. —— Notes on the Sebastoid fishes occurring on the coast of California.

Zie: Proceed. zool. soc. 1863. bl. 390—402. *B. L. H. — N. A. M.*

259. **Baer, (E. von)** Bericht über einige ichthyologische Nebenbeschäftigungen auf einer Reise an den Peipus.

Zie: Bull. phys. math. Acad. St. Pétersb. 1851. IX, bl. 359—362. Mélanges biolog. 1851. 1, 3. bl. 309—313. *B. L. H.*

260. **Bailly, (E. M.)** Description des filets pêcheurs de la Baudroie. (Met eene plaat).

Zie: Ann. d. scienc. natur. 1824. II, bl. 323—333. — *Froriep's* Not. VIII, No. 166. bl. 177—183. *B. L. H. — N. A. M.*

260*a*—— *Geoffroy St. Hilaire, (Et.)* Rapport sur le mémoire de M. Bailly. Zie: Ann. scienc. natur. 1824. II. bl. 311—323. Ann. du Muséum, 1807. X, bl. 480—481. — Mém. du Muséum, 1824. XI, bl. 117—142. — *Férussac*, Bull. sc. nat. 1827. X, bl. 165—166. *B. L. H. — N. A. M.*

261. **Baird, (Sp. F.)** Descriptions of new species of fishes from the Mexican Boundary survey. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1853. VI, bl. 368—369. *K. B.'s G.*

262. **Baird, (Sp. F.)** New fishes from Arkansas. *K. B. 's G. — B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1853. VI, bl. 390—392.

263. —— Description of new fishes collected in Texas, New Mexico and Somora, by J. Clark and Capt. v. Vliet. *K. B. 's G. — B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854. VII, bl. 24—29.

264. —— Report on the fishes of the New Jersey coast, as observed in the summer of 1854. [Forms the 9th annual report of the Smithsonian Institution for 1854.] Washington, Tucker, 1855. 8°. *K. B. 's G. — B. L. H.*

265. —— and **Ch. Girard,** Description of some new fishes from the river Zuni. *K. B. 's G. — B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1853. VI, bl. 368—369.

266. —— Cochlognathus n. g. Cyprinidae.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854, VII, 158.

267. **Bajon,** Mémoire sur un poisson à commotion électrique connu à Cayenne sous le nom d'Anguille tremblant. [Gymnotus.] *B. L. H.*

Zie: Observ. et mém. sur la Phys. Rozier, 1774. III, bl. 47—58.

268. **Baker, (Henry)** A letter concerning an extraordinary fish, called in Russia, Quab; and concerning the stones called Crabs eyes.

Zie: Philos. Transactions. 1748, bl. 174. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

269. **Baker, (S. White)** The Albert N'Yanza, great basin of the Nile, and explorations of the Nile sources. With maps, illustr. and portraits. London, Macmillan and C°. 1866. 2 dln. gr. 8°. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: A curious fish. I, bl. 40. — Fish eagle. I, 361. — Wonderful varieties of fishes. I, 290. — Fishing in the Albert N'Yanza. II, 97; at Magungo. bl. 130—132. — Fish spearing in the Marshes. I, 69—70.

270. **Balbinus, (B.)** Miscellanea historica regni Bohemiae. Pragae, 1679. 3 dln. fol.

Zie aldaar: De piscibus Bohemiae. Lib. I. cap. 52—57.

271. **Baldigara, (Battista)** Ragionamento di marauiglie non mai dato in luce: Opera noua nella qual si tratta de Pesci marauigliosi, che si trouano in diverse peschiere d'acque dolci et salse, et delle guerre et armate da mare. In Venetia, V. de Vian. (z. j.) kl. 8°.

272. **Balduer, (Leonhard)** Recht natürliche Beschreibung und Abmahlung der Wasser-Vögel, Fischen, vierfüssigen Thier, Insekten und Gewirm, so bey Strassburg in den Wassern sind, die ich selber geschossen und die Fisch gefangen, auch alles in meiner Hand gehabt. *Leonhard Baldner*, Fischer undt Hagmeister in Strassburg gefertigt worden 1666.

De afdeeling waarin de visschen behandeld worden, is getiteld: Das Fischbuch, darin 45ley Gattung Fisch und Krebs, so nach ihrer Art und Eigenschaft beschrieben zu finden.

Met 32 gekleurde afbeeldingen.

Van dit hoogst belangrijke handschrift zijn drie exempl bekend en wel: In het Kabinet van Naturalien te Straatsburg, het Britsch Museum en ook een te Kassel. Vergelijk: *v. Siebold*, Die Susswasserfische von Mittel-Europa. Leipzig, 1863. bl. 33.

273. **Ball, (Rob.)** On the probable occurrence of the Lepidopus argyreus in Dublin Bay.

Zie: Nat. hist. rev. 1855. II, Proc. soc. bl. 45—46.

274. **Bancroft, (Edw.)** An essay on the natural history of Guyana in South America; containing a description of many curious productions in the animal and vegetable systems of that country, etc., in several letters from a Gentleman of the medical faculty during his residence in that country. London, Becket. 1769. 8°. Met eene plaat.

275. **Bancroft, (E. N.)** On the fish known in Jamaica as the Sea Devil. [Cephalopterus manta (Giorna Le S.)]

Zie: Zool. journ. 1829. IV, bl. 444—457. — Isis, 1831. bl. 1363—1364.

276. —— On several fishes of Jamaica. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. of the Comm. zool. soc. 1831. I, bl. 134—135. Zool. journ. 1832—1834. V. bl. 409—424.

277. **Barker-Webb (P.)** et **Sabin-Berthelot,** Histoire naturelle des îles Canaries. Paris, Bethune. 1835—1850. 3 dln. 4°. Met atlas in folio. *B. L. H. — T. G.*

II, 2e St.: bl. 1—109. Poissons. Met 26 platen.

278. **Barlow, (Will.)** A paper concerning the Mola Salviani or Sunfish and a glue made of it. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1740. XLI. P. 1. No. 456. bl. 343—345.

279. **Barrère, (Pierre)** Essai sur l'histoire naturelle de la France équinoxiale, ou dénombrement des plantes, des animaux et des minéraux qui se trouvent dans l'île de Cayenne, les îsles de Remire, sur les côtes de la mer, et dans le continent de la Guyane; avec leurs noms différents, latins, français et indiens, et quelques observations sur leur usage dans la médicine et dans les arts. Paris, Piget. 1749. 12°.

280. **Barrington, (D.)** On some particular fish found in Wales.

Zie: Philos. Transact. 1764. LVII, bl. 204—214. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

281. **Bartlett, (A.)** Letter respecting the Lepidosiren in the Crystal Palace.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1856. XXIV, bl. 346—348. *B.N. A. M.—R. D.*

282. **Basilewski, (St.)** Ichthyographia Chinae borealis. (Met 9 platen.)

Zie: Nouv. mém. soc. natur. Moscou. 1855, X: bl. 215—264. *B. L. H.*

283. **Baster, (J.)** Beschrijving van den Kiń-yú of goudvis. Met gekleurde plaat. Haarl., 1763. 8°. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.— B. G. R. — R. D.*

Zie: Verhand. v. d. Holl. Maatschappij d. wetensch. VII, 1e.

284. —— Natuurkundige uitspanningen. Haarlem, J. Bosch. 1762. 4o. *B. L. H. — T. G. — B. G. R. — R. D.*

285. Batavia, de hoofdstad van Neêrlands O. Indiën, in derzelver gelegenheid, opkomst, geschiedenissen, koophandel, dieren en gewassen, beschreven. Met kaarten en platen. Te Amsterdam, bij P. Conradi. 1782. 4 dln. 1 bd. 4°. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L.*

Zie aldaar: Visschen van Java. IV, bl. 94—105.

286. **Batchelder, (J. M.)** Argyreiosus unimaculatus, nov. spec.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1846. II, bl. 78—79. *B. N. A. M.—B. G. R.*

287. **Bates, (H. W.)** The naturalist on the river Amazons. London, J. Murray. 1863. 2 dln. 8o. Met platen. *B. R. L.*

Zie: II, bl. 139, Beschrijving en afbeelding van: Acará [Mesonauta insignis]; Sarapó [Carapus]; Needle-fish [Hemaramphus].

288. **Beal, (John)** Account of Shining fish.

Zie: Philos. Transact. 1666. bl. 75. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

289. **Bell, (Will.)** Description of a species of Chaetodon, called by the Malays „Ecan bonna". (Met 2 platen.) *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1793. LXXXIII, bl. 7—9.

290. **Bellamy, (J. C.)** Housekeeper's guide to the fish-market, for each month of the year, and an account of the fish and the fisheries of Devon and Cornwall in respect of commerce, economy, natural history and statistics. Plymouth, E. Nettleton. 1843. 12°.

291. **Bellingham, (O'Bryen)** Description of a specimen of the Orthagoriscus mola. *B. L. H.*

Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. N. ser. 1840. IV. bl. 235—241.

292. **Bemmelen, (A. A. van)** Bijdrage tot de kennis onzer inlandsche diernamen, en Lijst van visschen in Nederland waargenomen. *B. N. A. M.*

Zie: *Herklots*, Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland. Leiden, 1866. II, bl. 137—141. III, bl. 318 (418)—413 (513). *K. B. 's G. — B. T. G. — R. D.*

293. **Beneden, (P. J. van)** Sur quelques poissons rares des côtes de Belgique.

Zie: Bull. Acad. scienc., lettres, etc. de Belg. 1865, XX.
K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

294. —— Note sur la symmétrie des poissons Pleuronectes dans leur jeune âge. (Met eene plaat.)

Zie: Bull. de l'acad. Belg. 1853. XX, 3. bl. 205—210.
K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

295. —— Sur un poisson rare de nos côtes. [Scymnus glacialis] et ses parasites.

Zie: Bull. de l'acad. Belg. 1853. XX. bl. 258—263. Ann. natur. hist. 1854, XIII. bl. 236—237. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

296. —— Notice sur un nouveau poisson du littoral de Belgique. [Petromyzon Omalii.] (Met een gesteendr. plaat.) *B. N. A. M.—B. G. R. — R. D.*

Zie: Bull. de l'acad. roy. de Belg. 1857. II. Bull. No. 7, bl. 549—554.

297. —— Les poissons des côtes de Belgique, leurs parasites et leurs commensaux. Bruxelles, F. Hayez. 1870. 4°. (Met 8 platen). *B. R. D.*

298. **Bennett, (E. T.)** Description of a new species of Julis Cuv. [J. argus.] (Met af beeldingen.)

Zie: Zool. journ. 1827. III. bl. 577—578.

299 —— Observations on the fishes contained in the collection of the zoological Society. (Met eene plaat.) *B. N. A. M.*

Zie: Zool. journ. 1827, III, bl. 371—378. 1828. IV, bl. 31—43. Hetzelfde vertaald in: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1829. XVII, bl. 439—441. 1831. XXVII, bl. 191—192.

300. —— Notes on fishes from Jamaica.

Zie: Zool. journ. 1829, bl. 86—90.

301. —— Observations on a collection of fishes from the Mauritius, with characters of new genera and species.

Zie: Proceed. of the Comm. zool. soc. 1831. I, bl. 59—61, 126—128, 165—169. No. 301—312. *B. N. A. M. — R. D.*

302. —— Pterois Russellii nova species.

Zie: Proceed. of the Comm. zool. soc. 1831. I, bl. 128.

303. —— Observations on a collection of fishes, and characters of two new species of fishes. [Chromis taenia and Monacanthus setifer].

Zie: Proceed. of the Comm. zool. soc. 1831. I. bl. 112.

304. —— Characters of new genera and species of fishes of the atlantic coast of Northern Africa.

Zie: Proceed. of the Comm. zool. soc. 1831. I, bl. 146—148.

305. —— Two new fishes from the Mauritius [Atherina punctata and Julis strigiventer].

Zie: Proceed. of the Comm. zool. soc. London. 1832. II, bl. 184.

306. —— Characters of new species from the Mauritius.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1833. I, bl. 32. Isis, 1835, bl. 358—361.

307. —— Characters of new fishes from Western Africa.

Zie: Proceed. zool. soc. London, 1834. II, bl. 45—46.

308. **Bennett,** (E. T.) Characters of new fishes of Trebizond.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1835. III, bl. 91—92. Isis, 1837. bl. 137—138.

309. —— Characters of several fishes from the Isle de France.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1835. III, bl. 206—208.

310. —— Characters of some new species of fishes, collected by Mr. Cuming.

Zie: Proceed. Comm. zool. soc. London. 1832. II, bl. 4—5. Isis. 1835, bl. 366—367.

311. —— Characters of new species of fishes from Ceylon.

Zie: Proceed. Comm. zool. soc. 1832, II, bl. 182—184. Isis. 1835, bl. 449—451.

312. —— Acanthurus Kingii n. sp.

Zie: Proceed. zool. soc. London. III. 1835, bl. 119. Isis. 1837, bl. 180.

313. **Bennet** (J. A.) en **G. van Olivier,** Naamlijst der Nederlandsche vissehen.

Zie: Natuurk. verhandelingen van de Holl. Maatschappij der wetenschappen te Haarlem. 1824. XIII, 2e dl., bl. 1. *B. L. H.* — *B. G. R.* — *R. D.*

314. **Bennet,** (J. W.) Fishes of Ceylon. A selection of the most remarkable and interesting fishes found on the coast of Ceylon. London, Longman & Comp. 1828—1830. gr. 4o. 6 stukken met 30 gekleurde platen.

Uitgave London, Bohn 1851. *B. T. G.*

315. **Bergius,** Ueber den Acipenser Ruthenus L.

Zie: Berlin. Beschäftgn. 1776. II, bl. 534—535. *B. N. A. M.*

316. **Berkenhout,** (John) Synopsis of the natural history of Great-Britain and Ireland, containing a systematic arrangement and concise description of all the animals, vegetables and fossiles, which have hitherto been discovered in these Kingdoms. London, Cadell. 1795. 2 dln. 8o.

317. **Berlepsch,** (H. A.) Schweizerkunde. Land, Volk und Staat, geographisch-statistisch, übersichtlich-vergleichend dargestellt. Braunschweig, C. A. Schwetschke. 1864. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fische. bl. 285—289.

318. **Bertram,** (J. C.) The harvest of the sea: a contribution to the natural and economic history of the British food fishes. London, J. Murray. 1865. gr. 8o.

319. Beschreibung des neuen elektrischen, vom Licut. Paterson entdeckten Fisches. (Met afbeeldingen.)

Zie: *Lichtenberg-Voigt's* Magaz. 1790. VI, 2. bl. 78—80. *B. L. H.*—*N. A. M.*

320. Beschreibung des wunderbahren Fisches [Thynnus] so den 12 Nov. Ao. 1709, zu Ystadt in Schonen an das Land geworffen worden, nebst desselben accuraten Abriess in Kupfer gestochen, Ao. 1710 (z. pl.) 4o.

321. Beschreibung der Seelerche. [Blennius galerita L.]

Zie: Berlin. Samml. 1775. VII, bl. 128—131.

322. Beskrifning öfver Bohnsländske fiskarne, utgifven of Kongl. Vetensk. och Vitterhets samhället i Götheborg. (Met 18 platen.)

Zie: Götheborg's K. Vet. och Vitt. samh. nya Handl. 1822, No. 1 en 3.

Beta, (H.) Die Bewirthschaftung des Wassers.

Zie afd.: Kunst-vischteelt.

323. **Betta,** (E. de) Ittiologia Veronese. 2a Editione. Verona. 1862. gr. 8o.

324. **Bianconi,** (G. G.) Osservazione intorno al vol. XX della Ittiologia del Sign. Valenciennes.

Zie: Nuova ann. delle sc. nat. di Bologna, 1848. IX. bl. 54—58.

325. **Bianconi**, (**G. G.**) Lettera sul Ostracion Fornacini n. sp. de pesce del Mosambico. (Met afbeeldingen).

Zie: Nuova ann. delle sc. nat. Bologna. 2 Ser. 1846. V, bl. 113—115. Rendiconto dell'Accad. d. sc. dell'Istit. di Bologna. 1848—49. bl. 34.

326. —— Pisces novi Mosambicani.

Zie: Rendiconti dell'Accad. d. sc. dell'Istit. di Bologna. 1853—54. bl. 68—69. 1856—57. bl. 100.

327. —— Sulla Triglia lineata.

Zie: Rendiconto dell'Acad. d. sc. dell'Istit. di Bologna. 1856—57. bl. 101—102.

328. **Bickmore**, (**Alb. S.**) Travels in the East Indian Archipelago. With maps and illustrations. London, John Murray. 1868. gr. 8°. *B. L. H.* — *R. L.*

Zie aldaar: Fishes; large one caught at Limbi, bl. 332; — Ophiocephalus striatus, 354; — Anabas scandens, 354; — Anguilla Elphinstonei, 354; — Fishing boats used by Malays, 52; — Malay mode of fishing, 329.

329. **Bielz**, (**E. A.**) Uebersicht der lebenden Fische Siebenbürgens. (Met eene plaat.)

Zie: Verhandl. und Mittheil. d. Siebenb. Verein. 1853, bl. 172—185. Ook afzonderlijk uitgegeven: Hermannstadt, von Closius. 1853. 8°.

330. **Bigland**, (**John**) Natural history of birds, fishes, reptiles and insects. Philadelphia. 1828. 8°. (Met 12 gekleurde platen.)

331. **Bilharz**, (**Th.**) Alestes macrolepidotus [mihi], ein neuer Nilfisch. (Met eene plaat.)

Zie: Sitzungsber. d. math.-naturw. Cl. d. Acad. d. Wiss. zu Wien. 1852, IX. bl. 169—172. *B. L. H.* — *B. G. R.*

332. —— Beobachtungen über den Zitterwels. *B. L. H.*

Zie: Göttinq. Nachricht. 1853. bl. 134—136. Bericht üb. d. Verhandlgn d. Ges. f. Beförd. d. Naturwiss. in Freiburg, 1855. 1. bl. 3—8, 22—26, 65—67. 1856. II, bl. 173—175. Ook afzonderlijk: Leipz., 1857. folio.

333. **Binnell**, (**Rob.**) Description of the river Thames etc.; to which is added a brief description of those fish, with their seasons, spawning times etc. that are caught in the Thames or sold in London. With some few observations on the nature, element, cloathing numbers, passage etc. peculiar to fish in general. London. 1758. 8°.

334. **Birkholz**, (**J. C.**) Oekonomische Beschreibung aller Arten Fische welche in den Gewässern der Churmark gefunden werden. Berlin, Lange. 1770. 8°.

335. **Blainville**, (**H. Ducrotay de**) Note sur plusieurs espèces de Squales, confondues sous le nom de Squalus [Selache] maximus L.

Zie: Nouv. bull. scienc. soc. Philom. 1810. II. bl. 169—171.

336. —— Mémoire sur le Squalus peregrinus [Selache maxima]. (Met eene plaat.) *B. N. A. M.*

Zie: Ann. du Muséum. 1811. XVIII. bl. 88—135. Extr. bull. scienc. soc. Philom. 1811. II. bl. 365—368.

337. —— Notes sur le Stylephus Stylephorus cordatus, Shaw.

Zie: Journ. de phys. 1818. LXXXVII. bl. 68—71.

Blainville. Zie: Faune française.

338. **Blake**, (**J. H.**) The habits and migrations of some of the marine fishes of Massachusetts.

Zie: Americ. Naturalist. 1870. IV. bl. 513—521.

339. **Blanchard**, (**E.**) Les poissons des eaux douces de la France. Ana-

tomie, physiologie, description des espèces, mœurs, instincts, industrie, commerce, ressources alimentaires, pisciculture, législation concernant la pêche. Avec figures. Paris, J. B. Baillière et fils. 1866. gr. 8°. *B. U. H.*

340. **Bleeker, (P.)** Enumeratio piscium hucusque in Archipelago Indico observatorum. Batav., 1859. 4°. *B. T. G. — N. A. M. — R. D.*

341. —— Ichthyologiae Archipelagi Indici prodromus. Batav., 1858—1860. 2 dln. 4°. *B. L. H. — T. G. — N. A. M. — R. D.*

342. —— Atlas ichthyologique des Indes Orientales Néerlandaises. Publié sous les auspices du gouvernement colonial Néerlandais. Amsterdam, Fr. Muller. 1862—[1872.] aflev. 1—25. gr. folio.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — T. G. — N. A. M. — R. L. — R. D.

Elke aflevering bevat, in den regel, 4 vellen tekst en 12 platen. [Chromolithographie.]

Dit prachtwerk, dat zoowel door inhoud als uitvoering éénig in zijn soort mag heeten, zal in 30 aflev. compleet zijn en alsdan *f* 300,— kosten. De volgende reeks van Ichthyologische bijdragen van Dr. Bleeker, heeft voornamelijk de stof geleverd, tot dit hoogst belangrijke werk.

343. —— Bijdragen tot de vischfauna van Amboina. Batav., 1853—62. 8°. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind. III—VI, VIII, XVI, XX. Acta Soc. Reg. scient. Ind. Neerl. 1856—60. I—III, VII, VIII. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Natuurk. XV. Arch. Néerl. des sc. exactes et nat. Haarl., 1867. II.

344. —— Nieuwe en weinig bekende vischsoorten van Amboina. Batav. 1859. 8°. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind. XX.

345. —— Description de trois espèces inédites de poissons des îles d'Amboine et de Waigiou. (avec une planche.) Amst., 1867. 8°. Versl. en meded. K. Akad. van wetensch. Afd. Natuurk. 2e Serie, II.

346. —— Enumération des espèces de poissons actuellement connues de l'île d'Amboine. Amst., 1865. gr. 8°. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. II.

347. —— Notice sur la faune ichthyol. des îles Aroú. Amst., 1864 en 1867. 8°. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Natuurk. XVI, 2e Serie, II.

348. —— Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Bali. Batav., 1842—61. 4°. en 8°. Verh. Bat. Gen. XXII. Nat. tijdschr. v. N. Indië. XII, XVII, XX, XXII.

349. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna der Banda-eilanden. Batav., 1851—56. 3 St. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. II, VI, XI, XVI.

350. —— Nieuwe visschen van Banda-Neira. Batav., 1852. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. III.

351. —— Bijdragen tot de vischfauna van Banka. Batav., 1850—63. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. I—V, VIII, XI, XII, XVIII, XXI, XXII. Amst., 1863. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. I.

352. —— Ichthyologische waarnemingen in Bantam. Batav., 1854. 8°. Nat. tijdschr. van N. Ind. VII.

353. —— Diagnost. beschrijving van nieuwe vischsoorten van Batavia. 1e—6e tiental. Batav., (1853) 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. IV.

354. —— Bijdragen tot de geneeskundige topographie van Batavia: Fauna en derzelver producten. Batav., 1845. 8°. Nat. en geneesk. archief van N. Ind. II.

355. —— Species piscium Batav. novae vel minus cognitae, et Holacanthus pseudannularis. Batav., 1854—1857. 2 St. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VI, XV.

356. —— Conspectus diagnost. Siluroïdorum Batav. 1846. 8°. Verhand. Batav. Gen. XXI.

357. **Bleeker, (P.)** Overzigt der Siluroieden, welke te Batavia voorkomen. Batav., 1846. 8°. Nat. en geneesk. archief van N. Ind. III.

358. —— Siluroideorum Bataviensium species nuperrime detectae. Batav., 1846. 8°. Nat. en geneesk. archief van N. Ind. III.

359. —— Ichthyol. fauna van Batjan. Batav. en Amst., 1854—67. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VII, IX, XI, XIII, XVI. — Verh. K. Akad. Afd. Natuurk. XIV. 2e Serie, II. — Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

360. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna der Batoe-eilanden. Batav., 1855—56. 3 St. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VIII, IX, XII.

361. —— Bijdragen tot de vischfauna van Bawean. Batav., 1859. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XVIII, XXII.

362. —— Nalezingen op de ichthyol. fauna van Bengalen en Hindostan. Met 6 platen. Batav., 1853. 4°. Verh. Bat. Gen. XXV.

363. —— Bijdragen tot de vischfauna van Billiton. Batav., 1850—58. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. I, III, XIII, XV, XVI.

364. —— Bijdragen tot de kennis der ichthyologische fauna van Bintang. Batav. en Amst., 1851—67. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. II, IV, X, XIV, XVI, XX. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Natuurk. 2e Serie, II.

365. —— Vischsoorten van Amboina, Aroe-eilanden, Badjoa, Biliton, Bintang, Bonthain, Karang-Bollong, Kokos-eilanden, Nagasaki, Priaman, Siak, Sintang, Tandjong, (door verschillende verzamelaars aangeboden). Batav., 1859—60. 8°. Nat. tijdschr. van N. Ind. XX. [Zie No. 443].

366. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van Boeroe. Batav. en Amst., 1856—65. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XI, XIII, XXII. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. II.

367. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van Borneo. Batav., 1850—1860. 8°. en 4°. Nat. tijdschr. van N. Ind. I—III, V, VIII, IX, XVI, XX. Acta Soc. scient. Indo-Neerl. II, III, V, VIII.

368. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van Celebes. 1849—60. 8°. Journal of the Indian Archipelago. Singap., 1849. Nat. tijdschr. v. N. Ind. II, III, V, VII, VIII, IX. Acta Soc. scient. Indo-Neerl. III, V, VII.

369. —— Twee bijdragen en drie andere stukken tot de vischfauna van Ceram. Batav., 1852—60. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. III, V, XI, XII, XXII. Amst., 1863. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

370. —— Enumération des espèces de poissons actuellement connues de l'île de Céram. Amst., 1865. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

371. —— Description de quelques espèces nouvelles de Cyprinoïdes et de Cobitioïdes de Ceylan. Amst., 1863. 8°. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XV. Haarl., 1864. 4°. Nat. verh. Holl. Maatsch. d. wet. 2e verz. XX.

372. —— Description de quelques espèces de poissons, nouvelles ou peu connues de la Chine. Amst., 1863. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

373. —— Rhinobagrus et Pelteobagrus, deux genres nouveaux de Siluroïdes de la Chine. Amst., 1865. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

374. —— Mededeeling omtrent eenige nieuwe vischsoorten van China. Amst., 1870. 8°. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Natuurk. 2e reeks, IV.

375. —— Notices sur quelques genres et espèces de Cyprinoïdes de la Chine. Amst., 1865. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

376. —— Notices sur les poissons envoyés de Chine au Musée de Leide, par M. G. Schlegel. Amst., 1865. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

377. **Bleeker, (P.)** Eenige visschen van van Diemensland. Amst., 1855. 4_0. Verh. K. Akad. Afd. Natuurk. II.

378. —— Visschen van de Duizend-eilanden. Batav., 1855. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VIII.

379. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van het eiland Flores. Batav., 1854. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VI. Amst., 1863. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. I.

380. —— Bijdragen tot de vischfauna van den Goram-Archipel. Batav., 1857. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XV.

381. —— Notice sur quelques poissons de l'île Grand-Key. Amst., 1864. 8°. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Natuurk. XVI.

382. —— Notice sur la faune ichthyologique de l'île de Guébé. Amst., 1867. 8°. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Natuurk. 2e Serie, II.

383. —— Mémoire sur les poissons de la côte de Guinée. Met 28 gekleurde platen. Haarlem, 1863. 4°. Natuurk. verh. van de Holl. Maatsch. der wet. 2e verz. XVIII.

384. —— Bijdragen tot de vischfauna v. N. Guinea. Batav. en Amst., 1860 en 1867. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XXII. Acta Soc. scient. Indo-Neerl. VI, VII. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Reeks. II.

385. —— Mémoires pour servir à l'histoire ichthyologique de la Guyane Néerlandaise. I: Les Silures. Haarl., 1864. 4°. Verhand. Holl. Maatsch. d. wet. 2e verz. XX.

386. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van Halmaheira. (Gilolo) 1853—55. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. IV, VI, IX. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. Amst., 1863. I. Arch. Néerl. d. sc. exactes et nat. Haarl. 1867, II.

387. —— Notice sur quelques poissons de l'île de Harouko. Amst., 1865. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II, III.

388. —— Notice sur une collection de poissons de la Nouvelle Hollande faite à Port Jackson. Amst., 1863. 8°. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV.

389. —— Bijdragen tot de kennis van de ichthyologische fauna van Japan. Amsterd., 1853. 4°. Verhand. Kon. Akad. Afd. Nat. I. — Batav., 1857—60. 4°. Acta Soc. scient. Indo-Neerl., III, V, VIII. Amst. 1869. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Natuurk. 2e Reeks. III. Batav., 1860. Natuurk. tijdschr. v. N. Ind. XX.

390. —— Faunae ichthyologicae Japonicae species novae. Batav., 1854. 8°. Nat. tijdschr. van N. Indië. VI.

391. —— Nalezingen en Nieuwe nalezingen op de ichthyologie van Japan. Batav., 1853—1857. Met 8 pl. 4°. Verh. Bat. Gen. XXV. XXVI.

392. —— Description de quelques espèces de poissons du Japon, du Cap de Bonne Espérance et de Suriname, conservées au Musée de Leide. Amst., 1865. gr. 8_0. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

393. —— Description d'une nouvelle espèce de poisson du Japon, appartenant à un nouveau genre. Amst., 1863. 8°. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV.

394. —— Specierum piscium Javanensium novarum diagnoses adumbratae. Batav., 1854. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VII.

395. —— Descriptiones specierum piscium Javanensium novarum diagnost. Batav., 1857. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XIII.

396. —— Enumeratio specierum piscium Javanensium hucusque cognitarum. Batav., 1858. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XV.

397. **Bleeker,** (P.) Glyphidodon Westermanni, une nouvelle espèce de Java. Amst., 1863. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV.

398. —— Over eenige nieuwe soorten van Belone en Hemiramphus van Java. Batav., 1850. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., I.

399. —— Bijdragen tot de kennis der ichthyol. fauna v. Java. met beschrijving van eenige species. Batav., 1850—1859. 4o. en 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. I, IV, IX, XIII, XIV, XV, XIX. Verh. Bat. Gen. XXII.

400. —— Description de deux espèces inédites de Gnathopogon et de Rasbora de l'île de Java. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

401. —— Bijdrage tot de kennis van de ichthyol. fauna van Midden- en Oost-Java. Batav., 1850. 4o. Verhand. Batav. Genootsch. XXIII.

402. —— Over eenige vischsoorten van de Kaap de Goede Hoop. Batav., 1860. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XXI. [Zie No. 392.]

403. —— Notice sur une nouv. espèce de Synaptura du Cap de Bonne Espérance. Amst., 1863. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV.

404. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna der Kokos-eilanden. Batav., 1854—58. Nat. tijdschr. v. N. Ind., VII, VIII, XV, XVI, XX.

405. —— Description de trois espèces inédites de Chromidoïdes de Madagascar. Amst., 1867. 8o. Versl. en med. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Serie, II.

406. —— Bijdrage tot de kennis der ichthyol. fauna van Madura. Batav., 1849. 4o. Verh. Bat. Gen. XXII.

407. —— Visschen van Straat Malakka, Prince of Wales Island en Singapore. Batav., 1850. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., I.

408. —— Over eenige vischsoorten van Malang en bijdrage tot de ichthyol. fauna van Bintang. Batav., 1853—56. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., IV, XI. [Zie No. 364.]

409. —— Beschrijving van nieuwe en weinig bekende vischsoorten van Malang, Menado en Makasser. Batav., 1856. 8o. en 4o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., XI. Acta Soc. scient. Indo-Neerl. I.

410. —— Notice sur quelques poissons de la Baie de Manille. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

411. —— Description de quelques espèces inédites de poissons de l'Archipel des Moluques. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

412. —— Bijdrage tot de kennis der ichthyol. fauna van de Molukscbe eilanden. Batav., 1852. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. III.

413. —— Reis door de Minahassa en den Molukschen Archipel. Batavia, Lange en Cie. 1856. 2 dln. roy. 8o. *K. B. 's G. — R. L.*

Behalve vele ichthyol. mededeelingen in den tekst, vindt men aan het einde van het werk nog als aanhangsel: Opsomming der tot heden bekend gewordene vischsoorten van Celebes. II, bl. 336—342. Overzigt der tot nu toe van den Molukschen Archipel bekend gewordene vischsoorten, bl. 345—364.

414. —— Conspectus specierum piscium Moluccensium hucusque cognit. Batav., 1857. 4o. Acta Soc. scient. Indo-Neerl. II.

415. —— Notice sur quelques poissons de l'île de Morotai. Amst., 1863. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

416. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van Natoena, Nias, Groot-Oby. Batav., 1854—56. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VII, XII.

417. —— Notice sur quelques poissons de l'île de Noussa-Laut. Amst., 1864. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Natuurk. XVI.

418. **Bleeker, (P.)** Description d'une espèce inédite de Caesio de l'île de Nossibé. Amst., 1868. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Serie, III.

419. —— Notice sur la faune ichthyol. de l'île d'Oby. Amst., 1867. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Serie, II. Batav., 1855. Nat. tijdschr. v. N. Ind., IX. Amst., 1863. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

420. —— Iets over de vischfauna van het eiland Pinang. Batav., 1853 en Amst., 1861. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. IV. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XII.

421. —— Description du Narcacion Pollini; espèce inédite des mers de l'île de la Réunion. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

422. —— Description de deux espèces inédites d'Epinephelus rapportées de l'île de la Réunion. Amst., 1867. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Serie, II.

423. —— Description d'une espèce de Rhombohides de l'île de la Réunion. Haarl., 1867. Arch. Néerl. d. sc. exactes et natur. II.

424. —— Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Riouw. Batav., 1851, 1864. 8o. Nat. tijdschr. van Ned. Ind. II, XVI.

425. —— Sur une nouvelle espèce d'Echidna de l'île de Rotti. Amst., 1863. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

426. —— Bijdrage tot de ichthyol. fauna van de Sangi-eilanden. Batav. en Amst., 1855 en 1867. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., XIII. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Serie, II.

427. —— Visschen van Saparoea. Batav., 1856. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. X. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. Amst., 1864. XVI.

428. —— Paralaubuca, un genre nouveau de Cyprinoïdes de Siam. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

429. —— Notice sur la faune ichthyol. de Siam. (Met eene plaat). Batav. en Amst., 1864. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat., XVI, XVII. Batav., 1860. Nat. tijdschr. van N. Ind. XX. Amst., 1863. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. II.

430. —— Nouvelle notice sur la faune ichthyologique de Siam. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

431. —— Bijdragen tot de vischfauna van Singapore; Mededeelingen omtrent nieuwe vischsoorten v. Singapore. Batav. en Amst., 1851—61. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., III. XV. XX, XXI, XXII. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XII. [Zie No. 407.]

432. —— Contribution to the ichthyol. fauna of Sumbawa. Journal of the Ind. Archipelago. Singap., 1848. II. — Bijdr. tot de ichthyol. fauna van Soembawa. Batav., 1859. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., IX, XIX.

433. —— Notice sur la faune ichthyologique de l'île de Solor. Batav. en Amst., 1851—54 en 1867. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., II, III, V, VI, Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Serie, II.

434. —— Diagnostische beschrijving van nieuwe of weinig bekende vischsoorten van Sumatra. Met eene plaat. Batav., 1852—53. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. III, IV, V.

435. —— Bijdragen tot en nalezingen op de vischfauna van Sumatra. Batav., 1854—60. 4o. en 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., III, IV, V, VI—IX. Acta Soc. scient. Indo-Neerl. III, V, VIII.

436. —— Description de quelques espèces de Murènes de Suriname. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III. [Zie No. 392.]

437. **Bleeker, (P.)** Description d'une espèce inédite de Stoliphorus de Suriname. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

438. —— Description de quelques espèces nouv. de Silures de Suriname. Amst., 1862. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XIV. Haarlem, 1864. Nat. verh. v. d. Holl. Maatsch. d. wet. 2e verz. XX.

439. —— Notice sur deux nouvelles espèces de Citharichthys de Suriname et de Guatimale. Amst., 1863. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV.

440. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van Ternate. Batav. en Amst., 1853–57 en 1864. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. IV, VI—X, XII. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XIV, XV, 2e Serie, II. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. I.

441. —— Bijdragen tot de ichthyol. fauna van Timor. Batav. en Amst., 1853–60. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., III, VI, XIII, XVII, XX, XXII. Amst., 1863. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. I.

442. —— Notice sur la faune ichthyologique de l'île de Waigiou. Amst., 1867. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Serie, II. [Zie No. 345.]

443. —— Vischsoorten van Anjer (16,20), Banjoewangi, Benkoelen (16,22) Buitenzorg; het meer Dano (20), Djambi, Gombong (22), Japara, Koetei, Kommering, Lingga, Moessi, Montrado, Muntok, Ngawi, Padang, Palembang, Priamou, Prigi, Saleh, Seracyon, Sinkawang, Tanara, Tikoe, Tjilatjap, Wonosobo, door verschillende verzamelaars bijeengebragt. Batav., 1856—1860. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., XVI, XX, XXII.

De plaatsnamen waarbij geen No. is gevoegd, zijn te vinden in het 16e deel.

---

444. —— Over het natuurlijk stelsel der visschen. Batav., 1860. 8o. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind. XX.

445. —— Notices ichthyologiques, I—X. Amst., 1863. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. v. wet. Afd. Nat. XIV.

446. —— Description de trois espèces inédites du genre Acanthorhodeus. Amst., 1871. 8o. ned. tijdschr. v. Dierk. IV.

447. —— Description de deux espèces d'Alticus de Madagascar. Amst., 1869. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e reeks, III.

448. —— Antennarius Lindgreeni, eene nieuwe soort van Banka. Batav., 1855. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VIII.

449. —— Antennarius Notophthalmus, eene nieuwe soort van de Meeuwenbaai. Batav., 1853. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., V.

450. —— Notice sur deux espèces du genre Aphthalmichthys Kaup. Amst., 1863. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

451. —— Notice sur le genre Apionichthys Kp. [Soleotalpa Günth.] (Avec une gravure en bois.) Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

452. —— Systema Balistidorum, Ostracionidorum Gymnodontidorumque revisum. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

453. —— Synonyma Balistidorum, Ostracionidorum Gymnodontidorumque Indo-Archipelagicorum hucusque observatorum revisa, adjectis habitationibus citationibusque ubi descriptiones figuraeque eorum recentiores reperiuntur. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

454. —— Bijdrage tot de kennis der Balistini en Ostraciones van den Indischen Archipel. Batav., 1852. 4o. Verh. v. h. Bat. Gen. XXIV.

—— Belone. Zie No. 398.

455. **Bleeker, (P.)** Description de deux espèces nouvelles de Blennioïdes de l'Inde archipélagique. Amst., 1867. gr. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Natuurk. 2e Serie, II.

456. —— Blennioïden en Gobioïden van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1848. 4o. Verh. Bat. Gen. XXII.

457. —— Blennioïden en Gobioïden van den Indischen Archipel. Batav., 1850. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind., I.

458. —— Bijdrage tot de kennis der blootkakige visschen van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1852. 4o. Verh. v. h. Bat. Gen. XXIV.

459. —— Description d'une espèce inédite de Botia de Chine, et figures du Botia elongata et du Botia modesta. Amst., 1870. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. v. wet. Afd. Nat. 2e reeks, IV.

460. —— Beschrijving en afbeelding van een nieuwe soort van Brama, [Abramis] uit de omstreken van Leiden. Met eene plaat. Amst., 1862. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV.

—— Caesio. Zie No. 418.

461. —— Description des deux espèces inédites des genres Callechelys et Pisoodonophis. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. II.

462. —— Over twee nieuwe soorten van Callionymus van den Indischen Archipel. Batav., 1850. 8o. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind., I. II.

463. —— Carcharias [prionodon] amblyrhyuchos, eene nieuwe haaisoort, gevangen bij het eiland Solombo. Batav. 1856. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind. X.

464. —— Cheilinoïdes, een nieuw geslacht van gladschubbige Labroïden van Batavia. (Met eene plaat). Batav. 1851. 8o. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind., II.

465. —— Description de deux espèces inédites de Chaerops. Haarl. 1867. gr. 8o. Archiv. Néerl. des sc. exactes et natur. II.

465*a*—— Chaetodontoïden van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1850. 4o. Verh. Bat. Gen. XXIII.

466. —— Description d'une espèce inédite de Cheilinus de l'Inde Archipélagique. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

467. —— Chirocentroïdei, Lutodeiri, Butirini, Elopes, Notopteri, Salmones, Echeneoidei, Ophidini etc. van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1851. 4o. Verh. Bat. Gen. XXIV.

—— Chromidoïden. Zie No. 405.

468. —— Notice sur le Cirrhites punctatus CV. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

—— Citharichthys. Zie No. 439.

469. —— Description de quelques espèces inédites ou peu connues de Clupéoïdes de l'Inde Archipélagique. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

470. —— Over de geslachten der Cobitinen. Batav., 1858. 8o. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind., XVI.

471. —— Sur les genres de la famille des Cobitioïdes. Amst. 1863. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV. Haarl., 1864. Nat. verh. Holl. Maatsch. d. wet. 2e verz. XX.

472. —— Description de deux espèces inédites de Cobitioïdes. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II. [Zie No. 371.]

473. —— Description et figure d'une espèce inédite de Crossorhinus de l'Archipel des Moluques. Haarl., 1867. Arch. Néerl. des sc. exactes et natur. II.

474. **Bleeker, (P.)** Sur les espèces du genre Cultur-Basil. Amst., 1871. gr. 8°. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. IV.

475. —— Notice sur les noms de quelques genres de la famille des Cyprinoïdes. Amst., 1863. 8°. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XV. Haarl., 1864. Nat. Verh. Holl. Maatsch. d. wet. 2e verz. [Zie No. 371, 375, 422.]

476. —— Conspectus systematis Cyprinorum. Batav., 1860. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XX.

477. —— Conspectus Cyprinoideorum revisum. Amst., 1863. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

478. —— Mémoire sur les Cyprinoïdes de Chine. Met 14 platen. Amst., 1871. 4°. Verhand. Kon. Akad. Afd. Nat. XII.

479. —— Dactylopterus Cheirophtalmus, eene soort van de Banda-eilanden. Batav., 1854. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VII.

480. —— Sur quelques genres nouveaux du groupe des Doras. Amst., 1863. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

—— Echidna. Zie No. 425.

481. —— Electris Tolsoni, eene nieuwe soort van Java's westhoek. Batav., 1854. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VI.

—— Epinephelus. Zie No. 422.

482. —— Sur les espèces d'Exocet de l'Inde Archipélagique. Amst., 1866. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

483. —— Description d'une espèce inédite d'Exocet, découvert par M. Fr. Pollen. Amst., 1866. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

484. —— Sur les espèces confondues sous le nom de Genyoroge Bengalensis Günth. Amst., 1868. 8°. Versl. en meded. Kon. Akad., Afd. Nat. 2e Reeks, III.

485. —— Description d'uue espèce inédite de Glyphisodon de l'île de la Réunion. Amst., 1869. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Reeks, III.

—— Glyphisodon Westermanni. Zie No. 397.

—— Gnathopogon. Zie No. 400.

486. —— Description de quelques espèces nouvelles de Gobius de Madagascar. Haarl., 1867. Archives Néerland. des scienc. exactes et natur. II.

487. —— Notice sur les Grammistes punctatus et ocellatus. Amst., 1871. gr. 8°. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. IV.

488. —— Sur quelques espèces nouvelles ou peu connues de Gymnothorax Bl. de l'Inde Archipélagique. Amst., 1863. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

489. —— Haringachtige visschen van den Soenda-Molukschen-Archipel. Batav., 1851. 4_0. Verh. Batav. Gen. XXIV. [Zie No. 469.]

490. —— Description et figure d'une espèce inédite de Hemibragus de Chine. Amst., 1870. 8°. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Reeks, IV.

491. —— Hemiramphus Buffonis Val. en Mugil Vaigiensis Qu. G. van Batjan. Batav., 1860. 8_0. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XX.

492. —— Révision des Hémirhamphes de l'Inde Archipélagique. Amst., 1866. gr. 8°. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III. [Zie No. 398.]

493. —— Nog iets over het geslacht Heterophthalmus. Batav., 1858. 8_0. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XVI.

494 —— Over eenige nieuwe soorten van Homaloptera Hass., Megalops, Dussumeria enz. Batav., 1852. 8_0. Nat. tijdschr. v. Ned. Ind. III, IV.

495. **Bleeker, (P.)** Notice sur le genre Ichthyophis Lesson et sur l'Ichthyophis tigrinus et l'Ichthyophis pantherinus de Lesson. Amst., 1863. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XV.

496. —— Labroideorum Ctenoideorum Bataviensium diagnoses et adumbrationes. Batav., 1846. 8o. Verh. Batav. Gen. XXI.

497. —— Overzigt der te Batavia voorkomende gladschubbige Labroïeden, met beschrijving van 11 nieuwe species. Batav., 1849. 4o. Verh. Batav. Gen. XXII. In het fransch vertaald in: Mouiteur des Indes Orientales.

498. —— Conspectus generum Labroideorum analyticus. Amst., 1862. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XIII.

499. —— Synonyma Labroïdeorum Indo-Archipelagicorum, hucusque observatorum revisa, adjectis specierum novarum descriptionibus. Amst., 1862. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XIII.

500. —— Over de plaatsing in het stelsel van Luciocephaloïden. Batav., 1860. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XX.

501. —— Maenoïden van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1850. 4o. Verh. Batav. Gen. XXIII.

502. —— Over nieuwe geslachten en soorten van Makreelachtige visschen van den Indischen Archipel. Batav., 1851. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. — Verh. Batav. Gen. XXIV.

503. —— Révision des espèces de Mastacembelus (Belone Cuv.) de l'Inde Archipélagique. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

504. —— Over eenige nieuwe soorten van Megalops, Dussumieria, Notopterus en Astronesthes. Batav., 1850. 8o. Nat. tijdschr. v. N.-Ind. I.

505. —— Sur la pluralité des espèces Indo-Archipélagiques du genre Megalops Lac. Amst., 1863. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

506. —— Conspectus specierum Mugilis Archipelagi Indici analyticus. Batav., 1858. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XVI.

507. —— Muraenoïden van den Indischen Archipel. Batav., 1853. 4o. Verh. Batav. Gen. XXV. [Zie No. 436.]

508. —— Systema Muraenorum revisum. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

509. —— Synonyma Muraenorum Indo-Archipelagicorum hucusque observatorum revisa, adjectis habitationibus citationibusque ubi descriptiones figuraeque eorum recentiores reperiuntur. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

510. —— Poissons inédits Indo-Archipélagiques de l'ordre des Murènes. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

—— Narcacion Pollini. Zie No. 421.

511. —— Description d'une nouv. espèce du genre Nemacheylus. Amst., 1863. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XV.

512. —— Notacanthini van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1850. 4o. Verh. Batav. Gen. XXIII.

513. —— Over nieuwe soorten van Notopterus van den Ind. Archipel. Met 5 gekleurde platen. 4o. Nov. Act. Acad. Caes. Leop. Carol. natur. curios. 1851. XXIV, I, bl. 1—14 (49—62).

514. —— Description de quelques espèces nouvelles ou peu connues d'Ophisuroïdes de l'Inde Archipélagique. Amst., 1863. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

515. —— Notice sur les Ostracions, confondus sous le nom d'Ostracion quadricornis L., et description des Ostracion Notacanthus et Guineënsis. (Avec une planche.) Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

516. **Bleeker, (P.)** Oxybeles Brandesii, eene nieuwe soort van Ophidini van Banda-Neira. Batav., 1850. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. I.

517. —— Iets over visschen, levende in zeesterren en over eene nieuwe soort van Oxybeles. Batav.. 1854. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VII.

518. —— Notice sur le genre Paraploactis et description de son espèce type. Amst., 1865. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. II.

519. —— Notice sur les genres de Parasilurus, Eutropiichthys, Pseudeutropius et Pseudopangasius et sur quelq. genres de Polynémoïdes. Amst., 1862. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XIV.

—— Pelteobagras. Zie No. 373.

520. —— Percoïden van den Malayo-Molukschen-Archipel, met beschrijving van 22 nieuwe soorten. Batav., 1849. 4o. Verh. Batav. Gen. XXII.

521. —— Pharyngnathorum Siluroideorumque species novae Javanenses. Batav., 1847. 8o. Nat. en geneesk. archief van N. Ind. IV.

522. —— Plagiostomen van den Indischen Archipel. Met 4 platen. Batav., 1851. 4o. Verh. Batav. Gen. XXIV.

523. —— Description et figure d'une espèce inédite de Platycéphale. [Platycephalus macracanthus Blkr.] Met eene gekleurde plaat. Amst., 1869. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Reeks. III.

524. —— Description de quelques espèces inédites des genres Pseudorhombus et Platophrys de l'Inde Archipélagique. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

525. —— Pleuronectoïden van den Soenda-Molukschen-Archipel. Batav. en Amst., 1850—62. 8o. Verh. Batav. Gen. XXIV. — Nat. tijdschr. v. N. Ind. I. — Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XIII.

526. —— Sur une nouvelle espèce de Puntius à épine anale dentelée. (Avec une planche.) Amst., 1865. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XVII.

—— Rasbora. Zie No. 400.
—— Rhinobagrus. Zie No. 373.
—— Rhombotides. Zie No. 423. (Arch. Néerl. III, in pl. v. II.)

527 —— Description et figure d'une espèce inédite de Rhynchobdella de Chine. Amst., 1870. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. 2e Reeks. IV.

528. —— Scaroïden en hunne Indische Archipelagische soorten. Amst., 1861. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XII.

529 —— Sciaenoïden van den Soenda-Molukschen-Archipel, en beschrijving van zeven nieuwe soorten. Batav., 1850. 4o. Verh. Batav. Gen. XXIII. Nat. tijdschr. v. N. Ind. II.

530. —— Scleroparei van den Soenda-Molukschen-Archipel. Batav., 1849. 4o. Verh. Batav. Gen. XXII. Nat. tijdschr. v. N. Ind. I.

531. —— Sicydium Parvei Bleeker, eene nieuwe soort van de Preanger Regentschappen. Batav., 1853. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. IV.

—— Siluroïden. Zie No. 356—359, 373, 438.

532. —— Siluroïdeorum Bataviensium conspectus diagnosticus. Batav., 1847. 8o. Verh. Batav. Gen. XXI.

533. —— Systema Silurorum. Batav.. 1858. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XVI.

534. —— Systema Silurorum revisum. Amst., 1863. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

535. **Bleeker, (P.)** Nieuwe bijdragen tot de kennis der Siluroïeden van Java. Batav., 1847. Verh. Batav. Gen. XXI. 8o. Amst., 1863. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XV. Vergelijk No. 420.

536. —— Snoekachtige en andere visschen van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1851. 4o. Verh. Batav. Gen. XXIV.

537. —— Sparoïden van den Soenda-Molukschen-Archipel. Batav., 1850. 4o. Verh. Batav. Gen. XXIII.

538. —— Sphyraenoïden van den Indischen Archipel. Batav., 1854. 4o. Verh. Batav. Gen. XXVI.

—— Stoliphorus. Zie No. 437.

539. —— Symbranchoïden van den Indischen Archipel. Batav., 1853. 4o. Verh. Batav., Gen. XXV.

540. —— Syngnathus Tapeinosoma, een nieuwe zeenaald van Anjer. Batav., 1854. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. VI.

541. —— Sur quelques nouveaux genres du groupe des Synodontis. Amst., 1863. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

542. —— Notice sur le Synodius Macrocephalus Lac. [Luciobrama typus Blkr.] Amst., 1871. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. IV.

—— Synoptura. Zie No. 403.

543. —— Reptilien en visschen van Billiton. Batav.. 1858. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XVI.

544. —— Over drie nieuwe soorten van Tetraödon van den Indischen Archipel. Batav., 1850. 8o. Nat. tijdschr. v. N. Ind. I.

545. —— Terathiden van den Soenda-Molukschen-Archipel. Batav., 1850. 4o. Verh. Batav., Gen. XXIII.

546. —— Trachelyopterichthys, Hemicetopsis et Pseudocetopsis. Amst., 1862. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XIV.

547. —— Notice sur le genre Trachinus Art. et ses espèces. Amst., 1862. 8o. Versl. en meded. Kon. Akad. Afd. Nat. XIV.

548. —— Description et figure d'une nouvelle espèce de Trachypterus de l'île d'Amboine. Haarlem, 1868. 8o. Arch. Néerl. d. sc. exactes et natur. III.

549. —— Description d'une espèce inédite de Triacanthus de l'Inde Archipélagique. Amst., 1866. gr. 8o. Ned. tijdschr. voor Dierkunde. III.

550. —— Troskieuwige visschen van den Indischen Archipel. Batav., 1853. 4o. Verh. Batav., Gen. XXV.

551. —— Visschen met doolhofvormige kieuwen van den Soenda-Molukschen Archipel. Batav., 1850. 4o. Verh. Batav., Gen. XXIII.

552. —— Description de quelques espèces inédites de Xenocypris. Amst., 1871. Ned. tijdschr. v. Dierkunde. IV.

553. —— Notice sur une nouvelle espèce de Xiphasia. Avec une planche. Amst., 1865. 8o. Versl. en meded. K. Akad. Afd. Nat. XVII.

554. —— Index descript. specierum piscium Bleeker. in vol. I—XIX Diarii societ. scient. Indo-Batav. (Natuurk. tijdschr. v. Nederl. Indie. XIV, XIX.) 8o. en verder een Index in bijna elk deel van dit tijdschrift.

555. —— Index specierum piscium in vol. I—III Actorum Societatis scient. Indo-Neerl. descriptarum. Batav., 1857—58. 4o. Acta Soc. scient., Indo-Neerl. III.

556. **Bleeker, (P.)** Index specierum piscium in vol. XXI—XXVI Actorum Societatis Artium et Scient. Batav. descript., adjectis citationibus ubi descriptiones Bleekerianae recentiores emendataeque reperiuntur. Batav., 1854—57. 4o. Verh. Batav. Gen. XXVI.

De verschillende periodieke werken, waarin de onder No. 343—556 genoemde ichthyologische bijdragen van Dr. P Bleeker voorkomen, zijn in de volgende bibliotheken aanwezig:

Natuur- en geneesk. archief v. N. Indie. *B. L. H.* — *N. A. M.* — *R. L.* Verhand. Batav. Genootsch. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *U. H.* — *T. G.* — *N. A. M.* — *B. G. R.* — *R. L.* Nat. tijdschr. v. N. Indie. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *T. G.* — *N. A. M.* Acta soc. scient. Indo-Neerland. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *T. G.* — *N. A. M.* Versl. en meded. Kon. Akad. Amst. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *U. H.* — *T. G.* — *N. A. M.* — *B. G. R.* — *R. L.* Natuurk. verh. Holl. maatsch. d. wetensch. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *U. H.* — *T. G.* — *N. A. M.* — *B. G. R.* Archives Néerland. d. scienc. exact. et nat. *B. L. H.* — *U. H.* — *T. G.* — *N. A. M.* — *B. G. R.* Nederl. tijdschr. v. Dierkunde. *B. L. H.* — *N. A. M.* — *R. D.*

In de *B. R. D.* zijn van verreweg de meeste bijdragen afzonderlijke overdrukken aanwezig. Eene chronologische lijst dezer bijdragen is te vinden in aflev. 9 en 21 van den „Atlas ichthyologique des Indes Orientales."

557. **Bloch, (M. E.)** Oekonomische Naturgeschichte der Fische Deutschlands. Berlin, 1782. 3 dln. 4o. Met platen. *B. U. H.* — *N. A. M.*

558. —— Beschreybung zweyer neuen Fische: 1. Der Pennantsche Barsch. 2. Der Borstenlachs. *B. N. A. M.*

Zie: Schrift. d. Berl. Gesellsch. Naturf. Freunde. X. (Beobacht. IV) bl. 422.

559. —— Ueber zwey merkwürdige Fisch-arten: 1. Der Stachelrücken, Notacanthus Chemnitzii. 2. Der Gehörnte Wels, Silurus militaris.

Zie: Abhandl. Böhm. Gesellsch. d. Wissensch. 1787. Abth. 1. blz. 278.

560. —— Pleuronectarum duplex species descripta. [Pl. Zebra et dentatus.]

Zie: Nov. Acta Acad. Petropol. 1785. bl. 139—143. *B. L. H.* — *B. G. R.*

561. —— Beskrivning over tvende nye Aborrer [Perca] fra Indien. Met twee platen.

Zie: K. Danske Selsk. Skrift. N. Saml. 1788. III, bl. 383—385.

562. —— Charactere und Beschreibung des Geschlechts der Papegeyfische Callyodon. Met 3 platen.

Zie: Abhandl. Böhm. Gesellsch. d. Wissensch. 1788. IV, bl. 242—248.

563. —— Beskrifning på två utländska Fiskar, Scorpaena Plumieri och Kömigii. Met afbeeldingen.

Zie: K. Vet. Acad. Nya Handlgr. Stockholm. 1789. X, bl. 234—236.

564. —— Sur le Gastrobranchus [Myxine].

Zie: *Millin.* Magas. encycl. 1797. III, 2. bl. 154. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* —— Zie No. 28.

565. **Blyth,** Report on Ceylon mammals, birds, reptiles and fishes.

Zie: *E. F. Kelaert*, Prodromus Faunae Zeylanicae. Ceylon, 1852. 8o. *B. N. A. M.*

566. **Boake, (B.)** On the air-breathing fish of Ceylon.

Zie: Journ. of the Ceylon branch R. As. Soc. 1866. bl. 128—142.

567. **Bocage, (J. V. B. du)** Sur quelques espèces inédites de Squalidae de la tribu Acanthiana [Gray], qui fréquentent les côtes du Portugal.

Zie: Proceed. zool. soc. 14 Juny 1864. (Met houtsneden.) *B. L. H.* — *N. A. M.*

568. —— e **F. de B. Capello,** Apontamentos para a ichthyologia de Portugal. Peixes Plagiostomos. 1a parte: Esqualos. Lisboa, 1866. 4o. Met 3 platen.

Met Portugeschen en Franschen tekst.

569. **Boccone, (P.)** Recherches et observations naturelles. Nouvelle édition, augmentée. Amst., 1674. kl. 8°.

Waarin ook enkele vissehen beschreven worden.

570. **Bock, (F. S.)** Versuch einer wirthschaftlichen Naturgeschichte von dem Königreich Ost- und West-Preussen. Dessau, 1784. 5 dln. gr. 8°.

Zie aldaar, IV: Die inländischen Vögel, Säugethiere, Amphibien und Fische.

571. **Bocourt,** Notes sur les poissons recueillis pendant un voyage dans le royaume de Siam. Met eene plaat.

Zie: Nouv. Arch. Mus. d'hist. natur. 1866. II, Bullet. bl. 11—20.

572. —— Descriptions de quelques Acanthoptérygiens nouveaux, appartenant aux genres Serran et Mesoprion, recueillis dans l'Amérique centrale.

Zie: Ann. d. scienc. natur. 1868. X, bl. 222—224. *B. L. H.*

573. —— Description de quelques poissons et reptiles nouveaux, appartenant à la faune tropicale de l'Amérique.

Zie: Nouv. Arch. Mus. d'hist. natur. IV. Bull. bl. 19—24.

574. **Boddaert, (P.)** Beschreibung einiger seltenen Amboinischen Fische und des Sargus Palpebratus. *B. N. A. M.*

Zie: Schrift. der Berl. Gesellsch. Naturf. Freunde. III. bl. 428.

575. —— Over den gevlakten Klipvisch. — Over den tweedoornigen Klipvisch. Amst., 1770, 1772. 2 St. 4o. Met gekl. platen.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — N. A. M. — R. D.

576. —— Beschreibung zweier merkwürdiger Fische [Squarus palpebratus und Muraena colubrina.] Met eene plaat.

Zie: *Pallas*, Neue Nord. Beitr. 1781. II, bl. 55—57.

577. **Boerner, (J. C. H.)** Zoologiae Silesiacae prodromus. — Pisces Silesiae.

Zie: Der patriot. Ges. in Schlesien neue ökonomische Nachrichten. Breslau, 1781. II, blz. 187.

578. —— Beschreibung eines Fisches. Gadus Fischeri dipterygius, cirratus cirris 3, maxilla superiore longiore.

Zie: Oekon. Nachr. d. Ges. in Schlesien. VI, bl. 75.

579. **Bogaerde, (A. J. L. van den)** Het distrikt St. Nikolaas, voorheen Land van Waas, provincie Oost-Vlaanderen, beschouwd met betrekking tot deszelfs natuur-, staat- en geschiedkunde. St. Nikolaas. E. Dorcy. 1825. 3 dln. gr. 8°. Met gesteendrukte platen. B. Maats. Ned. Letterk.

Zie aldaar: Vischvangst en benaming der vissehen. bl. 172 - 179.

580. **Bogle,** Polynemus Sele or Isinglass fish at Arracan.

Zie: Calcutta Journ. nat. hist. 1842. II, bl. 615—616.

581. **Bois, (A. du)** Quae apud veteres de piscibus electr. extant argumenta. Berol., 1843. 8°.

582. **Bohadsch, (J. B.)** De quibusdam animalibus marinis, eorumque proprietatibus, orbi litterario vel nondum, vel minus notis. Liber cum nonnullis (12) tabulis aeri incisis, ab auctore super vivis animalibus delineatis. Dresdae, Walther. 1761. 4°. *B. L. H. — T. G. — N. A. M.*

Hoogd. vertaling, Dresden, 1776. 4o.

583. **Bois-Reymond, (Emil du)** Nachricht von einem nach Berlin gelangten lebenden Zitterwels.

Zie: Berliner Monatsber. 1857. bl. 424—429. l'Institut, XXV, 1857. No. 1251. bl. 435—436. *B. L. H. — B. G. R.*

584. **Boll, (E.)** Die Fische Meklenburgs.

Zie: Archiv. d. Vereins d. Fr. d. Naturgesch. Neubrandenburg, 1859. XIII, bl. 143.

585. **Bonaparte, (C. L.)** Catalogo metodico dei Ciprinidi d'Europa, e rilievi sul vol. 17. della Storia naturale dei pesci del Sign. Valenciennes. Milano, Pirola. 1845. 4o. (20 blz.).

586. —— Iconografia della fauna italica per le quattro classi degli animali vertebrati. Roma, dalla tipogr. Salviucci. 1832—1842. 3 dln. gr. 4o.

Zie aldaar: Visschen. Met 180 afbeeldingen.

587. —— Selachorum tabula analytica. *B. N. A. M.*

Zie: Nuov. Ann. delle sc. nat. di Bologna. Anno 1. 1838. II, bl. 195—214. Mém. soc. scienc. nat. Neuchatel. 1839, II.

588. —— Descrizione di un nuovo Leuciscino veduto nella prima volta nella peschiera dello Scoglietto del Durazzo in Genova. [Squalius Pareti.]

Zie: Nuov. Ann. sc. nat. Bologna. 1842. VII, bl. 148—151.

589. —— Specchio generale del Sistema ittiologico.

Zie: Atti scient. Ital. 1844. bl. 386—400.

590. —— Rilievi sul vol. XVII dell' „Istoria naturale dei pesci de *Valenciennes*" che contiene Leuciscini.

Zie: Atti scient. Ital. 1844. bl. 431—438.

591. —— Catalogo metodico dei pesci Europei. Napoli. 1846. 4o. *B. T. G. — R. D.*

592. **Bonelli, (T. A.)** Description d'une nouvelle espèce de poisson de la Méditerranée. [Trachypterus cristatus.] Met eene plaat.

Zie: Mém. Acad. Turin. 1820. XXIV, bl. 485—494.

593. **Bonizzi, (P.)** Prospetto sistematico e catalogo dei pesce del Modenese.

Zie: Annuar. soc. natur. Modena. 1869. IV, bl. 239—266.

594. —— Sulla varieta della specie Gasterosteus aculeatus.

Zie: *Canestrini*, Archivio per la zoologia. Torino. 1870. ser. II. vol. I.

595. **Bonsdorff, (E. J.)** Speciel jemförande beskrifning of Hufvuds-Käbsbenen hos Laken. (Gadus Lota L.) [Lota vulgaris Cuv.] Met 4 platen.

Zie: Acta societ. scient. Fennicae. 1847. II, 2. bl. 1171—1281. *B. N. A. M.*

596. **Borlase, (Will.)** The natural history of Cornwall. The air, climate, waters, rivers, lakes, sea and tides; of the stones, semimetals, metals, tin, and the manner of mining; the constitution of the stannaries, iron, copper, silver, lead and gold, found in Cornwall; of vegetables, rare birds, fishes, shells, reptiles and quadrupeds, of the inhabitants etc. Illustrated with a new sheet map of the country, and 28 folio copperplates from original drawings taken on the spot. London, W. Jackson. 1758. folio. *B. T. G.*

Zie aldaar: Fishes, blz. 261—282.

597. **Bory de Saint-Vincent, (J. B. G. M.)** Expédition scientifique en Morée, entreprise et publiée par ordre du gouvernement français. Travaux de la section des sciences physiques, sous la direction de M. le colonel *Bory de Saint-Vincent.* Ouvrage dédié au roi. Paris, Levrault. 1832—35. 3 dln. in 4o. en een atlas in gr. folio. *K. B. 's G. — B. T. G.*

Poissons: III. Afd. 2.

598. —— Voyages dans les quatre principales îles des mers d'Afrique. Paris, 1804. 3 dln. in 8o en een atlas in 4o. *B. U. H. — N. A. M.*

599. **Bosman, (Willem)** Nauwkeurige beschrijving van de Guinese Goud-tand- en slavekust, nevens alle desselfs landen, koningrijken, en gemene besten: Van de zeeden der inwoonders, enz. Mitsgaders de gesteldheid des Lands, 't gedierte, vissen, enz. Deese laatste druk vermeerdert, en met veel nieuwe kopere plaaten vermeerd en versierd. 't Amsterdam, bij J. Verheide. e. a. 1737. 2 dln. 1 bd. 4o. *B. L. H. — N. A. M. — R. L. — R. D.*

Zie aldaar: II, bl. 55—60. Visch, waarvan de meeste menschen op de kust

moeten leven, o. a. kabeljauw, snoeken, schol, bot, Pisie pamphers, steenbrasems, stompneuzen, baerdmannetjes, makreel, saffer, aboei, rog, tong, carmoe, harder, Noordkapers, swaerdvisschen, hayen, kreeften, enz.

600. **Bourjot, (A.)** Liste des poissons que l'on rencontre le plus souvent au marché d'Alger, ou guide à la pêcherie. Alger, 1870. 8o. (Extr. du Bull. de la Soc. climatol. d'Algérie.)

601. **Bouros, (G.)** Ueber drei Fische der Alten.

Zie: Isis. 1841, bl. 645—648. *B. L. H.*

602. **Bowden, (J.)** The naturalist in Norway; or, notes on the wild animals, birds, fishes and plants of that country, with some account of the principal salmon fisheries. London, L. Reeve & Co. 1869. kl. 8o.

603. **Bowdich's (Mrs. T. E.)** Freshwater fishes of Great Britain, drawn and described. With 47 coloured drawings. London, 1828. 4o.

604. **Boys, (Will.)** Collections for the history of Sandwich, with notices of the other Cinque ports. Containing a list of beasts, fishes, etc., that have fallen under the inspection of the author. London, 1786—1792. 3 st. 4o.

605. **Braam Houckgeest, (A. E. van)** Bericht wegens den Lophius histrio.

Zie: Verh. d. Holl. Maatsch. v. Wet. Haarlem, 1774. XV, bl. 20—28. *K. B. 's G. — B. L. H.*

606. **Braccius, (Ign.)** Remorae pisciculi effigies. Romae, 1634. folio. Met eene houtgravure.

607. **Bradley, (Thom.)** Letter respecting the habits of the electric Eel in the Adelaide Gallery.

Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. N. Ser. 1838. II, bl. 668—670. *Froriep's* N. Notizen. 1839. IX, No. 183. bl. 97—99. *B. L. H.*

608. **Brandt, (J. F.)** Bericht über den ersten Theil meiner Beiträge zur Kenntniss der Entwicklungsstufen der ganoiden Fischformen.

Zie: Bull. Acad. scienc. St. Pétersb. VIII. *B. L. H. — B. G. R.*

609. —— Einige Worte über die europäisch-asiatischen Störarten [Sturionides].

Zie: Bull. Acad. scienc. St. Pétersb. 1869. bl. 171—175. Mélanges biolog. 1869. VII. bl. 110—116. *B. L. H. — B. G. R.*

610. **Brevoort, (J. Carson)** Description of the Selene argentea of Lacépède, a fish whose existence has been doubted. Met eene plaat.

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1852. V, bl. 68—76; 1855. VI, bl. 30—35. *B. L. H. — N. A. M.*

611. —— Notes on some figures of Japanese fish taken from recent specimens by the artist of the U. S. Japan expedition. (Washington, 1856.) 4o. Met 12 gekleurde platen.

612. **Brisout de Barneville, (L.)** Note sur les Diodoniens. *B. N. A. M.*

Zie: Revue zool. 1846. bl. 136—143.

613. —— Note sur le groupe des Gobiésoces. *B. N. A. M.*

Zie: Revue zool. 1846. bl. 143—146. Suppl. ibid. bl. 209—212.

614. —— Note sur les espèces du genre Lepadogaster de Gouan.

Zie: Revue zool. 1846. bl. 278—283. *B. N. A. M.*

615. —— Note sur un nouveau genre de la famille des Discoboles. [Trachelochismus]. *B. N. A. M.*

Zie: Revue zool. 1846. bl. 212—213.

616. —— Note sur le genre Centropistis Cuv. *B. N. A. M.*

Zie: Revue zool. 1847. bl. 130—134.

617. —— Note sur un nouveau genre d'Anguilliformes [Ichthyapus.]

Zie: Revue zool. 1847. bl. 219—220. *B. N. A. M.*

618. **Broussonet, (Aug.)** An account of the Ophidium barbatum L. Met eene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1781. LXXI, bl. 435—448.

619. —— Mémoire sur le Trembleur, espèce peu connue de poisson électrique [Malapterurus]. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Mém. Acad. sc. Paris. 1782. bl. 692—698. (Met afbeeldingen.) Journ. de Phys. 1785. XXVII. bl. 139—143. Leipzig. Magaz. 1786. bl. 305—312.

620. —— Mémoire sur le Volier. [Histiophorus velifer Bl.] Met eene plaat.

Zie: Hist. de l'Acad. d. sc. Paris. 1786, bl. 450—455.

621. **Brown, (R.)** Observations on the medicinal and economic value of the Oulachan [Osmerus pacificus Rich.]

Zie: Pharmaceut. journ. 1868. June.

622. **Brown, (Thom.)** A description of the Exocoetus volitans. Met afbeeldingen. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1778. LXVIII, bl. 791—800.

623. —— Platessa Carnaria, a new species of British fish. Met eene plaat.

Zie: Edinb. journ. nat. and geogr. sc. 1830. II, bl. 99.

624. **Browne, (P.)** Civil and natural history of Jamaïca. London, Osborn and Shipton. 1756. folio. Met 50 kopergrav. *B. T. G.*

Zie aldaar: Fish, bl. 440—460. Uitgave van 1789. *B. L. H.*

625. —— Catalogue of the fish of Ireland.

Zie: *Exshaws* Gentleman's and London magazine. 1774. Aug. *K. B. 's G.*

626. **Bruce of Kinnard, (J.)** Travels to discover the source of the Nile. In the years 1768—1773. Edinburgh, Robinson. 1790. 5 dln. 4°. Met platen en kaarten. *B. L. H. — U. H. — T. G. — R. L.*

Zie: Beschrijving en afbeelding van de „Binny" en de wijze waarop deze visch gevangen wordt. Deel V of appendix. bl. 211—215.

627. **Bruckner's** Merkwürdigkeiten der Landschaft Basel. Basel, 1750. 8°.

Zie aldaar: Von dem Nasenfange an der Birs-Brücke, bl. 554; Von dem Lachsfange, blz. 632; Die Fische, so bei Basel im Rheinflusse gefangen werden. bl. 648.

628. **Brünnich, (M. T.)** Ichthyologia Massiliensis, sistens piscium descriptiones, eorumque apud incolas nomina. Accedunt spolia maris Adriatici. Hafniae et Lipsiae, Rothius. 1768. gr. 8°.

629. —— Velsens Beskrivelse (Gadus raianus [Raniceps fuscus Kr.]). Met eene plaat.

Zie: K. Dansk. Selsk. Skrift. 1779. XII, bl. 291—298.

630. —— Den Barbugede Pampelfisk [Coryphaena apus], en ny Art og dens Giaest Skrukketrolden [Oniscus eremita], en opdagelse af Dr. König paa Madras.

Zie: K. Dansk. Selsk. Skrift. N. Saml. 1783. II, bl. 319—325.

631. —— Om en ny Fiskart den draabeplettede Pladefisk [Lampris guttatus] fangt ved Helsingör. 1786.

Zie: K. Dansk. Selsk. Skrift. N. Saml. 1788. III, bl. 398—407.

632. —— Om den inlandske fisk Vaagmaeren [Gymnogaster arcticus.] Met eene plaat.

Zie: K. Dansk. Selsk. Skrift. N. Saml. 1788. III, bl. 408—413.

633. —— Om Silde-Tusten: [Regalecus remipes.] Met eene plaat.

Zie: K. Dansk. Selsk. Skrift. N. Saml. 1788. III, bl. 414—418.

634. **Brussel, (van)** Natuurlijke beschrijving van eenige bijzondere dieren, visschen en gekorven diertjes. Met gekleurde platen. Amsterdam, 1799. 8°.

635. **Bryant, (W.)** Account of an electrical Eel, or the Torpedo of Surinam.
Zie: Transact. Amer. philos. soc. 1786. II, bl. 166—169.

636. **Bryce, (J.)** Geology of Clydesdale and Arran; embracing also the marine zoology and the flora of Arran, with complete list of species, and notes on the rarer insects of Arran. London and Glasgow, R. Griffin & Co. 1859. 8o. Met eene plaat. *B. N. A. M.*

Buchanan, zie *Hamilton.*

637. **Büchele, (J.)** Die Wirbelthiere der Memminger Gegend. Ein Beitrag zur bayerischen Fauna. Memmingen. 1860. 8o. *B. N. A. M.*
Zie aldaar: Fische der Iller, bl. 28.

638. **Buc'hoz, (Pierre Jos.)** Aldrovandus Lotharingiae, ou catalogue des animaux: quadrupèdes, reptiles, oiseaux, poissons, insectes, vermisseaux et coquillages, qui habitent la Lorraine et les Trois-Evêchés. Paris, Fétil. 1771. 12o.

639. **Buckland, (F. T.)** Curiosities of natural history. London, R. Bentley. 1818—1864. 4 dln. gr. 8o.
Bevat veel over de natuurl. geschied. van visschen, walvisschen, enz.

640. —— Chimaera monstrosa. [Haringkoning.]
Zie: Land and water. London, 1868. bl. 377.

641. **Budge, (Jul.)** Ichthyologische Bemerkungen. Met afbeelding.
Zie: *Muller's* Archiv. f. Anat. 1848. bl. 383—387. *B. L. H.*

642. **Bujack, (J. G.)** Naturgeschichte der höheren Thiere mit besonderer Berücksichtigung der Fauna Prussica. Königsberg, Gräfe und Unzer. 1837. gr. 8o. Met 2 platen. *B. L. H.*
Zie aldaar: Naturgeschichte der Preussischen Fische. bl. 300.

643. **Burton, (E.)** Description of a species of Agriopus Cuv. [A. unicolor].
Zie: Proceed. zool. soc. London. 1845. III, bl. 116—118. Isis, 1837. bl. 179

644. **Burton, (H.)** Monacanthus hystrix n. sp. *B. N. A. M.*
Zie: Proceed. zool. soc. London. 1834. II. bl. 121—122. l'Institut, III, 1835. No. 112. bl. 214—215. *B. N. A. M. — B. G. R.*

645. **Burton, (Richard F.)** The lake regions of Central Africa. A picture of exploration. London, Longman, Green & Co. 1860. 2 dln. gr. 8o. Met een groot aantal gesteendr. platen. *B. R. L.*
Zie aldaar: Fish of the Kingani river. I, bl. 56. Of the Tanganyika lake. II, bl. 59. Varieties of fish. II, bl. 67. Fish narcotised in Uzaromo. II, bl. 67. At Wafanya. II, bl. 108. Considered as an article of diet in East Africa. II, bl. 280. Fishing in the Tanganyika lake. II, bl. 66.

646. **Camelli, (G. I.)** De piscibus, molluscis et crustaceis Philippensibus.
Zie: Philosoph. Transact. 1705. bl. 2043. *B. L. H. — B. G. R.*

647. **Campanyo, (L.)** Histoire naturelle du département des Pyrénées-Orientales. Perpignon. 1861—1864. 3 dln. gr. 8o.

648. **Camper, (P.)** Bemerkungen über die Classe derer Fische, die von Linné schwimmenden Amphibien genannt werden. *B. N. A. M.*
Zie: Schrift. Berl. Ges. Naturf. Fr. 1786. VII, 2 bl. 197—218.

649. **Canestrini, (J.)** Ueber die Stellung von Ophicephalus im System.
Zie: Verhandl. d. zool. bot. Gesellsch. Wien. 1858. VIII, bl. 437—440. *B. N. A. M.*

650. —— Zur Kritik des Müller'schen Systems der Knochenfische.
Zie: Verhandl. Zool. Bot. Verein. Wien. 1859. IX, bl. 119—129.

651. —— Zur Systematik der Percoïden. *B. N. A. M.*
Zie: Verhandl. Zool Bot. Verein. Wien. 1860. X, bl. 291—314.

652. **Canestrini, (G.)** Pleuronettidi del Golfo di Genova.
Zie: *Canestrini*, Archivio p. l. Zool. Torino, 1861, I, bl. 1—44.

653. —— I Gobio del Golfo di Genova.
Zie: *Canestrini*, Archivio. 1861. I, bl. 121—157.

654. —— Sopra una nuova specie di Tetrapturus.
Zie: *Canestrini*, Archivio. 1861. I, bl. 239—261.

655. —— Catalogo dei pesci del Golfo di Genova.
Zie: *Canestrini*, Archivio. 1861. I, bl. 262—267.

656. —— I Blenniui, Anarrhichadini e Calliouimini del Golfo di Genova.
Zie: *Canestrini*, Archivio. 1862,63. II, bl. 83—118.

657. —— I Gadidi e Macrouridi del Golfo di Genova.
Zie: *Canestrini*, Archivio. 1862,63. II, bl. 343—376.

658. —— Sopra alcuni pesci poco noti o nuovi del Mediterraneo.
Zie: Mem. Acad. Sc. Torin. Ser. II, 1864—65. XXI. (Met twee platen.)

659. —— Prospetto critico dei pesci d'acqua dolce d'Italia. Met eene plaat.
Zie: *Canestrini*, Archivio. 1866. IV, bl. 47—187.

660. —— Due note ittiologiche. I. Sopra alcuni pesci dell'Arno. II. Effetti di dimagramento osservati nel Gobius fluviatilis. Bon.
Zie: Annuar. soc. nat. Modena. 1867. II, bl. 7—13.

661. —— Intorno ai Labroidi del Mediterraneo.
Zie: Annuar. soc. nat. Modena. 1868. III, bl. 104—144. Met 2 platen.

662. —— Compendio di Zoologia ed anatomia comparata. Milano, 1869. 8°.
I: Vertibrati.

663. —— Sopra alcuni pesci dell'Australia. Met eene plaat.
Zie: *Canestrini*, Archivio. 1869. Serie II, vol. I.

664. **Cantor, (Th. E.)** Catalogue of Malayan fishes. Calcutta. J. Thomas. 1850. 8°. Met 14 gelithogr. platen. *B. L. H.*

665. —— Notes respecting some Indian fishes, collected, figured and described by *Th. E. Cantor*. 1838. 8°.

666. —— Descriptions of two species of Indian Eels, with plates. Batav., 1853. 8°.
Zie: Nat. tijdschr. v. N. Ind. Batav., 1853. IV. *B. L. H.* — *N. A. M.*

667. **Cantraine, (F.)** Mémoire sur un poisson nouveau, trouvé dans le Canal de Messine. Met 2 platen. 4°.
Zie: Mém. de l'acad. roy. de Brux. 1835, X. l'Institut. 1835, III, No. 97, 108. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *B. G. R.* — *R. D.*

668. —— Mémoire sur le Serranus Tinca. Met eene gekleurde plaat. 4°.
Zie: Mém. de l'acad. roy. de Brux. 1833, XI. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *B. G. R.* — *R. D.*

669. **Capello, (F. de Brito)** Peixes novos de Portugal e da Africa occidental, e caractères distinctivos d'outras especies já cohecidas. Met eene plaat.
Zie: Jorn. sc. math. phys. e nat. Lisboa, 1867. II, bl. 154—169.

670. —— Catalago dos peixes de Portugal que existem no Museu de Lisboa. Met eene plaat.
Zie: Jorn. sc. math. phys. e nat. Lisboa, 1867. No. III—IV. 1868. V. 1869. VI, bl. 131—153. Suppl. VII, bl. 223—228.

671. —— Noticia ácerca de um peixe pouco conhecido proveniente do Brasil. [Chaetostomus hystrix. Cuv. & Val.] Met eene plaat.
Zie: Jorn. sc. math. phys. e nat. Lisboa. 1868. V.

672. **Capello, (F. de Brito)** Memoria relativa a um exemplar de Squalus maximus L. pescado nos costas de Portugal. Met eene plaat.

Zie: Jorn. Acad. scienc. Lisb. 1869. VII, bl. 233—238.

673. **Carr, (J.)** On the generation and other obscure facts in the natural history of the common Eel.

Zie: Philos. magaz. 1809. XXXIV, bl. 272—277. *B. L. H.*

674. **Carte, (A.)** Notes on the genus Chiasmodon. Met eene plaat.

Zie: Proceed. zool. soc. 1866, bl. 35—39. *B. L. H.*

675. **Carnccio, (A.)** Lijst van 135 visschen verzameld aan de kusten van Sardinië en Sicilië.

Zie: Atti soc. Ital. sc. nat. 1870. XII, bl. 567—586.

676. **Castelnau, (Fr. de)** Mémoire sur les poissons de l'Afrique Australe. Paris, Ballière et fils. 1861. 8°.

677. —— Expédition dans les parties centrales de l'Amérique du Sud, de Rio de Janeiro à Lima, et de Lima au Para, exécutée par ordre du gouvernement français, pendant les années 1843 à 1847. Paris, P. Bertrand. 1850—1861.

Dit werk is uitgegeven in 7 afdeelingen, te zamen 15 dln. in 4°. en 8°. uitmakende.

Zie: VIIe. Afd. Zoologie, ou animaux nouveaux et rares. 3 dln. met 150 platen.

678. —— Vischsoorten, nieuw voor de kennis der fauna van Singapore. Batav., 1860. 8°. Nat. tijdschr. v. N. Ind. XX, XXII. *B. L. H.*

679. **Catesby, (Mark)** The natural history (Fishes, serpents, insects, etc.) of Carolina, Florida, and the Bahama Islands. With appendix and index. With 220 colour. plates and map. London, Marsh. 1731—48. 2 dln. imp. folio.

De tekst in het Engelsch en Fransch. *B. T. G. — N. A. M.*

Uitgave van 1754 (with Supplement edited by *G. Edwards.*) *B. L. H. — U. H.*

680. **Cavenne,** Rapport sur un mémoire de M. Artaud: Notice pour servir à l'histoire naturelle du Goramy [Osphronemus olfax Lacép.]

Zie: Bullet. soc. Linn. Bordeaux. 1827. II, bl. 188—191.

681. **Cetti, (Fr.)** I quadrupedi, gli uccelli, gli anfibj e pesci di Sardagna. Sassari, Piattoli. 1774—77. 3 dln. 8°. Met afbeeldingen.

682. —— Naturgeschichte von Sardinien. Aus dem Italien. (von *Dav. Piesch*). Leipzig, Müller. 1783—84. 3 dln. 8°. Met 13 kopergrav. en 1 kaartje. *B. U. H.*

683. **Champion, (P.)** Note sur trois espèces de poissons chinois, et sur leur emploi dans l'industrie et l'alimentation.

Zie: Bulletin de la Soc. d'acclim. 1865.

684. **Chappe d'Auteroche,** Voyage en Sibérie, fait en 1761. Enrichi de cartes, de plans et de gravures. Paris, Debure, 1768. 3 dln. 2 bdn. 4°. en een atlas in gr. folio. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Remarques sur le Sterlet. (Met afbeelding) I, bl. 200—201. —— Zie: *Krascheninnikow.*

685. **Charlevoix, (P. F. X. de)** Histoire et description géuérale du Japon. Paris, 1736. 2 dln. 4°. Met platen.

Aan het einde van het tweede deel komt, als supplement, een artikel voor over de visschen van Japan, volgens Cuvier uit Kaempfer overgenomen.

686. **Chiaje, (St. delle)** Anatomiche disamine sulle Torpedini.

Zie: Atti Ist. Incorr. Napoli. 1840. VI, bl. 291—308.

687. —— Notizia su due Gimnoti elettrici dall'America recati vivi in Napolli.

Zie: Nuov. Ann. delle sc. nat. di Bologna. 2 Ser. 1847. VIII, bl. 268—273.

688. Chinese Repository. (The) Canton, 1832—51. 20 dln. 4o.

Zie aldaar: The Blenny. VI, bl. 411. Goldfish. VIII, bl. 89. Many kinds of fish. IV, bl. 46. Fish reared by Chinese. VI, bl. 68; III, bl. 462.

689. **Churchill, (S.)** Notice of a double fish. Met afbeeldingen.

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1834. XXVI, bl. 116—117.

690. **Clarke, (W. B.)** Notice of the fourth occurrence of the Argentine [Scopelus Humboldtii Yarr.] upon the British shores, with note by W. Yarrell. Met afbeeldingen. *B. L. H.*

Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. N. Ser. 1838. II, bl. 22—26.

691. **Clarke (W. H.)** and **John Mortimer,** On a fish with four eyes.

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 8th meeting, 1838 (1839). Transact. sect. bl. 110.

692. **Clinton, (de Witt)** Account of the Otsego Basse.

Zie: Amer. medic. and phil. Register. New-York, III, bl. 188.

693. —— Description of a new species of fish from the Hudson River.

Zie: Ann. Lyceum New-York. 1824. I, bl. 49—50. *B. L. H.—N. A. M.*

694. —— Some remarks on the fishes of the western waters of the state of New-York.

Zie: Transact. liter. and philos. Soc. of New-York. 1815. I, bl. 493—501. Ook afzonderlijk: New-York, 1815. 8o.

695. **Cocco, (A.)** Osservazioni intorno alcuni pesci del Mare di Messina, lettera di *Anast. Cocco* al Prof. Oronzio Gabr. Costa di Napoli. Con 1 tab. Messina, 1838. 8o.

696. —— Su di alcuni pesci dei Mari di Messina.

Zie: Giorn. di scienze, lett. ed arti per la Sicilia. 1833. XLII, bl. 9—21. Maurolico. 1840. II, bl. 236—244.

697. —— Su di una nuova Razza [Raja Jojenia]. Met eene plaat.

Zie: Atti Accad. Gioënia. 1836. XI, bl. 85—88.

698. —— Sul Paralepis hyalinus. Met eene plaat.

Zie: Atti Accad. Gioënia. 1839. XIII. bl. 49—55.

699. —— Sullo Schedophilus Medusophagus. Qualche schiarimento.

Zie: Maurolico, Giorn. del Cabin de Messina. Nuov. Ser. I. 1, bl. 30—32.

700. —— Intorno ad alcuni nuovi pesci del Mare di Messina. Lettera del prof. A. Cocco al Sign. A. Krohn. Messina, 1844. Met eene plaat.

Zie: Isis, 1831, bl. 1340—1342. *B. L. H.*

701. **Coker, (N.)** Survey of Dorsetshire. London, 1732. folio. Met eene kaart en 6 platen.

Bevat ook een en ander over visschen.

702. **Colladon,** Expériences sur la Torpille. *B. L. H.*

Zie: Compt. rend. acad. sc. Paris. 1836. III, bl. 490—492. l'Institut, 1836. IV, No. 181, bl. 350—351. Ann. scienc. natur. 2e Sér. Zool. 1836. VI, bl. 255—256. *Froriep's* Notizen. 1836. II, No. 1093, bl. 229—231.

703. **Cole, (W.)** Purpurea Anglicana, being a discovery of a fish found on the shores of the Severn, which gives a curious purple. London. 1689. 4o.

704. **Comte, (Louis le)** Beschryvinge van het machtige keyserryk China, behelsende d'overgroote provintien en menigvuldige steden, paleysen, rivieren; beneffens desselfs ongemeene volkrijkheyt en vruchtbaarheyt, in alle kostelijke handwerken en koopmanschappen enz. (Uit het Fransch vertaald.) Met schoone figuren. In 's Gravenhage, bij Engelbr. Boucquet. 1698. 2 dln. 1 bd. 4o. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Gout- en silvervisschen; haare beschrijvinge; haar aanqueking. bl. 89—91.
Wonderlijke visschen; bl. 376—383.

705. **Conny, (Rob.)** Letter concerning a shower of fish.
Zie: Philos. Transact. 1698. XX, bl. 289—290. *B. L. H. — B. G. R.*

706. **Cooper, (J. G.)** On new genera and species of California fishes.
Zie: Proceed Calif. Acad. nat. sc. III. November 1863—Jan. 1864. (Met platen). *B. N. A. M.*

707. **Cope, (E. D.)** On a blind Silurid, from Pennsylvania. *B. N. A. M.*
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. October 1864. *B. L. H. — B. G. R.*

708. —— Partial catalogue of the cold-blooded Vertebrata of Michigan.
Zie: Proceed. Acad. Nat. Sc. Philad. Mei 1865. *B. L. H. — N. A. M.*

709. —— Synopsis of the Cyprinidae of Pennsylvania. Met 4 platen.
Zie: Transact. Amer. Phil. soc. 1867. XIII, bl. 351—410.

710. —— On the genera of freshwater fishes, Hypsilepis and Photogenis, Cope, their species and distribution. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*
Zie: Proceed. Ac. nat. sc. Philad. 1867, bl. 156—166.

711. —— On the distribution of freshwater fishes in the Alleghany region of South-Western Virginia. Met 3 platen. *B. L. H.*
Zie: Journ. Acad. nat. scienc. Philad. 1868. VI, bl. 207—247.

712. **Cormack, (W. E.)** On the natural history and economical uses of the Cod, Capelin, Cuttle-fish, and Seal.
Zie: Edinb. New philos. journ. 1826. I, bl. 32—41.

713. —— Ueber die Naturgeschichte verschiedener Fische in Neufoundland und Labrador. *B. L. H.*
Zie: Isis. 1832, bl. 677—679.

714. **Cornide, (D. J.)** Ensayo de una historia de los Peces y otras producciones marinas de la costa de Galicia, con un tratado de las diversas Pescas, y de las redes y aparejos con que se practican. (Zonder plaats). En la oficina de Benito Casso. 1788. 8°.

715. **Costa, (O. G.)** Fauna del regno di Napoli, ossia enumerazione di tutti gli animali che abitano le diverse regioni di questo regno e le acque che lo bagnano; contenente la descrizione di nuovi o poco esattamente conosciuti; con figure ricavata da originali viventi e depinte al naturale. Napoli, 1829—44. 45 aflev. of 3 dln. 4°. *B. T. G.*
Zie aldaar: III. Visschen. Met 30 platen. Is niet verder verschenen.

716. —— Storia e notomia del Branchiostoma lubricum. Met eene plaat.
Zie: *Costa*, Frammenti di Anat. comp. 1843. Fasc I.

717. —— Notice sur le Branchiostoma [Amphioxus].
Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1841. XIII, bl. 873. l'Institut. 1841. IX, No. 407. bl. 345.

718. —— Storia naturale di quei pesciolini volgarmente tra noi conosciuti col nome di Ciciuelli o Ciciniellì. [Atherina hepsetus.] Clupea sprattus e Gobius aphya.
Zie: Ann. Accad. Aspir. nat. 1844. II, bl. 88.

719. —— Osservazioni intorno alle Echeneide in generale ed in particolare su l'Echeneis Musignani.
Zie: Ann. Accad. Aspir. nat. 1844. II, bl. 234.

720. —— Di un nuovo pesce della famiglia de' Gadini. [Merlucius uraleptus]. Met 3 platen.
Zie: Atti del l'Accad. Ponten. 1849. V, bl. 171—182. Napoli. 1845.

721. **Costa, (O. G.)** Storia ed anatomia dell'Anguilla e monografia delle nostrali specie di questo genere. Napoli, Fr. Azzolino. 1850. 4°. Met 9 gekleurde platen.

722. —— Depositi di Ittioliti nel regno di Napoli.
Zie: Nuova annali Bologna. 1851. IV, bl. 469—478.

723. **Couch, (J.)** Some particulars of the natural history of the fishes found in Cornwall. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Transact. Linn. Soc. London, 1825. XIV, bl. 69—92. London's Mag. nat. hist. 1832. V. bl. 311—316.

724. —— Description of a species of Ray-fish [Raja asterias?] not hitherto included in the British fauna. Met afbeeldingen.
Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. N. Ser. 1838. II. *B. L. H.*

725. —— Fishes new to the British fauna, contained in: *Couch's* History of the fishes of Cornwall. *B. L. H.*
Zie: Mag. nat. hist. 1832. V, bl. 15—24, 311—316.

726. —— Observations on the Lanceclet [Amphioxus lanceolatus Yarr.]. Met afbeeldingen. *B. L. H.*
Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. 1838. N. Ser. II, bl. 381—384.

727. —— Account of a specimen of the oblong Sunfish [Orthagoriscus oblongus] taken at Par in Cornwall and preserved in the museum of the Royal Institution of Cornwall at Truro.
Zie: Ann. of nat. hist. 1841. VI, bl. 144—147.

728. —— An account of a fish nearly allied to Hemiramphus, taken in Cornwall. *B. L. H.*
Zie: Proceed. Linn. soc. 1842. I, No. 15, bl. 151—152.

729. —— Note on the occurrence near Polperre in Cornwall, of a fish new to the British catalogue, and supposed to be the Orphe of Rondeletus.
Zie: *Newman*, Zoologist. 1843. I, bl. 81—84.

730. —— A natural history of the Mackarel [Scomber scombrus].
Zie: 12th Ann. Report. R. Cornw. polytechn. soc. 1844, bl. 47—61.

731. —— A description of the characteristics of Trigla cuculus Bl., hitertho confounded with the Trigla Blochii. Met afbeeldingen.
Zie: Magaz. nat. hist. 1836. IX, bl. 463—466. *B. L. H.*

732. —— On the occurrence on the the coast of Cornwall of an example of the fish called Cuviers Ausonia or Luvaru. Met afbeelding.
Zie: Proceed. zool. soc. 1866. bl. 332—335. *B. L. H.*

733. —— Some account of a newly discovered British fish of the family Gadidae and the genus Couchia. Met afbeelding. *B. L. H.*
Zie: Journ. Linn. soc. 1866. IX, bl. 38—41.

734. —— A history of the fishes of the British Islands. London, Groombridge. 1862—65. 4 dln. roy. 8°. Met 252 gekleurde platen. *B. U. H.*

735. **Couch, (R. Q.)** On the occurrence of Lichia glaucus Cuv. in Mount's Bay.
Zie: *Newman*, Zoologist. 1859. bl. 6333—6335.

736. **Courcy, (Le Marquis de)** L'empire du milieu. (la Chine.) Description géographique, précis historique, institutions sociales, religieuses, politiques; notes sur les sciences, les arts, l'industrie et le commerce. Paris, Didier et Cie. 1866. gr. 8°. *B. R. L.*
Zie aldaar: Poissons d'eau salée et poissons d'eau douce. bl. 161—162; Industrie des pêcheurs; Engins de pêche; Ruses des pêcheurs, Pisciculture. bl. 462—465.

737. **Cuvier,** (G.) Sur un poisson peu connu, pêché récemment dans le golfe de Gênes, Lophotes cepedianus Giorna. Met eene plaat. *K. B. 's G.*

Zie: Ann. du Muséum. 1813. XX, bl. 393—400. *B. L. H. — N. A. M.*

738. —— Notice sur un poisson célèbre et cependant presque inconnu des auteurs systématiques. [Sciaena.] *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Bull. scienc. soc. Philom. 1814, bl. 182—184. Mém. du Muséum. 1815. I, bl. 1—21. (Met 3 platen.) Isis. 1818. bl. 1170—1182. (Met afbeeldingen.)

739. —— Observations et recherches critiques sur différens poissons de la Méditerranée. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Mém. du Muséum. 1815. I, bl. 226—241, 312—330, 353—363, 451—466. Isis. 1818, bl. 1636—1640, 1657—1670.

740. —— Sur le genre Chironectes Cuv. [Antennarius Commers.] Met 3 platen. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Mém. du Muséum. 1817. III, bl. 418—435.

741. —— Ueber Argentina Sphyraena und Mullus imberbis. Met afbeeldingen. *B. L. H.*

Zie: Isis. 1818, bl. 1181—1192.

742. —— Sur les Diodons. Met 2 platen. *K. B. 's G.*

Zie: Mém. du Muséum. 1818. IV, bl. 121—138. *B. L. H. — N. A. M.*

743. —— Sur les poissons du sous-genre Myletes. Met eene plaat.

Zie: Mém. du Muséum. 1818. IV, bl. 444—456. *K. B. 's G. — B. L. H.*

744. —— Sur les poissons du sous-genre Hydrocyon; sur deux nouv. espèces de Chalceus; sur trois nouv. espèces de Scrrasalmo et sur l'Argentine glossodonta Forsk., qui est l'Albula gonorhynchus Bl. Met 3 platen.

Zie: Mém. du Muséum, 1819. V, bl. 351—379. *K. B. 's G. — B. L. H.*

745. —— Sur le Scarus.

Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1827. XI, bl. 444—445. *B. N. A. M.*

746. —— On the Mullets [Mullus] of Europe.

Zie: Edinb. journ. of science. N. Ser. 1830. II, bl. 61—66.

747. —— Rapport verbal sur la monographie des Esturgeons de M.M. Brandt et Ratzeburg. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. scienc. natur. 1831. XXII, bl. 222—224.

748. —— Sur le poisson appelé Machaera. Met eene plaat.

Zie: Nouv. ann. du Muséum. 1832. I, bl. 43—49. *B. L. H. — N. A. M.*

749. —— and **A. Valenciennes,** Account of the Scomber scomber L. and the Garum of the ancients.

Zie: Edinb. journ. of science. N. Ser. 1832, VI, bl. 286—294.

750. Cyprinus auratus. (Ueber die Lebensweise des) *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* Not. 1834. XXXIX. No. 842. bl. 84—85.

751. **Cysat,** (**J. L.**) Beschreibung des Lucerner- oder 4 Waldstätter Sees. Lucern, 1661. *B. L. H.*

Zie aldaar: Fische, bl. 20—101.

752. **Czernay,** (**A.**) Notice sur Cobitis merga Kryn. Met afbeeldingen.

Zie: Bull. soc. natur. Moscou. XXV. 1852. I, bl. 548-549. *B. L. H. - N. A. M.*

753. **Daldorff,** Natural history of Perca [Anabas Scandens nov. sp.].

Zie: Transact. Linn. soc. London. 1797. III, bl. 62—63. *Voigt's* Magaz. 1800. II, 2 bl. 348—350. *B. L. H. — N. A. M.*

754. **Dale,** An account of a very large Eel, lately caught at Malden in Essex, with some considerations about the generation of Eels.

Zie: Philos. Transact. 1698. XX, No. 238. bl. 90—97. *B. L. H. — B. G. R.*

755. **Dalton, (H. G.)** The history of British Guiana. Comprisiug a general description of the Colony; together with an account of its climate, geology, staple products, and natural history. London, Longman. 1855. 2 dln. gr. 8°. Met kaart en platen. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fishes. II, blz. 336—359.

756. **Daniell, (Will.)** Interesting selections from animated nature. (Quadrupeds, birds, fishes, plants, etc.) With illustrative scenery, drawn, engraved, and published by W. D. London. 1809. gr. 4°. Met 60 platen.

Is een vervolg op *Wood's* Zoography.

757. **Dapper, (O.)** Beschrijving des Keizerrijks van Taising of Sina. Versiert met verscheyde koopere plaeten. t' Amsterdam, by Jacob van Meurs. 1670. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Visschen, bl. 238—239.

758. **Dareste, (Cam.)** Recherches sur la classification des poissons de l'ordre des Plectognathes. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. sc. nat. 3e Sér. Zool. 1850, XIV, bl. 105—133.

759. **Davy, (Humphry)** An account of some experiments on the Torpedo.

Zie: Phil. Transact. 1829, bl. 15—18. Phil. Magaz. N. Ser. 1829. VI, bl. 81—84. *B. L. H. — N. A. M. — B. G R.*

760. **Davy, (John)** An account of some experiments and observations on the Torpedo. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Phil. Transact. 1832, bl. 259—278. (Met 3 platen.) 1834, bl. 531—550. Ann. sc. nat. 1833. XXX, bl. 192—204. *Froriep's* Not. 1835. XLIII. No. 940, bl. 229—230. l'Institut. 1835. III. No. 105, bl. 153—154.

761. **Day, (Francis)** The fishes of Malabar. With 20 plates. Londen, B. Quaritch. 1865. gr. 4_0.

762. —— On the fishes of Cochin, on the Malabar coast of India.

Zie: Proceed. zool. soc. Jan. en Maart 1865. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

763. —— On the fishes of the Neilgherry hills and rivers around their basis. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1867, bl. 281—302.

764. —— On some fishes from the Wijnaad.

Zie: Proceed. zool. soc. 1867. bl. 347—350. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

765. —— On some new or imperfectly known fishes of India.

Zie: Proceed. zool. soc. 1867, bl. 699—707, 935—942. 1868, bl. 149—156. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

766. —— On some new fishes from Madias.

Zie: Proceed. zool. soc. 1868, bl. 192—199. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

767. —— Observations on some of the freshwater fishes of India.

Zie: Proceed.zool.soc.1868, bl.274—288, 580—585. *B. L. H.—N. A. M.—R. D.*

768. —— Description of 5 new species of fishes from Burmah.

Zie: Proceed. zool. soc. 1870, bl. 99—101. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

769. —— On the fishes of Orissa.

Zie: Proceed. zool. soc. 1869, bl. 296—310, 369—387. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

770. —— Remarks on some of the fishes in the Calcutta Museum.

Zie: Proceed. zool. soc. 1869, bl. 511—527, 548—560, 611—614. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

771. —— On the freshwater fishes of Burmah.

Zie: Proceed. zool. soc. 1869, bl. 614—623. *B. L. H. — N. A. M. R. D.*

772. —— Description of 255 species of fishes from the Andaman islands.

Zie: Proceed. zool. soc. 1870, bl. 677—705. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

773. **Debes, (L. Jac.)** Naturliche und Politische Historie der Inseln Faröe, worinn die Luft, Grund und Boden, Gewässer, Thiere, Vögel, Fische etc., das Naturel, die Gewohnheiten, Lebensart der Einwohner dieser Inseln und ihre Verfassung beschrieben werden. Aus dem Dänischen übersetzt. Kopenhagen und Leipzig, Pelt. 1757. 8o. Met kopergrav.

774. —— Foeroae et Foeroa reserata; that is a description of the islands and inhabitants of Foeroe... Englished by J. S. (*John Sterpin*). Illustrated with maps. London, printed for Wm. Iles. 1676. 12o. *B. L. H.*

775. **Dekay, (James E.)** Fishes of New-York. Albany, W. and A. White and J. Visscher. 1842. 2 dln. 4o. Met 79 platen, waarop 250 gekleurde afbeeldingen. *K. B. 's G.*

Dit werk maakt een onderdeel uit van: Natural history of New-York, 21 dln. gr. 4o.

776. **Delaroche, (F.)** Observations sur des poissons recueillis dans un voyage aux îles Baléares et Pythiuses. (Extr. des Annales du musée d'hist. naturelle. Tome XIII.) Paris. 1809. 4o. Met 6 platen. *B. L. H.*

777. **Démidoff, (A. de)** Voyage dans la Russie méridionale et la Crimée, exécuté en 1837 par MM. de Sainson, le Play, Huot, Leveillé e. a., sous la direction de M. *A. de Démidoff.* Paris, Bourdin. 1840—1842. 4 dln. gr. 8o. en Atlas met platen. *B. T. G. — N. A. M.*

Zie aldaar: Poissons. (Met 32 gekleurde platen.)

778. Description of the Atherina Menidia. *B. L. H.*

Zie: Collect. Massach. hist. soc. III, bl. 102.

779. Description d'un poisson nommé Lune ou Mole, pêché à Brest.

Zie: Journ. de phys. 1780, XVI, bl. 58—60.

Description de l'Egypte. Zie No. 941.

780. **Desjardins, (Julien)** Description d'une nouvelle espèce de poisson de l'île Maurice, Chironectes maculatus. Met eene plaat.

Zie: Magas. de zool. 1840. Poissons. pl. 2, (bl. 4).

781. **Deslandes.** Observations sur les Maqueraux et les Sardines, poissons très communs en Bretagne.

Zie: Mém. Acad. scienc. Paris. 1725. (Hist.) bl. 2—3. *K. B. 's G.—B. L. H.*

782. **Deslongchamps, (E.)** Note sur une Anguille monstrueuse retirée d'un puits. Met afbeeldingen.

Zie: Mém. soc. Linn. de Normandie. 1835. V, bl. 47—51. l'Institut. 1836. IV, bl. 87—88. *B. B. G. R.*

783. —— Note sur une nouvelle espèce de poisson du genre Aspidophore.

Zie: Mém. soc. Linn. Normandie. 1853. IX, bl. 167—173.

784. **Desmarest, (A. G.)** Ichthyologie, ou description complète de dix espèces de poissons, nouvelles, ou imparfaitement connues, habitant la mer qui baigne les côtes de l'île de Cuba. Paris. Tastu. 1823. 8o. Met 10 gekleurde platen.

785. **Desmarest, (E.)** Observations sur les moeurs des Anguilles.

Zie: Revue et mag. zool. 1866. bl. 161—165. *B. N. A. M.*

786. **Dessaix, (J.)** Le lac Léman.

Poissons; — La pêche; — Réglementation de la pêche.

Zie: Revue moderne. 1868. XLVIII, bl. 498—510.

787. **Desvaux,** Essai d'ichthyologie des côtes océaniques et de l'intérieur de la France, ou diagnose des poissons observés. Angers, 1851. 8o. Met twee platen.

788. **Domsma, (M.)** Beschrijving van eenen Zonne-visch. 8o.

Zie: Verhand. Holl. Maatsch. d. wetensch. Haarlem. XII, bl. 413—422. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

789. **Donati,** (**Ant.**) Trattato dei Simplici, Pietre et pesci marini, che nascono nel lito di Venetia, la maggior parte non conosciuti da Teofrasto, Dioscoride, Plinio, Galeno ed altri scrittori, diviso in duo libri. In Venetia, Bertano, 1631. kl. 4°. Met platen. *B. L. H.*

790. **Donndorf,** (**Joh. Aug.**) Zoologische Beiträge zur 13 Ausgabe des Linné'schen Natursystems. Leipzig, Weidmann. 1793—98. 3 dln. gr. 8°.

Zie aldaar: III, 3. Ichthyologische Beiträge.

791. **Donovan,** (**Edw.**) The naturalist's repository, or monthly miscellany of exotic natural history, exhibiting rare and beautiful specimens of foreign birds, insects, shells, quadrupeds, fishes and marine productions, especially such new subjects as have not hitherto been figured. London, Simpkin. 1823—27. 5 dln. roy 8°. Met 180 gekleurde platen.

792. —— Natural history of British fishes. Illustrated by 126 coloured plates. London, 1801. 5 dln. roy. 8°.

793. **Dowler,** (**B.**) Discovery of viviparous fish in Lousiana, with a note by *L. Agassiz.*

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1855. XIX, bl. 133—136. Ann. of nat. hist. 1855. XV, bl. 206—210.

794. **Drouët,** (**H.**) Faune Açoréenne (et histoire naturelle de l'Archipel.) Troyes, Baillière et fils 1861. gr. 4°. [Extrait des mém. de la Société Académ. de l'Aube.]

795. **Düben** (**G. v.**) og **J. Koren,** Om nya Skandinaviska fiskar.

Zie: Oefvers. K. vet. Akad. forhandl. Stockh., 1845, bl. 9—12.

796. —— Beretning angaaende nogle for Skandinaviens fauna nya Fiskar.

Zie: Forhandl. Skandin. naturforsk. 4 möde. Christiania, 1844 (1847) bl. 222—227.

797. **Düben** (**M. W. von**) und **J. Koren,** Ichthyologische Bidrag. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: K. vetensk. Akad. handl. 1844, bl. 27—120. Isis. 1848, bl. 142—143.

798. **Duchemin,** Die Kröte als Karpfentödter.

Zie: Das Ausland. 1870. No. 20. Overgenomen uit: Mém. de l'académie des sciences. Paris. Avril, 1870. *B. L. H.*

799. **Duguid,** Letter on the Deal-fish [Trachypterus Vogmarus.]

Zie: Proceed. zool. soc. 1851. XIX, bl. 116—117. Ann. of nat. hist. 2d Ser. 1853. XI, bl. 468—469. *B. L. H. — N. A. M.*

800. **Duméril,** (**Aug.**) Sur les Torpédinées.

Zie: Philom. extr. procès verb. 1852. bl. 63—64.

801. —— Monographie de la tribu des Torpédiniens ou Raies électriques, comprenant un genre nouveau, trois espèces nouvelles, et deux espèces nommées dans le Musée de Paris, mais non encore décrites. gr. 8°. Met eene plaat.

Zie: Revue et mag. de zoologie. 1852. No. 5. *B. N. A. M.*

802. —— Monographie de la tribu des Scylliens ou Roussettes [Poissons plagiostomes], comprenant deux espèces nouvelles. Met eene plaat.

Zie: Revue et mag. de zool. 2 Sér. 1853. V, bl. 8—25, 73—87, 119—130. Afzonderlijk: Paris, (J. B. Baillière), 1853. 8°. *B. N. A. M.*

803. —— Sur la tribu des Scylliens. *B. L. H.*

Zie: Compt. rend. acad. sc. Paris. 1853. XXXVI. bl. 288—289.

804. —— Note sur un travail inédit de Bibron relatif aux poissons Plectognathes Gymnodontes [Diodons et Tétrodons.] *B. N. A. M.*

Zie: Revue et mag. de zool. 2e Série, 1855. VII, bl. 274—282.

805. **Duméril, (Aug.)** Essai de classification des poissons qui forment le groupe des Echénéides.

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1858. XLVII, bl. 374—378. l'Institut, 1858. XXVI, No. 1288. bl. 297. *B. L. H. — B. G. R.*

806. —— Lettres relatives au catalogue des poissons de la collection du Muséum d'histoire naturelle de Paris. *B. L. H.*

Zie: Mus. hist. natur. Paris. Arch. X, 1858—61. bl. 429—460.

807. —— Reptiles et poissons de l'Afrique occidentale.

Zie: Compt. rend. Acad. Paris. 1860. LI, bl. 878—880. Mus. hist. nat. Paris. Arch. 1858—61. X, bl. 137—268. *B. L. H.*

808. —— Des bruits que les poissons font entendre. *B. R. L.*

Zie: *Dehérain*, Annuaire scientif. Paris. 1863. II, 238—251.

809. —— Des poissons vénéneux.

Zie: Ann. soc. linn. Maine et Loire 1865.

810. —— Des animaux utiles à l'homme; programme d'un cours de zootechnie ou zoologie appliquée. *N. A. M.*

Zie: Mém. soc. imp. scienc. nat. Cherbourg. 1865. XI.

811. —— Observations sur des Lépidosiriens. [Protopterus Anectens, R. Owen] qui ont vécu à la ménagerie des reptiles au Muséum d'histoire naturelle et y ont formé leur cocon.

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1866. XIX, bl. 131—138. *B. L. H.*

812. —— Des poissons voyageurs qui, à l'époque de la réproduction, abandonnent la mer pour remonter les fleuves. *B. R. L.*

Zie: *Dehérain*, Annuaire scientif. V. Paris. 1866. bl. 217—247.

813. —— Prodrome d'une monographie des Esturgeons et description des espèces de l'Amérique du Nord, qui appartiennent au sous-genre Antaceus. Met 6 platen. *B. L. H.*

Zie: Nouv. arch. du mus. hist. nat. Paris. 1867. III, bl. 131—188.

814. —— Notes sur trois poissons de la collection du muséum; un Esturgeon, un Polyodonte, et un Marlamot, accompagnée de quelques considérations générales sur les groupes auxquels ces espèces appartiennent. Met 2 platen.

Zie: Nouv. arch. d. mus. hist. nat. IV, bl. 93—116. *B. L. H.*

815. **Duméril, (A. M. Constant)** Dissertation sur les poissons qui se rapprochent le plus des animaux sans vertèbres. Thèse. Paris. Didot Jeune. 1812. 4_o.

816. —— Dissertation sur la famille des poissons Cyclostomes, pour démontrer leurs rapports avec les animaux sans vertèbres. Paris, Didot Jeune. 1812. 8_o. *B. N. A. M.*

817. **Duméril, (C.)** Considérations générales sur le sous-ordre des poissons osseux dits Jugulaires ou Protéropodes, formant la tribu unique des Sténopes.

Zie: Compt. rend. acad. sc. Paris. 1855. XLI, bl. 229—246. l'Institut, 1855. XXIII. No. 1129, bl. 285—286. *B. L. H. — B. G. R.*

818. —— Rapport sur un mémoire de M. Hollard, sur les Ostracionides.

Zie: Compt rend. Acad. sc. Paris. 1857. XLIV, bl. 1194—1197. l'Institut, 1857. XXV. No. 1224. bl. 197—198. *B. L. H. — B. G. R.*

819. **Dumont d'Urville, (J.)** Voyage sur la corvette l'Astrolabe, exécuté par ordre du roi, pendant les années 1826—1829, sous le commandement de M. *Dumont d'Urville*. Paris, Tastu. 1830. 12 dln. in gr. 8_o.; 1 dl. in 4_o, en 6 dln. in folio met 500 platen. *K. B. 's G. — T. G. — N. A. M.*

Zie aldaar: Afd. Zoologie par M. M. *Quoy* et *Gaimard*. 4 dln. met 190 platen.

820. —— Voyage au Pôle sud et dans l'Océanie sur les corvettes l'Astrolabe et la Zélée, exécuté par les ordres du roi pendant les années 1837—1840.

sous le commandement de M. *J. Dumont d'Urville*. Paris, Gide et Cie. 1841—54. 23 dln. gr. 8°., en 6 atlassen met 480 platen en 61 kaarten. folio. *B. T. G.*

Zie aldaar: III, 2e partie, Zoologie: Reptiles et poissons par *H. Jacquinot* et *A. Guichenot*.

821. **Duvernoy, (G. L.)** Observations pour servir à la connaissance du développement de la Poecilia Surinamensis Val. *B. L. H.*

Zie: Compt. rend. acad sc. Paris. 1844. XVIII, bl. 667—679, 720—723. l'Institut, 1844. XII. No. 540. bl. 153. Ann. scienc. natur. 3 Sér. zool. 1844. I, bl. 313—360. *Froriep's* Not. 1844. XXXII. No. 683. bl. 1—8. No. 684. bl. 17—25. No. 685. bl. 33—40. No. 686. bl. 49—56. No. 687. bl. 65—71. No. 688. bl. 81—86. *B. L. H.*

822. **Dybowsky, (B. N.)** Versuch einer Monographie der Cyprinoiden Livlands. Dorpat, 1862. gr. 8°. Met 6 platen.

823. —— Vorläufige Mittheilungen über die Fischfauna des Onon-Flüsses und der Ingoda. Met 5 platen.

Zie: Verhandl. zool. botan. Gesellsch. Wien, 1869. bl. 945—958. *B. N. A. M.*

824. **Dyce, (Rob.)** On the identity of Morrhua punctata and M. vulgaris. Met twee platen.

Zie: Ann. of nat. hist. 3d Ser. 1860. V, bl. 366—369.

825. **Edwards, (G.)** A natural history of uncommon birds, and of some other rare and nondescribed animals, quadrupeds, reptiles, fishes, insects etc Exhibited in 200 copper-plates, from designs copied immediately from nature, and curiously coloured after life. With a full and accurate description of each figure. London, printed for the author. 1743—51. 4 dln. gr. 4°. *B. L. H.*

826. —— Gleanings of natural history, exhibiting figures of quadrupeds, birds, insects, plants, etc. Most of which have not, till now, been either figured or described. With descriptions of seventy different subjects, designed, engraved, and coloured after nature. London, printed for the author. 1758—64. 3 dln. gr. 4°. Met 150 platen. *B. L. H.*

Van beide werken verscheen ook een uitgave met franschen tekst in 7 dln. *B. U. H.*

Als vervolg op deze beide werken verscheen: *P. Brown*, New illustrations of zoology. London, White. 1771. gr. 4o.

827. —— A catalogue of the birds, beasts, fishes, insects, plants, etc. contained in *Edward's* natural history, in 7 volumes. With their latin names by C. Linnaeus. London, 1776. 4°.

—— Zie: Catesby No. 679.

828. **Edwards, (H. Milne)** Remarque sur les affinités naturelles du Lepidosiren. *B. L. H.*

Zie: Ann. scienc. natur. 2 Sér. Zool. 1840. XIV, bl. 159—162. Ann. of nat. hist. 1841. VI, bl. 466—468.

829. **Eglinus, (R.)** Coniecturae Halieuticae novae et admirandae, e notis et characteribus ternorum Piscium marinorum, ad latera stupendo prodigio insignitorum, desumptae. Francofurti, 1611. 4°. *B. U. H.*

830. **Ehrenberg, (C. G.)** Ueber den Fisch Holocentrum Christianum.

Zie: Isis. 1829, bl 1310—1314

831. **Eichwald, (C. E.)** Fauna Caspio-Caucasica nonnullis observationibus novis illustrata. Petropoli, 1841. (Berlin, Hirschwald) kl. fol. Met 40 gesteendr. platen, waarvan 34 gekleurd. *B. L. H.*

832. —— Ueber die Fische des Devonischen Systems in der Gegend von Pawlowsk. Moskau, 1844. 8o.

833. **Eisenberger (N. F.)** et **G. Lichtensteger.** Piscium, serpentum, insectorum, etc. imagininos, quas M. Catesby in posteriore parte operis quo Carolinae, etc. reddidit historiam naturalem, additis vero imaginibus piscium, etc. ediderunt N. F. Eisenberger et G. Lichtensteger Norimbergae, 1750. gr. folio.

Met 109 gekleurde platen en verklaring in het Latijn en Hoogduitsch.

834. **Ekström, (C. U.)** En för Skandinaviens Fauna ny Fisk, hörande till Artedi slägtet Liparis [L. barbatus.] Met eene plaat.

Zie: K. vet. Akad. Handlgr. Stockholm, 1832. bl. 168—171. l'Institut, II. 1834. No. 37. bl. 31—32. *B. L. H. — B. G. R.*

835. —— Die Fische in den Scheeren von Mörkö. Aus dem Schwed. übersetzt und mit einigen Anmerkungen versehen von *F. C. H. Creplin.* Mit 6 Kupfertafeln. Berlin, Reimer. 1835. 8°. *B. L. H. — T. G.*

836. —— Om Fisket i Bohuslän. *B. B. G. R.*

Zie: Ofvers. K. vet. Akad. Forhandl. Stockholm, 1844, bl. 26—27. — 1846, bl. 18—20, 180—182, 248—250. 1848, bl. 83—85.

837. —— Bidrag till fiskets historia i Skandinavien Särdeles vid Sveriges vestra kust.

Zie: Götheborg's Kon. vet. och vitt. samh. Handl. Ny tidsf. 1850. bl. 1—16.

838. —— Kritiska anmärkningar öfver Holtberg's Beskrifning öfver Bohusläuska Fiskarne.

Zie: Götheborg's Kongl. vetensk. och vitt. samh. handlg. Ny tidsf. 1850. 1. bl. 17—24.

839. Encyclopédie Japonaise. Onder dezen titel maken Cuvier en Valenciennes, in „Hist. nat. des poissons", dl. I. bl. 65, melding van een werk, in verschcidene kleine 4°. deeltjes, aanwezig in de Nationale Bibliotheek te Parijs, waarvan de afdeeling visschen 79 afbeeldingen bevat. Terzelfder plaatse wordt van een Chineesch werkje, in klein folio gedrukt, gesproken, waarin o.a. 83 visschen zijn afgebeeld, (houtsneden en gekleurd) dat in de Bibliotheek van het „Muséum d'histoire naturelle" bewaard wordt.

840. **Ende, (W. P. van den)** Iets over de vereeniging ter bevordering der inlandsche ichthyologie. Arnhem, Is. An. Nijhoff. 1851. 8°.

Zie: Verslag der Vereeniging, enz., en No. 82. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

841. **Endler (F. G.)** und **F. P. Scholz,** Der Schlesische Naturfreund, oder Beiträge zur schlesischen Naturgeschichte. Mit illum. Kupfrn. Breslau, Grass, Barth und C°. 1809—24. 4°. 11 Jaarg. met gekleurde platen.

842. **Eoff, (J.)** On the habits of the Black Bass of the Ohio.

Zie: 9th Ann. report of the Smithsonian Institution. 1855. bl. 269—290 *K. B.'s G. — B. L. H.*

843. **Ermann, (G. A.)** Reise um die Erde, durch Nord-Asien und die beiden Oceane in den Jahren 1828, 1829 und 1830 ausgeführt. In einer historischen und einer physikalischen Abtheilung dargestellt. Berlin, Reimer. 1833. 4 dln. gr. 8°. Met een atlas in gr. folio. met afbeeld. van dieren en planten. *B. L. H. — U. H.*

844. **Ermann (A.)** und **Joh. Müller,** Neue Fische und ichthyologische Bemerkungen.

Zie: *Gistl,* Faunus, Zeitschr. f. zool. 1837. I, 1. bl. 40—43.

845. **Esmark, (L.)** Om nogle for Skandinaviens Fauna nye Fiske.

Zie: Forhandlgr. skandin. Naturforsk. 4 Möde. Christiania. (1844) 1847, bl. 230—231.

846. —— Beskrivelse over en ny fiskeart. Brama Raschii, Esm.

Zie: Forhandl. Acad. Christiania, 1861. bl. 238—247.

847. —— Bidrag til Finmarkens fiske Fauna.

Zie: Forhandl. Vidensk. selsk. Christiania, 1869.

848. **Etzel, (A. von)** Die Ostsee und ihre Küstenländer, geographisch, naturwissenschaftlich und historisch geschildert. Leipzig, C. B. Lorck. 1859. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Das Thierische Leben und die Productionen der Ostsee, bl. 242—281. o. a. Phoken, Whale und Delphine; Fische; Der Heringsfang; (bl. 265—275). Der Lachsfang, etc.

849. **Euphrasen, (B. A.)** Beskrifning pä tvenne svenska fiskar: Gobius Ruuthensparri; Cottus bubalis.

Zie: Vetenskaps Acad. nya handl. 1786. bl. 64.
Neue schwed. Akad. Abhandl. 1787. bl. 62. *B. L. H.*

850. —— Beskrifning pä trenne fiskar; 1. Trichiurus Caudatus; 2. Stromateus argenteus; 3. Stromateus Chinensis.

Zie: Vetenskaps Acad. nya handl. 1788. bl. 51.
Neue schwed. Akad. Abhandl. 1789. bl. 47. *B. L. H.*

851. —— Raja. [Aëtobatis Narinari] beskrifven. *B. L. H.*

Zie: K. vet. Acad. nya handl. Stockholm. 1790, XI, bl. 217—219.

852. —— Scomber Atun och Echencis tropica beskrifven. *B. L. H.*

Zie: K. vet. Akad. nya handl. 1791. XII, bl. 315—318.

853. —— En ny svensk fisk, Gadus Lubb. beskrifven. Met eene plaat.

Zie: K. vet. akad. nya handlgr. 1794. XV, bl. 223—226. *B. L. H.*

854. **Faber, (Fr.)** Om Ejebyeg jedden. [Cyprinus Jeses.]

Zie: *Oerstedt*, Tidsskrift. 1828. V, bl. 51—57.

855. —— Om to lidet bekjendte danske Torske-Arter. [Gadus lycostomus et luscus.]

Zie: *Oerstedt*, Tidsskrift. 1828. V, bl. 215—222.

856. —— Sur deux espèces danoises de Gadus peu connus. [G. lycostomus et G. luscus.] *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1828. XV. bl. 308—309.

857. —— Naturgeschichte der dänischen Schollen. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Isis, 1828. bl. 864—899. *Férussac*, Bull. 1829. XIX, bl. 369—373.

858. —— Naturgeschichte der Fische Islands. Frankf. a/M., Brönner, 1829. 4o.

859. **Fabricius, (J. C.)** Reise durch Norwegen. Hamburg, 1779. 8o. Tweede druk. Nürnberg, 1785. Met kaart en 2 platen.

In het fransch vertaald door *Millin*. Paris, Levrault. 1802. gr. 8o. *B. N. A. M.*
Fabricius beschrijft 14 visschen.

860. **Fabricius, (O.)** Fauna Groenlandica, systématice sistens animalia Groenlandiae occidentalis hactenus indagata, quoad nomen specificum, trivale, vernaculumque; synonyma auctorum plurium, descriptionem, etc. Hafniae et Lipsiae, impensis J. G. Rothe. 1870. 8o.

Pisces, bl. 139—184.

861. —— Beskrivelse over den Punkterte Tangsprel. [Blennius punctatus.] Met afbeeldingen.

Zie: Skrivt. naturhist. Selsk. Kjöbenh. 1793. II, 2. bl. 84—96.

862. —— Beskrivelse over 2 sieldne Grönlandske Fiske: Bugte Tanden. [Kampylodon] og den Tornefulde Rognkald. [Cyclopterus Spinosus.]

Zie: Skrivter naturhist. Selskab. II. Heft 2. bl. 12.

863. **Fahlberg, (Sam.)** Beskrifning öfver electriska Ålen, [Gymnotus electricus L.] Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: K. vet. Akad. nya handlgr. Stockholm. 1801. XXII, bl. 122—156.

864. **Fatio, (Victor)** Faune des Vertèbres de la Suisse. Genève et Bâle, H. Georg, 1868. 1e dl. 8o.

In het 2e deel zullen de visschen behandeld worden.

865. **Faujas de Saint-Fond, (B.)** Lettre adressée à M. de Lacépède sur les poissons du golfe de la Spezzia et de la mer de Gènes. (Extr. des Ann. du Mus. d'hist. nat. VIII.) Paris, 1805. gr. 4o. — *M. Spinola*. Lettre sur quelques poissons peu connus du golfe de Gènes, à M. Faujas-Saint-Fond. Ann. du Mus. d'hist. nat. X.) Paris, 1807. 4o. *K. B.'s G.— B. N. A. M.*

866. Fauna Boica, oder gemeinnützliche Naturgeschichte der Thiere Bayerns, bearbeitet und herausgegeben von *Jac. Ernst von Reider* und *Carl Wilh Hahn*. Nürnberg, Zeh. 1830—34. gr. 8o.

Zie aldaar: Bayern's Fische. Met 36 gekleurde platen.

867. Faune Française, ou histoire générale et particulière des animaux qui se trouvent en France constamment ou passagèrement à la surface du sol, dans les eaux qui le baignent et dans le littoral des mers qui le bornent. Par *L. P. Vieillot, A. G. Desmarest, H. Ducrotay de Blainville, A. Prévost* e. a. Paris, Rapet Levrault. 1820—1830. 8o.

Poissons par de *Blainville*.
Slechts 29 livrs. met 298 gekleurde platen zijn van dit werk verschenen.

868. **Fenzl, Heckel** und **Redtenbacher,** Abbildungen und Beschreibungen neuer oder seltener Thiere und Pflanzen, gesammelt von *Th. Kotschy*. Stuttgart, Schweizerbart. 1868. 8o en atlas in folio. *B T. G.*

Zie aldaar: Fische, bl. 993 tot het einde.

869. **Ferguson, (J.)** An account of a remarkable fish [Lopius] taken in King-road near Bristol. Met eene plaat.

Zie: Philos. transact. 1763. LXIII, bl. 170—173.
Vergelijk: *Hanow*, Wahrscheinl. Erklärung eines sonderbaren Fisches, in: *Titius*, gemeinnützl. Abhandl. 1768. I, bl. 275—283.

870. **Ferguson, (W.)** On the poisonous fishes of the Caribbee Islands

Zie: Transact. roy. soc. Edinb. 1823. IX, bl. 65—79.

871. **Fermin, (Ph.)** Description générale, historique, géographique et physique de la colonie de Surinam, contenant ce qu'il y a de plus curieux et de plus remarquable, etc. Enrichie de figures et d'une carte. Amsterdam, E. van Harrevelt. 1769. 2 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: De l'ichthyologie ou description des poissons. II, bl. 248—281.

872. —— Histoire naturelle de la Hollande équinoxiale; ou description des animaux, plantes, fruits, etc. qui se trouvent dans la colonie de Surinam; avec leurs noms différents, tant françois, que latins, hollandais, indiens et négre-anglais. Amsterdam, M. Magerus. 1765. gr. 8o. *B. N. A. M. — R. L.*

Zie: aldaar: II partie. Des oiseaux, poissons et testacées.

873. **Figuier, (Louis)** Les poissons, les reptiles et oiseaux. Ouvrage illustré de 400 figures et de 24 grandes compositions par A. Mesnel, A. de Neuville et E. Riou. Paris, L. Hachette et Cie. 1868. gr. 8o.

874. Figure du „Moine," poisson monstrueux pêché à Cette. Met platen.

Zie: Hist. acad. sc. Paris. 1709. bl. 40—41.

875. **Filippi, (F. de)** Cenni sui pesci d'acqua dolce della Lombardia.

Zie: Notizie naturale e civili sulla Lombardia. Milano, 1844. I. Nuov. ann., delle sc. natur. Bologna. 2 ser. 1845. III, bl. 31—103.
Ook afzonderlijk: Milano, Bernardoni, 1844. 8o.

876. —— Nouvelles espèces de poissons. *B. N. A. M.*

Zie: Revue et magas. de zool. 2 Sér. 1853. V, bl. 164—171.

877. —— Cobitis larvata n. sp. du Piémont. *B. N. A. M.*

Zie: Revue et magas. de zool. 2 Sér. 1859. XI, bl. 50—51.

878. **Filippi, (F. de)** Lebistes, nuovo genere di pesce della famiglia dei Ciprinodonti.

Zie: *Canestrini*, Archivio. 1861. I, bl. 69—70.

879. —— Note sopra il genere Leptopterygius, Troschll.

Zie: *Canestrini*, Archivio. 1861. I, bl. 73—76.

880. —— Note d'un viaggio in Persia nel 1862. Milano, 1865. 8°.

Op blz. 357—360 noemt de schrijver 22 vischsoorten.

881. Fish (British) and fisheries. London, Religious Tract Society. 1849. 18°.

882. Fische (Die) unsrer Gewässer.

Zie: Neujahrsstücke d. Zürich. naturf. Gesellsch. f. 1847—1848. Met eene plaat.

883. Fische (Die) der Ostsee. *B. N. A. M.*

Zie: Archiv. d. Ver. d. Freunde der Naturgesch. in Mecklenburg. Heft I, bl. 78.

884. **Fischer, (J. B.)** Versuch einer Naturgeschichte von Livland. Königsberg, Nicolovius. 1791. 8°. Met 4 platen.

Fischer beschrijft 40 visschen.

885. **Fitzinger,** Ueber die Ausarbeitung einer Fauna des Erzherzogthums Oesterreich, nebst einer systematischen Aufzählung der in diesem Lande vorkommenden Säugethiere, Reptilien und Fische.

Zie: Beiträge zur Landeskunde Oesterreichs unter der Ens. Wien, 1832. I, bl. 280.

886. **Fitzinger (L. J.)** und **Jac. Heckel,** Monographische Darstellung der Gattung Acipenser. Met 6 platen. *B. R. D.*

Zie: Ann. Wien. Mus. 1836. I, 2. bl. 261—326.

887. **Fitzinger, (L. J.)** Ueber Lepidosiren n. g.

Zie: Isis, 1837. bl. 379—380. *B. L. H. — R. D.*

888. **Flagg, (Henry Collins)** Observations on the Numb fish or torporific Eel.

Zie: Transact. Amer. philos. soc. 1786. II, bl. 170—173.

889. **Flamen, (Albert)** Icones diuersorum Piscium tum maris tum amnium ab Alb. Flamen ad viuum delineati, et in aes ab eodem artificiose incisi. Cum priuilegio Regio 1664. Et in lucem editj venduntur apud van Merlen, Parisijs, (1664). 5 stukken met 60 pl. in 4°. Obl. *B. L. H.*

1e, 3e en 5e stuk met franschen tekst.
1—3: Poissons de mer; 4—5: Poissons d'eau douce.

890. **Fleming, (John)** A history of British animals, exhibiting the descriptive characters and systematical arrangement of the genera and species of quadrupeds, birds, reptiles, fishes, mollusca, and radiata of the United Kingdom; including the indigenous, extirpated and extinct kinds, together with periodical and occasional visitants. Edinburgh, Duncan. 1828. 8°.

891. —— On the identity of the Deal Fish of Orkney with the Vaagmaer of Ireland. [Gymnetrus.] *B. L. H.*

Zie: *Loudon's* Magaz. nat. hist. 1831. IV, bl. 215—220.

892. —— Description of a species of Skate, new to the British fauna. [Hieroptera Abredonensis]. Met afbeeldingen. *B. L. H.*

Zie: Edinb. new phil. magas. and journ. 1841. XXXI, bl. 236—238. Ook afzonderlijk. Edinburgh, 1841. 8o.

893. **Forchhammer, (T.)** De Blennii vivipari formatione et evolutione observationes. Kiliae, C. F. Mohr. 1819. 4°. Met 2 platen.

894 **Forester, (Fr.)** Fish and fishing of the United States and British provinces of North America. Edited by *W. H. Herbert*. New-York, Stringer and Townsend. 1849. 8o.

W. H. Herbert, Supplement to *Forester's* fish and fishing. New-York, 1850. 4o.

895. **Forskål, (P.)** Descriptiones animalium, avium, amphibiorum, piscium, cet., quae in itinere Orientali observavit. Post mortem auctoris ed. *C. Niebuhr*. Havniae, Möller. 1775. 4o. *B. L. H.*

896. **Forster, (John Reinhold)** A catalogue of the animals of North-America. Containing an enumeration of the known quadrupeds, birds, reptiles, fish, insects, crustaceous and testaceous animals; many of which are new and never described before. To which are added short directions for collecting, preserving and transporting all kinds of natural history curiosities. London, B. White. 1771. gr. 8o. Met eene plaat.

897. —— Descriptiones animalium, quae in itinere ad Maris Australis terras per annos 1772—1774 suscepto collegit, observavit et delineavit. Nunc demum editae curante *Henr. Lichtenstein*. Berolini, Offic. Academ. (F. Dümmler.) 1844. 8o. *B. L. H. — U. H. — N. A. M. — B. G. R.*

898. —— An account of some curious fishes, sent from Hudson's Bay. Met een plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. transact. 1773. LXIII, bl. 149—160.

999. **Forwood's** Historical and descriptive narrative of the Mammoth Cave of Kentucky. With full, scientific details of the eyeless fishes. With 12 illustrations. 1870. 8o.

900. **Fougeraux de Bondaroy,** Description d'un poisson du genre des Silures, appelé Shaid ou Shaiden par les Allemands, Silurus glanis. Met platen. *K. B. 's G. — B. L. H.*

Zie: Hist. de l'Acad. de scienc. Paris. 1784. Mém. bl. 216—228.

901. **Foulis, (Rob.)** Descriptive details of a large Shark. [Squ. maximus L.?]

Zie: Procced. Boston soc. nat. hist. 1852. IV. bl. 202—206.
B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

902. **Fournel, (D. H. L.)** Faune de la Moselle, ou manuel de zoologie, contenant la description des animaux libres ou domestiques observés dans le département de la Moselle. Ouvrage rédigé d'après la méthode Cuvier. Metz, Verronnais. — Paris, Legrand. 1827—40. 2 stukken. 12o.

Zie aldaar: I. Mammifères, poissons, etc.

903. **Franciscus, (Erasmus)** Ost- und West-Indischer, wie auch Sinesischer Lust- und Stats-garten. In drey Haupt-Theile unterschieden. Nürnberg, J. A. Endters. 1668. folio. 1762 bladz. met kopergrav. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Häringes-fang ausführlich beschrieben, bl. 25—29. Beschreibung verschiedener Fische. bl. 21—35, 150, 151, 153, 449, 452, 681, 926, 960, 986, 999, 1027, 1392. Sinesische Fische. 1422. Der Torpedo. 1422. u. s. w.

904. **Frantzius, (A. von)** Ueber den glatten Hay des Aristoteles.

Zie: Uebers. d. Arbeit. u. Veränd. d. Schles. Gesellsch. 1849. bl. 37—39.

905. **Fréminville, (Chr. Paulin de)** Six nouvelles espèces des genres Balistes et Tétrodon. Met afbeeldingen.

Zie: Nouv. bull. sc. soc. Philom. 1813. III, bl. 249—253.

906. —— Description de quelques nouvelles espèces de poissons de l'ordre des Branchiostèges.

Zie: Soc. Philom. Paris. Bullet. III. 1813. bl. 249—253.

907. —— Notice sur une nouvelle espèce de poisson, Ostracion Quoyi.

Zie: Magas. de zool. 1840. Poiss. pl. 3. bl. 4.

908. **Frey**, (**Heinr. Herm.**) *Ιχθυοβιβλια* Darinn die Fisch, deren in der Bibel gedacht wird, sampt jhren Eigenschaften vnnd anhangenden nützlichen Historien, beschrieben sind. Mit der Alten vnd Newen Kirchen Lehrer Auslegung erkleret vnd auff die drey Hierarchias, den Geistlichen, Weltlichen vnd Haussstand, Lehr, Straff vnd Trostsweise gerichtet. Leipzig, J. Beyer, 1594. 4°. (66 Bl. met houtsneden.)

Freycinet, (**L. de**) Voyage autour du monde.
B. U. H. — T. G. — R. D.

909. **Freyer**, (**Heinr.**) Fauna der in Krain bekannten Säugethiere, Vögel, Reptilien und Fische. Nach Cuviers System geordnet, mit Abbildungs-Citaten und Angabe des Vorkommens, nebst einem vollständ. Register der latein., deutschen und krainischen oder slavischen Namen. Laibach, 1842. 8°.

910. **Fries**, (**B. Fr.**) Om Cyclopterus minutus. Met afbeeldingen.
Zie: K. vet. Akad. Handling. Stockholm. 1838. bl. 226—237. *B. N. A. M.*

911. —— Pterycombus, ett nytt Fiskeslägte från Ishafvet. Met eene plaat.
Zie: K. vet. Akad. handlgr. Stockholm. 1837, bl. 14—22. Archiv. f. Naturg. 1839. bl. 19—26. *B. N. A. M.*

912. —— Die Gattung Callionymus L.
Zie: Archiv. f. Naturg. 1839. V, bl. 26—34.

913. —— Die Gattung Clinus Cuv.
Zie: Archiv. f. Naturg. V. 1839. bl. 34—40.

914. —— On the genus Syngnathus.
Zie: Ann. of nat. hist. 1839. II, bl. 96—105.

915. —— Granskning af de vid Sveriges kuster förekommande arter af slägtet Gobius. Met afbeeldingen. *B. N. A. M.*
Zie: K. vet. Akad. handlgr. Stockholm. 1838. bl. 238—247. Archiv. f. Naturg. 1840. I, bl. 233—240. Isis, 1841. bl. 453—455.

916. —— Granskning af de vid Sveriges kuster förekommande arter af slägtet Raja. Met 2 platen. *B. N. A. M.*
Zie: K. vet. Akad. handlgr. Stockholm. 1838. bl. 126—164. Isis. 1841. bl. 441—448.

917. —— Ichthyologiska Bidrag till Skandinaviens Fauna. Stockholm, Norstedt. 1839. 8°.
Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1838. IV, bl. 236—250.

918. —— och **Ekström**, Skandinaviens Fiskar, målade efter lefwande exemplar och ridate på sten af *W. von Wright*, met text af *B. Fr. Fries* och *C. U. Ekström*, Stockholm, Norstedt. 1836—57. 8°. Met 63 platen, waarvan 60 gekleurd.

919. **Frisch**, (**J. L.**) Observationes ad Lampetrarum tres species. Met eene plaat. *B. L. H.*
Zie: Miscellan. Berol. 1740. VI, bl. 118—120.

920. —— Gobius capitatus. [Cottus Gobio.] Met eene plaat. *B. L. H.*
Zie: Miscellan. Berol. 1740. VI, bl. 123.

921. **Fritsch**, (**Anton**) Kritisches Verzeichniss der Fische Böhmens. (Separat-Abdruck aus dem 8 Jahrg. der Zeitschrift „Lotos".) Prag, Gerzabek. 1859. gr. 8°.

922. **Fürnrohr**, (**A. C.**) Die Fische in den Gewässern um Regensburg. Stadt am Hof. 1847.

923. **Gachet**, (**H.**) Note sur l'Orthagoriscus spinosus Bl. Schn.
Zie: Actes soc. Linn. Bordeaux. 1832. V, bl. 253—262.

924. **Gadd, (P. A.)** Försök till Ichthyologia Fennica.

Zie: Åbo Tidningar 1771 en 1772.

925. **Gaimard, (P.)** Voyages de la commission scientifique du Nord, publiés par ordre du Roi, sous la direction de M. *P. Gaimard.*

1re partie: Voyage en Islande et au Groënland, exécuté pendant les années 1835 et 1836 sur la Corvette „la Recherche" commandée par M. Tréhouart, dans le but de découvrir les traces de la „Lilloise". Paris, A. Bertrand. 1838—1851. 7 dln. in 8°. Met twee atlassen in folio en 1 in 8°. met 246 platen. *B. U. H. — T. G.*

Zie aldaar, V: Zoologie par *P. Gaimard.* Met 70 platen.

2e partie: Voyage en Scandinavie, en Laponie, au Spitzberg, et aux Feroë, pendant les années 1838, 1839 et 1840. Paris, A. Bertrand. 1842—56. 20 dln in 8°. en 7 atlassen, te zamen met 516 platen in gr. folio. *B. T. G.*

Zie aldaar: VIIe Section: Zoologie. 3 dln. met 140 platen. Poissons, Crustacées, etc. par *H. Kröyer.*

926. **Garden, (Alex.)** An account of the Gymnotus electricus.

Zie: Philos. transact. 1775. LXV. bl. 102—110. *B. L. H. — B. G. R.*

927. Gasterosteus. Ein kleiner Beitrag zur Naturgeschichte des Stichlings.

Zie: Isis. 1834. bl. 227—230. *B. L. H.*

928. Gasterosteus aculeatus. (Some account of)

Zie: *Loudon's* Magaz. nat. hist. 1830. III, bl. 329—332. *B. L. H.*

929. **Garret, (A.)** Descriptions of new species of fishes. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Calif. Acad. nat. sc. III. Nov. 1863 en Jan. 1864.

930. **Gay, (Cl.)** Historia fisica y politica de Chile segun documentos adquiridos en esta republica durante doce anos de residencia en ella, y publicada bajo los auspicios del supremo Gobierno. Paris, en casa del Autor. (H. Bossange.) 1844—54. 23 dln. in 8°. Met een atlas in folio.

Zie aldaar: Afd. Zoologia, II: *Guichenot,* Reptiles y peces. Met 20 platen.

931. **Gazola, (G.)** Ittiolitologia Veronese del Museo Bozziano. Con la versione latina. Verona, 1796. 2 dln. Met 76 platen. gr. folio.

932. **Gemmellaro, (C. C.)** Saggio d'Ittiologia del Golfo di Catania.

Zie: Atti Accad. Gioenia sc. nat. di Catania. 1863. XIX. bl. 113—158.

933. **Gentil, (W.)** Voyage dans les mers de l'Inde. Paris, Imprimerie royale. 1781. 2 dln. 4°. Met 27 platen en kaarten. *B. R. L.*

Zie aldaar: Poissons de la baie de Manille. II, bl. 105—106. Phénomène d'une quantité de poisson échoué proche de Manille en 1767. bl. 107, 356. Poissons du Port-Dauphin. bl. 402. Poisson volant; Bancs de poissons. bl. 735.

934. **Geoffroy Saint-Hilaire, (Et.)** Description d'un nouveau genre de poisson, Polypterus Bichii. Met afbeeldingen.

Zie: Bull. scienc. soc. Philom. III, an X, bl. 97—98. *Millin,* Magas. encycl. 1802. VIII, 1. bl. 92—96. *K. B. 's G. — B. L. H.* Philos. Magaz. 1804, XVIII, bl. 36—43. *Voigt's* Magaz. 1803. V, bl. 438—446.

935. —— Histoire naturelle et description anatomique d'un nouveau genre de poisson du Nil, nommé Polyptère. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. mus. hist. natur. Paris. 1802. I, bl. 57—68; *K. B. 's G.* Phil. magas. 1804. XVIII, bl. 36—43.

936. —— Note sur l'Achirus barbatus n. sp. Met afbeeldingen.

Zie: Bull. scienc. soc. Philom. an XI III, bl. 146—147.

937. —— Sur quelques habitudes communes au Requin et au Pilote.

Zie: Bull. des sc. soc. Philom. an X. III, bl. 113—114. *Millin,* Magas. encycl. 1802. VIII, I. bl. 531—534. *K. B. 's G. — B. L. H.*

938. **Geoffroy Saint-Hilaire, (Et.)** Premier (second et troisième) mémoire sur les poissons, où l'on compare les pièces osseuses de leurs nageoires, etc.
Zie: Ann. mus. hist. natur. Paris. 1807: IX, bl. 357—372, 413—427. X, bl. 87—104. *K. B.'s G. — B. L. H. — N. A. M.*

939. —— Observations sur l'affection mutuelle de quelques animaux, et particulièrement sur les services rendus au Requin par le Pilote.
Zie: Ann. du Muséum. 1807. IX. bl. 469—476. *K. B.'s G. — B. L. H.—N. A. M.*

940. —— Note sur deux espèces d'Emissole (Galeus [Mustelus M. H.].)
Zie: Ann. du Muséum. 1811 XVII, bl. 160—163. *K. B.'s G. — B. L. H.— N. A. M.*

941. —— Poissons du Nil, de la Mer rouge et de la Méditerranée. Met 27 platen. Uittreksel uit: Description de l'Egypte. Paris, Imprim. Impériale. 1809—13. Impr. Roy. 1813—28. 10 dln. tekst en 12 dln. platen. fol.
B. L. H. — N. A. M. — T. G.

942. —— Rapport sur le mémoire de M. le Dr. *Bailly*, intitulé: Description des filets pêcheurs de la Baudroie."
Zie: Ann. sc. natur. 1824. bl. 311—323. *B. L. H. — N. A. M.*

943. —— Sur les parties de son organisation que la Baudroie emploie comme instrument de pêche. *K. B.'s G. — B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Mém. mus. hist. natur. Paris. 1824. XI, bl. 117—131.

944. —— Sur l'analogie des filets-pêcheurs de la Baudroie avec une partie des apophyses montantes des vertèbres. *K. B.'s G. — B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Mém. mus. hist. natur. Paris. 1824. XI. bl. 132—142.

945. **Georgi, (J. G.)** Geographisch-physikalische und naturhistorische Beschreibung des Russischen Reichs. Königsberg, 1797—1802. 3 dln. (Mit Nachtrag in 13 Abtheilungen.) *K. B.'s G.*
Beschrijft ook, hoewel onvolledig, de visschen van Rusland. *Cuv.*

946. **Gervais, (P.)** Remarques sur les poissons fluviatiles de l'Algérie, et description de deux genres nouveaux sous les noms de Coptodon et Tellia.
Zie: Ann. sc. nat. 3 Sér. zool. 1853. XIX, bl. 5—17. l'Institut. 1853. No. 1001. Soc. Philom. Extra procès verb. 1853. bl. 24.
B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

947. —— Sur la Gagnette. [Blennus varus ou Gagnotte.]
Zie: Revue et mag. de zool. 2e Série. 1859. II, bl. 133—143. *B. N. A. M.*

948. —— Description of four new species of viviparous fishes from Sacramento River and the bay of San Francisco. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854. VII, bl. 105—106, 122—126.
Vertaald in: Archiv. f. Naturgesch. 1855. I, bl. 331—341.

949. **Gill, (Th.)** On the fishes of New-York. *K. B.'s G. — B. L. H.*
Zie: Ann. Rep. Smithson. Instit. 1856. bl. 253—269.

950. —— Synopsis of the fresh-water fishes of the western portion of the island of Trinidad. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1858. VI, bl. 363—430.

951. —— Notes on a collection of Japanese fishes, made by Dr. J. Morrow.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 144—150.
No. 951—975 *N. A. M. — B. G. R.*

952. —— On the genus Callionymus of Authors.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 128—130.

953. —— Description of Hyporhamphus. Cuv.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 131—132.

954. —— On Dactyloscopus and Leptoscopus, two genera of the family of Uranoscopidae.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 132—133.

955. **Gill, (Th.)** Description of a third genus of Hemiramphinae.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 155—157.

956. —— Description of new generic types of Cottoids, from the collection of the North Pacific expedition under Com. J. Rodgers.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 157—159.

957. —— Description of a type of Goboids intermediate between Solinae and Tridentigerinae.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 195.

958. —— Description of a new South american type of Siluroids, allied to Callophysus.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1859. bl. 196—197.

959. —— Notes on the nomenclature of North American fishes.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1860. bl. 19—21.

960. —— On the pertinence of Alosa teres Dekay, to the genus Dussumiera. Val.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1860. bl. 21—22.

961. —— Conspectus piscium in expeditione ad Oceanum Pac. Septentr., C. Ringold et J. Rodgers ducibus, a G. Stimpson collectorum: Sicydianae.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1860. bl. 100—102.

962. —— Monograph of the genus Labrosomus. Sw.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1860. bl. 102—108.

963. —— Monograph of the genus Labrax. Cuv.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1860. bl. 108—119.

964. —— Description of a new species of the genus Anableps, Gronovius.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 3—6.

965. —— On the classification of the Eventognathi or Cyprini, a suborder of Teleocephali.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 6—9.

966. —— Synopsis of the subfamily of Percinae.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 44—52, 1862. bl. 13—26.

967. —— Revision of the genera of North American Sciaeninae.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 79—80.

968. —— On the Liostominae.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 89—93.

969. —— On the identity of the genera Neomoenis, Girard, and Lutjanus, Bloch.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 93—95.

970. —— Synopsis of the Uranoscopoids.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 108—117.

971. —— Notes on the genera of fishes of the Western coast of North America.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 164—168.

972. —— Description of a new generic type of Blennoids.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 261—263.

973. —— Monograph of the tridigitate Uranoscopoids.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 263—271.

974. —— Synopsis of the Polynematoids.
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 271—282.

975. **Gill, (Th.)** Catalogue of the fishes of the Eastern coast of North America from Greenland to Georgia.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. Suppl. bl. 1—61.

976. —— Observations on the genus Cottus, and description of two new species. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Boston. 1861—62. VIII, bl. 40—42.

977. —— Description of a new species of the genus Tigoma Girard.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Boston. 1861—62. bl. 42—46.
B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

978. —— Synopsis of the genera of the subfamily of Pimelodinae.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Boston. 1861—62. VIII, bl. 46—55.
B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

979. —— Prodromus descriptionis subfamiliae Gobinarum squamis cycloideis piscium, a *W. Stimpsono* in mari Pacifico acquisitorum. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1862. VII, bl. 12—19.

980. —— Description of a new genus of Pimelodinae from Canada.

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1862. VII, bl. 39—42. *B. L. H.—N. A. M.*

981. —— Description of a new generic form of Gobinae from the Amazon river. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1862. VII, bl. 45—48.

982. —— Analytical synopsis of the order Squali, and revision of the nomenclature of the genera. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1862. VII, bl. 367—413.

983. —— Description of new species of Hemilepidotus and remarks on the group Temosistiae. On the subfamily of Argentininae. Notes on the Sciaenoids of California.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 13—26.

No. 983—1010. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

984. —— Synopsis of the family of Cirrhitoids.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 102—121.

985. —— Description of a new species of Cirrhitus.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 122—124.

986. —— On the limits and arrangement of the family of Scombroids.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 124—126.

987. —— Description of new species of Alepido Sauroidae.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 127—132.

988. —— On a new species of Priacanthus discovered in Narragansett Bay.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 132—133.

989. —— On a West-African genus Hemichromis and description of new species.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 134—139.

990. —— Catalogue of the fishes of lower California in the Smithsonian Institution, collected by Mr. *J. Xantus*.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 140—151, 242—274. 1863, bl. 80—88.

991. —— On a new genus of fishes allied to Aulorhynchus, and on the affinities of the family Aulorhynchoidae.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 233—261.

992. —— Notice of a collection of the fishes of California, presented to the Smithsonian Institution by *S. Hubbard*.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862 bl. 274—281.

993. **Gill, (Th.)** Synopsis of the species of Lophobranchiate fishes of Western North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 282—284.

994. —— Note on the family of Scombroids.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 328—329.

995. —— Note on some genera of fishes of Western North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 329—333.

996. —— Synopsis of the Carangoids of the Eastern coast of N. America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 430—443.

997. —— Description of a new generic type of Mormyroids, and note on the arrangement of the genus.

Zie: Proceed. Acad nat. sc. Philad. 1862. bl. 443—445.

998. —— On the synonymy and systematic position of the genus Etelis of Cuvier and Valenciennes.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 483.

999. —— On the classification of the families and genera of the Squali of California.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1862. bl. 483—501.

1000. —— Synopsis of the North American Gadoid fishes.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 229—242.

1001. —— Descriptions of the genera of Gadoid and Brotuloid fishes of Western North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 242—253.

1002. —— Synopsis of the family of Lycodoidae.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 254—262.

1003. —— Descriptions of the Gobioid genera of the Western coast of Temperate North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 262—267.

1004. —— On the Gobioids of the Eastern coast of the United States.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 267—271.

1005. —— On the genus Periophtalmus, Schneider.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 271—272.

1006. —— Note on the genera of Hemirhamphinae.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 272—273.

1007. —— Catalogue of the North American Sciaenoid fishes.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 28—32.

1008. Description of a collection of fishes from the Western coast of Central America, presented to the Smithsonian Institution, by Capt. *J. M. Dow*.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 162—180.

1009. —— On an unnamed generic type allied to Sebastes. [Sebastoplus. Gill.]

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 207—209.

1010. —— Description of a new generic type of Ophidioids. [Leptophidium profundorum.]

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 209—210.

1012. **Gill, (Th.)** Synopsis of the Pomacentroids of the Western coast of North and Central America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 213—221.

No. 1012—1030. *B. L. H.* — *N. A. M.* — *B. G. R.*

1013. —— Notes on the Labroids of the Western coast of North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 221—224.

1014. —— Note on some recent additions to the ichthyological fauna of Massachusetts.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 332—333.

1015. —— Note on the species of Sebastes of the Eastern coast of North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl 333—335.

1016. —— Note on the nomenclature of genera and species of the family Echeneidoidae

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Maart 1864.

1017. —— Critical remarks on the genera Sebastes and Sebastodes of Ayres.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Mei 1864.

1018. —— Contribution to the Selachology of California.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Mei 1864.

1019. —— Synopsis of the Eastern American Sharks.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Nov. 1864.

1020. —— Note on the Paralepidoids and Microstomatoids, and on some peculiarities of Arctic ichthyology.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Sept. 1864.

1021. —— Synopsis of the Cyclopteroids of Eastern North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Sept. 1864.

1022. —— Synopsis of the Pleuronectoids of California and North-Western America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Sept. 1864.

1023. —— On the affinities of several doubtful British fishes.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Sept. 1864.

1024. —— Note on the family of Stichaeoids.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Sept. 1864.

1025. —— Synopsis of the Pleuronectoids of the Eastern coast of North America.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Oct. 1864.

1026. —— Synopsis of the genus Pomoxys (Raf.)

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. April 1865.

1027. —— On the genus Caulolatilus.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. April 1865.

1028. —— Note on the family of Myliobatoids, and on a new species of Actobatis.

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. VIII. Mei 1865.

1029. —— On a remarkable new type of fishes allied to Nemophis [Plagiotremus.]

Zie: Ann Lyc. nat. hist. New-York. VIII. Mei 1865.

1030. —— On a new family type of fishes allied to the Blennioids [Choenopsis.]

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. VIII. Mei 1865.

1031. **Gill, (Th.)** Synopsis of the fishes of the golf of St. Lawrence and the bay of Fundy. *B. L. H.*

Zie: Canad. Natur. and Geologist. Augustus 1865. *B. L. H. — N. A. M.*

1032. **Gilliams, (J.)** Description of a new species of fish of the Linnean genus Perca (Scolopsis [Sayanus] Cuv.) Met eene plaat.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1824. IV. 1, bl. 80—82. Extr. *Férussac.* Bull. sc. nat. 1825. V, bl. 277—278. *B. L. H. — N. A. M.*

1033. **Gilliss,** Reports upon the fishes and reptiles of Chili. (Philadelphia, 1854.) 8o.

1034. **Gilpin, (J. B.)** On the food fishes of Nova Scotia.

Zie: Proceed. and Transact. N. Scot. Instit. Natur. scienc. 1869. II, bl. 17—26. 1866. bl. 11—17, 76—91. II. 1, bl. 101—111.

1035. —— On the Gasperaux [Alosa tyrannus.]

Zie: Proceed. and Transact. nov. Scot. Inst. nat. sc. Halif. 1865. II, 3e Stuk.

1036. **Giorna,** Sur des poissons d'espèces nouvelles et de genres nouveaux. Met platen.

Zie: Mém. Acad. Turin. 1805—1808. bl. 1—19, 177—180.

1037. —— Éclaircissement sur un poisson accidentellement épineux [Cyprinus Idus L.]

Zie: Mém. Acad. Turin. (1805.) XII et XIII. bl. 229—234.

1038. **Giovene, (G. M.)** Di alcuni pesci del mare di Puglia.

Zie: Mem. soc. Italiana. Fisica. 1829. XX, bl. 21—42. Supplemento. ibid., bl. 336—346.

1039. **Girard, (Ch.)** Contributions to the natural history of the freshwater fishes of North America. New-York, 1852. 4o. *K. B. 's G.*

Zie: Smithson. Contrib. 1852. III.

1040. —— Descriptions of some new species of fish from the State of Massachusetts. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston. soc. nat. hist. 1854. V, bl. 40—42.

1041. —— On the freshwater Cottus of North America.

Zie: Proceed. Amer. assoc. adv. sc. 2d meet. 1849. bl. 409—411.

1042. —— On the genus Cottus. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1850. III, bl. 183—190, 302—305.

1043. —— On Triglopsis n. g. of Cottoids. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1851. IV, bl. 18—19.

1044. —— Révison du genre Cottus des auteurs.

Zie: N. Denkschr. Schweiz. Gesellsch. 1852. XII. *B. N. A. M.*

1045. —— Observations upon the American species of Esox.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1853. VI, bl. 386.

1046. —— On the Embiotocidae. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1854. V, bl. 81—82.

1047. —— Descriptions of new fishes, collected by Dr. A. L. Heermann.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Aug. 1854.

1048. —— Characteristics of some Cartilaginous fishes of the Pacific coast of North America. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854. Nov.

1049. —— Descriptions of new fishes collected on the Survey of the Pacific railroad route. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854. VII, bl. 129—140.

1050. **Girard, (Ch.)** Enumeration of the species of Marine fishes collected at San Francisco by Dr. C. B. R. Kennerly. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854 VII, bl. 141—142.

1051. —— Observations upon a collection of fishes made on the Pacific coast of the United States. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854. VII, bl. 142—156.

1052. —— Fishes from Chili. Met 5 platen.

Zie: U. S. naval astron. expedition. South Hemisph. 1855. II, bl. 230—253.

1053. —— Notice upon the viviparous fishes inhabiting the Pacific coast of North-America. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1855. VII, bl. 318—323. Vertaald in: Archiv f. Naturgesch. 1855. I, bl. 342—354.

1054. —— Abstract of a report on the fishes collected during the U. S. naval-astronomical expedition to Chili. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1854. VII, bl. 197—199.

1055. —— Researches upon the Cyprinoid fishes inhabiting the fresh waters of the United States, West of the Missisippi valley. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1856. VIII, bl. 165—213.

1056. —— Contributions to the ichthyology of the Western coast of the United States. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1856. VIII, bl. 131—137.

1057. —— A list of the fishes collected in California by Mr. E. Samuels; with descriptions of the new species. Met 3 platen. *B. B. G. R.*

Zie: Boston journ. nat. hist. 1857. VI, bl. 533—544.

1058. —— Notes upon various new genera of fishes, collected in connexion with the U. S. and Mexican Boundary Survey. *B. N. A. M.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1858. bl. 167—171.

1059. —— Ichthyological notices. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1858. bl. 223—225; 1859. bl. 56—68, 100—104; 113—122, 157—161.

1060. —— The fishes of Western North-America. (Washington) 1858. roy. 4o. Met 21 platen.

—— Zie: Reports of explorations.

1061. **Gissler, (Nils)** Beschreibung eines Fisches, Tänglake [Blennius viviparus.] *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Abhandl. Schwed. Akad. 1748. X, bl. 39—45.

1062. —— Anmerkungen von der Sikfischerei in den nordländischen Elben und Scheeren [Coregonus.] *B. N. A. M. — L. H. — B. G. R.*

Zie: Abhandlgn. d. Schwed. Akad. 1753. XV, bl. 198—212.

1063. **Gloger, (C. L.)** Schlesiens Wirbelthier-Fauna. Ein systemat. Ueberblick der in dieser Provinz vorkommenden Säugethiere, Vögel, Amphibien und Fische, mit Rücksicht auf den allgem. Charakter des Landes, so wie auf das locale und quantit. Vorkommen seiner Thiere, namentlich mit Angabe ihres Ansteigens auf Berghöhen und ihrer wichtigsten Abänderungen. Breslau, Grass, Barth und Co. 1833. gr. 8o.

1064. **Gmelin, (Sam. G. G.)** Reise durch Russland zur Untersuchung der drey Naturreiche. Mit einer Vorrede herausgegeben von *P. G. Pallas*. Mit (147) Kupfertaf. St. Petersburg, Gedr. bey der Kayserl. Academie der Wissenschaften. (Leipzig, L. Voss.) 1770—74. 4 dln. gr. 8o. *B. N. A. M.*

1065. **Goeze, (J. A. E.)** Europäische Fauna oder Naturgeschichte der Europ. Thiere in angenehmen Geschichten. Leipzig, Weidmann. 1794—1803. 9 dln. gr. 8o.

VII: Amphibien und Fische.

1066. **Golowatschoff, (Adr.)** Notice sur quelques espèces de poissons [Acipenser.] *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Bull. soc. imp. natur. Moscou. XXX, 1857. II, bl. 530—543.

1067. **Goodenough, (S.)** A description of the Porbeagle Shark, the Squalus cornubicus of Gmelin. var. a (Lamna.) Met eene plaat.

Zie: Transact. Linn. soc. 1797. III. bl. 80—83. *B. L. H. — N. A. M.*

1068. **Gosse, (P. H.)** Manual of marine zoology. — British isles. — London, v. Voorst. 1855—56. 2 stukken. 12o. *B. R. D.*

1069. **Gottsche,** Die Seeländischen Pleuronectes-Arten.

Zie: Archiv. f. Naturgesch. 1835. II, bl. 133—185. *B. L. H.*

1070. **Grand d'Aussy, (Le)** Histoire de la vie privée des François, depuis l'origine de la nation jusqu'à nos jours. A Paris, de l'Imprimerie de Ph. D. Pierres. 1782. 3 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Poissons d'eau douce; Anguilles; Tramail; Nasse; Perche; Brochet; Tanche; Poissons d'Etampes; Cantons les plus renommés pour le poisson; Lamproies; Truites; Barbaux; Carpe; Poissons de la Chine; Viviers; Poissons apprivoisés; Castration des poissons; Poisson de mer salé; Commerce du poisson de mer salé; Commerce de la marée dans l'intérieur du Royaume. II, bl. 54—68.

1071. **Grandauer, (A.)** Die Fische in den Gewässern um Augsburg.

Zie: VIer Bericht des naturhist. Vereins in Augsburg. 1853, bl. 21.

1072. **Gray, (J. E.)** On the genus Plagiostoma.

Zie: *Thomson*, Ann. phil. 1825. X, bl. 152.

1073. —— Description of three new species of fish, including two undescribed genera, discovered by John Reeves.

Zie: Zool. miscell. 1831. bl. 4—5.

1074. —— Descriptions of twelve new genera of fishes, discovered by Gen. Hardwicke, in India.

Zie: Zool. miscell. 1831. bl. 7—10.

1075. —— Descriptions of three species of Notopterus, found by Gen. Hardwicke, in the Indian seas.

Zie: Zool. miscell. 1831. bl. 16.

1076. —— Description of three new species of fish from the Sandwich Islands.

Zie: Zool. miscell. 1831. bl. 33.

1077. —— Description of a new genus [Micropus] of Percoid fish, discovered by S. Stutchbury in the Pacific sea.

Zie: Zool. miscell. 1831. bl. 20.

1078. —— Illustrations of Indian zoology of new and hitherto unfigured Indian animals from the collection of General Hardwicke. London, Treuttel and Würtz. 1830—34. 2 dln. in roy. fol. Met portret en 202 gekleurde platen. *B. L. H.*

1079. —— Characters of two new species of Acipenser [sinensis and cataphractus.] *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1834. II, bl. 122—123. Isis, 1835. bl. 1050—1051.

1080. —— Description of a new species of Tetrapturus [Herschelii] from the Cape of Good Hope. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1838. I, bl. 313.

1081. —— The exhibition of fishes in Museums. *B. L. H.*

Zie: Ann. nat. hist. 1841. VI, bl. 158.

1082. **Gray, (J. E.)** Three hitherto unrecorded species of fresh-water fish from New Zealand [Galaxias fasciatus, Anguilla Dieffenb., Eleotris basalis.]

Zie: Zool. miscell. 1842. bl. 73.

1083. —— Description of a new species of Amphioxus [Belcheri] from Borneo. *B. N. A. M.*

Zie: Procced. zool. soc. London. 1847. XV, bl. 35—36. Ann. of nat. hist. 1847. XIX, bl. 463—464.

1084. —— On the British specimens of Regalecus.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1849. XVII, bl. 78—84. Ann. and mag. of nat. hist. 1850. V, bl. 501—507. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1085. —— Catalogue of the fish in the British Museum. London, 1851. 12o. Part I: Cartilaginous fish. *B. R. D.*

1086. —— Description of a new form of Lamprey from Australia [Geotria australis n. g. et sp.] with a synopsis of the family. Met twee platen.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1851. XIX, bl. 235—241. Ann. and mag. of nat. hist. 2d ser. 1854. XIII, bl. 58—65. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1087. —— Observations on a living African Lepidosiren in the Crystal Palace. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1856. XXIX, bl. 342—346. Archiv f. Naturgesch. 1857. I, bl. 330—339.

1088. —— On Palamys sarda, a British fish. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1859. IV, bl. 399.

1089. —— On the mud-fish of the Nile [Lepidosiren annectens?]

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1860. V, bl. 70—71. *B. L. H.*

1090. —— On the habits the Pipe-fish. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1861. VIII, bl. 494—496. Proceed. zool. soc. 1861. bl. 238—239. *B. R. D.*

—— Zie: **L. T. Gronovius; Gunn; Ad. White.**

1091. **Gray, (Rob.)** Notes on the marine zoology of Dunbar: Fishes, Crustacea, etc.

Zie: *Newman*, Zoologist. 1849. VI, bl. 2518—22.

1092. **Graydon, (G.)** On the fish inclosed in stone of Monte Bolca.

Zie: Transact. Irish Acad. 1794. V.

1093. **Griffiths, (R.)** Essay to prove that the jurisdiction of the river Thames is committed to the Lord-Mayor of London. To which is added a description of those fish, which are caught in the river Thames. London, 1746. 8o.

1094. **Gronovius, (J. F.)** Pisces Belgii, seu piscium in Belgio natantium et a se observatorum Catalogus.

Zie: Acta soc. R. scient. Upsaliensis. 1741. *B. L. H.*

Eene vertaling van deze lijst (door *Nozeman*) vindt men in: Uitgezochte Verhand. uit de nieuwste werken van de Societeiten der weetensch. Amst. 1757. Dl. I. bl. 145. Deze lijst werd later aangevuld door Nozeman, naar een latijnsch handschrift van L. T. Gronovius, en komt zóó ook voor in het 1e deel van de „Uitgez. Verhandel." bl. 324—332. *B. L. H. — R. L.*

1095. **Gronovius, (L. T.)** Animalium in Belgio habitantium centuriae V.

Zie: Acta Helvetica. 1760. IV, V. *B. L. H.*

1096. —— Descriptio Gymnoti tremuli atque experimenta cum eo instituta.

Zie: Acta Helvetica. 1762. IV, bl. 26. *B. L. H.*

1097 —— Catalogue of fish collected and described by L. T. Gronow, now in the British Museum. Published by order of the Trustees. London, 1854. 12o. *K. B. 's G.*

Uitgegeven door J. E. Gray, naar het handschrift van L. T. Gronovius, door het Britsch Museum aangekocht.

1098. **Grube,** (**A. E.**) Die Insel Lussin (Dalmatien) und ihre Meeresfauna. Breslau, 1864. gr. 8°. Met kaart en plaat.

1099. Guiana. Pertinente Beschryvinghe van Guiana, gelegen aen de vaste kust van America, waerin kortelyck verhaelt wordt, het aenmerckelyckste dat in en omtrent het Landt van Guiana valt, etc. t' Amsterdam, by I. Clz. ten Hoorn. 1676. 4°. Met eene kaart. *K. B. 's G. — B. R.*

Zie aldaar: Van de visschen en zeegedierten, dewelcke haer in de zee en rivieren onthouden. bl. 37 –41.

1100. **Guicciardini,** (**L.**) Belgium, dat is: Nederlandt, ofte Beschryvinge derselviger provincien ende steden. Met veel bijvoegselen, landcaerten en de afbeeldinge der steden. Amsteld., J. Jansonius. 1648. fol. *K. B. 's G.—R. L.*

Zie aldaar: Visschen van de Mase, bl 13 *a. b.* Van de Schelde, 14 *a.* Haringhen, Cabeljau, Salmen, Steuren, bl. 20, 21. Grousame visschen, bl. 264 *a.* Walvisschen, 302 *a.*

In 1567 verscheen te Antwerpen de oorspronkelijke uitgave in het Italiaansch en te gelijker tijd eene fransche vertaling. (*K. B. 's G. — B. L. H.*) Van de eerste verschenen in 1580 en 1588 (*K. B. 's G. – B. L. H.*) bij Plantijn nieuwe vermeerderde uitgaven; ook de fransche uitgave werd herhaaldelijk herdrukt. Eene latijnsche overzetting verscheen te Amsterdam in 1613 (*K. B. 's G.—B. L. H.*); eene hoogduitsche te Basel in 1580. *K. B. 's G. B. R.*

1101. **Guichenot,** (**Alph.**) Monographie de deux genres de poissons, les Lepisostées et les Polyptères. Met eene plaat.

Zie: Magas. de zool. 1839. Poiss. pl. I.

1102. —— Notice sur un nouveau genre de Percoïdes [Pomanotis.]

Zie: Revue zool. 1847. bl. 390—394. *B. N. A. M.*

1103. —— Notice sur l'établissement d'un nouveau genre de Chaetodons [Megaprotodon.] *B. N. A. M.*

Zie: Revue zool. 1848. bl. 12—14.

1104. —— Malacanthus brevirostris nova species. *B. N. A. M.*

Zie: Revue zool. 1848. bl. 14—15.

1105. —— Histoire naturelle des poissons et des reptiles (de l'Algérie). Paris, A. Bertrand, 1851. 4°. Met 12 platen. *B. L. H.*

Maakt eene afdeeling uit van het werk, getiteld: Exploration scientifique de l'Algérie. Paris, Bertrand. 30 dln. 4o. en 8o.

1106. —— Notice sur deux espèces nouvelles du genre Cyprinodon [C. cyanogaster et doliatus.] *B. N. A. M.*

Zie: Revue et magas. de zool. 1859. XI, bl. 377—380

1107. —— Notice sur un nouveau poisson du genre des Trichomyctères [Astemomycterus pusillus.] *B. N. A. M.*

Zie: Revue et mag. zool. 1860. XII, bl. 525—527.

1108. —— Notice sur un nouveau poisson du groupe des Cténolabres [Labastre.] *B. N. A. M.*

Zie: Revue et mag. zool. 1860. XII, bl. 152—154.

1109. —— Catalogue des Scaridés de la collection du Musée de Paris.

Zie: Mém. soc. sc. nat. Cherbourg. XI, 1865. *K. B. 's G.*

1110. —— Catalogue des Vomers de la collection du Musée de Paris.

Zie: Ann. soc. Linn. du Départ. du Maine et Loire. VIII. 1865.

1111. —— Aperçu géographique sur les poissons du Chili.

Zie: Revue zool. 1847. bl. 333—336. *B. N. A. M.*

1112. —— Catalogue des poissons de Madagascar de la collection du Musée de Paris avec la description de plusieurs espèces nouvelles. *K. B. 's G.*

Zie: Mém. soc. sc. nat. Cherbourg. 1866. XII, bl. 129—148.

1113. **Guichenot, (A.)** Notice sur le Sériolophe, nouveau genre de poisson de la famille des Scomberoides et description d'une nouvelle espèce.

Zie: Mém. soc. scienc. natur. Cherbourg. 1868. XIII, bl. 90—95.

1114. —— Index generum ac specierum Anthiadidorum hucusque in Museo Parisiensi observatorum.

Zie: Ann. soc. Linn. de Maine et Loire. X.

1115. —— Revision du genre des Pagels [Pagellus, Lithognatus, Calamus.]

Zie: Mém. soc. scienc. natur. Cherbourg. 1869. XIV. bl. 97—123. *K. B.'s G.*

—— Zie: **Dumont d'Urvillie; Gay; Maillard; Ramon de la Sagra.**

1116. **Guisan,** Mémoire sur le Gymnotus electricus.

Zie: Bull. des scienc. soc. Philom. I, 1. 1797. bl. 32—33.

1117. **Güldenstädt, (A. J.)** Reisen durch Russland und im Kaukasischen Gebirge, herausgegeben von *P. S. Pallas*. St. Petersb., 1787—1791. 2 dln. 4o.

Güldenstädt beschrijft ook eenige visschen.

1118. —— Cyprinus capoeta et C. mursa. Met 2 platen.

B. L. H. — B. G. R.

Zie: Nov. Comment. Acad. Petropol. 1772. XVII, bl. 507—521.

1119. —— Acerina; piscis ad Percae genus pertinens. Met eene plaat.

Zie: Nov. Comment. Acad. Petropol. 1774. XIX, bl. 455—462.

B. L. H. — B. G. R.

1120. —— Cyprinus barbus et C. capito descriptus. Met afbeeldingen.

Zie: Acta Acad. Petropol. 1778. II. bl. 239—253. *B. L. H. — B. G. R.*

1121. **Gumilla, (Jos.)** El Orinoco illustrado y defendido. Historia natural, civil y geographica de este gran Rio, y de sus caudolosas vertientes, gouerno, usos y costumbres de los Indios; con noticias de animales, arboles, frutos... Segunda impression. En Madrid, Fernandez. 1745. 2 dln. 4o. Met kaart en plaat.

Eene fransche vertaling, naar deze tweede uitgave bewerkt, verscheen: Paris, Desaint. 1758. 3 dln. 12o.

1122. **Gunn, (R.)** Notices accompanying a collection of quadrupeds and fish from van Diemensland, with notes and description of the new species by *J. E. Gray*. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1838. I, bl. 101—111; — Isis, 1844. bl. 572—76.

1123. **Gunnerus, (J. E.)** Vom gelben Hayfisch [Scyllium catulus.] Met twee platen.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1766. II, bl. 216—219.

1124. —— Vom Sleep-Markeu [Myxine glutinosa.] Met eene plaat.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1766. II, bl. 230—236.

1125. —— Vom schwarzen Hayfish, Sorthaae [Spinax niger.] Met twee platen.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1766. II, bl. 284—290.

1126. —— Vom Haa-Skierding [Carcharias] Met 2 platen.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1766. II. bl. 299—307.

1127. —— Beschreibung des Brugden (Squalus [Selache] maximus.) Met eene plaat.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1767. III. bl. 28—43. 1770. IV. bl. 13—33.

1128. —— Von einem jungen Haybrand [Squalus sp. L.] Met afbeeldingen.

Zie: Der Drontheim Gesellsch. Schrift. 1770. VI, bl. 1—12.

1129. **Günther, (A.)** Beiträge zur Kenntniss unserer Süsswasserfische.

Zie: Archiv für Naturgesch. 1855. 197—212. (Met platen.) *B. L. H.*

1130. **Günther**, (A.) Die Fische des Neckars untersucht und beschrieben. Mit 1 lithogr. und color. Abbildung. Stuttgart, 1859. gr. 8°.

1131. —— Catalogue of the fishes in the British Museum. London, printed by order of the Trustees. 1859—1870. I—VIII. gr. 8°. *K. B.'s G.—B. U. H.*

I—III: Catalogue of the acanthopterygian fishes. Vol. I: Gasterosteidae, Berycidae, Percidae, Aphredoderidae, Pristipomatidae, Mullidae, Sparidae. (1859.) Vol. II: Squamipinnes, Cirrhitidae, Triglidae, Trachinidae, Sciaenidae, Polynemidae, Sphyraenidae, Trichiuridae, Scombridae, Carangidae, Xiphidae. (1860.) Vol. III: Gobiidae, Discoboli, Oxudereidae, Batrachidae, Pediculati, Blenniidae, Acanthaclinidae, Comephoridae, Trachypteridae, Lothotidae, Teuthididae, Acronuridae, Hoplognatidae, Malacanthidae, Naudidae, Polycentridae, Labyrinthici, Luciocephalidae, Atherinidae, Mugilidae, Ophiocephalidae, Trichorotidae, Cepolidae, Gobiosocidae, Psychrolutidae, Centriscidae, Fistulariidae, Martacombilidae, Notacanthi.

IV: Catalogue of the Acanthopterygii pharyngognati and Anacanthini. (1862.)

V—VIII: Catalogue of the Physostomi. Vol. V: Containing the families Siluridae, Characinidae, Haplochitonidae, Sternoptychidae, Scopelidae, Stomiatidae. (1864.) Vol. VI: Containing the families Salmonidae, Percopsidae, Galaxidae, Mormyridae, Gymnarchidae, Esocidae, Umbridae, Scombresocidae, Cyprinodontidae. (1866.) Vol. VII: Containing the families Heteropygii, Cyprinidae, Gonorhynchidae, Hyodontidae, Osteoglossidae, Clupeidae, Chirocentridae, Alepocephalidae, Notopteridae, Halosauridae. (1868.) Vol. VIII: Containing the families Gymnotidae, Symbranchidae, Muraenidae, Pegasidae and the Lophobranchii, Plectognathi, Dipnoi, Ganoidei, Chondropterigii, Cyclostomata, Leptocardii. (1870.)

1132. —— On the reptiles and fishes collected by H. B. Tristram in Nothern Africa. N°. 1132—1162. *B L. H.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1859. XXVII. bl. 469—474. *B. N. A. M.—R. D.*

1133. —— On new reptiles and fishes from Mexico. *B. N. A. M.—R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1860. XXVIII. bl. 316—319. Ann. and mag. nat. hist. 1860. VI. bl. 442—445.

1134. —— On a new species of fish belonging to the genus Pagrus [Bocagii, Lowe.]

Zie: Proceed. zool. soc. 1860. XXVIII. bl. 391—392. *B. N. A. M.— R. D.*

1135. —— Alipedosaurus, ein Meerwels.

Zie: Archiv f. Naturg. 1860. I, bl. 121—123. Ann. and mag. nat. hist. 3 ser. 1860. VI, bl. 150—151.

1136. —— On the history of Echeneis. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 3 ser. 1860. V, bl. 386—402.

1137. —— Centrolophus britannicus n. sp. from the coast of Cornwall.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 3 ser. 1860. VI, bl. 46—48.

1138. —— On three new Trachinoid fishes. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1861. VII. bl. 85—90.

1139. —— A preliminary synopsis of the Labroid genera. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1861. VIII. bl. 382—389.

1140. —— On a new genus of Australian freshwater fishes [Nannoperca australis.] *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1861. bl. 116—117. Ann. nat. hist. 1861. VII. bl. 490—491.

1141. —— On a new species of fish of the genus Gerres [G. longirostris.]

Zie: Proceed. zool. soc. 1861. bl. 142—143. Ann. nat. hist. 1861. VIII. bl. 189. *B. N. A. M. — R. D.*

1142. **Günther, (A.)** On a collection of fishes sent by Capt. Dow from the Pacific coast of Central America. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1861. bl. 370—376.

1143. —— Descriptions of new species of reptiles and fishes in the collection of the British Museum. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1862 bl. 188—194.

1144. —— On a new species of fishes from Victoria, South Australia.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1863. XI, bl. 114—117. *B. L. H.*

1145. —— On new species of fishes from Essequebo. *B. N. A. M.*

Zie: Ann. scienc. natur. 1863. XII, bl. 441—446.

1146. —— On some new species of Central American fishes.

Zie: Proceed. zool. soc. Jan. 1864. Met twee platen. *B. N. A. M. — R. D.*

1147. —— Report on a collection of fishes made by Messrs Down, Godman, and Salvin in Guatemala. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. Maart 1864.

1148. —— On a new genus of Pediculate fish from the sea of Madeira.

Zie: Proceed. zool. soc. Junij 1864. Met eene plaat. *B. N. A. M. — R. D.*

1149. —— Report on a collection of fishes made by Dr. Kirk in the Zambesi and Nyassa regions.

Zie: Proceed. zool. soc. Junij 1864. *B. N. A. M. — R. D.*

1150. —— Report on a collection of fishes from Palestine.

Zie: Proceed. zool. soc. Nov. 1864. *B. N. A. M. — R. D.*

1151. —— On a new generic type of fishes [Scleropages] discovered by the late Dr. Leichardt in Queensland. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. Sept. 1864.

1152. —— On the Pipe-fishes belonging to the genus Phyllopteryx. Met twee platen. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. Maart 1865.

1153. —— Description of a new Characinoid genus of fish from West-Africa [Phago.] Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1865. XV, 3d. Series. bl. 209.

1154. —— A contribution to the Ichthyology of West-Africa.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1865. bl. 452. *B. N. A. M. — R. D.*

1155. —— Descriptions of some knew or little known species of fishes in the collection of the British Museum. Met eene plaat.

Zie: Proceed. zool. soc. 1867. bl. 99—104. *B. N. A. M. — R. D.*

1156. —— Additions to the knowledge of Australian reptiles and fishes.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1867. XX, bl. 45—67.

1157. —— New fishes from the Gaboon and Goldcoast. Met eene plaat.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1867. XX, bl. 110—117.

1158. —— Additions to the British fauna. Met eene plaat.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1867. XX, bl. 288—291.

1159. —— On a new form of mudfish from New-Zealand [Neochanna.] Met eene plaat.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1867. XX, bl. 305—309.

1160. —— An account of the fishes of the States of Central America, based on collections made by Capt. J. M. Dow, F. Godman and Salvin.

Zie: Transact. zool. soc. 1868. VI, bl. 377—494. Met 25 platen en houtgravuren.

1161. **Günther, (A.)** Descriptions of two new Gobioid fishes from Sarawak. Met eene plaat.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1868. I. bl. 264—266.

1162. —— Additions to the ichthyological fauna of Zanzibar.

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1868. I, bl. 457—459.

1163. —— Report on a collection of fishes made at St. Helena by I. C. Melliss Esq. Met 2 platen. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 225—228.

1164. —— Report of a second collection of fishes made at St. Helena by I. C. Melliss Esq. (Met eene plaat.) *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1869. bl. 238, 289.

1165. —— Descriptions of freshwater-fishes from Surinam and Brazil. Met 3 platen en ëen aantal houtgrav. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 229—247, en een uittreksel in: Ann. and mag. nat. hist. 1868. I, bl. 475—481.

1166. —— Description of some species of fishes from the Peruvian Amazons.

Zie: Proceed. zool. soc. 1869. bl. 423—429. *B. N. A. M. — R. D.*

1167. **Günther, (A.)** The fishes of the Holyland.

Zie: Student and intellect. Observer. 1869. bl. 409—417.

1168. —— The fishes of the Nile. Met platen en houtsneden.

Zie: *Petherick's* Travels in Central Africa and explorations of the Western Nile tributaries. London. 1869. II, bl. 195—268. *B. L. H.*

1169. **Günther (A. C. L. G.)** and **R. L. Playfair,** The fishes of Zanzibar [Acanthopterigii, Pharyngognathi.] London, 1866. 4o. Met 21 platen.

1170. **Gutmann, (C. A. B.)** Wetterfische, Laubfrösche, Blutegel und Spinnen, die sichersten Wetterverkündiger! Beschreibung dieser Thiere und Anweisung zu der Behandlung der Goldfische. Mit 1 Kupfertaf. Leipzig, Schreck. 1842. 16o.

1171. **Gyllius, (P.)** De nominibus gallicis et latinis piscium Massiliensium. Lugduni, 1535. 4o. Vergelijk No. 2.

1172. **Haecken, (Arn. van)** Eight plates from pictures in fishmonger's hall in London, containing the fish brought to the London marked. Painted from the life by *A. van Haecken*. Engraved by G. King and A. Jongelinex. London, 1734. folio.

1173. **Halde, (J. B. du)** Description géographique, historique, chronologique, politique et physique de l'Empire de la Chine, et de la Tartarie Chinoise, enrichie de cartes et d'un grand nombre de figures. La Haye, H. Scheurleer. 1736. 4 dln. 4o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Poissons: description de ceux qu'on nomme d'or ou d'argent. I, bl. 42, 43, 191, 210, II, 165. A quelle sorte de nos poissons ressemble celui qu'on nomme frais. II, 165. Le Hoang yn, ou poisson jaune. II, 165. Quel est celui qu'on pêche à la quatrième et cinquième lune. II, 166. Poissons de mer, etc. II. 165 en volgg.

Pêches. Différentes manières des Chinois pour la faire. II. 168. IV. 202.

1174. **Haldeman, (S. S.)** Description of two new species of the genera Perca, from the Sussquehanna river.

Zie: Journ. Acad nat. sc. Philad. 1839—42. VIII. bl. 330.

1175. —— Percina bimaculata n. sp. from Sussquehannah.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 157.
B. N. A. M. — B. G. R.

1176. **Hamberger**, (**G. E.**) Programma 1. 2. 3. 4. 5. de Cyprino monstroso rostrata. Jenae, Ritter. 1748. 4°. Met eene plaat.

1177. **Hamilton**, (**Fr. Buchanan**) Account of the fishes found in the river Ganges. With 39 plates engraved by Swaine. Edinburgh, Constable. 1822. 4°.
B. L. H. — T. G.

1178. **Hancock**, (**J.**) Notes on some species of fishes and reptiles, from Demerary, presented to the Zoological Society.
Zie: Zoolog. journ. 1828. IV, bl. 240.

1179. —— Ueber einige Fische und Lurche aus Demarara.
Zie: Isis. 1830. bl. 1259—1261. *B. L. H.*

1180. —— Fische, welche über Land wandern. *B. L. H.*
Zie: *Froriep's* Not. 1829. XXIV. No. 516. bl. 150—151. Edinb. new philos. journ. 1829. VI. bl. 396—397.

1181. **Hancock** (**Albany**) and **Dennis Embleton**, Account of a Ribbon fish [Gymnetrus] taken on the coast of Northumberland. Met twee platen.
Zie: Ann. of nat. hist. 2 ser. 1849. IV. bl. 1—18. *B. L. H.*

1182. **Handyside**, (**P. D.**) History of the Sternoptixinae, a family of the osseous fishes, and their anatomical peculiarities. With a description of the Sternoptyx Celebes, a species not hitherto noticed. Illustrated by two engravings.
Zie: Edinb. new philos. journ. Oct. 1839. *B. L. H.*

1183. **Hannaeus**, (**G.**) Xiphias adumbratus. Met afbeeldingen. *B. L. H.*
Zie: Ephemer. Acad. nat. cur. 1689 (1690), Dec. 2. bl. 241—243.

1184. **Hannemann**, (**J. L.**) Dissertatio piscem Torpedinem ejusque proprietates admirandas exhibens. Kilonii, 1710. 4°.

1185. **Hardwicke**, (**Thom.**) Observations on the Goramy of India [Osphromenus olfax Commerson,] in a letter to N. A. Vigors. *B. L. H.*
Zie: Zool. journ. 1829. IV, bl. 309—314. Isis, 1831. bl. 107—108.

1186. **Harmer**, (**T.**) Remarks on the very different accounts that have been given of the fecundity of fishes; with fresh observations on that subject.
Zie: Philos. transact. 1797. XII, bl. 421. *B. L. H. — B. G. R.*

1187. **Harper**, (**J.**) The sea-side and aquarium; or, anecdote and gossip on Marine Zoology. Edinburgh, 1858. 8°. Met afbeeldingen.

1188. **Harting**, (**P.**) Notices zoologiques, anatomiques et histiologiques sur l'Orthragoriscus Ozodura, suivies de considérations sur l'ostéogénèse des Téléostiens en général. Met 8 platen.
Zie: Verhand. van de Kon. Akademie van Wetensch. te Amsterdam. Afd. Nat. XI. 1868. 4°. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.*

1189. **Hartmann**, (**G. L.**) Helvetische Ichthyologie, oder ausführliche Naturgeschichte der in der Schweiz sich vorfindenden Fische. Zurich, Orell. 1827. 8°.

Hartogh Heys van Zouteveen. (**Dr. H.**) Zie: Nederland. Statistiek.

1190. **Hartsinck**, (**J. J.**) Beschrijving van Guiana of de wilde kust van Amerika, betreffende de aardrijkskunde en historie des lands.... de dieren, vogels, visschen, boomen en gewassen, enz. met de noodige kaarten en afbeeldingen. Te Amsterdam, by G. Tielenburg. 1770. 2 dln. 4°.
K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L.
Zie aldaar: Beschrijving van de visschen en schulpgewassen. I, bl. 115—124.

1191. **Harwood**, (**J.**) On a newly discovered genus of serpentiform fishes [Ophiognathus.] Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Philos. Transact. 1827. bl. 49—57. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1827. XII, bl. 277—279. Isis, 1836. bl. 586—588. *Froriep's* Not. 1828. XXI, No. 452. bl. 177—179.

1192. **Hasselquist's (Fr.)** Iter Palaestinum eller resa til H. Landet. (1749—1752.) Utgifven af *C. Linnaeus*. Stockholm, 1757. 2 stukken. 1 deel 8°.

Eene hollandsche vertaling verscheen: Amsterdam, 1771. 2 dln. gr. 8°. In het 2e deel worden op blz. 145—245 een en dertig visschen beschreven. In 1762 verscheen eene hoogduitsche en in 1767 eene fransche vertaling.

1193. **Hasselt, (J. P. van)** Sur les poissons de Java. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1824. II, bl. 89—92. 374—77.

1194. **Heckel, (J. J.)** Scaphirhynchus. eine neue Fischgattung aus der Ordnung der Chondropterygier mit freien Kiemen. Met eene plaat.

Zie: Ann. Wien. Mus. 1835. I, bl. 68—78.

1195. —— Ueber einige neue oder nicht gehörig unterschiedene Cyprinen. Met 3 platen.

Zie: Ann. Wien. Mus. 1836. I, 2. bl. 219—234.

1196. —— Natterer's neue Flussfische Brasiliens, nach den Beobachtungen und Mittheilungen des Entdeckers. 1e Abth.: die Labroiden.

Zie: Ann. Wien. Mus. 1840. II, 3, bl. 325—470.

1197. —— Ichthyologische Beiträge zu den Familien der Cotoiden, Scorphaenoiden, Gobioiden und Cyprinoiden.

Zie: Ann. Wien. Mus. 1840. II, 1, bl. 47. II, bl. 143—164.

1198. —— Ueber eine neue Gattung von Süsswasserfische in Europa [Aulopyge.]

Zie: Bullet. scient. Acad. St. Petersb. 1841. VIII, bl. 384. Ann. nat. hist. 1841. VII, bl. 522—23. *B. L. H.*

1199. —— Sopra varie specie Italiane di pesci d'acqua dolce.

Zie: Atti scienz. Ital. 1844. bl. 380—385.

1200. —— Bemerkung über Lepidosiren paradoxa.

Zie: *Müller's* Archiv f. Anat. 1845. bl. 534—535. *B. L. H.*

1201. —— Ueber eine neue Gattung von Poecilien mit rochenartigem Anklammerungsorgane [Xiphophorus.] Met 2 platen.

Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. d. Wiss. Wien. 1848. III, bl. 161—175. *B. L. H. — B. G. R.*

1202. —— Ueber eine neue Gattung von Taenioiden [Lepidopides] und eine neue species aus der Ganoiden Gattung, Lepidotus [L. sulcatus.]

Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. d. Wiss. Wien. 1849. II, bl. 176—177. *B. L. H. — B. G. R.*

1203. —— Ueber die in den Seen Oesterreichs vorkommenden Fische.

Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. d. Wiss. Wien. 1851. VI, bl. 145—149. *B. L. H. — B. G. R.*

1204. —— Ueber die Ordnung der Chondrostei und die Gattungen Amia, Cyclurus, Notaeus. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. d. Wiss. Wien. 1851. VI, bl. 219—223.

1205. —— Ueber eine neue Fisch-Species aus dem weissen Nil [Protopterus Aethiopicus.] *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. d. Wiss. Wien. 1851. VII, bl. 685—689. *B. L. H. — B. G. R.*

1206. —— Die Stör-Arten der Lagunen bei Venedig.

Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. d. Wiss. Wien. 1851. VII, bl. 547—562. *B. L. H. — B. G. R.*

1207. **Heckel, (J. J.)** Verzeichniss der Fische des Donaugebiets.
Zie: Verhandl. d. zool. bot. Verein. Wien, 1852. II, bl. 28—33.

1208. —— Verzeichniss einiger Fische aus der Gegend von Botzen und über den Carpione des Garda-Sees.
Zie: Verhandl. d. zool. bot. Verein. Wien, 1852. I, bl. 81—82.

1209. —— Die Fische der Save.
Zie: Verhandl. d. zool. bot. Verein. Wien, 1852. II, bl. 130—131.

1210. —— Die Fische der Salzach untersucht und systematisch verzeichnet.
Zie: Verhandl. d. zool. bot. Verein. Wien. 1854. IV, bl. 189—196.

1211. —— Ueber den Bau und die Eintheilung der Pycnodonten, nebst kurzer Beschreibung einiger neuen Arten derselben. *B. L. H.* — *B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien. 1854. XII, bl. 433—463.

1212. —— Beschreibung des Gymnarchus Niloticus Cuv., nach zwei aus dem weissen Nile vorliegenden Exemplaren. *B. L. H.* — *B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien. 1852. IX, bl. 680—681. (Abhandlung.) Met twee platen. Denkschr. d. Wien. Acad. math. phys. Cl. 1854. VI. bl. 11—20.
—— Zie: *J. Russegger.*

1213. **Heckel (J. J.)** und **R. Kner,** Die Süsswasserfische der Oesterreichischen Monarchie mit Rücksicht auf die angrenzenden Länder bearbeitet. Leipzig, W. Engelmann. 1858. 8o. Met 204 houtsneden. *B. T. G.* — *R. D.*

1214. —— Fische aus Cashmir. Wien, Rohrmann. 1838. 4o. Met 12 platen. *T. G.*

1215. **Hederström, (Haus)** Rön om Fiskars ålder.
Zie: Vetenskaps Acad. Handl. 1759. bl. 222. Schwed. Acad. Abhand. 1759. bl. 215. *B. L. H.* — *N. A. M* — *B. G. R.*

1216. **Heincken, (Ph.)** Die Freie Hanse Stadt Bremen und ihr Gebiet in topograph., medizin. und naturhist. Hinsicht geschildert. Bremen, A. D. Geissler, 1836—37. 2 dln. gr. 8o.
Zie aldaar: I, bl. 148. Lijst van 34 zoetwatervisschen.

1217. **Heinrich, (A.)** Mährens und K. K. Schlesiens Fische, Reptilien, und Vögel. Ein Beitrag zur Fauna beider Kronländer. Brunn, Nitsch. 1856. 8o.

1218. **Helsingius,** De carne piscium dissertatio. Hafniae, 1714. 4o.

1219. **Henle, (J.)** Sur les Narcines, nouveau genre de Raies électriques, suivi d'un synopsis des raies électriques en général. Met afbeeldingen.
Zie: Ann. scienc. natur. 2e série. zool. 1834. II, bl. 311—315. Ook afzonderlijk: Berlin, 1834. 4o. *B. N. A. M.* — *R. D.*

1220. **Hensel, (R.)** Beiträge zur Kenntniss der Wirbelthiere Südbrasiliens.
Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1868. bl. 356—375. *B. L. H.* — *N. A. M.*

1221. —— The freshwater fishes of Southern Brazil.
Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1870. bl. 50—91. *B. L. H.* — *N. A. M.*

1222. **Herlein, (J. D.)** Beschryvinge van de volk-plantinge Zuriname; vertoonende de opkomst dier zelver Colonie, enz. Mitsgaders een vertoog... van de water- en pluimgediertens. Leeuwarden, M. Injema. 1718. 4o. Met kaart en platen. *K. B. 's G.* — *B. L. H.* — *R. L.*
Zie aldaar: Visschen en zeegedrochten. bl. 193—201.

1223. **Hermann, (Joh.)** Schreiben über ein neues amerikanisches Fischgeslecht Sternopix diaphana. Met afbeeldingen.
Zie: Der Naturforscher. 1781. XVI. bl. 8—36, 1782. XVII, bl. 251.

1224. **Hermann, (Joh.)** Observationes Zoologicae, quibus novae complures, aliaeque animalium species describuntur et illustrantur: opus posthumum edidit *Fr. L. Hammer*. Argentorati, Koenig. An XII. (1804.) 4o.

Waarin ook eenige mededeelingen omtrent de visschen van den Rijn.

1225. **Hernandez. (Fr.)** Nova plantarum, animalium et mineralium Mexicanorum historia, a *Fr. Hernandez* compilata et a *N. A. Reccho* in ordinem digesta, a *J. Terentio*, *J. Fabro* et *F. Columno* illustrata. Romae, Blasii Diversini et Zan. Masotti. 1651. fol. Met houtsneden in den tekst. Daarachter volgt van denzelfden schrijver:

„Historia animalium Novae Hispaniae liber unicus.

Zie aldaar: Pisces, bl. 76—88. *B. L. H. — T. G.*

1226. **Heuglin, (Th. von)** Ueber Afrikanische Fische. *B. L. H.—B. G. R.*

Zie: Sitzungsber. d. Mathem. naturw. Cl. d. Acad. d. Wissensch. zu Wien. 1851. VII, bl. 452.

1227. **Heyke, (Detlof)** Fische die in Austerschalen gefunden worden [Ophidium.] *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Abhandlgn. d. Schwed. Akad. 1744. VI, bl. 116—117.

1228. **Hill, (Rich.)** Contributions to the natural history of the Shark.

Zie: Ann. nat. hist. 2d ser. 1851. VII, bl. 353—370. *B. L. H.*

1229. **Hill, (R.)** On poisonous fishes. On fish-poisons.

Zie: Proceed. scient. assoc. Trinidad. 1868. bl. 210—223.

1230. Histoire naturelle du Languedoc. Paris, G. Cavelier. 1728. 4o.

Zie aldaar: Poissons, bl. 549—578. *B. T. G.*

1231. History (The natural) of animals, containing an account of remarkable fishes. Dublin, Grace. 1818.

1232. **Hitchcock, (E.)** Report on the geology, botany and zoology of Massachusetts. Amherst, 1835. 8o.

Waarin ook eene lijst van de visschen.

1233. **Hjortberg, (G. F.)** Beschreibung einer Gnaperva [Lophius histrio L.], die in den Seegewächse Sargazo gefangen worden. Met afbeeldingen.

Zie: Abhandlgn. d. Schwed. Akad. 1768. XXX, bl. 353—355.
B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

1234. **Hodgson, (B. H.)** Catalogue of the specimens and drawings of mammals, birds, reptiles, and fishes of Nepal and Tibet, presented by B. H. Hodgson to the British Museum. Second edition. London, printed by order of the Trustees. 1863. 12o. *K. B.'s G.*

Uit de voorrede, geteekend door J. E. Gray, blijkt, dat Hodgson zelf zijn geschenk beschreven heeft, en dat in den eersten druk de visschen niet waren opgenomen.

1235. **Hoeven, (J. van der)** Kleine ichthyologische aanteekeningen.

Zie: Bijdr. tot de natuurk. wetensch. Amst., 1831. VI, 1. bl. 338—340.
B. L. H. — N. A. M. — R. D.

1236. —— Over Lepidosiren paradoxa. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Tijdsch. voor natuurl. geschied. Amst., 1837—38. IV, bl. 407—408. 1839. VI, bl. 61, 62.

1237. —— Verzameling van berigten over Amphioxus Lanceolatus. Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Tijdsch. voor natuurl. geschied. Amst., 1841. VIII. (2 Afd.) bl. 73—93.

1238. —— Mededeeling over kleine vischjes, waarschijnlijk jonge van Esox Belone L. [Belone vulgaris.] *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Tijdsch. voor natuurl. geschied. Amst., 1843. X. bl. 1—11.

1239. **Hogg, (John)** On the occurrence of a large specimen of Thynnus vulgaris in the river Tees. *B. L. H.*

Zie: Proceed. Linn. soc. 1854. II, No. 59, bl. 348—349. 1855. No. 60, bl. 360—361.

1240. **Holbrook, (J. E.)** An account of several species of fish observed in Florida, Georgia, etc. Met twee platen.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 2d ser. 1855. III, P. 1. bl. 47—58.

1241. —— Ichthyology of South Carolina. Charleston, 1855. 4o. Met platen.

1242. **Hollandre, (J. J. J.)** Faune du département de la Moselle et principalement des environs de Metz. (Extr. de l'Almanach du départ. de la Moselle. 1826.) Metz, de l'imp. de Veronnais. 1826. 12o.

Zie aldaar: Mammifères, reptiles, poissons.

1243. —— Faune du département de la Moselle. Metz, Mad. Thiel. 1838. 12o.

1244. **Hollard, (H.)** Coup d'oeil sur l'ordre des Ganoides et recherches sur les affinités des Lophobranches. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1850. XXXI, bl. 564—566. l'Institut, XVIII. 1850. No. 880. bl. 364.

1245. —— Monographie de la famille des Balistoides.

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1851. XXXIII, bl. 116—118. Ann. scienc. natur. 3e série. Zool. 1853. XX, bl. 71—114. (Met 3 platen.) 4e série. Zool. 1854. I, bl. 39—72, 303—339, II, bl. 321—366. IV. bl. 5—27. (Met 7 platen.) *B. L. H. — N. A. M.*

1246. —— Monographie de la famille des Ostracionides. Met eene plaat.

Zie: Ann. des scienc. nat. 4e sér. zool. 1857. VII, bl. 121—170. Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1856. XLIII, bl 805—807. l'Institut, 1856. XXIV. No. 1192. bl. 388. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Ook afzonderlijk: Paris. impr. Martinet. 1858. 8o. (Met eene plaat.)

1247. —— Études sur les Gymnodontes et en particulier sur l'ostéologie de ces poissons et sur le parti qu'on peut en tirer pour leur classification.

Zie: Compt. rend. acad. sc. Paris. 1857. XLV, bl. 796—797. Ann. sc. natur. 1857. Zool. VIII. bl. 275—328. *B. L. H. — N. A. M.*

1248. —— Mémoire sur le squelette des poissons Plectognathes, étudié au point-de-vue des caractères qu'il peut fournir pour la classification. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. sc. natur. 1860. XIII. (Zool.) bl. 5—46. Compt. rend. acad. sc. Paris. 1860. L, bl. 719—720. Rev. et mag. zool. 1860. XII, bl. 171—172.

1249. —— Études relatives au squelette des poissons.

Zie: Presse scientif. 1861. III, bl. 778—780.

1250. —— De la signification anatomique de l'appareil operculaire des poissons et de quelques autres parties de leur système osseux.

Zie: Compt. rend. acad. sc. Paris. 1863, LVI, bl. 38—39, 633—34. LVII, bl. 670. Presse scientif. 1863, I, bl. 38—39, 538—540. Rev. et mag. zool. 1863. XV, bl. 27—28, 167—168, 384—385. *B. L. H. — N. A. M.*

1251. **Holloway, (W.)** The history of animated nature, viz. birds, beasts, fishes and insects. Written in association with *J. Branch.* With copperplates. London, 1804. 4 dln.

1252. **Holm, (Theod.)** Beskrivning over den Fisk Mallen [Silurus glanis L.]

Zie: K. Dansk. Selsk. Skrift. 1779. XII, bl. 133—146.

1253. **Holten,** (**H. S. v.**) Trichiurus gladius, en ny Fisk fra Portugal. Met afbeeldingen.

Zie: Skrivt. naturhist. Selsk. Kjobenh. 1802. V, bl. 19—26.

1254. —— Anmaerkninger til Beskrivelser af Zeus [Lampris] guttatus.

Zie: Skrivter naturhist. Selsk. Kjobenh. 1802. V, 2. bl. 129—135.

1255. **Home,** (**E.**) An anatomical account of the Squalus maximus, (Linn.) which in the structure of its stomach forms an intermediate link in the gradation of animals between the Whale tribe and Cartilaginous fishes.

Zie: Phil. transact. 1809, bl. 212—220. 1813, bl. 227—241. Journ. de phys. 1810. LXXI, bl. 241—247. *B. L. H. — B. G. R.*

1256. —— On the mode of breeding of the Ovi-viviparous Shark.

Zie: Philos. transact. 1810. bl. 205. *B. L. H. — B. G. R.*

1257. —— Some observations and experiments made on the Torpedo of the Cape of Good Hope.

Zie: Philos. magaz. 1816. XLVIII. bl. 14—18.

1258. —— Remarks upon the internal structure of the Surinam Frog [Rana Paradoxa L.] *B. L. H.*

Zie: Quarterl. journ. sc. 1816. I, bl. 57—59. *Oken*, Isis. 1817. bl. 637—648.

1259. **Hornstedt,** (**C. F.**) Triglia rubicunda, en ökand och besynnerlig Fisk från Amboina.

Zie: K. vet. acad. nya handl. Stockholm. 1788. IX, bl. 49—51.

1260. **Hornschuch,** (**F.**) Nadere mededeeling over de jongen van Esox Belone [Belone vulgaris.] *B. L. H. — R. D.*

Zie: Tijdsch. voor natuurl. geschied. Amst., 1843. X. bl. 295—300.

1261. **Horsfield,** (**Th.**) Zoological researches in Java and the neighbouring islands. London. 1821—24. gr. 4o. Met 8 gekleurde platen. *B. L. H. — U. H. — N. A. M. — T. G.*

1262. **Hortop,** (**J.**) The rare trauailles of Job Hortop. Wherein is declared the dangers he escaped in his voyage to Gynnie.... Wherein also he discouereth many strange and wonderfull things.... als also of monstrous beasts, fishes and foules. London, 1591. 4o.

1263. **Houttuyn,** (**M.**) Beschrijving van eenige Japansche visschen en andere zeeschepselen. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — B. G. R. — R. D.*

Zie: Verhand. d. Holl. maatsch. Haarl. 1782. XX. 2e St. bl. 311—350.

1264. —— Aanmerkingen omtrent eenige vreemde visschen. Met eene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L. — R. D.*

Zie: Uitgez. verhand. v. d. soc. der wetensch. Amsterd., 1765. X, bl. 506.

1265. **Hoy,** (**James**) Some account of the Trichiurus lepturus, of Linnaeus, found on the shore of the Moray-Frith. *B. L. H.*

Zie: Transact. Linn. soc. London. 1815. XI, bl. 210—212. Isis. 1818, bl. 1917—1918.

1266. **Hughes,** (**Griffith**) The natural history of Barbados. London, printed for the author. 1750. folio. *B. U. H. — T. G.*

Zie aldaar: Fish. bl. 299—314.

1267. **Humboldt,** (**Al. von**) Note sur des poissons rejetés par un volcan au Pérou. *B. L. H.*

Zie: Journ. de phys. 1804. LX, bl. 243—245.

1268. —— Experiments on the Torpedo.

Zie: Philos. magaz. 1805. XXIII, bl. 356—360.

1269. —— Sur les Gymnotes et autres poissons électriques.

Zie: Ann. de Chimie. 1819. XI, bl. 408—437. *B. L. H.*

1270. **Humboldt, (Al. von)** Versüche über die electrischen Fische. Erfurt, 1806.

Zie: Abhandlgn. d. Akad. nützl. Wissensch. zu Erfurt. 1809. IV. *Froriep's* Not. 1836. XLIX. No. 1060. bl. 55—57. *B. L. H.*

1271. —— und **A. Bonpland,** Ueber den Eremophilus und den Astroblepus, zwei neue Fischgattungen aus der Ordnung der Apoden.

Zie: v. H. u. B. Beobacht. aus der Zool. u. vergleich. Anat. 1806. I. Philos. magaz. 1806. XXIV, bl. 329—333. (Met afbeeldingen.)

1272. —— Ueber eine neue Unterirdische Art der Fischgattung Pimelodus, welche von den Vulkanen des Königr. Quito in grosser Menge ausgeworfen worden.

Zie: v. H. u. B. Beobacht. aus der Zool. u. vergl. Anat. 1806. Ie Lief.-Philos. magaz. 1806. XXIV, bl. 333—339.

1273. —— Voyage aux régions équinoxiales du nouveau continent, fait dans les années 1799 à 1804. Paris, Schoell, Dufour, Gide et Maze. 1807—1834. folio en 4_0. *B. L. H.*

Vergelijk de uitvoerige bibliographische beschrijving van dit kostbare werk in: *Brunet*, Manuel. III, kol. 373—374.

Zie 2e partie: Recueil d'observations de zoologie: I, bl. 17, 48 en v.v. II, bl. 145, v.v. Met 11 platen.

1274. ——. Beobachtungen über den elektrischen Aal des neuen Welttheils [Gymnotus electricus L.]

Zie: v. H. u. B. Beobacht. aus d. Zool. u. vergl. Anatomie. 1808. 2.

1275. **Hunter, (John)** An account of the Gymnotus electricus. Met platen.

Zie: Philos. transact. 1775. LXV, bl. 395—407. *B. L. H.* — *B. G. R.*

1276. **Hutchinson, (J.)** Natural history of the Frog-fish of Surinam. York, 1797. 4°.

1277. **Hyrtl, (Jos.)** Ueber die Caudal- und Kopfsinuse der Fische, und das damit zusammenhängende Seitengefäss-System.

Zie: *Müller*, Archiv. f. Anat. 1843. bl. 224—240. Ann. sc. natur. 1843. XX, bl. 215—229. *B. L. H.* — *N. A. M.*

1278. —— Lepidosiren paradoxa. Monographie. Met 5 platen. *B.N.A.M.*

Zie: Abhandlgn. d. K. Böhm. Gesellsch. 5 Folge. 1845. III, bl. 605—668.

1279. —— Ueber einige interessante Abweichungen der unteren Wirbelbogen der Fische. *B. L. H.* — *B. G. R.*

Zie: Sitzungs-Ber. Acad. Wiss. Wien. 1849. bl. 79—85.

1280. —— Ueber das angebliche Fehlen der Harnblase bei einigen Fischgattungen. *B. L. H.* — *B. G. R.*

Zie: Sitzungs-Ber. Acad. Wiss. Wien. 1849. III, 2. bl. 9—10.

1281. —— Beiträge zur Morphologie der Urogenital-Organe der Fische.

Zie: Denkschr. Acad. Wiss. Wien. 1850. I, bl. 391—409. *B. B. G. R.*

1282. —— Das Uropoëtische System der Knochenfische.

Zie: Denkschr. Acad. Wiss. Wien. 1851. II, bl. 27—100. *B. B. G. R.*

1283. —— Anatomische Mittheilungen über Mormyrus und Gymnarchus.

Zie: Denkschr. Acad. Wiss. Wien. 1856. XII, bl. 1—22; Sitzungs-Ber. Acad. Wiss. Wien, 1856. XIX, bl. 94—97. *B. L. H.* — *B. G. R.*

1284. —— Ueber Wirbelsynostosen und Wirbelsuturen bei Fischen.

Zie: Sitzungs-Ber. Acad. Wiss. Wien. 1860. XL, bl. 273—275. Denkschr. Acad. Wiss. Wien. 1862. XX, bl 95—110. *B. L. H.* — *B. G. R.*

1285. India. Historical and descriptive account of British India, from the most remote period to the present time, by *H. Murray, J. Wilson, H. K. Greville, Prof. Jameson, W. Ainslie, Wallace, Cl. Dalrymple.* With

a map and 26 engravings. Edinburgh, Olivier and Boyd. 1840. 3 dln. kl. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fishes; the Pomfret, the Seirfish, the Mango-fish, the flying-Gurnand, a. o. III, bl. 99—105.

1286. **Ingenhouz, (John)** Extract of a letter coutaining some experiments on the Torpedo made at Leghorn. 1773.

Zie: Philos. transact. 1775. LXV, bl. 1 - 4. *K. B.'s G.—B. L. H.—B. G. R.*

1287. **Iperen, (J. van)** Waarneming van een zeldzamen zeevisch, omtrent den keerkring van den kreeft.

K. B.'s G. — B. L. H. — T. G. — N. A. M. — B. G. R. — R. D.

Zie: Verhand. der Holl. maatsch. d. Wet. Haarl. XII, bl. 3.

1288. **Ives and Newberry,** Report on the Colorado river of the West, explored in 1857—1858. Washington, 1861. 4o. Met 35 platen en houtgrav.

Zie aldaar: Zoology by *Baird.*

1289. **Jäckel, (A. J.)** Die Fische Bayerns. *B. N. A. M.*

Zie: Abhandl. zool.-mineral.-Verein. Regensb., 1864, 1865.

1290. **Jacobaeus, (Ol.)** De Anguilla.

Zie: *Bartholini* Acta Hafniae. 1860. V, bl. 260—261.

1291. **Jacquemont, (V.)** Voyage dans l'Inde, pendant les années 1828—1832. Paris, 1842—1844. 4 dln. tekst en 2 dln. atlas. 4o.

Zie aldaar: IV: Description des collections par *Geoffroy Saint-Hilaire, Milne Edwards, E. Blanchard, Valenciennes*, e. a.

1292. **Jäger, (K.)** Die Fische der Wetterau.

Zie: Naturhist. Abhandl. aus d. Gebiete der Wetterau. 1858. bl. 231—342.

1293. **Janin de St. Just,** Ueber den Gymnotus electricus.

Zie: *Froriep's* Notizen. 1821. 1, bl. 209—212. *B. L. H.*

1294. **Jardine, (W.)** Observations upon rare or little known British fishes.

Zie: Edinb. journ. nat. and geogr. sc. N. ser. 1831. III, bl. 1—4. (Met afbeeldingen).

1295. —— Horae Zoologicae. Remarks on the structure and habits of Lepidosiren annectens. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1841. VII, bl. 21—26.

1296. **Jeitteles, (L. H.)** Ueber die süsswasser-Arten der Fischgattung Cottus

Zie: *Canestrini*, Archivio. 1861. I, bl. 158—177.

1297. —— Die Fische der March bei Olmütz.

Zie: Jahresbericht des Olmützer K. K. Gymnasiums für 1863, I und 1864, II.

1298. **Jenyns, (Leonard)** A manual of British vertebrate animals; or, descriptions of all the animals belonging to the classes Mammalia, Aves, Reptilia, Amphibia and Pisces, which have been hitherto observed in the British islands; including the domesticated, naturalized and extirpated species. The whole systematically arranged. Cambridge, Longman and Co. 1835. 8o.

—— Zie: Zoology.

1299. **Jerdon, (T. C.)** On the freshwater fishes of Southern India.

Zie: Madras journ. of lit. and sc. 1848—1849. XV, P. 1. bl. 139—149. P. 2. bl. 302—346.

1300. —— Ichthyological gleanings in Madras.

Zie: Madras journal. 1851. XVII, bl. 128—151.

1301. **Joannis, (L. de)** Observations sur les poissons du Nil et description de plusieurs espèces nouvelles, suivies d'un tableau de toutes les espèces qui vivent dans ce fleuve. Met 14 platen.

Zie: *Guérin*, Mag. de zool. V. 1835. Cl. 4. bl. 1—14.

1302. **Joannis, (L. de)** Tetraodon parvus de Joann. Met eene plaat.
Zie: *Guérin*, Mag. de zool. 1835. Cl. IV, pl. 15.

1303. —— Notice sur la génération et la parturition des Anguilles.
Zie: Compt. rend. Acad. Paris. 1839. VIII, bl. 301—302. Revue zool. 1839. II, bl. 48—53. *B. L. H. — N. A. M.*

1304. **Jobert de Lamballe, (A. J.)** Recherches anatomiques sur l'organe électrique de la Torpille, du Gymnote, etc.
Zie: Compt. rend. Acad. Paris. 1844. XVIII, bl. 810; 1851. XXXIII, bl. 41—42. *Froriep's* Not. 1844. XIII. bl. 225—228. *B. L. H.*

1305. —— Des appareils électriques des poissons électriques. Paris, 1858. 8o. Met atlas. folio. *B. N. A. M.*

1306. **John, (J. F.)** Beschreibung und Abbildung des Uranoscopus Lebeckii. Met eene gekleurde plaat. *B. N. A. M.*
Zie: Neue Schrift. Gesellsch. naturf. Freunde. Berl. 1801. III, bl. 283—287.

1307. **Johnson, (J. Y.)** Remarks on the specimen of Alepisaurus ferox recently obtained at Madeira.
Zie: Proceed. zool. soc. 1862. bl. 126—128. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1308. —— Description of five new species of fishes obtained at Madeira.
Zie: Proceed. zool. soc. 1863. bl. 36—43. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1309. —— Description of three new genera of marine fishes obtained at Madeira [Diretmus, Halosaurus, Chiasmodon.]
Zie: Proceed. zool. soc. 1863. bl. 403—410. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1310. —— Description of a new genus of Trichiuroid fishes obtained at Madeira, with remarks on the genus Dicrotus (Gthr.), and on some allied genera of Trichiuridae.
Zie: Proceed. zool. soc. Mei 1865. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1311. —— Description of Trachichthys Darwinii, a new species of Berycoid fish from Madeira. Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*
Zie: Proceed. zool. soc. 1866. bl. 311—315.

1312. —— Description of a new genus of Spinacidae, found upon a Shark obtained at Madeira.
Zie: Proceed. zool. soc. 1867. bl. 713—715. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1313. **Johnson, (Th.)** Cornucopiae, or divers secrets, wherein is contained the rare secrets of man, beasts, foules, fishes, and such like.... not before committed to be printed in English. Newlie drawen out of divers Latine authors into English. (z. pl.) 1595. 4o.

1314. **Jones, (J. M.)** Capture of a large species of Gymnetrus in the Bermudas. *B. L. H.*
Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 3 ser. 1860. VI, bl. 132—134.

1315. —— Notes on certain species of Nova-Scotian fishes.
Zie: Canad. natur. and geologist. 1865. *B. L. H.*

1316. **Josselyn, (J.)** New England's rareties discovered in birds, beasts, fishes, serpents and plants of that country, with a description of an Indian Squa in all her bravery. London, 1672. 18o.

1317. **Jouan, (H.)** Poissons de mer observés à Cherbourg en 1858 et 1859.
Zie: Mém. soc. sc. Cherbourg. 1859. VII, bl. 116—147. *K. B.'s G.*

1318. —— Note sur quelques poissons de la Nouvelle-Calédonie.
Zie: Mém. soc. sc. Cherbourg. 1861. VIII, bl. 241—308. 1863. IX, bl. 177—187. *K. B.'s G.*

1319. **Jouan, (H.)** Notes sur quelques espèces de poissons de la Basse-Cochinchine.

Zie: Mém. soc. sc. nat. Cherbourg. XI, 1865. *K. B. 's G.*

1320. —— Description de quelques poissons de l'île de Paulo-Condor.

Zie: Mém. soc. sc. nat. Cherbourg. 1866. XII, bl. 113—128. *K. B. 's G.*

1321. —— Notes sur quelques poissons nuisibles du Japon. *K. B. 's G.*

Zie: Mém. soc. sc. nat. Cherbourg. 1868. XIII, bl. 142—144.

1322. —— Notes sur quelques poissons de mer observés à Hongkong.

Zie: Mém. soc. sc. nat. Cherbourg. 1868. XIII, bl. 241—282. *K. B. 's G.*

1323. **Jovius, (Paulus)** De Romanis piscibus libellus ad L. Bosbonium Cardinalem. Basilae, H. Froben, N. Episcopius. 1531. 8°. *K. B. 's G.*

—— Antverpiae. 1528. *B. L. H.*

1324. **Jurine, (L.)** Mémoire sur quelques particularités de l'oeil du Thon [Scomber Thynnus, Linn.] et d'autres poissons.

Zie: Mém. de la soc.dephys. et d'hist. nat. Genève. 1821. I, bl. 1—18.

1325. —— Histoire abrégée des poissons du Lac Léman, extraite des manuscrits de M. le prof. *Jurine* et accompagnée de planches dessinées et gravées sous sa direction.

Zie: Mém. de la soc. de phys. et d'hist. natur. de Genève. 1825. III. p. 1. bl. 133—235. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1828. XIII, bl. 245—250.

1326. **Kaempfer, (Engelb.)** De beschryving van Japan, behelsende een verhaal van den ouden en tegenwoordigen Staat en Regering van dat Rijk enz., van desselfs metalen, mineralen, boomen, planten, dieren, vogelen, visschen, enz. Uyt het oorspronkelijke Hoogduytsche handschrift, nooit te vooren gedrukt, in het Engelsch overgezet door *J. G. Scheuchzer*. En uyt het Engelsch in 't Nederduitsch vertaalt. Met kopere platen. Amsterdam, Jan Roman. 1733. folio. *K. B. 's G. — R. L.*

—— Uitgave van 1729. *B. L. H. — U. H. — N. A. M.*

Zie aldaar: Aanmerkingen over de Haaijen. bl. 34. Zuygende visch. bl. 34. Visschen en schulpen in Japan. bl. 95—101. Met platen.

De Engelsche uitgave verscheen: London, 1727. — De Fransche, La Haye, 1729. — De Hoogd., Lemgo, 1777

1327. **Kaluza, (A.)** Systematische Beschreibung der schlesischen Amphibien und Fische. Breslau, Kreuzer und Scholz. 1815. 8°.

1328. **Kannegiesser, (G. H.)** De cura piscium per Slesvici et Holsatiae ducatum usitata libellus. Kilonii, Bartsch. 1750. 8°.

1329. **Kaup, (J. J.)** Beiträge zur Amphibiologie und Ichthyologie.

Zie: *Oken*, Isis. 1826. bl. 87—90. *B. L. H.*

1330. —— Berichtigung die Gattung Callomys d'Orb. betreffend.

Zie: *Oken*. Isis. 1832. bl. 1208—1211. *B. L. H.*

1331. —— Fall of fish [Clupea cultrata.]

Zie: Journ. of the Asiat. soc. of Bengal. 1834. III, bl. 367.

1332. —— Uebersicht der Lophobranchier.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1853. I, bl. 226—234. *B. L. H.*

1333. —— Enchelynassa, neue Gattung aus der Familie der Aale. Met cene afbeelding.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1855. I, bl. 213—214. *B. L. H.*

1334. —— Ueber die Synonymie von Symbranchus immaculatus Bl.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1855. I, bl. 59—61. *B. L. H.*

1335. —— Uebersicht über die Species einiger Familien der Sclerodermen.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1855. I, bl. 215—233. *B. L. H.*

1336. **Kaup, (J. J.)** Uebersicht der Aale.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1856. I, bl. 41—77. *B. L. H.*

1337. —— Neue Aalähnliche Fische des Hamburger Museums. Hamburg, 1859. gr. 4°. Met 9 platen. *B. L. H.*

1338. —— Catalogue of the Apodal fish in the collection of the British Museum. London, printed by order of the Trustees. 1856. 8°. Met 19 platen. *K. B. 's G.*

1339. —— Catalogue of the Lophobranchiate fish in the collection of the British Museum. London, printed by order of the Trustees. 1856. 12°. Met 4 platen. *K. B. 's G.*

Door Kaup zelf uit het Duitsch vertaald, onder toezigt van John Richardson.

1340. —— Uebersicht der Gymnotidae. Met afbeeldingen.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1856. I, bl. 78—87. *B. L. H.*

1341. —— Einiges über die Unterfamilie der Ophidinae.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1856. I, bl. 93—100. *B. L. H.*

1342. —— Ueber die Gattung Echiodon. Met afbeeldingen. *B. L. H.*
Zie: Verhandl. phys.-med. Gesellsch. Würzburg. 1856. VII, 2, bl. 233—234.

1343. —— Ueber die Familie Gadidae.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1858. I, bl. 85—93. *B. L. H.*

1344. —— Einiges über die Acanthoptérygiens à joue cuirassée Cuv.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1858. I, bl. 328—336. *B. L. H.*

1345. —— Uebersicht der Soleinae, der vierten Subfamilie der Pleuronectidae.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1858. bl. 94—104. *B. L. H.*

1346. —— Uebersicht der Plagusinae, der fünften Subfamilie der Pleuronectidae.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1858. I, bl. 105—110. *B. L. H.*

1347. —— On Nemophis, a new genus of riband-shaped fishes. Met afbeeldingen. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*
Zie: Proceed. zool. soc. London. 1858. XXVI, bl. 168—169. Ann. and mag. of nat. hist. 3 ser. 1858. II, bl. 301—303.

1348. —— Ueber eine neue Art Trigla, aus China [Tr. armata.]
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1860. I, bl. 17—23. *B. L. H.*

1349. —— Anabas trifoliatus n. sp. Met afbeeldingen.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1860. I, bl. 124—128. *B. L. H.*

1350. —— Hoplarchus, neues Genus der Familie Labridae. Met afbeeldingen.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1860. I. bl. 128—132. *B. L. H.*

1351. —— Ueber die Chaetodontidae.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1860. I. bl. 133—156. *B. L. H.*

1352. —— Description of a new species of fish, Peristethus Rieffeli.
Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 3 Ser. 1860. V. bl. 64—68. *B. L. H.*

1353. —— On some new genera and species of fishes collected by Drs. Keferstein and Haeckel in Messina. Met afbeeldingen.
Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 3 ser. 1860. VI, bl. 270—273. *B. L. H.*

1354. —— Bemerkungen über Caprodon, Serranus Octodactylus, u. s. w. Amsterd., 1863. gr. 8°.
Zie: Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I. bl. 19—23. *B L.H.—N.A.M.—R.D.*

1355. **Kaup, (J. J.)** Ueber einige Arten der Gattung Chaetodon. Amsterd., 1863. gr. 8°.

Zie: Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I, bl. 125—129. *B.L.H.—N.A.M.—R.D.*

1356. —— Ueber einige Japanische Fische. Amsterd., 1863. gr. 8°.

Zie: Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I, bl. 161—163. *B.L.H.—N.A.M.—R.D.*

Kay. (J. E. de) Zie: **Dekay,** Fishes of New-York. N°. 775.

1357. **Kessler, (K.)** Zur Ichthyologie des südwestlichen Russlands.

Zie: Bull. soc. imp. natur. Moscou. XXIX. 1856. I, bl. 335—393. XXX. 1857. I, bl. 453—481. Ook afzonderlijk uitgegeven: Moscou, 1856. (Riga, Kymmel.) 8°. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.*

1358. —— Auszüge aus dem Berichte über eine an die nordwestlichen Küsten des Schwarzen Meeres und durch die westliche Krym unternommene Reise. II. Systematische Uebersicht der Stachelflosser [Acanthopteri Müller], welche im nordwestlichen Theile des Schwarzen Meeres und in den Mündungen der in derselben (sic) sich ergiessenden südrussischen Flüsse vorkommen.

Zie: Bulletin soc. imp. natural. Moscou. 1859. XXXII, 2. bl. 186—268. *N.A.M.*

1359. —— III. Beiträge zur Kenntniss der den Unterordnungen Anacanthini Müll., Pharyngognathi Müll., Physostomi Müll., und Lophobranchii Cuv. angehörenden Knochenfische des Schwarzen Meeres. *B. N. A. M.*

Zie: Bulletin soc. imp. natural. Moscou. 1859. XXXII, 2. bl. 437—478.

1360. **Keyens (Otto)** Kurtzer Entwurff von Neu-Niederland und Guajana Einander entgegen gesetzt, umb den Unterschied zwischen warmen und kalten Landen herausz zu bringen, u. s. w. Aus dem Holländischen im Hochteutsche versetzt durch T. R. C. S. C. S. (Th. Ritsch, Churfürstl. Sächs. Corresp. Secretarius.) Leipzig, Im Ritschischen Buchladen. 1672. 4o.

Zie aldaar: Fische sind viel in Neu-Niederland. bl. 27, 28, 29. Allerhand sorten Fische in Guajana. bl. 59, 60. Sind fett und gesund. bl. 61. Wie zu fangen. bl. 114. Fliegende Fische sind wahrhafftig zu finden. bl. 62.

De oorspronkelijke uitgave verscheen: In 's Gravenhage, bij Henricus Hondius, in de Hofstraat, (1659), en is *nog* zeldzamer dan de hier vermelde vertaling. *K.B.'s G.*

De herdruk onder den titel van „Het waere onderscheyt tusschen koude en warme landen", enz. eveneens te 's Gravenh., bij Hondius. (1659). *B. L. H.*

Vergelijk: *Asher's* Essay on the Dutch books relating to New-Netherland, bl. 11—14; *Fr. Muller's* Catalogue of books on America. No. 1082, 1083.

1361. **Kinahan, (J. R.)** On the spawning of the Smooth-tailed Stickleback [Gasterosteus leiurus], with a list of the fishes inhabiting the Dodder.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Dublin. 1849—55. I, bl. 129—134. Nat. hist. review. 1854. bl. 81—83, 235—236.

1362. —— Notes on the marine fauna of the coast of Clare.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Dublin. 1859—62. III, bl. 99—103.

1363. —— On the genus Raniceps, and the occurrence of the Tadpole fish [R. trifurcatus] in Dublin Bay.

Zie: Nat. hist. rev. 1859. VI. bl. 459—460.

1364. **Kirschbaum, (C. L.)** Die Reptilien und Fische des Herzogthums Nassau.

Zie: Nass. naturwiss. Jahresber. 1865. (Ook afzonderlijk uitgegeven.)

1365. **Kirtland, (J. P.)** Report on the Zoology of Ohio. Columbus, 1838. 8°.

1366. —— Description of four new species of fishes.

Zie: Boston journ. nat. hist. 1840—41. III, bl. 273—277. *B. L. H.*

1367. —— Description of the fishes of Lake Erie, the Ohio river and its tributaries. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Boston journ. nat. hist. 1841. III, bl. 338—353. 469—482. 1842. IV, P. 1. bl. 16—26. 1842. P. 2. bl. 231—241. 1843. P. 3. bl. 303—308. 1845. V, P. 1. bl. 21—31. 1845. P. 2. bl. 265—276. 1846. P. 3. bl. 330—344.

1368. **Kirtland, (J. P.)** New fishes of Ohio. *B.L.H.—N.A.M.—B.G.R.*
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1845. II, bl. 49—50.

1369. —— Leuciscus Storerianus n. sp. Ohio. *B.L.H.—N.A.M.—B.G.R.*
Zie: Procced. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 199—200.

1370. **Kittlitz, (F. H. von)** Beschreibung mehrerer neuer oder wenig gekannter Arten des Geslechts Acanthurus, im stillen Ocean beobachtet und nach dem Lebeu abgebildet. *B. N. A. M.*
Zie: Museum Senckenberg. 1834, I. Heft. 3. bl. 189—196.

1371. —— Denkwürdigkeiten einer Reise nach dem russischen Amerika, nach Mikronesien und durch Kamschatka. Gotha, Perthes. 1858. 2 dln. gr. 8o. Met platen. *B. U. H. — R. L. — R. D.*
Zie aldaar: Beschrijving van verschillende vischsoorten. I. blz. 57—66, 223—227, 299—303; II. 65—66, 101—102, 123—126.

1372. **Klug, (Fr.)** Die Arten der Gattung Megalopus.
Zie: *Klug*, Jahrb. insect. 1834. I, bl. 208—223.

1373. —— Note sur le genre Thynnus.
Zie: l'Institut. 1840. VIII. No. 350. bl. 310. *B. B. G. R.*

1374. **Klunzinger, (C. B.)** Synopsis der Fische des Rothen Meeres.
Zie: Verh. zool. botan. Gesellsch. Wien. 1870. bl. 669—834.

1375. **Kner, (R.)** Die Panzerwelse [Loricarinae] des K. K. Hof-Naturalien-Cabinets zu Wien. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien. 1853. X, bl. 113—116. (Met 8 platen.)
Denkschr. d. Wien. Acad. math.-nat. Cl. 1854. VII, 2. Ook afzonderlijk: Wien, Gerold's Sohn. 1854. 4o.

1376. —— Ueber die Hepostomiden oder die Zweite Hauptgruppe der Panzerfische. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. Acad. Wien. 1853. X, bl. 279—282. (Met 5 platen.) Denkschr. Wien. Acad. math.-nat. Cl. 1854. VII, 2.
Ook afzonderlijk: Wien, Gerold's Sohn. 1854. 4o.

1377. —— Ueber einige Sexual-Unterschiede bei der Gattung Callichthys und die Schwimmblase bei Doras. Cuv.-Val. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien, 1854. XI, bl. 138—146.

1378. —— Ichthyologische Beiträge. (Met 6 platen.) *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. d. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien, 1855. XVII, bl. 92—162. 2 Abth. (Met 9 platen.) 1857. XXVI, bl. 373—450. 1858. Wiener Denkschr. XVII, bl. 137—182. XVIII, bl. 9—62. Wien. Sitz. ber. XXX, bl. 75—80. XXXII, 163—168. Afzonderlijk: Wien, C. Gerold's Sohn. 1855, 58. 8o. I. (Met 6 platen.) II. (Met 9 platen.)

1379. —— Ueber ein neues Genus der Familie der Welse. Siluroidei, [Clarotes.] Met 2 platen. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien, 1855. XVII, bl. 313—316.

1380. —— Kritische Bemerkungen über Castelnau's Siluroiden.
Zie: Archiv f. Naturgesch. 1858. I, bl. 344—350.

1381. —— Beiträge zur Familie der Characinen. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Sitzungsber. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien, 1858. XXX, bl. 75—80. 1858. XXXII, bl. 163—168.

1382. —— Zur Familie der Characinen. 3e Folge der ichthyologischen Beiträge. Abth. 1 u. 2. (Met 17 platen.) *B. B. G. R.*
Overgedrukt uit: Denkschr. d. K. Acad. d. Wiss. XVII en XVIII. Wien. Gerold's Sohn. 1859. 4o.

1383. **Kner, (R.)** Ueber Trachypterus altivelus und Chaetodon truncatus n. sp. Met twee platen. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Sitzungsber math. phys. Cl. d. Acad. Wien. 1859. XXXIV, bl. 437—446. Afzonderlijk: Wien, C. Gerold's Sohn. 1859. 8o.

1384. —— Ueber einige noch unbeschriebene Fische. Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Sitzungsber. math.-nat. Cl. Acad. Wien, 1860. XXXIX, bl. 531—547. Afzonderlijk: Wien, C. Gerold's Sohn. 1860. 8o.

1385. —— Zur Charakteristik und Systematik der Labroiden. Met twee platen. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Sitzungsber. math.-nat. Cl. d. Acad. Wien. 1860. XL, bl. 41—57. Afzonderlijk: Wien, C. Gerold's Sohn. 1860. 8o.

1386. —— Ueber Belonesox belizanus n. g. et sp. aus der Familie der Cyprinodonten. Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Sitzungsber. d. Wien. Acad. math.-nat. Cl. 1860. XL, bl. 419—422.

1387. —— Ichthyologische Berichtigungen.

Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1868. bl. 57—59. *B. L. H. — N. A. M.*

1388. —— Ueber die drei Fischgattungen Pterophyllum, Symphosidon und Monocirrhys Heck. Mit 2 lithogr. Tafeln. gr. 8o.

Zie: Sitzungsber. math.-nat. Cl. d. Kaiserl. Acad. Wien. XLVI.

1389. —— Specielles Verzeichniss der während der Reise der Kaiserl. Fregatte „Novara" gesammelten Fische. (Aus der Sitzungsberichte der K. Acad. der Wissensch.) Wien, Gerold's Sohn. 1864—66. roy. 8o. *B. L. H. — B. G. R.*

1390. —— Reise der österreichischen Fregatte Novara um die Erde in den Jahren 1857—1859, unter den Befehlen des Commodore B. von Wüllerstorf-Urbain. Wien. 1865—67. 4o. *B. L. H*

Zoolog. Theil: Fische. 1—3 Abtheilung. Met platen.

1391. —— Die Fische der bituminösen Schiefer von Raibl in Kärnthen. Mit 6 lithogr Tafeln. (Aus der Sitzungsberichte der K. Acad. der Wissensch.) Wien, Gerold's Sohn. 1866. roy. 8o. *B. B. G. R.*

1392. —— Einige für die Fauna der österreichischen Süsswasserfische neue Arten. *B. N. A. M.*

Zie: Verh. zool. bot. Ges. Wien. Januarij 1864.

1393. —— Vergleichung eines jungen Zeus Faber mit Argyropelecus hemigymnus.

Zie: Verh. zool. bot. Ges. Wien. Mei 1865.

1394. **Kner (R.)** und **Fr. Steindachner,** Neue Gattungen und Arten von Fischen aus Central-Amerika, gesammelt von *M. Wagner*. Mit 9 lithogr. Abbild. (Aus der Abhandl. der K. Bayer. Akad. der Wisssensch.) München, Franz. 1864—66. gr. 4o.

1395. —— Neue Fische aus dem Museum der Herren J. C. Godefroy und Sohn in Hamburg. Mit 18 lithogr. Tafeln. (Aus den Sitzungsberichte der K. Acad. der Wissensch. 1867, 1868.) Wien, Gerold's Sohn. 1867, 1868. roy. 8o.

1396. **Knorr, (G. W.)** Deliciae naturae selectae, oder auserlezenes Naturalien-Kabinet aus den drey Reichen der Natur. Fortgesetzt von *Ph. L. Statius Muller*. Nürnberg, 1766. 2 dln. gr. folio. *B. L. H. — R. L.*

Hoogduitsche en Fransche tekst en 90 gekleurde platen.

Zie aldaar: Fische. II, bl. 42—65. Met 3 platen, waarop 34 afbeeldingen: Hollandsche vertaling, Amst., 1773. 3 dln. folio. *B. L. H.*

1397. **Knox, (R.)** 't Eyland Ceylon in sijn binnenste, of 't Koningrijck Candy geopent, en nauwkeuriger dan oyt te vooren ontdeckt. Vertaeld door

S. de Vries. Tot Utrecht, by *W. Broedelet.* 1692. 4°. Met kaart en platen. *B. L. H. — N. A. M. — R. L.*

Zie aldaar: Visschen in 't binnenlandsch Ceylon. Hoe se in de poelen gevangen werden. Selfs kleyne groeven syn hier vischrijck. Hoe se in de rivieren visschen. Visschen gebonden tot des Konings verlustigingh. bl. 39, 40, 58.

De oorspronkelijke uitgave: A historical relation of the island of Ceylon. London, 1681. folio. *B. L. H.*

1398. **Knox, (R.)** Observations on the general anatomy of the Gymnotus electricus, the electric Eel of America.

Zie: Edinb. journ. of sc. 1824. I, bl. 96—99.

1399. —— Notice of a Sword-fish recently cought in the river Tay.

Zie: Edinb. journ. nat. and geogr. sc. 1830. II, bl. 427—430.

1400. —— Fish and fishing in the lone glens of Scotland. London, Routledge. 1854. 12°.

1401. —— On the food of certain gregarious fishes.

Zie: Proceed. Linn. soc. 1855. II, bl. 354—359. *Newman*, Zoologist. 1855. XIII, bl. 4709—4724.

1402. **Koch, (C. L.)** Fauna Ratisbonensis. Regensburg, Pustet. 1840. gr. 8°.

1403. **Koelreuter, (J. T.)** Descriptio piscis e Gadorum genere, Russis Nawaga dicti, historico-anatomica. Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Nov. comment. Acad. Petropol. 1769. XIV. bl. 484—497.

1404. —— Descriptio Cyprini rutili, quem Halawel Russi vocant, historico-anatomica. Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Nov. comment. Acad. Petropol. 1770. XV, bl. 494—503.

1405. —— Descriptio Pleuronecti Flesi et Passeris L. historico-anatomica.

Zie: Nova acta Acad. Petropol. 1791. (1795) IX, bl. 327—350. *B. L. H. — B. G. R.*

1406. —— Piscium rariorum e Musco Petropolitano exceptorum descriptiones. 1) Gasteropelecus Gronovii sive Clupea Linnaei; 2) Trutta dentata; 3) Gobio; 4) Cyprinus; 5) Gobio pinna ventrali subrotunda; 6) Gobio pinna dorsuali unica; 7) Sparus; 8) Labrus valde oblongus; 9) Scomber; 10) Lophius; 11) Mola aculeata; 12, 13) Perca.

Zie: Novi comment. Acad. Petropol. VIII. Hist. bl. 63. Mem. bl. 404. IX. Hist. bl. 42. Mem. bl. 420. X. Mem. 329. *B. L. H. — B. G. R.*

1407. **Kolbe, (P.)** Naauwkeurige beschryving van de Kaap de Goede Hoop. Behelzende een geleerde beschryving van deszelfs dieren, visschen, vogelen, enz. Amsterdam, B. Lakeman. 1727. 2 dln. folio. *B. L. H. — N. A. M. — R. L.*

1408. **Kölliker, (Alb.)** Bau von Leptocephalus und Helmichthys.

Zie: Zeitschr. f. wiss. Zool. 1853. IV, bl. 360—366.

1409. **Kölpin, (A. B.)** Bemerkungen über die Zergliederung und Naturgeschichte des Schwertfisches [Xiphias.] Met eene plaat.

Zie: Abhandl. d. Schwed. Akad. 1770. XXXII, bl. 7—18. 1771. XXXIII, 118—121. *B. L. H. — N. A. M.*

1410. **Kowalewsky, (A.)** Entwickelungsgeschichte des Amphioxus lanceolatus. Met 3 gesteendr. platen. *B. L. H.*

Zie: Mém. de l'Acad. de St. Pétersbourg. VII$_e$ Série. 1867. XI, No. 4.

1411. **Kowalewsky, (A.) Ph. Owsjannikow** und **N. Wagner,** Die Entwickelungsgeschichte der Störe. *B. L. H.*

Zie: Bullet. Acad. sc. St. Pétersb. 1869. XIV, bl. 317—325.

1412. **Krascheninnikow,** Description du Kamschatka. Traduite du Russe. Paris, Debure. 1768. gr. 4°. Met 20 kopergrav. en 3 kaarten *B. R. L.*

Zie aldaar: De la Baleine; du Kasatka; du Tchechkak ou loup-marin; du Motkoia ou Akoel; du Barbues; du Waknia; du Khakhaltcha; des Lottes marines et du Terpouck; des Saumons; des Poissons rouges; du Tchawouitcha; du Niarka; du Keta; du Corboucha; du Belaia ou poisson blanc; du Malma ou Goltsi; du Mouikiz; du Kounja; du Kharious; du Korioukhi ou éperlans; du Beltchoutch ou du Hareng. bl. 455—485.

Deze fransche vertaling van Krascheninnikow maakt het 2e deel uit van: *Chappe d'Auteroche*, Voyage en Sibérie. Vergelijk No. 684.

1413. **Kramer,** (G. H.) Elenchus vegetabilium et animalium per Austriam inferiorum observatorum, sistens ea in classes et ordines, genera et species redacta. Viennae, Trattner. 1756. 8°. Met eene plaat.

1414. **Krauss,** (F.) Ueber den Bitterling Rhodeus [Amarus ag.]
Zie: Würtemb. Jahreshefte. 1858. XIV, bl. 115—123.

1415. — — Ueber einen Lebenden Lungenfisch [Lepidosiren annectens.]
Zie: Würtemb. naturwiss. Jahresber. 1864.

1416. —— Das Zahlenverhältniss der im Neckar vorkommenden Fischarten.
Zie: Würtemb. naturwiss. Jahresber. 1865.

1417. **Krefft,** (G.) Notes on Australian freshwater fishes, and descriptions of four new species. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*
Zie: Proceed. zool. soc. April 1864.

1418. —— Ein neuer Ganoidfisch aus Australien. (East-Queensland.)
Zie: Das Ausland. 1870. bl. 792. Overgenomen uit het: Quarterly journal of science.

1419. **Kröyer,** (H.) Om Chirus praecisus, en ny grönlandsk Fisk.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1837. I, bl. 25—32.

1420. —— Notice om den strömske Blennius lumpenus af Udg.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1837. I, bl. 519—520.

1421. —— Blennius lampetraeformis Wahlb.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1837. I, bl. 32—38.

1422. —— Om Pleuronectes-arterne.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1837. I, bl. 378—384.

1423. —— Notice om den norske Lumpenus.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1837. I, bl. 519—520.

1424. —— Om slaegten Tricaster Ag.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1841. III, bl. 544—545.

1425. —— Fem nye Grönlandske Fiskearter.
Zie: Oversigt K. Danske Selsk. Forhandl. 1844, bl. 139—141.

1426. —— Oplegnathus fasciatus.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1845. I, bl. 213—223.

1427. —— Agriopus alboguttatus.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. I. 1845, bl. 224—227.

1428. —— Carelophus Strömii.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1845. I, bl. 227—238.

1429. —— Danmarks Fiske beskrevne. Med Traesnit ad flinch. Kjöbenhavn, L. Triers, 1838—53. I—III, afl. 1, 2. 8°.

1430. —— Ichthyologische, die Nordische Fauna betreffende Notizen.
Zie: Isis. 1841, bl. 24—32.

1431. —— Aspidophorus niger.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1845. I, bl. 238—243.

1432. —— Aspidophorus decagonus.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1845. I, bl. 243—250.

1433. —— Aspidophorus spinosissimus.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R 1845. I, bl. 250—253.

1434. —— Icelus hamatus.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1845. I, bl. 253—264.

1435. **Kröyer**, (H.) Caracanthus typicus.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. 1845. I, bl. 264—268.

1436. —— Om de nordiske Arter af slaegten Sebastes.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1845. I, bl. 268—282.

1437. —— Ceratias Hollbölli.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1845. I, bl. 639—649.

1438. —— Scopelus glacialis Rhdt.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1849. II, bl. 225—240.

1439. —— Paralepis borealis Rhdt.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1849. II, bl. 241—252.

1440. —— Stomias ferox Rhdt.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1849. II, bl. 252—261.

1441. —— Cyclopterus spinosus Fabr.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1849. II, bl. 262—274.

1442. —— Liparis Fabrici Kr. u. lineatus Kr.
Zie: *Kröyer's* naturhist. Tidsskr. N. R. 1849. II, bl. 274—290.

—— Zie: *Gaimard*. No. 925.

1443. **Krynicki**, (J.) Schilus Pallasii descriptus et icone illustratus. Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Nouv. mém. soc. natur. Moscou. 1832. II, bl. 441—446.

1444. **Küster**, (H. C.) Systematisches Verzeichniss der in der Umgegend Erlangens beobachteten Thieren. Erlangen, Blasing. 1840. gr. 8°.
Zie aldaar: Namenverzeichniss der Fische der Pegnitz- und Regnitz-Gewässer. Dezelfde schrijver noemt nog 29 visschen uit de omstreken van Nürnberg, in het door Lochner uitgegeven werk: Nürnberg's Vorzeit. Nürnberg, 1845. bl. 364.

1445. **Lacépède**, Sur le Polyodon feuille [Spatularia folium.]
Zie: Bull. des scienc. soc. Philom. 1797. I, 2, bl. 49. *Millin*, Magas. encycl. 1797. III, 4, bl. 13—14. *K. B.'s G.*

1446. **Lambert**, (G.) Poissons vivipares en Californie. *B. N. H. M.*
Zie: Soc. d. sc., arts et lett. du Hainaut. Mons, 1845

1447. **Lamont**, (A.) Notice of the colossal Ray or Skate; with an account of the capture of one, at Port Royal, Jamaica. [Ceratoptera Johnii M. H.]
Zie: *Jameson's* Edinb. phil. journ. 1824. XI, bl. 113—118. *Froriep's* Not. 1728. VIII, No. 158, bl. 53—56.

1448. **Lamouroux**, (J. V. F.) Note sur la Montée.
Zie: Nouv. bull. scienc. soc. Philom. 1812. III, bl. 181.

1449. **Langguth**, (G. A.) Programm. de Torpedinibus quibusdam notis. Wittenb., 1777. 4°.

1450. —— Dissertatio de Torpedine veterum, genera Raja. Resp. *J. S. T. Frenzel*. Wittenb., 1777. 4°.

1451. —— Dissertatio de Torpedine recentiorum genera Anguilla. Resp. *J. A. Garn*. Wittenb., 1778. 4°.

1452. **Laporte**, (E.) Faune ichthyologique, ou histoire naturelle des poissons qui se trouvent dans le département de la Gironde. Bordeaux, Lafargue. 1856. 8°.

1453. **Latham**, (John) An essay on the various species of Sawfish [Pristis.] Met twee platen. *B. L. H.*
Zie: Transact. Linn. soc. London. 1794. II. bl. 273—282.

1454. **Latham** (J.) et **H. Davies,** Faunula indica, id est catalogus animalium Indiae orientalis quae hactenus naturae curiosis innotuerunt. Secundus curis editus, correctus et auctus a *J. H. Forster*. Halae, 1795. folio.

1455. **Latourrette, (de)** Sur le Carpeau de Lyon. *B. L. H.*

Zie: Observ. et mém. sur la Phys. par *Rozier*. 1775. VI, bl. 271—280.

Lay, (G. T.) Zie: Zoology.

1456. **Leach, (W. E.)** Description of a Sword-fish [Xiphias Rondeletii] found in the Frith of Forth in June 1811. Met afbeeldingen.

Zie: Mem. Werner nat. hist. soc. 1818. II, bl. 58—60.

1457. —— Some observations of the genus Squalus of Linné with descriptions and outline figures of two British species. Met afbeeldingen.

Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1818. II, bl. 61—66.

1458. —— Description de deux espèces de Thynnus Fabr. [Th. Brownii, Th. variabilis] découvertes dans la Nouvelle Hollande.

Zie: *Brown*, Journ. de phys. 1819. LXXXVIII, bl. 178.

1459. Lebensweise (Die) des Aals.

Zie: *Froriep's* N. Notizen. 1841. XIX, bl. 341—342. *B. L. H.*

1460. **Leckenby, (J.)** On a species of Pipe-fish [Syngnathus aequoreus?] lately found at Scarborough. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 3 Ser. 1858. II, bl. 416—417.

1461. **Ledel, (Sam.)** Carpiones diu viventes. *B. L. H.*

Zie: Ephemer Acad. nat. cur. Dec. 2 1691. (1692.) bl 28—29.

1462. **Leiblein,** Versuch einer Aufzählung der Fische des Maingebietes.

Zie: Correspondenz-Blatt. Zool.-mineral. Vereins in Regensburg. 1853. VII, bl. 97—127, 183—185.

1463. **Leigh, (Ch.)** Natural history of Nottinghamshire. London, 1712. fol.

1464. —— The natural history of Lancashire, Cheshire, and the peak of Derbyshire. Oxford, George West. 1700. folio. Met portret, kaart en 25 platen. *B. T. G.*

Fishes: blz. 130—147.

1465. **Lemarié, (Eug.)** Poissons des départements de la Charente, de la Charente-inférieure, des Deux-Sèvres, de la Vendée et de la Vienne. Niort, 1866. gr. 8o.

1466. **Lepechin, (J.)** Descriptio piscis [Cyprini sp.] *B. B. G. R.*

Zie: Novi comment. Acad. Petropol. 1771. XV, bl. 491—493.

1467. —— Descriptio Cyclopteri lineati. Met afbeeldingen *B. B. G. R.*

Zie: Nova comment. Acad. Petropol. 1773. XVIII, bl. 322—325.

1468. —— Descriptio piscis e Gadorum genere, Russis Saida dicti. [Gadus Saida.] Met eene plaat. *B. B. G. R.*

Zie: Nova comment. Acad. Petropol. 1773. XVIII, bl. 512—521.

1469. —— Beschreibung des Russischen Reichs. Altenburg, 1774—83. 3 dln. 4o.

Dit werk verscheen oorspronkelijk in het Russisch, te St. Petersburg. 1771—1780. 3 dln. 4o. Lepechin beschrijft daarin verschilleude visschen.

1470. —— Varietas Acipenseris stellati oppido rara descripta. *B. L. H.*—*B. G. R.*

Zie: Nova acta Acad. Petropol. 1791, (1795). IX, hist. bl. 35—38.

1471. **Léry, (Jean de)** Histoire d'un voyage faict en la terre du Brésil dite Amérique, contenant la navigation et choses remarquables, veues sur mer par l'aucteur, le comportement de Villegaguon en ce pays-là, les moeurs et façons de vivre des sauvages amériquains, la description de plusieurs animaux, etc. (La Rochelle) impr. pour Ant. Chuppin. 1578. kl. 8o.

Eerste druk. Herdrukt in 1580, 1594, [*B. L. H.*] 1599 en 1600. Het 12e hoofdstuk handelt over de visschen.

1472. **Lesauvage**, (**E.**) Note sur une nouvelle espèce du genre Ammodytes [A. lanceolatus.]

Zie: Bull. scienc. soc. Philom. 1824, bl. 140—141. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1825. IV, bl. 261—262.

1473. **Leske**, (**N. G.**) Ichthyologiae Lipsiensis specimen. Lipsiae, W. Vogel. 1774. 8_0.

1474. **Lesson**, (**R. P.**) Hippocampus abdominalis nov. sp.

Zie: *Férussac*, Bull. scient. nat. 1827. II, bl. 127—128. *B.L.H.—N.A.M.*

1475. —— Diacope macelor nov. sp.

Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1827. XII, bl. 138—139. *B.L.H.—N.A.M.*

1476. —— Description du nouveau genre Ichthyophis et de plusieurs espèces inédites ou peu connues de poissons recueillis dans le voyage autour du monde de la corvette la Coquille. *B. L. H.*

Zie: Mém. de la soc. d'hist. nat. de Paris. 1828. IV, bl. 397—412. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1829. XVII, bl. 299—301. Isis. 1832. bl. 487—488.

1477. **Lesueur**, (**C. A.**) Deux espèces non encore décrites du genre Callionymus [C. Risso et elegans.] Met platen.

Zie: Bullet. scient. soc. Philom. 1814, bl. 5—6.

1478. —— Nouvelles espèces de Raies et autres poissons. Avec 16 planches. Philad., 1817. 8_0.

1479. —— Descriptions of several new species of North American fishes.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 222—235, 359—379.

1480. —— Description of several new species [Squalus, Salmo] of North-American fishes. Met 3 platen.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1818. 1, bl. 222—235. 359—368.

1481. —— Description of several species of Chondropterygious fishes of North-America with their varieties. Met eene plaat.

Zie: Transact. Americ. philos. soc. N. S. 1818. I, bl. 380—394.

1482. —— Notice sur quelques poissons [Pameledus albidus; P. nebulosus, etc.] découverts dans les lacs du Haut Canada, durant l'été de 1816.

Zie: Mém. du Muséum. 1819. V, bl. 148—161. (Met twee platen). Extr. Ann. génér. de sc. phys. 1820. IV, bl. 42—45. *B. L. H. — N. A. M.*

1483. —— Descriptions of three new species of the genus Raia.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. 1, bl. 41.

1484. —— Short descriptions of five (supposed) new species of the genus Murena.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 81.

1485. —— Descriptions of two new species of the genus Gadus.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 83.

1486. —— Description of a new species of the genus Cyprinus.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 85.

1487. —— A new genus of fishes proposed under the name of Catostomus, and the characters of this genus, with those of its species indicated.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 88, 102.

1488. —— Descriptions of four new species and two varieties of the genus Hydrargira.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 126.

1489. **Lesueur**, (C. A.) Descriptions of several species of the genus Esox of North America.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 413.

1490. —— Description of a new genus, and several new species of fresh-water fish, indigenous to the United States.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1821. II, bl. 2—8.

1491. —— Descriptions of two new species of Exocoetus.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1821. II, bl. 8.

1492. —— Observations on several genera and species of fishes belonging to the natural history of Esoces.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1821. II, bl. 124.

1493. —— Description of several species of the genus Raia Linn. of North America. With 4 plates.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1822. VI, bl. 100—121.

1494. —— Descriptions of four new species of Muraenophis.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1825. V, 1, bl. 107—109.

1495. —— Description of a new species of the genus Saurus Cuv. [S. minutus.] Met eene plaat.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1825. V, P. 1. bl. 118—119. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1827. XII, bl. 137—138.

1496. —— Description of several new species of Cuttlefish.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1821. II, bl. 86—101.

1497. —— Descriptions of five new species of the genus Cichla of Cuvier.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1821. II, bl. 214.

1498. —— Descriptions of three new species of the genus Sciaena.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1821. II, bl. 251.

1499. —— Description of a Squalus of a very large size, which was taken on the coast of New-Jersey.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1821. II, bl. 363.

1500. —— Description of two new species of the genus Batrachoid of Lacépède.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1823. III, bl. 395.

1501. —— Description of two new species of the Linnean genus Blennius.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1824. IV, bl. 361.

1502. Lettre sur l'histoire naturelle des poissons de la Lorraine et sur les ombres coloriées en bleu, observées au Hâvre en 1783. 8o. (16 bladz.)

1503. **Leuckart**, (F. S.) Ueber das Genus Lepidosiren.

Zie: *Froriep's* N. Not. XIII, No. 266, bl. 17—18. *B. L. H.*

1504. **Leuckart**, (R.) Nachweis von Porenkanälchen in den Epidermiszellen von Ammocoetes.

Zie: Verhandlgn. d. phys. med. Ges. in Würzburg. 1856. VII, 2 Heft, bl. 193—195.

Kölliker, Allgemeine Bemerkungen hierüber. Ibid. bl. 195—198.

1505. —— Ueber die allmählige Bildung der Körpergestalt bei den Rochen. Zur Entwickelungsgeschichte von Torpedo marmorata. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Zeitschr. f. wissensch. Zoologie. 1859. II, bl. 254—267.

1506. —— Bau und Entwickelungsgeschichte der Pentastomen. Leipzig, 1860. 4o. Met 6 platen.

1507. **Leydig, (Fr.)** Ueber die Haut einiger Süsswasserfische.
Zie: Zeitschr. f. wiss. Zool. 1851. III, bl. 1—12. *B. L. H.*

1508. —— Einige histologische Beobachtungen über den Schlammpeitzger [Cobitis fossilis.]
Zie: *Müller's* Archiv f. Anat. 1853. bl. 3—8. *B. L. H.*

1509. —— Histologische Bemerkungen über den Polypterus bichir. Met twee platen. *B. L. H.*
Zie: Zeitschr. f. wiss. Zool. 1854. V, bl. 40—74.

1510. **Lichtenstein, (K. M. H.)** Ueber einige neue Arten von Fischen aus der Gattung Silurus.
Zie: *Wiedemann's* Zool. Magaz. 1819. 1, 3. bl. 57—63.

1511. —— Die Werke von Marcgrave und Piso über die Naturgeschichte Brasiliens, erläutert aus den wieder aufgefundenen Original-Abbildungen.
Zie: Abhandl. Berl. Akad. Wissensch. 1820—21. bl. 267—288; 1826. (Phys. Klasse.) bl. 49—65. *B. L. H.*

1512. **Liénard,** Sur quelques poissons de l'île Maurice.
Zie: l'Institut. 1836. IV, No. 167, bl. 240. No. 175, bl. 305. *B. L. H.*

1513. —— Description d'une nouvelle espèce de Girelle, dite Julies Laportei.
Zie: Act. soc. Linn. Bordeaux. 1845. XIV. bl. 112—114.

1514. —— Orthagoriscus lanceolatus n. sp. *B. N. A. M.*
Zie: Revue zool. 1840. bl. 291—292. (Met eene plaat.) Magas. de zool. 1841. Poiss. pl. 4. (bl. 8.)

1515. **Liljeborg, (N.)** Om Insjöfiskar i Norrige.
Zie: Oefvers. k. vet. Akad. Förhandlgr. Stockholm, 1845. bl. 213—214.

1516. —— Ny art af Fiskslägtet Platessa.
Zie: Oefvers. k. vet. Akad. Förhandl. Stockholm. 1850. bl. 5—6.

1517. **Linck, (Joan. Guil.)** De Raja torpedine. Lipsiae. Sommer. 1788. 8°.

1518. **Lindroth, (P. G.)** Gymnetrus Grillii uptäckt och beskrifven. Met eene plaat.
Zie: K. vet. Akad. nya Handlgr. 1798. XIX, bl. 288—298.

1519 **Lindsay, (Alex.)** On the Amphioxus lanceolatus.
Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1857. 2 Ser. XX, bl. 339—340.

1520. **Linnaeus, (C.)** Beschreibung von Gold- und Silberfischen. Met afbeeldingen. *B. L. H.*
Zie: Abhandlgn. d. Schwed. Akad. 1740. II, bl. 175—184.

1521. —— Cyprinus pinnae ani radiis 11, pinnis albentibus, Staem Suecis, descriptus [Cyprinus grislagine.] *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Acta soc. Upsal. 1744—50. bl. 35—36.

1522. —— Fauna Suecica sistens animalia Sueciae regni: Quadrupeda, aves, amphibia, pisces, insecta, vermes, distributa per classes et ordines, genera et species. Cum differentiis specierum, synonymis autorum, nominibus incolarum, locis habitationum, descriptionibus insectorum. Lipsiae, W. Vogel. 1800. 8°. *B. U. H.*
—— Uitgave van 1746. *B. T. G. — N. A. M.*

1523. **Linsley, (J. H.)** Catalogue of the fishes of Connecticut, arranged according to their natural families.
Zie: *Silliman*, Americ. journ. 1844. vol. 47, bl. 55—80.

1524. **Lloyd, (L.)** The Game-birds and wild fowl of Sweden and Norway, together with an account of the seals and saltwater fishes of those countries.

With a map and illustrations in chromo-lithography and wood-cuts. London, Day and Son, 1867. 8o.

1525. **Löffler,** (H.) Ueber einige einheimische Fische.

Zie: Preuss. Provinzialbl. 1837. XVIII, bl. 539—547.

1526. **Löfling,** (P.) Iter Hispanicum eller Resa til Spanska Landerna utgifven af *C. Linnaeus*. Stockholm, 1758. 8o. Met platen.

Löfling beschrijft 9 visschen.

Eene Hoogduitsche vertaling door A. B. Kölpin verscheen: Berlin, 1776. 8o.

1527. **Loosjes,** (P.) Leerzame zamenspraken over eenige dieren, vogels, insecten en visschen. Met platen. Te Amsterdam, bij de Erven F. Houttuin. 1769. 8o.

1528. **Lorck,** (C. G.) Fauna Prussica. Abbildungen der Säugethiere, Vögel, Amphibien und Fische Preussens. Königsberg. (Gräfe und Unzer.) 1834, 35. 3 stukken. gr. 4o. Met 52 kopergravuren.

1529. **Lorinzi,** (Stef.) Osservazioni interno alle Torpedini. Con 5 tav. Firenze, 1678. 4o.

1530. —— The curious and accurate observations on the dissections of the Cramp-fish, done into english by *J. Davis*. With 5 pl. London, 1705. 4o.

1531. **Lott,** (Fr. van der) Kort bericht van den Congeraal, ofte Drilvisch.

Zie: Verhand. Holl. maatsch. d. wet. Haarl. 1762. VI, 2. bl. 87—95. *K. B. 's G. — B. L. H. — T. G. — N. A. M. — B. G. R. — R. D.*

1532. **Lovetsky,** (A.) Sur les espèces du genre Esturgeon, appartenant aux eaux de l'empire Russe. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: *Férussac*, Bull. sc. natur. 1830. XXIII, bl. 131—134. *Froriep's* Notizen. 1831, XXX. bl. 99—101.

1533. —— Diagnosis piscium ad genus Acipenserinum pertinentium, praeprimis eorum qui habitant in aquis Imperii Rossici. (Met 5 platen.)

Zie: Nouv. mém. soc. natur. Moscou. 1834. III, bl 253—264. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1830. XXIII, bl. 131—134. *Froriep's* Not. No. 645, 1831. bl. 99—101. *B. L. H.*

1534. **Low,** (G.) Fauna Orcadensis, or the natural history of the quadrupeds, birds, reptiles and fishes of Orkney and Shetland. From a manuscript in the possession of W. E. Leach. Edinburgh, Constable. 1813. 4o. Met platen.

1535. **Low,** (Hugh) Sarawak; its inhabitants and productions. Being notes during a residence in that country. London, R. Bentley. 1848. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fish and fishing establishments. bl. 88, 89. Dyak angling. bl. 311. List of fish of Borneo. bl 412—13.

1536. **Lowe,** (R. T.) Description of a new genus of Acanthopterygian fishes [Alepisaurus ferox.] Met twee platen. *B. L. H. — R. D.*

Zie: Transact. zool. soc. London. 1835. I, bl. 123—128, 395—400. (Abstr.) Proceed. zool. soc. London. I, 1833. bl. 104. *Froriep's* Not. XXXVIII. No. 835. 1833, bl. 330. Isis, 1836. bl. 395—396. 1837. bl. 274—275.

1537. —— Characters of a new genus Leirus, and of several new species of fishes from Madeira [Serranus marginatus, Beryx splendens, Rhombus Maderensis, Crenilabrus trutta, Centrina nigra, etc.] *B.L.H.—N.A.M.—R.D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1833. I, bl. 142—144.

1538. —— Piscium Maderensium species quaedam novae, vel minus rite cognitae breviter descriptae. [Serranus fimbriatus, S. fuscus, Priacanthus fulgens, etc.]

Zie: Transact. Cambr. Phil. soc. 1838. VI, bl. 195—202.

1539. **Lowe,** (R. T.) On new species of fishes from Madeira. [Scorpaena ustulata, Nauclerus abbreviatus, etc.] *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1840. VIII, bl. 36—39; Ann. nat. hist. 1841. VII, bl. 92—94.

1540. —— A synopsis of the fishes of Madeira, with the principal synonyms, Portugese names, and characters of the new genera and species.

Zie: Transact. zool. soc. 1842. II, bl. 173—200. *B. L. H.*

1541. —— Supplement to „A synopsis of the fishes of Madeira".

Zie: Transact. zool. soc. London. 1842, (1849.) III, bl. 1—20. Isis. 1844, bl. 759—764. *B. L. H.*

1542. —— Notices of fishes newly observed or discovered in Madeira during 1840—42. [Seriola gracilis, Brama longipinnis, Taractes asper, Pteraclis papilio, etc.] *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1843. XI, bl. 81—95.

1543. —— History of the fishes of Madeira. With original figures from nature of all the species by *C. E. C. Norton* and *M. Young*. London, J. van Voorst, 1843—44. roy. 8o.

1544. —— On a new genus of the family Lophidae [Chaunax], discovered in Madeira. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1846. XIV, bl. 81—84. Ann. of nat. hist. 1846. XVIII, bl. 416—418. (Met eene plaat.) Transact. zool. soc. London, 1849. III, bl. 339—344.

1545. —— An account of fishes discovered or observed in Madeira since the year 1842. *B. L. H.*

Zie: Transact. zool. soc. London. 1859. XVIII, bl. 247—253. Ann. of nat. hist. 1852. X, bl. 49—55.

1546. —— Description d'un nouveau genre de poisson de la famille des Murénoïdes [Belonopsis Leuchtenbergii.] Met eene plaat. (Avec des remarques de *M. Brandt*.) *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Mém. prés. à l'Acad. St. Pétersb. 1851. VII, bl. 169—176. Ook afzonderlijk: St. Pétersb., 1851 (Leipz. L. Voss.) 4o.

1547. **Lubach,** (D.) De Europeesche Meerval. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Album d. Natuur. 1852. bl. 209.

1548. **Lüneburg,** Beiträge zur Naturkunde des Fürstenthums Lüneburg. Lüneburg, 1861.

Zie aldaar: Fische, blz. 17.

1549. **Lunel,** (G.) Revision du genre Castagnole [Brama] et description d'une espèce nouvelle, Brama Saussurii. Met twee platen. *B. N. A. M.*

Zie: Mém. soc. phys. et d'hist. nat. Genève. XVIII. 1865.

1550. **Lütken,** (Chr.) Nogle Bemaerkninger om Naeseborenes Stilling hos de i gruppe med Ophisurus staaende slaegter of Aalefamilien. Met eene gesteendr. plaat. 1851. gr. 8o. *B. L. H.*

Zie ook: Archiv f. Naturgesch. 1852. I, bl. 255—276.

1551. —— Bemaerkninger om Liparus lineatus. Kjöbenh., 1862. gr. 8o.

1552. —— Ichthyologiske Notiser. *B. N. A. M.*

Zie: Vidensk. Meddel. naturh. Foren. Kjöbenh. (1865) 1866. bl. 205—223.

1553. —— Om Ganoidernes Begraendsning of Inddeling. *B. N. A. M.*

Zie: Vid. Meddel. naturh. Foren. Kjöbenh. 1868. (1869) bl. 1—82.

Een uittreksel verscheen in: Geolog. magaz. 1868. V, onder den titel: Porf. Kner, On the classification of the Ganoids.

Zie naar aanleiding van dit geschrift, een brief van den schrijver aan prof. Geinitz, in: Bibliothèque univ. et Revue suisse. Archives, No. 159. bl. 283—296.

1554. **M'Clelland, (J.)** Description of the [so called] Mountain Trout of Kemaon. Met eene plaat.

Zie: Journ. of the Asiat. soc. of Bengal. 1835. IV, bl. 39—41.

1555. —— Communication on the subject of two small fishes from a hot spring at Pooree.

Zie: Proc. of the Asiat. soc. 6 June 1838. — Journ. of the Asiat. soc. of Bengal. 1838. VII, P. 1, bl. 465.

1556. —— Observations on six new species of Cyprinidae, with an outline of a new classification of the family.

Zie: Journ. Asiat. soc. Bengal. 1838. VII, bl. 941—947.

1557. —— Indian Cyprinidae. (Extract from the Asiatic researches. XIX, 2.) With 25 pl. Calcutta, 1839. 4_0.

1558. —— Indian Cyprinidae. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1842. VIII, bl. 35—46, 108—121, 192—203. (Zie: D. H. Storer.)

1559. —— On the freshwater fishes collected by Will. Griffith during his travels from 1835—1842.

Zie: Calcutta journ. nat. hist. 1842. II, bl. 560—589.

1561. —— On Isinglass in Polynemus sele Buch., a species which is very common in the Estuaries of the Ganges. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Journ. of the Asiat. soc. of Bengal. 1840. VIII, bl. 203—207. Ann. of nat. hist. 1840. IV, bl. 401—405.

1562. —— On two undescribed species of Skate or Raidae [Myliobates macroptera and Trygon variegatus.] Met eene plaat.

Zie: Calcutta journ. nat. hist. 1841. I, bl. 59—60. Isis. 1843. bl. 805—806.

1563. —— Remarks on a new genus of thoracic Percoid fishes, Cestreus. Met afbeeldingen.

Zie: Calcutta journ. nat. hist. 1842. II, bl. 150—152.

1564. —— Description of a collection of fishes made at Chusan and Ningpo in China by *G. R. Playfair*. Met 5 platen.

Zie: Calcutta journ. nat. hist. 1844. IV, bl. 390—413.

1565. —— Apodal fishes of Bengal. Met 10 platen.

Zie: Calcutta journ. nat. hist. 1845. V, bl. 151—229.

1566. —— Description of four species of fishes from the rivers at the foot of the Boutain mountains.

Zie: Calcutta journ. nat. hist. 1845. V, bl. 274—282.

1567. **Mc Coy, (F.)** Note on the Irish species of Cephaloptera [Pterocephala.] Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1847. XIX, bl. 176—178.

1568. —— Notes on the Australian species of Arripis.

Zie: Transact. and Proceed. R. soc. Victoria. 1865. VI. — Ann. and mag. nat. hist. Sept. 1865. *B. L. H.*

1569. —— On some new or rare fish occurring on the coast of Ireland. [Trigla Blochii, Cottus Groenlandicus, Thynnus pelamys.]

Zie: Ann. of nat. hist. 1841. VI, bl. 402—408. *B. L. H.*

1570. **Macdonald, (J. D.)** On the characters of the type of a proposed new genus of Mugilidae inhabiting the fresh waters of Viti-Levu, Feejee group; with a brief account of the native mode of capturing it. Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1869. bl. 38—40.

1571. **Macdonald (J. D.)** and **Ch. Barrow,** On a supposed new species of Galeocerdo from the Southern seas. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 368—371. Met eene plaat.

1572. —— Notes on Heptranchus indicus. Met eene plaat.

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 371—373. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1573. **M'Donnell, (Rob.)** Observations on the habits and anatomy of the Lepidosiren anuectens. Dublin, M. H. Gill 1860. gr. 8o. Met 4 gesteendrukte platen. *B. L. H.*

Zie: Zeitschr. f. wissensch. Zoologie. 1860. X, bl. 409—411.

1574. **Machado, (Ant.)** Catálogos de los peces que habitan ó frecuentan las costas de Cádiz y Huelva, con inclusion de los del rio Quadalquivir. Sevilla, 1856. 4_0.

1575. **Macri, (Saverio)** Osservazioni intorno ad una novella spezie de Squalo (Squ. isodus [Selache maxima test. M. et H.]) Met twee platen.

Zie: Mem. della R. Accad. d. sc. di Napoli. 1819. I, bl. 55—102. Extr. *Férussac,* Bull. sc. nat. 1827. X, bl. 166—168. *B. L. H. — N. A. M.*

Magnus. Zie: *Olaus Magnus.*

1576. **Maillard, (L.)** Notes sur l'île de la Réunion (Bourbon.) Paris, Dentu, 1863. 8o. Met 27 platen.

Zie aldaar: Faune ichthyologique par *A. Guichenot.*

1577. **Maitland, (R. T.)** De Klomp- of Molensteen-visch [Mola aspera Bonap.] *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Jaarb. v. h. zool. genootsch.: Natura artis magistra. Amst. 1859. bl. bl. 140—150.

1578. —— De moddervisch. Lepidosiren annectens. Amsterdam, 1863. gr. 8o. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

1579. —— Systematische beschrijving der dieren, welke in Noord-Nederland of aan deszelfs kusten voorkomen, met bijvoeging van derzelver synonymen, benevens de plaatsen, waar dezelve gevonden zijn. gerangschikt naar „*J. van der Hoeven's* Handboek der Dierkunde". 2e uitgave. Leiden, C. C. van der Hoek. 1851. 8o. *B. N. A. M. — R. D.*

1580. **Malm, (A. W.)** Om Syngnathus typhle och acus. *B. N. A. M.*

Zie: Ofvers. K. vet. Förhandl. Stockholm. 1852. bl. 82—85. *Sundevall's* aanmerkingen daarover. ibid. bl. 85—92.

1581. —— Ichthyologiska Anmerkningar. Met eene plaat. *B. N. A. M.*

Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. Stockholm. 1852. bl. 224—234.

1582. —— Hemiramphus balticus Hornsch. *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* Tagesber. 1852. No. 467. (Zoolog. II) bl. 264.

1583. —— De flundre-artada Fiskarnas Kropps byggnad är mera skenbart än verkligt osymmetrisk. Met eene plaat. *B. N. A. M.*

Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandl. Stockholm. 1854. bl. 173—183.

1584. —— Beskrifning öfver en för Skandinaviens ny art af slägtet Raja [Circularis.] *B. N. A. M.*

Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandl. Stockholm. 1857. bl. 187—193.

1585. —— Bidrag till Kännedom af Pleuronectoidernas utveckling och byggnad. Met 2 platen.

Zie: Svensk. vet. Akad. Handl. 1868. VII, bl. 28.

1586. **Malmgren, (A. J.)** Kritische Uebersicht der Fisch-Fauna Finlands. Aus dem Schwedischen von *C. F. Frisch.*

Zie: Uebers. der Verhandl. K. Schwed. Acad. der Wissensch. 1863. 8o.

1587. **Malmgren**, (**A. J.**) Kritisk Oefversigt af Finlands Fiskfauna. Akademisk Afhandling. Helsingsfors, J. C. Frenckell. 1863. gr. 8o.

1588. —— Bidrag til Finmarkens Fiskfauna. *B. N. A. M.*
Zie: Oefvers. vet. Akad. Förhandl. 1867. No. 5. bl. 259—265.

1589. —— Om Spitsbergens Fiskfauna.
Zie: Oefvers. Svensk. vet. Akad. Förhandl. (1864.) 1865.

Man, (**J. C. de**) Zie: Bijdragen tot de geneesk. plaatsbeschrijving van Nederland. No. 1702.

1590. **Mandelslo**, (**J. A.**) Voyages célèbres et remarquables faits de Perse aux Indes Orientales. Contenant une description nouvelle et très curieuse de l'Indostan, de l'Empire du Grand-Mogol, des iles et presqu'iles de l'Orient, des royaumes de Siam, du Japon, du Congo, de la Chine etc. Traduits de l'original par *A. de Wicquefort*. Nouvelle édition, revue et corrigée. A Leide, chès Pierre van der Aa. 1713. 2 dln. 1 bd. folio. Met gegravecrde platen en kaarten. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L.*

Zie aldaar: Poissons dans l'île de Baly, bl. 396; dans l'île de Ceylan, bl. 280; dans le royaume de la Chine, bl. 559, 573; dans le royaume de Guzarata, bl. 88, 209; dans l'île de St. Hélène, bl. 670; dans l'île Maurico, bl. 627; dans l'île de St. Thomas, bl. 675; dans les îles Vertes, bl. 684; Poissons qui présagent changement de temps, bl. 634; Poissons volans, bl. 619, 620, 673; Diverses espèces de poissons, bl. 620, 621, 623; Baleines qui se trouvent sur les côtes du Japon, bl. 464; dans la mer près de la ligne équinoctiale, bl. 623; Sur les côtes de l'île St. Thomas, bl. 675.

1591. **Mangolt**, (**Gr.**) Fischbuch. Von der Natur und Eigenschaft der Vischen, insonderheit deren so gefangen werdend im Bodensee, und gemeinlich auch in anderen Seen und wassern, durch den wohlgeleerten Gregorium Mangolt beschrieben, vormals nie gesähen. Item ein ander büchlin, wie man visch und vögel fahen sölle, mit dreyssig neuwen und bewärten Recepten. Auch zu was zeyten im gantzen jar ein yeder visch am besten seye. Getruckt zu Zürich. (znd. jr.) [1557?] 12o. Met tusschen den tekst gedrukte houtsneden.

Van dit hoogst zeldzame boekje bestaan verschillende nadrukken, zonder naam van schrijver, jaartal en houtsneden. Zie b. v. afd. Rivierwisscherij: Fischbuchlein.
Vergelijk: *v. Siebold*, Die Süsswasserfische von Mittel-Europa. Leipzig, 1863. bl. 31.

1592. **Marcoy**, (**P.**) Voyage à travers l'Amérique du Sud, de l'Océan pacifique à l'Océan atlantique. Illustré de 626 vues, types, etc. et accompagné de 20 cartes. Paris, L. Hachette. 1869. 2 dln. 4o.

Zie aldaar: Poissons de l'Ucayali-Amazone et des lacs qui profilent ses rives. II, bl. 145. Capture de Lamantins, bl. 153.

1593. **Marcusen**, (**Joh.**) Vorläufige Mittheilung aus einer Abhandlung über die Familie der Mormyren.

Zie: Bull. phys. math. Acad. St. Pétersb. 1854. XII, bl. 1—14. Mélang. biolog. II, I. 1854. bl. 33—51. Extr. l'Institut, 1854. XXII. No. 1085. bl. 361. *B. B. G. R.*

1594. **Marcy**, (**R. B.**) Natural history of the Red river of Louisiana. Washington, R. Amstrong. 1853. 8o.

Zie aldaar: Zoology by *R. B. Marcy*, *T. F. Baird*, *C. Girard*, *C. B. Adams* and *G. C. Shumard*.

1595. **Marees**, (**Pieter de**) Beschryvinge van de Goudt-Kust Guinea. Alsmede een voyage naer deselve. Waerin den Aert des Landts ...., Gedierten, vogelen, visschen... en visscherije der Swarten..... seer duydelijck beschreven worden. t' Amsterdam, by Joost Hartgers. 1650. 4o. Met 5 kopergrav. in den tekst en een op den titel. *K.B.'sG.—B.L.H.—R.L.*

Zie aldaar: Van wat smaeck ende gestaltenisse dat de visschen zijn, die men alhier vint, ofte gevangen worden, bl. 89—92. De eerste uitgave verscheen: Amsterdam, by Cornelis Claesz. Anno 1602. 4o. oblong. [*B. L. H.*] Vergelijk: *Tiele*, Mémoire bibliogr. s. l. journaux d. navig. Néerland. bl. 148—154.

1596. **Marié, (Le)** Observation sur un poisson de mer des Indes, nommé Lézard d'eau. *B. L. H. - - B. G. R.*

Zie: Mém. Acad. sc. Paris. 1751. Hist. bl. 36.

1597. **Marion de Procé,** Notice sur plusieurs espèces nouvelles de poissons.

Zie: Journ. de phys. 1822. XCV, bl. 235—240. *B. L. H.*

1598. **Marsden, (W.)** History of Sumatra, containing an account of the government, laws, customs, and manners of the native inhabitants. Third edition, revised and enlarged. London, 1811. 4°. Met een atlas met platen en kaarten in folio. *K. B. 's G. — B. L. H.*

Fishes: bl. 122, 123. Fishing: bl. 186.

1599. **Marshe, (Thom.)** A briefe collection and compendious extract out of the Cosmography of Seb. Munster. Wherein is made.... a true report of the nature and properties of certaine fowles, fishes, monsters, etc. London, 1574. 8°.

1600. **Marsigli, (L. F. de)** Description du Danube, depuis la montagne de Kalenberg jusqu'au confluent de la rivière Jautra, contenant des observations géographiques, hydrographiques, historiques et physiques. La Haye, Jean Swart. 1744. 6 dln. br. folio. *B. L. H.*

Zie aldaar, IV: Les poissons du Danube. Met 33 platen.
De oorspronkelijke uitgave in het latijn, Hag.-Comit. 1726. 6 dln. folio. *B.N.A.M.*

1601. **Martens, (E. von)** Ueber einige Brachwasserbewohner aus den Umgebungen Venedigs. [Cyprinodon fasciatus, Hydrobia stagnalis, etc.]

Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1858. XXIV, bl. 152—208. *B. L. H.*

1602. —— Ueber eine neue Art von Rochen, Trygonoptera javanica.

Zie: Monatsber. Acad. Wiss. Berlin, April 1864.

1603. —— Ueber Süsswasserfische von Borneo.

Zie: Sitzungsber. Gesellsch. naturf. Freund. Berlin, 1864.

1604. —— Ueber einige Fische und Crustaceen der süssen Gewässer Italiens. Berlin, 1857. Met 2 platen. *B. L. H.*

Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1857. XXIII, bl. 148—204.

1605. —— Ueber einige Ostasiatische Süsswasserthiere.

Zie: *Wiegmann's* Archiv. XXXIV, I, bl. 17. *B. L. H.*

1606. **Martens, (G. von)** Reise nach Venedig. Mit 3 Kupfern, 7 Lithogr. und 1 Karte. Ulm, Stettinsche Buchhandlung. 1824. 2 dln. gr. 8°.

Zie: I, bl. 46—68: Vissehen van den Donau.

1607. **Martin, (Montgommery)** History of the British Colonies. London, James Cochrane and C°. 1834. 5 dln. gr. 8°. Met kaarten. *B. R. L.*

Zie aldaar:

II. (The West-Indies). Ichthyology of British Guyana. bladz. 113. The Low-low, Sun-fish, Tetroden, etc. 114. The Peri-Cartabac, Pacon, etc. 115—117. Fish of Jamaica. 186. Ichthyology of Trinidad. 241. Varieties of fish of Antigua. 361.

III. (North-America). Fish of Canada. 103, 258. Fish caught and exported from New-Foundland. 496. Cod fisheries at New-Foundland and Labrador. 497—99. Process at curing and salting the Cod. 500—501. Extent of the Seal fishes. 502. Catching the Seals. 503. Fishery of New-Foundland and produce. 504. French and American trade in fish 506.

IV. (Africa—Australasia). Varieties and quantity of fish of South-Africa, 78. Fishes of South-Wales. 294. Ichthyology of van Diemen's Island. 436. Poisonous fish. 437. Fish of St. Helena. 530. Ichthyology of Western Africa. 589.

V. (Europe). Ichthyology of Gibraltar. 82. Fish exported therefrom. 83—84. Fish of Malta. 258—59. Fish of Corfu. 349.

1608. —— The history, antiquities, topography and statistics of Eastern India; in relation to their geology, mineralogy, botany, agriculture, commerce, manufactures, fine arts, population, religion, education, statistics,

etc. Collated from the original documents at the East Indian House. London, W. H. Allen. 1838. 3 dln. gr. 8°. Met een aantal gesteendr. platen. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar, I: Fisheries of the river Son. bl. 227; of the Ganges, 228. Varieties of fish. 229, 506.

II: Fishes of the district of Gorukhpoor. 508. Modes of catching fish. 509. Fishermen. 510. Fishes of Dinajpoor. 766. Various modes of catching fish. 767. Traps for fish described. 768. The different nets used. 769. (Met afbeeld.) Casting nets much used. 771. The fisheries on the Mohanonda. 772. Duties levied on fishermen. 773—774.

III: Indifferent supply of fish in Puraniva. 190. Fishermen, nets, lading. 191. Right of fishing. 192. Eels. 193. Fish of Ronggopoor. 584—585. Various methods of catching fish. 586—591. Rents for fishing. 592. Number of fishers. 593.

Martinet, Zie: *de Sauvigny.*

1609. **Maslowsky,** Neue Beiträge zur Bestätigung der Fischart Aspius Owsianka Czernay. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Bull. soc. impér. natur. Moscou. 1854. XXVII, bl. 442—452.

1610. **Mason,** (F.) Burmah, its people and natural productions, or notes on the nations, fauna, flora and minerals of Tenasserim, Pegu and Burmah, with systematic catalogues of the known mammals, birds, fish, reptiles, etc. with vernacular names. Rangoon, 1860. 8°.

1611. **Matthiolus,** (P. A.) Commentarii in sex libros Pedacii Dioscoridis de medica materia. Venetiis, ex officina Valgrisiana. 1565. folio. Met houtgravuren. *B. L. H.*

Volgens Cuvier worden hierin eenige visschen beschreven, die door Gessner en zijne voorgangers niet genoemd worden.

1612. **Mauduyt,** (F.) Ichthyologie de la Vienne, ou tableau méthodique et descriptif des poissons qui vivent actuellement dans ce département. Poitiers, Imprim. de Saurin. 1853. 8°.

1613. **Mayer,** (C.) Ueber Lamna cornubica. *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* N. Not. 1842. XXI. No. 446. bl. 81—83.

1614. **Mease,** (J.) Facts respecting the Rockfish or Streaked Bass [Labrax lineatus.]

Zie: Transact. lit. and phil. Soc. of New-York. 1815. I, bl. 502.

1615. **Meidinger,** (C.) Icones piscium Austriae indigenarum, quos collegit, vivisque coloribus expressos edidit *C. Baro de Meidinger.* Vindobonae, 1785—94. gr. folio.

Slechts 5 aflev. met 50 gekl. platen zijn van dit werk verschenen.

1616. **Melville,** (A. G.) On the Lepidosiren. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 17 Meet. 1847. Transact. sect. bl. 78. l'Institut. XV. 1847. No. 717. bl. 319.

1617. **Menzies,** (Arch.) Description of a new fish found in the Pacific Ocean [Echeneis lineata.] Met afbeelding. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Transact. Linn. soc. London. 1791. I, bl. 187—188.

1618. **Merrem,** (L.) Verzeichniss der rothblütigen Thiere in den Gegenden um Göttingen und Duisburg. *B. L. H.*

Zie: Schrift. d. Ges. naturf. Freunde zu Berlin. 1789. IX. bl. 198. (Waarin 26 visschen uit de omstreken van Duisburg beschreven worden.)

1619. **Merrett,** (Chr.) Pinax rerum naturalium Britannicarum, continens vegetabilia, animalia et fossilia, in hac insula reperta. Londini, typis Roycroft. 1667. kl. 8°.

1620. **Mesaize** et **Noel**, Sur le Mulet de la Seine. *K.B.'s G.—B.L.H.*

Zie: *Millin*, Magas. encycl. 1799. V. 5 bl. 518—520.

1621. **Meunier, (Victor)** Les animaux à métamorphoses. Tours, A. Mame et fils. 1867. gr. 8°.

Zie aldaar: Les poissons. bl. 109—128.

1622. **Meyer, (C. F.)** Versuch einiger Naturbeobachtungen des gebürgigten Süderlands der Grafschaft Mark, Westphalens, worin das Wasser, die Luft, Grund und Boden. Gewächse. Metalle. Mineralien, Steinarten. Thiere, Vögeln, Fische und Einwohner in kurzen betrachtet werden. Düsseldorff, Dänzer. 1798—99. 2 St. 8°.

1623. **Meyer (H. A.)** und **K. Mobius**, Fauna der Kieler Bucht. Leipzig, Engelmann. 1865. 1e dl. folio. Met 26 gesteendr. platen.

1624. **Meynell, (T.)** On the fishes of Yorkshire. *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 14th. Meet. 1844. (1845.) Transact. sect. bl. 62—63. *B. L. H.*

1625. **Michahellis, (C.)** Rhombus setiger nova species. *B.L.H.—N.A.M.*

Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1830. XXII, bl. 136—137.

1626. —— Scyphius cultrirostris n. sp. d'un poisson de la mer Adriatique.

Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1830. XXII, bl. 272—273. *B.L.H.—N.A.M.*

1627. —— Neue Fische des Adriatischen Meeres. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Isis. 1829. bl. 1011—1015. 1830, bl. 252—255. 1831, bl. 199—204. *Férussac*, Bull. d. sc. natur. 1830. XXII, bl. 134—136, 272—273.

1628. **Middendorf, (A. Th. von)** Reise in den äussersten Norden und Osten Siberiens während der Jahre 1843 und 1844 mit Allerhöchster Genehmigung auf Veranstaltung der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften zu St. Petersburg ausgeführt und in Verbindung mit vielen Gelehrten herausgegeben. St. Petersburg, Eggers & Co. (Leipzig, *L. Voss.*) 1847—59. 8 dln. in 4 bdn. 4°. *B. U. H.*

Zie: II, 2e afd. Zoologie: Fische, bearbeitet von *J. F. Brandt*. *B.R.D.*

1629. **Mitchell, (Jam.)** Notice in regard to the Jaculator fish of Java or Chaetodon rostratum L. *B. L. H.*

Zie: Edinb. new phil. journ. 1828. V, bl. 162—164. *Froriep's* Not. 1828. XXI, No. 455. bl. 225—226. Isis. 1832, bl. 703—704.

1630. **Mitchill, (S. L.)** The fishes of New-York described and arranged. Met platen.

Zie: Transact. liter. and philos. Soc. of New-York. 1815. I. Amer. monthly mag. II.

1631. —— Report on the fishes of New-York. New-York, 1814. 12°.

1632. —— Arrangement and description of the Codfishes of New-York.

Zie: Americ. med. and phil. register. 1813. bl. 618—627.

1633. —— Memoir on ichthyology.

Zie: Transact. liter. philos. Society. New-York. 1815. I.

1634. —— Descriptions of three species of fish [Anguilla oceanica; Gadus albidus; Salmo amethyphus.]

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1817. I, bl. 407—412.

1635. —— Description of a new and gigantic species of the genus Cephalopterus. *B. N. A. M.*

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York, 1824. I, bl. 23—29.

1636. —— Description of an extraordinary fish ressembling the Stylephorus of Shaw. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1824. I, bl. 82—86; *Férussac*, Bull. sc. nat. 1826. VI, bl. 416.

1637. **Mitchill, (S. L.)** Description of the Raia Erinacea or Hedgehog Ray.
Zie: *Silliman*, Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1825. IX, bl. 290.

1638. —— Description of a new species of Diodon [D. Carinatus.]
Zie. Ann. Lyc. nat. hist. New-York. 1828. II, bl. 264—65. *B. N. A. M.*

1639. —— Description of a new species of Dory [Zeus crinitus n. sp.]
Zie: *Silliman*, Amer. Journ. 1826. XI, bl. 144. Isis. 1832. bl. 1050—1051.

1640. —— et **Aron Willey,** Zeus crinitus n. sp.
Zie *Férussac*, Bull. sc. nat. 1828. XIII, bl. 362. *B. L. H. — N. A. M.*

1641. **Mironda (Dominico da)** e **Giac. M. Pusci.** Esperimenti instituiti sul Ginnoto elettrico Napoli. 1845. 4o.

1642. **Möbius, (H.)** Das Verhalten einiger Fische bei Nacht.
Zie: Zool. Garten. 1867. bl. 148—150. *B. N. A. M. — R. D.*

1643. **Moehring, (P. G. H.)** Rajae clavatae auctorum adfinis.
Zie: Acta Acad. Leop. Carol. nat. cur. 1742. VI, 483—484.

1644. **Molina, (G. J.)** Saggio sulla storia naturale del Chili. Bologna. 1782. 8o.
Eene tweede vermeerderde druk verscheen te Bologna, 1810. 4o. Tevens werd dit werk vertaald in het Spaansch, Fransch en Engelsch.
De beschrijving van de visschen laat, volgens Cuvier, aan naauwkeurigheid wel iets te wenschen over.

1645. **Mongrolle,** La France équinoxiale, ou exposé sommaire des possessions de la république sous l'équateur; comprenant une réfutation en faveur de la Guyane française, des vues d'établissements dans cette partie, et un aperçu des arbres, plantes, animaux, poissons etc. qui s'y trouvent et qui peuvent être utiles aux Européens. Paris, Fuchs. 1802. 8o. Met eene plaat.

1646. **Montagu, (G.)** An account of five rare species of british fishes. Met 4 platen.
Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1811. I, bl. 79—101.

1647. —— An account of several new and rare species of fishes taken on the south coast of Devonshire with some remarks on some others of more common occurrence. Met 3 platen.
Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1818. II, bl. 413—463.

1648. **Monti,** Ittiologia della provincia e diocesi di Como. Como, 1846. 12o.

1649. **Montin, (Laur.)** Beschreibung eines Fisches Lophius barbatus. Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Abhandl. d. Schwed. Acad. 1779. XLI. bl. 165—173.

1650. **Moreau de Jonnes, (Alex.)** Recherches sur les poissons toxicophores des Indes orientales. Paris, Migneret. 1821. 8o.
Zie ook: Journ. de médec. Paris. 1821. XI. bl. 356—389.

1651. **Montrousier,** Essai sur la faune de l'île du Woodlark ou Mojou. Lyon, 1857. gr. 8o.

1652. **Moore, (Edw.)** Description of a new British fish [Peristedion Marlamat Cuv.] Met eene plaat. *B. L. H.*
Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. 1837. I, bl. 17—19.

1653. —— Ueber Naucrates ductor. *B. L. H.*
Zie: *Froriep's* N. Notizen. 1842, XXI. No. 453, bl. 198—199. Ann. nat. hist. 1842. VIII, bl. 316.

1654. **Mortimer, (Cromwell)** The description of a fish. Opah Guiniensium, shewed to the Royal Society. [Lampris guttata.] Met afbeeldingen.
Zie: Philos. Transact. 1750. XLVI, No. 495, bl. 518—520.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.

1655. **Morton, (John)** The natural history of Northamptonshire. London, R. Knaplock. 1712. folio. Met 11 platen. *B. T. G.*

Zie aldaar: Fishes, bl. 408—455.

1656. **Müller, (A.)** Ueber die Entwickelung der Neunaugen.

Zie: *Müller's* Archiv f. Anatomie. 1826, bl. 323—339. Ann. scienc. nat. 4e série. Zool. 1856. V, bl. 375—388. Ann. of nat. hist. 1856. XVIII, bl. 298—301. *B. L. H. — N. A. M.*

1657. **Müller, (Joh.)** Vergleichende Anatomie der Myxioden, der Cyclostomen mit durchbohrten Gaumen. Met platen. *B. L. H.*

Zie: Abhandl. d. Berlin. Akad. Phys. Kl. 1834, bl. 65—340; 1837, bl. 15—48; 1838, bl. 171—252; 1839, bl. 175—303; 1843, bl. 109—170; Berlin. Monatsber. 1838, bl. 16—20; 1839, bl. 184—186; 272—292.

1658. —— Ueber den Amphioxus lanceolatus Yarrell.

Zie: Berlin. Monatsber. 1839. bl. 197—200.

1659. —— Ueber den Bau und die Lebenserscheinungen des Branchiostoma lubricum Costa, Amphioxus lanceolatus Yarrell. Met 5 platen.

Zie: Abhandl. Berlin. Akad. 1842. Phys. Kl. bl. 79—116. *B. L. H.*

1660. —— Ueber den glatten Hai des Aristoteles und über die Verschiedenheiten unter den Haifischen und Rochen. Berlin, 1842. 4o. *B.L.H.—B.G.R.*

Zie ook: Abhandl. d. Berl. Akad. d. Wiss. 1840. bl. 187—258.

1661. —— Beiträge zur Kenntniss der natürlichen Familien der Knochenfische.

Zie: Berlin. Monatsber. 1843. bl. 211—218. l'Institut. 1844. XII, No. 526. bl. 34. *B. B. G. R.*

1662. —— Bemerkungen über die Cyprinodonten.

Zie: Berl. Monatsber. 1844, bl. 35—36.

1663. —— Ueber den Bau und die Grenzen der Ganoiden und über das natürliche System der Fische. Berlin, 1840. 4o. Met 6 kopergrav.

Zie ook: Abhandl. der Berl. Akad. d. Wiss. 1844—1846.
B. L. H. — B. G. R.

1664. —— On the structure of the Ganoids.

Zie: *Taylor's* scientif. mem. 1846. IV, bl. 499—542. Suppl. ibid. bl. 543—558.

1665. —— Untersuchungen über den Hydrarchus. *B. B. G. R.*

Zie: Akad. Wissensch. Berlin. Bericht. 1847. bl. 103—114.

1666. —— Ueber die Fische, welche Töne von sich geben und die Entstehung dieser Töne. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Abhand. Akad. d. Wiss. Berlin. 1856. 8o.

Zie ook over dit onderwerp: *C. Kingsley*, in: Nature, Mei 1870; en *Onfroy de Thoron*. No. 1737.

1667. **Müller (J.)** and **J. Henle,** On the generic characters of Cartilagenous fishes, with descriptions of new genera. *B. L. H.*

Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. N. ser. 1838. II, bl. 33—37, 88—91. l'Institut, 1838. VI, bl. 63—65; *Muller's* Archiv f. Anat. 1842. bl. 414—417.

1668. —— Systematische Beschreibung der Plagiostomen. Mit 60 Steintafeln. Berlin, Veit & Co. 1838—41. folio. *B.L.H.—U.H.—N.A.M.—T.G.*

1669. **Müller (J.)** et **F. H. Troschel,** Synopsis generum et specierum familiae Characinorum. *B. L. H.*

Zie: Archiv f. Naturg. 1844. I, bl. 81—98.

1670. —— Horae ichthyologicae. Beschreibung und Abbildung neuere Fische. Berlin, Veit & Co. 1845. 4o. Met 16 platen. *B. U. H. — T. G.*

1671. **Müller, (O. F.)** Zoologiae Danicae prodromus, seu animalium Daniae et Norvegiae indigenarum characteres, nomina et synonima imprimis popularium. Havniae, typis Hallageriis. 1776. 8°. *B. N. A. M.*

Waarin eene lijst van de visschen van Denemarken.

1672. —— Zoologia Danica, seu animalium Daniae et Norvegiae rariorum ac minus notorum (icones) descriptiones et historia. Havniae, Schubothe. 1788—1806. 4 dln. folio. Ieder deel met 40 platen. *B. L. H. — U. H. — N. A. M. — T. G.*

1673. **Müller, (J. W. von)** Reisen in den Vereinigten Staaten, Canada und Mexico. Mit Stahlstichen, Lithographien und in den Text gedruckten Holzschnitten. Leipzig, F. A. Brockhaus. 1863. 3 dln. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: III, bl. 623—643. Uitvoerige lijst van de visschen van Mexico.

1674. **Murray, (Andr.)** Remarks on the natural history of Electric fishes with a description of a new species of Malapterurus [Beninensis] from the Old Calabar river, West Africa. Met eene plaat.

Zie: Edinb. new phil. journ. 1854. I, bl. 20—21. N. Ser. 1855. II, bl. 35—53, 379.

1675. —— Description of a new species of Echeneis [tropicus] and of a new Lerneau of the genus Penella (Crustacea) [P. remorae, infesting the Echeneis remora.]

Zie: Edinb. new philos. journal. N. S., 1856. IV, bl. 287—301.

1676. **Musschenbroeck, (P. van)** Observation sur le poisson électrique de Surinam. *K. B. 's G. — B. B. G. R.*

Zie: Mém. Acad. sc. Paris, 1760. Hist. bl. 60.

1677. **Naccari, (F. L.)** Ittiologia adriatica, ossia catalogo de' pesci del golfo e lagune di Venezia.

Zie: *Brugnatelli*, Giorn. di Fis. di Pavia. 1822. Dec. 2, dl. V, bl. 326.

1678. —— Aggiunta all' ittiologia adriatica. Padova, 1822. 4°.

1679. **Nardo, (G. D.)** Osservazioni ed aggiunte all' adriatica ittiologica.

Zie: *Brugnatelli*. Giorn. di Fis., Chim. e storia nat. 1824. VII, bl. 222—234 en 249—263. *B. R. D.*

1680. — — Descrizione di un pesce raro dell' Adriatico [Regalecus maculatus.]

Zie: *Brugnatelli*, Giorn. di Fis., Chim. e storia nat. 1824. VII, bl. 110—123.

1681. —— Prodromus observationum et disquisitionum Ichthyologiae Adriaticae.

Zie: *Brugnatelli*, Giorn. di Fis. e storia nat. 1827. X, bl. 22—40. Isis. 1827. bl. 473—489.

1682. —— Osservazioni circa il Balistes capriscus.

Zie: *Brugnatelli*, Giorn. di Fis. e storia nat. 1827. X, bl. 210—212. *Férussac*, Bull. sc. natur. 1828 XV, bl. 166—167.

1683. —— De Proctostego, novo piscium genere specimen ichthyologicum. Cum 1 tab. Patavii, 1827. 4°.

Zie: Poligrafo. 1831. V, bl 55—61.

1684. —— De Skeponopodo novo piscium genere et de Guebucu Marcgravii specie, illi cognata.

Zie: Isis. 1833. bl. 416—420.

1685. —— Eine neue Art von Lepadogaster [L. piger.]

Zie: Isis. 1833. bl. 548—49.

1686. —— Nuove osservazioni sul sistema cutaneo e sullo scheletro del Prottostego. (Estr. dell' Annali delle scienze del Regno Lombardo-Veneto.) Padova, 1840. 4°.

1687. **Nardo, (G. D.)** Sopra un nuovo genere di Spongiali Vioa. [Estr. dell' Annali delle scienze del Regno Lombardo-Veneto.) Padova, 1840. 4o.

1688. —— Considerazioni sulla famiglia dei pesci Mola, e sui carratteri che li distinguono. (Estr. dell' Annali delle scienze del Regno Lombardo-Veneto X, bl. 105—112.) Padova, 1840. 4o.

1689. —— Rapporto sopra un pesce esistente nel Museo di Pavia, determinatosi come il Lepidopus Argireus Cuv., e considerazioni sui caratteri di questa specie. Letto alla sessione di zoologia della seconda assemblea degli scienziati Italiani nel Settembre 1840, e publicato per estratto negli Atti dell' Assemblea stessa. Torino, 1841. 4o.

1690. —— Osservazioni intorno alla struttura della cute dei Xiphias, e proposta per essi di una nuova famiglia distinta. Letta alla III Assemblea degli scienziati in Firenzi il giorno 23 Sett. 1841. Firenze, 1842. 4o.

1691. —— Considerazioni sopra alcune nuove famiglie de' Syngnathi e de' Plectognathi, e sui caratteri anatomici che le distinguono. Lette alla sessione di zoologia della quarta Assemblea degli scienziati Italiani tenutasi in Padova il giorno 28 Settembre 1842, e inscrite per estratto negli Atti o. p. 244—245.

1692. —— Osservazioni ittiologiche sul Lepadogaster piger, Brachyochirus e Caniotus. (Estr. dell' Annali delle scienze del Regno Lombardo-Veneto 1844. XIII. Isis, 1833. bl. 548—549.) Padova, 1844. 4o.

1693. —— Prospetto della fauna marina volgare del Venete estuario con cenni sulle principali specie commestibili dell' Adriatico, sulle Venete pesche. Venezia, G. Antonelli. 1847. 4o.

1694. —— Sopra due specie di pesci publicati come nuove dal Prof. *R. Molin*. Osservazioni. Venezia, Cecchini. 1854. 8o.

1695. —— Prospetti sistematici degli animali delle provincie Venete et del mare Adriatico e distinzione delle specie in gruppi relative alla loro geografia fisica. Venezia, G. Antonelli. 1860. 8o. part. I. (22 en 128 bladz.)

1696. —— Note sul vivajo di pesci marini nel lago dolce di Arqua, relativa allo scritto del Prof. R. de Visiani. Venezia, G. Antonelli. 1866. (4 bladz.)

1697. **Natterer, (Jos.)** Lepidosiren paradoxa, eine neue Gattung aus der Familie der fischähnlichen Reptilien. Met eene plaat.

Zie: Ann. Wien. Mus. 1839. I, bl. 165—170. Isis. 1838. bl. 346—347.

1698. Naturgeschichte der Secteufel [Lophius.]

Zie: Berlin, Sammlung. 1774. VI, bl. 83—91, 169—176.

1699. **Nau, (B. S. von)** Oekonomische Naturgeschichte der Fische des Mainzer-Landes. Frankfurt a/M., Varrentrap. 1788. gr. 8o.

1700. —— Bemerkungen zu *H. Sander's* Beiträge zur Naturgeschichte der Fische im Rhein.

Zie: Der Naturforscher. 1791. bl. 24—34.

1701. —— Naturgeschichte der Lamprete des Rheins.

Zie: Schrift. Berl. Gesellsch. nat. Fr. 1787. VII, bl. 466—470.

1702. Nederland. Bijdragen tot de geneeskundige plaatsbeschrijving van Nederland. Uitgegeven door het Departement van Binnenlandsche Zaken. 's Gravenhage, van Weelden en Mingelen. 1870. gr. 8o. *K. B. 's G. — R. L.*

Eerste stuk: Natuurk. plaatsbeschrijving van Zeeland.
Zie aldaar: *Dr. J. C. de Man.* Visschen. Lijst van eetbaren zeevisch. bl. 85—87.

1703. —— Algemeene Statistiek van Nederland. Beschrijving van den maatschappelijken toestand van het Nederlandsche volk in het midden der

19e eeuw. Uitgegeven door de vereeniging voor de Statistiek in Nederland. Leiden, A. W. Sythoff. 1869. roy. 8o. *K. B. 's G. — R. L.*

Zie aldaar: Fauna, bewerkt door *Dr. H. Hartogh Heys van Zouteveen.* Lijst der visschen. bl. 257—261.

1704. **Neill, (Patr.)** List of fishes found in the frith of Forth and rivers and lakes near Edinburgh.

Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1811. I, bl. 526—555.

1705. —— Account of Sciaena aquila found in the Shetland seas.

Zie: Edinb. new phil. journ. 1826. I, bl. 135—141.

1706. **Nenning, (S. V.)** Die Fische des Bodensees nach ihrer äussern Erscheinung. Constanz, Glükher. 1834. 8o.

1707. **Newman, (E.)** Note on Lepidosiren annectens Owen.

Zie: Journ. Linn. soc. I. Zool. 1857, bl. 73—74.

1708. —— Is the mud-fish [Lepidosiren] a fish or an amphibian?

Zie: *Newman*, Zoologist. 1859. bl. 6450—6461.

1709. —— Note on an ophioid fish lately taken in the island of Bermuda, which appears to be new to science.

Zie: *Newman*, Zoologist. 1860. XVIII, bl. 7019—7023.

1710. **Nierembergii, (J. E.)** Historia naturae maxime peregrinae, libris XVI distincta, in quibus rarissima naturae arcana, etiam astronomica, et ignota Indiarum animalia, quadrupedes, aves, pisces, reptilia, etc. describuntur. Antuerpiae, ex officina Plantiniana. Balth. Moreti. 1635. folio Met houtgr.

Het XIe boek handelt over de visschen.

1711. **Nieuhofs, (Joan)** Zee en landreize, door verscheide gewesten van Oost-Indien, beneffens een beschryving van ..... dieren, gewassen, enz. Versiert met verscheide koopere platen. t' Amsterdam, voor de Wed. van Jacob van Meurs. 1682. folio. *K. B. 's G. — R. L.*

Zie aldaar: Beschrijving en afbeelding van omstreeks 40 verschillende visschen. bl. 268—281.

1712. **Nilsson, (S.)** Om Sciaena aquila. *B. N. A. M.*

Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. Stockholm, 1853. bl. 70.

1713. —— Prodromus ichthyologiae Scandinavicae. Lundae, 1832. gr. 8o.

1714. —— Observationes ichthyologicae. Lundae, 1835. gr. 8o. 1e St.

1715. —— Två for Skandinaviska Faunan nya fiskar af Makrillfamiljen [Thynnus thunnina; Auxis Rochei], jemte några andra till var-fisk-fauna höranda iakttagelser.

Zie: Oefvers. Svensk vetensk. Akad. Förhandl. 1864. (Dec. 1863). Met twee platen.

1716. —— Skandinavisk Fauna. Lund. 1855.

Tjerde deelen: Fiskarna.

1717. —— Aufenthalt, Lebensweise und Fortpflanzung des Süsswasser-Aales.

Zie: Zeitschr. ges. Naturwiss. Halle. 1860. XVI, bl. 16—31.

1718. —— Notice sur quelques poissons du Sud, qui se rencontrent parfois dans la mer du Nord. *B. N. A. M.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1860. LI, bl. 212, 213. Revue et mag. zool. 1860. XII, bl. 415.

1719. **Nobleville (A. de)** et **Salerne,** Traité d'histoire naturelle des animaux. Paris, 1756. 6 dln. 12o.

In het 2e deel worden eenige visschen beschreven.

1720. **Noel, (S. B. J.)** Histoire naturelle de l'Eperlan de la Seine inférieure. Rouen. Imprimerie de l'Auteur. An.. VI. (1798) gr. 8o.

1721. **Noll, (F. C.)** Bitterling und Malermuschel. Met eene plaat.

Zie: Zoolog. Garten. 1869. bl. 257—265. *B. N. A. M. — R. D.*

1722. **Nordmann, (Al. von)** Ueber eine neue Fischgattung aus der Familie der Gobioïden [Hexacanthus.] *B. B. G. R.*

Zie: Bull. scient. Acad. St. Pétersb. 1838. III, bl. 328—332. Isis. 1839, bl. 644—645.

1723. **Norris, (Th.)** Remarks on a species of Osmerus taken in the Schuylkil, below Fairmont Dam.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 58—59.

1724. **North's (R.)** Discourse of fish and fish ponds. Loudon, printed for Curll. 1713, 1714, 1715. in 8o. 1773 en 1774 in gr. 4o.

De laatste uitgave met 18 gekleurde platen.

1725. Notice of the Spoonbill-Sturgeon or Paddle fish of the Ohio [Polyodon feuille of Lacépède.]

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1827. XII, bl. 201—205.

1726. **Nozeman, (Corn.)** Beschryving van een ongemeenen inlandsen Vis. [Kring-buik.] — Beschryving van den Rivier-Harder. Met afbeeldingen.

Zie: Uitgez. Verh. der soc. v. Weetensch. Dl. I, 1757. bl. 576—584. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L. — R. D.*

1727. **Nux, (de la)** Observation sur un poisson qui file une espèce de soie dans laquelle il se renferme avec ses oeufs. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Mém. Acad. d. scienc. de Paris. 1755, Hist. bl. 39—40.

1728. **Oken, (L.)** Eine neue kleine Art von Cyprinus.

Zie: Isis. 1829, bl. 414—15.

1729. —— Ueber die Natur des Lepidosiren paradoxa.

Zie: Isis. 1838, bl. 347; 1839, bl. 607; 1841, bl. 467—469; 1843, bl. 441.

1730. —— Ueber Auson's Fische in der Mosel.

Zie: Isis. 1845, bl. 5—44.

1731. **Olafsen** und **Povelsen,** Reise durch Island. Kopenh., 1774—75. 2 dln. 4o. Met 51 kopergrav.

Met beschrijving en afbeelding van visschen

Deze reis verscheen oorspronkelijk in het Deensch in 1772. Gautier de la Peyronie gaf er eene Fransche vertaling van in het licht. Paris, 1802. 5 dln. 8o. Met atlas. *B. N. A. M.*

1732. **Olaus Magnus,** Historia de gentibus septentrionalibus earumque diversis statibus, conditionibus, moribus, ritibus, superstitionibus. Romae, de Viottis. 1555. 4o. Met houtgr.

De eerste en beste uitgave van dit werk. Behalve een herdruk (Basel, 1567) verschenen ook eenige verkorte uitgaven, o. a. Antw., Plantyn. 1558; Frankf., 1625; Leyden, 1645, als ook eene Hollandsche vertaling, Amsterd., Corn. Claesz. (1599) en 1652.

Zie aldaar: Lib. XX: De piscibus et de piscatione; de Halece sive arenga; Lib. XXI: De piscibus monstrosis; de modo piscandi Cetos et Balenas; de Spermate ceti, etc. etc.

1733. **Olfers, (J. F. M. von)** Die Gattung Torpedo in ihren Naturhistorischen und antiquarischen Beziehungen erläutert. Mit 3 color. Tafeln. Berlin, 1831. *B. U. H.*

1734. **Olivi, (G.)** Zoologia Adriatica, ossia catalogo ragionato degli animali del golfo e delle lagune di Venezia, proceduto da una dissertatione sulla storia fisica e natur. del golfo, etc. Con. tav. in rama IX. Bassano, 1792. 4o.

1735. **Omalius-de-Hallois,** (**J. J.**) Notice sur le genre Petromyzon.
Zie: Journ. de physique. 1808. bl. 349.

1736. —— Sur deux espèces de poissons du genre Petromyzon.
Zie: Nouv. Bull. scienc. soc. Philom. 1808. I. bl. 165—166.

1737. **Onffroy de Thoron,** (**Don Enr. Vic.**te) Amérique équatoriale; son histoire pittoresque et politique, sa géographie et ses richesses naturelles. Paris, Ve Jules Renouard. 1866. 8o Met eene kaart. *B. R. L.*
Zie aldaar: Le poisson-musicien. Mémoire à l'Académie des sciences sur ce poisson, bl. 137—144. Poissons, bl. 408—10.

1738. **Oordt,** (**Jan van**) Catalogus van fraaije zeldzaamheden, bestaande in allerlei soorten van vreemde gedierteus, visschen, insecten, schelpen enz., gedurende een veertig jarig verblijf in Indien bijeenverzameld. Batavia, 1766. 4o. *K. B. 's G.*

1739. **d'Orbigny,** (**Alcide**) Voyage dans l'Amérique méridionale, (le Brésil, la république orientale de l'Uruguay, la république du Chili, la république de Bolivia, la république du Pérou), exécuté dans le cours des années 1826—1833 par M. *Alcide d'Orbigny*. Ouvrage dédié au roi, et publié sous les auspices de M. le ministre de l'instruction publique. Paris, Arth. Bertrand. 1834—1844. 7 dlu. gr. 4o. Met een atlas met 450 kaarten en platen. *B. U. H.*
Zie aldaar, V: Reptiles, poissons, etc.

1740. **Orton,** (**James**) The Andes and the Amazon; or, across the Continent of South America. With a new map and numerous illustrations. London, Sampson Low. 1870. 8o. *B. R. L.*
Zie aldaar: Fish in the Napo, bl. 226. Fish in Quito Valley, bl. 107, 347. Fish in the Tropics, bl. 329. Fishes ejected from volcanoes, bl. 107, 132, 143. Fishes of the Amazon, bl. 295. Fishing with barbasco, bl. 169.

1741. **Osbeck,** (**P.**) Fragmenta ichthyologiae, (24 species.)
Zie: Nova Acta Acad. nat. curios. IV, bl. 99. *B. L. H.*

1742. —— Beschreibung eines Fisches, Lotse genannt. [Naucrates ductor.]
Zie: Abhandl. d. Schwed. Akad. 1755. XVII, bl. 72—75. *B.L.H.—N.A.M.*

1743. —— Beschreibung eines Fisches, Mal [Silurus.] Met eene plaat.
Zie: Abhandl. d. Schwed. Akad. 1756. XVIII, bl. 33—37.
B. L. H. — N. A. M.

1744. —— Beskrifning på en Fisk, kallad Lerbleking [Gadus Pollachius.]
Zie: K. Vet. Akad. Handlgr. 1767. bl. 245—247.

1745. —— Abbildung und kurze Beschreibung des Fisches Rua [Cyprinus erythrophthalmus.] Met afbeeldingen. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Abhandlgn. d. Schwed. Akad. 1771. XXXIII, bl. 153—154.

1746. —— Petromyzon planeri, till förene okånd Fisk i Sverige.
Zie: K. Vet. Akad. Nya Handl. 1804. XXV, bl. 181—183.

1747. **Otto,** (**B. C.**) Beschreibung des Natterförmigen Nadelfisches [Syngnathus Ophidium.] *B. L. H.*
Zie: Schrift. Berl. Ges. naturf. Fr. 1783. III, bl. 434—440.

1748. —— Ueber eine neue Roche [Propterygia] und eine gleichfalls neue Mollnske. Met 3 platen. *B. L. H.*
Zie: Nova Acta Acad. Leop. Carol. 1820. X, 1, bl. 111—126. Isis. 1822. Lit. Anz. bl. 463—465.

1749. —— Propterygia hyposticta nova species. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1824. II, bl. 93—94.

1750. **Ovidii Nasonis (P.)** Halieuticon, hoc est de piscibus libellus. Editio emendatior et scholiis illustrata. Emendantur et Plinii aliquot loca. Accedit aquatilium animantium enumeratio per *C. Gesnerum* explicata. (Lat. et germ.) Tiguri apud Gesneros Fratres. (1556.) kl. 8o.

1751. **Owen, (Rich.)** On a new species of Lepidosiren [L. annectens.]
Zie: Proceed. Linn. soc. I, No. 3, 1839. bl. 27—32. Isis, 1839. bl. 604—607. *Froriep's* N. Not. 1839. XI, No. 222, bl. 19—23. Lepidosiren kein Reptil.) Archiv f. Naturg. 1839. 1, bl. 398—402. l'Institut, VIII, 1840. No. 326, bl. 114—116. Ann. scienc. natur. 2 Sér. Zool. 1839. XI, bl. 371—378. Transact. Linn. soc. London. 1841. XVIII, bl. 327—361. Isis. 1843, bl. 440—444. *B. L. H. — N. A. M.*

1752. **Owsjannikow, (Ph.)** Die Entwickelungsgeschichte der Fluss-Neunaugen [Petromyzon fluviatilis.] *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Bull. Acad. scienc. St. Pétersb. 1869. XIV, bl. 325—329.

1753. **Pallas, (P. S.)** Descriptio Sciaenae Jaculatricis. Met eene plaat.
Zie: Philos. Transact. 1766. LVI, bl. 187—188. *B. L. H. — B. G. R.*

1754. —— Zur Naturgeschichte des Sterlet, Acipenser ruthenus L.
Zie: Beschäftgn. d. Berlin. Ges. naturf. Freunde. 1776. II, bl. 532—534.

1755. —— Spicilegia zoologica, quibus novae imprimis et obscurae animalium species iconibus, descript. atque commentariis illustrantur. Berolini, I. (Reimer.) 1767—79. II. (Voss.) 1776—80. gr. 8o. Met 58 platen.
B. L. H. — T. G. — N. A. M.
Zie aldaar, fasc. VII—VIII: Pisces.

1756. —— Piscium novae species (7) descriptae.
Zie: Nova Acta Acad. Petropol. 1787—1788. I. Hist. bl. 258. Mem. bl. 347—360. *B. L. H.*

1757. —— Zoographia Rosso-Asiatica, sistens omnium animalium in extenso imperio Rossico et adjacentibus maribus observatorum recensionem, domicilia, mores et descriptiones, anatomen atque icones plurimorum. Petropoli, 1811. (Lipsiae, L. Voss.) 1831. 3 dln. gr. 8o. *B. U. H. — T. G.*
III: Imperii Rossici animalia monocardia seu frigidi sanguinis. Supplendis quibusdam Ranarum descript. et iconibus imprimis piscium Camtschaticorum aux. et locupl. *G. Th. Tilesius.*

1758. —— Labraces, novum piscium genus Oceani orientalis.
Zie: Mém. Acad. St. Pétersb. 1810. II, bl. 382—398. *B. L. H. — B. G. R.*

1759. **Palmstedt, (C.)** Ueber den lebenden Zitteraal.
Zie: Skand. naturf. Förhandl. 1842. III, bl. 487—492. Isis. 1845, bl. 428—431. *B. L. H.*

1760. **Pappe, (L.)** Synopsis of the edible fishes of the Cape of Good Hope. Capetown, van de Sandt, Villiers and Tier. 1854. 8o.

1761. **Park, (Mungo)** Description of eight new fishes from Sumatra.
Zie: Transact. of the Linnean soc. 1797. III. bl. 33. Met eene afbeelding. *B. L. H.*

1762. **Parnell, (R.)** Monochirus minutus n. sp. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: l'Institut. 1837. V. No. 217, bl. 222.

1763. —— Trigla lucerna Brunn. sur les côtes de la Grande Bretagne.
Zie: l'Institut. 1837. V, No. 217, bl. 222. *B. L. H. — B. G. R.*

1764. —— Observations on the Coregoni of Loch Lomond. *B. L. H.*
Zie: Ann. of nat. hist. 1838. I, bl. 161—165. Isis. 1844. bl. 576—578.

1765. **Parnell, (R.)** The natural history of the fishes of the river Forth, in Scotland. Edinburgh, Blackwood. 1838. 8o.

Uittreksel uit: Memoirs of the Werner-Society. 1838. VII, bl. 201—460.
Zie ook: Magaz. zool. bot. 1837. I, bl. 50—57; II, bl. 341—347. Transact. roy. soc. Edinb. 1840. XIV, bl. 146—157.

1766. —— On some new and rare British fishes. [Motella cimbria, Pagellus acarine, Raia chagrinea, Clupea alba.] *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. 1839. II, bl. 109—110., Revue Zool. 1839. bl. 123.

1767. —— An account of three new species of British fishes, with some remarks on twenty others, new to the coast of Scotland.

Zie: Transact. roy. soc. Edinb. 1840. XIV, bl. 137—145.

1768. —— Contributions to British ichthyology. *B. L. H.*

Zie: Magaz. zool. bot. 1837. I, bl. 526—529. Proceed. Roy. soc. Edinb. 1837. I, bl. 150—153.

1769. —— Account of a new species of British Bream and of an undescribed species of Skate. To which is added a list of the fishes of the Firth of Forth and its tributary streams.

Zie: Transact. Edinb. roy. soc. 1840. XIV, bl. 146—157.

1770. —— On a new species of British fish [Motella cimbria.] Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1839. II, bl. 39—43. Isis. 1844. bl. 658—659.

1771. **Parlby,** Notice of the capture of Orthagoriscus mola of the Chesil Bank, Dorsetshire. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1849. XVII, bl. 6—7. Ann. of nat. hist. 2 Ser. 1850. V, bl. 53.

1772. **Parra, (Ant.)** Descripcion de differentes piezas de historia natural las mas del ramo maritimo. Havana. 1787. 4o. Met 75 gekleurde platen.

1773. **Parsons, (Jam.)** Some account of the Rana piscatrix [Lophius.] Met afbeeldingen. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1749. XLVI, No. 492, bl. 126—131.

1774. **Patterson, (Will.)** An account of a new electrical fish. Met eene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1786. LXXVI, bl. 382—383. *Lichtenberg's* Magaz. 1787. IV, 4, bl. 48—49. Journ. de phys. 1787. XXX, bl. 196-197.

1775. **Paullini, (Chr. Fr.)** Coenarum Helena, seu Anguilla [A. vulgaris.] Francof. et Lipsiae, 1689. 12o.

1776. **Pearson, (J. T.)** On the Bora Chung, or Ground fish of Bootan.

Zie: Journ. of the Asiat. soc. of Bengal. 1840. VIII, bl. 551—552.

1777. **Peck, (W. D.)** Description of four remarkable fishes, taken near the Piscataqua in N. Hampshire.

Zie: Mem. Amer. Acad. II, 2. (1800?) bl. 46—57.

1778. **Pel, (H. S.)** Over eene nieuwe soort van Polynemus [Polynemus Macronemus.] Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Bijdr. tot de Dierkunde. uitgeg. door het Gen: Natura Artis Magistra. Amst., 1852. I. bl. 9.

1779. **Pennant, (Th.)** British Zoology. 4th Edition with additions. London, Wilkie and Robinson. 1812. 4 dln. 8o. Met 293 platen.

III: Fishes. Uitgave, London, 1766. *B. L. H.*

1780. —— Arctic Zoology. Second edition. London, Faulder. 1792. 3 dln. 4o. Met 25 platen. *B. N. A. M.*

1781. **Pennant,** (Th.) Indian zoology. Second edition. London, 1790. kl. 4o. Met 16 gekleurde platen. *B. R. D.*

1782. **Pennell,** (H. Cholmondeley) The angler-naturalist; a popular history of British freshwater fish; with a plain explanation of the rudiments of ichthyology. With engravings. London, J. van Voorst. 1863. 8o.

1783. **Perley,** (M. H.) Descriptive catalogue of the fishes of New Brunswick and Nova Scotia. Fredericson, 1852. 8o.

1784. **Perrot,** Description de l'Apterichte de Risso, espèce nouvelle trouvée dans la cavité pectorale d'une Raie pêchée dans la mer de Nice.

Zie: *Meissner*, Naturwiss. Anzeig. d. allg. schweiz. Ges. 1819. II, bl. 33—34.

1785. **Perty,** (M.) Beiträge zur Kenntnisse der Fauna Monacensis.

Zie: Isis. 1832. bl. 712. *B. L. H.*

1786. Pesci che nascono nel Danubio, e volatili che vivono lungo d'esso delineati ed incisi in tavole CXII. Bologna, Lelio dallo Volpe. (z. j.) gr. folio.

1787. **Peters,** (W.) Ueber einige neue Fische und Amphibien aus Angola und Mossambique.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. 1844. bl. 32—37.

1788. —— Ueber den Bau des electrischen Organes bei dem Zitterwels [Malapterurus electricus, Lacép.]

Zie: Monatsber. Ges. Erdk. Berlin, 1844. bl. 250—262.

1789. —— Ueber einen dem Lepidosiren annectens verwandten, mit Lungen und Kiemen zugleich versehenen Fisch aus den Sümpfen van Quellimane [Rhinocryptis amphibia.] *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. 1844, bl. 411—414. l'Institut. 1845. XIII, bl. 217—18. Ann. of nat. hist. 1845. XVI, bl. 348—350. *Müller's* Archiv f. Anat. 1845, bl. 1—14. Met 3 platen.

1790. —— Ueber eine neue Gattung von Labyrinthfischen [Ctenopoma Pet.] aus Quellimane. Met afbeeldingen. *B. L. H.*

Zie: *Müller's* Archiv f. Anatomie. 1846, bl. 480—482; 1853, bl. 427—30; Ann. of nat. hist. 1847. XIX, bl. 384—385.

1791. —— Diagnosen von neuen Flussfischen aus Mossambique.

Zie: Bericht. d. Königl. Preuss. Akad. d. Wissensch. 1852. bl. 681—685.

1792. —— Uebersicht der in Mossambique beobachteten Seefische. Druckerei der Königl. Akad. der Wissensch. Berlin. 1855. 8o.

1793. —— Neue Gromidengattung [Hemichromis.]

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. 1857. bl. 403.

1794. —— Eine neue vom Herrn Jager im Atlantischen Meere gefangene Art der Gattung Leptocephalus, und über einige andere neue Fische des Zoologischen Museums.

Zie: Monatsber. Ges. Erdk. Berlin, 1859. bl. 411—413.

1795. —— Ueber zwei neue Gattungen von Fischen [Pterocryptis und Acanthocobitis] aus dem Ganges.

Zie: Monatsber. Ges. Erdk. Berlin, 1861. bl. 712—13.

1796. —— Ueber einige neue Fische.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. Junij 1864.

1797. —— Ueber einige Bloch'sche Arten der Fischgattung Serranus. Ueber eine neue Art der Seebarsche [Labrax Schoenleinii] aus Celebes.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. Febr. 1865. *B. R. D.*

1798. —— Ueber lebendig gebärende Arten der Fischgattung Hemiramphus.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. Maart. Ook vertaald in: Ann. and mag. nat. hist 1865. XV. (On viviparous species of Hemiramphus.)

1799. **Peters, (W.)** Ueber eine von dem Baron C. von der Decken entdeckte neue Gattung von Welsen, Chiloglanis, und einige andere Süsswasserfische aus Ost-Africa. Met eene plaat.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. 1868. bl. 598—602.

1800. —— Ueber neue Gattungen und Arten von Fischen.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. 1868. bl. 145—148; 454—460. Met eene plaat.

1801. —— Ueber die von Dr. F. Jager in dem Ostindischen Archipel gesammelte Fische.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. 1868. bl. 254—281.

1802. —— Naturwissenschaftliche Reise nach Mossambique. Berlin, 1868. 4°.

IV: Flussfische. Met 20 platen.

1803. **Petit,** Histoire de la Carpe. Met 6 platen.

Zie: Mém. Acad. sc. Paris. 1733, bl. 197—222. *B. L. H. — B. G. R.*

1804. **Petiver, (J.)** Opera historiam naturalem spectantia, or Gazophilacium, containing several thousands figures of birds, beasts, plants, fishes, etc.; with Latin and English names. London, John Millar. 1764. 2 dln. folio.

Waarin o. a. Aquatilium animalium Amboinae icones et nomina. *B.N.A.M.*

1805. —— De piscibus fluviatilibus Anglicanis. An account of our fresh-water fishes.

Zie: Memoirs for the Curious. 1708. bl. 127—134.

1806. Pfeilfisch, (Der) [Belone vulgaris.] *B. L. H.*

Zie: Berlin. Samml. 1776. VIII, bl. 234.

1807. **Philippi, (R. A.)** Ueber die Chilenische Anguilla [Petromyzon acutidens.] *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1865.

1808. —— Ueber einige Chilenische Vögel und Fische. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: *Wiegmann's* Archiv. 1857. I, bl. 262—272.

1809. —— Bemerkungen über die Chilenischen Flussfische.

Zie: Berlin. Monatsber. Acad. v. Wiss. 1866. bl. 708—717.

1810. **Piddington, (H.)** Notice of an extraordinary fish [Squalus.]

Zie: Journ. of the Asiat. soc. of Bengal. 1835. IV, bl. 218—222. *B.L.H.*

1811. **Pinkerton's (John)** General collection of voyages and travels in all parts of the world. Illustrated with plates. London, Longman. 1808—1814. 17 dln. 4°.

Zie aldaar: Fish of Lapland. I, bl. 197, 255, 368, 397; of Finmark. I, 431, 439, 440; of Iceland. I, 656, 662, 750, 806, 808; of London. II, 88; of the Island of Wight. II, 721; of St. Mary's. II, 735; of Scarborough. III, 14; of Robin Hood's bay. III, 15; of Whitby. III, 15; of Loch-Leven. III, 37; of Peoth. III, 40; of Loch-Tay. III, 43; of the Mersey. III, 177; of Coninstan Water. III, 188; of Urswick mere. III, 188; of Winander mere. III, 190; of the Esk. III, 290; of Loch-Maree. III, 341; of the Western isles. III, 684; of the Orkney Isles. III, 688, 743; of the Shetland-Isles. III, 697, 699, 769, 771; of the Isle of Lewis. III, 576; of the Isle of Harries. III, 585; of North vist. III, 593; of the isle of Skie. III, 620; of St. Kilda. III, 706; of the Shannan. III, 859; of Paris. IV, 49; Museum of curious fish at Catania. V, 91; Fish of Siberia. VII, 329; of Barbara. VII, 333; of Tomsky. VII, 336; of Lake Baykall. VII, 351; of Japan. VII, 705; of Delhi. VIII, 155; of the Ganges. VIII, 228; of Muskat. VIII, 286; of Bassora. VIII, 290; of Tatta. VIII, 307; of Persia. IX, 185; of the Caspian Sea. IX, 54; of Ardebil. IX, 84; of Siam. IX, 632; of Tonquin. IX, 737; of Arabia. X, 188; of Mindanao. XI, 9; of Borneo. XI, 109; of the Cape of Good Hope. XI, 151; XVI, 68, 208; of Ascen-

sion Island. XI, 157; of Amboyna. XI, 262; of New-Holland. XI, 466, 475; of New-Guinea. XI, 477; of Pulo Sabuda. XI, 479; of New-Zealand. XI, 537, 551; of New South-Wales. XI, 555; of Dusky bay. XI, 573; of the Friendly isles. XI, 592; Poisonous fish. XI, 620, 631, XVI, 743; Fish of van Diemens-Land. XI, 643, 648; of Palmerstone island. XI, 660; of Tongataboo. XI, 638; of the Sandwich isles. XI, 729; of Bernier Isle, N. Holland. XI, 791; of Rottnest island. XI, 824; of Maria island. XI, 873; of the West-Indies. XII, 39; of Veragua. XII, 137; of Davis Strait. XII, 195; of Virginia. XII. 241, 601; XIII, 13, 31, 710; of New England. XII, 257; XIII, 213, 220, 230; of the Bermudas. XII; 268, XIII, 174; of Barbadoes. XII, 296; of Pennsylvania. XII, 383; of lake Huron. XIII, 299; of Canada. XIII, 356; of America. XIII, 382, 470; of Chili. XIV, 74; of Cuyo. XIV, 74; of the river Amazons. XIV, 244, 513; of Carthagena. XIV, 331; of Guayaquil. XIV, 398; Purple fish. XIV, 400; Fish of Bagne. XIV, 409; of Juan Fernandez. XIV, 661; of Brazil. XIV, 721; of lake Moeris. XV, 218; of Egypt. XV, 333; of Barbary. XV, 635; of Angola. XVI, 298, 335; of Guinea. XVI, 449; of Rio de Gabon. XVI, 510; of Cape Lopez Consalvez. XVI, 513; of Benin. XVI, 532; of Loango. XVI, 560; of Teneriffe. XVI, 602; of Goree. XVI, 637, 645; of Senegal. XVI, 649; of Sofala. XVI, 700; Fish of Madagascar. XVI, 743; of Canaria. XVI, 821; Fish formed by rain-water, XVI, 660, 665; Cod-fish. I, 436, 437, 750, 766. V, 467, XVI, 449; Herrings. I, 437. II, 817. III, 107, 336, 337, 620, 796. VII, 531. XII, 601, XIII. 13, 470; Salmon. I, 197, 282, 440, 442. III, 603. Whales. I, 57, 93, 431, 432, 662. III, 576, 660. VII, 222, 705, 706. XI, 468, 786, 787, 878. XII, 257, 258, 372. XIII, 259. XIV, 74, XVI, 151, 637.

1812. **Piso,** (G.) Historia naturalis Brasiliae, *Joann. de Laet* in ordinem digessit et annotationes addidit et varia ab auctore omissa supplevit et illustravit. Lugd. Bat. et Amstelod.. Haak et L. Elzevir. 1648. gr. folio. Met houtsneden. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — T. G. — N. A. M.*

Zie aldaar: Pisces. bl. 142—189.

1813. —— De Indiae utriusque re naturali et medica libri XIV. Amst., apud L. et D. Elzevirios. 1658. folio. Met een groot aantal houtsneden tusschen den tekst. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie aldaar: Pisces. bl. 47—105. 3e afd. bl. 72—81.

1814. **Planander,** Animadversiones in classem piscium Linn. Lundac. 1803. 4o.

1815. **Plancus,** (Jam.) De mola pisce [Orthagoriscus.] Met eene plaat.

Zie: Comment. Bonon. 1746. II, Pts. 2, bl. 297—303. 1755. III. bl. 331—334. (Met eene plaat.) *B. L. H. — N. A. M.*

1816. **Playfair,** (R. L.) On the fishes of Cachar. Met eene plaat.

Zie: Proceed. zool. soc. 1867. bl. 14—17. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1817. —— The fishes of Seychelles. Met 2 platen en 3 houtsneden.

Zie: Proceed. zool. soc. 1867. bl. 846—872. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1818. —— On a collection of fishes from Madagascar.

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 9—12. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1819. —— Further contributions to the ichthyology of Zanzibar.

Zie: Proceed. zool. soc. 1869. bl. 239—241. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1820. **Plot,** (R.) The natural history of Oxfordshire. 2d Edition. with large additions and corrections. Oxford. L. Lightfield. 1705. folio. Met kaart en 16 platen. *B. T. G.*

Zie aldaar: Fishes. bl. 179—195.

1821. **Plucàr,** (E.) Der Fischplatz zu Triest oder Aufzählung und populäre Beschreibung der demselben, aus dem Adriatischen Golfe zugeführten Fische und anderen essbaren Meerproducte. Triest, Börner. 1846. gr. 8o.

1822. **Plumier.** (**Charles**) Behalve eenige gedrukte werken, heeft deze natuurkundige ook een menigte handschriften en teekeningen nagelaten, (zie o. a. Catal. Bibl. Boerhaave. Leyden, 1739) waarvan, wat betreft deze laatsten, in de Nationale Bibliotheek te Parijs, drie deelen bewaard worden, getiteld:

I: Poissons, oiseaux, lézards et insectes. Met 157 afbeeldingen van visschen.
II: Poissons d'Amérique. Met 100 afbeeldingen van visschen.
III: Poissons et coquilles. Met 80 afbeeldingen van visschen.

Eene copie, door Plumier zelf vervaardigd, kwam in handen van Bloch, die daarvan een gedeelte, in zijn bekend werk over de visschen, heeft opgenomen.

L. Feuillée en J. G. Dagoty hebben hunne werken ook met enkele uittreksels uit deze handschriften verrijkt.

Naar eene andere copie, vervaardigd door Aubriet, heeft Lacépède voor zijn: Hist. natur. des poissons, 37 afbeeldingen laten graveeren.

Vergelijk: *Cuvier* et *Valenciennes*, Histoire naturelle des poissons. Paris, 1828. I, bl. 67, 68. (Aanteek.)

1823. **Pococke,** (**R.**) Beschryving van het Oosten. Uit het Engelsch door *E. W. Cramerus*. Utrecht, Paddenburg. 1778. 3 dln. 6 stukken. 4°. Met platen en kaarten. *B. N. A. M.* — *R. L*

Zie aldaar: Visschen van den Nijl. I, bl. 345—346.
De oorspronk. Engelsche uitgave, London, 1743—45. 3 dln. *B. L. H.*

1824. **Poey,** (**F.**) Observations on different points of the natural history of the island of Cuba with reference to the ichthyology of the United States.

Zie: Ann. Lyceum. N.-York. 1858. VI, bl. 133—137. *B. L. H.* — *N. A. M.*

1825. —— Descriptions de poissons nouveaux ou peu connus.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1863. bl. 180—188. *B. L. H.* — *N. A. M.*

1826. —— Peces ciegos.

Zie: Repertor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. Sept. 1865.

1827. —— Peces nuevos de la Isla de Cuba.

Zie: Repertor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. Sept. 1865.

1828. —— Revista de los tipos Cuvierianos y Valencienianos correspondientes à los peces de la Isla de Cuba.

Zie: Repertor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. Sept. 1865. 1866. II, bl. 265—278, 308—338, 369—383, 409—412.

1829. —— Memoria sobre la enfermedad ocasionada por los peces venenosos.

Zie: Repertor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. 1866. II. bl. 1—24.

1831. —— Cubensium genera piscium.

Zie: Repertor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. 1867. II, bl. 205—216.

1832. —— Revista de los peces descritos por Poey.

Zie: Repertor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. 1867. II, bl. 153—174.

1833. —— Peces Cubanos especias nuevas.

Zie: Repetor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. 1867. II, bl. 229—245.

1834. —— Synopsis piscium Cubensium.

Zie: Repertor. Fis. nat. de la Isla de Cuba. 1867. II, bl. 279—484.

1835. Poissons, oiseaux et plantes du Département de Saône et Loire. Autun, 1865. 8°.

1836. **Pollen,** (**Fr. P. L.**) Enumération des animaux vertébrés de l'île de Madagascar. Amst., 1863. gr. 8_0. *B. L. H.* — *R. D.*

Zie: Ned. tijdschr. voor Dierkunde. I.

1837. **Pollen** (**Fr. P. L.**) et **D. C. van Dam,** Recherches sur la faune de Madagascar et de ses dépendances, d'après les découvertes de *François*

P. L. Pollen et *D. C. van Dam*. Leyde, J. K. Steenhoff. 1868. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — N. A. M.*

Dit werk zal in vijf afdeelingen worden uitgegeven onder medewerking van de Heeren: Dr. H. Schlegel; — Dr. P. Bleeker; — Dr. S. C. Snellen van Vollenhoven; — Dr. J. A. Herklots; — E. Baron de Sélys-Longchamps. — Die vijf afdeelingen zijn:

I: Relation de voyage; — II: Mammifères et oiseaux; — III: Reptiles; — IV: Poissons; — V: Insectes, Crustacés, Mollusques, etc.

Op dit oogenblik (Aug. 1872) is reeds verschenen:

De eerste tot vierde aflev. van de 1e afdeeling: Relation de voyage (6 vellen tekst, 9 gekleurde platen en 1 kaart); van de 2e afdeeling: Mammifères et oiseaux par *H. Schlegel*. (26 vellen tekst met 40 platen, waarvan 38 gekleurd) en van de 5e afdeeling: Insectes par *S. C. Snellen van Vollenhoven* et *Edm. de Sélys Longchamps*, de eerste aflev. (3¼ vellen tekst met 2 gekleurde platen.) Het geheele werk (70 à 80 vellen tekst en 110 à 120 gekleurde platen) zal ongeveer *f* 100,— kosten.

1838. **Pollen, (Fr. P. L.)** De Baars [Perca fluviatilis Linn.]

Zie: Alg. Visscherij-Couraut. 1871. No. 14. *B. R. D.*

1839. —— De Pos [Perca cernua Linn.]

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 15. *B. R. D.*

1840. —— De Snoek [Esox lucius Linn.]

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 16 en 17. *B. R. D.*

1841. —— De Zeeprik [Petromyzon marinus Linn.]

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 18—25. *B. R. D.*

1842. —— De Barbeel [Cyprinus barbus Linn.]

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 47. *B. R. D.*

1843. **Pontoppidan, (E.)** Det förste forsög paa Norges naturlige historie forestillende dette Kongerizes Luft, Grund, Fielde, Vande, Växter, Metaller, Mineralier, Steenarter, Dyr. Kjöbenhavn, 1752—53. 2 dln. 4o. Met 30 kopergravuren.

Eene Hoogduitsche vertaling verscheen te Kopenhagen in hetzelfde jaar (*B. U. H.*); eene Engelsche te London in 1755. 2 dln. folio. *B. N. A. M.*

1844. —— Naturhistorie over Danmark. Kjöbenhavn, G. C. Rothens. 1765. 4o. *B. T. G.*

Zie aldaar: Visschen. blz. 177—191.

1845. **Ponssielgue,** Quatre mois à Floride.

Zie: Le tour du monde. No. 546. bl. 394—400.

Zie aldaar: Admirables couleurs des poissons des mers tropicales; la Jaractière d'argent; le Hareng-cheval, et la Maman baleine; Organisation de la grande pêche sur les côtes d'Amérique. Le Squale marteau; La pêche au Thon, etc. Met afbeeldingen.

1846. **Prescott, (Will.)** Descriptions of new species of fishes.

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 2 Ser. 1851. XI, bl. 340 - 345.

1847. **Prévost, (A. F.)** Histoire générale de voyages, ou nouvelle collection de toutes les relations de voyages par mer et par terre. Nouvelle édition. La Haye, P. de Hondt. 1747. 25 dln. 4o. Met platen en kaarten. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Différentes espèces de poissons d'Afrique. I, 317. V, 70, 348. VI, 413, 528; du Sierra Leona. IV, 235; de la Chine. VIII, 390. L'Ouwa ou l'oiseau pescheur. Pêche chinoise. VIII, 106. Poissons du Groenland. XXV, 258—262.

Poissons extra-ordinaires d'Amboine. XVII, 84—254. Met 485 afbeeldingen. Tekst en platen overgenomen uit: *Valentijn*, Oud en Nieuw Oost-Indië. (No. 2213.) Pêche des morues. XXI, bl. 517, 520. XXIII. 351. XXV, 259. Pêche de la baleine. Poissons des mers du Nord. XXII, 388—410. XXV, 266 en verv.

1848. **Pringle**, (J.) A discourse on the Torpedo, delivered at the anniversary meeting of the Royal Society. Nov. 30, 1774. London, printed for the Royal Society. 1775. 4°.

1849. —— Discours sur la Torpille.

Zie: Observ. et mém. sur la Phys. 1775. V, bl. 241—257, 444—449.

1850. —— De Torpedine. Wittebergae, 1779. 4°. 2 stukken. [Lipsiae, T. O. Weigel.]

1851. **Putnam**, (F. W.) On the fishes of Essex County.

Zie: Proceed. Essex Instit. 1856. I. bl. 144—146, 148, 201.

1852. **Quatrefages**, (A. de) Observations relatives aux jeunes Blennies.

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1843. XVII, bl 320. l'Institut. 1843. XI, No. 503, bl. 274—275. *B. L. H.* — *B. G. R.*

1853. **Quensel**, (C.) Försök att närmare bestämma och naturligare uppställa Svenska Arterna af Flunderslägtet [Pleuronectes.]

Zie: K. vet. Akad. Nya Handlg. 1806. XXVII, bl. 44—56, 203—233.

1854. —— Mormyrus Cyprinoides et Anguilloides.

Zie: *Weber*, Beiträge. 1810. II, bl. 142—146.

—— Zie: Svensk Zoologi.

1855. **Quoy** et **Gaimard**, Remarques sur quelques poissons de mer, et sur leur distribution géographique. *B. L. H.* — *N. A. M.*

Zie: Ann. scienc. natur. 1824. III, bl. 411—421. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1825. VI, bl. 100—102. Vertaald in *Froriep's* Not. 1825. IX, No. 197. bl. 321—327.

1856. **Racket**, (T.) Description of the Esox saurus. Met eene plaat.

Zie: Transact. Linn. soc. London. 1804. VII, bl 60. *B. L. H.* — *N. A. M.*

1857. **Rafinesque-Schmaltz**, (C. S.) Indice d'ittiologia Siciliana, ossia catalogo metodico dei nomi latini, italiani e siciliani dei pesci che si rivengono in Sicilia, disposti secondo un methodo naturale. Con. 2 tav. Messina, Gio del Nobolo. 1810. 4°.

1858. —— Caratteri di alcuni nuovi generi e nuove specie di animali. (Pesci) e piante della Sicilia. Con 20 tav. Palermo, 1810. 8°.

1859. —— Ichthyologia Ohiensis, or natural history of the fishes inhabiting the river Ohio, and its tributary streams. Lexington, 1820. 8°.

1860. —— Description of the Exoglossum, a new genus of fresh-water fish.

Zie: *Silliman*. Amer. journ. 1819. I, bl. 155—156.

1861. —— Beschreibung eines neuen sicilianischen Fisches, Nemochirus.

Zie: Isis. 1845, bl. 227. Specchio delle Scienze. II, 1814. bl. 100—105. *B. L. H.*

1862. —— Description of three new genera of fluviatile fish, Pomoxus, Sarchirus and Exoglossum. Met eene plaat.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1818. I, bl. 417—422.

1863. —— Description of the Silures or Catfishes of the River Ohio.

Zie: Quart. journ. scienc. litter. arts. R. Instit. 1820. IX, bl. 48—52.

1864. **Ramage**, (John) Account of a Stickleback found with a Leach alive in its intestines.

Zie: Edinb. journ. of scienc. 1825. III, bl. 74.

1865. **Ramble**, (R.) Book of fishes. Philadelphia, Crissey and Markley. (z. j.) 8°.

1866. **Ramon de la Sagra**, Histoire physique, politique et naturelle de l'île de Cuba. Traduite en français par *S. Berthelot*. Paris, Bertrand.

1842—58. 11 dln. tekst in gr. 8o, en 9 atlassen met 274 platen, waarvan 158 gekleurd, in folio. *B. T. G.*

Zie aldaar, Zoologie: Poissons par *Guichenot*. 1 deel tekst in 8o en 5 gekleurde platen. folio.

De oorspronk. uitgave verscheen te Parijs, 1838—1842, in folio.

Sedert 1861 verschijnt bij L. Hachette eene nieuwe uitgave in het Spaansch, welke (volgens Brunet) 18 dln. in 8o. en 2 dln. in folio (platen) zal uitmaken.

1867. **Ramorino, (Giov.)** Sopra tre piccoli Chironectes, trovati nel golfo di Genova.

Zie: *Canestrini*, Arch. per la Zool. 1861. bl. 249—258.

1868. **Ranzani, (Cam.)** Descrizione di un pesce, che appartiene ad un nuovo genere della famiglia dei Tenioidi di Cuvier [Epidesmus maculatus.] Met eene plaat.

Zie: Opusc. scientif. Bologna. 1818. II, bl. 133—137.

1869. —— Di Parecchie nuove specie di pesci da lui trovati nella collezione zoologica dell' Università.

Zie: Nuov. Ann. delle sc. nat. di Bologna. 1838. I, bl. 431—434.

1870. — — Dispositio familiae Molarum in genera et species.

Zie: Novi Commentarii Acad. scient. Instituti Bonon. P. III, 1839. bl. 63.

1871. —— Memoria intorno diverse nuove specie di pesci [Monacanthus pullatus; M. varius; Hippoglossus Brasiliensis.]

Zie: Nuov. Ann. de sc. nat. di Bologna. 1840. III, bl. 291—294.

1872. —— De nonnullis novis speciebus piscium.

Zie: Nuov. Ann. de sc. nat. di Bologna. 1841. V, bl. 60—66.

1873. —— Sopra delle nuove specie di pesci.

Zie: Nuov. Ann. de sc. nat. di Bologna. 1841. VI, bl. 367—370. 443—444.

1874. —— De novis speciebus piscium. Dissertationes quatuor. Met platen.

Zie: Novi Comment. Acad. Bonon. 1840. IV, bl. 65—84. 1842. V, bl. 3—22, 307—338, 339—366. Nuovi ann. sc. nat. 1838. I, bl. 431—432. 1841. V, 60—66. 1841. VI, 367—370, 443—444.

1876. **Rapp, (W. von)** Ueber einen neuen Aal vom Cap [Muraena macrocephala.) Met eene plaat.

Zie: Würtemb. naturwiss. Jahresh. 1848. II, bl. 142.

1877. —— Die Fische des Bodensees, untersucht und beschrieben. Mit 6 (lithogr.) Taf. Abbildgn. (Aus den Würtemberg. naturwiss. Jahresheften. X Jahrg. abgedruckt.) Stuttgart, Ebner und Seubert. 1854. 8o. De platen in gr. folio.

1878. **Rathke, (H.)** Bemerkungen über den Bau des Cyclopterus Lumpus. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: *Meckel's* Deutsch. Arch. f. Physiol. 1822. VII, bl. 498—525.

1879. —— Beiträge zur Geschichte der Thierwelt. Halle, Rengers. 1824. 4°.

Zie aldaar, IV Abth.: Entwickelungs-Geschichte der Haifische.

Overgedrukt uit: Neueste Schrift. d. naturf. Ges. in Danzig. Halle, 1824. I, 3e bl. V.

1880. —— Beiträge zur Anatomie der Fische. *B. L. H.*

Zie: *Müller's* Archiv. 1836. bl. 170—186. 1870, bl. 335—356, 468—478. 1838, 413—445.

1881. —— Bemerkungen über Syngnathus aequoreus.

Zie: *Müller's* Archiv f. Anat. 1840, bl. 145—148. *B. L. H.*

1882. **Rathke**, (H.) Bemerkungen über den Bau des Amphioxus lanceolatus, eines Fisches aus der Ordnung der Cyclostomen. Mit einer Kupfertafel. Königsberg, Gebr. Borntträger. 1841. 4o.

1883. —— Verzeichniss der in Ost- und Westpreussen vorkommenden Wirbelthiere.

Zie: Neue Preuss. Provinzial-Blätter. Königsb., 1846. II, 1e bl 17.

1884. **Ravenel**, (Edm.) On the recent Squalidae of the coast of South Carolina.

Zie: Proceed. Amer. assoc. adv. sc. 3 Meet. (1850) 1851. bl. 159—160.

1885. **Ray**, (John) Collection of unusual english words.... and a Catalogue of english birds and fishes gathered in his travels through the Counties of England. London, 1674. 8o.

1886. **Ray** and **Willughby**, Philosophical letters. Consisting of many discoveries in the history of quadrupeds, fishes, etc. Published by W. Derham. London, 1788. 8o.

1887. **Razoumowsky**, (G. de) Histoire naturelle du Jorat et de ses environs; et celle des trois lacs de Neufchatel, Morat et Bienne. A Lausanne, chez J. Mourer. 1789. 2 dln. gr. 8o. Met 6 gegraveerde platen.

B. R. L.

Zie aldaar: Poissons. I, bl. 125—133.

1888. Recherches anatomiques et zoologiques faites pendant un voyage sur les côtes de la Sicile et sur divers points du littoral de la France. Paris, 1850. 3 dln. 4o. Met 83 platen.

1889. **Reichenbach**, (Heinr. G. F.) Deutschlands Fauna oder praktisch-gemeinnützige Naturgeschichte der Thiere des Inlandes, mit naturgetreuen Abbildungen aller Arten. Leipzig, Hofmeister. 1842. 2 dln. gr. 8o.

1890. **Reid**, (John) An account of a specimen of the Vaagmaer, or Vogmarus Islandicus [Trachypterus Bogmarus of Cuvier and Valenciennes], thrown ashore in the Frith of Forth. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 2e Ser. 1849. III, bl. 456—477.

1891. **Reinhardt**, (J. T.) Neue Arten von Squalus.

Zie: K. Dansk. Selsk. naturvid. Afhandlgr. 1828. III, bl. 15—17. Isis. 1848. bl. 93—94. *B. L. H.*

1892. —— Observations ichthyologiques. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: *Férussac*, Bull. sc. nat. 1826. VII, bl. 378.

1893. —— Observations pour servir à l'histoire des poissons.

Zie: Ann. scienc. natur. 1831. XXII, bl. 168—172. *B. L. H. — N. A. M.*

1894. —— Om den Islandske Fiskfauna. Kjöbenhavn, F. de Tengnagel. 1832. kl. 8o.

Zie ook: Maanedskr. for Lit. VII, 3e.

1895. —— Ichthyologische Beiträge [Macrourus und Vogmarus.]

Zie: Isis. 1848, bl. 110—112; 116—119; K. Danske Selsk. Afhandl. 1832, V, bl. 18—20; 51—55; l'Institut. 1834. II, No. 53. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

1896. —— Lycodes Vahlii und Paralepis species, zwei Grönländische Fische.

Zie: Isis. 1848, bl. 124, 125, 134, 135. K. Danske Selsk. Afhandl. 1832. V, bl. 74—76; 1837. VI, bl. 75. *B. L. H.*

1897. **Reinhardt, (J. T.)** Sur deux individus du Pagellus centrodontus, pris sur les côtes de Séelande. *B. L. H.* — *B. G. R.*

Zie: l'Institut. 1834. II, No. 57, bl. 193.

1898. —— Bythites nov. gen. piscium.

Zie: Danske Selsk. Afhandl. 1837. VI, bl. 77—78. Isis. 1848. bl. 135—136.

1899. —— Vaagmaeren [Trachypterus Vogmarus] beskrevet. Met 2 platen.

Zie: K. Danske Naturvid. Afhandl. 1838. VII, bl. 65—82. Isis. 1848, bl. 241—247. *B. L. H.*

1900. —— Notes sur l'Ichthyologie du Groënland. *B. L. H.* — *B. G. R.*

Zie: l'Institut. II. 1834, No. 53, bl. 160—161. No. 55, bl. 174—175.

1901. —— Sur quelques poissons qui visitent rarement les côtes de Danemarck. *B. L. H.* — *B. G. R.*

Zie l'Institut. II. 1834. No. 53, bl. 193—194.

1902. —— Ichthyologiske Bidrag til den Grönlandske Fauna. Met 8 platen. *B. L. H.*

Zie: K. Dansk. Selsk. naturvid. Afhandl. 1838. VII, bl. 83—196, 221—228. Isis. 1848, bl. 247—299.

1903. —— Tvende for den Grönlandske Fauna nye Fyske arter [Liparis glutinosus, Stomias ferox.] *B. L. H.*

Zie: Oversigt K. Dansk. selsk. Forhandl. 1842, bl. 82—84. Isis. 1844. col. 819—820.

1904. —— Ueber neue Grönländische Fische. *B. L. H.*

Zie: Isis. 1841, bl. 706. 1844, bl. 819.

1905. —— Neue Süd-Amerikanische Süsswasser-Fische. *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* Tagesber. 1850. No. 134. Zool. I, bl. 202—204. Vidensk. meddel. Kjöbenh. 1849. bl. 29—57.

1906. —— Om svömmeblaeren hos familien Gymnotini.

Zie: Vidensk. meddel. Kjöbenh. 1852. bl. 135—149. *Wiegmann's* Archiv. 1854. XX, bl. 169—184. *B. L. H.* — *N. A. M.*

1907. —— Jagttagelser af phosphorisk Lysning hos en Fisk. [Astronethes Fieldii Val.] *B. N. A. M.*

Zie: Videnskab. meddel. fra d. naturhist. Foren. Kjöbenh. 1853, bl. 59—60.

1908. —— Notits om slaegten Pachyurus Ag. og de dertil hörende Arter. *B. N. A. M.*

Zie: Vidensk. Meddel. naturh. Foren. Kjöbenh. 1854. bl. 108—112.

1909. —— Stegophilus insidiosus, en ny Mallefisk fra Brasilien, og dens Levemaade. Med en kobbertavle. Kjöbenhaven. F. S. Mühle. 1858. 8o.

Zie: Naturhist. Forenings videnskab. Meddelelser for 1858.

1910. —— Een nieuwe soort van Sillnroïde of Welsachtigen visch van Brazilië en zijne levenswijze. Uit het Deensch vertaald door *J. van der Hoeven*. Met gesteendr. plaat. *B. N. A. M.* — *R. D.*

Zie: Album d. Nat. 1860. bl. 82—96.

1910*a*. —— Om trende formeentligt ubeskrevne Fisk af Characinernes eller Karpelaxenes Familie.

Zie: Oversigt K. Dansk. V. Selsk. Forhandl. 1866. *B. R. D.*

1911. —— Trois nouvelles espèces de Characins du Brésil. Met 2 platen.

Zie: Bullet. de la soc. roy. de Danem. des sc. 1866. *B. R. D.*

1912. **Reisinger, (Th.)** Specimen ichthyologiae sistens pisces aquarum dulcium Hungariae. Budae. 1830. 8o.

1913. **Rénard, (Louis)** Histoire naturelle des plus rares Curiositez de la mer des Indes. Tom. I—II. (z. g. voorhandsche titel; de eigenlijke titel is): Poissons. Ecrevisses et Crabes de diverses couleurs et figures extraordinaires, que l'on trouve autour des iles Moluques et sur les côtes des terres

Australes. Ouvrage divisé en deux tomes, dont le premier á été copié sur les originaux de *Balthasar Coyett*; le second tome à été formé sur les recueils de *Adr. van der Stell*. Amsterdam, donné au public par *L. Rénard*. (z. j.) folio. Met 100 gekleurde platen. *K. B. te Dresden.*

Zie over de geschiedenis van dit boek: *Ebert*, Bibliogr. Lexicon. 1821, 1, bl 789. In 1754 verscheen te Amsterdam bij Reinier eene nieuwe uitgave van dit werk „augmentée d'une préface par *Arnout Vosmaer.*" De oorspronkelijke uitgave verscheen in 1718. 2e druk. (1754). *B. T. G. — N. A. M.*

In Cat. Bibl. J. van der Hoeven, komt onder No. 2140 eene uitgave voor van 1782. (1e deel).

1914. **Renier, (S. A.)** Osservazioni posthume di Zoologia Adriatica, a studio *G. Meneghini*. Con 32 tav. col. Venezia, 1847. folio.

1915. Reports of explorations and surveys, to ascertain the most practicable and economical route for a Railrood from the Mississippi river to the Pacific ocean, made under direction of the Secretary of war in 1853—1854. Washington, 1855—60. 12 dln. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H. — T. G. — R. D.*

Zie aldaar onder afdeel. „Zoology" in deel VI, X en XII, 2: Beschrijving van verschillende vischsoorten in die streken, door *C. Girard* en *G. Suckley*. Met platen.

Repository. Zie: The Chinese repository. No. 688.

1916. **Retzius, (A. J.)** Tetrodon Mola beskrifven [Orthagoriscus.] Met e ene plaat.

Zie: K. Vet. Acad. Nya Handlgr. Stockholm. 1785. VI, bl. 115—121.

1917. —— Anmärkningar vid slägtet Myxine. Met afbeeldingen.

Zie: K. Vet. Acad. Nya Handlgr. Stockholm. 1790. XI, bl. 110—114.

1918. —— Lampris, en ny Fiskslägt beskrifven.

Zie: K. Vet. Acad. Nya Handlgr. Stockholm. 1799. XX, bl. 91—100.

1919. —— Faunae Sueciae pars I, sistens mammalia, aves, amphibia et pisces Sueciae. Cum tab. Lipsiae. 1800. 8o.

1920. —— Animadversiones in classem piscium Linnean. Lund, 1803. 4o.

1921. —— Om Magens byggnad hos slägtet Silurus.

Zie: Förhandlgr. Skandin. Naturforsk. 3 Möte. 1842. bl. 695. Isis. 1845. bl. 455.

1922. **Reuss, (Ad.)** Dentix gibbiceps nov. sp. Met afbeeldingen.

Zie: Isis. 1832. bl. 626—628. *B. L. H.*

1923. **Reuss, (L.)** Fauna des Unter-Donau-Kreises, oder gemeinnützige Naturgeschichte der im Unter-Donau-Kreise vorkommenden wilden und zahmen Thieren. Passau, Pustet. 1832. gr. 8o.

Zie aldaar: Fische aus der Donau. bl. 441.

1924. **Ricci,** Osservazioni sulle gessaje del territorio Sinigagliese su i filitti, gl'ictiolitti ed altri oggetti contenute nelle medesime. Roma. 1828. 8o. Met 5 kopergrav.

1925. **Richardson, (John)** Fauna Boreali-Americana, or the zoology of the northern parts of British America, containing descriptions of the objects of natural history collected on the late northern land expeditions, under the command of Sir John Franklin by *John Richardson*, assisted by *W. Swainson* and *W. Kirby*. With numerous coloured plates. Norwich, Fletcher, 1831—37. 4 dln. 4o. *B. T. G.*

III: The fish. Met 24 platen waarvan 14 gekleurd. *B. L. H.*

1926. —— Report on North-American zoology. *B. L. H.*

Zie: Report of the 6th Meeting of the Br. association. London, 1837. 8o.

1927. **Richardson, (John)** Ichthyology of the voyage of H. M. Sh. Erebus and Terror during the years 1839—1843. London, Longman and Co. 1844—48. 8o. *B. T. G. — N. A. M.*

1928. —— Description of Australian fishes. London, 1842. gr. 4o. 2 stukken met 8 platen.

1929. —— On some new or little known Australian fishes.

Zie: Procced. zool. soc. London. 1841. IX, bl. 21—22. Ann. of nat. hist. 1852. VIII, bl. 464—466. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1930. —— Notice of three new genera of marine fishes from van Diemensland [Nemadactylus, Latris, Hoplegnathus.] *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 11th Meet. 1841 (1842). Transact. sect. bl. 71.

1931. —— On a specimen of Machaerium subducens from Port Essington, New Holland. *B. L. H.*

Zie: Report. Brit. assoc. adv. sc. 12 Meet. 1842 (1843). Transact. sect. bl. 69—70.

1932. —— Description of the lurking Macheie [Machaerium subducens] from the northern coast of New Holland. Met eene plaat.

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1843. XII, bl. 175—178. *B. L. H.*

1933. —— Icones piscium, or plates of rare fishes. London, Taylor. 1843. gr. 4o. Gekleurde platen met tekst.

1934. —— Contributions to the ichthyology of Australia.

Zie: Procced. zool. soc. London, 1839. VII, bl. 95—100. 1840. VIII, bl. 25—50. 1841. IX, bl. 21—22. 1849. III, bl. 69—186. Met 8 platen. Annals of nat. hist. 1842. IX, bl. 15—30, 120—131, 207—218, 384—393. X, 25—34. 1843. XI, 22—28, 169—182, 352—359, 422—428, 489—498 *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1935. —— Report on the present state of the ichthyology of New Zealand. *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 12th Meeting. 1842. (1843), bl. 12—30.

1936. —— Description of a new genus of Gobioid fish [Channichthys.]

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1844. XIII, bl. 461—462. *B. L. H.*

1937. —— Description of a genus of Chinese fish [Hapalogenys.]

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1844. XIII, bl. 462—464. *B. L. H.*

1938. —— Generic characters of an undescribed Australian fish [Pataecus.]

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1844. XIV, bl. 280—281. *B. L. H.*

1939. —— Generic characters of Gasterochisma melamphus, a fish which inhabits Port Nicholson, New Zealand.

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1845. XV, bl. 346. *B. L. H.*

1940. —— Report on the ichthyology of the seas of China and Japan.

Zie: Report. Brit. assoc. adv. sc. 15th Meeting. 1845. (1846), bl. 187—320. *Froriep's* Not. 1845. bl. 117—118. Nuovi ann. sc. nat. 1848. bl. 465—471. *B. L. H.*

1941. —— Description of Australian fish. *B. L. H.*

Zie: Transact. zool. soc. 1849. III, bl. 69—186. 1850. XVIII, bl. 58—77.

1942. —— On some fish from Asia minor and Palestine.

Zie: Procced. zool. soc. 1856. XXIV, bl. 371—379. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

1943. —— On Siphonognatus, a new genus of Fistularidae. Met eene plaat.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1857. XXV, bl. 237—240. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

—— Zie: Zoology.

1944. **Richer, (Jean)** Remarques sur quelques animaux et poissons de Cayenne. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Mém. de l'Acad. d. Sc. de Paris. 1674. bl. 1. VII, bl. 93.

1945. **Risberg, (G.)** Observationes ichthyologicae. Lundae, C. T. Berling. 1835. 8o. *B. R. D.*

1946. **Risso, (A.)** Ichthyologie de Nice, ou histoire naturelle des poissons du département des Alpes maritimes. Paris, 1810. 8o. *B. T. G.—N. A. M.*

1947. —— Mémoire sur deux nouvelles espèces du genre Scopelus. Met afbeeldingen.

Zie: Mém. Acad. Turin. 1820. XXV, bl. 262—269. *Gistl*, Faunus. 1837. I, 2. bl. 93—94.

1948. —— Alepocephalus n. g. de poissons. Met afbeeldingen.

Zie: Mém. Acad. Turin. 1820. XXV, bl. 270—272.

1949. —— Observations sur le genre et les espèces Trigla vivant dans la Méditerranée. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Mém. soc. Linn. Paris. 1824. III, bl. 24—37. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1824. II, bl. 298—299.

1950. —— Histoire naturelle des principales productions de l'Europe méridionale et principalement celles des environs de Nice et des Alpes maritimes. Paris, F. G. Levrault. 1826—27. 5 dln. 8o. Met 26 platen en 2 kaarten. *B. T. G. — N. A. M.*

Zie aldaar, V: Poissons.

1951. —— Mémoire sur quelques poissons observés dans la mer de Nice [Notacanthus Bonaparte; Dentex vulgaris: D. Synodon; D. Erythrostoma, Sebastes argus.]

Zie: Journ. de physique. 1820. XCI, bl. 241—255. Archiv f. Naturgesch. 1840. I, bl. 376—392. *B. L. H.*

1952. —— Sur une nouvelle espèce du genre Gymnètre [Gymnetrus Mullerianus.]

Zie: Archiv f. Naturg. 1840. I, bl. 13—15. *B. L. H.*

1953. **Rivière, (Bar. de)** Considérations sur les poissons, et particulièrement sur les Anguilles. (z. pl.) 1840.

1954. **Robertson, (G. A.)** Notes on Africa, particularly those parts which are situated between Cape Verd and the river Congo. With a map. London, Sherwood. 1819. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fish and fisheries of Cape Palmas bl. 62, 63. Fish of Cavally. bl. 68, 157, 230. Herrings. bl. 158.

1955. **Rochefort, (C. de)** Histoire naturelle et morale des iles Antilles de l'Amérique. Enrichie d'un grand nombre de belles figures en taille douce, des Places et des Raretez les plus considérables, qui y sont décrites. Avec un Vocabulaire Caraïbe. Seconde édition. Revue et augmentée. A Rotterdam, chez Arnout Leers. 1665. 4o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Des poissons de mer et des rivières des Antilles. — Des poissons volans. — Des perroquets de mer. — De la Dorade. — De la Bonite. — De l'Aiguille de mer. — De plusieurs autres poissons. bl. 183—189. Des monstres marins qui se trouvent en ces quartiers. 189—200.

1956. **Romans, (B.)** A concise natural history of East and West Florida, containing an account of natural produce of all southern parts of British America in the three kingdoms of nature, particularly the animal and vegetable. New-York, Aitken. 1776. kl. 8o. Met 4 platen.

1957. **Römer-Büchner, (J. B.)** Verzeichniss der Steine und Thiere, welche in dem Gebiete der freien Stadt Frankfurt und deren nächster Umgebung gefunden werden. Frankfurt a/M., Bronner. 1827. gr. 8°. Met 2 gesteendr. platen.

Zie aldaar: Fische, bl. 68.

1958. **Roudeau, (Du)** Mémoire sur la Loche campinoise.

Zie: Mém. Acad. Brux. 1783. IV, bl. 247—255. *B. L. H. — B. G. R.*

1959. **Rosenberg, (C. B. H. von)** Reis naar de Zuidooster-eilanden, gedaan in 1865. Met 7 platen. 's Gravenhage, Mart. Nijhoff. 1867. gr. 8°. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar op bl. 56—63 eene lijst van 250 vischsoorten, welke op Nieuw-Guinea, in de Banda-zee en langs de kusten van Ceram en Amboina gevonden worden.

1960. **Rosenhauer, (W. G.)** Ueber die in der Umgegend von Erlangen vorkommenden Fische.

Zie: Wiss. Mitth. d. phys. med. Soc. in Erlangen. 1858. I, bl. 165—168.

1961. —— Die Thiere Andalusiens, nebst Beschreibung von 249 neuen Arten. Erlangen, 1856. 8°. Met 3 platen.

1962. **Rosenthal, (Fr.)** Ichthyotomische Tafeln. Berlin, 1812—1825. 4°. 4 afleveringen met 27 platen.

1963. **Rosted, (E.)** Om Haakjaerringen. Angaende Maaden og Tiden den fanges oghvorledes man benytter sig af den.

Zie: Det Kgl. Norske videnskabers Selskabs Skrifter. Nye Samling, 2det Bind, 1788, bl. 203—212. 4o.

1964. **Roulin, (F.)** Description d'une Pastenaque fluviatile du Meta. [Pastinaca Humboldti.] Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. scienc. natur. 1829. XVI, bl. 104—107. Extr. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1829. XVI, bl. 464—466. Isis. 1834, bl. 1042.

1965. **Rozet,** Voyage dans la régence d'Alger, ou description du pays occupé par l'armée française en Afrique. Paris, A. Bertrand. 1833. 3 dln. 8°. Met eene kaart. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Poissons marins et d'eau douce. I, bl. 226—230.

1966. **Rudolphi, (K. A.)** Ueber die elektrischen Fische. Met 2 platen.

Zie: Abhandlgn. d. Berlin. Akad. 1820/21. Phys. Kl. bl. 223—233. *B. L. H. — B. G. R.*

1967. —— Ueber den Zitterwels. Met 4 platen. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Abhandlgn. d. Berlin. Akad. 1824. Phys. Kl. bl. 137—144.

1968. **Rüppell, (W. P.)** Beschreibung und Abbildung mehrere neuen Fische, im Nil entdeckt. Mit Forsetzung. Frank. a/M., H. L. Bronner, 1829—32. Met 6 gesteendr. platen. gr. 4o. *B. T. G. — R. D.*

1969. —— Atlas zur der Reise im Nördlichen Afrika. Frankf. a/M., H. L. Bronner, 1826—1831. folio. *B. L. H. — T. G. — R. D.*

Zie aldaar: 1e Abth. Zoologie, IVes Heft: Fische des rothen Meeres. Met 35 gekleurde platen

1970. **Rüppell, (E.)** Neuer Nachtrag von Beschreibungen und Abbildungen neuer Fische, im Nil entdeckt. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Museum Senckenberg. II, Heft. I, 1836, bl. 1—28.

1971. —— Mémoire sur une nouvelle espèce de poisson du genre Histiophorus immaculatus. Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Transact. zool. soc. London. 1841. II, bl. 71—74; Proceed. zool. soc. London, 1835. III, bl 187. l'Institut. 1836. IV, bl. 290.

1972. **Rüppell, (E.)** Verzeichniss der in den Museum der Senckenbergischen naturforschenden Gesellschaft aufgestellten Sammlungen. Vierte Abtheilung: Fische und deren Skelette. Frankfurt am Main, J. D. Sauerländer. 1852. 4o. *B. R. D.*

1973. **Russegger, (Jos.)** Reisen in Europa, Asien und Afrika, mit besonderer Rücksicht auf die naturwissenschaftlichen Verhältnisse der betreff. Länder, unternommen in den Jahren 1835 bis 1841. Stuttgart, Schweizerbart. 1841—49. 15 stukken. gr. 8o. Met atlas van platen en kaarten in 4 afdeelingen. *B. U. H.*

Zie aldaar, I: *J. J. Heckel*, Ichthyologie. Met platen.

1974. **Russell, (P.)** Descriptions and figures of 200 fishes, collected at Vizagapatam on the coast of Coromandel. London, 1803. 2 dln. gr. folio. *B. L. H. — T. G.*

1975. **Russell, (Al.)** An account of four undescribed fishes of Aleppo.

Zie: Philos. Transact. 1756, bl. 445. *K. B.'s G. — B. G. R. — L. H.*

1976. —— Natural history of Aleppo. Containing a description of the city and the principal natural productions in its neighbourhood, together with an account of the climate. Second edition, revised, enlarged, illustrated, with notes by *P. Russell*. London, Robinson. 1794. 2 dln. gr. 8o. Met 16 platen. *B. T. G.* Hoogd. uitg. *B. U. H.*

De 1e druk is van 1756.

1977. **Ruysch, (H.)** Theatrum universale omnium animalium. Amstelod., 1718. 2 dln. folio.

Volgens Dr. Bleeker (in Nat. en Geneesk. Archief voor Ned. Indie. I, bl. 135) is dit werk slechts eene (nieuwe) uitgave van *Johnston's* Historiae naturalis de piscibus et cetis libri V. Het handelt vooral over Oost-Indische visschen. Vergelijk No. 107.

1978. **Rzaczynski, (G.)** Historia naturalis regni Poloniae, magni Ducatus Lithuaniae, annexarumque provinciarum, in tractatus XX divisa. Sandomiriae, 1721. kl. 4o.

Zie aldaar: De fluminibus et piscibus. bl. 131; de lacubus, piscibus, etc. bl. 153.

Sagra. (Ramon de la) Zie: No. 1866.

1979. **Saint-Amant,** Sur un poisson trouvé dans une huitre. Met afbeeldingen. *B. L. H.*

Zie: Observ. et mém. sur la phys. par *Rozier*. 1778. XII, bl. 276—278.

1980. **Saint-Hilaire, (A. de)** Sur le Minhocão des Goyanais [Lepidosiren].

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1846. XXIII, bl. 1145—1147. l'Institut. XIV, 1846. No. 678. bl. 435. Edinb. new phil. journ. 1846. XLII, bl. 278—281. *Silliman*, Amer. journ. 2 Ser. 1847. IV, bl. 130—131. *Froriep's* Not. 3 Reihe. 1847. I, No. 13. bl. 198—200. *B. L. H. — B. G. R.*

1981. **Salm-Hostmar, (Fürst)** Ueber einen neuen Fisch (Gasterosteus sp.?)

Zie: Arch. f. Naturg. 1860. I, bl. 119—120. Ann. of nat. hist. 3 Ser. 1860. VI, bl. 391. *B. L. H.*

1982. **Sander, (H.)** Beiträge zur Naturgeschichte der Fische im Rhein.

Zie: Der Naturforscher. 1781. 15e St. bl. 163—183.

1983. Sardinie. Anfibi e pesci di Sardegna. Sassari, 1777. 8o. Met afbeeldingen.

1984. **Sars, (M.)** Bemaerkninger over det Adriatische Havs fauna sammenlignet med Nordhavet. (Christ. 1850.) 8o. 31 bl.

Zie: Nyt. Mag. Naturvid. 1851. VI, bl. 121—211.

1985. **Sars, (G. O.)** Om Vintertorskens [Gadus Morrhua] forplantning og Udvikling.

Zie: Forhandl. Vid.-Selsk. Christiania, 1866. bl. 237—249.

1986. **Sassi, (Agost.)** De' pesci del mare di Genova. (Estr. dalla Descrizione di Genova e del Genovesato. 1846, Tom. I, bl. 111).

Zie: Nuov. Ann. delle sc. nat. Bologna. 2 ser. VI. 1846, bl. 386—393.

1987. **Sauvage, (Emile)** Catalogue des poissons des formations secondaires du Boulonnais. Boulogne-sur-mer, imprim. Aigre. 1868. 8o. Met 4 platen.

1988. **Sauvigny, (de)** Histoire naturelle des Dorades de la Chine, gravée par M. *F. N. Martinet*, accompagnée d'observations. Paris, 1780. gr. fol.

Van dit werk zijn slechts 24 bladz. tekst en 48 gekleurde platen verschenen.

1989. **Schaefer, (M.)** Moselfauna oder Handbuch der Zoologie, enthaltend die Aufzählung und Beschreibung der im Regierungsbezirke Trier beobachteten Thiere, mit Berücksichtigung der Angrenz. des Moseldepartements und Belgiens. Trier. (Linth.) 1844. gr. 8o.

1990. **Schäffer, (J. C.)** Piscium Bavarico-Ratisbonensium pentas. Cum tab. IV aeri incisis icones coloribus suis distinctas exhibentibus. Ratisb., impensis Montagii. 1761. 4o.

1991. —— Epistola ad regio-borussicam Societatem litter. Duisburgensem, de studii ichthyologici faciliori methodo, adiectis nonnullis speciminibus. Ratisb., impensis Montagii. 1760. gr. 4o. Met eene plaat.

1992. **Schagerström, (N. O.)** Brama Raji, en evanlig Fisk, funnen vid Kyster af Skåne. Met eene plaat. *B. B. G. R.*

Zie: K. vet. Akad. Handl. Stockholm, 1827. bl. 207—211.

1993. —— Mugil cephalus och Perca labrax [Labrax lupus Cuv.], tvenne ovanliga Fiskar, fångade vid Kusten af Skåne. Met eene plaat. *B.B.G.R.*

Zie: K. vet. Akad. Handlgr. Stockholm. 1829. bl. 90—102.

1994. —— Några anatomiska observationer öfver Svart-Torsken [Gadus carbonarius.] *B. B. G. R.*

Zie: K. vet. Akad. Handl. Stockholm. 1832. bl. 149—154.

1995. —— Några Anteckningar öfver de Svenska arterna af slägtet Calionymus. Met 2 platen. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: K. vet. Akad. Handl. Stockholm. 1830. bl. 126—137. Isis. 1835, bl. 385—392.

1996. —— Pagellus centrodontus, en ovanlig Fisk, etc. Met eene plaat.

Zie: K. vet. Akad. Handlgr. Stockholm. 1833. bl. 138—145. Isis. 1835. bl. 392—396. *B. B. G. R.*

1997. —— Liparis Gobius, en sällsynt Fisk funnen i Sundet.

Zie: K. vet. Akad. Handlgr. Stockholm. 1838 bl. 248—252. *B.B.G.R.*

1998. —— Verzeichniss in Schönen, besonders bei und um Landskrona angetroffner Fische. *B. L. H.*

Zie: Isis. 1842. bl. 861—863, 905—915.

1999. **Scheuchzer, (J. J.)** Piscium querelae et vindiciae expositae à *J. J. Scheuchzero*. Cum V tab. Tiguri, typis Gessnerianis. 1708. 4o.

2000. **Schinz, (H. R.)** Fauna helvetica, oder Verzeichniss der in der Schweiz vorkommenden Wirbelthiere. *B. N. A. M.*

Zie: Neue Denkschr. allgem. Schweiz. Ges. für die ges. Naturwissensch. Neuchatel, 1837. I.

2001. —— Europaïsche Fauna oder Verzeichniss der Wirbelthiere Europa's. Stuttgart, Schweizerbart. 1840. 2 dln. gr. 8o. *B. R. D.*

Zie, II: Reptilien und Fische.

2002. **Schlegel,** Zie: Natuurlijke historie van Nederland. — De dieren van Nederland: *H. Schlegel*. Gewervelde dieren. — Visschen. Haarlem. A. C. Kruseman. 1862. 8°. Met 31 gestcendr. platen. *B.R.L.—R.D.—N.A.M.*

2003. —— Beschrijving van nieuwe soorten van visschen; Polynemus multifilis; — Amphacantus vulpinus et puellus; — Peristedion laticeps. Met platen. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Bijdr. tot de Dierk. uitgeg. door het Gen. Natura Artis Magistra. Amst., 1852. I.

—— Zie: *P. F. von Siebold* No. 2042 en: Verhandelingen No. 2218.

2004. **Schleiden, (M. J.)** Das Meer. Mit Stahlstichen. Berlin, A. Sacco Nachfolger. 1866. roy. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar, Fische: Der Häring. Die Salmonéen. u. s. w. bl. 490—562 Die Wale und der Walfischfang. bl. 622—650.

2005. **Schlosser, (J. A.)** An account of a fish from Batavia, called Jaculator [Chaetodon.] Met eene plaat *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1764. LIV, bl. 89—91. Some further intelligence etc. ibid. 1756. LVI, bl. 186—188.

2006. —— Epistola ad Ferd. Dejean, in qua accurata descriptio Balistis ringentis, ex India orientali; Lagocephali veri, ex Promontorio Bonae spei, et Hystrici, ex India orientali [Belg. et lat.] Amstelodami, sumtibus Auctoris. 1769. 4°. Met gekleurde plaat.

2007. **Schmarda, (L. K.)** Ueber das Erscheinen exotischer Fische im Adriatischen Meere.

Zie: Med. Jahrbb. d. oesterr. Staat. 1847. LXI, bl. 257—262.

2008. **Schmidt, (F. W.)** Versuch eines Verzeichnisses aller in Böhmen bisher bemerkten Thiere.

Zie: *Schmidt*, Samml. Physik.-ökonom. Aufsätze. Prag. 1795. I, bl. 64.

2009. **Schneider, (J. G.)** Neue Beiträge zur Naturgeschichte des Rochengeschlechts.

Zie: Leipzig. Magaz. 1788, bl. 73—90. 1783. bl. 265—282.

2010. **Schnur,** Systematische Zusammenstellung der im Regierungsbezirke Trier bisher von mir aufgefundenen Reptilien, Fische und Mollusken.

Zie: Jahresber. d. Ges. für nützl. Forschungen. Trier, 1847. bl. 70.

2011. **Schomburgk, (R. H.)** The natural history of the fishes of British Guiana. Illustrated by 74 coloured plates with portrait and memoir of the author, including his travels. London, S. Highly. 1841—43. 2 dln. 16°.

2012. —— A description of some new species of fishes from the sea arounding the Island of Barbados. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1848. 2d Series. II. bl. 11—20.

2013. **Schonbein, (Ch. Fr.)** Beobachtungen über die electrischen Wirkungen des Sitter-Aales. Basel, Schweighauser. 1841. 8°.

2014. **Schonevelde, (St. a)** Ichthyologia et nomenclaturae animalium marinorum, fluviatilium, lacustrium, quae in florentissimis ducatibus Slesvici et Holsatiae et Emporio Hamburgo occurrunt triviales; ac plerorumque hactenus desideratorum imagines, breves descriptiones et explicationes. Hamburgi, ex bibliopolio Heringiano. 1624. 4°. Met 7 platen. *B. L. H.*

2015. **Schöpf, (Joh. Dav.)** Vom Nord-Amerikanischen Pertsch [Perca flavescens?]

Zie: Der Naturforscher. 1784. XX, bl. 17—25.

2016 —— Vom gemeinen Hecht [Esox lucius] in Amerika.

Zie: Der Naturforscher. 1784. XX, bl. 26—31.

2017. **Schöpf, (J. D.)** Beschreibung einiger Nordamerikanischen Fische besonders aus den Neu-Yorkischen Gewässern. *B. L. H.*

Zie: Schriften d. Berl. Gesellsch. naturf. Fr. 1788. VIII. bl. 138—194.

2018. **Schrank, (Frz. v. Paula)** Nähere Bestimmung dreier Barsch-Arten.

Zie: Abhandlgn. ein. Privat-Ges. in Oberdeutschl. 1792. I, bl. 98—103.

2019. **Schreiber, (C.)** Physikalisch-medizinische Topographie des Physikats-Bezirks Eschwege.

Zie: Schriften Ges. zur Beförd. d. ges. Naturw. zu Marburg. 1849. VII, bl. 117. Die Werra-Fische.

2020. **Schultze, (Max)** Beobachtung junger Exemplare von Amphioxus. Met platen. *B. L. H. — R. D.*

Zie: Zeitschr. f. wiss. Zoologie. 1851. III, bl. 416—419.

2021. —— Die Entwickelungs-Geschichte vom Petromyzon Planeri. Met 8 platen. *K. B.'s G. — B. L. H. — U. H. — T. G. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Natuurk. Verh. Holl. Maatsch. d. wet. Haarlem, 1856. 2e Verz. XII.

2022. —— Zur Kenntniss der electrischen Organe der Fische.

Zie: Abhandl. naturf. Gesellsch. in Halle. 1858. 4o. *B. L. H.—N. A. M.*

2023. **Schulz, (J. H.)** Fauna Marchica. Die Wirbelthiere der Mark Brandenburg. Berlin, 1845. gr. 8o.

Zie aldaar: Fische, bl. 485.

2024. **Schwaeb, (W.)** Geographische Naturkunde von Kurhessen. Cassel, Fischer. 1851. gr. 8o.

Zie aldaar, bl. 78: Beschrijving van 33 vischsoorten.

2025. **Schwenckfeldt, (Casp.)** Theriotropheium Silesiae in quo animalium, hoc est quadrupedum, reptilium, avium, piscium et insectorum natura vis ac usus perstringitur. Lignicii, apud B. Voigt. 1603. 4o.

Zie aldaar: Pisces Silesiae. bl. 377. *B. U. H. — N. A. M.*

2025*a* **Sclater, (P. L.)** On Lepidosiren paradoxa.

Zie: Proceed. zool. soc. 1866. Jan. 23. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2026. **Scopoli, (J. A.)** Deliciae florae et faunae Insubricae, seu novae, aut minus cognitae species plantarum et animalium quas in Insubria Austriaca, tam spontaneas, quam exoticas vidit, descripsit, et aeri incidi curavit J. A. Scopoli. Ticini, 1786—1788. 3 dln. folio. Met 75 platen.

2027. **Scott, (W. R.)** On the occurrence of Orcynus Alalongo on the coast of Devon. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1865. 3d Series. XVI, bl. 268.

2028. **Seemann, (B.)** Narrative of the voyage of H. M. S. Herald, during the years 1845—1851, under the command of Capt. Henry Kellett; being a circumnavigation of the globe, and three cruises to the arctic regions. London, Reeve & Co. 1853. 2 dln. 8o.

Zie: Zoology edited by Prof. *Edw. Forbes.*

2029. **Seetzen, (U. J.)** Verzeichniss der Fische in den Gewässern der Herrschaft Jever.

Zie: *Meyer*, Zoolog. Annalen. Weimar. 1794. bl. 309, (alwaar 49 verschillende vischsoorten genoemd worden).

2030. —— Verzeichniss der Jevrischen, Oldenburgischen, Ostfriesischen Fische. *B. N. A. M.*

Zie: Neue Schrift. d. Ges. naturf. Fr. zu Berlin, I, bl. 153.

2031. **Selby, (P. J.)** Notice of the Lutjanus rupestris of Bloch.

Zie: Zool. Bot. Magaz. 1837. I, bl. 167—170.

2032. **Selys-Longchamps, (M. E. de)** Faune belge. Indication méthodique des mammifères, oiseaux, reptiles et poissons, observés jusqu'ici en Belgique. Liège, 1842. 1re partie. gr. 8o. Met 8 platen. *B. R. D.*

2033. **Serres, (M. de)** Mémoire sur les causes des migrations des animaux, et particulièrement des oiseaux et des poissons. Haarlem, 1842. 4o.

Zie: Natuurk. Verh. Holl. Maatsch. der Wetensch. te Haarlem, 2e Verz. III. *K. B. 'sG. — B. L. H. — U. H. — T. G. — N. A. M. — R. D.*

2034. **Sewastianoff, (A.)** Acarauna longirostris n. sp. piscium thoracic.

Zie: Nov. Acta Acad. Petropol. 1796. (1802.) XIII, bl. 357—366.

2035. —— Description du Sparus ornatus n. sp. Met platen. *B.L.H.*

Zie: Nova acta Acad. Petropol. 1797—1798. (1805.) XIV, bl. 521—526.

2036. **Shaw, (Geo.)** Description of the Stylephorus cordatus, a new fish. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Transact. Linn. soc. London, 1791. I, bl. 90—92.

2037. **Sibbald, (Rob.)** Scotia illustrata, sive prodromus Historiae naturalis. Edinburgh, 1684. folio. Met 22 platen.

Waarin ook eenige visschen van Schotland beschreven worden.

2038. **Siebold, (C. Th. von)** Cyprinus Farenus Art., ein preussischer Fisch.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1836 I, bl. 327. *B. L. H.*

2039. —— Ichthyologische Bemerkungen über Süsswasserfische. *B. R. D.*

Zie: Bericht. Deutsch. naturf. Versamml. 1860. XXXV, bl. 74—76.

2040. —— Ueber die Fische des Ober-Engadins.

Zie: Verhandl. Gesellsch. Schweizer Naturf. 1863. XLVII, bl. 173—190.

2041. —— Die Süsswasserfische von Mittel-Europa. Mit 64 eingedr. Holzschnitte und 2 lithogr. farb. Taf. Leipzig, Engelmann. 1863. 8o. *B. U. H. — T. G. — N. A. M — R. L. — R. D.*

2042. **Siebold, (Ph. Fr. de)** Fauna Japonica, sive descriptio animalium quae in itinere per Japoniam suscepto annis 1823—30 collegit; notis, observationibus et adumbrationibus illustravit *Ph. Fr. de Siebold*. Conjunctis studiis *C. J. Temminck*, *H. Schlegel* atque *W. de Haan*. Lugd.-Batav., Arnz. 1840—50. folio. *K. B. 'sG. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie aldaar: Pisces. (Met 160 gekleurde platen.)

2043. **Siemssen, (A. C.)** Die Fische Mecklenburgs, zum Behuf vaterländisch-akadem. Vorlesungen system. verzeichnet. Rostock, Stiller. 1794 8o.

2044. **Simons, (G. J.)** Beschrijving van het eiland Curaçou, uit verschillende bronnen bijeenverzameld. Met kaart en platen. Oosterwolde, G. S. de Tempe. 1868. gr. 8o. *B. L. H. — N. A. M. — R. L.*

Zie aldaar, bl. 151—52: Lijst van de visschen van Curaçou, met de inlandsche benamingen.

2045. **Sismondi, (E.)** Appendice alla descrizione dei pesci e dei crostacei fossili nel Piemonte. Torino, 1861. 4o. Met eene kopergravure.

2046. **Sitgreaves, Woodhouse, Hallowell, Girard, Torrey,** Report of an expedition down the Zuni and Colorado rivers. Washington, 1853. 8o. Met eene kaart en 79 platen. *B. N. A. M.*

Waarin ook de beschrijving van de visschen die in deze rivieren voorkomen

2047. **Sivard, (G.)** Sur les poissons du département de la Manche.

Zie: Mém. soc. sc. nat. Cherbourg. III, 1855. bl. 375—376.

2048 **Sloane, (Hans)** A voyage to the islands Madera, Barbados, Nieves, St. Christophers and Jamaica, with the natural history of the herbs and trees, four-footed beasts, fishes, birds, insects, reptiles, etc. of the last of those islands. Illustrated with the figures of the things described. London, printed for the author. 1707—25. 2 dln. folio. Met 285 kopergravuren. *B. L. H. — T. G.*

2049. **Smith's (Aud.)** Illustrations of the Zoology of South Africa. Consisting chiefly of figures and descriptions of the objects of natural history. London, 1838—42. Imp. 4o. Met 280 gekleurde platen.

Zie: Pisces. Met 31 platen. *B. T. G.*

2050. —— Revision of the Linnean genus Squalus.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1837. V, bl. 85—86.
B. L. H. — N. A. M. — R. D.

2051. **Smith, (J. A.)** Description of Calamoichthys [Erpetoichthys], a new genus of Ganoid fish from Old Calabar, Western Africa; with observations on the internal structure by *R. H. Traquair*. Met 2 platen. *B. L. H.*

Zie: Proceed. roy. soc. Edinb. 1866. bl. 654—659. Ann. and mag. nat. hist. XVIII, bl. 112—114. Transact. roy. soc. Edinb. 1866, XXIV, bl. 457—479.

2052. **Smith, (J. V. C.)** Natural history of the fishes of Massachusetts and observations on angling. Boston. 1833. 4o.

—— Zie: *D. H. Storer*. No. 2093.

2053. —— An examination of the catalogue of the marine and freshwater fishes of Massachusetts contained in Prof. Hitchcock's Report on the Geology, etc. of Massachusetts. *B. B. G. R.*

Zie: Boston journ. nat. hist. I. 1837. bl. 347—357.

2054. **Sodoffsky, (W.)** Ueber die Störgattungen des Caspischen und Schwarzen Meeres.

Zie: Corresp. Bl. d. naturf. Ver. in Riga. 1849. bl. 41—47, 69—81.

2055. **Sonnerat,** Observation d'un phénomène singulier sur des poissons, qui vivent dans une eau, qui a 69 degrés de chaleur. *B. L. H.*

Zie: Journ. de Phys. 1774. III, bl. 256—258.

2056. —— Description du Guaperva maculata [Balistes.] Met eene plaat.

Zie: Observ. et mém. sur la phys. par *Rozier*. 1774. III, bl. 443. Guaperva cinerea. (Met eene plaat.) ib. 1774. IV, bl. 78. Guaperva colorata. (Met eene plaat.) ib. 1775. V, bl. 76. *B. L. H.*

2057. **Spallanzani, (L.)** Sur la Torpille.

Zie: Journ. de Phys. 1783. XXIII, bl. 217—220. *B. L. H.*

2058. **Spannagel,** Verzeichniss der Fische der bayerischen Rheinpfalz.

Zie: XVIn und XVIIn Jahresber. der Polichia. Neustadt a./H. 1859. bl. 26.
B. N. A. M.

2059. **Spix, (J. B. de)** Selecta genera et species piscium Brasiliensium collegit et pingenda curavit *de Spix;* digessit, descripsit, et observationibus anatom. illustravit *L. Agassiz*; praefatus est et edidit *C. F. Ph. de Martius*. Monach., 1829—31. gr. 8o. Met 101 gekleurde platen.
K. B. 's G. — B. L. H. — T. G.

Afzond. afdeeling van: Reise in Brasilien (1817—20) gemacht und beschrieben von *J. B. von Spix* und *C. Fr. Ph. von Martius*. 3 dln. 4o.

2060. **Stannius, (H.)** Bemerkungen über das Verhältniss der Ganoiden zu den Clupeïden, ins besondere zu Butirinus. Rostock, 1846. 8o.

2061. **Steenstra Tonssaint, (A. J. D.)** Commentatio de systemate uropoetico piscium. Lugd. Batav., apud *S.* et *J. Luchtmans*. 1835. 4o. Met eene plaat. *B. L. H.*

2062. —— De systemate uropoetico Squali [Carcharias] Glauci. Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Tijdschr. voor natuurl. geschied. Amst., 1839. VI, bl. 199—203.

2063. **Steenstrup, (J.)** Die seeländischen Pleuronectes-Arten. *B. L. H.*

Zie: *Wiegmann's* Archiv f. Naturgesch. 1835. II, bl. 133—185.

2064. **Steenstrup, (J.)** Bidrag til en rigtigere Opfattelse af Skjoevheden hos Flynderne [Pleuronectides] og il Forklaring af begge Oines Fremkomst paa samme Side af Kroppen.

Zie: Oefvers. Dansk. Vidensk. Selsk. Förhandl. November 1863. (Met houtsneden en eene plaat).

2065. —— Om Kaempe-Klumpfisk [Mola nasus Rf.] 8o.

Zie: Oefversigt Danske Vidensk. Selsk. Forhandl., Marts 1863.

2066. —— Chironectus arcticus Düb. og Kor., er ingen selvstaendig eller nordisk art. 1863. 8o.

Zie: Naturhist. Foren. Vidensk. Meddelelser 1863. bl. 208—212.

2067. —— Meddelelse om Slimaalens [Myxine glutinosa Linn.] Aeg. Kjöbenhavn, F. S. Mühle. 1864. gr. 8o.

2068. —— Om Flynderslaegten Zeugopterus og Bygningen auf dens Gjällehulle. Met houtsneden.

Zie: Oefvers. Dansk. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1865. bl. 95—112.

2069. —— Om Skaevheden hos Flynderne. Kjöbenhavn, 1864. 8o. Met platen.

2070. **Steffens, (H.)** Ueber die elektrische Fische.

Zie: *Wachler*, Philomathia. I, Frankf. a/M., 1818. gr. 8o.

2070*a*. **Steindachner, (F. H.)** Catalogue préliminaire des poissons d'eau douce du Portugal. Lisbonne, 1864 4o *B. N. A. M.*

2071. **Steindachner (Fr.)** und **R. Kner,** Ichthyologische Beiträge zur Familie der Characinen. Wien, Gerold's Sohn. 1859. 2 stukken. 4o. Met 17 platen.

2072. —— Beiträge zur Kenntniss der Gobioiden. Mit 1 Tafel.

Zie: Sitzungsber. K. Akad. Wissensch. Wien. 1860. XLII, bl. 283 - 292. gr. 8o. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

2073. —— Ueber eine neue Gobius-Art [Gobius quadrivittatus] aus dem Adriatischen Meere.

Zie: *Canestrini*, Archivio per la Zoologia. II. fasc. 2.

2074. ——Ueber Amphisile scutata[Klein]und Amphisile macrophthalma n. sp.

Zie: Verhandl. der K. K. Zool.-botan. Gesellsch. Wien. 1860. *B. R. D.*

2075. —— Ichthyologische Mittheilungen. Met platen. Wien, Gerold's Sohn. 1861—1866. gr. 8o. *B. R. D.*

Zie: Verh. Zool. botan. Gesellsch. Wien. 1861—1866.

2076. —— Beiträge zur Kenntniss der Sciaenoiden Brasiliens und der Cyprinodonten Mexicos. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

Zie: Sitzungsber. math-nat. Cl. Acad. Wiss. Wien. 1863. bl. 162—185. *B. B. G. R.*

2077. —— Verzeichniss der von Grafen Ferrari und H. Selebor in Siebenbürgen, in der östlichen Theilen Slavoniens, in der Nähe der Theiss-Mündungen gesammelten Fische.

Zie: Verhandl. Zool. bot. Verein. Wien. 1863. XIII, bl. 1121—24.

2078. —— Bemerkungen über verschiedene Fische des Donau-gebietes.

Zie: Verhandl. Zool. bot. Verein. Wien. 1863. XIII, bl. 488—490.

2079. —— Beiträge zur Kenntniss der Chromiden Mejico's und Central-Amerika's. Met 5 platen. *B. B. G. R.*

Zie: Denkschr. d. K. Akad. v. Wiss. (Math-naturw. Classe). Wien, 1864. XXIII.

2080. —— Ichthyologische Notizen. I—X. (Mit lithogr. Tafeln). Abdr. aus d. Sitzungsber. der K. Akad. d. Wiss.) Wien, Gerold's Sohn. 1865—68. gr. 8o. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

2081. **Steindachner, (Fr.)** Ichthyologischer Bericht über eine nach Spanien und Portugal unternommene Reise. — Zur Fischfauna des Albufera-Secs. Mit 22 lithogr. Taf. (Abdr. aus d. Sitzungsber. der K. Akad. der Wissensch.) Wien, Gerold's Sohn. 1865—68. gr. 8°. *B. L. H. — B. G. R.*

2082. —— Ueber eine seltene Ambassis-Art [Ambassis robustus.] 8°.

Zie: *Canestrini*, Archivio per la Zoologia. III, fasc. 1. *B. R. D.*

2083. —— Ueber einige Fische aus dem Fitzroy-Flüsse bei Rockhampton in Ost-Australien. Mit 1 lithograph. Taf. (Aus d. Sitzungsber. der K. Akad. der Wissensch.) Wien, Gerold's Sohn. 1867. gr. 8°. *B. L. H. — B. G. R.*

2084. —— Zur Fischfauna von Port Jackson in Australien. Mit 7 lithogr. Tafeln. (Aus d. Sitzungsber. d. K. Akad. d. Wissensch.) Wien, Gerold's Sohn. 1866. gr. 8°. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

2085. —— Ueber einige neue und seltene Meeresfische aus China. (Abdr. aus der Sitzungsber. d. K. Akad. d. Wissensch.) Wien, Gerold's Sohn. 1866. gr. 8°. *B. L. H. — B. G. R.*

2086. —— Die Gymnotidae des K. K. Hofnaturalien-kabinets zu Wien. Met 2 platen. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

Zie: Sitzungsber. Akad. Wiss. Wien. 1868. LVIII, bl. 249—264.

2087. —— Polypterus lapradei, n. sp. und Polypterus senegalus Cuv. aus dem Senegal. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

Zie: Sitzungsber. Akad. Wiss. Wien. 1869. LX, bl. 103—108. Met 2 platen.

2088. —— Fische des Senegal und von Singapore.

Zie: Sitzungsber. Akad. Wissensch. Wien. 1869. bl. 669—714, 945—995; 1870, bl. 533—588. Met 28 platen. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

2089. —— Zur Fischfauna des Senegal. I u. II. Mit 20 Steintafeln. Wien, Gerold's Sohn. 1870. gr. 8°.

Zie: Sitzungsber. Akad. d. Wissensch. Wien, 1870. *B.L.H.—B.G.R.—R.D.*

2090. **Storer, (D. H.)** Description of a new species of the genus Hydrargyra, with some additions to the catalogue of the fishes of Massachusetts in Hitchcock's Report. *B. B. G. R.*

Zie: Boston journ. nat. hist. 1837. I, bl. 416—418.

2091. —— Description of a new species of the genus Gasterosteus.

Zie: Boston journ. nat. hist. 1837. I, bl. 461—465. *B. B. G. R.*

2092. —— A report on the fishes of Massachusetts. *B. B. G. R.*

Zie: Boston journ. nat. hist. 1839. II, bl. 289—558. 1842. IV, bl. 175—190. *B. L. H.*

Mem. Americ. Acad. N. S. 1853. 1855. (Cambridge. 1853. 4°.)

2093. —— Remarks on the „Natural history of the fishes of Massachusetts by *J. V. C. Smith.*" (Zie: No. 2052.)

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1839. XXXVI, bl. 337—349.

2094. —— An examination of the catalogue of the marine and freshwater fishes of Massachusetts.

Zie: Boston journ. nat. hist. 1837. bl. 416, 17. *B. B. G. R.*

2095. —— On fishes from Jamaica pond.

Zie: *Silliman*, Americ. journ. 1840. XXXIX, bl. 378—380.

2096. —— A notice of Mc Clelland's Indian Cyprinidae.

Zie: *Silliman*, Americ. journ. 1841. XLI, bl. 92—103. Calcutta journ. nat. hist. 1844. IV, bl. 112—124.

2097. —— Description of two new species of fishes. *B. B. G. R.*

Zie: Boston journ. nat. hist. 1842. IV. P. 1, bl. 58—63.

2098. **Storer, (D. H.)** Description of a new species of Torpedo [occidentalis.] Met eene plaat. *B. B. G. R.*

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1843. XLVI, bl. 165—170. l'Institut, 1843. XI, No. 518. bl. 414.

2099. —— Notice of the discovery of an electrical fish on the coast of the United States.

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1843. XLIV, bl. 213.

2100. —— Notice of a portion of Dr. Dekay's Report on the fishes of New-York. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: *Silliman*, Amer. journ. 1843. XLV, bl. 275—284. Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 120—123.

2101. —— Myliobates bispinosus nova species. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 53.

2102. —— Report on the specimens of fishes from the Ganges, presented by Mr. Reynolds. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. bl. 106—108.

2103. —— Hydrargira Formosa nov. spec. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 76.

2104. —— Platessa glabra nov. spec. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1844. I, bl. 130—131.

2105. —— Etheostoma caerulea nov. spec. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1845. II, bl. 47—48.

2106. —— New species of fishes from Alabama. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1845. II, bl. 48—49.

2107. —— Poecilia olivacea nov. spec. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1845. II, bl. 51.

2108. —— On a living Torpedo occidentalis. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1846. II, bl. 71.

2109. —— Syngnathus Californiensis nov. spec. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1846. II, bl. 73.

2110. —— Leptocephalus gracilis nov. spec. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1846. II, bl. 76—77.

2111. —— Prionotus pileatus nov. spec. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1846. II, bl. 77—78.

2112. —— On Esox lucius Richardson. *B. N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1846. II, bl. 105—107.

2113. —— Sebastes fasciatus nov. spec. *B. L. H.—N. A. M.—B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1854. V, bl. 31.

2114. —— A synopsis of the fishes of North-America.

Zie: Mem. of the Amer. Acad. 1846. New series II, bl. 253—550.

2115. —— A history of the fishes of Massachusetts. Cambridge and Boston. 1867. 4o. Met 39 platen.

Herdruk van de art. voorkomende in: Mem. Amer. Acad. of arts and sc. 1857—1861.

2116. **Storer, (H.R.)** Platessa quadrocellata nov. spec. *B. N. A. M.—B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1847. II, bl. 242—243. *B. L. H.*

2117. —— Zygaena subarcuata nov. spec. *B.L.H.—N.A.M.—B.G.R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1848. III, bl. 70—71.

2118. **Storer, (H. R.)** Carcharias Atwoodi nov. spec. *B.N.A.M.—B.G.R.*
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1848. III, bl. 71—72. *B. L. H.*

2119. —— Observations on the fishes of Nova Scotia and Labrador, with descriptions of new species. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Boston journ. nat. hist. 1850. bl. 277—296. 1857. VI, bl. 247—270.

2120. —— Etheostoma Linsleyi nov. spec. *B.L.H.—N.A.M.—B.G.R.*
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1851. IV, bl. 37—39.

2121. —— Alosa cyanonoton et lineata nov. spec. *B.L.H.—B.G.R.*
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1847. II, bl. 242.

2121*a*. **Stricker, (S.)** Untersuchungen über die Entwickelung der Bachforelle. *B. B. G. R. — R. D.*
Zie: Sitzungsber. K. Acad. Wissensch. Wien. Mei, 1865.

2122. **Strickland, (A.)** On the occurrence of Squalus [Echinorhinus] Spinosus Linn. on the coast of Yorkshire. *B. L. H.*
Zie: Ann. of nat. hist. 1840. IV, bl. 315—318. Calcutta journ. nat. hist. 1841. I, bl. 285—288.

2123. **Ström, (H.)** Om Haamaeren (Squalus [Carcharias] glaucus), og Haastörjen [Thynnus vulgaris.] Met eene plaat.
Zie: Nya saml. norske vidensk. selsk. skrift. 1788. II, bl. 335—344.

2124. —— Om et paar rare Fiske.
Zie: Skrivt. naturhist. selsk. Kiöbenh. 1793. II, 2. bl. 12—16.

2125. —— Beschreibung eines norwegischen Fisches, Bürkelauge [Gadus dipterygius.] Met eene plaat.
Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1767. III, bl. 400—405.

2126. **Strussenfelt, (Alex. Mich. v.)** Beschreibung und Abbildung zweener Fische [Gadus cimbrius u. mustela [Motella cimbria und tricirrhata Cuv.] Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*
Zie: Abhandlgn. d. Schwed. Akad. 1773. XXXV, bl. 21—25.

2127. **Strüver, (J.)** Beschreibung des Heterodontus Philippi, Bl. [Cestracion Phillippii Cuv.] *B. L. H.*
Zie: Nov. Act. Acad. Carol. Leop. XXIII, 1864. (Met 2 platen).

2128. **Stuwitz, (P.)** Blennius gracilis nov. spec.
Zie: Nyt. magaz. f. naturvidensk. 1838. I, bl. 406—423.

2129. —— Efterretningar om en til Bergens Museum fra Nordland indsendt Trachypterus. Met afbeeldingen.
Zie: Nyt. magaz. f. naturvid. 1840. II, bl. 277—296.

2230. **Suffrian,** Verzeichniss der innerhalb des K. preuss. Regierungsbezirks Arnsberg bis jetzt beobachteten wildlebenden Wirbelthiere.
Zie: Jahrb. d. Vereins für Naturk. in Nassau. Wiesbaden, 1846. 3e, bl. 126.

2131. **Sundevall, (C. J.)** Corvinus umbrinus Hedenborg.
Zie: K. vet. Akad. Handlgr. Stockholm. 1838. bl. 198—203.

2132. —— Om de två Nordiska arterna af fisksläglet Macrourus [Lepidoleprus Risso] och bådas förekommande vid Norrige.
Zie: Kgl. Vidensk. Acad. Handl. for 1840. bl. 1—14. Isis. 1845. bl. 101—108.

2133. —— Om Fiskyngels utveckling. 1855. 4°. Met 5 platen.

2134. —— Om Amphioxus lanccolatus.
Zie: Forhandl. Skand. naturforsk. 2 Möde. 1840, bl. 280—281.

2135. —— Ueber Amphioxus lanceolatus.
Zie: Isis. 1843, bl. 290—291. *B. L. H.*

2136. —— Scomber Thynnus [Thynnus vulgaris] funna vid Sveriges kyster.
Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. 1844. XI, bl. 214—215.

2137. **Sundevall, (C. J.)** Guldfärgad aborre. *B. N. A. M.*
Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. Stockholm. 1851. bl. 155.

2138. - —— Cottus paecilopus och C. gobio. *B. N. A. M.*
Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. Stockholm. 1851. bl. 185—186.

2139. —— Ny art af Amphioxus [A. elongatus.] *B. N. A. M.*
Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. 1852, bl 147—148.

2140. —— Ny art af Branchiostoma [Amphioxus caribaeus.] *B.N.A.M.*
Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. Stockholm. 1853. bl. 11—13.

2141. —— Acipenser huso i Sverige. *B. N. A. M.*
Zie: Oefvers. K. vet. Akad. Förhandlgr. Stockholm. 1853, bl. 228.

2142. Svensk Zoologi, författed af *C. Quensel.* Med illuminerade figurer tecknade af *J. W. Palmstruch.* Stockholm, tryckt hos Carl. Delèn. 1818—25. 2 dln. 8o. *B. N. A. M.*
Pisces, Deel I: bl. 1—39; — II, 41—66. De 1e aflev. is door *C. Quensel*, de 2e—10e door *O. Swarts* en de 11e—12e door *J. W. Dalman* bewerkt.

2143. **Swainson, (W.)** Zoological illustrations; or, original figures and descriptions of new, rare, or interresting animals, arranged on the principles of Cuvier and other modern Zoologists. London, 1820—33. 6 dln. roy. 8o. Met 318 gekleurde platen.
1e Serie. 3 dln. met 198 platen. *B. L. H.*

Swarts, (O.) Zie: Svensk Zoologi.

2144. **Swinderen, (van)** Initia faunae Groninganae of proeve eener naamlijst der dieren, welke in de provincie Groningen gevonden worden. Uitgegeven door het Genootsch. ter bevord. der Nat. Hist. te Groningen. 1825. Met 3 vervolgen. *K.B.'sG.—B.L.H.—U.H.—T.G.—N.A.M.—R.D.*
Zie ook: Nat. verhand. der Holl. Maatsch. der Wetensch. Haarlem, 1826. XV.

2145. **Sykes, (W. H.)** Fishes of the Dukhun. London, 1841. gr. 8o. Calcutta, 1850. 8o. Met 8 gekleurde platen.

2146. **Tappe, (D.)** Fünfzehnen jährige curiose Ost-Indianische Reise-Beschreibung, so sich im jahr Christi 1667 angefangen und im 1682 Jahre geendet hat. Hannover, Gottfr. Freytag. 1704. 4o. *B. L. H.*
Zie aldaar: Von Fischen, Seeläusen, Seekühen, etc. bl. 199—209.

2147. **Tatham, (Will.)** Observations on Sharks. *B. L. H.*
Zie: Philos. magaz. 1803. XVII, bl. 317—318.

2148. **Taylor, (S.)** History of antiquities of Harwich. London, 1732. 4o.
Met een appendix: Natural history, by *James Dale.*

2149. **Tchihatcheff, (P. de)** Asie Mineure. Description physique, statistique et archéologique de cette contrée. Paris, Gide et Baudry. 1852—1858. 5 dln. 8o. *B. L. H. — T. G.*
Zie, II: Climatologie et zoologie.

2150. —— Considérations sur les poissons du Don, du Dnépre, du Dnestre, du Boug et du Danube. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. XLII, 1856. bl. 441—445. l'Institut. XXIV, 1856. No. 1158, bl. 100—101.

2151. **Telfair,** Fische von der Insel Moritz. *B. L. H.*
Zie: Isis. 1835, bl. 522—523.

2152. **Tellkampf, (Th. G.)** Ueber den blinden Fisch der Mammuthhöhle in Kentucky, mit Bemerkungen über einige andere in dieser Höhle lebende Thiere. Met eene plaat. *B. L. H.*
Zie: *Müller's* Arch. f. Anat. 1844, bl. 381—394.

Temminck, (C. J.) Zie: Verhandelingen. No. 2218.

2153. **Tennent, (James Emerson)** Ceylon: an account of the island, physical, historical, and topographical, with notices of its natural history, antiquities and productions. Illustrated by maps, plans and drawings. London, Longman, Green and Co. 1859. 2 dln. gr. 8o.
B. L. H. — U. H. — R. L.

Zie aldaar: Fishes of Ceylon, little known. I, 205. Seir fish and other for table. 205. Sardines, said to be poisonous. I, 206. Shark and Sawfish. I, 207. Fresh-water fishes, their peculiarities. I, 208—209. A fish decoy. I, 211. Fish falling from clouds. I, 211, 226. Mr. Yarrell's theory controverted. I, 213. Fishes travelling over land. I, 214, 227. Fish ascending trees. I, 216. Fish in hot water. I, 224. List of Ceylon fishes. I, 224. Prof. Huxley's memorandum on the fishes of Ceylon. I, 229. Dr. Gray, on Ceylon fishes. I, 229. Migrations of fish known to the Greeks and Romans. I, 226. Musical fish. II, 468. Fish-tax instituted. II, 56. Fish-tax abolished. II, 131. Fisher Caste. II, 129—131.

2154. **Tenore, (M.)** Memoria sopra una nuova specie di Squadro (Squalus platycephalus) [Heptanchus Cinereus Raf.] pescat onelle acque della riviera di Chiaja del littoral di Napoli, letta alla soc. Pontaniana. Napoli, 1809. 4o.

2155. —— Sul Ciprino del Vulture [Leuciscus Vulturius.] Met afbeeldingen.

Zie: Mem. della R. Accad. d. sc. di Napoli. 1844. V, P. 2. bl. 1—6.

2156. **Termeyer, (R. M. de)** Esperienze su l'Anguilla tremente.

Zie: Opuscoli scelti. 1781. IV, bl. 324—335.

2157. **Tertre, (J. P. du)** Histoire générale des Antilles, habitées par les Français. Paris, 1667—1671. 4 dln. 4o. Met platen.

Du Tertre beschrijft ook eenige vischsoorten.

2158. **Thompson, (W.)** Notes on Cepola rubescens L. *B. L. H.*

Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. N. ser. 1838. II, bl. 214—218.

2159. —— Contributions towards a knowledge of the Crenilabri of Ireland, including new species. Met 2 platen.

Zie: Zool. bot. Magaz. 1838. II, bl. 442—450.

2160. —— Observations on several british fishes, including the description of a new species. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1839. II, bl. 402—424. Isis. 1844. bl. 674—677.

2161. —— On an apparently undescribed species of Lepadogaster [cephalus] and on the Gobius minutus of Muller. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1839. III, bl. 34—46. Ausz. in Isis 1844. bl. 743—744.

2162. —— On a new genus of fishes from India [Bregmaceros Mc Clellandi Cantor M. S.] Met afbeeldingen. *B. L. H.*

Zie: *Charlesworth's* Mag. nat. hist. N. S. 1840. IV, 184—187.

2163. —— On a Torpedo taken on the Irish coast.

Zie: Ann. nat. hist. 1840. V, bl. 292—295. *B. L. H.*

2164. —— On the species of Stickleback [Gasterosteus Linn.] found in Ireland. *B. L. H.*

Zie: Ann. of nat. hist. 1841. VII, bl. 95—105.

2165. —— On a new subgenus of fishes, allied to Ophidium [Echiodon.] Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Transact. zool. soc. London. 1841. II, bl. 207—212.

2166. —— Notice of the Blindfish, Cray-fish, and insects from the Mammoth Cave, Kentucky. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1844. XIII, bl. 111—113.

2167. **Thompson, (W.)** The freshwater fishes of Ulster, contributed from the Mss. by Rob. Patterson and Jam. R. Garrett. *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 22 meet. 1852 (1853), bl. 290.

2168. —— The natural history of Ireland. London, G. Bohn. 1856. 4 dln. gr. 8°.

Zie aldaar: Cetacea, IV, bl. 36—68. Fishes, IV, bl. 69 en volgg.

2169. **Thunberg, (C. P.)** Beskrifning pä Syngnathus tetragonus en obekandt Fisk ifrän Java.

Zie Physiogr. selsk. handl. 1776. I, bl. 301.

2170. —— Beskrifning pä tvänne fiskar infrän Japan; Ostracion hexagonus, Sciaena cataphracta.

Zie: Vetenskaps Acad. nya handl. 1790, bl. 106; 1792, bl. 29. Neue Schwed. Akad. Abh. 1790, bl. 100. *B. L. H.*

2171. —— Tväune utländska fiskar beskrifne; Gobius patella, Silurus lineatus.

Zie: Vetensk. Acad. nya handl. 1791. bl. 190. Neue Schwed. Akad. Abhandl. 1791, bl. 175. *B. L. H.*

2172. —— Åtskillige förut okände fiskar af Abborslägtet [Perca.]

Zie: K. vet. Acad. nya handlgr. Stockholm. 1792. XIII, bl. 141—143. 1793. XIV, bl. 55—56, 198—200, 996—298. (Met afbeeldingen.)

2173. —— Afhandling om de Amphibier och Fiskar som i Bibelon omtalas. Upsala, 1827. 3 St. 8°.

2174. **Tilesius, (W. G. von)** Abbildungen und Beschreibungen einiger Fische aus Japan. Aus den Denkschriften der Bayer. Acad. d. Wiss. III—IV. Mit 6 Kupfertaf. München. 1811—14. gr. 8°.

2175. —— Description de quelques poissons observés pendant son voyage autour du monde. Met 2 platen.

Zie: Mém. soc. nat. Moscou, 1809. II. bl. 213—249.

2176. —— Piscium Kamtschaticorum [Teerpuck et Wachuja] descriptiones et icones. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Mém. Acad. St. Pétersb., 1810. II, bl. 335—375. 1811. III, bl. 225—285. 1813. IV, bl. 406—478.

2177. —— De piscium Australium novo genere [Balistapus.] Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Mém. Acad. St. Pétersb., 1820. VII, bl. 301—310.

—— Zie: *Pallas*, Zoographia Rosso-Asiatica. No. 1757.

2178. **Timbs, (John)** Eccentricities of the animal world. With eight engravings. London, Seely and C°. 1869. kl. 8°.

Zie aldaar: Fish-talk. bl. 250—280. Fish in British Columbia. bl. 281—287.

2179. Tobiasfisch, (Der) [Ammodytes Tobianus.] *B. L. H.*

Zie: Berlin. Samml. 1776. VIII, bl. 229—234.

2180. **Todd, (John T.)** Account of some experiments on the Torpedo electricus at la Rochelle. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. transact. 1817. bl. 32—35.

2181. —— Some observations and experiments made on the Torpedo of the Cape of Good Hope. 1812. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1816. bl. 120—126.

2182. **Tonning, (H.)** Beschreibung des Fisches Sympen (Ulk) [Cottus scorpius.] Met 2 platen.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1766. II, bl. 312—316.

2183. **Traill, (T. S.)** Description of a Silurus known in Demerara by the name of Gildbacke, more properly Geelbuik [S. Parkeri n. sp.] Met afbeeldingen.

Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1832. VI, bl. 377—380.

2184. —— Description of a new species of Cephalus [C. Cocherani.] Met afbeeldingen.

Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1832. VI, bl. 381—383.

2185. **Trapani, (G.)** Catalogue of different kinds of fish of Malta and Gozo. Malta, Government press. 1838. 4°.

2186. **Traquair, (R. W.)** Observations on the development of the Pleuronectidae.

Zie: Proceed. R. phys. soc. Edinburgh. Jan. 1865.

2187. —— On the asymmetry of the Pleuronectidae, as elucidated by an examination of the skeleton in the Turbot, Halibut and Plaice. Met vier platen. *B. L. H.*

Zie: Transact. Linn. soc. 1865. XXV.

2188. **Troschel, (F. H.)** Bericht über die Leistungen in der Ichthyologie.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1839. II, bl. 378—390. 1840. II, bl. 353—366. 1841. II, bl. 127—144. 1842. II, bl. 177—188. 1843. II, bl. 99—114. 1844. II, bl. 226—248. 1845. II, bl. 188—201. 1846. II, bl. 399—411. 1847. II, bl. 343—367. 1848. II, 203—212. 1849. II, bl. 61—75. 1850. II, bl. 75—98. 1851. II, bl. 75—99. 1852. II, bl. 73—104. 1853. II, bl. 74—89. 1854. II, bl. 122—144. 1855. II, bl. 426—451. 1856. II, bl. bl. 67—89. 1857. II, bl. 77—110. 1858. II, bl. 70—92. *B. L. H.*

2189. —— Ueber die Begrenzung der Familie der Sparoiden. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Archiv f. Naturg. 1849. I, bl. 382—386.

2190. —— Ueber die Rümpchen.

Zie: Verhandl. d. naturhist. Vereins d. Preuss. Rheinlande. Bonn, 1851. bl. 563.

2191. —— Ueber die systematische Stellung der Gattung Embiotoca.

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1854. I, bl. 163—168. *B. L. H.*

2192. —— Leptopterygius, neue Gattung der Discoboli. Met eene gesteendrukte plaat. *B. R. D.*

Zie: *Wiegmann's* Archiv f. Naturgesch. 1860. I, bl. 205—209.

2193. —— Ein Beitrag zur ichthyologischen Fauna der Inseln des grünen Vorgebirges. Met eene plaat.

Zie: *Wiegmann's* Archiv f. Naturgesch. 1866, bl. 190—235. *B. L. H. — R. D.*

2194. **Tschudi, (J. J. von)** Untersuchungen über die Fauna Peruana. St. Gallen, von Scheitlein und Zollikofer. 1844. 4°. Met 6 platen. *B. T. G. — N. A. M.*

2195. **Turton, (Will.)** The British fauna, containing a compendium of the zoology of the British Islands; arranged according of the Linnean system. Swansea, (London, Wood.) 1807. 12°.

Bevat o. a. eene volledige lijst van de visschen.

2196. **Tyson, (Mich.)** An account of a singular fish from the South Seas [Perca Zebra.] Met afbeeldingen. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. Transact. 1771. LXI, bl. 247—249.

2197. **Vahl, (M.)** Beskrivelse af Fisken Holocentrus lentiginosus.

Zie: Skrivt. naturhist. selsk. Kiöbenh. 1793. III, 1. bl. 116—122.

2198. **Vahl, (M.)** Beskrivelse af en nye Fiskeslaegt [Caecula.] Met afbeelding.

Zie: Skrivt. naturhist. selsk. Kiöbenh. 1794. III, 2. bl. 149—156.

2199. —— Beskrivelse tvende nye Arter af Lophius [stellatus og setigerus.]

Zie: Skrivt. naturhist. selsk. Kiöbenh. 1797. IV, 1. bl. 212—216.

2200. —— Beskrivelse af Polynemus paradiseus og P. polydactylus.

Zie: Skrivt. naturhist. selsk. Kiöbenh. 1798. IV, 2. bl. 158—168.

2201. **Valenciennes, (A.)** Description du Cernié [Polyprion Cernium.] Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Mém. du Muséum. 1824. XI, bl. 265—269.

2202. —— Descriptions de plusieurs espèces nouvelles de poissons du genre Apogon. Met eene plaat. *B. L. H — N. A. M.*

Zie: Nouv. ann. du Muséum. 1832. I, bl. 51—60.

2203. —— Description d'une grande espèce de Squale, voisin des Leiches [Scymnus micropterus borealis.] Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Nouv. ann. du Muséum. 1832. I, bl. 454—468.

2204. —— Note sur certains genres de poissons et de reptiles qu'on ne peut classer d'une manière absolue, comme marins ou d'eau douce.

Zie: Ann. scienc. natur. 2 Sér. Zool. 1841. XVI, bl. 110—112. *Froriep's* N. Not. 1842. XXII, No. 474, bl. 181—184. Edinb. new phil. journ. 1842. XXXII, bl. 165—168. *B. L. H. — N. A. M.*

2205. —— Note sur les Silures rapportés vivant des eaux douces de la Prusse en 1851. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1855. XLI, bl. 501—503. l'Institut. 1835. No. 1135.

2206. —— Description d'une nouvelle espèce d'Aspiphodorus [A. proboscidalis.] *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris, 1858. XLVII, bl. 1040—1043.

2207. —— Considérations générales sur l'Ichthyologie de l'Atlantique, et en particulier sur celle des îles Canaries. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris, 1838. VII, bl. 717—722. l'Institut. 1838. VI, No. 251, bl. 338. *B. L. H.*

2208. —— Zie: Zoologie du voyage aux Indes orientales de M. Bellanger.

2209. —— Sur le sous-genre Marteau [Zygaena.]

Zie: Mém. du mus. d'hist. nat. IX, bl. 222. *B. L. H. — N. A. M.*

2210. —— Rapport sur quelques poissons d'Amérique, rapportés par M. Petland. *B. L. H.*

Zie: l'Institut. 1839. VII, No. 276.

2211. —— Note sur quelques poissons d'Algérie.

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1858. XLVI, bl 711—715; l'Institut. 1858. XXVI. No. 1268. *B. L. H. — B. G. R.*

2212. **Valentin, (G.)** Beiträge zur Anatomie des Zitter-Aales [Gymnotus electricus.] Met 5 platen. *B. N. A. M.*

Zie: Neue Denkschr. d. allg. schweiz. Gesellsch. 1842. VI.

2213. **Valentijn, (Fr.)** Oud- en nieuw Oost-Indien, vervattende een naauwkeurige en uitvoerige Verhandeling van Nederlands Mogentheyd in die Gewesten, benevens eene wydluftige Beschryvinge der Moluccos, Amboina, Banda, Timor en Solor, Java, en alle de Eylanden onder dezelve landbestieringen behoorende; als ook der Landdieren, Vogelen, Visschen, enz. enz. Met meer dan thien honderd en vyftig prentverbeeldingen verryckt. Te Dordrecht

en Amsterdam, by J. van Braam en G. Onder de Linden. 1724—1726. 5 dln. in 10 stukken. folio. *K. B. 's G.—B. L. H.—T. G.—N. A. M.—R. L.*

Zie aldaar: Verhandeling der Waterdieren, en der gemeene en ongemeene visschen van Amboina. Beschrijving en afbeelding van 528 visschen. III, bl. 330—515. Japanse goud- en zilvervischjens. III, bl. 510. Visschery-plegtigheden bij de Amboinezen. III, bl. 15. Idem bij de Bandanezen. III, 2e st. bl. 31. Visch van Ceylon. V, 1e st., afd. Ceylon, bl. 54. Zalm in Japan. V, 2e st., afd. Japan, bl. 71.

De Heer A. A. van Bemmelen, Directeur der Rotterdamsche Diergaarde, is in het bezit van de oorspronkelijke, fraai gekleurde teekeningen van bovengemelde 528 Amboinesche visschen, met de lijst der namen in MS.

Met betrekking tot bovengenoemde „Verhandeling der Waterdieren, enz." mag ik hier niet onvermeld laten, wat de Heer *P. A. Leupe*, in zijne hoogstbelangrijke monographie over G. E. Rumphius (Verh. Kon. Akad. v. Wetensch. afd. natuurk. dl. XII) daarover zegt: „Nu blijft er nog een werk over van Rumphius, dat almede onder zijn (Rumphius) naam het licht niet heeft gezien, en wel: Drie boeken van Land-, Lugt- ende Zeegedierte der Ambonsche eilanden." Maar ook *dit* werk vermeenen wij terug te vinden in het 3e deel van Valentijn." De Heer Leupe blijft niet in gebreke dit vermoeden met bewijzen te staven.

Weinige dagen nadat ik het bovenvermelde in de verhandeling van den Heer Leupe had gelezen, kwamen mij in handen de: Notulen van de algem. en bestuursvergaderingen van het Batav. Genootschap 1869. VII, No. 2, waar Dr. L. W. G. de Roo op bl. LXXXI, het volgende vermeldt:

„Het is, dunkt mij, aan geen twijfel onderhevig, dat Valentijn vlijtig gebruik heeft gemaakt van Rumphius' werk; voor zoover deze bron vloeide heeft eerstgenoemde zich blijkbaar bepaald tot eene eenvoudige resumtie van het werk van laatstgenoemde. In het belang der geschiedenis moge het voldoende zijn, dat Rumphius' werk reeds lang in Valentijn's Ambonsche zaken is kunnen worden geraadpleegd, Valentijn zou in onze schatting hooger staan, indien hij had erkend, wat hij aan zijn leermeester verpligt was."

Beide geleerde onderzoekers zijn dus, ten opzigte van het gebruik door Valentijn van Rumphius' arbeid gemaakt, tot hetzelfde resultaat gekomen.

2214. **Vallot, (J. N.)** Détermination de plusieurs poissons mentionnés par Aristote.

Zie: Mém. de l'Acad. de Dijon. 1837—38. Partie des scienc. bl. 67—104.

2215. —— Ichthyologie française ou histoire naturelle des poissons d'eau douce de la France. Dijon, Frantin 1837. 8_0.

2216. —— Supplément à l'ichthyologie française.

Zie: Mém. de l'Acad. de Dijon, 1850. bl. 95—178.

2217. —— Histoire naturelle des poissons de la Côte d'or.

Zie: Mém. de l'Acad. de Dijon, 1836. Partie scient. bl. 1—310.

2218. Verhandelingen over de natuurlijke geschiedenis der Nederlandsche Overzeesche Bezittingen. Uitgegeven door *C. J. Temminck*. Leiden, 1839—1847. 3 dln. folio. *K.B.'sG.—B.L.H.—U.H.—N.A.M.—R.L.—R.D.*

Zie aldaar: Zoologie door *S. Muller*, *H. Schlegel* en *W. de Haan*. Met 100 platen, waarvan de meeste gekleurd. Overzigt der uit de Soendasche en Moluksche zeeen bekende visschen van de geslachten: Amphiprion, Premnas, Pomacentrus, Glyphisodon, Dascyllus en Heliases.

2219. **Verhoeven, (G. T.)** Antwoorde op de vraeg: Aen te wijzen de soorten van visschen die het gemeyn voorwerp zijn van de vangst, zoo op de kusten als in de rivieren van Vlaenderen; de misbruyken die in de visscherijen in swang zijn, te kennen te geven, met de middelen om dezelve te verbeteren. Gecroonde verhandeling. Mechelen. 1780. 4_0.

2220. Verslag der werkzaamheden van de vereeniging tot bevordering van inlandsche ichthyologie, door *W. P. van den Ende*. Arnhem, Is. An. Nijhoff & Zn., 1848—51. 3 dln. 8_0. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2221. Verzeichniss verschiedener Fische und Krebse des Adriatischen Meerbusens. Triest, Kaven. 1796. 8o.

2222. **Villeneuve,** Anmerkungen betreffend einen Fisch, welchen man für den Zitterfisch [Torpedo] hält.

Zie: Hamburg. Magaz. 1763. XXVI, bl. 545—552.

2223. Visschen. Elektrische visschen. *B. N. A. M.* — *R. D.*

Zie: Album d. nat. bijblad. 1857, bl. 45, 76. 1859, bl. 71. 1860, bl. 49. 1863, bl. 29.

2224. —— Geluidgevende visschen. *B. N. A. M.* — *R. D.*

Zie: Album d. nat. bijblad. 1857, bl. 75. 1859, bl. 25. 1862, bl. 22, 43.

2225. —— Muzikale visch op Borneo.

Zie: Caecilia. Muzik. tijdschr. 1870. No. 13. Vergelijk No. 1735.

2226. **Vogt,** (C.) Quelques observations sur les caractères qui servent à la classification des Ganoides. Met afbeeldingen. *B. L. H.* — *N. A. M.*

Zie: Ann. scienc. natur. 3 série. 1845. IV, bl. 53—68.

2227. —— Ocean und Mittelmeer. Reisebriefe. Franckf. a/M., J. Rütten. 1846. 2 dln kl. 8o. *B. R. L.*

Bevat een en ander over visschen.

2228. —— Zoologische Briefe. Naturgeschichte der lebenden und untergegangenen Thiere. Franckf. a./M., J. Rütten. 1851. 2 dln. gr. 8o. Met afb.

Zie aldaar, II, bl. 1—190: Fische. *B. R. L.*

2229. **Vonga,** (Paul) La Perche. Paris, 1866. 8o.

Zie: Bullet. de la soc. d'Acclimatation. 1866.

2230. Voyage autour du monde sur la frégate la Vénus, commandée par *Abel du Petit-Thouars*. Paris, Gide et Baudry. 1845. 11 dln. in 8o en 4 atlassen in folio. Met 180 platen en 19 hydrogr. kaarten. *B. T. G.*

Zie: Afd. Zoologie, renfermant les mammifères, les oiseaux, les reptiles et les poissons. Met 79 gekleurde platen.

2231. Voyage en Islande, fait par ordre de S. M. Danoise, contenant des observations sur les moeurs et usages des habitans; une description des lacs, rivières, etc., des animaux, poissons et insectes. Traduit du danois par *Gauthier de la Peyronie*. Paris, Levrault, 1832. 5 dln. 8o. Met een atlas van 60 platen. *B. N. A. M.*

2132. Voyage en Abyssinie, exécuté pendant les années 1830—1843, par une commission scientifique, composée de *Th. Lefèbvre*, *A. Petit*, *Quartin-Dillon* et *Vignaud*. Paris, Arth. Bertrand. 1845—50. 6 dln. 8o en 2 atlassen in folio met 202 platen, waarvan 72 gekleurd.

Zie: Afd. Zoologie par *O. des Murs*, *Fl. Prévost*, *Guichenot* et *Méneville*. 1 deel met 40 platen.

2233. **Vrolik,** (G.) Ontleed- en natuurkundige aanteekeningen over den Haai. Met eene plaat. *B. L. H.* — *N. A. M.* — *R. D.*

Zie: Bijdragen tot de natuurk. wetens. Amst., v. d. Hey. 1826. I, bl. 304—332. 8o. *Hensinger's* Zeitschr. f. org. Phys. 1828. II, bl. 489—513.

2234. **Wächter,** Etwas über Fische und Fischerei. 4o.

Zie: Hannov. Magaz. 1839. 32 bladz.

2235. **Wagner,** (Andr.) Beiträge zur Kenntniss der bayerischen Fauna.

Zie: Gel. Anzeigen der K. Bayer. Akad. d. Wissensch. 1846. No. 81—84 en 87. *B. R. D.*

2236. **Wagner,** (M.) Ueber die hydrographischen Verhältnisse und das Vorkommen der Süsswasserfische in den Staaten Panama und Ecuador. Ein Beitrag zur Zoogeographie Amerika's. *B. R. D.*

Zie: Abhandl. Bayer. Akad. Wissensch. X. 1864.

—— Zie: *Kner* und *Steindachner*. No. 1394.

2237. **Wagner, (Rud.)** Beiträge zur Kenntniss der Gattung Lebias Cuv. und der verwandten Gattungen, nebst Beschreibung zweier neuen in Sardinien entdeckten Arten. Met afbeeldingen. *B. L. H.*

Zie: Isis, 1828. bl. 1050—1057.

2238. **Walcott, (John)** Figures, description and history of Exotic animals, comprised under the classes Amphibia and Pisces of Linnaeus. London, 1788. 4o.

2239. **Walecki, (A.)** Materyaly do Fauny ichthyologiczej Polski II systematyczny przeglad ryb Krajowych. Warszawa. 1864. 8o.

2240. **Wallace, (A. R.)** On some fishes allied to Gymnotus. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. London, 1853. XXI, bl. 75—76.

2241. —— Description of the islands of Orkney. Edinburgh, 1693. 16o. Met kaart en platen. Waarin ook een en ander over visschen.

2242. **Wallbaum, (J. J.)** Naturgeschichte des gelben Kohlmauls [Gadus Pollachius L.] *B. L. H. — N. A. M*

Zie: Schrift. Berl. Gesellsch. naturf. Fr. 1783. IV, bl. 147—160.

2243. —— Beschreibung des breitnasigen Haijes (Squalus [Thalassorhinus M. H.] platyrhynchus.) *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Schrift. Berl. Ges. naturf. Fr. 1784. V, bl. 381—393.

2244. —— Beschreibung eines Schwertfisches. *B. L. H.*

Zie: Berlin. Samml. 1779. X, bl. 70—80.

2245. —— Beschreibung der rüssigen Meerquappe mit einer Bartfaser (Gadus mustela) [Motella tricirrhata Cuv.] *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Schrift. Berl. Ges. naturf. Fr. 1784. V, bl. 107—125.

2246. **Wallis, (John)** Natural history of Northumberland and of so much of Durham as lies between the rivers Tyne and Tweed. London. 1769. 4o.

2247. **Walsh,** Of Torpedos found on the coast of England.

Zie: Philos. transact. 1774. LXIV, bl. 464—473. *B. L. H. — B. G. R.*

2248. **Walther, (Fr. L.)** Lehrbuch der Forst-Physiographie, oder Naturbeschreibung derjen. Thiere, Gewächse, welche Objecte der Jagd- und Forstwissenschaft sind. Weilburg, Lanz. 1813—1820. 2 dln. in 5 afdeel. gr. 8o.

Zie aldaar, II: Naturbeschreibung der Vögel, Fische, u. s. w.

2249. **Wappäus, (J. E.)** Das Kaiserreich Brasilien, geographisch und statistisch dargestellt. Leipzig, J. C. Hinrichs. 1871. gr. 8o. (Aus der 7n Aufl. von *Stein's* Handbuch der Geographie.)

Zie aldaar: Fische, bl. 1355—1358. Fischerei, bl. 1419—1421.

2250. **Warington, (R.)** Observations on the habits of the Stickleback [Gasterosteus leiurus.] *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 2d series. Oct. 1852 en 1855. XVI, bl. 330—332.

2251. **Wartmann, (B.)** Beschreibung und Naturgeschichte des Blaufelchens [Coregonus Wartmanni.]

Zie: Berl. Beschäftgn. 1777. III, bl. 184—213.

2252. **Watson Jun., (W.)** An account of the blue Shark together with a drawing of the same [Squalus Carcharias glaucus.] Met afbeeldingen. *B. B. G. R.*

Zie: Philos. transact. 1778. LXVIII, 2. bl. 789—790.

2253. **Weber, (J. C.)** Abbildungen der Fische, welche in den Flüssen und Seen von Bayern vorkommen. München, 1851. 8o.

2254. —— Die Fische Deutschlands und der Schweiz. Zweite Auflage. Munchen, 1870. 16o. Met 67 gekleurde platen.

2255. **Weigel, (J. A. V.)** Fauna Silesiacae prodromus. Berlin, 1806.
Zie aldaar: Namensverzeichniss der Fische Schlesiens. bl. 11.

2256. **Wellenbergh, (P. H. J.)** De orthagorisco Mola. Cum 1 tab. Lugd. Batav., 1840. 4o. *B. L. H — U. H. — R. D.*

2257. **Wheatland, (H.)** Notice of several fishes of rare occurrence.
Zie: Journ. Essex County nat. hist. soc. 1852. I, No. 3, bl. 122—125.

2258. **White, (A.)** List of British fish, with synonyma. 1851. 12o.
Door A. White is ook bewerkt de afdeel. Fish, van de: List of the specimens of British animals in the collection of the British Museum. Printed by order of the Trustees. London, 1851. 12o. *K. B. 's G.*
Deze lijst, uitgegeven door J. E. Gray, is waarschijnlijk dezelfde als de eerstgenoemde.

2259. **Widdrington, (S. E.)** On the Eel, and the fresh-waterfish of Austria. *B. L. H.*
Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1842. VIII, bl. 207—210.

2260. **Widegren, (H.)** Om fisk-faunan och fiskerierna i Norrbottens Län. Reseberättelse afgifven den 10den Mars 1860. Stockholm, 1860. 8o.

2261. —— Om fisk-faunan i hoanne Wennern och Veldern.
Zie: Kgl. Landtbr. Akademiens Tidskrift. 1863. Häft. 5—7.

2262. —— De svenska fiskarternas natural historia. Stockholm, Nordstedt Sauer. 1870. Met platen.

2263. **Wied, (Maximilian zu)** Beiträge zur Naturgeschichte von Brasilien. Weimar, 1825—1832. 4 dln. gr. 8o. Abbildungen zur Naturgesch. Brasiliens. folio. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie aldaar: Fische. Met 22 platen.

2264. **Williamson, (H.)** Proeven omtrent den Gymnotus electricus of den electrischen aal.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — T. G. — N. A. M. — R. D.
Zie: Verhand. Holl. maatsch. d. wet. Haarlem. XVII, bl. 201—221.

2265. **Winchell, (A.)** Description of a Gar-pike, supposed to be new, Lepidosteus (Cylindrosteus) oculatus. *B. N. A. M. — B. G. R.*
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Augustus 1864.

2266. **Winkler,** Eine neue Beobachtung über die Piloten des Hay-fisches (Naucrates ductor). *B. L. H. — R. D.*
Zie: *Voigt's* Magaz. 1802. IV, bl. 379—384.

2267. **Winkler, (T. C.)** De Karper. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie: Album der Natuur. 1857. bl. 275—287.

2268. —— Iets over den Goudvisch. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie: Album der Natuur. 1857. bl. 321—333.

2269. —— Eenige bijzonderheden over den Baars.
Zie: Album der Natuur. 1857. bl. 148—159. *B. N. A. M. — R. D.*

2270. —— Iets over den Pieterman.
Zie: Album der Natuur. 1857. bl. 24—32. *B. N. A. M. — R. D.*

2271. —— Een vulkanisch vischje.
Zie: Album der Natuur. 1857. bl. 87—94. *B. N. A. M. — R. D.*

2272. —— De Caribito. Met afbeelding.
Zie: Album der Natuur. 1858. bl. 288—298. *B. N. A. M. — R. D.*

2273. —— De vliegende visch van 1857 en de vliegende visch van 1657.
Zie: Album der Natuur. 1858. bl. 19—30. *B. N. A. M. — R. D.*

2274. **Winkler, (T. C.)** Een visch, die visch vangt
Zie: Album der Natuur. 1859. bl. 215. *B. N. A M. — R. D.*

2275. —— De Kwab-aal-verwarring. Met 4 afbeeldingen.
Zie: Album der Natuur. 1860. bl. 193—208. *B. N. A. M. — R. D.*

2276. —— Kruipende, loopende, springende en klimmende vischen. Met afbeeldingen. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie: Album der Natuur. 1860. bl. 97—127. 1862, bl. 222—223.

2277. —— De Meerval. Het eten en het aanfokken van visch. Met eene plaat. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie: Jaarboekje v. h. Zool. genootsch. Natura Artis Magistra. 1871. bl. 179—195.

2278. **Winthrop, (J.)** Concerning some natural curiosities of Connecticut, especially a stronge and curious fish. *K. B.'sG.—B. L. H.—B. G. R.*
Zie: Philos. transact. 1670. I, bl. 421.

2279. **Woldrich, (J. H.)** Ueber die Fische und ihr Leben in den Waldbächen des Centralstockes des Böhmerwaldes. Prag, K. Gerzabek. 1858. 8o.

2280. **Wood, (J. G.)** Illustrated natural history. With new designs. London, Routledge. 1863. 3 dln. roy. 8o. *B. R. L.*
Zie aldaar: Afd. Reptiles, fishes and molluscs. bl. 196—353.
Whales. Afd. Mammalia. bl. 523—540.

2281. —— Bible animals; being an account of the various birds, beasts, fishes and other animals, mentioned in the Holy Scriptures. With new and original designs by F. W. Keyl, T. W. Wood, and E. H. Smith; engraved on wood by G. Pearson. London, Longmans and Co. 1868. gr. 8o.

2282. —— Bible animals: being a description of every living creature mentioned in the scriptures, from the ape to the coral. With 24 fullpage engravings and 78 illustrations in the text. London, Longmans, Green. 1869. 8o.
Zie aldaar: Fishes.

2283. **Wood, (Will.)** Zoography: or, the beauties of nature displayed in select descriptions from the animal and vegetable, with additions from the mineral kingdom, systematically arranged, illustrated with plates designed and engraved by Wilt. Daniell. London, W. Wood. 1807—11. 3 dln. 8o.

2284. —— Descriptions of four new species of the Linnean genus Blennius, and a new species of Exocoetus. *B. L. H.*
Zie: Journ. Acad. nat. sc. of Philad. IV, bl. 278.

2285. —— Illustrations of British fresh-water fish. London, Wood. roy. 8o en 4o. (Slechts 3 Nos. zijn hiervan verschenen.)

2286. —— On Leiodon Echinatum, new species Plagiostom. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1847. II, bl. 174.

2287. **Wulff, (J. C.)** Ichthyologia, cum Amphibiis regni Borussici methodo Linnaeana disposita. Regiomonti. J. J. Kanter. 1765. gr. 8o.

2288. **Wyman, (J.)** Description of a blind fish from a cave in Kentucky [Amblyopsis spelaeus.] *B. L. H.*
Zie: *Silliman.* Amer. journ. 1843. XLV, bl. 94—96. Ann. of nat. hist. 1843. XII, bl. 298—299.

2289. —— On the blind fish of the Mammoth Cave [Amblyopsis spelaeus.]
Zie: Proceed. Boston. soc. nat. hist. 1850. III, bl. 349—357.
B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.

2290. —— On the development of Anableps Gronovii.
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1854. V, bl. 80, 81. Boston journ. nat. hist. 1857. VI, bl. 432—443. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

2291. **Yarrell, (W.)** History of British fishes, illustrated by nearly 400 wood-engravings. London, van Voorst. 1835—1836. 2 dln. gr. 8o. *B. T. G.*

Second edition, with supplement. London, 1841. Third edition, with figures and descriptions of the additional species by *John Richardson*, and a Memoir of the Author and 522 wood-cuts. London, 1859. 2 dln. gr. 8o. *B. R. D.*

A second supplement to the first and second editions by *J. Richardson*. London, 1860. 8o.

2292. —— Remarks on some species of the genus Syngnathus. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Ann. nat. hist. 1839. III, bl. 81—85. Proceed. zool. soc. London. 1834. II, bl. 118—119. 1835. III, bl. 183. *Froriep's* Notizen. 1835. XLIV, No. 964.

2293. —— Descriptions of three species of British fresh-water fishes belonging to the genus Leuciscus Klein [Lancastriensis and Caeruleus.] Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Transact. Linn. soc. London. 1837. XVII, bl. 5—10.

2294. —— On a new species of Smelt from the Isle of Bute [Osmerus Hebridicus.] *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 8th Meeting. 1838. Transact. Sect. bl. 108—109.

2295. —— Remarks on some english fishes, with notices of three species new to the British fauna. Met eene plaat.

Zie: Zool. journal. IV, bl. 465—471.

2296. **Ysabeau, (A.)** Des causes de mortalité des poissons d'eau douce.

Zie: Journal des Instituteurs. 1867. No. 7. bl. 98.

2297. **Zawadski, (A.)** Fauna der galizisch-bukowinischen Wirbelthiere. Stuttgart, Schweizerbart. 1840. gr. 8o.

Zie aldaar: Fische der obern Weichsel. bl. 162.

2298. Zeemonster. The inexplicable sea-monster, part beast and part fish.

Zie: Nautical magazine. 1869. Nov. bl. 608—610. *B. R. L.*

2299. Zoologie du voyage aux Indes-Orientales de M. *Ch. Bellanger*. Paris, A. Bertrand. gr. 8o. Met een atlas met 33 gekleurde platen in 4o.

Zie aldaar: Poissons par *A. Valenciennes*.

2300. Zoology of Captain Beechey's voyage, compiled from the collections of Capt. Beechey, and the scientific gentlemen who accompanied the expedition. Illustrated by 47 coloured plates. London, H. G. Bohn. 1849. 4o. *B. L. H. — T. G.*

Zie aldaar: Fishes by *G. T. Lay* and *E. T. Bennet*.

2301. Zoology of the voyage of H. M. S. Sulphur, under the command of Capt. Sir Edw. Belcher, edited and superintended by *Richard Brinsley Hinds*. With coloured plates. London, Smith, Elder and Co. 1843—45. roy. 8o. *B. T. G.*

Zie: 5e, 8e en 10e Stuk: Fishes by *J. Richardson*.

2302. Zoology of the voyage of H. M. S. Beagle, under the command of Capt. Fitzroy, during the years 1832 and 1836: edited and superintended by *Ch. Darwin*. London, Smith, Elder and Co. 1839—43. 19 stukken in 3 dln. imp. 4o. *B. L. H. — T. G.*

Zie: Fishes by *L. Jenyns*. Met 165 platen.

2203. Zoology of the voyage of H. M. S. Samarang under the command of Sir Edw. Belcher, during the years 1843—47, edited by *Adams*. London, 1850. roy. 4o. *B. L. H.*

Zie: Fishes by *J. Richardson*. Met 10 platen.

2304. **Zouiew, (B.)** Descriptio piscis non descripti qui pertinet ad genus Scarorum Forskalii [Scarus maxilosus.] Met afbeeld. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Acta Acad. Petropol. 1779. I, bl. 229—232.

2305. —— Blenniorum duae species ex museo academico descriptae. Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Acta Acad. Petropol. 1779. II, bl. 195—201.

2306. —— Anarrhichas pantherinus nova species.

Zie: Acta Acad. Petropol. 1781. I, bl. 271—277. *B. L. H. — B. G. R.*

2307. —— Echeneidis nova species [E. nateratoides.] Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Nova acta Acad. Petropol. 1786. (1788.) IV, bl. 279—283.

2308. —— Gymnotus albus nova species. Met eene plaat. *B.L.H.—B.G.R.*

Zie: Nova acta Acad. Petropol. 1787. (1789.) VI, bl. 269—273.

2309. —— Biga Muraenarum nov. spec. [Muraena fusca et alba.] Met afbeeldingen. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Nova acta Acad. Petropol. 1789. (1793.) VII, bl. 296—301.

---

c. De haring en haringachtige visschen.

[*Le Hareng.*]

2310. **Bleeker, (P.)** Bijdrage tot de kennis der haringachtige vissehen van den Soenda-Molukschen en van den Indischen Archipel.

Zie: Verhand. Batav. genootsch. 1852. XXIV. Ned. tijdschr. v. Dierk. 1866. III. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L. — R. D.*

2311. **Bock, (F. S.)** Versuch einer vollständige Natur- und Handlungsgeschichte der Heringe. Königsberg, Hartung. 1769. gr. 8o.

2312. **Boeck, (Axel)** Over haring-aas. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Album der Natuur. 1868. bl. 371—379.
Overgenomen uit: Tiddskrift for Fiskeri. 1867.

2313. **Bonnet, (Ch.)** Oeuvres d'histoire naturelle et de philosophie. Neuchâtel, S. Fauche. 1781. 8 dln. 4o. Met platen. *B. N. A. M. — R. L.*

Zie aldaar: IV, 2e partie. p. 228—231. Les harengs.

2314. **Chester, (John)** Essay on the Pilchard [Clupea pilchardus.]

Zie: 3d Ann. report R. Cornw. polytechn. society. 1835. bl. 102—107.

2315. **Clinton, (de Witt)** Description of a new species of fish from the Hudson river [Clupea Hudsonia.] Met afbeelding.

Zie: Ann. lyc. nat. hist. New-York. 1824. I, bl. 49—50. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1824. II, bl. 92—93. *B. L. H. — N. A. M.*

2316. **Couch, (J.)** Essay on the natural history of the Pilchard [Clupea pilchardus.]

Zie: 3rd Annual report R. Cornwall polytechn. society. 1865. bl. 65—101.

2317. **Dodd, (J. S.)** Essay towards a natural history of the Herring. London, 1752. 8o.

2318. **Ekström, (C. U.)** Om Sillen. *B. B. G. R.*

Zie: Oefvers. K. vet. Akad. forhandlgr. Stockh., 1844. bl. 82, 83, 119—121. 1845. 191—192.

2319. **Frédol, (A.)** Le monde de la mer. Paris. 1865. roy. 8o.
Zie aldaar: Le Hareng, blz. 447—456.

2320. **Gill, (Th.)** Synopsis of the subfamily of Clupeinae, with descriptions of new genera. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*
Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1861. bl. 33—38.

2321. **Gilpin, (John)** On the annual passage of Herrings. Met een kaartje.
Zie: Transactions Amer. phil. soc. 1786. II, bl. 236—239. Leipz. Magazin. 1788, bl. 90—95.

2322. **Gissler, (N.)** Beschreibung des Fisches Strömling in Nordbothnien. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Abhandl. der schwed. Akademie. 1748. X, bl. 109—141.

2323. **Guichenot, (A.)** Monographie de deux genres de poissons [les Lépisostées et les Polyptères] de la famille des Clupéoides, Cuvier, et de celle des Siagonotes, Duméril. *B. L. H.*
Zie: Magas. de zool. 1839.

2324. Haring en Haringvisscherij.
Zie: Alg. Visscherij-courant. 1871. No. 45. *B. R. D.*

2325. Haring. Naturliche Geschichte des Herings. *B. L. H.*
Zie: Hamburg. Magaz. 1759. XXVI, bl. 563—583. *Froriep's* Notizen. 1829. XXVI, bl. 195—198.

2326. **Hoeven, (J. van der)** De Haring en de haringvisscherij. Met afbeeldingen. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie: Album der Natuur. 1852, bl. 161—175.

2327. **Howell, (Sam.)** Notice of the Shad and shadfisheries of the River Delaware.
Zie: *Silliman.* Americ. journ. 1837. XXXII, bl. 134—140.

2328. **Hyrtl, (Jos.)** Ueber die accessorischen Kiemenorgane der Clupeaceen, nebst Bemerkungen über den Darmcanal derselben. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Denkschr. Akad. Wien 1855. X, bl. 47—58. Wien. Sitz. Berichte. 1855. XVII, bl. 163—165.

2329. **Knox, (R.)** Recollections of researches into the natural and economic history of certain species of the Clupaedae, Coregoni and Salmonidae. *B. L. H.*
Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. meet. 1846. Transact. sect. bl. 79—80.

2330. **Latrobe,** Description of the Clupea tyrannus. Met afbeelding.
Zie: Transact. Amer. phil. soc. 1802. V, bl. 77—81.

2331. **Mac Culloch, (J.)** On the Herring.
Zie: Quart. journ. of scienc. litter. and arts. roy. Instit. XVI. 1824. bl. 210—228. *Froriep's* Notizen. 1824. VI, bl. 305—311. *B. L. H.*

2332. **Martin, (M.)** A description of the Western Isles of Scotland: a particular account of the second sight: a brief hint of methods to improve trade in that country by sea and land. London, 1703. 8o.
Zie aldaar: The Herring. bl. 143.

2333. **Mitchell, (J. M.)** On the migration of the herring.
Zie: Report Brit. association. 1861. II, bl. 149—151.

2334. — — The Herring; its natural history and national importance. With illustrations. Edinburgh, Edmonston. London, Longman. 1864. 8o.
Zie over dit werk: The Athenaeum. 1864. No. 1894. bl. 222. *B. L. H.*

2335. **Morrison, (W. D.)** Observations connected with the migration of the Herring and Mackerel.

Zie: Edinb. new phil. journ. 1829. VII. bl. 317—321. *Froriep's* Notizen. 1830. XXVII, bl. 52—54. *B. L. H.*

2336. **Münter, (Jul.)** Ueber den Hering der Pommerschen Küsten. Bonn, 1863. 8o. *B. N. A. M.*

2337. **Nilsson, (J.)** Aufenthalt, Lebensweise und Fortpflanzung des Herings.

Zie: Zeitschr. gesamm. Naturwiss. Halle, 1860, bl. 1—15. Vertaald uit: Skandinavisk Fauna. 1855. IV. *B. R. D.*

2338. **Neucrantz, (P.)** De harengo exercitatio medica in qua principis piscium exquisitissima bonitas summaque gloria asserta et vindicata. Lubec, Sumptibus J. Wild. 1654. 4o.

2339. **Noël de la Morinière, (S. B. J.)** Des migrations du Hareng. *K. B. 's G. — B. L. H.*

Zie: *Millin*, Magas. encycl. 1795. VI. bl. 5—22.

2340. —— Prospectus de l'histoire naturelle du Hareng et de sa pêche. Rouen, 1789. 4o.

2341. —— Mémoire sur la Feinte [Clupée feinte; Clupea finta.] *B.L.H.*

Zie: Magazin d. Ges. naturf. Freunde zu Berlin. 1810. IV, bl. 310—314.

2342 **Parnell,** On the occurrence of the Clupea alba and Raniceps trifurcatus in the Frith of Forth.

Zie: Proceed. R. soc. Edinb. 1836, 1, bl. 141—42.

2343. **Pollen, (Fr. P. L.)** De Elft [Clupea alosa Linn.] *B. R. D.*

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1872. No. 6, 7, 10.

2344. **Quatrefages, (A.)** Le Hareng. *B. L. H. — R. L.*

Zie: Revue des deux mondes. 1849. I, blz. 22—54.

2345. Report on the natural history of the Herring and the operation of the acts of parliament, relating to the modes of fishing (by *Col. Maxwell*, *Dr. Lyon*, *Playfair*, and *Mr. Huxley*). London, 1863.

2346. Report of the Royal commission on the operation of the acts relating to trawling for Herring on the coasts of Scotland. Presented to both Houses of parliament by command of H. M. Edinburgh, Murray and Gibb. 1863. folio.

2347. **Schneider, (J. G.)** Von den Wanderungen der Heringe.

Zie: Leipzig. Magaz. 1788. bl. 90—95.

2348. **Schoockius, (M.)** Dissertatio de harengis, vulgo Halecibus dictis. Groningiae, 1649. 8o.

2349. **Troschel, (F. H.)** Alausa vulgaris und finta, verschiedene Arten.

Zie: *Wiegmann's* Archiv f. Naturgesch. 1852. I, bl. 228—33. *B. L. H.*

2350. **Valenciennes, (A.)** Histoire naturelle du Hareng, comprenant la description zoologique et anatomique de cet important poisson, et une histoire détaillée de sa pêche ancienne et moderne. Avec 3 planches. Strasbourg, Veuve Berger-Levrault. Paris, Bertrand. 1850. 8o.

Uittreksel uit: Histoire naturelle des poissons. Tome XX.

2351. —— Nouvelles recherches sur les poissons de la famille des Clupées. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Comptes rendus de l'Acad. scienc. Paris, 1846. XXIII. bl. 265—271. *Froriep's* Notizen. 1846. XXXIX, bl. 289—295.

2352. **Winkler, (T. C.)** De haring. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Album der Natuur. 1860. bl. 122. Zie ook van dit tijdschrift: jaarg. 1852. bl. 1; 1858. bl. 197, 295; 1860. bl. 18; 1861. bl. 31; 1863. bl. 8.

2353. **Yarrell, (W.)** History of British fishes. London, 1836. 3 dln. 8o.
Zie aldaar: II: Clupea. *B. R. D.*

2354. —— Notice of a new species of Herring [Clupea Leachii.]
Zie: Zoolog. journ. 1830—31. V. 277—79.

2355. —— Note on Clupea Harengus. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*
Zie: Proceed. zool. soc. London, 1845. XIII, bl. 91.
Zie verder afdeeling I, *a* en *b* en Haringvisscherij.

d. De zalm en zalmachtige visschen

[*Le Saumon.*]

2356. **Agassiz, (L.)** Histoire naturelle des poissons d'eau douce de l'Europe centrale; Embryologie des Salmones. Neufchatel, 1842. 8o. Met atlas in fol.

2357. —— On the different species of the genus Salmo which frequent the various rivers and lakes of Europe.
Zie: Edinb. new philos. journal. 1834. XVII, bl. 380—385. l'Institut, 1835. III, bl. 72—73.

2358. —— On the Salmonidae of Lake superior. *B.N.A.M.—B.G.R.*
Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1848. III, bl. 61—62.

2359. **Agassiz** et **C. Vogt,** Anatomie des Salmones. Met 14 afbeeld.
Zie: Mém. société scienc. natur. Neufchatel. 1845. III.

2360. **Andrews, (W.)** Remarks on the Salmonidae [Parr and Gravelling.]
Zie: Proceed. nat. hist. soc. Dubl. I, bl. 111—117; IV, bl. 53—57. *B. L. H.*

2361. **Ashworth, (E. and Th.)** A treatise on the propagation of Salmon and other fish. London, Simkin. 1853. 12o.

2362. **Ayrton, (W.)** The adventures of a Salmon in the river Dee. Together with notes for the fly-fisher in North Wales. London, Pickering 1853. 12o.

2363. **Barrington, (D.)** On the Gillaroo Trout [Salar Ausonii Val.]
Zie: Philos. transact. 1774. bl. 116—120. *B. L. H. — B. G. R.*

2364. **Bigelow, (S. S.)** Observations on some of the habits of Salmo fontinalis. *B. L. H.*
Zie: Boston journ. nat. hist. 1850—1857. VI, bl. 49—53.

2365. **Blackwall, (John)** Notes on the Salmon. *B. L. H.*
Zie: Ann. of nat. hist. 1843. XI, bl. 409—414.

2366. —— Notes on the Salmon [Salmo Salar] and Bullrout [Salmo eriox.] *B. L. H.*
Zie: Ann. of nat. hist. 1860. 2d series. V, bl. 241—246.

2367. **Bloch, (M. E.)** Naturgeschichte der Maräne [Salmo maraena]
Zie: Berliner Beschäftigungen. 1779. IV, bl. 60—94.

2368. **Brown, (W.)** The natural history of the Salmon, as ascertained by the recent experiments in the artificial spawning and hatching of the ova and rearing of the fry, at Stormontfield, on the Tay. Glasgow, Murray and Son. 1862. 8o.

2369. **Bruch**, (C.) Vergleichende Osteologie des Rheinlachses. Mainz, 1861. Met 7 gestecndr. gekleurde platen. gr. folio.

2370. **Buist**, (R.) Observations on the Salmon.
Zie: The Field. 1867. June.

2371. **Carr**, (John) On the ascent of Salmon over the elevations in the course of rivers.
Zie: Philos. magaz. 1809. XXXIV. bl. 321—324.

2372. —— On Salmon fry.
Zie: Philos. magaz. 1810. XXXV, bl. 251—256.

2373. **Caumont**, (de) Lettre relatif à l'époque du frai des Truites.
Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1850. XXXI, bl. 862—63. l'Institut. 1850. XVIII, bl. 410. *B. L. H. — B. G. R.*

2374. **Cobbold**, (T. Spencer) Description of a malformed Trout.
Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 1855. 25th meeting. Transact. sect. bl. 109—10. Edinb. new phil. journ. new Ser. 1855. II, bl. 238—242. *B. L. H.*

2375. **Cocco**, (Anast.) Su di alcuni Salmonidi del Mare di Messina. Met 4 afbeeldingen.
Zie: Nuov. ann. delle scienc. natur. di Bologna. 1838. II. bl. 161—194.

2376. **Cornish**, (J.) Present state of the Salmon and Channel fisheries, and of the statute laws by which they are regulated, with the natural history of the Salmon. London, 1824. 8o.

Cuvier, (G.) Zie No. 744.

2377. **Davy**, (John) Some observations on the ova of the Salmonidae, in relation to the distribution of species. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Edinb. new philos. journal. 1852. LIII. bl. 221—25. Philos. transact. 1856. bl. 21—29. Proceed. roy. soc. London. 1855. XVII. bl. 362—363.

2378. —— Some observations on the Charr [Salmo Umbla] relating chiefly to its generation and early life.
Transact. royal soc. Edinb. 1853. XX, bl. 326—333.

2379. —— Some miscellaneous remarks on the Salmonidae.
Zie: Transact. roy. soc. Edinb. 1854. XXI, bl. 1—5. 1855. bl. 245—254. Proceed. roy. soc. London, 1856. VIII, bl. 27—33. Ann. of nat. hist. 2d Ser. 1856. XVII, bl. 420—424. *B. L. H.*

2380. **Duméril**, (Aug.) Sur le Salar macrostigma n. sp., truite d'Algérie.
Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1858. XLVII, bl. 160—162. l'Institut. 1858. XXVI, bl. 256. (Met 1 plaat.) Revue et mag. d. Zoologie. 2e Serie, 1858. X, bl. 396—399. *B. L. H.*

2381. **Ellis**, (D.) Sketch of the natural history of the Salmo Salar.
Zie: Edinb. new Philos. journ. 1828. IV, bl. 250—273.

2382. **Ephemera**, (**Fitzgibbon** assisted by **Andr. Young**,) Book of Salmon in two parts. Part I: The theory and principles of fly-fishing for Salmon; with lists of Salmon flies. Part. II: The natural history of the Salmon, all its known habits described and the best way of artificially breeding it explained. Usefully illustrated with numerous coloured plates of Salmon flies and Salmon fry. London. Longman. 1850. 12o.

2383. **Farrington**, Some account of the Charrfish, as found in North Wales [Salmo alpinus.] *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Philos. Transactions. 1755. XLIX. bl. 210—212.

2384. **Ferris**, Lettre sur la génération des Saumons. *B. L. H.*
Zie: Journ. de phys. 1782. XX, bl. 321—322.

2385. **Filippi, (F. de)** Osservazioni interno all' Embryogenia de' Salmonidi di *C. Vogt*.

Zie: Giorn. dell. Istit. Lomb. et Bibl. Ital. 1842. V, bl. 320—401.

2386. **Forsyth, (J. B.)** On the habits of Salmo fontinalis. *B. L. H.*

Zie: Boston journ. nat. hist. 1846. V. 3. bl. 412—415.

2387. **Fraser, (Alex.)** Natural history of the Salmon. Inverness, 1830. 8°.

2388. **Fries, (B. Fr.)** Om Stirren. Salmo Salmulus Raji. Stockholm. Norstedt. 1837. 8°. *B. L. H.*

Vertaald in: Archiv f. Naturgesch. 1839, bl. 9—19.

2389. **Geoffroy-Saint-Hilaire, (Et.)** De la synonymie des espèces du genre Salmo qui existent dans le Nil. (Extrait de la Description de l'Égypte. Paris, Imprimerie impériale.) 7 blz. *K. B.'s G. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie ook: Annales du Muséum. 1809. XIV, bl. 460—466. Nouv. bull. scienc. soc. Philom. 1810. II, bl. 72—74.

2390. **Gilpin, (J. B.)** On the foodfishes of Nova Scotia.

Zie: Proceed. and transact. N. Scot. Inst. nat. sc. 1866. I, bl. 11—17; 76—91. II, bl. 101—111. 1869. II, bl. 17—26.

2391. **Girard, (Ch.)** On the Salmo oquassa nova species. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1853. IV, bl. 262—263.

2392. —— Salmo Gloverii nova species, from the North-eastern part of the United States. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. soc. Philad. 1854. VII, bl. 85—86.

2393. —— Notice upon the species of the genus Salmo observed chiefly in Oregon and California. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1856. VIII, bl. 217—220.

2394. —— Notice of a new species of Salmonidae, from the north-eastern part of the United States. 1854. 8°. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. May. 1864.

2395. **Gissler, (Nils)** Nachrichten von der Natur und Fischerei des Lachses in den Nordländischen Elben. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Abhandl. der schwed. Akademie. 1751. XIII, bl. 12—31, 99—135, 177—196, 275—290. XIV, bl. 16—28, 87—99.

2396. **Gronovius, (J. F.)** Salmo oblongus, maxillae inferioris apice introrsum reflexo descriptus. *B. L. H.*

Zie: Acta soc. Upsal. 1741. bl. 85—90.

2397. **Güldenstädt, (A. S.)** Salmo Leucichthys et Cyprinus Chalcoïdes descripti. *B. L. H — B. G. R.*

Zie: Nov. Comment. Petropolit. 1771. XVI. Hist. bl. 46. Mem. bl. 531.

2398. **Gunnerus, (J. E.)** Nachricht vom Berglachs, welcher Coryphaenoides rupestris genannt werden kann. Met afbeeldingen.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1761. III, bl. 43—50.

2399. —— Vom Lachsstör, Scomber pelagicus L. Met afbeeldingen.

Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1770. IV, bl. 80—81.

2400. **Hartmann, (G. L.)** Der angebliche Salmo alpinus oder auseinandergesetzte Naturgeschichte der Rothforelle und der Bachforelle.

Zie: Alpina 1806. I, bl. 87—105

2401. **Heckel, (J.)** Ueber aussergewöhnlichen Individuen der Bachforelle.

Zie: Verhand. d. zool. botan. Verein. Wien. 1852. I, bl. 71—72.

2402. **Hellant, (A.)** Bericht von der Erzeugung des Lachses. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Abhandl. d. Schwed. Akad. 1745. VII, bl. 271—283.

2403. **Hunter, (J.)** Observations on the Gillaroo Trout, commonly called in Ireland, the Gizzard trout. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. transact. 1774. LXIV, bl. 310.

2404. **Jardine, (S. W.)** Observations on the Salmonidae which were met with during an excursion to the N. W. of Sutherlandshire.

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 4th meeting. 1834, bl. 613—615. Edinb. N. phil. journ. 1835. XVIII, bl. 46—58. Vertaald in: *Froriep's* Notizen. 1835, bl. 289—296, 305—309. Isis. 1836, bl. 54—59. *B. L. H.*

2405. —— Notice of the Parr.

Zie: Nat. hist. club. Berwick. 1834. I, bl. 82—84. *Thomson's*, Record. 1836. III, bl. 269—272.

2406. —— British Salmonidae. London, Highley. 1839. 2 stukken. folio.

2407. —— Queries respecting the natural history of the Salmon, Sea-Trout, Bull-trout, etc.

Zie: Edinb. new philos. journ. 1830. VIII. bl. 358—360.

2408. **Jenkins, (Th.)** Observations on the young of the Salmon. *B.L.H.*

Zie: *Charlesworth's* Magaz. nat. hist. 1840. IV, bl. 161—169.
Vertaald in: *Froriep's* Notizen. 1840. XIV, bl. 209—217.

2409. **Kner, (R.)** Ueber Salmoniden-Bastarde. *B. R. D.*

Zie: Verhandl. K. K. zool. bot. Gesellsch. Wien, Mei 1865.

2410. **Knox, (R.)** Observations on the natural history of the Salmon. *B. L. H.*

Zie: Report of the 1st and 2d meeting Brit. assoc. adv. sc. 1833. bl. 587—589. *Froriep's* Notizen. 1853. XXXVII, bl. 33—35.

2411. —— On the natural history of the Salmon.

Zie: Proceed. R. soc. Edinb. 1845. I, bl. 7—10.

2412. —— Fish and fishing in the lone glens of Scotland. With a history of the propagation, growth, and metamorphoses of the Salmon. London, Routledge. 1854. kl. 8o.

2413. —— Some observations on the Salmo Estuarius or Estuary Trout.

Zie: *Newman*, Zoologist. 1855. XIII, bl. 4662—4673.

2414. —— On the growth of the Salmon, from the egg to the adult.

Zie: *Newman*, Zoologist. 1855. XIII, bl. 4792—98.

2415. —— The present position of the Salmon question, considered.

Zie: *Newman*, Zoologist. 1856. XIV, bl. 4985—92.

2416. **Koelreuter, (J. T.)** Descriptio piscis, e Coregonorum genere, Russice Sig vocati, historico-anatomico. (Salmo [coregonus] lavaretus). *B.L.H.—B.G.R.*

Zie Nov. comment. Acad. Petrop. 1770. XV, bl. 504—16.

2417. —— Descriptio piscis e Coregonorum genere, Russice Riapache dicti, historico anatomico. [Salmo albula.] *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Novi comm. Acad. Petropol. 1773. XVIII. Hist. bl. 47. Mem. bl. 503—511. XV. Hist. bl. 40. Mem. bl. 304.

2418. **Lesueur, (C. A.)** Description of a new species of the genus Saurus Cuv. [S. minutus.] Met eene plaat. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1825. V, bl. 118, 119. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1827. XII, bl. 137—138.

2419 —— Description of a new fish of the genus Salmo [Salmo microps.] Met eene plaat.

Zie: Journ. Acad. nat. sc. Philad. 1825. V, 1. bl. 48—51.

2420. **Liddell, (H. T.)** Observations on the young of Salmon and some remarks on the migration of Eels.

Zie: Transact. nat. hist. soc. Northumberl. II, bl. 304—308.

2421. **Loch, (J.)** On the Salmon in Loch Skin in Sutherland.

Zie: *Charlesworth's* magaz. nat. hist. 1837. I, bl. 208—211. *B. L. H.*

2422. **Lord, (J. K.)** The naturalist of Vancouver's Island. London, Hardwicke. 1867. 8°. *B. L. H.*

Zie aldaar I, bl. 54.

2423. **Mac Clelland,** Memorandum regarding Salmo orientalis.

Zie: Calcutta journ. nat. hist. 1843. III, bl. 283—284.

2424. **Mackenzie, (F. A.)** Zur Naturgeschichte des Lachses. *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* N. Notizen. 1842. XXI, bl. 257—261.

2425. **Mayer, (J.)** Beschreibung einer neuen Fischart, aus den Böhmischen Gebirgen [Salmo maxilla inferiore, prominula etc.]

Zie: Böhm. Gesellsch. der Wissensch. N. Abhandl. 1791. I. bl. 275—280.

2426. **Murie, (J.)** On the supposed arrest of development of the Salmon when retained in fresh water. Met eene plaat. *B.L.H.— N.A.M.—R.D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 247—254.

2427. —— Additional memoranda as to the irregularity in the growth of Salmon. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1870. bl. 30—50.

2428. **Nilsson, (S.)** Ueber die Gattung Coregonus, Arted.

Zie: Zeitschr. ges. Naturwiss. Halle. 1860. XVI, bl. 31—48.

2429. —— Ueber die Lachsarten Schwedens. Aus dem Schwed. von *Creplin*. *B. L. H.*

Zie: Archiv f. Naturgesch. 1849. XV, bl. 305—311.

2430. **Ozeretskovski, (N.)** Observatio de Salmone salare Oceani septentrionalis. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Nova acta Acad. Petropolit. 1794, (1801). XII. Hist. bl. 84. Mem. bl. 337—343

2431. —— Observation sur un poisson nommé improprement Hareng. (Salmo species.) Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Mém. Acad. St. Pétersb. 1810. II, bl. 376—381.

2432. **Parnell, (R.)** Notice regarding a new british species of Coregonus [C. Lacépedii and microcephalus.] Met eene plaat.

Zie: Proceed. R. soc. Edinb. 1838. I, bl. 194—195.

2433. **Reinhardt, (J.)** Om Trende, formeentligt ubeskrevne fisk of Characinernes eller Karpelaxenes Familie. Met 2 gesteendr. platen. 8°.

Zie: Oversigt Kgl. danske vidensk. selsk. forhandl. 1866.

2434. Reports on the natural history of Salmonoids in the Tweed and its tributaries. published by authority of the Tweed fishery Commissioners. Edinb., Blackwood and Sons. 1867. 8°.

2435. **Roberg, (L.)** Dissertatio de Salmonum natura eorumque apud Ostrobothnienses piscatione. Upsal., 1730. 4°.

2436. **Russell, (Alex.)** The natural history of Salmon, as ascertained by the recent experiments at Stortmontfield on the Tay. Edinburgh, Edmonston and Douglas. 1864. 8°.

2437. Salmo alpinus. Descriptive notice of Salmo alpinus [Salmo salvelinus]. *B. L. H.*

Zie: Loudon's magaz. nat. hist. 1832. V. bl. 316—318.

2438. Salmo salar. Von den Rheinanken oder Illanken, Salmo Illanca.
Zie: Schrift. d. Berl. Ges. naturf. Fr. 1783. IV, bl. 55.
B. L. H. — N. A. M.

2439. Salmon in Tasmania. Report of the Salmon commissioners to the Governor of Tasmania.
Zie: The Athenaeum. 1869. No. 2195. bl. 664. *B. L. H.*

2440. Salmon ponds at New Norfolk, Australia.
Zie: Illustr. London News. 1867. 26 Jan. bl. 97.

2441. **Schonberg,** (L.) On the spawn of the Salmon, observed in its progressive state. Met eene plaat. *B. L. H.*
Zie: Edinb. journ. of scienc. 1826. V, bl. 238—240. *Froriep's* Notizen. 1827. XVI, bl. 82—83.

2442. **Schrank (Fr. von Paula)** und **B. Wartmann,** Ichthyologische Bemerkungen: 1. Salmo Hucho; 2. Salmo Renke; 3. Salmo Salvelinus; 4. Weissfelche; 5. Kroffelche; 6. Sandfelche. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Schrift. d. Berl. Ges. naturf. Fr. 1780—1783. I, bl. 380. IV, bl 427—431.

2443. —— Beytrag zur Naturgeschichte des Salmo alpinus Linnaei, der Schwarz, renkerischen Bergforelle. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: Schrift. d. Berl. Ges. naturf. Fr. 1781. II, bl. 297—306.

2444. **Scrope,** (W.) Days and nights of Salmon fishing in the Tweed, with a short account of the natural history and habits of Salmon; instructions to sportsmen, etc. With 13 coloured lithogr. plates and 9 vignettes in woodcuts. London, Murray. 1843. 8o.

2445 **Shaw,** (J.) Observations on the growth of Salmon. London, Longman. 1840. 4o.

2446. —— Experiments on the growth of the Salmon.
Zie: Proceed. roy. soc. Edinb. 1838. I, bl. 178—179. 1839. bl. 275—279. Edinb. new philos. journal. 1838. XXIV, bl. 165—176.

2447. —— An account of some experiments and observations on the Parr, and on the ova of the Salmon, proving the Parr to be the young of the Salmon.
Zie: Edinb. new philos. journ. 1836. XXI, bl. 99—110. *Froriep's* Notizen. 1836. L, bl. 177—184. Isis. 1838. bl. 120—126. *B. L. H.*

2448. **Siebold,** (C. Th. E. v.) Ueber den Kilch des Bodensees (Coregonus acronius). *B. L. H.*
Zie: Zeitschr. f. wiss. Zool. 1858. IX, bl. 295—299.

2449. **Suckley,** (G.) Report upon the Salmonidae. Met 21 gesteendr. pl.
Zie: Reports of explorations and surveys to ascertain the most practicable and economical route for a Railroad from the Mississippi river to the pacific Ocean. Washington, 1860. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H.*
Zie aldaar: XII, book II.

2450. **Thompson,** (W.) On the Pollan [Coregonus pollan Thomps.] of Lough Neagh. *B. L. H.*
Zie: Magas. zool. Not. 1837. I, bl. 247—251.

2451. —— Notes on british Charr, Salmo umbla Linn., Salmo salvelinus Don. *B. L. H.*
Zie: Ann. of nat. hist. 1841. VI, bl. 439—450.

2452. **Vogt,** (C.) Embryologie des Salmones. Neufchatel. 1842. 8o.

2453. **Vonk,** (C.) Over de zalm op onze rivieren.
Zie: Verh. Oeconomische Tak, later maatschappij van nijverheid. 1788. Werken der Nederl. huishoudelijke maatschappij te Haarlem. 1793—1832. No. 7. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

2454. **Wartmann,** (B.) Nachricht von der Alpforelle aus dem Segalper Sec (Salmo alpinus), [Salvelinus]. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Schriften d. Berl. Gesellsch. naturf. Fr. 1783. IV, bl. 69—77.

2455. —— Auszug eines Briefes. (Ueber Salmonen.) *B.L.H.—N.A.M.*

Zie: Schrift. d. Berl. Gesellsch. nat. Fr. 1783. IV, bl. 431—433.

2456. —— Beschreibung und Naturgeschichte des Blaufelchen [Coregonus Wartmanni.]

Zie: Beschäft. d. Berl. Ges. naturf. Fr. III, bl. 184—213.

2457. **Watts,** (H. E.) Introduction of Salmon into Australia.

Zie: The Athenaeum. 1868. No. 2107. bl. 391, 392. *B. L. H.*

2458. **Widegren,** (H.) Onderzoek betreffende de zalmachtige visschen van Zweden en nieuwe bijdragen betreffende deze vischsoort. Stockholm, 1863—1864. 2 St. 8°. Met gestcendrukte platen. (In het Zweedsch).

2459. —— Nya bidrag till Kännedomen om Sveriges Salmonider. *B. L. H.*

Zie: Oefvers. vet. Akad. förhandl. Mei 1864. Met 7 platen.

2460. **Wilson,** (J.) On the Salmon fry. *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. sc. 1840. (1841). Transact. sect. X, bl 133—134.

2461. **Yarrell,** (W.) Paper on the growth of the Salmon in fresh water. With 6 coloured illustrations of the fish of the natural size, exhibiting its character and exact appearance and various stages during the first two years. London, J. van Voorst. 1839. folio.

2462. **Young,** (A.) On the growth of the Salmon.

Zie: Proceed. R. soc. Edinb. No. 21. 1842—1843. I, bl. 398—399.

2463. —— On the growth of Grisle and Salmon [Salmo salar].

Zie: Transact. roy. soc. Edinb. 1844. XV, bl. 343—348. *Froriep's* Notizen. 1848. XXV, bl. 277—278. *B. L. H.*

2464. —— The natural history and habits of the Salmon, reasons for the decline of the fisheries. London, Longman and Co. 1854. 8°.

2465. **Zaeringer,** Quaedam de historia naturali et descriptio Salmonis Farionis. Friburgi, 1829. 8°. Met 2 platen.

2466. Zalm. On the natural history of Salmon and Salmon fisheries.

Zie: Edinb. philos. journal. 1825. XII, bl. 335—360.

2467. **Zill,** Note sur l'existence de la Truite en Algérie [Salmo Fario L.]

Zie: Ann. d. sc. natur. 4e Série, 1858. IX, bl. 126—128. *B. L. H. — N. A. M.*

2468. **Zujew,** (J.) Descriptio Characis Leucometopontes. *B.L.H.—B.G.R.*

Zie: Nova acta Acad. Petropol. IV. Hist. bl 129. Mem. bl. 275.

Zie verder over dit onderwerp: Afd. I, *a* en *b*. — *f*, Kunstmatige vischteelt. — Afd. II, Riviervisscherij en Hengelkunst.

d. De walvisch en walvischachtige dieren.

[*Les Cétacés.*]

2469. **Achrelius, (L.)** Cetographia, sive dissertatio historico-physica de cetis. Aboae, 1683. Met 6 houtgravuren. 8_0.

2470. **Agassiz, (L.)** The Manatee is a Pachyderm.

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1850. III, bl. 209.

2471. **Alderson, (J.)** An account of a whale of the Spermaceti tribe, cast on shore on the Yorkshire coast. 1825. *B. N. A. M.*

Zie: Transact. Cambr. phil. soc. 1827. II, 2. bl. 253—266. *Férussac*, Bull. scienc. natur. 1829. XVII, bl. 282—283. Isis. 1835. bl. 1006—1008.

2472. **Alessandrinus, (A.)** Organum olfactus cetaceorum. (Ex Nov. Act. Acad. Leopold. VI.) Cum 2 tab. Bonnae, 1842. 4°. *B. L. H.*

2273. **Bajer, (J. J.)** De pisce praegrandi Mular. Met cene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Acta Acad Leop. Carol. nat. cur. 1733. III, bl. 2—6.

2474. Balaena mysticetus. (Grösse von) *B. L. H.*

Zie: Isis. 1820. Liter. Anz. bl. 506—508.

2475. **Barkly (J.)** and **P. Neill,** Account of a Beluga or White whale, killed in the Frith of Forth.

Zie: Mem. Werner. natur. hist. soc. 1821. III, bl. 371—395. Ook afzonderlijk. London, 1816. Met 2 platen. *Meckel's* Deutsch. Archiv f. Physiol. 1818. IV. bl 296—298. *B. L. H.*

2476. **Barkow, (H. C. L.)** Das Leben der Walle in seiner Beziehung zum Athmen und zum Blutlauf. Nebst Bemerkungen über die Benennung der Finnwalle. Mit 5 Holzschnitten. Breslau. 1862.

2477. **Bartholinus, (Theod.)** Cetorum genera.

Zie: *Th. Bartholinus*, Historia anatom. Cent. IV. 1657. bl. 272—285.

2478. —— De Unicornu observationes novae, secunda editione auctiores et emendatiores, editae à filio *Casp. Bartholino*. Amstelodami. Wetstenius. 1678. kl. $12o$. Met 2 platen en afbeeldingen in den tekst. *K.B.'sG.—B.L.H.*

2479. **Baussard,** Sur deux cétacés échoués vers Honfleur. *B. L. H.*

Zie: Journ. de phys. XXXIV, bl. 201—206.

2480. **Beale, (Th.)** A few observations on the natural history of the Sperm whale, with an account of the rise and progress of the fishery and of the modes of pursuing, killing and cutting that animal. London, 1835. $8o$.

2481. —— The natural history of the Sperm whale and a sketch of a South-Sea whaling voyage. London, J. van Voorst. 1835—44. 8_0.

2482. —— Einige Beobachtungen über die Naturgeschichte des Pottfisches.

Zie: *Froriep's* Notizen. 1834. No. 961, bl. 230—232. *B. L. H.*

2483. **Bellingham, (O. B.)** Short description of a Bottle-nose whale [Hyperoodon Butzkopf.]

Zie: Ann. of nat. hist. 1843. XI, bl. 414—415. *B. L. H.*

2484. **Beneden, (P. J. van)** Caractères spécifiques des grands cétacés, tirès de la conformation de l'oreille osseuse. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1836. III. bl. 400—401. l'Institut. 1836. IV, No. 177. bl. 318. Ann. scienc. natur., 3 sér. zool. 1836. VI, bl. 158—159.

2485. **Beneden, (P. J. van)** Sur les cétacés qui ont visité les côtes de la Belgique. *B. B. G. R. — R. D.*
Zie: l'Institut. 1857. XXV, No. 1226. bl. 214—215.

2486. —— Sur une baleine prise près de l'île Vlieland et dont le squelette est monté au Jardin royale de Zoologie à Anvers. *B.L.H.—B.G.R.—R.D.*
Zie: Bull. de l'Acad. Brux. 1857. I, bl. 390—404.

2487. —— Sur un Dauphin nouveau [Delphinus guianensis] et un Ziphioïde rare [Mesoplodon Sowerbiensis.] *K.B.'sG.—B.L.H.—B.G.R.—R.D.*
Zie: Mém. cour. de l'Acad. scienc., lett. et beaux-arts Belg. 1864. Met twee platen en houtsneden.

2488. —— Sur un cétacé [Globiocephalus] échoué devant la ville d'Anvers le 27 Avril 1864. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Bull. Acad. des sc., lett. et beaux-arts de Belgique. 1864. XVII.

2489. —— Les baleines et leur distribution géographique. Met eene kaart.
Zie: Bull. Acad. roy. Belg. 1868. XXV, bl. 9—21. Ann. scienc. natur. IX, bl. 43—52. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

2490. —— La première côte des cétacés, à propos de la notice du Dr. Gray, sur la distribution des baleines. Met 2 platen.
Zie: Bull. Acad. roy. Belg. 1868. XXVI, bl. 7—17.
K. B. 's G. — B. G. R. — B. L. H.

2491. —— Les squelettes de cétacés et les musées qui les renferment.
Zie: Bull. Acad. roy. Belg. 1868. XXV, bl. 88—125.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.

2492. —— Les Baleinoptères du Nord de l'Atlantique. Met eene kaart.
Zie: Bull. Acad. roy. Brux. 1869. XXVII, bl. 281—291.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.

2492*a*. —— Le Rorqual du Cap de Bonne Espérance et le Keporkak des Groenlandais.
Extr. d. Bull. Acad. roy. Belg. 2e Série. XVIII. No. 12.

2493. **Beneden (P. J. van)** et **P. Gervais,** Ostéographie des cétacés vivants et fossiles, comprenant la description et l'iconographie du squelette et du système dentaire de ces animaux. Paris, A. Bertrand. 1869. Tekst in 4o, platen in folio. *B. R. D.*

2494. **Bennett, (F. D.)** On the natural history of Physeter macrocephalus.
Zie: Proceed. zool. soc. London. 1836. IV, bl. 127—129. 1837. V, 39—42. Isis. 1838. bl. 217—218. 1841. bl. 916—918. l'Institut. 1837. V. No. 221.
B. L. H. — N. A. M. — B. G. R. — R. D.

2495. —— Ueber Wale.
Zie: *Froriep's* N. Notizen. 1837. IV, bl. 273—275. *B. L. H.*

2496. **Bennett, (J. A.)** Natuurlijke historie en natuurkundige beschrijving der walvisschen. Met 5 platen. Haarlem, 1809. 8o.
Zie: Natuurk. verhand. Holl. maatsch. d. wetensch. 1809. V, 1e stuk. bl. 1—213. *K. B. 's G.—B. L. H.—T. G.—N. A. M.—B. G. R.—R. D.*

2497. **Bernaert, (M. B. F.)** Notice sur la baleine échouée près d'Ostende (5 Nov. 1827) et sur les fêtes données par M. Kessels, à l'occasion de la prise de possession au nom de S. M. le roi des Pays-Bas, du squelette de ce cétacé. Paris, Lenormant. 1829. 8o.

2498. **Blainville, (H. de)** Note sur un cétacé échoué au Hâvre.
Zie: Nouv. bull. scienc. soc. philom. 1825. bl. 139—141. *Férussac*, bull. scienc. natur. 1827. VII, bl. 370—373. *B. N. A. M.*

2499. —— Sur les Cachelots. Met eene plaat.
Zie: Ann. franç. et étrang. d'Anatom. 1838. II, bl. 335—337.

2500. **Bodel Nijenhuis, (J. T.)** Over de walvischaardige dieren, op de kusten van Nederland van de vroegste tijden óf gestrand óf gevangen.
Zie: Algem. konst en letterbode. 1836. I, bl. 153, 163, 331.
Bonnaterre. Zie: Daubenton. *K. B. 's G. — B. L. H.*

2501. **Brandt, (J. F.)** Symbolae Sirenologicae. Petrop., 1861—1868. 3 st. 4°. Met platen.

2502. —— Wenige Worte in Bezug auf die Erwiederungen in Betreff der Vertilgung der nordischen Seekuh. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Bull. soc. nat. Mosc. 1868 (1867.) 220—227, 508—524. 1866. bl. 311—373.

2503. **Breda, (Van)** Over een nieuwe soort van Dolfijn.

Zie: Verhand. der eerste klasse v. h. Kon. Ned. Instit. Amst. 1827—48. dl. II, bl. 235—238. Met 2 platen. *K. B.'s G. — R. D.*

2504. **Brierly, (O. W.)** Whales and whaling.

Zie: The Athenaeum. 1861. July 27, bl. 119. Aug. 3, bl. 160. Sept. 7, bl. 320. *B. L. H. — R. L.*

2505. **Brightwell, (Th.)** Observations on a specimen of the bottle-nosed dolphin [Delphinus Tursio Fabr.] taken at Great Yarmouth. 1845. Met eene plaat.

Zie: Ann. of nat. hist. 1846. XVII, bl. 21—22. *B. L. H.*

2506. **Brisson,** Le régne animal divisé en IX classes, ou méthode contenant la division générale des animaux en IX classes et la division particulière des deux premières classes, sçavoir: de celle des quadrupèdes et de celle des cétacés en ordres, sections, genres et espèces, auxquelles on a joint une courte description de chaque espèce, avec les citations des auteurs qui en ont traité. [Texte français et latin.] Avec figures. Paris, Bauche. 1756. 4°. *B. N. A. M.*

2507. **Brown, (R.)** Notes on the history and geographical relations of the cetacea frequenting Davis Strait and Baffin's Bay.

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 533—556. *B.L.H.—N.A.M.—R.D.*

2508. —— Die Säugethiere Grönlands und der grönländischen Meere.

Zie: *Petermann's* Mittheilungen. 1869. bl. 461—465. 1870. bl. 41—47, 133—138. *K. B.'s G. — B. L. H. — R. L. — R. D*

1—2: Landsäugethiere und Robben. 3: Cetacea, Wale.

2509. **Burmeister, (H.)** On a supposed new species of Finwhale from the coast of South America [Sibbaldius antarcticus.] *B.L.H.—N.A.M.—R.D.*

Zie: Proceed. zool. soc. nov. 1865. (Met eene houtsnede.)

2510. —— Preliminary account of a new Cetacean, captured on the shore of Buenos Ayres. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. XVII, bl. 94—98. XVIII, bl. 99—103. Zeitschr. gesammt. Naturw. 1867. XXIX, bl. 1—12, 445—451.

2511. —— Preliminary description of a new species of Finner Whale [Balaenoptera bonaerensis.] Met houtsneden. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1867, bl. 707—713.

2512. —— Mammifera pinnata argentina.

Zie: Anal. d. museo publico Buenos Ayres. 1868. bl. 301—311.

2513. —— Descripcion de cuatro especies de Delfines de la costa argentina. Met platen.

Zie: Anales d. museo publico Buenos Ayres. VI.

2514. **Camper, (P.)** Observations anatomiques sur la structure intérieure et le squelette de plusieurs espèces de cétacés, publiées par *A. C. Camper* avec des notes de *G. Cuvier* et un atlas de 53 planches. Paris, 1820. 4°. *B. L. H. — U. H. — N. A. M.*

2515. **Chamisso, (A. de)** Cetaceorum maris Kamtschatici imagines, ab Aleutis e ligno fictas, adumbravit recensuitque etc. Cum tabb. V. lithogr. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Nov. act. Acad. Leopold. XII, 1. Bonnae, 1824. bl. 249—262. 4°. *Férussac* Bull. sc. natur. 1824. III, bl. 70—75.

2516. **Cheever, (H. T.)** The Whale and his captors: or, the whaleman's adventures and the whale's biography. London. 1851. 18o.

2517. **Chemnitz, (J. H.)** Von der Balaena rostrata oder dem Schnabelfische.

Zie: Beschäft. der Berl. Gesellsch. naturf. Freunde. IV, bl. 183.

2518. **Clarke, (W. B.)** Notice of a bottle-nosed Dolphin upon the Suffolk coast.

Zie: Ann. of nat. hist. 1849. IV, bl. 100—102. *Froriep's* Tagesber. 1850. (Zoolog.) I, bl. 214—216. *B. L. H.*

2519. **Cleyer, (Andr.)** De cete minore Ambrophago. *K.B.'sG.—B.L.H.*

Zie: Miscell. Acad. nat. curios. A. S. Dec. 2. 1689, bl. 69. *J. M. Faber*, Addenda ad *A. Cleyeri* Observat. de cete minore Ambrophago. Ibid. Dec. 2. 1690. bl. 456.

2520. **Clusii, (Car.)** Exoticorum libri X; quibus animalium, plantarum, aromatum, aliorumque peregrinorum fructuum historiae describuntur; item Petri Bellonii Observationes, eodem Carolo Clusio interprete. Antuerp., 1601. fol. cum figg. *B. L. H.*

Zie aldaar: lib. VI, bl. 130—142.

2521. **Cocco, (A.)** Si di un Delfino rinvenuto nello stretto di Messina [Delphinus Philippi.] Met eene plaat.

Zie: Maurolico. Giorno del Gabin. di Messina. 1841. I, bl. 351—356. Archiv f. Naturgesch. 1846. 1, bl. 104—108.

2522. **Companyo, (L.)** Mémoire descriptif et ostéographie de la Baleine échouée sur les côtes de la mer, près de Saint-Cyprien, 27 Nov. 1828. Avec 5 planches. Perpignan, 1830. 4o. Réponse de M. *Farines*. Réponse de M. *Companyo*. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

2523. **Cope, (E. D.)** Note on a species of whale caught in the river Delaware. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Aug. 1865.

2524. —— Note on a species of Hunchback whale. *B.L.H.—N.A.M.—B.G.R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Sept. 1865.

2525. —— Contribution to a knowledge of Delphinidae. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Oct. en Dec. 1865.

2526. — — Third contribution to the history of Balaenidae and Delphinidae.

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. 1866. bl. 293—300. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

2527. **Couch, (J.)** Observations on a specimen of the Black or leading whale [Phocaena melas] taken on the coast of Cornwall.

Zie: Ann. nat. hist. 1842. IX, bl. 371—373. *Froriep's* Notizen. 1842. XXIV, bl. 49—52.

2528. —— Remarks on the species of whales which have been observed on the coast of Cornwall. *B. L. H.*

Zie: 24th Ann. report R. Cornwall Polytechn. soc. 1856, bl. 27—46. Annals of nat. hist. 2d Ser. 1857. XX, bl. 424—438.

2529. **Cuvier, (G.)** Sur l'ostéologie du Lamantin; sur la place que le Lamantin et le Dugong doivent occuper dans la méthode naturelle. Met eene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. du Muséum. 1809. XIII, bl. 273—312. Nouv. bull. scienc. soc. Philom. 1809. I, bl. 395—396.

2530. —— Rapport sur divers cétacés pris sur les côtes de la France. Met eene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. du Muséum. 1812. XIX, bl. 1—16.

2531. **Cuvier,** (G.) Description des cétacés échoués dans la baye de Paimpol.

Zie: Nouv. bull. sc. soc. philom. 1812. III, bl. 69—71.

2532. —— Sur la détermination des diverses espèces de baleines vivantes.

Zie: Ann. d. scienc. natur. 1824. II, bl. 27—41. *B. L. H. — N. A. M.*

2533. **Cuvier,** (F.) Histoire naturelle des cétacés ou recueil et examen des faits, dont se compose l'histoire naturelle de ces animaux. Paris, Roret. 1837. 8°. Met 24 gegrav. platen. *B. R. D.*

2534. —— Zie: Art. Cetacea in: *Todd's* Cyclopaedia of anatomy. 1836. 1. blz. 562—594. *B. L. H.*

2535. **Daubenton** et **Bonnaterre,** Histoire naturelle des quadrupèdes-mammifères par *Daubenton*, comprenant les cétacés par l'abbé *Bonnaterre*. Paris, Panckoucke. 1782. 4°. (1 deel tekst en 1 deel platen.)

K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M.

(Extrait de l'Encyclopédie méthodique.)

2536. Delphinus Orca. Some account of a Grampus recently captured in Lynn Harbour. *B. L. H.*

Zie: London's Mag. of nat. hist. 1831. IV, bl. 338—341.

2537. **Deslongchamps,** (E.) Remarques zoologiques et anatomiques sur l'Hyperoodon.

Zie: Mém. de la soc. Linn. de Normandie. 1843. VII.

2538. —— Observations sur quelques Dauphins appartenant à la section des Zyphidés, et description de la tête d'une espèce de cette section, nouvelle pour la faune française. *B. N. A. M.*

Zie: Bull. de la soc. Linn. de Normandie. 1866. X, bl. 168—180.

2539. **Despelette,** Sur un Cachelot échoué près de Bayonne.

Zie: Mém. Acad. scienc. Paris. 1741. Hist. bl. 26—28.

K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.

2540. **Dewhurst,** (W.) Observations on the zoology and comparative anatomy of the skeleton of the Balaenoptera Rorqual. *B. L. H.*

Zie: London's Mag. of nat. hist. 1832. V, bl. 213—233.

2541. **Dewhurst's** Natural history of the order Cetacea and the oceanic inhabitants of the arctic regions. With plates. London, Bennett. 1834. 4o.

2542. **Doumet,** Note sur un Hyperoodon observé sur les côtes de la Corse. Met afbeeldingen. *B. N. A. M.*

Zie: Revue zoolog. 1842. bl. 207, 208.

2543. **Drossander,** (A.) Dissertatio de Balaena. Upsaliae, 1694. 4o. Met eene plaat.

2544. **Dubar,** (J.) Ostéographie de la Baleine échouée à l'Est du port d'Ostende, le 4 Nov. 1827; précédée d'une notice sur la découverte et la dissection de ce cétacé. Bruxelles, Laurent frères. 1828. 8°. Met 13 platen. *B. N. A. M. — R. D.*

2545. **Dudley,** (P.) An essay upon the natural history of whales with a particular account of the Ambergris found in the Spermaceti whale.

K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.

Zie: Philos. transact. 1725. XXXIII, bl. 256—269.

2546. **Duguid,** (A. R.) Description of a species of Dolphin [Lagenorhynchus leucopleurus.] found in the Orkney Islands. *B. L. H. — R. D.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. August. 1864. XIV. Met eene plaat.

2547. **Dumortier,** (B. C.) Mémoire sur le Delphinorhynque microptère échoué à Ostende. Met 3 platen. *K.B.'sG. -B.L.H.—B.G.R.—R.D.*

Zie: Nouv. mém. de l'Acad. de Brux. 1839. XII.

2548. **Duvernoy, (G. L.)** Rapport sur un mémoire de M. *P. Gervais* ayant pour titre: „Recherches sur les cétacés du genre Ziphius de Cuvier, et plus particulièrement sur le Ziphius cavirostris." *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Annales sc. natur. (Zool.) 1850. XIV, bl. 217—226. Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1851. XXXII, bl. 358—366.

2549. —— Mémoire sur les caractères ostéologiques des genres nouveaux ou des espèces nouvelles de cétacés vivants ou fossiles, dont les squelettes entiers ou les têtes seulement sont conservés dans les galéries d'anatomie du Muséum d'histoire naturelle. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Annales sc. natur. (Zool.) 1851. XV, bl. 5—71, 381. Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1851. XXXII, bl. 477—484.

2550. **Eschricht, (D. F.)** Over Delphinernes og Saelhundenes Karsystemer.

Zie: Forhandl. Skandin. naturforsk. 1839. 1e Möte. bl. 135—136.

2551. —— Om Undersögelser af de nordiske Hvaler. *B. R. D.*

Zie: Forhandl. Skandin. naturforsk. andet Möde. 1840, bl. 83—108, 1842, 203—228; 1843, 98—101; 1845, 15—18; 1847, 1—4. Isis. 1843, bl. 276—285; 1845, 419—425.

2552. —— Jagttagelser paa Naebbehvalen eller Islaendernes, Faeroërnes Dögling.

Zie: Forhandl. Skandin. naturforsk. 3 Möte. 1842. bl. 651—658. Isis. 1845. bl. 437—440. Oversigt K. Dansk. selsk. Forhandl. 1846. bl. 2—5.

2553. —— Om den under Navn af Dögling, Naebbehval bekjendte Hvalart [Hyperoodon.]

Zie: Oversigt K. Danske selsk. Forhandl. 1842. bl. 1—4.

2554. —— Indledning til en Raekke Undersögelser over Hvalerne [Cetaceerne.]

Zie: Oversigt K. Danske selsk. Forhandl. 1843, bl. 98—101.

2555. —— Nyere Resultater af hans Undersögelser om Hvaldyrene.

Zie: Oversigt K. Danske selsk. Forhandl. 1845, bl. 15—18.

2556. —— Undersögelser over Hvaldyrene. *B. N. A. M.*

Zie: Danske videnskabernes selskabs Afhandlgr. 1846. XI, bl. 129—378. XII, bl. 225—396.

Ook afzonderlijk: Kjöbenhavn, B. Lunos. 1844 en Stockholm, 1846—48. 4o. Met 16 platen.

2557. —— Ueber die Untersuchung der Nordischen Wallfische. *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* N. Notizen. 1841. XIX, bl. 225—234, 241—249, 262—266, 1843. XXVII, bl. 321—330; 337—344.

2558. —— Meddeling om videnskabeligt Udbytte paa en Reise i 1846 med Hensyn til Hvaldyrene.

Zie: Oversigt K. Danske selsk. Forhandl. 1847, bl. 1—4.

2559. —— Om de Nordiske Hvaldyrs geographiske Udbredsele i naervaerande og i tidlegere tid. Met eene kaart.

Zie: Forhandl. Skandin. naturforsk. 5. Möde. Kjöbenhavn, 1847. (1849) bl. 103—118.

2560. —— Zoologisch-anatomisch-physiol. Untersuchungen über die Nordischen Wallthiere. Mit 15 (lithogr.) Tafeln und 48 Holzschn. Leipzig, Voss. 1849. folio. *B. R. D.*

2561. —— Ueber die Nordischen Wallthiere. *B. L. H.*

Zie: *Froriep's* Tagesber. 1850. No. 19. (Zoolog. Bd. I) bl. 33—38. Die Wanderungen der Wallthiere. Ibid. bl. 41—44.

2562. **Eschricht, (D. F.)** Om Ganges Delphinen [Platanista gangetica.] Tillaegs-Afhandling till sammes Undersögelser over Hvaldyrene. Met 3 platen.

Zie: Dansk. vidensk selsk. Afhandl. 1851. II, bl. 345—387. *Froriep's* Tagesber. 1851. No. 319. 1852. No. 604, 608. Ann. of nat. hist. 1852. IX, bl. 161—188, 279—293. *B. L. H.*

2563. —— Sur les baleines franches du golfe de Biscaye. *B. L. H. — B. G. R. — N. A. M.*

Zie: Compt. rendus Acad. scienc. Paris. 1860. L. bl. 914—929. Zeitschr. f. d. ges. Naturwiss. Halle. 1859. XIII, bl. 318—321.

2564. —— Ni tavler til oplysning af Hvaldyreues Bygning, udförte til utrykte foredrag af afdöde Etatsraad D. F. E. Med tilhörende Forklaring.

Zie: Vidensk. selsk. Skrift. 5 ser. IX. Kjöbenh. 1869. bl. 14.

2565. —— Sur une nouvelle méthode de l'étude des cétacés.

Zie: Compt. rend. Acad. scienc. Paris 1858. XLVII, bl. 51—60. l'Institut. XXVI. No. 1280. bl. 229—230. *B. L. H. — B. G. R.*

2566. —— Recherches sur la distribution des cétacés dans les mers boréales. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. scienc. natur. Zool. V série. 1864, bl. 201.

2567. —— og **J. Reinhardt,** Navnlig med Hensyn til dens Udbredning i Fortiden og Nutiden og til dens ydre og indre Saerk-Jender. Nordhvalen [Balaena Mysticetis L.] Om med 6 Taf. Kjöbenhavn, B. Lunos. 1861. 4o.

2568. **Eschricht, Reinhardt** and **Liljeborg,** Recent memoirs on the cetacea. Edited by *W. H. Flower.* 1866. 4o. (Uitgave van de Roy. Society.)

2569. **Fabricius, (O.)** Om Hvalaaset [Hvalens Föde.]

Zie: Skrifter der Kiöbenh. selskab. Nya saml. 1781. I, bl. 557—578.

2570. Faune littorale de Belgique, par *P. J. van Beneden.*

Zie: Mém. Acad. roy. Belg. 1860. XXXII. *B. L. H. — B. G. R.*

2571. Fauna der Wirbelthiere Deutschlands und der Angrenzenden Länder von Mittel-Europa von *A. Blasius.* Braunschweig, 1857. gr. 8o. Met platen.

Zie aldaar, I: Säugethiere. bl. 516—538.

2572. **Fisscher, (J. F. van Overmeer)** Bijdrage tot de kennis van het Japansche Rijk. Met platen. Amsterdam, J. Muller. 1833. 4o. *B.R.L.*

Zie aldaar: De walvisch en andere visschen. bl. 217—18. *B. N. A. M.*

2573. **Fischer, (P.)** Mémoire sur les cétacés du genre Ziphius, Cuv. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Nouv. arch. du Muséum. 1867. III, bl. 41—78.

2574. —— Note sur un cétacé Grampus griseus, échoué sur les côtes de France. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. scienc. natur. 1867. VIII, bl. 363—373.

2575. **Fleming, (J.)** Description of a small headed Narwal [Monodon microcephalus] cast ashore in Zetland. Met eene plaat.

Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1811. I, bl. 131—148.

2576. **Flower, (W. H.)** On a lesser Fin-whale [Balaenoptera rostrata, Fabr.] recently stranded on the Norfolk coast.

Zie: Proceed. zool. soc. Mei 1864. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2577. —— Notes on the skeletons of whales in the Museums of Holland and Belgium, with descriptions of two species apparently new to science. Met houtsneden. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. Nov. 1864.

2578. —— Observations upon a Fin-whale [Physalus antiquorum] recently stranded in Pevensey Bay. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. Nov. 1865.

2579. **Flower, (W. H.)** Description of the skeleton of Inia Geoffrensis and of the skull of Pontoporia Blainvillii, with remarks on the systematic position of these animals in the order Cetacea. Met 4 platen. *B. L. H.*

Zie: Transact. zool. soc. 1867. VI, bl. 87—116.

2580. —— On the probable identity of the Fin-whales described as Balaenoptera Carolinae [Malm] and Physalus Sibbaldi [Gray.] *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 187—189.

2581. —— Notes on four specimens of the common Fin-whale, stranded on the coast of England. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1869. bl. 604—611. Met eene plaat.

—— Zie No. 2568.

2582. **Frédol, (A.)** Le monde de la mer. Illustré. Paris, Hachette & Cie. 1866. roy. 8o.

Zie aldaar: Baleines, bl. 561—574.

2583. **Fremery (de)** en **van Breda,** Phocaena melas, Traill [Grindewal.] *K. B. 's G. — B. L. H.*

Zie: Alg. Konst en letterbode. 1825. No. 16, 19, 20.

2584. **Fréminville, (de)** Sur une espèce de Dauphin [Delphinus Coronatus] observée dans la Mer glaciale.

Zie: Nouv. bull. scienc. soc. philom. 1812. III, bl. 71. Giorn. di fis, chim. e storia natur. 1812. V, bl. 240.

2585. —— Sur une nouvelle espèce de Dauphin.

Zie: Bullet. scienc. soc. philom. 1818. bl. 67—68.

2586. **Geoffroy Saint-Hilaire, (E.)** Lecture des anciens en ce qui touche la naissance et la première éducation des cétacés. *B. L. H.—B. G. R.*

Zie: l'Institut. 1834. II. No. 40, bl. 54.

2587. **Gervais, (P.)** Description de quelques espèces de phoques et de cétacés. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Ann. sc. nat. 3 Sér. Zool. 1853. XX, bl. 281—292.

2588. —— Cétacés des côtes françaises de la Méditerranée. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. Nov. 1864. II.

2589. —— Sur trois espèces de Dauphins qui vivent dans les régions du haut Amazone. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1856. XLII, bl. 806—808. l'Institut. 1856. No. 1167. bl. 175.

2590. —— et **A. d'Orbigny,** Sur trois espèces de Dauphins de l'Amérique méridionale.

Zie: Soc. philom. Extr. procès verb. 1844. bl. 38—40. l'Institut. 1844. XII, No. 542. bl. 170. *B. B. G. R.*

2591. —— Nouvelle espèce de Dauphin de la Méditerranée [Delphinus Tethyos.]

Zie: Soc. philom. Extr. procès verb. 1853. bl. 23—24. l'Institut. 1853. XXI. No. 1001. bl. 85—86. *B. B. G. R.*

2592. —— Sur le Mésoplodon Christalii, grande espèce éteinte de cétacés Ziphioides. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1861. LIII, bl. 496—498. Revue et magas. zool. 1861. XIII, bl. 411—414.

2593. —— Sur la baleine de la Méditerranée [Rorquallis antiquorum.]

Zie: Bull. Acad. sc. Brux. 1862. bl. 186—193. *B. L. H. — B. G. R.*

2594. —— Mémoire sur la famille des cétacés Ziphioides, et plus particulièrement sur le Ziphius cavirostris de la Méditerranée.

Zie: Ann. sc. natur. XIV. No. 1. *B. N. A. M. — R. D.*

—— Zie No. 2538 en 2615.

2595. **Gill, (Th.)** On two species of Delphinidae from California, in the Smithsonian Institution. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R*

Zie: Proceed. Acad. nat. sc. Philad. Sept. 1865.

2596. **Glahn, (H. C.)** Forsög til en Afhandling om Grönlandernes Skikke ved Hvalfiskeries.

Zie: Nya Saml. Norske vid. selsk. Skrift. 1784. I, bl. 273—296.

2597. **Gray, (J. E.)** On the British cetacea. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1846. XVII, bl. 82—85.

2598. —— On the Finner whales, with the description of a new species. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1847. XV, bl. 88—93, 117—118. Ann. and mag. of nat. hist. 1847. XX, bl. 277—282.

2599. —— Descriptions of three new species of Delphinidae [Delphinus Eutropia and Lagenorhynchus clanculus and Thicolea.]

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1849. XVII, bl. 1—3. Annals of nat. hist. 1850. V, bl. 48—50. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2600. —— Observations on Hyperoodon latifrons. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1852. IX, bl. 407—410. *Froriep's* Tagesber. 1852. No. 643. (Zoolog. III) bl. 198—199.

2601. —— Description of a new species of Dolphin [Steno Tucuxi] from the upper parts of the river Amazon. *B. L. H.*

Zie: Ann. nat. hist. 1856. XVIII, bl. 157—159.

2602. —— Observations on the species of the genus Manatus.

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1857. XXV, bl. 59—61. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2603. —— Notice of a new species of Dolphin [Delphinus Catalania], discovered in North Australia by John Macgillivray.

Zie: Proceed. zool. soc. 1862. bl. 143—145. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2604. —— Notice of Clymene similis, a new Dolphin sent from the Cape by Mr. Layard. Met 2 houtgrav. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. 1862. bl. 146—149.

2605. —— On the arrangement of cetaceans.

Zie: Proceed. zool. soc. 1863. bl. 197—202. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2606. —— On the cetacea which have been observed in the seas surrounding the British islands. Met houtsneden.

Zie: Proceed. zool. soc. 1864. bl. 203—235. *B. L. H. — N. A. M — R. D.*

2607. —— Notes on the Whalebone-whales, with a synopsis of the species. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. Nov. 1864. XIV.

2608. —— Notice of a new Whalebone-whale from the coast of Devonshire, proposed to be called Eschrichtius robustus.

Zie: Proceed. zool. soc. Jan. 1865. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2609. —— Synopsis of the species of whales and dolphins in the collection of the British Museum. London, 1868. 4°. Met 37 platen van W. Wing. *B. T. G.*

2610. —— On the geographical distribution of the Balaenidae or Right whales. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1868. I, bl. 242—247.

2611. **Gray, (J. E.)** Note on the Bottlenosed whales [Tursio.]
Zie: Proceed. zool. soc. 1868. bl. 560—562.
B. L. H. — N. A. M. — R. D.

2612. —— Catalogue of the seals and whales in the British Museum. Second edition. London, printed by order of the Trustees. 1866. 8°. Met houtsneden in den tekst. *K. B. 's G.*

2613. —— Supplement to the catalogue of seals and whales. London. 1871. 8°. Met 11 houtsneden in den tekst. *K. B. 's G.*
Dit werk bevat, behalve de beschrijving der geraamten en losse beenderen van deze zoogdieren, in het Britsch Museum aanwezig, tevens eene opgaaf van de soorten, die in andere verzamelingen bewaard worden.

2614. —— Catalogue of Mammalia. London, 1850. 2 dln. 12°.
I: Cetacea. With plates. II: Seals. With woodcuts. *K. B. 's G.*

2615. —— Observations on the whales described in: *v. Beneden* et *Gervais*, Ostéographie. *B. L. H.*
Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1870. VI, bl. 193—204.

2616. **Grosse,** Notice sur les balcines de la Nouvelle Calédonie, et description de deux espèces nouvelles. Paris, F. Savy. 1855. 8°. Met gekl. platen.

2617. **Guérin, (A. H.)** On the Rock-nose of the Whaler, or variety of the Balaena mysticetus.
Zie: Edinb. new philos journ. 1845. XXXIX, bl. 266—269.

2618. **Gulliver, (G.)** Notes on a cetaceous animal stranded on the north-east coast of Ireland [Delphinus melas.] *B.L.H.—N.A.M.—R.D.*
Zie: Proceed. zool. soc. London. 1853. XXI, bl. 63—67. Ann. of nat hist. 1835. XV. bl. 218—222.

2619. **Gunnerus, (J. E.)** Vom Stour-Vagnen oder dem Orca der Alten [Delphinus Orca] Met afbeeldingen.
Zie: Der Drontheim. Gesellsch. Schrift. 1770. IV, bl. 85—96.

2620. **Hallas, (S.)** Optegnelser om nogle paa et Hvalfangst-Tog i Havet omkring Island iagttagne Hvaler.
Zie: Vid. Meddel. naturhist. Foren i Kjöbenh. 1867 (1868). bl. 150 - 177.

2621. **Harlan, (R.)** On a species of Lamantin ressembling the Manatus Senegalensis Cuv. inhabiting the coast of East Florida. Met afbeeldingen.
Zie: Journ. Acad. nat. scienc. Philad. 1824. III, 390—394. *Férussac*, Bull. scienc. natur. 1825. IV, bl. 106—108. *B. L. H. — N. A. M.*

2622. —— Delphinus intermedius, nova species. *B.L.H.—N.A.M.*
Zie: *Férussac*, Bullet. scienc. natur. 1829. XVIII, bl. 281—282.

2623. **Harting, (P.)** Bijdrage tot de anatomie der cetaceën. Met 2 platen.
Zie: Tijdschr. v. nat. geschied., Amst., IX, bl. 131—244.
B. L. H. — N. A. M. — R. D.

2624. **Harwood, (John)** On the structure and economy of the Greenland whale.
Zie: Quart. journ. of scienc. litt. and arts R. instit. 1828. II, bl. 10—24.

2625. **Heckel, (J.)** Bericht über die am 15 Aug. bei Citta nuova gestrandeten Pottwalle [Physeter.] *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Sitz. Ber. d. math. naturw Cl. Akad. Wiss. Wien. 1853. XI, bl. 765—772. Ook afzonderlijk: Wien, Gerold's Sohn. 1853. 8o.

2626. **Heddle, (R.)** On the whale of the genus Physalus Gray, captured in Orkney. Met 2 platen. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*
Zie: Proceed. zool. soc. London. 1856. XXIV, bl. 187—198.

2627. **Hendriksz, (A.)** De Butskop [Hyperoodon rostratus.]
Zie: Alg. Konst- en letterb. 1831. I, bl. 305, 306. *B. L. H.*

2628. **Herklots, (J. A.)** Bouwstoffen voor eene fauna van Nederland. Leiden, E. J. Brill. 1866. 3 dln. gr. 8o. *B. L. H. — R. D.*
Zie aldaar: *A. A. van Bemmelen*, Lijst der Zoogdieren, tot heden in den wilden staat in Nederland waargenomen: Walvisschen. III, bl. 245—254, en 417. Waarbij eene volledige opgaaf van de walvischachtige dieren op onze kusten gestrand.

2629. **Heuglin, (Th. von)** Ueber ein Cetaceum aus dem rothen Meere.
Zie: Sitzungsber. d. math. naturw. Cl. Acad. Wissensch. Wien. 1851. VII, bl. 449—451. *B. L. H. — B. G. R.*

2630. **Hoeven, (J. van der)** Over walvischachtige dieren in 't algemeen en dolfijnen in het bijzonder. Met afbeeldingen.
Zie: Album d. Natuur. 1856, 371—391. *B. N. A. M. — R. D.*

2631. **Holböll, (C.)** Om Grönlandernes Kiperkarnak [Balaena.]
Zie: *Kröyer's* Naturhist. Tidsskr. 1849. II, bl. 308—310.

2632. **Home, (E.)** On the peculiarities that distinguish the Manatee of the West Indies from the Dugong of the East Indian sea. Met 4 platen.
Zie: Philos. transact. 1821. bl. 390, 391. *B. L. H. — B. G. R.*

2633. **Hübner, (C. T. W.)** Populär-historisches über das am 9 April 1851 bei der Küste Estlands gelegenen Insel Rammasaar aufgebrachte Wallthier [Balaena longimana.] Reval, Lindfors Erben. 1852. 4o. Met eene plaat.

2634. **Humboldt, (A. von)** Ueber den Manati der Orinoko. Met 2 platen.
Zie: Arch. f. Naturgesch. 1838. I, bl. 1—18. *B. L. H.*

2635. **Hunter, (J.)** Observations on the structure and oeconomy of whales.
Zie: Philos. transactions. 1787. LXXVII, bl. 361—450. *B. L. H.—B. G. R.*
Ook opgenomen in: *R. Owen*, Animal oeconomy. 1837. bl. 331—392.

2636. **Iperen, (J. van)** Waarneming van een zeldzamen zeevisch [vinvisch?] omtrent den keerkring van den Kreeft.
Zie: Verh. Holl. maatsch. d. wet. Haarl. XII, bl. 3—5.
B. L. H. — T. G. — N. A. M. — B. G. R. — R. D.

2637. **Jackson, (J. B. S.)** Dissection of a Spermaceti whale and three other cetaceans. Met 2 platen. *B. L. H.*
Zie: Boston journ. nat. hist. 1845. V, bl. 137—172.

2638. **Jäger**, Berichtigung einer Angabe Cuviers über einen Narwalschädel. *B. R. D.*
Zie: Würtemb. Naturk. Stuttg., 1851. VII, bl. 25.

2639. **Jardine, (W.)** The naturalist's library. London, 1834—1843. 40 dln. 8o. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie, XVI: Whales. With 32 coloured plates.

2640. **Johnston, (G.)** Some account of a whale stranded near Berwick upon Tyne.
Zie: Transact. nat. hist. soc. Northumberl. 1831. I, bl. 6—8.
Férussac, Bull. sc. nat. 1831. XXVII, bl. 184—186. *B. L. H.—N. A. M.*

2641. **Jouan, (H.)** Mémoire sur les baleines et les cachelots.
Zie: Mém. soc. sc. Cherbourg. 1858. VI, bl. 1—48.

2642. **Kerckhoff, (P. J. van)** Dissertatio chemica inauguralis de Balaena. Rotterd, 1843. *B. R. D.*

2643. **Klein, (J. Th.)** Historia naturalis piscium per pulmones spirantium. Gedani, 1741. Met 4 kopergrav. *B. N. A. M.*

2644. **Kneeland,** (S.) The Manatus not a Cetacean but a Pachyderm.
Zie: Proceed. Americ. ass. adv scienc. 1851. 3d meeting, bl. 42--47.

2645. **Knox,** (R.) Account of the dissection of a young Rorqual or short Whalebone whale [Balaena rostrata Fabr.] *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Proceed. roy. soc. Edinb. 1845. I. bl. 14—15, 63—70. l'Institut, 1834. II, bl. 224, 336. *Froriep's* Notizen, 1835. No. 935.

2646. **Knox,** (J.) Contributions to the anatomy and natural history of the cetacea.
Zie: Journal and proceed. of the Linn. society. Lond. 1858. III. 63—76

2647. **Krefft,** (G.) Notice of a new species of Sperm-whale belonging to the genus Euphysetes [Mac Leay.] *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*
Zie: Proceed. zool. soc. Nov. 1865.

2648. **Kröyer,** (H.) Bemaerkninger om Balaena rostrata.
Zie: *Kröyer's* Naturhist. tidsskr. 1839. bl. 617—638. Isis, 1841. bl. 429—440.

2649. **Lacépède,** (B. G. E. de) Histoire des cétacés, dédiée à Anne Caroline Lacépède. Paris, Plassan. 1804. 4o. Met 16 platen. *B. N. A. M.*

2650. **Lacépède,** (A. de) Note sur des cétacés des mers voisines du Japon.
Zie: Mém. du Muséum. 1818. IV, bl. 467—475. *B. L. H.—N. A M.*

2651. **Lebeck,** (H. J.) Beschreibung des Delphinus gangeticus. Met cene plaat. *B. N. A. M.*
Zie: Schrift. d. Ges. naturf. Freunde. Berlin. 1801. III, bl. 280—282.

2652. **Lesson,** (R. P.) Indication de quelques cétacés nouveaux, observés dans le voyage de la Coquille. *B. L. H. — N. A. M.*
Zie: *Férussac,* Bull. sc. nat. 1826. VII, bl. 373—374. Isis. 1833. bl 42—43.

2653 —— Complément des œuvres de *Buffon* où histoire naturelle des animaux rares, découverts par les naturalistes et les voyageurs depuis la mort de Buffon. Paris, Pourrat frères et Roret. 1835—1841. 10 dln. gr. 8o. Met 181 platen. *B. R. D.*
I: Cétacés. Met 22 platen.

2654. **Leuckart,** (F. S.) Zoologische Bruchstücke. Stuttg., 1841. 8o.
Zie aldaar: bl. 48.

2655. **Liljeborg,** (W.) Oefversigt af Skandinaviens Hvaldjur. Upsala, Edquist. 1862. 8o.
Overgedrukt uit: Upsala universiteits Aarsskrift. 1861—62.

2656. **Linden,** (P. J. van der) Notice sur un squelette de Balénoptère, luc à la société des scienc. médic. et natur. de Bruxelles. Brux.. 1827. 8o.

2657 **Loosjes Az.,** (P.) Iets over de zoogenaamde walvisschen op de kusten van Holland gestrand of gevangen. *K. B. 's G. — B. L. H.*
Zie: Konst- en letterbode. 1812. I, bl. 277—283, 292—299.

2658. **Lyser,** (P.) Disputatio physico-philologica de cetis. Lipsiae, 1680. 4o.

2659. **Maitland,** (R. T.) De kleine Noordsche Vinvisch [Balaenoptera rostrata.] Amst., 1863. gr. 8o. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*
Zie: Ned. tijdschr. v. dierkunde. I, bl. 30.

2660. **Malm,** (A. W.) Om den i Bohuslän strandade Hvalen. *B. R. D.*
Zie: Ofversigt K. Vet. Akad. Förhandl. 1866. No. 3.

2661. —— Några Blad om Hvaldjur i allmänhet och Balaenoptera Carolinae isynnerhet. Göteborg, 1866. 16o. *B. R. D.*

2662. —— Einiges von den Walfischen im Allgemeinen und Balaenoptera Carolinae im Besonderen. Berlin, 1866. *B. R. D.*

2663. **Malm, (A. W.)** Monographie illustrée du Balénoptère trouvé en 1865, sur la côte occidentale de Suède. Avec 29 photographies et 2 lithogr. Stockholm. 1867. folio. *B. T. G.*

2664. —— Om ett i Zoologiska Ricksmuseum i Stockholm befintligt skelett af Balaenoptera musculus från Finmarken. Met eene plaat. *B. N. A. M.*

Zie: Oefvers. vet. Akad. Forhändl. 1868. bl. 95—103.

2665. **Malmgren, (A. J.)** Beobachtungen und Anzeichnungen über die Säugethierfauna Finmarkens und Spitzbergens.

Zie: Uebers. der Verhandl. K. Schwed. Acad. der Wissensch. 1863. 8o. bl. 127—155.

2666. —— Om tandbyggnaden hos Hvalrossen [Odontoboenus rosmarus L.] och tandombytet hos hans ofödda unge.

Zie: Oefvers. Svensk. vetensk-akad. Förhandl. Oct. 1863, 1864. Met eene plaat.

2667. **Marum, (M. van)** Beschryving van het bekkeneel van een jongen walvisch, in het Naturalien-Cabinet der Maatschappije. Met eene plaat.

Zie: Natuurk. verhand. van de Holl. maatsch. der wetenschappen. Haarlem, 1801. I, 2e st. bl. 199—202.

K. B. 's G. — B. L. H. — T. G. — R. D.

2668. **Marco Polo.** The book of Sir Marco Polo, the Venitian, concerning the Kingdoms and marvels of the East. Newly translated and edited with notes by Col. *Henry Yule*. With maps and illustrations. London. J. Murray. 1871. 2 dln. gr. 8o. *B. L. H.*

Zie aldaar: Whales. II, bl. 195; how taken in Socotra. II, 341; Whales of the Indian Ocean. II, 342, 348, 356. Whale-oil. I, 102, 109.

2669. **Mangin, (Arthur)** Der Ocean, seine Geheimnisse und Wunder. Mit Kupfern und Holzschnitten. Berlin, R. Schlingmann. 1866. gr. 8o.

Zie aldaar: Fische, Wallthiere, Robben, bl. 214—244. Der Fischfang; der Wallfischfang. bl. 270—283.

2670. **Maoût, (Le)** Lettre sur vingt-neuf Dauphins échoués sur les côtes de Bretagne. [Delphinus globiceps.]

Zie: l'Institut. 1834. No. 43. bl. 77—78, 102. *B. L. H. — B. G. R.*

2671. **Maury, (M. T.)** The physical geography of the sea. London. Sampson Low. 1860. gr. 8o.

Op plaat IX is aangewezen in welke streken walvisschen worden aangetroffen, volgens de verklaring voorkomende op blz. 420—421 van den tekst.

Zie ook: Afd. Walvischvangst.

2672. **Mayer, (C.)** Beiträge zur Anatomie des Delphinus.

Zie: *Froriep's* Notizen. 1829. XXIV. No. 516. bl. 150. *Tiedemann u. Treviranus*, Zeitschr. f. Physiologie. 1835. V, 2 bl. 111—133. *Müller's* Arch. f. Anat. 1849. bl. 583—587.

2673. **Merck, (H.)** Mémoire sur les cétacés. Lausanne, 1789.

Zie: Mém. de la soc. d. sciences phys. II. bl. 339—344.

2674. **Montagu, (G.)** Description of a species of Delphinus, which appears to be new [Delphinus truncatus.]

Zie: Memoirs Werner. nat. hist. soc. 1821. III, bl. 75—82.

2675. **Montanus, (Arn.)** Gedenkwaerdige Gezantschappen der Oost-Indische maatschappy, aen de Kaisaren van Japan. Vervaetende wonderlijke voorvallen op de togt der Nederlandsche gezanten. Beschryving van dieren, gewassen enz. t' Amsterdam, by Jacob van Meurs. 1669. folio. Met gegrav. platen en kaarten. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L.*

Zie aldaar: Beschryving der walvisschen en der walvischvangst. bl. 448—49. Japansche visschers, haer manieren van visschen. Met afbeelding. bl. 55 en 279.

2676. **Montfort, (Denis)** Description d'un Gibbar [Vinvisch.]

Zie: Ann. soc. d. sc. nat. Bruges. 1841. *B. R. D.*

2677. **Morren, (C. F. A.)** Over de Balaenoptera rostrata van Fabricius en beoordeeling der werken, welke over een dier dezer soort, den 4 Nov. ten oosten der haven van Ostende gestrand, uitgegeven zijn.
B. L. H. — R. D.

Zie: Bijdr. tot de natuurk. wetensch. Amst. 1829. IV, bl. 52—84.

2678. **Mulder, (C.)** Iets over de walvischaardige dieren, op de kusten van Nederland gestrand. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. D.*

Zie: Konst- en Letterbode. 1836. I, bl. 434, 450, 466.

2679. —— Over de tanden van den Narwal of Eenhoorn.

Zie: Tijdschr. v. nat. geschied. Amst. 1835. II, bl. 65.
B. L. H. — N. A. M. — R. D.

2680. **Neill, (P.)** Account of the small whales in the seas near the Shetland islands.

Zie: *Nicholson's* journal. 1807. XVI, bl. 310.

2681. —— Some account of a Finwhale [Balaenoptera acuto-rostrata.]

Zie: Mem. Werner. soc. nat. hist. 1811. I, bl. 204—214.

2682. **Nieuhof, (Joan)** Het Gezantschap der Nêerlandsche Oost-Indische Compagnie, aan den grooten Tartarischen Cham, den tegenwoordigen Keizer van China. Waerin de gedenkwaerdighste geschiedenissen. Beneffens beschryving der dieren, gewassen, enz. Verçiert met over de 150 afbeeltsels. t'Amsterdam, by Jacob van Meurs. Aº. 1670. folio.
K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

Zie aldaar, Visschen: De walvisch, haar gestalte en teelt; hoe zy gevangen worden. bl. 157*a*—160*a*. Vliegende visschen. Met afbeelding. bl. 203—204.

2683. **Nilsson, (S.)** Om den Tandhval [Delphinus orca] som sistlidne vår strandat vid Kusten af Blekinge.

Zie: Forhandl. Skand. Naturforsk. 1851, 1855. 6 Möte. bl. 55—64.

2684. **Nivelet,** Beschreibung eines Fisches aus der Ordnung der Cetaceen.
B. L. H. — N. A. M.

Zie: *Lichtenberg-Voigt's* Magaz. 1790. VI, 2e. bl. 75—78.

2685. Notice descriptive de la Baleine prise au Hâvre-de-Grace, Octobre 1852, et exposée à Paris, place du Chateau d'Eau, Boulevard Saint-Martin. Paris, 1853. 8º.

2686. **d'Orbigny, (A.)** Notice sur un nouveau genre de cétacé, des rivières du centre de l'Amérique Méridionale. Avec une planche. Paris, J. Didot ainé. 1834. 4º.

2687. **Owen, (R.)** Notes on the transverse processes of the two-toothed Dolphin [Hyperoodon bidens.] *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1853. XI, bl. 435—436.

2688. —— On some Indian cetacea collected by Walter Elliot. Met 11 platen. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Transact. zool. soc. 1866. VI, bl. 17—47.

2689. **Pasteur, (J. D.)** Beknopte natuurlijke historie der zoogende dieren. Leyden, Honkoop en Mortier. 1793. 3 dln. Met pl. 8º. *B. R. L. — R. D.*

Zie aldaar: III, bl. 305—393: Zoogende waterdieren.

2690. **Paullini, (C. F.)** De singulari monstro marino. *K. B.'s G. — B. L. H.*

Zie: Ephemer. Acad. nat. cur. Dec. 1, 1677, bl. 79—80.

2691. **Pennant, (Th.)** Arctic Zoology, with supplement. London, 1784. 3 dln. 4º. *B. N. A. M. — R. D.*

2692. **Perkins, (G. A.)** Account of a Manatus from West Africa [Manatus nasutus J. Wym.] *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Boston soc. nat. hist. 1847. II, bl. 198—199.

2693. **Poelman,** Sur un Delphinus Eschrichtii, échoué à Flessingue.
Zie: Bull. Acad. sc., lett. et beaux-arts Belg. 1864. XVII. Met eene plaat.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R. — R. D.

2694. **Pollen, (Fr. P. L.)** De Bruinvisch [Delphinus phocaena, Linn.]
Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 27—31. *B. R. D.*

2695. Potwalvisch. Strange news from the deep, being a full account of a large prodigious whale lately taken in the river Wioner, within six miles from? Colchester. (z. pl.) 1677. 4o.

2696. —— Puro e distinto ragguaglio del gran pesce chiamato Balenotto Buffalino, detto anco Capo d'Olio, preso in vicinanza del porto di Pesano 18 Aprili 1715. Venezia, 1715. folio. Met houtgrav.

2697. —— A proportional view of the large Spermaceti whale run aground on Blyth Sand, and there killed himself. 30 Jan. 1672. Sold by W. Tringham.

2698. Potvisch. (De) en zijne vangst. Met eene gravure.
Zie: De Olijftak. Weekblad. 's Gravenh. 1871. No. 38.

2699. **Prosch, (V.)** Om Hvalernes Spröltning.
Zie: Förhandl. Skand. Naturforsk. 6 Möte 1851. (1855) bl. 245—248.

2700. **Pucheran,** Note sur les caractères zoologiques de quelques espèces de cétacés. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1856. XLII, bl. 445—446.

2701. **Quennerstedt, (A.)** Einige Bemerkungen über die Säugethiere und Vögel Spitzbergens.
Zie: Akadem. Abhandl. Lund. 1862.

2702. **Ranzani, (Camillo)** Elementi di zoologia. Bologna, pr. Annes Nobili [Zürich, Orell, Füssli und Co.] 1819—26. 3 dln. in 13 stukken. Met 36 platen. *B. L. H.*
Zie, 3e. stuk, bl. 700: Walvisschen, enz.

2703. **Rapp, (W. von)** Die Cetaceen, zoologisch-anatomisch dargestellt. Mit Abbildungen. Stuttgart, 1837. 8o. *B. R. D.*

2704. —— Untersuchungen über einige Theile der Anatomie der Cetaceen.
Zie: Würtemb. Abhandl. 1856. I, bl. 257—270.

2705. —— Beiträge zur Anatomie und Physiologie der Wallfische.
Zie: *Meckel*, Archiv. 1830. bl. 358—368. *B. L. H.*

2706. **Rasch, (H.)** Beskrivelse over en i Christiana-Fjorden fanget nye Delphinart [Delphinus leucopleurus.] Met 2 platen. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie: Nyt. Magaz. f. Naturvid. 1845. IV, bl. 97—125.

2707. **Reichenbach, (H. G. L.)** Die vollständigste Naturgeschichte des In- und Auslandes. Dresden und Leipzig. Hoffmeister. 1846. gr. 8o. *B. N. A. M. — R. D.*
Zie, I: Die Cetaceen oder Wallthiere, nach den neuesten Entdeckungen monographisch zusammengestellt und durch 78 Abbildungen erläutert.

2708. **Reinhardt, (J.)** Ichthyologiske Bidrag til den Grönlandske Fauna.
Zie: Videnskab. selskab. naturvidenskab. Afhandlinger. 1838. VII, bl. 83—196, 221—228. Kjöbenh., 1838. 4o.

2709. —— Nogle Bemaerkninger om Narhvallens stödtand.
Zie: Naturhist. Foren vidensk. Meddelelser. 1862. *B. R. D.*

2710. —— Pseudorca crassidens, en for den Danske fauna nyt Hvaldyr. Kjöbenh, 1863. *B. R. D.*
Zie: Oversigt. K. Danske vid. Selskab. Forhandl. 1862.

2711. —— Notits om en paa östkysten of Jylland fanget Delphinus delphis. 16 Febr. 1866. *B. R. D.*
Zie: Naturhist. Foren. vidensk. Meddelelser. 1866. No. 10—11.

2712. **Robertson**, (J.) Description of a blunt-headed Cachalot [Physeter Catodon L.] Met eene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Phil. transact. 1770. LX, bl. 321—324.

2713. **Rosenthal** (F. C.) et **F. Hornschuh**, De Balaenopteris quibusdam ventre sulcato distinctis. Gryphiswald., Koch. 1825. 4°. *B. R. D.*

2714. **Rosenthal**, (F. C.) Einige naturhistorische Bemerkungen über die Wallc, nebst einer Abbildung. Greifswald, Koch. 1827. gr. folio.

2715. **Roxburgh**, (W.) An account of a new species of Delphinus, an inhabitant of the Ganges. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Asiatic researches. 1807. VII.

2716. **Rudolphi**, (C. A.) Anatomische Bemerkungen über Balaena rostrata. Met 5 platen.

Zie: Abhand. Akad. Wiss. Berlin. 1820—21. bl. 27—40.
B. L. H. — B. G. R.

2717. —— Ueber Balaena longimana.

Zie: Abhandl. Akad. Wiss. Berlin. 1829. bl. 133—144.
B. L. H. — B. G. R.

2718. **Sampson**, (Will.) Notice of a cetaceous animal supposed to be new to the American coast [Delphinus globiceps.] Met platen.

Zie: *Silliman*, Americ. journ. 1833. XXIII, bl. 301—303.

2719. **Sandifort**, (G.) Bijdragen tot de ontleedkundige kennis der walvisschen. Met 5 platen. *K. B. 's G. — B. R. D.*

Zie: N. verhand. van het Kon. Ned. Instit. 1831. III. bl. 221—270.

2720. **Sars**, (G. O.) Beskrivelse af en ved Lofoten indbjuget Rörhval, Balaenoptera musculus. Christiania, 1866. 8°. Met 3 gesteendr. platen.

Zie: Vidensk. selsk. Forhandl. 1866.

2721. —— Om individuelle Variationer hos Rörhvalerne og de deraf betingede Uligheder i den ydre og indre Bygning.

Zie: Vidensk. selsk. Forhandl. 1868. bl. 31—74.

2722. **Scammon**, (C. M.) On the cetaceans of the Western coast of North America. Edited by E. D. Cope. *B. L. H. — N. A. M. — B. G. R.*

Zie: Proceed. Acad. nat. scienc. Philad. 1869. bl. 13—63. Met 6 platen.

2723. **Schinz**, (H. R.) Algemeene natuurlijke historie der zoogdieren. Uit het Hoogd. Amsterdam, Schleijer. 1845. 8°. Met 188 platen.
B. N. A. M. — R. D.

Zie aldaar: Walvischachtige dieren. bl. 448—466. Met 4 platen.

2724. **Schlegel**, (H.) Over eenen in het jaar 1826 aan de Noord-Hollandsche kust gestranden Vinvisch. Met platen. *B. L. H. — R. D.*

Zie: N. verhand. v. h. Kon. Ned. Inst. le kl. Amst., 1831. III, bl. 1—26.

2725. —— Abhandlungen aus dem Gebiete der Zoologie und vergleich. Anatomie. Leiden, (Düsseldorf.) Arnz und Co. 1841—43. kl. folio.

Zie aldaar: Beiträge zur Charakteristik, zur Naturgeschichte u. s. w. der Cetaceen. I, bl. 20—43. II, bl. 2, 10. Met platen. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2726. —— De dieren van Nederland: Zoogdieren. Haarlem, A. C. Kruseman. 1862. gr. 8°. *B. N. A. M. — R. L. — R. D.*

Zie aldaar: De Waldieren. bl. 76—102.

2727. **Schlegel** (H.) en **van Breda**, De Vinvisch [Balaenoptera physalus.]

Zie: Alg. Konst- en letterbode. 1835. No. 45.
K. B. 's G. — B. L. H. — R. D.

2728. **Schneider, (J. G.)** Sammlung vermischter Abhandlungen zur Aufklärung der Zoologie und der Handelsgeschichte. Berlin, 1784. 8o.

Zie aldaar: Kritische Sammlung von alten und neueren Nachrichten zur Naturgeschichte der Wallfische, nebst der Geschichte ihres Fanges und des damit verbundenen Handels. bl. 125—303.

2729. **Schreber, (J. C. D. von)** Die Säugethiere in Abbildungen nach der Natur mit Beschreibungen. Fortgesetzt von *A. Goldfuss* und *J. A. Wagner*. Erlangen, (Leipzig, Weill.) 1826—1855. 7 dln. en 1 supplementband in 5 afd. gr. 4o. Met ruim 700 gekleurde platen.

Zie aldaar, VII: Die Robben und die Walle, bearbeitet von Prof. *Stannius*.

2730. **Scoresby Jun. (W.)** Account of the Balaena mysticetus or great Northern or Greenland whale. Met eene plaat.

Zie: Mem. Werner. nat. hist. soc. 1811. I, bl. 576—586. Ann. of philos. 1813. I, bl. 51—55. Edinb. philos. journ. 1819. I, bl. 83—88.

2731. **Selys-Longchamps, (E. de)** Faune belge. Liège, 1842. 1re partie gr. 8o.

Zie aldaar: bl. 13—16.

2732. **Shaw,** Sur l'Ajah, cétacé découvert par M. Vogel dans la rivière Bennué. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: l'Institut. 1857. XXV No. 1268. bl. 61—62.

2733. **Sibbald, (Rob.)** Phalainologia, sive observationes de rarioribus quibusdam Balaenis in Scotiae littus nuper ejectis, in quibus conspectae Balaenae per genera et species secundum characteres ab ipsa natura impressos distribuuntur. Cum 3 tabb. Edinb., Rob. Edward. 1773. gr. 8o.

2734. **Stannius, (H.)** Beiträge zur Kenntniss des Amerikanischen Manati's. Rostock, 1845.

—— Zie: *Schreber*. No. 2729.

2735. **Steigerthal,** Account of a Narhval or Unicorn fish taken in the river Ost, in the dutchy of Bremen. *K. B.'s G. — B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Philos. transact. 1738. XL, bl. 147—150.

2736. **Steller, (G. W.)** Descriptio Manati seu Vaccae marinae Hollandorum, etc. *K. B.'s G. — B. L. H.*

Zie: Novi comment. Acad. Petropolit. 1749. II, Mem. bl. 294—330.

2737. —— Ausführliche Beschreibung von sonderbaren Meerthieren. Halle, C. C. Knemmel. 1753. 8o. Met eene plaat.

2738. **Suckow,** Osteologische Beschreibung des Walles [Balaena mysticetus.] Mannheim, C. Lamina. 1837. 4o. Met 5 gesteendr. platen.

2739. **Sundevall, (C.)** Om några Hualarter. *B. R. D.*

Zie: Ofversigt K. Vet. Akad. Förhandl. 1861. No. 9.

2740. **Sweeting, (R. H.)** Dimensions and descriptions of a supposed new species of Balaenoptera stranded on Charmouth Beach. *B. L. H.*

Zie: *Charlesworth's* Mag. nat. hist. 1840. IV, bl. 341—343.

2741. —— Notes relating to a female Balaenoptera boops.

Zie: Proceed. zool. soc. 1840. VIII, bl. 11—12. *Froriep's* Not. 1841. No. 376. bl. 24—25. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

2742. Tabelle der Unterordnungen, Geschlechter und Gattungen der Wallfische aus Lacépède. Mitgetheilt von *Froriep*. *B. L. H.*

Zie: *Voigt's* Magaz. 1804. VII, bl. 445—450.

2743. **Thompson, (W.)** Upon the identity of Hunter's Delphinus bidentatus, Boussard's Hyperoodon Honfloriensis and Dale's Bottle-head whale.

Zie: *Charlesworth's* Mag. natur. hist. 1838. II, 221—223. *B. L. H.*

2744. **Thompson, (W.)** Note on the occurrence at various times of the Bottle-nosed whale [Hyperoodon Butzkopf. Lacép.] on the coast of Ireland. *B. L. H. — N. A. M.*

Zie: Ann. nat. hist. 1839. IV, bl. 375—381. 1846. XVII, bl. 150—153. *Froriep's* Not. 1846. XXXIX, col. 1—4.

2745. —— On the occurrence of the Bottle-headed whale, Hyperoodon bidens, and remarks thereon. *B. L. H.*

Zie: Ann. and mag. of nat. hist. 1854. XIV, bl. 347—350.

2746. **Tilesius, (G. W.)** Die Wallfische. *B. L. H.*

Zie: Isis. 1835. bl. 709—752 en 801—828.

2747. **Timbs, (John)** Strange stories of the animal world. With illustrations. London, Griffith and Farran. 1866. 8°.

Zie aldaar: Wonders of the whale. bl. 259—478.

2748. **Toussenel, (A.)** L'esprit des bêtes. Zoologie passionelle. Mammifères de France. Quatrième édition, revue et corrigée. Paris, E. Dentu. 1862. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Les cétacés. — Les phoques. bl. 343—403.

2749. **Traill, (T. S.)** On some of the cetacea.

Zie: Edinb. new philos. journ. 1834. XVII, bl. 177—180; 363—364. Isis, 1838. bl. 46—48. *B. L. H.*

2750. **Turner, (W.)** Upon the thyroid glands in the cetacea.

Zie: Transact. R. Soc. Edinb. 1860. XXII, bl. 319—325. *B. B. G. R.*

2751. **Valenciennes, (A.)** Sur un Dauphin à deux têtes. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. Acad. scienc. Paris. 1848. XXVII, bl. 249—250.

2752. **Vogel, (Ed.)** Description of the Ajah, a kind of whale found in the river Benué [Manatus Vogelii Owen.] *B. L. H.*

Zie: Report Brit. assoc. adv. scienc. 26 meeting. 1856. bl. 98—100.

2753. **Vriese, (W. H. de)** Kleine bijdragen tot de natuurlijke geschiedenis der cetaceen. Met 2 platen. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Tijdschr. v. d. nat. geschied. Amst., VI, bl. 46—54.

2754 **Vrolik, (G.)** Nieuw voorbeeld van twee uitgegroeide stoottanden aan denzelfden Narwal-schedel. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Bijdr. t. d. Dierk. v. h. Gen. Natura Artis Magistra. Amst., 1848—54. I, bl. 21—28.

2755. **Vrolik, (W.)** Ontleedkundige aanmerkingen over den Noordschen Vinvisch, Balaenoptera rostrata. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Tijdschr. v. natuurl. geschied. Amst. 1837. IV, bl. 1—24. Ann. d. scienc. natur. 2e série. Zool. 1838. IX, bl. 66—77. *Froriep's* Notizen. 1838. No. 152, 153. Isis. 1840. bl. 370—372.

2756. —— Bijdrage tot de natuur- en ontleedkundige kennis van den Manatus Americanus. Met 6 platen. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Bijdr. tot de dierkunde. 1851. I, bl. 53—80.

2757. —— Natuur- en ontleedkundige beschouwing van den Hyperoodon. Met 15 platen. Haarl., 1848. 4°.
B. L. H. — U. H. — T. G. — B. G. R. — R. D.

Zie: Natuurk. verhand. van de Holl. maatsch. d. wetensch. 2e verz. V.

2758. **Wall, (W. S.)** History and description of the skeleton of a new Sperm whale, lately set up in the Australian Museum; together with the discovery of a new genus of Sperm whales called Euphyseter. London, 1851. 8°. Met 2 platen.

2759. Walvisch van Berckhey: Dat is, Eene beschrijvinghe des grooten Vischs, die tot Berkhey ghestrandet is A°. 1598 den 2 Febr., met eene verclaringhe der dinghen die daernaer ghevolght zijn. Met noch een cort verhael, enz. (Znd. pl. of jaar.) *K. B. 's G. — Bibl. Thysiana.*

Met eene afbeelding van den walvisch op den titel.

Zie: *Tiele*, Bibl. van pamfletten, No. 431. — *Bor*, Ned. Oorl., (1679), IV, fol. 434; (1621) 35e boek fol. 11.

2760. —— Description du grand poisson baleine, qui s'est venue rendre à Berkhey en l'an MDXCVIII le III de Febvrier, etc. (Znd. pl. of jaar.)

Vertaling van het voorgaande, met dezelfde afbeelding op den titel. *K.B.'s G.*

Eene Engelsche vertaling verscheen te London, 1599. 4o.

2761. —— Ware Verthooninge ende afbeeldinghe van een dooden.... Vis, door die Zee aen der Strande opgheworpen den 20 Sept. 1608 tusschen Catwijck ende Schevelingen. Middelburg. 1608. 4o., 20 bladz. tekst met afbeelding. *K. B. 's G. — Bibl. Thysiana.*

2762. Walvisch. Over een vermoedelijk walvischachtig zoogdier van buitengewone grootte, gezien op 35°19 z. b. en 3°47 o. l.

Zie: Natuurk. tijdschr. van Nederl. Ind. 1855. IX, bl. 523—525. *K. B. 'sG. — B. L. H. — B. G. R.*

2763. Walvisch te Borselen aangespoeld, Mei 1869, waarvan het geraamte is aangekocht voor den dierentuin te Gent.

Eenige bijzonderheden omtrent dezen walvisch zijn te vinden in de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 16, 19, 24, 26 en 31 Mei, 186°.

2764. **Waterhouse, (G. R.)** Delphinus Fitzroyi, nova species. *B. L. H. — N. A. M. — R. D.*

Zie: Proceed. zool. soc. London. 1838. VI, bl. 23—24. Isis. 1845. bl. 363.

2765. **Wesmael, (C.)** Notice zoologique sur le Hyperoodon rostratum. Met 2 afbeeld. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

Zie: Nouv. mém. de l'Acad. roy Brux. 1841. XIII.

2766. Whale stranded at Longuidday, Frith of Forth. Met afbeelding.

Zie: The illustr. London news. 1869. No. 1567. bl. 517. *B. N. A. M.*

2767. Whales in the Indian seas.

Zie: *Newman*, Zoologist. 1859. bl. 6777—6779.

2768. **Wormius,** Museum Wormianum, seu historia rerum rariorum tam naturalium, quam artificialium, tam domesticarum, quam exoticarum, quae Hafniae-Danorum in aedibus authoris servantur: adornata ab *Alaõ Worm.* Amstelodami, apud L. et D. Elzevirios. 1655. folio. Met afbeelding. *K. B. 'sG. — B. L. H. — N. A. M.*

Zie aldaar: De piscibus, bl. 265—278. De cetis, bl. 279—290.

2769. **Wright, (Thom.)** Observations on a rare dolphin [Delphinus Tursio.]

Zie: *Charlesworth's* Magaz. of nat. hist. 1838. II, 609—616. Ook afzonderlijk: Cheltenham, 1838. 8_0.

2770. **Wyman, (J.)** Description of a White fish or „White whale" [Beluga borealis, Less.] *B. L. H.*

Zie: Boston journ. nat. hist. VII, bl. 603. Met eene plaat.

Zie verder: Afd. I, *a* en „Walvischvangst".

2771. Ware und eigentlicher Contrafactur eines Wallfisches, gefangen in der Scheldt, nicht weit von Antorff, Am 5 Julij Anno 1577. (Als bovenschrift van de prent. Van onderen een 16 regelig Hoogduitsch vers.) br. folio.

Zie: *Muller*, Beschrijving van Ned. historieprenten, No. 738.

2772. Walvisch of Tonyn, gestrand te Zandvoort. 1595. Met adres van (en door) *H. Goltzius*, en 14 regelig hollandsch vers. br. 4o.

Zie: *Muller*, Historieprenten, No. 1033.

2773. Walvisch, gestrand tusschen Scheveningen en Katwijk in 1598. Door *J. Mathan*, met 12 regelig hollandsch vers. — Van deze prent bestaan verschillende kopyen, o. a. door G. van der Gouwen, br. folio.

Zie: *Muller*, Historieprenten, No. 1081—1084.
Vergelijk hierboven, No. 2759 en 2760.

2774. Walvisch, gestrand onder Beverwyk, bezichtigd door Graaf Ernst Casimir. 1601. Door *J. Saenredam*. (Met 32 regelig latijnsch vers door *T. Screvelius*.) gr. br. folio. *K. B. 's G.*

Dezelfde prent met het adres van J. Janssonius 1618, gr. br. folio.
Zie: *Muller*, Historieprenten, No. 1160

2775. Pot-Walvisch, gestrandt by Noortwyck op Zee, den 28 Dec. 1614. Door *Es. van den Velde*, kl. br. folio.
Eene andere druk met adres van C. J. Visscher. — Van deze prent bestaat ook eene teekening in sepia door *J. van de Velde*.

Zie: *Muller*, Historieprenten, No. 1292—1293.

2776. Walvisch, gestrand by Noortwyk. 1629. Naar P. Mosijn, door *C. Kittensteyn*. br. folio.

2777. Cachelot, gestrand tusschen Zandvoort en Wyk op Zee. 1762. Naar J. Augustini door *H. Spilman*. br. folio. *B. R. D.*

2778. Cagelot, lang 61 voeten, den 20 Febr. 1762 tussen Zantvoort en Wijk-op-Zee aangedreeven. Door *V. van der Vinne*, br. 4o. *B. R. D.*

2779. Het afmaken van de Cachelot door *J. Swertner*. br. folio.

2780. Cagelot of potwalvis, gestrand by Egmond op Zee. 1764. Door *C. van Noorde*. br. folio.

2781. Vinvis, gestrand tusschen Wijk aan Zee en Zandvoort. 1791. Door *L. Overbeek*. br. folio.

2782. Vinvisch, in 1826 gestrand, naar H. Schlegel door *D. Sluyter*. br. folio.

2783. Groote visch, vervolgd en gevangen in 't Goessche diep, door Joost Kok, schipper van Vianen. In 5 platen door *A. de Blois*. br. folio.

Bovenstaande afbeeldingen van Walvisschen enz. hebben meerendeels deel uitgemaakt van de belangrijke prent-verzameling van wijlen Dr. V. H. Huurkamp van der Vinne. Zie bladz. 94 van den Verkoopcatalogus, 9 October 1863. Haarlem, Erven F. Bohn.
Vergelijk hierboven No. 2761.

f. Kunstmatige vischteelt.

[*Pisciculture.*]

2784. **Allport, (Morton)** Brief history of the introduction of salmon [S. salar] and other Salmonidae to the waters of Tasmania.

Zie: Proceed. zool. soc. 1870. bl. 14—30, 750—752.
B. L. H. — N. A. M. — R. D.

2785. Almindelinge Betragtninger over en deel av Fiske-Varernes Virkning, Tilberedelse og Behandling.

Het behandelen en toebereiden der visschen
Zie: Den Bergenske Borgerven. Bergen, 1767. bl. 241—257.

2786. **Andrews,** On harbour fish and on the formation of piscinae.

Zie: Natur. hist. review. 1854. I, bl. 26—30.

2787. **Arderon, (W.)** A letter on keeping of small fish in glass jars.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. G. R.

Zie: Philos. transact. 1746. bl. 23.

2788. **Baude, (J. J.)** L'empoissonnement des eaux douces: Les poissons sédentaires et les poissons voyageurs; production, élève et acclimatation des espèces. Police de la pêche. *B. L. H. — R. L.*

Zie: Revue des deux mondes. 1861. I, bl. 293—344.

2789. **Beaumont, (E. H. de)** Etudes théoriques et pratiques sur la pisciculture. Paris, Goin. 1869. 12o.

2790. **Bergasse,** Sur la fécondation artificielle appliquée au Saumon.

Zie: Précis analytique des travaux de l'académie de Rouen. Rouen, 1853.

2791. **Beta, (H.)** Die Bewirthschaftung des Wassers und die Ernten daraus. Mit einem Vorworte von Dr. *Brehm*. Met 40 Abbildungen in Holzschnitt. Leipzig und Heidelberg. C. F. Winter. 1868. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fischcultur. bl. 40—56. Künstliche Laichung und Befruchtung. bl. 196—207. Künstliche Bebrütung. bl. 207—212. Fischbrutpflege. bl. 212—218. Handel mit Fischeiern. bl. 218—227. Aquariums-Cultur. bl. 227—272.
Zie ook over dit werk, afdeeling: Visscherij. No. 2980.

2792. —— Neue Werke und Winke für die Bewirthschaftung des Wassers. Leipzig, C. F. Winter. 1870. gr. 8o.

2793. **Blanchère, (H. de la)** Industrie des eaux. Culture des plages maritimes; pêche; élévage; multiplication des Crevettes; Hommards; Langoustes; Crabes; Huîtres; Moules et Mollusques divers; avec une préface de M. *Coste*. Paris, Rothschild. 1866. 18o. Met platen.

2794. —— Le dépeuplement des eaux de France, la pisciculture et la législation sur la pêche. *B. L. H. — R. L.*

Zie: Revue des deux mondes. 15 Sept. 1870. bl. 243—263.

2795. **Boccius, (Gottl.)** Treatise on the management of fresh-water fish, with a view to making them a source of profit to landed proprietors. London, J. v. Voorst. 1841. 8o.

2796. —— Fish in rivers and streams, a treatise on the production and management of fish in fresh waters, by artificial spawning, breeding and rearing. London, J. van Voorst. 1848. 8o.

2797. —— Die Flusz-, Bach- und Teichfischerei oder, über das künstliche Ausbrüten und Auferziehen der wichtigsten, schmackhaftesten und beliebtesten

Fische, und über die Ursachen der Abnahme dieser schwimmenden Bevölkerungen. Aus dem Englischen übersetzt und mit einem Anhang, enthaltend: *London's* Fischcultur in Grossbritannien; *A. de Quatrefages*, Abhandlung über künstliche Befruchtungen; *Milne Edwards*, Anreicherung der Flüsze mit Fische; Chinesisches Verfahren, die Fischbrut zum auskriechen zu bringen; *Bloch's* Monographie des Karpfen-Geschlechtes. Von *A. Gunderlich*. Zweite vermehrte Auflage. Weimar, Voigt. 1861. 12o.

2798. **Bont**, (**M. J. de**) Een woord over kunstmatige vischfokkerij. Amsterdam, Gebr. van Es. 1863. 8o. 31 blz. *K. B. 's G. — R. D.*

Zie ook: Tijdschr. v. d. Ned. maatsch. v. nijverh. 1863. bl. 416—444. *B.R.L.*

Op de Haagsche tentoonstelling van visscherij-voortbrengselen enz. (Julij 1867.) was van denzelfden schrijver een geschrift over hetzelfde onderwerp in handschrift aanwezig (No. 851), en tevens eene beschrijving van de ingezonden toestellen.

2799. —— Verslag over de inrigting van piscicultuur in de Diergaarde (te Amsterdam). Amsterdam, 1863. gr. 8o. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Ned. tijdschr. v. Dierkunde. I, bl. XXV.

2800. —— Nog een woord over de kunstmatige vischfokkerij. *K. B. 's G. — B. R. L. — R. D.*

Zie: Tijdschr. v. d. Ned. maatsch. v. nijv. 1867. VIII, bl. 376—412.

2801. —— La culture pratique du Saumon et de ses congénères, et la pisciculture au Jardin Zoologique d'Amsterdam. Amsterd., van Es frères. 1872. gr. 8o. Met houtgrav. *B. N. A. M. — R. D.*

2802. **Bottemanne Mzn.**, (**C. J.**) Bevolking en ontvolking van het vischwater. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Zie: De Economist. Amst., 1872. bl. 597—620.

2803. **Brehm**, (**A. E.**) Das Berliner Aquarium. Mit 4 Illustrationen.

Zie: *Westermann's* Monatshefte. 1869. Oct. bl. 46.

2804. **Brion**, (**C.**) Pisciculture. Mémoire sur l'appareil rotatif Cécile Brion pour l'incubation des œufs fécondés et l'élévage des jeunes poissons. Verdun, 1866. 8o.

2805. **Bruyssel**, (**E. van**) Histoire d'un aquarium et de ses habitants. Avec gravures coloriées. Paris, J. Hetzel. 1865. 8o.

2806. **Buckland**, (**Frank T.**) Fish hatching. London, Tinsley Brothers. 1862. 8o.

2807. —— Zalmladders. Met twee afbeeldingen. Uit het Engelsch.

Zie: Nederlandsch magazijn. 1867. bl. 39—40.

2808. **Buist**, (**Rob.**) Stortmountfield pisculturial experiments. 1867.

2809. **Byström**, (**C.**) Om Fiskodlingen i åtskilliga fremmande Ländc.

Zie: Oefvers. Svensk. vetensk. Akad. Förhandl. 1864.

2810. **Carbonnier**, Guide pratique du pisciculteur. Paris, Lacroix. 1864. 12o.

2811. **Caron**, (**Ch.**) Pisciculture. Expériences à l'établissement départemental de l'Oise. Extrait des mémoires de la Société académique. Beauvais, 1865. gr. 8o. Met platen.

2812. **Cavelini**, (**Ch.**) Abhandlung über die Erzeugung der Fische und Krebse. Aus dem Italienischen übersetzt, mit Anmerkungen herausgegeben von *E. A. W. Zimmermann*. Mit 3 Kupfern. Berlin, 1792. 8o.

2813. **Chabot**, Réflexions sur la pisciculture. Versailles, Beau. 1854. 8o.

2814. **Chavannes**, (**Dr.**) Naturalisatie van zalmen in het Meer van Geneve en in het Wenner-Meer.

Zie: Tijdschr. uitg. d. d. Ned. maatsch. ter bevord. van nijverheid. 1870. Meded. bl. 14. Overgenomen uit: Bullet. de la soc. d'acclimatation. Juin. 1869.

2815. **Clavé**, (J.) La pêche et la pisciculture à l'Exposition universelle.
Zie: Revue des deux mondes. 1868. (1 Janv.) bl. 122—149.
B. L. H. — R. L

2816. **Coste**, (J. J. M.) Notice historique sur l'établissement de pisciculture de Huningue. (Paris, 1850).

2817. —— Instructions pratiques sur la pisciculture, suivies de mémoires et de rapports sur le même sujet. Avec figures. Paris, Masson. 1853. 12o.
K. B. 's G.

Hetzelfde werk in het Hoogduitsch vertaald. Quedlinburg, 1853.

2818. —— Voyage d'exploration sur le littoral de la France et de l'Italie. Rapport sur les industries de Comachio, du lac Fusaro, de Marennes et de l'anse de l'Aiguillon. Paris, Imprim. Impériale. 1866. gr. 8o.

De inleiding bevat het rapport van den heer Coste, van 1 Jan. 1855, over het établissement van Huningen.

2819. **Coste**, (P.) Mémoire sur les moyens de repeupler les eaux de France.
Zie: Compt. rend. Acad. Paris. 1853. XXXVI, bl. 809—814.

2820. —— Acclimatation des poissons.
Zie: Bull. soc. Zool. d'acclim. Paris. 1854. I, bl. 11—13.

2821. **Coumes**, Rapport sur la pisciculture et la pêche fluviatile en Angleterre, en Ecosse et en Islande, considérées au double point de vue des procédés de production, tant naturelle qu'artificielle, et de la législation qui protège le peuplement des cours d'eau. Strassbourg, 1863. 8o.

2822. —— Notice historique sur l'établissement de pisciculture de Huningen. Strassbourg, 1862. 8o.

2823. **Dabry de Thiersant**, (P.) La pisciculture et la pêche en Chine. Ouvrage accompagnée de 51 planches, représentant les principaux instruments de pisciculture et engins de pêche employés par les Chinois, et précédé d'une introduction par le Dr. *J. B. Soubeiran*. Paris, G. Masson. 1872. 4o.

2824. **Detzem** et **Berthelot**, Fécondation artificielle des poissons.
Zie: Mem. de la soc. d'émulation des Doubs. 1851.

2825. **Dubrauius's** Newe Booke of good Husbandry, very pleasant and of great profite both for Gentlemen and Yeomen, conteining the order and manner of making fish pondes, with the breeding, preseruing, and multiplyinge of the Carpe, Tench, Pike and Troute, and also diuers kinds of other fresh fish. Translated from the latine. London, W. White. 1599. 4o.

2826. **Duparc**, (H. M.) De kunstmatige vischteelt en vischfokkerij, behelzende de geschiedenis, de onderscheidene verrigtingen, benevens de toepassingen van de kunstmatige bevruchting en vermenigvuldiging der visschen. Amsterdam, Gebr. Diederichs. 1854. 8o.

2827. —— Kunstmatige vischteelt.
Zie: Algemeen Handelsblad. Amst. 1871. 4 Jan.

2828. Economie publique. Lettre sur les avantages qu'il y aurait à transporter et à naturaliser dans les eaux des rivières, des lacs et des étangs, ceux des poissons, qui ne se trouvent que dans les uns ou les autres, et à fixer et multiplier dans les eaux douces, différentes espèces de poissons, originaires des eaux salées (par *Noël.*) Rouen. 16 blz. 8o. (Extrait du No. 298 du Moniteur du 28 Messidor An. IX. 1801, blz. 1232. *B. L. H.*

2829. **Figuier**, (Louis) L'année scientifique et industrielle. 1856—1867. Paris, L. Hachette et Cie. dl. I—XIV. kl. 8o. *B. P. L.*

Zie aldaar III, 2e partie: Les pêcheurs de nacres et de perles; emploi du bateau-plongeur pour l'exploitation, la culture et l'acclimatation de divers animaux

aquatiques; La pisciculture en France en 1858; la pisciculture maritime. Rapport de M. Coste sur les moyens à employer pour le repeuplement des huitrières en France.

V. Essais de pisciculture fluviale dans le département de l'Hérault; les nids de poissons rapportés de Terre-neuve.

VI. Résultat de la création d'huitrières artificielles sur le littoral de la France. La pisciculture et l'empoissonnement des eaux douces; acclimatation en France des poissons importés de la Chine. Etat de la pisciculture en Chine. L'ostréiculture à Arcachon, Hayling et Trieste. 1869, bl. 386. Naturalisation du saumon du Rhin dans le lac de Genève. bl. 390. Du transport de poissons vivants. bl. 392.

Figuier. (*L.*) Zie No. 2967.

2830. **Filippi**, (**F. de**) Importanza economica dei pesci e del loro allevamento artificiale. Torino. Favale. 1853. 8o.

2831. Fischbuch. Vollständiges Fischbuch, enthaltend, gründliche Anweisung, Fische in Teichen und Gewässern gehörig zu behandlen; über Fischteiche und Fischhaltungen; über Kunst- und Lustfischerei und wichtige Mittheilungen über Karpfen und Krebse. Quedlinburg, Basse. 1824. 8o.

2832. Fish-ponds and pond fish.

Zie: The Saterday review. 1872. No. 885, bl. 465—467.

2833. **Focillon**, (**Ad.**) Rapport sur l'application des bateaux-plongeurs de MM. *Payerne* et *Lamiral* à l'exploitation, à la culture et à l'acclimatation des animaux aquatiques. 1857. 8o.

Overgedrukt uit: Bulletin de la soc. d'acclimatation.

2834. **Fournet**, (**J.**) Recherches sur la distribution et sur les modifications du caractère de quelques animaux aquatiques du bassin du Rhône.

Zie: Annales de la soc. d'agricult., d'hist. natur. etc. 1853.

2835. **Fraas**, (**C.**) Die künstliche Fischerzeugung nach den Erfahrungen der künstliche Fischzucht-Anstalt der General-Comité des landwirthschaftlichen-Vereins von Bayern. München. Literar.-artist. Anstalt. 1851. 8o. Met 2 platen.

2836. **Fraiche**, (**Félix**) Traité des procédés de multiplication naturelle et artificielle des poissons. Avec figures. Paris. Bouchard-Huzard. 1863. 12o.

2837. **Francis**, (**F.**) Fish-culture; a practical guide to the modern system of breeding and rearing fish. London. Routledge. 1862. 4o.

2838. **Fry**, (**W. H.**) A complete treatise on artificial fish-breeding, including the reports on the subject made to the French academy, and particulars of the discovery as pursued in England. Translated and edited by *W. H. Fry*. With illustrations. New-York. D. Appleton & Co. 1854. kl. 8o. *B. R. D.*

2839. **Galbert**, (**le Comte de**) Documents de pisciculture applicables à toutes les masses d'eaux, principalement à celles des parcs et jardins, pour l'éducation naturelle et artificielle des poissons, et en particulier de la Truite. Grenoble. 1865. 8o. Met platen.

2840. **Garlick**, (**Theod.**) A treatise on the artificial propagation of fish, with the description and habits of such kinds as are the most suitable for pisciculture; also, directions for the most successfull modes of Angling for such kind of fish as are herein described. New-York, Appleton. 1857. 8o.

2841. Geheimnisse (Die) der künstliche Fischzucht. Naumb., Tauerschmidt. 1858. 16o.

2842. **Géhin** et **Rémy**, Fécondation artificielle des poissons. Paris. 1851. 8o.

2843. —— Anweisung zur künstlichen Fortpflanzung der Fische, oder die Kunst Fische zu säen wie man Getreide säet, nebst den beglaubigen Berichten der dafür niedergesetzten Ausschüsse der Gesellschaft für Ackerbau und Gartenkunde zu Paris. Grimma, Verlags-Comptoir. 1851. 16o.

2844. **Gervais**, (**P.**) Essais de pisciculture dans le département de l'Hérault, pendant l'année 1865. (Paris, 1866?)

2845. **Gillet de Grandmont**, (**An.**) Sur l'histoire de la pisciculture. Paris, 1862. 8°. Overgedrukt uit: Bulletin de la soc. d'acclimatation.

2846. **Girard**, (**O.**) France et Chine. Vie publique et privée des Chinois anciens et modernes. Passé et avenir de la France dans l'extrême Orient. Paris, Hachette. 1869. 2 dln. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Pisciculture. Ancienneté de la pisciculture en Chine et habileté des Chinois dans ce genre d'industrie. Poissons habillés de glace. II, bl. 427—431.

2847. **Gleditsch**, (**J. G.**) Exposition abrégée d'une fécondation artificielle des Truites et des Saumons, qui est appuyée sur des expériences certaines, faites par un habile naturaliste. Traduite de l'Allemand.

Zie: Mémoires de Berlin. 1764. bl. 47. *B. L. H.*

2848. **Godenier**, (**C. E. P.**) De la fécondation et de l'éclosion artificielles des œufs de poissons et de l'éducation du frai, suivant le procédé de MM. Géhin et Rémy. Grenoble et Paris, Germer-Baillière. 1852. gr. 8°. *B.R.D.*

2849. **Graeffe**, (**E.**) Das Süszwasser-Aquarium. Kurze Anleitung zur besten Construction der Aquarien und Instandhaltung derselben, sowie Schilderung der Süszwasser-Thiere. Mit 50 in den Text gedrückten Abbildungen. Hamburg, O. Meiszner. 1861. 8°.

2850. **Graells**, (**Pax**) Manual pratico de piscicultura, etc., escrito y publicado de orden de S. M. el Rey. Madrid, 1864. gr. 8°. Met platen.

2851. **Greeley**, (**H.**) **L. Case**, a. o., The great industries of the United States. With 500 illustrations. Hartford, Burr and Hyde. 1872. gr. 8°.

Zie aldaar: Fish-culture; artificial breeding. bl. 1198—1206. Fish-hooks and fishing-tackle, bl. 812—819. *B. R. L.*

2852. **Green**, (**S.**) Trout-culture. Rochester, (U. S.) 1870. 16°.

2853. **Günderlich**, (**A.**) Die Fischvermehrung bis ins Unendliche durch die künstliche Befruchtung des Rogens mittelst der Milch. Nach dem eigenthümlichen, selbsterfundenen Verfahren des französischen Fischers Rémy. Aus dem Französischen und mit Benützigung einiger andern einschlägigen Materialien zusammengestellt. Zweite vermehrte Auflage mit 20 lithogr. Abbildungen. Weimar, Voigt. 1861. 12°.

—— Zie N°. 2797.

2854. **Haach**, (**H.**) Die rationelle Fischzucht. Ein kurzgefaszte Anleitung für den praktischen Fischzüchter. Leipzig, Ed. Peter. 1872. 8°.

2855. **Haime**, (**J.**) La pisciculture. *B. L. H. — R. L.*

Zie: Revue des deux mondes. 1854. II, bl. 306—333.

2856. Handleiding tot de kunstmatige vermenigvuldiging van visschen, uitgegeven op last van Z. M. den Koning (der Nederlanden) en onder toezigt van de commissie voor de vischfokkerij. s'Gravenhage, Erven Doorman. 1853. 8°. *K. B. 's G. — B. R. D.*

Dit werkje is, in het Hoogduitsch vertaald onder den titel: „Anleitung zur künstlichen Vermehrung der Fische", opgenomen in het: „Hessische landwirthsch. Zeitschrift" en ook afzonderlijk uitgegeven: Darmstadt, 1854.

2857. **Harting**, (**P.**) Iets over de vischfokkerij. *B.N.A.M. — R.D.*

Zie: Album d. Natuur. 1852, bl. 374—385.

2858. —— Over de kunstmatige uitbroeijing van vischeijeren.

Zie: Aantcek. Prov. Utr. genootsch. 1854—55, bl. 35—36.

2859. —— Eene zalmkweekerij aan de rivier de Tay.

Zie: Album d. Natuur. 1856, bl. 260—261. *B. N. A. M. — R. D.*

2860. —— De zalm in zoetwater-meren. *B.N.A.M.—R.D.*

Zie: Album d. Natuur. 1870. bl. 348.

2861. **Hartmann, (Wilh.)** Ueber Fischzucht.
Zie: Neue freie Presse. Wien, 1871. 19 Oct. No. 2569.

2862. **Hauskbee, (Fr.)** An account of some experiments touching the keeping of fishes in water under different circumstances. *B. L. H.*
Zie: Philos. transact. 1712. XXVII, No. 333, bl. 431—434.

2863. **Haxo,** Réflexions sur l'ichthyogénie, ou éclosion artificielle des œufs de poissons. Epinal, Imprimerie de Cabasse. 1851. 12o.
In het Hoogd. vertaald. Leipzig, Spamer. 1855. 2e Auflage.

2864. —— De la fécondation artificielle des œufs de poissons et de leur éclosion. Epinal, 1853. 8o. *B. R. D.*
Zie ook: Annales d. l. soc. d'émulation des Vosges. 1853. VIII.

2865. —— Multiplication de la Truite au moyen de la fécondation artificielle.
Zie: Soc. philom. extr. procès-verb. 1849, bl. 23—24. l'Institut. 1849. XVII, bl. 77. *B. L. H.*

2866. —— Guide du pisciculteur. Paris, Goin. 1854. 12o.

2867. **Hermann, (C. G.)** Unterricht für den Landmann Fischteiche anzulegen. Zittau, Schöps. 1795. 8o.

2868. **Hetting, (M. G.)** Kortfattet Veiledning for dem, der ville indrette Udklaeknings-Apparater for de vinterlegende Ferskvandsfiske, 3die Oplag. Christiania, 1863. 8o.
(Over het inrigten van uitbroeijing-toestellen voor riviervisch).

2869. —— Anleitung für die künstliche Zucht der Winterlaichfische. Aus dem Norwegischen übersetzt. Mit 11 Illustrationen. Berlin, W. Moeser. 1871. 4o.

2870. —— Veiledning til at bygge Laxetrapper. Christiania, 1866. 8o.
(Over Zalmtrappen).

2871. **Hibberd, (Shirley)** The marine aquarium. London, 1856. 8o. Met afbeeldingen.

2872. **Hogg, (John)** On the artificial breeding of Salmon and Trout, with remarks on the mode of fecundating their ova.
Zie: Proceed. Linn. soc. 1848—55. bl. 33—34.

2873. —— On the distribution of certain species of fresh-waterfish and on the mode of fecundating the ova of the Salmonidae.
Zie: Tyneside natur. F. C. transact. 1854—58. III, bl 73—87.

2874. —— Preservation of Salmon ova in ice.
Zie: The Athenaeum. 1868, No. 2104. bl. 289. *B. L. H. — R. L.*

2875. **Holle, (K. F.)** Handleiding voor de teelt van Zoetwater-visch. (In het Soendaneesch.) Batavia, 1861. 8o. 16 blz. en 2 tab.
Tevens verscheen in 1866 te Batavia, ter Landsdrukkerij, een werkje over hetzelfde onderwerp, in het Soendaneesch, bewerkt door Raden Hadji *Mohamad Oemar.* 8o. 68 blz.

2876. **Holmberg, (H. J.)** Ueber Fischkültur in Finnland. Moskau, 1862. gr. 8o. Met eene plaat. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Bullet. de la soc. d. sc. nat. Moscou. 1860.

2877. **Humphreys, (H. N.)** River gardens or freshwater aquarium. London, Low. 1857. kl. 8o.

2878. **Huyssen van Kattendijke. (J. L.)** Kunstmatige bevruchting van visschen. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: Jaarb. v. h. Zool. genootsch.: Natura Artis Magistra. Amst. 1853. bl. 113—117.

2879. **Jacobi's (S. L.)** Method of breeding fish to advantage. London. Mackintosh. 1788. 8°.

Zie ook: Hannover. Magazin. 1763. No. 23.

2880. **Jardine, (W.)** Report of the committee upon the experiments conducted at Stormontfield, for the artificial propagation of Salmon. 1850. 8°.

Zie: New Edinb. phil. journ. N. series Oct. 1856. *B. L. H. — R. D.*

2881. **Joigneaux, (P.)** Pisciculture et culture des eaux. (z. pl.) 1864. 12°.

2882. **Joly, (N.)** Coup d'œil sur les origines de la pisciculture fluviale et sur l'état actuel de cette industrie en France. Toulouse, 1866. 8°.

2883. **Jouffroy, (le Comte Joseph de)** La pêche et les lois économiques de la production. Bésançon, 1865. kl. 8°.

2884 **Jourdier, (Aug.)** La pisciculture et la production des sangsues. Avec une introduction par *M. Coste* et 30 gravures. Paris, Hachette. 1856. 16°.

2885. **Koltz, (J. P. J.)** Traité de pisciculture. Multiplication artificielle des poissons. Luxembourg, Lacroix et Baudry. 1858. 12°. 3e druk. Paris, Vve Masson, 1866. 18°. Met houtgravuren.

2886. Kunst-vischteelt in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Zie: Algem. Visscherij-Courant. 1871. No. 26—30. *B. R. D.*

2887. Kunst-vischteelt in Nederland. (Naar aanleiding van een verslag over de inrigting voor de kunst-vischteelt te Salzburg.)

Zie: Het Vaderland. 's Gravenh. 1869. 17 Julij. *K. B. 's G.*

2888. —— Over het poten van zalm.

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 48—49. *B. R. D.*

2889. —— De kunstmatige vischteelt. Met eene plaat.

Zie: Jaarboekje van het kon. zoologisch. genootsch. Natura Artis Magistra. 1870. bl. 177—189. Het boek der uitvindingen. Leijden, 1858. III, bl. 94—97. *B. R. D.*

2890. —— Kweeking van oesters en visch.

Zie: Tijdschr. uitgegeven door de maatsch. t. bevordering d. nijverheid. 1866. (Mededeel.) bl. 77. *B. R. L.*

2891. —— De kunstmatige oester- en vischteelt in Frankrijk.

Zie: Onze tijd. 1868. No. 4. bl. 183—188. Tijdschr. v. nijverh. XXX, bl. 65. *K. B. 's G. — B. R. L.*

2892. **Lamiral, (E.)** Mémoire sur la pisciculture et sur la culture des plantes sousmarines. Paris, Bouchard-Huzard. 1851. 4°.

2893. **Lamy, (Isidore)** Eléments de pisciculture, ou résumé des expériences faites au Château de Maintenon. Paris. (z. j.) 18°.

2894. **Leach, (F. S.)** Plain instructions for the management of the aquarium, for gold and other fish, water-plants, insects, etc. London, Dean. 1856. 12°.

2895. **Lessona, (Mich.)** Gli acquari. Torino, Seb. Franco. 1864. kl. 8°. Met afbeeldingen in den tekst.

2896. **Leuchs, (J. C.)** Vortheilhafte Benützung der Fische, des Fischrogens, der Fischteiche. Nebst *G. Leuchs* Verfahren Albumin aus Fischrogen darzustellen. Bemerkungen über den Fischfang an verschiedenen Orten und Anleitung zur künstliche Fischzucht. Neuremberg, Leuchs und Cie. 1862. 8°.

2897. Life beneath the waves, and a description of the Brighton aquarium; with numerous illustrations, including ground plan of the aquarium. London, Tinsley. 1871. kl. 8o.
Loudon. Zie: No. 2797.

2898. **Lund, (C. F.)** Von Pflanzung der Fische in inländischen Seeën.
Zie: Mém. de l'Acad. des sc. de Suède. 1761. XXIII. bl. 184. *B. L. H.*

2899. **Lyman (T.)** and **A. R. Field,** On the passage of fish. Met pl.
Zie: Report on the fisheries of Massachusetts. 1867. 8o.

2900. **Mac Culloch, (J.)** Hints on the possibility of changing the residence of certain fishes from saltwater to fresh. *B. L. H.*
Zie: Quart. journ. scienc. liter. arts R. instit. 1824. XVII, bl. 209—232. 1825, bl. 237—243. *Froriep's* Notizen. 1825. No. 237. XI, bl. 259—262.

2901. —— On the naturalization of fish. *B. L. H.*
Zie: Quart. journ. scienc. liter. arts R. inst. N. S. 1828. No. 4, bl. 320—328. *Froriep's* Notizen. 1828. No. 439, bl. 324—328.

2902. **Mackenzie, (F. A.)** Brief and practical instruction for the breeding of salmon and other fish artificially. *B. L. H.*
Zie: Ann. of nat. hist. 1842. VIII, bl. 166—170.

2903. Maison rustique du XIXe siècle, contenant les meilleures méthodes des cultures usitées en France. Par MM. *Bailly, Bixio* en *Malpeyre.* Paris, 1863—1865. 5 dln. gr. 8o.
Zie aldaar, II: Cultures industrielles et animaux domestiques.

2904. **Malm, (A. W.)** Om Sjöbruk i allemänhet och Lax-af-vél isynnerhet. Göteborg, D. F. Bonnier. 1863. kl. 8o. Met 2 gesteendr. platen. *B. R. D.*

2905. **Mill, (N.)** On changing the residence of fishes.
Zie: Ann. philos. N. series. 1825. IX, bl. 379—380. *B. L. H.*

2906. **Millet, (C.)** La pisciculture pratique appliquée à l'empoissonnement des cours d'eau. Paris, Imprim. Martinet. 1856. 8o.

2907. —— Pisciculture. Considérations générales et pratiques sur la pisciculture marine. Paris, Gros. 1856. 8o.

2908. —— Pisciculture pratique. Rapport sur les mesures à prendre pour assurer le repeuplement des cours d'eau de la France. Batignolles, Imprimerie de Hennyer. 1856. 8o.
Mohamad Oemar. (*Raden Hadji*) Zie: No. 2875.

2909. **Molin, (R.)** Die rationelle Zucht der Süsswasserfische und einiger in der Volkswirthschaft wichtigen Wasserthiere. Unter Benützung der vom Verfasser gemachten Wahrnehmungen auf einer im Auftrage der K. K. Oesterr. Regierung nach Frankreich und dem Westlichen Deutschland unternommenen Reise. Mit 170 in den Text gedrückten Holzschnitte. Wien, Braumüller. 1864. gr. 8o.

2910. **Nardo, (Gio. Dom.)** Sulla coltura degli animali aquatici del Veneto d minio. Parte I: riguardante la piscicoltura ed i pesci di acqua dolce e della Veneta laguna. Con note illustrative. Venezia, G. Antonnelli. 1864. 8o.

2911. **Noël, (Eug.)** Pisciculture, pisciculteurs et poissons. Paris, Chamerot. 1856. 12o.
—— Zie: Economie publique. No. 2828.

2912. **Noll, (F. C.)** Fluszaquarien. *B. R. D.*
Zie: Der Zoologische Garten. 1870. XI, No. 6—9.

2913. **Norris, (Th.)** American fish-culture; embracing all the details of artificial breeding and rearing of Trout, the culture of Salmon, Shad, and other fishes. With illustrations. New-York, 1869. 12o.

2914. **Op de Macks, (J. A.)** Adres aan de leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal, betreffende het van regeringswege oprigten eener *Nederlandsche kunstmatige vischfokkerij.* (Amst., 9 Junij 1870.) 3 blz. folio. Zie No. 2956.

2915. **Payen**, (A.) Précis théorique et pratique des substances alimentaires. 4e édition. Paris. Hachette & Cie. 1865. 8o.
Het 12e hoofdstuk handelt over de kunstmatige vermenigvuldiging van visschen.

2916. **Peard**, (W.) Practical waterfarming. Edinburgh, Edmonston and Douglas. 1861. 12o.

2917. **Piscarius**, Artificial production of fish. 3d Ed. London, Reeve. 1854. 8o.

2918. **Piscator**, How to choose and how to dress fish. Second edition. London, Longman. 1854. 12o.

2919. **Pizzetta**, (J.) L'aquarium d'eau douce et d'eau de mer. Choix, formes, préparation, salubrité, approvisonnement, plantes, etc. Illustré de 220 gravures. Introduction par *A. Geoffroy Saint-Hilaire*. Paris, J. Rothschild. 1872. 18o.

2920. **Pouchet**, (G.) Rapports sur les établissements de pisciculture de Huningen et de Wolfsbrunnen. Rouen, 1856. 8o.

2921. —— L'embryogénie et la pisciculture en France. *B.L.H.—R.L.*
Zie: Revue des deux mondes, 1872. CXIX, bl. 189—210.

2922. **Puvis**, (A.) Des Etangs, de leur construction, de leur produit et de leur dessèchement. Paris, Mad. Bouchard-Huzard. 1844. 8o.

2923. **Quatrefages**, (A. de) Des fécondations artificielles appliquées à l'élève des poissons. *B. L. H.*
Zie: Comptes rendus de l'Acad. sc. de Paris. 1848. XXVII, bl. 413—416.

2924. —— Pisciculture. Rapport sur le repeuplement des cours d'eau et sur les travaux de pisciculture de M. Millet. Etudes sur la fécondation artificielle des œufs de poissons. Paris, Goin. 1854. 8o.

2925. —— Fertilité et culture de l'eau. 1862. 8o. Overgedrukt uit: Bulletin de la soc. d'Acclimatation.

—— Zie: No. 2797.

2926. Quelques détails sur la pêche et la pisciculture en France.
Zie: Revue britannique. 1867. Avril. bl. 319—339. *B. L. H.*

2927. **Ramsbottom**, (R.) The Salmon and its artificial propagation. London, Simpkin. 1854. 8o.

2928. **Rasch**, (H.) Om den kunstige Fiskeformerelse m. V, Tillægshefte til Tidsskriftet, „Folkevennen". Christiania, 1852. 8o.
Remy. Zie: No. 2842, 2853.

2929. Reproduction artificielle de poissons. Travaux exécutés aux Etats-Unis de l'Amérique.
Zie: Revue maritime et coloniale. Paris, 1872. bl. 510—543.

2930. **Rivière**, (Bar. de) L'aquiculture; nécessité de fonder des fermes modèles pour l'étudier et l'enseigner. Mémoire lu le 13 Janvier 1866 à l'académie du Gard, suivi de vues sur un vaste port de refuge à tous les navigateurs à l'embouchure du Rhône. Nimes. 1866. 8o.

2931. **Roosevelt**, (R. B.) Aperçu général de l'état actuel de la pisciculture dans tous les états du nord de l'Amérique. Communication de M. Roosevelt à M. S. B. Ruggles. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*
Zie: Congrès international de statistique à la Haye. Compte-rendu de la septième session. La Haye, M. Nijhoff. 1870. 4o. Seconde partie, pag. 355—362.

2932. **Roszmäszler**, (E. A.) Das Süsswasser-Aquarium. Eine Anleitung zur Herstellung und Pflege desselben. Zweite Auflage. Ueberarbeitet von *A. E. Brehm*. Mit 1 Titelbild und 53 in den Text gedrückten Holzschnitten. Leipzig, H. Meudelsohn. 1869. gr. 8o. *B. R. L.*

2933. —— Het zoetwater-aquarium. Naar het Hoogd. voor Nederland bewerkt door *Joh. F.* en *H. P. Snelleman*. Leiden, P. Engels. (1872). 8o. *B. R. D.*

2934. **Rougier de la Bergerie,** Manuel des Etangs, ou traité de l'art de les construire. Paris, 1819. 8°.

2935. **Rusconi, (M.)** Sopra lo svilluppo dei Ciprini, e norme sulla fecondazione artificielle dei pesci. publ. dal *G. Morganti*. Con 1 tav. Pavia, 1854.

2936. —— Fecondazione artificiale ne' pesci. Con 1 tav. Milano, 1835. 8°. *B. R. D.*

2937. Salmon culture. Zie over dit onderwerp de bijdragen van: *H. E. Watts* en *John E. Gray* in: The Athenaeum, 1868. No. 2102 en 2103.

2938. **Siebold, (C. Th. von)** Ueber die Acclimatisation der Salmonen in Australien und Neu-Seeland.

Zie: Zeitschr. f. wiss. Zoologie. 1869. XIX, bl. 349—380.

2939. **Sivard de Beaulieu, (G.)** Essai sur la multiplication des poissons par les méthodes naturelle et artificielle; de son application sur les côtes et dans les rivières du département de la Manche. Caen, Delos. 1854. 8°.

2940. **S(nellen) v. V(ollenhoven),** Over kunstmatige vischteelt.

Zie: Alg. konst- en letterb. 1854. bl. 215. *K. B. 's G. - B. L. H.*

2941. **Soubeiran, (J. L.)** Rapport sur une proposition de M. Salles rélatif à la multiplication de la Tortue franche dans la Méditerranée. Paris, 1862. 8°.

2942. —— et **Moquin-Tandon,** Etablissements de pisciculture de Concarneau et de Port-de-Bouc. Paris, 1865.

2943. **Spall, (P. W. A. van)** Rapport omtrent hetgeen er van regeeringswege kan worden gedaan, om langs het geheele Noorderstrand (van Java), het aanleggen van vischvijvers te bevorderen. Batavia, W. Ogilvie. 1864 gr. 8°. Met 2 platen. *B L. H.*

2944. **Spallanzani, (L.)** Ueber die künstliche Befruchtung der Thiere und die Natur der Zitterfische. *B. L. H.*

Zie: *Lichtenberg's* Magazin. 1784. II, 3e. bl. 89—94.

2945. Statuten (Voorloopige) voor de Maatschappij ter bevordering van de Vischteelt. (Znd. pl. en j.) 7 blz. 8°.

2946. **Stölter, (G. F.)** Ueber die möglichst gewinnreiche Benützung von Bächen und Teichen zur künstlichen Fortpflanzung von Fischen, sowie über die Zucht von Blutegeln in Sümpfen und sumpfigen Wiesen. Eine national-ökonom. Abhandlung. Hildesheim, Lax. 1859. 8°.

2947. —— Weitere Mittheilungen aus der Praxis der künstlichen Fischzucht. Im Anschluss an die Abhandlung über die möglichst gewinnreiche Benützung von Bächen und Teichen zur Pisciculture. Hildesheim, Lax, 1860. 8°.

2948. **Stone, (Livingstone)** Domesticated Trout. Treatise on Trout-culture. Boston, Osgood and Co. 1872. 16°. Met houtsneden.

2949. **Stricker, (S.)** Untersuchungen über die Entwickelung der Bachforelle. Met 2 platen. *B. L. H. — B. G. R. — R. D.*

Zie: Sitzungsber. d. Kaiserl. Akad. d. Wissensch. Wien, 1865. LI. 8°.

2950. **Taverner, (John)** Certaine experiments concerning fish and fruite, practised by him, published for the benefit of others, printed by W. Ponsonby. (z. pl.) 1600. 4°.

2951. **Turrel,** La pisciculture. Son rôle dans les eaux douces, ses prétentions dans les eaux salées. Paris, Martinet. 1872. 8°.

(Extrait du Bull. de la soc. d'Acclimat. 1872 Août.)

2952. **Valenciennes,** Rapport sur les espèces de poissons de la Prusse, qui pourraient être importées et acclimatées dans les eaux douces de la France.

Zie: Annales agronomiques. 1851. II. bl. 213.

2953. **Vibraye, (de)** Observations sur la pisciculture. Paris, Racion. 1854. 8°.

2954. **Vidal, (Léon)** Pêche et pisciculture marine. Considérations sur la pisciculture appliquée à la production des espèces marines comestibles. La pisciculture est-elle un moyen de repeuplement? Peut-elle être un remède à la destruction du poisson par les bateaux-bœufs? Connait-on les lieux exacts des frayères naturelles? Les Cantonnements maritimes de pêche sont-ils un moyen de contribuer au rempoissonnement de notre littoral? — Mémoire lu à la réunion des délégués des sociétés savantes à la Sorbonne en Avril 1867. Marseille, Impr. Arnaud, Cayer et Cie. 1867. 8°.
Uittreksel uit: Répertoire des travaux de la société de statistique de Marseille.

2955. Vischfokkerij. Het aankweeken van visch in vijvers.
Zie: Tijdschrift uitg. d. d. Nederl. Maatsch. ter bevord. v. Nijverh. 1872. blz. 228—231. *B. L. H. — R. L.*

2956. Vischteelt te Velp. Beschrijving van de Nederlandsche vischkweekerij, onder de firma J. A. Op de Macks en Co. te Velp.
Zie: Arnh. Cour. 29 Oct. 1872. — Algem. Visscherij-Cour. 1872. No. 45. 3 Nov. en naar aanleiding van dat art. dezelfde Courant 1872. No. 48. 23 Nov.

2957. **Vogt, (K.)** Die künstliche Fischzucht. Leipzig, Brockhaus. 1859. 8° Met 59 houtgravuren.
Ook opgenomen in: Unsere Zeit. Jahrbuch zum Conversations-Lexikon. I, bl. 98—116. Leipzig, 1857. 8°. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

2958. **Wallon, (E.)** Rapport sur les opérations de pisciculture en 1865 et récapitulation des résultats précédents. (Paris, 1866?)

2959. Wasserschatz für den Volkstisch (von H-l.). Beschrijving en afbeelding van de inrigting voor kunst-vischteelt te Hüningen.
Zie: Die Gartenlaube. Leipzig, 1871. No. 35.

2960. **Widegren, (H.)** Om Fiskodling och den Resultater.
Zie: Kgl. landtbr. Akadem. Tidskrift. 1864. Häft. 6, 7. 1865. Häft. 1. (Kunstmatige vischteelt en hare resultaten.)

2961. —— Om Inplantering of Lax i söt Vatten.
Zie: Kgl. landtbr. Akadem. Tidskrift. 1865. Häft. 2. (Acclimatatie van zalm in zoet water.)

2962. —— Echelles pour les saumons.
Zie: Kgl. landtbr. Akadem. Tidskrift. 1867. Häft. 3.

2963. **Winkler, (T. C.)** Iets over het eten en aanfokken van visch.
Zie: Jaarb. v. h. zool. gen. Natura Artis Magistra. Amst. 1871. Overgenomen in: Alg. Visscherij-Courant, 3e jaarg. No. 4—5. *B.N.A.M.—R.D.*

2964. —— Vischfokkerij.
Zie: Album d. Natuur. 1857. bl. 280—283. *B. N. A. M. — R. D.*

2964*a*. **Wood, (J. G.)** The fresh and saltwater aquarium. With illustrations. Londen, 1867. Routledgs 12°.

2965. **Wright, (W.)** Fishes and fishing, artificial breeding of fish, etc. with illustrative facts. London, Newby. 1858. 12°.

2966. **Wright, (E. P.)** Notes on the transportation of living fish from south of the Equator to Europa.
Zie: Ann. and mag. nat. hist. 1868. II, bl. 438—441.

2967. Zie verder verschillende bijdragen over dit onderwerp in: Tijdschr. uitgeg. door de Ned. Maatsch. ter bevordering v. Nijverh. 1853, bl. 618. — Praktische Volksalmanak. 1854, bl. 9—16. — Vriend van den Landman. 1854, bl. 244—250. — Landbouw-Courant. 1853, No 30 en 32. 1855, No. 18. — Ned. Tijdschr. v. Dierkunde. 1863. I, bl. XXXIV. — De Economist. 1855, bl. 191—192. Das Ausland. 1868, No. 6. — Ann. d. Landwirthsch. Wochenbl. 1869, bl. 13.

Duran de la Malle. Economie politique des Romains. 1840. II. — *J. P. Duhalde*, Description géogr. histor. etc. de l'empire de la Chine et de la Tartarie Chinoise. Paris, 1735. 4 dln. gr. 4°. Zie: 1, bl. 35. — *Spallanzani*, Voyage dans les deux Siciles. Trad. par *G. Toscan*. XI. bl. 141 en volg. — Annales des sciences naturelles. 3e Série. XIV. (1850), bl. 53. XIX. 1853, bl. 341. — Journal d'Agriculture pratique. 3e Série. I, bl. 595. — Id. 5 Juin. 1852. — Bulletin de la Société d'Agriculture de l'Hérault. 1852. Juillet. — Mémoires de la Soc. d'Agriculture de Lyon. Mai. 1853. Comptes-rendus de l'Acad. des Sciences. 1848. XXVIII, bl. 35. XXIX, bl. 797. 1850. XXX, bl. 813. 1852. XXXIII, bl. 124. 1853. XXXVI. bl. 936. — Bulletin de la Société d'Agriculture de Paris. 1851. VI, bl. 461 en 469. 1852. VII, bl. 403. 1853. VIII, bl. 95. — *Figuier*, L'année scientifique. III. 2e partie. 15. V. 214. VI. 242, 247. *Figuier*, De wonderen der wetenschap. 's Grav., 1872. IV. bl. 205—231. — Journal d'Agriculture. 1851, bl 277—288. 1852, bl. 53—61. 1864. Juillet, 1866 Mars. — Mémoires de la Société Centrale d'Agriculture. 1840. XLVIII, bl. 171. — Annales de la Société des Vosges. 1849, bl. 235. Bull. d. l. Soc. Zool. d'Acclim. 1856, 1860—1865. — Transactions of the Royal Society of Edinburgh. 1810. XIV, bl. 547.

II. VISSCHERIJEN.

[Pêches.]

a. Algemeene werken.

[*Généralités.*]

1. Zeevisscherij. — Hand- en Woordenboeken. — Verslagen.

[*Pêches maritimes. — Manuels. — Dictionnaires. — Rapports.*]

2968. **Alvenstodj, (S. M.)** Das vollständigste und neueste Fischbuch.
Zie: Afd. *b* No. 216.

2969. Annuaire de l'économie politique et de la statistique par M.M. *Guillaumin, Joseph Garnier, M. Block*, e. a. Paris, Guillaumin & Cie. 1844—1870. 27 dln. 12o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Pêche de la Baleine et du Hareng en France en 1864, Ann. 1866. blz. 62, en 1865, Ann. 1867. bl. 66. — Pêche de la Baleine dans les îles Sandwich de 1852 à 1862, Ann. 1865. blz. 468.

Harengs en Hollande (1852—1857) Ann. 1860. blz. 415. Pêche du Hareng de 1820 à 1862 et exportations de 1851 à 1862. (Hollande) Ann. 1866. bl. 370.

Pêche côtière en France en 1864. Ann. 1866. blz. 182; en 1865. Ann. 1867. blz. 70. Pêcheries françaises de la morue, de la baleine, du hareng. Ann. 1855. blz. 29. Ann. 1861. bl. 55. Tableau des armements et des exportations de morues, de 1848 à 1853. Ann. 1855. bl. 45. Encouragements promis aux pêcheurs français en 1860. Ann. 1862, bl. 58.

Pêcheries anglaises en 1857. Ann. 59. blz. 422. Produit des pêcheries angl. Ann. 1844. blz. 249. Pêches de l'Espagne en 1860. Ann. 1863. bl. 343. Tonnage depuis 1789 des pêches des Etats-Unis. Ann. 1860. bl. 320. — Pêche de la baleine aux Etats-Unis en 1859 (et depuis 1850). Ann. 1861. bl. 305.

Pêcheries du Portugal en 1861. Ann. 1866. bl. 377. Pêches suédoises du Phoque en 1859. Ann. 1861. blz. 446.

2970. **Aube, (F.)** L'Ile d'Arguin et les pêcheries de la coté occidentale d'Afrique.

Zie: Revue maritime et colon. 1872, bl. 470.

2971. **Bathurst, (Charles)** Notes on nets. or the quincux practically considered, to which are added miscellanea memoranda. London, J. van Voorst, 1837. 12o.

2972. Belgie. Annuaire statistique et historique Belge par *Aug. Scheler*. Bruxelles et Leipzic, Aug. Schnée. 1853—1866. 12 dln. 12o.

Elke jaargang bevat eene korte statistiek van de Belgische visscherij.

2973. —— **Bardin, (A.)** La pêche à Blankenberghe.

Uittreksel uit het werkje getiteld: Blankenberghe. Bruges, 1866. 12o.

2974. —— **Blanckart, (A.)** e. a. Mémoire présenté au roi sur la pêche nationale. (West-Flandre). — Ostende. Imprim. de P. Scheldevaert. (1817). 4o.

2975. Belgie. **Bruyssel, (E. van)** Histoire du commerce et de la marine en Belgique. Bruxelles. A. Lacroix. 1861—65. 3 dln. gr. 8o.
K. B. 's G. — B. R. L.

Zie aldaar: Guillaume Beukels. — II, 31. Réglement sur la pêche. II. 326.— Réorganisation de la pêche nationale. III. 159. — Les expéditions des Flamands au Groenland. III. 203.

2976. — - **Hymans,** Rapport fait à la chambre des Représentants le 17 Mai 1866, au nom de la commission chargée de faire une enquête sur la situation de la pêche maritime en Belgique, suivi d'annexes. Bruxelles, Delcombes. 1866. gr. 8o.

Dit rapport komt ook voor in den „Moniteur Belge", 1866; blz. 591—637.

2977. **Berthelot, (S.)** Nouveau système de pêche. Réservoirs de dépôt. Bateaux viviers. Conservation du poisson. Accompagné d'une planche gravée. Paris, A. Bertrand. 1865. 8o.

2978. —— Etudes sur les pêches maritimes dans la Méditerranée et l'Océan. Paris, Challamel. 1868. 8o.

2979. —— De la pêche sur la côte occidentale d'Afrique et des établissements les plus utiles aux progrès de cette industrie. Paris, 1849. 8o.

Zie over deze beide werkjes: *Déhérain*, Annuaire scientifique. 1870, blz. 355—369.

2980. **Beta, (H.)** Die Bewirthschaftung des Wassers und die Ernten daraus. Mit 16 Abbildungen. Leipzig und Heidelberg, C. F. Winter. 1868. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Verkehr und Verzehr aus dem Wasser. (Visscherij in verschillende landen), blz. 17—40. — Salmoniden oder Lachsarten, (bl. 56—73). — Weiszfische oder Karpen; Weiszfische d. Meeres. (Schellfische) blz. 81—90. — Heringe; Makrelen; Hechte. blz. 90—110. — Angelfischerei. blz. 110—121. — Austern. blz. 121—151. — Muräniden oder Aalfische. bl. 151—154. Der Aalstaat in Italiën. blz. 155—161. — Crustaceën oder Krebs-Arten. blz. 161—166. — Muschel-Zucht, blz. 166—172. — Sturionen oder Störe; blz. 173—178. — Teichwirthschaft, blz. 178—192 — Bewirthschaftung der Landseen, blz. 190—196. Vergelijk ook No. 2791.

2981. —— Neue Werke und Winke für die Bewirthschaftung des Wassers. Mit 2 Abbildungen. Leipzig, C. F. Winter. 1870. gr. 8o.

Zie aldaar: Nord- und Ostsee-Fischerei; — Künstliche Austern- und Fischzucht in Amerika; — Die Volks-Auster oder Miessmuschel; — Der Deutsche Fischerei-Verein und die Hydronomie.

2982. **Blanchère, (H. de la)** La pêche et les poissons. Nouveau dictionnaire général des pêches, précédé d'une préface par *A. Duméril*. Avec illustrations dessinées et coloriées par *A. Mesnel*, d'après les photographies faites sur nature par l'auteur. Paris, Ch. Delagrave et Cie. 1867. roy. 8o.

2983. **Bogge, (E. B.)** The fishing Indians of Vancouver's Island.

Bevat tevens eene korte beschrijving van de wijze waarop zalm, haring, kabeljaauw en zelfs walvisschen gevangen worden.

Zie: Memoirs read before the anthropol. soc. London. 1870. III, bl. 260—266.
B. R. L.

2984. Bremer Handelsblatt. Bremen, G. Hunckel. 1859—1870. 12 dln. kl. fol. *B. R. L.*

Zie aldaar: 1862 Die Mäklerfreiheit im Seeversicherungsgeschäft, No. 557; 1864. Wallfischfang der Vereinigten Staaten Nord-Amerika's, No. 653; — 1865. Walfischfang und Robbenschlag mit Hülfe von unter Dampf gehenden Segelschiffe, No. 736; — 1866. Seefischfang im Groszen, No. 758; — Bildung von Fischerei-Gesellschaften, No. 778; — Der Fischfang auf Norderney, No. 776; — Der Fischerei-Ausstellung zu Bergen in Norwegen, No. 780; — Der Europäische Häringshandel, No. 782; — Fischverbrauch, No. 783; — Der Verbrauch und Versand frischer Seefische in Hamburg, No. 784; — Die Fischerei-

Ausstellung in Boulogne, No. 785; — Die Niederländische Seefischerei, No. 791; — 1867. Englische Seefischfang-Gesetzgebung, No. 812; — Der Seefischfang und die Eisenbahnen, No. 837; — Amerikanische Wallfischfang, No. 811; — 1868. Freiheit des Seefischfangs, No. 893, 894; — 1869. Thranthier-Fischerei, No. 930; — Rheinfischfangs-Gesetzgebung, No. 931; — Französischer Seefischfang, No. 945; — Erste Deutsche Fischerei-Gesellschaft, No. 950 en 1870, No. 964.

2985. **Buchoz,** (**P. J.**) Traité de la pêche ou l'art de soumettre les poissons à l'empire de l'homme, précédé de l'histoire naturelle de ces animaux. Paris. 1786. 12o.

2986. **Carbonnier,** (**N.**) Du transport des poissons. Paris, Martinet. 8o.

2987. China. **Cunningham,** (**James**) The fishing and agriculture of the Chinese.

Zie: Philos. transact. 1702, bl. 693. *K. B. 's G. — B. L. H.*

2988. **Chomel,** (**M. N.**) Algemeen huishoud-, natuur-, zedekundig en konstwoordenboek. Tweede druk, verbetert door *J. A. de Chalmot*. Leyden. Joh. le Mair. 1778. 7 dln. 4o. Met het vervolg door *J. A. de Chalmot*. 9 dln. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H.*

Zie aldaar: Haaring en Haaringvangst. II, blz. 976—982, Vervolg, IV, blz. 2752. Kabeljaauw en kabeljaauwvisscherij. III, 1383—1390. Vischvangst. VII, blz. 3886—3893. Met platen. Walvisschen en walvischvangst. VII, blz. 4055—4067.

2989. **Clavé,** (**J.**) La pêche et la pisciculture à l'Exposition universelle. (Paris, 1867.) *B. L. H. — R. L.*

Zie: Revue des deux mondes. 1868. (1 Janv.) blz. 122—149.

2990. **Collins,** Salt and fishery. Proposals for the advancement of the fisheries. (znd. pl.) 1862. kl. 4o.

Coquelin. Zie: Dictionnaire de l'Economie politique. No. 2997.

2991. **Coste,** (**J. J. M.**) Voyage d'exploration sur le littoral de la France et d'Italie. Seconde édition, suivie de nouveaux documents sur les pêches fluviales et marines, publiés par ordre de l'Empereur. Avec planches. Paris, Imprimerie Impériale. 1861. 4o.

2992. **Coste,** (**P.**) De la liberté des mers au point de vue de l'industrie des pêches.

Zie: Compt. rend. Acad. sc. Paris. 1862. LIV. bl. 805—809.

2993. Cyclopaedia. (The English) A new dictionary of universal knowledge. Conducted by *Ch. Knight*. London, Bradbury and Evans. 1854—1862. 22 dln. 4o. Vergelijk No. 61. *B. R. L.*

Zie aldaar: Afd. Arts and sciences. IV. Col. 93: Fisheries.

2994. **Dempster,** (**Henry**) The deck-welled Fishing-boat, and fisheries and fishmarket reform; being dialogues on these important subjects. With full information on the Oyster question. London. Simpkin, Marshall et Co. 1868. 8o.

2995. Dictionnaire théorique et pratique de chasse et de pêche (par *Delisle de Sales*) Paris, 1769. 2 dln. 12o.

2996. —— de toutes les espèces de pêches, contenant les amusements divers de la pêche, où l'on enseigne la manière de prendre toutes sortes de poissons, avec les ruses innocentes qu'on emploie pour les soumettre à la volonté entière des véritables amateurs: d'après *Ovide*, *Jove*, *Salvian*, *Aldrovande*, *Willughby*, *Linné*, *Buchoz* e. a. Suivi d'un vocabulaire de pêche par *Duhamel du Monceau*, et accompagné d'un atlas de 132 planches gravées. Paris, Berton. 1775. 2 dln. 4o.

Vergelijk No. 3011.

2997. —— de l'Economie politique, contenant, l'exposition des principes de la science, l'opinion des écrivains qui ont le plus contribué à sa fondation

et à ses progrès, la bibliographie générale de l'économie politique, avec des notices biographiques etc. Par une société d'économistes, publié sous la direction de MM. *Ch. Coquelin* et *Guillaumin*. Paris, Guillaumin. 1851—53. 2 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Pêches et pêcheries: pêche fluviale; — pêche maritime; — pêche du hareng; — pêche de la sardine; — pêche de la morue; — pêche de la baleine, des cachelots et des phoques. II, bl. 377—385.

2998. **Duhamel du Monceau (H. L.)** et **L. H. de Lamarre,** Traité général des pêches maritimes, des rivières et des étangs, et histoire des poissons qu'elles fournissent, tant pour la substance de l'homme, que pour plusieurs autres usages qui ont rapport aux arts et au commerce. Paris, Saillant. 1769—1782. 4 dln. met 240 platen. folio.

Dit werk maakt een gedeelte uit van: Description des Arts et Métiers, faite ou approuvée par MM. de l'Académie des Sciences. Paris, 1761—1789. 27 dln. gr. folio.

K. B. 's G. — B. T. G. — L. H. — U. H. — B. G. R.

Eene Hoogduitsche vertaling, bewerkt door *D. G. Schreber*, verscheen te Königsberg, 1775. 3 dln. 4o. Vergelijk No. 2996.

2999. Duitschland. **Marcard, (E.)** Darstellung der Preussischen Seefischerei und ihre jetzige Lage. Berlin, Wiegandt und Hempel. 1870. 8o.

3000. —— Nationale Vorrechte in der Seefischerei.
Zie: Bremer Handelsblatt. 1868. No. 874. *B. R. D.*

3001. —— Ueber den heutigen Zustand der Fischerei in einigen Gegenden Deutschlands. Mainz, Kupferberg. 1788. gr. 8o.

3002. —— **Christoffel,** Die Ostseefischerei am Strande von Pommern und Westpreussen, mit Bezug auf ihre Wichtigkeit in gewerbl. Hinsicht. Cöslin, Hendesz. 1829. 8o.

3003. —— Fischerboote (Die neuen) der Norddeutschen Seefischerei-Gesellschaft. (Met eene afbeelding.)
Zie: Illustr. Zeitung. Leipzig, 1868. No. 1255, blz. 39—41.

3004. —— **Guibaud,** Les pêcheries Allemandes.
Zie: Revue marit. et colon. Paris, 1872. Deutsche Monatsschr. 1872.

3005. —— **Hamm, (Wilh.)** Die deutsche Seefischerei.
Zie: Unsere Zeit. Deutsche Revue der Gegenw. Neue Folge 1867. 1Ses. Heft. blz. 452—471. *B. R. L.*

3006. —— Die „Erste Deutsche Nordsee-Fischerei-Gesellschaft" in Bremen.
Zie: Magaz. für die Literatur des Auslandes. 1866. No. 44. blz. 626.

3007. —— Memorie van de Vereeniging der Duitsche (Zee) visscherijen aan den Rijkskanselier, over het verval dier visscherijen en de middelen die tot verbetering wenschelijk zijn.
Zie: Nieuwe Rotterd. Courant. 22 Julij 1871, No. 201, waarin een uittreksel van genoemde memorie voorkomt.

3008. —— **Perrot, (F.)** Die Deutsche Seefischerei.
Zie: Deutsche Monatschr. für Handel und Schiffahrt. 1872. 1, blz. 120—157.

3009. —— **Sturz, (J. J.)** Der Fischfang auf hoher See und rationell betriebener Küstenfischfang als eine der Hauptnahrungs-Zweige des deutschen Volkes und Grundbedingung einer deutsche Flotte. Berlin, Kastner und Co. 1862. gr. 8o.

3010. Encyclopédie ou dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des mètiers, par une société de gens de lettres, mis en ordre et publié par M.M. *Diderot* et *d'Alembert*. Paris, Briasson e. a. 1751—1772. 17 dln. tekst, 12 dln. platen en 2 dln. register. folio.

Supplément à l'Encyclopédie. Amsterdam, (Paris) 1776—77. 4 dln. tekst en 1 dl. platen. folio. *K. B. 's G. — B. L. H.*

Zie aldaar: Baleine et pêche de la baleine. II, blz. 32—36, 870. Supplém. I, blz. 761—762; II, 91. — Hareng et pêche du hareng. II, 445; VIII, 45—48; X, 155; XI, 662; XIV, 91, 899. — l'Art de la pêche. VI, 15, 651; XII, 222—225; Supplém. II, 228, 882. — Saumon. XIV, 219, 715—716 — Poisson-boeuf. XII, 889. — Poissons de mer. XII, 890. — La Carpe. II, 694—697, etc.

3011. Encyclopédie méthodique, ou par ordre de matières, par une Société de gens de lettres. Paris, Panckoucke. 1782—92 et Paris, Agasse. 1792—1832. (102 Afl. of 337 stukken, uitmakende 166½ dln. tekst en 51 stukken met 6439 platen.) 4o. *K. B. 's G. — B. T. G. — L. H. — U. H.*

Zie aldaar: 28e. Afl: Histoire naturelle des poissons. (met 102 pl.)
33e Afl.: Histoire naturelle des Cétacés. Met platen.
55e en 59e Afl.: Dictionnaire des pêches. Met platen.

3012. **Fernandez, (Ces.)** Estudios sobre la pesca con el arte denominado parejas del Bou; y reglamento para su regimen. Madrid, 1866. 8o.

3013. Forst-, Fisch- und Jagd-Lexikon in welchem alle dahin gehörige Kunstwörter erklärt werden. Stuttg., 1772—75. 4 dln. gr. 8o.

3014. Frankrijk. **Audiganne, (A.)** La morale dans les campagnes. Paris, Didier & Cie. 1870. kl. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Les pêcheurs des côtes. — La pêche, ses moyens, son organisation, ses profits. — Causes de détresse et améliorations possibles. — Conditions du progrès, etc. bl. 187—237.

3015. —— **Grand d'Aussy, (Le)** Histoire de la vie privée des français. Paris, Imprim. de Ph. D. Pierres. 1782. 3 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Pêche de la baleine. II, bl. 68—77; — Pêche ancienne des mulets. II, bl. 77—79; — Pêche du hareng; — Dîme du poisson; — Salaison du hareng; — Maquereau. II, bl. 79—103; — Pêche de la morue; — Parcs pour le poisson; — Bourdigues; — Pêche du Thon; — Madrague; — Pêche inventée par les Saintougeois; — Autre par les habitants de S. Valéri; — Anchois; — Sardines; — Veau marin; — Esturgeon; — Saumon; — Dorades; — Merlan; — Turbot. II, bl. 117—132; — Manière d'apprêter les poissons. II, bl. 232.

3016. —— Etude sur la pêche en France. Paris, Challamel. 1864. 8o.

Extrait de la Revue maritime et coloniale.

3017. —— **Hautefeuille, (L. B.)** Les pêches maritimes en France. Leur état actuel. Moyens de les rétablir et de les développer. Paris, Franck. 1868. gr. 8o.

Extrait du „Monde Commercial."

3018. —— **Lemoyne,** Idées préliminaires et prospectus d'un ouvrage sur les pêches maritimes de France. Paris, Imprim. royale. 1777. 8o.

3019. —— **Monteil, (A. A.)** Histoire des Français des divers états, ou histoire de France au cinq derniers siècles. Quatrième édition, augmentée d'une notice historique par M. *J. Janin* et d'une table analytique par M. *Bruguière*. Paris, V. Lecou. 1863. 5 dln. kl. 8o. *K. B. 's G.*

Zie aldaar: Poissons de mer. III, bl. 39, 40. — Prix courants. III, 415, 416. V, 146. Pêche, pêcheurs, instruments, règlements. III, bl. 35, 36. Juridiction. III, 36, 37. Pêcheurs de rivières. III, 35, 36. Pêcheurs d'étangs. III, 37, 38. Pêcheurs de mer. III, 39, 40. V, 375. Pêche des sardines, du hareng, de la morue, de la baleine. V, 372—376.

3020. —— **Noël de la Morinière, (S. B. J.)** Statistique du département de la Seine Inférieure. Rouen, 1803. 8o.

Zie, Ch. IX: Histoire des pêches.

3021. —— **Nougaret, (J.)** Prospectus pour l'établissement d'une société coopérative des grandes pêches de mer. Accompagné d'une carte de la mer du Nord, indiquant les migrations de divers poissons, etc. Paris, 187(?).

3022. Frankrijk. Statistique des pêches maritimes. 1866—1870. Paris, Imprimerie P. Dupont. 1868. 8°.

Extrait de la Revue maritime et coloniale.

3023. —— **Tiphaigne,** Essai sur l'histoire oeconomique des mers occidentales de France. Paris, Bauche. 1760. 8°.

3024. Handelsmagazijn, (Nederlandsch) of algemeen zamenvattend woordenboek voor handel en nijverheid. Bevattende eene juiste en omstandige beschrijving van den wereldhandel. Amsterdam, Gebr. Diederichs. 1843. roy. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Bakeljaauw, bl. 134—135, 865. — Haringvisscherij, Haringhandel, enz. bl. 490—494. — Vischbouillon, bl. 1253—1254. — Visscherij, bl. 1255—1256. — Walvisch en Walvischvangst, bl. 1273—1283. — Zalm, Zalmvisscherij, bl. 1376—1377.

3025. **Heins, (W.)** Praktische handleiding voor het visscheu.

10 verschillende stukjes in het Deensch. Kjöbenhavn, 1858.

3026. —— Eenige opmerkingen over het behandelen en uitzetten der netten. Naar het Deensch door *T. C. Winkler*. Met houtgrav. Leyden, A. W. Sijthoff. 1860. kl. 8°. *B. R. D.*

3027. **Hogan (J. Sheridan)** and **Alex. Morris,** Canada and her resources. Second edition, with maps. London, Sampson Low. 1856. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fisheries, bl. 38, 46.

3028. **Jokisch, (K. G. E.)** Handbuch der Fischerei. Mit 1 Kupf. Zwickau, Schumann. 1802—1804. 2 dlu. gr. 8°.

3029. **Karr, (Alph.)** La pêche en eau douce et en eau salée; suivie d'un Dictionnaire du pêcheur. Paris, Michel Lévy frères. 1860. 12°.

3030. **Knight's (Ch.)** English Cyclopaedia. A new dictionary of universal knowledge. London, 1860. 23 dlu. 4°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Afd. Arts and Sciences. IV, bl. 93—97, het artikel: Fisheries.

3031. **Krünitz, (J. G.)** Oekonomisch-technolog. Encyklopädie, oder allgemeines System der Staats-, Stadt- Haus- und Landwirthschaft in alphabet. Ordnung. Berlin, Pauli. 1773—1819. 127 dln. 8°. Met kopergravuren. *K. B. 's G. — B. L. H.*

Zie aldaar: Fischfang. XIII, bl. 547—707. Met 14 platen.

3032. **Landelle, (G. de la)** Le tableau de la mer. Paris. L. Hachette & Cie. 1865—66. 3 dln. kl. 8°.

Zie aldaar, III: Moeurs maritimes; Pêches et pêcheurs; pêches riveraines; Pêche des huitres; Les perles; Madragues et pêcheries; Pêche sous la glace; Petite pêche; Poissons voyageurs; Les harengs et leur roi; Les mystères de la sardine; Grandes pêches, Pêche de la baleine; Modes différents de pêcher la baleine; Phoques et morses; Le requin etc.; Le corail et sa pêche; Pêche de la morue; Pêche à Terre-Neuve, au Doggersbank et en Islande, etc. etc.

3033. **Laurent, (Ph.)** Histoire des pêches fluviales et marines d'après J. Cloquet. Paris, 1833. 18°.

3034. **Légal, (J.)** Recueil d'écrits publiés dans le journal *la Vigie de Dieppe*, traitant des sujets dont suit l'indication:

1°. Enquête sur la pêche du hareng (tendant à modifier la législation). Mémoire adressé en Décembre 1850, à M. le Ministre de la Marine, et lettre sur la même question adressée au rédacteur de la *Vigie*.
2°. Des bouffisseries à Dieppe. — Novembre 1859.
3°. Fécamp, son port et ses pêches. — Janvier. 1862.
4°. Lettre sur la convention de 1860 qui a réduit à 10 francs le droit d'entrée des produits de la pêche britannique. — Juin 1862.
5°. Etude sur cette question: „Le tannage des filets avec des sels de cuivre peut-il rendre insalubre le poisson pêché." — Septembre 1862.

6°. De l'Inscription maritime. — Septembre 1862.
7°. Législation de 1852. Du minimum d'équipage. — Novembre 1862.
8°. Du traité de commerce et de la pêche du hareng. — Novembre 1862. — Réponse à un article de M. *Paul Merruau*, inséré dans le Constitutionnel. — Décembre 1862.
9°. Les Pupilles de la Marine. — Décembre 1862.
10°. Les salaisons en ateliers. — Novembre 1863.
11°. Le même sujet. — Mars 1866. — A propos de la création d'une Commission chargée d'étudier s'il y avait lieu de maintenir ou d'abroger l'ordonnance du 14 Août 1816.
12°. M. *Methwen*, le saleur de Leith, article traduit du *John O'Groat Journal*, publié à Wick. — Juin 1866.
13°. Notice sur l'atelier-école pour la fabrication des filets de pêche créé à Dieppe en 1859.

3035. **Lord, (W. B.)** Sea fish and how to catch them. London, Bradbury. 1862. 8°.

3036. **M'Culloch, (J. R.)** A dictionary practical, theoretical, and historical of commerce and commercial navigation. New edition, revised and corrected throughout, edited by *Hugh G. Reid*. London, Longmans. 1869. gr. 8°. (1558 bladz.) Met kaarten. *B. R. L.*

Zie aldaar: Cod; Cod-fishery; Cod liver oil, blz. 320—325. — Fish, bl. 612—613. — Herrings and Herring-fishery, bl. 697—701. — Oysters and Oyster-fisheries, bl. 987—988. — Pilchards and Pilchards-fisheries, bl. 1067—1068. — Salmon, bl. 1198—1200. — Whale, Whale-fishery; Northern, Southern, American, French Whale-fishery, bl. 1520—1525.

3037. **Macgregor, (John)** The progress of America from the discovery by Columbus to the year 1846. London, Whitaker. 1847. 2 dln. roy. 8°.

Zie aldaar: Fisheries of British America. II, bl. 545—571. — Fisheries of the United States. II, bl. 571—582. — Whalefishery of the United States. II, bl. 514—612. *B. R. L.*

3038. **Macpherson, (David)** Annals of commerce, manufactures, fisheries, and navigation, with brief notices of the arts and sciences connected with them. With a general chronological (and alphabetical) index. London, Nichols and Son. 1805. 4 dln. 4°. *B. L. H. — R. L.*

Dit werk bevat vele en belangrijke mededeelingen betreffende de visscherijen. Men raadplege het uitvoerige register op de woorden: Fishery, Herring-fishery, Iceland, New-England, Newfoundland, Salmon-fishery, South-Sea-Company, Whale-fishery.

3039. Magazine. (The nautical) A journal on subjects connected with maritime affairs. London. 1832—1870. 39 dln. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Whales. I, bl. 271, 601. — New method proposed to killing them. II, bl. 741. — Their disappearance from the former fishing grounds. bl. 702. — Whale trade of America. III, bl. 52. — Prussic acid employed for killing whales. bl. 48. — Natural history of whales by Mr. Wallis. bl. 117. — Whalers (missing). V, bl. 53, 56, 116, 179, 241. — Northern whale fishery. VI, bl. 50, 197, 208, 472, 496. — Remarks on whales near Bermuda. VIII, bl. 593. — Whaling-ground of Scychelles, bl. 446. — Whale-fishery of Davis strait. IX, bl. 98. X, bl. 591, 738. — Ground good for whaling. XI, bl. 538. — Drift of whales XII, bl. 246. — Australian whaling grounds. bl. 290. — Whale-bay. West-Africa. XIII, 309, 369. — Southern whale fishery, bl. 459. — Whalers on the African Coast, bl. 138. — Story of one whaler. XIV, bl. 475. — Whaling expedition. bl. 135. — American whalers. XV, bl. 325. — Whalers in the Pacific. XVI, bl. 127, 234. — Destruction of whales XVIII, bl. 608. — Whaling enterprise. bl. 694. — Whaling on the coast of Japan. bl. 677. — Whale-fisheries where found. XX, bl. 171, 333, 443, 496. — Whalers in Bering-strait. bl. 151. — American whalers. XXI, bl. 388. — Whale fishery of Nantucket. XXII, bl. 181. — At Tristan da Cunha. XXV, bl. 410. — The

ballad of the whale. XXVII, bl. 606.— The whale of California. bl. 584.—The Right whale, place of breeding etc. bl. 602.—Whale oil made in the South-Pacific. bl. 600.— Whaling grounds of the Ocean. bl. 599. — Californian whalers. XXIX, bl. 451, 524. — Changes in whale-fishery. XXX, bl. 555. — Whalers accidents. bl. 248, 249, 254. — Decrease of the whalingfleet. bl. 654. — Tasmanian Whale-fishing. XXXII, bl. 81. — The International maritime Exhibition of Havre. XXXVII, bl. 418. — Herring. Irish herring fishery. VI, bl. 346. — Herring fishery. XXXII, bl. 79. — Fishing bank in little Minch XXXVI, bl. 122. — Safety fishingboat. XXXVI, bl. 249. — Fish culture at Hâvre. XXXVII, bl. 421. — Value of one whale. Report of one whaler. XXXVII, bl. 231, 232. — A visit to the fishing grounds of Labrador. XXXVIII, bl. 113, 226, 296.— Iceland codfishing. XXXVIII, bl. 674. — Whaling season at Trinidad. XXXVIII, bl. 370. — Iceland whalefishery. XXXVIII, bl. 681. — A glance at Newfoundland and its fisheries. XXXIX, bl. 586. — Good news from the whale-fishery. XXXIX, bl. 559.

3040. **(Manget de Saint Marc),** Dissertation sur la pêche, sur la population et l'âge des poissons. (znd. pl. en jaar.) 12°.

3041. **Mann, (L'Abbé)** Histoire naturelle de la mer du Nord et de la pêche qui s'y fait. 4°. *K. B. 's G.*

Zie: Mémoires de l'Académie de Bruxelles. 1777.

3042. Manuel du pêcheur. Paris. 1826. kl. 8°.

3043. **Martin. (Montgommery)** Zie over de visscherij in Britsch-Indië en de Britsche Koloniën in de verschillende werelddeelen: No. 1607 en 1608.

3044. **Mascall, (Leonard)** A booke of Fishing with hooke and line and all other instruments thereunto belonging; also of sundrie engines and traps to take Polcats, Buzzards, etc. With very curious woodcuts. London. Printed by John Wolfe. 1590.

Van dit werkje bestaan ook uitgaven van 1596, 1660 en 1696.

3045. Mercurius. (Hollantse) Historiesch wys vervatende het voornaemste in Christenryck A°. 1650 (tot 1690) voorgevallen. Tot Haerlem, By Pieter Casteleyn. 1651—1691. 41 dln. Met platen en portretten. 4°. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar;

1652. Avontuyr van twee Visboten. (Gevecht tusschen een Vlielander en een Engelschman) bl. 85

1653. Engelse nemen 54 Visboten van Siriczee, bl. 57.

1654. Groenlants-vaerders komen in (en afloop van den vangst), bl. 122.

1656. Moscovische en Groenlantse Schepen (Ongelukkige vangst), bl. 97.

1661. Engelse willen de Haring-vangst troubleren (en voorstel daartoe aan het Parlement), bl. 9, 10.

1665. (Engelschen en Nederlanders) presenteren de Vryheydt van weder zijts Vissers, bl. 143.

1667. Denemarcken. Ongeluck harer IJslantsche schepen, bl. 152.

1669. Walvis-vangst gelukkig, bl. 120.

1671. De Fransen willen eene „Compagnie van Haringvangst" opstellen en verzet daartegen, bl. 7.

1677. Visserye by Vranckryck vrygestelt, bl. 230. Ook bij dezen Staet, bl. 231. Gevioleert by de Fransen in Groenlandt, met 't geen daaraen dependeert, bl. 231.

3046. Mercurius. (Europische) behelzende al het voornaamste 't geen, zoo omtrent de zaaken van Staat als oorlog, in alle de Koningrijken en landen van Europa, en ook zelfs in verscheidene gewesten van d'andere deelen der wereld is voorgevallen. Beschreven door E. V. Van 1690—1754. Met platen en kaarten. Amsterdam, Leyden en 's Gravenhage. 1690—1754. 64 dln. 4°.

Zie aldaar: (*a* is eerste, *b* is tweede halfjaar). *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*
1703. Noord-Hollandsche Haringbuisen vernield. *b*, bl. 107.

1720. Maatschappij der Visscherijen in Engeland. *a*, bl. 211. Leverd Request aan den Koning in. *a*, bl. 279.

1724. Groenlandse Visscherij in Engeland opgeregt. *b*, bl. 32.

1739. Verlies van de Engelsche Zuidzee-Compagnie in de Walvischvangst. *b*, bl. 153.

1740. Walvisschen op de Kust van Biscajen gevangen. *a*, bl. 142.

1741. Zeemogendheden maken eene gemene zaak van de IJslandsche Visscherye. *a*, bl. 313.

Waarschouwing wegens twee in 't ijs bezette Groenlandsche schepen. *b*, bl. 296.

1743. Zweedsche ordonnantie om Haring en Zontevisch in dat Rijk te mogen invoeren.

1749. Walvischvisscherij te Flensburg aangelegt. *b*, bl. 174.

1750. Reglement der Compagnie tot de Haringvisscherij in Engeland. *a*, bl. 272—280.

Hollandsche visschers in Engelsche dienst gelokt. *a*, bl. 288.

Getal der Haringbuizen en Versjagers. *a*, bl. 303.

Walvis-vangst door d'Engelschen geresolveert. *a*, bl. 284.

Britsche Haringvisscherij hoedanig gestelt. *b*, bl. 138.

De Hamburgers verkiezen de Hollandsche boven de Engelsche Haring. *b*, bl. 251.

1751. Haringvisscherij in Engeland voordeelig. *a*, bl. 88, 160, 186. Met ijver voortgezet. *b*, bl. 24, 156.

Beschrijving van de Straat Davids en Deensch regt daarop. *b*, bl. 153.

1752. Staat van de Haringvangst. *a*, bl. 62.

Walvischvangst begroot. *a*, bl. 62.

Schepen geëmploieerd tot de Haringvangst *b*, bl. 54.

Haringvisscherij der Franschen door de Engelschen benadeeld. Voorregt der Hollanders om op de Engelsche kust te mogen visschen. *b*, bl. 182.

Vischvangst in Zweeden aangemoedigd. *b*, bl. 17.

1753. Memorie aan 't Engelsche Hof wegens drie Groenlandsche schepen (in het ijs bezet) en 's Konings ordonnantie. *a*, bl. 189. *b*, bl. 79.

Haringvisscherij in Engeland sterk voortgezet. *a*, bl. 78. *b*, bl. 70.

Visscherij te IJsland bevoordeeld. *b*, bl. 13.

Zeekalven-vangst in Schotland. *b*, bl. 70.

1754. Britsche Haringvisscherij heeft een slechten uitslag. *a*, bl. 62.

Staat van de Walvischvangst in Groenland en in de Straat Davids:

1730. *b* bl. 202—221.
1731. *b* " 130—148.
1732. *b* " 196.
1733. *b* " 247.
1734. *b* " 201.
1735. *b* " 194—213.
1736. *b* " 154—173.
1737. *b* " 272—273.
1738. *b* " 251.
1739. *b* " 258.
1742. *b* " 250, 251.
1743. *b* bl. 226.
1744. *b* " 301.
1745. *b* " 291.
1746. *b* " 312.
1747. *b* " 309, 310.
1748. *b* " 286.
1749. *b* " 287.
1750. *b* " 309, 310.
1751. *a* " 188, 265.
1753. *b* " 304.
1754. *a* " 259.

3047. **Meunier, (Victor)** Les grandes pêches. Ouvrage illustré de 85 vignettes par *E. Riou* et *A. Mesnel*. Paris, L. Hachette et Cie. 1868. kl. 8o.

3048. **Millet,** Rapport sur les mesures relatives à la conservation et à la police de la pêche. 1865. 8o.

Overgedrukt uit: Bulletin de la soc. d'acclimatation.

3049. **Müller, (W. J.)** Die Africanische auf der Guineischen Gold-cust gelegene Landschaft Fetu. Nürnberg, 1675. 8o. Met platen.

Zie aldaar: Von Fischereijen. bl. 219—240.

3050. **Nieuwenhuis,** Woordenboek van kunsten en wetenschappen. Herzien, omgewerkt en vermeerderd. Leyden, A. W. Sijthoff. 1853—1866. 10 dln. 4o.

Zie aldaar: Haring en Haringvisscherij, IV, bl. 228—29. *K.B.'s G.—B.R.L.* Groenlands-Vaarders, IV. — Walvischvangst, X, bl. 278—79.

3051. **Noël de la Morinière, (S.B.J.)** Histoire générale des pêches anciennes et modernes dans les mers et les fleuves des deux continents. Paris, Imprimerie Impériale. 1815. 1e dl. 4o. (Niet verder verschenen.)

3052. Noordkaap. **Acerbi,** Voyage au Cap Nord. Paris, 1804. 3 dln. gr. 8o. Met atlas in 4o.

Zie aldaar: Visscherij in Lapland. I, bl. 259. II, bl. 7, 152—165.

3053. Noordsche Visscherij. **Aarflot, (Siv.)** Naturlige Aarsager til Fiskeriernes Til-og Fragang ved de Nordenfselke Kyster. Kjöbenhavn, 1804.

Zie: Handels og Industrie-Tidenden. No. 49, 50, 51, 52 og 53.
(Over den achteruitgang der visscherij op de Nordfeldsche kust.)

3054. —— **Baars, (Herm.)** La pêche dans la mer du Nord.

Zie: „l'Autorité de Dunkerque" van 6, 8, 10, 13, 15, 17 en 20 Mei 1862.

3055. —— —— Les pêches de la Norvège. Boulogne-sur-mer, Impr. de Ch. Aigre. 1866. kl. 8o.

3056. —— **Boeck, (Thorvald)** Oversigt over Litteratur, Love, Forordninger, Rescripter m. m. vedrörende de Norske Fiskerier. Efter Foranstaltning af Centralcommitteen for Norges Deltagelse i Fiskeri-udstillingen i Boulogne-sur-mer 1866. Christiania, H. Tönsberg, 1866. gr. 8o. (27, LI en 3 blz.)

(Overzigt van de Litteratuur, Wetten en Verordeningen betreffende de Noordsche visscherijen).

3057. —— **Daae, (L.)** Historisk Fremstelling af de Norske Fiskerier i oldre tider. Christiania, 1867. 8o.

(Historisch overzigt van de visscherijen in Noorwegen in vroegeren tijd.)

3058. —— **Deinboll, (P. W.)** Om behandling og Til-virkning af Saltvandsfisk. En Veiledning for den fiskende Almue. Udgivet ifölge Kgl. Befaling og efter Foranstaltning af den Kgl. norske Regjering Finants-, Handels- og Toldepartement i Christiania, 1839. 4o.

(Behandeling en bereiding van zeevisch.)

3059. —— Efterrettning om Fiskerierne paa de norske Kyster.

Zie: Handels og Industrie-Tidenden. Kjöbenhavn, 1801, bl. 6—8. 4o.
(Berigt over de visscherij op de Noordsche kusten.)

3060. —— **Fabricius, (O.)** Nöjagtig beskrivelse over Grönlændærnes Landdyr, Fugle- og fiskefanst, med dertil horende Redskaber.

Zie: Dansk. vidensk. Selsk. skriv. Kjöbenh. 1809—12. VI. 2, bl. 281.

3061. —— **Falch, (M.)** Afhandling om Fiskerierne i Norge. Særdeleshed om de söndmörske, og Fiskegrundene udenfor Landet.

Zie: Det Kgl. Danske Landhusholdnings-Selskabs Skrifter 3die Deel. Kjöbenhavn, 1790, bl. 289—344. Ook afzonderlijk uitgegeven: Kjöbenhavn, 1790.
(Verhandeling over de visscherij in Noorwegen.)

3062. —— Finmarken. Om Finmarkens Fiskerier.

Zie: Handels og Industrie Tidenden. Kjöbenhavn, 1802, bl. 154—156, 158—160.

3063. —— Fischfang der Norweger im Nordlichen Eismeere.

Zie: Globus. XX, No. 16—19.

3064. —— **Friis, (N. C.)** Afhandling om Fiskerierne i Nordlandene. Indfört i: Kjöbenhavnske Vidensk. Selskabs Skrifter 10e Bind. Kjöbenhavn, 1778. blz. 177—205. 4to.

Deze verhandeling is ook opgenomen in: Svenske i Kgl. Vetenskaps Academiens Handlingar for Aarene 1770—1772, Vol XXXI—XXXIII, onder den titel: Berättelse om Sill-Fiskeriet uti Nordlanden i Norrige, XXXI, bl. 158—168; Berättelse om Torsk-Fiskeriet i Norrige. Ibid. bl. 296—319; Berättelse om Grå-Siks-Fiskeriet i Nordlanden i Norrige, XXXII, bl. 42—48; Berättelse om Halle-Flundre och Flundre-Fiskeriet uti Nordlanden i Norrige, XXXII, bl. 247—255; Berättelse om Brygd-Fiskeriet i Nordlanden i Norrige, XXXIII.

(Verhandeling over de Noordsche visscherijen. Haringvisscherij, Kabeljaauwvisscherij, enz.)

3065. Noordsche Visscherij. **Hagerup, (E.)** Afhandling over Fiskerierne, indgiven til det Kgl. Landhuusholdnings-Selskab, 1770. Kjöbenhavn, 1771. 8o. *B. N. A. M.*

(Verhandeling over de visscherijen.)

3066. —— Handbok for Fiskare, innehållande: Tillförlitlig Underrättelse om alla vid Svenska stränderna bekanta Fisksorter och Sättet til deras fångande. Jemte Beskrifning på de Fiskredskap, som dertill användas. Stokholm, (Wirsells Förl) 1842. 12o. *B. N. A. M.*

Handboek voor visschers en beschrijving der gereedschappen.

Heins. (W.) Zie: No. 3025—3026.

3067. —— Indberetning til departementet for det Indre fra Opsijnschefer ved Lofot fiskeriet Capitain lieutenant *Olfen*, angaende forskjellige Fiskeriforholde i Nordmore og Fosen. Christiania, B. M. Bentsen. 1865. 12o. (16 blz.)

(Berigt aangaande Versch-visscherij-aangelegenheden.)

3068. —— **Leems, (Knud)** An account of the Laplanders of Finmark, their language, manners, and religion.

De oorspronkelijke uitgave verscheen in het Deensch en Latijn te Kopenhagen, 1767. Met platen. 4o. Bovengenoemde vertaling is opgenomen in: Pinkerton's collection of voyages and travels. London, 1808. I, bl. 376—490.

Zie aldaar: Of the fishery. bl. 431—446.

3069. —— **Loberg, (O. N.)** Norges Fiskerier. Udgivet af det Kongelige Selskab for Norges Vel." Christiania, B. M. Bentzen. 1864. 8o.

K. B.'s G. — B. N. A. M.

Inhold: Saltvandsfiskerierne. Sildefiskerierne: Vaarsildfiskeriet. — Sommersildfiskeriet. — Brislingfiskeriet. — Torskefiskerierne. — Forskjellige Slags Fiskerier. — Blandede Saltvands- og ferskvandsfiskerier.

Ferskvandsfiskerierne: Oretfiskerierne, Gjeddefiskeriet, Aborfiskeriet, Karudsfiskerierne, Lakefiskeriet.

(De visscherijen in Noorwegen: Zeevisscherij, haringvisscherij (voorjaars en zomer), kabeljaauwvisscherij, riviervisscherij, enz. enz.)

3070. —— **Lutze von Wurmb, (Hans)** Eine Nacht auf dem Fischfang (der Seien) am Nordcap.

Zie: Das Ausland. 1870, bl, 569—572.

3071. —— **Malmgren, (A. G.)** Nordiska Hafs-Annulater. (Aftryck ur Oefversigt af K. Vet. Akad. Förhandlinger. 1865, No. 1.) Stockholm. P. A. Nordstedt. 1865. (60 blz. met 8 platen.)

3072. —— Mémoires de M. de Falckenskiold à l'époque du ministère et du catastrophe du Comte de Struensée. Paris. 1826. 8o.

Zie aldaar: De la pêche. bl. 341—343.

3073. —— **Molberg, (C. G.)** Afhandling om Saltvands-Fiskerierne i Norge.

Zie: Det Kgl. Danske Landhuusholdnings Selskabs Skrifter. 1790. III. blz. 345—386. Ook afzonderlijk uitgegeven: Kjöbenhavn, 1790. 8o.

(Verhandeling over de Zeevisscherij in Noorwegen.)

3074. —— **Olson, (Ol.)** Um Fiski-veidar og Fiski-nettan. Kjöbenhavn, 1771. 12o.

3075. Noordsche Visscherij. Om Fiskeriet og Handelen i Norge.
Zie: Handels og Industri-Tidenden. 1801, blz. 90—92.
(Visscherij en vischhandel in Noorwegen).

3076. —— **Rist, (Joh. P.)** Plan til Ordens Oprettelse og Vedligeholdelse ved Nordlands Vinterfiskerie med et Forsög til nogle af de vigtigste Spörgsmaales Udvikling, Nordlands Vinterfiskerie betræffende. Kjöbenhavn, 1801. 8°.
(Plan betrekkelijk de Noordsche winter-visscherij.)

3077. —— **Smidth, (A. J.)** Verslag over den staat der visscherijen aan de Oostkust van Jutland, en op verschillende plaatsen van Denemarken over 1859—1863. 4 stukken. (In het Deensch.)

3078. —— —— La mer autour du Danemarck, sa qualité salifère et ses courants, spécialement à l'égard de ses poissons importants à la pêche et au commerce. Traduit du danois par *L. D. Borring*.
Zie: Annales des voyages. 1869. Janv. p. 55—75.

3079. —— **Stellwagen, (A. W.)** De Noorweegsche visscherijen in de IJszee.
Zie: Onze Tijd., Amst. 1872. No. 1—2. *B. N. A. M.*

3080. —— **Ström, (H.)** Sammenligning imellem de Norske og Svenske Fiskerier.
Zie: Dansk Museum. Kjöbenhavn, 1782. I, blz. 1—21. 8°.

3081. —— Oeconomiske Efterretninger om Bergens Stift.
Zie: Dansk Museum. I, bl. 257—291. § 6 handelt over de visscherij.

3082. —— **Thaarup, (Fred.)** Om Norges Fiskerier.
Zie: Samleren, 1792. bl. 1—47. Komt ook, eenigzins omgewerkt, voor in *Thaarup's* Udförlig Veiledning til det Danske Monarkies Statistik. Kjöbenhavn, 1813, II, bl. 123—165.

3083. —— Tiddskrift for fiskeri. Kjöbenhavn, 1867.

3084. —— Udtog af et Brev angaaende Fiskerierne og Landökonomien i Norge.
Zie: Handels- og Industrie-Tidenden. 1801, bl. 380—381, 385—386.
(Visscherijen en Landhuishoudk. in Noorwegen.)

3085. —— **Widegren, (H.)** Handlingar och Documenter rörande Sveriges Fiskerier, utgifne af fiskeri-Intendanten. Stockholm. 1865—1868. 4 dln.
(Handelingen en mededeelingen betreffende de Zweedsche visscherijen.)

3086. **Oppiani,** De venatione et de piscatione libri, cum paraphrasi graeca librorum de aucupio. Gr. et lat. curavit *Joh. Gottl. Schneider*. Argentorati, Koenig. 1776. gr. 8°. *B. L. H.*
Behalve deze uitgave, die algemeen voor de beste gehouden wordt, zijn in de Leidsche Bibliotheek ook uitgaven van 1517, 1555 en 1597 aanwezig. De eerste twee boeken behandelen de natuurlijke geschiedenis van de visschen, de drie volgende de vischvangst. Vergelijk No. 138.

3087. **Perley, (M. H.)** Report on the sea and river fisheries of New Brunswick, within the Gulf of St. Lawrence and the bay of Chaleur. Fredericton, 1850. 8°.

3088. —— Report on the fisheries of the bay of Fundy. Fredericton, 1851. 8°.

3089. **Pesson-Maisonneuve,** Manuel du pêcheur français ou traité général de toutes sortes de pêches, contenant l'histoire naturelle des poissons. Troisième édition. Paris, Roret. 1847. 18°.
De eerste druk verscheen in 1826, de tweede in 1834.

3090. **Pesson-Maisonneuve, Moriceau** et **G. Paulin,** Nouveau manuel complet du pêcheur, ou traité général de toutes les pêches d'eau douce et de mer. Avec figures. Paris, 1863. 8°.

3091. **Pinkerton, (John)** A general collection of the best and most interresting voyages and travels of the world. London, 1808—1814. 17 dln. 4°. Met kaarten en platen.

Zie aldaar: Fisheries of Nordland. I, 343; of Finmark. I, 431; 432, 445; of Nova Zembla. I, 445; of Spitsbergen. I, 610; of Iceland. I, 663; of the Dutch. I, 750; of Bergen. I, 766; of Dunkirk. I, 797; of Yarmouth. II, 34; of England. II, 154; of the Shelly Islands. II, 765; in Douglass bay. II, 786; of the isle of Man. II, 812, 817; of Scarborough. III, 12; of Whitby. III, 15; of Berwick. III, 23; of Aberdeen. III, 60, 64; of the Spey. III, 71; of Caithness. III, 89, 155; of Lochaber. III, 101; of Loch-Fire. III, 106; of Dunbarton. III, 110; of Carlisle. III, 119; of Manchester. III, 177; of Ross-spire. III, 342; of the Tumel. III, 387; of Montrose III, 427; of the Loch of Monteath. III, 571; of the isle of Lewis. III, 576; of the isle of Harries. III, 585; of Loch Moddy. III, 592; of Barray isle. III, 603; of the isle of Sky. III, 620; of the Western isles. III, 683; of the Orkney isles. III, 688; of the Shetland isles. III, 697, 795; of St. Kilda. III, 706; of the Dutch. III, 798; XIII, 213; of Waterford. III, 855, 857; of the Ban. III, 857; of Carrick-a-Rede. III, 885; of France. IV, 349; of Lipari. V, 247; of Stromboli. V, 252; of Felicuda and Alicuda. V, 257; of Locarno. V, 989; of Saxony. VI, 156; of Bremen. VI, 225; of Embden. VI, 225; of Norway. VI, 360; of Sweden. VI, 385; Pearlfishery. VIII, 255; XIV, 381, 400; Fisheries of the Tonquinese. IX, 736; of the Cochinchinese. IX, 777; of New-Holland. IX, 65; of New-Foundland. XII, 174; of New-England. XIII, 217, 223, 230, 232, 247; of St. Lawrence. XIII, 632, 772; of Guayaquil. XIV, 409; of the Coast of Tunis. XV, 583; of the lakes of Morocco. XV, 693; of Angola. XVI, 335; of Guinea. XVI, 361; of Fantyn, XVI, 363 and other parts of Africa. XVI, 368, 391, 472, 476, 510, 645, 648, 700.

Fishermen. I, 209, 433; II, 223; 687, 787; III, 212, IX, 632; 737; XII, 71, 558; XVI, 849, 833.

Modes of fishing in Lapland, Greenland, China. I, 198, 790; III, 807; VII, 254.

Fishing company of Pennsylvania. XIII, 475.

Fishing-nets; fishing-lines, fishing-instruments, fishponds. I, 436; IV, 531; XI, 736, 521. 542, 592, 683; XIII, 250, 251, 475.

Cod-fishery of France. IV, 349; of the Dutch. XIII, 213; of New-England. XIII, 215.

Herring-fishery of Yarmouth. II, 34; of the isle of Man. II, 812, 817; of Loch-Fire. III, 106; of the Scotch. III, 334; of the Western isles. III, 686; of Embden. VI, 225; of Norway. VI, 360; of Sweden. VI, 385; of the Dutch. XIII, 213.

Salmon-fishery in Finmark. I, 442; of the Tumel. III, 387; of Montrose. III, 427; of the Ban. III, 826; at Carrick-a-Rede. III, 885; Ancient laws relating to Salmon-fishery. III, 63.

Whale-fishery of Japan. VII, 624; of the Bermudas. XIII, 188; Mode of catching Whales. I, 662; VII, 705.

3092. **Poey, (F.)** Policia de la pesca.

Zie: Repert. fis. nat. de Cuba. 1867. II, bl. 37—69.

3093. **Pollen, (Fr. P. L.)** Zie: Algemeene Visscherij-Courant. No. 3119.

3094. Portugal. **Balbi, (A.)** Essai statistique sur le royaume de Portugal et d'Algarve, comparé aux autres états de l'Europe. Paris, Rey et Gravier. 1822. 2 dln. gr. 8°.

Zie aldaar: Pêches. I, bl. 170—180.

3095. —— **Botelho de Lacerdo Lobo, (Const.)** Memoria sobre a decadencia das Pescarias em Portugal.

Zie: Memorias economicas da Acad. Real das scienc. de Lisboa. IV: bl. 330 en vlgg.

3096. Portugal. **Schäfer, (H.)** Geschichte von Portugal. Gotha, F. A. Perthes. 1854. 5 dln. gr. 8°. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Fischerei. V, bl. 402—407.

3097. —— **Vogel, (Ch.)** Le Portugal et ses Colonies. Tableau politique et commercial de la Monarchie Portugaise dans son état actuel. Paris, Guillaumin. 1860. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Pêche. Ancienne importance des pêcheries portugaises; leur déclin. Pêche de la morue à Terre-Neuve; elle échoue; Grande consommation de poisson étranger; La pêche des côtes du royaume. bl. 262—266.

3098. Prigioni e morte dei Pesci, raccolti da diversi eccellenti authori, dal dottore *C. Fr. Coppini*. Roma, Cortellini. 1655. 16°.

3099. **Reguart, (Sañez)** Diccionario historico de los artes de la pesca nacional. Madrid, 1791—1795. 5 dln. 4°.

3100. **Révoil, (B. H.)** Pêche dans l'Amérique du Nord. Paris, Hachette. 1863. kl. 8°.

3101. **Rimbaud, (J. B. A.)** L'industrie des eaux salées. Dissertation critique sur la pêche, l'ichthyologie, la culture des poissons et le régime maritime. Paris, Challamel. 1868. gr. 8°.

3102. Rusland. **Baer, (C. E. von)** Materialien zu einer Geschichte des Fischfangs in Russland und den angränzenden Meeren.

Zie: Mélanges biolog. 1853. I, livr. 6. bl. 558—662. *B. B. G. R.*

3103. —— **Danilewski, (C.)** Coup d'œil sur les pêcheries en Russie. Exposé statistique et technique. Paris, 1867.

3104. —— **Köhler, (H. K. E.)** Тарихов ou recherches sur l'histoire et les antiquités des pêcheries de la Russie méridionale. Avec 1 planche gravée.

Zie: Mém. de l'acad. impér. des sc. de St. Pétersb. VIe série. Sc. Polit. 1832. I, bl. 347—490. *B. B. G. R.*

3105. **Schultz, (Herm.)** De visscherij in de Caspische Zee en in de rivieren, welke daarin uitloopen. St. Petersburg, 1861. fol.

58 (geschreven) bladzijden tekst in het Russisch met een atlas met 96 platen in Chromolithographie.

3106. —— De visscherij in de Witte- en in de IJszee en in de rivieren, welke in die zeeën uitloopen. St. Petersburg, 1863. fol.

36 (geschreven) bladzijden tekst in het Russisch, met een atlas met 33 platen in Chromolithographie.

Zie over beide werken: Catalogue de l'exposition internationale de Boulogne-sur-mer. 1866, bl. 145.

3107. —— De *Koninklyke Bibliotheek te 's Gravenhage* bezit een zeer uitvoerig werk over de visscherij in de Caspische zee, in 1860—61 te St. Petersburg verschenen, in 4 deelen tekst (in het Russisch) in 4°. Met een atlas met 86 gestecndrukte platen in folio.

Bij de platen is eene verklaring in het Fransch gevoegd.

Ter aanvulling van bovenstaande opgave, laat ik hier de beschrijving volgen van dit hoogst belangrijke werk over de visscherijen in Rusland, zooals die te vinden is in: Congrès international de statistique à la Haye. 7e Session. 1869. 3me partie (Travaux statistiques) pag. 116:

Explorations sur les pêcheries en Russie. Sept volumes publiés par le Ministère des Domaines en Russie 1860—1863, avec deux atlas des instruments et des méthodes employés pour les pêches dans les bassins de la mer Caspienne et de l'Océan glaciale.

I: Les pêches de la mer Baltique et des lacs de Tschud et de Pskaw.

II: Les pêches de la mer Caspienne. (Comptes-rendus et projets).

III: Les pêches de l'Onral.

IV: Description technique des pêches de la mer Caspienne.

V: Statistique des pêches de la mer Caspienne.

VI—VII: Description des pêches dans la mer Blanche et l'Océan glacial.

3108. **Sacy, (de)** Description des pêcheries de Commachio.

Zie: Annales maritimes. 1833.

3109. **Scherer, (H.)** Algemeene geschiedenis van den wereldhandel. Uit het Hoogduitsch vertaald door *N. S. Calisch*. Haarlem, A. C. Kruseman. 1858—1862. dl. I—II. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Vischvangst der Nederlanders. I, bl. 366. Haringvisscherij. bl. 407—408. II, bl. 376, 736. — Vischvangst in de Noordel. zeeën. II, bl. 136—141. — Visscherijen van Engeland. II, bl. 424, 469. — Visscherijen van Terre-Neuve. II, bl. 560. — Walvischvangst. II, bl. 760.

3110. **Schneider, (J. G.)** Proben von der Fischkunde der Alten.

Zie: Leipzig. Magazin. 1783, bl. 62—98.

3111. Sea fish and fisheries. *K. B. 's G. — B. L. II. — R. L.*

Zie: The Quarterly Review. 1867. April, bl. 310—334.

3112. **Smith, (Adam)** An inquiry into the nature and causes of the wealth of nations. With a life of the author, an introductory discourse, notes and dissertations by *J. R. M'Culloch*. Fourth edition. Edinburgh, A. C. Black. 1855. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Rent paid in the Shetland Isles for the facility of catching and storing fish. bl. 67. Quantity of fish brought to market, now limited. 109. The herring fisheries much benefited by the repeal of the salt laws, and duty. 552. Board of Commissioners appointed for their management in 1808. 551. Progress of fisheries as evinced by table containing abstract of herrings cured etc. from 1815—1848. 551, 52. Bounty properly withdrawn in 1830. 552. Change effected on laws regarding the herring fishery, since Dr. Smith wrote. 551. The character of British herrings stands deservedly high. 551.

3113. **Steele, (Rich.)** Account of the Fishpool, consisting of a vessel so called, lately invented and built for the importation of fish alive and in good health from parts however distant by Mr. *Joseph Gillman*, mathematician. London, 1718. 8°.

3114. **Steinbock, (E. F. von)** Die schätzbare Fischerei in allen Beziehungen. Mit schönen Kupfern. Nürnberg, 1730. 8°.

3115. **Tenorio, (José Maria)** La aviceptologia, ó Manuel completo de Caza y Pesca. Dividio en tres Tratados. Madrid, 1843. 18°.

3116. **Toussaint,** Nouveau manuel du pêcheur. Instruction sur les divers genres de pêches. Paris, Roret. 1838. 12°.

3117. Traité de toute sorte de chasse et de pêche. Amsterdam, Etienne Roger. 1714. 2 dln. 12°.

3118. **Tuckey, (J. H.)** Aardrijkskunde voor zeevaart en koophandel. Uit het Engelsch. Rotterdam, J. Immerzeel. 1819. 5 dln. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Noorweegsche handel en visscherij. bl. 269. Zweedsche haringvisscherij. I, bl. 465. Deensche visscherijen. I, bl. 497. Nederl. visscherijen. II, bl. 121. Visscherijen in Frankrijk. II, bl. 201. In Spanje en Portugal. II, bl. 276, 308. Vissehen en visscherijen in de Middellandsche zee. II, 327. De Terreneufsche banken en visscherij. IV, bl. 182. Visscherij in Amerika. IV, bl. 275. De visscherijen van Groot-Brittanje. V, bl. 325—342.

3119. Visscherij-Courant. (Algemeene) Rotterdam, Nijgh en van Ditmar. Wekelijks een blad in folio.

Dit blad verscheen vroeger als: *Weekblad van Maassluis, Maasland en Rozenburg*, onder redactie van den Heer *van der Lely*; vervolgens met medewerking van den Heer *Fr. P. L. Pollen*, die sedert April 1871 de hoofdleiding van het blad, onder eerstgenoemden titel, op zich genomen heeft. Het doel van dit blad is „om hen, die zich op de visscherij toeleggen, of die er belang in stellen, bekend te maken met hetgeen de wetenschap ons aangaande de natuurlijke historie der vissehen en der visscherijen heeft geleerd."

3120. Visscherijen. Zie de belangrijke mededeelingen, vooral betreffende eene statistiek van de visscherijen, in: Congrès international de statistique à la Haye. Compte-rendu de la septième session. La Haye, 1870. 4°. Seconde partie, pag. 339—362. Vergelijk No. 3107.

3121. Vischvangst. — Jagten op zee. — Visscherij, enz.

Zie: Het boek der Uitvindingen. Leiden, A. W. Sijthoff. 1858. III, bl. 66—125. *B. R. D.*

3122. **Vital, (J.)** Les merveilles de la mer. Histoire naturelle. — Pêches. Rouen, Mégard. 1872. 8°.

3123. Voyage d'un chasseur dans les différentes parties du monde, ou revue générale des chasses et des pêches de tous les pays. Paris, 1839. gr. 8°.

3124. **Wilcocks, (J. C.)** The Sea-fisherman, or fishing pilotage; comprising the chief methods of hooke and line fishing in the British and other seas; a glance at nets and remarks on boats and boating. Guernsey, Barbet. 1865. 8°. Met platen.

3125. **Young, (L. J. H.)** Sea-fishing as a sport: being an account of the various kinds of Sea-fish, how and where to catch them in their various seasons and localities. London, Groombridge and Sons. 1865. 8°.

3126. **Zimmermann, (W. F. A.)** Der Mensch, die Räthsel und Wunder seiner Natur, Ursprung und Urgeschichte seines Geschlechts. Met 150 Abbildungen. Berlin, G. Hempel. 1864. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fischervölker, Flussfischer, Meeresfischer, Wallfischfang, Häringsfang, Stockfischfang u. s. w. bl. 601—641.

3127. Zwaardvisschen. Iets over het vangen van Zwaardvisschen.

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 45, 46.

2. Nederlandsche Visscherijen in het algemeen.

[*Pêches Néerlandaises. — Généralités.*]

3128. Adres van zes reeders ter visscherij te Vlaardingen, Maassluis, Pernis, Zwartewaal, Middelharnis en Scheveningen, aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, in dato 22 Maart 1842, betrekkelijk de belastingen op de Hollandsche vischwaren in België. Met eene begeleidende missive. folio.

3129. **Aitzema, (L. van)** Saken van Staet en Oorlogh, in, ende omtrent de Vereenigde Nederlanden (1621—1669). 's Gravenhage, J. Veely, c. a. 1669. 6 dln. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Verbod en proclamatie betreffende de Haringvisscherij op de Engelsche kust. Ao 1636. II, bl. 306, v.v.

Placcaet van den Koningh van Engelandt, verbiedende de groote visscherij in zijne zeeën, anders als met zijn consent ende permissie. II, bl. 310, 311. Klachten over de visscherij en propositie van Engeland. II, bl. 402—408. Instructie voor den admiraal van Dorp, ter beschermingh der visscherij in zee gaande. Ao. 1636. II, bl. 409, 410. Haringvisscherij en walvischvangst geschorst; nadeel daardoor veroorzaakt. Ao 1653. III, bl. 810. Concept-bill tegen de vrije visscherij. Ao 1660. IV, bl. 618.

Octroy voor de Compagnie tot het handelen en vissen op de kusten van Nova Zembla. Ao 1614. Continuatie van het octroy. Vrieslandts accoort rakende de walvischvanghst. Accoort ende Verdragh tusschen de kamers van de gheoctroyeerde Noordsche Compagnie van Hollandt ende Zeelandt ter eenre, ende die van Vrieslandt ter andere zijde. Ao 1636. II. bl. 356—361. IV, bl. 1062.

3130. Amsterdam. **l'Espine, (de)** De Koophandel van Amsterdam en andere Nederlandsche steden. Vermeerderd door *le Long*. 10e druk. Amsterdam. 1802. 4 dln. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Haringvangst beschreven. II, 275. Lijst van de schepen daarop uitgezonden. II, 278. Aangemoedigd bij plakkaat. II, 281.

Kleine of Groenlandsche visscherij en vaart op Straat Davis. II, 282—297. Lijst der schepen tot de vaart op de Straat Davis uitgezonden. II, 308.

3131. —— De Amsterdamsche visscherij, in de boeken en registers van het Archief, medegedeeld door Dr. *P. Scheltema.*

Zie: Catalogus van visscherij-voortbrengselen, voor de tentoonstelling te Bergen. (Rotterdam) 1865, bl. 44—47. *B. R. L.*

3132. —— Verslag over den toestand van handel, scheepvaart en nijverheid te Amsterdam. Opgemaakt door de Kamer van Koophandel en Fabrieken aldaar. Gedrukt te Amsterdam, ter Stads-drukkerij. 1866—72. 8o. *B.R.L.*

In elk Verslag komt een overzigt van de visscherij voor.

3133. **Bachiene, (W. A.)** Vaderlandsche geographic of nieuwe tegenwoordige staat en hedendaagsche historie der Nederlanden. Amsterdam, Gartman e. a. 1791. 5 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: I, bl. 16—21. Visscherijen.

3134. **Baert, (J. F. B.)** De vrije zeevisscherij. (Naar aanleiding van het verslag omtrent den staat der zeevisscherijen in 1857, 1858 en 1859).

Zie: de Economist. 1860, bl. 389—402. *B. N. A. M. — R. L.*

3135. **Barueth, (J.)** Het kwijnend vaderland in sijne Visscherijen, Zeevaard, Koophandel, enz. 's Gravenh., P. F. Gosse. 1781. 8o. *K.B.'s G.*

3136. **Boer, (W. R.)** Nederland's zeevisscherijen.

Zie: Pantheon. Tijdschr. v. nutt. kennis. Tiel. 1855. bl. 201—223.

3137. **Bogaerde van ter Brugge, (A. J. L. Bar. v. d.)** Proeve over de belangrijkheid van den handel, de scheepvaart en de nijverheid van het Koningrijk der Nederlanden. 's Hage. 1845. 2 dln. 8o. *K.B.'s G.—B.L.H.—R.L.*

Zie aldaar: Haringvisscherij en walvischvangst. I, 313—327. II, 147, 148.

Hetzelfde werk in het Fransch. La Haye, 1845. 3 dln. *B. R.*

3138. **Buddingh, (D.)** Algemeene statistiek voor handel en nijverheid. Een handboek voor kooplieden, fabrikanten en staatslieden. Haarlem, A. C. Kruseman. 1846—1849. 3 dln. gr. 8o. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Over het bedrijf der visscherij en de vangst der waterdieren in het algemeen. I, bl. 357—376. 1. De walvischvangst. II. De haringvangst. III. De Kabeljaauwvangst.

Visscherijen. II, bl. 306. III, 527.

3139. —— Mededeelingen betreffende de algemeene Statistiek voor landbouw, handel en nijverheid. 1848—1857. Haarlem, A. C. Kruseman. 1851—1858. 2 dln. gr. 8o. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Walvischvangst in de Vereen. Staten. I, bl. 267. II, 360. Haringvangst. Nederland. II, bl. 49. Scheveningen. II. bl. 99. Zalmfokkerij te Perth in Schotland. II, bl. 182.

Burrough, (John) Zie No. 3145.

3140. **Buys, (J. T.)** Een nieuw leven. (Overzigt van de visscherijen in de laatste tien jaren, naar aanleiding van het niet toekennen van premiën.)

Zie: de Gids. Julij, 1867, bl. 94—123. *R. L.*

En, naar aanleiding van dit artikel: „Zonder protectie", voorkomende in de Arnhemsche Courant van 20, 21, 23 en 24 Augustus 1867; en hier onder No. 3152.

3141. **Carleton.** Lettres, mémoires et négociations du Chev. Carleton, dans les tems de son ambassade en Hollande. (1616—1620.) La Haye, P. Gosse, 1759. 3 dln. kl. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Belangrijk voor de onderhandelingen, gevoerd tusschen de Staten-Generaal en den Koning van Engeland, over de visscherijen op de kusten van Schotland. Voornamelijk ook ten opzigte van de gevangenneming van John Browne, belast met de invordering van „de Coninclijke tol ofte acchynse" op de haringvisscherij. Zie: *Muller's* Mare clausum. Amst., 1871. bl. 106 en vlg. Vergelijk tevens: *Winwood's* Memorials of affairs of State. London, 1725. 3 dln. folio. *K. B. 's G.*

3142. **Colom, (J. A.)** Vyerige Colom. Verlichtende en Verthoonende de 17 Nederlandsche provintien. Alsmede cort Verhael van het leven en daden der Hertoghen van Brabant enz. Amsterd., J. A. Colom. (z. j.) omstr. 1630. 4°. obl. Met 51 kaarten en 120 portr. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: „Visserie" als middel van bestaan, bl. 5. Uitgebreidheid van de „Haringh, Cabeljau ende Salmvanghst", bl. 6.

3143. **Court, (P. de la)** Aanwijsing der heilsame politike gronden en maximen van de Republike van Holland en West-Vriesland. Leyden. Hakkens. 1669. 4°. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Dat Holland seer wel legt om syn voedsel uit der zee te rapen, ende door andere konsten te bekomen; en hoe grooten middel van subsistentie de visserijen ons strekken konnen. bl. 27.

Dat Holland door de visserij en negotie, en door die twee, de manufacturen ende navigatie ofte scheepvaart verkregen heeft bl. 35.

Werd gevraagd, waarom de sware oorlogslasten, niet hebben de visserij, negotie, manufacturen en reederij in schepen buiten Holland gekeerd? en antwoord daarop. bl. 47—52.

Dat men de vissers enz. gansch niet behoorde te beswaren. bl. 77.

Dat men ook eenigzints ten onregte in Holland de vrijheid van visserije en negotie besnoerd. bl. 84.

3144. Delft. **Bleyswyck Evzn., (D. van)** Beschryvinge der stadt Delft. Delft, Arn. Bon. 1667. 4°. Met 34 platen. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: Groote visseherij. (Welke steden het bewint hebben over de G. V. van Holland. bl. 5.

Groenlandsche Compagnie opgerigt en te niet geraakt. bl. 619.

3145. Dutch, (The) Drawn to the life. London. 1664. 12°.

Van welk belang dit curieuse pamphletje voor de geschiedenis onzer visscherijen is, blijkt uit het uitvoerig overzigt, dat de Heer S. Muller, in zijn: Mare clausum, bl. 388—394, daarvan geeft. Wij maken daardoor tevens kennis met een groot gedeelte van den inhoud van een niet minder belangrijk werkje, getiteld: *Jo. Borough*, Imperium maris Britannici. Lond., 1686 (1636?), een boekje dat in: „The Dutch Drawn to the life" uitvoerig besproken wordt, maar door den Heer Muller te vergeefs werd gezocht. Zie ook over „The Dutch" Dr. R. Fruin, in: Volks-almanak tot N. v. 't A. 1861. bl. 75.

3146. **Ende, (W. P. van den)** De belangrijkheid der visscherijen voor de Nederlanden. Arnhem, Is. An. Nijhoff en Zoon. 1851. 8°.
B. L. H. — U. H. — R. D.

3147. —— Nog eene bijdrage tot de belangrijkheid der visscherijen. Arnhem, Is. An. Nijhoff en Zn. 1851. 8°. *B. L. H. — U. H. — R. D.*

—— Vergelijk No. 2220.

3148. **Fruin, (R.)** Tien jaren van den tachtigjarigen oorlog. 1588—1598. Amsterdam, J. H. Gebhard en Cie. 1861. gr. 8°.

Zie aldaar: bl. 213, 214, 237. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

3149. 's Gravenhage. **Riemer, (J. de)** Beschrijving van 's Gravenhage, enz. Delft, R. Boitet. 1730. 3 dln. folio. Met platen. *K.B.'sG.—B.L.H.—R.L.*

Zie aldaar: Eenige bijzonderheden betrekkelijk de visscherij en vischhandel te Scheveningen. I, bl. 50—59.

3150. **Hall, (H. C. van)** Visscherijen in Friesland en Groningen in 1867. (Overzigt volgens mededeelingen van den Heer *G. J. Weyland.*)

Zie: Tijdschr. uitgeg. d. d. Maatsch. ter bevord van Nijverh. 1868. 5e en 6e St. blz. 204—210. *K. B. 's G. — B. R. L.*

3151. Harderwijk. **Schrassert, (Joh.)** Hardervicum antiquum ofte Beschryvinge der Stadt Harderwijck. Begrypende de oude ende uytterlycke Gedaante der Stadt. Als mede Haere Regering ..... mitsgaders derselver Rechten, (alsook) de Gedenckwaerdigste saecken aldaer voorgevallen. Tweede druck. Harderwyck, W. Lunterbosch. 1732. 2 dln. 1 bd. 4o.
K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

Zie aldaar: Dispuit over de Zuiderzee. Of de Zuiderzee gemein is om daarin te mogen visschen. I, bl. 21—27. Van het stapel-regt en afslag van den visch en verderen aankleven van dien. I, bl. 183. — Haringvangst. I, bl. 20. — Pekelharing, bl. 21. — Stapel van de Zeevisch, bl. 192. — Telvisch, bl. 193. — H. Levert de visch op 's Vorsten tafel, bl. 191. — Visscherie. II, bl. 90. — Sardammers aengehaelt. II, bl. 149. — Over-zeesche visschers aangehouden, bl. 160. — Netten opgehaelt, bl. 162. — Harlerwycker netten door den Schout van Dornspyck aengehaelt, bl. 165.

3152. **Hoogendijk Jr., (A.)** Eenige beschouwingen over „Een nieuw leven," geschetst door den Hoogleeraar *J. T. Buys*, betrekkelijk de Nederlandsche vischerijen. 's Gravenhage, Gebr. Belinfante. 1867. 8o. (Vergel. No. 3140.)

Zie de beoordeeling van deze „Beschouwingen" door Prof. *J. T. Buys*, in: de Gids, Februarij 1868, bl. 366—376.

3153. Jaarboeken, (Nederlandsche) inhoudende een verhael van de merkwaerdigste gebeurtenissen sedert het begin van 1747—1798. Amsterd., Houttuin. 52 dln. 121. bdn. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar:

1750. Groote Visscherij. De Staten Generael doen ten voordeele derselve eenige publicatien uitkomen, bl. 707—710. De gecommitteerden van deselve verzoeken en verkrijgen vrijdom van impost, bl. 722. — Hoeveel schepen in zee gegaan zijn, bl. 804. — Prijs van den Haring, bl. 885.

Walvischvangst. Eenige impositien voor deselve worden door de Staten van Holland verminderd, bl. 531.

1751. Ongemeen hoogen prijs van den Haring, bl. 586—589.

1752. Gr. V. De gedeputeerden tot deselve wijzen het verzoek der Katwijkeren (om haring te mogen kaken) van de hand, bl. 481.

Kleine V. Ter behoudinge van derselver schepen, de Groenlandia, Bruinvis en Vrouw Leonora, doen de Staten een publicatie, bl. 1292—1753. Alsook Zijne Britsche Majesteit, bl. 167. — Wat van deselve teregt gekomen is, bl. 1230.

1753. Twee Jagers worden met de allereerst gevangen haring naar Hamburg gezonden en het voordeel daarvan, bl. 1226.

1754. Gr. V. Ter aankweekinge van deselve belooft de Magistraet van Vlissingen eenige douceurs en voorrechten, bl. 92. — Ook voor de Walvischvangst, bl. 92. — Restitutie van den impost op de middelen van consumptie, bl. 1199. — Hoe het zout aangegeven moet worden ten dienste van de Haringvisscherij, bl. 303.

1756. Gr. V. De vrijdom van lasten voor dezelve wordt gecontinueerd, bl. 1152. — Derselver Jagers komen de Engelschen vóór te Hamburg en te Bremen, bl. 1224.

Kl. V. Welke schepen tot deselve uitgezeild en t'huis gekomen zijn, bl. 1225. — Vangst, bl. 1230. — Van haring die tot bokking gerookt wordt, bl. 1227—1228.

1759. De Schubvisch sterft buitengemeen op verscheide plaetsen in de binnenwateren, en de Magistraten van Goes en Maestricht doen er voorzieninge tegen, bl. 789—790.

Tot conservatie van de Gr. V. wordt verboden Engelschen haring te vermengen met de vangst van deze visscherij, bl. 741, 1045, 1164.

1781. Request der geïntresseerdens in de Gr. V. bl. 703. — Vlaerdingen bericht wegens het gelukkig binnenkomen van alle vischschepen, bl. 250, 897. — Buitengewoone Godsdienst-oeffening, bl. 899.

1782. Haringvisscherij, bl. 756. — Visschers zeilen onder Keizerlijke en Pruissische vlag uit, bl. 96.

1783. Haringvisscherij te Scheveningen, bl. 420, 1555, 1568. — Te Katwijk, bl. 1569. — Enkhuizen, bl. 1053. — Maasslnis, bl. 1146. - In 't algemeen, bl. 2222. — Berigt wegens het stranden van een visch wegende 8000 ponden, bl. 2123.

1784. Haring-Visscherij, bl. 1278—1500, 1611, 2013. — Visscherij, bl. 185—201. — In de straat Davids, bl. 2015—2016.

1785. Haring-Visscherij, bl. 1127, 1601. — Visscherij, bl. 179, 1427, 1661. — Walvischvangst, 1777.

1786. Haring-Visscherij, bl. 132, 218, 558, 567, 661, 1594, 1614, 1695.

1789. Verzending van Haring verboden, bl. 559 — Haringvangst, bl. 2107, 2109. — IJslandsche visscherij, bl. 478. — Straat Davidsche visscherij, bl. 2110. — Walvischvangst, bl. 761, 2109.

1794. Bericht wegens het nemen der IJslandsche Vloot (van Vlaardingen) door de Franschen, bl. 1218.

Bovendien vindt men in bijna elken jaargang een „Staat van de groote en kleine visscherij."

3154. Jaarboekje, (Staatkundig en Staathuishoudkundig) uitgegeven door de vereeniging voor de Statistiek. 1849—1872. Amsterdam, E. S. Witkamp. 24 dln. kl. 8o. *K. B. 'sG. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

3155. Jaarboek (Statistiek) voor het Koningrijk der Nederlanden. 1851—1867. I—XVe jaarg. 's Hage, Landsdrukkerij. 8o.
K. B. 'sG. — B. L. H. — B. R. — R. L.

Beide jaarboeken bevatten jaarl. overzigten van de visscherijen.

3156. **Jonge, (J. C. de)** Geschiedenis van het Nederlandsche zeewezen. 2e vermeerderde druk, uitgeg. onder toezigt van Jhr. Mr. *J. K. J. de Jonge*. Haarlem, A. C. Kruseman. 1862. 5 dln. roy. 8o. *K.B.'sG.—B.R.—R.L.*

Haringvisscherij. Haar geschil met Karel V over de uitrusting van buizen ten oorloge. I, bl. 87. — Verboden bij het uitbreken van den 2n Engelschen oorlog. I, bl. 664. — Haar bloei na het eindigen van dien krijg. II, bl. 285.

Haringvloot (De Nederlandsche) ondervindt groote afbreuk van de Duinkerksche kapers. I, bl. 227, 235. — Door Adm. Blake overvallen en deels vernield. I, bl. 422—423. — Door Fransche kapers geteisterd. (1676) I, bl. 666. — Tegen de Algerijnsche roovers beschermd. (1687) III, bl. 34. — Haar buitengewoon groot geleide in 1696. III, bl. 509. — De schrik harer reeders voor Jan Bart overdreven voorgesteld. III, bl. 501, 510. — De Noord-Hollandsche vloot door de St. Pol vernield (1703) bl. 612, 613. — Heeft veel van de Fransche kapers te lijden. (1793—1794) V, bl. 151—152.

Visscherij (De Nederlandsche) bekostigt oudtijds een gedeelte der landsvloot. I, bl. 86. — Belangrijke diensten door de Directien haar bewezen. I, bl. 257—258. — Lijdt nieuwe afbreuk van de Duinkerkers na den slag bij Duins. I, bl. 373. — Staat aan gestadige belemmering en vervolging van de zijde der Engelschen bloot. I, bl. 407, 413, 421, 422. — Verboden bij het uitbreken van den 2n Engelschen oorlog. II, bl. 2. — Maatregelen in 1674, 1676 en 1676 te harer beveiliging tegen de Duink. kapers genomen. II, bl. 656—659, 662—663. — Hare onveiligheid in 1678. II, 666, 667. — Aantal schepen van 1682—1700 tot hare bescherming gebouwd. III, bl. 118—120, 733, 734. — Bij den aanvang van den 2n Franschen oorlog aanvankelijk verboden, later voorwaardelijk vrijgesteld. III, 166—170, 319. Alleen geoorloofd tegen levering van den 10n en 5n man. (1758) IV, bl. 342.

Groenlandsche Vaart verboden (1659) I, bl. 578. — Id. bij het uitbreken van den 2n Eng. oorlog. I, bl. 664. — Haar bloei na het eindigen van dien krijg. II, 235. — Hare booten en sloepen voor de binnenlandsche verdediging gebezigd. (1672) II, 323. — Andermaal geschorst. (1673) II, 355. — Lijdt groote afbreuk van Fransche Kapers. (1676). — Aanmerkelijke versterking van haar konvooi. II, bl. 666, 667. — Maatregelen tot hare bescherming tegen de Algerijnen. III, bl. 34. — Soldijen en kostgelden harer matrozen. III, bl. 167. — Hoeveel manschappen zij destijds jaarlijks aan 's lands vloot levert. III, bl. 170. — Door de Denen verontrust. (1740) IV, bl. 166, 167. — De IJslandsche vloot door Fransche Kapers geteisterd. (1794) V, 151.

De eerste druk verscheen te 's Grav. en Amst. bij Gebr. van Cleef. 1833—1848. 6 dln. 10 bdn. *B. L. H.*

3157. **Keuchenius, (Will.)** De inkomsten en uitgaven der Bataafsche Republiek, voorgesteld in eene nationaale Balans, om onze maatschappelijke belangen, landbouw, koophandel, fabrieken en visscherijen tegen elkanderen te berekenen. Amsterdam, W. Holtrop. 1803. 8°.

Zie aldaar: Over de Visscherijen. Hoofdst. VIII. *B. L. H. — R. L.*

Kikkert, (H.) Zie N°. 3192.

3158. **Kluit. (A.)** Historiae federum Belgii federati primae lineae. Lugd. Batav., S. et I. Luchtmans. 1790. 3 dln. gr. 8o. *K.B.'sG. —B.L.H.— U.H.—R.L.*

Zie aldaar: Halecum Piscatio, vetus libertas. bl. 420. — Praemiis excitata. bl. 421. — Piscandi tempus. bl. 421. — Controv. cum Anglis. bl. 420. — Cum Gallis. bl. 158. 250, 252, 420.

Balaenarum piscatio, origo, societas, momenta. bl. 421. — Controv. cum Anglis, Gallis, Danis. bl, 422.

Piscationes, Variae species. bl. 419. — Libertas pristina ad Yarmouth Anglorum. bl. 188. — Per omne mare. bl. 189—191. — Sub Cromwello. bl. 205 — Ad Scotiam. bl. 420. — Ad oras Daniae. bl. 307. — Ad Scaniam. (Schonen) bl. 297. — Ad oras Galliae. bl. 158, 159, 167, 242, 245. — Defensio. bl. 245. — Ob bellum suspensa. bl. 476. — Durante bello ex pactis libera. bl. 193, 313.

3159. Kweekschool en museum voor visscherij (Plan tot oprichting van eene).

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 29. *B. R. D.*

3160. **Leeuwen, (Simon van)** Batavia illustrata ofte Verhandelinge van den oorspronk, voortgank, zeden, enz. van Oud Batavien. 's Gravenhage, J. Tongerloo en J. Doll. 1685. folio. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: Haring. Opkomst van den handel van Haring en Soutevis; door wie eerst voortgesct, en ordre op deselve. fol. 365.

Walvis-vangst, hoedanig die werdt geoeffendt. fol. 365.

Luzac, (E.) Zie N°. 3167.

3161. **Maggregor, (John)** Holland and the dutch colonies. London, Whittaker. 1848. roy. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H.*

Zie aldaar: The Dutch fisheries. bl. 141—145.

3162. **Muller Fz., (S.)** Mare clausum. Bijdrage tot de geschiedenis der rivaliteit van Engeland en Nederland in de XVII eeuw. Academisch proefschrift. Amsterdam, Fr. Muller. 1872. 8o. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

In dit belangrijk geschrift worden voornamelijk behandeld de geschillen over de vrijheid der zee — ook en vooral ten opzigte der visscherijen, — en Engeland's streven, om door belemmering onzer visscherijen, onze zeemagt te fnuiken.

Getuigt de breede lijst van uitgegeven — maar vooral van onuitgegeven — bronnen, door den schrijver geraadpleegd, van de groote zorg aan zijn arbeid besteed, van niet minder belang zijn de stukken — òf onuitgegeven òf hoogst zeldzaam — als bijlagen aan zijn werk toegevoegd, waarvan ik hier eene opgave laat volgen.

Plakkaat van Jakob I „belangende 't visschen." Ao 1609. — *Welwood*, Of the communitie and proprietie of the seas (tegen *H. de Groot's* mare liberum). — *Grotii* Defensio capitis quinti Maris liberi. — Engelsch verhaal van het gevangennemen van John Browne. — Deductie van het recht der Staten op de visscherij bij Spitsbergen. — Nederlandsch verhaal van het voorgevallene op Spitsbergen van 1596—1618. — Plakkaat van Karel I, Ao 1636. — Akte van vrijgeleide voor Kapitein Ruyter. — Licent voor Joost Bouwensz. — Getuigenis van Joost Bouwensz e. a. over de handelwijze der Engelschen tegen de Nederlandsche haringvisschers.

3163. Phenix: (The) or, a revival of scarce and valuable pieces from the remotest antiquity down to the present times, etc. London. 1707—1708. 2 dln. 8o.

Zie aldaar: I, bl. 222—231: *John Keymors* Observation made upon the dutch fishing about the year 1601. Vergelijk No. 3336.

3164. **Rees, (O. van)** Geschiedenis der Staathuishoudkunde in Nederland tot het einde der 18de eeuw. Utrecht, Kemink en zn. 1865—68. 2 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Visscherij en handwerksnijverheid. I, bl. 20 vv.

3165. **Rietstap, (Gerard)** De Zeevisscherij en de makreel.
Zie: Tijdschr. uitgeg. d. d. Nederl. maatsch. ter bevorder. v. nijverh. 1870 XI, bl. 122—150. *K. B. 's G. — B. R. L.*

3166. **Sallengre, (A. H. de)** Essai d'une histoire des Provinces Unies, pour l'année 1621. La Haye, Th. Johnson. 1728. 4o. *K.B.'sG.—B.L.H.—R.L.*
Belangrijk voor de geschiedenis der onderhandelingen met Engeland over de geschillen betreffende de Groenlandsche- en Haringvisscherij.

3167. **Sérionne, (A. de)** Hollands rijkdom, behelzende den oorsprong van den koophandel, en van de magt van dezen staat; de toenemende vermeerdering van deszelfs koophandel en scheepvaart, enz. Uit het Fransch vertaald. Vervolgens overgezien, merkelijk veranderd, vermeerderd en van verscheiden misslagen gezuiverd door *El. Luzac*. Leyden, Luzac en van Damme, 1780. 4 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.*
Zie aldaar, I: Van de visscherij. bl. 94, 95, 125—146, 163—167. Noordsche visscherij en koophandel. bl. 345—350. Voorrechten, raakende de visscherij en koophandel op 't eiland Schonen. Bijlage B. Gunstbrieven van de koningen van Zweden en Denemarken met betrekking tot de visscherij. Bijl. C. Placaet beroerende 't visschen met vluwen en volgerije op de Maze. (17 Nov. 1551) Bijl. F. Brief van Grave Willem IV raakende den vischstapel te Naarden Bijl. G.
II. Van de haringvangst. bl. 258—275. — Walvischvangst. bl. 275—280. Kabeljaauwvangst. bl. 281.
III. Haringvisscherij door de Graaven ter harte genomen. bl. 60. — Visscherij op de Engelsche kust reeds vóór het jaar 1295 gcoefend. bl. 56, 57. — De Hollanders hebben altijd hunne mededingers gehad en hoe dit tot haaren bloei heeft medegewerkt. bl. 85.
IV Schadelijke invloed der belastingen op de visscherijen. bl. 70, 82 en volg. Nadeel welke zij door de hooge dagloonen lijden. bl, 87. — Derzelver verval en naakende ondergang. bl. 88.

3167*a*. —— La richesse de la Hollande. Londres, 1778. 2 dln. 4o.
Zie aldaar: Pêches. I, bl. 13, 49, 191—210. *B. R. L.*

3168 **Sjoerds, (Focke)** Algemeene beschrijving van oud en nieuw Friesland, vertonende deszelfs gelegenheid, vruchtbaarheid, voortbrengselen, enz. Leeuwarden, P. Koumans. 1765. 2 dln. 4 bdn. 8o. Met kaart.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.
Zie aldaar: Overvloed van meer- en riviervisch in Friesland. Haering en salm in de Zuiderzee. Visscherij op de Noordzee. I. 1, bl. 196—202, 216, 246. Visscherijen, jachtregt, enz. II. 2. bl. 887. Jagtgerigt. Regtsoeffening nopens het stuk van jagt en visscherij van ouds. II, 1. bl. 355, 366.

3169. **Smallegange, (M.)** Nieuwe Cronyk van Zeeland. Eerste (éénig) deel. Vervattende de voor dezen uitgegeven cronyken van de Heeren *Jacobus Eyndius*, en *Johan Reygersberg*, veel vermeerdert omtrent deses landschaps oudheden en herkomsten, wateren en stroomen, eylanden, steden en heerlijkheden. Met vele kopere platen (en kaarten) verciert. Tot Middelburg, By J. Meertens. 1696. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*
Zie aldaar: Van de Zeelandsche visscherijen. — Walvisvangst. bl. 173—178. — Van de visschen in onse stroomen en eerst van de zeehonden, zeekatten, bruinvisschen. bl. 178—181. — Van onze zeevisschen en van die onzer binnenlandsche soete wateren: cabbeljauw, abberdaen, kibbeling, stokvisch, salm, elft, steur, eavear, makreel, pieterman, wijting, prikken, spiering, zeehanen, sprot, ansjovis, paling, heilbot, tarbot, tongen, seharren enz. bl. 182—189. — Van den haring, haringvangst, haringkaken enz. bl. 189—192. — Lofdicht van den pekelharing. bl. 192. — Van de visch met harde schelpen: oesters, mosselen, krabben, kreeften, garnaet, zeequalen enz. bl. 192—195.

3170. Staat (Tegenwoordige) der Vereenigde Nederlanden (door *J. Wagenaar* e. a.). Amsterdam, Tirion. 1739—1804. 23 dln. gr. 8o. Met platen en kaarten. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*
Zie aldaar: Haring. Verscheiden soorten van denzelven. I, bl. 579. — Panharing, braadharing, bokking. I, bl. 587. Hoe de haring gepakt en gezouten wordt. bl 579. — Liefhebberij van den nieuwen haring. bl. 580.

Haringbuizen. Hoe groot dezelve doorgaans zijn. I, bl. 577. — Hoeveel kosten op de uitrusting derzelve loopen. bl. 577. — Hoeveel er jaarlijks in zee steken. bl. 585. — Haringtonnen, hoe te maken. bl. 579; hoe gebrand. bl. 580. Haringvisscherij. Opkomst derzelve. I, bl. 575. — Waar de haring gevangen worde. bl. 577. — Wetten omtrent de haringvisscherij. bl. 578. — Voordeeligheid derzelve. bl. 582. — Merkelijk afgenomen. bl. 584. — Van sommigen veel te hoog begroot. bl. 586. — Zij wordt de groote visscherij genoemd. bl. 582. Walvischvangst, door de West-Indische maatschappij zonder voordeel ondernomen. I, bl. 533. — Beginsels der walvischvangst. bl. 588. — Wetten omtrent dezelve. bl 592. — Waar zij geschiede. bl. 593. — Onderzoek of er de reeders voordeel bij hebben. bl. 599. — Kosten op de uitrusting, enz. bl. 501, 506. — Walvischbaarden. bl. 597, 599, 608. — Walvischspek, hoe dik. bl. 598.

3171. Staat onzer Visscherijen in 1858.

Zie: *Sloet tot Oldhuis*, Tijdschr. voor Staathuishoudkunde. Zwolle, 1859. XVII, bl. 427—438. *B. L. H. — B. R. — R. L.*

3172. —— De tegenwoordige toestand onzer Zeevisscherijen.

Zie: *Sloet tot Oldhuis*, Tijdschr. voor Staathuishoudkunde. Zwolle, 1855. XI, bl. 304—311. *K. B 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

3173. **Stratingh (G. A.) G. A. Venema,** Geschied-, aardrijks- en natuurkundige beschrijving van den Dollard en den boezem van den Ems. Met kaart. Groningen, J. Oomkens en R. J. Schierbeek. 1855. 8o.

Zie aldaar: 2e Afd. 7e Hoofdst.: *K.B.'sG.—B.L.H.—R.L.*

De garnaal en garnalenvangst. bl 256—259. — Ansjovisch, spierling, geep, knorhaan, sprot. bl. 259—260. — Vroegere vangst van haring en ansjovisch. bl. 260—262. — Bot en botvisscherij. bl. 262—264. — De schar en de kleine schol. 264—65. — Vischtuigen. bl. 265—66. — De steur, de zalm, de elft. bl. 266. — De bruinvisch. 267 — De zeehond. bl. 268. — De aal. bl 268—69. — Aantal visschers. bl. 269. — De kraite en booten. bl. 270. — Vermindering der vischvangst. bl. 271. — Staat daarvan. bl. 272. — De botvangst met de botreep. bl. 273, 74. — De garnalenvangst met de lade. bl. 274, 75.

3174. **Venema, (G. A.)** De visscherij in de provincie Groningen. Groningen, Gebr. Hoitsema. 1868. gr. 8o. Met 19 houtsneden tusschen den tekst.

I: De visscherij buitengaats II: De visscherij binnengaats. III: Over de schelpvisscherij en het vangen van mossels en oesters. IV: Over de visscherij in de binnenwateren.

Zie ook: Bijdr. v. d. geschied. v. Gron IV, bl. 83. *K.B.'sG —B.L.H.*

3174*a*. **Venhuis, (R. A.)** Natuurlijke geschiedenis der provincie Groningen. Groningen, J. Oomkens. 1829. kl. 8o. *B. R. D.*

Zie aldaar: Visscherijen, blz. 132—135.

Verhoeven, (G. T.) Over de visscherij op de kusten en in de rivieren van Vlaenderen. Zie No. 2219.

3175. Verslag over de Zeevisscherijen, uitgebragt door de Commissie, benoemd bij Koninklijk besluit van 9 Februarij 1854. No. 57. 's Gravenhage, Van Weelden en Mingelen. 1854. gr. 8o. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

Dit verslag bevat o. a. een geschiedkundig overzigt van 1o: de haringvisscherij in Nederland, Groot-Brittannië en Noorwegen; 2o de kabeljauwvisscherij; 3o kustvisscherij; 4o walvisch- en robbenvangst. — Wettelijke regelen waaraan de zeevisscherijen in hare uitoefening gehouden zijn. — Bemoeijingen van de regering met de zeevisscherijen, enz.

3176. Verslag van het Collegie voor de Zeevisscherijen, over den staat der zeevisscherijen van 1857—71. 's Gravenh., Landsdrukkerij. 8o. *B.L.H.—B.R.*

3177. Verslag omtrent de Nederlandsche visscherijen, uitgebragt door Directeuren der Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid in de Algemeene Vergadering van 14 Julij 1868. Met bijlage: Uittreksel uit een bij Directeuren ingezonden verslag wegens de Zalmvisscherij in Nederland. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie: Tijdschr. uitgeg. d. d. Nederl. Maatsch. v. Nijverheid. 1868, bl. 307—324.

3178. Verslag. Zie de jaarlijksche verslagen (1851—1871) van den toestand der verschillende provinciën, waarin belangrijke mededeelingen omtrent de visscherijen voorkomen; alsook: *K. B. 'sG. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

3179 Verslag van den handel en de scheepvaart van het Koningrijk der Nederlanden, dat sedert 1846 jaarlijks door het Departement van Financiën wordt uitgegeven. 's Gravenh., Gebr. Giunta d'Albani. 1847—1872. folio.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.

3180. Visscherij. Visscherij en vischteelt der Bataviereu en Hollanders, als de IVe hoofdtak van hunnen algemeenen bloei en welstand. Kleine Visscherij. Beschrijving van de Aberdaan-, Zalm-, Steur- en Kabeljaauwvangst. Verhandeling over de Groote- en Walvischvisscherij.

Zie: De Koopman, of bijdr. ter opbouw van Neêrlands koophandel en zeevaard. 1768. I, bl. 225—240. *B. L. H. — U. H. — R. L.*

3181. —— Een blik op Holland, of schilderij van dat Koningrijk in 1806. Amsterd., 1807. 2 dln. 8°. *K. B. 's G. — B. R.*

Zie aldaar: Buiten- en binnenlandsche vischvangst. I, bl. 59—67.

3182. —— Declaratie van de visscherijen in Holland, Zeeland ende Vlaenderen, mitsgaders van den Soute, dat men jaerlicx totten zelven visscherijen is behouvende. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Zie: *Dodt van Flensburg*, Archief v. kerkel. en wereldl. geschied. III, bl. 78.

3183. —— De Nederlandsche visscherijen.

Zie: Onze tijd. Amst., 1856. XVII, bl. 289.

3184. Vlaardingen. (Zie de mededeelingen omtrent de visscherij aldaar in: Catalogus van visscherij-voortbrengselen. (Rotterdam.) 1865. blz. 89—98. *B. R. — R. L.*

3184*a*. —— Vlaardingsche courant, gewijd aan de belangen der visscherij. Vlaardingen, J. F. C. Brückwilder. folio.

Dit blad verschijnt tweemaal per week en bevat verschillende mededeelingen en „staten" betrekkelijk de visscherij.

—— Zie: Afd. Haringvisscherij, N°. 3404—3408.

3185. Vollenhoven. De visscherij te Vollenhoven.

Zie: *Sloet tot Oldhuis*, Tijdschrift voor Staathuishoudkunde. Zwolle, 1852, VII, bl. 372—378. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

3186. **Vries, (J. van Ouwerkerk de)** Verhandeling over de oorzaken van het verval des Nederlandschen handels en de middelen tot herstel. Haarlem, Wed. A. Loosjes Pzn. 1827. 8°. *B. L. H. — U. H. — R. L.*

Zie aldaar: Overzigt van het aanvankelijk herstel der groote en kleine Visscherijen na de restauratie. bl. 249—255.

3187. **Wagenaar, (Jan)** Vaderlandsche historie, vervattende de geschiedenissen der nu Vereenigde Nederlanden. Amsterdam, Tirion. 1749—1759. 21 dln. gr. 8°. (Met het vervolg.) *K. B. 'sG. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Haringvisscherij: Op de Engelsche kusten vrijgesteld. III, bl. 54. — Wordt bekommerd. III, bl. 188. V, bl. 209, 296. — Willem Beukelsz. Haringkaken uitgevonden. — Wordt, sedert de uitvinding van 't kaaken en de groote netten, sterker voortgezet. III, bl. 499. — Door de Franschen merkelijk benadeeld. IV, bl. 189. V, bl. 377—381. — In oorlogstijd vrij verkaard. IV, bl. 435 V, bl. 129. — Ook in tijd van bestand. IV, bl. 451. — Beveiligd. V, bl. 297, 325, 377. — Gestaakt. V, bl. 341, 368. — Bloeit zeer te Enkhuizen. V, bl. 386. — Wordt door Jakob I bekommerd. IX, bl. 318. — Door de Staten met oorlogschepen beveiligd. IX, bl. 318. — Staat derzelve. X, bl. 42, 307. — Karel I zoekt ze te beletten. XI, bl. 259—261. — Karel II misgunt ze den Staaten. XIII, bl. 21. — Handeling met Frankrijk over 't handhaaven derzelve. XIII, bl. 21—24, 27, 30. — Zij wordt aldaar benadeeld. XV, bl. 380. XX, 407. — Middelen gebruikt om dit nadeel te voorkomen. XX, bl. 408.

Walvisschen hier te lande gestrand in 1598 en in 1617. IX, bl. 37, 158.

Walvischvangst. Beginsels derzelve. X, bl. 67, 159. — Op- en ondergang der Noordsche maatschappije. X, bl. 68—71.

Wagenaar, (Onmiddelijk vervolg op) of dl. XXII—XXIV. [door *P. Loosjes Azn.*] Amst., Allart. 1789. 3 dln. gr. 8°.

Zie aldaar: Haringvisscherij. De voordeelen aan de H. geschonken, verlengd. XXII, 289. — Bevoordeeld door het verlof des vrijen invoers in Frankrijk. XXII, bl. 456. — Plakaat wegens het onvermengd houden van den haring na Frankrijk gevoerd. XXIII, bl 77. — Voorregten van dezelve verlengd. XXIV, bl 81, 288.

—— Bijvoegsels [20 dln.] en Naleezingen [2 dln.] door *H. v. Wijn, N. C. Lambrechtsen, J. W. te Water* e. a. Amsterd., J. Allart. 1798. gr. 8°.

Zie aldaar: Haringvaart, lijdt veel nadeel door de Spaanschen. Bijv. IX, bl. 19. — Ook door de Engelschen: men legt haar een aanzienlijken bijstand toe, bij den Staat. Bijv. XVII, bl. 92.

Haringvisscherij. Twist daarover met Jabob. I. Nal. bl. 363—372.

Walvisschen. Eenige op onze kusten gestrand. Nal. 351.

Walvischvangst. Waardoor benadeeld. Bijv. XV, bl. 75—115. — Haare uitnemende bloei. Bijv. XIX, bl. 92. — Kunsttuig, daartoe betreklijk. XIX, bl. 93.

—— (Vervolg op), [door *P. Loosjes Azn.*] Amsterdam, Allart. 1786—1811. 48 dln. gr. 8°.

Zie aldaar: Haringbuizen. Aan elk derzelver wordt door de Staaten van Holland, een praemie toegelegt. I, bl. 153.

Haringvisscherij. Vrijgesteld zijnde, wordt ongestoord uitgeoefend. IV, bl. 376. — Wordt door de Staaten van Holland begunstigd. XXII, bl. 262. — Wordt naa de Revolutie in 1795 gestoord, en eenige buizen door de Engelschen opgebragt. XXIX, bl. 152. — Verhaal van hetgeen wegens dezelve in het jaar 1795 is voorgevallen en besloten geworden. XXXIII, bl. 138—145. — Hoe door het bewind in 1802 bevoordeeld. XLV, bl. 327—329. — Wat wegens dezelve in 1804 voorviel. XLVI, bl. 223.

Walvischvangst, in Groenland en straat Davids. Wordt op verzoek der deelhebbers in dezelve, door de Staaten van Holland aanmerkelijk bevoordeeld en begunstigd. XXII, bl. 258—260. Ellendige staat der Groenlandsche visscherij hier te lande in 1802. XLV. bl. 326.

Walvischvangst aan de Kaap. Een octrooi daartoe wordt door het Staatsbewind verleend, en met welk een gevolg. XLV, bl 54—58 en 327. Wordt door den ontvlamden oorlog (in 1804) geheel gestremd en loopt geheel te niet. XLVI, bl. 223.

Visscherijen. Bepalingen, ten tijde des oorlogs met Engeland in 1780 door de Algem. Staaten omtrent denselven gemaakt, opgegeven. III, 94—101. Het in zee gaan met pinken, naa het uitbarsten des oorlogs verboden. XLV, bl. 248, 49. Ongenoegens deswegens en nadere bepalingen. 251 - 55.

Opgave van hetgeen omtrent de voordeelen aan de visscherijen door H. H. Mog. toegestaan, in de onderscheidene gewesten is voorgevallen. XIV, bl. 65—67.

3188. **Westerwout, (J. Dibbetz)** Beknopte beschrijving der XVII Nederlandsche provinciën, waarin den oorsprong en opkomst dezer landen aangetoond wordt. Nijmegen, Is. van Campen. 1781. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Visscherij. — Haringvangst. — Walvischvangst, bl. 467—486.

3189. **Weyland, (G. J.)** Visscherijen in Friesland en Groningen in 1868.

Zie: Tijdschrift uitgeg door de Ned. Maatsch. ter bevord. van Nijverheid. 1869, bl. 284—290. *K. B. 's G. — B. R. L.*

3190. **Wynne, (H. A.)** De aanvoer van zeevisch te Groningen.

Zie: Bijdr. t. d. geschied. v. Gron. 1866. III, bl. 106. *K.B.'sG.—B.R.L.*

3191. Zeevisscherij. Zee- en riviervisch oudtijds hier te lande tot spijs gebruikt.

Zie: *van Wijn*, Histor. en letterk. Avondstonden. II, bl. 77. *J. Scheltema*, Geschied- en letterk. mengelw. IV, 2e st. bl. 261—265.

K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.

3192. —— De Hollandsche Zeevisscherijen in haren aard, omvang en belangrijkheid geschetst. Een onderwerp, dezer dagen de aandacht overwaardig. (door *H. Kikkert.*) Rotterdam, F. J. Wijnhoven Hendriksen. 1842. 8°. *B.R.—R.L.*

Geschreven naar aanleiding van een artikel in het Handelsblad van 25 Maart 1842 getiteld: „de Hollandsche visscherijen in gevaar van geheelen ondergang." Tot repliek: „Geen represailles." Handelsbl. 28 en 29 Maart; en tot dupliek: „Theorie en praktijk". Handelsblad 4 April. 2e editie.

3193. Zeevisscherij. Nog iets over de Zeevisscherijen.
Zie: Tijdschr. v. jagt en visscherij. VI, bl. 118.

3194. —— De nieuwe wetgeving in Nederland.
Zie: Bijblad van: de Economist. 1857, bl. 86, 112, 124, 172, 232.
K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

3195. —— Die Holländische Seefischerei. (Overzigt over de jaren 1865—1866.)
Zie: Rotterdamer Handelsbericht. 1868, No. 3.

3196. **Zeldam Ganswijk, (ten)** Handleiding tot de kennis van het Nederlandsche Staatsbestuur. Dordrecht, Blussé. 1835. 7 dln. gr. 8°. *K.B.'sG. — B.R.*
In het jaarlijksch overzigt van elk deel komt een verslag over de visscherijen voor.
Haringvisscherij. VII, 227, 228.

3. Engelsche Visscherijen in het algemeen.

[*Pêches anglaises. — Généralités.*]

3197. **Anderson, (James)** Observations on the means of exciting a spirit of national industry, chiefly to promote the agriculture, commerce, fisheries, and manufactures of Scotland. Edinburgh, 1777. 4°.

3198. —— An account of the present state of the Hebrides, and the Western coasts of Scotland, with hints for encouraging the fisheries; being the substance of a report to the Lords of the Treasury. Edinburgh, 1785. 8°. Met eene kaart.

3199. **Beaufoy, (Henri)** Speech to the British society for extending the fisheries. London, 1788. 8°.

3200. **Bernard, (Th.)** An account of the supply of fishes for the manufacturing poor. (z. pl.) 1813. 8°.

3201. —— On the supply of employment and substance for the labouring classes in fisheries, manufactures and cultivation of waste land. (z. pl.) 1816. 8°.

3202. **Brabazon, (W.)** On the deep sea and coast fisheries of Ireland, with suggestions for the working of a fishing Company. With illustrations by *W. Cooper*. Dublin, Mc Glashan. 1848. 8°.

3203 British fishery, recommanded by Parliament. (z. pl.) 1734.

3204. British fish and fisheries. London, 1849. 18°.

3205. **Buchanan, (John Lanne)** General view of the fishery of Great Britain; drawn up for the consideration of the undertakers of the North British fishery, lately begun for promoting the general utility of the inhabitants and empire at large. London, 1791. 8°. *B. R. D.*

3206. **Cawood, (Franc.)** Scheme towards establishing and improving the fishery, and the manufactures of Great Britain. London, 1713, 1724. 8°.

3207. **Clerk, (George Maxwell)** Two letters to the trustees for fisheries, manufactures and improvement in Scotland. (z. pl.) 1756.

3208. **Collins, (John)** A plea for bringing in Irish cattle and keeping out fish caught by foreigners; with an address about the advancement of the fisheries, etc. London, 1680. 4°.

3209. —— A discourse on salt and fishery. London, 1682. 4°.

3210. **Demster, (G.)** Discourse containing a summary of the directors of the society for extending the fisheries of Great Britain. (z. pl.) 1789.

3211. Discourse concerning the fishery within the British seas, especially as it relates to the trade of the company of the royal fishery of England. (z. pl.) 1695, 4°.

3212. Discourse addressed to the king by Sir Nicholas Hales, on the benefit derived by the Dutch from English fisheries. Terms suggested for granting them a licence to fish for 21 years.

Zie: *Green*, Calendar of State Papers. Dom. Ser. of the reign of James I. dl. I, bl. 509. *K. B. 's G.*

3213. **Dixon, (J.)** Three letters on a plan for improving the fisheries on the Western coast of the United Kingdom. (z. pl.) 1802. 4°.

3214. —— Improvement of the fisheries; or, a plan for establishing a Nursery for disbanded Seamen and Soldiers. London, 1802. 4°.

3215. Engeland. The wealth of Great Britain in the Ocean, exemplified from materials laid before the Committee of the House of Commons, appointed last session to examine into the State of the British fisheries. London, Cooper and Owen, 1749. 8°.

3216. —— A brief detail of the home fisheries from early time, particularly as relating to the markets of London and Westminster. In three letters. London. Henderson. 1763. 8°.

3217. —— The true interest of Great Britain considered; or, a proposal for establishing the Northern British fisheries. London, 1783. 12°.

3218. —— A letter to the Court of Directors of the Society for improving the British fisheries, with a plan for the erection of villages, humbly submitted to their consideration. London, Cadell. 1787. 8°.

3219. Essays (Select) on commerce, agriculture, mines, fisheries and other useful subjects. London, Wilson. 1754. 8°.

3220. **l'Estrange, (Sir Roger)** Discourse of fishery, laying open, not only the advantages and facility of the undertaking, but the necessity of it. (z. pl.) 1674. kl. 4°.

3221. **Fale, (Rob.)** Observations on the report of the Committee of the House of Commons, appointed to inquire into the State of the British fisheries. London, 1786. 8°.

3222. **Fea, (James)** Account of the methods of fishing practised on the coasts of Shetland. Edinburgh, 1775. 8°.

3223. Fisheries (The) revived: or Britain's hidden treasure discovered. London, Robinson. 1750. 8°. Met cene kaart.

3224. **Fraser, (Alex.) (Lord Saltoun)** Certain arrangements in civil polity, necessary for the further improvement of husbandry, mines, fisheries, and manufacture in this kingdom. London, 1786. 8°.

3225. **Fraser, (Rob.)** Gleanings in Ireland, respecting agriculture, mines and fisheries, (z. pl.) 1786. 8°.

3226. —— Letter to Hon. C. Abbott, Speaker of the House of Commons, on the coast and Western Isles of Scotland, and the extension of the fisheries, together with a letter from Dr. Anderson. (z. pl.) 1803. 8°.

3227. —— A review of the domestic fisheries of Great Britain and Ireland. Edinburgh, 1818. 4°.

3228. **Gander, (J.)** Vindication of a national fishery; to which is added: the Sovereignty of the British seas. London, 1699. 8°.

3229. **Gentleman, (Tob.)** The best way to make England the most wealthy Kingdom of Europe, by advancing the fishing trade. London, (z. j.) folio.

3230. —— Englands way to win wealth, and to employ ships and mariners. Or a plain description what great profit it will bring unto the Common wealth of England, by the erecting, building, and adventuring of Busses to sea a fishing. With a true relation of the inestimable wealth that is yearly taken out of His Majestys seas by the Hollanders, by their great

numbers of busses, pinks and line-boats. And also a Discourse of the Sea-coast towns of England; and the most fit and comodious places and harbours that we have for busses, and of the small number of our Fishermen, and also the true valuation, and charge of building and furnishing to Sea busses and pinks, after the Holland manner. Printed at London, for Nathaniel Butter. 1614. 4°. (50 blz.)

Dit curieuse pamphlet is ook opgenomen in: Harleian Miscellany. III, bl. 378—91. *K. B.'s G.* Vergelijk: *S. Muller's* Mare clausum. Amst. 1872. bl. 85—93.

3231. **Gordon, (Thom.)** General remarks on the British fisheries by a North Briton. London, 1785. 8°.

Hales, (Nicholas) Zie: N°. 3212.

3232. Harleian Miscellany. (The) A collection of scarce, curious, and entertaining Pamphlets and Tracts, as well in manuscript as in print, selected from the library of Edward Harley. Interspersed with historical, political and critical annotations by the late *Will. Oldys* and some additional notes by *Th. Park.* London, 1810—1813. 10 dln. 4°. *K.B.'sG.—B.L.H.*

Deze hoogst belangrijke verzameling bevat 600 à 700 pamphletten, tractaten enz. waarbij ook over de visscherijen. Zie No. 3230 en 3265.

3233. **Headrick, (J.)** View of the mineralogy, agriculture and fisheries of the Island of Arran; with suggestions for improving the agriculture and the fisheries of the Highlands and Islands of Scotland. Edinburgh, 1807. 8°.

3234. **Hitchcock, (Robert)** A pollitique Platt for the honour of the Prince, the greate profite of the publique State, relief of the poore, preservation of the riche, reformation of Roges and Idle persons, and the wealth of thousandes that knowes not howe to live. Written for an Newycresgift to Englande, and the inhabitantes thereof, by Robert Hitchcock, late of Taverfeelde in the Countie of Buckingham, Gentleman. Imprinted at London, by Thon. Kyngston. 1 Januarie 1580.

Zie over dit hoogst zeldzame werkje, dat in der tijd veel opgang maakte, en waarvan het eenig bekende exemplaar in het Britsch Museum berust, *S. Muller's* Mare clausum. bl. 38.

3235. **Hoare, (John)** On the resources of the seafishing of Ireland. Read before the royal Dublin Society. January 15, 1866. Dublin, 1866. 8°.

3236. **Kinnoul.** Speech of the Earl of Kinnoul to the British society for extending fisheries. (znd. pl.) 1798. 8°.

3237. **Knox, (John)** A view of the British empire, more especially Scotland, with some proposals for the improvement of that country, with the extension of its fisheries, and the relief of the People. London, 1784—85. 2 dln. 8°.

3238. —— Observations on the Northern fisheries, with a discourse on the expediency of establishing fishing stations, or small towns, in the Highlands of Scotland and the Hebride islands. To which is added the last report of the Committee appointed by the House of Commons to inquire into the State of the British fisheries. London, 1786. 8°.

Nog een pamphlet over hetzelfde onderwerp „by a member of the Highland Society." 1786. 8o. Zie: No. 3244.

3239. Letter to a member of Parliament, concerning the free British fisheries. London, Spavan. 1750. 8°. Met 2 kaarten.

3240. **Lindesay, (Patrick)** The interest of Scotland considered, with regard to its police, agriculture, trade, and fisheries. Edinburgh, 1783. 8°.

3241. London fishery laid open, or the arts of the fishermen and fishmongers set in a true light. (z. pl. en j.) kl. 4°.

3242. London's blame if not its shame. (z. pl.) 1651.
Een pamphlet over de visscherij.

Macpherson, (Dav.) Annals of commerce, manufactures and fisheries. Zie No. 3038.

3243. Necesssity of founding villages contiguous to Harbours for the establishment of fisheries on the Westcoast of Scotland. (z. pl.) 1766.

3244. **Noorthouck, (John)** A new history of London, including Westminster and Southwark. To which is added, a general survey of the whole. Illustrated with copper-plates, maps and plans. London, printed for R. Baldwin, 1773 4o. *B. R. L.*
Zie aldaar: Prices of fish of the beginning of the reign of Edward. I, bl. 58. — Scheme for bringing fish to London by land carriage. bl. 415, 16. — Regulation of the fisheries in the Thames and Medway. bl. 389. — Fishmonger's Company, their arts to enhance the price of fish; New regulations thereupon. bl. 68, 401, 564.
Society incorporated for the encouragement of the British white-herring-fishery. bl. 369.

3245. Pêcheries anglaises du saumon en 1868, du hareng et de la morue en 1870, du phoque et de la baleine en 1869.
Zie: Ann. du commerce intérieur. Juin, 1872.

3246. Petition of the fishermen of the Cinque Ports to the King, shewing that the Nederlanders drive them from their fishing, and sell fresh fish in England, contrary to the laws, and beseeching His Majesty to impose on them a tax of 15 Sh. upon every last of fish, the same as they imposed on the English.
Zie: *Green*, Calendar of State Papers. Dom. Ser. of the reign of James. I. dl. I, bl. 509. *K. B. 's G.*

3247. **Phelps, (S.)** A treatise on the importance of extending the British fisheries, containing a description of the Iceland fisheries and of the New-Foundland fisheries. London, Simpkin. 1818. 8o.

3248. Plans and proposals transmitted to the Committee on the British fishery. (z. pl.) 1750. kl. 4o.

3249. Proposal for raising a stock to improve the fishery of Great Britain, without costing the contributors one penny. (z. pl.) 1712. kl. 4o.

3250. **Puckle, (James)** England's interest; or a brief discourse of the royal fishery; in a letter to a friend. London, 1696. 8o.

3251. —— England's way to wealth and honour. London, 1699. 1700. 8o.

3252. **Ralegh, (Walter)** Observations touching trade and commerce with the Hollanders, and other nations, presented to King James. Wherein is proved that our sea and land commodities serve to enrich and strenghten other countries against our own. London 1653. 12o. Herdrukt te London, 1696. folio, onder den titel: Select observations, relating to trade, commerce and coin. Is ook opgenomen in *W. Ralegh's* Works. VIII. bl. 351—376. *B.L.H.*
Zie over den schrijver en zijn werkje: *S. Muller's* Mare clausum. bl. 72—76.

3253. Report (Annual) on the British fisheries. London, 1849—1872. fol.

3254. Report of the Commissioners appointed to inquire into the Sea-fisheries of the United Kingdom. Presented by command, 1866. London, printed by G. E. Eyer. 1868. gr. 8o.

3255. Reports of the Royal Irish fisheries Companies. Dublin, Browne and Nolan. 1848—72.

3256. Report of the deep sea- and coast-fishery Commissioners of Ireland for 1868.

3257. Report of the board of fisheries in Scotland. (Jaren onbekend.)

3258. **Rose, (John)** Essay upon the British fisheries, pointing out the errors, as also a better system, and sundry experiments. (z. pl.) 1785. 12o.

3259. **Saunders, (W.)** Essay to establishing the fishery of Great Britain. (z. pl.) 1708. 4o.

3260. **Schultz, (Henry)** A dissertation on the public fisheries, explaining the rise, progress, and art of Duth fisheries; and shewing, that an establishment of a national fishery, on similiar principles, will extinguish the poor's rates, etc. London, 1813. 8o.

3261. **Smart, (John)** Remarks on the present condition and prospects of the British fisheries. Aberdeen, 1818. 12o.

3262. State of the Irish fisheries. Dublin, Mc Glashan. 1852. 8o.

3263. **Symonds, (Th. E.)** Observations on the fisheries of the Westcoast of Ireland. London, Chapman and Hall. 1855. 8o.

3264. **Thomson, (James)** On the value and importance of the Scottish fisheries. London, Smith and Elder. 1849. 12o.

3265. Trades increase. (The) London, printed by Nicholas Okes, and are to be sold by Walter Burre. 1615. 4o. (62 blz)

Ook opgenomen in: Harleian Miscellany. IV, bl. 202—220. *K. B. 's G.* De schrijver teekent zich in zijne voorrede J. R. Echter worden Walter Burre en Robert Keale als schrijvers van dit pamphlet genoemd. Vergelijk: *S. Muller's* Mare clausum. bl. 92—97.

3266. **Whateley, (G. N.)** Hints for the improvement of the Irish fisheries London, 1803. 8o.

3267. **White's** Observations upon the present state of the Scotch fisheries, and the improvement of the Highlands. Printed for the author. 1791. 12o.

3268. **Yeats, (John)** The natural history of commerce. London, Cassell. 1870. kl. 8o.

Zie aldaar: British fisheries. bl. 56—59. Fish and fisheries. bl. 307—315.

---

b. Haringvisscherij.

[*Pêche du hareng.*]

3269. **Achenwall,** Staatsverfassung der heutigen vornehmsten Europaïschen Reiche und Völker. 7e Ausgabe. Gött., 1781. 2 dln. 8o.

Zie aldaar: Over de Haringvangst der Hollanders op de Engelsche en Schotsche kusten. I, blz. 238, 240, 245—248, 280. II, blz. 414, 415.
Over de Iersche Haringvangst. I, blz. 251—252.

3270. Adres van Haringkoopers en Haringpakkers te Amsterdam aan Heeren Burgemeesteren dier stad d.d. 6 Februarij 1727, betrekkelijk het nemen van maatregelen tot het te keer gaan van de slechte kwaliteit, pakking etc. der Hollandsche haring, naar aanleiding der klagten deswegen door de Magistraat der steden Stettin en Bremen aan de Staten Generaal ingeleverd. folio. *B. R.*

3271. **Anderson, (Ad.)** Deduction of the origin of commerce from the earliest accounts. London, 1789. 4 dln. 4o. *B. U. H.*

Zie aldaar: Over de Haringvisscherij der Hollanders. I, blz. 218. v.v.

3272. **Anderson, (Joh.)** Beschrijving van IJsland, Groenland en de Straat Davis. Met platen. Amsterd., S. van Esveldt. 1750. 4o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Haring en haringvisscherij (vooral van de Hollanders), blz. 43—64; Kabeljaauw: hoe dezelve gevangen en toebereid wordt, bl. 64—72.

3273. **Arend, (J. P.)** Algemeene geschiedenis des vaderlands, van de vroegste tijden tot op heden. Voortgezet door Mr. *O. van Rees* en Dr. *W. G. Brill*. Amsterdam, C. L. Schleyer en Zn. 1841—1872. Dl. I—III. 5e St. 4o. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Visschvangst van de vroegste bewoners van ons land. Dl. I. Afd. I. Stuk I, bl. 428. — Eerste blijk van de haringvisscherij hier te lande. Ao. 1300. II. I, bl. 516. — Frans I van Frankrijk brengt zijne strijdmagt in de Nederlanden (1521) doch de haringvisscherij wederzijdsch is vrij verklaard. II. III, bl. 302. — Belemmering der haringvisscherij door de Schotten (1547). II. IV, bl. 13. — Vijf schepen ter bescherming der haringvisscherij ingewilligd. ib. bl. 19 (1547). — Schepen ten oorlog uitgerust ter bescherming der Haringvaart (1551). ib. bl. 30. — Bloei van de haringvisscherij in de 16e eeuw. II. VI, bl. 544. — Pogingen om onderhandelingen over de visscherij (met Engeland) aan te knoopen. (Ao. 1618/19). III. III, bl. 30, 261. — Onderhandelingen (met Engeland) over de Walvischvangst bij Spitsbergen. Ao. 1619. III. III, bl. 276. — Schadevergoeding door de Engelsche Groenlandsche Maatschappij geëischt. III. III, bl. 745.

3274. Batavia illustrata, seu de Batavorum insula, Hollandia, Zelandia, Frisia, Territorio Trajectensi et Gelria, Scriptores varii notae melioris, nunc primum collecti, simulque editi. Ex musaeo *P. Scriverii*. Lugd. Batav., Elzevier. 1609. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R — R. L.*

Zie aldaar: Haringvisscherij, bl. 123 en 153—156.

Baudartius, (W.) Memoryen ofte Cort Verhael der Gedenckweerdigste geschiedenissen. (1603—1624.) Zie: No. 3424.

3275. **Bavière, (de la)** Pêche du hareng.

Zie: Revue marit. et coloniale. Paris, 1872 bl. 875—893.

3276. Boulogne-sur-Mer. Chambre de commerce de B.-s.-M. Mémoire sur la nécessité de limiter la saison de la pêche du hareng. Boulogne, Le Roy-Berger. 1823. 4o. (24 blz.)

3277. —— Pêches maritimes. Observations sur un projet de règlement pour la répression des abus des pêches maritimes et spécialement de la pêche du hareng. Boulogne, Le Roy-Mobile. 1837. 4o (8 blz.)

3278. **Boxhorn, (M. Z. van)** Tonneel ofte Beschrijvinghe des Landts ende Steden van Hollandt ende West-Vrieslandt. Vermeerdert door *G. Baerdeloos*. Amsteld., J. Keyns. 1634. langw. 4o. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: Van de Haringvanck en Lof-dicht van den Pekel-haring. (van eenen Laurens in voorleden tijden ghemackt zijnde.) bl. 37, 74, 234, 315, 322.

3279. **Brandt, (C.)** Historie van het leven van Huig de Groot. Vervolgt door *Adr. van Cattenburch*. Dordrecht en Amsterd., J. van Braam en G. Onder de Linden. 1727. folio. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: Haringvangst. Bewegingen in Engeland tegen de vrijheid derselve. Vervolg bl. 66. — Dit baart veel opzien in Holland. — 't Stuk hooger opgehaalt heeft zijn bijzondere betrekking op de Groot, die daarover een brief schrijft. Vervolg bl. 67—68. — De Engelsche vloot komt onder de Haringbuizen en vervolgens de Hollandsche. Vervolg bl. 68—69.

3280. **Bremner, (David)** The industries of Scotland. Their rise, progress, and present condition. Edinburgh, A. and C. Black. 1869. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fisheries, bl 512—530. Manufacture of fishing-nets, bl. 312—319.

3281. Brielle. **K. van Alkemade** en **P. van der Schelling,** Beschrijving van de stad Brielle en den lande van Voorn. Rotterdam, Ph. Losel. 1729. folio. Met kaarten. *B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Van de geregtigheid der stad Brielle tot het medebewind voor de groote visscherij, en mededeelingen betrekkelijk de haringvisscherij in den jare 1400 en later. I, bl. 23, 47. — Zalmvisscherij. I, bl. 369.

3282. **Burrish, (Onslow)** Batavia illustrata: or, a view of the Policy and Commerce of the United provinces, etc. The whole illustrated with historical

facts, and observations of the highest importance to the trade and navigation of Great Britain. Second edition. London, J. Osborn. 1742. 3 Stukken. 1 dl. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: II, blz 265—273; The dutch fisheries. (Een kort overzigt van de haring-, kabeljaauw-, walvisch- en rivier-visscherijen.) III, blz. 571—576: A brief account of the manner in which the Dutch carry on the herring fishery.

3283. **Buijs, (J. T.)** De haringvisscherij.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.

Zie: de Gids. Amsterdam, 1851. II, blz. 521—545.

3284. —— Een nieuw leven. (Het niet toekennen van premiën aan de verschillende takken der Zeevisscherij in de laatste tien jaren.)
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.

Zie: De Gids, Julij 1867, blz. 94—123; 1868, Febr., blz. 336—376.
En, naar aanleiding van dit artikel: Zonder protectie, voorkomende in de Arnhemsche Courant van 20, 21, 23 en 24 Augustus 1867. Vergelijk N°. 3140.

3285. **Caillo,** Recherches sur la pêche de la Sardine (Clupea Sardina) en Bretagne et sur les industries qui s'y rattachent. Nantes, Forest. 1855. 8°.

3286. **Cole, (Th.)** A short narrative of the proceedings of the Society appointed to manage the British White-herring-fishery, established by act of Parliament. London, Owen. 1750. 8°.

3287. **Collins, (Wilkie)** Rambles beyond railways; or notes in Cornwall taken a-foot. New edition. London, R. Bentley. 1861. kl. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: A Cornish fishing town; the Pilchard, etc. bl. 5—22.

3288. **Couch, (J.)** Observations in further illustration of the history of the Pilchard fishery.

Zie: Transact. Cornwall polytechn. soc. 1840, bl. 11—26.

Craght, (J. v. d.) Zie: Recueil. N°. 3386.

3289. **Depping, (G. B.)** Histoire des expéditions maritimes des Normands, et de leur établissement en France au Xe siècle. Paris, Ponthieu. 1826. 2 dln. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Pêche du hareng. II, bl. 241—244.

3290. Dordrecht. **Wall, (P. H. van de)** Handvesten, privilegiën, vrijheden, voorregten, octrooijen en costumen; mitsgaders sententiën, verbonden, overeenkomsten en andere voorname handelingen der stad Dordrecht. Met geschied- en oudheidkundige aanmerkingen opgehelderd. Beginnende met de oudste brieven tot in 't jaar 1790. Te Dordrecht, by P. van Braam. 1790. 3 dln. folio. *B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Haring, haringhandel. Bloeide weleer te Dordrecht, bl. 1201. — Keur op het zouten en pakken, bl. 1294. — Verdrag met Keulen en Hamburg dieswege, bl. 1294—1295.
Octrooi aan de vischkoopers tot vermindering van den Brabandschen landtol, op de inkoomende zalm, bl. 1154, 1301.
Visscherijen. Limietscheiding, bl. 587. — Aloude bloei van de zalmvisscherij, bl. 1157. — Verbod tegen het zetten van fuiken, bl. 881.

3291. Embden. **Beninga, (B.)** Volledige Chronyk van Oost-Frieslant. Vermeerdert en uitgegeven door *F. Harkenroht*. Emden, H. Meybohm. 1723. 4°. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Haringvaert te Emden, bl. 824, 835.

3292. —— **Rensen, (P. van)** Die Embdener Häringtischerei.

Zie: Deutsche Economist. Berlin, 1872. No. 1 en volgg.
Vergelijk: Bremer Handelsblatt. No. 1062, 1064.

3293. Enkhuizen. **Brandt**, (G.) Historie der vermaerde Zee- en Koopstadt Enkhuisen, vervaetende haere herkomste en voortgangh. Mitsgaders verscheide gedenckwaerdige geschiedenissen, aldaer voorgevallen. Uitgegeven door *E. van den Hoof.* Enkhuisen, E. van den Hoof. 1666. 4o. Met platen en portretten. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Haering, bij wie eerst gevangen en gesouten, I, blz. 17. In grooten overvloedt gevangen. I, blz. 195. Waer die gevisch wordt. II, blz. 6. Is de hooftneering van Enkhuisen. II, blz. 6. Groote winst en handel daer uit voortkomende. II, blz. 7.

Haeringvisscherij. Geduurende den oorlog met Vrankrijk in 1536 wederzijds toegelaten. I, blz. 59. — Toerusting om die te beschermen. I, blz. 71, 78, 80. — Lijdt groote schade. I, blz. 200, 202.

3294. —— Maatschappij van visscherij, koopvaardij en negotie. 1782. Bericht en plan ter oprichtinge (dezer maatschappij) 8 blz. folio.

Directeuren: Aug. H. Duyvensz., Bern. Blok, P. Ebbenhout.

3295. —— **Schainck**, (H.) Buysmans rustpoozen op de neering. Predikatien gedaen op buysse dank- en bededagen voor de gemeente van Enchuysen. Met titelplaat. Enchuysen, 1733. kl. 8o.

3296. **Esquiros**, (A.) Nederland en het leven in Nederland geschetst. Uit het Fransch. Amsterdam, Gebr. Binger. 1858. gr. 8o.

Zie aldaar: De visscherijen en de kustbewoners. (o. a. haringvisscherij), blz. 97—148.

De Walvischvaarder en de walvischvangst, blz. 300—370.

Dit werk verscheen oorspronkelijk in de: Revue des deux mondes, 1855—56, en werd later afzonderlijk uitgegeven: Paris, Michel Lévy. 1859. 2 dln. kl. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

3297. **Fischer**, (F. C. J.) Geschichte des Teutschen Handels, der Schiffahrt, Fischerei u. s. w. Hannover, Helwing. 1793. 4 dln. gr. 8o.

Zie aldaar: Geschichte des Heringfangs. I, blz. 689—704. IV, blz. 241—264. Gesch. des Wallfischfangs. IV, bl. 264—280. *B. L. H. — U. H. — R. L.*

Franciscus, (E.) Zie No. 903.

3298. **Garnier**, (Jos.) Réforme des règlements de la pêche du hareng et du maquereau. *B. R. L.*

Zie: Journal des Economistes. Août 1866, blz. 266—270.

3299. **Gevers Deynoot**, (W. T.) Specimen oeconomico-politico-juridicum inaugurale, de magno sive Halecum piscatu Belgico. (Haringvisscherij.) Lugd. Batav., apud J. W. Leeuwen. 1829. 8o.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L. — R. D.

3300. **Gyn en Zn, c. s.** (S. van) Adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal betrekkelijk den staat, den achteruitgang en de oplevering der groote visscherij. Vlaardingen, 1852. 8_0. *B. R.*

3301. **Haak**, (Gebr.) Toelichtingen aangaande de belangen der groote visscherij aan de Leden der Staten van Holland bij derzelver vergadering van 1 Julij 1834 aangeboden. (Enkhuizen, z. j.). 59 en 15 blz. 8_0. *B.R.—R.L.*

3302. Haring. Warachtich Conterfeytsel van een Herinck gevangen aen de Costen van Maeslandt, onder Norwegen, den 21 van Nov. Ao. 1587. kl br. folio.

(Verzameling Huurkamp van der Vinne, No. 2978.)

3303. Haring en Haringvisscherij. *B. R. D.*

Zie: Alg. Visscherij-Courant, 1871. No. 45, 46. 1872. No. 2.

3304. Haring. Een hartig woordje over den haring. (Voornamelijk tegen het [zoogenaamde] Vlaardingsche haring- en visch-monopolie.)

Zie: Het Vaderland. Nieuwsblad. 's Gravenh. 1869. 30 en 31 Julij. En naar aanleiding van dit artikel, een stukje, getiteld: Iets over den haring, in: Nieuwe Rotterd. Courant. 11 Aug. 1869.

3305. Haring-Chronykje (Het), of de boeken der viswijven, en ook der joodsche vis-handelaren. Geschreven in de Oostersche taal door een geweldige Haring-jager, waarbij gevoegt is, een Haring-pretje onlangs voorgevallen. Te bekoomen: Daar de Groene Haring verkocht wordt, in de Schoonhoviaansche Zalmkelder. (1784)? 8 blz. 8o.

Komt mij voor een persifflage te zijn op enkele gebruiken bij de haringvisscherij, b v. de bededag, de wedstrijd met den present-haring, bedriegerij om *oude* voor nieuwe haring te verkoopen enz.

3306. Haringhandel in 1701. Op den 24 Oct. 1701 werd door de „Oover- en Ouden van de loofwaerdige Schoonvaerder Compagnie" te Hamburg, aan den Raad dier stad de volgende brief geschreven:

Zie den inhoud in: *J. Soutendam*, Mededeelingen uit het archief der stad Delft. Delft, 1862. gr. 8o. blz. 87, 88. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Deze brief is ook opgenomen met eene toelichting van Mr. *J. Soutendam* in: Navorscher. 1860, blz. 282–283; en wordt met andere stukken betreffende de groote visscherij ook vermeld in: Register der beschciden, die berust hebben in het „secreet vertrek" van HH. Burgemeesteren en schepenen der stad Delft. Delft, 1861. gr. 8o. blz. 33—39.

3307. Haringkaart. Rapport van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut te Utrecht van Maart 1856, betrekkelijk het ontwerp van den Luitenant ter Zee 1e Klasse *N. M. J. Kroef* over het zamenstellen van Haring-kaarten. 10 blz. in 4o. Met bijlage.

3308. —— Aanduiding van de plaatsen waar de meeste haring is gevangen, gedurende het laatste zesjarig tijdvak. Utrecht, 1862. 4o. (1 blad steendr.)

Uitgegeven van wege het Kon. Meteorol. Instituut. *B. R. L.*

3309. Haringkaken. **Halma, (Fred.)** Tooneel der Vereenigde Nederlanden en onderhoorige landschappen, geopent in een algemeen histor. geneal. geograph. en staatkund. Woordenboek. Vervolgt door *Brouërius van Nidek*. Leeuw., H. Halma. 1725. 2 dln. gr. folio. Met platen.

K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.

Zie aldaar: Biervliet en Willem Beukelsz. I, fol. 137, 138.

3310. —— **Hoffmann, (F. B.)** Oeuvres. Paris, Lefebvre. 1829. 9 dln. 8o. *B. R.*

Zie aldaar: Grande discussion économique, politique et philologique sur la Caque et les harengs.

Observations de M. *Noël*, sur le mémoire de M. Raepsaet, ayant pour titre: Note sur la découverte de caquer le hareng.

3311. —— Over de uitvinding van het kaken van den haring door Willem Beukelsz. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R.*

Zie: Algemeene Konst- en Letterbode. 1819, II, blz. 34. Vergelijk: *Delamare*, Traité de la police, titre 27, liv. 5, chap. 2 et 4.

3312. —— Over den pekelharing, de uitvinding van het kaken, de haringvisscherij, enz. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Zie: De Koopman, of bijdragen ter opbouw van Neêrlands Koophandel en Zeevaart. 1768. I, blz. 345, IV, blz. 81.

3313. —— **Raepsaet, (J. J.)** Note sur la découverte de caquer le hareng, faite par *Guillaume Beukels*, Pilote de Biervliet en Flandre, lue à la séance de l'académie des sciences et belles lettres de Bruxelles, le 18 Novembre 1816. Gand, imprimerie de Bernard Poelman. 4o. *K. B. 's G. — B. R.*

Vergelijk: No. 3311.

3314. Haringkaken. **Risseeuw, (J. Egberts)** Iets over Willem Beukelsz. van Biervliet, en drie Charters, hem betreffende.

Zie: *Jansen* en *van Dale*, Bijdragen tot de oudheidkunde en geschiedenis van Zeeuwsch-Vlaanderen. Middelb., 1859. IV, blz. 201—219.
K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

3315. —— Verzoekschrift der ingezetenen van Katwijk, om den haring te mogen kaken en inzouten als die van Maasland, en memoriën daartegen.

Zie: Nederl. Jaarbocken. 1751, bl. 1042, 1180. 1752, bl. 8, 481.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.

3316. —— Willem Beukelszoon van Biervliet en het haringkaken.

Zie: De Navorscher. Amsterd., 1853. II, blz. 327—329.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.

3317. —— Eene aanteekening betreffende de vermoedelijke afkomst van Willem Beukelsz., waaruit tevens zou blijken, dat het haringkaken reeds in 't begin der XIVe eeuw in gebruik was. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie: De Navorscher. Amsterd., 1870, blz. 165, 438.

3318. Haringreederij. Ontwerp tot instandhouding en verbetering der Haringreederij in Holland. Ao. 1832.? 56 blz. folio. *B. R.*

3319. —— Beknopte schets van het contract tot instandhouding en verbetering der Haringreederij in Holland. Ao. 1832? 16 blz. 8o. *B. R.*

3320. —— Huishoudelijke bepalingen, ter regeling van den gang en de werkzaamheden der Vereeniging van de onderscheidene Haring-reederijen in Zuid- en Noord-Holland; overeenkomstig Koninkl. besluit van 5 Mei 1829. No. 88. 22 blz. gr. So.

Ampliatiën en alteratiën op deze bepalingen, van 12 Mei 1837.
Nieuwe gewijzigde uitgave van 28 Mei 1839.

3321. Haringvisscherij. Haringvangst op de Beneden-Wolga.

Zie: Album der Natuur. 1861, blz. 31. *B. R. L.*

3322. —— Iets over de haringvisscherij in Nederland.

Zie: De Recensent ook der Recensenten. Amsterdam, 1824. II, blz. 374.
De Nederl. Hermes. Tijdschr. v. Koophandel en Zeev. 1826. No. 3, bl. 8—23.
B. L. H. — R. L.

3323. —— Onze haringvisscherijen en de zware invoerregten in andere landen. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie: De Economist. Tijdschrift uitgeg. door Mr. *J. L. de Bruyn Kops*. 1855, blz. 245, 246. 1857, blz. 115—124.

3324. —— Onze Haringvisscherijen. Naar aanleiding van het Verslag over de Zeevisscherijen, uitgebragt in 1854. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie: De Economist. 1856, blz. 33—39, 65—80, 97—103.

3325. —— Engelsche mededinging tegen de Nederlandsche haringvisscherij.

Zie: De Nederl. Hermes. Tijdschr. v. Kooph. en Zeev. 1828. No. 2, blz. 30—39. 1829. No. 7, bl. 64—94. *B. R. L.*

3326. —— Holländische Häringsfischerei. *B. R. L.*

Zie: Bremer Handelsblatt. 1872. No. 1062, 1064.

3327. —— Bemerkungen über die Holländische Häringsfischerei an den Schottischen Küsten. *B. L. H.*

Zie: Zeitschr. f. Erdkunde. 1860. VIII, blz. 61.

3328. —— Prohibitive bepalingen omtrent de haringvisscherij.

Zie: *J. M. Kemper*, Verhandelingen, redevoeringen en staatkundige geschriften. Amsterdam, 1836. 3 dln. gr. 8o. III, blz. 280—291.
K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

3329. Haringvisscherij. Vertaling van een latijnsch lofdicht op den pekelharing. Onthaal hierop. Beschryving van desselfs zoorten, pakking, visch- en versjaagery, enz. Haaringscheepen en derselver begrootingen. Over de visscherij, privilegiën, enz.

Zie: De Koopman, of bijdragen ter opbouw van Neerlands Koophandel. Amsterd. G. Bom. 1768. I, bl. 345—368. *K.B.'sG.—B.L.H.—R.L.*

3330. —— „Groote Visscherij."

17 genummerde, fraai gegraveerde kopergravuren. Naar S. van der Meulen door *A. van der Laan*. Bij Petrus Schenk in de Kalverstraat te Amsterdam. (z. jr. omstrecks 1700) breed 4o. *B. R.*

3331. —— „De Haringvisscherij"

Kopergravure. Naar H. Kobell. 1778, door *M. Sallieth*. 1781. gr. br. 4o.

Zie: *Muller's* Beschrijv. van Historieplaten. No. 179 *a* en *b*.

3332. —— Royal fishery revived. (z. pl.) 1670. kl. 4o.

3333. —— Royal trade of fishing, discovering the immense profits the Hollanders have made thereoff, with the vast emoluments and profit that will redound to his sacred Majesty and his three Kingdoms by the improvement of it. Now seasonably published for the benefit of the Nation. London, 1662. 4o.

3334. —— Method of curing white herrings and all white fish. (z. pl.) 1750. 8o.

3335. —— A small collection of valuable Tracts relating to the herring fishery; comprehending; *John Keymer's* celebrated observations on the dutch fisheries in 1601; — The grand Pensionary *John de Witt's* sentiments on the same subject; and a Discourse shewing the necessity, and proving the practibility of establishing a British Herring fishery by Sir *Roger L'Estrange*. To which an introduction is prefixed. London, for R. Griffiths at the Duneiad in St. Paul's Church Yard. 1751. 1o. (XXIV en 74 bladz.) *B. R.*

Vergelijk No. 3163.

3336. —— Considerations upon the white-herrings and cod-fisheries. (z. pl.) 1749. 8o.

3337. —— Englands royal herring-fishery revived, or the charge of a herring busse. By E. S. 1630. (z. pl)

3338. —— England's path to wealth and honour. 1750. (z. pl.)

3339. —— General remarks on the herring fisheries. (z. pl.) 1788.

3340. —— Great Yarmouth and Lowestoft: a Handbook for visitors and residents, and a history, with statistics of the East-coast herring-fishery. London, 1866.

3341. —— An exact and authentic account of the greatest White-herring-fishery in Scotland, carried on yearly in the Island of Zetland by the Dutch only. London, J. Davidson. 1750. *B. R.*

3342. —— Glaubwürdige Nachricht von der grossen weissen Herings-Fischerei in Schottland, welche von den Holländern bei der Insel Zetland jährlich allein getrieben wird. Von einen Edelmann in Englischen Sprache herausgegeben und ins Teutsche übersetzt. Bremen, H. Jäger. 1750. 8o. *K. B. 's G.*

3343. —— Nogle Anmaerkninger over Silde-Fangsten og Handelen med samme.

Zie: Den Bergenske Borgerven, 1767, blz. 385—501.

(Mededeelingen aangaande de haringvisscherij en haringhandel.)

3344. —— **Boeck, (A.)** Indberetning til Departementet for det Indre om de afham i Vinteren 1861—1862 anstillede videnskabelige Undersögelser angaaende Vaarsildfiskeriet. Trykt i Morgenbladet for 1862. No. 300.

(Verslag betrekkelijk de voorjaars-haringvisscherij.)

3344. Haringvisscherij. **Christie, (J. K.)** Om Sildefiskeriet paa Bergenskysten. Trondhjem. 1856. 8o.

(Haringvisscherij op de kust van Bergen.)

3345. — — **Enander,** Mémoire sur la pêche du hareng en Suède.

Zie: Vitt. histor. och antiq. Akad. Handl. Stockh. 1802. VII.

3346. —— **Frondin, (E.)** De piscatu harengorum in Roslagia. Upsalae. 1745. 4o.

3347. —— **Humble,** De piscatura harengorum in Roslagia. Upsalae. 1745. 8o.

3348. —— Indberetninger til Departementet for det Indre fra vedkommende Opsynschefer for Vaarsildfiskerierne for Aarene 1853—1865 og fra Opsynscheferne for Lofotfiskeriet for Aarene 1859—1865. Trykte som Bilag til Departementstidenden for samme Aar. De ere ogsaa saers kilt udgivne.

(Verslag over de voorjaars-haringvisscherij.)

3349. —— **Sars, (O.)** Indberetning til Departementet for det Indre om de af ham under Lofotfiskeriet i 1864 anstillede praktisk videnskabelige Undersögelser. Trykt i Morgenbladet 1865. No. 9 og 16.

(Verslag over de voorjaars-haringvisscherij.)

3350. —— **Schöning, (G.)** Norges Riges Historie. Kjöbenh. 1781. 3 dln. 4o.

Zie aldaar over de Haringvisscherij. II, bl. 139 vv., 455 vv.

3351. —— Tanker, hvorledes Sildefiskeriet mad Tiden kunde blive mere betydelig, og til langt större Nytte end hidindtil for den fiskende Almue i Throndhjems Stift, etc. Throndhjem. 1792.

Zie ook: *Fred. Thaarup's* Magazin for Danmarks og Norges topographiske og statistiske Beskrivelse. 1e Bind, Kjöbenhavn, 1793—1801, bl. 110—117. 8o.

(Gedachten over de uitbreiding der haringvisscherij.)

3352. —— Die Häringsfischerei an der südwestlichen Küste Schwedens.

Zie: Globus. Herausgeg. von *K. Andree.* 1870. XVII. No. 18.

3353. **Hartwig, (G.)** De zee en hare wonderen. Sneek, 1859. 2 dln. 8o.

Zie aldaar: Algemeene beschouwing van het rijk der visschen: o. a. De haring en de haringvisscherij; de sprot, de kabeljaauw, de steur, de zalm, de schol, enz. enz. II, bl. 192—236.

3354. **Hinckley, (J.)** Dutch method of curing herrings.

Zie: Nicholson's Journal 1805. X, 223. (Naar het Hoogd. van *Krünitz.*)

3355. **Hoeven, (J. van der)** De haring en de haringvisscherij.

Zie: Album der Natuur. 1852, bl. 161—175. *B.N.A.M.—R.D.— R.L.*

3356. **Hofdijk, (W. J.)** Ons voorgeslacht, in zijn dagelijksch leven geschilderd. Met platen. Haarlem, A. C. Kruseman. 1859—1864. 6 dln. roy. 8o. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Netten vlechten bij Friezen en Franken. I, bl. 296. Visscherij. (Vóór histor. tijd.) I, bl. 15. (Tijdens Karel den Groote.) II, bl. 41—45. Haringvisscherij. III, bl. 35, 393. Walvischvangst der Friezen. Maasharing. III, bl. 29. Haringvisscherij in nood. V, bl. 271.

3357. **Hogendorp, (G. K. van)** Bijdragen tot de huishouding van Staat. 's Hage, Erven Joh. Allart. 1818—25. 10 dln. 8o.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L. — B. R.

Zie aldaar: Advys op de Haringvisscherij. II, bl. 250, Van de nieuwe, verbeterde uitgave, Z. Bommel, 1854. 5 dln. roy. 8o. I, bl. 327—330. III, bl. 300—301.

3358. **Hoogendijk Jz., (A.)** Beknopte opmerkingen omtrent de Zuidharing-visscherij in verband beschouwd met de aan dezelve toegekende Rijkspremie. 's Gravenhage, Giunta d'Albani. 1850. 8o. *B. R.*

3359. **Hoogendijk Jz., (A.)** Nadere adstructie mijner beknopte opmerkingen omtrent de Zoutharing-visscherij, enz.; ditmaal bepaaldelijk opzigtens de redevoering door den Heer R. Westerhoff, uitgesproken in de 2e Kamer der St. Gen. op 21 Dec. 1850. 's Gravenhage, Giunta d'Albani. 1851. 8o. *B. R.*

3360. —— Eenige beschouwingen over „Een nieuw leven", geschetst door den Hoogleeraar *J. T. Buys*, betrekkelijk de Nederlandsche visscherijen. (Waarbij als bijlagen: de Redevoeringen door den Heer Wintgens uitgesproken in de 2e Kamer der St. Gen. op 21 Dec. 1850, en 6 Maart 1857). 's Gravenhage, Gebr. Belinfante. 1867. 8o. *B. R.*

Zie over deze brochure een art. van Prof. *J. T. Buys*, in: de Gids, Februarij 1868, en ook No. 3284.

3361. Hoorn. **Velius, (Th.)** Chronyk van Hoorn, daarin het begin, aanwasch en tegenwoordige staat der stad verhaalt worden, enz. Dezen vierden druk met aanteekeningen vermeerdert door *Seb. Centen*. Hoorn, bij Jacob Duyn. 1740. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

1e druk. Hoorn, 1604. kl. 8o; 2e, 1617. 4o; 3e, 1648. 4o.

Zie aldaar: Haring: Het zouten van Pekelharing door wien uitgevonden, bl. 32, 33. Het uitvoeren van haring verboden, bl. 272. Overvloed van haring in de Zuiderzee gevangen, bl. 494.

Haring-Buisen. Wanneer die begonnen gebruikt te worden, bl. 33. De Schotten roven op de Haring-Buisen, en voorsorg daartegen, bl. 260, 261. Zo ook de Franschen, bl. 272, en de Duinkerkers, bl. 506. — Groot Haringnet bij die van Hoorn eerst gevonden, bl. 33. — Haringvisscherij op de kusten van Groot-Brittanje door den Koning verboden, bl. 537. — Enkhuizers twisten met die van Harderwijk over de haringvangst, bl. 226a.

Groenlandsche Maatschappij opgerecht en derselver wisselvalligheden, bl. 550.

3362. —— **Abbing, (C. A.)** Geschiedenis der stad Hoorn, gedurende het grootste gedeelte der XVIIe en XVIIIe eeuw; of vervolg op *Velius* Chronyk, beginnende met het jaar 1630. Hoorn, Gebr. Vermande. 1841. 2 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Haring. (Vervolg) bl. 18, 347. Haringbuizen. (Vervolg) bl. 19, 51, 57, 195. Haringvisscherij. (Vervolg) bl. 18, 57. Visch. (Vervolg) bl. 161, 172, 190, 275. Walvischvangst. (Vervolg) bl. 13, 25, 57, 169, 184, 215, 232.

Horrebow, (N.) IJsland. Zie afd. Kabeljaauwvisscherij.

3363. **Jacques, (L.)** Discours sur les avantages de la pêche et en particulier sur les moyens de donner, à Calais, plus d'activité et d'extension à celle du hareng. Calais, Le Roy. 1820. 8o.

Janiçon, De republiek der Vereenigde Nederlanden.

Zie aldaar: Haringvisscherij. II, bl. 292—300. (Vergel. No. 3485.)

3364. **Kemper, (J. M.)** Advijs over de haringvisscherij bij de overweging der wet van 18 Maart 1818 over dat onderwerp. Amsterdam, J. van der Hey. 1818. 8o. *B. L. H. — B. R.*

3365. **Kok, (J.)** Vaderlandsch woordenboek. Amsterdam, Allart. 1785—1796. Met bijvoegsel. 38 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Haringvisscherij. (Beschrijving der) XX, bl. 441—443. Willem Beukelsz. VI, bl. 516—517.

Kroef, (N. M. J.) Zie: Haringkaart No. 3308.

3366. **Laspeyres, (E.)** Geschichte der Volkswirthschaftlichen Anschauungen der Niederländer. Leipzig, S. Hirzel. 1863. roy. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Häringsfang, bl. 184, 195, 196. — Walfischfang, bl. 89, 120, 146, 154, 276.

3367. **Légal, (Joseph)** De la convention du 16 Novembre 1860 et de la pêche du hareng. 8o.

Overgedrukt uit: „La Vigie de Dieppe". Waarbij eenige aanteekeningen van *Hermann Baars*, over de visscherijen in Noorwegen.

Lely, (J. van der) Zie: Recueil No. 3386.

3368. **Linden van den Heuvel, (M. L. van)** Algemeene staten bevattende verscheidene opgaven van zaken die betrekking hebben tot de groote of Zout-haringvisscherij in Holland, sedert haar zelfstandig bestuur in 1795 tot 1845, en alzoo gedurende eene halve eeuw. Bijlage tot inleiding der Algemeene Vergadering van 7 Mei 1845.

Vervaardigd ten dienste van zijn medeleden door *M. L. van Linden van den Heuvel*. Handschrift van 13 blz. folio. *B. R.*

3369. —— Voordragt van den Heer President *M. L. van Linden van den Heuvel* aan de Heeren leden van het Kollegie der Groote visscherij voor de Provinciën Zuid- en Noord-Holland, in de Algemeene Vergadering te 's Gravenhage, den 7 Mei 1845. Handschrift van 27 ongen. blz. in 4o. *B. R.*

3370. —— Berigt aan de Reeders en de stuurlieden ter Groote of Zout-haringvisscherij in Zuid- en Noord-Holland. (Wenken betrekkelijk de beste vischplaatsen). Geteekend door *H. L. van der Linden van den Heuvel* en *P. Kikkert*. Vlaardingen, 1847. 8o. *B. R.*

3371. **Mc Culloch, (L.)** Observations on the Herringfishery upon the South and East coast of Scotland. London, 1786. 8o.

3372. **Maude, (A. de)** Notice sur les pêcheries du hareng, de la morue et du saumon en Norvège. Paris, Martinet. 1859.

3373. Memorie tot adstructie van het regt der Reeders langs de kusten van Holland, gevestigd te Scheveningen, Katwijk, Noordwijk, Egmond aan Zee en Zandvoort, op de Haringvisscherij. 6 blz. fol. (Opgenomen als bijlage No. XIX in het Verslag van de Zeevisscherijen. 1854. Zie No. 3175.

Dit geschrift werd beantwoord door „de Leden uitmakende het Collegie ter groote visscherij" in eene „Memorie ter wederlegging van het gesustineerd regt, 't welk de reeders enz. op de haringvisscherij meenen te hebben." 15 Junij, 1818. Handschrift, 19 bladz. fol.

Eene copie van dit Ms was voor eenigen tijd in het bezit van den Heer Mart. Nijhoff.

3374. **Metelerkamp, (E.)** De toestand van Nederland in vergelijking met die van andere Staten. Rotterdam, 1804. Dl. I, II. gr. 8o. *B. R.*

Zie aldaar: Haringvisscherij. I, bl. 70—72.

3375. **Miller, (Dr.)** Letters on the herringfishery, in the Moray Frith. (form. pl. en j. onbekend). (*Westwood*. Bibl. piscatoria.)

3376. Naamlijsten der Haringschepen in de jaren 1778—1785, 1793, 1826—1871 van de Maas en 't Noorderkwartier uitgerust, benevens derzelver Boekhouders en Stuurlieden. Te Enkhuizen, later te Vlaardingen bij A. Groeneveld, boekverkooper, 1826—1835, en voor rekening der Jagerij, van 1836—1871. 4o. *B. R.*

3377. Orders voor de Stuurlieden, behoorende tot de Haringvisscherij van Zuid- en Noord-Holland. Te Vlaardingen, voor rekening der Jagerij. 1840, 1841, 1846. kl. 8o.

3378. **Parser, (M.)** Etude sur l'état actuel des pêches dans le royaume des Pays-Bas, et spécialement de la pêche du hareng. (La Haye, Typographie de C. H. Susan. 1868.) 6 en 31 blz. roy. 8o. *K. B. 's G.*

Dit werkje, opgedragen aan de Spaansche regering, is hier te lande bijna geheel onbekend. Het is hoofdzakelijk eene vertaling van enkele stukken uit het Gidsartikel van Prof. *J. T. Buys*: Een nieuw leven (zie No. 3284), en van de verhandeling van den Heer *G. H. A. N. Rietstap*: De haring en de haringvisscherij (zie No. 3390), aangevuld met eenige statistieke opgaven uit de verslagen van den staat der Nederl. zeevisscherijen.

3379. Pêche du hareng (De la). Extrait du „Moniteur du Commerce" du 12 Sept. 1833.

3380. **Petit, (J. F. le)** La grande chronique ancienne et moderne de Hollande, Zélande, Westfrise, Utrecht, Overyssel etc. jusqu'à la fin de l'an 1600. Dordrecht, J. Canin. 1601. 2 dln. folio. *K.B.'sG.—B.L.H.—R.L.*

Zie aldaar: Première pescherie du Harenc en la Meuse. I, bl. 184.

3381. **Peyron, (S.)** De la pêche de la Sardine et des industries qui s'y rattachent. Quimperlé. 1864. 8o.

3382. **Pichon,** De la pêche côtière dans la Manche, spécialement de la pêche du hareng. Paris, Dentu. 1831. 8o.

3383. **Pilati de Tassulo,** Lettres sur la Hollande. La Haye, J. H. Munnikhuizen. 1780. 2 dln. 12o. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Pêche du hareng; pêche de la baleine. I, bl. 255—276.

3384. Propositie gedaan bij den Heer *van Eecke* aan de Gedeputeerden van Vlaenderen en Zeeland, nopens de groote Haringvisscherij in Zeeland. *B. U. H. — B. R.*

Zie: Werken van het Historisch genootschap te Utrecht. Kronijk, 1845—1870, 16e Jaarg. bl. 53.

3385. **Putte, (S. van de)** Pêche du hareng sur les côtes de Flandre, au moyen-âge. *K. B. 's G.*

Zie: Annales de la Société d'émulation pour l'histoire et les antiquités de la Flandre Occidentale. Bruges, 1839—1850. 8o. 2e série, III, bl. 339.

3386. Recueil van de groote visscherij van *Mr. J. van der Craght.* Ao. 1745. MS. 70 bladz. folio.

Dit handschrift, mij welwillend door den Heer Mart. Nijhoff ter inzage verstrekt, bevat verschillende aanteekeningen, in 15 afdeelingen, betreffende het Collegie der groote visscherij, de jurisdictie, keuren, vent-jagers, belasting op den haring, subsidiën, lastgelden, pilotage, enz., beginnende met de tweede helft der XVIe eeuw, voornamelijk getrokken uit de Resolutiën van de Staten Generaal en de Staten van Holland, de plakkaatboeken, de notulen van 't Collegie der groote visscherij, enz.

In de *K. B.* te *'s G.* berust een dergelijk „Recueil" van Mr. *J. van der Lely*, dat mij, door de welwillendheid van den Heer M. F. A. G. Campbell, eveneens ter inzage werd verstrekt, loopende tot het jaar 1753, (70 bl. folio). Ook dit Recueil is in 15 afd. gesplitst, en bevat eveneens korte aanteekeningen betreffende de bovengenoemde onderwerpen.

3387. **Rees, (O. van)** Geschiedenis der Staathuishoudkunde in Nederland tot het einde der 18e eeuw. Utrecht, Kemink en Zoon. 1865. 1868. 2 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.*

Zie aldaar: Dl. I, § 3. Visscherij. Belangrijkheid der zeevisscherij. bl. 21. — De haringvisscherij. bl. 21. — Maatregelen tot handhaving van den roem van den Hollandschen haring in het buitenland. — Keurmeesters en vrije keuring. bl. 26. — Maatregelen ter voorkoming en uitputting der bron. bl. 27. — Vischvangst op de kusten van Schonen. bl. 40.

3388. **Reygersbergen, (Joh.)** Chroniick van Zeelandt, vermeerdert en verbetert door *M. Z. van Boxhorn.* Middelburg, Z. en M. Roman. 1644. 2 dln. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.*

Zie aldaar: Harinckteelt, Harinckthol, Harinckvaert. I, bl. 184. Van sommige oude Havens ofte Reen, daer die meeste Haringhbuysen af pleghen te varen, ende nu vergaen zijn. I, bl. 55.

3389. **Ricard, (S.)** Traité général du commerce. Nouvelle édition. Paris, Laveaux & Cie. An. VII. 1800. 3 dln. 4o. *B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: Pêche du hareng, de la morue et de la baleine. I, bl. 61—67.

3390. **Rietstap, (G. H. A. N.)** De haring en de haringvisscherij. *K. B. 's G. — B. U. H. — R. L.*

Zie: Tijdschrift uitgeg. door de Nederl. Maatschappij ter bev. van Nijverheid, 1864, XXVII, bl. 312—338.

3391. **Rooy, (E. W. de)** Geschiedenis van den Nederlandschen handel. Amsterdam, L. F. J. Hassels. 1854, 3 dln. 8°. *K.B.'sG.— B.L.H.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: Vischhandel en haringvisscherij, bl. 80, 236 vv.

3392. Rotterdam. **G. Bruining,** Tableau topographique et statistique de Rotterdam. Rotterdam, J. Immerzeel. 1815. 12°. *B. R. — R. L.*

Men leest aldaar op bladz. 135: Avant la révolution de 1572 la navigation des Hollandais s'étendait déjà de l'extrémité du Nord jusqu'au détroit de Gibraltar. Ils fournissaient la France, l'Espagne et le Portugal de leur hareng; et celui dont les tonneaux portaient la marque de Rotterdam, était réputé le meilleur de tout hareng Hollandais.

3393. Sardine fishery. Met afbeeldingen.

Zie: The Graphic. London, 1871. bl. 334.

3394. **Savary, (J.)** Dictionnaire universel de commerce, d'histoire naturelle et des arts et métiers. Nouvelle édition. Copenhague, C. A. Philibert. 1795. 5 dln. folio. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Hareng. — Histoire de la pêche du hareng. IV. bl. 279—300. Men vindt aldaar eene uitvoerige beschrijving van de haringvisscherij, het kaken, den handel, enz.

Baleine. — Pêche de la baleine, I, bl. 310—316.

3395. Schermer. **E. Az. van Doorgeest,** Een kort verhaal van eenige merkwaardige geschiedenissen in Holland, voornamelijk van 't eijland in Noord-Holland en deszelfs dorpen: Schermer, Graft, Schermerhorn, Rijp, Oost- en Westgraftdijk, Noord-eud en Drie-huijzen. Met teffens van de opkomste der Haring- en Walvischvangst. Amsterdam, 1744. 8°.

Scriverius, (P.) Zie N°. 3274.

3396. **Sell, (J. J.)** De Halecum captura Pommerianae Rugiaeque insulae littoribus seculo XII—XIV. Stettin, 1797. 4°.

3397. —— Ueber den starken Häringsfang an Pommerens und Rugens Küste im 12n bis 14n Jahrhunderts. Aus dem Lateinischen übersetzt von *E. H. Zober*. Stralsund, Struck. 1831. 8°.

3398. **Semeyns, (Mr. Meynert)** Een corte beschryvinge over de Haringvisscherij. De 3e druk bij den Autheur selven oversien ende verbeetert. Gedrukt 't Enkhuyzen, bij Floris Jansz. Camerling. 1639. 8°. *B. L. H.*

3399. **Smith, (Simon)** The Herring-Busse trade. (z. pl.) 1641.

3400. Staten van de Groote of Zoutharing-visscherij.

Deze „Staten" worden geregeld opgenomen in de Algemeene Visscherij-Courant (N°. 3119) en in de Vlaardingsche Courant. (N°. 3184*a*).

3401. Statuten voor de Amsterdamsche Haringvisscherij. (Amsterdam, 1824. (?) 8°.

3402. Uitkomsten verkregen uit de Journalen der haringschepen. Uitgegeven door het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut. Utrecht, 1857. 16 blz. 4°. Met eene kaart. *K. B. 's G. — B. R.*

3403. **Vaernewijck, (Marcus van)** Die historie van Belgis, diemen anders namen mach: den Spieghel der Nederlantscher audtheyt. Waer inne men zien mach als in eenë clarë Spieghel, veel wonderlicke Gheschiedenissen enz. The Ghendt, bij de Wed. van Gheraert van Salenson. A°. 1574. folio.

K. B. 's G. — R. L. — (uitgave van 1619.) *B. L. H. — U. H.—B. R.*

Aldaar leest men Cap. LIV, fol CXXIV:

Int iaer XV-hondert LXIIII was aen het Cuypgat gheordineert, ghemaeckt, ende inne ghestelt, een Ceur-camer van den Haringk, waeraf Jan Lammens,

geboren van Vlissingen in Zeelandt, den eersten Ceurmeester was, ende die stadt van Ghendt gaf alsdoen haer braut-teeckenen aen die harinck-tonnen, daer den ghekeurden harinck te Ghendt inne ghepackt was, elck na zijn weerdde, eene opperste teeckë voor de beste, een naer teecken voor de middelbare, ende een minder teecken voor de oncostelickste.

Bijzonderheden omtrent W. Beuckelsz. — Acht Walvisschen te Ostende gestrand. Cap. LXVIII, fol. CXXIX.

3404. **Vauvert, (M.)** La pêche de la Sardine.

Zie: Le monde illustré. Paris, 1879. No. 374.

3405. Vlaardingen. Memorye tot vertoog dat die van Vlaardingen en andere particuliere plaatsen, dorpen en heerlijkheden niet bevoegt zijn om den Haring ter verzendinge te verpakken, nog te branden. Ao. 1729. (?) folio. 14 blz. *B. R.*

3406. —— Nader memorie dienende tot refutatie van zeker berigt, ten name van Burgemeesteren en Vroedschappen der stede Vlaardingen, overgegeven aan de Ed. Gr. Agtbare Heeren Gedeputeerden van de Groote Visscherij en Haringvaart in Holland en West-Vriesland, concernerende het verhoogen, verpakken en branden van den Haring. Ao. 1729. (?) folio. 45 blz. *B. R.*

3407. —— Handvesten, octroijen, privilegiën en regten aan de Stede van Vlaardingen verguut, enz. Benevens eene naspeuring en aanwijzing van de ware gelegenheid, aanzien en ongevallen derzelver stede (door *Mart. van Nievelt.*) Met platen. 's Gravenh., J. Gaillard. 1772. fol. *K.B.'sG.—B.L.H.—U.H.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: Haring, haringbuizen, enz. bl. 128, 219, 233, 239, CIV—CV. Haringvisscherij, bl. 419, 432, 446, LVI.

De haringvaart en lijndrayeryen van ouds te Vlaardingen in bloeijenden stant. De stede ter dier gelegenheid menigmaal ter vergadering van de Heeren Staaten beschreven. (1524—1553), bl. 432—446.

3408. —— **Sprenger van Eijk, (P. C. G.)** Geschiedenis en merkwaardigheden der stad Vlaardingen. Rotterdam, Wed. Allart, 1832. gr. 8o. Met platen. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Middelen van bestaan; — de groote Visscherij. bl. 249—304.

Narigten betrekkelijk Vlaardingen. o. a. Ao. 1780—1782, bl. 129—142. — 1788, bl. 149. — 1799, bl. 157. — 1813, 1814, enz. Conditien, waarnaar de Heeren van de Wet en de verdere Vroedschappen der steede Vlaardingen, hebben gepermitteert binnen derzelver stede op te rechten een Societeit en Maatschappije van Haringhvaart, Straat-Davids-vaart en visscherijen; mitsgaders assurantiën, disconteeren van wisselbrieven, en beleeninge van goederen en koopmanschappen. (Ao. 1720! Zie bijl. bl. 17—20.) Buiszang, bl. 296—303.

3409. —— Jaarboekje voor Vlaardingen, 1868. (Eerste jaar). Vlaardingen, J. F. C. Brückwilder, 1868. 12o.

Zie aldaar: *P. K. Drossaart*, (Eenige bijzonderheden betrekkelijk de) Haringvaart, bl. 36, 37.

J. H. Niermeijer, Een oude buisjesdag, 15 Junij. (Gedicht). bl. 73—75.

—— Vlaardingsche Courant. Zie No. 3181*a*.

3410. **Vogel, (K. de)** De groote visscherij en derzelver vaderlandsch aanbelang. Rotterdam, N. Cornel. 1815. 8o.

3411. **Vreede, (G. W.)** Vrijheid van haringvaart en visscherij. Nota in den jare 1610 door de Nederlandsche Gezanten aan de Engelsche regering ingediend. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.*

Zie: *J. A. Nijhoff*, Bijdragen voor Vaderl. geschiedenis en oudheidkunde. Arnhem, 1842. 8o. III, bl. 1—28.

3412. Walvischvangst (De) en veele bijzonderheden daartoe betrekkelijk. Met 21 platen en kaarten. Amsterdam, P. Conradi. 1784—1786. 4 dln. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. D. — R. L.*

In het IVe deel vindt men tevens eene beschrijving der Haringvisscherij. Met afbeelding.

Deze beschrijving vertaald is opgenomen door *B. de Reste*, in zijne: Histoire des pêches. dl. I. Zie afd. Walvischvangst.

Wassenaer, (Cl.) Historisch verhael. Zie: afd. Walvischvangst.

3413. **Wild**, (Alb.) Die Niederlande. Ihre Vergangenheit und Gegenwart. Leipzig, O. Wigand. 1861. 2 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Die grosse Fischerei (Häringsfaug). II, bl. 271—286. Walfischfaug. II, bl. 287—295.

3414. Zierikzee. **Dompeling**, (J. A.) Leerrede bij de oprigting der nieuwe Zierikzeesche visscherij, gehouden in de Groote Kerk, 28 Nov. 1819, en aanspraak en gebed bij het uitvaren der eerste haringschepen, in de Kleine Kerk, 14 Junij 1820. Zierikzee, 1821. 8o. (*Bodel Nyenhuys*, Plaatsbeschr. No 2042.)

3415. **Zimmermann**, (W. F. A. W.) De zee, hare bewoners en wonderen. Uit het Hoogduitsch. Amsterdam, 1838. 2 dln. 8o. *B.N.A.M.—R. L.*

Zie aldaar: De Haring en de haringvisscherij. 3e stuk. bl. 218—224.

c. Walvischvangst en reizen ter Walvischvangst.

[*Péche de la baleine et journaux de baleiniers.*]

3416. **Adelung**, (Joh. Chr.) Geschichte der Schiffahrten und Versuche welche zur Entdeckung des Nordöstlichen Weges nach Japan und China von verschiedenen Nationen unternommen worden. Zum Behufe der Erdbeschreibung und Naturgeschichte dieser Gegenden entworfen. Halle, bey Joh. J. Gebauer. 1768. 4o. Met 19 gegrav. platen en kaarten. *B. L. H.*

Zie aldaar: Geschichte des Spitzbergischen Wallfischfanges. bl. 269—438.

3417. **Anderson**, (Joh.) Nachrichten von Island, Grönland und der Strasse Davis, zum wahren nützen der Wissenschaften und der Handlung. Frankf. a. M., 1747. 8o. Met 4 platen en eene kaart.

Eene fransche vertaling (door *Rousselot de Surgy*) verscheen: Paris, 1764. 2 dln. 12o. De Hollandsche laat ik hier volgen:

3418. —— Beschrijving van IJsland, Groenland en de straat Davis. Verrijkt met (6) platen en een nieuwe kaart van de ontdekkingen. Benevens een voorberigt, bevattende de levensbijzonderheden van den schrijver. Uit het Hoogduitsch vertaald door J. D. J. Te Amsterdam, bij St. van Esveldt. 1750. 1o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Haring. Berichten van denzelven en zijne vangst. bl. 43 vv. Walvisch. Baarden, spek, traan. bl. 78—82.

Waarin van andere visschen te onderscheiden. bl. 157. Onderscheidene soorten en narichten van dien visch. bl. 158. Walvischdoder. bl. 194.

Walvischvangst. Hoe de Groenlanders dezelve verrichten. bl. 221. Waarom de Hollanders daarin beter slagen dan de Denen. bl. 129.

In eene latere uitgave (Amsterd., 1756) zijn de verbeteringen van Niels Horrebow opgenomen.

3419. **Anderson**, (R.) Capturing whales by electricity. *B. R. L.*

Zie: The Engineer. London, 1869. No. 714, bl. 161—162.

3420. **Andree**, (Karl) Geographie der Welthandels. Mit geschichtlichen Erläuterungen. Stuttgart, J. Engelhorn. 1867. 1872. 2 dln. gr. 8o. *B.R.L.*

Zie aldaar: Der Walfischfang; Die Walfischjäger in der Südsee; Verschiedene Arten der Walthiere; Walfischzonen und Fangweisen; Bedeutung und Geschichte des Walfischfanges; Walfischfang der Nord-Amerikaner; Der Robbenschlag; Stockfischfang; Häringsfaug. I, bl. 493—520.

3421. Artikler hvorefter Commendeurerne og Mandskabet paa Skibene, der udsendes for den Gronlandske Handel og Fiskefangst, skulle rette sig. (1776). (Reglementen waarnaar de Kommandeurs zich te gedragen hebben.)

3422. **Baestrom, (S.)** Account of a voyage to Spitsbergen in the year 1782.

Overgenomen uit „The philosophical magazine July. 1799."

Zie: *Pinkerton's* Collection of voyages and travels. London, 1808—14. I, bl. 614—620.

3423. **Baffin, (Will.)** A voyage to Greenland, with six ships and a pinnace, under the command of Benjamin Joseph and Thomas Edge. Ao. 1613. Written by Mr. W. Baffin.

Zie: *Harris's* Collection of voyages and travels. London, 1744. I, bl. 589, 590. *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 716—720 [1]). Vergelijk No. 3449.

Zie over Benjamin Joseph en zijne handelingen met betrekking tot de walvischvangst: *Wassenaer*, Histor. verhael. No. 3603.

3424. **Baudartius, (W.)** Memoryen ofte Cort Verhael der Gedenck-weerdichste Gheschiedenissen van Nederland, Vranckrijck, Hoogh-Duytschland, Groot-Brittannyen enz. Van den jaere 1603—1624. Tweede editie grootelicx vermeerdert. Met portretten. Arnhem, Jan Jansz. 1624. 2 dln. folio.

K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.

Zie aldaar: Enghelsche verhinderen de Hollanders in den walvisch-vanck. Boek V, bl. 43. Jacobus VI vernieuwt de questie van den Barinck-vanck. XII, bl. 16. Nederlanders ende Enghelsche int gevecht om de visvangh. Misverstant tussche de Enghelsche ende Nederlanders om den walvisch-vanck. IX, bl. 97. Vier walvisschen bij den Hage (Scheveningen) gevangen. IX, bl. 97, 202.

Beale, (T.) Zie: No. 3600.

3425. **Bennet, (Fr. Debell)** Narrative of a whaling voyage round the globe from the year 1833—1836. London, Bentley. 1840. 2 dln. 8o.

Beschrijving der Walvischvangst. Zie No. 3586.

3426. Beschrijvinghe van de Noordsche Landen, Die gelegen zijn onder den Koude Noordt-pool, Als Denemarcken, Sweden, Noorweghen, Finlandt, Laplandt, Godtlandt, Pruyssen, Poolen, Yslandt, en Groenlandt: Waer in verhaelt wert de verscheydenheyt der Coopmanschappen en Kleedinge der Inwoonderen. Mitsgaders: Eenighe Vreemdicheden die men aldaer te Lande vindt. soo van Beesten, Voghelen, Vissen, en Zee-monsters, etc. t' Amsterdam, Gedruckt bij Gillis Joosten Saeghman. (z. j.) 4o.

Met eene groote houtgravure door C. v. Sichem en 10 kleinere tusschen den tekst.

Zie: *Tiele*, Mémoire bibliogr. bl. 283—84.

---

[1]) Daar ik in deze afdeeling meermalen naar deze hoogstbelangrijke verzameling van reizen zal moeten verwijzen, laat ik den titel hier in zijn geheel volgen:

Hakluytus Posthumus, or Purchas his Pilgrimes. Contayning a History of the world in Sea voyages and lande-travels by Englishmen and others. Loudon, printed by William Stansby for Henri Fetherstone. 1625, 1626. 5 dln. folio. Met kaarten.

Een uitmuntend exemplaar van dit kostbare werk is aanwezig in de *K. B. te 's G.*

Ook berust een exemplaar, waaraan echter één deel ontbreekt, in de boekerij van het Departement van Koloniën.

Om dezelfde reden geef ik ook hier den volledigen titel van het verdienstelijke werk van den Heer P. A. Tiele, dat ik herhaalde malen met vrucht geraadpleegd heb:

Mémoire bibliographique sur les Journaux des navigateurs Néerlandais, réimprimés dans les collections de *de Bry* et *Hulsius*, et dans les collections Hollandaises du XVIIe siècle, et sur les anciennes éditions Hollandaises des journaux de navigateurs étrangers; la plupart en la possession de Frederik Muller à Amsterdam. Amsterdam, Fred. Muller. 1867. XII en 372 blz. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H.*

3427. Beschryvinghe van der Samoyden Landt in Tartarien. Nieulycks onder 't ghebiedt der Moscoviten ghebracht. Wt de Russche tale overgheset. Anno 1609. Met een verhael van de opsoeckinge ende ontdeckinge van de nieuwe deurgang ofte straet int Noordwesten na de Rijcken van China ende Cathay. Ende een Memoriael gepresenteert aenden Coningh van Spaengien, belanghende de ontdeckinghe ende gelegenheyt van 't Land ghenaemt Australia Incognita. t'Amsterdam, by Hessel Gerritsz. Ao. 1612. 4o. Met 3 kaarten.
(Latijnsche uitg.) *K. B. 's G. — B. L. H.*

De (eerste) latijnsche uitgave van 1613, getiteld: Descriptio ac delincatio Geographica Detectionis Freti, Sive, Transitus ad Occasum, supra terras Americanas, in Chinam atq; Japonem ducturi. Recens investigati ab M. Henrico Hudsono Anglo. Item, exegesis Regi Hispaniae facta, super tractu recens detecto, in quinta Orbis parte, cui nomen, Avstralis incognita. Cum descriptione Terrarum Samoiedarum, & Tingoesiorum, in Tartaria ad Ortem Freti Waygats sitarum, nuperq; sceptro Moscovitarum adscitarum. Amsterodami Ex officina Hesselij Gerardi. Anno 1613. 4o. (*Tiele*, Mémoire. bl. 183 *e*) bevat twee bijvoegsels, waarvan het eene handelt over de reis naar het Noorden in 1611, van Jan Corneliszoon May; het andere over de ontdekking van Spitsbergen door de Hollanders in 1596, en over de aanmatiging der Engelschen wegens het uitsluitend regt op de walvischvangst bij Spitsbergen, terwijl bij de tweede latijnsche uitgave van dat jaar (*Tiele*, Mémoire, bl. 184 *f*) door Hessel Gerritsz. nog een Appendix van 4 blz. is gevoegd, waarvan de drie laatste de memorie van Petrus Plancius, tot wederlegging van het door de Engelschen beweerde regt inhouden, welke „Memorie" ook is opgenomen in de: Histoire du pays nomme Spitsberghe" (No. 3462) en in *Wassenaer*, Histor. verhaal. (No. 3603.) [1])

Beide latijnsche uitgaven bevatten 4 kaarten, eene kopergrav. en 3 houtgrav., waarbij o. a. de afbeelding van een walvisch, met achtregelig onderschrift.

Voor de verdere uitvoerige en naauwkeurige bibliographische beschrijving van deze collectie, waarvan een belangrijk gedeelte wordt ingenomen door twee verhandelingen van Isaäc Massa, verwijs ik naar het reeds genoemde werk van den heer Tiele, bl. 179—190; benevens de: Histoire des guerres de la Moscovie par Isaäc Massa, publiée par M. le Prince *Michel Obolensky* et M. le Dr. *A. v. d. Linde*. Brux. 1866. 2 dln. 8o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

3428. **Bond, (John)** On a machine for killing whales.
Zie: Philos. transact. 1751. bl. 251. *K B. 's G. — B. B. G. R*

3429. **Börgen (C.)** und **R. Copeland,** Kurze Geschichte der Ueberwinterungen in den Arktischen Regionen während der letzten 50 Jahre.
Zie: Petermann's Geogr. Mittheilungen. 1869. IV, bl. 142—154.
Vertaald in: Album der Natuur. 1873, afl. 3. *K.B.'s G. — B.N.A.M. — R.D. — R.L.*

3430. **Bottemanne Mzn., (C. J.)** Walvischvangst. Naar aanleiding van de artikelen van *J. S. Nougaret.* (Revue des deux mondes. Zie No. 3505.) en van Mr. *J. A. van Eyk* in: (Tijdschrift v. Volksvlijt. Zie No. 3458).
K. B. 's G. — B. N. A. M. — R. L.
Zie: De Economist, 1871. bl. 481—493, 505—509.

[1]) Naar aanleiding van het hier medegedeelde, omtrent het door de Engelschen beweerde regt op den vischgrond bij Spitsbergen, mag ik de volgende aanteekening, voorkomende bij: *J. K. J. de Jonge*, De opkomst van het Nederl. gezag in O. Indië. dl. I, bl. 24, niet onvermeld laten:

„Op het Rijks-archief bevindt zich eene verklaring van Jan Cornelisz. Rijp, voor Burgemeester en Schepenen van Delft afgelegd in den jare 1613, omtrent de ontdekking van Spitsbergen. Het is echter slechts een afschrift, en dan nog wel in de fransche taal overgezet, gevoegd bij *andere papieren betrekkelijk de twisten met de Engelschen over de walvischvangst en visscherij op de kusten van Spitsbergen.*"

Vergelijk ook: *S. Muller's* Mare clausum. bl. 116—135 en Bijl. F en G. bl. 366—373.

3431. **Bouet, (C. E.)** Des bénéfices offerts par la pêche de la Baleine et du Cachelot jusqu'au 30 Juin. 1864. Hâvre, Impr. de Lemale. 1852. 8o.

3432. **Bowens, (Jac.)** Nauwkeurige beschryving der beroemde zeestad Oostende, van haeren oorsprong af tot het jaar 1787. Brugge, J. de Busscher. 1790. 2 dln. 4o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Oesterbank wanneer gemaakt. II, bl. 139. Reglementen raekende de visscherijen binnen Oostende. I, bl. 21, 28, 30. II, 143. Acht walvisschen aangespoeld. I, bl. 17. Walvischvangst na Groenland, opgeregt te Brugge. II, bl. 37, 150.

3433. **Brandligt, (C.)** Geschiedkundige beschouwing van de walvischvisscherij. Amsterdam, T. Nusteeg Jr. 1843. gr. 8o. Met 8 platen. *K. B. 's G.*

3434. Bremer Grönlands-Fischerei. Lindeman (No. 3502) spreekt van een „Rhederbuch" van 1695 tot op dezen tijd bijgehouden, waarvan nog slechts een of twee exempl. bestaan, (in M. S.?) waarin naauwkeurig het getal en de namen der schepen, Directeurs en Commandeurs der Walvischvangst, opgegeven worden. Te vergeefs heeft hij in Engeland, in Nederland en te Hamburg naar eene zóó volledige opgave gezocht (bl. 34).

3435. **Bring, (S.)** De piscaturis in Occano Boreali. Lund., Goth. 1750. 4o.

3436. **Browne, (J. Ross)** Etchings of a whaling-cruise; with notes of a sojourn on the Island of Zanzibar, and a brief history of the Whale-fishery, in its past and present condition. With numerous engravings and woodcuts. London, J. Murray. 1846. 8o.

3437. **Buckland, (Fr.)** De „Eclipse" walvischvaarder en robbenvanger. Beschrijving van het schip en de tot de walvischvangst gebezigde werktuigen.

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 13. *B. R. D.*

3438. **Cheever, (Henry T.)** The Whale and his captors; or, the whaleman's adventures and the whale's biography. London, Hamilton. 1851. 18o.

3439. —— Whaleman's adventures in the South Ocean, edited by *Scoresby*. 4th Edition. London, Low. 1860. 12o.

3440. **Cole, (Alfr. W.)** Das Kap und die Kaffern. Aus dem Englischen Leipzig, 1852. 8o.

Zie aldaar: Kapsche Fischerleute. Vernachlässigung der Fischerei. bl. 36 v.v. Walfischfangs-Etablissementen. Ein Wallfischfang. bl. 52 v.v.

3441. **Colnett, (J.)** A voyage to the South Atlantic, for the purpose of extending the Spermaceti whale-fisheries. London, 1798.

3442. **Cranz, (David)** Historie van Groenland, behelzende eene naauwkeurige Beschryvinge van 's Lands ligging, gesteldheid, en natuurlijke zeldzaamheden, den Aart, Zeden en Gewoonten der Inwooneren aan de Westzijde bij de Straat Davis. 's Lands aloude en nieuwe Geschiedenissen; en in 't bijzonder de verrichtingen der Missionarissen van de Broeder-Kerk. Met 12 plaaten en kaarten versierd, in III deelen uit het Hoogduitsch vertaald. Te Haarlem, bij C. H. Bohn. 1767. 3 dln. gr. 8o.

Nieuwe uitgaaf, Amsterdam, W. Vermandel. 1786. 3 dln. 8o.
K. B. 's G. — B. N. A. M. — R. L.

Zie aldaar: Van de visschen en de zeedieren. I, bl. 100—146. o. a. Rivier-visschen: zalm en forellen. Zeevisschen: angmarset of kleine haringen, dorsche, botten en hylbotten, hay-visschen.

Zeedieren: Walvisschen, vinvisschen, hoornvisschen; tandvisschen, zeehonden, walrussen enz. Beschrijving van de walvischvangste der Hollanderen (en) der Groenlanderen. I, bl. 131—135.

De oorspronkelijke Hoogduitsche uitgave verscheen te Barby in 1765 en een tweede druk in 1770. Eene Engelsche vertaling verscheen te London in 1767, en eene tweede uitgave in 1820; beide in 2 dln. 8o. Met 9 platen.

Ook gedeeltelijk opgenomen in: *Prévost*, Histoire générale des voyages. XXV, bl. 213—408. *K. B. 's G. — B. R. L.*

3443. **Degenhardt,** (W.) Wandelingen in de bezielde schepping. Met platen. Amsterdam, J. Leendertz. 1872. 4 dln. gr. 8°. *B.N.A.M.*

Zie aldaar: II, bl. 202—239. De walvisch en de walvischvangst.

3444. **Delavoipière,** Faits relatifs à la pêche de la baleine. Havre, S. Faure. 1821. 8°.

3445. **Deslandes,** Traité sur la pêche des baleines que font les Basques, et sur les manières de l'améliorer, avec quelques marques singulières touchant le païs qu'ils habitent. Avec 3 planches. (z. pl. en j.) 12°. 32 bladz.

Descriptio Detectionis Freti. Zie N°. 3427.

3446. **Dooregeest (E. A. van)** en **C. A. Posjager,** Den Rijper Zee-postil, bestaande in XXII predicatiën, toegepast op den Zeevaert. Tot onderwijzinge, vermaninge en vertroostinge in de ware godsaligheyt voor allerlei zeevarende lieden, dog voornamentlijk voor diegene, welke op den Haring en Walvischvangst uitgaen. Mitsgaders nog een korte beschryvinghe aengaende de opkomst van Holland, waer in 't bezonder ook gehandelt word van 't Eyland met zijn dorpen, dog voornamentlijck rakende de eerste oorspronck en ware gelegenheyt der Haring en Walvischvangst. t' Amsterdam, bij Jac. van Nieuweveen. 1699. gr. 8°.

Zie aldaar: bl. 343—360.

3447. **Edge,** (**Thomas**) A briefe discouerie of the Northerne Discoueries of seas, coasts, and countries, deliuered in order as they were hopefully begunne, and have ever since happily beene continued by the singular industrie and charge of the worshipful society of Muscouia merchants of London, with the seuerall voyages of captaine *Thomas Edge* the authour.

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 462—473. *K. B. 's G.*

§ III bevat: The description of the seuerall sorts of whales, with the manner of killing them. Wherето is added the description of Greenland.

Met eene kaart van Groenland, omgeven door 11 afbeeldingen betrekkelijk de walvischvangst. Deze kaart komt tevens voor in de werken van de Hakluyt Society en wel in: *Pellham*, Gods Power and Providence, etc.

3448. —— A commission for Th. Edge our seruant appointed to goe as our Factor in the ship called the Mary Margaret, for the killing of the whale, and morses vpon the coast of Greenland, or any other place in the North Ocean. Given the 31 of March 1611.

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 709—710. *K. B. 's G.*

3449. —— Een overzigt van de tien reizen — voornamelijk ter walvischvangst — van Thomas Edge, hetzij alleen of in gezelschap van Jonas Poole en Benj. Joseph, gedurende de jaren 1610—1619 gedaan, is te vinden in: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 462—473 en in: *Harris's* Collection of voyages and travels. I, bl. 572—574, 588, 589. Op bl. 574 o. a. komt het hoofdstuk voor met het opschrift: „Of the severall sorts of whales and the manner of killing them", hierboven bij N°. 3447 reeds vermeld.

Op bl. 590—93 vindt men uittreksels uit brieven van nog andere walvischvaarders als: R. Fotherby, W. Heley, Salmon, Will. Goodlard, e. a., welke tevens bij *Purchas* voorkomen en wel in dl. III, bl. 732—38 van: His Pilgrimes.

3450. **Egede,** (**Hans**) Omstaendelig og udforlig Relation, angaende den Gronlandske Missions Begyndelse og Fortsaettelse, samt hvad ellers mere der ved Landets Recognoscering, des Beskaffenhet, og Indbyggernes Vaesen og Leve-Maade vedkommende, er befunden. Kjöbenhaven. 1738. f°.

De eerste druk verscheen aldaar, 1729. 4°.

3451. —— Beschrijving van Oud-Groenland, of eigentlijk van de zoogenaamde Straat Davis; behelzende deszelfs natuurlijke historie, standsgelegenheid, gedaante, grensscheidingen, veld-gewassen, dieren, vogelen, visschen, enz. Mitsgaders den oorsprong en voortgang der aeloude Noorweegsche volk-

plantingen in dat gewest; benevens den aart, inborst, wooningen, levenswijze, kleding, enz. der hedendaagsche inboorlingen. Eerst in de Deensche taal beschreven door Mr. *Hans Egede*, en nu in 't Nederduitsch overgebragt. Met een nieuwe kaart van dat landschap en (10) aardige printverbeeldingen versiert. Te Delft, bij R. Boitet. 1746. 4o. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Van de zee-dieren, zee-vogels en visschen, walvisschen enz. bl. 54—67. De haai en andere visschen. bl. 75—77. Van de gewone bezigheden als jagen en visschen en de noodige gereedschappen daartoe. bl. 84—94.

Eene Hoogduitsche vertaling van dit werk verscheen te Hamburg, 1740. 4o; en Berlijn, 1769. 8o; eene Fransche te Kopenhagen, 1763. gr. 8o. en eene Engelsche te London, 1745. 8o.

Ook gedeeltelijk opgenomen in: *Prévost*, Hist. génér. des voyages. XXV, bl. 213—408.

3452. **Elking**, (**Henry**) A view of the Greenland trade, and the whalefishery; with the national and private advantages there off. Londen, 1725. 8o.

Scoresby noemt het „Our only original work on this interresting subject".

3453. **Enderby**, (**Ch.**) The Auckland islands: their climate, soil, and productions; and the advantages of the establishing their a settlement at port Ross for carrying on the southern Whale-fisheries. With a panoramic view of port Ross, and a map of the Islands. London, 1849. 8o.

3454. —— A statement of facts connected with the failure of the Southern-Whalefishery-Company at the Auckland Islands. London, Richardson. 1854. 8o.

3455. **Engelbrecht**, Magazin für denkenden Kaufleute. Bremen, 1788.

Waarin eenige mededeelingen van finantiëelen aard, betrekkelijk de walvischvangst. (Lindeman).

3456. **Esquiros**, (**A.**) Nederland en het leven in Nederland. Uit het Fransch. Amsterdam, Gebr. Binger. 1858. gr. 8o. Zie No. 3296. *B. R.*

Zie aldaar: De walvisch vaarder en de walvischvangst. bl. 300—370.

3457. **Etzel**, (**A. von**) Grönland geographisch und statistisch beschrieben. Aus dänischen Quelschriften. Stuttgart, Cotta. 1860. 8o.

Waarschijnlijk het door Lindeman bedoelde werk van *Rink*, vertaald door *Etzel*.

3458. **Eijk**, (**J. A. van**) Over de walvischvangst.

Zie: De Volksvlijt. Tijdschrift voor Nijverheid. Amst. 1870, bl. 181—186. Vergelijk No. 3430.

Fischer. (**F. C. J.**) Zie No. 3297.

3459. Fisheries. Foreign field sports, fisheries, sporting anecdotes, etc. from drawings by *Howitt*. a. o. London, H. R. Young. 1819. gr. 4o. Met 110 gegrav. en gekleurde platen.

Zie aldaar: Russian winterfishery. bl. 15. Mackerel-fishing. bl. 123; fishing in South-Wales. bl. 165—166. Whale-fishery. bl. 50—57. Met 4 platen.

3460. **Fotherby**, (**R.**) A voyage of discoueric to Greenland. Anno 1614. Written by *R. Fotherbye*.

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 720—728. *K. B. 's G.*

3461. —— A true report of a voyage Ao. 1615, for discouerie of Seas, Lands and Islands, to the Northwards, as it was performed by Robert Fotherbie, in a pinnasse called the Richard of London, set forth at the charge of Sir Th. Smith and Richard Wiche.

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 728—731. *K. B. 's G.*

Beide Journalen bevatten mededeelingen over de walvischvangst.

3462. **Gerritsz. van Assum**, (**Hessel**) Histoire du pays nomme Spitsberghe. Monstrant comment qu'il est trouvée, son naturel et ses animauls, avecques la triste racompte des maux, que nos pecheurs tant Basques que Flamens, ont eu a souffrir des Anglois, en l'esté passée l'An de grace, 1613. Escrit

par H. G. A. Et en apres une protestation contre les Angloys, et annullation de touts leurs frivoles argumens, parquoy ils pensent avoir droict, pour se faire Maistre tout seul, dudict pays. En Amsterdam, a l'enseigne de la carte nautiq. MDCXII (Chez Hessel Gerritsz.) 4o. *K. B. 's G.*

Met 2 kaarten en eene plaat.

Zie aldaar betreffende de vroegste geschiedenis der walvischvangst. bl. 10, 11, 17—26. Ook heeft Hessel Gerritsz. aan het slot van het werkje (bl. 27—30) bijgevoegd de verhandeling van Petr. Plancius, ter wederlegging van het door de Engelschen beweerde regt op de uitoefening der walvischvangst, welke verhandeling ook is opgenomen in: *Wassenaer*, Historiesch verhael (VII, bl. 93, 94) [zie No. 3603] en in de: Descriptio Detectionis Freti. 1613. (No. 3427.)

Zie verder de uitvoerige bibliogr. beschrijving van dit, voor de geschiedenis der walvischvangst zoo belangrijke werkje in: *Tiele*, Mémoire bibliographique. bl. 195—198.

3463. **Glahn, (H. C.)** Forsög til en Afhandling om Grönlandernes Skikke ved Hvalfiskeries.

Zie: Nya Saml. Norske Videnskab. Selskab. Skrift. I, 1784, bl. 273—296.

3464. **Gloger, (C. W. L.)** Der Waltischfang und seine Beförderung in Deutschland als vaterländische Zeitfrage in volkswirthschaftlicher, seemännischer und staatlicher Beziehung. Berlin, A. Hirschfeld. 1848. gr. 8o.

3465. **Grand d'Aussy, (Le)** Histoire de la vie privée des Français, depuis l'origine de la nation jusqu'à nos jours. Paris, Imprimerie de Ph. D. Pierres. 1782. 3 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: II, bl. 68—77: Pêche de la Baleine (chez les Basques).

3466. Groenland. Drie Voyagien gedaen na Groenlandt om te ondersoecken of men door de naeuwte Hudsons soude konnen seylen; om alsoo een Doorvaert na Oost-Indien te vinden. Alle ten versoecke van Christianus de IV, Koningh van Denemarcken, etc. De eerste door *Joan Monnick*, de tweede door *Marten Forbisser*, en de derde door *Gotske Lindenau*. Alsmede een Beschryvinghe, hoe en op wat wijse men de walvisschen vanght. Item, een korte beschryvingh van Groenlandt, met de manieren en hoedanicheden der Inwoonderen aldaer. t' Amsterdam, gedruckt by Gillis Joosten Saeghman. (z. j.) 4o. Met 17 houtgrav. in den tekst.

Geheel getrokken uit: Nauwkeurige Beschrijvingh van Groenland, (Zie: Is. de la Peyrère) behalve de beschrijving van de walvischvangst. bl. 11—15. Zie: *Tiele*, Mémoire bibliographique. bl. 279.

3467. **Groot, (J. J.)** Beknopt en getrouw Verhael, van de reys van Commandeur Jeldert Jansz. Groot, uit Texel na en in Groenlandt. Desselfs verblijf op de kust van Oud-Groenlant, nae het verongelukken van deszelfs onderhebbend schip, voorgevallen in Anno 1777 en 1778. Amsterdam, Wed. van A. van Rijschooten en zn. 4o. (16 pag.) *B. L. H.*

3468. **Gruber, (J. G.)** Beschreibung von Grönland und Spitsbergen mit den Wundern der Natur- und Menschenwelt um den Nordpol. Zurich und Leipzig, 1803. 4o.

3469. **Haan, (L. Feykes)** Beschrijving van de straat Davids, benevens derselver inwooners, zede, gestalte en gewoonte, mitsgaders hunne visvangst. Met een verhaal van de Westkust of Noord-Amerika. Amsterdam, G. van Keulen. 1720—21. 4o. 40 blz.

De eerste druk verscheen in 1719. 4o. 14 blz.

3470. Hannover. Historisch-politisch, geographisch-statistische und militärische Beiträge die Königlich Preussischen und benachbarten Staaten betreffend. Berlin, 1781. dl. I.

Waarin een en ander betrekkelijk de Hannoversche ondernemingen. (Lindeman).

3471. **Hartwig, (G.)** De zee en hare wonderen. Uit het Hoogd. Sneek, van Druten en Bleeker. 1859. 2 dln. kl. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: De walvischaardige dieren in het algemeen. Geschiedenis en beknopte beschrijving der walvischvangst.

3472. —— Der hohe Norden im Natur- und Menschenleben. Mit einer Karte. Wiesbaden, C. W. Kreidel. 1860. gr. 8o.

Eene hollandsche vertaling verscheen: Sneek, van Druten en Bleeker. 1862; eene engelsche, London, Longmans. 1869.

3473. —— Die Inseln des grossen Oceans im Natur und Völkerleben. Wiesbaden, Kreidel. 1861. gr. 8o. Met 4 platen en 3 kaarten.

Zie aldaar: Der Potfischfang. bl. 15—27.

3474. **Hayes, (J. J.)** The open Polar sea. A narrative of a voyage of discovery towards the north Pole, in the Schooner „United States". With maps and illustrations. London, Sampson Low., 1867. gr. 8o. *B.R.L.*

Zie aldaar: A walrushunt. bl. 404—410.

Eene fransche vertaling verscheen, Paris, L. Hachette. 1868. gr. 8o. Eene hoogduitsche: Jena, H. Costenoble. 1868. 8o.

3475. **Heuglin, (Th. von)** Kapitän E. H. Johannesen's Umfahrung von Nowaja Semlä im Sommer 1870 und Norwegischer Finwalfang, östlich vom Nordkap. *K. B. 's G. — B. N. A. M. — R. D. — R. L.*

Zie: Petermann's Mittheilungen. 1871. bl. 35, 36.

3476. —— Reisen nach dem Nordpolarmeer in den Jahren 1870 und 1871. Mit Karten und Illustrationen. Braunschweig. G. Westermann. 1872. 2 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Die Walthiere und der Walfischfang. I, bl. 72—90.

3477. **Hoekstra, (K.)** Dagverhaal van het verongelukken van het Galjootschip Harlingen in straat Davids. De togt van de équipage in sloepen over en langs het ijs en overwintering van dezelve in het noordelijk gedeelte van Groenland. Harlingen, 1828. 8o. Met eene kaart.

3478. **Honig Jzn. Jr., (J.)** Historische, oudheid- en letterkundige studiën. (Betreffende de Zaanlanden.) Zaandijk, J. Heynis Tsz. 1867. 2 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: De Groenlandsche en Straat-Davissche visscherij. II, bl. 1—173.

3479. **Hoogerduin, (Dirk Cornelisse)** Singulieren of byzonderen Historiën wegens het verongelukken van het Groenlands Schip, de juffrouwen Anna Cornelia en Anna, waarop commandeerde D. C. Hoogerduin van de Helder, gedestineerd na Groenland ter Wallevisvangst, met 45 zielen uit Texel gevaeren: in het gepasseerde jaer 1773 op den 8 April en na een fatigante Rys te hebben gehad, hetzelve schip op de te Huisrys, na alvorens duizende van gevaere te hebbe ondergaen, eindelijk met drie sloepen op den 21 Aug. deszelfs jaers op Egmond gestrand, waervan 29 man op een wonderbaerlijke wys het leven hebben behouden en de rest verdronken; vervult met zeltzame en byna nooit gehoorde gevallen. Amsterdam, W. A. Leeuwendaal. 1774. 4o.

3480. Hoorn. **Ris, (Cornelis)** Ontwerp eener maatschappij van Reederij en Koophandel. Hoorn, 1777. 8o. *K. B. 's G.*

3481. —— —— Korte schets der maatschappij. Hoorn, 1777. Vervolg 1777. Tweede vervolg 1778. *K. B. 's G.*

3482. —— —— Nederlands verplichting tot handhaving der nuttige maatschappij. Hoorn, 1779. 8o. *K. B. 's G.*

Deze maatschappij, met een philantropisch doel opgerigt, nam ook de uitrusting van eenige walvischvaarders in haar programma op en slaagde gelukkig. Men leze daarover: *Laspeyres*, Geschichte der Volkswirthsch. Anschauungen der Niederländer. Leipzig, 1863. bl. 153—154. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

3483. Hoorn. **Abbing, (C. A.)** Geschiedenis der stad Hoorn. Hoorn, Vermande. 1841. 2 dln. gr. 8o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Walvischvangst. Vervolg, bl. 13, 25, 57, 169, 184, 215, 232. Haringvisscherij. Vergelijk: No. 3361 en 3362.

Hudson, (Henry) Zie No. 3427.

3484. **Hijlkes, (R.)** Merkwaardig verhaal van Reinier Hijlkes als matroos, met het schip: de hopende Visser, commandeur Volkert Jansz. ten jare 1777 na Groenland uitgevaren op de walvisvangt en aldaar met 9 andere schepen verongelukt. Amsterdam, 1779. 4o. 11 bladz.

3485. **Janiçon, (F. H.)** De republiek der Vereenigde Nederlanden. Uit het Fransch. 's Gravenhage, J. van Duren. 1732. 4 dln. 16o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Kompagnie van 't noorden of van den walvischvangst. bl. 280—291. Haringvangst. II, bl. 292—300.

3486. **Jansen, (Marten)** Kort, doch echt verhael wegens het verongelukken van zyn schip, genaemt: het Witte paard, en nog negen andere schepen, dewelke alle verongelukt zijn in Groenlandt ten jaere 1777. Waarby nog copia van een brief van commandeur Hidde Dirks Kat, aan zijn huisvrouw, geschreven uit straat Davis. Amsterdam, Nic. Bijl. 1778. 4o. 18 bladz. *B. L. H.*

Eene andere uitgave. Leeuwarden, 1778. 4o. 23 bladz.

3487. **Janssen, (Jac.)** Merkwürdige Reise, welcher mit dem Schiffe die Frau Elisabeth den 7ten April nach Grönland auf den Wallfischfang gegangen, etc. Hamburg, 1770. 4o. Met eene plaat. *B. L. H.*

Hiervan een kort verslag in: *Lindeman*, Arktische Fischerei, bl. 46—48.

3488. —— Verhaal der merkwaardige reize met het schip: de vrouw Maria Elizabeth, den 7 April 1769, van Hamburg naar Groenland ter walvischvangst uitgezeild, tot den 20 Nov. in het ijs bezet geweest, den 21sten dier maand daaruit geraakt en den 13 Dec. deszelfden jaars gelukkig weder te Hamburg aangekomen. Uit het Hoogd. vertaald. Haarlem, 1770. 4o. 24 bladz. Met eene plaat. *B. L. H.*

3489. **Jonaeus, (W.)** Dissertatio de piscatura, cujus particula prima, de quibusdam Balaenis in mari Islandico captis vel ad littora ejectis, earumque usu, praecipue occasione libri, dicti Su Konunglega Skuggsja, sive speculum regale, resp. J. Jonaeus. Hafniae, 1762. 10 bladz.

Jonge, (J. K. J. de) Zie: *G. de Veer.*

— 3490. Ioernael, ofte Voyagie vande Groenlantsvaerders, Namelijck vande Seven Matrosz. die ghebleven waren op het Eylant genaemt Mauritius om op het selfde Eylant te overwintereu, oock om te besien hoe hem dit Lant toe soude draghen, den gheheelen Winter. Noch hebt ghij hier by, de Beschrivinghe van haer handel, ende wandel, oock wat sij gehoort ende gesien hebben, als Beeren, Wal-vissehen ende meer andere Zeegedrochten, alles perfectelijcken beschreven, tot de tijt hares Overlijdens toe. Tot Rotterdam, Bij Abraham Nering. Anno 1634. 4o. *B. L. H.*

Herdrukt, met een kort journaal eener overwintering op Spitsbergen in 1634—35, onder den titel van „Twee journalen" enz. te Amsterdam bij G. J. Saeghman. (Twee verschillende uitgaven.) Zie: *Tiele*, Mémoire bibliographique, bl. 276, 277 (*b*, *c*).

3491. Journael, of Dagh-Register, gehouden by Seven Matroosen, in haer Overwinteren op Spitsbergen in Maurits-Bay, Gelegen in Groenlandt, t' zedert het vertreck van de Visschery-schepen der Geoctroyeerde Noordtsche Compagnie, in Nederlandt, zijnde den 30 Augusty, 1633 tot de wederkomst

der voorsz. schepen, den 27 May, Anno 1634. Beschreven door den Bevelhebber Jacob Segersz van der Brugge. t' Amsterdam. Gedruckt By Gillis Joosten Saeghman. (z. j.) 4o. *B. U. H.*

Herdrukken zijn vermeld in: *Tiele*, Mémoire bibliogr. bl. 278. (*e—g*)
Vergelijk: *Fr. Muller's* Catalogue of books on America. No. 658.
Het verhaal van de Overwinteringen in 1633 en 1634 vindt men verkort in: (*Is. de la Peyrère*), Nauwkeurige Beschrijvingh van Groenland. Amsterdam, 1678. 4o. bl. 114—122. Tevens wordt van het bovengenoemde journaal van Segersz een uittreksel gevonden in: De Walvischvangst. (Zie No. 3412.) II, bl. 26—36.

3492. journael ofte Beschrijvinge van de reyse ghedaen bij den Commandeur Dirk Albertsz. Raven, nae Spitsberghen, in den jare 1639. ten dienste vande E. Heeren Bewindt-hebbers van de Groenlandtsche Compagnie tot Hoorn. Waer in verhaelt wordt sijn droevighe Schipbreucke, syn ellende op 't wrack, en syn blijde verlossinge. Met noch eenighe ghedenckweerdige Historien. Alles waerdigh om te lesen. Tot Hoorn, Gedruckt by Isaac Willemsz. Voor Ian Iansz. Deutel. Ao. 1646. 4o. Met eene plaat. *B. L. H.*

Hierbij zijn gevoegd nog drie Reisjournalen naar het Noorden, en wel van: Andries Jansz. van Middelburgh in 1634; van Raven in 1633; van Pieter Jansz. Pickman in 1616. Het journaal van Raven vindt men gewoonlijk als appendix achter het „Iournael van de Oost-Indische Reyse van Willem IJsbrantsz. Bontekoe. Hoorn, 4o. Het is ook opgenomen in: *Hulsius* Samnlung von 26 Schiffahrten. Nuernberg, 1598—1640.
Vergelijk voor de verschillende herdrukken van dit Journaal: *Tiele*, Mémoire bibliogr. bl. 213—226.

3493. **Kat, (H. D.)** Dagboek eener reize ter walvisch- en robbenvangst. gedaan in 1777 en 1778. Haarlem. Wed. P. Loosjes. 1818. 8o. Met eene kaart en portret.

3494. **Köhler, (Fr. Gottl.)** Reise ins Eismeer und nach den Küsten von Grönland und Spitsbergen im Jahre 1801, und Beschreibung der Wallfischfang. Leipzig. 1820 8o.
Hiervan een uittreksel in: *Lindeman*, Arktische Fischerei. bl. 63—65.

3495. —— Reis naar de IJszee en naar de kusten van Groenland en Spitsbergen, in het jaar 1804. Benevens eene beschrijving van de walvischvangst. Naar het Hoogduitsch. Te Amsterdam, bij J. C. van Kesteren. 1820. gr. 8o. *B. R. L.*

3496. **Kühn's (Johann Michael)** Merkwürdige Lebens- und Reisebeschreibung, dessen Schiffahrten nach Grönland und Spitsbergen. Gotha. 1741. 8o.

Zie aldaar o. a.: Erste (und zwote) auf einem hamburgischen Schiffe nach Spitsbergen gethane Reise. 1720—22. Adelung geeft in zijn: „Geschichte der Schiffahrten" van beide reizen een uittreksel. bl. 429—438. (Zie No. 3416).

3497. **Laing, (John)** Voyage to Spitsbergen; containing a full description of that country, of the zoology of the North, and of the Shetland isles, with an account of the whale-fishery. London, 1815—1818. 8o.

3498. **Lajonkaire, (P. de)** Des primes à la pêche.
Zie: Journal des Economistes. 1852. XXXII, bl. 330—337. *B.L.H.— U.H.*
Behalve over het al of niet wenschelijke van het toekennen van premiën aan de visscherij in het algemeen, bevat dit artikel een kort overzigt van de geschiedenis der walvischvangst in het Noorden.

3499. **Lamont, (James)** Seasons with the Seahorses; or sporting adventures in the Northern seas. London, Hurst and Blackett. 1861. gr. 8o. Met kaarten en platen.

Laspeyres, (E.) Zie: No. 3366.

3500. **Lecomte, (J.)** Pratique de la pêche de la baleine dans les mers du Sud. Paris, 1833. 8o.

3501. **Leslie, (J.) R. Jameson** and **H. Murray**, Narrative of discovery and adventures in the Polar seas and regions, with illustrations of their climate, geology and natural history and an account of the Whale-fishery. With map and plates. 5th edition. Edinburgh, Oliver and Royd. 1845. 8o.
B. L. H.

Eene Hoogduitsche vertaling van den eersten druk verscheen te Leipzig, 1834. 8o.

3502. **Lindeman**, (**M.**) Die arktische Fischerei der deutschen Seestädte, 1620—1868, in vergleichender Darstellung. Mit zwei Karten von *A. Petermann*. (Ergängzungsheft No. 26 zu *Petermann's* „Geographischen Mittheilungen") Gotha, Justus Perthes. 1869. 4o. *K.B.'sG.—B.N.A.M.—R.L.—R.D.*

Dit werk behoort ongetwijfeld tot de belangrijkste die over dit onderwerp in het licht zijn gegeven, vooral ook door de vele onuitgegeven bescheiden uit de Hamburger en Bremer archieven, door den schrijver geraadpleegd, en door de vele inlichtingen van verschillende zaakkundige personen, waarvan hij zich bediend heeft. Hij laat ook alle regt wedervaren aan Zorgdrager en volgt hem dikwijls, evenzoo „De walvischvangst" enz. Zie No. 3583 en 3615.

Zijn werk is verdeeld als volgt:

I. Die Anfänge der Fischerei in den Nördlichen Meeren.
II. Die Spitzberger und Grönlands-Fischerei im 17n Jahrhundert.
III. Die weiteren Unternehmungen bis zum 19n Jahrhundert.
IV. Die heutige Fischerei Europa's zwischen Grönland und Spitzbergen und in der Davis-Strasse. Die Deutschen Fischerei-Unternehmungen im Grossen-Ocean.
V. Die Fischerei-Unternehmungen in der Südsee, im Atlantischen Ocean und in den Arktischen Gewässern Asiens und Amerika's.

Zie naar aanleiding van dit werk een artikel in: Bremer Handelsblatt. 1869. No. 930.

3503. **Linschoten.** (**Jan Huygen van**) Voyasie, ofte schipvaert van Jan Huyghen van Linschoten, van by Noorden om langes Noorwegen de Noordt-Caep, Laplandt, Viulandt, Ruslandt, de Witte Zee, de Kusten van Kardenoes, Swetenoes, Pitzora etc. door de Strate ofte Enghte van Nassouw tot voorby de Reviere Oby. Waer inne seer distinctelycken Verhaels-gewyse beschreven ende aen gewesen wordt, alle hetgene dat hem op deselve reyse van dach tot dach bejegent ende voorgekomen is. Met alle de afbeeldtsels van alle de Kusten..... Ghelyck als hij 't alles selfs sichtelycken ende waerachtelycken nae 't leven uyt-geworpen en geannoteert heeft, etc. Anno 1594 ende 1595. T'Amsterdam, by Jan Evertszen Cloppenberg. Ao. 1624. folio. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Tweede druk met gefigur. titel en 15 platen, gegraveerd door J. en B. van Doetecom. De eerste druk verscheen te Franeker bij Gerard Ketel. Ao 1601. folio. *K. B. 's G. — B. L. H.* Eene verkorte uitgave zag in 1663 te Amsterdam, by Saeghman, het licht. 4o. *K. B. 's G.* Deze twee reizen van Linschoten zijn vertaald opgenomen in: Recueil de voyages au Nord. Amsterdam, J. F. Bernard. 1731. dl. III, bl. 1—304. Zie verder: *Tiele*, Mémoire bibliogr. bl. 190—195.

Zie betrekkelijk de walvisschen in dezen 2n druk:

Walvisschë in de haven van Toxar. — Vangen een walvisch daer se 20 tonnë specs afkrijghen. — Wonderlycke liefde der walvisschë met den anderë. — Eene teelt van walvisschë in de haven van Toxar — „*ende is te ghelooven, dat soomender op toeleyde, ende op versien quam, men soude daer sonder twyffel een goede visscherye afdoen.*" bl. 7. — Sien veel walvisschë in de Tartarische zee. bl. 17. Vervolgens bl. 22b, 26, 31b. Vergelijk No. 3537.

3504. **Lübbert**, (**Otto**) Ein Streifzug nordischer Wasserschützen. Beschrijving en afbeelding van boog en pijl, in Noorwegen gebruikt wordende voor de vangst van den Vaagehval [Balaenoptera rostrata Fabr.]

Zie: Die Gartenlaube. Leipzig, 1865. bl. 59—61.

3505. Lijst (Naauwkeurige) van Nederlandsche schepen die sedert 1661 naar Groenland, en sedert 1719 tot op dezen tegenwoordigen tijd naar de straat Davis zijn uitgevaren. Amsterdam, C. van Tongerloo. 1746. kl. 8o. Een vervolg op deze lijst vindt men bij: *Honig*. Zie: No. 3478.

In *Fr. Muller's* Catalogue of books on America, wordt onder No. 1781 een Hollandsch MS. vermeld, bevattende aanteekeningen van de schepen, in de jaren 1753–1773 naar Groenland en de straat Davids, ter walvischvangst vertrokken; en onder No. 1782 eene „Lijst in welcke jaaren de meeste en weinigste visschen uit Groenland en de straat Davids zijn aangebragt. (1669—1792) 1 vel folio. No. 663: Lijst van de Hollandsche en Hamburger Groenlands- en Straat Davids vaarders Aº 1764 uitgevaaren. Amst., J. M. Brouwer. 1765. 8o.

3506. **Macfarlane, (Ch.)** Japan; an account, geographical and historical, from the earliest period down to the present time. With map and illustrations. London, Routledge. 1852. gr. 8_0. *B. R. L.*

Zie aldaar: Whale-fishery. bl. 303—305.

3507. **Macy, (O.)** History of Nantucket and of the Whale-fishery. Boston, Hillard & Co. 1835. 12o.

3508. **Manby, (G. W.)** A journal of a voyage to Greenland in 1821. With plates and woodcuts. London, 1822. 4o.

Eene hollandsche vertaling verscheen: Amst., 1825. gr. 8_0. *B.N.A.M.*

3509. **Marec,** Dissertation sur la pêche de la baleine, faisant suite à celle sur la pêche de la morue, pour servir à la discussion du projet de loi présenté, sur l'une et l'autre pêches à la chambre des Députés. Paris, Giraudet. 1832. 4o.

3510. **Martens** vom Hamburg. **(Friderich)** Spitzbergische oder Groenlandische Reise-Beschreibung gethan im Jahr 1671. Aus eigner Erfahrunge beschrieben, die dazu erforderte Figuren nach dem Leben selbst abgerissen, (so hierbey in Kupffer zu sehen) und jetzo durch den Druck mitgetheilet. Hamburg, auff Gottfr. Schultzens Kosten gedruckt. im Jahr 1675. 4o. Met 16 gegrav. platen. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Vom Wallfisch. bl. 98—109. Vom Wallfischfang. bl. 110—127. Von etlichen Floszfedrigten Fischen, die man ohne den Wallfisch, auff Spitsbergischer Reise siehet. bl. 89—97.

Adelung heeft deze reis bijna geheel opgenomen in zijne: Geschichte der Schiffahrten. Halle, 1768, bl. 320—410. (Zie No. 3416).

Eene engelsche vertaling komt voor in:

Account of several late voyages and discoveries by *John Narborough*. London, 1694. 8o. Als ook in: A collection of documents on Spitsbergen and Greenland, edited by *Adam White*. London, printed for the Hakluyt Society. 1855. gr. 8_0. bl. 1—174. Zie No. 3608.

Eenigzins verkort in: *Harris's* Collection of voyages and travels. London, 1705. I, bl. 617—633. Met de oorspronkelijke platen.

Lindeman geeft ook een uittreksel van deze reis. bl. 15—19.

Eene fransche vertaling is te vinden in: Recueil de voyages au Nord (publ. par *J. F. Bernard*). Amst., 1731. dl. II, bl. 1—182, en vooral in het „Supplément au Voyage de Martens". II, bl. 363. Met 16 platen. Ook in: *Prévost*, Histoire générale des voyages. dl. XXII.

Eene italiaansche overzetting door *J. Rautenfels*, verscheen te Venetië, 1680. 12o.

3511. **Martens, (Fred.)** Nauwkeurige beschryvinge van Groenland of Spitsbergen, waerin de Walvischvangst, gelegentheyd van 't tys en haer wonderlijke kracht en figuren en de visschen dezer contreyen, duydelijk wordt aengewezen. Oock hoe de walvisschen gevangen, gekapt en gesneden worden. Alsmede de Walvischvangst op rijm. Amsterdam, G. de Groot. 1710. 4o. Met gegrav. platen. *B. N. A. M.*

Eene vroegere vertaling, met de reis van *Martinière* door Noorwegen, Lapland, Groenland, Nova-Zembla, enz. verscheen onder den titel: de Noordsche weereld, met aanteekeningen van S. de Vries. Te Amsterdam, bij A. Dz. Ooszaen. 1685. 4o. Met platen. (Zie No. 3604.) Nog twee andere uitgaven verschenen te Dordrecht, bij Hendrik Walpot. (znd. jr.) [1750? en 1760?]; en nog eene te Amst., bij Abr. Cornelis. 1770. 4o.

3512. **Martinière, (P. M. de la)** Voyage des pays septentrionaux. Dans lequel se voit les moeurs, manière de vivre et superstitions des Norwéguiens, Lappons, Sybériens, Samojèdes, Zembliens, Islandois. Paris, 1671. kl. 8o. Met fig.

Herdrukken verschenen te Parijs, 1676. 8o, [*B. L. H.*] en te Amsterdam, 1708, (zonder naam van den schrijver). Eene engelsche vertaling: London, 1674; eene hoogduitsche: Hamburg, 1675 en Leipzig, 1711; eene italiaansche in 1683. Zie voor de Hollandsche uitgave: De Noordsche Weereld. No. 3604. *Adelung* geeft in zijn: „Geschichte der Schiffahrten," bl. 298—319, een uitvoerig uittreksel van deze reis.

3513. **Martins, (Ch.)** Du Spitzberg au Sahara. Etapes d'un naturaliste. Paris, Baillière. 1866 gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: la Baleine. bl. 103—109.

3514. **Matthiesen, (J.)** Om Grønland, dets Indbyggere, Productor og Handel. Kjöbenhavn, H. Hagerup. 1852. gr. 8_0.

3515. **Maury, (M. F.)** Whale chart, constructed by Lts. *Leigh, Herrdon* and *Fleming* and Pd Midn *Jackson*.

Uitgegeven door het: U. S. National Observatory. 1851. gr. 0,615 bij 0,95 meter.

3516. —— Whale chart of the world, from materials in the Bureau of ordinance and hydrography.

Uitgegeven als voren. 1852. gr. 0,61 bij 0,91 meter.

3517. —— Wind and current chart; whale sheet.

Uitgegeven als voren. 1852. gr. 0,615 bij 0,915 meter.

3518. **Mooi, (Maarten)** Journael van de reize naer Groenlandt, gedaen door commandeur M. Mooi met het schip Frankendaal, behelzende zijne uitreize van Amsterdam 22 April 1786, bezettiug in het ijs, zedert den 10 Junij, het voorgevallene met de commandeurs H. C. Jaspers, M. Weatherhead, W. Allen en Volkert Klaassen of Jung Volkert Knudsten, welke twee Engelsche comm. beide hunne schepen verloren hebben; de gelukkige verlossing van den Altoonaasvaarder Gottenburger en van hem M. Mooi, met veel aanmerkelyke byzonderheden. Amsterdam, David Weege. 1787. 4o. 71 blz.

3519. **Noël de la Moricière, (S. B. J.)** Tableau historique de la pêche de la Baleine. Paris, Fuchs. an VIII. (1800.) gr. 8o.

3519*a*. Nordpolarfahrt. Die zweite deutsche Nordpolarfahrt in den Jahren 1869 und 1870, unter Führung des Kapitän Karl Koldewey. Herausgegeben von dem Verein für die Deutsche Nordpolarfahrt in Bremen. Erster Band: Erzählender Theil, bearbeitet von den Mitgliedern der Expedition. Leipzig, F. A. Brockhaus. 1873. gr. 8o. Met plateu en kaarten. *B.R.L.*

Ofschoon van dit belangrijke werk nog slechts het 1e gedeelte van het 1e deel is verschenen (Maart 1873), is het mij aangenaam het toch in deze afdeeling nog eene plaats te kunnen inruimen, daar, volgens het prospectus, in het 2e deel (Wissenschaftl. Theil) ook de zoogdieren en visschen van het hooge Noorden zullen beschreven worden door *Dr. W. Peters*.

3520. **Norwood, (Rich.)** Of the tides, of wells, salt and freshwater, and of the whale-fishing at Bermudas. Zie: Phil. transact. 1667. bl. 206. *K. B.'s G.*

3521. Notes sur la pêche de la Baleine, extraites du journal *le Temps* du 19 Avril 1831, et du *Moniteur du commerce* du 22 et 23 Oct., 9 Nov. 1833 et 23 Juin 1835.

3522. **Nougaret, (Jules)** La pêche de la baleine, souvenirs d'une croisière dans les eaux du Spitsberg. *B. R. L.*

Zie: Revue des deux mondes. 1869. LXXXIII, bl. 707—729, en naar aanleiding van dit artikel: De Volksvlijt. Amsterd., 1870. bl. 181—196. (No. 3430 en 3458).

3523. **Oelen, (J. A. van)** De seldsaame en nooit gehoorde Walvischvangst, voorgevallen bij St. Anna-Land, in 't jaar 1682, den 7 October, mitsgaders eene pertinente beschryvinge van de gehcele Groenlandse vaart, verhandeld in prose en versen. Nevens verscheide saaken tot die materie dienende, door P. P. van S., met schoone kopere prentverbeeldinge (van Luyken) versierd;

dese 2e druk merkelijk verbeterd en bijna de helft vermeerderd. Tot Leyden in 't jaar 1684. 4o. (Zonder naam van uitgever.) *K. B. 's G.* — *B. L. H.*

Die vermeerdering bestaat o. a. uit het volgende: Ao 1677. Ordre, beraamt bij de Gecomm. van de Groenlandse visserij, over 't bergen der goederen, enz. Contract tusschen de Commandeur en zijn volk na Groenland. Een beschrijving van het scheepsleven en het berijmd „verhaal" enz.

De 1e druk verscheen in 1683 onder den titel: Kort en opregt verhaal van het drocvig en avontuurlijk wedervaren van Abr. Jansz. Oelen. Zie voor de beschrijving der walvischvangst op rijm: *Fr. Martens*, Beschrijv. van Groenland. No. 3511, en *Zorgdrager's* Groenlandsche visscherij. No. 3615.

3524. Observations on the Whale-fishery. (z. j. of pl.) 8o.

3525. **Olaus Magnus,** Historia de gentibus septentrionalibus. Romae, de Viottis. 1555. folio. Met houtgrav. *K. B. 's G.* (Amst., 1669.) *B. R.*

Eerste druk, méér gezocht dan die van Basel. 1567. folio. In 1558 verscheen bij Chr. Plantin te Antwerpen een verkorte latijnsche uitgave, waarvan in 1561 bij denzelfden uitgever eene fransche vertaling het licht zag. Eene italiaansche vertaling van het geheele werk verscheen te Venetie, 1565. folio.

De Hollandsche vertaling laat ik hier volgen:

3526. —— De wonderlycke historie der Noordersche Landen, beschreven door Olaus de Groote. Ook after aen by ghevoecht verscheyden waerachtige Nauigatien tegent Noorden, ghedaen by onsen tyt, als op Nova-Zembla, Groenlant en door de Strate van Nassauwen anders Weygats ghenaemt. Amsterdam, Cornelis Claesz. (1599.) 4o.

Zie aldaar, 21e en 22e boek: Van de visschen; van de vreemde en gedrochtelijke visschen, en walvischvangst. De appendix bevat de reizen naar het Noorden van St. Burrough, Frobisher, Pet and Jackman, en de drie eerste reizen der Hollanders. De 2e druk, Amsterdam, 1652, 8o, [*B.R.*] bevat tevens „Een korte en klare beschrijving van IJslandt en Groenlandt", door *Dithmarius Blefkenius.*

3527. **Olmsted, (F. A.)** Incidents of a whaling-voyage. London, Wiley. 1843. 8o.

3528. Pêches. Histoire des pêches, des découvertes et des établissemens des hollandois dans les mers du Nord. Ouvrage traduit du Hollandois par *B. de Reste.* Avec des notes, (28) cartes et figures. Paris, Vve Nyon. 1799. 3 dln. 8o. *K. B. 's G.*

Eene vertaling van het werk: de Walvischvangst. Amst. 1784. Vermeerderd met aanteekeningen en eene historische verhandeling over Groenland en IJsland, volgens Crantz, Egede, de la Peyrère, Horrebow e. a. Vergelijk No. 3583.

3529. Pêche (La) de la baleine. Tours, Mame. 1853. 18o.

3530. **Pechuel-Loesche, (M. E.)** [**Plankenau**] Wale und Walfang.

Zie: Das Ausland. Augsb. 1871. No. 42—45.

3531. **Pellham, (Edw.)** God's power and providence shewed in the miraculous preservation and deliverance of eight Englishmen, left by mischance in Greenland Anno 1633, nine moneths and twelve dayes. With a true Relation of all their miseries, their shifts and hardship they were put to, their food, etc., such as neither Heathen, nor Christian men ever before endured. With a description of the chief places and rarities of that barren and cold country. Faithfully reported by Edw. Pellham, one of the eight men aforesaid. As also with a map of Greenland. London, printed by R. Y. for John Partridge, and are to be sold at the signe of the sunne in Pauls Church-yard. 1631.

Herdrukt in de werken van de „Hakluyt Society" en wel in het deel, getiteld: A collection of documents on Spitsbergen and Greenland. London, 1855. bl. 251—283. Is ook opgenomen in: *Churchill's* Collection of voyages and travels. London, 1704, en in: *de Perthes*, Histoire des naufrages. Paris, 1789. 3 dln. (zie No. 3533.) *Lindeman* geeft er een uitvoerig uittreksel van in zijne „Arktische Fischerei" (zie No. 3502).

3532. —— Gedenkenswaardig verhael van het overwinteren van acht mannen op Groenland in 1630. Sueek, Olingius. (z. j.) 24o.

3533. **Perthes, (De)** Histoire des naufrages, ou recueil des relations des naufrages, hivernements, délaissemens, incendies, famines, et autres événements funestes sur mer, depuis le 15e siècle jusqu'à présent. Paris, 1789. 3 dln. 8o. Met platen.

Nouvelle édition, refondue et augmentée par *J. B. Eyriès.* Paris, 1816. 3 dln. 8o.

Waarin, o. a. de overwintering van 8 engelsche matrozen op de kust van Groenland in 1630 (Vergelijk No. 3531—32); en van zeven matrozen op het eiland Mauritius in 1634. Zie No. 3490.

3534. **Petermann, u. a. (A.)** Spitsbergen und die Arktische Central-Region. Gotha, Just. Perthes. 1865. 4o. (Ergänzungsheft No. 16 zu *Petermann's* Mittheilungen.) *K. B. 's G. — B. N. A. M. — R. L. — R. D.*

Zie aldaar: Der grosse Fischreichthum bei Spitsbergen. Nach dem Schwed. des Dr. *Malmgren*, bearbeitet von Dr. *C. F. Frisch*, bl. 24—39.

Der Nordpol, ein thiergeographisches Centrum von Dr. *G. Jäger*, bl. 67—70.

3535. **Petermann, (A.)** Die Deutsche Nordpol-Expedition. 1868. 4o. *R.L.-R.D.*

Zweck und Bedeutung: 1. Kulturhist. Seite: Walfischfang. 2. Ursprung. 3. Ausrüstung. 4. Bestimmung. 5. Frühere Expeditionen. 6. Schlussbetrachtungen.

Zie: *Petermann's* Mittheilungen. 1868. VI. Vergelijk No. 3476 en 3519*a*.

K. B. 's G. — R. D.

3536. **(Peyrère, (Isaäc de la)** Nauwkeurige Beschryvingh van Groenland aen Heer de la Mothe le Vayer; verdeelt in twee Boecken. 't eerste van 't oud (nu verloorne) Groenlandt, Gelegentheyd, Vindinghswijs, Inwooners, Vrughtbaerheyd, Dieren, Zeewonderen. etc. 't Tweede van 't nieuw (door 't soecken van 't oud gevondene) Groenland. Nevens 't kort begryp der seldsaeme Reysen, gedaen om Oud-Groenland weêr te vinden door M. Forbeisser in 't jaer 1577. Door G. Lindenauw in de Jaeren 1605 en 1606. Door K. Richards, in 't jaer 1601. Door 't Groenlandsch Geselschap te Kopenhagen, in 't jaer 1636. Met aenhangingh van 't Dagh-Verhael der wonderlycke Bejegeningen des Deenschen Hoofdmans Johan Munck, in 't soecken van een wegh tusschen Groenland en America nae Oost-Indien. Gelyck oock van den korten inhoud en seldsaeme gevallen der Hollandsche en Zeeuwsche Scheeps-uitrustingh nae Nova-Zembla, gedaen teuselven eynde. Der ontmoetingen van seven personen, noch seven, en nogh andere seven gebleven op Spitsbergen om aldaer t'overwinteren e. s. v. Vertaeld en met veelerley historische Byvoeghselen doorgaens vergroot door S. d.(e) V.(ries). t'Amsterdam, by Jan Claesz. ten Hoorn. 1678. 4o. Met gegrav. titelprent en 2 kaarten, de eene met 4, de andere met 6 prentjes. *K. B. 's G. — B. R. L.*

De oorspronkelijke fransche uitgave „Relation du Groenland" verscheen te Parijs in 1647 [*B. L. H.*] en werd herdrukt in: Recueil de voyages au Nord. Amst. 1731. I, bl. 66—186. Met kaart en plaat. Eene hoogduitsche vertaling verscheen: Nürnberg, 1679. So; eene engelsche is opgenomen in de werken van de „Hakluyt Society" in de „Collection of documents on Spitsbergen and Greenland." bl. 175—249. Met eene kaart. Komt ook voor in *Churchill's* Collection of voyages and travels. Vergel. *Tiele*, Mémoire bibliogr. bl. 280—282.

Zie over walvisschen en walvischvangst, bl. 25, 84, 85.

3537. **Phipps, (Const. John)** [**Lord Mulgrave**] A voyage towards the North Pole. 1773. London, Nourse. 1774. 4o. Met 14 platen. *K.B.'sG.*

Dit reisjournaal bevat enkele bijzonderheden over de walvischvangst. Is ook opgenomen in: *Pinkerton's* Collection of voyages. I, bl. 538—594. Eene fransche vertaling door (*Meunier*) verscheen: Paris, Saillant, 1775. 4o. Met 12 kaarten en platen.

3538. **Pietersz., (Fr.)** Omstandig journaal of reysbeschrijving op het schip „De vrouw Maria", gedestineerd ter walvischvangst na Groenland, in den jaare 1769. (Amsterdam), K. van Rijschooten. (1770.) 4o. *B. L. H.*

3539. —— Aanteekening gehouden op het schip „De vrouw Maria" gedestineerd ter walvisvangst naer Groenland, Commandeur Fredrik Pietersz., in het jaar 1769, den tweede druk. Amsterdam, gedruckt bij de Erven de Wed. Jac. van Egmont. (z. j.) 4o. 24 bladz. *K. B. 's G. — B. L. H.*

3540. **Pitkin, (F.)** A statistical view of the commerce of the U. S. of America, including also an account of banks, manufactures and internal trade and improvements. Newhaven, Durrie and Peck. 1835. 8°.

Waarin o. a. over walvischvangst, kabeljaauwvisscherij, enz.

Plankenau, (M. E.) Zie: *Pechuel-Loesche.* N°. 3530.

3541. **Poole, (Jonas)** A voyage set forth by Sir Thomas Smith and the rest of the Muscovian Company, to Cherry Island, and for a further discovery to be made towards the North Pole, for the likelyhood of a Trade or a passage that way, in the ship called the Amitie in the which I Jonas Poole was master, A. D. 1610.

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 699—707. *K. B. 's G.*

3542. —— A commission for Jonas Poole our seruant, appointed Master of a small Barke called the Elizabeth, for discouerie to the Northward of Greenland, given the last day of March. 1610. *K. B. 's G.*

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 707—709.

3543. —— A briefe Declaration of this my voyage of discovery of Greenland, and towards the West of it, as followeth, being set forth by.... Sir Thomas Smith, written by Jonas Poole. 1611. *K. B. 's G.*

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 711—713. Vergelijk No. 3449.

3544. —— A relation written by Jonas Poole of a voyage to Greenland, in the Yeere 1612, with two ships, the one called the Whale, the other the Seahorse. *K. B. 's G.*

Zie: *Purchas*, His Pilgrimes. III, bl. 713—715.

Jonas Poole en Thomas Edge, in 1610 op een ontdekkingstogt in het noorden uitgezonden, vonden het echter voordeeliger om walvisschen en walrussen te vangen, dan naar vreemde landen te zoeken; zij hebben dan ook den grooten stoot aan de walvischvangst der Engelschen gegeven. Vergelijk No. 3447.

3545. **Porte, (de la)** De nieuwe Reisiger: of Beschryving van de oude en nieuwe werelt. Uit het Fransch. Te Dordrecht, bij Abr. Blussé en zn. 1769—1792. 32 dln. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar, VII: bl. 169—201. Nova-Zembla. VIII: IJsland, Groenland enz. De haring en de haringvisscherij bij Groenland, bl. 183—192. De walvisch en de walvischvangst. bl. 213—218, enz.

3546. **Posselt, (K. F.)** Ueber den Grönländischen Wallfischfang, herausgegeben von *A. Niemann.* Kiel, 1796. 8°.

3547. Prise d'une baleine à Marseille aux environs du chateau d'If, 26 Mai 1870. Met afbeelding.

Zie: l'Illustration. Paris, 1870. N°. 1424.

Raven, (Dirk Albertsz.) Zie: N°. 3492.

3548. Relation of the first voyage and discouerie of the Isle Ramea, made by .... for monsieur *de la Court Pre Rauillon*, and *Grand Pre*, with the ship called the Bonaventure, to kill and make Trayne oyle of the beasts called the Morses with great teeth, which we have perfourmed by Gods helpe this yeere 1519.

Zie: *Hakluyt's* Voyages and navigations. Lond., 1601. III, bl. 189—90, en op bl. 191: A briefe note of the Morsse and the use thereof. *B. L. H.*

3549. Request der gecommitteerden van de Groenlandsche en Straat Davidsche Visscherijen aan H. Ed. Gr. Mog. om voorzieninge tegen het verval van dezelve visscherijen. (z. pl.) 1779. folio. 8 bladz.

Reste, (B. de) Zie: N°. 3528.

3550. **(Rousselet de Surgy,)** Mélanges intéressaus et curieux ou abrégé d'histoire naturelle, morale, civile et politique de l'Asie, l'Afrique, l'Amérique et des Terres polaires. Seconde édition. Yverdun, 1765. Dl. I—IV. 8°.

Het 1e deel bevat de beschrijving van de Poollanden.

3551. **Roy, (P. L. le)** Relaes van het gebeurde aan vier Russische zeelieden, welke op het onbewoond eiland Oost-Spitsbergen zijn geraakt, waarop zij zes jaren en drie maanden op een wonderbaarlijke wijze hebben doorgebracht. Amsterdam. 1768. 8°.

Volgens Adelung werd dit „Relaes" in 1766 in het fransch uitgegeven, naar de mondelinge mededeelingen van twee der vier zeelieden. Eene Hoogduitsche vertaling verscheen te Riga, 1768. 8°. Eene nieuwe fransche uitgave zag in 1777 te Leiden het licht. *Adelung* heeft dit „Relaes" in zijne „Geschichte der Schiffahrten" opgenomen. (bl. 705—730); *Pinkerton* in zijne: Collection of Voyages and travels. I, bl. 595—613, en *de Reste* in zijne: Histoire des pêches. III, bl. 109—122.

3552. **Saabye, (H. E.)** Fragmenten uit een dagboek gehouden in Groenland in 1770—1778. Uit het Hoogd. Groningen, 1818. 8°. *K. B. 's G.*

3553. **Sante, (G. van)** Alphabetische naamlijst van alle de Groenlandsche en Straat-Davissche commandeurs, die sedert het jaar 1700 op Groenland en sedert het jaar 1719 op de Straat Davis voor Holland en andere provincien hebben gevaren. Waarin men met eenen opslag kan zien, hoeveel visschen, vaten spek en quardeelen traan yder commandeur uit Groenland en uit de straat Davis heeft aangebragt en voor wat Directeurs dezelven hebben gevaren. Haarlem, J. Enschedé. 1770. Met titelplaat. 4°. *B. R. L.*

Dit exempl. is met de pen bijgewerkt tot het jaar 1802.

Lindeman maakt melding van een: „Verzeichniss der Schiffe, die auf den Wallfischfang von Hamburg abgegangen und wie viel sie jedesmal gefangen haben, vom Jahre 1669 bis 1698 incl." waarvan hij in de bijlagen een uittreksel geeft.

3554. **Savary,** Dictionnaire de commerce. Zie N°. 3394.

Zie aldaar: Pêche de la Baleine. I, bl. 310—316.

3555. **Scammon, (Capt. C. M.)** Northern whaling.

Zie: The overland monthly. San-Fransisco. 1871. Juny.

3556. **Schellinger, (Willem)** 't Volmaeckt en toegeruste schip, bestaende in fraeije gedichten en aerdige Liedekens; verryckt met veel schoone nieuwe voysen. Nut ende dienstigh voor alle Liefhebbers der groote Zeevaert. t'Amsterdam, bij de Wed. van Gijsbert de Groot. (z. j.) 12°.

Zie aldaar: Reyse na Groenlant. (Korte beschrijving der walvischvangst, op rijm.)

3557. **Scheltema, (P.)** Aemstel's oudheid of gedenkwaardigheden van Amsterdam. Amst., J. H. Scheltema. 1855—63. Dl. I—V. gr. 8°.
K. B. 's G. — B. R. — R. L.

Zie aldaar: Spitsbergen, eene nederlandsche bezitting. — Oprigting der Groenlandsche maatschappij. III, bl. 223—228. — De overwintering der Hollanders op Nova-Zembla. (1596). IV, bl. 165—178.

Schleiden, (M. J.) Zie N°. 2004.

3558. **Scoresby, (W.)** An account of the arctic regions, with a history and description of the northern whale-fishery by *W. Scoresby Jun.* Edinburgh, Constable. 1820. 2 dln. 8°. Met 24 platen. *B. L. H.*

3559. —— Journal of a voyage to the northern whale-fishery, including researches and discoveries, made in the summer of 1822 in West-Greenland. Edinburgh, Constable. 1823. 8°. Met 8 platen.

3560. —— Narrative of the loss of the Esk and Lively, Greenland whalers, with a sermon. Whithy, 1826. 8°.

Segersz, (Jacob) Zie N°. 3491.

3561. Spitsbergen. A short and true account of forty-two persons who perished by shipwreck near Spitsbergen, in the year 1646.

Zie: *Churchill's* Collection of travels. II, bl. 361.
Pinkerton's Collection. I, bl. 537.
Harris's Collection. II, Appendix. bl. 36.

3562. **Spörer,** (J.) Nowaja Semlä in geographischer, naturhistorischer und volkswirthschaftlicher Beziehung. Gotha, J. Perthes. 1867. 4°. Met 2 kaarten. (Ergänzungsheft No. 21 zu *Petermann's* Mittheilungen.) *K.B.'s G.—R.L.—R.D.*

Zie aldaar: Thierleben auf und um Nowaja Semlä. bl. 96—101. Fang der Seethiere. Walrossjagd, Robbenfang. Fang der Delphine. Flussfischerei, Lachsfang.

3563. Statuten eener Groenlands- en Straat-Davids Visscherij-Societeit, welke staat opgerigt te worden te Harlingen. Waaraan de Koninkl. goedkeuring is verleend bij besluit van 4 Aug. 1824. No. 101. VI en 17 blz. gr. 8°.

Bladz. 1—6: Inleiding. bl. 1—17. Statuten. 48 Artt. *R. L.*

3564. Statuten der Nederlandsche Walvisch-visscherij-Maatschappij te Amsterdam. Amsterdam, 1843. 8°.

3565. **Sibolt,** Om Hvalfiskeriernes Hindringer og Opkomst.

Zie: Schrift. Kopenh. Landh. Ges. I, bl. 376.

3566. Stradavits [sic] Reyse ter walvis-vangst, rijmsgewijze beschreven door J. A. S. Chirurgijn op het schip Zaandijker Hoop. Antwerpen, P. J. Parys. 1769. 4°.

3567. **Tayse. (Dirk Jacobsz.)** Journael en Daghregister van D. J. Tayses avontuurelijke Reyse na Groenlandt, gedaen met het schip de Dam, in 't jaer 1710. Uitgegeven en door den druck gemeen gemaekt door *Willem Pieterse Poort*, stierman van 't voorschreven schip. Amsterdam, K. van Rijschoten. 1711. 4°.

3568. **Thiercelin,** Journal d'un baleinier. Paris, Hachette. 1866. 2 dln. 8°.

In dit werk wordt melding gemaakt van eene nieuwe manier om walvisschen te dooden en wel door vergiftigde kogels.

3569. **Tillotson, (John)** Adventures in the ice: a comprehensive summary of arctic exploration, discovery and adventure. With portraits. London, Hogg and Son. 1869. 8°.

Waarin een hoofdstuk over de Walvischvangst.

3570. **Trampler, (J. C.)** Umständliche Beschreibung des Grönländischen Walfischfanges, ingleichen von den Ursachen und Eigenschaften des Nordlichts. Leipzig, Müller. 1771. 8°.

3571. **Uilkens, (J. A.)** De volmaaktheden van den Schepper in zijne schepselen beschouwd. Leeuwarden, Suringar. 1852—55. 5 dln. gr. 8°.

Zie aldaar: Haring en Haringvisscherij. III, bl. 349—352. Walvisch en walvischvangst. III, bl. 504—513. *K. B. 's G. — B. N. A. M. — R. L.*

3572. **Ule, (O.)** Der Wallfischfang.

Zie: Die Natur. Leipzig, 1870.

3573. **Veer, (Gerrit de)** Waerachtighe Beschryvinghe van drie seylagien, ter werelt noyt zoo vreemt ghehoort, drie jaeren achter malcanderen deur de Hollandtsche ende Zeelandtsche schepen by noorden Noorweghen, Moscovia ende Tartaria, na de Coninckrycken van Catthay ende China, so mede van de opdoeninghe vande Weygats, Nova Sembla, ende van 't land op de 80 gradë, dat men acht Groenlandt te zyn, daer noyt mensch gheweest is, ende vande felle verscheurende Beyren ende ander Zee-monsters ende ondrachlycke konde, ende hoe op de laetste reyse 'tschip int ys beset is, ende tvolck op 76 graden op Nova Sembla een huijs ghetimmert, ende 10 maenden haer aldaer onthouden hebben, ende daer nae meer als 350 mylen met open cleyne schuyten over ende langs der zee ghevaren. Alles met seer grooten peryckel, moyten ende ongheloofelycke swaricheyt. Gedaen deur Gerrit de Veer van Amstelredam. Ghedruckt t'Amstelredam, by Cornelis Claesz. Ao. 1598. langw. 4°.

Met 31 gegraveerde kaarten en platen.

Zie: *Ticle*, Mémoire bibliogr. bl. 4—20, 103—116, waar de verschillende uitgaven dezer reisjournalen naauwkeurig en uitvoerig zijn beschreven.

Purchas heeft ze ook opgenomen in zijne „Pilgrimes", III, bl. 473—518.

3574. —— Nova Zembla. De voorwerpen door de Nederlandsche Zee-

vaarders na hunne overwintering aldaar in 1597 achtergelaten en in 1871 door Kapitein Carlsen teruggevonden, beschreven en toegelicht door Jhr. Mr. *J. K. J. de Jonge*. 's Gravenh., Mart. Nijhoff. 1872. gr. 8o. *B.R.—R.L.*

Deze merkwaardige voorwerpen worden bewaard in de modelkamer van het Departement van Marine te 's Gravenhage.

3575. Verhaal. (Echt historisch) zo uit de mond als pen, van drie zeelieden, wegens het verongelukken van het schip, de Wilhelmina van de Helder, alsook de noodlottige en droevige ongelukken van nog negen andere schepen, dewelke alle verongelukt zijn in Groenland, door de bezetting van het West-ijs, in den jare 1777. Amsterdam, 1778. 4o. 36 bladz. *B. L. H.*

Van dit „Verhaal" verscheen in 1779 bij Ludw. Forster te Bremen eene Hoogduitsche vertaling: „Historisch wahre Nachricht von dem Elend und Drangsalen des, im Jahre 1777 auf der Walfischfang nach Grönland abgefahrenen, verunglückten Schiffes Wilhelmina." Commandeur Jacob Henrik Broertjens.

Lindeman geeft er een uitvoerig uittreksel van in zijne: Arktische Fischerei. bl. 37—46.

3576. Verhael (Kort) uyt het journael van de personen die op Spitsbergen in 't overwinteren, gestorven zijn. Anno 1634. Gedrukt te Hoorn, 1648.

Behoort bij het Journaal van D. Albz. Raven. Zie No. 3492.

3577. Verhael (Kort) van eenige merkwaerdige geschiedenissen van Holland [door *E. Az. van Doorgeest*.] Amsterdam, K. de Wit. 1744. 8o. *B.R.*

Zie aldaar: Beschrijving van de haringvisscherij en walvischvangst. bl. 78—96. Verkorte uitgaaf van: Den Rijper Zeepostil. Zie No. 3446.

3578. **Ver Huell, (Q. R. M.).** De walvischvangst in de baai van Allerheiligen op de kust van Brazilie. *B. N. A. M. — R. L. — R. D.*

Zie: Album der Natuur. 1854. bl. 249—253.

3579. Vlaanderen. Chronyke van Vlaenderen, vervattende haere vindinge, naem, enz., alsook eene generale beschryvinghe van g'heel haer bestreck, steden, casteelen, heerlyckheden, enz. Beginnende van 't jaer 621—1725. Door *N. D(espars)* en *F. R.* Met kopere platen. Brugge, Andr. Wijdts. 1736. 3 dln. 4 stukken folio. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Groenland's vaerders, d'eerste in see gesonden door die van Brugge. Ao 1665. III, bl. 728, 731, 747. De visscherij belooft een goeden uitslag. De Franschen nemen eenige visschers met hunne schepen, die sy beswaerlyk doen afkopen. II, bl. 432.

3580. Voyagien, ende Beschrijvinghe van 't Koninkryck van Siam, Moscovien, ofte Rus-landt, Ys-landt ende Groen-landt. Yder vertoonende in 't bysonder de Gelegenheyt, Religie, Maght, Regeringe, Costumen, Koopmanschappen, ende andere aenmerckensweerdige saken derselver Landen. Te Dordrecht, voor Vincent Caeymacx. 1652. 16o. *K. B. 's G.*

De uitgever van deze verzameling is *Adriaan van Nispen*. Zij bevat: *a.* Beschrijvinge van Siam door *J. Schouten*. *b.* Reyse, gedaen door Moscovien, door *J. Danckaert*. *c.* Voyage ofte Reyse na IJslant ende Groenlandt, door *D. Blefkenius*. Vergelijk: *Tiele*, Mémoire bibliographique. bl. 261—62. *Muller*, Bibl. Néerlando-Russe. bl. 3, 4.

3581. Voyages de la commission scientifique du Nord, publiés par ordre du gouvernement, sous la direction de M. *P. Gaimard*. Paris, A. Bertrand. 1838—1851. gr. 8o.

Zie aldaar: Voyage en Islande et au Groenland sur la Corvette la Recherche, commandé par M. Tréhouart. 7 dln. gr. 8o. Met 2 Atlassen in folio en 1 in 8o; met 230 platen.

3582. Walrossfang (Der) auf Nowaja Semlja.

Zie: *Petermann's* geograph. Mittheilungen. 1866. bl. 118. Album der Natuur. 1867, bl. 188. *K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L. — R. D.*

Walvischkaarten. Zie: *Maury*, No. 3515—3517.

3583. Walvischvangst. De walvischvangst met veele bijzonderheden daartoe betrekkelijk. Amsterdam en Harlingen, bij P. Conradi en V. van der Plaats. 1784—1786. 4 dln. 1 bd. 4o. *B.L.H.—N.A.M.—B.R.—R.L.—R.D.*

Met 6 kaarten en 15 platen van D. de Jong en H. Kobell, waarbij o. a. de hierboven genoemde onder No. 3331.

In het 4e deel vindt men tevens eene beschrijving van de Haringvisscherij.

3584. —— Nieuwe beschrijving der Walvischvangst en der Haringvisscherij. Met XXII fraaije platen en kaarten vercierd. Amst., J. Roos. 1791. 4 dln. 4o. *K. B. 's G.*

Nieuwe uitgave van het voorgaande werk. Vergelijk No. 3528.

3585. —— De nieuwe vermeerde Groenlantse Walvischvangst, ofte Amsterdamse IJ-stroom, vervuld met veelderhande nieuwe en aengename liederen. t' Amsterdam, Erven Gijsbert de Groot en A. van Dam. 1719. kl. langw. 4o. Met enkele houtsneden.

Eene verzameling van volksliederen betreffende de zeevaart. Het eerste bevat eene beschrijving [op rijm] van de walvischvangst.

3586. —— Gedrukte circulaire ter oprigting eener „Maatschappij tot uitoefening der Walvischvangst in de Noordelijke zeeën door middel van den „Vuurpijlharpoen," onderteekend door C. J. Bottemanne M.zn. en François P. L. Pollen. Leiden, Febr. 1868. 4 blz. 4o.

Men leze over dezen harpoen en verdere mededeelingen betreffende de walvischvangst, een uittreksel uit eene voordragt, door den Heer Bottemanne te Rotterdam gehouden, voorkomende in de Nieuwe Rotterd. Courant van 18 Maart 1869. No. 76. *B. R. L.*

3587. —— De walvischvangst. Met afbeeldingen. *B. N. A. M.*

Zie: Nederl. magazijn, 1834. bl. 137—140, 148—152. 1869. bl. 402—405.

3588. —— Brief van Lubertus Piscator over de visscherij, die bij een loterij vergeleken wordt. — Oorzaaken van derzelver afneemen. — Wederlegging. — Middelen ter verbetering op de Walvischvangst.

K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

Zie: De Koopman of bijdr. ter opbouw van Neêrlands koophandel en zeevaard. Amst., 1773. IV. No. 5, 12. 13, 25, 26.

3589. —— Iets over de Walvisch-vangst in de Zuidzee en den Indischen Oceaan. — De Groenlandsche en Straat Davidsche Walvischvangst. *B.R.L.*

Zie: De Nederl. Hermes. Tijdschr. v. kooph. en zeev. 1827. No. 2, bl. 44—60. No. 4, bl. 39—55.

3590. —— Galvanisme toegepast op de Walvischvangst.

Zie: Daghlad van 's Gravenhage, van 17 Juny. 1869.

3591. —— Wanneer hier te lande begonnen.

Zie: *van Wijn*, Hist. en letterk. Avondstonden, Amsterd., J. Allart. 1800. II, bl. 80. 8o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.*

3592. —— Mémoire sur la navigation dans la mer du Nord. Avec une nouvelle carte sur cette étendue par M. le B. E. Berne, chez S. Fetscherin. 1779. 4o.

3593. —— Des primes d'encouragement pour les grandes pêches de la morue, de la baleine et du cachelot.

Zie: Journal des Economistes. XXVIII. bl. 170. *B. L. H. — U. H.*

3594. —— Der Walfischfang und die Robbenjagd im Europäischen Eismeere: *M. Lindeman*, Bericht über den Walfischfang von der Weser im Jahre 1867. *J. Yeaman*, Bericht über den Walfischfang und die Robbenjagd von Dundee.

Zie: *Petermann's* Geograph. Mittheil. 1867. bl. 413—421.

K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L. — R. D.

3595. —— Der Walfischfang im Jahre 1867.

Zie: *Petermann's* Geograph. Mittheil. 1868. IX. bl. 350—51.

K. B. 's G. — B. L. H. — N. A. M. — R. L. — R. D.

3596. Walvischvangst. Wahrhafte Nachricht von den im Jahre 1777. auf den Walfischfang nach Grönland aufgegangenen und daselbst verunglückten fünf Hamburger Schiffen, gezogen aus dem Journal des Küpers *Jürgen Röper*, auf dem Schiffe genannt Sara Cecilia, Kommandeur Hans Pieters. Altona, 1778.

Lindeman geeft in zijne „Arktische Fischerei", bl. 49, een uittreksel van dit Journaal.

3597. —— The request of an honest merchant to a friend of his, to be aduised and directed in the course of killing the Whale, as followeth. An. 1575. Volgen verschillende vragen betrekkelijk dit onderwerp, vooral over de uitrusting van een Walvischvaarder, met het antwoord.

Zie: *Hakluyt's* principal Navigations, Voyages and Discoveries. London, 1599. I, bl. 413—414 *K. B. 's G. — B. L. H.*

3598. —— Der Walfischfang. Met 10 afbeeldingen.

Zie: Das Ausland. Augsburg, 1869. bl. 438—444.

3599. —— New Bedforder whaleman and shipping list. Merchants transcript. 1869.

3600. —— Free and impartial remarks on the real importance of the whalefishery. London, Cooper. 1755. 8°.

3601. —— Whalefishery of Hainan. — Description of a whale-fishery. — Whale-fishery needs protection.

Zie: The Chinese Repository. Canton, 1832—1851. VI, bl. 411. VII, bl. 172. XII, bl. 608.

3602. —— Fighting the whale; or, doings and dangers on a fishing cruise. London, Nisbet. 1869. 18°.

3603. **Wassenaer, (Claes)** Historisch verhael alder ghedenck-weerdichste Geschiedenissë, die hier en daer in Europa, als in Duitsch-lant, Vranckrijk... en Neder-lant, Asia, America en Africa, van den beginne des jaers 1621 tot Octobri des jaers 1632 voorgevallen sijn. (Met platen, kaarten en portretten). Tot Amstelredam, by Jan Evertsz. Kloppenburgh. 1622—1624, J. Hondius 1624, en Jan Jansz. 1625—35. 21 dln. 7 bdn. 4o.

K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

Zie aldaar: Welvaert van de Noortsche Compagnie (gelukkige walvischvangst). — De inwoonders van Spitsberghen. — Het verloop van de walvisschen. V. 1623. Septemb. bl. 157—158. Van het eylandt Spitsbergen, alwaer de genereuse Willem Tas, capiteyn, zijn couragie toont. Ook van de walvisschen, haer baerden en vinnen, baleynen genaemt, die Jan Osborn, seer konstigh verwerckt. Handelingh van de Noordersche Compagnie. Verslag van de reis van Willem Vermuyden. 1612. Wat recht de Engelschen pretendeeren op de walvischvangst bij Spitsbergen, met de wederlegging van Petr. Plancius. Overeenkomst tusschen Ant. Monier en Benj. Joseph, aangaande de verdeeling van den vischgrond bij Spitsbergen en verdere bijzonderheden betrekkelijk de walvischvangst. VIII. 1624. Decemb. bl. 86—96. — Ontdeckingen van Groenlant en Nieu-Nederlant. IX. 1625. April. bl. 43, 44. — Placcaet der H.H. Staten op den haringhvanghst, teghens d'inghesetenen van Schotlandt haer wel te draeghen. IX, 1625. Mai. bl. 56, 57. — Vervolgh van het ontdecken van de door-vaert in 't Noorden. Toerustinghe van een nieuwe ontdeckinghe, door Waygatz, tusschen Nova-Zembla en 't vaste landt Russien. IX. 1625. Julius. — Van de Spitsberch-vaerders, met het succes van de walvisch-vanghers. X. 1625. Decemb. bl. 106, 107. — Verhael van de reyse op Waygatz, na de Tartarische zee gedaen, alsmede van de reyse door het Fretum Davis, om daerdoor nae China te gaen. Nieuwe walrus-vangers. XI. 1626. May. bl. 57.

Walvischvangst ghemist. — De buysen verstoort. — Walrusvanghen en 't seylen door Waygats ghemist. XI. 1626. Sept. bl. 131—133. — Wederom-comst van de walvischvanghers, alsmede de Spitsbergh-vaerders, onder de Noortsche Compagnie. XII. 1626. Octob. bl. 8, 9. — Visscherije op Spitsberghen. XVI. 1628. Novemb. — Staet van Spitsberghen. XVI. 1628. Decemb.

3604. Weereld (De Noordsche), vertoond in twee nieuwe aenmercklycke Reysen, d'eene van de heer *Martinière*.... d'andere van *F. Martens*. Vertaeld en doorgaens met toedoeningen verrijkt door *S. de Vries*. Amsteldam, A. D. Ooszaen. 1685. 4°. Met platen. *B. R. L.*

Vergelijk No. 3511 en 3512.

3605. Wereldhandel. (Engelands) Verslag der commissie van onderzoek omtrent de gepastheid en de werking van de scheepvaart-wetten. Uit het Engelsch vertaald onder toezigt van *L. van Vliet*. 's Hage, Gebr. v. Langenhuysen. 1853. 6 dln. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Visscherijen, van Amerika worden beschermd door regten op vreemde oliën. § 2869. — De achteruitgang van de britsche verklaard. § 1692. — Kunnen op gelijken voet gedreven worden door de Engelschen en Amerikanen, wat provisiën en gagiën betreft, maar de eerste kosten van het schip zijn minder voor de laatste. § 1707. — Gevoelen over de onmogelijkheid van het herstel der visscherijen van dit land. § 1739. — Die van Nieuw-Foundland beschreven. §§ 8235—8240.

Walvischvangst. Neemt in Australie niet toe. §§ 1295, 1379, 6237. — Nieuw-Zeelanders zijn als matrozen beter dan anderen geschikt voor die visscherij. §§ 1373, 1413, 1788. — Wijze van betaling der zeelieden. §§ 1377, 1446, 1736, 1853, 6242. — Oorzaken dat wij door de Amerikanen uit die visscherij worden verdreven. §§ 1383, 1440, 1485, 1681, 6221. 8378. — Voorkeur voor Nooren en Deenen in de walvischvangst §§ 1417, 1508, 1746, 1817. — Betrekkelijke kosten van de provisiën. § 1488. — Wijze van bemanning der schepen. §§ 1511, 8522. — Schepen in de walvischvangst, zoo die bemand zijn naar beginselen van matigheid, en met dezelfde voordeelen van aanvoer als de Amerikanen, kunnen met hen mededingen. § 1526. — Getal manschap en schepen gebezigd door dit land en Amerika in 1821—1847. §§ 1673, 6221. — Betere klasse van zeelieden vroeger geleverd door de walvischvangst §§ 1800, 8378, 8430. — Kosten van de scheepsuitrusting. § 1829.

3606. **Westermeyer.** Uittreksel uit het scheepsjournaal van Kommandeur Westermeyer. 186. (F)

Zie: *Lindeman*, Arktische Fischerei. bl. 85—87. *B. R. L.*

Wild, (Alb.) Dic Niederländc. Zie No. 3413.

3607. **Witsen, (Nic.)** Noord en Oost Tartarijen; behelzende eene beschrijving van verscheidene Tartersche en nabuurige gewesten, in de noorder en oostelijke deelen van Aziën en Europa. Zedert naauwkeurig onderzoek van veele Jaren, en eigen ondervinding ontworpen, beschreven, geteekent en in 't licht gegeven. Tweede druk, nieuwe uitgaaf, verryckt met eene Inleiding (door *P. Boddaert*) en met eene meenigte (105) afbeeldingen (platen en kaarten) versierd. Te Amsterdam, bij M. Schalekamp. 1785. 2 dln. folio.

Uitgaaf van 1705. *K. B. 's G.* (1785.) *B. L. H. — N. A. M. — R. L.*

Zie aldaar: Groenlandt; Nova-Zembla; Straet Davids; Waygats. bl. 45, 93, 762, 782, 832, 834, 892, 897—906, 915, 919—926, 928, 940, 951, waar tevens van de vischvangst, vooral van de walvisch- en walrusvangst gesproken wordt. Witsen heeft zich in zijne berigten dikwijls van de mondelinge mededeelingen van walvischvaarders bedient. Verder: Visch in de Kaspische zee, bl. 614, 690. Visch in Siberië, bl. 787. Vischvangst in 't Samoyeden-landt. bl. 955. Haringvangst in Siberië. bl. 745.

Vergelijk: *Fr. Muller*, Essai d'une bibliographie Néerlando-Russe, bl. 58, waar eenige belangrijke bijzonderheden en eene naauwkeurige bibliographische beschrijving van dit werk te vinden zijn.

3608. **White, (Adam)** A collection of documents on Spitsbergen and Greenland, comprising a translation from *F. Marten's* voyage to Spitsbergen; a translation from *Isaac de la Peyrière's* Histoire du Groenland; and God's power and providence in the preservation of eight men in Greenland nine moneths and twelve dayes. Edited by *Adam White*, Esq. London, printed for the Hakluyt Society. 1855. gr. 8°.

Met 2 kaarten en eene plaat. *K. B. 's G. — B. L. H.*

3609. **Wijbo, (J. Canzius)** Dissertatio de balaenarum piscatu. Lugd. Bat., 1774. 4o. *B. L. H.*

3610. **Wyet, (S.)** The Voyage of the Grace of Bristol of M. *Rice Jones* vp vnto the Bay of Saint Laurence to the Northwest of Newefoundland, as farne as the Isle of Assumption or Natiscotec, for the barbes of fynnes of whales and traine Oyle, made by *Silvester Wyet*, Shipmaster of Bristol. (1594).

Zie: *Hakluyt's* principal navigations. Lond., 1599. I, bl. 194—195. *K. B. 's G. — B. L. H.*

3611. Zaanland. **Soeteboom, (H.)** Oudheden van Zaanland, Stavoren, Vronen en Waterland. Amsterdam, 1702. 2 dln. 12o. *K.B.'sG.—B.R.—R.L.*

Waarin ook over de visscherij (haring- en walvischvangst der verschillende Zaanlandsche dorpen) gehandeld wordt.

3612. —— **Honig Jsz. Jr., (J.)** Geschiedenis der Zaanlanden. Zaandijk, J. Heynis Tzn. 1849. 2 dln. met platen en kaart. 8o. *K.B.'sG.—B.R.—R.L.*

Zie aldaar: I, Hoofdst. VI, Vischvangst en handel. — Haringbuizen te Wormer en Jisp. — Walvischvangst, hare voordeelen. — Hoofdst. VIII, Groote en kleine visscherij verboden. — Zaandamsche visscherij door de regering van Harderwijk bemoeilijkt.

3613. **Zesen, (Filips von)** Beschreibung der stadt Amsterdam, darinnen von derselben ersten ursprunge bis auf gegenwärtigen Zustand, ihr unterschiedlicher anwachs, herliche vorrechte, und in mehr als 70 Kupferstükken entworfene führnemhste Gebeue, zusamt ihrem Stahtswesen, Kauf-handel und ansehnlicher macht zur See, wie auch was sich in und mit Derselben märkwürdiges zugetragen vor augen gestellet werden. Zu Amsterdam, Gedrukt und verlegt durch Joachim Noschen. Im Jahr 1664. 4o. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar: Fischmärkte, bl. 226, 227—231, benevens eenige bijzonderheden omtrent den verkoop van visch. Grühnländische Geselschaft, was vor freiheit sie habe. bl. 359. Grühnländische Pakheuser. bl. 358. Walfische, wie sie gefangen und der trahn daraus gesotten wird. bl. 359.

Härings-pakkerei und Pakker-turn. bl. 76, 103, 172.

3614. **Zimmermann, (W. T. A. W.)** De zee, hare bewoners en wonderen. Uit het Hoogd. Amst., 1838. 2 dln. 8o. *B.N.A.M.—R.L.—R.D.*

Zie aldaar: De walvisch en de walvischvangst. 3e stuk. bl. 120—164.

3615. **Zorgdrager's (C. G.)** Bloeijende opkomst der aloude en hedendaagsche Groenlandsche visscherij. Waarin met eene geoefende ervaarenheit de geheele omslag dezer visscherije beschreven, en wat daarin dient waargenomen, naukeurig verhandelt wordt. Uitgebreid met eene korte historische beschrijving der Noordere gewesten, voornamelijk Groenlandt, IJslandt, Spitsbergen, Nova-Zembla, Jan Mayen-Eylandt, de Straat Davis, en al 't aanmerklijkste in de ontdekking deeser landen, en in de visscherij voorgevallen. Met bijvoeging van de Walvischvangst, in haere hoedanigheden, behandelingen, 't scheepsleven en gedrag beschouwt, door *Abraham Moubach*. Tweeden druk. Met aanmerkelijke zaaken vermeerdert, nevens een korte beschrijving van de Terreneufsche Bakkeljaau-visscherij. Verciert met (6) naauwkeurige, en naar 't leven geteekende nieuwe kaarten en (10) kunstige printverbeeldingen (en titelpl.) In 's Gravenhage, by P. van Thol. en R. C. Alberts. 1727. 4o. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L. — R. D.*

De eerste druk verscheen te Amsterdam, bij J. Oosterwijk. 1720. 4o. *B. R.*
De tweede verscheen ook met een anderen titel: Amsterdam, J. Morterre. 1728. 4o. *B. N. A. M.*

3616. —— Alte und neue Grönländische Fischerei und Wallfischfang mit einer kurzen histor. Beschreibung von Grönland, Island, Spitsbergen, Nova-Zembla u. s. w. ausgefertigt durch *A. Moubach*. Aus dem Holländischen übersetzt. Leipzig. 1723. 4o. Met kaarten en platen.

d. Kabeljaauwvisscherij.

[*Pêche de la morue.*]

Anderson, (Joh.) Beschrijving van IJsland, Groenland en de Straat Davis. Zie No. 3418.

3617. **Anspach, (L. A.)** History of the Island of Newfoundland. London, 1819. 8o.

3618. **Badeigts de Laborde,** Rapport sur les pêches de la morue et du hareng sur les côtes de la Norvège. Paris, Impr. de Dupont. 1851. 8o.

3619. **Beautemps, (P.)** Réponse à la protestation faite par l'assemblée législative de Terre-Neuve contre la Convention du 14 Janvier 1857.

3620. **Berghaus, (H.)** Allgemeine Länder und Völkerkunde. Stuttgart, Hoffmann. 1837—1844. 6 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Kabeljau- und Stockfischfang. III, bl. 352, 474—480.

3621. Beschrijving (Korte) van de Terreneufsche Bakkeljaau-visscherij voor de Noordkust van Amerika.

Zie: *Zorgdrager's* Groenlandsche visscherij. No. 3615.

3622. **Blome, (R.)** The present state of his majesties Isles and Territories in America, viz. Jamaica, Barbadoes .... New-Foundland, etc. With new maps of every place. London, printed by H. Clark, for Dorman Newman. 1687. 8o. Met eene plaat en 5 kaarten.

Eene fransche vertaling verscheen: Amsterdam, A. Wolfgang. 1688. 12o; eene Hoogduitsche, Leipzig, 1697. 12o.

3623. **Bonnycastle, (R. H.)** Newfoundland in 1842. London, 1843. 2 dln. 8o.

3624. **Boyer, (Paul)** Relation de tout ce qui s'est passé au voyage de de M. Bretigny en l'Amérique occidentale-septentrionale; avec la description des moeurs des sauvages, et un avis à ceux qui veulent y établir des colonies. Paris, 1654. 8o.

3625. **Braekmann,** De la pêche de la morue, considérée dans ses rapports avec la médecine. Thèse. Paris, Didot Jeune. 1825. 4o.

3626. **Carpon, (C. J. A.)** Voyage à Terre-Neuve. Observations et notions curieuses propres à intéresser toutes les personnes qui veulent avoir une idée juste de l'un des plus importants travaux des marins français et étrangers, recueillis pendant plusieurs séjours dans ces froides régions. Caen, Poisson. 1852. 8o.

Bevat belangrijke mededeelingen betrekkelijk het vangen, droogen en bereiden van den kabeljaauw. Zie: Alg. Visscherij-Courant. 2e Jaarg. No. 32.

3627. **Chevallier, (H. Em.)** Terre-Neuve. Souvenirs de voyage.

Zie: Revue moderne. 1860. L, bl. 596—626. *B. R. L.*

3628. Considerations on the state of the British fisheries in America. London. 1745. folio.

3629. **Crowe,** Notes on Iceland and its fisheries. *B. R. L.*

Zie: Nautical magazine. 1869. bl. 669—682: Codfishery. Sharkfishery. Whalefishery.

3630. **Davis, (John)** The worlde hydrographical description, wherein is proued not onely by aucthoritie of writers, but also by late experience of trauellers and reasons of substantiall probability, that the world, in all his

zones, clymats and places, is habitable and inhabited and the seas likewise vniuersally nauigable without any naturall annoyance to hinder the same, whereby appeares that from England there is a short and speedie passage into the South seas, to China, Molucca, Philippina and India, by northerly nauigation, to the renowne honour and benefit of her maiesties state, and communalty; published by John Davis of Sandrudge by Darmouth in the County of Devon, gentleman. London, by Thomas Dawson, 1595. 16o.

Zie over dit hoogst zeldzame boekje: *J. Barrow*, A chronological. history of voyages. bl. 116—124. [*B. R. L.*] Het bevat eenige belangrijke bijzonderheden over de kabeljaauwvisscherij. Een uittreksel uit dit werkje, (een kort verslag van de drie reizen van John Davis) vindt men in: *Hakluyt's* Voyages and navigations. Lond., 1601. III, bl. 119, 120. Zie ook aldaar, bl. 98—118.

3631. **Denyse, (Nic.)** Description géographique des costes de l'Amérique Septentrionale, avec l'histoire naturelle du pays. Paris. Cl. Barbin. 1672. 2 dlu. 12o.

Zie aldaar over de kabeljaauwvisscherij: I, bl. 162, 228. II, bl. 191.

3632. **Dobbs, (Arth.)** An account of the countries adjoining the Hudsons-bay. London, 1744. 8o.

Waarvan een uittreksel in *Pinkerton's* Collection of voyages. XII, bl. 361—376.

3633. **Douw, (J. R.)** Over de kabeljaauwvisscherij.

Zie: Werken uitgegeven door de Nederlandsche huishoudelijke Maatschappij te Haarlem. 1793—1832. Oecon. Tak, later Maatsch. v. Nijverheid. No. 3. (Zeevaart en visscherij.) *K. B. 's G.*

3634. **Duval, (Jules)** Les pêcheries de Terre-Neuve: Pêche de la morue. Zie: Revue des deux mondes. 1859. XXII, bl. 831—863. *B. R. L.*

3635. —— Les colonies et la politique coloniale de la France. Avec deux cartes. Paris, A. Bertrand. (1864). gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Les pêcheries de Terre-Neuve. bl. 298—342.

3636. **Falch, (M.)** Om Torsk-Vaarfiskeriet paa Sundmör.

Zie: Det kgl. Norske vidensk. Selskabs Skrifter. 1788, bl. 216—250.

3637. Fiskerierne i almindelighed og Torskefiskerierne i Saerdeleshed. Indfört i: Den Bergenske Borgerven. Bergen, 1767. bl. 129—145. 8o.

3638. **Flügel, (C. G.)** Der Kabeljau, nebst den damit verwandten und für den Handel wichtigen Fischarten. Leipzig. Gedr. bei Breitkopf und Härtel. 1842. 8o.

3639. **Filleau, (J. A.)** Mémoire sur la colonie de Saint-Pierre et Miquelon. (z. pl.) 1850.

Waarschijnlijk een uittreksel uit: Nouvelles annales de la marine et des colonies. Waarin ook berigten betrekkelijk de kabeljaauwvisscherij.

3640. **Gobineau, (A. de)** Voyage à Terre-Neuve. Paris, Hachette. 1861. kl. 8o.

Zie aldaar: St. Jean et les pêcheries. bl. 255—286.

3641. Haarlem. De te Haarlem gevangen kabeljaauw. Ets van C. van Noorde in 1760, naar de schilderij van Tako Jelgersma, met het volgende inschrift: Pieter Mathysz. zijn knecht, ghenaemt Hubert Adryaensz. heeft deze cabelau aldus gegreepen buyten Haerlem in het Spaeren, den 23 Dec. 1610. (*In de prentverzameling van Prof. C. G. Voorhelm Schneevoogt te Haarlem.*)

3642 **Hailly, (Ed. du)** Six mois à Terre-Neuve. *B. R. L.*

Zie: Revue des deux mondes. 1868. LXXVI, bl. 948—972.
Bevat eenige bijzonderheden over de kabeljaauwvisscherij en de robbenvangst.

3643. History (The) of the British dominions in North-America, from the first discovery of that vast continent by Seb. Cabot in 1497, to its present glorious establishment as confirmed by the late treaty of peace in 1763. In fourteen books. London, Strahan and Becket. 1773. 4o. Met eene kaart.

Zie aldaar over de kabeljaauwvisscherij het XIIIe en XIVe boek.

3644. Hoekvisscherij. Over het visschen met den hoek. Naar het Deensch door *T. C. Winkler*. Met houtgravuren. Leyden, A. W. Sijthoff. 1861. kl. 8o.

3645. —— Over de kabeljaauwvangst met den hoek, het maken van levertraan, vischlijm enz. Naar het Deensch door *T. C. Winkler*. Met houtgravuren. Leiden, A. W. Sijthoff. 1861. kl. 8o.

3646. **Horrebow**, (**Niels**) De tegenwoordige staat of omstandige beschrijving van het groot eyland IJsland. Bevattende..... een omstandig bericht van de visschen, de vischvangst, toebereiden en drogen der visschen. Oorspronglijk in het Deensch beschreven. Amsterdam, by St. van Esveldt. 1754. 4o. *B. R. L.*

Zie aldaar, bl. 51—64: Van de Dorsch of Kabeljauw; vangst, bereiding, enz.; bl. 48—51: van de haringen.

3647. **Hvid**, (**Joh. Chr.**) En Nordlands Patriots cenfoldige Tanker angaaende den ligesaa berömmelige som i sig selv vidtbekjendte Torske-fiskerie i samme Nordlands Amt, besynderlig ved Vaage og der omkringliggende Fjorde. Bergen, 1763. 8o.

3648. **Irgens**, (**H. H.**) Afhandling indeholdende Torske-Garns fordeelagtige Brug samt grundige Igjendrivelser af de Indvendiger, som Tiid efter anden ere gjorte med samme, etc. Bergen, 1777. 4o.

3649. **Jukes**, (**J. Bute**) Excursions in Newfoundland, with an account of the Codfishery- fog banks- sealing expedition, and a geological survey of the Island. With a map. London, John Murray. 1853. 2 dln. 8o.

3650. Kabeljaauw (De) en het vischgetijde op IJsland.

Zie: *J. B. Rietstap*, De wereldbol. De jongste zee- en landreizen. Groningen, 1867. I, bl. 314—316.

3651. Kabeljaauwvisscherij. Wijze waarop de kabeljaauwvisscherij gedreven wordt. *B. R. L.*

Zie: Catalogus der inzendingen uit Nederland naar de internationale Tentoonstelling te Bergen. Rotterdam, 1865. bl. 16—17

3652. —— A visit to the fishing grounds of Labrador by H.M.S. Gannet, in the autumn of 1867. *B. R. L.*

Zie: Nautical Magazine, 1869. March, bl. 113—120. April, bl. 187—196. May, bl. 226—234. June, bl. 296—304. July, bl. 340—349.

3653. —— The ancient right of the english nation to the American fisheries and its various diminutions examined and stated; with a map of the lands, islands, gulphs and fishing-banks comprising the whole. London, Baker. 1764. 4o.

3654. **Kerguelen de Trémarec**, Relation d'un voyage dans la mer du Nord, aux côtes d'Islande, du Groenland, de Ferro, de Shettland, fait en 1767 et 1768. Paris, Prault. 1771. 4o. Amsterdam en Leipzig, 1772. 4o. Met 17 kaarten en platen. *K. B. 's G.*

Vertaald in: *Pinkerton's* Collection of voyages. I, bl. 735—803; en opgenomen in: *Prévost*, Histoire générale des voyages. Amst., 1777. Dl. XXII, bl. 483 vv.

3655. **Macgregor**, (**J.**) The progress of America. London, Whittaker. 1847. 2 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fisheries of British America. II, bl. 545—582.
Voornamelijk over de kabeljaauwvisscherij.

3656. **Marec,** Dissertation sur plusieurs questions concernant la pêche de la morue, pour servir à la discussion du projet de loi présenté sur cette matière à la Chambre des Députés. Paris, Guiraudet. 1832. 4o. Met eene kaart.

3657. **Martin, (R. Montgommery)** History of the British Colonies. London, 1834. 5 dln. gr. 8o. *B. L. H. — R. L.*

Zie aldaar: Fisheries in America. III, bl. 496—501. Vergelijk No. 1607.

3658. **Massie, (John)** An historical account of the naval power of France, from its first foundation to the present time. With a state of the english fisheries at Newfoundland, for a hundred and fifty years past; and various computations, observations, etc. (z. pl.) 1712. Herdrukt, 1772. 4o.

3659. **Miles, (W. A.)** Remarks on the act for encouragement of the Newfoundland fisheries. London, 1779 4o.

3660. **Milne-Edwards,** Mémoire sur la pêche de la morue. (z. pl.) 1829. 8o.

3661. Newfoundland. A glance at New-foundland. *B. R. L.*

Zie: The nautical magazine. 1870. bl. 586—593.
Bevat enkele mededeelingen over de kabeljaauwvisscherij.

3662. **Oldmixon, (John)** The British empire in America, containing the history of the discovery and state of the British colonies, on the continent and islands of America; being an account of the country, soil, climate, products and trade of Newfoundland, New-England, etc. Second edition, corrected and amended. With the continuation. London, 1721. 8o.

3663. **Palfrey, (J. G.)** History of New-England. Boston, 1859—64. (London, Low.) 3 dln. gr. 8o.

3664. **Parkhurst, (Anthony)** A letter written to M. Richard Hakluyt, of the middle Temple, conteining a report of the true state and commodities of Newfoundland. 1578.

Zie: *Hakluyt's* Voyages, navigations and discoveries. London, 1600. folio. dl. III, bl. 132—134. *B. L. H.*

Behalve in bovengenoemden brief, waarvan Pinkerton (XII, bl. 274) o. a. zegt: „very curious, and yet little taken notice off", komen in dit deel van Hakluyt's voyages and navigations, o. a. op bl. 9, 107, 108, 120, 131, 149—153, 155, 161—163, 166, 173, 184, 193, 194, 200, 204 en 238, ook eenige bijzonderheden voor betrekkelijk de kabeljaauwvisscherij.

3665. **Peto, (S. M.)** The resources and prospects of America. London, Strahan. 1866. 8o.

Zie aldaar: bl. 252—53. Disputes respecting fisheries.
Vergelijk: Journal of the legislative council of the island of New-Foundland. 1857.

3666. Pêche de la morue sêche. Pétition des armateurs du port de Saint-Malo. Paris, Desenne. 1792. 8o.

3667. **Peyrère, (Isaac de la)** Relation de l'Islande. Paris. 1663. 8o.

Ook opgenomen in: Recueil de voyages au Nord. Amsterd. J. F. Bernard. 1731. dl. I, bl. 1—65. Met kaart en platen. *B. L. H.*

3668. **Pitkin, (T.)** A statistical view of the commerce of the U. S. of America. Newhaven. Durrie and Peck. 1835. 8o.

Waarin o. a. kabeljaauwvisscherij, walvischvangst, enz.

3669. **Porte, (De la)** De nieuwe reisiger: of beschrijving van de oude en nieuwe waerelt. Dordrecht. 1769—1792. 32 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: VII: Het eiland Terre-Neuve, bl. 323—347.

3670. **Raynal, (G. T.)** Histoire philosophique et politique des établissements et du commerce des Européens dans les deux Indes. Genève, J. L. Pellet. 1781. 10 dln. 8o. Met een atlas in 4o.
K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.

Zie aldaar: Pêcheries établies à Terre-Neuve. VIII, bl. 246—266.

3671. Rondvisch. Oeconomisk Betragtning over Rundfisks Virkning paa Romsdalen, imellem M. og B fra nogle af denne Byes Borgere, der önske Landets Vel. Bergen. 1775. 8o.

Over de z. g. rondvisch, eene soort van stokvisch.

3672. —— Betragtning over den Romsdalske og Syndmörske Rundfisk, efter Indbydelse af det nyttige Selskab i Bergen, forfattet og indsendt af *H. Meyer*. Bergen. 1775. 8o.

3672*a*. **Sars, (G. A.)** Indberetninger til Departementet for det Indre om de af ham i Aarene 1864—1869 anstillede praktisk-videnskabelige Undersögelser angaaende Torskefiskeriet i Lofoten. Christiania, 1869. 8o. *B.N.A.M.*

3672*b*. —— Om de afham i Sommeren 1870 anstillede fortsatte Undersögelser over Torskefiskeriet ved Lofoten. Christiania. 1871. 8o. *B.N.A.M.*

3672*a—b*. Onderzoek betreffende de kabeljaauwvisscherij.

3673. **Schultz, (Lyder)** Afhandling indeholdende Besvarelse paa det Spörgsmaal, hvorvidt det kunde ansees gavnligt eller skadeligt, at Rundfisk bliver virket i Romsdals Fogderie of Throndhjems Stift. Bergen, 1775. 8o.

Over de bereiding van den Rondvisch.

3674. **Ström, (H.)** Om Torske Fiskeriet med Garn

Zie: Det Kgl. Norske vidensk. Selskabs Skrifter. 1788, bl. 340—416.

Kabeljaauwvisscherij met netten.

3675. **Thomassy, (R.)** Missions et pêcheries, ou politique maritime et religieuse de la France. Paris, Lecoffre. 1853. gr. 8o.

3676. **Timbre, (A. M. Le)** Pêche de la morue en Islande. (Rapports du commandant de la division navale chargée de la protection des intérêts français). Paris. P. Dupont et Challamel. 1872.

Zie: Revue marit. et coloniale. 1872. Janv. XXXII, bl. 74—85.

3677. **Troil, (W. von)** Bref rörande en Resa til Island. 1772. Upsal. 1777. 8o. Met kaart en platen.

De twaalfde brief handelt over de vischvangst. Deze brieven zijn in het engelsch vertaald, en met aanteekeningen uitgegeven: London, 1783, en zijn ook opgenomen in: *Pinkerton's* Collection of travels. I, bl. 621—735. Eene fransche vertaling verscheen: Paris, 1781; eene hollandsche (z. pl.) 1784.

3678. Veiledning for den fiskende Almue om Tilvirkningen og Behandlingen af Klipfisk, udarbeitet af en Kommittee under det Romsdalske practiske Landhuusholdnings-Selskab. Molde, 1845. 8o.

Bereiding van den klipvisch of gedroogde kabeljaauw.

3679. Verses to the memory of colonel Ackland; with a letter on the advantages arising from the Newfoundland fisheries. London, Brown. 1778. 4o.

3680. **Vogel, (Ch.)** Le Portugal et ses colonies. Paris. Guillaumin. 1860. gr. 8o.

Zie aldaar: Pêche de la morue à Terre-neuve. bl. 263. *B. R. L.*

Wereldhandel. (Engeland's) Vertaald door *L. van Vliet.*'s Hage. 1853. 6 dln. gr. 8o. Vergelijk No. 3605. *B. R. L.*

3681. **Whitbourne, (Capt. R.)** Westward Hoe for Avelon in the Newfoundland, as described by Capt. Richard Whitbourne, of Exmouth, Devon. 1622. Edited and illustrated by *T. Whitburn*. London. Low. 1870. 8_0.

3682. **Williams, (Griffith)** An account of the island of Newfoundland, with the nature of its trade, and method of carrying on the fishery, with reasons for the great decrease of that most valuable branch of trade. London. 1766. 8_0.

3683. **Winkler, (G. C.)** Island. Seine Bewohner, Landesbilder und vulcanische Natur. Braunschw., G. Westermann. 1861. gr. 8o.

Zie aldaar: Fischerei, bl. 125—130.

3684. IJsland. Historical and descriptive account of Iceland, Greenland and the Faroe islands. With illustrations of their natural history. London, 1849. gr. 8o. Met kaarten.

e. Kustvisscherij. — Oestervisscherij en oesterteelt.

[*Péche côtière. — Péche et culture des huîtres.*]

3685. **Allègre, (D.)** De la pêche dans le bassin et sur les côtes d'Arcachon. Moyen de la pratiquer sans danger et avec profit. Bordeaux, Suwerinck. 1836. 8°.

3686. **Audiganne, (A.)** La région du bas de la Loire. La paludière des marais salins et les pêcheurs des côtes.

Zie: Revue des deux mondes. 1868. LXXVIII, bl. 198—228. *B. R. L.*

3687. **Berthelot, (S.)** Des moyens d'encouragement pour les progrès de la pêche côtière. 1865. 8°.

Overgedrukt uit: Bulletin de la soc. d'acclimatation.

3688. **Kinahan, (J. R.)** Inquiries into the causes of the present decay of the Dublin Crab and Lobster fisheries, with a few suggestions as to the practicability of amendment of them and the market supply, either by substitution of species or otherwise.

Zie: Proceed. nat. hist. soc. Dublin. 1859—62. III, bl. 109—112.

3689. **Mallet,** Considérations sur la pêche côtière; comment elle se fait depuis la baie de St. Brienne jusqu'à l'entrée de la rivière de Bordeaux. Application de la vapeur à cette pêche. Brest, 1866. 8°.

3690. —— Mémoire sur l'établissement d'une institution financière de crédit, en vue d'améliorer la condition commerciale des marins français engagés dans l'industrie de la pêche côtière. Paris, 1866. 8°.

3691. **Mohr, (N.)** Um adferd Nordmanna, Færeyinga, Skotta og Hjalltlendinga at veida Smá-upsa edr Upsa-seidi. (Om Nordmændenes, Færöingernes, Skotternes og Hetlændingernes Adfærd met at fange Sei-Yngel.

Zie: Rit petz Islendska Lærdoms-Lista Felags. III, bl. 193—204.

3692. **Molhuijsen, (P. C.)** De visscherij in de Zuiderzee.

Zie: *Nijhoff's* Bijdragen voor vaderl. geschied. 1864. Nieuwe reeks, III, bl. 307—319. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L. — B. R.*

3693. Nota, aanwijzende de oorzaken van het verval der versche vischvangst, langs de Hollandsche kusten en de middelen tot derzelver herstel. Met bijlagen. folio. 8 blz. *B. R.*

3694. Plan tot deelneming in eene maatschappij ter uitbreiding der kust- en steurharingvisscherij te Katwijk. Met berekening. Gedrukt bij J. G. la Lau te Leyden. (omstreeks 1838.) 8°. 13 en 26 bladz. *B. R.*

Waarbij een geschreven stuk van 27 blz. in folio, getiteld: „Memorie betreffende de opbrengst der beug-visscherij te Katwijk aan zee", houdende eene nadere berekening en opmerkingen ten opzigte van het voorgestelde plan en de gedrukte berekening.

3695. **Rimbaud, (J. B.)** De la pêche côtière en France. Toulon, Imprimerie Aurel. 1865. 8°.

3696. Roach (On) fishing and its particularities, by H. W. London, printed by Martin and Snell. 1860.

3697. Staalvisscherij. *W. W. L. van G.* De staalvisscherij bij Enkhuizen. *K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.*

Zie: *Sloet tot Oldhuis*, Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek. Zwolle, 1865. XXV, bl. 348. Vergelijk: De Navorscher. 1860, bl. 345.

3698. **Adams, (H. and R.)** The genera of recent Mollusca, arranged according to their organisation. London, 1857—58. 3 dln. roy. 8o. [1])
Met 138 platen, gegraveerd door Sowerby en voor een groot gedeelte gekleurd. *B. N. A. M.*

3699. **Blainville, (H. M. Ducrotay de)** Manuel de malacologie et de conchyliologie. Strasbourg et Paris, Levrault. 1825—1827. 2 dln. gr. 8o.
Met 109 platen. (Zwart of gekleurd.) *B. T. G. — N. A. M.*

3700. **Chenu, (J. C.)** Illustrations conchyliologiques, ou descriptions et figures de toutes les coquilles connues, vivantes et fossiles, classées suivant le système de Lamarck. Paris, Masson, Langlois et Leclercq. 1842—1854. folio.
K. B. 's G. — B. T. G. — N. A. M. — R. D.
Van dit werk zijn 85 aflev. verschenen, elk met 6 à 8 gekleurde platen. De uitgave is voorloopig gestaakt.

3701. **Deshayes, (G. P.)** Traité élémentaire de conchyliologie, avec l'application de cette science à la géologie. Paris, Masson. 1834—1858. 3 dln. gr. 8o. Met een atlas van 132 platen. (Zwart of gekleurd.) *B.L.H.—N.A.M.*

3702. **Donovan, (E.)** Natural history of British shells, including figures and descriptions of all the species hitherto discovered in Great Britain. London, 1804. 5 dln. gr. 8o. Met 180 gekleurde platen.
Van dit werk verscheen eene fransche vertaling, bewerkt door *J. C. Chenu*. Paris, A. Franck. 1845. gr. 8o. Met 48 platen.

3703. **Férussac, (A. E. J. P. J. F. d'Audebart, baron de)** Histoire naturelle, générale et particulière des Mollusques terrestres et fluviatiles, tant des espèces que l'on trouve aujourd'hui vivantes que des dépouilles fossiles de celles qui n'existent plus, classées d'après les caractères essentiels qui présentent ces animaux et leurs coquilles; continuée par *G. P. Deshayes*. Paris, J. B. Baillière. 1821—1851. 2 dln. tekst en 2 dln. platen (247). folio.
B. T. G. — N. A. M.
Dit werk verscheen in 42 afleveringen, waarvan 1—28 door de Férussac en 29—42 door Deshayes zijn bewerkt. Er zijn ook exx. met gekleurde platen in den handel gebragt.

3704. **Forbes (E.)** and **S. Hanley,** History of British Mollusca, and their shells. London, van Voorst. 1853. 4 dln. gr. 8o. Met 198 platen. *B.L.H.*
Er zijn ook exx. met gekleurde platen in den handel gebragt.

3705. **Hanley, (S.)** An illustrated and descriptive catalogue of recent Bivalve shells, with 900 figures by Wood and Sowerby. London, Williams and Norgate. 1841.

3706. **Jeffreys, (F. G.)** British conchology; or an account of the Mollusca which now inhabit the British isles and the surrounding seas. London, J. van Voorst. 1852—1863. 2 dln. 8o. Met platen.

3707. **Kiener, (L. C.)** Spécies général et iconographique des coquilles vivantes, comprenant le Musée Masséna, la collection Lamarck, celle du Muséum d'histoire naturelle, et les découvertes récentes des voyageurs. Paris, J. B. Baillière. 1834—1860. gr. 8o. *B. L. H. — T. G. — N. A. M.*
Van dit werk zijn 138 aflev., elk met 6 gekleurde platen, verschenen. Door den dood des schrijvers is de uitgave gestaakt.

3708. **Lamarck, (J. B. P. A. de Monnet de)** Histoire naturelle des animaux sans vertèbres, présentant les caractères généraux et particuliers de ces animaux, leur distribution, leurs classes, leurs genres, leurs familles et la citation des principales espèces qui s'y rapportent. Séconde édition, revue et augmentée par *G. P. Deshayes* et *Milne Edwards*. Paris, J. B. Baillière. 1843—1845. 11 dln. gr. 8o. *B. N. A. M.*

[1]) Daar in de eerste afdeeling (I *a*) van deze bibliographie geen speciale werken over de natuurlijke geschiedenis der week- en schelpdieren zijn opgenomen, laat ik hier eenige van de voornaamste voorafgaan.

3709. **Lister, (Mart.)** Historiae sive synopsis methodicae conchyliorum, quorum omnium pictura ad vivum delineata exhibetur, libri IV, cum appendicibus. Londini, 1685—1693. kl. folio. *B. L. H. — T. G. — N. A. M.*

Het complete werk bevat 1057 platen en nog 22 in den appendix. Vergelijk: Brunet. III, col. 1096; Ebert's Lexikon. I, bl. 994.

3710. **Martini (F. H. G.)** et **J. H. Chemnitz,** Historia conchyliorum, germanice et latine. Nurembergae, N. Raspe. 1769—95. 12 dln. 4°. Met 430 gekleurde platen. *B. L. H. — N. A. M.*

Het laatste deel is bewerkt door *J. A. Wagner.*

Sedert 1837 verschijnt eene nieuwe uitgave van de platen, onder den titel: *Martini* Neues Systematisches Conchylien-Cabinet. Fortgesetzt von *Chemnitz, Schubert* und *Wagner.* Neu herausgegeben von *H. C. Küster.* Nürnberg, Bauer und Raspe. 4°. Van die uitgave zien reeds 213 aflev. het licht. *B. T. G.*

3711. **Moquin-Tandon, (C. H. B. A.)** Histoire naturelle des mollusques terrestres et fluviatiles de France, contenant des études générales sur leur anatomie et la description particulière des genres, des espèces et des variétés. Paris, J. B. Baillière. 1855. 2 dln. gr. 8°. Met 54 platen, (zwart of gekleurd.) *B. L. H. — N. A. M.*

3712. **Poli, (J. X.)** Testacea utriusque Siciliae eorumque historia et anatome. Parmae, Bodoni. 1791—1827. 3 dln. gr. folio. Met 57 gekleurde platen.

Het derde (en laatste) deel werd voor den druk gereed gemaakt door *Steph. delle Chiaje.* *B. T. G. — N. A. M.*

3713. **Reeve, (L.)** Conchologia systematica, or complete system of conchology, in which the Lepodes and conchiferous mollusca are described and classified. London, Reeve. 1841—1842. 2 dln. 4°. Met 300 gekleurde platen.

3714. —— Conchologia iconica, or illustrations of the shells of molluscous animals, including latin and english descriptions of all the species known, with their synonyms and references. London, Reeve. 1843—72. Dl. I—XVIII. 4°.

Met gekleurde afbeeldingen op de natuurlijke grootte, door Sowerby. *B.N.A.M.*

3715. **Sowerby, (James)** Manual of conchology, containing a complete introduction to the science, illustrated by upwards of 650 figures, in which the most characteristic examples are given of all the genera established up to the present time. Fourth edition, revised. London, H. G. Bohn. 1852. 8°. Met zwarte of gekleurde platen.

3716. —— Conchological illustrations, or upwards of 1500 coloured figures of 1060 recent shells, most of which were previously unfigured. London, H. Bohn. 1841. 6 dln. 8°.

3717. —— Thesaurus conchyliorum, or monographs of genera of shells. London, J. van Voorst. 1847—1871. Parts I—XXX (1st and 2d Series.) roy. 8°. *B. N. A. M.*

3718. —— Popular British conchology. A familiar history of the mollusca inhabiting the British isles. London, Reeve. 1846. gr. 8°. *B. N. A. M.*

3719. —— Illustrated index of British shells, containing figures of all the recent species, with names and other information. London, Simpkin. 1859. roy. 8°. Met 24 platen.

3720. —— Genera of recent and fossil shells. London, 1822—1834. 2 dln. gr. 8°. Met 264 zwarte of gekleurde platen.

3721. **Baer, (C. E. von)** Over het aanleggen van oesterbanken aan de russische Oostzeekusten.

Zie: Mélanges biolog. tirés du Bull. de l'acad. des sc. de St. Pétersbourg. 1861. III, bl. 590—675. *B. L. H.*

3722. **Baster, (J.)** Natuurkundige uitspanningen, behelzende waarnemingen over eenige zeeplanten en zee-insecten. Haarlem, J. Bosch. 1762. 2 dln. 4o.

Zie aldaar: De oester. bl. 71—81. *B.L.H.—N.A.M.—B.G.R.—R.D.*

3723. **Bertram, (J. G.)** The harvest of the sea. British foodfishes. With 50 illustrations. London, J. Murray. 1865. gr. 8o.

Second edition. London, 1868. gr. 8o.

3724. **Bizio, (J.)** Ricerche sopra il coloramento in verde delle branchie delle Ostriche (Ostrea edulis Linn.), derivante dal rame ch'esse contengono. Venezia, tipogr. Antonelli, 1845. 4o.

3725. —— Fermentazione lattica dei corpi delle Ostriche (Ostrea edulis Linn.) e separazione del principio produttore dell' acido, chiamato ostreina.

Zie: Mem. Istit. Venet. 1856. V, bl. 25—36.

Blanchère, (H. de la) Industrie des eaux. Culture des plages maritimes. Zie No. 2793.

3726. **Boyer-Fonfrède, (J. F. B.)** De la destruction des huîtres dans le bassin d'Arcachon, des causes qui l'ont amenée, des moyens à employer pour arrêter le mal et arriver au repeuplement. Bordeaux, Suwerinck. 1847. 8o.

3727. **Broca, (P. de)** Pêches maritimes. Etude sur l'industrie huîtrière aux Etats-Unis; suivi d'aperçus sur l'industrie de la glace en Amérique, les bateaux de pêche pourvus de glacières, les réserves flottantes à poisson, la pêche du maquereau. Paris, Challamel. 1865. kl. 8o.

3728. **Brochard, (A. T.)** Les huîtres de la Tremblade (Charente-inférieure. (z. pl. en j.)

3729. **Buckland, (F.)** Oyster enemies.

Zie: Land and water. Journal. 1866. I.

3730. **Carbonnel,** Sur l'huître des côtes de la France, l'amélioration des parcs, etc. Met eene plaat. *B. L. H.*

Zie: Magasin de zoologie. 1845. Mollusques. bl. 115.

3731. —— Sur certaines circonstances qui présentent les huîtres obtenues par réproduction artificielle. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. de l'acad. d. sc. Paris. 1859. XLIX, bl. 447—448.

3732. **Carbonnier, (P.)** L'écrevisse; moeurs, réproduction, éducation. Paris, Lachaud. 1869. 12o.

3733. **Clerc, (L.)** Manuel de l'amateur d'huîtres, ou l'art de les pêcher, suivi des qualités alimentaires et propriétés médicales de ce mollusque. Paris, 1828. 18o. Met eene gekleurde plaat.

3734. **Coste, (P.)** Mémoire sur les bancs artificiels d'huîtres du Lac Fusaro.

Zie: Compt. rend. acad. d. sc. Paris. 1853. bl. 809—814. *B.L.H.—B.G.R.*

3735. —— Notes sur les huîtrières artificielles des terrains émergents.

Zie: Compt. rend. acad. d. sc. Paris. 1862. LV, bl. 681—684. Revue et mag. zool. 1862. XIV, bl. 444—448. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie ook: *Coste*, Voyage d'exploration sur le littoral de France. Paris, 1861.

3736. **Davaine, (C.)** Recherches sur la génération des huîtres. Met 2 platen.

Zie: Compt. rend et mém. de la soc. de biol. 1852. IV, bl. 297—339. Ook afzonderlijk: Paris, J. B. Baillière. 1853. 8o. *B. N. A. M.*

Journal de conchyliologie. 1853. IV, bl. 30—32. *Froriep's* Tagesber. No. 664. 1852. Zool. III, bl. 213—215.

3737. Dissertation sur les huîtres vertes de Marenne, avec des observations critiques sur l'opinion de plusieurs naturalistes touchant la réproduction des huîtres en général, et les causes de la couleur que ces animaux peuvent acquérir, par G.... de la B.... Pt. du Tsl. de Marennes. Rochefort, Goulard. 1821. 8o.

3738. **Dozy, (G. J.)** Oesters en mosselen. *B. N. A. M.*
Zie: Onze Tijd. Amst., 1871. No. 9.

3739. **d'Erco, (Richard, Chevalier)** Sulla culture dei Pidocchi (oester). Zara, 1854. 8°. Met eene plaat.

3740. —— Notizen über Austern-Cultur. Triest, Buchdruckerei des Oesterr. Lloyd. 1862. gr. 8°. Met 6 gesteendrukte uitslaande platen.

3741. **Eschricht, (D. F.)** Om de konstige Oestersavl i Frankrig og om Anlaeg Oesterbanker i Limfjorden. 1860.

3742. **Eyton, (T. C.)** A history of the oyster and the oyster fisheries. London, 1858. 8°.

3743. **Fischer, (Paul)** Faune conchyliologique marine du département de la Gironde et des côtes du Sud-Ouest de la France. Paris, F. Savy. 1865. 8°. Supplément. Paris, 1869.

3744. **Forbes (E.)** and **S. Hanley,** On the geographical distribution and uses of the Ostrea edulis. *B. L. H.*
Zie: Edinb. new philos. journ. 1849. XLVII, bl. 239—248.

3745. **Fraiche, (F.)** Guide pratique de l'ostréiculteur et procédés d'élevage et de multiplication des races marines comestibles. Paris, E. Lacroix. 1865. 12°.

3746. **Gaillon, (B.)** Des huîtres vertes et des causes de cette coloration.
Zie: Journ. de phys. 1820. XCI, bl. 222—225. Bull. sc. soc. philom. 1820, bl. 129—130. *Froriep's* Notizen 1821, bl. 5—7. Mém. soc. Linn. du Calvados. 1824, bl. 135—138. *Férussac*, Bull. sc. nat. 1824, II, bl. 312—314.
B. L. H.

3747. —— Essai sur les causes de la couleur verte, que prennent les huîtres des parcs à certaines époques de l'année. Rouen, Imprim. de Périaux père. 1821. 8°.

3748. **Graells, (Mariano de la Pax)** Reglamento para el regimen de la ostreicultura en Espana, presentado a la Comision permanente de pesca. Madrid, 1866. kl. 4°. Met platen.

3749. **Hanley, (S.)** Description of a new species of Ostrea.
Zie: Proceed. zool. soc. London. 1845. XIII, bl. 105—107.
B. L. H. — N. A. M. — R. D.

3750. **Hannemann, (J. L.)** Dissertatio de Ostrea holsatica. Kilonii. 1708. 4°. Met eene kopergrav.

3751. **Home, (E.)** Croonian lecture. (On the mode by which the propagation of the species is carried on in the common oyster and the large fresh-water muscle. Met 2 platen. *B. L. H. — B. G. R.*
Zie: Philosoph. transact. 1827. bl. 39—48. *Heusinger's* Zeitschr. für Organ. Physik. 1827. I, bl. 391—396. *Férussac*, Bullet. sc. natur. 1828. XIII, bl. 252—254.

3752. **Issel,** Ostriche del porto di Genova.
Zie: Atti R. accad. d. science d. Torino. 1869. III.

3753. **Kemmerer,** Réhabilitation sociale des riverains des mers par les industries du rivage. Brest. 1863. 12°.

3754. —— Des ruches tuilées et de la culture des huîtres sous le rapport commercial. Saint-Martin. 1861. 12°. Met eene plaat.

3755. —— De la graine d'huître et des collecteurs-ciments. Science. revenus, statistique, etc. St. Jean-d'Angély, 1863. 12°. Met eene plaat.

3756. Kreeften. De vangst der zeekreeften, oesters, enz. *B. R. D.*
Zie: Het boek der uitvindingen. Leyden, A. W. Sijthoff. III, bl. 121.

3757. **Kröyer**, (**H.**) De danske Ostersbanker, et Bidrag til Kundskab om Danmarks fiskerier. Kjöbenhaven, Gyldendal. 1837. gr. 8°. Met plaat en kaart.
Vertaald in: *Wiegmann's* Arch. f. Naturgesch. 1839. V. 1e. bl. 358—365. *Froriep's* Notizen. 1841. XVII, bl. 289—292. Edinb. new phil. journ. 1840. XIX, bl. 22—26. *B. L. H.*

3758. **Lafon**, (**P. O.**) Réproduction des huîtres de Gravette dans le beau bassin d'Arcachon, avantage immense pour la population maritime de ce bassin, revenue pour le gouvernement, rentrée de fonds pour le trésor, économie pour la population. Bordeaux, Imprim. de Métréau. 1855. 8°.

3759. —— Observations sur les huîtres du bassin d'Arcachon. Bordeaux, Imprim. Métréau. 1859. 8°.

3760. **Lafont**, (**A.**) Notes sur le pays de Buch. Bordeaux, 1869. 8°.

3761. **Lair**, (**P. A.**) De la pêche, du parcage et du commerce des huîtres en France; fragment de statistique du Département du Calvados. Caen, Poisson, 1820. 8°. Herdrukt in 1826.

3762. **Lentilius**, (**R.**) De Ostreis quaedam. *B. L. II*
Zie: Ephemer. Acad. natur. cur. cent. 7 et 8, 1719. bl. 450—457.

3763. **Lessona**, Nota intorno alla Ostriche nel porto di Genova.
Zie: Atti R. acad. d. science d. Torino. 1869. III.

3764. **Leymerie**, (**A.**) Sur les caractères distinctifs des huîtres. (Paris.) 1840. 8°.

3765. **Lobb**, (**Harry**) Successful oyster culture London, 1867. 8°.

3766. **Lovell**, (**M. S.**) The edible mollusks of Great Britain and Ireland, with recipes for cooking them. London, Reeve & C°. 1867. 8°.
Zie ook over dit onderwerp: *Knight's* English Cyclopaedia: Natural history. III. bl. 855—873. *B. R. L.*

3767. Luxusgerichte. Die Auster. — Kaviar und Genossen.
Zie: Unsere Zeit. Deutsche Revue der Gegenwart. Herausgegeben von *And. Gottschall.* Neue Folge. IV, 2. bl. 177 en V, 2. bl. 377. *B. R. L.*

3768. **Martin**, (**Alex.**) Manuel de l'amateur d'huîtres, contenant l'histoire naturelle de l'huître, une notice sur la pêche, le parcage et le commerce de ce mollusque en France. Paris, Audot. 1828. 18°. Met 2 platen.

3769. **Meurzinge**, Over de oesters en hare kweeking.
Zie: Album d. Natuur. 1864. bl. 272—286. *B. U. H. — R. L.*

3769*a*. **Meyer** (**H. A.**) und **K. Möbius**, Die Prosobranchia und Lamellibranchia der Kielerbucht. Mit 24 Tafeln. Nebst einem Supplement. Leipzig. Engelmann. 1872. 4°.
Ook onder den titel: Fauna der Kieler Bucht. IIer Bd. Zie No. 1623.

3770. **Möbius**, (**Karl**) Die Austern- und Miesmuschelzucht und die Hebung derselben an den Norddeutschen Küsten. Berlin, Wiegandt und Hempel. 1870. gr. 8°. Met eene kaart en houtsneden in den tekst. *B. N. A. M.*

3771. Mosselen. Over het gebruik dat men van onverkoopbaren visch kan maken; over het aanfokken van mosselen, enz. Uit het Deensch door *T. C. Winkler.* Met houtgr. Leyden, A. W. Sijthoff. 1861. kl. 8°.

3772. Mosselvischerij. De Zeeuwsche mosselvisscherij.
Zie: *Sloet tot Oldhuis*, Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek. Zwolle, 1852. VII, bl. 370. *K. 's B. G. — B. L. H. — R. L.*

3773. —— **Ausonii** Opera; *Jac. Tollius* recensuit, notis variorum et suis animadversionibus illustravit. Amstelodami, 1671. 8°. *B. L. H. — U. H.*
De tiende Idylle is gewijd aan de mossel en de mosselvisscherij. Beschrijving van twee visschen, de Salar en Fario. Iets over het hengelen enz.

3774. —— **Heide**, (**A. de**) Anatome mytili, Belgice *mossel.* Amstelod. 1684. 8°. Met pl. *B. L. H.*

3775. Mosselvisscherij. Kunstmatige mosselcultuur. *K.B.'sG.—B.R.L.*

Zie: Tijdschr. uitgeg. door de Ned. Maatsch. ter bevord. v. Nijverheid. 1870. Meded. bl. 85—87.

3776. —— **Ule, (O.)** Essbare Muscheln.

Zie: *Ule* und *Muller*, Die Natur. 1872. No. 40 vv.

3777. —— **Vidal, (Léon)** Essais de Mytiliculture dans la ferme aquicole de Port-de-Bouc.

Zie: Bull. de la soc. d'acclimatation. 1867. Nov.

3778. **Mouls, (X.)** Les huîtres. Avec 2 planches, 3e édition. Bordeaux, Vve. Crugy. 1866. 8o.

3779. Naturgeschichte der Austern.

Zie: *Lichtenberg's* Magaz. 1786. III. 3, bl. 26—30.

3780. Oesterteelt. Aanmoediging der kunstmatige oesterteelt door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Eerste Verslag van de Heeren *de Bont*, *Cordes* en *Smidt van Gelder*. 1869—70.

Zie: Tijdschr. uitgeg. door de Ned. Maatsch. ter bevord. van Nijverheid. 1870, bl. 241—246. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

3781. —— Verslag wegens de oestervisscherij in Nederland en de verbeteringen daarin te brengen door kunstmatige oesterteelt, uitgebragt door Directeuren der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, in de Algemeene vergadering der Maatschappij, gehouden te Arnhem, 14 Julij. 1868. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie: Tijdschrift. uitgeg. door de Maatsch. van Nijv. 1868. 3e reeks, IX, bl. 292—306.

Mededeelingen over hetzelfde onderwerp, van den Heer *Pompe van Meerdervoort*.

Zie: Handelingen der 19e Algem. vergadering van de Ned. Maatsch. v. Nijverh. bl. 53—56.

3782. —— Verslagen betreffende de aanmoediging der kunstmatige oesterteelt in Nederland door de Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid; uitgebragt door Directeuren der Maatschappij *J. P. A. François* en *J. W. L. van Oordt*. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie: Tijdschrift uitgeg. door de Ned. Maatsch. ter bevord. van Nijverheid. 1869, bl. 249—263. 1871, bl. 197. Algem. Visscherij-Courant, 9 Sept. 1871.

3783. —— Ontwerp-statuten der naamlooze vennootschap: Maatschappij der kunstmatige oester- en mosselcultuur in Zeeland.

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1871. No. 47. *B. R. D.*

3784. —— De kunstmatige oesterteelt in Frankrijk.

Zie: Onze Tijd. 1868. No. 4. bl. 183—188. Tijdschr. uitgeg. door de Maatsch. v. Nijverheid. XXIX, bl. 77. XXX, bl. 65.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.

3785. —— Toestand der oestervisscherij in Engeland in 1737.

Zie: Algem. Visscherij-Courant. 1871. No. 38, 39. *B. R. D.*

3786. —— De Texelsche en Zeeuwsche oestervisscherij.

Zie: *Sloet tot Oldhuis*, Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek. Zwolle, 1852. VII, bl. 354—370. 8o. *K.B.'sG.—B.L.H.—B.R.—R.L.*

3787. —— Oesters voor het volk.

Zie: Het Leeskabinet. Amsterd., 1869, No. 2, bl. 96—100. *K.B.'sG.*

3788. —— De Oesterteelt op het eiland Ré.

Zie: Das Ausland. 1867, No. 25; Chambers's Journal. 1867.
Sloet tot Oldhuis, Tijdschrift voor staathuishoudk. en statistiek XXV, bl. 400.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.

3788*a*. —— De oester en de oesterteelt.

Zie: Alg. Visscherij-Courant. 1873. No. 12. *B. R. D.*

3789. Oesterteelt. Amerikanischer Austernfang. Die Cherry-stone Inlet-Auster; die Lynn-Haven Bay- und die Hanopton Bay-Auster.

Zie: Das Ausland. Augsb. 1871. No. 38, bl. 904—5.

3790. —— De oesterteelt in de baai van Arcachon. *K. B. 's G. — B. U. H. — B. R. — R. L.*

Zie: Tijdschr. uitgeg. door de Maatsch. tot bevordering der Nijverheid. VII. (3e Reeks) Afl. 5 en 6, bl. 204—210 en Mededeelingen, bl. 39.

3791. —— Over de oesterfokkerij, het aanleggen van oesterbanken en over de zeesterren. Naar het Deensch en het Fransch door *T. C. Winkler*. Met houtgr. Leyden, A. W. Sijthoff. 1860. kl. 8°.

3792. —— Die künstliche Austern- und Fischzucht in Frankreich.

Zie: Das Ausland. Augsb., 1868, No. 6, bl. 140—143.

3793. —— Die Austern auf dem Reichstage.

Zie: Neue freie Presse. 23 Juni. Wien, 1868.

3794. —— Die bisherigen Resultate der Austernzucht. *B. R. D.*

Zie: Der Zoologische Garten. Herausgeg. von *F. C. Noll.* 1870. XI. No. 7.

3795. Oyster (The) and the oyster fisheries. *B. L. H. — R. L.*

Zie: Edinburgh Review. Jan. 1868. bl. 43—76.

3796. —— The oyster, where, how and when to find, breed, cook, and eat it. London, Trübner. 1863. 12°.

3797. **Paludanus, (R.)** Oudheid- en natuurkundige verhandelingen, meestal betrekkelijk West-Vriesland of het Noorderkwartier. Met kaart en tabellen. Leyden, P. v. d. Eijk. 1775. 1e (en éénigst) stuk. 8°. *K.B.'sG.—B.R.L.*

Zie aldaar: Bericht omtrent het zoeken, korren, bewaren en verzenden der zoogenaamde Texelsche oesteren, bl. 231—276.

3798. Palingscheepvaart door A. Z. Zie: Zaanlands Jaarboekje voor 1844. Zaandijk, J. Heynis. 1844. kl. 8°. blz. 61.

3799. **Pasquier, (J. Ph. A.)** Essai médical sur les huîtres. Paris. Didot Jeune. 1818. 4°.

3800. **Plée, (Léon)** L'ostréiculture au Champ de Mars. Les établissements de Régneville. Met twee houtgravuren.

Zie: l'Exposition universelle. 1867, No. 61. bl. 331—33. *B. R. L.*

3801. Pourquoi les huîtres coutent cher. Met afbeeldingen.

Zie: Magasin Pittoresque. 1872. bl. 291—294, 324—26. 1873. bl. 83—86.

3802. **Quatrefages, (A. de)** Note sur la propagation des huîtres par les fécondations artificielles. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. acad. sc. Paris. 1849. XXVIII, bl. 291—293.

3803. **Rasch, (H.)** Veiledning til Behandling of kunstige Oestersbanker og Anlægget af nye m. V. Christiania, 1866. 8°.

Over het aanleggen van kunstmatige oesterbanken.

3804. **Rumphius, (G. E.)** d'Amboinsche rariteitkamer, behelzende eene beschrijving van allerhande, zoo weeke als harde schaalvisschen, enz.... die in de Amboinsche en zommige omliggende eilanden gevonden worden. Amsterdam, F. Halma. 1705. folio. *K.B.'sG.—B.L.H.—U.H.—N.A.M.—R.L.*

Zie aldaar: De oester. bl. 154—160, 192, 193.

3805. **Sainte-Marie, (Et.)** De l'huître et de son usage comme aliment et comme remède. Lyon, Boursy. 1827. 8°.

3806. **Sauvadon** et **J. L. Soubeiran,** Des écrevisses et de leur culture. Paris, 1865. 8°.

Overgedrukt uit: Bulletin de la soc. d'acclimatation.

3807. **Schmarda,** Die maritime Production der österreichischen Küstenländer. 1865.

Zie ook van denzelfden schrijver: Jahresbericht des Ackerbauministeriums. 1868.

3808. **Soubeiran, (J. L.)** Rapport sur l'ostréiculture à Arcachon. Paris, 1865. 8°.

Overgedrukt uit: Bulletin de la soc. d'acclimatation.

3809. **Tolle, (A.)** Die Austernzucht und Seefischerei in Frankreich und England. Mit 18 Tafeln Abbildungen. Berlin, Wiegandt und Hempel. 1871. 4°.
B. N. A. M.

3810. **Thunberg, (C. P.)** Tekning och Beskrifning på en stor Ostron sort ifrån Japan. Met eene plaat.

Zie: K. Vet. Acad. nya Handlgr. Stockholm, 1793. XIV, bl. 140—142.

3811. **Valenciennes, (A.)** Sur les causes de la coloration en vert de certaines huîtres. *B. L. H. — B. G. R.*

Zie: Compt. rend. acad. sc. Par. 1841. XII, bl. 345—346. L'Institut. 1841. No. 374. bl. 64. — *Froriep's* Not. 1841. XVIII, bl. 65—67.

3812. **Vauquelin** et **Chaussier,** Sur le parc aux huîtres du Hâvre. Rapport fait à la faculté de médecine. Paris, Migneret. 1820. 8°.

3813. **Venema, (G. A.)** Over de schelpvisscherij en het vangen van mossels en oesters. Groningen, 1868. 8°. *B. N. A. M. — R. D.*

Zie: De visscherij in de provincie Groningen. bl. 100—161.

3814. **Vincent, (Ar.)** Notice sur l'huître. Chateaulin. (z. j.) 8°.

Overgedrukt uit het dagblad: Le Bas-Breton.

3815. **Vogel, (August)** De voeding der oesters.

Zie: Nederlandsch Magazijn. 1868. No. 51.

3816. Volksbrieven over gezondheidsleer en leefregelkunde van Dr. S. *B. R. — R. L.*

Zie: Nieuwe Rotterd. Courant. 1872, No. 24. 1 April. No. 25. 3 Mei. Oesters. No. 26. 3 Junij. Kreeften.

3817. **Weinkauff, (H. C.)** Die Conchylien des Mittelmeeres, ihre geographische und geologische Verbreitung. Cassel, C. Fischer. 1867—68. 2 dln. gr. 8°. *B. N. A. M.*

f. Riviervisscherij. — Hengelkunst. — Zalmvisscherij.

[*Pêche fluviale. — Pêche à la ligne. — Pêche du saumon.*]

3818. **Adam, (Victor)** Voyage d'un chasseur en Afrique; ou revue générale des chasses et pêches dans ce pays. 40 gravures. Paris, 1853. gr. 8°.

3819. Advantages (On the) and utility of a proposed new treatise on the art of angling. (z. pl.) 1832.

3820. **Akerman, (J. Y.)** Springtide, or the angler and his friends. A series of fishing scenes, with illustrations of the West Country dialects. London, Bently. 1850. 12°.

Zie: Angler's Almanac. No. 3839.

3821. **Alexander, (W.)** Journey to Beresford Hall, the seat of Ch. Cotton. London. J. Russell Smith. 1841. 4°.

3822. **Allen, (R.)** The Sportsman in Ireland and Scotland. Londen, Colburn. 1840. 2 dln. kl. 8°.

3822*a*. **Allerton,** On Brook trout. Philadelphia(?) 1869. 8o.

3823. **d'Alquen, (F. H. L.)** Vollständiges Handbuch der feinern Angelkunst. Nach den besten Quellen und eigenen Erfahrungen bearbeitet. Mit 122 Figuren in Holzschnitt. Leipzig, F. A. Brockhaus. 1862. kl. 8°. *B.R.L.*

3824. Amerika. Report of the commissioners of fisheries of the State of New-York. 1869, 1870. Albany. The Argus company printers. 1871. 8°.

3825. —— Report of the Commissioners of fisheries of the State Massachusetts for the year ending January 1, 1869. Boston, Wright and Potter. 1869. gr. 8°.

Dit is het derde rapport, dat om de twee jaren? (1865, 1867) in het licht wordt gegeven. De „appendix" bevat een uittreksel van de wet op de riviervisscherij.

3826. Amusemens de la chasse et de la pêche, où l'on enseigne la manière de prendre toutes sortes d'oiseaux et d'animaux à quatre pieds; avec un Dictionnaire de la chasse et de la pêche. 5e édition. Avec figures. Amsterdam, chez Arkstée. 1743. 2 dln. 12°. *K. B. 's G.*

Gedeeltelijk overgenomen uit de „Ruses innocentes" van Liger. Zie No. 4146.

3827. Amusements (Healthful) and ingenious exercises; or, the Nobleman's pocket companion in sports and recreations, containing the art and cunning in hunting, the names and descriptions of the beasts of chase; the choice of hounds and the managing of horses, racing, etc.; the method of hawking, of bowling, of Tennis, of cockfighting, of fowling, and how to make all manner of fowls and birds; the art of fishing, and sundry curious baits, and how to procure and keep them for fishing. London, Bailey. (z. j.) 12°. *B. N. A. M.*

3828. **Anderdon, (J. L.)** River Dove, with some quiet thoughts on the happy practice of angling near to the seat of Mr. Ch. Cotton, at Beresford Hall, in Straffordshire. (z. pl. of jr.) 12°. (Andere druk) London, Pickering. 1847. 12°.

3829. Angel-Kalender für jeden Angel-Fischer auf alle Monate des Jahres. Uebersichtliche Darstellung für jeden Angel-Fischer, auf welche Fischsorten in jeden Monate er rechnen kann. Anweisung wie er seine Angelzeit praktisch mit den besten Erfolgen verwenden kann. Leipzig, Förster's Selbstverlag. 1864. 16°.

3830. Angler (Der praktische) in Deutschland. Ein gründliches unentbehrliches Handbuch für alle diejenigen welche vom Hause aus mit wahrem Interesse und mehr als den gewöhnlichen Erfolgen das Angelgeschäft betreiben wollen. Leipzig, Förster's Selbstverlag. 1864. 8o.

3830*a*. —— The angler. How, where, and when to fish in river and sea. London, Dean. 1871. 12o.

3831. —— The angler; containing a complete description of all fresh water fish, and the best places for angling near London. London, 1834. 12o.

3832. —— Complete angler. London, 1855.

3833. —— The modern angler, containing the most estimated methods of angling for every species of pond and river fish. Derby, Richardson. (z. j.) 8o.

3834. —— Universal angler; or that art improved in all its parts, especially fly-fishing. The whole interspersed with many curious and uncommon observations. London, 1766. 12o.

Volgens Westwood: „Copied from Bowlker's Art of angling".

3835. —— The angler in Ireland; or, an Englishman's ramble through Connaught and Munster, during the summer of 1833 (by *Belton*.) London, 1834. 2 dln. kl. 8o.

3836. —— Jolly angler; or, waterside companion. 7th edition. London, Wilson. 1853. 8o.

3837. —— Kentish angler; or, the young fisherman's instructor, shewing the nature and properties of fish, which are angled for in Kent. Canterbury, 1804. 12o.

3838. —— Angler and swimmer. London, Hudson and Co. (z. jr.) 12o.

3839. Angler's Almanac for 1848 and 1849. (Uitgeg. door *J. F. Akerman*.) London, J. R. Smith. 12o.

3840. —— Almanac and pocket-book for 1853, 54, 55, being a handbook and guide to the principal rivers, lakes and fisheries in Great Britain. By a practical angler. London, Cox. (z. jr.) 12o.

3841. Angler's assistant being an epitome of the whole art of angling, so digested as to contain the essence of all the treatises ever wrote on that subject. Worcester, Gamidge. (z. jr.)

3842. —— complete assistant (by *Wilkinson*), being an epitome of the whole art of angling. Containing at one view the harbours, seasons, and dephts for catching all sorts of fish. 4th edition. London, Wilkinson. (z. jr.) 4o.

3843. —— Young anglers assistant, or a new and complete treatise on the art of angling. London, Mason. 1813. 32o.

3844. —— Companion, a complete and superior treatise on the art of angling. London, Bailey. (z. jr.) 12o.

3845. —— Companion, being a complete practical guide, to which is added: *Nobbe's* Art of trolling. London, Hughes. (z. jr.) 12o.

3846. —— Companion, being a description of where to find and how to fish the various swims in the Horse and Groom, Lea Bridge, and Whitehouse fisheries. London, Piper. (z. jr.) 12o.

3847. —— Young anglers Companion, illustrated with 50 engravings. London, March. (z. jr.) 12o.

3848. —— North country anglers Garlands. A collection of right merry Garlands for North country anglers. Newcastle, Charnley. 1842. post 8o.

Inhoud van dit deel: I. The angler's progress; a poem; 2—5. The fisher's Garland. 1821—24; — 6. The Tyne fisher's farewell to his favorite stream; 7—27. The fisher's Garland. 1825—44; — 28. The old fisher's invitation. 1844; — 29. The fisher's Garland. 1845. *Westwood.*

No. 1 is geschreven door *H. Boaz*; — Nos. 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 23—29 door *R. Roxby* en *Th. Doubleday*; — Nos. 3, 6, 13, 16, 20—22 door *W. G. Thompson*; — No. 9 door *W. Green*; — Nos. 10, 11 door *Th. Doubleday*; — No. 15 door *R. Nichol*; — No. 17—19 door *W. A. Chatto*.

3849. Angler's Garlands. A collection of right merry Garlands for North-country anglers. Edited by *Joseph Crawhall*, and continued to the present year. Newcastle-on-Tyne, Rutland. 1864. kl. 8o.

—— The Angler's Garland for 1870. Zie: *Pearson*.

3850. —— Guide. Louden, 1828. 12o.

Zie: Gentleman Angler. Zie No. 4061.

3851. —— Young anglers guide in fly-fishing, bottom-fishing, trolling etc. (z. pl.) 1839. 8o.

3852. —— Guide to the Horse and Groom, Lea Bridge and White House fisheries, describing the principal swims, suitable tackle, methods, baits and haunts for fish generally. London, 1840. 18o.

Herdrukt onder den titel: The angler's Companion. London, Piper. (znd. jr.) 12o. Vergelijk No. 3846.

3853. —— Guide to the rivers of Yorkshire. Knaresborough, 1755. 12o.

3854. —— Guide to the rivers of the Pas de Calais. Boulogne, 1822. 8o.

3855. —— Guide to the Tweed and Whitadder. Berwick, 1781. 12o.

3856. —— American angler's Guide; being a compilation from the works of popular english writers, from *Walton* to the present time; together with the opinions and practises of the best American anglers, with engravings on wood. By an American. New-York, 1845, 1846. (2e uitgave) 18o. 1849. (4e uitgave).

3857. —— American angler's Guide; or, complete fishers manual for the United States, containing the opinions and practise of the experienced Angler's of both Hemispheres, with the various modes adopted in Ocean, river, lake and pond fishing; the usual tackle and baits required, instructions in the art of making artificial flies, methods of making fishponds, transportation of fish, etc. (By *M. H Perley?*) New-York, 1857. 8o.

3858. Angler's Handbook. London, Tyas. 1838. 12o.

3859. —— The young angler's instructor. (z. pl.) 1840. 18o.

3860. —— Magazine; or, necessary and delightful storehouse, wherein everything proper to his art is digested in such a manner, as to assist his knowledge and practice upon bare inspection; being the completest manual ever published upon the subject; largely treating on all things relating to fish and fishing, whereby the angler may acquire his experience without the help of his master. By a lover of that innocent and healthful diversion. London, 1754. 12o.

Het voorberigt is geteekend *G. S.(mith)*.

3861. —— Manual; containing the essence of all the most expensive books ever written on the above interresting and delightful sport, with much new and important information, the result of many years experience. By J. T. A. (z. j. en pl.)

3862. —— Manual; or, concise lessons of experience; which the proficient in the delightful recreation of angling will not despise, and the learner will find the advantage of practising; containing useful instruction on every improved method of angling; particulary on the management of the hand and rod in each method; embellished with twelve plates, designed and etched by *S. Hoiwitt*. Liverpool, printed by G. F. Harris for Samuel Bagster. London, 1808. langwerpig 8o.

—— Museum. Zie: *Kirby* and *Shirley*.

3863. —— Pocket-book, to which is prefixed *Nobbe's* Treatise on the art of trolling. Norwich, (z. j.) 8o. (4th edition, London, 1814. 12o.)

3864. —— Pocket-book. 1839.

3865. —— Pocket companion, a complete and superior treatise on the art of angling. London, Bailey. (z. j.) 12o.

3866. Angler's Remembrancer. By an officer in the army. London, Coomes. 1859. 8o.

3867. —— Songbook; compiled and edited by *Robert Blakey*. London, Cox. 1855. 12o.

3868. —— Souvenir, by *P. Fisher*, (*W. A. Chatto*) assisted by several eminent piscatory characters, with illustrations by Beckwith and Topham. London, Tilt. 1835. 12o.

3869. Anglican Friar, and the fish which he took by hook and by crook. A comic legend by a novice A. F. F. London, Darling. 1851. 12o.

3870. Angling, a poem. 2d edition printed for H. Slater. 1741. 12o.
De eerste uitgave, getiteld: „Innocent Epicure, or, the art af angling" verscheen te London, 1697. 12o.

3871. —— The innocent Epicure, or the art of angling. A poem. (z. pl.) 1741. 12o.

3871*a*. —— The true art of angling by J. S.(mith?) Gent. a Brother of the Angle. London, 1696. 24o.
Van dit werkje bestaan verschillende latere uitgaven. (Zie: *Russell Smith's* Catalogue; en *Westwood*, Biblioth. piscatoria.) als: 1697, 1704, 1716, 1725, 1740, 1770. De laatste onder den volgenden titel:

3872. —— The true art of angling, being a clear and speedy way of taking all sorts of fresh-water-fish, with the worm, fly, paste and other baits in their proper seasons. London, Onesimus and Ustonson, 1770. 12o.

3873. —— The compleatest angling Booke that euer was writ, being done out of ye Hebrewe and other Tongues, by a Person of Honore. Adorn'd with sculptures. Imprynted by ande for ye Authour, dwellyng nigh unto ye riuere Coquet yn Northumberlande, thysse yere o thyncarnacon of our Lorde, MDCCCXXXXXVIIII.
„A book which, though of recent date, is almost as rare as the Gryndalls and Mascalls of black letter times". *Westwood.*

3874 —— Assistant, or, a new and complete treatise on the art of angling. London, W. Mason. (z. j.) 12o.

3875. —— Excursions of Gregory Greendrake Esq. in the counties of Wicklow, Meath, Westmeath, Lonford and Cavan, with additions by *Geoffrey Greendrake*, dedicated to all honest Brothers of the Angle. 4th edition. Dublin, 1832. 12o.

3876. —— On angling. Pittsburg. Pennsylvania. 1852.

3877. —— in the Lake of Geneva, and its tributaries.
Zie: Sporting magazine, 1833. 2d. series, VIII, bl. 206.

3878. Annals on sporting and fancy Gazette. London, 1822—1828. 13 dln. 8o.
Waarin vele bijdragen over de visscherij en het hengelen.

3879. Annuaire du sport en France; guide complet du sportsman, chasses, pêches, etc. Paris, 1859. 12o.

3880. **Arcère,** (de l'Oratoire) La pêche. Ode. 1763. 8o. (7 bladz.)

3881. **Arderon,** (W.) Easy method of catching fish.
Zie: Philosoph. Transactions. IX, bl. 189. *K. B.'sG. — B. B. G. R.*

3882. **Armiger,** (Charles) The sportman's vocal cabinet, comprising an extensive collection of scarce, curious and original songs and ballads, relative to field-sports (and angling.) London, 1830. 12o.

3883. Art of angling, in eight dialogues, in verse. London, 1758. 12o. Edinburgh, 1773. 8o.
Wordt toegeschreven aan *Dr. Scott.*

3884. Art of angling. London. Smeeton. (z. j.) 12o.

3885. Art of angling, a concise but comprehensive treatise. Lewes, Baxter. 1809. 12°.

3886. Art of angling. London, W. Davy, printer. (1819.) 12°.

3887. Art of angling. London. 1809. 12°.

3888. Art of angling. Zie: Laboratory in the school of arts. blz. 244—312.

3889. Art of angling; or, the comtemplative man's recreation. (z.pl.) 1703.

3890 Art (The whole) of fishing, to which are added the laws of angling. London, 1714. 8°.

3891. l'Art de toutes sortes de chasses et de pêches, avec celui de guérir les chevaux, et un Dictionnaire de chasse et de pêche, avec une explication des termes de fauconnerie. Lyon. Bondet. 1719. 1730, 1750. 2 dln. 12°.

3892. **Arundo,** Practical fly-fishing founded on nature, with illustrations, for imitating all the most useful flies; also remarks on fly rods. London, Johns. 1849. 12°.

3893. **Baddeley,** London Angler's book; or, Waltonian chronicle containing much original information to anglers generally, combined with numerous amusing songs and anecdotes of fish and fishing, never before published. London, Baddeley. 1834. 8°.

3894. **Badham,** (**C. D.**) Prose Halieutics; or, ancient and modern fish tattle. London, J. W. Parker. 1854. kl. 8°.

3895. **Bailey,** (**W.**) Angler's instructor: a treatise on the best mode of angling in English rivers, lakes and ponds; and on the habits of the fish. London, Longman. 1857. kl. 8°.

3896. **Bainbridge,** (**G. C.**) The fly-fisher's guide illustrated by (10) coloured plates, representing the most useful flies. 9th edition with additions. Liverpool, Cruickshank. 1840. 8°. De eerste druk verscheen in 1816.

3897. **Barker,** (**Th.**) Art of angling, wherein are discovered many rare secrets very necessary to be known by all that delight in that recreation. London, 1651. 12°. 1653. 4°. 1817. Een herdruk van de eerste uitgave verscheen te London, bij Burn, 1820; en van die van 1653 te Leeds bij Inchbold. 1817.

3898. **Barker's** delight: or, the art of angling by *Th. Barker*. Second edition, with considerable additions and commendatory verses prefixed. London, 1657. 12°. (Herdrukt in 1820). Vergelijk No. 3976.

3899. **Barlow,** (**Fr.**) Seuerall wayes of Hunting, Hawking, and Fishing, according to the english manner inuented by himself, and etched by W. Hollar. London, 1670. folio. Met 12 platen.

3900. **Barnes, Bernes** or **Berners,** (**Lady Juliana**) The Bokys of Hauking and Huntyng; and also of Cootarmuris. Compylyt at St. Albons. 1486. folio. *Britsch Museum.*

Van dezen eersten druk verscheen in 1595 een herdruk onder den volgenden titel: The Gentleman's Academie, or the Booke of St. Albans.... etc. And now reduced into a better method by G. M. (*Gervase Markham*). London, (by Valentine Simmes) printed for Humphrey Lownes, and are to be sold at his shop in Paulus Church-Yard. 1595. 4°.

De „Treatyse of fysshyng wyth an angle" komt eerst voor in den tweeden druk: Emprynted at Westmestre, by Wynkyn de Worde, the yere of thyncarnacon of our Lorde MCCCCLXXXXVI. kl. folio, van welken druk ook een exempl. in het *Britsch Museum* aanwezig is. Van deze uitgave verscheen te London, in 1810, een fac-simile herdruk, uitgegeven en met eene belangrijke inleiding verrijkt door *Joseph Haslewood*. Van de „Treatyse of fysshynge" verscheen in 1532 eene afzonderlijke uitgave, (waarvan nog slechts een enkel exempl. bekend is), in 1827 door W. Pickering herdrukt. Zie verder voor de bibliographische beschrijving van de verschillende herdrukken van dit curieuse boekje, tevens het eerste dat over dit onderwerp in Engeland verscheen: *J. Russell Smith's* Catalogue of english writers on angling; — *J. G. Westwood*, Bibliotheca piscatoria; — en *Lowndes'* Bibliographer's manual.

3901. **Barry**, (W.) Moorland and stream, with notes on shooting and trout fishing. London. Tinsley. 1871. kl. 8o.

3902. **Baudrillart**, (J. J.) Traité général des eaux et forêts, chasses et pêches, composé d'un recueil chronologique des règlements sur les forêts, la chasse et la pêche: d'un dictionnaire des eaux et forêts et d'un dictionnaire des chasses et pêches. Paris. A. Bertrand. 1821—29. 7 dln. en 2 atlassen. 4o.

1e partie: Recueil chronol. contenant les ordonnances, édits, déclarations, les lois, décrets, etc. depuis 1219 jusqu'en 1829; continué depuis 1830 par M. *Herbin de Halle*.

2e partie: Dictionnaire général, raisonné et historique des eaux et forêts. 2 dln. in 4o en een atlas.

3e partie: Dictionnaire des chasses contenant l'histoire des animaux, qui font l'objet de la grande et de la petite chasse, etc. 1 dl. in 4o en een atlas.

4e partie. Dictionnaire des pêches, contenant l'histoire des poissons, l'explication des termes de pêche et de navigation, la description des appâts, instruments, filets, engins et procédés de toute espèce qui sont employés pour prendre le poisson, avec les dispositions réglementaires tant sur la pêche fluviale que sur la pêche maritime. 1 dl. in 4o en atlas.

3902*a*. —— Dictionnaire de la pêche fluviale. Paris. A. Bertrand. 1829. 12o. Met atlas.

3903. Begriff (Kurzer doch gründlicher) von der edlen Jägerei; auch die weidmännischen Redensarten, hohe und niedere Jagd, Fischerei etc. Nordhausen, 1745. 8o.

3904. **Belton**, Two summers in Norway. By the author of „The Angler in Ireland". London. Saunders and Ottley. 1840. 2 dln. kl. 8o.

Zie: The Angler in Ireland. No. 3835.

3905. **Bergerie**, (**Rougier de la**) Anweisung Fischteiche mit dem möglichst geringen Kosten-Aufwande und auf die Dauer anzulegen, dieselben vortheilhaft zu besitzen und zu fischen und die Fische ohne Gefahr und mit Sicherheit zu verschicken und zu transportiren. Nebst einer Abhandlung über den Nützen der Fischteiche als Bewässerungsmittel. Mit Abbildungen. Quedlinburg, Basse. 1839. 8o.

3906. **Berisch**, (**C. L.**) Gründliche Anweisung, wie sowohl die zahme als wilde Fischerei gehörig zu betreiben um den höchstmöglichen Ertrag hievon zu erlangen. Leipzig, Leo. 1794. 8o.

3907. **Best**, (**Th.**) A concise treatise of the art of angling, confirmed by actual experience, and minute observations; to which is added the complete Fly-fisher, etc. 4th edition. London, Crosby. 1798. 12o. Met eene plaat.

Sedert zijn nog verschillende uitgaven van dit werkje verschenen, de laatste in 1846.

3908. **Biermann**, (**A.**) Neuestes illustrirtes Fischereibuch, oder Anweisung, die wilde und zahme Fischerei zum Vergnügen und Nützen mit Erfolg betreiben zu können, nebst Belehrung über Teichwirthschaft und Andeutungen über die künstliche Fischzucht. Mit 55 in den Text gedrückten Abbildungen. Hamm, Grote. 1865. 8o.

3909. **Bischoff**, (**Wilhelm**) Anleitung zur Angel-Fischerei mit Abbildung und Beschreibung der hiezu sich eignenden Fischarten. Mit Illustrationen. München, Braun und Schneider. 1860. 8_0. Met 2 platen.

3910. **Blacker**, (**W.**) Art of angling, and complete system of fly making and dying of colours. Illustrated with plates, showing the different processes of the fly, before it is finished; giving the angler a perfect knowledge of every thing requisite to complete him in his noble art. London, for the author, 54, Deanstreet, Soho. 1842. 12_0.

3911. **Blagrave**, (**J.**) The art of Husbandry. London, 1669. 12_0. Vervolgens eene uitgave van 1670, 8o. en van 1685, 8o.

Waarin aanwijzingen over het doelmatig gebruik van den hengel.

3912. **Blaine, (D. P.)** Encyclopaedia of rural sports; a complete account, historical, practical, and descriptive, of hunting, shooting, fishing, etc. With above 600 woodcuts. (20 from designs by *John Leech.*) London, Longman and Co. 1840. 8o. Nieuwe druk, London, 1858. 8o.

3913. **Blakey, (R.)** Angling; or, how to angle and where to go. London, Routledge. 1854. Nieuwe druk, London, 1867. 12o.

3914. —— Angler's complete guide to the rivers and lakes of England and Wales. London, Whittaker. 1853. 12o. London, Kent. 1859.

3915. —— Angler's guide to the rivers and lochs of Scotland. London, Bogue. 1854. 12o.

3916. —— Hints on angling, with suggestions for angling excursions in Spain and Belgium. By *Palmer Hackle* Esq. London, Robinson. 1846. 8o.

Zie: Angler's Songbook. No. 3867.

3917. **Blome, (R.)** Gentleman's recreations, treating on the art of horsemanship, hunting, fowling, fishing, and agriculture. London, 1686 en 1710. folio.

3918. **Boaz, (Herm.)** The angler's progress. 4th edition. New-Castle, 1820. 8o.

3919. **Böckler, (G. A.)** Nützliche Haus- und Feldschule. Wie man ein Land- und Feld-Guth und Meyery mit aller Zugehöre mit Nützen anordnen solle. Frankfurt, 1669. 2 dln. 4o.

Met een groot aantal afbeeldingen. Hierin ook veel over de visscherij.

3920. Book (The) of rural sports; illustrated with 76 plates. (z. pl.) 1839, 1845. 2 dln. 12o.

3921. The book of sports for boys. By Martin. London. (z. j.)

Zie over het hengelen, bl. 138—172.

3922. **Boosey, (Th.)** Piscatorial reminiscenses and gleanings, by an old angler. London, Pickering. 1835. 8o.

3923. Border Angler; a guide-book to the Tweed and its tributaries, and the other streams commanded by the North British railway, with an accurate map of the district. Edinburgh, Nimmo. 1858. 12o.

3924. **Bose, (K. A. H. von)** Neues allgemeines praktisches Wörterbuch der Forst- und Jagdwissenschaft nebst Fischerey. Berichtigt von *F. G. Leonhardi.* Mit 2 Tafeln. Leipzig, Hinrichs. 1810. 3 dln. 8o.

Zie: 3e Abth.: Fischerei. Mit Kupfern.

3925. —— Das Ganze der Angelfischerei, oder das Geschäft Fische zu fangen, sie zu benützen und ihre Erhaltung bestmöglichst zu befordern. Mit besonderer Rücksicht auf den Bau, die Unterhaltung und die Abwartung der Fischteiche. 2e Auflage. Mit 1 Kupf. Leipzig, Rauck. 1803 en 1812. gr. 8o.

3926. **Boult's** Sportman's companion. (pl. en jr.?) 3 dln.

Waarin ook een hoofdstuk over het hengelen.

3927. **Bowkler, (Rich.)** The art of angling, improved in all its parts, especially fly-fishing. Worcester, (1746?) 12o. en Ludlow, 1829. 12o.

3928. Boy's (The) own book. London, Kent. 1859. kl. 4o.

Bevat een goed geschreven verhandeling over het hengelen. (*Westwood.*)

3929. Boy's (The) own (monthly) magazine. London, Beeton. 1856. kl. 8o.

Bevat ook eenige bijdragen over het hengelen. (*Westwood.*)

3930. **Breton, (Nicholas)** Wit's-Frenchman; in a conference had between a scholler and an angler. At London, printed by J. Robarts, for N. Ling and are to be sold at his shop, at the West door of Paule's Church. 1597. kl. 4o.

3931. **Bretonnerie, (de la)** Correspondance rurale, contenant des observations critiques, intéressantes et utiles sur la culture des terres et des jardins, les travaux, occupations, économies et amusemens de la campagne, et tout ce qui peut être relatif à ces objets. Paris, Onfroy. 1783. 3 dln. 12o.

3932. **Briggs (Mr.)** and his doings, (Fishing) by Leeds. London, 1860. folio.

3933. British and foreign book of sports. With 50 plates, after Landseer, Cooper, Herring e. o. (z. pl.) 1843. 4o.

3934. **Broers (Dr. H. J.)** Hengelen en wat daarbij is op te merken.
Zie: Album der Natuur. Groo., 1870. bl. 129—142. *B. R. L.* — *R. D.*

3935. **Brookes, (R.)** The art of angling, rock and sea-fishing, with a natural history of river, pond and sea-fish. Now improved with additions, and formed into a dictionary in two parts, illustrated with 135 cuts. London, Lowndes. 1776. 12o.
Van dit werkje bestaan ook uitgaven van 1740, 1743, 1770, 1774, 1785, 1789, 1793, 1799, 1801 en 1811.

3936. **Brown, (J. J.)** Angler's guide, or complete fishers manual. New-York, 1849. 12o.

3937. **Browne, (Moses)** Piscatory eclogues: an essay to introduce new rules and new characters into pastoral. To which is prefixed a discourse in defense of this undertaking, with practical and philosophical notes. London, 1729. 8o. 1739, 1773.

3938. **Buckland, (F. T.)** Curiosities of natural history. London, Bentley. 1857—1864. 4 dln. kl. 8o. Zie No. 639.
Bevat een belangrijk hoofdstuk over *de* visschen en *het* visschen.

3939. **Burgess, (J. T.)** Angling: a practical guide to bottom fishing, trolling, spinning, and fly-fishing. London, Warne & Co. 1867. 8o.

3940. **Burn, (James)** Fisher's complaint, or unfair sportsmen censured. A poem. Maidstone, 1833. 12o.

3941. **Calamo, (Andr.)** Le bizarre, faconde ed ingeniose rime pescatorie per *And. Calamo*. Vinegia, Iseppo Foresto. 1557. 8o.
Uitgave van 1582, *B. L. H.*

3942. **Cancrin, (Fr. Ludw.)** Abhandlung vom dem Anlegen, dem Bau und der Ausbesserung der Teiche, besonders der Fischteiche. Mit 2 Kupfern. Frankfurt, (Kettenbeil). 1791. 8o.

3943. **Carpenter, (Will.)** Angler's assistant, comprising practical directions for Bottom fishing, trolling, etc. With ample instructions for the preparation and use of tackle and baits; a descriptive account of the habits and haunts of fish, and a geographical and ichthyological account of the principal rivers and streams in England. London, Bogue. 1848 en 1852. 12o.

3944. **Carroll, (W.)** The angler's vademecum, containing an account of the waterflies etc., the whole represented in 12 plates, to which is added a description of the different baits used in angling. Edinburgh, 1818. 8o.

3945. **C(ats), (J.)** (?) 't Ondekte voordeel van alle wereldsche dingen, afgedeelt volgens de wetten der natuur, en natuurlycke saken, in de vermeerderde Wyse Jaer-beschryver, Verstandige Huys-houder, Ervaren Landt-bouwer, enz. door den overleden Heer J. C. Amsterdam, by C. Jansz. Ao. 1663. 4o.
Zie aldaar: Van visschen; om visschen met netten en met der handt te vangen, te locken, enz. 3e Afd. bl. 182—184. Zie in de uitgaaf van 1660, blz. 125—127 van: De verstandige Huys-houder. *B. R. L.* Vergelijk: Vischboek.

3946. **Chailland,** Dictionnaire raisonné des eaux et forêts. Paris, Ganeau. 1769. 2 dln. 4o.

3947. **Charfy, (G.)** The fisherman, or, the art of angling made easy. London, (z. j.) 8o.

3948. **Charleton, (T. W.)** The art of fishing. A poem. North Shields, 1819. 8o.

3949. Chasse (La) et la pêche; gazette hebdomadaire illustrée du sport dans tous les pays. Paris, 1868. 4o.

No. 1 verscheen 22 Aug. 1868. Sedert 19 Sept. wekelijks des Zaturdags.

3950. Chasses et pêches anglaises. Variété de pêches et de chasses. Avec 6 vignettes. Paris, Giraudet. 1851. 8o.

3951. Chasse (La) et la pêche en Angleterre et sur le continent. Traduit de divers ouvrages anglais. Bruxelles, Haumann. 1842. 8o. Met houtsneden.

Zie: bl. 279—302. Voor een groot gedeelte getrokken uit: *Martingale*, Sporting scenes. London, 1841. (*Westwood.*)

Chatto, (W.) Zie: Angler's Souvenir. No. 3868.

3952. **Cheek, (J.)** The young angler's guide, comprising instructions in the arts of fly-fishing, bottom-fishing, trolling, etc. With engravings and woodcuts. 3d edition. London, 1839. 8o.

3953. —— The British angler's instructor, showing the rods and tackle necessary for every description of fish usually angled for, with the most approved methods of catching them. London, Cheek. 1859. 24o.

3954. **Chetham, (J.)** The angler's vade-mecum, or a compendious, yet full, discourse of angling. Third edition. London, Battersby. 1700. kl. 8o.

3955. Chinese Repository. (The) Canton, 1832—51. 20 dln. 4o.

Zie aldaar: Fish caught by birds. XVI, bl. 576. Modes of capturing fish. I, 260; III, bl. 122; IX, bl. 637. Vergelijk No. 688.

3956. **Chitty, (Edw.)** The illustrated fly-fisher's text-book, a complete guide to the science of Trout and Salmon fishing. By Theophilus Smith. With 23 engravings. London, Ackermann. 1841. 8o. London, Bohn. 1845.

3957. **Chlez, (K.)** Fischer-Geheimnisse, oder Anleitung zu der Kunst Fische zu fangen. Leipzig, Melzer. 1824. 8o. Met eene kopergrav.

3958. **Clarke,** Angler's desideratum, containing the best and fullest directions for dressing the artificial fly, with some new and valuable inventions. Edinburgh, 1839. 12o.

3959. **Clericus,** Rambles and recollections of a fly-fisher. Illustrated with an appendix, containing ample instructions to the novice, inclusive of fly-making and a list of really useful flies. London, Chapman and Hall. 1854. kl. 8o.

3960. **Cliffe, (J. H.)** Notes and recollections of an angler. Rambles among the mountains, valleys, and solitudes of Wales: with sketches of some of the lakes, streams, mountains and scenic attractions in both divisions of the principality. Bristol, Oldland and May. 1860. 8o. London, Hamilton. 1869. 12_0.

3961. **Clifford, (Charles)** [**W. H. Ireland**] The angler, a didactic poem. London, 1804. 12_0.

3962. **Clinton, (Lord)** Die Geheimnisse der Angel- und Netzfischerei. Aus dem Englischen übersetzt von *J. E. von Reider*. Jüterbog, Colditz. 1849. 8o.

Westwood zegt hiervan: „An imposture. There is no english work on angling by Lord Clinton."

3963. **Colerus, (Joh.)** Oeconomia ruralis et domestica, darinn das ganze Amphaller treuer Hausväter und Hausmütter begriffen; auch Wild- und Vogelfang, Veydwerk, Fischerei, etc. Mit vielen Holzschitten. (z. pl.) 1692. 2 dln. folio.

In den „Catalogue de la Bibliothéque Huzard" (I, No. 2503), komt een druk voor van 1665: Mayntz, durch Nic. Heyll.

3964. **Cole**, (**R.**) The young angler's pocket companion, or a new and complete treatise on the art of angling. London, 1795 en 1813. 12°.

3965. **Colquhoun**, (**John**) The Moor and the Loch, with an essay on loch fishery. Edinburgh, Blackwood. 1840 en 1851. 8°.

3966. —— Salmon casts and stray shots, being fly-leaves from a note book. 2d edition. Edinburgh, Blackwood, 1858.

3967. —— Rocks and rivers; or, Highland wanderings over crag and corrie, flood and fell. London, Murray. 1849. 8°.

3968. **Conway**, (**James**) Letters from the Highlands; or two months among the salmon and the deer. London, Lumley. 1859. 12°.

3969. —— Forays among salmon and deer. London, Chapman and Hall. 1861. kl. 8°.

Verbeterde en vermeerderde uitgave van het voorgaande.

3970. Coquet-Dale fishing songs. Now first collected and edited by a North country angler (*Th. Doubleday.*) Edinburgh, Blackwood. 1852. 12°.

Cornish, (**J.**) Zie: Zalmvisscherij.

3971. **Cornwall**, (**Simeon**) Stray notes on fishing and natural history. London, Macmillan. 1863. 8°.

3972. **Cotton**, (**Ch.**) Compleat angler, being instructions how to angle for a trout or grayling in a clear stream. London, 1676.

—— Zie: *Walton*, (*Is.*)

3973. —— Poems on several occasions. London, 1689. 8°.

Waarvan enkelen over het hengelen.

3974. **Couch**, (**Jon.**) The history of Polperro; a fishing tour on the south coast of Cornwall; being a description of the place, its people, their manners, customs, modes of industry, etc. London, Longman. 1872. 8°.

De eerste druk verscheen: London, Simpkin. 1870. kl. 8°.

3975. Country Gentleman's companion; of the horse in general, of riding, of fishing in general and making fish-ponds, of taking all sorts of fish, etc. By a country-gentleman, from his own experiences. London, 1753. 2 dln. 12°. 2e uitgave. Dublin, 1755. 8°. 1 deel.

3976. Countryman's Recreation in planting, grafing, and gardening; whereunto is added the art of angling by *Thomas Barker*. London, 1654. 4°.

3977. **Contenlx de Canteleu**, (**Le Cte le**) La pêche au Cormoran. Paris, L. Hachette. 1870. gr. 8°. Met 2 platen.

Van dit werk zijn slechts 100 exempl. gedrukt.

Deze vogel wordt, vooral door de Chinezen, tot de vischvangst gebezigd.

3978. **Cox**, (**N.**) Gentleman's recreations, in four parts: Hunting, hawking, fowling, and fishing. London, 1674, 1677, 1686, 1697, 1706, 1721. 8°. (1e—6e uitgave.)

Crawhall, (**Joseph**) Zie: Angler's Garlands. No. 3849.

3979. **Crescens**, (**P. de**) Le bon Mesnager. Au present volume des prouffitz champestres et ruraulx est traicte du labour des champs, vignes, iardins, arbres de tous especes. De leur nature et bonte, de la nature & vertu des herbes, de la maniere de nourrir toutes bestes, volailles et oyseaulx de prix. Pareillement la maniere de prendre toutes bestes sauluages, poissons et oyscaulx: oeuure moult utile & prouffitable. Le dit liure compile par Pierre de Crescens.... nouvellement corrige.... On les uend a Paris.... en la boutique de Galliot dupre. 1533. folio.

De oorspronkelijke Latijnsche uitgave verscheen in 1471; de eerste Fransche vertaling in 1486. Vergelijk: Brunet, Manuel. II, col. 415. — Catalogue de la Bibl. Huzard. II, No. 658—688. Catal. de la Bibl. Yemeniz. No. 765—767.

3980. **Cron, (J.)** Anleitung zum Angeln mit dem Cosack. Coblenz, Hölscher. 1860. 32°. Met eene plaat.

3981. **Cussac, (J.)** Pisciceptologie, ou l'art de la pêche à la ligne. Discours sur les poissons, la manière de les prendre et de les accomoder; la pêche aux filets et autres instrumens, suivi d'un traité des étangs, viviers, fossés, réservoirs, etc. Avec 29 planches. Paris, Cussac. 1823. 12°.

Dabry de Thiersant, (P.) La pisciculture et la pêche en Chine. Zie N°. 2823.

3982. **Dahl, (S.)** Den fuldkomme Fiskefanger eller udfortig og fuldständig Anviisning til Ferskvandsfiskerie. Kjöbenhavn, 1855.

3983. **Daniel, (W. B.)** Rural sports. London, 1801. 2 dln. 4°. London, 1805. (With additions.) 3 dln. 4°. 1812. 3 dln. roy. 8°. Supplement of the Rural sports. London, 1813. 4°.

3984. **Davy, (Humphrey)** Salmonia; or days of fly-fishing in a series of conversations with some account of the habits of fishes belonging to the genus Salmo. Fifth edition, with additions by his brother Dr. *John Davy*. London, J. Murray. 1870. 12°. Met platen. De eerste druk verscheen in 1828.

Zie over dit werkje: Prof. *Wilson's* Works. Edinb. Blackwood, 1865. VI, Essays: bl. 280—320.

3985. **Davy, (John)** The angler and his friend, or piscatory colloquies and fishing excursions. London, Longman and C°. 1855. 8°.

3986. —— The angler in the lake district; or, piscatory colloquies and fishing excursions in Westmoreland and Cumberland. London, Longman and C°. 1857. 12°.

Davors, (John) Zie: John Dennys. N°. 3992.

3987. **Dawson, (T. W.)** The trout fisher's guide. Pittsburgh, Pennsylvania. 1850.

3988. **Dax, (Louis de)** Souvenirs de mes chasses et pêches dans le midi de la France. Paris, Castel. 1858. 18°.

3989. —— Nouveaux souvenirs, etc. Paris, Dentu. 1860. 12°.

3990. Délices de la campagne, ou les ruses de la chasse et de la pêche, où l'on voit comment on prend toutes sortes d'oiseaux et de bêtes à quatre pieds, avec les plus beaux secrets de la pêche. Amsterdam, 1708. 8°. Met een groot aantal afbeeldingen.

3991. Delight (Accomplisht Lady's) in preserving, physick, beautifying and coockery, with new and excellent experiments and secrets in the art of angling, being directions for the whole art. London, 1675, 1677, 1684, 1686. 12°.

Overgenomen uit: Walton and Barker. (*R. Smith.*)

3992. **Dennys, (John)** Secrets of angling; teaching the choicest tooles, baytes, and seasons for taking of any fish in pond of riuer, practised and familiarly opened in three bookes, by J. D. Esq. London, 1613. 12°. 4th editiou augmented with many approved experiments by *W. Lauson*. London, printed for John Harrison. 1652.

Zeldzaam boekje, door Walton toegeschreven aan *John Davors*. In 1811 herdrukt in de „British Bibliographer".

Deslandes, Zie: Zalmvisscherij.

3993. **Desormaux,** La pêche à la ligne. Paris, 1826. 12°.

3994. **Deyeux, (Th.)** Le vieux pêcheur. Avec 23 figures. Paris, Houdaille. 1837. 18°.

3994*a*. **Dick, (St. J.)** Flies and fly-fishing for trout, etc. London, Hardwicke. 1873. kl. 8°.

3995. Dictionarium rusticum, urbanicum et botanicum; or, dictionary of all sorts of country affairs. 3d edition. (z. pl.) 1726. 2 dln. 8°.

3996. Dictionnaire universel d'agriculture et de jardinage, de fauconnerie, chasse, pêche, cuisine et manège. Avec des règles pour la volerie, la chasse et la pêche, etc. Paris, 1751. 2 dln. 4°. Met houtgravuren.

3997. —— universel de la vie pratique, à la ville et à la campagne. Paris, 1861. gr. 8°.

Zie aldaar: Etangs, pisciculture, pêches, etc.

Doubleday, (Th.) Zie: Coquet-Dale fishing songs. N°. 3970.

3998. **Dougall, (J. D.)** Salmon and trout angling. Glasgow, 1843. 18°.

3999. —— Scottish field sports. Glasgow, Th. Murray & Son. 1860. kl. 8°.

4000. **Dryden, (Adam)** Hints to anglers. Illustrated by maps. Edinburgh, A. and C. Black. 1862. 12°.

4001. **Duval de la Lissandrière, (P. Néel)** Traité universel des eaux et forêts de France, chasses et pêches. Paris, 1669. 8°.

4002. **Dyhrn, (E. von)** Kurze Anweisung zur Teichwirthschaft. Mit 3 Kupfern. Breslau, Gosohorsky. 1783. gr. 8°.

4003. **Egan, (Pierre)** The book of sports. London, 1832. 8°.

4004. **Ehler, (Joh.)** Die Lustfischerei, oder deutlicher Unterricht Fische zu fangen, sowohl mit Angeln, als auch mit Netzen, Reussen u. s. w. Nebst Abbildungen und Beschreibung der zum Fischfange gehörigen Gerätschaften, und eine Anweisung solche selbst zu verfertigen. 3e Auflage. Mit Kupfern. Leipzig, Melzer. 1814. 8°.

4005. —— Fischergeheimnisse oder Anleitung zu der Kunst, Fische zu fangen. Mit 2 Kupfern. Leipzig, Melzer. 1818—23. 2 Hefte. 8°.

4006. **Ehrenkrentz, (Baron von)** Das Ganze der Angelfischerei und ihrer Geheimnisse, oder vollständige Anleitung die Angel-Fischerei mit dem glücklichsten Erfolge zu betreiben. Nebst Belehrungen über die Teich-Fischerei, Fisch-Kalender u. s. w. Wie auch Krebse auf belustigende Weise zu fangen. Nach Prüfung der englischen, französischen, schwedischen und holländischen Angelfischerei auf eigene Erfahrung begründet. Mit mehreren (eingedruckten) Abbildungen. 8e verbesserte und vermehrte Auflage. Quedlinburg, Ernst. 1865. 8°.

4007. —— De liefhebber van het hengelen. Volledig handboek ten dienste der hengelaars; bevattende: Eene reeks van voorschriften, hoe men zich bij het hengelen te gedragen hebbe om van een goeden uitslag te kunnen verzekerd zijn enz., benevens eene beschrijving der allezins vermakelijke kreeftvangst. Met een uitslaand steendrukplaatje. Naar de zevende hoogduitsche uitgave. Tiel, H. C. A. Campagne. 1863. 8°.

4007*a*. —— Meine Geheimsammlung der besten Wildköder, Beitzen, Witterungen, Fischköder u. s. w. Nebst Angabe der bewährtesten Fangweisen mit denselben, sowie die besten Vertilgungsmittel aller schädlichen Thiere. Ulm, Ebner. 1859. 8°.

4008. —— Neuer hundertjähriger Jagd- und Forst-Kalender für jeden Jäger, Fischer, Vogelfänger u. s. w. Ulm, Ebner. 1859. 12°.

—— Zie: Journal der Fischerei. N°. 4126.

4009. **Elliott, (W.)** Carolina sports by land and water; including Devil-fishing, wild cat-, deer- and bear-hunting. London, Bentley. 1867. 8°.

Ende, (W. P. v. d.) Zie N°. 2220.

4010. **Ephemera,** Taschenbuch der englischen Angelfischerei. Weimar, Voigt. 1848. 12°.

—— Zie: *Fitzgibbon*. N°. 4038 en 4039.

4011. **d'Esterno, (M.)** Comment le roi s'amuse en France, et la loi aussi. Paris, Guillaumin. 1869. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: De la pêche, bl. 164—172. (Over het nadeel van eene *te* onbeperkte vrijheid der rivierviscscherij.)

4012. Essay on angling by a member of the Worcester Club. 1840. 12°.

4013. **Estienne, (Charles)** L'agriculture et Maison rustique de Charles Estienne, docteur en medicine, en laquelle est contenu tout ce qui peut estre requis pour bastir une maison champestre, nourrir et mediciner bestial et volaille de toutes sortes... plus un brief recueil de la chasse et de la fauconnerie. Paris, Jaques du Puits. 1564. 4°. *B. N. A. M.*

Naar de oorspronkelijke latijnsche uitgave van 1554 bewerkt door *Jean Libaut.* In den Catalogue de la Bibliothéque Huzard, worden, in dl. II, No. 721—758, 38 verschillende herdrukken van dit werk opgegeven.

4014. —— De Lantwinninghe ende Hoeve van M. Kaerle Stevens, ende M. Jan Liebaut, Beijde Doctooren in de Medicijne. Wt de Fransosische Spraecke in de Nederduitsche ouergheset. Den laetsten druck, ouersien en uermeerdert. t' Antwerpen, Bij Christoffel Plantijn. MDLXXXII. 4°. *K. B. 's G.*

Zie aldaar, bl. 548—555.

De eerste druk verscheen in 1566, eveneens bij Chr. Plantijn te Antwerpen, in kl. 8°., waarvan een exempl. in de *Kon. Bibl. te Brussel* voorhanden is. Er bestaat ook eene uitgave in folio (Amst., E. Muller. 1593) en nog eene andere (Amst., M. Çolijn. 1622.) van welke laatste een exempl. in de *K. B. 's G.*

4015. —— Maison rustique, or the country farmer, compiled in the french tongue, by *Ch. Stevens* and *John Liebault;* also translated by *Richard Surflet.* London, 1616. folio.

4016. **Ettingsall, (Thom.)** The Green bank; or, an hour's amusement for the young angler. 3d edition. Dublin, 1858. 18°.

4017. **Evans, (W.)** The true art of angling; or, complete fly-fisher. Uxbridge, Lake. 1820. London, Richardson. 8°.

4018. Facts and useful hints relating to fishing and shooting. London, Cox. 1866.

4019. Family Piece, (Complete) and country gentleman and farmer's best guide, containing full instructions in hunting, shooting, fishing. 2d edition. London, 1737. 8°.

Het 2e ged. van het 2e hoofdstuk handelt over het visschen.

4020. **Fayle, (Frank)** A days angling in the Almond. Edinburgh. 1860. 24°.

4021. **Fennell, (Greville)** The book of the roach. London, Longman. 1870. 12°.

4022. Field (The); the country gentleman's Newspaper.

Het voornaamste blad voor hengelaars. Verschijnt sedert 1853 wekelijks. (*Westwood.*)

4023. Field sports (Foreign); fisheries, sporting anecdotes. With 110 coloured plates. London, 1814. 4°.

4024. Fischbüchlein oder die Kunst, Forellen, Hechte, Asche u. s. w. zu fangen. Aus praktischer Erfahrung zusammengestellt von einem Fisch-Freund. Mit 8 Abbildungen. 2e verbesserte Auflage. Augsburg, Jaquet. 1852. 8°.

4025. **Fischer, (C.)** Fleissiges Herren Auge, oder wohl ab- und angeführter Haushalter; das ist gründlicher Unterricht von Führung eines nützlichen Landlebens und Wirthschaft von Feld- und Ackerbau, Fischerei und Teiche. Frankfurt. 1690. 4°. Tweede uitgave, Nürnberg. 1696. 3 dln. 4°.

4026. **Fischer, (V. F. S.)** Die neue deutsche Angelfischerei. Wien, Schaumburg. 1813. 8°.

4027. Fischer (Der Erfahrene), oder erprobte Mittel- und Ratschlage für Fischer und Fischerei-besitzer. Nachtrag zur Teichfischerei. 1823. 8°.

4028. Fischerei. Gewise und bewerthe Künste, wie man Fisch und Vögel fahen soll, alles ausz der Durchleuchtigsten Fürsten vnnd Herren, Herrn Friderichs löblicher gedechtnusz, vnnd Hertzog Sigmunds Fischerey. Item, von der Natur vnnd eigenschafft vieler Fisch. Auch zu welcher Zeit sie am besten sein, vnnd wie man ein jeder Kochen soll. Gedruckt zu Nürnberg, durch Johann Lantzenberger. 1612. 12°.

4029. Fischfang (Der) ohne Netze, oder gründliche Anweisung zur Angelfischerei 2e Auflage. Leipzig, Cnobloch. 1821. 8°.

4030. Fischjagd für einzelne Liebhaber. Hamburg, 1774. 8°.

4031. **Fisher, (P.)** The angler's souvenir. London, Tilt. 1838. 8°. Met 60 staalgravuren.

4032. Fisherman; (The) or, complete guide for anglers. London, 1814. 12°.

4033. Fisherman; (Complete) or, universal angler, to which is added the whole art of fly-fishing. London, Fielding. (z. j.) 12°.

4034. Fisherman's Magazine and Review. Edited by *Cholmondeley Pennell*. London, Chapman and Hall. 1865 en verv. 8°.

4035. **Feith, (H. O.)** Brief van Prior Petrus aan Johan van Ewsum, over de zwanen, de visscherij, enz. te Roden. A°. 1559. *B. R. L.*
Zie: Bijdr. t. d. geschied. v. Gron. 1863. I, bl. 131.

4036. Fisch-Buechlin. Das edle Fisch-Buechlin, das ist: Ein sehr nuetzlicher Bericht, von der Fischerei ueberaus grosser Nützbarkeit. Nürnberg, Endter. (z. j.) 8°.

4037. Fischgeheimnisse, (Wolbewaehrte) oder deutlicher Unterricht, von der grossen Nützbarkeit der Fischerey, wie auch von der Fische Natur und Eigenschaft, wie sie bequem zu fangen, etc. Nürnberg, G. Bauer. 1758. kl. 8o. Met eene plaat. 2e druk. 1789.

4038. **(Fitzgibbon. (Edw.)** Ephemera, Handbook of angling, embracing: Fly-fishing, trolling, bottom-fishing and salmon-fishing, with the natural history of river-fish and the best mode of catching them. 4th edition. London, Longman and C°. 1853. 12°.

4039. —— Book of the salmon. Principles of fly-fishing for salmon, etc. London, 1850. Zie N°. 2382 en 4010.

4040. **Flemming, (H. F. von)** Volkommener deutscher Jäger und Fischer. Mit Kupfern. Leipzig, 1749. 2 dln. folio.

4041. **Fletcher, (Rev. Ph.)** Sicelides, a piscatory, as it hath been acted in Kings college. Cambridge, 1631. 4°.

4042. —— Purple Island, or the Isle of Man, together with piscatory eclogs and other poetical miscellanies. Cambridge, 1633. 4°. New edition, with critical remarks by *H. Headley*. London, 1816.

4043. —— Piscatory eclogs, and other poetical miscellanies, with copious notes, critical and explanatory by *W. Tyller* (Lord Woodhouselee.) Edinburgh, 1771. 8°.

4044. Flies. List of natural flies, taken by trout etc. in the streams of Ripon. London, Simpkin. 1854. 12°.

4044*a*. Fly-fisher (The) in winter quarters.
Zie: The Cornhill magazine. 1873, bl. 436–446. *B. R. L.*

4045. Fly-fishing in salt and fresh water; with 6 plates, representing artificial flies. London, v. Voorst. 1851. 8°.

4046. **Ford, (S.)** Piscatio, or angling, a poem, written originally in Latin, translated by *Tipping Silvester*. Oxford, 1733. 8°.

4047. **Forester's** Norway and its scenery, with hints to anglers. London, Bohn. 1853. kl. 8°.

4048. Forst-, Fisch- und Jagdlexikon, (Vollständiges) auch die Natur und Eigenschaften der wilden Thiere, der Vögel und der Federwildprets, ferner die Fischerei in Strömen und Teichen. Francfurt, 1772—1780. 4 dln. gr. 8°. Met een groot aantal afbeeldingen.

4049. Forst- und Jagdkalender (Neuester vollständiger) über die in jedem Monat vorkommenden Geschäfte im Forst- und Jagdwesen; auch einem Fischerei-Kalender u. s. w. Ulm, 1830. 4°.

Fortin, (F. François) Zie: Ruses innocentes.

4050. **Frampton, (Rev. Jos.)** Three dialogues on the amusements of Clergymen. 2d edition. London. 1797. 18°.

Bladz. 66—76 bevat eenige bijzonderheden over het hengelen.

4051. **Francis, (Francis)** The Angler's register; a list of the come-at-able fisheries in Engeland, Scotland, Ireland, and Wales, and how to get to them. London, 1858. 18°.

Hetzelfde voor 1860 en 1861 met eenige uitbreiding betrekkelijk België, Duitschland en Tyrol. (*Westwood.*)

4052. —— A book on angling: being a complete treatise on the art of angling in every branch. With explanatory plates. London, Longmans and Co. 1867. 8°.

4053. **Francis, (H. R.)** The fly-fisher and his library. London, Parker and son. 1856. 8°.

4054. **Franck, (Richard)** Northern memoirs, calculated for the meridian of Scotland, wherein most or all the cities, citadels, etc. are described. To which is added the contemplative and practical Angler, by way of diversion. With a narrative of that dextrous art, experimented in Engeland, and perfected in more remote and solitary parts of Scotland. By way of dialogue. Writ in the year 1658, but not till now made publick. London, printed for the author. To be sold by H. Mortelock, 1694. 8°. *Britsch Museum.*

In 1821 verscheen te Edinburgh een nieuwe druk met aanteekeningen van (Walter Scott).

4055. **Frie, (A.)** Die Fluss-Fischerei in Böhmen und ihre Beziehungen zür künstlichen Fischzucht und zur Industrie. Prag, Fr. Rziwnatz. 1871.

Overgedrukt uit: Archiv d. Naturw. Landesdurchforschung von Böhmen. II, 4e Abth.

4056. **Froggoth, (W.)** The fly-fisher's pocket companion. Manchester, Froggoth. 1861. 8°.

4057. **Gamon, (C. de)** Les Pescheries de Christophle de Gamon, divisées en deux parties, ou sont contenus, par un nouveau genre d'escrire et sous des aussi beaux que divers enseignemens, les plaisirs inconnus de la mer et de l'eau douce. Lyon, Thib. Ancelin. 1598. 12°.

4058. **Gardiner, (Sam.)** A booke of angling or fishing, wherein is showed, by conference with scriptures, the agreement between the fishermen, fishes and fishing of both natures, temporall and spirituall. London, printed by Th. Purfoot. 1606. 8°. 162 bladz. in 9 hoofdstukken.

Uitvoerig beschreven door *Westwood.* „This book", says Hore in his Yearbook, „may be denominated „Fishing spiritualised."

Werd indertijd door Mr. Toovey voor ± £ 40 aangekocht uit Mr. Lynch Cotton's verzameling.

4059. Gartenbuch; (Gut befundenes) auch von Bienen und Tauben. Dabei ist auch zu finden, wie in allerhand Wassern Fische zu fangen. (z. j. en pl.) 8°.

4060. **Gauchet. (Claude)** La plaisir des champs; en quatre parties, selon les quatre saisons de l'année; édition, augmentée d'un devis d'entre le chasseur et le citadin, avec l'instruction de la vennerie, volerie et pescherie. Paris, Abel l'Angelier. 1604. 4°.

De eerste druk verscheen: Paris, N. Chesnau. 1583. 4°.

4061. Gentleman Angler: containing short plain instructions whereby the most ignorant beginner may, in a little time, become a perfect artist in angling for salmon etc. With several observations on angling, angle-rods, and artificial flies; how to choose the best hair and Indian grass. To which is added the Anglers new song, the laws of angling, and the form of a licence and deputation for angling; together with and appendix containing the method of rock and seafishing. By a Gentleman who has made angling his diversion upwards of twenty-eight years. London, Bettesworth. 1726. 12°. Vervolgens: 1736, 1753, 1786 en 1828.

De uitgave van 1828 verscheen onder den titel van: The Angler's guide.

4062. Gentleman's recreations for 1836. London, Sherwood. 12°.

4063. **Giannettasia, (Nic. Parthenius)** Piscatoria et nautica. Neapoli, typis Regiis. 1685. 12°. Verbeterde druk, 1686. *K. B.'s G.* en 1692. *B. L. H.*

4064. **Gilbert, (Will.)** Angler's delight, containing the whole art of neat and clean angling; wherein is taught the readiest way to take all sorts of fish, from the Pike to the Minnow, together with their proper baits, haunts, and time of fishing for them, whether in mere, pond or river. As also the method of fishing in Hackney river, and the names of the best stands there; with the manner of making all sorts of good tackle fit for any water whatsoever. London, 1676 en 1682. 12°. Alsook eene uitgave van 1766.

4065. **(Gillmore,)** Accessible field sports by *Ubique.* London, Chapman and Hall. 1869. kl. 8°.

4066. —— Gun, rod and saddle. Personal experiences by *Ubique.* London. Chapman and Hall. 1869. kl. 8°.

4067. **Glenfin,** The fishing rod, and how to use it; a treatise on the various arts of angling, trolling, spinning, and fly-fishing. London, Bailey Brothers. 1860. 8°. New edition, London, Houlston. 1865. 12°.

4068. Goldkörner, oder bis jetzt unbekannt gebliebene Künste für Jagd-, Pferde-, Fischerei- und Taubenliebhaber. Erfurt, 1843. 16°.

4069. **Glorez, (A.)** Vollständige Haus- und Landbibliothek; Wein- und Feldbau, Pferdezucht, Viehzucht, Gärtnerei, Waidwerk, Jagd, Vogelfang, Fischerei, etc. Ferner die Hausmedizin, u. s. w. Mit vielen Kupfern. Nürnberg, 1719. 2 dln. folio.

4070. Grazier; (Complete) or, Gentleman and farmer's directory. 1776.
Zie aldaar: bl. 244—252.

4071. **G(ryndall), (William)** Hawking, Hunting, Fouling and Fishing, with the true measures of Blowing, now newley collected by *W. G. Faukener.* London, Islip. 1596. 4°. Newly corrected and amended. London, Edw. Alde. 1596. 4°.

4072. **Gudme, (A. C.)** Anweisung zur Anlegung einer Teichfischerei und zur Fischzucht. Eine gekrönte Preisschrift. Mit einem Steintaf. Altona, Hammerich. 1827. 8°.

4073. Guide (Complete) to spinning and trolling, shewing how and where to take Pike and Jack, with instructions in the art of spinning for trout and perch. By Otter. Written from actual experience, and embellished with numerous illustrations. London, Alfred and son. 1859. 12°.

4074. **Guillemard, (N.)** La pêche à la ligne et au filet dans les eaux douces de la France. Avec 50 vignettes. Paris, Hachette. 1857. 12°.

4075. **Günther**, (J. A.) Die Teich- und Fischerey-Wirthschaft, oder gründliche Anweisung Fischteiche anzulegen, und die Fischerei mit Nützen zu betreiben. Erfurt, 1810. 8°.

Hackle. (Palmer) Zie N°. 3916.

4076. **Hall**, (Mr. and Mrs. S. C.) The book of the Thames, from its rise to its fall. Illustrated. London, A. Hall. 1859. 8°.

4077. —— The book of South Wales, the Wye, and the coast. Illustrated. London, A. Hall. 1861. 8°.

4078. **Hammond**, (S.) Wild northern scenes, or sporting adventures with the rifle and the rod. New-York, (z. jr) 12°.

4079. Handbook of fishing. London, Cassell. 1866. 18°.

4080. Handbüchlein (Kleines) der Angelfischerei. Aus dem Englischen von *F. L. von Bibra*. Hamburg, Herold. 1821. 8°.

4081. **Hansard**. (G. A.) Trout and salmon fishing in Wales. London. 1834. 8°.

4082. **Harewood**, (Harry) Dictionary of sports; or, companion to the field, the forest and the river side, containing explanations of every term applicable to racing, shooting, fishing, etc. London, 1835. 8°.

4083. **Hartig**, (E. F.) Lehrbuch der Teichwirthschaft. Cassel, Krieger. 1831. 8°.

4084. **Hartig**, (G. L.) Journal für das Forst-, Jagd- und Fischereiwesen zur nützlichen und angenehmen Unterhaltung. Stuttgart, Beck und Fränkel. 1806—1808. 1r, 2r und 3r Jahrg. 4°.

4085. **Hartung**, (Ed.) Der praktische Angler, oder die Geheimnisse, alle Arte Fische und Krebse in Flüsse, Bäche, und Teichen mit der Angel und in Reuszen auf die einfachste Weise zu fangen. Quedlinburg, Ernst. 1864. 8°.

4086. **Hassell's** Sports of the Thames. (z. pl. en jr.)

4087. Hausbuch, woraus zu ersehen, wie alles Vieh und Hausthiere zu erziehen, vor Krankheiten zu bewahren. Auch wie allerlei Vögel zu fangen und zum Gesang abzurichten, ferner von Waidmannschaft und Fischerei. Nürnberg, 1740. 8°.

4088. **Hausmann**, (W.) Fischfang an der Unteren Donau.

Zie: *Ule* und *Müller*, Die Natur. 1872. No. 35.

4089. **Hawker**, (P.) Instructions to young sportsmen in all that relates to guns and shooting. London, 1824. 8°.

Bl. 155—175 handelt over het hengelen.

4090. **Heger**, (J. L.) Landwirthschaftliche Teich- und Weyher-Lust, oder gründliche Information zur edlen Fischerei. Frankfurt, 1727. 8°.

4091. **Heller**, (Johann) Neues Jag und Weydwerck-Buch, das ist, ein gründliche Beschreibung vom Anfang der Jagten. Neu vom adelichen Weydwerk der Falcknerey, Beyssen und Federspiel; dergleichen vom Fischfangen. Frankfurt am Mayn, J. Feyerabendt. 1582. folio.

Met een aantal houtsneden van *Jobst Ammann*. (*Westwood.*)

4092. **Hempel**, (J. A.) Der sichere Fischschütze, oder neu erfundene Weise, Fische mittelst Schiessgewehr sicher zu treffen und ohne dasz sie untertauchen in Gewalt zu bekommen. Altenburg, Pierer. 1837. gr. 8°. Met eene plaat.

4093. Hengelen. De nieuwe hengelaar, of de kunst om op eene eenvoudige en min kostbare wijze veel visch te vangen. Opgehelderd door aanwijzing van geheime middelen om het vischaas te bereiden en eenige andere kunstgrepen. Resultaten van eene 30 jarige practische oefening. Tiel, H. C. A. Campagne. 1864. 8°.

4094. **Henning**, (**S. M.**) Geheim gehaltene Fischkünste oder Anweisung auf alle Arten Fische den Köder, die Witterung oder Lockspeise zu machen, um sie zu fangen. Ebenso auch die Witterung auf Krebse, nebst manchem Wissenswürdigen für Fischliebhaber. 3e Auflage. Mit 1 Steintaf. Quedlinburg, Basse. 1847. 8o.

4095. **Heppe**, (**C. W. von**) Der sich selbst räthende Jäger, oder 117 auserlesene, zum Theil sehr delicate Casus und streitige Fälle, welche bei dem Forst-, Jagd- und Fischerei-Wesen vorkommen. Augsburg, 1754. 8o.

4096. **Heresbachius**, (**C.**) Rei rusticae libri quatuor, universam rusticam disciplinam complectentes, una cum appendice oraculorum rusticorum Coronidis vice adiecta; item de venatione, aucupio atque piscatione. Coloniae, apud J. Birckmannum. 1571. kl. 8o.

4097. —— Foure Bookes of Husbandry. Collected by Corn. Hereesbachius; conteyning the whole arte and trade of Husbandry, with the antiquitie and commendation thereof. Neuely Englished and increased by *Barnabe Googe:* London, Printed by Richard Watkins. 1577. 4o. Herdrukt in 1586 en 1614.

Westwood zegt, dat er op verschillende plaatsen veel overeenkomst is in de werken van Heresbachius en Isaäc Walton. Het is nog niet uitgemaakt wie van beide de ideën van den ander heeft overgenomen.

4098. **Hermann**, (**C. G.**) Kurzer Unterricht neue Fischteiche mit wenigen Kosten anzulegen und die Teichdämme wider Ueberschwemmung zu sichern. Mit 2 Kupfern. Zittau, Kops. 1795. 8o.

4099. **Hicks**, (**J.**) Wanderings by the lochs and streams of Assynt and the North Highlands of Scotland. Illustrated. London, 1855. 18o.

4100. Hints to anglers: or, the art of angling epitomised in verse with explanatory notes by T. F. S(alter), containing directions for making ground baits, etc. London, 1808. 8o.

4101. Hints on shooting, fishing, and the true use of the rod and rifle, both on sea and land, and on the fresh water lochs of Scotland: being the experience of Christopher Idle. London, Longman. 1855. 8o.

4102. **Hochberg**, (**Freih. von**) Georgica curiosa: Bericht vom adligen Land- und Feldleben auf alle in Deutschland üblichen Land- und Hauswirthschaften. Mit 317 Kupfern. Nürnberg, 1701. 3 dln. folio. Nieuwe druk. 1716.

Bevat ook vele bijzonderheden over het vissehen.

4103. **Hoffmann**, (**W.**) Allgemeine Encyclopädie für Kaufleute, Fabrikanten, Geschäftsleute, Handels-, Industrie-, Gewerbe- und Realschulen, oder vollständiges Wörterbuch über den Handel, die Fabriken, Manufacturen, Künste und Gewerbe, die Waarenkunde, den Acker- und Gartenbau, die Viehzucht, das Forstwesen, die Fischerei, den Bergbau u. s. w. Leipzig, 1848. 2 dln. 4o.

4104. **Hofland**, (**T. C.**) British angler's manual; or, the art of angling in England, Scotland, Wales and Ireland; with some account of the principal rivers, lakes and trout streams in the United Kingdom; with instructions for fly-fishing, trolling, etc. With 50 plates. London, 1839. 8o. New edition by *E. Jesse.* London, Bohn. 1848. 8o.

4105. **Horák**, (**Wenzel**) Die Teichwirthschaft mit besonderer Rücksicht auf das südliche Böhmen. Ein populäres Handbuch für Teichwirthe, Fischereibedienstete und Freunde der Fischzucht. Prag, Calve. 1869. roy. 8o.

4106. **Howlett**, (**Robert**) Angler's sure guide; or, angling improved and methodically digested. By R. H., forty years a practitioner in this art. London, 1700. 8o.

4107. **Howlett, (Robert)** School for recreation; or, a guide to the more ingenious exercises. London, 1784. 8o.

Zie aldaar: On fishing, bl. 158—182. Er zijn ook uitgaven van 1701, 1710, 1720, 1732, 1736.

4108. **Huckill. (John)** Avon, a poem. Stratford-upon-Avon, 1811.

Het 3e gedeelte handelt over het hengelen.

4109. **Huish, (Rob.)** Improved British angler, containing the most esteemed methods of angling for pond and river fish: the baits for each and how to obtain and preserve them; the choosing of rods and tackle; also instructions in every branch of fly-fishing, materials for the manufacture of flies, etc. Derby, 1838. kl. 4o.

4110. **Hunt, (Leigh)** Studien en schetsen. Naar het Engelsch door *E. J. Potgieter*. Deventer, 1842. 8o.

Zie aldaar over het hengelen, bl. 67—74.

4111. Husbandman; (The perfect) or, the art of Husbandry. By C. H. B. C. and C. M. London, 1658. 4o.

Bl. 346—355 handelt over het visschen.

4112. **Hutchinson, (R. D.)** Fluefiskeriets Advendelse i Norge. Drammen, 1839. 8o.

Over het gebruik van vliegen bij het visschen.

Idle, (Chr.) Zie: No. 4101.

4113. **Ireland, (W. H.)** The fisher boy, a poem; comprising his several advocations during the four seasons of the year. 1808. 12o.

Zie: Ch. Clifford. No. 3961.

4114. **Jackson, (John)** Practical fly-fisher, more particularly for Grayling or Umber. London, Farlow. 1854. 8o.

4115. **Jagemann, (F.)** Höchst interessante Geheimnisse für Jagd-, Fisch- und Taubenliebhaber. Arnstadt, 1844. 8o.

4116. **Jacob, (Giles)** Country Gentleman's vademecum. London, 1717.

Bl. 25—31 handelt over het visschen.

4117. —— The complete sportsman. London, 1718.

Het 3e gedeelte handelt over het visschen.

4118. —— Game law, or persons qualified to kill game, keep dogs, nets etc., and of hawking, fishing and fowling. 7th edition. London, 1740. 8o.

Jacob, (J. B.) Zie: Tjahaja Sijang.

4119. **Jameson, (Mrs.)** Quelques détails sur la pêche et la pisciculture en France.

Zie: Revue britannique. 1867. II, bl. 319—339.
Overgenomen uit: Fraser's magazine. — The Field. — The Times.

4120. **Jesse, (Edw.)** Thames fishing.

Zie: Fraser's magazine. 1834. Jan.

4121. —— Gleanings in natural history, with local recollections, to which are added maxims and hints for an angler. 6th edition. London, J. Murray. 1845. 12o.

4122. —— Angler's rambles. London, van Voorst. 1836. kl. 8o.

4123. Jewell for Gentrie; being an exact dictionary, or true method to make any man understand all the arts, secrets and worthy knowledges belonging to Hawking, Hunting, Fowling, and Fishing, together with all the true measures for winding the Horne. Now newly published, and beautified with all the rarest experiments that are known and practised at this day. Printed at London, by John Helme. 1614. 4o. *Britsch Museum.*

De opdragt is getekend T. S. Het is eene eenigzins gewijzigde uitgave van Juliana Barnes's werk. Zie: No. 3900. (*Lowndes* en *Westwood.*)

4124. **Johnson**, (T. B.) Sportmen's cyclopædia; being an elucidation of the science and practice of the field, the turf, an the rod. London, 1831. 8o.

4125. **Jones's** Guide to Norway, and salmon fisher's pocket companion. Edited by *Fr. Tolfrey*. London, Longman. 1848. 12o. Met gekleurde platen.

4126. Journal der Fischerei. Eine fortlaufende Sammlung in zwanglosen Heften des Neuesten und alles dessen, was die Fischerei, namentlich Angelkunde u. s. w. in sich fasst. Herausgegeben von Baron *von Ehrenkreutz*. Ulm, Ebner. 1855. kl. 8o.

4127. **Kemp**, (J.) Shooting and fishing in Lower Brittany; a complete and practical guide to sportsmen. London, Longman. 1859. 8o.

4128. **Kett**, (Rev. H.) Eight letters on angling, by an amateur.

Zie: New monthly magazine. 1820.

4129. **Kidd's** Instructions for the art of angling. London, Kidd. 1820. 18o.

4130. **Kingsley**, (Ch.) Chalk-stream studies. By a minute philosopher. 1860. kl. 8o.

4131. **Kirby**, (John) Angler's museum; or the whole art of float and fly-fishing; second edition, to which is prefixed the sermon of St. Anthony to a miraculous congregation of fishes. London, Fielding. 1784. 12o. Met portret.

4132. **Kircher**, (J.) Jocoseriorum naturae et artis, das ist: 300 nützliche und lüstige Sätze aus der Kunst und Natur, oder natürliche Magie. Mit Kupfern. Bamberg, 1677. 4o.

Bevat ook visscherij-geheimen.

4133. **Kirkbride**, (John) The Northern angler, or fly-fisher's companion. London, Tilt. 1840. 12o.

4134. **Kohl**, (J. G.) Land en volk der Britsche eilanden. Bijdragen tot de kennis van het eigenaardige van Engeland en de Engelschen. Uit het Hoogd. Deventer, A. ter Gunne. 1848. 2 dln. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: II, bl. 200—219. Over het hengelen.

4135. **Kresz**, ainé, (C.) Vade-mecum du pêcheur à la ligne. Avec deux tableaux. Paris, 12o.

4136. —— Le pêcheur français. Traité de pêche à la ligne et aux filets, en eau douce etc. Paris, Audot. 1813, 12o. Met 24 platen, zwart of gekleurd. Vervolgens uitgaven van 1830, 1847, 1861.

4137. —— Treatise on angling, as practised in France, with plates of artificial flies.

Zie Sporting Magazine. 1829. XXIII, XXIV.

4138. **Lambert**, (James) Countryman's treasure, to which is added the art of hawking, hunting, angling. London, 1676 en 1683. 8o.

4139. **Lambert**, (Saint-Ange) Nouveau manuel complet du pêcheur praticien, ou les secrets, les mystères et les ruses de la pêche à la ligne dévoilés et mis à la portée de tout le monde; suivi de l'art de faire les filets. Nouvelle édition. Avec figures et 3 planches. Paris, Roret. 1861. 24o.

4140. **Lanman**, (C.) Adventures of an angler in Canada. London, Bentley. 1848. kl. 8o.

4141. —— Adventures in the wilds of North America; including fishing adventures in the Lakes, and chapters on salmon and trout fishing, basse and rock fishing, pike fishing and fishing in general. Edited by *C. R. Weld*. London, Bentley. 1854. 16o.

4142. **Lascelles**, (Rob.) Angling, shooting, coursing. 2d edition. London, 1818. 8o.

4143. **Lathy**, (T. P.) The angler, a poem in ten cantos, comprising proper instructions in the art, flies, baits, pastes etc. with upwards of 20 beautiful cuts. London. 1820. 8o.

4144. **Lee's** Expert British angler, containing all that is necessary to be known in the art, with the abstracts of severall acts of parliament, names of principal rivers, etc. (z. j.) 12o.

4145. Life in Normandy; sketches of french fishing, farming, cooking, natural history and politics; drawn from nature. Edinburgh, Edmonston and Douglas. 1863. 2 dln. 8o.

4146. **Liger**, (**Louis**) Les amusements de la campagne, ou nouvelles ruses innocentes qui enseignent la manière de prendre aux pièges toutes sortes d'oiseaux, quadrupèdes, etc.; avec les plus beaux secrets de la pêche dans les rivières et étangs. Le tout divisé en cinq livres. Avec figures. Paris, 1719. 1734, 1753. 2 dln. 12o. *K. B. 's G.*

4147. —— La nouvelle maison rustique, ou Economie rurale, practique et générale de tous les biens de campagne. Nouvelle édition entièrement refondue et considérablement augmentée, d'après les expériences les plus surs, par *J. F. Bastien*. Paris, Déterville. 1798 en 1804. 3 dln. 4o. Met 60 gegraveerde platen. Uitgaaf van 1804. *K. B. 's G.*

De eerste uitgave van „La maison rustique" verscheen onder den titel: Oeconomie générale de la campagne. Paris, de Sérey. 1700. 2 dln. 4o. De 14e uitgave, vermeerderd door *La Brétonnerie* verscheen te Parijs. 1790. 2 dln. 4o.

4148. **Lloyd**, (**D.**) Field sports of the North of Europe. London, 1830. 2 dln. 8o.

4149. —— Scandinavian adventures, during a residence of upwards of twenty years, representing sporting incidents and subjects of natural history, and devises for entrapping wild animals; with some account of the northern fauna. London. 1854. 2 dln. roy. 8o.

4150. **Ludeman**, (**J. C.**) Koust-kabinet van verborgenheden der Natuur. Vervattende een aantal van over de Sevenhonderd geheime Konststukken, als medecynsche, chemische, sympathetische, en andere onderwerpen meer Te Amsterdam, by Gerrit Bom. 1e druk. 1765; 2e druk. 1770. 4 stukjes. kl. 8o.

Waarin ook eenige „geheime konststukken" om visch te vangen.
Zie o. a. I, bl. 63, 64. II, bl. 39. III, bl. 38, 83, 85. IV, bl, 48, 99.

Lutam, (**P.**) Zie: Tjahaja Sijang.

Mackenzie. (**Murdo**) Zie: Zalmvisscherij.

4151. **Mackintosh**, (**Alex.**) The Driffield angler, in two parts; or complete english angler. Gains-borough, (z. j.) 18o.

4152. **Magrath**, (**T. W.**) Authentic letters from Upper-Canada, with an account of Canadian field sports. Edited by the Rev. *T. Radcliffe*, with etchings by Lower. 1833. 8o.

4153. Maison rustique du XIXe siècle, contenant les meilleures méthodes de culture, usitées en France et à l'étranger, terminée par des tables méthodique et alphabétique, avec 2500 gravures représentant tous les instruments, machines etc. Par une société d'agronomes et de praticiens, sous la direction de MM. *Bailley*, *Bixio* et *Malpeyre*. Paris, Librairie agricole. 1863—1865. 5 dln. gr. 8o.

Zie II: Cultures industrielles et animaux domestiques.

4154. Maison rustique. (La nouvelle) Encyclopédie-manuel de toutes les sciences et de tous les arts dont un habitant de la campagne peut tirrer parti, soit par son utilité, soit pour agrément. Par une société d'agronomes, de médecins, de vétérinaires et de chimistes. 3e édition, revue et soigneusement corrigée par M. *de Chateauneuf*. Limoges, Ardent. 1852. 2 dln. 8o. Met 5 platen en 2 gravures.

Malmgren, (A. J.) Zie: Tidskrift. N°. 4314.

4154. Manuel du chasseur et des gardes-chasses. Suivi d'un traité sur la pêche. Avec figures et musique. Paris. 1825. 12°.

4155. **Markham, (Gervase)** Countrey contentments: or, the Husbandman's recreations. London. (1e druk) 1611; (2e) 1613; (3e) 1615; (4e) 1631; (5e) 1635; (6e) 1639; (7e) 1640; (8e) 1649; (9e) 1656; (10e) 1668; (11e) 1675. 4°.

In de tweede en latere drukken vindt men een hoofdstuk, getiteld: „The whole art of angling, as it was written in a small treatise in rime, and now for the better understanding of the reader put into prose and adorned and enlarged". Deze verhandeling op rijm is woordelijk dezelfde als het in het volgend nummer genoemde werk. (Zie: *J. Russell Smith.*)

4156. —— Pleasure of Princes: or, Goodmen's recreations, containing a discourse of the general art of fishing with the angle, or otherwise, of all the hidden secrets belonging thereunto, together with the choyce, ordering, breeding and dyetting of the fighting Cocke, being a worke never in that nature handled by any former author. London, 1614. 4°. London, printed by T. S. for John Browne. 1615. 4°. London, Norton. 1635. 4°.

4157. —— Young sportman's instructor in angling, fowling, hawking, hunting. London, 1652. 18°. (Herdrukt door Gosden, 1820).

4158. **Marshall, (Charles)** A plain and easy introduction to the knowledge and practice of gardening, with hints on fish and fish-ponds. London. 1796. 12°. (5e druk, 1813).

Marshall, (H.) Zie: Zalmvisscherij. N°. 4373.

4159. **Martin, (J.)** Angler's companion and guide to the Whitehouse fishery; to which is added, a trip to Broxbourn; or, a trolling excursion. London, Cowie and Strange. (z. j.) 12°.

4160. —— Angler's guide, the most complete and practical ever written. To which is added a graphic and laughable story, entitled: „The three jolly Anglers". London, Cox. 1854. 12°.

Mascall, (Leonhard) Zie: N°. 3044.

4161. **Massas, (Ch. de)** La Campagne. Journal de chasse et de pêche. Sous la direction de M. Ch. de M. Paris, Rue Notre-dame-des-Victoires. 1859—1860. gr. 8°. Slechts 12 livrs. zijn hiervan verschenen.

4162. —— Le pêcheur à la mouche artificielle et le pêcheur à toutes lignes. Troisième édition, revue et corrigée, avec figures. Paris, Garnier frères. 1861. 12°.

4163. **Maxwell, (W. H.)** Wild sports of the West. Interspected with legendary tales and local sketches. London. 1832. 12°.

4164. —— The field book, or sports and pastimes of the United Kingdom, compiled from the best authorities, ancient of modern. London. 1833. 8°.

4165. **Mayer's (John)** Sportman's director, and park and game keeper's companion; being a series of instructions, in ten parts, for the chase in its various classes, coursing, shooting, etc. London, 1860. 8°.

4166. **Medwin, (Th.)** The angler in Wales: or, days and nights of sportsmen. London, 1834. 2 dln. 8°.

4167. **Meissner, (J. B.)** Kleine Lustfischerei, oder die Kunst zu Anglen, Fische und Krebse in Reussen, Hamen, Netzen zu fangen. Zum Anhange eine kleine Fischer Geographie. Leipzig. Supprian. 1799. 8°. *B.N.A.M.*

4168. Memorandum (Perpetual), and universel pocket book for ladies, gentlemen, and men of business; together with the complete art of angling, with the different baits in every month of the year. (1791). 8°.

4169. Mémorial alphabétique des matières des eaux et forêts, pêches et chasses. Paris, 1737. 4o.

4170. **Mersan,** Manuel de chasse et de pêche. Paris, 1822. 8o.

4171. **Metcalfe, (Rev. T.)** The Oxonian in Norway; or, notes of excursions in that country in 1854—1855. London, 1856. 2 dln. kl. 8o.

4172. —— The Oxonian in Thelemarken. London, 1858. 2 dln. kl. 8o.

Beide werkjes bevatten eenige bijzonderheden over het visschen.

4173. **Meurer, (N.)** Jagd- und Forstrecht, auch von Wildbahnen, Fischereien und was solchen anhangt. Frankfurt, 1581. folio. *K. B. 's G.*

Met houtgravuren van Jobst Ammann.

4174. **Milford, (John)** Norway and her Laplanders; with a few hints to the Salmon fisher in Norway. London, Murray. 1854. 8o.

4175. **Mills, (Henry Downes)** The book of field sports; a complete guide to all that relates to the horse, the dog, the gun, the rod, etc. London, Lea. 1860. 4o.

4176. **Mitchell, (W. A.)** On the pleasure and utility of angling; a paper read to the Waltonian club. New-Castle-upon-Tyne, Charnley. 1824. kl. 8o.

4177. **Moerbe, (Joh.)** Die vollständige Angelfischerei in ihrer praktischen und allseitigen Anwendung für jeden Angler, oder interessante und leicht fassliche Anleitung, wie man die Fischerei mit der Angel und anderen Gerätschaften im Kleinen und Grossen, sowohl die Teich- als wilde Fischerei mit gutem Erfolge betreiben soll, auch wie man sie am leichtesten fängt. Nebst Belehrungen über künstliche Fischzucht. Berlin, Mode. 1865. 8o.

4178. **Moffat, (A. S.)** The secrets of angling. Edinburgh, Black. 1865. 8o.

4179. **Moore, (J.)** England's interest, or the gentleman and farmers friend, with the angler's sure guide. Instructions for ordering of fish ponds, and for the increasing of fish. London, 1703, 1721. 12o.

4180. **Morand, (Ch. L.)** Fisch- und Krebsfang-Geheimnisse, oder die leichteste, angenehmste und ergiebigste Fischerei mit Angel und Reussen. Frei ins Deutsche übertragen von *J. K. von Train*. Zweite, sehr vermehrte Auflage. Weimar, 1839. 8o.

4181. **Morgan, (G.)** The new complete sportsman, or the town and gentleman's recreation, with angling in all its branches. (z. pl. en j.) kl. 8o.

4182. **Murtola, (G.)** Delle pescatorie di Gasparo Murtola, con la creatione della perla, ed altre rime del medesimo. In Roma, presso E. Denchino. 1617. 12o.

4183. Nachricht (Gründlicher) von der Viehzucht, dem Ackerbau, Fischerei, sammt den Jagdkabinet oder geheime Jagdstücklein u. s. w. Leipzig, 1721. 12o.

4184. **Nardo, (G.)** Descrizione delle due barche pescherecci Bragozza e Bragagna e degli arnesi da pesca relativi.

Zie: Atti R. Istit. Veneto di Sc., lettere ed arti. Venezia, 1870. XV.

—— Zie: Pesca. No. 4219.

4185. **Needham's (T. H.)** Complete sportsman, containing the ancient and modern chase, the art of shooting, angling, etc. London, 1817. kl. 8o.

4186. **Neil's** Complete angler; or, the whole art of fishing. London, 1830. 8o. (20e druk.)

4187. **Neu, (J. F.)** Die Teichfischerei, die Teichwirthschaft und der Teichbau. Nach praktischen Erfahrungen zusammengestellt. Bautzen, Helfer. 1859. gr. 8o.

4188. **Newland, (Henry)** The Erne, its legends and its fly-fishing. London, Chapman and Hall. 1851. kl. 8o.

4189. **Newland, (Henry)** Forest scenes in Norway and Sweden, being extracts from the journal of a fisherman. London, Routledge. 1854. 12°.

4190. Nimrod, the chase, the turf and the rod. Second edition. London. 1843. 8°. Met houtgravuren.

4191. **Nobbes, (Robert)** Complete troller; or, the art of angling. London. 1682. 8°.

Herdrukt in 1790 door John Barker; op nieuw uitgegeven in 1814 en sedert verscheidene malen herdrukt. Zie No. 3863.

4192. **Nordmann, (Al. von)** Ueber den Fischfang und die Jagd der am Amur wohnenden Giljaken.

Zie: Bull. soc. natur. Moscou. 1861. XXXIV. II, bl. 227—260.

4193. **Norris, (Thad.)** The American angler's book; embracing the natural history of sporting fish and the art of taking them. Philadelphia, Buttler and Co. 1865. 8°.

4194 North country angler; or, the art of angling as practised in the Northern counties of England. London, 1786. 8°.; (2e druk) 1787; (3e druk) Leeds, 1800; (4e druk) London, Richardson. 1801; (5e druk) London, 1817.

4195. **O'Connor, (R.)** Introduction to the field sports of France, being a practical view of hunting, shooting and fishing. London, J. Murray. 1846. kl. 8°.

4196. **O'Gorman,** The practice of angling, particularly as regards Ireland. Dublin, 1845. 2 dln. kl. 8°.

Olavsen, (O.) Zie: Zalmvisscherij. N°. 4375.

4197. **Oliver, (Stephen)** [**W. A. Chatto.**] Scenes and recollections of fly-fishing in Northumberland. Cumberland and Westmoreland. London, 1834. 12°.

4198. —— Rambles in Northumberland. London. 1835. 12°.

4199. **Olivier, (M. A.)** Der deutscher Angelfischer, welcher lehrt, wie man die in den deutschen Gewässern lebenden Fische auf die sicherste und leichteste Art mit der Angel fangen kann. Wien, 1794. 8°.

4200. Onderwijzer der Boeren of Landlieden, handelende: I. van de Akkerbouw: II. van de Hoenders: III. van de Visschen; IV. van de Bijen, enz. Opgesteld door een voornaam heer en liefhebber van 't landleven. Leeuwarden, A. Ferwerda. 1758. 2 dln. 221 en 197 blz. kl. 8°. *Sted. Bibl. v. Leeuwarden.*

In: *Abkoude's* Naamregister, wordt ook eene uitgave van 1779 vermeld en tevens eene getiteld: Nieuwe volmaakte onderwijzer (in de Hoogduitsche taal.) Allen bij denzelfden uitgever.

4201. **Ongaro, (Antonio)** L'Alceo Favola Pescatoria, con gl'intramezzi di Batt. Guarini, descritti e dichiarati dall' *Arsiccio* (*Ott. Magagni*). Ferrare, Baldini. 1614. 4°.

De eerste druk verscheen: Venetie, Ziletti. 1582. *B. L. H.*

4202. **Otto, (Eph.)** Onomatologia forestalis, piscatorio-venatoria, oder vollständiges Forst-, Fisch- und Jagdlexikon. Nürnberg. 1772—80. 4 dln. gr. 8°.

4203. **Oudenhoven's (Jac. van)** Out-Holland nu Zuyt-Hollandt. Vervangende een generale beschryvinge, mitsgaders de privilegiën, keuren, hantvesten, enz. Dordrecht, Abr. Andriesz. 1654. 4o. *K. B.'s G.—B. R. L.*

Zie aldaar: Salmvangst, bl. 28. Visschen, waer, wien, op wat tijt ende met wat want geoorlooft, bl. 29—34, 54. Visscherije in de Meruwede, bl. 29. Visscherije van Barendrecht, bl. 275. Van Leckmonde, bl. 374.

4204. **Paez, (Ramon)** Wild scenes in South America; or, life in the Llanos of Venezuela. With illustrations. London, Sampson Low. 1863. 8°.

Zie aldaar: Scenes at the fishery, bl. 58—73. *B. R. L.*

4205. **Pallas, (P. S.)** Voyages dans plusieurs provinces de l'Empire de Russie et dans l'Asie septentrionale. Traduits de l'Allemand par *Gauthier de la Peyronie*. Nouvelle édition avec des notes par *Lamarck* et *Langlès*. Paris, Maradan. (1797). 8 dln. in 8°. en een atlas in folio. *B.N.A.M.—R.L.*

Zie aldaar: Pêche du Volga. I, bl. 238.
" de l'Iaïk. II, bl. 108.
" de la Mer Caspienne. III, bl. 438.
" de l'Esturgeon dans l'Irtisch. IV, bl. 221.
" de l'Obi. V, bl. 182.

4206. —— Bemerkungen auf einer Reise in die südlichen Statthalterschaften des Russischen Reichs, in den Jahren 1793—1794. Mit colorirten Kupfern (tusschen den tekst en afzonderlijk in een atlas). Leipzig, G. Martini. 1799. 2 dln. 4°. en een atlas in langw. folio. *B. R. L.*

Zie over de visscherij in die streken: I, bl. 183—190. II, bl. 263, 285.
Eene fransche vertaling van dit werk verscheen: Leipzig, 1799—1801. 2 dln. 4o. Met gekleurde platen. *K. B. 's G.*

Papera, (J. M.) Zie: Tjahaja Sijang. N°. 4315.

4207. **Peachham, (Henry)** The complete Gentleman. London, 1622. 2d Edition, 1634. 3d Edition, 1661. 4°.

De 2e en 3e uitgave bevat een hoofdstuk over het visschen; de 1e echter niet.

4208. **Pearson, (E.)** The angler's Garland and fisher's delight for 1870. London, Pearson. 1871. 8°.

4209. **Peard, (W.)** A year of liberty; or salmon angling in Ireland from February 1st to November 1st. London. Cox. 1867. 8°.

4210. Pêche (La) à la ligne, extraite des Amusements de la campagne. Avec 2 planches. Paris, Audot. 1826. 12°.

4211. Pêcheries sur la Volga; — Pêche de l'Esturgeon.

Zie: Le tour du monde. Journal des voyages publié par *Ed. Charton*. 1867. bl. 84—88. 4°. *K. B. 's G.*

4212. Pêcheur (Le parfait) à la ligne et au filet, etc. Suivi d'un traité de pisciculture, de l'aquarium, des lois sur la pêche. Avec planches. Paris, Desloges. 1864. 8°.

4213. Pêcheurs (Les) à la ligne du Loire. Orléans. Constant. 1861. 18°.

4214. **Penn, (Richard)** Maxims and hints for an angler, and miseries of fishing. Illustrated by drawings on stone. London. Murray. 1833, 1839, 1855. 12°.

4215. **Pennell, (Cholmondeley)** The angler naturalist. London, van Voorst. 1863. 8°.

4216. —— The book of the Pike; a practical treatise on the various methods of Jack-fishing. London, R. Hardwicke. 1865. 18°.

Met platen en houtsneden. New edition. London, Warne and Co. 1870. 12°.

4217. —— Fishing gossip. Edinburgh, Black. 1866. 12°.

—— Zie: Fisherman's magazine. No. 4034.

4218. —— The modern practical angler. London, Warne and Co. 1870. kl. 8°. Met steendrukplaten.

In de hier aangeprezen nieuwe methode, wordt het groot aantal kunstvliegen, tot hiertoe in gebruik, tot zes teruggebragt.

4219. Pesca (La) del pesce ne'valli della Venetа laguna al tempo delle prime bufere invernali detto volgarmente (Fraima): monologo didascalico in versi nel dialetto dei pescatori Chioggiotti colla versione nella lingua comune d'Italia, giuntovi un Saggio di canti populari nello stesso dialetto e di altri componimenti riferibili a Costumanze di Chioggia con dichiarazione di molte voci volgari e contraffronti opportuni a filologico studio del dott. *G. Nardo*. Venezia. 1871. 8°.

4220. **Phillips**, (**Henry**) The true enjoyment of angling. London, Pickering. 1843. 8°.

4221. **Philoparchi**, (**G.**) Kluger Forst- und Jagdbeamte, oder Anleitung, wie die Forst-, Jagd- und Wildbahngerechtsame aufs Beste zu beobachten. Auch von Kenntnisse des Wildes, der Vogelweide, Fischerei, etc. Mit Kupfern. Nürnberg, 1774. 4°.

4222. **Pigoreau**, (**C. B.**) Nouveau traité de la pêche dans les fleuves et rivières navigables, avec lignes volantes et flottantes; revu et augmenté du Vademecum du pêcheur par *Cresz* ainé. Paris, Corbet. 1828. 12°.

4223. **Piscator**, Practical angler. London, Simpkin. 1846. 8°.

4224. Plans for the improvement of the fishery in the river Thames. London, 1787. 8°.

4225. **Pohl**, (**Friedr.**) Das neueste der Fischerei. Leipzig, Kollmann. 1829. 8°.

4226. **Pollard**, (**Rich.**) The new and complete angler; or, universal fisherman. London, 1802. 8°.

4227. **Pouchet**, (**F.**) Lettre sur les bancs d'Anguilles de la Seine, et sur l'industrie de Comacchio, adressée à M. Ernest Levoy, Préfet de la Seine.

4228. **Pritchard**, (**W.**) Angler's guide to the rivers and lakes of North Wales. London, Routledge. 1870. 12°.

4229. **Pulman**, (**G. P. R.**) Book of the Axe; containing a piscatorial and topographical description of that charming stream, and a history of the towns, villages, etc. on its banks. 3d edition with illustrations and map. London, Longman. 1854. kl. 8°.

4230. —— Vademecum of fly-fishing for trout, being a complete and practical treatise on that branch of the art of angling, with plain and copious instructions for the manufacture of artificial flies. 3d edition, rewritten and greatly enlarged. London, Longman, 1851. 8°.

4231. —— Rustic sketches, being rhymes on angling and other subjects of rural life, in the dialect of the West of England, with notes and a glossary. 2d edition. London, J. G. Bell. 1853. kl. 8°.

4232. **Raimondi**, (**Eug.**) Delle caccie delle fiere armate e disarmate e degl' animali quadrupedi, volatili ed acquatici. Con fig. Brescia, 1621. 8°. Napoli, per Lazaro Scoriggio. 1626. 4°.

4233. **Ramon Paez**, (**Don**) Zie: N°. 4204.

4234. Rapport sur la pêche fluviale dans le département de l'Aube. 1851. 4°.

Rasch, (**H.**) Zie: Zalmvisscherij. N°. 4377.

4235. **Raymond**, (**O.**) The art of fishing on the principle of avoiding cruelty; being a brief treatise on the most merciful methods of capturing fish, describing certain approved rules in fishing, used during 60 years practise. London, Longmans & C°. 1866. 8°.

4236. **Reider**, (**J. E. von**) Das Ganze der Fischerei, als Angel-, Netzfischerei und Teichwirthschaft, sammt der Naturgeschichte der deutschen Fischarten. Mit einer Anhang: Die Zubereitung der Fische aller Art als Speise. Nürnberg. Zeh. 1825. gr. 8°.

4237. **Reimann**, (**J. F.**) Praktischer Abrisz des Fischerei wesens für Oekonomen, Cameralisten und Liebhaber der Fischerei. Leipzig, 1804. 8°.

4238. **Renand,** Le parfait pêcheur à la ligne, au filet, etc. Paris, de Vresse. 1866. 8°.

4239. **Réné (A.)** et **G. Liersel,** Traité de la pêche à la ligne et au filet dans les rivières et dans les étangs, contenant toutes les lois et ordonnances. Paris, Lefèvre. 1866. 12°.

4240. —— Nouveau traité de la chasse et de la pêche, contenant toutes les lois et ordonnances; orné d'un grand nombre de figures. Paris, Lefèvre, 1866. 12°.

4241. **Rennies, (James)** Alphabet of scientific angling. for the use of beginners. London, 1833. 12°.

4242. **Roberts, (R.)** River's side: or, the trout and the grayling. London, Cox. 1866. 12°.

4243. —— Glenmâhra; or, the Western Highlands. With illustrations. London, Chapman and Hall. 1870. 12°.

Bevat vele bijzonderheden betrekkelijk de visscherij.

4244. **Robertson, (J.)** Angling streams and angling quarters, in the Scottish Lowlands. With maps and plain directions to trout fishers. Edinburgh, Menzies. 1859. 12°.

4245. —— The handbook of angling for Scotland and the Border countries; embracing the practical experience of thirty years fishing. With map and routes. London, Houlston and Wright. 1861. 8°.

4246. **Ronalds, (Alfr.)** Fly-fisher's entomology, illustrated by coloured representations of the natural and artificial insect. with observations and instructions relative to trout and grayling fishing. London, 1836. 5th edition. London, Longman. 1861. kl. 8°.

4247. **Rooper, (George)** Flood, field and forest. With illustrations by Cecil Boult. London, Chapman and Hall. 1869. 8°.

4248. —— Thames and Tweed. London, Cassel. 1870. 8°.

Bevat vele bijzonderheden betrekkelijk het hengelen, voornamelijk over het gebruik van vliegen.

4249. **Rühlich, (C. F. R.)** Der praktische Angler für Deutschland. Ein unentbehrliches Hülfsbuch für alle diejenigen, welche mit besonders günstigen Erfolg die Angelfischerei betreiben wollen. Dritte vielfach verbesserte Auflage. Reudnitz, Förster. 1871. 8°.

4250. Routledge's Handbook of fishing. London. Routledge. 1867. 12°.

4251. Ruses innocentes. dans lesquelles on voit comment on prend les oyseaux passagers et les non passagers, et de plusieurs sortes de bêtes à quatre pieds. avec les plus beaux secrets de la pêche dans les rivières et dans les étangs et la manière de faire tous les rets et les filets qu'on peut s'imaginer. Par F. F. F. R. D. G. dit le solitaire inventif. Paris, P. Lamy. 1660. gr. 4°. Met platen

Op enkele exempl. van deze uitgave leest men op den titel den naam van den schrijver, aldus: *F. François Fortin*. Religieux de Grandmont.

Vervolgens ook uitgaven van 1688 en 1700 in 4°.
Amsterdam, P. Brunel. 1695. 8°. *K. B. 's G.*

4252. **Rutherford's** southern counties register; Angler's and gardener's Almanac for the district Kelso. (Verschijnt jaarlijks).

4253. **Salter, (Rob.)** The modern angler. being a practical treatise on the art of fishing, in a series of letters to a friend. Oswestry, 1811.

4254. **Salter,** (**T. F.**) The angler's guide, being a new, plain, and complete practical treatise on angling, for sea, river and pond fish, deduced from many year's experience and observation. London, 1814. 8°. (1e uitgave.) London, Maynard. 1841. 12°. Met houtgravuren.

Bij de 6e (1826) en latere uitgaven is gevoegd: The troller's guide. Van bovengenoemd werkje bestaat ook eene verkorte uitgave, onder den titel: *Salter's* young angler's guide. London, 1829. 12°. (3e druk).

4255. **Salter's** Troller's guide, being a complete practical treatise on the art of trolling or fishing for Pike and Jack. With 20 plates. London, 1820. 1830. (2e uitgaaf.) 12°.

4256. **Sannazarii,** (**Jac.**) Opera omnia latine scripta, nuper edita. Venetiis, in aedib. haeredum Aldi Manutii. 1535. 8°.

Deze en nog negen latere drukken zijn voorhanden in de *K. B. 's G.* Amsterd., 1639. *B. L. H.*

4257. —— Osiers, a pastoral translated from the latin of Sannazarius, with some account of that poet and his piscatory eclogues. Cambridge, 1724. 4°.

4258. —— Piscatory eclogues, by *Rooke*. London, 1726. 8°.

Eene vertaling van de 2e en 3e Visscherszang vindt men in: „Nieuwe bijdragen tot opbouw der vaderl. Letterkunde. Leiden, P. v. d. Eyk. 1763. I, bl. 559. In dl. II, bl. 507—12, komt een gedicht voor, getiteld: De visschers, naar Theocritus. *B. R. L.*

4259. **Sassen,** (**H.**) Een bijdrage tot de kennis van het jagtveld en het vischwater in de provincie Noord-Brabant. *B. N. A. M.*

Zie: Tijdschr. v. jagt en visscherij. II, bl. 97, 196.

4260. **Saunders,** (**J.**) The compleat fisherman, being a large and particular account of all the several ways of fishing now practised in Europe, particularly calculated for the sport of angling, collected from the best authors and from long experience. London, Mears. 1724. 12°. *B. N. A. M.*

Ook eene uitgave van 1778; en nog eene bij Fielding and Walker. (znd. jr.) 4°.

4261. (**Scheffer,**) (**J.**) Waerachtige en Aen-merkenswaerdige Historie van Lapland, ofte een Beschryving van desselfs oorspronk, landschappen, geberchten, gewassen, gedierten, metalen, steenen, wateren en voornaamste geschiedenissen. Beneffens der Inwoonderen, zeden, koophandel, enz. Met noch een kort bericht van den toestand der Finnen. Nieuwelijks uit het Fransch vertaalt. Met (16) koopere plaaten en eene kaart. t'Amsterdam, by Jan ten Hoorn. 1682. 4°. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie aldaar over visschen — voornamelijk zalm en snoek — en hunne vangst. 2e boek, bl. 107—109; 3e boek, bl. 25—28, 72.

De oorspronkelijke latijnsche uitgave verscheen te Frankfort a/M., Chr. Wolff. 1673, in 4°. Met houtgravuren. Eene hoogduitsche overzetting zag terzelfder plaatse het licht, 1675, in kl. 4°; eene fransche, bewerkt door L. P. A. L. (le père *Aug. Lubin.*) Paris, 1678, in 4°. Met 20 platen.

4262. **Scherzer,** (**Karl von**) Fachmännische Berichte über die Oesterreichisch-Ungarische Expedition nach Siam, China und Japan. 1868—1871. Stuttgart, J. Maier. 1872. gr. 8°. Met 2 kaarten en houtsneden in den tekst. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fischerei; Zucht von Wasserthieren, u. s. w. Anhang, bl. 113—118.

4263. **Schilling,** (**E. M.**) Die wilde Fischerei, oder vollständige Lehre über die verschiedenen dahin gehörigen Fischarten, der Laich- und Fangzeit, nebst dazu gehörigen Gerätschaften, der Feinde derselbe und deren Aufbewahrung. Leipzig, Baumgartner. 1831. 8°.

Overgedrukt uit de: „Allgemeine Encyklopädie der gesammte Land- und Hauswirthschaft, herausgegeben von *Putsche.*"

4264. **Schreiner,** (**W. H.**) Sporting manual: a complete treatise on fishing, fowling, and hunting, as applicable to this country. Philadelphia, 1841. 12°.

Scrope, (W.) Zie: Zalmvisscherij. No. 4388.

4265. Schuylkill. An authentic historical memoir of the fishing company of the state of Schuylkill, from its establishment on that romantic stream, near Philadelphia, in the year 1732, to the present time. By a member. Philadelphia, Juda Dobson. 1830. 8°.

4266. **Schnurr, (Balth.)** Kunst-, Haus- und Wunderbuch. Frankfurt, 1664. 8°. (1878 blz.) Met afbeeldingen.

Waarin over allerlei, óók over visscherij.

4267. **Scotcher, (George)** The fly-fisher's legacy: containing accurate descriptions of all the principal natural flies that frequent the water; laid down in such familiar manner that the angler may readily distinguish them, together with the most successful method of imitating them, forming the fisherman's Grand Desideratum, or long wishedfor instruction. Also, an account of scwin, samlet, and salmonpink fishing, and many useful remarks, not selected from books, but deduced from many years real experience and observation. With engravings of the natural flies, coloured from nature. Cheapstown. (z. j.) 8°. *Westwood.*

4268. **Scott, (W. H.)** British field sports, embracing practical instruction in shooting, hunting, coursing, racing, cocking, fishing, etc. London, 1818. 2d edition. 1820. 8°.

4269. **Scott, (C. G.)** Fishing in American waters. With illustrations. New-York, 1869. kl. 8°.

4270. Scriptores rei rusticae. (*Cato, Varro, Columella, Palladius.*) Correxit atque interpretum omnium collectis et exerptis commentariis, suisque illustravit *J. G. Schneider.* Lipsiae, Fritsch. 1793—1794. 4 dln. 7 bdn. 8°. Deze en verschillende vroegere uitgaven *K. B. 's G. — B. L. H.*

Bij deze schrijvers vindt men verschillende mededeelingen betreffende het visschen, het aanleggen van vischvijvers, enz.

4271. Secrets of angling by C. G. a brother of the Angle. London, 1705. 12°.

4272. **Selys-Longchamps, (M. de)** Sur la pêche fluviale en Belgique. Bruxelles, M. Hayez. 1867. 8°.

4273. **Shillinglaw, (Th.)** A new system of angling. 2 dln. 8°.

„Intended for publication by subscription, but never appeared." *Westwood.*

4274. **Shipley's (Will.)** True treatise on the art of fly-fishing, and trolling, as practised on the Dove, and on the principal streams of the Midland counties. Edited by *Edw. Fitzgibbon.* London, 1838. 8°.

4275. **Shirley, (Th.)** The angler's museum, or the whole art of float and fly-fishing. With a portrait. London, Fielding. 1784. 12°.

4276. **St. John, (C.)** Tour in Sutherlandshire. London, Murray. 1849. 2 dln. 8°.

4277. —— Short sketches of the wild sports and natural history of the Highlands. London, Murray. 1849. kl. 8°.

Beide werkjes van St. John bevatten mededeelingen over het visschen.

4278. **Smith, (Arthur)** The Thames angler. London, Chapman and Hall. 1860. 12°.

Smith, (G.) Zie: Angler's magazine. No. 3860.

4279. **Smith, (Thomas)** Every man his own fisherman. London, (z. j. omstreeks 1773). 24°.

4380. **Smith's** Art of angling. (z. pl.) 1814.

4381. **Soltan, (G. W.)** Trout flies of Devon and Cornwall, and when and where to use them. London, Longman. Plymouth, Land. 1856. 8°.

4382. Songs of the chase (and of angling). London, 1811.

4283. Songs of the Edinburgh angling club. With illustrations drawn and engraved by members of the Club. Edinburgh, 1858. 8°.

Alleen voor de leden gedrukt.

4284. Sporting Magazine. 1792—1831. 78 dln. 8°.

Met een groot aantal gravuren door John Scott.
Sedert 1831 voortgezet onder den titel: The new Sporting Magazine.

4285. Sporting review, a monthly chronicle of the turf, the chase and rural sports in all their varieties, edited by *Craven*. London, 1840—1843. 8°.

4286. Sportman's Cabinet, and town and country cabinet; a periodical devoted to the genuine sports of the field, the chase, the turf, the stream, etc. Edited and conducted by *T. B. Johnson*. London, Sherwood, Gilbert and Piper. (Van November 1832 tot October 1833.) 8°.

4287. Sportman's (Young) miscellany, in hunting, shooting, racing, angling, etc. (z. pl.) 1826. 12°.

4288. **Stantzl von Cronfels**, (**A.**) Piscinarium oder: Teichordnung, worin von Erbauung der Teiche, derselben Dämme, Ablasz, Erzeugung und Versetzung der Fische, gehandelt wird. Olmütz, 1680. 12°.

4289. **Stark**, (**Fr. A.**) Praktische Anleitung zur Anlegung und zum wirthschaftlichen Betrieb der wilden und zahmen Fischerei. Nebst einen Fischereikalender. Heilbronn, Landherr. 1847. 8°.

4290. **Steinbeck**, (**Fr. Ernst von**) Die noch nie genug gepriesene Kunst der Fischerei, nebst Beschreibung der Fische. Mit Kupfern. Nürnberg, 1750. 8°.

4291. **Steinboch**, Unterricht von der Nützbarkeit der Fischerei. Nürnberg, 1710. 8°.

4292. **Stevenson**, (**M.**) The twelve months; or a pleasant and profitable discourse of every action, whether of labour and recreation, proper to each particular month, branched into directions relating to husbandry, also the ordering of cattle and bees: of recreations, as hunting, hawking, fishing, etc. London, 1661. 4°. Met 32 kopergravuren.

4293. **Stewart's** (**W. C.**) Practical angler; or the art of trout-fishing, more particularly applied to clear water. 4th edition. London, Black. 1861. 8°.

4293*a*. —— A caution to anglers; with some remarks on the decrease of trout, and proposed remedies. London, A. and C. Black. 1871. 12°.

4294. **Stockhausen**, (**von**) Beiträge zur Forst-, Jagd- und Fischerei-Statistik des Grossherzogthums Hessen-Darmstadt. 1859. 8°.

4295. **Stoddard**, (**Thom. Tod.**) Songs and poems; in three parts. London, 1839. 8°. Waarbij 57 Angling songs.

4296. —— Art of angling, as practised in Scotland. Edinburgh, 1835. 12°.

4297. —— Angling reminiscences. Edinburgh, 1837. Nieuwe druk. London, 1848. 12°.

4298. —— Angler's companion to the rivers and lochs of Scotland. Edinburgh and London, Blackwood. 1853. kl. 8°.

Zie over dit werkje: *J. Wilson's* Works, Edinb., Blackwood. 1865. VI: Anglimania, bl. 353—366. Vergelijk No. 4351.

4299. —— An angler's rambles and angling songs. Edinburgh, Edmonston and Douglas. 1866. kl. 8°.

4300. **Stonehenge**, [**J. H. Walsh.**] British rural sports: comprising shooting, hunting, coursing, fishing, hawking, racing, boating, pedestrianism, and the various rural games and amusements of Great Britain. Illustrated by

numerous engravings on wood. Seventh edition, entirely revised, with additions. London, Fr. Warne and Co. 1867. kl. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: Angling, bottom-fishing, salmon-fisbing, laws relating to inland fisheries, etc. bl. 260—310.

4301. **Stradanus, (J.)** Venationes ferarum, avium, piscium, pugnae bestiarum, depictae a *Joanne Stradano*; editae a *Philippo Gallaeo*, carmine illustratae a *C. Kiliano Dufflaeo*. (z. pl. of jaar.) langw. folio.

4302. Taschenbuch (Neuestes, vollständiges und unentbehrliches) für Freunde des Fischfanges. Nach einigen vieljährigen Erfahrungen und nach den neuesten und besten Quellen bearbeitet von einem Freunde des Fischfanges. München, Fleischmann. 1841. 8°.

4303. **Taube,** Von der Fischjagd. Altona, Hammerick. 1775. 8°.

4304. Tay. The fisheries of the river Tay. Edinburgh, Ramsay. 1824. 8°.

4305. **Taylor, (J.)** The Trent fisher. Strafford, 1781. 8°.

4306. **Taylor, (S.)** Angling in all its branches, reduced to a complete science, with an account of the rivers of England and the fish they contain. London, Longmans. 1800. 8°.

4307. **Teichmann, (J. C. Fr.)** Ueber Teichfischerei. Mit einer Vorrede von *Fr. Pohl*. Leipzig, Engelmann. 1812. 8°.

4308. —— Die Teichfischerei. Leipzig, Baumgärtner. 1831. 8°.

4309. **Thiemen, (J. Chr.)** Haus-, Feld-, Arznei, Koch-, Kunst- und Wunderbuch in 20 Abtheilungen mit vielen Kupfern: Haushaltung, Feldbau, Wild- und Waidwerk, Vogelfang, Fischerei, u. s. w. Nürnberg, 1685. 4°. (1587 bladz.)

4310. **Thompson, (J.)** Handbook of angling. Bristol, 1825. 8°.

4311. **Thorne, (J.)** Rambles by rivers: the Thames, the Duddon, the Mole, the Adur, Arun and Way; the Lea, the Dove. London, Knight. 1844. 4 dln. 12°.

4312. **Thornton, (T.)** Sporting tour through the Northern parts of England, and a great part of the Highlands of Scotland. With plates. London, Vernor. 1814. 4°.

4313. —— Sporting tour through various parts of France in the year 1802, including a concise description of the sporting establishments, mode of hunting, and other field amusements, as practised in that country. Illustrated with upwards of eighty correct and picturesque delineations. London, Longman. 1806. 2 dln. 4°.

4314. Tidskrift för Fiskerinäring och Aquikultur, utgifven af Dr. *A. J. Malmgren*. Första ärgängens förra häfte. Maj 1869. Helsingfors, tryckt hos J. Simelii Arfvingar. 1869. 8°.

4315. Tjahaja Sijang. Kartas Chabar Minahassa. (Maandblad voor de Minahassa).

Zie aldaar: 1870, No. 11: Deri hal berbori itu, door *P. Lutam*. 1871, No. 1: Deri hal berbori itu door *J. B. Jacob*. Met een naschrift van de Redactie. 1871, No. 2: Akar bori door *J. M. Papera*.

Deze artikelen handelen over het voor en tegen om visch door Toebawortel of dergelijke bedwelmende of giftige middelen te vangen. Lutam, Parera en de Redacteur keuren het bepaald af.

Bovenstaande opgave ben ik verschuldigd aan de welwillendheid van den Heer G. K. Niemann te Rotterdam.

4316. **Tolfrey, (Fred.)** Sportsman in France, comprising a sporting ramble through Picardy and Normandy. London, 1841. 2 dln. 8°. Met 12 platen.

4317. —— Sportsman in Canada. London, 1845. 2 dln. 8°.

4318. Treatise (Concise practical) on artificial fly-fishing for trout, by „Grey Drake". London, 1860. 8°.

4319. **Tscheiner**, (**D. J.**) Der wohlerfahrene Fischermeister, oder ausführliche Unterrichtung in der gesammten Angel- und Netzfischerei, dem Krebse- und Fröschefang. Nebst einem Anhang über das Ausstopfen obgenanter Thiere. Mit 24 Kupfern. Pesth, Hartleben. 1821. gr. 8°. *B. N. A. M.*

4320. **Turton**, (**John**) Angler's manual; or, fly-fisher's oracle, with a brief compendium of bottom-fishing. London, Groombridge. 1836. 12°.

4321. Tweed and Don: or, recollections and reflections of an angler, for the last fifty years. Edinburgh, Nimmo. 1860. 2d edition. 1861. 12°.

4322. Twenty years' reminiscences of the Lews. By „Sixty one". London, Cox. 1871. 8°.

De schrijver, die twintig jaren op het eiland Lewis, of „the Lews" zooals hij het noemt, heeft doorgebragt, was een liefhebber van het visschen, en zijn boek bevat daarover menige bijzonderheid.

4323. Tijdschrift (Nederlandsch) voor liefhebbers van jagt en visscherij, onder redactie van *Verster van Wulverhorst*. Arnhem, J. G. Meijer. 1852—1860. 8 jaarg. De uitgave is sedert gestaakt. *B. N. A. M.*

Zie aldaar o. a.: Katoengaren voor vischnetten. 1857, bl. 223—236; — Eenige woorden over de riviervisscherij. 1859, bl. 8—14; — Over verschillende soorten van lokaas bij de hengelvisscherij. 1859, bl. 43—56. Vergelijk No. 4259.

Ubique. Zie: *Gillmore*. No. 4065, 4066.

4324. Uitspanningen van het buitenleven. Handboekje voor liefhebbers van vogelvangst, visschen, botanie, jagen, enz. Amsterd., 1840. 2 dln. 18°.

4325. **Venables**, (**Robert**) The experienced Angler; or, angling improved; being a general discourse of angling. London. 1662. 8°. Met platen.

Van dit werkje bestaan verschillende uitgaven als: (2e) waarschijnlijk gedrukt in 1666, maar bij den brand te Londen geheel verloren geraakt; (3e) 1668, (4e, veel vermeerderd) 1676, (5e) 1683, (6e) 1825. Met 18 platen.
Vergelijk: *Lowndes; Russell Smith; Westwood.*

4326. Vereeniging tot bevordering der zoetwater-visscherij in Nederland. Verslagen der Vergaderingen, enz.

Deze verslagen worden geregeld opgenomen in de Algem. Visscherij-Courant.

4327. Vermin Killer; or rules for the artificial killing and destroying of all manner of Vermin, with the art of taking all sorts of fish and fowl by W.W. (z. pl.) 1680.

Verster van Wulverhorst. Zie: No. 4323.

4328. Vie (la) à la campagne. Revue illustrée de la villégiature. Paris, 1861—1869. 8°.

4329. Vischboek. Dit boecxken leert hoe men mach voghelen vanghen metten handen. Ende hoe men mach visschen vanghē mettē handen, ende oeck andersins. Ende oeck tot wat tyden van den iare dat een yegeliick visch tsynen besten is. (z. pl. en j.) 4°. Met houtgravuren.

Waarschijnlijk gedrukt te Antwerpen in de eerste jaren van de 16e eeuw.
Zie over dit hoogstzeldzame boekje: Annales du bibliophile belge et hollandais. I, bl. 81. (1865).
Zóó schreef ik in 1868. Sedert is de Heer Fred. Muller zoo gelukkig geweest op eene verkooping te Gent, een exempl. van dit hoogstzeldzame boekje — tevens het eenig bekende Vlaamsche werkje van dien aard, uit dien tijd — te koopen, waarvan door hem eene uitvoerige beschrijving werd gegeven in zijn: Catalogue de livres sur les beaux arts, délaissés en partie par Mr. Moritz Calisch. No. 949. [Verkocht 30 Mei 1871.] Toch was dit exempl. nog eene andere uitgaaf dan de bovengenoemde. Behalve het drukkersmerk van G. Back te Antwerpen, vindt men aan het einde vermeld: En dit boecxke heeft doë druckē Mathys vä d' goes. (Zonder datum).

4330. Vischboek. In dit boexken leert men hoe men sal voghelen ende vischen vanghen metten handen ende oock andersins. Gedruckt toe Reesz, by my Derick Wylicks van Santen. 1584. 12°.

Nadruk van het vorige en zeker even zeldzaam. Vergelijk No. 3945.

4331. Vroonvisscherij. **Vries, (M. de)** De visscherijen geheeten het Vroon, ten jare 1433 aan de stad Leyden in erfpacht gegeven. Taalkundig onderzoek. Leiden, E. J. Brill. 1858. 8°. Zie No. 4333. *B. R. L.*

4332. —— **Heemskerk, Azn. (J.)** Eenige bedenkingen over de Vroonvisscherij van Leiden. 1858. 8°.

(Overgedrukt uit het tijdschrift: de Gids. Amsterdam, 1858. 8°. *B.R.L.*

4333. —— **Bakhuizen van den Brink, (R. C.)** Piscatio. pêcherie, visscherij. De ware beteekenis dezer woorden gehandhaafd tegen Prof. M. de Vries. 's Gravenhage, Mart. Nijhoff. 1858. gr. 8°. *B. R. L.*

Hierbij is gevoegd het: Tractact van 't Recht dat de Graeffelyckheydt van Hollandt heeft over de publycke wateren, zoo ten aansien van de visscheryen als van de aenwassen. — Ingestelt in October 1632.

4334. **Wade, (Henry)** Halcyon; or, rod-fishing with fly, minnow and worm. To which is added a short and easy method of dressing flies, with a description of the material used. London, Bell and Daldy. 1861. 8°. Met 8 gekleurde platen.

4335. **Wagner, (G. J.)** Der in der edlen Fischerey wohl-unterrichtende und erfahrne Fischer. Nürnberg, Albrecht. 1730. kl. 8°. Met eene plaat.

4336. — — Der vollkommene Fischer, oder Anweisung, wie man Teiche anlegen, abwarten und verbessern, auch was man beim Fang der Fische zu beachten hat. Breslau, W. G. Korn. 1785. 8°.

4337. **Wallwork, (James)** The modern angler, comprising angling in all its branches, being the result of more than thirty year's experience and strict observation; together with remarks on the various rivers in England, Scotland and Wales. Manchester, 1847. 8°.

Walsh, (J. H.) Zie: *Stonehenge*. No. 4300.

4338. **Walton, (Isaac)** The compleat angler: or the contemplative man's recreation; being a discourse of fish and fishing, not unworthy the perusal of most anglers. London, by T. Maxey, for Rich. Marriot. 1653. 12°. Met platen. Eerste druk.

De tweede druk verscheen in 1655, en is geheel omgewerkt en aanmerkelijk vermeerderd; de derde druk verscheen in 1661 of 1664, waarbij gevoegd zijn de wetten op het hengelen; de vierde druk is een herdruk van de derde, en verscheen in 1668; de vijfde druk verscheen onder medewerking van *Charles Cotton* in 1676. Sedert zijn nog wel ongeveer 50 verschillende herdrukken verschenen; de laatste in 1870, met 61 staalgrav., die ruim *f* 40 kost. Vergelijk: *Russell Smith*, *Westwood*, *Lowndes*.

Van bovengenoemden eersten druk (1653) bezorgde Bagster te Londen, in 1810 een facsimile-herdruk.

Deze vijf drukken bragten te zamen op verschillende auctiën van £ 18 — £ 56 op. De prijs van den eersten druk van dit vermaarde hengelaars-boek varieert van £ 10— £ 20, al naarmate het gebonden is.

Onder de meest bekende drukken neemt die van 1760, uitgegeven door *John Hawkins*, een eerste plaats in. Volgens eene aanteekening van Westwood is voor Gosden's exemplaar (geïllustreerd), op de auctie van Higg, £ 110 betaald.

Bij de hiervermelde hooge prijzen vergete men echter niet, dat men ook gewone uitgaven voor 1 Sh. kan bekomen. Vergelijk No. 4345.

4339. **Walton und Cotton.** Der vollkommene Angler von Isaac Walton und Charles Cotton, herausgegeben von Ephemera (*Fitzgibbon*), übersetzt von *J. Schumacher*. Hamburg, Salomon. 1859. 8°.

Volgens Westwood de éénige vertaling van dit werk.

4340. —— Rules and regulations of the Walton and Cotton club, instituted 19 March 1817. London, 1821. 4°. Revised, 1840. London, 1840. 8°.

4341. **Walton** and **Cotton.** Rules and regulations of the Cambridge University Walton and Cotton club, instituted 25 April. Cambridge. 1826. 4o.

4342. **Ward, (E.)** The contemplative angler. (z. pl.) 1708. 8o. 2d edition. 1730.

4343. **Wayth's (C.)** Trout fishing, or the river Darent. A poem. London, 1845. kl. 8o.

4344. **Weissenhorn,** Taschenbuch der Englischen Angelfischerei. (pl. en j. ?)

Weld, (C. R.) Zie: *Lanman*. No. 4141.

4345. **Westwood, (Th.)** The chronicle of the „Compleat Angler" of Isaak Walton and Charles Cotton: being a bibliographical record of its various phases and mutations. London, Willis and Sotheran. 1864. 8o.

4346. Wetenschappelijke bladen ter uitbreiding der Nederlandsche visscherij en ter bevordering van de kennis onzer inlandsche visschen. Deventer, J. de Lange. 1845. 2 stukken. 8o.

4347. **Wheatley, (Hewett)** The rod and line; or, practical hints and dainty devises for the sure taking of trout, grayling, etc. London. Longman. 1849. 8o. Met gekleurde platen.

4348. **Whitney, (John)** Genteel recreation; or, the pleasures of angling; a poem, with a dialogue between Piscator and Corydon. London, 1700. 12o. Herdrukt in 1820.

4348*a*. **Wilcocks,** Angling and netting: seafishing. London. 1868. 8o.

4349. **Williamson, (John)** The British angler; or, a pocket companion for Gentleman fishers. London. 1740. 8o. Met platen.

4350. **Williamson, (T.)** The complete angler's vademecum. being a perfect code of instruction on the above pleasing science. London, Payne. 1808. 12o. Met 10 platen.

4351. **Wilson, (J.)** Anglimania. I: Salmonia; II: Twaddle on Tweedside; III: Stoddart, on angling. IV: Our two panniers.

Zie: Prof. *Wilson's* works, edited by Prof. *Ferrier*. Edinb., Blackwood. 1865. Vol. VI: Essays, bl. 280—397.

4352. **Wilson, (James** and **Oakleigh)** The rod and the gun, being two treatises on angling and shooting. 2d edition. Edinburgh, 1844. kl. 8o.

4353. **Wirth, (J. G.)** Die Teichfischerei in ihrem höchsten Ertrage. Leipzig, Polet. 1840. 8o.

4354. **Wölfer, (A. M.)** Gründliche Anweisung zur Angelfischerei. Ein popular., praktisches Taschenbuch. Mit 9 lithogr. Zeichnungen. Gotha, Wenige. 1837. 8o.

4355. **Wolfer, (Marius)** Die wilde Fischerei. Leipzig. 1831. 8o.

4356. **Worlidge, (John)** The mystery of husbandry. London, 1687. folio.

Zie over het hengelen, bl. 253—262.

4357. **Yeaman, (Alex.)** The fisherman's hut in the Highlands of Scotland, with other poems. 1807. 8o.

4358. **Young, (A.)** Angler's and tourist's guide to the rivers, lakes and remarquable places in the Northern counties of Scotland, to which is added instructions to young anglers. Edinburgh. 1857. 24o.

4359. Young Angler naturalist and pigeon and rabbits fancier, with hints as to the management of silkworms, the aquarium, etc. London, Routledge. 1860. 18o. Met 98 platen.

4360. **Younger, (John)** River angling for salmon and trout. With a memoir and list of the Tweed salmon casts. Kelso, Rutherford. London, Blackwood. 1864. 8o.

4361. **Younger, (William)** River angling for salmon and trout in the Tweed and its tributaries. Edinburgh. Blackwood. 1840. 12o.

4362. Zeitvertreib, (Adeliger) oder neu erfundene Jagdergötzungen: Die Vögel mit Garn, Netzen, Schleifen etc. zu fangen; wie den vierfüssigen Thieren nachzustellen; die schönsten Geheimnisse, wie man in Flüssen und Teichen fischen solle, etc. Mit vielen Kupfern. Augsburg. 1696. 8o.

4363. **Zalmvisscherij. Ashworth, (T.)** The salmon-fisheries of England. London, Longman. 1868. 12o.

4364. —— **Bonge, (Dan.)** De salmonum natura et piscatione. Upsal. 1730. 4o.

—— Zie: *Chitty. (Edw.)* No. 3956.

—— Zie: *Colquhoun. (John)* No. 3965—3967.

—— Zie: *Conway. (James)* No. 3968, 3969.

4365. —— **Cornish, (J.)** On the present state of the salmon and Channel fisheries and of the statute laws by which they are regulated; with the natural history of the salmon. London. 1824. 8o.

—— Zie: *Davy. (Humphrey)* No. 3984.

4366. —— **Deslandes,** Traité sur la pêche des saumons. Paris, 1736. 12o.

—— Zie: *Dougall. (J. D.)* No. 3998, 3999.

4367. —— **Erichsen, (John)** Nockrar hugvekiur um Veidi og Verkun á Laxi. Silld og ödru siófángi. (Nogle Betaenkninger om Fangst og Virkning af Lax, Sild og anden Fisk.)

Enige gedachten over de zalm- en haringvisscherij.

Zie: Rit Petz Islendska Lærdoms-Lista Felags, 3die Bind. Kjöbenhavn, 1783, bl. 86—121. 8o.

—— **Fitzgibbon,** Book of the salmon. Zie No. 2382.

4368. —— **Gissler, (N.)** Anmerkungen von der Sikfischerei [Coregonus] in den Nordländischen Elben und Scheeren.

Zie: Abhandl. d. Schwed. Akad. 1753. XV. bl. 198—212.

4369. —— **Guild, (Will.)** Treatise against profanation of the Lords day, especially by salmon-fishing. Aberdeen. 1837. 12o.

4370. —— **Jardine, (W.)** On the condition of the salmon fisheries of England and Wales in 1861; with a notice of some of the modes of fishing, especially those practised in the Severn and Wye, and remarks on the natural history of the salmon.

Zie: Edinb. new philos. journ. 1862. XV. bl. 208—231.

4371. —— Om Laxefiskeriets Aftagelse, i Anledning af det Aggerhusiske patriotiske Sælskabs Priisspörgsmaal, hvad er Aarsagen til Laxefiskeriets Aftagelse i Aggerhuus Stift?

Over het verval der zalmvisscherij bij Aggerhuus.

Zie: Samleren, 1ste Bind, Kjöbenhavn, 1787, pag. 81—92, 103—112, 120—127. 8o. Sammesteds, pag. 305—318 findes Bemaerkninger til denne Afhandling af *And. Chr. Tejlmann.*

4372. —— **Mackenzie, (Murdo)** View of the salmon-fishery of Scotland, with observations on the nature, habits and instincts of the salmon. London, Blackwood and son. 1860. 8_0.

4373. —— **Marshall, (H.)** On restoring and preserving the salmon fisheries of Great Britain. 1855. 8_0.

—— Zie: *Milford. (John)* N_0. 4174.

4374. —— **Nuyssenburg, (Iz. van)** Korte beschrijving van Geertruidenberg, in deszelfs opkomst; bloeistand, enz. Dordrecht. A. Blussé en zn. 1774. gr. 8o. *B. R. L*

Zie aldaar: Steur-, zalm- en elftvisscherij, bl. 100—101.

4375. **Zalmvisscherij. Olavsen, (O.)** Um Lax-veidina vid Hellufoss i Dramselfunni i Norvegi. (Om Laxefangsten ved Hellefos i Drammenselven i Norge).

Over de zalmvisscherij in Noorwegen.

Zie: Rit Petz Islendska Lærdoms-Lista. VI. Kjöbenhavn, 1786. bl. 175—186. 8o.

4376. —— Les pêcheurs de saumon sur le Rhin.

Zie: l'Illustration 1869. No. 1351, bl. 47—48. 1873. No. 1573. bl. 265.

4377. —— **Rasch, (H.)** Om midlerne til at forbedre Norges Laxe- og Ferskvands fiskerier. Christiania. 1857. 8o. Met een gestcendr. plaat.

Over de middelen tot verbetering van de zalm- en rivierviscscherij in Noorwegen.

4378. —— The English salmon fisheries.

Zie: The Edinburgh review. Jan. 1873. No. 279. bl. 153—182. *B. R. L.*

4379. —— Wetgeving op de zalmvisscherijen. De zalmladders. [Naar aanleiding van een artikel over dit onderwerp in de Edinburgh Review. Jan. 1873. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie: De Economist. Amst. 1873. bl. 132—133.

4380. —— Report (1st—9th Annual) of the inspectors of salmon fisheries in England and Wales. Ordered to be printed by the House of Commons. 1862—1870. London. 1863—1871.

4381. —— Report from the select Committee on salmon fisheries. Proceedings, minutes, and appendix. Printed by order of the House of Commons. 1869—1870. London, 1869. 1870.

4382. —— Report on the salmon fisheries of Scotland. 1836.

4383. —— The Scotch salmon fisheries.

Naar aanleiding van het daaromtrent door de Heeren Buckland en Young uitgebragt rapport.

Zie: The Saterday review. 1871. Sept. 2. No. 871. 1873. April 19.

4384. —— On the Irish salmon fisheries.

Zie: Journ. of the Royal Dublin. Soc. 1863.

4385. —— Salmon fishing. Drawn and lithographed by R. O. C. London, Ackerman. 1867. folio.

4386. —— Salmon fishing. Met afbeelding.

Zie: The Graphic. London. 1871. bl. 347.

4387. —— Salmon fishing in Canada by a Resident. Edited by Col. *James Edward Alexander*. London, Longman. 1860. 8o.

4388. —— **Scrope, (W.)** Days and nights of salmon fishing in the Tweed. London, 1843. 8o. Zie No. 2444.

4389. —— View of the present state of the salmon fishery of Scotland, with observations on the nature, habits, and instincts of the salmon race. By a salmon-fisher. Aberdeen. 1830. 8o.

4390. —— Onze inzichten betreffende de nu bestaande regeling der zalmvisscherijen op den Rijn, voor het tegenwoordige en toekomstige. Met repliek.

Zie: Algem. Visscherij-Courant. 1871. No. 48, 49, 50, 51. 1872, No. 2.

4391. **Zalmtractaat.** Gemeenschappelijke bepalingen op de visscherij in den Rijn. Overeenkomst den 27 Nov. 1869 te Mannheim gesloten, en strafbepaling op de overtreding der bepalingen daarbij gemaakt. [1])

---

[1]) Was het aanvankelijk mijn voornemen de verschillende stukken betreffende dit tractaat bij de afdeeling: „Wetgeving" te plaatsen, ik heb dat plan laten varen, toen ik bemerkte, dat die stukken zóóveel aangaande de natuurlijke geschiedenis van den zalm, en de praktische uitoefening der zalmvisscherij bevatten, dat ze hier beter op hun plaats zijn.

4392. **Zalmtractaat.** Protokoll der Verhandelungen, bezüglich einer Uebereinkunft über gemeinsame Bestimmungen für die Fischerei im Rheine. Eröffnet Mannheim. 16 Aug. 1869. 14 bl. folio.

4393. —— Entwurf Uebereinkunft über gemeinsame Bestimmungen für die Fischerei im Rheine. 3 blz. folio. Begründung des Entwurfes. (11 Mai 1869). 9 blz. folio.

4394. —— Ontwerp van wet. — Memorie van toelichting. — Vertaling der overeenkomst. — Voorloopig verslag. — Memorie van beantwoording. — Nota van wijzigingen. — Berigten van Gedep. Staten, Gemeentebesturen, Kamers van koophandel en adressen van visschers. — Eindverslag. — Voorgestelde amandementen. *K. B. 's G.*

Stukken gedrukt voor de leden van de 2e Kamer der Staten Generaal. 1869—1870.

4395. —— Beraadslaging in de Tweede Kamer der Staten Generaal over dit ontwerp van wet.

Zie: Handelingen van de Tweede Kamer der St. Generaal. 1869/70, bl. 1509—1542. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Naar aanleiding van dit ontwerp van wet zijn bij de Tweede Kamer der St. Gen. adressen ingezonden door de Heeren: J. C. Offers Azn.; A. P. van Stolk; Fr. P. L. Pollen; Smits van der Goes (en nog 25 onderteck.) Verschillende zalmzegen-visschers.

4396. —— **Pollen, (François P. L.)** Is de overeenkomst tusschen de Rijnoeverstaten over gemeenschappelijke bepalingen op de visscherij in den Rijn in het belang van Nederland? Eene vraag op natuurkundige gronden beantwoord en geschiedkundig toegelicht voor hen die belangstellen in den bloei en de instandhouding der Nederlandsche zalmvisscherijen. Leiden. J. K. Steenhof. 1870. gr. 8o. *B. N. A. M.*

4397. —— **Quakernaat van Spijk, (A.)** Eenige opmerkingen naar aanleiding der (bovengenoemde) brochure van den Heer Fr. P. L. Pollen. Zalt-Bommel, H. J. v. d. Garde. 1870. gr. 8o. 8 blz.

4398. —— Eenige beschouwingen over onze zalmvisscherijen, naar aanleiding der gesloten overeenkomst te Mannheim, 27 November 1869. Zalt-Bommel. H. J. v. d. Garde. 1870. gr. 8o.

4399. —— **Stolk, (A. P. van)** Aan den Heer Fr. P. L. Pollen, naar aanleiding der bovengenoemde brochure. (Rotterdam. 17 Mei 1870). 1 blz. folio.

4400. —— **Luijten, (W. A.)** Opmerkingen betreffende de brochure van den Heer Fr. P. L. Pollen. (Lekkerkerk. 24 Mei 1870), 2 blz. folio.

Vervolgens is deze aangelegenheid ook besproken in: de nieuwe Rotterdamsche Courant van 15 Aug. 1869. No. 224; — van 5 Mei 1870. No. 124; — van 16 Mei. No. 135; — van 20 Mei, door *A. Quakernaat van Spijk*; — van 23 Mei, door *Fr. P. L. Pollen*; — van 24 Mei 1870, door een zoöloog (*J. A. Herklots*); — Door *Alexander* in het: Algemeen Dagblad van Nederland, overgenomen in het Weekblad van Maassluis, Maasland en Rosenburg. 12 Junij 1870.

Bibliographie.

4401. Art (The whole) of fishing; being a collection and improvement of all that has been written on the subject, with many new experiments. London. Curll. 1714. 8o.

De 2e uitgave is getiteld: „The Gentleman fisher". London, 1729.

4402. **Bethune, (G. W.)** A Waltonian library; or, a list of such works as relate to fish and fishing. 1847.

Is gevoegd achter de Amerik. uitgave van: Walton's Complete angler.

4403. **Blakey, (R.)** Historical sketches of the angling literature of all nations. London, J. R. Smith. 1856. 12o.

4404. **Bosgoed, (D. Mulder)** Proeve van eene ichthyologische bibliographie. Catalogus van boeken en geschriften over de natuurlijke geschiedenis van de vischen, de kunstmatige vischteelt en de visscherijen; met vermelding van de charters, resolutiën en ordonnantiën betrekkelijk de Nederlandsche visscherijen. Uitgegeven van wege de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Haarlem, de Erven Loosjes. 1871. gr. 8o. (IV en 247 blz.) *K.B.'sG.—B.N.A.M.—B.R.—R.L.—R.D.*

4405. **Ellis, (H.)** Catalogue of books on angling, with some brief notices of several of their authors. London, printed by J. Bensley. 1811. 8o.

4406. **Enslin und Engelmann,** Bibliothek der Forst- und Jagd-Wissenschaft, oder Verzeichniss der in älterer und neuerer Zeit, besonders aber vom Jahre 1750 bis gegen Ende des Jahres 1842 in Deutschland erschienenen Bücher über alle Theile des Forst- und Jagdwesens; über die Fischerei und den Vogelfang. Zuerst herausgegeben von *Th. Chr. Fr. Enslin.* Von neuem gänzlich umgearbeitet von *W. Engelmann.* Nebst einem vollständigen Materien-Register. Zweite verbesserte und vermehrte Auflage. Leipzig, *W. Engelmann.* 1843. gr. 8o.

4407. **Pickering, (W.)** Bibliotheca piscatoria; a catalogue of books upon angling. London, Pickering. 1836. kl. 8o.

4408. **Schneider, (F. W.)** Bibliothek der Forst und Jagd-Literatur. Ein Verzeichniss der über alle Theile des Forst- und Jagdwesens und über Fischerei in Deutschland erschienenen Schriften, umfassend den Zeitraum vom Jahre 1842 bis zum Jahre 1856. Berlin, J. Springer. 1856. gr. 8o.

4409. **Smith, (J. Russell)** A bibliographical catalogue of English writers on angling and ichthyology. London, J. Russell Smith. 1856. kl. 8o.

4410 **Westwood, (T.)** A new Bibliotheca piscatoria; or, general catalogue of angling and fishing literature. With bibliographical notes and data. London, The „Field" office. 1861. kl. 8o.

---

g. Tentoonstellingen van visscherij-voortbrengselen, gereedschappen, enz.

[*Expositions de produits et engins de pêche.*]

4411. Amsterdam. Catalogus van de tentoonstelling van visscherijgereedschappen, gehouden door het Collegie voor de zeevisscherijen, met medewerking van de Vereeniging voor Volksvlijt, in het lokaal dier vereeniging te Amsterdam. Geopend 17 September 1861. Leyden, A. W. Sythoff. 1861. kl. 8o. (86 bladz.) *B. R. D.*

4412. —— Verslag van het Collegie voor de zeevisscherijen over de tentoonstelling van visscherij-gereedschappen enz., gehouden te Amsterdam in 1861. 's Gravenhage, v. Weelden en Mingelen. 1862. roy. 8o. *B. R. D.*

4413. —— Rapport sur l'exposition internationale d'appareils de pêche, qui a eu lieu à Amsterdam, en 1861, par *Emile de Brouwer*, Secrétaire de la Chambre de commerce d'Ostende. Ostende, Imprimerie de Daveluy. 1862. 8o. (68 bladz. met 10 afbeeldingen.)

Hetzelfde verslag is ook in het Vlaamsch uitgegeven.

4414. Amsterdam. Rapport sur l'exposition d'appareils de pêche à Amsterdam fait par *L. Longuéty* ainé. Paris, 1862. 8°.

4415. —— Beretning om Fiskeri-Udstillingen i Amsterdam 1861. Christiania, det Steenske Bogtrykkeri. 1862. kl. 8°. (59 bladz. met uitslaande plaat.) *B. N. A. M.*

Dit rapport is opgemaakt door H.H. P. Blytt, D. C. Stolk, H. C. Lehmkuhl en Gottlb. Thomsen.

4416. —— **H. Baars,** Beretning om den internationale Fiskeri-Udstilling i Amsterdam i 1861. Christiania, 1862. 8°. Met eene plaat.

4417. Aalesund. Beretning om Fiskeri-Udstillingen i Aalesund 1864. Afgiven af Formanden i Selskabet for Aalesunds Byes vel Sagforer *J. Thuesen*. Christiania, B. M. Bentzen. 1864. 8°. (108 bladz.)

4418. Arcachon. Exposition de pêche et d'aquiculture à Arcachon. Liste des exposants. Paris, 1866. 8°.

4419. —— Compte-rendu de la cérémonie de l'ouverture. Bordeaux, 1866. 8°.

4420. —— **Hameau** et **H. Lacoin,** Formulaire de questions. 1866. 8°.

4421. —— The fish-culture exhibition at Arcachon, near Bordeaux. Met eene plaat.

Zie: The illustrated London news van 11 Aug. 1866. No. 1384, bl. 242. 3e kol. en van 25 Aug. 1866. No. 1386, bl. 295, 3e kol.

4422. —— **O. Comettant,** Une visite à l'exposition internationale de pêche et d'aquiculture à Arcachon.

Zie: *Comettant,* De Paris à.....quelque part. Paris, Degorce-Cadot. 1869. kl. 8°. bl. 69—87.

4423. Bergen. Catalog over de til den internationale Fiskeri-Udstilling i Bergen 1865 indsendte Gjenstande. Bergen. Chr. Dahl. 1865. kl. 8°. (215 bladz. met platte grond van het gebouw der Tentoonstelling.) *B. R.*

4424. —— Catalogus der inzendingen uit Nederland naar de internationale tentoonstelling van visscherij-voortbrengselen, gereedschappen enz. te Bergen in Noorwegen. Augustus. 1865. Gedrukt te Rotterdam, bij M. Wijt en zonen. 1865. gr. 8°. (IV, 98 en 4 bladz.) *B. R. — R. L. — R. D.*

In dezen catalogus, uitgegeven van wege het Collegie voor de zeevisscherijen, komt ook eene lijst voor van boeken en geschriften over de visscherijen en van plakkaten, wetten en besluiten daartoe betrekkelijk, bewerkt door den heer J. H. Scheffer.

Zie betreffende dezen catalogus de Nieuwe Rotterdamsche courant van 5 Augustus 1865.

4425. —— Beretning om dem internationale Fiskeri-Udstilling i Bergen i Aaret 1865. Udgivet af Udstillings-Committeen. Bergen, J. D. Beyers Bogtrykkeri. 4°. (XXVI en 53 blz.) Met 5 photographiën en 28 gesteendrukte platen. *K. B. 's G.*

4426. —— **H. Widegren,** Om Udstillingen i Bergen 1865.

Zie: Kgl. Landtbr. Akademiens Tidskrift for 1865. No. 6.

4427. —— Verslag der commissie uit het Collegie voor de zeevisscherijen betreffende de internationale Visscherij-tentoonstelling te Bergen in Noorwegen. ('s Hage 23 Dec. 1865.) 16 bladz.

4428. —— Rapport sur l'exposition internationale d'appareils de pêche, qui a eu lieu à Bergen en Norvège, en 1865. par *Emile de Brouwer*, Secrétaire de la Chambre de commerce d'Ostende. Ostende, Imprimerie de Daveluy. 1866. 8°. (135 en 6 bladz. met platte grond van het gebouw.)

4429. —— **Beneden (van),** Etude scientifique de l'exposition des produits et des engins de pêche de Bergen. Rapport officiel. Bruxelles, 1866. folio.

4430. Bergen. Rapport sur l'exposition internationale de produits de pêche ouverte à Bergen, fait par M. de *Champeaux*, au nom d'une commission spéciale, dont il était le président, et qui composaient avec lui MM. de *Lassuchette*, *Jules Lebeau*, *Longuéty* ainé et six patrons. Paris, 1866. 8°.

4431. —— **Soubeiran, (J. L.)** Sur l'exposition internationale de produits et engins de pêche à Bergen et sur la pisciculture en Norvège. Paris, 1866. 8°. (108 bladz.)

4432. —— Rapport sur l'exposition internationale de pêche de Bergen, fait à la Chambre de commerce de Boulogne-sur-mer par *J. Lebeau* et *Longuéty*. Boulogne s/m., Ch. Aigre. 1866. 8°.

4433. —— **Fernandez, (Cesareo)** Verslag over dezelfde tentoonstelling. Madrid. 1866. 8°. (In het Spaansch.) *B. N. A. M.*

4434. —— Verslag over dezelfde tentoonstelling, uitgebragt door de heeren: *Oppermann*, *Grunwald*, *Ieserich* en *Maltzam*. Berlin, 1866. gr. 8°. (In het Hoogduitsch.)

4435. Berlijn. Catalog der Ausstellung von Gerätschaften und Produkten der See- und Binnenfischerei, in der neuen Markthalle am Schiffbauerdam zu Berlin, eröffnet am 25 März. 1873. Berlin, W. Möser. 1873. 8°. 60 blz. 910 nummers.

4436. Boulogne-sur-mer. Exposition internationale d'appareils, d'ustensiles, de produits de pêche et de livres, écrits divers, plans, dessins et oeuvres d'art relatifs à cette industrie à Boulogne-sur-mer. Août-Octobre 1866. Catalogue dressé par les secrétaires de la commission d'organisation: MM. *A. Gérard* et *Edm. Magnier*. Boulogne-sur-mer, Impr. de Ch. Aigre et C. L. Roy. 1867. 8°. (VI en 210 bladz.)

Onder de in dezen catalogus genoemde handschriften komen o. a. ook belangrijke mededeelingen voor van de heeren: van Beeck v. Vollenhoven, A. P. v. Stolk en J. T. Buys, betreffende de Nederlandsche visscherijen. Zie aldaar: bl. 153. No. 55—57.

De uitslag der bekrooning van Nederlandsche inzenders is te vinden in de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 10 November 1866; terwijl een uittreksel van de openingsrede voorkomt in het Algem. Handelsblad van 5 Septemb. 1866.

4437. —— Inauguration de la Halle au poisson à Boulogne-sur-mer et exposition internationale de pêche. Avec 3 gravures.

Zie: l'Illustration. Journal universel. No. 1228. 8 Sept. 1866.

4438. —— **Magnier, (Edm.)** L'exposition internationale de pêche de Boulogne-sur-mer. Paris, Guillaumin. 1866. 8°. (73 bladz.)

Zie over dit werk een artikel van Fr. Passy, in: Journal des économistes. Août 1867, bl. 309. *B. R. L.*

4439. —— Exposition internationale de pêche et l'aquarium. Boulogne, Imprimerie de Ch. Aigre. 1866. 8°. (15 bladz.)

Beschrijving van het Aquarium door Edm. Magnier.

4440. —— **Brouwer, (Emile de)** L'exposition internationale de pêche de Boulogne-sur-mer. Ostende, Imprimerie de Daveluy. 1868. gr. 8°. Met 16 gesteendrukte platen. (282 bladz.)

4441. —— **Baars, (H.)** Beretning om den internationale Fiskeri-udstilling i Boulogne-sur-mer. 1866. Bergen, 1867. 8°.

4442. 's Gravenhage. Catalogus der tentoonstelling van visscherij-gereedschappen en voortbrengselen van de visscherij. Geopend van 1 tot 31 Julij 1867. 's Gravenhage, 1867. kl. 8°. 72 bladz.

4443. 's Gravenhage. Verslag van de Internationale tentoonstelling van visscherij-gereedschappen en voortbrengselen van de visscherij, gehouden te 's Gravenhage in Julij 1867, door het departement der Ned. Maatsch. ter bevordering van Nijverheid aldaar. *B. R. L.*

Zie: Tijdschr. uitgeg. d. d. Maatsch. v. Nijverh. 1867. VIII, bl. 357—375. De uitslag der bekrooningen is te vinden in de Nieuwe Rotterdamsche courant van 25 Julij 1867 en een kort verslag van die tentoonstelling in dezelfde courant van 2 Julij 1867.

4444. —— **J. L. Soubeiran,** Rapport sur l'exposition des produits de pêche de la Haye en 1867. Paris, E. Martinet. 1869.

Extrait du Bulletin de la Société impériale d'acclimatation. Août-Oct. 1869.

4445. —— **Eeden, (F. W. van)** De internationale tentoonstelling van visscherij in 1867, te 's Gravenhage. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie: Tijdschr. uitgeg. d. d. Nederl. Maatsch. ter bevordering v. Nijverh. 1870. XI, bl. 116—118.

4446. —— Drie photographiën van de aldaar in 1867 gehouden tentoonstelling van visscherij-gereedschappen enz. door *Maurits Verveer*. kl. folio.

4447. Hâvre. (Le) Exposition maritime internationale du Hâvre. Catalogue officiel publié par la direction de l'exposition et rédigé par *A. Blondin*. Manuel de la marine et du commerce maritime. Paris, Deffaux, Lachaud et Pache. 1868. 8°. (2765 Nos.)

4448. —— **Rénard, (Léon)** L'exposition maritime internationale du Hâvre.

Zie: Revue moderne. 10 Août 1868. bl. 760—765. *B. R. L.*

4449. —— **Gaillois, (N.)** Les curiosités de l'exposition maritime internationale du Hâvre. Paris, P. Dupont. 1868. 18°.

4450. —— L'exposition maritime internationale. Journal officiel illustré par *Jules Mesnard*. Paris, Deffaux, Lachaud et Pache. 1868. folio.

Van dit Journal zijn 12 Nos. verschenen; de uitgave is sedert gestaakt.

4451. —— Exposition maritime internationale du Hâvre.

Zie: l'Illustration. 1868. Nos. 1319—1322.

4452. —— **A. Hoogendijk Jzn.** Rapport aan Z.Exc. den Heere Minister van Binnenlandsche Zaken over de internationale tentoonstelling te Hâvre in 1868, betreffende het zeewezen, de visscherijen, enz. Met 3 afbeeldingen. 's Gravenh., Gebr. Belinfante. 1870. 8°. IV en 132 blz. *B.R.L.*

h. Wetgeving op de visscherijen.

(*Législation des pêches.*)

1. Nederlandsche Wetgeving.— Charters, Resolutiën, Plakkaten, Ordonnantiën, Wetten en Reglementen.

(*Législation Néerlandaise. — Chartes. Résolutions. Placards, Lois et Réglements.*)

a. 1235—1795.

Groot Charterboek der Graaven van Holland, van Zeeland en Heeren van Vriesland, beginnende met de eerste en oudste Brieven van die Landstreeken en eindigende met den dood van onze Gravinne Jacoba van Beijere; zijnde zoo met de verschillende lezingen der onderscheidene afschriften, als met eenige korte aanmerkingen opgehelderd, verzameld en in orde gebragt door *Frans van Mieris*. Leyden, bij Pieter van der Eijk. 1753. 4 dln. folio.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.

Chronologisch register op het Vervolg van het Groot Charterboek van *van Mieris*, aanwezig op het Rijksarchief te 's Gravenhage. Uitgegeven door het provinciaal Utrechtsch Genootsch. van kunsten en wetenschappen. Utrecht, C. v. d. Post Jr. 1859. gr. 8o. Bewerkt door *A. Elink Sterk*. *B. L. H. — U. H. — R. L.*

Oorkondenboek van Holland en Zeeland, uitgegeven van wege de Koninklijke Akademie van Wetenschappen. Eerste Afdeeling, bewerkt door Mr. *L. Ph. C. van den Bergh*. Amst. en 's Gravenh., Fr. Muller en M. Nijhoff. 1868, 1871. Dl. I—II, Afl. 1—2. 4o.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R.

—— Derde afdeeling: Boergoensche Charters, 1428—1442, verzameld door Mr. *P. A. S. van Limburg Brouwer*. Amst. en 's Gravenh., Fr. Muller en M. Nijhoff. 1869. roy. 8o. *K.B.'s G.—B.L.H.—U.H.—B.R.*

Register van Hollandsche en Zeeuwsche Oorkonden, die in de Charterboeken van *van Mieris* en *Kluit* ontbreken. 1e Afdeeling, tot het uitsterven van het Hollandsche huis. Amsterdam, C. G. v. d. Post. 1861. 8o. *B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Resolutiën van de Staaten van Holland en West-Vriesland van de jaren 1524—1794. 278 dln. Generale Indices op de Resolutiën. 18 dln. Secreete Resolutiën van de Staaten van Holland en West-Vriesland. 1653—1795. 16 dln. Generale Indices. 2 dln. Te zamen 314 dln. [1]) folio.
K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. Eerste en tweede druk. *B. R.*

Resolutiën van de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden. 1576—1796. Met registers. folio.
Van 1576—1671 in handschrift; van 1672—1796 gedrukt [1]).
Rijksarchief. — Biblioth. v. d. Tweede Kamer d. Staten Gener. 1672—1796. *K. B. 's G. — B. R.*

Notulen van de Staten van Zeeland van 1587—1795. 212 dln. Met geschreven index. 7 dln. folio.
Rijksarchief. — K. B. 's G. — Prov. Bibl. v. Zeel. te Middelb.

---

[1]) Het getal deelen, waaruit de verschillende exx. bestaan, is niet altijd hetzelfde; bij het eene ex. zijn bij het inbinden sommige jaren gesplitst, bij een ander is dit niet het geval.

Memoriael-boecken des Hofs van Hollandt. De inhoud van deze „Memoriael-boecken", die op het Rijksarchief te 's Gravenhage berusten en nimmer in druk verschenen zijn, is te vinden in: *Repertorium van alle de placaten, octroyen, ordonnantiën, acten ende andere munimenten, staende gheregistreert in de Memoriael-Boeeken 's Hofs van Hollandt. Beginnende van den jaere* 1513 *ende eyndende den* 1 *December* 1623. Ghedruckt in 't jaer 1624. folio. *Rijksarchief. B. R.*

Eene tweede uitgave, tot 1642 bijgewerkt, verscheen in 's Gravenhage, bij J. Verhoeve. 1643. 4°. *Rijksarchief. — K. B. 's G. — B. L. H. — B. R.*

Nederlandtsche Placcaet-Boeck, vervattende in twee deelen, alle de placcaten, ende ordonnantiën, uytghegeven by de Staaten-Generael der Vereenigde Nederlandtsche Provintien, sedert den jare 1581 tot den jare 1644. Tot Amsteldam, by Jan Janssen. 1644. 2 dln. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R.*

Hollandts Placcaet-Boeck, begrypende de voornaemste placcaten, uytgegeven by de Staten van Hollandt ende West-Vriesland. Sedert den jare 1586 tot den jare 1645. Tot Amsteldam, by Jan Janssen. 1645. 3 dln. 1 bd. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R.*

Groot Placaet-boeck, vervattende de placaten, ordonnantiën ende edicten van de Staaten-Generael der Vereenighde Nederlanden, en van de Staaten van Hollandt ende West-Vriesland, mitsgaders van de Staaten van Zeelandt, enz. Bijeenverzameld door Mr. *C. Cau*, *P.* en *J. Scheltus*, Mr. *Simon van Leeuwen* en *Joh. van der Linden*. Met registers. 's Gravenh., van Wouw; Amsterd., J. Allart. 1685—1797. 10 dln. folio. *K.B.'sG.—B.L.H.—U.H.—B.R.—R.L.*

Groot Placaatboek vervattende alle de placaten, ordonnantiën en edicten der Staten 's lands van Utrecht. Bijeengebragt en met nodige registers voorzien door *Johan van de Water*. Utrecht, J. van Poolsum. 1729. 3 dln. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — B. R. — R. L.*

Joh. van de Water's Groot plakkaatboek 's lands van Utrecht aangevuld en vervolgd tot het jaar 1810 door *C. W. Moorrees* en Dr. *P. J. Vermeulen*. Utrecht, Kemink en zn. 1856—1869. 2 dln. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H.*

Groot Gelders placaet-boeck, inhoudende de placaten ende ordonnantien, soo by Keyser Kaerle en Coninck Philips, als by de Staeten van Gelre en Zutphen, sedert den jaere 1543 uytgegeven. Bijeen versamelt door *W. van Loon* en *H. Cannegieter*. Met register. Nijmegen, S. van Goor. 1701—1703. Arnhem, H. van Goor. 1740. 3 dln. folio. *K. B. 's G. — B. L. H. — U. H. — R. L.*

Groot Placaat- en Charterboek van Friesland, aanvang nemende met de oudste wetten der Vriezen. Bewerkt door *G. F. Bar. Thoe Schwartzenberg*, Dr. *Nic. Tholen* en (dl. V) *J. F. M. Herbell*. Leeuwarden, W. Coulon. 1768—1782 en (dl. V) by H. Post. 1793. 5 dln. folio.

K. B. 's G. [Met een gedeelte van dl. VI.] *—B.L.H.—U.H.—R.L.*

Met alphabetisch register door *J. van Leeuwen*. Workum, 1857. gr. 8°.

(Eerste tot zesde) Placaet-bouck inhoudende diversche ordonnancien, edicten en de placaetë van Vlaendren, ghepubliceert 't zedert den Jaere 1506 tot den jaere 1739. (I—II) The Ghendt by Anna van der Steene. 1629—1639. (III) The Ghendt by d'Hoirs van Jan van den Kerchove. 1684—1685. (IV) Tot Brussel, by Georg Frick. 1740. (V en VI). Tot Gendt, by Petrus de Goesin, 1763, 1786. Te zamen 13 dln. folio. (I—VI, met gener. Index op I—V). *K. B. 's G.* (I—IV.) *B. L. H. — R. L.*

Codex Belgicus ofte de Nederlandtsche, nieuwe soo gheestelijcke als wereltlijcke reehten, ghetrocken uyt de vier placcaet-boecken tot Gendt, ende Antwerpen uytgegeven. By *Ant. Anselmo*. Antw., 1649. fol.
B. L. H. — R. L.

4453. A°. 1235. Nicolaas van Putten verlijdt Willem Hugo's zoon, zijnen neef, met 8 ℔ Holl. uit zijne bede in Putten, of bij gebreke van dien uit zijne visscherije, ten onsterfelijken leen. 23 Junij. No. 356.
Oorkondenboek van Holl. en Zeel. 1e afdeel. I, bl. 196.

4454. 1249. Hendrik van de Lek geeft aan het Duitsche Huis te Utrecht 50 ℔ Holl. uit zijne visscherij (piscina) Potterstale. 9 Aug. No. 497.
Oorkondenboek van Holl. en Zeel. 1e afdeel. I, bl. 266.

4455. 1249/50. Heinricus heer van Voorn, geeft aan Jacob van Pernis in erfleen de Stalen bij Matenesse en van de haven te Pernesse in de Merwede tot Scoenreloe. Mense Januar. No. 501.
Oorkondenboek van Holl. en Zeel. 1e afdeel. I, blz. 268.

4456. 1256. Florens, Voogd van Holland, geeft wetten en keuren aan het platteland van Zeeland: o. a. Van boomgaarden ende vischerien. Wie so gaet in yemants boomgaert of Viscerien, sonder oirlof, hy sal enz.
van Mieris. I, blz. 312. 23 Oct.
Vernieuwd en gampliëerd in 1496 en 1515. Zie: Keure van Zeeland. 1682. 4o.

4457. 1268. Floris en Wolfert, heeren van Cattendijk, zonen van Wolfert van Alfen, schenken de visscherij te Monsterhoek aan de Abdij ter Does.
Oorkondenboek van Holl. en Zeel. II, bl. 76. 22 Aug. No. 171.

4458. 1274. De proost van S. Salvator te Utrecht geeft in erfpacht aan het Kapittel de visscherijen in den IJssel tusschen Gouderak en IJsselmonde, en in de Lek van Schoonhoven tot boven Schonenberg. 22 Junij.
Oorkondenboek van Holl. en Zeel. 1e Afd. II, bl. 118. No. 271.
Register van Holl. en Zeeuwsche oorkonden. bl. 76.
de Geer, Bijdr. t. d. geschied. en oudh. v. Utr. bl. 363.

4459. 1276. Graaf Floris V verklaart, dat, daar hem de visscherij in alle Wateringen toebehoort, hij Gerard van Watheringe de visscherij voor de sluizen in het ambacht van Vlaardingen geeft. 8 Februarij.
Oorkondenboek van Holl. en Zeel. 1e Afd. II, bl. 123. No. 307.
Register v. Holl. en Zeeuwsche oorkonden. bl. 78. *Handvesten v. Vlaard.* bl. 379.

4460. 1281. Graaf Floris V vidimeert verschillende brieven rakende de gift van Albrandswaard, met de visscherij en het hooge en lage geregt aan de abdij ter Does. No. 441.
Oorkondenboek van Holl. en Zeel. II, bl. 196.

4461. 1285. Guy, graaf van Vlaanderen, geeft aan Jan van Maalstede, ridder, en zijne erven den wind, (le monnage) van Hulst met de visscherij en het goed van Scelveringhe voor eene jaarrente van 70 ℔. Met het revers van J. van Maalstede. 25 April.
Register van Holl. en Zeeuwsche oorkonden. bl. 100.

4462. 1290. Graaf Floris V geeft aan Gherryt van Velzen, die reeds de helft der visscherij in den Zaande bezat, ook de andere helft in leen.
Register van Holl. en Zeeuwsche oorkonden. bl. 114. 20 Junij.

4463. 1295. De Koning van Engeland, geeft aan die van Holland, Zeeland en Vriesland, dat ze ongehinderd en vrij mogen visschen in zijne zee bij Jernemuth (Yarmouth.) *van Mieris*. I, 566. 28 Sept.
Gr. Placc.-boek van Friesland. I, 128.

4464. 1310. Uitspraak van Willem, Graaf van Holland, over het verschil tussehen Hendrik, Burggraaf van Leyden, en de Heemraden van Sparendamme gereezen, over de visscherije Wendeldijk geheeten.
van Mieris. II, 115, 116. 27 Dec.

4465. A°. 1316. De Graaf bekent, dat Jan van Rosenborch, de visscherije te IJsselmonde van hem gekogt heeft. *van Mieris.* II, 167 25 Jan.

4466. 1326. De koningin van Engeland en haar zoon Eduard bekennen, dat de Graaf van Holland hen 140 Haringbuizen en acht hulken tot hunnen dienst en hulpe geleend heeft, belooven de schade te vergoeden, enz. *van Mieris.* II, 393. 2 Aug.

4467. 1333. De Graaf beveelt Huge Jansz. van Hillegom zijnen visch te Katwijk te bewaren. *van Mieris.* II, 547. 9 Oct.

4468. 1340. Willem, Graaf van Holland, doet uitspraak over het verschil van de Vischmarkt en oordeelt, dat die te Katwijk mag gehouden worden. *van Mieris.* II, 629. 4 Jan.

4469. 1341. Graaf Willem gebiedt aan die van Dordrecht, Rotterdam en Schiedam, de Staalen uit de stroomen en wateren te trekken, „want wy ter waerheyt vernomen hebben dat onse stroom ende onse wateren alle vijscheloos woerden." *van Mieris.* II, 646. 12 Maart.

4470. 1342. Graaf Willem geeft aan die van Naarden de Stapel der visschen, welke tusschen de Vecht en de IJssel gevangen worden. *van Mieris.* II, 656. 28 Mei.

4471. 1344. De Graaf stelt te Brouwershaven de vrije Haringmarkt. *van Mieris.* II, 688. 23 Nov.

4472. 1355. Hertog Willem bevestigt de Vischmarkt te Naarden van alle visch, die in Holland, Kennemerland en Vriesland aan land gebragt wordt. *van Mieris.* II, 826. 19 Jan.

4473. 1357. De Hertog geeft aan die van Heusden, zeker voorrecht van Stapel, of opslag van den visch, welke naar boven gezonden wierdt. *van Mieris.* III, 28. 28 Aug.

4474. 1359. Hertog Albert maakt Engel, Wolbrantszoon, tot zijnen vischkooper. *van Mieris.* III, 93. 25 Mei.

4475. 1369. De Heer van Hoorne en van Altena beleent Wouter van den Wale met de visscherije voor Barendrecht. *van Mieris.* III, 242. 8 Julij.

4476. 1380. Uitspraak van Hertog Albert over den twist tusschen den Graave van Blois en den Heer van Egmond, betreffende de visscherijen van Nieuwertogt en Roxvliet. *van Mieris.* III, 361, 362. 5 Jan.

4477. 1385. Hertog Albert, geeft Reinier, Klaaszoon, in erfpacht de visscherije bij Rotterdam van den Nieuwendijk tot den Oudendijk, de oude Rotte en de helft van de nieuwe Rotte. *van Mieris.* III, 426. 29 Aug.

4478. 1388. Hertog Albert verpacht den Heer van Egmond en van IJsselstein de visscherijen van den Hoefsloot, van Langelaan en de binnenwateren Geestman-ambacht. *van Mieris.* III, 496. 21 Julij.

4479. " De Markt van de visch van Katwijk op den Rijn verplaatst tot Katwijk aan de Zee. *van Mieris.* III, 498, 499. 10 Aug.

4480. " Hertog Albert verpacht aan Willem Zuurmont, Schout van Rotterdam, de Spuye en al de Sluizen in de vrijheid van Rotterdam, op zeekere voorwaarden te bevisschen voor drie jaren. *van Mieris.* III, 503. 4 Oct.

4481. 1390. Hertog Albert bevestigt den koop van de visscherije, in de Merwede door den Abt van Emerstein. *van Mieris.* III, 567. 6 Aug.

4482. " Hertog Albert geeft zijne visscherije tusschen Schie en de oude vrijheid van Delft enz. in erfpacht aan Dirk van Poelgeest. *van Mieris.* III, 568. 7 Sept.

4483. " Hertog Albert geeft de visscherije te Bodegrave in erfleen aan zijnen geweezen Tresorier. *van Mieris.* III, 572. 15 Nov.

4484. A°. 1392. Uitspraak van Hertog Albert over de visscherijen tusschen het land van Altena en van Arkel. *van Mieris.* III, 586. 3 Jan.

4485. 1393. Hertog Albert geeft aan die van Purmerkerspel de vogelerij, visschery enz. te gebruiken. *van Mieris.* III, 597. 6 Junij.

4486. " Als boven aan eenige dorpen van Waterland. *van Mieris.* III, 599. 6 Aug.

4487. 1394. Uitspraak van Hertog Albert over het verschil der visscherije in de Donge. *van Mieris.* III, 605. 7 Febr.

4488. 1395. Hertog Albrecht geeft order de Stalen of endelen in de stroomen of wateren van Holland en Zeeland gesteld, uit te trekken, uit aanmerking van de schade welke daardoor aan de visscherij werd toegebragt, met bepaling dat voortaan niet dan met drijfnetten zal mogen gevischt worden. *van Mieris.* III, bl. 630. 13 Junij.

4489. 1398. Hertog Albert schenkt aan die van der Goes, om hunne armoede, het pondgeld van den visch. *van Mieris.* III. 667. 26 Febr.

4490. 1400. Hertog Albert verhuurt en verpacht op zekere voorwaarden aan de stad Haarlem zijne visscherije. *van Mieris.* III. 723. 12 Julij.

4491. 1402. Hertog Albrecht verklaart den Heer van Gaasbeek, als Heer van Putten, geregtigd tot de visscherij op 's Heeren stroom, om en nabij laatstgenoemde Heerlijkheid gelegen. *van Mieris.* III. bl. 754. 5 Febr.

4492. 1409. Hertog Willem geeft verscheidene voorregten aan Amsterdam, als: het gebruik van die visscherien van den tween Sluysen, binnen haeren vrijhede ghelegen, die wij voortijds Helmich van Doornick en Willem Eggert ghegeven hadden, enz. *van Mieris.* IV. 123. 15 Julij.

4493. 1410. Philips, Heer van Wassenaar, bekent van de stede van Delft voldaan te zijn, voor de visscherije in de Schie binnen zijne Heerlijkheid van Ketel Ambacht. *van Mieris.* IV. 144. 28 Mei.

4494. 1415. Hertog Willem verbiedt het visschen met netten of korven buitendijks, binnen een afstand van 10 roeden van de sluizen van Schouwen. *van Mieris.* IV. 316. 8 Maart.

4495. " Hertog Willem verpacht aan die van Koedijk, en van Vroon alle zijne Vroonlanden in Kennemerland en Westvriesland voor duizend goude kroonen 's jaars, mits de dijken, enz. *van Mieris.* IV. 320. 22 Maart.

4496. " Hertog Willem verhuurt de visscherije en de wateren, die men 't Vroon heet, tusschen Haarlem en Leyden om 170 ponden 's jaars. *van Mieris.* IV. 341. 24 Julij.

4497. " Hertog Willem verhuurt de visscherije van de Walen tusschen de stad Amsterdam en de Yppensloot aan het Gasthuis van St. Maria en St. Niclaas. *van Mieris.* IV. 345, 346. 27 Sept.

4498. 1417. Vrouwe Jacoba bevestigt Helmich van Doornick in de leenen van.....en visscherijen van Vlaardingen. *van Mieris.* IV. 404, 405. 18 Julij.

4499. 1418. Vrouwe Jacoba beleent Reynout van Brakel met de visscherijen in den Holensloot, tusschen Sparendam en de stad Amsterdam. *van Mieris.* IV. 452. 24 Jan.

4500. " Vrouwe Jacoba verleit op Philips, bastaard van de Lek, het Ambacht van Monsterkerk, met wind, veen, visscherije, enz. *van Mieris.* IV. 464. 28 Febr.

4501. 1420. Philips, Heer van Wassenaar, geeft het Burggraafschap over aan Jan, Hertog van Beijeren, behoudende alleenlijk den burg en de visscherije. *van Mieris.* IV. 556. 18 Aug.

4502. A°. 1423/24. De Hertog verset aan Aert van Egmond, voor 100 schilden, de Ambachtsheerlijkheid van Zoetermeer met visscherijen, enz.
van Mieris. IV. 709, 710. 21 Febr.

4503. 1424. Hertog Jan van Beijere beveelt, dat men de Haringtonnen, die op 't land te klein gemaakt wierden, op haare behoorlijke groote maaken en in de steden doen eiken zal. *van Mieris.* IV. 728. 4 Julij.

4504. " Hertog Jan van Beijere stelt orde op het beeter en vroeger kaken van den Haring in Zeeland op zeekere boete.
van Mieris. IV. 739. 19 Oct.

4505. 1433. Verbod van Hertog Filips om te visschen in de sluizen voortijds gepacht door Veenhuizen, Grootebroek, Hem en Wijdenisse. 30 Sept.
Boergoensche Charters. bl. 18. — 1e *Memoriaal Rosa.* bl. 134 vs.

4506. 1434. Hertog Filips verbiedt de „Woesteren" te visschen, te vangen of te bederven, die op nieuw door de heeren van Borselen en van Vere in Zeeland gezet zijn. 16 Nov.
Boergoensche Charters. bl. 23. — 1e *Memoriaal Rosa.* bl. 195 vs.

4507. 1439. Ordonnantie van Hertog Filips op de kaapvaart en de beveiliging der haringvisscherij. — Het zouten van den haring. 9 Julij.
Boergoensche Charters. bl. 51. — 4e *Memoriaal Rosa.* bl. 25 vs.—26 vs.

4508. " Aanstelling van den Baljuw van Schiedam en twee anderen tot ontvangers van het lastgeld op de haring van de buizen, die van beoosten de Maas komen. 26 Aug.
Boergoensche Charters. bl. 52. — 4e *Memoriaal Rosa.* bl. 30 vs.

4509. 1440. Confirmatie van den verkoop van de visscherij en sluizen te Weer, door Gerrit van Zijl aan den Heer v. Montfoort. 29 April.
Vervolg op *van Mieris.*

4510. " Ordonnantie tegen het visschen met verboden vischtuig in Waterland en Friesland. 21 Junij.
Boergoensche Charters. bl. 57. — 5e *Memoriaal Rosa.* bl. 91 vs.—92 vs.

4511. " Overeenkomst van de steden van Holland en Zeeland tot het uitrusten van vier convooischepen voor de haringvisscherij. 2 Aug.
Boergoensche Charters. bl. 57. — 4e *Memoriaal Rosa.* bl. 58 vs.—59 vs.

4512. " De Hertog van Bourgondië maakt nadere bepalingen nopens het lastgeld, dat, ter bekostiging van convoy, op den Haring in Zeeland moest worden geheven. 18 Aug.
Vervolg op *van Mieris.*

4513. " Bepaling dat die uit Holland ten Haring varen van ieder last een rijder voor convooigeld zullen betalen. 22 Aug.
Vervolg op *van Mieris.*

4514. " De Hertog bevestigt de uitspraak zijner Raden, aangaande de verschillen hangende tusschen Willem Heer van Schagen en de ingezetenen van Schagerkogge en Niedorperkogge, over de betaling van den huur of den pacht der visscherij in gemelde koggen. 23 Aug.
Vervolg op *van Mieris.*

4515. " De Hertog stelt orde, dat de Haringbuizen den haring niet buitenslands aan vreemden mogen verkoopen, maar in de steden van Holland moeten brengen. 22 Sept.
Boergoensche Charters. bl. 59. — 5e *Memoriaal Rosa.* bl. 116—117 vs.
Vervolg op *van Mieris.*

4516. 1442. Die van Harderwijk schrijven aan de steden en eilanden van Holland, welke naast aan de Zuiderzee gelegen waren, over het verschil met die van Naarden, wegens den stapel van den visch. 13 Oct.
Boergoensche Charters. bl. 68.
Vervolg op *van Mieris.*
Schrassert, Beschrijving van Harderwijk. I, 186.

4517. A°. 1442. De Hertog van Bourgondie bevestigt het Stapelrecht van de visch, tusschen de Vecht en den IJssel, aan de Zuiderzee, ten behoeve der Stad Naarden, als een oud privilegie. 14 Oct.

Boergoensche Charters. bl. 68.
Vervolg op *van Mieris.*
Schrassert, Beschrijving van Harderwijk. I, 187.

4518. 1443. Arnout, Hertog van Gelder, verklaart zijn misnoegen over het Stapelrecht van den visch, dat te Naarden is aangevangen en bepaalt, dat de opslag van visch, die landen zal tusschen Muiden en Kampen, alleen te Harderwijk moet plaats hebben. 3 Maart.

Vervolg op *van Mieris.*

4519. " Kwijtschelding door die van Harderwijk aan die van Naarden.
Vervolg op *van Mieris.* 5 Junij.

4520. 1444. Belasting op den Haring, welke te Vlissingen gebragt en verkocht wordt tot onderhoud van de havens, enz. 20 April.

Boergoensvhe Charters. bl. 75.
Vervolg op *van Mieris.*

4521. 1445. De Hertog van Bourgondië regelt de Haringvisscherij voor die van Holland en Zeeland, alsmede het zouten, enz. 5 Julij.

Boergoensche Charters. bl. 82.
Vervolg op *van Mieris.*

4522. 1448. Henrik, Heer van Montfoort, wordt beleend met..... en met de visscherij in de Holensloot, tusschen Sparendam en de stad Amsterdam. 27 Junij.

Vervolg op *van Mieris.*

4523. 1451. De Hertog stelt orde dat die van Leyden in de pacht der Vroon-wateren niet verkort worden. Junij.

Vervolg op *van Mieris.*

4524. 1456. De Hertog verpandt aan die van Leyden de renten van het Vroon aldaar, zeker land te Catwijk en de visscherij van Overrijn. 16 Sept.

Vervolg op *van Mieris.*

4525. " Hertog Filips verbiedt zijnen rentmeesters de buitengewone voordeelen te ontvangen, welke zij van de verpachtingen der Graaflijke domeinen, tienden, visscherijen, enz. genoten. 12 April.

Boergoensche Charters. bl. 112. *Rood-register* A. 61—62.

4526. 1458. Op eene boete van drie ponden bevolen, dat niemand eenige ruigte omtrent de kanten der meeren en wateren van de stad Leyden snijden of weghalen zal, als schadelijk voor de visscherij, aan die stad ten eeuwige dage verpacht. 29 Julij.

Vervolg op *van Mieris.*

4527. 1459. Karel van Bourgondië schenkt de visscherij onder het ambacht van Pernis in jaarlijksche erfpacht aan het Dominicaner klooster te Rotterdam.
Vervolg op *van Mieris.* 12 April.

4528. 1460. Karel, Graaf van Charlois, verbiedt het bevisschen van sommige wateren in de Heerlijkheid van Strijen. 24 April.

Vervolg op *van Mieris.*

4529. 1461. Hertog Filips geeft aan die van Randorper-Kerspel de vogelary, visschery, sluizen en wind. 10 April.

Boergoensche Charters. bl. 125. *Archief van Waterland.*

4530. A°. 1468. Bepalingen van het verdrag van Peronne, houdende dat de goederen den Hollanderen, Zeelanderen enz. ontnomen, in hun geheel zullen worden wedergeven, en dat de Haringvaart, zoo in Holland, Zeeland en Braband, als in Bologne en Vlaanderen, volkomenlijk voortgang zal hebben. (In het fransch.) 14 Oct.

Vervolg op *van Mieris*.

4531. 1469. Mandement van den Raad des Hertogs in zijne landen van Holland, Zeeland en Friesland, bevelende dat Luyde Smaelszoon van Ylpendam satisfactie zal geven aan Michiel Adriaanz., kastelein van Purmerend, wegens het visschen met netten van te kleine mazen. 8 Febr.

Vervolg op *van Mieris*.

4532. 1473. Beschikkingen van den Hertog, betreffende de pontgelden en het mijnen van den visch binnen Rotterdam 28 Mei.

Vervolg op *van Mieris*.
Boergoensche Charters. bl. 145.

4533. 1476. Remonstrantie hoe grootelijks den lande gelegen is aan de visscherij van den Haring enz. overgeleverd by die van den Brielle aan den Raad van Mechelen.

Vervolg op *van Mieris*.

4534. 1478. Verordening omtrent de munt, met welke men de tienden en de erfpacht van de sluizen en visscherijen in Drechterland zal betalen. Febr.

Vervolg op *van Mieris*.
Boergoensche Charters. bl. 155.

4535. 1479. Verkoop van de domeinen en Graaflijke inkomsten, visscherij en tienden aan de Regulieren van Eemstein in Zwijndrecht, tot dekking der oorlogskosten. 25 Maart.

Boergoensche Charters, bl. 159. *Groen-register*, bl. 144—45.

4536. 1480. Maximiliaan en Maria schenken de visscherij in het Sloterdijkermeer aan de kerk van Sloterdijk. 20 Maart.

Vervolg op *van Mieris*.

4537. " De Hertog en vrouwe Maria beleenen Wouter Janszoon met het veer en de visscherij te Maastricht. 27 Mei.

Vervolg op *van Mieris*.

4538. " Wouter Janszoon bekent, dat hij die visscherij niet voor zich, maar voor de stad van der Goude beleent heeft. 12 Aug.

Vervolg op *van Mieris*.

4539. 1488. Voorsieninge, gedaan by Recht ende Raad in Westergoo, op de Visscheryen in en omtrent de Taeke- en Lemsterzyl.

Gr. Placc.-boek v. Friesl. II, bl. 743.

4540. 1495. Ordonnantie ende verclaringhe opte onderhoudenisse van de ghemeene coopmanschappe van de Haringh tonnen, al dat daer aen cleeft, dat voorts alle Jaers soo langhe alst noot is op Sonnersdagh Trinitatis, die ghedeputeerden van den Haringh-vaert met die van Ceulen ende andere overlantsche steden in den Hage sullen compareren. 24 Junij.

Eerste Memoriaelboek van het Hof van Holland. fol. 451.

4541. " Tractaat tusschen Hendrik VII en Aartshertog Philips, raeckende de visschers, inghesetene van Syne Majesteyt van Spaignen, ende van groot Bretaignien

Anselmus, Codex Belgicus. bl. 240.

4542. 1512. Placcaet op de mate ende grootte van de Harinck tonnen. 29 Mey.

1e *Placc.-boek v. Vlaend*. bl. 345. *Anselmus, Codex Belgicus*. bl. 92.

4543. A°. 1516. Placaet, dat een yegelyck die eenige Visscherijen ofte aenwassen occuperen in den Grooten verdroncken Waert van Zuyt-Hollandt, hare titulen sullen overbrengen in handen van seeckere Commissarissen. 4 Junij.

Gr. Placc.-boek. II, bl. 2961. Placaet op 't selve subject. A°. 1616. *Gr. Placc.-boek.* II, 2963.

4544. 1517. Ordonnantie bij den Stadhouder ende Raeden in Hollant bij provisie ghemaeckt opt branden van de Haringh-tonnen ende packen van den Haringh etc. opte Cuypers, Keurmeesters ende Stierluyden, opt brengen vant Zout en de hantieringhe van den Haringh. 12 Februari.

Eerste Memoriaelboek van het Hof van Holland. fol. 171.

4545. 1519. Placcaet ende Ordonnantie op 't stuck van der Haringhvaert, 't branden van de tonnen en het zouten van den Haringh, wesende seer groot. 18 May.

Derde Memoriaelboek van het Hof van Holland. fol. 114 verso.

4546. 1521. Tractaet ghemaeckt tot Calais tusschen die Keyserlyke Majesteyt ende den Coningh van Vranckryck op 't stuck van de Visscherye ende Zeevaart, mitte missive daerop dienende. 13 Oct.

Tweede Memoriaelboek van het Hof van Holland. fol. 104.

4547. 1522. Ordonnantie op 't stuck van de Haring-vaert. 3 Aug.

Tweede Memoriaelboek van het Hof van Holland. fol. 250.

4548. 1524. Mijne Heeren van den Rade ook te beschrijven de kleine steeden op de saufconduiten en visscherije. 31 Jan. O. R.[1]) 4.

4549. " Ambassade na Engeland, ook geinstrueert om met Engeland en Vrankrijk te accordeeren opten Harinkvanck en visscherij. 10 Febr. O. R. 6.

4550. 1525. Appel van Leyden om de kosten der oorlogschepen tot bescherming der Haringbuisen te vinden op het lastgeld. 26 Mey. O. R. 13.

4551. 1526. Rapport uit Frankrijk dat men sal visschen en op saufconduit vaaren ter koopmanschap. 17 Junij. O. R. 14.

4552. " Hoeveel de Reeders der Haringbuisen voor protexiegeld geld te betaalen hebben. 26 Julij. O. R. 18.

4553. " Hoe te vinden de noodige ses duizend guldens ter protexie van de visscherij. 26 Julij. O. R. 18.

4554. " De Gedep. van verscheyde Steeden de 20 stuivers per hoofd als nog negeerende, daarvan nader rapport te doen. 3 Aug. O. R. 19.

4555. " Hoe Haring te zouten en te vangen en wanneer. 9 Maert. O. R. 35.

4556. " Te communiceeren mitte Gedeputeerden van de vier leden van Vlaanderen over het zouten van den Haring voor St. Jacob. 12 Maert. O. R. 36, 37.

4557. " Different tusschen Holland en Zeeland met voorsz. van vier leeden over het voorsz. subject. 12 Maert. O. R. 37.

4558. " Reedenen van onbedugt zijn over het zouten van Haring door de Franschen. 12 Maert. O. R. 37.

4559. " Defensie voor die van Vlaanderen dat den vroegen Haring om geen agt pond groot hebben gegeeven; willen daarover niet communiceeren met Holland. 12 Maert. O. R. 37.

---

[1]) De letters O. R. en N. R. beteekenen eerste en tweede druk van de *Resolutiën der Staten van Holland en West-Vriesland.*

4560. A°. 1526. Different tusschen die van Holland en Zeeland met die van Vlaanderen over de neering van den Haring. 12 Maert. O. R. 38.

4561. " Ordonnantie te maaken op het Garen, daar men de netten af breid. 12 Maert. O. R. 39.

4562. " Advis der Steeden over het in tonnen zouten van den Haring. 12 Maert. O. R. 39.

4563. 1527. Te rapporteeren ieders schaaden van der Staalen tot voorsiening van het versmooren van vissehen in dezelve. 8 July. O. R. 42.

4564. " Om de Stallen uit de Maze te doen, te spreeken met de geintresseerden en steeden tot voorkoming der scaden. 16 Aug. O. R. 45.

4565. " Over de Staalen de officiers van Nassau te spreeken, of in het consenteeren der beede verwerven soo in de Netten op de Zuyderzee als in de Meeren. 4 Sept. O. R. 40.

4566. " Mijn Heer vermaant om de Staalen te hebben uitten wateren, daarvoor tot behoef van den keizer gevraagd 5000 guldens. 20 Nov. O. R. 53.

4567. " Van de vischstaalen uitgestelt tot het consent van een beede tot behoef van den keizer. 14 Jan. O. R. 58.

4568. 1528. Wat te doen tot vordering van de visscherij en visschers. 7 Mey. O. R. 76.

4569. " Met Vlaanderen, Zeeland en Braband getracteert over de Harinkvank. 7 Mey. O. R. 79, 80.

4570. 1531. Placcaet, annopende der lynghde van den Bretoensche Alloenen ende gaerne (voor zeilen en netten). 9 Aug.

1e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 346.

4571. 1532. Placcaet dat niemandt en sal moghen visschen op ter Mase van der Putte voor de Loene by Rotterdam, tot in 't diep van de zee, sonder hem by den Vroonmeester eerst te doen opschrijven. 5 Oct.

Eerste Memoriaalboek van Mr. Jan de Jonghe. fol. 141. (1544) 11 Jan. *Eerste Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam.* fol. 79. (1551) 17 Nov. *Derde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam.* fol. 153. *Eerste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst.* fol. 49, 178. *Gr. Placc.-boek.* II. 2065.

4572. 1533. De Coninginne voorgehouden, dat gelijk die van Vlaanderen moogen visschen, sulks ook by die van Holland geschiede, want die van Zeeland ook ten Haring vaaren. 29 Mey. O. R. 206, 207.

4573. 1535. Placcact hoe men sich in zee reguleren sal, aengaende den Harinckvanck. 26 July.

1e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 348. *Anselmus, Codex Belgicus.* bl. 92.

4574. 1536. Geaccordeert ses duisend gulden over het land om toe te reeden ses scheepen van oorlog ter defensie der Haringbuisen om te visschen. 8 Aug. O. R. 263.

4575. " Twee placcaten, 'teene interdicerende van niet ten Haringh te vaeren voor seekeren tijde, en 't andere van niet oostwaerts te vaeren, voor de scheepen van oorloghe geëquipeert ende 't zeyl gegaen syn; beide geëmancert in Junio 1536.

Tweede Memoriaalboek van Mr. Jan de Jonghe. fol. 43—44.

4576. " Placcaet daer by syne Mat. die van den Haringhvaert asseureert in goede ghetrouwe seeckerheyt dat gheduyrende die oorloghe die visscherye van den Haringhvaert ghedaen sal worden, soowel by syne ondersaten van dese Nederlanden als by die van den Coningh van Vranckryck als sy ghewoonlyck syn sonder eenighe suspitie of vresen. 18 Sept.

Tweede Memoriaalboek van Mr. Jan de Jonghe. fol. 62 verso.

4577. A°. 1536. Placcaet omme te moghen lichten vyff schellinghen Vlaems op elck last harings tot betalinghe van de equipagie van 6 schepen van oorloghe. 5 October.

Tweede Memoriaalboek van Mr. Jan de Jonghe. fol. 117.

4578. 1537. Saufconduiten aan de ondersaaten van Frankrijk en den Keyser om daarop te visschen. 18 April. O. R. 279.

4579. " Deliberatie op het equipeeren van scheepen tot protectie van de vissherij en Haringvaart. 11 Junij. O. R. 281, 282.

4580. " Eenige der Watersteeden de contributie refuserende omdat de meeste schepen saufconduiten en paspoorten hadden gehaald, blijft agter. 30 Junij. O. R. 283, 284.

4581. 1539. Placcaet houdende verbod dat niemandt en mach lanckx de costen van de zee noch op het Vlae-mane visschen. 19 Meert.

1e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 351. *Anselmus, Codex Belgicus.* bl. 240.

4582. " Placaat, dat niemand met Hiouwen mag visschen, nog Aal vangen als in hun eigen wateren, en met stilstaande instrumenten. 18 Aug.

Gr. Placc.-boek v. Friesl. II, bl. 764.

4583. 1540. Rapport hoe tot veragtering van 's Keysers petitie moet strekken het weinig reguard op de protectie der Haringbuisen. 22 Julij. O. R. 307.

4584. " Dit nader aan den Keyser te remonstreeren, want den Koning van Schotland die Haringvank interdiceert. 15 Sept. O. R. 308.

4585. " De propositie desweegens is elk bij geschrifte gegeeven. 4 Oct. O. R. 309.

4586. 1542. Ordonnantie raeckende de visscherijen, op de Reviere van Gendt. 27 Jan. 24 April.

2e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 790, 793. *Anselmus, Codex Belgicus.* bl. 240.

4587. " Placaat verbiedende den uitvoer van viseh „die in soete wateren gevangen wort binnen onsen Lande van Friesland. 8 Maart. 1542. Vernieuwd 9 Maart, 1563.

Statuten, Ordonn. en Costumen v. Friesl. Leeuw. 1693. bl. 277.

4588. " Den Heer van Beveren als Admiraal, heeft gezonden een opening om te visschen ten Haring, overgenomen by de steeden; tot 24 Augusty weder in de Herberg. 17 Aug. O. R. 343.

4589. 1543. Dagvaart van de groote en kleine steeden en dorpen langs de zeekant hen met visschen geneerende, om te vinden manieren, hoe men die Francoisen voor het landrovende en pilcerende, van daar sal verdrijven, en waar die penningen daartoe te vinden. 14 Junij. O. R. 357.

4590. 1544. Die van Schiedam het concept op de toevaarding der Buisen ten Haringvaart goedvindende, daarop de authorisatie van den Raad te vraagen. 20 Mey. N. R. 30.

4591. " Haare Buisen ter zee als voorleeden jaar te beveiligen, de Staaten genegen haar buiten 's Lands kosten te helpen. 20 Mey. N. R. 30.

4592. 1544. Placcaet ende ordonnantie op 'tstuek van de Haringvaert, daerbij gheordonneert wort, dat alle personen, hen voortaen verhuyrende metten stierluiden totter Haringvaert, verbonden sullen syn haer dienst en werk te volbrengen, etc. 21 Juny.

Eerste Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 49, verso. Vergelijk: *Vijfde Memoriaalboek van Mr. B. Ernst.* fol. 45.

4593. A°. 1544. Bij acte van de Rekenkamer worden aan Adriaen Matthijs dochter c. s. te Rotterdam, voor den tijd van tien jaren, verpacht, de visscherijen met zegenen, drijfnetten en schuttingen, in alle de stroomen en wateringen van Beoosterscheld in Zeeland. Met kaarte (of omschrijving.) 30 July 1543, 31 Maart 1544.

Notulen v. d. Staten v. Zeeland. 1752. II, bl. 119, 121.

4593*a*. " Ter begeerte van Rotterdam en Schiedam, buiten naam der Staaten een request aan den Keyser geeven, om, bij tracteeren met de Schotten, ook te bedingen de Hollandsche visschers met haare goederen bij die van Schotland gevangen. 9 Dec. N. R. 66.

4594. " Den Stadhouder te versoeken provisie, dat de visschers ter Dogge vaaren; daarop Apostil belooft. 24, 27 Dec. N. R. 70, 71.

4595. 1545. Mr. Floris en den advokaat aan den Stadhouder en Koningin te vervolgen, dat Holland van de negocie en visscherije niet gefrustreert blijve. 4 Maart. N. R. 85.

4596. " Den advocaat met Hoogaarden en den Pensionaris van Schiedam verhalen Schoorl de geresolueerde sollicitatie aan den Keyser om een stilsaat met de Schotten, zijnde hier de tijd van te Dogge, ten Haring en in Noorwegen te vaaren; daarover bij den Stadhouder na Brussel te reisen. 5 Maart. N. R. 87.

4597. " Bij ons het voorsz. den Stadhouder vertoond, was hem leet, dat, mits zijn siekte, ons niet meer kon helpen, seide, de meeste swarigheid was met de Engelschen, soekende Schotland niet anders als alliantie met den Keiser, gaf ons brieven van recommandatie aan de Koningin. 7 Maart. N. R. 87.

4598. " Negotiatiën over hetzelfde onderwerp. 4 April. N. R. 88, 89.

4599. " Dag tot nader deliberatie met de Watersteeden, hen geneerende met de Haring-verrendeels tot remedie teegens de fauten daarin. 16 April. N. R. 140.

4600. " Placcaet waerby wort ghestatueert, dat men niet en vermach te visschen, dan met eenigerhande gewant, nauwer dan van vyff volle ghemeyne zee-lieden duymen. 30 Sept.

1e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 354. *Anselmus, Codex Belgicus.* bl. 240.

4601. 1546. Placcaet ordonnérende dat als die Haringhschepen in see op haer neeringhe ghecomen syn, de stierluyden ghehouden sullen syn haer achtersouck ofte bulssane t'eysschen, enz. 9 July.

Eerste Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 198.

4602. " Op het advis noopens de visscherij van de Zuiderzee, bij den advocaat een missive van den Raad aan den Koning verkreegen, dat men om 's Keysers placaat in Overijssel geplubliceert van niet te mogen visschen als met netten van bepaalde masen, hetselve onder de Landen van Overijssel niet kan veranderen. 6, 13 Aug. N. R. 150, 151.

4603. 1547. Den advocaat versoekt Assendelft van den Hr. van Beveren te vernemen wat de visschers teegens de Haringvaart noopens de Schotten en andere vijanden doen souden; dat aanneemt. 2 Mey. N. R. 184.

4604. " Op het schrijven van den Koning om de Steeden der visscherije en Haringvaart voor te houden de tiende Buys tot een oorlogschip te maaken, die in de profijten der neegen andere ook deelen soude..... geaccordeert bij den Raad. 4 Junij. N. R. 185.

4605. " Gedep. lasten den advocaat aan Assendelft te zeggen, aan den Koning te versoeken, dat de beeden altoos geconsenteert onder conditie van veilig vissen en negocieeren..... De visschers geen lastgeld, maar na rato der Haringbuisen, te betalen, enz. 4 Junij. N. R. 186.

4606. " Assendelft sou van voorsz. missive, by raaming, de Koningin adverteeren, daar den Keyser ten anderen tijde vier à vijf oorlog-scheepen bekostigt had. 4 Junij. N. R. 187.

4607. A°. 1547. Placcact dat niemant hem en vervordere met syn schepen ende buysen ten Haringh te varen voor September toecomende, op verbeurte van dien. 11 Juny.

Eerste Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 256.

4608. " Op het geproponcerde bij Assendelft nopens de bescherming der Buisen opineeren de steeden divers: Gecommitt. daar over te reisen na haar Majesteit, en, mits het couditioneel consent der beeden, te versoeken, dat den Keyser de toerusting van scheepen bekostige etc.
11 Junij. N. R. 188.

4609. " Het concept der uitrusting van een der tien Haringbuisen tot een oorlogschip de Kouingin niet smaakende, de Staaten nevens die van Vlaanderen en Zeeland daarop teegen seekeren dag bij haar Majesteit te komen.
22 Junij. N. R. 191.

4610. " Aan de Koningin eerst te solliciteeren pasporten of saufconduiten tot verseekering der Haringbuisen; Zeeland en Vlaanderen ook door eene propere Penning daartoe induceeren; anders den Keyser de scheepen toe te rusten; bij Vlaanderen en Zeeland hoe best die uitrusting te onderstaan, waartoe alle de Landen wel wat behoorden te contribueren. — Gecommitteerden tot vervolging van het voorsz. 22 Junij. N. R. 192.

4611. " Het gepasseerde dienaangaande bij de Koningin gebragt op oorlogschepen. 29 Junij. N. R. 193. 3 Julij. N. R. 196.

4612. " Verklaaring van diverse Steeden om per Visnet, waarvan vier maaken een vierendeel, een vierde te geeven eene gulden, soo bij de Craveelschepen als Haringbuisen, alle andere visschende met gekamde netten.
15 Julij. N. R. 197.

4613. " Amsterdam, Hoorn, Enkhuysen, Edam en Monnickendam als representeerende de gemeene Koopvaarders, oordeelden in de toerusting van scheepen niet gehouden. 15 Julij. N. R. 197.

4614. " Diverse steeden opineerden om het groot import der visscherij en koopvaardij agt à neegen duizend Guldens te geeven onder gewoone gratie. — Haarlem als voren tot ses duizend Guldens. — Item Delft: mits te vinden by het Mergengeld, niet by de Staaten Schiltaalen. — Item Leyden; soude daar in geeven als 1536, omdat in de Schiltaalen het hoogst staan. — Gouda tot geen contributie in voorsz. equipage gelast.
15 Julij. N. R. 198.

4615. " De steeden persisteerende, Gecomm. het voorsz. aan de Koningin te remonstreeren. 15 Julij N. R. 198.

4616. " Assendelft verklaarende de Staaten Sijn Majesteits expres schrijven, dat der Staaten Gedep. volkoomen gelast moeten koomen tot voorkooming van indignatie. Onderhandelingen over hetzelfde onderwerp.
15 Julij tot 26 Aug. N. R. 198, 207, 212.

4617. " Verklaring op een voorgevalle placaat van Overijssel nopens het vischwant en Resolutie op het wijen en nauen der netten.
12 Nov. N. R. 11.

4618. " Placaat betrekkelijk de visscherij in de Zuiderzee. 12 Nov.
Utr. Placc.-boek. II, bl. 428.

4619. " Assendelft geeft Gedep. acte om de stuurluiden, gefraudeert hebbende, bij eede te houden. 7 Dec. N. R. 215.

4620. 1548. Assendelft belast den advocaat weder na het hof te reisen om met Gedep. van Delft, Rotterd. en Schiedam aldaar aan de Koningin te vervolgen bequaame middelen tot vordering der Haringvaart.
3 Julij. N. R. 245.

4621. A°. 1548. Na lange sollicitatie verkreegen brieven van de Koningin aan den Raad met seeker Proces-verbaal tusschen Beveren en Gedep. over drie middelen tot bescherming der visscherije.
16 Julij. N. R. 245.

4622. " Tot vordering der Haringvaart de Gemeene Staaten te beschrijven. 18 Julij. N. R. 246.

4623. " Bij Assendelft Gedep. de drie middelen voorgehouden; het eerste in plaats van drie buysen bij pais in zee, maar een; het tweede van de twintig of dertig buysen maar een ten oorlog; het derde bij een impost van het lastgeld etc. Scheepen toe te rusten ook niet geraden.
25 Julij. N. R. 247, 248.

4624. " Een van Delft, Rotterdam, Schiedam en Enkhuijsen daar over na ter Veere te reisen. 25 Julij. N. R. 248.

4625. " Den advocaat rapporteert de Raad, welke de resolutie der Haringvaart niet aangenaam was, bij de koningin, als inpracticabel, afgeslagen. 25 Julij. N. R. 249.

4626. " De steeden hen met de visscherije geneerende, accordeeren tot defensie der Haringbuisen, vijf oorlogscheepen, mits daartoe van het land 6000 gulden. 7 Aug. N. R. 251.

4627. " Acte van Consent van de Staten van Hollandt van 6000 pont tot vordernisse van de Haringvaert. 7 Aug.
Eerste Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 344 verso.

4628. " Op sware straf verboden Aes in 't water te werpen, waerdoor die visschen boven drijven. 8 Aug.
Geld. Placc.-boek. I, 40.

4629. " De Cancelier van de ordre te Brussel antwoord op ons vertoog nopens het vervolgen by Overijssel wegens het visschen in de Zuiderzee verkreegen, dat de Stadhouders van Holland en Overijssel op het accord desweegens waaren gelast. 24 Oct. N. R. 254.

4630. " Op het voorhouden bij Assendelft van der Staaten commoditeit en welvaaren bij de Haringvaart en visscherij, waardoor meest alle ambagten haar brood wonnen, waarom tot vordering seekere penningen te geeven, als in 1547 agt duisend gulden, 1548 ses duisend guldens, om de excessive beswaaren thans wat modereeren; wordt bij dispariteit geadviseert.
7 Junij. N. R. 285.

4631. " Assendelft onderhoud Gedep. der visscherij om onderling de visscherij der Haringvaart te vorderen. 7 Junij. N. R. 288.

4632. " Assendelft segt den Advocaat, dat hij met Suijs en J. de Jonge de reekening der voorige Haringtocht geslooten had en dat de visschers te booven koomen agt duisend vijfhonderd tien guldens seeventien stuivers. 7 Junij. N. R. 289.

4633. 1549. Om 's Keyser's octroy aan Amsterd. en andere steeden van Holland op de Zee, van 12 Nov. 1547, hoe in de Zuiderzee te visschen, contrarie het placaat by Overijssel te Utrecht verkregen enz.
29 Jan. N. R. 267, 5, 8 Maert. N. R. 273, 275.

4634. " Beveren zegt den advocaat de tijdelijke provisie tot defensie der Haringvaart, reeds bij memorie gestelt te hebben. — Sou daarvan den Koning spreeken; den advocaat zegt hem, dat de visschers het lastgeld niet langer kunnen dragen. 11, 27 April. N. R. 280, 282.

4635. 1550. Op de propositie van de Raad van Holland door last van den Heer van Beveren om dertig stuivers der Last Haring deeser teelt, als zijnde de toegeruste scheepen niet bestant toegen de force en scheepen der Schotten op zee, te seggen; de Staaten hadden in December den Keyser een impost op alle wijnen uit Duitsland, Frankrijk, Spagne, etc. toegestaan, tot bescherming der scheepen Oost en West, om der visschers en steeden en vlekken op Zee, etc. behooren wel bij 's Keysers scheepen gedefendeert te zijn, hetgeen aan de Koningin en Beveren meenen te versoeken, de arme visschers moeten niet meer belast. 19 Julij. N. R. 372.

4636. " Bij den Raad daarop geantwoord. 4 Aug. N. R. 372.

4637. " Den advocaat, een van Delft, Rotterdam en Schiedam den 20 deeser daarover na Beveren te Veere gereist. — Beveren geantwoord. 19 Julij. N. R. 373. 4 Aug. N. R. 373.

4638. " Weegens het hof van Holland Gedep. geproponeert, mits Vlaanderen vier en Zeeland drie oorlogscheepen tot bescherming der vischerye toerust, sij ook voor drie prompt accordeeren tien stuivers der last Haring van de jeegenwoordige teelt. 4 Aug. N. R. 375.

4639. " Het voorsz. antwoord bij den Raad in geschrift versogt, door den advocaat aan Assendelft geleevert. 4 Aug. N. R. 376.

4640. " Assendelft toont den advocaat den brief van Beveren, kon op de acte niet letten, van de steden ter vischvangst was geen gratuiteit geëischt, maar een lastgeld. Zeeland had geaccordeert twee glds. op het last, Vlaanderen seekere oorlogscheepen; Holland moest toesien wat het deet, hij moest de geliefte van de Koningin op het antwoord weeten. 9 Aug. N. R. 376.

4641. " Op communicatie der voorschreeve missive bij Assendelft en Suijs en nadere last tot mitigatie op een gulden de last van 1 Augusty; dit point van voorsz. missive seer devieerende, bij de Staaten de propositie van mitigatie overgenomen. 24 Aug. N. R. 377.

4642. " In hoop van het laatste lastgeld te sijn, en dat de Haringvaart moet gevordert, als Hollands principaal welvaren, voor deese teelt seedert 1 Augusty twintig stuivers der last te geeven sonder meer; Schiedam niet nader gelast; bij Wassenhoven en Suijs uit des Keysers naam geaccepteert, en bij geschrift gelevert. 29 Aug. N. R. 378.

4643. " Gedep. versocken den advocaat, aan Beveren te schrijven dat de Haringbuysen om tempeest niet kunnende vaaren, de brouwers van het scheepsbier deselve van de noodige bieren voorsien. 29 Aug. N. R. 379.

4644. " Die van Overijssel by Comm. gehoort, vertoont den Advocaat hen, dat der vischers netten niet nauwer moogen zijn. 26 Nov. N. R. 382, 383.

4645. " Placcaet op de toerustinghe van de Buysen in zee gaende. 19 Juni.

1e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 360. *Anselmus*, *Codex Belgicus.* bl. 240.

4646. 1551. Op het schrijven van den Raad, door onthiet (op last) van den Stadhouder, Beveren op de propositie, om, mits de advertissement ten Hove, dat onse nabuuren meenige scheepen gereet hebben, te adviseeren op de continuatie der Haringvaart, antwoorden, by continuatie dier quaade maaren versoeken sijn advies hoe de Haringbuisen te beschermen. 3 Aug. N. R. 385.

4647. " Assendelft in praesentie van Sasbout en Nytsen, adverteert de toerusting van scheepen in Vrankrijk tot beschadiging der Buysen, dat den Keyser geen scheepen kon toerusten sonder een gulden per last, zoo

der gevangen Haring als dezer teelt; de Koningin beveelt den Hove het voorsz. reëel te executeren; de visschers nemen dien eisch over.
7 Sept. N. R. 387.

4648. Ao. 1551. Bij den Raad Gedep. voorgehouden de propositie van een gulden per last. 11 Sept. N. R. 388.

4649. " Gedep. by vordering der Haringvaart waaren te vreeden van de last Haring..... resolveeren tot 20 Stuivers. Voorsz. Caroli gulden geconsenteert. 11 Sept. N. R. 389, 390.

4650. " Den Raad sou het laatst antwoord aan de Koningin en Beveren senden. 11 Sept. N. R. 390.

4651. " Dordrecht segt hun deese saak niet sonderling te toucheren.
11 Sept. N. R. 390.

4652. " Ter naaste vergadering een request den Staaten overgeeven, om voortaan de saak der visscherij te defendeeren, opdat de Haringvaart niet te niet kome. 11 Sept. N. R. 390.

4653. " Gecomm. tot examinatie van 's Advocaats antwoord op de eischen van Vriesland en Overijssel noopens het visschen in de Zuyderzee.
4 Dec. N. R. 395.

4654. " Schrijven aan Hogaarden dat, de steden en vlekken van de visscherij hebben uitstel tot Drie Koningen om te antwoorden.
4 Dec. N. R. 397.

4655. " Die van Amsterdam en den advocaat in den secreeten Raad te vervolgen seeker proces noopens een presentatie, die voormaals bij de Hollandsche visschers sou zijn gedaan. 15 Dec. N. R. 399.

4656. " Op de Requeste der Haringvaarders aan de Staaten om, bij consent der bede, aan de Koningin te remonstreeren hun proces tegen den Procureur Gen., betreffende de interdictie van niet ten haring te varen. Aan de Koningin Staatsgewijs versoeken de Haringvaarders van het proces ontlast te laaten. 30 Jan. N. R. 415.

4657. " Placcaet bevelende dat alle Visch-Coopers ende andere Ventjaghers van waer die zijn, voortaen met heure vischschepen niet en zullen moghen varen op stroom ofte buyten op 't diep, in de mont van de Maze omme eenighen Visch van den Schippers te coopen: tenzij die eerst ten afslaghe gheweest is binnen eenighe steden, daer men naer ouder ghewoonte afslach is houdende. 11 Jan. 1556.

Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 37. *Vyfde.* fol. 201.

4658. " By den advocaat ter begeerte der Haringvaarders den Procur. Gen. versogt voorsz. saak wat in state te stellen sonder eisch doen.
4 Febr. N. R. 417.

4659. " Den advocaat versoekt Viglius voor de Haringvaarders remissie haarer misbruik vaaren teegen het verbod der Koningin, en om van het proces van den Proc. Gen. ontlast te sijn.
28 Febr. N. R. 431.

4660. " Assendelft houdt Gedep. voor, mits de aanst. Haringvaart desselfs noodige vordering als Hollands principaalst welvaren, by saufconduiten of oorlogscheepen. Zeeland was voor het eerste: Vlaanderen voor het tweede etc. 27 Junij. N. R. 450.

4661. " De steden hen geneerend met de Haringvaart, resolueeren, die vaart kan dit jaar niet beschermt worden als met saufconduiten; Gecomm. sulks van de Koningin te begeeren. 4 Julij. N. R. 453.

4662. A°. 1552. Verdere onderhandelingen over hetzelfde onderwerp met de Koningin, Beveren en Viglius. van 4 Julij tot 28 Sept. N. R. 453, 474.

4663. " Den Raad versoeken aan de Koningin te schrijven, het voeren van den Haring in Oostland sonder cautie, na placaat van 9 Oct. 1551 om gealleguеerde reedenen dan niet geraaden, omdat den Raad reets favorabel voor de visschers had geadviseert.
5 Aug. N. R. 477.

4664. " Hierop geantwoord, van de Haring en andere koopwaaren na Oostland te lande gebragt, behoort geen regt van congé geëischt, wel ter zee. 15 Aug. N. R. 481.

4665. ," Placaet dat niemant op eenige dagen noch tijden en sal moghen visschen in de wateringen ofte vijvers, toebehoorende 's Keyserlicke Majesteyt Vasallen. 8 Sept.
Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 1 en 211.

4666. " Acte van authorisatie, omme te mogen ontfangen van elcke last Haringhs 2 karoli guldens. October 1552.
Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 260.

4667. " Te Brussel by den Praesident den advocaat geseid, hoe de Haringvaart de negocie bevorderde en menige menschen aan de kost hielp; dat die van Antwerpen deselve Haring herpakten en haar brand daarop stelden, schoon de brand van Dordrecht ouder was, ook in Duitsland, Vrankrijk en elders bekent; dit dan sou hun worden verboden.
21 Dec. N. R. 482.

4668. 1553. Tot de komst der Edelen etc. uitgestelt bij nader request te versoeken, teegens toekoomende teelt van de Haringvaart te gebruiken by stilsaat of saufconduite, also de Buysen by de oorlogscheepen niet gedefendeert nog versekert waren. 27 Jan. N. R. 484.

4669. " Placaet van den Hove, dat niemant voortaen hen en vervindene in de Mase, ofte in wat plaetse dat het sy te visschen, met fuyken achter hare schepen, die men noemt coorden. 1 Maart.
Derde Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 113. verso.

4670. " Haarlem en Amsterdam accordeeren in de 3000 gulden tot vordering der Haringvaart, mits alom; Leyden en Gouda negatif.
16 Mrt. N. R. 498.

4671. " De steden en vlekken met de visscherij sig geneerende, met 3000 duizend guldens te baat te komen, die voor de teelt hebben moeten om haar groot verlies voor het land; de reeders en stuurlieden verstonden niet de buysen by Oorlogschepen gesecureert te syn, de drie guldens der last was te groot; Rotterdam en Enkhuyzen tot de uitrusting genegen voor 2 gls. 31 Mey. N. R. 504.

4672. " Placcaet dat niemandt van den gheenen die hen metter Harinck-vaert generen, met heure schepen in zee sullen begheven, sonder convoy van de schepen van oorloge, op verbeurte van de schepen ende arbitrale correctie. 30 Mei.
Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 91. verso. (1555) 3 Mey. *Vyfde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam.* fol. 6. (1558) 10 Sept. *Eerste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst.* fol. 130.

4673. " By de Majesteit afgeslagen te vaaren tot eige pericul, persisteert by voorsz. Resolutie. Beveren seid, Zeeland meent tot het vissen het Lastgeld te geeven, Holland moest zich binnen acht dagen verklaaren.
14 Juny N. R. 506.

4674. Ao. 1553. By het hof Gedep. ter dagvaart beschreeven, voorgehouden, dat de Majt. tot vordering der Haringvaart, was tevreeden geweest met de aangeeving tot pericul der vissers en reeders, onder behoorlijke equipage teegen invasie. 19 July. N. R. 512.

4675. " Placcaet interdicerende dat gene uitlandtsche personen en sullen moghen koopen buyssen, boots, ofte schepen ter visscherye dienende, omme die uyt dese landen te voeren, dat oock gheene bootsghesellen, vreemde saten deser landen en moghen gaen dienen op uytlandtsche ende onderbuyssen ten Harinck. 22 July.

Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 112.

4676. " Acte van consent omme den Harinck, desen jeghenwoordigen teelt gevangen, te moghen verkoopen door alle zyne Majesteyt landen, ende andere landen zyne Majesteyt niet contrarie zynde. 22 July.

Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 114.

4677. " Gedeput. versogten van de Majesteit de acte van 20 goede oorlogscheepen uit te rusten, seekere concept ordonnantie voor de Haringbuisen. 27 July. N. R. 514.

4678. " Placcaet ende ordonnantie hoe dat alle schepen varende ten Haringh, sullen mocten ghemunieert zyn, tot verseeckerheydt van den Harinckvaert. 30 July.

Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 117.

4679. " Placcaet bevelende dat alle de ghene die hen op eenige buysen voor dese teelt verhuyrt hebben, hen binnen acht dagen na de publicatie wedervinden by hare schippers, ofte reeders, ende haeren dienst ende voorwaerden voldoen. 12 Sept.

Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 126. verso.

4680. " De tollenaars van Nijmegen weigerende den Haring vrij te laten passeeren, de cancelarije van Gelderland versogt daarop ordre te stellen. 12 Sept. N. R. 528.

4681. " Haare Majesteit was met die aanschrijving tevreeden soo ver sy 's Keysers begeerte beliefden, anders niet. 3 Oct. N. R. 529.

4682. " Request van de Staaten aan den Keyser, dat die van Antwerpen afdoen hunne nieuwigheid van het stellen van waarden over de Hollandsche viskoopers, behoudens der afslagersregt, te sien of de Prins van Orange, als meede geintresseert, sig met de Staaten wil voegen. 3 Oct. N. R. 530.

4683. " Op de requeste tot uitvoering der Haring en Visch te Dordrecht in meenigte, den Secretaris Vlierden sig in Holland op de meenigte komen informeeren en op de quantiteit visch op de zeestranden gevangen. 28 Dec. N. R. 539.

4684. " Op rapport bij Vlierden alleen verkreegen het uitvoeren van wracke Haring, zijnde niet booven de helft der aangegeeve Haring gevonden. 28 Dec. N. R. 539.

4685. 1554. Rapport bij den advocaat gedaan van het vervolg, om den Haring en allerley vis uit te voeren. 25 Jan. N. R. 542.

4686. " Op het versoek van Beveren weegens de Steeden van de Haringvaart om vordering der drie duisend gls. Rapport genomen teegens 20 Maart. 16 Maart. N. R. 545.

4687. " Delft pretendeert vooraf de drie duizend gls. de visscherij bij de Staaten genoeg geconsenteert, onvermindert de vordering der ordonnantie van voorleede jaar; ook vijf à zes ligte Oorlogscheepen versoeken om de Buisen te bewaaren, uit de beede of impost, alle andere Gedep. accrocheerden alles aan voorsz. drie duisend guldens. 17 Maart. N. R. 546.

4688. A°. 1554. Dit antwoord Beveren en Assendelft gedaan, nader dag bepaalt den 21 Maart. 17 Maart. N. R. 546.

4689. " Noopens de drie duizend gls. tot vordering der Haringvaart gepersisteert by de Resolutien van 24 Augusty 1552 en 1553. 21 Maart. N. R. 548.

4690. " By request te versoeken de vrijen uitvoer der Haring, gedroogde en gezouten vis; niet van andere victualie. 20 Apr. N. R. 555.

4691. " Beveren en den Praesident tot devoir bij de Koningin versogt om de geaccordeerde agt duisend gls. tot defensie der visscherije etc., te verhoogen, tot beeter rapport over hun te doen, mits de genoome scheepen bij de Franschen omtrent het Vlie en Maarsdiep. 11 Mey. N. R. 558.

4692. " By haar Majesteit den uitvoer van Haring te veroorloven, dat by gebrek, of de Armée in het veld zijnde, syn Majesteit mogt revoceeren de provisie en uitvoer; de Haring, behoorlijk gepakt en gebrant, niet passeeren veertien ponden Vlaams. 12 Mey N. R. 559.

4693. " Placaet tegen den uitvoer van Haring en andere gezouten visch. 27 Mey.

Geld. Placc.-boek. I, bl. 254.

4694. " De reeders en stuurlieden sustineeren sig ongehouden in de versogte recompens by Jacques Marzuys uit Schotland, over de neeming van zijn schip en goed by scheepen wegens de Buysen geëquipeert. 28 Mey. N. R. 560.

4695. " De Stadhouder geeft aan dat de Koningin tevreeden is, de reeders en stuurluiden uit de eerste termijn der 200.000 guldens te laaten volgen, des van de agt scheepen by de visschers toe te rusten, vier op- hebben honderd, andere vijftig hoofden etc. C. Pieters gedep. van Rotterd. daarop na huis reisen en vergadering beleggen. 11 Juny. N. R. 563.

4696. " Antwoord van Corst. Pieters. 17 Juny. N. R. 564.

4697. " Placcaet verbiedende alle ondersaten hen mette visscherye ende Hariughvaert ghenerende, met haere schepen, buyssen ende boots ter zee te varen sonder convoy van de oorloghschepen. 1 Juny.

Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 222.

4698. " Ordonnantie ghemaeckt op 't toerusten van de Buyssen ter zee. 5 July.

Vierde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol 232.

4699. " Assendelft geeft aan dat den Stadh. Jacques Marzuys had moeten uitreiken 2300 guldens, waarvan hem de reeders en visschers restitutie van 1000 gls. toegeseid. Verzoekt aan de Staaten remboursement der resteerende 1300 gls. 28 Aug. N. R. 568.

4700. " Dordrecht, Delft en Amsterdam daartoe gelast by schenking, Haarlem ongelast, Leyden by schenkinge, Gouda genegen tot een reedelijke penning. 4 Sept. N. R. 571.

4701. " Consent in de 1300 gls. door v. Beveren gedebourseert voor de schaaden van J. Marzuys. 11 Sept. N. R. 575.

4702. " De advocaat antwoord aan die van Mechelen op de missive der Koningin, hem belastende te deponeeren van het verpakken en herbranden van den Hollandschen Haring, by den advocaat v. Dordrecht, tot instructie voor replicq gelevert. 11 Oct. N. R. 584.

4703. " Seekere duisend gls. voor J. Marzuys, kan niet wel opgebragt sonder gehoort de reekening van het lastgeld der laatste teelt. 29 Dec. N. R. 587.

4704. A°. 1555. Acte van authorisatie omme te mogen lichten 20 stuyvers op elcke last Haringh. 3 January.

Vyfde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 92.

4705. " De Steeden der Haringvaart versoecken om de assistentie van de Staaten tot vordering derselve voor 1555 à 10,000 gls. — rapport genoomen. 5 Febr. N. R. 590.

4706. " Den Raad daarop te antwoorden, dat de Haringvaart wel was een groot middel van 's lands welvaaren en menig mensch alimenteerde, dog des Land's lasten om den oorlog en derselver apparente verhooging, maakte die bijstant ondoenlijk. 20, 21 Febr. N. R. 592.

4707. " Provisioneel verbod, dat in de Zuiderzee niet mach worden gevischt met enghe dryvende netten.

Geld. Placc.-boek. I, bl. 183. *Utr. Placc.-boek.* II, bl. 429.

4708. " Rapport genoomen van het versoek der stuurluiden tot conditie in de acte van consent om van de beede van 200,000 gls., de Haringvaart met 10 à 12,000 te assisteeren. 21 Maart. N. R. 597.

4709. " Gecomm. tot visitatie der replicq van de Staaten teegens die van Mechelen noopens de herpakking van den Haring. 14 Mey. N. R. 620.

4710. " Sententie van den Secreten Raede, tusschen die Staten van Overijssel ende Steden ende Vlecken van Hollandt ghelegen op der Zuyderzee, dat by provisie die visschers niet en sullen moghen met engher massen visschen, dan van twee ghemeine zeemansduymen. 13 July.

Vyfde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 30, 31. verso.

4711. " Den advocaat van den Comm. Mr. Everhart te informeeren op de saak der Steeden in de Zuyderzee met de visscherij haar geneerende, teegens Overijssel. 14 Sept. N. R. 631.

4712. " Comm. te spreeken met W. C. Nicolai. Overijsselsche enquête op de saak der visscherij. 30 Dec. N. R. 697.

4713. " Gecommitt. met die van Mechelen te communiceeren op de saak van het herpakken der haring.
15 Dec. N. R. 123. 30 Dec. N. R. 697.

4714. " Op de kosten der Comm. op de visscherij in de Zuiderzee op de andere dagvaart letten enz. 27 Febr. N. R. 709.
(1556.) 20 April. " 722.

4715. " Placcaet interdicerende eenigerhande victuaillien uytten Lande te voeren, uytghesondert den Harinck, gedroochde en gesouten visch ende dat tot S. Jansmisse naestcomende. 27 Dec.

Vyfde Memoriaalboek van Mr. Jan van Dam. fol. 97.

4716. 1556. De Staaten accordeeren den advocaat Coebel twee opene brieven te leeveren tot vordering der Haringvaart als in 1544/45. 10,000 gls. mits copie houdende. 17 Oct. N. R. 802.

4717. " De steeden van de visscherij en Haringvaart versoeken assistentie met oorlogscheepen en noodige penningen.
23 Junij. N. R. 74.

4718. " Nu niet doenlijk te assisteeren. — Antwoord van de visscherij.
4 Julij. N. R. 75.

4719. " De Marquis v. Veere, Stadh. van Holland by den Koning geobtineerd hebbende, dat, by verschot van 10,000 gls. tot defensie der visscherij den Koning sulks uit de eerste beede restitueere; de visscherij dat niet kunnende doen, accordeeren de Staaten sulks aan de Steeden en reeders, by verkoop van rente onder restitutie uit de eerste beede.
23 Julij. N. R. 83.

4720. A°. 1556. Resolutie op de assistentie en protectie van de visscherij. 13 Aug. N. R. 90.

4721. " Antwoord van Delft, Rotterdam en Schiedam daarop. 14 Aug. N. R. 91.

4722. " Assendelft antwoord door den advocaat, behoorde gesaamentlijk de acte van verseekerheid te verzegelen, of men sou Rotterdam en Schiedam de Haringvaart en visscherije verbieden. 14 Aug. N. R. 92.

4723. " Obligatie waarbij Delft, Rotterdam, Schiedam, Briclle, Enkhuysen, Wormer, Jisp en Grootebroek als representeerende de visscherij en Haringvaart, van Coebel ontfangen heeft agt duisend guldens om ses oorlogscheepen toe te rusten tot defensie der Haringvaart. 14 Aug. N. R. 92.

4724. " Bij den advocaat weegens de visscherij-steeden den Raad vertoont, dat Rotterdam en Schiedam te vreeden te verzeegelen, en haare obligatiën te geeven met de andere steeden voor agt duisend guldens op renten, mits haare Buisen in zee, vrij van lastgeld etc. 17 Aug. N. R. 93.

4725. " Den advocaat met den reekenmeester van der Does te visiteeren de rekening der visscherij en Haringvaart. En rapport. 19 Aug. N. R. 101, 102.

4726. " Te extendeeren de kosten der scheepen voor de visscherij toegerust, booven hetgeen de Majesteit gegeeven heeft, en wat het lastgeld heeft bedragen seedert 1551. 7 Oct. N. R. 110.

4727. 1558. Op de requeste der visschers hun wel vertoonen de nootsaakelijkheid der visscherije, waarom de toegesegde tien duisend gls. uit de eerste beede vervolgen sullen. 10 Maart. N. R. 148.

4728. " De pointen der elf duizeud guldens van Leyden en de tien duisend guldens der gemeene visscherij, bij de Generaale Staaten te vervolgen, vooraf niet in de petitie koomen etc. 12 Mrt. N. R. 150.

4729. " Den advocaat geschreeven de antwoord op de missive van den Prins van Orange noopens zijn visscherij. 24 Mrt. N. R. 154.
Antwoord. 5 April. " 158.

4730. " Resolutie op de vordering der assignatien van tien duisend guldens bij den Koning gedaan voor de visscherij van 1557. 23 Junij. N. R. 176.

4731. " Te vergeefs geoordeeld aan den Heer van Cruninge of den Koning te versoeken eenige scheepen tot defensie der Haringvaart, als voor deese teelt bij de rheeders afgeslaagen. 13 Sept. N. R. 194.

4732. " Accoort ende concept by den Gecommitteerden van den Haring gemaakt voor den Jare 1558. 26 Sept.
Eerste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 136. verso.

4733. " Placcaet dat niemant eenigen Haring, Boexharinck ende andere ghedroochde ende gesoute Visch, uyt dese Nederlanden sal mogen voeren, tusschen dit ende Pacschen toecomende, wederroepende alle paspoorten ende saulfconduiten ter contrarie. 19 Nov.
Eerste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 155. *Gr. Placc.-boek. v. Friesl.* III, bl. 44.

4734. 1559. Ordonnantie op Coebel van vier duisend vier honderd seeventig guldens tot profijt der Haringvaart, in mindering der tien duisend guldens haar bij den Koning vergunt. 3 Febr. N. R. 229.

4735. A°. 1559. Niet oirbaar staatsgewijs te doen het versoek van Amsterdam aan den Koning om ordre aan die van Overijssel; niet te executeeren de sententien provisioneel, tusschen Overijssel en de steeden en vlekken op de Zuyderzee. 16 April. N. R. 267.

4736. " Placcaet, eeuwigh edict ende verbodt, dat niemandt sonder te hebben blyckelycke pacht, enz. sal moghen visschen, in wat manieren, ofte in wat netten of instrumenten, den hengel-roede uitghenomen, alleenlich in de Lingen, Wielen, Kolekten, Wateringen, enz. 't zij binnen of buyten Dycx. 13 April.

Eerste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 196. verso.

4737. " Coebel te executeeren de tiende penning der visscherije van den Prins van Orange, so van 1553 als 1558.
6 Mey. 2 Juny. N. R. 278, 289.

4738. " W. van Berendrecht te doorsien, of de visscherijen in het billiet bij Assendelft gemaakt, ook staan in het quartier der naastgeleege dorpen, en die de tiende penning nog niet betaalt hebben, daar toe te houden
6 Mey. N. R. 278.

4739. " Den Advocaat attache op de datums der sententien aan den Grooten Raad te maaken noopens de visschers in de Zuyderzee teegens Overijssel. 6 Meij. N. R. 278.

4740. " Placaet aengaende de visscherij in de Zuiderzee, en op Son- en feestdagen verboden. 10 Mey.

Geld. Placc.-boek. I, bl. 260. *Utr. Placc.-boek.* II, bl. 429.

4741. " Die van den Raad van den Prins van Orange de executie der tiende penning van zijn visscherij in surcheance houden tot sijn Hoogheids wederkomst uit Vrankrijk, mits men weete het montant van dien over 1553 en 1557. 6 Junij. N. R. 289.

4742. " Op wat voet Dordrecht te disponeeren tot admissie van het placaat op het visschen van Wit en Vroonvis in Zuydholland met diefs en schatnetten. 6 Junij. N. R. 292.

4743. " De Resolutie op het placaat van de Netten te surcheeren tot de naaste vergadering in den Haag. 17 Junij. N. R. 296.

4744. " Den advocaat ten Hove vervolgen het mandement geverifieert nopens de twaalf duisend gls. en ses duisend guldens der Haringvaart uit de wijnen over vier jaaren. 14 Julij. N. R. 310.

4745. " 's Lands ontfanger Coebel by den griffier van den grooten Raad 120 gls. te betaalen, voor de helft van het rapportgeld der twee processen van de steeden en vlekken op de Zuiderzee, hun geneerende met de visscherij als vermeerders teegen Overijssel. 27 July. N. R. 312.

4746. " Placaat verbiedende „aatkens ofte kuilen aan 't einde der netten te gebruiken, enger van maesschen zynde, dan van 24 ommegangen in 't vierendeel van eene elle", enz. 10 May. 1559. Vernieuwd 30 Sept. 1591.

Statuten, Ordonn. en Costumen v. Friesl. Leeuw. 1693. bl. 278.

4747. 1560. De Staaten versoeken den Prins van Orange aan de Hertogin te schrijven om remedie teegen het beschaadigen onser visschers en stuurluiden door de Engelschen. 5 July. N. R. 430.

4748. " Rapport genoomen op het aangeven van Amsterdam, dat de Staaten de onkosten teegens die van Overijssel draagen noopens de visscherij na de sententie. 3 Sept. N. R. 454.

4749. " Den ontvanger den advocaat Mr. Jacob te schrijven, die van de Reederij te Brussel koomende, alle assistentie te doen tot de hun beloofde 12000 gls. by oorlog en 6000 gls. in pays. 8 Febr. N. R. 478.

4750. A°. 1560. Die van Nieuwpoort in Vlaanderen noopens haar nieuwigheid teegens Holland omtrent het verpakken en de brand van de Haring, in justitie wederstaan. 22 Febr. N. R. 483.

4751. " Die van de visscherij ter eerster Staatsvergadering aangeeven haar weedervaaren en last, hoe en waarmeede te helpen. 14 Maart. N. R. 497.

4752. " Die van Dordrecht en Delft te concipieeren de replicq teegens het antwoord van Nieuwpoort (herpakking). 15 Junij. N. R. 517.

4753. 1562. Die van Rotterdam en Schiedam haare gecomm. tot 's lands kosten te Brussel te schikken ter toerusting van 5 oorlogscheepen, en dat den Koning daartoe accordeere 10000 gls. 5 Sept. N. R. 689.

4754. " Op requeste der Haringvaart en verworvene acte van de Hertogin om 10000 gls. op haar geloof; de Staaten zullen draagen het frait der hoofdsom na rato de penning 16 van ses jaren. 20 Sept. N. R. 694.

4755. " By de Staaten te solliciteeren ordonnantie dat die van Vlaanderen en Zeeland in deese toerusting contribueeren na de meenigte haarer Buisen. 20 Sept. N. R. 695.

4756. " De Haringvaart slaat af voorsz. praesentatie, versoeken dat de Staten het frait dragen. 20 Sept. N. R. 695.

4757. " Formulier van obligatie bij de steeden, representeerende de visscherije der Haringvaart in Holland. Aug. 1557. 20 Sept. N. R. 696.

4758. 1564. Placcaet op de Ghemeene Visscherije ende Haringvaert, disponerende eensdeels als 't voorgaande Placcaet. ende voorts dat Wethouders van elcke plaetse daer schepen of varen int afsnyden van de teelt, uyt elck schip ontbieden sullen drie ofte vier Bootgesellen, ende hen luyden onder haren eedt vragen, ofter eenige schade op zee hun geschiet is, of syluyden gedaen hebben, die wetens ende willens eenen anderen beschadicht op zee, zal 'tselve moeten oprechten soo verre zijn goeden verstrecken moghen, ofte anders aan de Reeders te moghen verhalen ende daarenboven verbeuren 60 pont Vlaems, gheschiedet onwetens sal staen tot discretie van de Rechters enz. 4 Aug.

Derde Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 173. Vergelijk: *Vijfde Memoriaalboek van denzelfden.* fol. 45.

4759. " Forme van Interrogatoire omme daer op by eede te hooren ende wel examineren drye ofte vier Bootsghesellen uyt yder Haringschip. (Zie vorig plakkaat) folio. *B. R.*

4760. 1565. Den advocaat onder der Staaten stukken te soeken na seekere provisie teegens Antwerpen en Mechelen geobtineert. ook den Pensionaris van Dordrecht tegens die van Gent en Vlissingen noopens het herpakken van Haring in Holland gepakt en gebrant. 13 Julij. N. R. 33.

4761. " De Staaten sich niet te voegen in het voorz. proces. 14 Sept. N. R. 41.

4762. 1567. Op de versogte assistentie by de visscherye voor de aanstaande teelt: Gedep. na boven den Gouverneur Generaal Hertog van Alva te versoeken, die van Vlaanderen en Zeeland te induceeren om ook oorlogscheepen toe te rusten of daartoe te contribueeren. 8 Jan. N. R. 150.

4763. " De Staaten vertoonen den Hertog van Alva, dat het land grootendeels bij de visscherije consisteerende, de nodige scheepen op de geuseerde voet werden besorgt, en dat de Staten van Zeeland en Vlaanderen ook daartoe wil doen verstaan. 9 Febr. N. R. 157.

4764. Aº. 1567. De requeste der steeden en vlekken, hen gececrende met de Haringvaart, om subsidie voor een Jagt booven de twee oorlogscheepen tot bescherming teegens die piraten. 24 Maart. N. R. 162.

4765. " Gouda adviseert, als Holland met Zeeland daarop niet kan accordeeren, hen drie duisend guldens te leenen onder suffisante cautie, sonder consequentie. 24 Maart. N. R. 163.

4766. " Rapport genoomen op de differente opinien noopens het subsidieeren der visscherije. 4 April. N. R. 164.

4767. " Gouda adviseert schriftelijk voor agt honderd gls. tot een gifte voor de visscherije. 4 April. N. R. 166.

4768. " Haarlem, ter laatste dagvaart absent geweest, advoueert de resolutie op de saak der visscherije om een Lieutenant in Holland te vragen en de nominatie van Assendelft. 6 Mey. N. R. 171.

4769. 1568. Placaet interdicerende te visschen in de Vijvers ofte Wateringen, toebehoorende den Vasallen ofte andere ondersaten. 14 Mey.
Gr. Placc.-boek. II, 2109.

4770. " Rapport genoomen op de requestie der visscherije van Holland om een subventie van duisend gls. om convoijers te equipeeren. 21 Mey. N. R. 198.

4771. " De Staaten accordeeren eens agt honderd gls. 25 Mey. N. R. 199.

4772. 1569. Placaet, interdicerende van niet te mogen visschen met Stalen, Cuyls, Korven, Aelfuyken, enz. in onze visscherijen van Enckhuysen.
Gr. Placc.-boek. II, 2113. 17 Jan.

4773. " Placaat betreffende de visscherij in de Zuiderzee. 10 Mey.
Utr. Placc.-boek. II, 431.

4774. " De visschery in de Eem, Vaarten en Crommen Rhyn competeert de ingesetenen van de dorpen daarby gelegen. 25 Oct. 10 Nov.
Utr. Placc.-boek. II, 431, 435.

4775. 1570. Rapport genoomen op de versoecken van die der visscherije, om exemtie van de seeven stuivers op het last zeestuks tot furnissement der beede van twee honderd een en seeventig duisend guldens tot laste van den stuurman, of de Haring buiten Holland gesleeten daar af te vrijen, of voor gemelde seeven stuivers vier convoijers te houden. 22 Aug. N. R. 443.

4776. " Die van Dordrecht voorsz. request aan de visscherije te restitueeren, alsoo niet den stuurman maar de eerste verkooper de seeven stuivers betaalen sal. 23 Aug. 14 Sept. N. R. 413, 448.

4777. " De nieuwigheid bij die van Antwerpen voorgestelt noopens het gepretendeert Tolgeld van de visch op de exempelen van 1553 en 1554, noopens het stellen der waarde van de visch, op des lands kosten teegen te gaan. 22 Aug. N. R. 448.

4778. " Versoek der visscherije om ontlasting der seeven stuivers per last. 14 Sept. N. R. 448.

4779. " Requeste om ordre aan die van Antwerpen tot afdoening van seekere nieuwe ordonnantien noopens het stellen der Salmen. 27 Oct. N. R. 468.

4780. " Rapport der insinuatie aan die van Antwerpen tot antwoord op der Staaten doleantie over de nieuwigheid van het stellen der groote visschen. 28 Nov. N. R. 475.

4781. A°. 1571. Den Pensionaris Cornet rapporteert het antwoord van Antwerpen op het voorsz. 16 Febr. N. R. 493.

4782. " Rapport genomen op de dolcantie der visscherije van de Haringvaart om ontlast te blijven van de seeven stuivers der last Haring. 16 Febr. N. R. 497.

4783. " Uitgestelt de finale resolutie op de request der visscherije voorsz. om de diversiteit van last. 3 Maart. N. R. 509.

4784. " Tot verligting der Haringvaart, de Impost der seeven stuivers op het last te cesseeren. 10 Maart. N. R. 512.

4785. " By den Stadhouder en den President. de Staaten gerecommandeert de requeste der visscherije om een som ter toerusting van vier scheepen ter oorlog gekogt — en rapport. 11 Aug. N. R. 555.

4786. " 's Lands comptoir ongestelt tot het begeert subsidie; rapport genoomen op drie jaaren te leenen 6000 gls. 30 Aug. N. R. 564.

4787. " De Staaten tot bevrijding der zee en visscherije S. Exc. hebben geconsenteert te verschieten 28000 gls. 15 Sept. N. R. 569.

4788. " Op de request aan den Secreten Raad, dat die van Antwerpen meenen te verpagten het Waartschap van de visch, aan die van Antwerpen, aux fins y contenus, uisi causam. 16 Oct. N. R. 578.

4789. 1574. Placaat tot verbod van uitvoer van allerhande versche visch, tenzij eerst op den afslag geweest, in Holland gevangen en van de zeevisch als Salmen, Steur ende Elfte. 25 Febr. N. R. 369.

Zevende Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 40.

4790. " Gecomm. te Schiedam te handelen om aldaar 20 last en te Rotterdam 20 last Haring te koopen. 22 Sept. N. R. 720.

4791. " Als vooren 40 last voor Leyden. 22 Sept. N. R. 723.

4792. " H. Duyst te Briel versoekt een of twee licentmeesters te moogen stellen. 30 Sept. N. R. 739.

4793. " Van alle versche visch uit Holland na Engeland de sesde penning van de waarde voor licent, en van het gevoerde op 's vijands land de helft. 1 Dec. N. R. 853.

4794. " De paspoorten van de versche visch onder Licent uit den Briel na Engeland en elders gevoert, alleen bij den Secretaris aldaar op den ontvang van het licent regt te expedicieeren. 1 Dec. N. R. 853.

4795. 1575. De Vischkoopers te Dordrecht over de 20ste penning op de afgeslagen visch binnen 3 dagen te mogen dolceren. 18 Febr. N. R. 88.

4796. " De 20e penning op de afgeslaage visch in alle steeden en plaatsen behoorlijk te betaalen volgens placaat. 25 Febr. N. R. 108.

4797. " De 20e penning met 1 Maart beginnen. 26 Maart. N. R. 110, 113.

4798. " Versoek van de vischkoopers van Dordrecht afgeslagen. 12 Maart. N. R. 163.

4799. " Van alle gezoute visch per ton de koopers zes stuivers. geduurende vier maanden, met 1 Maart betaalen. 28 Febr. N. R. 123.

4800. " Gedifficulteert het versoek van die uit Breda om haar visch uit Holland vrij sonder licent te betaalen en op alle afslagen te mogen koopen. 4 Maart. N. R. 135.

4801. A°. 1575. S. Exc. met Gecomm. en de Admiraliteyt behoorlijke ordr e te stellen tot verseeckertheid der aanstaande Haringteelt.
29 Maart. N. R. 233.

4802. " Te vorderen de middelen tot bescherming der visscherij; Noord-Holland ongelast. 2 Julij. N. R. 545.

4803. " Concept middelen by Gecomm. der visscherij van Holland en Zeeland tot bescherming der visscherij. 2 July. N. R. 545.

4804. " De rest der noodige penningen voor de 12 oorlogschcepen tot defensie der visscherij booven de 8.000 gls., te vinden uit de licenten van den Haring. 4 Julij. N. R. 548.

4805. " Accord met de vissehers noopens de bescherming.
4 Julij. N. R. 549.

4806. " Commissarissen op het stuk der visscherije J. Maartens, één uit deselve, te koomen tot communicatie op eenige pointen.
4 July. N. R. 551.

4807. " Gecomm. van Dordrecht, Delft, Zierikzee en een uit Noord-Holland finaal met S. Exc. af te handelen de saak der visscherije.
9 Julij. N. R. 570.

4808. " Consent in de toerusting van 12 oorlogscheepen tot bescherming der visscherij. 14 Julij. N. R. 588.

4809. " Alle boots- en smalscheepen met Haring of vis, oost- of westwaarts uit te moogen vaaren, niettegenstaande het verbod.
7 Oct. N. R. 800.

4810. " De 20e penning van visch executeeren: den Briel protesteert. 12 Oct. N. R. 808.

4811. 1576. Accord tusschen de Staaten en de visscherije tot verhooging van het lastgeld van de Haring op de teelt van dit jaar.
22 Mei. N. R. 88.

4812. " Gecommitteerden in den Briel van alle stuurluiden der Buisen gereet in zee te loopen, te neemen caution en eed van met haare Haaring of andere vis alleen te sullen komen in havens van Holland en Zeeland.
14 Junij. N. R. 100.

4813. " Sijn Excellentie versogt tot vordering der Haringvaart twee Boots uit de wagt voor Brouwershaven tot haar convoy te schikken, volgens het versoek bij de Admiraliteit aan sijn Excellentie gedaan.
18 Junij. N. R. 104.

4814. " De Admiraliteit soo veele scheepen moogelijk tot defensie der visscherije in equipage te schikken. 21 Aug. N. R. 156.

4815. 1577. Hoogheemraden en Ingelanden van Rhijnland volgens haare privilegiën de Sluisen te laaten bevisschen. 5 April. N. R. 289.

4816. " Op versoek der Steeden van Holland en Zeeland, hen geneerende met de Haringvaart en groote visscherije, om vier oorlogscheepen voor de teelt, geëquipeert en met ammunitie, en tot de verdere kosten te moogen omslaan dertig stuivers per last Haring, na 1 Junij ingebragt, en de gevangen haring te ontlasten van de licenten.
16 April. N. R. 305.

4817. " Tot vordering der Haringvaart en visscherije vier oorlogscheepen met geschut wel toegerust wegens het Land, voor vier maanden.
17 April. N. R. 307.

4818. Ao. 1577. Placaet, daerby dat alle Stuerluyden, Visschers, ofte yemant anders wie hy oock zy, belast worden, dat syluyden met hare schepen ende Haringh ende andere Visschen die syluyden sullen mogen vangen, nergens inne komen sullen, nochte arriveren, dan in de havenen binnen Hollandt ende Zeeland. 3 Mey 1577.

Zevende Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 178. *Gr. Placc.-boek.* II, 2145.

4819. " Placcact beroerende 't visschen met vlouwen op de Maze.

Zevende Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 220.

4820. " Dic van de visscherije met den Fiscaal bij alle middelen voorsien teegens het verkoopen, vermangelen en overscheepen van Haring, en de boetens tecgen de contraventeurs innen, etc. 12 Julij. N. R. 415.

4821. 1578. Placcaet van gheen Haring ofte Visch in zee te veranderen. Item dat men deselve binnen de Havens van Hollant en Zeelant sal moeten inne brenghen; noch gheen haring vóór haer saysoen te vanghen.

Zevende Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 234. verso. 26 April.

4822. " Placcaet op 't stuck van de Haringvaert ende 't wachten van 't wandt. 21 April.

Zevende Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 236. verso. 241.

4823. " Bij swarigheid over de contributie van den Haring de collecteurs der lijst te Delft, Rotterdam en Schiedam, daar voor te respondeeren behoudens haar regres, per last Bucking een per cento. 25 Aug. N. R. 487.

4824. 1579. Tot vordering en verseekertheid der visscherije, Gedep. van die te arresteeren vier bequaame convoyers en voor vier maanden equipeeren, benevens subsidie. 30 April. N. R. 649.

4825. " Alle vroege Haring oostwaarts, met grof zout zouten, sonder Brand of Cirkel, maar die in Holland verkogt met wit zout. 16 Mey. N. R. 682.

4826 " Voor de convoyers der Haringvaart en visscherije uit de convoyen nog twee duisend guldens gereet. en in November of December twee duisend gls. mits de visscherije daarvan en der voorige vier duisend guldens respondeere. 30 Julij. N. R. 770.

4827. 1580. De Convoymeesters deese teelt per last Maasterlandschen Haring maar vier gls. tien stuivers doen betalen, inkooment en uitgaand. 18 Jan. N. R. 6.

4828. " Placcaet ende ordonnantie der Kon. Maj. beroerende de visschery ende Harinckvaart. 9 Maert.

Holl. Placc.-boek. I, 2.

4829. " Placaet ende ordonnantie, beroerende dat men gheen onsuijveren noch vreemden Haringh, uijt andere Landen komende, en sal mogen packen ofte branden, noch oock gheen vreemt zout van geen zout gesooden, in Hollandt of Zeelandt sal mogen brengen. 9 Maert.

Achtste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 46. *Holl. Placc.-boek.* I, 9. *Gr. Placc.-boek.* I, 748.

4830. " Placaet ende ordonnantie, beroerende de Bootsgesellen die haar metten Stierluyden verhuyren, ende hoe sy betaelt sullen werden. 9 Marty. Vernieuwd in 1588, 1605. 1619.

Achtste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 42. *Holl. Placc.-boek.* I, 7. *Gr. Placc.-boek* I, 696—707.

4831. " Placaet ende ordonnantie, beroerende dat de stierluyden ofte visschers met haren Harinck ende Visch, die sy in zee gevangen hebben, in Hollandt ofte Zeelandt moeten arriveren, sonder eenig Harinck ofte Visch

in zee te verkoopen, vermangelen ofte over te setten, geen Harinck na den lesten January tot den eersten Juny gevangen, in tonnen te souten. 9 Maert.

Achtste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 39. verso. *Holl. Placc.-boek.* I, 6. *Gr. Placc.-boek.* I, 714.

4832. A°. 1580. Tot de equipage der vier oorlogschepen voor de groote visscherije en Haringvaart agt duisend gls. bij het Land furneeren uit de convoyen, op termijnen, voor drie maanden op interest, teegen agt à tien per cento te ligten; voor de verdere onkosten de visscherij om te slaan dertig stuivers per last Haring na 1 Junij, en gelijke dertig stuivers per last visch der scheepen met kruiswant, visschende na half Junij, met executie teegen de onwilligen. 17 Maart. N. R. 43.

4833. " De 2000 gls. voor de visscherij geconsenteert en de 8000 gls. tot subsidie, uit de Convoyen van dit en het Noorder Quartier. 6 July. N. R. 158.

4834. " Placaet, beroerende de groote visscherye en Hariuckvaert, met verboth dat niemant des anderen Wandt kerven ofte beschadigen mach. 9 Maert 1580, zynde de Renovatie van twee voorgaende van den vierden Aug. 1564 en 1545.

Achtste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 32. verso. *Gr. Placc.-boek.* I, 684.

4835. " Die van de groote visscherij haar advis verklaaren op de requeste van die van de Pan-neering. 7 Dec. N. R. 316.

4836. " Deselve versoeken geconserveert te worden bij haar regt tot het maaken van ordonnantie daarop. 23 Dec. N. R. 335.

4837. 1581. Ter Generaliteit, ten versoeke der Panneluiden wordende geresolveert tot renovatie van het placaat van 1519 noopens het zouten der Haring met wit zout. 12 Jan. N. R. 352.

4838. " Placaat en ordonnantie op de Visscherye en Zoutziederye. *Gr. Placc.-boek v. Friesl.* IV, 229. 31 Jan.

4839. " Uit aanmerking dat de schutters met hunlieder fuiken, kuylen en netten een groote menigte van allerhande platvisch vangende, alleen de grootste visch tot zich nemen, de kleine visch in grooten getale wegwerpende, waardoor ze verloren gaat tot groot verlies van de kleine visscherij en pinkvaart, wordt ten versoeke van die visscherijen, waaronder ook adressanten uit Rotterdam, aan den Rentmeester van de domeinen en voorts aan alle particuliere vasal- en ambachtsheeren het regt ontzegd, in het vervolg verpachtingen aan de kleine visscherij te doen, met nietigverklaring van alle verpachtingen, daarmede in strijd, gedaan. Voorts wordt aan ieder, op straffe daarbij bepaald, verboden op slijk- of verdronken landen, platen, gorsingen of zanden te visschen met netten van riet, rijs, enz.

Plakk. d. Staten v. Zeeland. 27 April.

Dit plakkaat werd vernieuwd 7 Juny 1595. 18 Jan. 1596, 9 Oct. 1608. 9 Mei 1611, 26 Oct. 1626, 20 April 1641, 20 Nov. 1660. 23 Aug. 1679. 17 Maart 1707.

4840. " 's Lands geschut te Leiden bij den Equipagemeester J. de Bije te ligten voor de convoyers tot verseeckertheid der visscherije. 24 Mey. N. R. 568.

4841. " Sijn Excellentie te communiceeren de keure van Bremen tot beswaar van den Haring. 27 Mei. N. R. 579.

4842. " Op rapport van het gehandelde met die van Bremen over den Haring Gecomm. met S. Exc. op de bequaamste voorsiening adviseeren. 18 Julij. N. R. 732.

4843. A°. 1581. Die van Bremen voorsz. lasten en nieuwigheeden te willen afstellen tot voorkoming van voorsiening daar teegens met gelijke middelen. 25 Julij. N. R. 766.

4844. " Placcaet van de Staten van Zeeland tegen het schutten van visch, en het vangen van zeehonden. 17 April. 1581. 30 Oct. 1591. 18 Jan. 1596. 9 Oct. 1608. 26 Oct. 1620. 20 April 1641.

Not. van de St. v. Zeeland. 1591. fol. 270.

4845. " Het versoek van die van Texel om ordre op het Viswand aan het collegie te Hoorn tot dispositie. 25 Nov. N. R. 990.

4846. 1582. Aan sijn Excellentie versoeken de beschrijving der steeden van Vlaanderen, Holland en Zeeland, hen met de visscherije geneerende, over de ordre op de Haringvaart. 14 Febr. N. R. 70.

4847. " De Admiraliteit een Kagerschuit te houden tot wagt onder de visscherije. 16 Maart. N. R. 126.

4848. " Al de Haring weder van booven de stroomen afkoomende, waarvan convoyregt betaalt is, andermaal uit Holland vervoeren. 29 Maart. N. R. 165.

4849. " Het hof op de keure der visscherijen, op de bewaarnis der Haringtonnen en op de ordonnantie noopens de Bootgesellen placaat maken, om des jaars te vernieuwen. 27 April. N. R. 238.

4850. " Placaet ende ordonnantie [*van Prins Willem I*] beroerende den tyt van 't vanghen ende hauenen van den Harinck, mede van de tonnen, soudt als packerye, ende dat de Stierluyden ofte Visschers met haeren gevanghen Harinck en visch in Hollandt ofte Zeelant moeten arriueren sonder eenighen Harinck oft visch in zee te vercoopen, vermanghelen ofte ouer te setten, &a. (Gegeven te 's Gravenhage, 27 April 1582.) Gedruckt tot Rotterdam, by Dirick Mullem. 8°. 16 ongen. bladz. *B. R.*

Achtste Memoriaalboek van Mr. B. Ernst. fol. 187. *Holl. Placc.-boek.* I, 63.

4851. " Placcaet, beroerende het maecken, keuren, branden van de Haringh tonnen, tydt van 't vangen, souten, havenen en pakken van den Harinck, oock metten selven in Hollandt of Zeelandt te komen, sonder elders te vervoeren. 27 Apr. 1582, 24 Mey 1584.

Gr. Placc.-boek. I, 718. *Achtste Memoriaelboek van Mr. B. Ernst.* fol. 187.

4852. " Placaet, beroerende de Bootgesellen die haer metten Stierluyden verhuyren ende hoe sy betaelt sullen werden. 27 April 1582, 12 April 1588, 2 April 1605 en 15 Februarij 1619.

Holl. Placc.-boek. I, 67. *Gr. Placc.-boek.* I, 700.

4853. " Die van de Haringvaart om haare veragtering en lasten, vier convoyers, ammunitiën, en 8000 gls. subsidie op termijnen en omslag tot dertig stuivers per last. 27 April. N. R. 238.

4854. " Commissoriaal het versoek der visscherij om ordre teegens de nieuwigheid en lasten van Bremen. 27 April. N. R. 240, 241.

4855. " Holland sich met de kooplniden van Ceulen voor het Geregt van Spiers te voegen, over het leeveren van Haring sonder egter in hunne schaade te draagen. 27, 28 April. N. R. 241, 248.

4856. " Jr. D. van Merwede het verloop der visscherij aldaar in regten te kunnen vervolgen. 10 Nov. N. R. 598.

4857. 1583. S. Exc. om advis versogt noopens het vervoer der Haring na den vijand. 2 Febr. N. R. 22.

4858. " Op diverse plaatsen op naam van S. Exc. renoveeren het placaat teegens het vissen met corden. 19 April. N. R. 120.

Holl. Placc.-boek. I, 77. *Gr. Placc.-boek.* I, 1274.

4859. Ao. 1583. Den Haring voortaan de stroomen en rivieren op te passeeren, en alom vervoeren onder convoy na de lijst van 1 Aug. 1581; daarover met Gelderland te handelen: 4 Mey. N. R. 138.

4860. " Gecommitt. van S. Exc. gelijke acte te impetreeren. 4 Mey. N. R. 139.

4861. " De groote visscherij vier scheepen tot convoy te equipeeren, 8000 gls. subsidie en 30 stuivers per last Haring. 4 Mey. N. R. 139. 14 Maart. 1585. N. R. 190.

4862. " Niemand voortaan eenig onbequaam grof zout ter zee te voeren om Haring te zouten, op 25 guldens boete. 4 Mey. N. R 141.

4863. " Ampliatie-placaat op het kaaken en tonnen van Haring. 4 Mey. N. R. 142.

4864. 1584. Op de versche visch op vijands land tot impost de 7e visch in den afslag. 13 April. N. R. 253.

4865. " De groote visscherije 8000 gls. subsidie uit de convoyen. 25 April, N. R. 258. 17 Julij, 17 Aug. *Resol. St. Gen.*

4866. " Versoek van de Gedep. van de visscherijen, om onder de publicatie, onlangs gedaan, op den toevoer van de vivres, daermede de stroomen syn gesloten, niet te begrijpen de Haringh. Toegestaan onder zeekere belasting. *Resol. St. Gen.* 15 Aug. 11, 15, 17 Sept.

4867. " Placcact ende ordonnantie berorende het maecken, keuren ende branden van de Haringhtonnen, mitsgaders het vanghen, souten ende packen van den Harink. 24 Mey. (1588) 12 April.

Eerste Memoriaalboek van Mr. Pieter Hanneman. fol. 47. *Tweede Memoriaalboek.* fol. 48. *Holl. Placc.-boek.* I, 83.

4868. " Missive van Gelderland, ten einde de Cirkel en Brandharing de Rhijn op na Ceulen te laten passeeren, niettegenstaande het verbod van de St. Generaal. 15 Aug. N. R. 538. 19 April 1585. N. R. 245.

4869. " Missive aan Gedep. van Zeeland over het afcischen aldaar der impost van het zout tot den Haring teegen vijf ton zouts per last Tonneharing. 7 Sept. N. R. 616.

4870. " De Convoymeesters te Schoonhoven te beletten de Haring, het convoy betaelt hebbende, te passeeren na Ceulen. 29 Nov. N. R. 809.

4871. 1585. Ter Generaliteit inbrengen, dat al het gevang der visschers aan de Zijde, except Cabeljaauw en Schelvisch, onder licent de stroomen werden opgevoert. 8 Maart. N. R. 165.

4872. " Rapport op het versoek der groote visscherije om maintenu bij de beloofde handhouding van den Haring. 14 Maart. N. R. 193.

4873. " Ter Generaliteit inbrengen, dat, mits de reconciliatie van Nijmegen met den vijand, de gedroogde visch over Embden na Ceulen werde gevoert, onder het geordonneert convoyregt. 19 April. N. R. 245.

4874. " De steeden der visscherije in Holland en Zeeland haare Gedep. den 6 deser te Delft senden tot resolutie op het uitzetten der vaart voor een maand. 1 Junij. N. R. 310, 315.

4875. " De schipper weegens de magistraat van Thiel daartoe gelast, 's weeks derwaarts uit te voeren een kaagschuit met versche zeevis, mits de schipper den convoymeester van Gorinchem specificq vertoone zijn laading en de magistraat weekelijks van de leevering rescribeere. 2 Nov. N. R. 717.

4876. " Dordrecht kan niet verstaan tot den uitvoer van Haring voor de komst van den Graaf van Leycester. 3 Dec. N. R. 801.

4877. A°. 1585. Geen verscheevisch van Scheveninge nog andere plaatsen aan de Zijde bij de Zeelands en de Engelsvaarders derwaarts te voeren, als onder attestatie van den Agent Orteil, van te Londen gevent te zijn.
7 Dec. N. R. 808.

4878. " Dispariteit van advisen op de afdoening van het empeechement in het verconvoyen der Haring op Rouan en andere Franschе havens.
19 Dec. N. R. 820.

4879. 1586. Die van de visscherij te assisteeren bij sijn Excellentie, noopens hun versoek van uitvoer van Haring en het subsidie tot onderhoud van vier oorlogschepen. 7. 17 Maart. N. R. 125

4880. " Instructie der Staten van Zeeland voor de Magistraten der steden, zich generende met de visscherij. 20 April.
Not. van de St. v. Zeeland. (MS.)

4881. " Geschreeven aan sijn Excellentie over de lijst op den uitvoer van den Haring. 17. 19 Julij. N. R. 308.

4882. " Resolutie rakende de exemptie van de visscherije in de impost van 't zout, of restitutie van 't geene sy in see versout hebben.
Resol. St. Gen. 12 Juny, 4 Nov. 1587. 4 Sept.

4883. 1587. De groote visscherij en Haringvaart op elk haarer vier oorlogscheepen voor de aanstaande teelt, seeker geschut en scherp tot verseekertheid; 3000 gls. subsidie. 5 Maart. N. R. 696. 4 Maart. 1588. N. R. 78.
4 Maart 1589. N. R. 158. 1590 (12000 gls.) 13 Maart. N. R. 350.

4884. " Voorsz. subsidie uit de convoyen te voldoen.
5 Maart. N. R. 698.

4885. " Over het versoek van de groote visscherij om den Haring de Maase en IJssel op te voeren, te schrijven aan de Staaten Generaal, sijn Excellentie en Gecomm. van Holland. 29 Aug. N. R. 870.

4886. 1588. De verponding van 1587 volgens het placaat aan den ontfanger der pagten van de visscherij van Geertruydenberg verhaalen.
25 Jan. 5 Maart. N. R. 17. 81. 1590. 26 Jan. N. R. 214.

4887. " Die van de Haringvaart en visscherij gedurende de aanstaande teelt, van geschut en scherp op haare scheepen, teegen den vijand, voorsien. 4 Maart. N. R. 78.

4888. " Geavoueert het redres eeniger articulen bij die van de visscherije in de ordonnantien en placaaten daar op, hetselve op naam der Staaten van Holland en Zeeland uittegaan, al soo voor den oorlog op naam van den Koning en sijn secreeten raad zijn verleent. 7 April. N. R. 117.

4889. " Het placaat der groote visscherije, soo op het maaken, keuren en branden der Haringtonnen, als het vangen, zouten, etc. ook het placaat noopens de Bootsgesellen, haare netten den stuurluiden verhuurende, op naam van Holland en Zeeland uittegeven en te publiceeren.
12 April. N. R. 124.
Ned. Placc.-boek. I, 71, 79. *Holl. Placc.-boek.* I, 130.

4890. " Die van de visscherije en Haringvaart ses duisend gls. te betaalen tot contentement voor het zouten in de zee. 15 April. N. R. 133.

4891. " Gecontinueert de 14 gls. per honderd wit zouts voor 1589, door de Generaliteit; de visscherije, in plaats van haar vrijdom, 6000 gls.
23, 26 Junij. N. R. 231, 236. 5 Sept. N. R. 365.
Ned. Placc.-boek. I, 83.

4892. 1589. Gecomm. Raaden in West-Friesland een oorlogschip na die van de visscherye ter Dogge te schikken, met dat uit de Maas.
13 Jan. N. R. 14.

4893. Ao. 1589. Den ontfanger der goederen van Liesvelt, noopens de verponding der vroonen en visscherijen te volgen de verklaaring van den geweesen ontfanger Oldenbarnevelt. 18, 21 Jan. N. R. 372, 383.

4894. " By Gorinchem versogt in het redres der Admiraliteit en van de convoyen en licenten te letten noopens de versche visch, de rivier opwaarts gaande. 15 Febr. N. R. 80.

4895. " De steeden de Waterscheepen voor de visscherije gebruikende, ter naaste vergadering nader communiceeren. 6 Mey. N. R. 353.

4896. " Het schip van de visscherije met den Capitein daarop voor Geertruidenberg, in 's lands dienst aanneemen tot convoy over de Biesbosch. 28 Mey. N. R. 415.

4897. " Den ontfanger Generaal Doublet aan de visscherije voor dit jaar, uit de veertien guldens per honderd zouts, eenige penningen recognitie betaalen. 9 Junij. N. R. 458.

4898. " Convoy voor de groote visscherije: Gecomm. met de Superintendenten daarover te communiceeren. De visscherije met drie oorlogscheepen booven seekere vijf assisteeren. 5 Julij. N. R. 522, 523.

4899. " Regeerders en ingezetenen van Sliedrecht haar verponding op pocne van executie te betaalen; de visscherij te mogen verkoopen, zooveel tot voldoening der verponding noodig is. 13 Julij. N.R. 543. 25 Nov. N.R. 868.

4900. " Alle Oversten en krijgsvolk de schamele visschers van Sparendam in alle doortogten te laaten onbeschadigt, en, bij overlast van krijgsvolk, daar in te moogen worden voorgestaan. 11 Aug. N. R. 627.

4901. " Gecomm. Raaden ter superintendentie van de Admiraliteit neevens sijn Excellentie de Doggevaarders met twee oorlogschepen convoyeeren. 14 Nov. N. R. 836, 840.

4902. " Gecomm. de Licent-lijst van den Haring door 's Hertogenbosch opwaarts voeren, gedurende dat de Maas niet navigabel is. 14 Nov. N. R. 836.

4903. 1590. Gecomm. met die van de Haringvaart en visscherije, de Admiraliteit neevens sijn Excellentie te remonstreeren, de noodige vermindering van het licent der Haring de stroomen opgaande, bij de Staaten Generaal daarop voorsien. 16 Jan. N. R. 158.

4904. " Gedep. van Geertruidenberg adverteeren, dat de Staaten niet meenen met den vijand te handelen, maar ordre zullen stellen teegen 's vijands geweld, ook de visscherije aan deese zijde verpagt, te beschermen. 26 Jan. N. R. 214.

4905. " Afgeslaagen het versoek van die van Scheveuing om de Gezoute en Tonnevisch van het strand onder convoy te moogen voeren; de placaaten te volgen. 17 Maart. N. R. 360.

4906. " Placcaet, berocrende het clyn sout. 23 Julij.
Holl. Placc.-boek. I, 148.

4907. " Burgemeesteren van den Briel en het Gerecht van Maaslandsluis Vrijdag in den Haag te komen op het different over den afslag van de visch. 29 Oct., 2 Nov. N. R. 494, 508.

4908. 1591. Placaat en ordonnantie omtrent de jacht en visscherijen.
Gr. Placc.-boek v. Friesl. IV, bl. 769. 16 May.

4909. " Missive, behelzende eene stricte ordre, om met geen onbehoorlijke en verbodene netten of andere instrumenten te moogen visschen.
Gr. Placc.-boek v. Friesl. IV, 778. 30 Sept.

4910. Ao. 1591. Missive, inhoudende een ordre omtrent het breiden van Vischscinen (netten). 30 Sept.

Gr. Placc.-boek v. Friesl. IV, bl. 778.

4911. 1592. Commissie tot het concipieeren van een ordonnantie teegen het onbehoorlijk visschen met de staalen, schuttingen, etc. als ook teegen het onbehoorlijk visschen met de waterscheepen op de Zuiderzee. Rapport. 1/12 Sept. N. R. 860.

4912. " Tot regt ondersoek der fauten in de Haringtonnen en de noodige remedie, twee Gedep. der groote visscherije uit de steeden op Maase en te Enkhuizen, te Dordrecht de authentique maat te nemen 2/16 Nov. N. R. 878.

4913. " Placaet berocrende het visschen in de Spieringmeer. 24 Nov. 1592 en 15 Sept. 1600.

Holl. Placc.-boek. I, 157. *Gr. Placc.-boek.* I, 1294.

4914. 1593. Placaat teegens het onbehoorlijk bevisschen van de Maas en Merwede en het steeken der staaken en het leggen van de fuyken. 23 Jan. N. R. 27.

Holl. Placc.-boek. I, 158, 241. (15 Maart 1597). *Gr. Placc.-boek.* I, 1292.

4915. " Uitgestelt het visschen in de Zuiderzee met de waterscheepen en verbod tegen het visschen op de Beemster. 5/12 Jan. N. R. 28, 35.

4916. " Ampliatie op de Placaten van den Haringkvanghst, verbiedende 't vangen voor St Jans dach, ende 't vervoeren van den Haringk naar Hamburg en Bremen: als oock verkoop van den voor-Haringk in deze Landen, tensy nae St. Jans dach ghevangen en ten minsten thien dagen in haer eerste peeckel gelegen heeft. 17 Maert.

Holl. Placc.-boek. I, 515. *Gr. Placc.-boek* I, 726.

4917. " De groote visscherije en Haringvaart op elk haarer vier scheepen, geduurende de teelt in dit quartier en West-Friesland, geschut en scherp tot convoy en verseekertheid en verdere ammitie en subsidie. 4 Maart. N. R. 209. 1596. 26 Febr. N. R. 42. 1597. 14 Maart. N. R. 106. 1598. 17 Maart. N. R. 118, 125.

4918. " De Rheeders geen huur verschuldigt van de genoome Buijsen; bij placaat te statueeren geen Haring op Vrankrijk te voeren als op de behoorlijke brand gepakt. 4 Mey. N. R. 304.

4919. " Die van de groote visscherij nogmaals te vergaderen op de propositie van Groot Brittannien, noopens het neemen der scheepen en het pakken der Haring op behoorlijke brand; op hun besluit een placaat decreteeren. 7 Mey. N. R. 319.

4920. " Op versoek der groote visscherij gerenoveert het placaat op het maaken, keuren en branden der Haringtonnen en het vangen, zouten, havenen van den Haring van 17 Maart 1593. 13 Maart. N. R. 342.

4921. " Den ontfanger Doublet uit den Impost der 14 gls. per honderd zouts, de Haringvaart en groote visscherij te betaalen 6000 gls. 21 Junij. N. R. 407.

4922. " De ordinaris assistentie en subsidie voor de visscherij, soo uit de convoyen als de 14 gls. uit het zout te bedingen. 12/24 Dec. N. R. 808.

4923. " Placcaat van de Staten van Zeeland op de jagt, vogelerij en visscherij. 24 Maart.

Not.-van de St. v. Zeeland. fol. 107.

4924. 1595. Subsidie aan de groote visscherije en Haringvaart. 2 Maart. N. R. 67–69.

4925. A°. 1595. In plaats der Impost op het dennezout gelijke ordonnantie als voorleede jaar. 2 Maart. N. R. 69.

4926. " Placaet, waerschouwinge tegen bandt ende braut van den Haringh-vangst. 9 Maart.

Holl. Placc.-boek. I, 515. *Gr. Placc.-boek.* I, 750.

4927. " Aan die van Ceulen te schrijven over het pakken, branden en keuren van den Haring; en ampliatie placaat. 10 Maart. N. R. 93/99.

4928. " Die van den Briel ook te publiceeren en onderhouden het placaat op het vangen en verkoopen der Haring: aanschrijving aan de officieren over dit placaat. 16 Junij. N. R. 240.

4929. " Octroy voor die van Alkmaar op het bevisschen van de Schermer, Langemeer, Akersloot enz. 5 Julij. N. R. 271/73.

4930. " Aan die van de groote visscherije van het Zuider en Noorder quartier, laaten volgen de 600 gls. uit den Impost van 14 gls. op ieder 100 wit zout binnen Holland en W. Friesland geconsenteert. 10 Julij. N.R. 304.

4931. " Aan Burgemeesteren van Hamburg versogt geen nieuwigheeden in praejudicie der vrije commercie en handeling van wijnen, visscherije en Haringvaart toe te staan. 13 Julij. N. R. 325.

4932. " Geschreeven aan Burgemeesteren en Raaden des Rijkstads Ceulen over den koophandel en het branden van den Haring. 28 Aug. N. R. 412.

4933. " Die van Scheveninge in aansien hunner armoede, by bequaam weder op toekomende Beededag op haare neering te mogen (uit) vaaren, sonder daarvan te verbeuren. 16 Oct. N. R. 531. 27 Nov. N. R. 586.

4934. 1596. Twee Deurwaarders te renoveeren het placaat en ordonnantie op het maken, keuren en branden der Haringtonnen en het zouten, van 9 Febr. 1595. 1 April. N. R. 136.

4935. " Afgeslagen het versoek van Kerkmeesters van Oostsaanen om de inkomsten der visscherij aldaar voor de kerk. 6 Febr. N. R. 29.

4936. " Afgeslagen het versoek der zoutsieders, om renovatie der placaaten van 1519 en 1581 conform van 1495, van geen Haring ter zee te zouten als met graauw zout. 8 Maart. N. R. 79.

4937. " Placaet ende ordonnantie, dienende tot verseeckeringe van den Harinck-vaert van Hollandt ende West-Vrieslandt. 14 Mey.

Gr. Placc.-boek. I, 711.

4938. " Geapprobeert het project tot verseekering der scheepen van Holland ten Haring vaarende; geeomm. Raaden die doen observeeren over de steeden, sulks aangenomen hebbende. 14 Mey. N. R. 202.

Holl. Placc.-boek. I, 213.

4939. " Te onderhouden het voorig placaat over de stoel- en schutvissing. Voorsieninge tusschen Dordrecht en den Briel over de visscherijen. 15 Mey. N. R. 205.

4940. " Gearresteert de ordonnantie tot verseekering van de visscherije en Haringvaart en uittegeeven. 21 Mey. N. R. 228.

4941. 1597. Den vijand met drie oorlogscheepen onder de visscherije benoorden het Sant gevallen zijnde, de Admiraliteit te Amsterdam en in het Noorder quartier door haare geordonneerde scheepen bij de Doggers te schikken, daarin te remidieeren. 29 Jan. N. R. 28.

4942. Ao. 1597. De Admiraliteit te Rotterdam al haare scheepen tot convoy en bescherming der Doggevaarders in zee te gebruiken en strict voorsien, dat de scheepen op Vrankrijk en Engelandt behoorlijk geconvoyeert worden etc. De Admiraliteit te Amsterdam meede geadverteert.
30 Jan. N. R. 29/30.

4943. " De salm bij diverse Maaslandsluisers gevangen, aan de koopluiden of ventjagers te moogen worden verkogt, onder opregte voldoening van den impost. 3 Maart. N. R. 61.

4944. " Gecomm. met 's lands advocaat C. Frans en Gecomm. van de steeden morgen 8 ure te besogneeren op de bevrijding der Versvaarders.
11 Maart. N. R. 91.

4945. " Verbod van voortaan met schutten, schutnetten of kuylen aan de kanten van de Merwede, met hoog of laag waater te visschen.
Gr. Placc.-boek. 1, 1294. 15 Maart N. R. 116.

4946. " Op naam van de Staaten uit te geven het placaat en ordonnantie op de visscherije en Haringvaart, groot 24 artikelen.
15 Maart. N. R. 191.

4947. " Placaat en ordonnantie tot verseekering der visscherije en Harinckvaert, groot 25 art. 15 Maart. N. R. 196.
Gr. Placc.-boek. I, 691.

4948. " Acte van subsidie voor de visscherije boven de vorige.
15 Maart. N. R. 200.

4949. " Booven de 14000 gls. subsidie met het onderhoud der vier oorlogscheepen etc. aan de groote visscherije verleent, bij het land nog vier voor de aanst. teelt te onderhouden. 17/19 April. N.R. 208. 1/23 Sept. N.R.684.

4950. " Den ontvanger generaal Doublet in mindering der 6000 gls. voor de groote visscherije voor 1597, te doen genieten de Penningmeesters op de Maaze 4000 gls. en in het Noorder Quartier 2000 gls.
19 April. N. R. 190. 1598. 17 Maart. N. R. 128.

4951. " Placaet ende Ordonnantie (der Ridderschap, Edelen en Steden van Holld. en West-Vriesld.) beroerende de groote Visscherije ende de Harinkvaert. (Gegeven te 's Gravenhage 19 April 1597.) Vernieuwd in 1611, 1620, 1629. Tot Delf, bij *Bruyn Harmans jz. Schinckel*, woonende aent Marcktveldt in de Druckerije. 1602. 4o.
Gr. Placc.-boek. I, 691, 692.

4952. " Al de visch uit zee te Petten aan strand gebragt, daar af te slaan. 5 Sept. N. R. 477.

4953. 1598. Deese nagt omtrent Catwijk een groote walvisch gestrant. [Zie Afd.: Afbeeld. v. Walvisschen. No. 2773.] 3 Febr. N. R. 48.

4954. " De visscherij bezwaarlijk te bevrijden sonder betaaling van het lastgeld bij den vijand. 5 Maart. N. R. 92.

4955. " Gecomm. een concept tot defensie der visscherij te raamen.
5 Maart. N. R. 94.

4956. " Die van de groote visscherije en Haringvaart geschut en scherp op haar scheepen; en verder subsidie. 17 Maart. N. R. 125.

4957. " Tot defensie der voorsz. visscherije uit te rusten tien oorlogscheepen en hoe te verdeelen. 17 Maart. N. R. 128.

4958. " De visscherije met oorlogscheepen te beschermen; te letten op het nemen derselve tot 's lands laste, mits sooveel als de vijanden daar voor betaalen. 2/17 Maart. N. R. 135.

4959. " Voorslag der bequaamste middelen tot afdoening van het rançoen der visscherije; opgehouden. 17 Junij. N. R. 193.

4960. A°. 1598. Tot veiliging der visscherije te volgen de resolutie der voorige dagvaart; nader resolvecren op het neemen van pasporten. 15/30 Junij. N. R. 240.

4961. " Gedeput. van het eiland Graft en Rijp onvermindert voorig octroy, bij provisie voor een jaar in de Schermer en Starmeer met waterschuiten, treksecgelen en ander wand te moogen visschen. 19 Oct. N. R. 373. 1599. 6 Sept. N. R. 349, 379.

4962. " Die van Uitgeest en Akersloot omtrent Alkmaar, octroy op het beletten van alle exorbitantie omtrent het bevisschen der binnen en buiten wateren. 12 Dec. N. R. 435.

4963. 1599. Den vijand ontseid hebbende alle Sauveguarde en Pasporten voor die van de visscherije ter zee, Gedep. ter Generaliteit aanhouden op het verseekeren derselve. 13 Jan. N. R. 27.

4964. " Op de beschaadigde visscherije booven de verleende Sauveguarde van den vijand, etc. te voorsien. 19 Febr. N. R. 55.

4965. " De Jagtscheepen van sijn Excellentie tot beveiliging der zee voor de visscherije, met der daad employeeren en nog vier oorlogscheepen, twee op de Maase en twee op de Zuyderzee. 25 Febr. N. R. 65.

4966. " Rapport der genoome resolutie ter Generaliteit tot beveiliging der smalle visscherije mits Zeeland daarbij twee scheepen voegde. 26 Febr. N. R. 66.

4967. " Die van de Haringvaart en groote visscherij twintig duisend gls. subsidie tot verval der groote lasten en oorlogs-ammunitie op de scheepen tot convoy gedestineert. 5 Maart. N. R. 77.

4968. " Den ontfanger Generaal Doublet in mindering van seckere ses duisend gls. voor die van de Haringvaart voor 1599 te laten genieten. De penningmeesters der visscherij op de Maase vier, in 't Noorder Quartier 2000 gls. 5 Maart. N. R. 79.

4969. " Ordonnantie, dat niemant Scynen zal mogen hebben, nauwer gebreid zynde, als de bepaalde schilden aanwyzen; dat niemant binnen drie weeken voor, nog drie weeken na Mey zal mogen visschen; dat niemant met Hiouwen mag visschen, nog Aal vangen als met stilstaande netten. 21 July.

Gr. Placc.-boek v. Friesl. IV, 1054.

4970. " Opgehouden de excuse op het wanpakken van den Haring in zee. 27 Aug. N. R. 329.

4971. " Die van Graft en Rijp bij continuatie voor twee jaren in de Schermer en Starmeer met waterschuiten, treksegens en ander wand te mogen visschen, des niet in April, Mey en Junij, omdat de visch dan kuit schiet. 14 Oct. N. R. 456.

4972. " Twee resolutien van de Staaten Generaal op het convoy der visscherije etc. 22 Nov., 13 Dec. N. R. 623.

4973. 1600. Twintig duisend guldens subsidie voor de groote visscherije en Haringvaart uit de convoyen en licenten, en ammunitie derselver scheepen. 3 Maart. N. R. 71.

1601. N. R. 78. 1602. N. R. 105. 1603. N. R. 554, 581.
1604. " 175. 1605. " 431. 1606. " 707.
1607. " 91. 1608. " 548. 1609. (10,000 gls.) " 916.
1610. " 1611. " 305. 1612. " 615.

4974. " Tot bevrijding der visschers en andere scheepen de Admiraliteit te Rotterdam deselve te helpen met convoy. 18 April. N. R. 141.

4975. " Gedep. der steeden van de visscherije te adviseeren omtrent het contentement van den Gouverneur van het eyland van Oreades, of daar over te schrijven aan den koning van Schotland. 11 Mey. N. R. 157.

4976. A°. 1601. J. de Bye, Heer van Albrantswaard, de Graaflijksheids vischerije omtrent Spijkenis in pandschap te aanvaarden teegens den penning twaalf. 9 Juny. N. R. 219.

4977. 1601. Die van de visscherije tot vordering der neering op Maaslandsluis twee à drie persoonen daartoe jaarlijks te stellen tot laste der visscherij. 20 Febr., 20 Maart. N. R. 102.

4978. " De drie Admiraliteits collegien in Holland aangeschreven tot assistentie der schamele visschers teegen den vijand, met seeker aantal schecpen. 29 Maart. N. R. 112.

4979. " Keure voor die van Oostsanen op het visschen. 3 Mey. N. R. 142. 1606. 8 July. N. R. 936.

4980. " Ordonnantie tot beter observatie van de ordonnantien, voormaals op het visschen en nettebreiden gemaakt. 2 Mey.

Gr. Placc.-boek v. Friesl. IV, 1124.

4981. " De smalle visscherije met twee oorlogscheepen te assisteeren booven de geordonneerde scheepen bij de Haringvaart of groote visscherije. 15/22 Mey. N. R. 238.

4982. " Placaat tot verseekering der Haringvaart. 5 Junij. N. R. 251.

4983. " Octroy aan die van Graft en Rijp nopens het visschen in de Schermer, Lange en Starmeer voor drie jaaren. 6 Sept N. R. 370.

4984. " De requeste van die der kleine en smalle visscherije van den Brielle, Kortewaal, Vlaardingen, Maaslandsluis en andere de Maase uitvaarende, om convoy van oorlogscheepen aan de Admiraliteit te Rotterdam ter assistentie met twee scheepen. 8 Sept. N. R. 376.

4985. " Geapprobeert het contract tusschen J. van der Maelen, Rentmeester der goederen van het Huis van Egmont, en den Pensionaris Berckhout van Monnikendam, nopens de reparatie der visscherije van de Weere te Purmerende, mits duisend gls. eens; Ordonnantie daartoe. 14 Nov. N. R. 454. (1604) 13 Jan. N. R. 15.

4986. " Tot bevrijding der visscherij van der Zijde bij de Admiraliteit te Hoorn en Rotterdam elk één schip en jagt in dienst te continueeren, met advis daarvan aan de respective collegien. 28 Nov. N. R. 486.

4987. 1602. Placaet op 't stuck van de visscherije in de Binnelantsche wateren. 27 Febr.

Holl. Placc.-boek. I, 280. *Gr. Placc.-boek.* I, 1300.

4988. " De visscherij van de graaflijkheid in de uitwaaterende sluysen, door den Yperslootersluis in de Diemerdijk, op Erfpagtsregt te neemen na de huur der pagt van de laatste tien jaren. 8 Maart. N. R. 94.

4989. " De eygenaars en patroonen der buitendiepsche Ketevroonsche visscherij van Bolnensersluys tot Schoonreloo, in plaats der verpanding te voldoen met sestig gls. voor 1601 en sestig gls. voor 1602. 29 Maart. N.R. 140.

4990. 1602—3. Visscherij omtrent de sluysen in den Diemerdijk leggende aan wien in erfpacht gegeven. 11 en 26 Mey.

Utr. Placc.-boek. II, 158, 159.

4991. 1603. Consent aan Scheepenen van Uitgeest om te mogen visschen als die van Rijp en Graft. 18 Maart. N. R. 587.

4992. " Placcaet ende Ordonnantie op de Wapeninghe ende Manninge van de schepen, soo ter koopvaardye als visscherye uyt de Vereenighde Nederlanden. 9 April.

Ned. Placc.-boek. I, 292.

4993. A°. 1603. Die van de Reekenkamer s'Graaflijkheids visscherijen te moogen verpagten eens Geld, houdende de vorige verponding tot laste der bruikers. 25 Nov. N. R. 831.

4994. 1604. De reseriptie van die van de reekening, op het versoek van Haarlem noopens de visscherije, aan Burgemeesteren van Haarlem tot replicq. 17 Maart. N. R. 108.

4995. De rentmeester der Baronnie van Liesvelt, mits over de verponding van de visscherije van de Vronen betaalende vijftig gls. 's jaars, het verdere tot nader dispositie gesurcheert. 2 Maart. N. R. 87.

4996. " Merode en Assendelft in de verponding haarer visscherij in het Zuiddiep van Carnisse te volstaan met een derde van het jaarlijks suiver inkoomen. 20 Maart. N. R. 112.

4997. " Articulen tusschen de groote visscherije en vroedschap van Enkhuysen gehandelt, noopens het vangen en zouten van den Haring. 22 Mey. N. R. 158.

4998. " Placaten ende Ordonnantien, beroerende het vangen, souten, havenen, keuren, packen, ophoogen ende leggen van den Harinck. 22 Mey 1604. — 22 Mey 1606, — 12 January 1607, — 22 Maert 1612, — 22 Maert 1615, — 12 Mey 1620, — 12 Mey 1621, — 30 April 1631.

Holl. Placc.-boek. I, 293, 316, 323, 385, 432. II, 9, 33. *Gr. Placc.-boek.* I, 732.

4999. " De visscherije ten zoute en ten versche voor het wintersaisoen met gelijke scheepen bij de collegien van Rotterdam en het noorder kwartier te beschermen. 12 Oct. N. R. 281.

5000. 1605. Geapprobeert de ampliatie in art. 13 van het placaat op de visscherije en Haringvaart, noopens de Bootsgesellen.

Holl. Placc.-boek. I, 309. 2, 13 April. N. R. 472.

5001. " Op het vertoog der groote visscherije en Haringvaart aan deselve voorschrijven aan de stad Dantzich, noopens het verkoopen der Haring. 15 Junij. N. R. 526.

5002. " Ordonnantien volgens welcke 't sedert den jare 1605 tot 1655 incluys van wegens de Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt verpacht is, den impost van den negenden penning op den Steur en Salm, die aldaer ten afslagh gebracht word.

Gr. Placc.-boek. I, 1857.

5003. 1606. De opene schuiten van Nieuwpoort, Duinkerken en andere Vlaamsche havens ten versche te moogen visschen, soo sulks ook de vijanden consenteeren. 15 Febr. N. R. 783.

5004. " De Admiraliteiten in Holland geen kruiswant nog Haringtonnen te ontsloopen of niet uit het land te laaten gaan; en Gedep. ter Generaliteit op een generaal verbod aanhouden. 7 July. N. R. 933.

5005. " Placaet, daerbij den uytvoer soo van heele ende halve ledige haring-tonnen, als van duygen, tot soodanige tonnen geprepareert, ende kruyswant verboden wert.

19 July 1606, — 16 Maart 1607, — 18 January 1624 en 12 Juny 1638.

Ned. Placc.-boek. I, 319. *Gr. Placc.-boek.* I, 755.

5006. " Acte van bekentenis van die van de Kamer van de Reekening van seeker renversaal der Regeering van Naarden tot indemniteit teegen die van St. Jan van Utrecht, bij quaestie over de possessie der visscherij van de Naardermeer; en resolutie daarop. 9 Dec. N. R. 1105.

5007. 1607. Geamplieert het placaat der Haringvangst noopens het vangen, zouten en venten. 12 Jan. N. R. 21.

5008. A°. 1607. Gecomm. neevens van Veen uit den Hoogen Raad en den Fiscaal te resumeeren de oude placaaten op het visschen in de rivieren, in de Zuyderzee, meeren, binnenwateren, en adviseeren wat tot 's lands dienst teegen de vermindering en vertiering van de visch te doen. 17 Julij. N. R. 239.

5009. " Gecomm. met de rekenmeester Riccen te ondersoeken de oude placaaten, en ordre op het visschen in de Noordzee, Zuyderzee, rivieren en binnenlandsche meeren; en adviseeren. 26 Julij. N. R. 248.

5010. 1608. Warmont aan Mathenesse gesurrogeert in de besogne over de ordre op het visschen in de buitenwateren, rivieren en meeren. 26 Maart. N. R. 520.

5011. " Copie van het nieuwe concept-placaat op het visschen in de Zuyderzee, rivieren, meeren en wateren binnen 's lands aan de steeden des begeerende. 2 April. N. R. 527.

5012. " Hoofdingelanden van de Beemster geaccordeert de visscherij van de Ringsloot rondom den dijk en alle de wateren, enz. 1 Aug. N. R. 637.

5013. " Besognes over den haringvangst. 7 Oct.
Not. van de St. v. Zeeland.

5014. " Placaet op 't schutten van den kleynen visch, mitsgaders op 't vangen van de zeehonden. 9 Oct. 1608 en 9 Mey 1611.
Gr. Placc.-boek. I, 1284.

5015. 1609. Burgemeesteren van Vlaardingen ontseid het regt der afslag van de vis bij haar ingeseetenen, op andere havens als te Vlaardingen. 19 Febr. N. R. 810.

5016. " Gedep. nogmaals te vergaderen op het placaat der visscherije. 3 Maart. N. R. 834.

5017. " Octroy aan die van de groote visscherije en Haringvaart tot onderstand der neering, ammunitie op haare scheepen en scherp, en tien duisend gls. uit de convoyen etc. 22 Mey. N. R. 916.

5018. " Approbatie van het accord der groote visscherije met de steede Hamburg. 22 Mey. N. R. 918.

5019. " Placaten op 't stuck van 't visschen en 't vischgewant opte rivieren, meeren en binnenwateren en Hollandt en West-Vriesland. 3 Juny, 1509. 5 Maert. 1610. 20 Mey 1624, 13 Maert 1648.
Holl. Placc.-boek. I, 345, 355. *Gr. Placc.-boek.* I, 1276. N. R. 937.

5020. " Plakkaat van Jacobus I, belangende het visschen op de kusten van Groot-Brittannien en Ierland. 6 Mei.
Zie: *Muller*, Mare clausum. bl. 321. (Bijl. A.) Vergel. bl. 46—71, als ook: N. R. 8 Febr., 3 April 1610; *Resol. St. Gen.* 26 Maart, 7 Junij. 1610.

5021. " Ter Generaliteyt 's lands recht voorstaan ter saake van het Engelsch placaat op het visschen op de kusten en zeeën van Groot Brittannien en Yrland. 8 Febr., 11 April, 12 Junij 1610. N. R. 944.
Resol. St. Gen. 26, 30 Maart, 10 Mei, 13 Junij 1610. [1]).

5022. " Het visschen met vischwant na het placaat tot ult. Dec. gedispenseert. 22 Aug. N. R. 991.

5023. " Bij Gedep. van de steeden der groote visscherije en Haringvaart den 15 Dec. geresolveert, de ordonnantie daarop bij moderatie executeeren. 18 Aug. N. R. 1089.

---

[1]) Voor het tijdvak van 1609 tot 1641 raadplege men tevens *S. Muller Fzn.* Mare clausum. Zie No. 3162.

5024. A°. 1609. Den Fiscaal de Groot zijn Recueil noopens het visschen en viswaunt met het advis van Gecomm. op elk art. te leeveren tot rijpe examinatie. 22 Dec. N. R. 1101.

5025. " Opgehouden seeker concept-placaat voor de Haringvaart. 24 Nov. en 23 Dec. N. R. 1116.

5026. " Ter naaste dagvaart in beschrijving brengen de swaarigheden uit de doleantien op het placaat der visscherijen binnen 'slands en het geraamde daarop aan steeden en Edelen zenden. 23 Dec. N. R. 1117.

5027. " Request betrekkelijk het visschen in de Zuyderzee. 23 Dec. N. R. 1117.

5028. 1610. Gearresteert het placaat der visscherijen binnen 'slands. 8 Febr. en 3 April. N. R. 10.

Placcaet op 't stuk van 't visschen op de rivieren. Zie: N°. 5019.

5029. " Omtrent de doleantien op de onderhouding van het voorsz. placaat nader te letten; opgehouden de pointen der voorige verleende surchcance. 2 en 16 Dec. N. R. 47.

5030. " Gecomm. op het stuk der doleantien op het placaat der visscherijen. 17 Feb. N. R. 77.

5031. " Na 1612 de staalen, soo der Graaflijkheid als van particulieren, te cesseeren; na zes maanden van het placaat de engte der netten te cesseeren; van 20 April tot 20 Julij niet te visschen; de schakelnetten te verbieden; gearresteert het placaat op het visschen en viswand op de rivieren, meeren en binnewateren in Holland. 5 Maart. N. R. 109.

5032. " Ordre op het convoy voor de visscherije en Haringvaart, en octroy aan deselve visscherije. 23 Maart. N. R. 141.

5033. " Die van Edam aangemaant tot het invoeren van het placaat op het stuk van de visscherije. 25 Maart. N. R. 148.

5034. " Alle de doleantien over het placaat op het visschen en het viswant (zie N°. 5019) aan vorige Gedep. en den advocaat fiscaal om te letten of dispensatie of interpretatie behoeft; inmiddels te surcheeren de executie van bevoorens verleende surcheance. 19 Junij. N. R. 179. 9 Dec. N. R. 214.

5035. 1611. De Staaten van Overijssel de visscherije op de Zuyderzee niet verder te willen incommodeeren, maar de geslaage paalen doen opnemen. 17 Maart. N. R. 296.

5036. " Placaet, beroerende de groote visscherije en Harinckvaert. 20 Maert 1611, 12 Mey 1620 en 12 Mey 1629.

Ned. Placc.-boek. I, 399. *Holl. Placc.-boek.* I, 366. *Gr. Placc.-boek.* I, 692.

5037. " Revonatie en ampliatie van het placaat van 19 April 1597 op de groote visscherije en Haringvaart. 24 Maart. N. R. 309.

5038. " Maatregelen tegen zeeroovers te neemen. 21 April. N. R. 343.

5039. " Ordonnantie op het inbrengen, verkoopen ende packen van den Haring. 12 Junij.

Geld. Placc.-boek. II, 132.

5040. " De klagten van die van Sanredam over die van Oostzanen noopens het visschen, aan de laatsten om in drie dagen te berigten. 8 Nov. N. R. 489.

5041. " Authorisatie op den geregte van Graft tot het maaken van ordonnantien en keuren op het stuk van het visschen en viswand met boetens. 19 Nov. N. R. 509.

5042. A°. 1611. Die van de steede Grootebroek de keuren aldaar tegen het visschen met de Hengelroede af te doen, als teegens deeser landen oud herkomen. 4 Dec. N. R. 509.

5043. " Octroy van scheepenen, vroedschappen en regeerders van Westsanen en Crommenie op het visschen en het wand.
28 Febr. N. R. 588. 16 Maart. N. R. 620.

5044. " Geapprobeert de veranderingen in de placaaten voor de visscherije, verbiedende het kerven van elkanders wand of de neering te hinderen. 22 Maart. N. R. 638.

5045. " Antwoord van de Generaliteits reekenkamer over het gesogt dispuut in het passeeren der subsidie in 1595 aan de groote visscherije, als van jaar tot jaar moetende geschieden. 12 April. N. R. 683.

5046. " Octroy van 't visschen in de Westsaner Ban. 16 Maert.
Holl. Placc.-boek. I, 383.

5047. 1612. Placaat van geen haring ter maret te brengen, die voor St. Jan gevangen is. 17 Junij.
Utr. Placc.-boek. II, 432.

5048. " Zeeland om haare Gedep. teegen seekeren dag hier versogt, op de besogne met de steeden van de neering. 19 Dec. N. R. 918.
Not. van de St. v. Zeeland. 21, 24 Aug. 16, 18 Sept. 1613. 5, 7 Febr. 1614.

5049. 1613. Het jaarlijks geaccordeerde tot defensie der Haringvaart en visscherije soo aan geld, wapenen als munitie, uit de convoyen en magasynen, te valideeren, en voor 1612 tien duisend guldens.
21 Febr. en 24 Maart. N. R. 937.

5050. " Persoonen tot de Walvischvangst bequaam, en vermogen haar in vreemden dienst niet begeeven. 23 Maart.
Resol. v. d. Staten Gen. der Vereen. Nederl.

5051. " Winwood krijgt in last den Koning te spreken over de „clachten van de coopluyden van Amstelredam, ende andere die van de Engelschen in hare Visscherie omme Noorden verstoort ende berooft zijn geweest." Antwoord van Winwood en Caron.
30, 31 Aug. 25, 26 Oct. 2 Nov. 1613. 27 Maart. 4 April. 1614. *Resol. St. Gen.*

5052. 1614. Octroy voor de Noortsche Compagnie, tottet handelen ende visschen opte kusten van Nova Sembla. 27 Jan.
Ned. Placc.-boek. I, 357. *Gr. Placc.-boek.* I, 670.
Prolongatie van 't octroy. 28. Jan. 1617. 22 Mey 1622. 25 Oct. 1633. *Gr. Placc.-boek.* I, 671—684.

5053. " Gedep. ter Generaliteit te vorderen een seclusive compagnie op de navigatie, visscherije en handeling op de kusten van Groenland voor drie jaaren. 27 Jan. 22 Febr. 4/27 Maart. 4 April, 1/19 July. N. R. 59.
1 April. 19 Mei. 1615. 4 Nov. 1622. *Resol. St. Gen.*

5054. " Die van de Walvischvangst betaalen lastgeld voor het convooy. 4 April. *Resol. St. Gen.*

5055. " Placaet innehoudende verbodt dat de Stierluyden gheen Haringh in zee mogen verkoopen aen de Vent-Jagers of anderen. Oock dat geen Vent-Jagers de Schepen in zee mogen volgen, om Harinck te koopen, of mangelen, op te peynen in de placaten begrepen.
24 April 1614. 1 Mey 1621.
Holl. Placc.-boek. I, 428; II, 29. *Gr. Placc.-boek.* I, 731.

5056. " Gecomm. met ernst te letten op het Engelsch octroy, dat niemand sonder haar consent op de kusten van Engeland en Schotland zou vissen; dien overeenkomstig aan Caron te schrijven.
25 Aug. en 21 Oct. N. R. 107.

5057. A°. 1614. Placcaet op stuck van de visscherye lancx de forten, ofte stroomen van Vlaenderen met eenighe netten ofte zeewant met te nauwe maesschen. 15 Oct.

2e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 364, 375. *Anselmus, Codex Belgicus.* bl. 240.

5058. " De Noordsche Compagnie vraagt, en ontvangt convooy. 14 Nov. 1614; 1 April 1615; 28 April, 11, 12 Mei, 2 Junij 1616; 24 Jan., 16 Maart, 20 April, 15 Mei, 9 Nov. 1617; 12, 22, 31 Jan. 9 Nov. 1618. *Resol. St. Gen.*

5059. 1615. Die van de walvisscherij in het Noorden tijdig tot die navigatie en neering sig te praepereeren als voorleede jaar, en gelijke assistentie doen. 4/17 Maart. N. R. 126.

5060. " Instructie voor de commandeur en de commissaris gaande naar Groenland, de kusten van Nieuwland, Spitsbergen en omtrent de Noordpool. 29 April. 1614. 2, 16, 19, 26 April. 26 Nov. 1615. *Resol. St. Gen.*

5061. " Vertoog van de Staten Generaal betreffende het regt van de Nederlanders op de visscherij bij Spitsbergen. (Bestemd voor de onderhandelingen met Engeland.) 16 April. *Resol. St. Gen.*

Opgenomen in *Muller's* Mare clausum. bl. 363. Bijl. E. Vergelijk: 12, 14 Febr., 8, 10, 15 Apr. 1615. *Resol. St. Gen.*

5062. " Remonstrantie van de Noordsche Compagnie betreffende dezelfde aangelegenheid. 1, 4, 6, 16 Mei. *Resol. St. Gen.*

5063. " Gedep. ter Generaliteit na bevind te helpen resolveeren op het different tusschen Bewindhebberen der walvischvangst in het Noorden én N. Kien, cum suis, so op het effect van het generaal placaat, als het vinden van de nieuwe landen, en het octroy. 8/25 Sept. N. R. 143.

5064. " Ordonnantie ende instructie, beroerende het stuck van de Pilotage, ende aencleven van dien. 19 Dec.

Holl. Placc.-boek. I, 445.

5065. 1616. Denemarken difficulteerende het visschen onder zijne rijken van Noorwegen en Fero, bij andere als sijn eigen ondersaaten, en alleen op sijn pasport onder Groenland en elders; te continueeren het gebruik en vrijheid van vissen. 1 Maart, 26 April. N. R. 168.

5066. " Proces over de Walvischvangst met de Deenen. 13, 28 April. 11, 12 Mei. 2 Junij. *Resol. St. Gen.*

5067. " Op het versogt continuatie van octroy bij de Noordvaarders op de Walvischvangst, de saak opgehouden. 30 Sept., 22 Oct. N. R. 188.

5068. " De noordsche compagnie continuatie van octroy voor 4 jaaren. (Zie N°. 5052.) 24 Nov. en 22 Dec. N. R. 204. *Resol. St. Gen.* 24 Jan. 23 Dec. 1617 en 27 Maart 1619.

5069. " De Koning van Engeland eischt belasting van de Nederlandsche Haringschepen op de Schotsche kust. Klagten daarover, beraadslagingen en order aan de kapiteins. De secretaris van den Hertog van Lennox, John Browne, met de inning belast, wordt door de Hollanders gevangen genomen. 24 Nov. 19, 23 Dec. N. R. 485. 27 Aug. 12 Sept. *Resol. St. Gen.*

Vergelijk: *Muller*, Mare clausum. bl. 106—116 en 361. Bijl. D.

5070. 1617. De groote visscherije geassisteert met oorlogscheepen en subsidie. 27 April. N. R. 331. 1618. 3 April. N. R. 582. 1619. 9 Mrt. N. R. 936.

5071. " De Engelschen berooven een Zeeuwsch schip van zijne vangst en gereedschappen. De Zeeuwen nemen wraak.
9 Nov. 1617. 12, 22, 30 Jan. 9 Nov. 1618. 4 Nov. 1622. *Resol. St. Gen.*

5072. A°. 1617. Klagten van den Koning van Engeland over de groote „oultragien ende insolentien" van onze visschers op de kusten van Schotland. 1 Dec. 1617. 10, 22, 25 April. 2, 5 Junij 1618. *Resol. St. Gen.* N. R. 2773.

5073. " Antwoord van Overijssel op het schrijven van Gecomm. Raaden noopens de apprehensie van J. Thoems, aan Amsterdam en het Noorder Quartier om te letten, of voor 's Lands regt en der limiten van het visschen in de Zuiderzee iets nader te doen. 10 Dec. N. R. 468.

5074. 1618. Die van Haarlem en Alkmaar te letten op het versoek van Wormer om keuren te mogen maken op het visschen. 3 April. N. R. 583.

5075. " Remonstrantie der Duinkerker koopluiden tot de walvisvangst, klaagende over de geoctroyeerde Compagnie deeser landen en aangedaan ongelijk in het eyland 1614 eerst ontdekt. 9 April. N. R. 591.

5076. " Placaet, waernae d'Ingesetenen deser Landen gelast wert haer jegens de visschers van Schotlandt te dragen. 7 Mey, 5 Junij 1618. 6 Mey 1623 en 10 Mey 1625.
Ned. Placc.-boek. I, 382. *Holl. Placc.-boek.* I, 481. *Gr. Placc.-boek.* I, 707, 708.

5077. " Gearresteert het placaat voor 's lands ingeseetenen, teegens de visschers van Schotland, ingevolge de ingekomen klagten over onze visschers; te communiceeren aan de Ambassadeurs Carlton en Caron, en verdere mededeelingen daarover; propositie van Carlton.
1618. 17, 22 Mey. 16 Nov. N. R. 108, 619, 848. 1619. 20 Jan. N. R. 882. 1620. 13 Maart. N. R. 58. 22 Mei, 5 Juny 1618; 10 Jan. 1619. *Resol. St. Gen.*

5078. " Ordre voor de groote visscherij aan de capiteins der convoyen. 1 Junij. N. R. 632.

5079. " Octroy aan Burgemeesteren van Saanredam op het visschen in hare wateren. 16 Julij. N. R. 687.

5080. " Placcaet op 't regiment deser landen, schepen ende volck, ten Haringh-vaert ende visscherij hen geneerende. 27 Julij.
Holl. Placc.-boek. I, 483.

5081. " De Hollanders door de Engelschen bij Spitsbergen getergd en beleedigd, vallen hen aan. Klagten daarover van Carleton aan de Staten. 3 Oct. *Resol. St. Gen.*
Vergelijk: *Muller*, Mare clausum. bl. 133—135 en 373. Bijl. H.

5082. " Instructie voor de Ambassade naar Engeland (voornamelijk ook ter behandeling van de geschillen in het Noorden.)
6, 8, 12, 16, 18, 20, 22 Oct., 5, 9 Nov. 1 Dec. *Resol. St. Gen.*

5083. 1619. Heeren Gecomm. van Hollandt hebben aengedient de redenen, die hun gemoveert hebben in verseeckeringe te nemen den persoon van Godefroid Boot (naar aanleiding van zijn plan tot onderdrukking van de Nederl. Haringvisscherij.) 10 Jan. *Resol. St. Gen.*
Vergelijk: *Muller*, Mare clausum, bl. 115.

5084. " Placcaet betreffende het loon der bootsgesellen, scheepskinderen ende huerlinghen op den Haringh-vaert. 11 Febr.
Holl. Placc.-boek. I, 492.

5085. " De onderhandelingen over de visscherij worden op versoek der Ambassadeurs uitgesteld.
21, 31 Jan. 7, 13, 14 Febr. *Resol. St. Gen.* 13, 17, 18 Febr. N.R. 913, 918, 923.

5086. A°. 1619. Antwoord te geven op de scerpe propositie van den Heer Carleton raeckende de Handelinghe opte groote visscherie.
7, 13, 14 Febr. *Resol. St. Gen.*

5087. " Bewinthebberen der geoctroyeerde Compagnie van Nova-Sembla versoeke in gevalle in Engelandt geen accoord en soude worden getroffen, dat men hem soude assisteeren met vier scheepen van oorloge.
5, 21 Mrt. N. R. 928, 954.
23, 28 Mrt. 1, 15 Mei 1619. 9, 10, 11, 13 April 1620. *Resol. St. Gen.*
Vergelijk: *Muller*, Mare clausum. bl. 369. Bijl. G.

5088. " Brieven van Gecomm. in Engelandt betreffende de Beschadichden in Groenlandt; extract te senden aan de Bewinthebbers van de Noordsche Compagnie. Met antwoord. 6, 22, 29 April. *Resol. St. Gen.*

5089. " Rapport van de Ambassade. 9 Aug. *Resol. St. Gen.*

5090. " Requeste van Schout en scheepenen van Egmond op Zee noopens de afslag van de visch. 17 Maart. N. R. 949. 16 Dec. N. R. 1166.

5091. " Op naam der Staaten uittegeeven seeker verbeetert placaat op het branden en keuren der Haringtonnen. 26 Junij. N. R. 1016.
Holl. Placc.-boek. I, 499.

5092. " Het versoek van Gecomm. van het Houdsbos en de uitwaterende sluisen om de erfpagt der visscherij van de kleine sluis te Saanredam.
22 Nov. N. R. 1129.

5093. 1620. Carleton dringt op eene nieuwe ambassade aan. Antwoord van de Staten Generaal. N. R. 155, 166, 237, 239, 245, 4, 7, 10 Febr., 24 Juny. 25 Nov. 8, 9, 10, 15, 19 Sept. 1620. 9, 11, 12 Jan. 1621. *Resol. St. Gen.*
Vergelijk: *Muller*, Mare clausum. bl. 172—185.

5094. " Placaet, beroerende het maecken, keuren ende branden van de Harinck-tonnen; tselve is sonder veranderinge gerenoveert den 12 Mey 1620, van den jare 1607 en 26 Juny 1619.
Holl. Placc.-boek. II, 5. *Gr. Placc.-boek.* I, 728.

5095. " Placaet, houdende verboth van Haringh binnen de klippen van Yerlandt, Hitlandt of Noorwegen te vangen. 12 Mey.
Holl. Placc.-boek. II, 15. *Gr. Placc.-boek.* I, 752.

5096. " Aan de groote visscherije en Haringvaart deeser provincie octroy tot convoy met geschut en tot onderstand 22000 gls. 14 Junij. N. R. 49.

1621.	N. R. 392.	1628. (30000)	N. R. 423.
1622. (25000)	" 467.	1629. (30000)	" 688.
1623. (23000)	" 34.	1630. (28000)	" 907.
1624. (23000)	" 259.	1631. (36000)	" 65.
1625. (30000)	" 475.	1632.	" 291.
1626. (30000)	" 648.	1633.	" 458.
1627. (36000)	" 81.		

5097. " Gedep. van Enkhuysen vertoonen stads intrest in de legatie na Engeland omtrent de visscherije, met versoek daarin gelaaten te worden.
13 Mrt., 17 July, 24 Aug., 20 Sept. 27 Oct., 5 Nov. N. R. 245.

5098. " Versoek van Robert Salmon te London, om vergoeding van de schade in het Noorden hem toegebracht. Deliberatie en Resolutie daarover. 24 Dec. 1620. 4, 5, 13, 14, 22, 26, 27 Jan. 1621. *Resol. St. Gen.*

5099. 1621. Instantie van Alkmaar en Hoorn om resumtie en renovatie van het generaal placaat op het stuk der visscherijen binnen 's lands.
7 Jan. N. R. 298.

5100. A°. 1621. Lecture der missive van de gezanten in Engeland noopens hun weedervaaren op het werk van de groote visscherije. — Rapport van de gezanten. 9 Maart. S. 20 April. N. R. 342. 5 Mei 1621. *Resol. St. Gen.*

5101. " Placaet, waerby verboden wert allerley maniere van visschen in Beyerlant, uitgesondert met d'Engelroede. 7 Mey. Nader placaet, op 't selve subject van 9 July 1629, mede raeckende 't Landt van Putten. Ende wyders innehoudende generael verbodt met Tant-ellegers te visschen.

Holl. Placc.-boek. II, 32. *Gr. Placc.-boek.* I, 1296, 1298.

5102. " Ambassade naar Engeland (óók naar aanleiding van de klagten der Walvischvangers). 1621—1623.
29 July, 22, 29 Sept., 1, 4, 12, 13, 18, 25, 29, 30 Oct. 2, 3, 20—24 Nov. 14 Febr. 1622. 14 Febr. 1623. 22 Jan 1624. *Resol. St. Gen.* 6, 11 Oct., 20 Dec. 1621. N. R. 431, 552, 561. 10 Jan. 1622. N. R. 607. 22 Maart 1623. N. R. 36.

Vergelijk: *Muller*, Mare clausum. bl. 185—203.

5103. " Op de requeste der visscherije van Maassluis om 6 oorlogscheepen tot haar convoy, het bij drie te laaten. 8 Mey. N. R. 403. 26 Mey, 26 Juny. N. R. 473.

5104. " Te difficulteeren het versoek der walvisvangers onder Groenland en Spitsbergen, om een oorlogschip voor elk quartier toegeens de sterke equipage van Engeland, tot dat men siet het publicq profijt van dien handel, om niet te ruïneren de oude neering van olijslaan en der handelaars met saat. 20 April. 8 Mei. N. R. 403. 28, 30 April, 15 Mei. *Resol. St. Gen.*

5105. " Rapport der versogte octroyen voor de walvisvangst. 7 Sept. N. R. 504. 8, 25 Jan., 3—12, 20, 28 Febr., 3 Mrt., 28 Mei. 5 Nov., 22 Dec. 1622; 18, 25 Oct. 1633; 23 Sept. 1642.

5106. " Placaet, dienende tot verseeckeringe van den Harinckvaert van Hollandt ende West-Vrieslandt. 9 Junij 1621 en 9 Junij 1622. N. R. 452.

Holl. Placc.-boek. II, 38, 51. *Gr. Placc.-boek.* I, 712.

5107. " De Noordsche Compagnie continuatie van Octrooy. 24 Aug. 1, 2 Sept. 6 Oct. *Resol. St. Gen.* 25 Nov. 13, 21 Dec. 1641; 18, 24, 28, 29 Jan., 4 July, 30 Sept. 1642. N. R.

5108. " Placaet op 't visschen ende vogelen in de Ambachtsheerlijkheden van de Nieuwe-veen ende Hooge-veen. 22 Dec.

Gr. Placc.-boek. II, 2287.

5109. " Ter naaster vergadering te examineeren de klagten van de Noordsche compagnie en walvischvangers over het verloop van het saisoen om te equipeeren. 22 Dec. N. R. 610.

5110. 1622. Comm. tot de differenten tusschen de Noordsche compagnie van de walvisvangers. 14, 24 Jan. N. R. 627, 641.

5111. " Missive van de extra-ordin. gezanten in Engeland, houdende klagten over onze visschers, die te Peterhead in Schotland aan land gegaan en aldaar moedwil bedreven hadden. 14 Febr. 1622. 22 Jan. 1624. *Resol. St. Gen.*

5112. " In het placaat van de Haringvaart te brengen het verbod van te pakken in halve tonnen, het zouten met West-Indisch zout, en het vervoeren van haring met grof zout gezouten. 12 Mey. N. R. 716.

5113. " Ordonnantie van den impost op den gezouten Haringh ende gezouten visch sedert den jare 1622 tot 1655 incluys. Ende vervolgens also gegheven tot den jare 1679 ende alsdoen verandert.

Gr. Placc.-boek. I, 1856; III, 993.

5114. Ao. 1622. Acte voor de Noortsche Compagnie in Zeelandt omme beneffens die van Hollandt op Mauritius Eylandt de neeringe van de Walvisvanck te mogen exerceeren. 28 Mey. Continuatie en verder continuatie van 't octroy. 27 Dec. 1622; 25 Oct. 1633.
Gr. Placc.-boek. I, 674.

5115. " Gearresteert de ingestelde pointen op de assurantie of gemeene draaging der schaaden, die de schepen der kleine visscherij op de Maaze souden kunnen overkoomen op zee of van de vijand. 30 Julij. N. R. 751.

5116. " Gecomm. Raaden een ordonnantie te concipieeren op een Impost van twintig stuivers per ton Haring.
13 Sept. N. R. 765. 20 Sept. N. R. 770. 7 Dec. N. R. 804. 21 Dec. N. R. 824.

5117. 1623. De Leeden haar te bequamen omtrent de bukking en Bergschen Haring, den verschen Haring, stokvis, etc. 2 Maart. N. R. 17.

5118. " Als ook noopens het vernagten met Haring en visch in eenige plaatsen. 2 Maart. N. R. 17.

5119. " De vorige Ambassadeurs „verthoonen, hoe noot dat by Ho. Mo. dient geresolveert te worden en Zijne Maj. contentement gegeven op 't stuck van den Walvischvanck." Ambassade van 1624.
23, 28 Mrt, 7 April. 17 Oct. 16 Nov. 14 Dec. 1623.
9—16 Febr., 4 Junij, 6 Julij. 1624. *Resol. St. Gen.*
Vergelijk: *Muller*, Mare clausum. bl. 203—213.

5120. " Die van Maassluis nader octroy op de assecuratie van de onderlinge schade harer visschers. 30 Julij. N. R. 94.

5121. " Brief van Caron houdende klachten van de Engelsche Compagnie der Walvischvaarders. Met antwoord.
17 Oct., 16 Nov., 14 Dec. *Resol. St. Gen.*

5122. " Placcaet raeckende Walvisch-olien, ofte olien ghemengelt met smout, ofte traen. [Mogen in 't Landt niet commen.] 4 Sept.
3e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 1002. *Anselmus*, *Codex Belgicus.* bl. 164.

5123. " Comm. van het Hof nader te informeeren teegen den moedwil te Maassluis aangerecht, teegen de publicatie van het octroy der kleine visscherij; en rapport te doen. 5, 11 Dec. N. R. 206, 214.

5124. " Die van de Noordsche compagnie met den eersten te beschrijven op de klagten van Denemarken, noopens het beletten aan drie sijner scheepen te visschen onder Mauricius eijland, sijnde wel beschadigt neegen en neegentig duisend guldens. 15 Dec. N. R. 218.

5125. 1624. Die van Oostsaanen approbatie op haar keur op het visschen. 15 Maart. N. R. 253. (1627) 6 Oct. N. R. 286. (1628) 17 July. N. R. 471.

5126. " Te publiceeren het nieuwe placaat der groote visscherije op het maaken der netten. 7 Mey. N. R. 294.

5127. " Van nieuws te publiceeren het placaat van 5 Maart 1610 op de visscherije binnen 's lands. 7 Mey. N. R. 294.

5128. " Tot vordering van het convoy voor de visscherij by provisie tot subsidie der Admiraliteit te Rotterdam over de steeden op den voet der 400,000 gls. nog te negocieeren 100,000 gls. 14, 15 Mey. N. R. 302.

5129. " Placaat op de visscherijen in de binnenwateren. 20 Mei. Zie No. 5019.

5130. " De Noordsche compagnie ontvangt eene aanschrijving van de Staten, om enkele leden naar den Haag te zenden, om een einde te maken aan de geschillen met Engeland. Ambassade van 1625.
6, 16, 25, 31 July. 16, 22 Aug. 3, 18, 21, 23 Sept. 3, 11 Oct. 23 Nov. 7, 9 Dec. 1624. 20 Jan. 17, 25 Febr. 13, 21 Maart. 9 April. 9, 10 Mei. 7, 10 Juny. 4, 6 Oct. 1625. *Resol. St. Gen.*
Vergelijk: *Muller*, Mare clausum. bl. 213—219.

5131. A°. 1625. Op de klagten der groote visscherije over de groote equipage en schade der vijand aan 's lands ingeseetenen, de steeden gemaant tot hare quote in de drie honderd duisend guldens voor de Admiraliteit te Rotterdam tot schecpen; en ordre omtrent dit convoy. 9 Mey. N. R. 488.

5132. " Placcaet ende ordonnantie op te wapeninghe ende manninge van schepen, soo ter koopvaerdye als visscherye.
22 July. Vernieuwd 16 Jan., 17 Maart 1627. 20 Oct. 1628. 11 Maart 1632.
Ned. Placc.-boek. II, 68, 102, 115, 142, 290, 522. 1 Sept. 1643.

5133. " Placcact van de Staten Generaal verbiedende alle Haringhvanghers ofte visschers deser Landen, den ondersaten van Syne Maj. van Groot-Brittannie eenig gewelt aen te doen. 10 Mey.
Ned. Placc.-boek. II, 5. *Holl. Placc.-boek.* II, 87.

5134. " Gecommitteerde met syn Excellentie te spreeken over de versogte convoyers bij de kleine visscherije. 4 Dec. N. R. 584.

5135. " De Leeden haar te bequaamen op de instantie der Admiraliteit te Rotterdam om penningen voor de voorsz. equipage, ten minsten tot seventig duisend guldens. 4 Dec. N. R. 587.

5136. " Den ontfanger Microp honderd duisend gls. voor de Admiraliteit te Rotterdam te negoticeren. 13 Dec. N. R. 593.

5137. " Geapprobeert een acte van gecomm. Raaden voor Gedep. der visscherije tot regt en justitie over de capiteinen, officieren en het bootsvolk der oorlogscheepen tot haar kosten tot convoyers aangenoomen. 20 Dec. N. R. 604.

5138. " Placcaet op het in-commen van verschen Zeevisch.
Anselmus, Codex Belgicus. bl. 239.

5139. 1626. Gecomm. met de Admiraliteit te Rotterdam te delibereeren op het convoy bij de vischhoekers van Maassluis. 20 Julij. N. R. 723.

5140. " Delft, Rotterdam en Enckhuysen ter Generaliteit aanhouden om voorsiening teegens de exorbitatie door 5 Duinkerkers op zee aan diverse Buisen gedaan. 23. 24 Sept. N. R. 751.

5141. " Commiss. het versoek van D. de Leeuw te Gouda, om met Gedep. te handelen op de opening der plaats, seer bequaam tot verseekering en goede teelt van Haring. 19 Dec. N. R. 813.

5142. " Placaat, en nader placaat, op 't schutten van den visch.
Gr. Placc.-boek. 1, 1286, 1288. 26 Oct. 1626 en 20 April 1641.

5143. 1627. De Staaten de contributien van de Betuw en Tielerwaart en de Klundert te voorsien, maar de provintien zagen geen prompt remedie tot beeter bewaring der visscherij. 5 Maart. N. R. 47.

5144. " Klachten van de Noordsche compagnie over het aanhouden en onderzoeken van hunne schepen door de Engelschen.
24 Febr. 30 Sept. *Resol. St. Gen.*

5145. " Op de requeste der compagnie van de Walvisvangst om assistentie van twee oorlogscheepen, dat versoek Gedep. ter Generaliteit aldaar te secondeeren. 10 Maart. N. R. 57. 24 Febr. 3 Sept. *Resol. St Gen.*

5146. " De buisen met alle de netten verkogt wordende, na Frederikstad die netten volgens het placaat niet uit te voeren.
15 Maart. N. R. 63.

5147. " Amsterdam aan het collegie der groote visscherije den 21 April te klagen over de executie van het lastgeld der Buysen, en om daarin te worden geadmitteert. 22 Maart. N. R. 76.

5148. " Gerenoveert de ordonnantie voor de stuurluiden der groote visscherije, en op het zout, en van den Haring. 21 Mey. N. R. 138.

5149. A°. 1627. Devoir doen bij de Admiraliteiten om haare scheepen tot convoy der visscherije in zee te brengen; ook bij Zeeland op haar scheepen aanhouden, of in het millioen niet te deelen. 1 Julij. N. R. 164, 166.

5150. " Ordonnantie ende Placcaet raeckende de visscherijen in 't Schelde ende meer andere stroomen van Vlaenderen. 31 Julij.

2e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 380. 4e *Placc.-boek v. Vlaend.* bl. 597. *Anselmus, Codex Belgicus.* bl. 240.

5151. " Prompt te besogneeren op de swaarigheid in de Noordzee ontstaan door dertien Duynkerkers met een Biscayer in Hitland, en omtrent het combat met deselve en de convoyers der visscherij.
8 Sept. N. R. 240.

5152. " Gedep. ter Generaliteit aanhouden op prompte ordre daar teegens door een aantal scheepen, en de noodige penningen daarvoor.
9 Sept. N. R. 241.

5153. " De honderd duisend guldens voor de Admiraliteiten voor uitrusting der scheepen, tegen de Duinkerkers in zee te brengen, bij Holland in mindering van haar quote in het millioen te furneeren.
11 Sept. N. R. 247.

5154. " Gedep. ter Generaliteit aanhouden op het afdoen der ordre op de bewaring der kusten en visscherij neevens de diversie der convoyers.
13, 15 Sept. N. R. 248, 252.

5155. 1628. Te verstaan het advis van de Admiraliteit te Rotterdam omtrent de ordre tot bevrijding der visschers op de Hollandsche zijde.
12 Febr. N. R. 362.

5156. " Rescriptie van die van de Reekening, dat nog niet kunnen adviseeren op het versogt nieuw octroy van Oostsaanen op het visschen.
Holl. Placc.-boek. II, 72. 12 Febr. N. R. 366.

5157. " Die van de Walvis vangst met twee convoyers te assisteeren.
29 Febr. N. R. 371.

5158. " De begrooting van het subsidie voor de groote visscherije door het in de grond hakken veeler Buysen, opgehouden.
23 Maart. N. R. 410.

5159. " Klagten van de kleine visscherije over het vergaan der twee oorlogscheepen door drie Duinkerkers veroorzaakt. 20 April. N. R. 444.

5160. " Placcaet, waerbij alle paspoorten tot de visscherijen zijn herroepen. 29 Julij.

Anselmus, Codex Belgicus. bl. 239.

5161. " Prompt devoir doen bij S. Exc. en de Staaten Generaal om bij afzending eeniger leden ordre te stellen, dat alle scheepen uit de Maase prompt na de visscherij loopen. 15, 21 Aug. N. R. 525, 531.

5162. " Op de klagten der Admiraliteit te Rotterdam dat se sonder subsidie geen convoy kunnen geeven, 12000 gls. te fourneeren.
27 Sept. N. R. 553.

5163. " In beschrijving brengen het versoek van Amsterdam en Hoorn, om sessie in het collegie der groote visscherije.
27 Sept. N. R. 556. 1629. 20 Maart. N. R. 665. 3 Aug. N. R. 757.

5164. " Opgehouden het remboursement aan de Admiraliteit te Rotterdam voor haar gediverteerde penningen tot nieuwe scheepen voor de visscherij. 27 Sept. N. R. 556.

5165. " Placaat, waarby het verkoopen van visch, buiten de provintie verboden wordt. 9 Oct.

Gr. Placc.-boek v. Friesl. V, 318.

5166 A°. 1628. Clachten van de insolentien van 't bootsvolk en de visschers deser landen in Schotlandt.
5, 20 Dec. N. R. 586, 607. 27 Dec. 1628, 25 Febr. 19 Nov. 1633. *Res. St. Gen.*

5167. 1629. Ordonnantie op het visschen in de rivieren en binnenwateren van Utrecht. 19 Maart. Geamplieert in 1631, 1633 en 1674.
Utr. Placc.-boek. II, 434, 436.

5168. " Placcaet tot conservatie van de visscherijen. 9 July.
Holl. Placc.-boek. II, 179.

5169. " Geapprobeert de alteratie in het placaat nopens de ventjagerij. 23 Mey. N. R. 702.

5170. 1630. Copie der ampliatie van de ordonnantie der groote visscherije aan de steeden. 3 Junij. N. R. 947 8 Junij. N. R. 951.

5171. " Gecomm. Raaden te adviseeren, hoe Holland van de Generaliteit te profiteeren de twee derden van het subsidie der groote visscherije tot 20000 gls., anno 1629 bij de vergadering vergunt, te negotieeren over de comptoiren van Delft en Rotterdam.
11, 17 Mey. N. R. 930, 939. 12 Juny. N. R. 955.

5172. 1631. Opgehouden het versoek der groote visscherye om, teegen de groote magt van de vijand ter zee, 36,000 gls. subsidie voor dit jaar.
3 April. N. R. 65. 9 April. N. R. 71.

5173. " In Engeland wordt een plakkaat op de visscherij uitgevaardigd. 14, 18 Jan. *Resol. St. Gen.*

5174. " Op de Requeste der Doggevaart en kleine visscherije, nader ordre op derselver bescherming te stellen. 10 Sept. N. R. 148.

5175. " De groote Abberdaan-visscherij op de Maase voor ditmaal alleen met ses oorlogscheepen te assisteeren. 4/23 Dec. N. R. 171.

5176. 1632. Met S. Exc. te communiceeren op de versogte assistentie der groote visscherij met zes oorlogscheepen op het remplacement der verslecte.
10 Maart, 7 April. N. R. 296.

5177. " Oprichting eener Engelsche compagnie voor de Haringvisscherij. 25 Oct. 1632. 19 Nov. 1633. *Resol. St. Gen.* 15 Sept. 1634. N. R. 88.

5178. 1633. Verboth van de Walvisch neeringe ende andere Zeemonsters, van Nova Sembla tot Fretum Davits. 11 Maart.
Ned. Placc.-boek. II, 322. *Gr. Placc.-boek.* I, 680.

5179. " Alom te publiceeren de placaaten van de Staaten Generaal noopens de ordre op de Walvisvangst. 26 Maart. N. R. 462.

5180. " Versoek van Denemarken om uitvoer van chaloupen, trossen en ander gereedschap tot de visscherije. 23 April. N. R. 471.

5181. " Klagten van de Françoysen noopende het beletten der Walvischvangst omtrent Spitsbergen, commissoriaal. 3 Mey. N. R. 477.

5182. " Gecomm. tot communicatie met de Admiraliteiten over de subsidie en omme daarop rapport te doen. 31 Mey. N. R. 487.

5183. " De Admiraliteit te Rotterdam tot equipage der 4 oorlogscheepen voor de groote, en vier voor de kleine visscherije, toegelegt 100,000 gls.
1 Junij. N. R. 487, 511.

5184. 1634. De kleine visscherij de scheepen tot haar defensie bij de Admiraliteit te Rotterdam te praesteeren; ook eenige jagten langs de kusten te kruissen, enz. 14 Maart, 8 April. N. R. 576. 4, 20 Mey. N. R. 594.

5185. " De bijeenkomst tusschen particulieren en de Groenlandsche Compagnie, tot communicatie op de Walvischvangst, de volgende vergadering aan te vangen. 22 Sept. N. R. 677.

5186. A°. 1634. Gecomm. te confereeren met Bewindhebberen der Groenlandsche compagnie noopens een bequame uitkomst tot hun octroy.
5 Dec. N. R. 728.

5187. " Op versoek van gecomm. der Abberdaan-visscherij om scheepen tot convoy, te hooren de Admiraliteit te Rotterdam.
14 Dec. N. R. 745, 747. (1638) N. R. 77. (1639) N. R. 314.

5188. " Gecomm. Raaden tot beeter menage aan de Admiraliteit te Rotterdam te verstrekken 50000 gls. tot equipage van vier scheepen voor de kleine visscherij. 16, 19 Dec. N. R. 751, 766.

5189. " Alkmaar en Medemblik versoeken aan den Pensionaris Cats te notuleeren, dat ter Generaliteit het octroy der Walvisvangst was gecontinueert sonder haar kennis. 21 Dec. N. R. 773.

5190. 1635. H. Ed. Gr. Mog. de voorige Resolutie op de Walvischvangst effect te houden. 3 Maart. N. R. 40.

5191. " De Remonstrantie van de groote en kleine visscherije, om ligt vaartuig teegen den vijand in Vlaanderen, commissoriaal.
7 Maart. N. R. 44.

5192. " Aan de groote visscherije gelijk subsidie als in 1631 geaccordeerd. 31 Maart. N. R. 66.

Zie vervolgens betrekkelijk de subsidiën:
1634. 14 Maart, 18 April. N. R. 576. 1635. 31 Maart. N. R 66. 1636. 12 April. N. R. 386, 424, 461, 513. 1637. 25 Maart. N. R. 627, 646, 652, 703, 720. 1638. 25 Maart. N. R. 57, 254, 266. 1639. 24 Maart. N. R. 275, 320, 321, 328, 334, 336, 512. 1640. 24 Maart. N. R. 564, 690, 720. 1641. N. R. 93. 1642. 10 April. N. R. 99, 484, 500. 1643. 12 Oct. N. R. 84, 370. 1644. 19 Maart. N. R. 518, 543, 759. 1645. (40,000 gls.) 1 April. N. R. 80. 1646. 24 Maart. N. R. 425. 1647. 18 April. 1648. 17 Maart. N. R. 443. 1649. 11 Mey. N. R. 136. 1650. N. R. 529, 599. 1651. N. R. 227, 367. 1654. 5 Junij. N. R. 247. 1655. 29 Julij, 24 Sept., 21 Dec. 1656. 19 Dec. 1658. 21 Mey. 1659. 25 Julij, 19 Sept. 1660. 13 Mey, 30 Julij, 10 Sept. 1661. 8 April, 6 Aug. 1662. 12 Julij, 23 Sept. 1663. 10 Maart. 25 Julij, 11 Dec. 1664. 26 Julij. 1667. 26 Aug. 1669. 7 Junij. 25 Sept. 1674. 15 Febr. 1675. 25 Mey. 1676. 20 en 26 Maart. 1677. 19 Maart, 3 April. 1678. 29 Maart, 8 April, 7 Mey. 1679. 29 Julij, 28 Sept. 1680. 6 Maart, 13 April.
Zie verder op het jaar 1687 en: „Recueil van de groote visscherij" No 3386.

5193. 1635. Copie missive van den Koning van Denemarken, 16 Februarij 1635, klaageude over het visschen eeniger Staatskoopluiden, omtrent Ysland; daar tegen waarschouwing te doen. 31 Maart, 8 Mey. N. R. 75, 106.

5194. " Op de besogne op de Groenlandsche compagnie en continuatie van octrooy. Bewindhebbers te beschrijven, om te sien tot een accomodatie te koomen; en verdere aangelegenheden daartoe betrekkelijk.
24 Maart. N. R. 55, 73, 77, 84, 93, 126, 137.

5195. " Voorige Gecomm. op de Groenlandsche Compagnie en vernieuwing van het octroy, de requeste der Deensche klaagers over het visschen omtrent Ysland te examineeren.
8 Mey. N. R. 106. 11 Julij. N. R. 150. 6 Dec. N. R. 267.

5196. " Delft klaagt dat de vijand de groote visscherije ruïneert, en versoekt convoy; commissoriaal met de Admiraliteiten.
7 Sept. N. R. 193, 227.

5197. Ao. 1635. Alle scheepen tot convoy der groote visscherije in zee te brengen. 22 Oct. N. R. 249.

Zie verdere maatregelen en aangelegenheden betrekkelijk de Convoyen voor de groote, kleine en Groenlandsche visscherijen:
1634. 8 April. N. R. 276. 1635. 4 April N. R. 74, 95, 276, 281. 1636. 7 Febr. N. R. 312, 461, 515. 1637. 14 Maart. N. R. 618. 641, 646, 650, 805. 1638. 27 Maart. N. R. 62, 84, 90. 118, 254. 1639. 21 Jan. N. R. 266. 1640. N. R. 581, 690, 720, 789. 1641. N. R. 143, 355, 356, 362. 1642. N. R. 506, 572. 1644. N. R. 727. 1645. N. R. 231, 234, 242, 255, 274, 281, 288. 331. 1646. N. R. 450, 534, 541. 1647. N. R. 25, 97, 141, 149, 151. 1648. N. R. 443. 1652. N. R. 239, 315, 440, 487, 489, 651. 1653. 3 en 29 Maart, 8 April, 16 Junij. 1654. 23 Mey. 5, 6, 11 Junij. N. R. 247. 1658. 21 Mey. 1659. 21 Julij. 3 en 11 Dec. 1661. 8 April. 1665. 28 Nov., 10 Dec. 1667. 18 Febr. 26 Aug. 1669. 7 Junij. 1672. 18 en 24 Nov. 9 en 20 Dec. 1673. 22 Sept. 27 Oct. 1675. 27 Sept. 1678. 25 Febr. 5 en 7 Mey.

5198. 1636. De Directeurs van Zeelandt van de Noordsche Compagnie der Walvischvangers ongemoeit te laaten. 29 Jan. N. R. 304.

5199. " Te confereeren met sijn Excellentie noopens het beletten dat door Engelsche koopluiden gezoute visch op Vlaanderen en elders voor den vijand wordt gedebiteert. 29 Febr. N. R. 338.

5200. " Gecomm. der visscherije representeeren haar ongeleegentheid door 's vijands magt te waater, versoekende assistentie met 36,000 gl. uit de subsidien der Admiraliteiten. 21, 25 Maart. N. R. 624, 627.

5201. " Aan de kleine visscherije in plaats der twee scheepen, vier fregatten ter meester menage, des die ook te gebruiken tot veiling der kust en zeegaten. 19 Mrt., 12 April, 2 Mey. N. R. 365, 386, 416.

5202. " Op het vertoog der Gecomm. van de schelvis visscherije te Maassluis om convooy teegen de Duynkerkers, daarover te communiceeren met de Zeesteeden. 18, 20 April. N. R. 394, 413.

5203. " Gecomm. Raaden prompt uit de gereetste penningen of by negociatie, aan de Admiraliteit te Rotterdam te betaalen de helft van 47,000 en 38,000 gls. in mindering van Hollands quote in de subsidien te water, om het convoy voor de kleine visscherije te kunnen uitrusten. 12 July. N.R. 461.

5204. " Accort ende verdrach tusschen de Kamers van de gheoctroyeerde Noortsche Compagnie van Hollandt en Zeelandt ter eenre, ende die van Vrieslandt ter andere zijde. 25 July.

Gr. Placc.-boek. II, 3018.

5205. " Het Engelsch placaat op de visscherije en Haringvaart, verbod van visschen aan alle geen naturelle ondersaaten, getranslateert, aan de Groenlandsche visscherij om advis. 6 Junij. N. R. 439.

Het oorspronkelijke plakkaat komt voor in: *Muller*, Mare clausum. Bijl. I, bl. 376.

5206. " Den Ambassadeur Joachimi met Gecomm. by S. Exc. de swaarigheiden der groote visscherije door het Engelsch placaat te examineeren; propositie en rapport op de ongelegenheid deswegens.
10, 12 Junij. N. R. 444, 445. 29 Julij, 8 Aug. 17, 19 Sept. 477, 497, 499.

Vergelijk: *Muller*, Mare clausum, bl. 254—275.

5207. " De deliberatie op de advertentie van den Heer van Beveren over twaalf engelsche oorlogschepen na de Noordzee om op de visscherij te passen, om tol te betaalen, gedifficulteert tot sijn antwoord op de laatste depêche aan hem. 29 Julij. N. R. 477. 25, 29 Aug. *Resol. St. Gen.*

5208. A°. 1636. Deliberatie op het ondernoomene bij Engeland teegens de Haringbuisen deeser landen, opgehouden tot de aankomst van den Heer Joachimi. Rapport van den Heer Joachimi en Resolutie.
9 Oct. N.R. 521. 22 Nov. N.R. 542. 25 Nov. N R. 543. 26 Nov. N.R. 546.

5209. " Delft notificeert den eisch door 9 Engelsche Konings scheepen aan de groote visscherij, van een gld. per last, ook exigerende betaling der voorgaande teelt. De deliberatie van de saak uitgestelt.
15 Oct. N. R. 527.

5210. " Het publiceeren van een placaat tegen de afvordering der recognitie bij Engeland teegen de Staatsche vissers, opgehouden.
19 Sept., 20 Dec. N. R. 570. 8 Nov. 1636, 28, 29 April 1637. *Resol. St. Gen.*

5211. 1637. De remonstrantie van de Raaden van S. H. de Prins van Oragne over de ongeleegentheid der visscherij van het Hoenderland, gecontraverteert tusschen de Graaflijkheid en gemelde Raaden; die saak geremitteert aan de ordinaris Justitie.
28 Jan. N. R. 590. 1638. 20 Maart. N. R. 52, 65.

5212. " Opgehouden de propositie van twee Gecommitt. uit de Admiraliteit te Rotterdam om 140000 gls. in drie termijnen, voor de Equipage der ses fregatten en drie groote scheepen voor de groote visscherij.
3, 4 April. N R. 641.

5213. " Op de gerepresenteerde ongeleegenheden der saaken te water en van de groote en kleyne visscherijen, daarop sonder uitstel resolveeren.
22 April. N. R. 650.

5214. " Ampliatie van art. 7 en 13 der ordonnantie op het vangen, zouten en pakken van den Haring. 29 April. N. R. 656.

5215. " Tot de vigoureuser ordre op de saaken van de zee uitgestelt de deliberatie op de concept-licentiebrief van den Koning van Groot-Brittannien aan Nederlandsche visschers tot vrije vischvangst, onder twee schellingen sterling per last. 7 Mey. N. R. 665, 667.

5216. " De consideratien van sijn Hoogheid te verstaan op de presentatie van Vrankrijk tot officien bij Groot Britannien, om de saak der visscherije voor eenige jaaren te laaten onverlet. 14 Mey. N. R. 677.

5217. " Sonder advis van de Groenlandsche compagnie den Koning van Denemarken te gemoet te voeren de reedenen teegen het regt van voorsz. visscherije. 19 Mey. N. R. 683.

5218. " Gedep. ter Generaliteit inbrengen en met sijn Hoógheid communiceeren om vijf à ses versche Zeeuwsche oorlogscheepen en drie scheepen van de Admiraliteit van Amsterdam na de visscherije te senden, om de Engelschen alle onderneeming te beletten, dog te wagten alvoorens het rapport van de heer Beveren uit Engeland.
18 Mrt. 8, 17 Mei. 10, 14 Julij. 11 Aug. N. R. 729. 10 Junij. *Resol. St. Gen.*

5219. " Rapport van den Heer van Beveren.
14 Aug. 1637. *Resol. St. Gen.*

5220. " Ordonnantie op welcke ten behoeve van den Lande van Zeeland, soo wel binnen de steden als ten platten lande, geheven sal worden den impost van den gesouten Haringh ende gesouten visch, volgens 't Consent van de Staten van denselven Lande. 23 Sept.

Gr. Place.-boek. I, 2086.

5221. 1638. Opgehouden de versogte subsidie der groote visscherije van ses en dertig duisend guldens, en ammunitie, en authorisatie tot een omslag per last Haring en visch. 20 Maart. N. R. 52.

5222. A°. 1638. Delft met die der groote en kleine visscherije haar te verklaaren op het versoek van Rotterdam, om drie Fregatten der groote en twee der kleine visscherij te leenen, onder behoorlijke restitutie. Benevens andere convoy-aangelegenheden. 27 Maart. N. R. 62. 22 April. N. R. 77; 5, 8 Mei. N. R. 90, 98. 9 Julij. N. R. 118. 22 Dec. N. R. 254.

5223. 1639 Op de versogte penningen bij de Admiraliteit te Rotterdam tot convoy der visscherij, hetselve met de reekening aan Gecomm. Raaden om advies. 21 Jan. N. R. 266.

5224. " Gecomm. Raaden de kleine visscherije aan convoy te helpen waartoe bij provisie 41,000 gls. te furneeren.
25 Jan., 24 Maart. 23, 24 Sept. N. R. 275, 320.

5225. " De begrootte equipage der convoyers van de visscherijen, commissoriaal, en te letten op het voorheen daaromtrent gepasseerde.
29 Maart. N. R. 84.

5226. " Placcaet tegen den uytvoer van ledighe Haringhtonnen, duyghen, cruyswant, etc. 12 Juny.
Ned. Placc.-boek. II, 436.

5227. " Commissoriaal het opregten der visscherije in het eyland Ameland. 30 Junij. N. R. 111.

5228. " De requeste der Reeders van seekere Amelandsche buijs te Enkhuisen gearresteert, aan voorsz. Gecomm. schriftelijk rapport van den Heer Bruyninx. 30 Junij, 10 Julij, 4 Oct. N. R. 112, 119, 198.

5229. " Karel I doet op nieuw pogingen om de visscherij-geschillen naar zijn zin te regelen. De Staten weigeren echter.
21 Oct. 1639. *Secr. Resol. St. Gen.* 13 Sept., 20 Dec. *Resol. St. v. Holl.* 7, 10 Dec. 1641. *Resol. St. Gen.*

5230. " Rapport van het different tusschen Denemarken en de Noordsche compagnie over het visschen op de walvischen de dreigementen van den Deenschen Admiraal, en het Deensch verbod van te visschen omtrent Spitsbergen. 3 Dec. N. R. 231.

5231. " Tot frequenter vergadering opgehouden de Resolutie op het rapport te diersaake, soo noopens het verbieden van uitheemsche Traan en Balijnen, als van een beraisonneerde brief daarover aan Denemarken, en het excuseeren der assistentie der Groenlandsche Compagnie.
20 Dec. N. R. 248.

5232. " De scheepen van de compagnie werden geprotegeert door 's Lands oorlogscheepen. 18 Juny. *Resol. St. Gen.*

5233. " Staat der noodige penningen tot de equipage der scheepen voor de groote en kleine visscherijen bij de Admiraliteit te Rotterdam ingelevert tot 298,265 guldens, aan Gecomm. Raaden om advis, soo op de geleegenheid der selve, als op het vinden der noodige penningen.
6 April. N. R. 334, 336.

5234. 1640. Gecomm. tot de zee, onder andere noodsaakelijke beveiligingen, ook te letten hoe die van Vlieland en haare dorpen op zijde, en met vissen haar geneerende, beter teegen 's vijands rivieren te bewaaren.
4 April. N. R. 581. 1641. N. R. 355. 1642. N. R. 506.

5235. " Placaat tegen het uitvoeren van visch, enz. 13 April 1640.
Gr. Placc.-boek v. Friesl. V, 456, 542. (Vernieuwd 10 Mrt. 1652).

5236. " Commissoriaal of niet te veranderen, verbeeteren of vernieuwen de placaaten teegen de Staalen op de rivieren, en de schutnetten, den aanwas van jonge vis vernielende. 26 Junij. N. R. 646. 1641. N. R. 14.

5237. " Tot consent der geldmiddelen uitgestelt den eisch der Admiraliteit te Rotterdam om 120,000 gls. voor de oorlogscheepen tot convoy der visscherij. 20 Julij, 11 Sept., 31 Oct. N. R. 690, 720, 789.

5238. A°. 1640. Art. 13 der Ordonnantie van de groote visscherije gamplieert met een beding der bootsgesellen voor haar voering van een kinnetje Haring. 14 Dec. N. R. 832.

5239. 1641. De lijst bij de Admiraliteit te Rotterdam geëxhibeert, de kosten op de groote visscherije tot ƒ187958—10—0, en der kleine visscherij tot ƒ156330—0—0, aan Gecomm. Raaden tot voorsiening. 8 Mey. N. R. 146.

5240. " Op het spoedigst ordre te stellen op het bevryden der Zeekust en visscherij van de dorpen op zij. 2 Dec. N. R. 355.

5241. 1642. De Leeden vermaant tot vigoureuse middelen voor de Admiraliteit te Rotterdam tot het Convoy der visschers en teegen de Duinkerksche roverkens, infesteerende de visscherij op de zijde.
(1641.) 3 Dec. N. R. 324. 356, 2, 11 Oct. 1642. N. R. 678, 704.

5242. " Gecomm. op de saake van Doccum ter Generaliteit aanhouden tot nader instantie bij de Resident Cracau te Elseneur om seekere parthy Haringh aldaar verbeurt verklaart, vrij te hebben; Enckhuysen de noodige verificatien aan Gedep. ter Generaliteit te geven. 16 Dec. N. R. 760.

5243. 1643. De Luiten. Admiraal Tromp te versoecken als nog in het werk te stellen de Biscaysche chaloupen om door deselve te bekoomen, de visschers van 's vijands zijde op de Vlaamsche kust neering doende; te besogneeren op het versoek der dorpen op de zijde om veilig te kunnen vissehen, sonder belet door de Duinkerkers. 20 Jan. N. R. 12.

5244. " Rapport noopens het benificeeren der visscherij op de rivieren en soete wateren tot ampliatie van het placaat A°. 1610.
21 Jan. N. R. 98.

5245. " Opgehouden de Requeste van de groote visscherij om prompte betaaling van subsidien en agterstallen, en omslag per last Haring en visch met parate executie. 14 Maart N. R. 75.

5246. " Ordre op 't visschen, etc. in Soetermeer ende Seghwaert.
Gr. Placc-boek. II, 2376. 18 Mey.

5247. " Ampliatie op het beleid der ordonnantie van de groote visscherije. 24 April. N. R. 143.

5248. " Noopens het verdrag over wederzijdsche Versvangers, 's vijands nadere voorslag af te wagten.
8 Mey. N. R. 182. 22 Julij. N. R. 257. 8 Oct. N. R. 257, 360.

5249. 1644. Op het vertoog van Haarlem, dat drie Duinkerksche Fregatten omtrent Santvoord de kleine visscherije seer verhinderen. Gecomm. daarover met de Prins van Oragne te spreeken; te letten, of niet de voorslag op het vrij visschen der versvaarders tot effect kan koomen.
26 Jan. N. R. 458. 13 Febr. N. R. 488. 9 Maart. N. R. 500.

5250. " Te ondersoeken waaruit de gerapporteerde feitelijkheeden, tusschen de Groenlandsvaarders deeser Landen onderling ontstaan over de Walvischvangst, sijn gehooren, en bij die occasie nader aangemaant tot afdoen van het different over de continuatie van het octroy der Oost-Indische compagnie. 29 April. N. R. 576.

5251. " Sijn Hoogheid had geen kennis der voorgevalle hostiliteit tusschen de Groenlandvaarders. Het te laaten bij voorige Resolutie dienaangaande. 30 April. N. R. 577, 578.

5252. " Gecomm. Raaden adviseeren op de 't achterheid der Abberdaan-visscherij tot 48000 gls., versoeken subsidie.
5 Mey. N. R. 585. 29 Sept. N. R. 719.

5253. A°. 1644. Remonstrantie der Salmkoopers te Geertruydenberg en daaromtrent, om vermindering van het licent op de salm; missive van S. Hoogheid en advis van Gecomm. ter saake voorsz.
27 Julij. N. R. 656. 27 en 28 Julij. N. R. 659.

5254. " Op de memorie van de Admiraliteit te Rotterdam om prompte betaling van ƒ186651—15—0 als reste der subsidie voor de groote en kleyne visscherij van 1643, kunnende anders de scheepen uit zee niet afgedankt worden. 9 Dec. N. R. 759.

5255. 1645. Op de instantie van Enkhuyzen, op het uitvaaren van twee Scheepen met ylen afgeschooten Haring na Oosten, in het generaal delibereeren of de geschooten Haring teegen het verbod uit te voeren.
5 April. N. R. 88.

5256. " Op versoek van Schiedam acte van protectie voor de scheepen op de Walvischvangst, mits de expiratie van het octroy, en Gecomm. te advisecren op de overgeleide stukken, raakende de gepleegde feitelijkheden.
15 April. N. R. 108.

5257. " Rapport van het obtestecren bij Zeeland ter Generaliteit tegen het op- en aanhouden haarer Haringjagers. 5 Oct. N. R. 242.

5258. " De aanweesende Gecomm. ter Admiraliteit te Rotterdam te berigten met hoeveel penningen op het minst de scheepen tot convoy der visscherij in zee te brengen.
29 Sept. N. R. 231, 234. 6, 14 Oct. N. R. 242, 255, 274, 281, 288.

5259. " De Leeden te vorderen het octroy voor de Walvischvangst; inmiddels Gecomm. dat werk ter Generaliteit in zijn geheel te houden.
11 Dec. N. R. 325.

5260. 1646. Berigt van den ontfanger Berckel, dat bij Holland het Dennezout word verpagt, en uit de penningen voor het Zuyder Quartier bij de groote visscherij 6000 gls. 's jaars genoten en de rest voor de kruisers, dog dat het Noorder Quartier dat proveu inhoud. 17 Maart. N. R. 408.

5261. " Gecomm. Raaden alsnog te letten of uit de 1.500,000 gls. niet sooveel penningen te vinden sijn om de convoyers der groote visscherij in zee te brengen. 13 Mei. N. R. 534, 541.

5262. " Op het gemoveerde bij Hoorn, noopens het verbod bij placaat door Vriesland aan Hollandsche ingezetenen, op een schipskennis na Laeksom te naderen om te visschen; Gecomm. dat placaat te examineeren, tot conservatie van het regt deser Provintie. 12 Mey. N. R. 496.

5263. " Opgehouden de deliberatie over de afbetaaling der convoyers van de groote, en de verschaffing van geldmiddelen voor de kleine visscherije.
13 Dec. N. R. 331.

5264. " Gecomm. der groote visscherije versoeken penningen voor de convoyers. 13, 15 Mey. N. R. 534, 541. 1647. N. R. 25.

5265. 1647. De Admiraliteit te Rotterdam te berigten wat en hoe veel penningen tot het uitbrengen der convoyers voor de visscherijen noodig zijn; inmiddels te hervatten het besogne op de seekerheid der saaken ter zee.
5 Junij. N. R. 139, 141. 14—19 Junij. N. R. 146—151.

5266. " Ter Generaliteit devoir doen om ordonnantie en betaaling voor de groote visscherij van ƒ10979—10—0, en om betaaling der subsidien van 1646, en opgehouden de verder versogte petitie. 23 Maart. N. R. 93.

5267. " De Commandant van het Zuyder en Noorder Quartier de Haringbuisen, op harc neering leggende, te beschermen teegens alle beschadigers. 20 Junij. N. R. 151.

5268. A°. 1647. Delft haare principaalen te disponeeren, om neevens de andere Maassteeden haar quote te negotieeren in de honderd duisend guldens voor de convoyers der visscherijen. 25 Junij. N. R. 157.

5269. " Delft te negotieeren 28,000, Rotterdam 28,000. Brielle 14,000, de ontvanger Berckel 30,000 gls. 26 Junij. N. R. 159.

5270. " Gearresteert de negociatie van honderd duisend guldens tot de equipage voor de convoyers der visscherijen. 28 Junij. N. R. 164.

5271. " De placaaten van 3 Junij 1609, vernieuwt 20 Mey 1624, en Retroacten op het visschen in de Binnenwateren te examineeren, tot het stellen van een nader Reglement teegen de excessen ten 's lands dienste. 1 Aug. N. R. 188.

5272. " Het placaat op het visschen in de Binnenwateren van 1610, anno 1641 gecorrigeert en geëxhibeert, sal gesonden werden aan de Heeren van de Reekening om examinatie en advis. 7 Aug. N. R. 195.

5273. 1648. De Heeren van de Reekening te dienen van advis op de remedie van het onbehoorlijk en enorm visschen. 10 Jan. N. R. 364, 423.

5274. " Het placaat op het visschen en visscherswand op de rivieren, meeren en binnenwateren van anno 1610 te vernieuwen met bijvoegselen enz. (groot 25 art.) Zie N°. 5019. 11, 12 Maart. N. R. 428, 432.

5275. " Placaet, ordre en verboth, op 't stuck van 't visschen en 't visch-gewant op de rivieren, meeren, en binnenwateren in Hollandt ende West-Vrieslandt. 's Gravenhage, van Wouw, 1661. 4°. Renovatie. 22 Jan. 1677. 's Gravenh., J. Scheltus. 1677. 4°.

Gr. Placc.-boek. I, 1276.

5276. " De Admiralitciten te adviseeren op de drie groote oorlogscheepen en ses fregatten en het convoy der kleine visscherij. 17 Maart. N.R. 443.

5277. " Nader te delibereeren op de remedie der excessen van het visschen onder deksel van de Hengelroeden. 12 Maart. N. R. 428.

5278. " Vernieuwt het placaat van 21 Maart 1647 teegen de Ventjagers. 23 April. N. R. 510.

5279. " De Remonstrantie van Gedep. der groote visscherij, aan Gecomm. Raaden om advis, hoedanig subsidie thans behoord toegestaan. 20 Maart. N. R. 86. 19 Mei. N. R. 156.

5280. " Ampliatien noopens het vangen, zouten, enz. van den Haring. 4 Mey. N. R. 124.

5281. " Alom te practiseeren het placaat van 10 Maart 1648 noopens het visschen op de Binnenwateren. 18 Mey. N. R. 154.

5282. " Placaet van den Raedt van State, waarbij ordre op 't visschen onder Vroonhove gestelt wert. 28 Mey.

Gr. Placc.-boek. I, 1290.

5283. " Toegestaan vernieuwing van het placaat op de groote visscherije. 16 Julij. N. R. 204. Ampliatie. 1651. N. R. 255.

5284. " Te excuseeren het versoek van Vriesland om een generaal octroy op de Walvischvangst en approbatie van seeker particulier octroy 4 Sept. N. R 264.

5285. 1649. Placcaet van de Staten van Zeeland, tegen het visschen door particulieren in grachten, vijvers en wateringen, hen niet toebehoorende. 9 July.

Not. van de St. v. Zeeland. fol. 273.

5286. 1650. Gedresseert art. 9 der nieuwe ordonnantie op de groote visscherye en Haringvangst. 31 Mey. N. R. 595. 1651. 10 Mey. N. R. 255.

5287. 1651. Placaet ende Ordonnantie, beroerende het vangen, souten, havenen, keuren, packen, ophoogen ende leggen van den Haringh &a. (Gedaan te 's Gravenhage 10 Mei 1651, geamplieerd 30 Mei 1656.) Tot Delft, Gedrukt by Arnold Bon, op 't Marctveldt, 1687. 4o.

Geheel als boven op nieuw gedrukt 1710, 1735, 1738. 4o.

5288. A°. 1651. De Commissie aan de Capiteynen der scheepen ten koste der visscherij uitgereed. te depescheeren na het vorig formulier en de commissie voor G. J. Scheumer. 10 Mey. N. R. 256, 270, 309.

5289. " Aan de koopluiden, navigeerende uit de Maas op Spitsbergen, voorschrijvens aan de oude Compagnie van die van de Walvischvangst, tot het cesseeren der wederzijdsche feitelijkheden onder de plaatsen der Traankookery op de Uitkeyk. 19 Mey. N. R. 279.

5290. " De Magistraat van Maassluis serieus ordres te stellen, dat alle haare Stuurlieden en Bootsgesellen ten Haring vaarende, solemneel verklaaren haar te sullen reguleeren na art. 36 der Ordonnantie op de Haringvangst. 13 Junij. N. R. 314, 326.

5291. 1652. De Groenlandsche vaart en vangst toe te laaten als voor deese en alles te besogneeren om zeevaarend volk tot de equipage te krijgen. 18 April. N. R. 172.

5292. " Ter Generaliteit in te brengen het placaat aangaande de Groenlandsvaarders. 15 Mey. N. R. 216.

5293. " Placaet, waerby den Groenlandts-Vaerders gelast wert tot conservatie der neeringen, licenten, convoyen ende veylgelt, hier te Lande met haer ghevangen visch, traen etc. te komen, sonder eerst elders te mogen zeylen. 25 Mey.

Gr. Placc.-boek. I, 683.

5294. " Na Texel, het Vlie ende Maase, item in Zeeland en Vriesland een of meer Commissarissen ordre te stellen op de convoyers voor de visscherij. 14 Junij. N. R. 239. 11 Julij. N. R. 315.

5295. " Te publiceeren het placaat raakende de beneficie van het veylgeld ten respecte der Groenlandsvaarders. 16 Juny. N. R. 244.

5296. " Rapport van de Raadpensionaris van de bedenking der Generaliteit om de geheele visscherije op te ontbieden, van haar neering tot preservatie hunner apparente schaade en ruïne door de engelsche vloot; ook de Groenlandsvaarders adverteeren, haar bij form van admiraalschepen te voegen om de gedreygde swaarigheid te ontgaan.
21 July. N. R. 343, 344. 13 Aug. N. R. 387.

5297. " Missive van Burgemeesteren van Enkhuysen, adviseeren dat de Buysen van haare neering verjaagt, en veertien oorlogscheepen van de Engelschen genoomen souden weesen. 2 Aug. N. R. 363.

5298 " Met ernst te letten om de Engelschen niet alleen in haar commercie en scheepvaart, maar ook in haare visscherije alle moogelijke hinder en afbreuk te doen. 2 en 15 Aug. N. R. 364, 391, 438, 454.

5299. " Ter Generaliteit te effectueeren het ordre stellen dat niet alleen de twee engelsche gevangene vischscheepkens in zee verovert, bij de Admiraliteit van Amsterdam ontslaagen werden, maar ook generaal het verder neemen of beschaadigen van alle diergelijke vischscheepkens of booten, bij provisie tot nadere ordre werde voorgekoomen.
15 Aug. N. R. 391. 26, 30 Aug. N. R. 438, 454. 26 Sept. N. R. 487, 489.

5300. " Op requeste der gemeene Rheeders beseherming aan de visscherijen toegestaan; middelen daartoe te beraamen, rapporten, enz.
19 Aug. N. R. 387, 392, 408. 27 Aug. N. R. 440. 31 Aug. N. R. 456, 651, 723.

5301. " Niet alleen de Terreneuf en Yslandsvaarders, maar ook andere engelsche vissehers, sonder onderscheid te mogen werden opgebragt, hetgeen de Engelsche meede indistinct doen; des egter die van de kleine visscherye en Versvaarders, soolang doenlijk, en de Engelschen die niet attacqueeren, sullen werden verschoont. 31 Aug. N. R. 456.

5302. A°. 1652. Bij nadere deliberatie verstaan, dat de voorige Resolutien tot bescherming der kleine visscherije om die ten 's lands kosten met vier gewapende kleine scheepen te assisteeren, alsnog ter Generaliteit sullen werden ingebragt. 29 Nov. N. R. 651. 2 Dec. N. R. 659. 20 Dec. N. R. 733.

5303. " Requeste der kleine visscherije van den Briel, Maassluis en Vlaardingen, om assistentie met klein vaartuig tot bescherming, en Resolutie. 28 Nov. 20 Dec. N. R. 651, 723.

5304. " Op de requeste der Rheeders van de Groenlandsvaarders van verscheide steeden en dorpen van het Noorder Quartier om vergoedinge van gedaane kosten, weegens het uitsenden van een galliot, favorabel te advisceren. 2 Dec. N. R. 659.

5305. 1653. Placaten, waerbij vreemde diensten soo ten oorloge, koopvaerdije ende visscherije ter zee; alsoock sonderlinge ter Walvischvanghst... verboden werden. 6 Maart 1653 en 17 Maart 1656.

Gr. Placc.-boek. II, 302.

5306. " Waerschouwinge ende verboth, waerby omme pregnante redenen den Walvisch-vanghst voor het jaer 1653 geschorst wordt. 25 Maart.

Gr. Placc.-boek. II, 506.

5307. " Geen scheepen naar Groenlandt te laten uytloopen tot naader ordre. 11, 15, 22, 28 Mrt. 2 en 25 April 1653. 16 Mrt. 1656. 25 Mrt. 1, 8 April. 1659. N. R. 121.

5308. " Verscheyden versoeken van de groote visscherije en Haringvaart betreffende convoy, subsidie en ammunitie. 5 April. N. R. 197. (1655) 10 Junij. N. R. 261.

5309. " Assistentie en protectie aan de groote visscherije toegestaan. 8 April, 15 Junij. N. R. 212, 324. (1658) 21 Mey. N. R. 178.

5310. " Commiss. ter Generaliteyt tot bevorderingh van de saacken van de groote visscherije assistentie te verleenen. 5 Junij. N. R. 288.

5311. " Commissie voor de Commandeurs op het kleyne vaartuygh tot protectie van de visscherije. 8 Aug. N. R. 462. 11 Sept. N. R. 538.

5312. " Geen visschers gevangen te houden, en in Engeland de visschers te assisteeren herwaarts te komen. 26 Sept. N. R. 580.

5313. " Copie ofte Sententie uytgesproken tot Mechelen, aengaende de visscherije in de Suyder-Zee, ende der netten ende 't gebruyck van dien. t' Amsterdam, Gedruckt bij Jan Banningh. A°. 1653. II en 8 blz. 4o.

5314. " Subsidie aan de groote visscherij. Enckhuysen de aanteekening op de seclusie van den Prince van Orange, uit de notulen te ligten.

Secreete Resolutien. 17 Junij, bl. 158. 17, 20 Junij. N. R. 264, 273.

5315. 1655. Ordonnantien volgens deweleke 't sedert den jare 1622 tot 1655 incluijs, ten behoeve van de gemeene saacke over de landen van Hollandt ende West-Vrieslandt, soo wel binnen den steden als ten platten lande, geheven is den impost van den le ghesouten Haringh ende ghesouten visch volgende 't consent van den Staten van denselven lande.

Gr. Placc.-boek. I, 1857.

5316. 1656. Placact ende ordonnantie van de Staten van Holland, betreffende het vangen, souten, havenen, keuren, packen, ophoogen en leggen van den Haringh. 30 Maart. N. R. 608. 30 Mey.

Gr. Placc.-boek. VIII, 1242.

5317. " Verbodt tegens 't visschen in des Graeffelyckheit's visscherijen van de Beijerlanden. 27 Junij.

Gr. Placc.-boek. 2457.

5318. Ao. 1656. Octroy om lastgeld op den Haringh te heffen en om authorisatie om een omslagh over den Haringh te doen.
25 July N. R. 688 (1658) 21 Mey.

5319. " Ordonnantie en Placaat op de pilotage. 12 Oct. N.R. 875.

5320. " Klaghten over Maassluys over het branden van vis en Haaringh. 25 Julij, 5 Dec. N. R. 943.

5321. " Klaghten over de Engelschen over turbatie der visscherije en Haringschcepen aangedaan. 21 Dec. N. R. 990.

5322. 1657. Visschers scheepen op Baccalauw vaarende zonder attestatien aangekomen te Cadix; daarop ordre te stellen. 15 Mey. N. R. 180.

5323. " De visscherije op de Maase te verpachten volgens Placaaten.
24 Mrt. N. R. 119.

5324. " De Generaliteit in Denemarken vrije vaart van Haringh, enz. op Sweeden te procureeren. 27 Julij. N. R. 339.

5325. 1658. Te laboreeren tot intreckinge van het edict tegen het inbrengen van traan en olije van walvisch in Vranckrijck. 15 Mey. N. R. 171.

5326. " Sententie over de visscherij in Houweningen en Heelsche watereu. 25 Sept. N. R. 486.

5327. " Die van de groote visscherije versoeken dat de ordonnantien op den Haaring strictelijk worde geobserveert. 21 Mey. N. R. 178.

5328. " Het placaat te emaneeren teegens het verkoopen van vroegen Haaringh. 21 Mey. N. R. 178.

5329. " Placaat, verbiedende geen Haringh in Hollandt te verkoopen dan die naer Sint Jans-dach tot Nieuwe Jaers-dach sal wesen gevangen.
Gr. Placc.-boek. II, 2501. 21 Mey.

5330. " HEd. Gr. M. gelieven te bevorderen en te effectueeren, dat die van de groote visscherij op de Maase mooge bekoomen ordonnantie en betaalinge van geconsenteerde subsidien. 21 Mey. N. R. 177, 178.

5331. " Octroy van de Staten van Zeeland, waarbij aan Adriaan Boom de Jonge te Zierikzee, vergund wordt om binnen het district van Zeeland beooster Schelde, voor den tijd van tien jaren, eene bekwame oesterbank te mogen kweeken en maken, en zich met de voortteling van oesters te mogen generen. 10 Dec.
Not. van de St. v. Zeeland. fol. 85.

5332. " Octroy van de Staten van Zeeland aan Nic. Cromsteyn e. a. te Zierikzee, tot de zalmvangst in Beoosterschelde. 10 Dec.
Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 85.

5333. 1659. Placaet, in welcke de Walvischvanghst, ende vaert daerop tot nader orde geschort werd. 9, 29 Maart, 4, 30 April.
Gr. Placc.-boek. II, 507. *Secreete Resol.* 1 April. bl. 15.

5334. " Nader placaat, in welcke onder seeckere limitatien de vaert op Groenlandt toegelaten en andere equipagien ter zee bij provisie ende tot nader ordre verboden werden. 2 Mey.
Gr. Placc.-boek. II, 507.

5335. " Hoorn klaagt over seeckere Keure van de groote visscherije gemaackt, om Haaringh-neeringe in zee te mogen doen. 25 Julij. N.R. 199.

5336. " Rapport en resolutie wat nader te statueeren ter executie van het verbod van het uytloopen der Groenlandsvaarders.
1 April. *Secreete Resol.* blz. 16.

5337. " Groenlandsvaarders te laaten uytloopen, mits geevende twaalf hondert man aan den Staat. 1 Mey. N. R. 143.

5338. " Ordre teegens de kaapers te stellen tot protectie van de groote visscherije; met Engeland daarover te convenieeren. 13 Sept. N.R. 261.

5339. Ao. 1659. Ordonnantie, volgens welcke 't sedert October 1659 den impost van den negenden penningh op den Steur en Salm binnen Hollandt verpacht is. October.
Gr. Placc.-boek. II, 2946.

5340. " Ordonnantie, op den Steur en Salm, die aldaer ten afslagh gebracht werdt, omme daeraf te ontfangen een Impost van den negenden penningh. October.
Gr. Placc.-boek. III, 993.

5341. 1660. Klaghten van Zeeland over het verbodt tegen het packen van den Haringh, uit andere provintien in Hollandt gebracht werdende.
Not. van de St. v. Zeeland. 20 Mrt. 1659. 24 Mrt. 1661. 22 Jan. N. R. 419.

5342. " Ordonnantie tegens fraude omtrent Tonnevis.
25 Maart. N. R. 515.

5343. " Schoonhoven klaaght over infractie van het placaat op het visschen. 23 Sept. N. R. 732.

5344. " Klaghten van Enckhuysen over het nemen van een Haringhschip; daarover aan den Koningh van Engelandt te schrijven.
2 Oct. N. R. 749.

5345. " Placcaet van ampliatie van de Staten van Zeelandt, teegens het schutten van den visch. 20 Nov.
Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 160. *Gr. Placc.-boek.* II, 3033.

5346. 1661. Placaet, houdende verbodt, om schepen te laten bevrachten, omme by uytheemsche natien tot den walvisch-vanghst gheemployeert te worden. 10 Maert 1661.
Gr. Placc.-boek. II, 2639.
Renovatie van 't zelfde plakkaat. 14 Dec. 1663. II, 3087.

5347. " Placaat tot conservatie van de Groenlandsche vaart.
3, 5, 23 Maart. N. R. 35.

5348. " Versoek van de groote visscherije om subsidie, protexieleeninge van ammunitie en betaalinge van voorgaande schulden.
8 April. N. R. 162.

5349. " Ordonnantie op het stuck van de visscherijen in de reviere de Schelde ende omliggende wateren. 16 April.
Placc.boek van Brabant. III, bl. 251.

5350. " Engelandt schriftelijck te antwoorden op de articulen van commercie, visscherije en marine. 5 Mey. N. R. 181.

5351. " De Ambassadeurs in Engelandt alle deliberatien tot nadeel van de visscherije met vigeur tegen te gaan. 5 Mey. N. R. 181.
Zie ook: *Secreete Resol.* bl. 284, 285, 304.

5352. " Publicatie van gecomm Raden van Zeeland waarbij, uit aanmerking dat eenige kwaadwilligen Boom de Jonge turbeerden met het afhalen en berooven der oesters, die hij met groote kosten had gebragt en aangekweckt, hiertegen op straffen daarbij gesteld, wel uitdrukkelijk gewaarschuwd wordt. 2 Febr.
Gr. Placc.-boek. II, 3038.

5353. 1662. Vranckrijck de visscherije noodtsaackelijk onder de guarantie te begrijpen. 16 Maart.
Zie ook: *Secreete Resol.* II, bl. 246.

5354. " Embden intercedeert voor Klaas Dircksz. Meuns, gecauseert bij den officier van Edam, als sigh in uytheemsche dienst ter Walvischvanghst begeeven hebbende. 16 Maart. N. R. 523.

5355. 1663. Placaat tegen het verkoopen van Haringh in zee, gerenoveert. 15 Maart. N. R. 172. Geredresseert. 10 Mey 1664. N. R. 110.
Gr. Placc.-boek. II, 2898.

5356. Ao. 1663. Requeste van de Rheeders van de Hoeckvaart raakende het voorsz. subject. 10. 13 Mey. N. R. 172, 180.

5357. " Aan den Koningh van Engelandt te doleeren over de excessen van de Engelschen in de Walvischvangst gepleegt. 17 Maart. N. R. 88.
Resol. van de Staten Gen. 24 Maart.

5358. " Renovatie en ampliatie van het placaat verbiedende de ingeseetenen haar te verhuuren in dienst van vreemde op de Walvischvanghst. Die van Embden werden als vreemdelingen geconsidereerd.
20 Maart. N. R. 114.

5359. " Placaat, dat niemandt hem zal mogen begeven in uytheemschen dienst om ter Walvisvanghst gebruyckt te worden. 24 Maart.
Gr. Placc.-boek. II, 2901. 5 April 1669. III, 1362.

5360. " Waerschouwinge, waerby verboden wordt de Vroonvisscherije van de Graeffelyckheyt van Hollandt te beschadigen. 14 Juny. 1663.
Gr. Placc.-boek. II, 2927.

5361. " Waerschouwinge van de Staten van Hollandt waerby provisionelick afgestelt wert de Imposten op den Haringh ende ghesouten visch, mitsgaders olye en traen. 19 Sept.
Gr. Placc.-boek. II, 3047.

5362. " Zeelandt klaaght over die van de groote visscherij in het reguardt van Francois Denick, ten opzigte van syne Haringhbuisen en belasting op 't sout. 20, 25 July, 1 Aug., 7 Dec. N. R. 336, 352, 609.

5363. 1664. Placaet, inhoudende verbodt dat de stierluyden geen Haringh in zee moghen verkoopen aen de ventjagers. Oock dat geen ventjagers de schepen in zee mogen volgen om Haringh te koopen of mangelen, behoudens dat den eenen Haringhvanger aen den anderen synen gevanghen haringh sal vermogen te verkoopen ende over te geven. 13 Mey.
Gr. Placc.-boek. II, 3166.

5364. " Groenlandtsvaarders het toekoomende jaar in te houden; placaat dienaangaande etc. 20 Dec.
Secreete Resolutien. 1664. bl. 495.

5365. 1665. Walvisvanghst te verbieden: placaat tegens het uytvoeren van visscherij-gereedschappen. 24, 29 Jan., 18 Mrt., 12 Dec. N. R. 24.

5366. " Geen Engelsche vissehers aan te tasten tot naader ordre.
21 Jan. N. R. 54.

5367. " Placaet, waerby alle vaert uyt de Vereenigde Nederlanden verboden werdt. 26 Jan.
Gr. Placc.-boek. III, 291.

5368. " Placaet, houdende verboth tegens den uytvoer van allerhande gereetschappen, ende vischtuygh, tot de walvischvanghst gerequireert. 26 Jan.
Gr. Placc.-boek. III, 291 en 5 April 1669. *Gr. Placc.-boek.* III, 1362.

5369. " Aan de zijde van Engelandt worden Passeporten gepresentcert aan de visschers deeser Landen. 3 Febr. N. R. 59.

5370. " Visschers op Maassluis te waarschouwen geen Passeporten van Engelandt te neemen. 6 Febr. N. R. 78.

5371. " Nader, en noch nader, placaet ende verboth tegens de vaert ende visscherije op ende omtrent Groenlandt met den gevolge en aankleve van dien.
Gr. Placc.-boek. III, 292, 293. 14, 30 Maart.

5372. A°. 1665. Groote en kleijne visscherije te verbieden; en te blijven verbooden voor het geheele jaar. 24 Maart, 9 Junij. N. R. 210. 383.

5373. " Placaat te concipieeren tegens het transporteeren van de groote visscherije uyt deese Landen en Duynkerken. Oostende etc. 27 Mrt. N.R. 220.

5374. " Placaten, houdende verbodt tegens het exerceeren van de groote en kleyne visscherije. voor de jaren 1665 en 1666, alsmede tegens het inbrengen van eenige Haring of gezoute visch ende voorts tegens het uytvoeren van gereetschappen ende het oeffenen van de voorsz. visscherijen. 2 April 1665. 1 Febr. 1666.

Gr. Placc.-boek. III, 293.

5375. " Placaet waerby alle contracten ende verbonden. by 't zeevarende volck met de schippers. stuyrluiden ende reeders van scheepen op Groenlandt aengegaen. werden verklaert van nul ende van onwaerden. *Gr. Placc.-boek.* III, 294. 25 April.

5376. " Geinteresseerden in de Groenlandsche visscherij presenteeren 1200 man aan den Staat, mits dat de scheepen op Groenlandt vaarende, voor altoos soude sijn en blijven. vrij en exempt van alle belastingen. Rapport enz. 6—20 Mey. N. R. 315—346.

5377. " Placaet, houdende vernieuwinge en nader waerschouwinge van 't verbodt van de groote ende kleijne visscherije. 10 Juny.

Gr. Placc.-boek. III, 295.

5378. " Klaghten van Haarlem dat de Admiraliteyten de uytvoer van Haringh toestaan. 10 Sept. N. R. 690.

5379. " Die van de kleijne visscherije versoeken haare neeringen te mogen exerceeren. 2 Oct. N. R. 701. (1666) 18 Sept. N. R. 433.

5380. " Placaat teegens het exerceeren der kleijne visscherij ingetrokken. 17 Oct. N. R. 743.

5381. " Protectie aan de kleijne visscherije geconsenteert. 28 Nov., 10 Dec. N. R. 817.

5382. " Placaat, houdende verbodt van de Groenlandsche vaert voor den jare 1666. 16 Dec.; Gerenoveert 27 February 1666.

Gr. Placc.-boek. III, 296.

5383. 1666. Placaat en publicatie tegens het exerceeren van de groote en kleijne visscherijen en Haringvangst. De verschvangers daarvan te eximeeren. 14 Febr., 22 Dec. N. R. 49. 621. (1667) 17 Maart. N. R. 101.

5384. " Alle Haringh van buyten hier te lande koomende te confisqueeren. 23 Julij. N. R. 310.

5385. " Enckhuysen klaaght over de excessen in het visschen in de Zuyderzee. 11 Aug. N. R. 374.

5386. " Pincken aan de zijde wederom te moogen visschen mits met den vijand geen gemeenschap oeffenende. 17 Aug. N. R. 383.

5387. " De Commandeurs over de scheepen van de Wintervlootc het ooge te houden op de kleijne visscherije. 8 Dec. N. R. 567.

5388. 1667. De Admiraliteit eenige Jaghten, etc. in zee te zenden, specialijk die op de Maase, tot protectie van de kleijne visscherije. 18 Febr. N. R. 42.

5389. " Propositie om de groote visscherije en Haringhvanghst open te stellen. 1 Julij. N. R. 210.

5390. " Het vaaren ten Haringh aan de korvers van Maassluis de facto te beletten. 20 Julij. N. R. 238.

5391. A°. 1667. Enckhuysen urgeert het verbodt van het Ventjagen van den Haringh. 26 Aug. N. R. 321.

5392. 1668. Hamburgh te versoecken teegen de frauden met den Haringh geplecght werdende, te willen voorsien. 17 Mey. N. R. 173.

5393. 1669. Concept placaat raakende de grootc visscherije en Haringhvanghst. 16, 30 Maart. N. R. 63, 102.

5394. " Placaat tegens den uytvoer van Instrumenten tot de Walvischvangst. 30 Maart. N. R. 102.

Gr Placc-boek. III, 1362.

5395. " Impuniteyt te verleenen aan de absente Commandeurs, harponiers en andere sigh met de Walvischvanghst geneerende, geduurende den laatsten engelschen oorlog. 10 April. N. R. 120.

5396. " Subsidie van dertigh duysent guldens voor de groote visscherij noch opgehouden. De Admiraliteyt tot Rotterdam reedenen gegeeven waarom protexie gedeclineert. 25 Sept. N.R. 368. 1675. 25 Mey. 1676. 20 Mrt.

5397. " Visschers van Oostzaanen klaagen over de Staaten van Gelderlandt, dat sy geturbeert worden in haare neeringe.
16 Julij; en berigt dienaangaande. 18 Sept. 1671. 25 April. 30 Julij.

5398. " Zeelandt klaaght over de belastinghe tot Maassluis op de Soutevis gestelt. 24 Sept. N. R.

5399. 1670. De placaaten van de Walvischvangst de geinteresseerden buyten haare kosten verhandrijkt, ter fine van redres en publicatie aan de officieren. *Resol. St. Gen.* 18 Febr.

5400. " Renovatie van voorige verbodt ende placaten van waerschouwing van 19 Maert 1661, 24 Maert 1663 en 5 April 1669. (Geene schepen of gereedschappen te verhuren ter Walvischvangst. 13 Febr.

Gr. Placc.-boek. III, 1363.

5401. " Placaat betrekkelijk de visscherij in de Zuiderzee. 19 Mey.

Geld. Placc.-boek. II, 422. Ampliatie 11 May 1680. II, 504.

5402. " Het visschen in de Ouderwijcker Grifte en in de Nieuwe vaart met trek- of werpnetten, verboden.

Utr. Placc.-boek. II, 437.

5403. " Walvischbaarden inkoomende met scheepen buyten uitgerust, te beswaaren met vijf en twintigh ten honderd. 13 Nov. N. R. 534.

5404. " Belastinge sal werden geheeven van alle Walvischspeck, traan en baarden, uytgesondert die met Nederlandsche scheepen inkoomen.
24 Sept., 22 Nov. N. R. 434, 552.

5405. 1672. De visscherije in de Leck aan Dijckgraaf en Heemraden gegeven.

Utr. Placc.-boek. II, 94. 5 Jan.

5406. " Placaet houdende verbodt van alle Schipvaert uyt deese Landen, soo ter koopvaardije, als op particuliere commissien uytgerust naar Westen, Oosten ende Noorden, mitsgaders de groote en kleijne visscherijen.
19 Maert. 1672. 10 Maert, 21 Junij 1673. 31 Maert 1674.

Gr. Placc.-boek. III, 298, 300, 304.

5407. " Placaat houdende verbod van de Groenlandtsche visscherij. 13, 23 Febr. N. R. 172, 243. (1673) 9 Maart.

Gr. Placc.-boek. III, 298, 302.

5408. " Alle devoiren te doen voor gerantçoeneerde Groenlandtsvaarders. Te representeeren het vrijlaaten van de Terreneufvaarders.
17 Sept. *Secr. Resol.* blz. 508.

5409. A°. 1672. Waerschouwinge, houdende open-stelling van de vaert om de West ende de groote en kleijne visscherijen. 15 Sept.

Gr. Placc.-boek. III, 292.

5410. " Groote en kleine visscherije opengesteldt. Publicatie dienaangaande. 20 Sept. N. R. 970.

5411. 1673. Publicatie van het placaat tegens de Walvischvangst en het neemen van vreemde diensten. 16 Maart, 23 Dec. N. R. 141, 612.

5412. " Visscherij open te stellen soo haast de vloot van Bootsvolck is voorsien. 17 Junij. N. R.

5413. " Placaet, houdende verbodt tegen het uytvoeren van allerhande Haringtonnen, buys-hoepen, mitsgaders kruyswant. 6 July.

Gr. Placc.-boek. III, 1364.

5414. 1674. Gelderlandt en Overijssel in de Unie niet te admitteeren als onder belofte, dat die van Zaandam in de vrije exercitie van de visscherij in de Zuiderzee en het Swarte water niet sullen geturbeert werden.

Secr. Resol. 15 Febr., 24 Maart. blz. 423. (1676) 19 Dec.

5415. " Different tusschen de Admiraliteyt te Rotterdam en die van de visscherij over het stuck van jurisdictie en judicature over seekere Franschc Groenlantsvaarder. 15 Sept. N. R. 596. De uytspraeck aan S. Hoogheid verbleven. *Resol. St. Gen.* 24, 27 Sept., 3 Oct. N. R. 604. 16 Sept. 4 April 1675.

5416. " Gepermitteert dat de kleijne vissers van Duynkerken en andere fransche plaatsen, vrij en ongemolesteert zullen mogen varen en hare visneering doen, mits gelijke vrijheid aan de visschers van dezen Staat door Frankrijk gegeven worde. *Resol. St. Gen.* 1674. 16 Oct.; 1675. 31 Jan., 12 Febr., 25 Mrt., 30 April, 13 Aug., 2 Sept., 23 Oct., 2 Nov.; 1676. 2 Mrt., 4 April; 1677. 3 22 Juny, 1, 29 Dec.

5417. 1675. Geen scheepen tot de Walvischvangst uyt te loopen voor 28 April. 4 April. N. R.

5418. " Traan, walvischspeck, baarden, &c. ingebracht door scheepen hier te Lande geëquipeert, vrij en exempt van de inkomende reghten. 6 April. (1676) 17 Sept. N. R.

Resol. St. Gen. 9 April, 12 Junij en 25 Sept. 1676.

5419. " De reghten verdubbeldt ten aansien van de traan, walvischspeck, &c. die door schcepen, hier te lande niet geëquipeert, ingebracht werden. 10 April. N. R.

Gr. Placc.-boek. III, 1275. *Resol. St. Gen.* 9 April, 12 Junij.

5420. " Placaet van de Staten van Zeeland tot preservatie der jagt, visscherij en vogelerij. 22 Junij.

Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 99.

5421. " Ordonnantie van den Koning van Frankrijk tot de vrije visscherij langs de kusten van Frankrijk en van de Geunieerde provintien, langs de kusten van Engeland tot Yarmouth, de kusten ten Noorden en van Schotland. *Resol. St. Gen.* 2 Sept.

Deze ordonnantie werd 2 Nov. 1675 gedeeltelijk en 4 April 1676 geheel ingetrokken *Rescl. St. Gen.*

5422. " (Gelijke) Ordonnantie en waerschouwinge van de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden, van de vrye Haringvisscherye. 3 Sept.

Gr. Placc.-boek. III, 305. (Ingetrokken als voorgaande.)

5423. " Piccart te besorgen, dat de visscherij op de kusten van Engelandt en Schotlandt vrij magh zijn. 20 Sept. N. R.

5424. A°. 1675. Hollandtsche Raaden ter Admiraliteit in dese provintie aan te maanen tot protexie van de visscherij. 27 Sept. N. R.

5425. " De Sententie van den grooten Raadt van Mechelen, nopende de visscherij in de Zuyderzee omtrent Overijssel nader te examineeren. 16 Nov. N. R.

5426. " De Admiraliteyten indistinctelijck te permitteeren den uytvoer van Haringh. 5 Dec. N. R.

5427. 1676. Dordrecht versoeckt dat de visschers van Middelharnis moogen werden geauthoriseert om het Goereesche Gat uyt en in te moogen lootsen. Advis van Commiss. 25 Maart. N. R. 173. (1677) 23 Julij en 23 Sept.

5428. " Met geen naauwer want of netten in zee te moogen visschen, dan die gebreyt zijn op een spaan van een volle acht en twintigh; de placaaten van de visscherij in de Rivieren en binnenlandtsche stroomen te renoveeren. 10 Sept. N. R. 385 en 22 Jan., (1677) N. R. 15.

5429. " Placaet op 't stuck van 't visschen en vischwandt langhs de zeestranden van Hollandt. 10 Sept. *Gr. Placc.-boek.* III, 1366. Ampliatie 22 Jan. 1677 en 20 April 1679. *Gr. Placc.-boek.* III, 1377.

5430. " Klaghten van de Staaten van Gelderlandt over het onbehoorlijk visschen in de Zuiderzee en langs den oever van de voorschreven provintie. 19 Dec. N. R.

5431. 1677. Het uytzeylen der scheepen naar Groenlandt te verbieden tot 28 April. 27 Maart. N. R. 85.

5432. " Die van de Groenlandtsche visscherij versoeeken, dat eenige middelen mogten werden vastgestelt tot weeringe van alle differenten uyt de voorsz. visscherij ontstaan. 3 April. N. R. 87.

5433. " Ordre, beraemt by de Gecommitteerde van de Groenlantse visschery over 't berge der goederen, en 't geen daer aen dependeert, op dito Voyage. A°. 1677. 4°. *B. R.*

5434. " Ordonnantie ende waerschouwinge [van den Koning van Frankrijk en de Staten Generaal] dat alle visscherijen sullen vrij sijn langhs de kusten van Vrankrijck, Spaigne, Vlaenderen, Hollandt, het Noorden van Engelandt, Schotlandt, Groenlandt, Terre-Neuf en andere plaetsen van America. 3 Junij. 's Gravenh., J. Scheltus. A°. 1677. folio. 1 blad.

Resol. St. Gen. 3, 22 Junij. Deze ordonnantie werd 1 Dec. 1677 van beide zijden ingetrokken.

5435. " Door commissarissen, de Heeren van Zeelandt te disponeeren tot het publiceeren van de Ordonnantie op de vrije visscherij. 8 Julij. N.R. 255.

5436. " Goed gevonden geen termynen vast te stellen omtrent de Ordonnantie van de vrije visscherij bij Vranckrijk en desen Staat gearresteerd. 24 Julij. N. R. 344.

5437. " Op de vreedehandelinge tot Nimwegen de vrije visscherij soo veel mogelyck te mainteneeren. 31 Julij. N. R. 381.

5438. " Advis en verbodt van in Veenen te visschen soo met netten als met de hengelroede. 22 Sept. N. R. 498. (1679) 28 April.

5439. " Te examineeren of iets, en wat te doen omtrent de genoomen Groenlandsvaarders door de Commissievaarders van den Koningh van Vranckrijck. *Secreete Resol.* 17 Sept. bl. 608. 11 Sept. N. R. 431.

5440. 1678. Gelderlandt aan te wijsen het ongelijck dat sij hebben, om aan de Ingesetenen deser Provintie te willen beletten het visschen in de Zuyderzee langhs de Geldersche kusten, ende met haar te concerteeren over de remedien tegens het visschen aldaar met onbehoorlijk Wand. 23 Febr. 12 Jan. N. R. 4. *Gen. Resol. St.*

5441. A°. 1678. De Admiraliteyt op de Maase de visscherij van Maassluis met convoy te versien; Visschersscheepen, door de Franschen van de kleijne visscherij te Maassluis genomen, niet te koopen of hier te lande in te brengen, en eygenaars die te moogen vindicceren, als zij binnen deese landen koomen. 25 Febr. N. R. 61.

5442. " Met Gecommitteerden uit de Admiraliteit te overleggen of de Fransche visscherij te infesteeren en te beschadigen.
29 Mrt., 4, 12 April, 11 Aug., 6 Sept. *Resol. St. Gen.* 17, 29 Maart. N. R. 116, 170.

5443. " Officieren te weeren het visschen met de corden of schrobnetten. 29 Maart. N. R. 170.

5444. " Klaghten over de Resolutie van Dantsich, alle Haaringh en zout binnen veertien dagen verkoft willende hebben. 7 April. N.R. 173.

5445. " De versche vischvanghst van Vrankrijk bij provisie niet te incommodeeren. 7 April. N. R. 173.

5446. " Alle devoiren te doen tot het ontslaan van de genoome Groenlandtsvaarders. 4, 7 Mey. N. R. 250, 266.

5447. " Geconsenteert convoy voor de Groenlandsvaarders, mits niet uitvarende, tenzij dezelve alvorens betaalt hebben haar contingent in 't convoy. *Resol. St. Gen.* 4 Mey.

5448. " Door Commissarissen te examineeren de consideratien van de Admiraliteyt in het Noorder Quartier over het equipceren van een schip tot convoy naar Groenlandt. 5 Mey. N. R.

5449. " Die van de kleijne visscherij tot Maassluis, versoeckende passeporten van Vranckrijck om te moogen visschen, te waghten tot deselve ingekoomen sijn. 8 Julij. N. R.

5450. " Rapport aan den Heere van Beverningh, alle instantien bij Vranckrijck te doen tot bekoominge van de vrije visscherij en alle hostiliteiten te doen cesseeren. 4 en 22 Junij.

5451. " Te examinceren de klaghten van die van Haarlem over het onbehoorlyck visschen met schrobnetten tot Wyck in Zee; en rapport. 10 Aug. 24 Sept. N. R. 391.

5452. " De Ambassadeurs te intercedeeren bij de Fransche Ambassadeurs ten eynde het speck en den ingelaaden traan in de Groenlandtsvaarders, en tot St. Malo opgebracht, niet mogt werden verkoft. 13 Aug. N. R. 425.

5453. " Bij Vranckrijck alle devoiren te doen, dat de genoome Groenlantsvaarders niet moogen werden geconfisqueert.
16 Dec. N. R. 684. (1680) 30 Nov., 19 Dec. N. R. 658, 676.

5454. 1679. Het Placaat tegens het visschen met schrobnetten en verboden want te ampliceren en te renoveeren.
20 April. N. R. 565. (1680) 16 Maart. N. R. 145. (1687) 17 Sept.
Not. v. d. St. v. Zeeland. 22 Aug., 23 Sept. fol. 219.

5455. " Visschers van Maassluis gevaaren hebbende op de scheepen de Macreel en de Hay, en door de Fransche kaapers genoomen, versoeken vergoedinge van haar geleeden schaade. 26 April. N. R. 585.

5456. 1680. De groote visscherije soodanige somme goed te doen uit de tauxatie van het redemptiegeld, als deselve hebben getrokken uit het middel van het Dennczout. 6 Maart. N. R. 76.

5457. " Geen wateren met vergift te infecteeren om de visscherij te bederven. (Geamplieert 1698).
Utr. Placc.-boek. II, bl. 407.

5458. A°. 1680. Resolutie van de Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt raeckende het visschen langhs de stranden. 16 Maert.
Gr. Placc.-boek. III, 1368.

5459. " Resolutie betrekkelijk den uitvoer van visch. 29 May.
Gr. Placc.-boek v. Friesl. V, 1180.

5460. 1681. Te renoveeren de placaaten verbiedende het verhuuren van scheepen aan uytheemsche, tot de Walvischvanghst; item de Commandeurs of Schippers van de scheepen cautie te stellen geen speck of traan over te geeven om elders vervoert te werden. 3 April. N. R. 73.
Gr. Placc.-boek. III, 1365.

5461. " Die buiten de provincie wonen, mogen hier (in Utrecht) met geene Angelroeden visschen. 15 April.
Utr. Placc.-boek. II, 437.

5462. " Te examineeren de klaghten van die van Overijssel, dat onse visschers op haare kusten in de Zuyderzee visschen met netten verboden bij het placaat van Keijser Carel. 16 Aug. N. R. 393.

5463. " Te examineeren de missive van die van Gelderlandt over het onbehoorlyck visschen in de Zuyderzee bij die van Zaardam. Conventie en placaat daartegen. 17, 18 en 22 Julij, 12 en 19 Sept. 5, 21 Nov. 10 Dec. N. R. 352, 360, 615, 635. (1682) 20 Jan. 22, 28 July. 8 Aug. (1683) 10 April.

5464. 1682. Te examineeren de klaghten van die van Zeelandt, dat den Bailluw van Brederode een visschersschuit heeft aangehaalt en tot Haarlem opgebracht. 9 Julij. N. R.

5465. 1683. Te examineeren het versoeck van de gemeene Reeders in de Haaringhbuysen om haar Haaringh in zee aan allerley ventjagers te moogen overdoen. 8 April, 22 Julij. N. R. 238.

5466. " Ordre op het visschen in het Ye, Velserwijker en andere meeren met het Ye gemeen liggende. 10 April.
Gr. Placc.-boek. IV, 1360.

5467. " Conventie tusschen Gedeputeerden van Gelderlandt en van Hollandt, rakende het onbehoorlijk visschen in de Zuyderzee. 13 April.
Gr. Placc.-boek. IV, 1358, 1359.

5468. " Visschers van Monnickendam versoecken in de Zuiderzee te moogen visschen met sijde want. 24 April. N. R.

5469. " Te examineeren de klaghten van die van Dantzigh over het onbehoorlijck packen van den Haaringh. Rapport dienaangaande. 28 en 30 Julij. 15 Sept. N. R. 256, 260.

5470. " De groote visscherij ordre te stellen tegens het onbehoorlijck packen, souten en keuren van den Haaringh en daarover aan Dantzigh en Stettin te schrijven. 30 Julij, 15 Sept. N. R. 260, 309.

5471. " Resolutie, visschers van Monnickendam en andere plaetsen in Waterlandt, toegestaan op de kusten van deze Provintie te mogen visschen.
Gr. Placc.-boek. IV, 1361. 24 Sept.

5472. " Verbodt tegens het visschen in de reviere van de Vecht, op den grondt van Hollandt. 29 Sept.
Gr. Placc.-boek. IV, 1362.

5473. 1685. Te examineeren het versoeck van de visschers in de Zuyderzee om met naauwer netten te moogen visschen. 2 Maart. N. R. 88.

5474. " De geinteresseerdens in de Groenlandtsche visscherij de scheepen in het ijs beset, geauthoriseert deselve te mogen opsoecken, een Publicatie te doen tegens die geene, die soodanige scheepen quaamen te beschadigen. 29 Maart, 9, 19, 24 April. *Resol. St. Gen.* 28 Maart. N. R. 193.

5475 A°. 1685. Resolutie dat het elk vrij zal staan, om den geene, welke bevonden worden, in de verbodene tijd te visschen, netten en ander gereedschap te ontneemen. 16 Maart.

Gr. Placc.-boek v. Friesl. V, 1240.

5476. " Placaet, houdende authorisatie voor de Reeders van de schepen en goederen in de winter van 1684 op Spitsbergen gelaten, enz.

Gr. Placc.-boek. IV, 1354. 9 April.

5477. " Octrooy door de Staten van Zeelaud verleend aan Marinus van Verre te Zierikzee, voor den tijd van dertien jaren, tot het aankweeken van groenbaarden in het Dijkwater. 30 April. Geamplieerd 12 Febr. 1686.

Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 134.

5478. " Renovatie waerschouwinge, tegens het Salm of Bot te vanghen, en omtrent de Salmsteecken. 17 Mey.

Gr. Placc.-boek. IV, 1362.

5479. " Appointement der Staten van Utrecht, aangaande de visscherij in den Eem en in de Zuiderzee, langs den wal der provincie. 22 Julij.

Utr. Placc.-boek. Vervolg. II, 620.

5480. 1686. Het Placaat geëmancert tegens de Botvangers, met verbooden netten in de Zuyderzee, en het visschen in de rivieren en de binnenwateren buyten executie te houden tot den eersten Junij bekoomende. 1 April. N. R.

5481. " Te examineeren de propositie raakende eenige geinteresseerdens in de Haaringhbuysen tot Duynkercken opgebracht. 19 Junij. N. R. 371.

5482. " De Collegien ter Admiraliteyt te equipeeren eenige scheepen tot beveylinge van den Haaringhvaart. 13 Julij. N. R. 495.

5483. " Ter Generaliteit ordre te stellen, dat deselve scheepen, gedestineert naar de Elve, tot beveylinge van de Haaringhbuysen moogen gaan. 4 Oct. N. R. 620.

5484. " Klaghten van de stadt van Utrecht over het amoveeren van Visfuyken te Willige Langerack, door die van den Alblasser-Waardt. 21 Nov. N. R.

5485. " Te delibereeren of de Groenlandtsche en de groote visscherij te eximeeren van het lastgeldt en advis dienaangaande. 6, 16, 18 Dec. N. R. 760, 793.

5486. 1687. Rapport raakende de ordre ter Generaliteyt gesteldt, tot de equipage van eenige scheepen, tot beveyliging van de Noordtzee; de groote visscherye daartoe te geeven 20,000 guldens. 11 Junij. 13, 20 Sept.

5487. " Ter Generaliteyt met de Admiraliteiten te overleggen, hoe best de Groenlandsche visscherij te bevrijden voor de Algiersche roovers. 9 Juny, 20 Aug. *Resol. St. Gen.* 21 Juny. N. R. 356.

5488. " Te examineeren of de groote visscherij te subsidieeren met 30,000 gls. 13 Sept. 1688. 14 Jan., 2 April 1689. 12 Mey. 16, 23 Junij. 1690. 21, 31 Julij. 1691. 10 Junij, 31 Julij, 1 Aug. 1692. 1 Julij 1693. 17, 21 Mey. 1694. 14, 21 Mey, 2 Junij. 1695. (60,000 guldens) 19 Mey. 1696. 22 Mey. 1697. 20, 27 Maart. 1698. 31 Maart, 20 Mey, 13 Nov. 1699. 5 Nov. 1701. 26 Mey, 12 Aug. 1702. 15 Mey, 26 Sept. 1703. 7 Mey, 23 Aug. 1704. 22 April, 12 Aug. 1705. 18 Mey, 5 Aug. 1706. 19 Maart 1707 (15,000 gls.) 11 Aug., 27 Oct. (30,000 gls.) 28 Aug., 27 Oct. 1708. 17 April, 19 July, 23 Nov., (60,000 gls.) 1709. 22 Febr. 18 Sept. 1710. (60,000 gls.) 21 Maart, 29 Julij, 16 Dec. 1711. 17 Aug., 13 Sept. 1712. 18 Julij 1713.

5489. A°. 1687. De Haeringh te eximeeren van de derde verhooging van het lastgeldt. 20 Febr. N. R.

5490. " De Admiraliteyten vier of vijf fregatten te equipeeren tot convoy voor de Groenlandsvaarders. 25 Maart. N. R.

5491. " Te examineeren de missive van den Heer van Sterrenburgh, raakende het verbodt bij Vranckrijck gedaen van den invoer van den verpaghten Haringh. 12 Sept., 25 Nov. 1687. 7, 17 Jan. 1688. N. R.

5492. " Nader renovatie en ampliatie-Placaet op 't visschen langhs de stranden. 17 Sept.
Gr. Placc.-boek. IV, 1363.

5493. " Resolutie, renovatie van 't Placaet, verbiedende het visschen met schrobnetten en ander wandt. 17 Sept.
Gr. Placc.-boek. IV, 1364.

5494 " Renovatie Placaet op 't visschen in het Ye en andere wateren.
Gr. Placc.-boek. IV, 1364. 17 Sept.

5495. " Resolutie, renovatie van 't Placaet van 10 April 1683 van de visscherije in de rivieren en binnenwateren. 17 Sept.
Gr. Placc.-boek. IV, 1364.

5496. " Te renoveeren het placaat tot conservatie van het visschen in de Rivieren en Binnenwaateren, de officieren het strictelijck te doen observeeren, en te examineeren hoe best het aangroeijen van Vis te doen voortsetten. 17 Sept. N. R. 440.

5497. " Te examineeren de klaghten van den Resident Rumpf, dat den Haringh, die in Sweeden komt, niet goet is bevonden. 25 Nov. N. R.

5498. 1688. Te examineeren het arrest van S. M. van Vranckryck, tegens het inbrengen van Stokvis en Abberdaan. 21 Jan. N. R. 36.

5499. " Het placaat geëmaneert tegens de Botvangers met verbooden netten in de Zuyderzee; en het visschen in de rivieren en de binnenwateren buyten executie te houden tot 1 Junij. 1 April. N. R. 265.

5500. " De klaghten van de visscherij te Maassluis, dat Vranckrijck verbiedt den invoer van Haringh, te examineeren, en de respective Admiraliteyten aan te schrijven de placaten tegens den uytvoer van vischgereedschap stricktelyck te observeeren. Rapport op de missive van den Ambassadeur van Vranckrijck hierover. 17 Jan., 31 Julij, 2 Dec. N. R. 32, 715.

5501. " Resolutien van de Staten van Utrecht, waarbij de visscherij in de Lek aan den Graaf van Kuilenburg geschonken wordt.
24 Julij, 5 Dec. 1688. 26 Febr. 1692.
Utr. Placc.-boek. Vervolg. II, 619.

5502. 1689. Te examineeren of niet de placaten en ordonnantien, weegens het onbehoorlijk visschen in de rivieren, te doen renoveeren.
25 Maart. N. R. 212.

5503. " De corders van de kleyne zeeschuyten te moogen visschen met want ofte netten, gebreyt op een spaan van een volle 28 en niet naauwer. Met placaat. 2 April. N. R. 230.
Gr. Placc.-boek. IV, 1365.

5504. " De haringvisscherije te protegeeren, de Admiraliteyten acht scheepen te equipeeren, ende de penningen te furneeren uit de extraordinaris subsidien. 20 Mey, 28 Aug.

5505. " Te examineeren de missive van de Admiraliteyt in Zeelandt, wegens het openstellen van de Versche vischvangst tusschen Vranckrijck en deesen Staat. 15 Junij. N. R. 364.
Not. v. d. St. v. Zeeland. 23 Julij. fol. 143.

5506. A°. 1689. Te examineeren het versoeck van die van de Groenlandsche visscherije om convooy. Rapporten dienaangaande. 14, 16 en 23 Julij. (1702) 14 Julij. (1703) 13 Julij. (1704) 17 Julij. (1705) 14, 25 Maart. 17 Junij. (1706) 18 Maart, 19 Junij. (1707) 21 Jan., 18 Febr., 18 Junij. (1708) 16 Junij. (1709) 23 Maart. (1711) 11, 14 Febr. (1712) 1 Junij, 7 Julij.

5507. 1690. Te examineeren of niet de vaart op Groenland en het werven van bootsvolk te verbieden. Advis dienaangaande.
4 Jan., 11 Febr. 11 Maart. N. R. 9. 121.

5508. " Aan de Staaten van Gelderlandt te schrijven, met alle de proceduyren bij den Momber van Gelderlandt, weegens het visschen in de rivier bij die van Woudrichem, te supercedeeren. 10 Mey. N. R. 217.

5509. " Ter Generaliteyt te dirigeeren, dat den uytvoer van alle Gereetschappen tot de Groenlandsche visscherij, magh werden verboden tot den eersten April toekomende. 29 Nov. N. R. 651.
Resol. St. Gen. 1 Dec. 1690, 6 Jan. 1691.

5510. 1691. Rapport tot het uytvinden van middelen om 's Lands vloot te bemannen, en de vaart op Groenland te verbieden.
2, 10, 16, 23 Jan. (1692) 14, 24 Nov. N. R. 7, 49, 71.

5511. " Ter Generaliteyt te dirigeeren, dat de Gecalliceerde moogen werden versocht, om mede te interdiceeren de vaart op Groenlandt.
16 Febr. N. R. 149.
Not. v. d. St. v. Zeeland. 9 April. *Resol. St. Gen.* 1 Dec. 1690. 6 Jan. 1691.

5512. " De Groenlandsche vaart mitsgaders de groote en kleijne visscherij door H. H. M. geinterdiceert.
Resol. St. Gen. 6 en 25 Jan., 20 Febr., 17 April en 30 Maart 1693.
Gr. Placc.-boek. IV, 235, 237.

5513. " Te examineeren het versoek van Willem Bastiaanse, om sijn portie in de Reederij op Groenlandt te moogen verkoopen.
20 Maart. N. R. 278.

5514. " Te examineeren het placaat van Denemarcken, verbiedende alle vaart op Groenlandt. 13 April. N. R. 370.

5515. " Ter Generaliteyt te dirigeeren, dat de groote visscherij weder open magh werden gestelt. 26 Mey. N. R. 347.
(1692) 4 Junij. (1696) 30 Nov., 6 Dec.

5516. " Publicatie, waerby de groote en kleyne visscherye weder werdt opengesteldt. 23 Juny.
Gr. Placc.-boek. IV, 237.

5517. " Versoeck van de kleyne visscherye tot Maassluis, om niet begreepen te sijn in het placaat verbiedende het rantçoeneeren der scheepen.
29 Junij. N. R. 474.

5518. " Rapport van Commiss. weegens het assureeren van de Haaringbuisen tegens de Duynkerksche kapers; de groote visscherij haar van convoy te voorsien. 28 Julij (1694) 3 Julij. N. R. 541.

5519. " Publicatie (en nadere placaten) waerby de vaert naar Oosten en Noorwegen weder open werdt gesteld, met opheffinge van 't leveren van den 5n man.
6 Aug. 1691. 5 Juny, 25 Nov. 1692. 13 Nov. 1693. 23 Maart en 14 Oct. 1695.
Gr. Placc.-boek. IV, 238—241.

5520. " Te examineeren de propositie van die van Enkhuysen, ten einde de respectieve officieren magh werden aangeschreeven, de schippers en stuurlieden te calangeeren over het rantçoeneeren van de Haringscheepen.
22, 25 Aug. N. R.

5521. " Verbodt van de vaart uyt deese Landen van het bootsvolk der visscherijen, exempt de versche vischvangst. 5 Nov. N. R. 826.

5522. A°. 1692. Te examineeren het versoeck van de geinteresseerden in de Groenlandtsche visscherije ten eijnde de vaart magh opengestelt werden. 17 April. N. R. 256. 257. (1693) 19, 27 Maart. N. R. 147. *Resol. St. Gen.* 9 Mey.

5523. " Ter Generaliteyt te dirigeeren, dat de vaarth magh werden opengestelt, mits ieder schip betaalende ses houdert guldens; de Admiraliteyten twee Fregatten tot convoy toe te staan. 26 April. N. R. 346.

5524. " Rapport of niet wederom den Haringhvaart te verbieden. Verbodt dienaangaande. 14, 24 Nov. 14 Oct. 1695. N. R.

5525. " Placaet verbiedende de vaert en visscherije op Groenlandt. 1692, 25 Nov. 1693, 30 Maart en 13 Nov. 1695. 28 Maart. 19 Oct. *Gr. Placc.-boek.* IV, 240—245.

5526. 1693. De scheepen vaarende op Groenlandt gepermitteert uyt deese Landen ballastscheeps te moogen vaaren, mits geevende de vierde man. 18 April. *Resol. St. Gen.* 20 April.

5527. 1694. De groote visscherij en Haringhvaart toe te laaten. 21 Mey. 1694. 20 Mey. 1695.

5528. " Te examineeren, en hoe het best de groote visscherije te beschermen. — Rapport dienaangaande. 3 en 9 Julij. N. R. 337, 340.

5529. " Te examineeren de ordonnantie bij de Groenlandtsche visscherij opgestelt. Advis dienaangaande en gearresteert. 30 Oct. 6 Nov. N. R. 485, 520. (1695) 22 Jan.

5530. 1695. Reglement van de Groenlandtsche visscherye, over het bergen der goederen, en hetgeene daeraen dependeert, nevens haer Ed. Gr. Mog. Resolutie van approbatie. 22 January. *Gr. Placc.-boek.* IV, 1355.

5531. " Die van de groote visscherye op de Mase haar te informeeren wegens het verongelucken van 's Lands oorlogschip. 29 Jan. N. R. 63.

5532. " De vaart voor de groote visscherye weder open te stellen. 20 Mey. N. R. 190. 1696. 30 Nov.

5533. " Ter Generaliteyt te dirigeeren ten einde de vaart op Groenlandt magh werden verboden. (1694) 30 Oct. N. R. 485. (1695) 14 Oct. (1696) 30 Nov., 6 Dec.

5534. 1697. Ter Generaliteyt te dirigeeren, dat aan de Groenlandtsvaarders magh werden gegeeven convoy. 29 Maart. N. R. 376. *Resol. St. Gen.* 1 April. 1697.

5535. " Een escorte van suffisant convoy aan de Groenlandsche visscherije toegestaan, mits de onkosten van 't selve bij ommeslag gevonden werdende over de gesamentlijke geinteresseerden. *Resol. St. Gen.* 1 April.

5536. " De uytgaande Groenlandsche scheepen zijn gehouden admiraalschappen te maaken, om met securiteyt onder het convoy hunne reijse te voltrecken. N. R. 114. *Resol. St. Gen.* 11 April. (1710.)

5537. " Aan H. H. M. welgevalligh de Acte bij de Ambassadeurs van Vranckrijck en deesen Staat gepasseert weegens het openstellen van de visscherije. 10 Oct N. R. 741.

5538. 1699. Octrooy der Staten van Zeeland, waarbij aan meergenoemden van Verre (zie N°. 5477) werd toegestaan het aanleggen van oesterbanken over geheel Zeeland, in de stroomen en wateren beooster- en bewesterSchelde, en, met uitsluiting van alle anderen, Groenbaarden in Zeeland te kweeken. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 8 April.

5539. A°. 1699. Dijckgraaf en Heemraden van Rijnlandt, langs den Schoordijck paalen in het IJ te zetten, en binnen de paalen niet te visschen. 16 April. N. R. 539.

5540. " Te examineeren de missive van de Admiraliteit op de Mase, raakende het revoceeren van het placaat teegen den uytvoer van Haringhtonnen en want. 22 Mey. 4 Juny. N. R. 666, 696.

5541. " Ordonnantie, waerna verpacht werdt den impost op de Steur en Salm, die ten afslagh gebracht werdt, omme daer af te ontfangen den negenden penningh, soo als dezelve in den jare 1699 op nieuw is gearresteert.
Gr. Placc.-boek. IV, 886.

5542. " Te examineeren de lijst van de belastinge op den Haaringh in Vranckryck. Rapport en missive van den ambassadeur van Heemskerk dienaangaande. 2 Junij. 18. 22, 29 Julij 1699; 23 Maart 1700. N. R. 686, 965.

5543. " Placaet, verbiedende den uytvoer van Haringh-tonnen, duygen enz. 19 Juny.
Gr. Placc.-boek v. Friesl. IV, 1356.

5544. " Onderhandelingen en rapport op de klaghten van geinteresseerdens in het schip de Hoop, in Deenemarken geconfisqueert, gevischt hebbende op de kust van Fero. 29 Julij. N. R. 1167.
Res. St. Gen. 6 Nov., 31 Dec. 1698; 1699, 14, 23 Jan., 10 Febr., 14, 21, 24 Mrt, 27 April, 16. 30 Mey, 2, 6, 16 Juny, 18 July, 29 Aug.

5545. " Resolutie van de Staten van Zeeland over de visscherij omtrent Ysland en Fero. 21 Sept.
Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 193.

5546. 1700. Te examineeren de missive van de Staaten van Overijssel, over het onbehoorlijk visschen in de Zuiderzee. 20 Julij. N. R. 386.

5547. 1701. Te examineeren hoe te reguleeren de koopvaardij en de Groenlandsche visscherije. — Advis en rapport dienaangaande. 21 Maart. 1 April. N. R. 109. 1703. 8 April.

5548. " Te examineeren het beright van die van de groote visscherije op het versoeck van die van Munnickendam, om mede een penninghmeester te mogen aanstellen en alle jaren te hebben eenige actens voor de stuyrluiden van de Haringbuisen. 17 Junij, 27 Oct. N. R. 177, 428.

5549. 1702. Advis van Commiss. wegens het verbodt van de vaart ter groote, kleine en Groenlandtsche visscherije. 25 en 31 Maart. N. R. 77.
Gr. Placc.-boek. V, 376.

5550. " Ter Generaliteyt te dirigeren ten eijnde de vaart op Groenlandt magh werden opengesteldt, mits gevende den 5e man aan de Generaliteyt, of daarvoor betalende 15 gls., de groote visscherij daaronder niet begrepen. 7 April, 23 Junij. N. R. 95.
Resol. St. Gen. bl. 241. *Gr. Placc.-boek.* V, 377.

4551. " De acte door Gen. Coehoorn uyt naam van Z. M. aan de visschers van Blankenberg gegeven, om te mogen vissen, ingetrokken. 23 Mey. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* fol. 157. De acte door Gen. Lauder uit naam van H. H. Mog. gegeven, hier onbekent, daarover aan Gedep. te schrijven. Ingetrokken en verboden. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* fol. 264. 1703. 14 Jan. 19 Febr. 25 April 1704. 19 Maart 1705.

5552. " Advis op het request van de Boekhonders van de Groenlandsche visscherije om subsidie. 26 Mei, 18 Aug. N. R. 398.

5553. " Consent in het opstellen van de kleyne visserij en haringvangst en het beneficieeren van de kleyne visvangst, door de vloten te Lillo, Sas en het Swijn, bij overscheeping, als in den vorigen oorlog te secondeeren.
Not. v. d. St. v. Zeeland. 12 Juny.

5554. A°. 1702. Waerschouwinge tegens het oplichten en onder de voet zeylen van de Salmschuttingen of Staalen op Flacquée. 17 November.
Gr. Placc.-boek. V, 1563.

5555. " Verbodt tegens het bevisschen van de visscheryen aan de Zuydt-oostzyde van Dirckslandt aan de overzyde van Flacquée. 17 Nov.
Gr. Placc.-boek. V, 1563.

5556. 1703. Ter Generaliteyt te dirigeeren dat de respective Admiraliteyten mogen werden geauthoriseert. om met de Admiraliteyt tot Duynkerken te handelen over de vrijlatinge der versse vischvangst. 13 Junij. N. R. 348.

5557. " Versoek van die van de Haringvaart om subsidie.
15 Mey. N. R. 271. 1705. 22 April. 1707. 11 Aug.

5558. " Rapport wegens de extraordinaris equipagie. mitsgaders de groote visscherije te beschermen.
25 Aug. en 1 Sept. N. R. 487. (1704) 14 Febr.

5559. 1704. Te examineeren of en hoe de Groenlandsvaarders te beveyligen en te eximeren van de vijfde man.
19 Maart. 2 en 5 April. N. R. 196.

5560. " Die van de Groenlandsche visscherij te hebben parate executie van de omslagen bij haar gedaan, op schepen tot verval van de protectie van voorsz. visscherije. de penningen daarvan ontfangende. te sequestreren onder de gecomm. Raden. 17 Julij. N. R. 376.

5561. " Te examineeren hoe de groote visscherye te protegeeren
22 Aug. (1706) 5 Jan., 18 Febr., 17 Maart, 21 Mey (1707) 11 Aug.

5562. 1705. Rapport op het versoek van die van de Groenlandtsche visscherij, om secrete ordres te mogen geeven, om admiraalschappen te maken.
14, 15, 26 Maart, (1707) 23 Maart. (1708) 18 Febr.

5563. " Ordonnantie voor de Haringvisscherij van Spakenburg.
Utr. Placc.-boek. II, 433. 13 Nov.

5564. " Renovatie van het placaat dat geene genoomen scheepen van de kleyne visscherij moghen worden ingekocht, dan bij diegene die eygenaers geweest zijn. 22 Oct. 1705; 22 Mey 1706.
Gr. Placc.-boek. V, 1564, 1565.

5565. 1706. Rapport op het versoeck van die van de Groenlandsche visscherij om ordre te stellen op de Groenlandsvaarders. 18 Maart. N. R. 253.

5566. " Resolutie waarbij de Gecommitt. van de Groenlandsche visscherij geauthoriseert werden tot het stellen van de noodige ordres over de Groenlandsche vloot, het maken van admiraalschap, enz.
Gr. Placc.-boek. V, 1564.

5567. " Reglement op het visschen onder Cortenhoef. Met afbeeld.
Utr. Placc.-boek. II, 437—438. 23 Maart.

5568. " Renovatie en ampliatie van het placaat tot het inkoopen van Haringschepen. en andere van de visscherye door den vijand genomen, van die geen eygenaars zijn. 15 Mey. N. R. 352.

5569. " Prolongatie van het octroy van de visscherye op Maassluis.
Gr. Placc.-boek. V, 736. 17 Dec.

5570. 1707. Te examineeren of niet te renoveren en amplieren het placaat tegens het onbehoorlyck visschen in de rivieren en stroomen met de Hengelroede; het verkoopen en ter marckt brengen van visch.
20 Jan., 19 Febr., 26 Maart. N. R. 55.

5571. " Publicatie, waarbij het visschen in de binnenwateren is verboden van 15 Maart tot 15 Mey en nader publicatie. 9 Febr.
Gr. Placc.-boek. V, 1565.

5572. A°. 1707. Het visschen in de rivieren verboden van 5 April tot 31 May. *Utr. Placc.-boek.* II, 439.

5573. " Placcaat van de Staten van Zeelandt tegen het visschen met onbehoorlijck want, en het vernielen en dooden van jonge visch. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* fol. 102.* 17 Maart.

5574. " Ter Generaliteyt te dirigeeren, dat die van de Groenlandsche visscherij mogen werden geauthoriseert ordres te stellen over de vloot en convoy te verleenen, admiraalschappen te maken, enz. 23 Maart. (1708) 18 Febr. N. R. 57, 147, 262.

5575. " Aan die van Overyssel kennisse te geven van de overlast der visschers van Hoorn aangedaan door die van Vollenhoven, over het visschen in de Zuyder-Zee. 26 April. (1708) 26 April.

5576. " Placcaat van de Staaten van Zeeland, houdende verbod aan vreemden of buytengesetenen van de provintie, om op de stroomen en binnenkusten te moogen vangen visch, mosselen, krabben of kreuckelen. *Gr. Placc.-boek.* VIII, 1251. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* fol. 103.* 2 Juny.

5577. " Ter Generaliteyt te dirigeeren dat het placaat tegen den uitvoer van Haringtonnen moge werden gerenoveert. 8 Junij. N. R. 261. *Resol. St. Gen.* 1707, bl. 643. *Gr. Placc.-boek.* V, 1566.

5578. " Ter Generaliteyt te dirigeeren, ten eynde het Cartel bij de Admiraliteyt te Duynkerken opgesteldt, en aan de Admiraliteyt in Zeelandt overgegeven, nopende de vryc versche vischvangst, moge werden generaal gemaackt. 16 Sept. N. R. 395.

5579. " Resolutie, om versche visch-scheepen wederzijds ongemolesteert te laaten varen. 27 Sept. *Gr. Placc.-boek.* V, 1568.

5580. " Advis van Commiss. op de propositie van die van Haarlem, en concept placaat tot het redres, van het misbruyck wegens het visschen in de binnenwateren. 26 Nov., 21 Dec. (1708) 18 Febr. N. R. 564, 594 (1708) 55.

5581. 1708. Waarschouwinge tegens het nemen van paspoorten van de vijanden van den Staat, door die van de Haringhvaart. 28 Aug. N. R. 313.

5582. " Placaat op het visschen in de rivieren, meeren en binnen wateren. Met afbeeldingen van masschen (Mazen) en vischsoorten. 18 Febr. *Gr. Placc.-boek.* V, 1568. *Utr. Placc.-boek.* II, 439. *Geld. Placc.-boek.* III, 119.

5583. 1709. Renovatie en ampliatie van het vorige plakkaat. Met afbeeld. *Gr. Placc.-boek.* V, 1573. 16 Febr.

5584. " Ordonnantie van de Heeren Gedeputeerden van de groote visschery en pilotagie op de Mase, ende het Goercese Gath. (Gedaan te Delft 31 July 1708.) Tot Delft, Gedrukt by Adriaan Beman. Ordinaris Stads-Drucker. Anno 1708. 4o. *B. R.*

5585. " Den envoyé van Haersolte te Hamburgh sal werden aangeschreven, alle devoiren te doen, tegen het ontvangen en debiteren van de Berger Haringh. 19 Oct. *Resol. St. Gen.* bl. 998.

5586. " Renovatie en ampliatie van het placaat, wegens het verbodt van het visschen in de rivieren en stroomen der provintie Hollandt en West-Vriesland. 16 Febr. N. R. 67.

5587. " Ter Generaliteyt te dirigeeren, om de Groenlandtsche vloot tegen den 20 April met 2 à 3 oorlogscheepen te escorteeren, en de Gecomm. van deselve visscherye te qualificeeren, tot het bestellen van Admiraalschappen, zeyldagh, rendevous en secrete ordres, op poene van 300 gls. voor de contravenierende Commandeurs. 23 Maart. N. R. 148. (1710) 27 Maart. (1711) 11, 14 Febr. (1712) 11 Febr. (1713) 17 Febr.

5588. A°. 1709. Te examineeren de missive van den envoyé Haarsolte, rakende de sustenue van de schoonevaarders compagnie, wegens de schotschen Haringh, alsmede op de Vlaamsche baeken gevangen. 28 Junij. N.R. 279.

5589. 1710. Ordre tegens het lighten en berooven van de salmfuyken onder Geertruydenbergh en de Swaluwe. 24 Febr. 1710 en 11 Febr. 1711.

Gr. Placc.-boek. V, 1577, 1578.

5590. " Te examineeren of niet het placaat, tot voortsettinge van de binnenlandtsche visscherije, van het voorleeden jaar, behoort gerenoveert, of dienaangaande eenige andere ordres gestelt te werden. 27 Maart. N.R. 114.

5591. " Te examineeren het bericht van de groote visscherije, op de twee requesten van de reeders der Haringhschecpen tot Vlaardingen en Maassluis, over de betalinge van het lastgeldt van drie of aght guldens, voor de jaaren seventien hondert tien. 6 Junij. N. R. 199.

5592. " Missive van den resident van den Bosch over belemmeringen in de negotie en het cirkleu van Schotschen Haringh te Hamburg. 25 Maart. 17 Julij, 22 Aug. N. R. 339.

5593. " Te examineeren de missive van den resident van den Bosch, om tot Hamburgh te arbeyden, tot het maken van een Keure aldaar, tot het behandelen, keuren en cirkleu van den Hollandtschen Haringh, om die van de Schotsche en andere te kunnen onderscheyden. 17 July, 22 Aug., 24 Sept. (1711) 18 April, 10 en 13 Nov. N. R. 242, 339, 395.

5594. " Rapporten en missiven over de voorschreve Keure en het behandelen van Hollandschen Haringh te Hamburgh. 24 Sept., 21 Oct., 25 Nov., 16 en 19 Dec.: (1711) 18 April, 10, 13 Nov. en 1 Julij 1712. N. R. 188, 423, 548.

5595. 1711. Resolutie, noopende het Tractaat van de vijf poincten, die den Raadt tot Hamburgh hadde geaccepteert, van den Hollandschen Haringh. 27 April.

Gr. Placc.-boek. V, 1579.

5596. " Resolutie betrekkelijk de vaart en visscherije van Groenlandt. *Gr. Placc.-boek.* V, 1578. 25 Febr.

5597. 1713. Resolutie, geinteresseerdens in de Groenlandsche vischerye het volck op haer scheepen te gebruycken, uit Jutlandt te mogen halen. 3 Maart.

Gr. Placc.-boek. V, 1579.

5598. 1714. Ter Generaliteyt te dirigeeren om voor de Groenlandsche vaart en visscherije een suffisant getal pasporten te versoecken van Vrankrijk, tegens de Spaansche kapers. 16 Maart. N. R. 108.

5599. " Te examineeren de missive van den resident van den Bosch, over het stranden van het schip de Hoopvogel, omtrent het Heylige Land en over de hostiliteiten daardoor ontstaan. Rapport dienaangaande om die hostiliteiten te doen cesseeren, tot vrijheid en veiligheid van de vaart en visscherije op en omtrent de Elve. 24, 27 April, 31 Mey. N.R. 159, 177, 215.

5600. 1715. Gearresteert het placaat tegens het keuren, branden, hoogen en packen van den Haring na de kleine Oost. 17 April. N. R. 303.

5601. " Resolutie en rapport om den Koning van Pruissen te versoecken desselfs posteringhe te ligten tegens Hamburg, bysonder in het reguarde van den Haringh. 28 Sept. N. R. 725.

5602 " Te examineeren de missive van den resident van den Bosch over het reguleren van de los- en legdagen van den Hollandtschen Haring te Hamburg. 17 Oct. N. R. 752.

5603. A°. 1716. Te examineeren de missive van den secretaris Opdorp, weegens het ophouden tot Koppenhage van het Nederl. schip: de Providentie, met Haaring naar Dantzig. Rapport dienaangaande.
21. 26 Maart. N. R. 170, 194.

5604. " Als boven van den Minister van Groot-Brittannien over den invoer van den ontijdigen Schotschen Haring te Hamburg, en contradevoiren van den resident van den Bosch dienaangaande, als ruineus voor de commercie van den Haringh op Hamburgh en Duitschlandt en direct strijdig tegens de conventie van 24 Mey 1609.
17, 23 Oct., 16, 20 Nov., 17, 23 Jan., 22 Aug., 24 Oct., 31 Dec. 1716.
N. R. 752, 761. 802. 820. (1716) 43. 56. 581. 693, 800.

5605. 1717. Propositie om tot Ostende een Stokvis en Haringvangst op te regten. 2 Julij. N. R. 277.

5606. 1719. Te examineeren ses brieven van den resident van den Bosch, over de nieuwe conventie, die den Raad tot Hamburg met den Groot-Brittannischen minister soude hebben gemaakt omtrent den invoer van den Schotschen haring, in praejuditie van het tractaat, met Hamburg van den jaare 1609. Met het sentiment van het collegie der sestigers dienaangaande en verdere missiven van den resident en rapporten daarover.
16 Febr. — 16 Mey. N. R. 66, 102, 111, 116, 162, 188, 266.

5607. " Placaat tegens den uitvoer van Haringtonnen, duygen, want, &c. 2 Mey, 3 April. N. R. 236.
Gr. Placc.-boek. V, 1580. *Not. van de St. v. Zeeland.*

5608. 1720. Resolutie wegens de vrijdom van het last- en veilgeld, voor de scheepen in de straat Davids op de Walvisvangst, evenals die na Groenland, maar niet op commercie vaarende. 11 April. 31 Mey. N. R. 197, 306.
Resol. St. Gen. bl. 786.

5609. " Placaat tegen den uitvoer van Viswand voor de papiermakers. *Gr. Placc.-boek.* V, 1643. 18 April. N. R. 212.

5610. " Het verzoek van de Ventjagers van de vis tot Zierikzee om executie van de placaten aan Gecomm. raden. 23 Sept. N. R.

5611. " Resolutie weegens het placaat tegen het Nederl. scheepsvolk over haar mishandelinge en wreetheden tegen de Naturelle van straat Davids, tot nadeel van de vaart en de visscherije aldaar.
Gr. Placc.-boek. V, 1581. 10, 18 Oct. 13 Nov. N. R. 436, 460.

5612. 1721. Waarschouwinge teegens het onbehoorlijk vissehen in de Driemanspolder. 28 Junij.
Gr. Placc.-boek. VI, 1430.

5613. " De Leden van de groote visscherije te berigten op de missive van de regeeringe van Stettijn, klagende over het qualijck packen en hoogen van den Haring en ondermaate van de Haringtonnen hier te lande. Rapport dienaangaande. 22 Julij, 15 Aug. N. R. 578, 618.

5614. 1722. Het sestiende articul van de keure over de maate en het branden der Haringtonnen geamplieert.
9 Jan., 21 April (1723) 2 Junij. N. R. 30, 171. (1723) 425.
Gr. Placc.-boek. VI, 1431.

5615. " Resolutie, gepermitteert aan de keurmeesters en branders van de Haringtonnen in deze provincie, om dezelve tot den 1 Junij dezes jaars te mogen keuren en branden op den ouden voet. 21 April.
Gr. Placc.-boek. VI, 1431.

5616. " Placaat van de Staaten van Zeeland, tegen het vangen, verkoopen en buyten 's lands vervoeren van Saet-mosselen, met het doel om buyten Zeeland te worden gezaaid. 30 Maart. (1723) 11 Jan.
Gr. Placc.-boek. VIII, 1252. *Not. van de St. v. Zeeland.* fol. 194.

5617. A°. 1722. De goederen en behoeften tot de meerder equipage voor de groote visscherije dezer provintie tolvrij te verklaaren. 28 Mey. N. R. 198.

5618. " Resolutie weegens de klagten van Groot-Brittannien over de onordentelijkheden, die bij de Hollandsche Haringbuisen tegens de Engelsche vissers op de kusten aldaar soude sijn gepleegt.
15 Sept 26 Nov. N. R. 401, 530.

5619. " Te examineeren over het stabilieeren van de Hollandschen Haringnegotie op en over Altena na Duitsland, in plaats van over Hamburg. 10 Sept. 26 Nov. N. R. 397, 530. 1723. 6 Jan. N. R. 29.

5620. 1723. Resolutie wegens het verleenen of vernieuwen van een octroy van den Keyser tot het opregten van een vrije visscherije in de Oostenrijksche Nederlanden. 19 Febr. N. R. 129.

5621. " De Haringtonnen na deesen te branden met het jaar en dag. *Gr. Placc.-boek.* VI. 1432. 2 Junij. N. R. 425.

5622. " Klagten van de ventjagers te Zierikzee, dat hun aan het fort Philippe 500 gls., die zij van de vis gemaakt hadden, waren afgenomen. Brieven van voorschrijvens aan den Resident te Brussel. 9 Nov. (1723) 11 Junij.
Not. van de St. v. Zeeland.

5623. " Commissoriaal gemaakt een request van Gillis Barendse Boom, Adriaan en Tonis van der Os, te Zierikzee, om octrooi tot het zaaijen en leggen van oesters, ter aankweeking van die nering aan en omtrent de Zeeuwsche stroomen, op de banken, platen en slikken tussehen Bruinisse en Bommenede en verder in Maeye of Dykwater, tot aan het verste Sas van Zierikzee, ter plaatse daar Marinus van Verre en Corn. Boom geen oesters hebben leggende. 17 Sept.
Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 189.

5624. " Waarschouwinge, om vis van buiten komende te Wijk op zee niet te verkoopen dan bij afslag. 23 Sept.
Gr. Placc.-boek. VI, 777.

5625. " Ordonnantie op den Steur en Zalm, die ten afslag gebragt word, omme daarop te ontfangen den impost van den neegenden penning.
Gr. Placc.-boek. VI, 1011. 1 Oct.

5626. " Waarschouwinge, verbod teegens het leggen van visfuiken voor de sluisen der stad Brielle. 4 Nov.
Gr. Placc.-boek. VI, 42.

5627. " Waarschouwinge teegens het vissehen in de gragten van de fortificatien tot Hellevoetsluis. 4 Nov.
Gr. Placc.-boek. VI, 1432.

5628. 1724. Missive van den resident Pesters weegens een ordre tegens het invoeren van versehe vis op de Sehelde. 30 Mey. N. R. 296.

5629. " Ordonnantie van H. H. Mog. aan het Collegie der Admiraliteyt alhier, en missive van de Staten van Holland, benevens rapport dat sulks alleen behoort plaats te hebben omtrent de ingeseetenen der Oostenrijksche Nederlanden. 9 Nov. 1 Dec.
Not. van de St. v. Zeeland.

5630. " Requeste van die van Middelharnis en Sommelsdijk, klaagende over de belemmering door de Admiraliteit in Zeeland toegebragt in het vervoer van versehe viseh na Braband.
16 Nov. 13 en 21 Dec. N. R. 914, 973, 1009.
Not. van de St. v. Zeeland. 14 July, 12 Sept., 9 Nov.

5631. 1725. Ter Generaliteit het daar heen te dirigeeren, dat het plaeaat van den 19 Mei 1719, tegens den uitvoer van Haaringtonnen geamplieert werde met hoepen, hoephout en drijftuig. 25 April. N. R. 362.
Gr. Placc.-boek. VI, 1433. *Not. van de St. v. Zeeland.* 21 Mei.

5632. A°. 1725. Waarschouwinge toegens het incommodeeren en troubleeren van de Zalmvisscherijen. 4 Mei.

Gr. Placc.-boek. VI, 1432.

5633. 1726. Klagten van de ventjagers te Antwerpen over het passeeren van de vis door de vloot op de Schelde. 20 Aug.

Not. van de St. v. Zeeland.

5634. " Propositie van Dordregt raakende een nieuwe Salmvisscherije door den Balliuw van Lekkerkerk aangelegt in de Lecq. 18 Dec. N. R. 929. 1727. N. R. 27.

5635. 1727. Te examineeren de klagten van de Magistraat van Oudstettijn, over de slegte sorteering en inpakking der Haaring. 2 Jan. N. R. 5.

5637. " Te examineeren een missive van den Resident Pesters weegens het octroy door den Keiser verleent aan die van Nieupoort tot de Walvischvangst. 5 Junij. N. R. 645.

5638. " Keure en verbod op het visschen in de Velzermeer. 11 July.

Gr. Placc.-boek. VI, 1434.

5639. " Te examineeren het Project van de Magistraat van Nieupoort tot het opregten van een Societeit van visscherij van Haaring, Aberdaan en andere zeevis. 16 Sept. N. R. 843.

5640. " Rapport en resolutie betreffende deze Societeit en placaat daartegen. 16 Sept. 13 Nov., 4 Dec. N. R. 994, 1042.

5641. " Missive van de Staaten van Utregt, weegens het different over de visscherij in de Lecq, sooverre de Heerlijkheid van Vianen en Ameyden sig strekt. Advis en resolutie daarop. 13, 15 Nov. N. R. 995, 1008. (1728) 16 Sept. N. R. 917.

5642. " Rapport op de requeste van Willem en Gilles Rees te Dordregt, over het aanhouden van haar hoekerschip, gedestineert na Nieupoort met netten en duijgen. Berigt en resolutie. 2 Dec. (1728) 13 Jan. 17 Maart, 7 April. N. R. 1029., 1031. (1728.) N. R. 53, 281, 325.

5643. " Missive van Haar Hoog Mog. met het vernieuwde Placaat tegens het gaan in dienst van vreemde visscherijen. 4 Dec. N. R. 1042.

Not. van de St. v. Zeeland. 9 Dec. fol. 337.

5644. 1728. Rapport ter Generaliteit uitgebragt op de propositie van Vriesland, raakende de visscherij en Scholvangst in de Zuiderzee. 29 April. N. R. 430.

5645. " Advis aan Gecomm. raaden op de requeste van de pagters van de Salmvisscherijen, wegens het berooven en besteelen derselve, en concept-placaat daartegen. 23 Junij. N. R. 578.

5646. 1729. Gedelibereerd op de requesten van Hendrik de Groot, Erfgen. van Marinus van Verre, Erfgen. van Corn. Boom, Gillis Boom, Adriaan en Tonis van der Os en Is. van Langen, te Zierikzee, tot het leggen van Oesters op de stroomen (Vergel. No. 5623) Besloten octrooi te verleenen voor 21 jaren, op zoodanige plaatsen, die niet reeds met oesters zijn belegd, rond de eilanden Schouwen en Duivcland. 16 Sept. Nadere Resolutie tot uitgifte der vijf octrooyen. 16 Sept.

Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 192, 227. — 3e Reg. v. Octr. Ms.

5647. 1730. Te examineeren de requeste van de executeurs van het testament van Gravinne Douairière van Nassau la Lecq, over de begrooting van de verponding der visscherij in de Merwede. 13 Junij. N. R. 427.

5648. A°. 1731. Die van Axel en Neuzen klaagen aan H. H. Mog. over turbe in haar Mosselvangst, door die van Philippine. Aan de directie van Gecomm. Raaden ter ideisie gelaten. 6 Maart, 21 Juny. (1735) 6 Mei. Resolutie en Memorie van die van Tholen toegens het gepretendeerd regt van die van Axel. 22 Maart. 1736.

Not. van de St. v. Zeeland.

Dit geschil heeft, blijkens de Notulen van de Staten van Zeeland, gedurende ruim twintig jaren niet weinig stof tot deliberatie en geschrijf gegeven, eindigende met eene missive van H. H. Mog. van 18 Febr. 1754 „om die van Tholen tot een minnelijke accommodement te disponeeren of de zaak aan de uitspraak van een neutraal regter te submitteeren". *Not. van de St. v. Zeeland.* 30 April, 7 Mei. 1736. 3 Dec. 1742. 20 Febr. 1749. 7, 8 Aug. 4, 14 Sept. 27 Nov. 1752. 26 Maart, 23, 27 Aug. 13, 14 Sept., 5, 26, 30, 31 Nov. 1753. 18 Febr. 1754. 7, 11, 18 Maart. 1755. 7 Mey, 8 Juny. 1759. (Zie No. 5766.)

5649. " Te examineeren een missive van den extraordinaris Envoié Hop in Engeland, weegens een inventie om in de Walvischvangst het Harpoen te schieten uit een soort van Musquetton. 16 Mrt. N. R. 172.

5650. " Te examineeren of de scheepen van de groote en kleine visscherije sig bedienende van Turksche paspoorten, niet volstaan met betaling van het laagste regt. Rapport en resolutie. 20 en 26 Junij en 26 Julij. N. R. 183, 358, 663.

5651. " Te examineeren drie missiven van den resident Mauricius weegens den invoer van versche Haaring te Hamburg door Engelsche schippers. 19 Julij. 2 Aug. N. R. 584, 600, 654, 675, 681.

5652. " Missiven van denselve met het schriftelijk antwoord van de Magistraat van Hamburg. Commissoriaal. 13, 22 Sept. N. R. 737, 785.

5653. 1732. Requeste van die van Middelharnis, klaagende over nieuwigheeden door de Admiraliteit in Zeeland ingevoert tot nadeel van haare ventjagerije en neering in versche vis. En resolutie. 25 April. 29, 31 Mey. 28 Juny. N. R. 222, 349, 354, 403.

Not. van de St. v. Zeeland. 12 en 16 Juny.

5654. " Missive van den resident Mauricius raakende ontijdig gevangen Haring in het voorleden jaar te Hamburg ingevoert door Engelsche schippers, en het voorneemen dat er schijnt te zijn om het van het jaar weeder te doen. 25 April. N. R. 223. (1733) 29 April. 485.

5655. " Missiven van denselven weegens een conventie tusschen Groot Brittannien en die van Breemen daar over. Rapport en resolutie en antwoord van den magistraat van Hamburg. 28, 29 Mey. 4, 6 Junij. 21 Aug. 26 Nov. N. R. 270, 349, 358, 365, 547, 606, 754.

5656. " Rapport op drie missiven van den resident Mauricius, raakende het maaken van een nieuwe conventie met Hamburg over de Haringnegotie. En resolutie. 17 Oct. *Secreete Resolutien.* blz. 569.

5657. " Requeste van ventjagers van Zierikzee om voorschrijvens aan H. H. Mog. wegens aangeeving van vis aan de comptoiren, en geaccordeert. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 7 Dec.

5658. " Requeste van kooplieden en ventjagers te Zierikzee om voorspraak omtrent een proces te Brussel en vermindering van inkoomende regten op de muylen of kleine gesoute Cabellaauwen. Aan de Admiraliteyt om advys. 17, 18 Sept.

Not. v. d. St. v. Zeeland.

5659. 1734. Missiven van den resident van Assendelft, raakende den invoer van muilen of kleine gezouten Cabeljaauw in de Oostenrijksche

Nederlanden, en wegens het intrekken van de permissie aan de ventjagers, om het geld van haar vis geprovenieert, te mogen uitvoeren.
16 Maart, 20 Oct. N. R. 171, 651.

5660. A°. 1735. Het different tusschen den Heer van la Lecq en den Heer van Charlois en Vrouwe van Oost-IJsselmonde, over het regt van visscherije in de Lecq en Maase, gerenvoyeert aan de ordinaris Justitie. 16 April. N.R. 311.

5661. " Missive van den Heer Gallieris te Regensburg weegens een nieuwe excessive belasting aldaar gelegt op alle gezoute, gedroogde en gerookte vis. 9 Nov. N. R. 640.

5662. " De regeering van het Sas versoekt aan H. H. Mog., dat de schippers met verse vis daardoor passeerende, eenige derselve ten afslag tot consumptie zullen moeten brengen. 21 Nov.
Not. v. d. St. v. Zeeland.

5663. 1736. Missive van den resident van Assendelft, over een voorneemen om te Nieuwpoort en te Ostende te hervatten de zoute visscherije en Haringvangst, en over een octroy bij vischkoopers te Brussel versogt, tot den vrijen invoer van vis. 12 Dec. N. R. 666.
Not. van de St. v. Zeeland. 6 Dec.

5664. 1737. Missiven van den Heer Mauricius weegens ontijdige Schotsche Haring te Hamburg ingebragt. Rapport en resolutie en extractus protocolli van de Magistraat van Hamburg om precies te observeeren het Haringcontract. 8 Aug. N. R. 460, 562, 575, 1738. 16 Mey. N. R. 294.

5665. 1738. Advis van het hof op de requeste van Gecomm. op de Groenlandsche visscherije om regt van parate executie tot invordering van seekeren omslag, en over een poenaal deswegens versogt. 21 Jan. N. R. 23.

5666. " Rapport op de requeste van Gecomm. van de Groenlandsche visscherije weegens gedaane bedreigingen door de Deenen. En resolutie. Missive van den resident Coymans met het antwoord van het Deensche hof en nadere memorie en missiven door hem gepresenteerd.
24 Jan. 13, 21 Maart. 10, 17 April. N. R. 31, 132, 156, 246, 261.

5667. 1739. Requeste van Gecommitteerden van de Groenlands- en Straat Davids visscherij, om gemaintenieert te worden bij hare negotie op de Straat Davids en weeringe van verhinderingen van Deenemarken.
Resol. St. Gen. blz. 672.

5668. " Requeste van die van de Groenlandsche visscherije klaagende over het inbrengen van Japansche Walvischbaarden door de Oostindische retourscheepen. Commissoriaal. 17 April, 16 Sept. N. R. 208, 589.
Resol. St. Gen. blz. 180, 466.

5669. " Missive van den commissaris van Deurs weegens het opbrengen van vier Nederlandsche scheepen in Deenemarken, omdat se gehandeld hadden in de Straat Davids. Requeste daarover. 16 Sept., 12 Dec. N.R. 590, 806.

5670. 1740 Rapport op de klagten over het inbrengen van Walvisbaarden uit Oost-Indiën. Berigt deswegens, nader rapport, en provisioncle resolutie. 23 Julij, 24 Aug. 1740. 6 Aug. 1741. N. R. 843.
Secreete Resolutien, blz. 580, 598, 786.

5671. " Memorie van den Deenschen envoyé Griis over een arrest te Amsterdam gedaan op een Deensch schip door de eigenaars van de vier scheepen in de Straat Davids genomen. Rapport en resolutie; en missive van den resident Coymans daarover. 16 Jan., 4 Maart, 20 Mey. N.R. 25, 108, 290.

5672. " Request van de reeders en geinteresseerden in de Cabeljaauwsvisscherije van Rotterdam, Delft, weegens het nemen van eenige van haare scheepen onder IJsland visschende, door de Deenen. Resolutie en twee missiven van den resident Coymans. 24 Aug., 13, 19 Oct. N. R. 508, 701, 716.
Resol. St. Gen. 1740, blz. 126. 1742, blz. 335, 342.

5673. A°. 1740. Memorie van den Heer Griis om relaxatie van een Deensch Cadet en drie matroozen door een visscher van Vlaardingen opgebragt. Resolutie daarop. — Twee missiven van den resident Coymans daarover.
21 Oct., 4, 16 Nov. N. R. 735, 755, 805.

5674. " Memorie van den Waterbailluw om vernieuwing der placcaten op het vissen en vischwant. 5, 12 April. N. R.

5675. 1741. Missive van den resident Coymans met een Memorie door hem overgegeeven tegens de verkooping van de genoome Hoekers onder IJsland; en propositie van Zeeland daartoe relatief. Rapport en resolutie; Memorie en verschillende missiven van den resident Coymans daarover.
6, 21 Jan., 9, 14 Maart. N. R. 14, 68, 201, 215 (1743) N. R. 445.

5676. " Missive van den minister Mauricius ter begeleiding van eene Memorie raakende den handel en visscherij op en bij IJsland. N. R. 247.

Zie tevens over dit onderwerp verschillende missiven, memorien, rapporten en resolutien van 23 Maart tot 2 Dec.
N. R. 265, 273, 298, 304, 427, 577, 628, 652, 666, 686, 910.

5677. " Missive van den Heer Hop met een Memorie door den minister van Deenemarken aan het Hof van Groot Brittannien overgegeeven, raakende de visscherije op IJsland. Commissoriaal. N. R. 666, 686.

5678. " Communicatie van de nadere instantien door de Gedep. van deese provincie ter Generaliteit gedaan, ten einde spoedig mogte worden geresolveerd tot het geeven van convoy aan de scheepen omtrent IJsland visschende, tot beveiliging derselve tegens de pretentien der Deenen, alsmede van de advisen van de respective provincien daarop. 10 Mey. N. R. *Not. v. d. St. v. Zeeland*. 13, 15 Febr., 23, 24 Maart 1742. fol. 137. *Secreete Resolutien*, blz. 757.

5679. " Missive van Sijne Majesteit van Sweeden aanbiedende sijne mediatie tot bijlegging der voorsz. differenten. N. R. 686.

5680. " Resolutie van Gelderland en van Stad en Lande om te accepteeren de mediatie door Sweeden aangeboden, tot bijlegging der differenten tusschen Denemarken en den Staat over de visscherij op IJsland.
20 Sept. en 11 Oct. N. R. [1]). *Secreete Resolutien*. bl. 798 en 802.

---

[1]) In den Catalogus van de Bibliotheek van wijlen den Heer Isaäc Meulman, in Novemb. 1869 te Amsterdam geveild, komt onder No. 1650* eene belangrijke verzameling voor van officiëele stukken, zoo geschreven als gedrukt, van de Residenten J. J. Mauricius en G. Coymans, over het regt van de vaart en de visscherij op de kusten van IJsland, zijnde aldus beschreven:

J. J. Mauricius, Naleesinge tot wederlegginge van 't regt gepretendeert bij de Kroon van Noorwegen op de Noordelijke Eilanden en landen. — Retroacta van het verhandelde tusschen de Kroon van Denemarken en den Staat, over het regt op de Noordse zee en de visscherijen op de kusten van IJsland. 1740—41.

Deze collectie ging over in handen van den Zweedschen Graaf de Riant te Parijs. De *Koninkl. Bibliotheek* te 's Gravenhage bezit eene dergelijke verzameling, wat betreft de gedrukte stukken, in een folio band, die op den rug tot opschrift heeft: *Deensche Ambassade van Mauricius*. 1740—41. Mauricius zelf noemt die verzameling in eene begeleidende missive: *Naleesingen om te strekken voor een depêche over het regt, gepretendeert bij de kroon van Noorwegen op de Noordelijke eilanden en landen*. Die „Naleesingen" over de Orcaden, IJsland en Groenland, bevatten voornamelijk de geschiedenis en den toestand dier eilanden van de vroegste tijden af, en daarbij ook een en ander over het regt van de visscherij op de kusten van IJsland; tevens is er bijgevoegd eene lijst van Tractaten betreffende de navigatie op Noorwegen van 1012—1736. Vervolgens een hoofdstuk getiteld: *Historie der handelingen over den Noordschen vaart van* 1380—1545, en verder: *Copie van een Deensch geschrift*, 6 Aug. 1741 aan den Resident Coymans ter hand gesteld, waaruit blijkt dat Denemarken pretendeert regt te hebben op de geheele Noordzee; en tot wederlegging van dit geschrift, eene memorie van J. J. Mauricius „Invallende remarques" genoemd.

5681. A°. 1741. Requeste van geinteresseerdens in eenige scheepen in Groenland in het ijs bezet, om deselve, met exclusie van alle andere, te moogen opzoecken. En resolutie. 21, 29 Nov. N. R. 863, 898.

5682. 1743. Communicatie van het geresolveerde ter Generaliteit om te beletten den invoer van Walvisbaarden uit Oost-Indien. 9 Jan. N.R. 17.

5683. " Renovatie en ampliatie van het 5e artikel van het plakkaat op de visscherij in de rivieren, meeren en binnenwateren van 8 Maart 1708. Vastgesteld 18 Febr. 1744. *Utr. Placc.boek.* Vervolg. II, 615.

5684. 1744. Propositie van Delft en andere steeden van de groote visscherije om een subsidie van 30,000 gls. en seventig à tachtig soldaaten tot het geeven van protexie aan de Haringbuisen. Geaccordeert. 4, 25, 27 Junij. N. R. 380, 391. *Secreete Resol.* 11 Junij. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* fol. 237. 269. 15, 29 Junij.

5685. " Requeste van de Gecomm. van de Groenlands-, en Straat Davids-visscherij om convoy en om authorisatie tot het doen van een omslag over de geheele vloot. — En Resolutie. 4, 11 Junij. N. R. 388, 414, 419.

5686. " Missive van den resident van Kinschot weegens klagten der geinteresseerden in de visnegotie over een verbod van uitvoer uit de Oostenrijksche Nederlanden van zoute en drooge vis. Commissoriaal. 19 Aug. 1 Oct. N. R. 551, 719.

5687. " Resolutie op wat voet aan de Groenlandsche- en straat Davids-visscherije te geeven convoy van oorlogscheepen. 11 Juny. *Secreete Resolutien*, bladz. 287.

5688. 1745. Missive van den resident van Kinschot op de klagten van Zierikzee over een verhooging van de belasting te Antwerpen op de inkoomende vis, van vijf op zeeven percent. 17 Febr. N. R. 112. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 28 Jan.

Op de „Lijst van geschriften door Mr. J. J. Mauricius in het licht gegeven", voorkomende in: *C. A. van Sypesteyn*, J. J. Mauricius, Gouverneur-Generaal van Suriname. 's Grav., 1858. gr. 8o. blz. 145, alsook in: *van der Aa*, Biogr. woordenboek. XII, blz. 423, vind ik vermeld:

„*Recueil van Noordsche zaken.* Zijnde een verzameling van belangrijke memorien, door J. J. M. gedurende zijn verblijf te Hamburg (1735—1742) gesteld. Dit „recueil" is wèl in druk verschenen, doch *nooit* in den handel gekomen."

Onder de stukken die in deze verzameling voorkomen, wordt ook genoemd eene afdeeling met het opschrift:

Over den ouden vaart op de Noordzee, bijzonderlijk op IJsland en naar Groenland. (1740—41.)

Waarschijnlijk wordt hiermede dezelfde verzameling als de bovengenoemde bedoeld, ten minste een gedeelte er van, al is er ook eenig verschil in de titels, die waarschijnlijk slechts naar goedvinden van den verzamelaar, op den rug dier folianten geschreven zijn. Het hier genoemde stuk „Over den ouden vaart, enz." heeft, dunkt mij, veel overeenkomst met het bovengenoemde: „Historie der handelingen over den Noordschen vaart."

In: de Navorscher, deel IV (1854) blz. 362, art. J. J. Mauricius, zegt een zekere C. & A.: „Ik heb in mijn bezit gehad een M.S. in folio, getiteld: *Recueil van Noordsche zaken* door *J. J. Mauricius.*" Het is mij niet mogen gelukken, te ontdekken, waar dit handschrift thans berust; welligt zijn er ook kopijen bij van de geschreven stukken, thans in het bezit van den Graaf de Riant te Parijs; zeker zal het, bij ontdekking, alle gissingen overbodig maken.

Zie vervolgens over dit onderwerp: *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 21, 22, 24 Nov. 2 Dec. 1740. 13 Jan. 27 Febr. 20, 21, 27, 30 Maart. 3 April, 8 Mey. 21, 24 July, 21 Aug., 11, 12 Sept. 14, 15 Dec. 1741. 5, 6 Aug., 22 Sept. 1742. 15 Nov. 1743.

5689. A°. 1745. Memorie van den Deenschen minister over violentien door de onsen in het voorleeden jaar in Groenland gepleegd. Commissoriaal. 4 Mey. N. R. 319.

5690. " Waarschouwinge teegens het berooven van Salmsteeken in den verdrouken Zuid-Hollandschen Waard tot Geertruydenburg. 22 Mey.
Gr. Placc.-boek. VII, 874.

5691. " Deliberatien over de belasting van de gesouten vis in Vrankrijk. 23 Julij.
Not. v. d. St. v. Zeeland.

5692. " Missive van den Heer Rumpf met een in Sweeden gepubliceerd privilegie van een Haring-, Dorsch- en Walvischvisscherije. Met de associations-regulen. 13 Oct. N. R. 856, (1746) 11 Maart. N. R. 146.

5693. " Keure van den Opperdijkgraaf des rings van Putten tegens het visschen aan de sluizen. 15 Oct.
Gr. Placc.-boek. VII, 903.
Vernieuwd 20 Aug. 1748. *Gr. Placc.-boek.* VII, 915.

5694. 1746. Requeste van de Groenlandsche visscherije om convoy. Rapport en resolutie daarop. 17, 26 Maart. N. R. 187, 206. (1747) 359, 399. (1748) 35, 123.

5695. 1747. Waarschouwinge, tegens het bevisschen van het Vroon op de Maase van Rotterdam af tot Brielle, en de haven van Maassluis tot in zee, zonder schriftelijk consent van den pachter. 5 Jan.
Gr. Placc.-boek. VII, 875.

5696. " Waarschouwinge van die van den Raade en Reekeningen van Z. Hoogh. tegens het bevisschen van de kleine killen en geulen in de groote Zuid-Hollandsche Waard, zonder consent van gemelde Raade. 21 Maart.
Gr. Placc.-boek. VII, 875.

5697. " Propositie van de Leeden van de groote visscherije om subsidie en convoy. — Rapport en geaccordeert. 27 Juny. N. R. 363, 405, 495. (1748) 298, 339, 375.

5698. " Resolutie om aan de Groenlandsche visscherije twee scheepen van oorlog tot convoy te geeven. 1 Julij.
Secreete Resolutien, bl. 129.

5699. " Resolutie van de Staten van Holland, waarbij Zijne Hoogheid wordt verzocht, om als Admiraal-Generaal van de Unie een van de schepen van Oorlog, leggende op Schooneveld, te detacheren om te dienen tot convooi en dekking van de Haringvisscherij. 7 Julij.
Gr. Placc.-boek. VII, 473.

5700. " Afgeslaagen het versoek van eenige eigenaars van uitgeveende wateren onder Berkel, om declaratoir, dat sij in het bevisschen derselve niet gebonden sijn aan de placaten. 1 Sept. N. R. 530.

5701. " Requeste van de Groenlandsch en Straat Davidsch-visscherije om in het geheel gecximeert te zijn van de leevering van de derde man. 1, 24, 25 Nov. N. R. 734, 793, 797. *Resol. St. Gen.* bl. 517.

5702. " Missive van den envoyé Rumpf met een publicatie van de Sweedsche Visschers-Compagnie. 22 Nov. N. R. 788.

5703. " Resolutie van de Staaten Generaal, waarbij voor het aanstaande jaar de scheepen voor de Groenlandsche en Straat Davids-visscherijen van de levering van den derde man en van de redemptie van dien zijn bevrijd. 1 Dec.
Gr. Placc.-boek. VII, 515.

5704. A°. 1748. Rapport om het middel op de Salm en Steur bij collecte in te vorderen, met ordonnantie en resolutie daarop. N. R. 657, 795.

5705. " Ordonnantie op de Steur en Zalm, die in de Provintie van Holland en West Vriesland ten afslach gebracht word, om daaraf by collecte te ontfangen den impost van den negenden penning, als hier na volgt.
Gr. Placc.-boek. VII, 1375. 7 Augustus, 1748.

5706. " Instructie voor de Collecteurs in de respective steeden van Holland en West Vriesland van de regten van de waag, de ronde maat, de inkomende granen, tabak, de grove waren, de negende penning van de Salm en Steur, welke regten met de tienden verhooging van dien, ingevolge en ter executie van HEd. Gr. Mog. resolutie van 7 Augusty 1748 ten behoeve van het gemeene landt ingevordert zullen worden en welke collecteurs in de steden, uyt consideratie dat de collecteurs in de dorpen en op het platteland haar ontvangen gelden zullen moeten overbrengen aan de collecteur van de stad, waaronder zij respectivelijk zullen ressorteren, aangemerkt en gehouden zullen worden voor Hooft-collecteurs van de voorschreve regten.
Gr. Placc.-boek. VIII, 997.

5707. " Placaat, waarbij goed gevonden word, om de rechten van de waag, de ronde maat, inkomende granen, tabak, grove waren, Steur en Zalm, ontgronding, uitvoering en doorvaart van de turf en de veertigste penning op de schepen bij collecte in te vorderen. 31 Oct.
Gr. Placc.-boek. VII, 1391.

5708. 1749. Resolutie van de Staten van Zeeland, waarbij wordt afgewezen een verzoek van A. Bolleman te Axel om een mosselbank te leggen op een plaatje buiten Axel. 20 Febr.
Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 84.

5709. " Resolutie van de Staten Generaal waarbij de vischhoekers van Zierikzee, na de Noordzee en IJsland ter vangst van versche en gezoute visch, van het leveren van den 3n man zijn geëximeert. 15 Maart.
Gr. Placc.-boek. VII, 517.

5710. " Declaratoir van de Leeden van de groote visscherij, dat sij renuntieeren van het subsidie van 50,000 gls. in het voorleede jaar aan de visscherij geaccordeert. 17 April. N. R. 274.

5711. " Rapport met een concept Placaat tot voorstande van de groote visscherije en Haringvaart, sooveel betreft den uitvoer van hoepen, tonnen, &c. overgenoomen. 2, 20 Aug. N.R. 660, 668. (1750) 536.

5712. " Missive van den minister Buys over het opregten van een Visscherij-Compagnie te Flensburg. Rapport en resolutie.
11 Oct. N. R. 1006. (1750) 9 Oct. 715.

5713. 1750. Missive van scheepenen Commiss. te Amsterdam met een request aan haar gepresenteert door die van de Groenlandsche visscherije, om als voor deesen vrijdom te hebben van den impost van wijnen, brandewijnen &c. en van de middelen van consumptie die op de scheepen worden gebruikt. Advis en resolutie daarop. Hetzelfde verzoek gedaan door de groote visscherij. N. R. 152, 178, 275, 318, 391, 726. (1751) 129, 185, 264, 424, 1097. (1752) 69.

5714. " Twee missiven van den envoyé Hop over een Bil tot encourageering van de groote visscherije in het rijk van Groot Brittannien.
28 April. N. R. 344.

5715. " Rapport en resolutie om ter Generaliteyt te bevorderen dat de Haring van de visscherij deeser landen voor drie jaren van alle lasten werde vrijgesteld, en dat gearresteert werde het geprogesteert placaat, omtrent het in- en uitvoeren van hoepen, en tegens het gaan van vaarend volk in vreemde dienst.
8, 21 Mey. N. R. 405, 430, 536. (1753) 4 Julij, 18 Aug. N. R. 632, 1121.
Gr. Placc.-boek. VI, 1592—1594.

5716. A°. 1750. Twee missiven van den secretaris van den envoyé Hop raakende het benoemen van de officieren van de Britsche Haaringcompagnie en over den prijs van den Haring in Engeland. 8 Oct. N. R. 710. (1751) 68.

5717. " Missive van denzelfden over het Octroy voor de Engelsche Haaringvisscherije. 13 Nov. 11 Dec. N. R. 756, 912.

5718. " Twee missiven van den envoyé Hop over een Bil in het Lagerhuis ingebragt, onder andere om te verbieden den invoer van visch met vreemde scheepen, met uitsondering van stokvisch.

Not. van de St. v. Zeeland. 15 Junij. 6 Maart. 10 April. N. R. 237, 295.

5719. " Publicatie, waarbij tot conservatie van de groote visscherije en Haringvaert bij provisie voor den tijd van drie jaren aan den Haring van de visscherije dezer Landen wordt verleent vrijdom van de uitgaande rechten. 9 Mey.

Gr. Placc.-boek. VII, 1592. *Not. van de St. v. Zeeland.* 15 Junij.

5720. " Placaet tegens den uitvoer van leedige, heele, halve of kleiner haringtonnen, of duigen tot haringtonnen of half vaten gepreparecrt, mitsgaders tegen den uit- en invoer van hoepen van allerlije soort en groote, alsmede van allerlije hoephout. 9 Mei.

Gr. Placc.-boek. VII, 1593.

5721. " Declaratoir dat door den Balliuw van Vlaardingen tegens zekere stuurman over het sondeeren van den Haring wel en te recht is geappelleert aan het Collegie van Gedeputeerdens van de groote visscherije.

Gr. Placc.-boek. VII, 1595. 19 Junij.

5722. " Resolutie van de Staaten van Holland, houdende elucidatie en ampliatie van de Resolutie van 6 Mey 1750, raakende de vrijdom geaccordeert aan de scheepen van de groote en IJslandsche visscherij. 9 Oct.

Gr. Placc.-boek. VII, 1435. 19 Juny.

5723. " Twee missiven van den minister Buys over het admitteeren van Engelschen Haring te Hamburg, sonder het vereischte certificaat. Resolutie, nadere missiven, rapporten en antwoord van den magistraat van Hamburg. N. R. 575, 731, 756. (1751) 119. (1752) 765, 803, 917, 1041, 1056. (1754) N.R. 465, 466, 498, 600, 699.

Not. van de St. v. Zeeland. 8 Sept. 17 Dec.

5724. 1751. Resolutie, waarbij de vrijdom, aan de schepen der visvangst uitgerust bij de vorige resolutie verleend, geëxtendeerd wordt tot de Haringschepen. 14 April.

Gr. Placc.-boek. VIII, 1253.

5725. " Resolutie tot het emaneeren van een nader Placaat teegen het kaken en souten in tonnen van Haaring, door de schuitjes die op versche Haaring vaaren, of door de zoogenaamde Parlevinkers. 20 April. N. R. 318.

5726. " Resolutie van de Staaten van Holland tot restitutie der betaalde impositien aan de scheepen ter Walvischvangst uitgerust. 15 Mey.

Gr. Placc.-boek. VIII, 1253.

5727. " Resolutie, hoedanige eed door schippers en stuurlieden van de Haring- en vischschepen, ten aanzien van het zout bij hen gebruikt werdende, moet worden gedaan. 22 Mey.

Gr. Placc.-boek. VIII, 1254.

5728. " Verzoek van B. van de Capelle om vrijdom van de gemeene middelen van de equipage van zijn Groenlandsvaarders. Commissoriaal. 21 Sept. 1751. 14 Sept. 1752. Concessie voor twaalf maanden onder restrictie. 19 Sept. 1752. 20, 30 Aug. 11, 24 Sept. 1753.

Not. v. d. St. v. Zeeland. 1751. fol. 430. 1752. fol. 408.

5729. A°. 1751. Propositie van Monnikendam ten einde vernieuwt worden de ordres bij seeker handvest gesteld, omtrent het verkoopen van den haaring die in de Zuiderzee gevangen werd. — Gecomm. Raaden te Hoorn om advis vragen. Resolutie daarop. 26 Oct.
N. R. 1005. (1752) 772. (1754) 415, 847. (1755) 56, 577.

5730. 1752. Missiven van den Heer Hop omtrent de voortsetting van de Haringvisscherije. Commissoriaal.
7 Maart, 16 Mey, 4 Oct. N. R. 514, 713, 1390.

5731. " Propositie van de Leeden van de groote visscherije, en resolutie om bij de Magistraat van Hamburg te insisteeren op de observantie van het Haaring-Contract van 1609. 26 Mey. N. R. 765, 803. (1753) 13 Julij, N. R. 917. 25 Julij, 1056. 9 Aug., 1028. 11 Sept., 1212. 7 Dec., 1838. (1754) 16 Jan., 127. 8 Maart, 254. 5 Junij., 465. 6 Junij, 466. 14 Junij, 498. 20 Julij, 660. 25 Julij. 699.

5732. " Propositie van de Maassteeden om een nader placaat te emaneeren tegen het onbehoorlijk setten van Salmsteeken. Overgenomen.
N. R. 919. 1153. (1753) 425. (1757) 153. (1762) 1545.

5733. " Publicatie, betrekkelijk de Haaringvisscherije in de Zuiderzee. 31 Mey.
Gr. Placc.-boek. VIII, 1255.

5734. " Missive van den envoyé Marteville met een bekendmaking in Sweeden gedaan tot encouragement van de visscherije-compagnie aldaar. Commissoriaal. 29 Aug. N. R. 1145.

5735. " Rapport en resolutie op de requeste van de geinteresseerdens in drie scheepen, die in dit jaar in Groenland in het ijs waren bezet geraakt, om authorisatie tot recouvreering van die scheepen en missive dienaangaande.
Resol. St. Gen. blz. 772, 839. (1753) 25, 109, 113. N. R. 1496, 1514.

5736. " Placaat tegen het gebruiken van onbehoorlyke Salmstaaken, mitsgaders rakende de diepten der te zetten fuyken of schuttingen.
Gr. Placc.-boek. VIII, 1256. 1 Sept.

5737. " Waarschouwing van de Staaten Generaal, houdende voorsieninge tegen het occupeeren van drie Groenlandsche schepen, welke in het Rheenerweld door het ijs waren bezet geraakt. 1 Dec.
Gr. Placc.-boek. VIII, 1258. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 18 Dec.

5738. 1753. Missive van den resident Coymans met een aan hem overgegeevene Memorie, ten einde aan de Commercie-Compagnie in Denemarken werden vergoed de helft van een sloep met elf walvislijnen door een schip van de Compagnie verlooren en door een Hollands schip gesauveert.
6 April. N. R. 300.

5739. " Missive van den Heer Hop over de Haaringvisscherije in Engeland. Commissoriaal. 13 April. N. R. 340.

5740. " Propositie van Enkhuizen, ten einde moge worden tegengegaan, dat geen Jaagers met Haring direct van de neering naar Hamburg en Bremen komen te zeilen. 9 Mey. *Secreete Resolutien*, blz. 134.

5741. " Missive van den minister Buys over het zenden van eenige Jaagers direct uit zee naar Hamburg. Rapport op voorsz. propositie en missive. 12, 19 Mey. *Secreete Resolutien*, blz. 139.

5742. " Authorisatie op de vergadering der groote visscherij, om bij dispensatie voor dit jaar te permitteeren, dat twee à drie Jaagers met negentig tonnen Haring direct uit zee naar Hamburg zeilen. 21 Mey.
Secreete Resolutien, blz. 140.

5743. A°. 1753. Drie *missiven* van den minister Buys over het admitteeren van eenigen Schotschen Haring te Hamburg, schoon van geen behoorlijk certificaat voorzien. 1 Aug *Secreete Resolutien*, blz. 150.

5744. " Propositie van de Leeden van de groote visscherij ten einde het placaat op 9 Mey 1750 geëmaneerd tot vrijstelling van den Haring van de uitgaande regten voor drie jaaren, voor nog drie jaaren mooge worden geprolongeert. Rapport en resolutie daarop. N. R. 632, 1121. (1756) 888, 925. (1759) 1249, 1318. (1762) 1819. (1763) 397, 405. (1765) 952. (1766) 54, 134, 163. (1768) 1042. (1769) 222, 279, 311. (1711) 1233, 1349. (1772) 10, 156, 881. (1774) 751, 821. (1775) 227, 294. (1777) 1229. (1778) 12. (1770) 417, 1206, 1254. (1783) 578, 884. (1786) 1959, 3426. (1789) 446. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 20 Aug., 24 Sept. 1753. 20 Dec. 1756.

5745. " Missive van den minister Buys, raakende de observatie van het Haaring-contract. Nadere missiven, rapport en resolutie daarop. N. R. 127, 254, 465, 466, 498, 660, 699. *Resol. St. Gen.*, bl. 7, 118, 122, 335, 362, 384, 399, 410.

5746. " Verzoek om vrijdom van victualie door Groenlandschvaarders teruggebragt. Met rapporten. 12 Nov. 1753; 4, 18, 19 Febr. 1754; 5, 14 Aug. 13 Sept. 1765; 20 Sept. 1756; 12, 19 Sept. 1757.

Not. van de St. v. Zeeland.

5747. 1754. Resolutie dat het Sout uit de keeten aan de Haaringbuisen geleevert, het regt van de rondemaat en de meeting, niet subject sal sijn, soolang de scheepen van de visscherij vrijdom van den impost genieten. 12 Febr. 1 Mrt. 9 April. N. R. 157, 209, 336. *Gr. Placc.-boek.* VIII, 1077.

5748. " Publicatie, houdende nadere voorziening omtrent de vrijdom van het Zout, aan de Haringbuizen geleverd wordende. 9 April 1754. *Gr. Placc.-boek.* VIII, 1080.

5749. " Versoek van de viscompagnien van Burgt, Sluys en Zierikzee, om vrijdom van impositien van het consumabel, en om een praemie van 100 gls. voor iedere visschuyt. Rapport en resolutie. 10, 19 Sept. 1754. 5, 14 Aug. 1755; 9, 20 Sept. 1756; 15, 19 Sept. 1757; 8, 18 Sept. 1758. *Not. van de St. v. Zeeland.*

5750. " Differentie met het Oostenrijks Ministerie over de visserijen op Saeftingen. 9 Dec.

Not. van de St. v. Zeeland. fol. 584.

5751. " Placcaet van de Staten van Zeeland tegen het visschen met onbehoorlijk want, ook door afgesetenen. 9 Dec.

Not. van de St. v. Zeeland. fol. 584.

5752. " Propositie van de Leeden van de groote visscherije aan de Maaskant, om wederom in dit jaar eenige Haaring direct van de neering na Hamburg en Breemen te senden. Overgenoomen. N. R. 421, 459, 465. (1755) 591, 671. (1756) 283. (1757) 420. (1758) 405. (1759) 588. (1760) 687. (1761) 701. (1762) 880. (1763) 539. (1764) 424. (1765) 456. (1766) 296. (1767) 447. (1768) 478. (1769) 751. (1770) 571. (1771) 371. (1772) 401. (1773) 299. (1774) 346. (1775) 438. (1776) 644. (1777) 675. (1778) 506, 814. (1779) 416. (1783) 577. (1784) 911. (1785) 1255. (1786) 1958. (1787) 2696. (1788) 1076. (1789) 445, 487. (1790) 405.

5753. 1755. Missive van den Heer van Til over het admitteeren van Zeeuwsche Haring te Ceulen, contrarie de concordaten. 28 Febr. N. R. 276. *Resol. St. Gen.*, bl. 50.

5754. A°. 1755. Missive van den Heer Coymans met een ordonnantie des Konings van Deenemarken, raakende de visscherije en vischhandel. 14 April.
Resol. St. Gen., bl. 194.

5755. " Nadere publicatie, betrekkelyk de Haringvisscherye in de Zuiderzee. 9 Mey 1755.
Gr. Placc.-boek. VIII, 1259.

5756. " Placaat, betrekkelyk den uitvoer van Hoepen, hoephout en haringtonnen. 18 Juny.
Gr. Placc.-boek. VIII, 1286. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 16 Sept. 9 Dec. 1754.

5757. 1756. Aan Burgemeesteren van Enkhuysen gepermitteert om de Staalvisscherije aldaar aan de domeinen te moogen abandonneeren, en resolutie. 23 Oct. N. R. 714.

5758. " Resolutie van de Staten van Zeeland, waarbij aan elk schip ten haring varende, wordt verleend een premie van 100 gls.
Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 561.

5759. 1757. Advis en resolutie hoedanige ordres te stellen omtrent het Salmsteecken in 's lands rivieren. 29 Jan. N. R. 351.

5760. " Publicatie van de Staaten van Holland, houdende nadere voorsieningen tot voorkoming van de versanding der rivieren door onbehoorlijke visscherijen. 29 Jan.
Gr. Placc.-boek. VIII, 1260.

5761. " Requeste van de geinteresseerdens in het schip de IJsvogel ter visscherije op de Straat Davids uitgevaaren en door de Deenen in volle zee genoomen, op pretext van handel te hebben gedreven op plaatsen daar dat verbooden soude sijn. Missiven, rapporten en resolutien dienaangaande. 6 Oct. 1757. 27 Jan. 1758. N. R. 860. 925, 968, 1003, 1108. (1758) 149.
Resol. St. Gen. bl. 639—818. (1758) 16, 313, 499, 528, 583, 586, 592.

5762. 1758. Requeste van de eigenaars van de vleet van een gebleeve Groenlandsvaarder, tot weder bekooming der voorz. vleet, die door de Engelschen was geborgen. Provisioncele resolutie. 1 April. N. R. 303.

5763. " Memorie van den minister van Vranckrijck, dat den invoer van Hollandschen Haaring in Vranckrijck op den voet van het neegende artieul van het Tractaat van Commercie van 12 December 1739 tot nadere ordre was gepermitteert geworden. En resolutie. 26 Julij, 5, 9 Aug.
N. R. 629, 672, 728, 736, 741. *Resol. St. Gen.*, bl. 317.
Not. v. d. St. v. Zeeland. 24, 25 Aug. 7 Sept. 1758; 4, 24 Sept. 29 Nov. 5 Dec. 1759. 15 April 1760.

5764. " Memorie van den Ambassadeur van Vranckrijck, ten einde gesorgt worde dat onder den naam van Hollandschen Haring geen andere Haaring in Vranckrijck worde ingevoert. N. R. 601. 9 Mey. Rapport, resolutie en concept-placaat. 20 Julij. 25 Aug. N. R. 874, 988.
Resol. St. Gen. bl. 514.
Not. v. d. St. v. Zeeland. 8 Jan. 1759.

5765. " Resolutie van de Staten van Zeeland, waarbij aan de visscherij van Burch, op Schouwen, eene praemie wordt verleend van 60 gls. voor iedere schuit. 18 Sept.
Not. v. d. St. v. Zeeland. fol. 345.

5766. 1759. Propositie en instancien van Tholen, dat de Axelsche mosselvangers mogen geintendieeert worden op de legiteuse stroomen te vissen totdat het different zou wesen afgedaan, of wel aan die van Tholen gelijke vrijheid gegeven, en hun H. Mog. interdictie van 22 Sept. 1752 opgeligt, ordin. Gedep. ter Generaliteyt dien conform gelast. 7 Mey 1759. Resolutie van H. H. Mog. aan die van Axel. 8 Junij. 1759.
Not. v. d. St. v. Zeeland.

5767. A°. 1759. J. Jacobse cum suis, inwoonders van Veere, versocken om een jaarlijksche bijslag van £ 10 Vlms., uyt 's lands kasse, voor het maaken en equipeeren van een Bom of Haringschuyt. 12 en 15 Juny.

Not. v. d. St. v. Zeeland.

5768. " Placaat houdende diverse voorzieningen tot conservatie van de Haringvisscherye dezer Landen. 24 July.

Gr. Placc.-boek. VIII, 1261.

5769. " Geinteresseerdens in de Haringvisserij, binnen de provincie (Zeeland) versoeken om een belastinge van den buytenlandsen Bokkum en premie van 100 gls. 's jaars voor iedere vischschuyt. Commissoriaal. 4 Sept. Rapport: £ 10 's jaars voor tien jaaren geaccordeert, alsook belasting op den bokkum. 13, 20, 21, 24, Sept.

Not. v. d. St. v. Zeeland.

5770. " Versoek van Reeders van scheepen op Groenland ter walvisvangst, om vrijdom van impositien of een toeleg. Geaccordeert toeleg van 100 Ryxdaalders voor 10 maanden. 10, 20 Sept. 1759; 11, 12 Sept. 1760.

Not. v. d. St. v. Zeeland.

5771. " Resolutie van H. H. Mog. tot vrijdom van regten op den uitvoer van den Haring van de visserij deeser landen voor drie jaren.

Not. v. d. St. v. Zeeland. 21 en 23 Nov. 1759. 10 April. 1760.

5772. 1760. Advis van Gecomm. Raaden op de requeste van G. van Leeuwen c. s. om paling of aal te moogen vissehen met schutnetten. 3 Mey, 24 Julij. N. R. 568, 933. (1775) 309.

5773. " Publicatie, houdende bepaling van de wijdte van het schutwand, tot het vissehen op paaling en aal gebruikt wordende. 24 Julij.

Gr. Placc.-boek. VIII, 1262.

5774. 1761. Missive van de Raaden ter Admiraliteit op de Maase, en van kooplieden en reeders te Amsterdam, behelzende verscheide gevallen van beklag over de lootsen, ten einde daarin werde voorsien.

N. R. 494, 576, 1040, 1089, 1393, 1515. (1762) 462, 840. 1545.

5775. " Rapport op de missive van den Heer Bosc de la Calmette over het te senden oorlogschip om op kusten van IJsland te kruissen teegen de sluykhandel, en resolutie daarop. 7 Aug. N.R. 974. (1762) 314, 508, 650.

5776. 1762. Ordre gestelt op de amotie der Salmsteeken in de Merwede en Maase. Placaat op het misbruik van het setten van Salmsteeken. 17 Sept. N. R. 1545. (1764) 611, 991.

Gr. Placc.-boek. IX, 1300.

5777. 1763. Twee missives van den Heer van Berkenroode, raakende de verandering die in Vrankrijk stond gemaakt te worden in den invoer van Nederlandschen Haring en omtrent de zoute visch. Commissoriaal en de Admiraliteiten te beschrijven. Missiven, resolutie en rapport daarover. 6 April, 4 Nov. N. R. 410, 432, 449, 589, 645, 672, 909, 927, 1103, 1199.

Resol. St. Gen. bl. 121, 180, 189, 259, 463, 487. 520, 556, 568.

5778. " Requeste van Heeren van St. Michiels-Gestel, Boxtel, Liemde, Loon op Zant, Drunen, Tilburg, enz. om approbatie op 't Concept-Reglement op de visscherijen binnen de voorsz. Heerlijkheden. Verklaart dat in dit versoek niet kan worden getreden. *Resol. St. Gen.* 27 Mei, 12 Nov.

5779. 1764. Plakkaat op de visscherij in de rivieren, meeren en binnenwateren. 1 Maart.

Utr. Placc.-boek. Vervolg. II, 615.

5780. " Afgeslagen het versoek van Burgemeester en regenten van het eijland Marken voor derselver ingeseetenen, sig gencerende met de visscherij

en Haringvangst om mitigatie der publicatie van 9 Mey 1755, over het markten en verkoopen van den Haring in de Zuiderzee gevangen. Advis en resolutie. 13 Junij, 31 Oct., 1 Dec. N. R. 632, 963, 1105 (1765) 33.

5781. A°. 1764. Resolutie van de Staaten van Holland, waarbij de Heeren van eenige Heerlijkheden in de Meyerij van 's Hertogenbosch, onbevoegd verklaard worden, tot het maken van reglementen op het stuk van de visscherijen. 12 Nov.

Gr. Placc.-boek. IX, 263. Zie No. 5778.

5782. " Resolutie, houdende interpretatie, tegen welke persoonen door de Officieren uit krachte van 't placaat tegen het zetten van Salmsteeken geageert moet worden. 2 Nov.

Gr. Placc.-boek. IX, 1301.

5783. 1765. Publicatie, tot interpretatie van 't placaat van 31 Mey 1572, rakende het brengen van den Haring aan den afslag in eene van de besloten steden dezer Provincie. 4 Jan.

Gr. Placc.-boek. IX, 1301.

5784. " Missive van den Graaf van Welderen, kennis geevende dat de „Societeit der wetenschappen en commercie" te London, een praemie hadde uitgesteld tot encourageering van de Tarbotvisscherij in Engeland. 2 April. *Resol. St. Gen.* blz. 213.

5785. " Propositie van de Leden van de groote visscherij ten einde door H. H. M. in het generaal verboden worde den uytvoer van allerlei hoepen en hoephout. 7 Mey. N. R. 423.

5786. " Reglement voor de stadt Gendt nopende den inbreng, den verkoop ende den versendt soo van den vreemden, als inlandschen versschen zeevisch; mitsgaders van den rivier-visch. 18 Sept.

5787. " Propositie van Zeeland op de klagten van eenige kooplieden in de visch-, oester- en kreeft-negotie weegens d'ordre van het hof van Brussel. Commissoriaal. *Resol. St. Gen.* 14, 26 Junij N. R. 534.

5788. " Missive van den commissaris Gordon, raakende het voorval met een schip waarin gedistilleerde wateren gevonden waaren en missive over de quantiteit Haringbuisen, &c. dit jaar op de kust van Schotland geweest, en de protectie van die negotie.
14 Sept., 6 Nov., 28 Dec. N. R. 852, 939, 1003. *Resol. St. Gen.* blz. 628, 666.

5789. 1766. Missive van den commissaris Gordon, omtrent de vermindering van seeker vergunningsregt in Schotland, en om een Guinée voor hem van ieder Haringbuis in Schotland. Commissoriaal.
28 Junij. N. R. 415, 1034.

5790. " Missive van den Heer Mauricius noopens de Haring-visscherije en haringnegotie te Hamburg. 28 Junij. N. R. 419.

5791. " Missive van den Heer van Haren, met een ordonnantie te Brussel gearresteert, verbiedende den invoer van Haaring.
5 Nov. N. R. 1035. *Resol. St. Gen.* 252, 254.

5792. " Missive van den commissaris Gordon raakende het monteeren van een Engelsch fregat met drie chaloupen om op den Haringvaart te passen; en vier missiven van den Heer van Welderen omtrent de ongerijmdheid van het voorsz. berigt. 7 Mey, 19 Junij. N. R. 323, 627.

5793. 1767. Missive van den secretaris van den Heer Mauricius, over een Haringvisscherije die in Denemarken zoude worden opgerigt, als ook van den Heer Bosc de la Calmette. 6 Mey. N. R. 296.

5794. " Missive van den Heer van Haren omtrent een verbod van invoer van Haring door buitenlandsche visschers gevangen. Commissoriaal.
25 Junij. N. R. 816.

5795. A°. 1767. Ordonnantie waarbij gepermitteert wordt aan een ieder van verschen Harinck, gezouten Harinck ende geroockten Harinck te vereeopen langs de straeten. 13 Nov.
Placc.-boek van Brabant. X, bl. 407.

5796. 1768. Missive van den secretaris van den Heer van Rechteren over de sware brakerloon in Rusland op alle buitenlandschen Haring gestelt. Commissoriaal. 4 Aug. N. R. 718.

5797. " Missive van denzelfden secretaris kennis gevende van het opregten van een etablissement van de Walvischvangst te Kola in Russisch Lapland. 18 Nov. *Resol. St. Gen.* blz. 611.

5798. 1769. Missive van Gecomm. Raaden tot interdictie van het visschen, &c. van Steuren onder de vijf en twintig pond, en ter renovatie van het placaat van 18 Februarij 1708 op het visschen in de rivieren. En rapport. 18 Julij. N. R. 1086, 1240.

5799. " Geapprobeert het verrigte van Gedep. ter Generaliteit noopens het geproponeerde omtrent de certificaaten, soo bij de Engelsche en Hollanders als alle andere natien te Hamburg te geeven, dat de Haaring na 24 Junij conform het contract van 21 Mey 1609 is gevangen.
10 Mey. N. R. 701. *Resol. St. Gen.* blz. 251.

5800. " Ses missives soo van den envoyé Bose de la Calmette als van den minister Hop, raakende het invoeren van Haring in Hamburg, sonder certificaat van na 24 Junij gevangen te sijn. Commissoriaal.
24 Junij. N. R. 1155, 1170.

5801. " Missive van den Heer Verelst met een octroy van den Koning van Pruissen aan die van Embden tot een Haringvisscherije. Commissoriaal. 17 Nov. N. R. 1420. *Resol. St. Gen.* bl. 738.

5802. " Missive van de Admiraliteit op de Maase tot nader explicatie van art. 199 van het placaat van 31 Julij 1725; noopens het vorderen van Lastgeld van de Engelsche visschers in de Maase ingekoomen.
4, 6 Oct. N. R. 1322. 1330. *Resol. St. Gen.* bl. 714.

5803. 1770. Missive van den Heer Geelvink met copie van een reglement door de regeering der Oostenrijksche Nederlanden geformeert, voor de visscherijen binnen Oostende en Nieuwpoort opgerigt. 11 April.
Resol. St. Gen. blz. 267.

5804. " Missives van den Heer Hop, om tot voordeel der Haringvisscherije, voortaan de eerste Jagers na Hamburg te senden. Commissoriaal.
3 Oct. N. R. 1272.

5805. 1771. Missive van den envoyé Bose de la Calmette over de verleende vrijheeden aan de visscherije in Denemarken. 16 Maart. N. R. 207.
Resol. St. Gen. bl. 44.

5806. 1772. Gearresteert een publicatie tegen het berooven en ruïneeren van 's Lands Zalmvisscherijen aan den Hoek van Holland.
26 Nov. N. R. 881.

5807. 1773. Twee missives van den minister Hop te Hamburg, noopens het gepasseerde aldaar te aansien van aangekoomen Haring der Embder Compagnie. 17 Julij. N. R. 485.

5808. " Rapport op de propositie der Leeden van de groote visscherij, en op de requeste der geinteresseerdens in deselve, om verbod van uitvoer van alle hoepen en hoephout. *Stukken* 1773, bl. 112—117 [1]).

[1]) Deze „Stukken" behooren bij de „Resolutien der Staten van Holland en West-Vriesland", en zijn waarschijnlijk voor een groot gedeelte uitsluitend voor de Leeden van de Staten gedrukt. De *Kon. Bibliotheek* te 's Gravenhage bezit hiervan eene reeks folio banden, loopende over de jaren 1719—1795. Waar ik dus van „Stukken" spreek, wordt deze verzameling bedoeld.

5809. A°. 1773. Missive van den predikant Waschmuth over het in dienst gaan van een hollandsch Groenlandsvaarder in die van seeker koopman te Gothenburg. 10 Jan. N. R. 94.
Resol. St. Gen. bl. 3.

5810. 1774. Missive van den minister Hop, dat het Gouvernement te Brussel niet had kunnen goedvinden den invoer van Haring te permitteeren; doch egter toegestaan het inbrengen van vreemde Bockum.
19 Maart. N. R. 249. *Resol. St. Gen.* bl. 70.

5811. " Missive van den envoyé Bosc de la Calmette over het senden van een Deensch Koningsschip op de kusten van IJsland, geduurende de visscherije. 15 Julij. N. R. 494.

5812. " Twee missives van den commissaris van Deurs en een van den envoyé Bosc over het verbod van invoer van Hollandsche Haring, alsmeede gezoute en gedroogde visch in Denemarken. Met het Deensche antwoord.
27 Julij. N. R. 542, 600.

5813. " Vier missives van den minister Hogguer over het inkomen van den Haring te Hamburg. En resolutie. 16 Julij. N.R. 496. (1575) 155, 293.
Resol. St. Gen. bl. 419.

5814. " Missive van den predikant Waschmuth met een translaat van een Kon. privilegie voor een Groenlandsche visscherije. 29 Julij. N. R. 557.
Resol. St. Gen. bl. 434.

5815. 1775. Rapport op het versoek van de Gecomm. der Groenlandsche en Straat-Davids-visscherijen, om vrijdom van 's Lands uitgaande regten en praemiegelden. *Stukken* 1775, bl. 333—337.

5816. " Drie missives van den minister Hogguer noopens de Haringnegotie en de conventie van 1609. 15 Maart. N. R. 243, 479, 611.
Resol. St. Gen. 71, 151, 332, 363, 375.

5817. " Missive van den minister Hogguer over een nieuw project te Koppenhagen, tot vermeerdering der commercie, te beginnen met Groenland, ten nadeele van de Hollanders. 15 Maart. N. R. 241.
Resol. St. Gen. 156, 198, 267.

5818. " Resolutie, houdende verklaaring, dat het placaat van 16 Febr. 1709 (op het visschen in de rivieren, meeren en binnenwateren) niet applicabel is op droogmakerijen. 7 April.
Gr. Placc.-boek. IX, 1302.

5819. " Missive van den envoyé Bosc de la Calmette over een project in Denemarken, om de visscherije op de IJslandsche en Groenlandsche kusten voort te setten. 13 April. N. R. 368.

5820. " Requeste van de geinteresseerdens in de Haringvangst van Holland en West-Vriesland om door efficacieuse middelen de Haringvaart en Haringhandel op te beuren tot voorigen bloei. En resolutie.
Gr. Placc.-boek. IX, 1303. 11, 19 Mey. N. R. 421, 464.

5821. " Missive van den envoyé van der Heyden met een Pruissisch edict, waarbij den invoer van Haring voor drie maanden in ieder jaar werd verbooden. N. R. 445. (1777) 326. *Resol. St. Gen.* blz. 277.

5822. " Twee missiven van den minister Hogguer over den eed door de Haringjagers te Hamburg af te leggen, met het antwoord der Staat weegens het belang der visscherije. 19 Julij. N. R. 568.

5823. " Missive van den gecomm. van Deurs over het voortsetten van de visscherije op Groenland door de Deenen. 16 Mey. N. R. 445.

5824. A°. 1775. Placaat van de Staaten van Zeeland, tegen het schutten en schieten van kleine visch. Op nieuw van kracht verklaard, met een wijziging omtrent de verpachtingen. 29 Junij.
Gr. Placc.-boek. IX, 1306. — *Not. van de St. v. Zeeland.* fol. 95.

5825. " Placaat van de Staaten van Zeeland tegen het visschen van afgesetenen op de stroomen en binnenkusten derselver provintie. 29 Junij.
Gr. Placc.-boek. IX, 1308.

5826. " Requeste van Gecomm. der Groenlandsche en Straat Davidsche visscherij om vrijdom van 's Lands uitgaande regten en premiegelden, en om als de Haringvisscherij te worden gefavoriseerd. Rapport en resolutie. 22 Julij. N. R. 607, 793, 990. (1776) 38. (1777) 73.
Resol. St. Gen. blz. 463.

5827. " Missive van den commissaris van Lansbergen over het veranderen der stempels op de Haringtonnen te Ceulen. 3 Oct. N. R. 766.

5828. " Missives van denzelfden, kennis geevende van de praecautiën genoomen door den Magistraat van Ceulen over het invoeren van slechten Haring en Labberdaan, en informatie omtrent het verpakken der tonnen. 8, 14 Dec. N. R. 938, 947.

5829. 1776. Nader rapport op het versoek van Gecommitteerden der Groenlandsche en Straat Davids-visscherij om vrijdom van regten en praemiegelden, en een premie als de Haringvisscherij. 27 Jan.
Stukken, 1776. blz. 13, 14.

5830. " Resolutie op drie missives van den commissaris van Lansbergen over de klagten wegens de slegte Hollandsche Haring te Ceulen. 26 Julij, 21 Sept. N. R. 1053, 1178. (1779) 1471.
Resol. St. Gen., blz. 580, 738, 774.

5831. " Twee missives van den minister Bosc de la Calmette met een Deensch placaat, raakende de visscherije op IJsland. 18 Mey. N. R. 750.
Resol. St. Gen., blz. 290.

5832. " Missives van de Heeren Bosc de la Calmette, Hogguer en van Deurs, kennis gevende van 't opbrengen van Hollandsche scheepen door G. Bull gevoert, van de Groenlandsche visscherije, door de Deenen, — geconfisqueert en weeder vrijgegeeven, — en resolutie op voorschreeve zaak. N. R. 1164, 1291, 1347, 1444, 1448, 1475, 1553. (1777) 149, 159.
Resol. St. Gen., blz. 521, 526, 527, 530, 539, 548, 565, 595, 641, 651. (1777) blz. 239.

5833. " Missive van den Heer Bosc kennis geevende van de conversatie, welke hij met den Engelschen minister hadde gehad over de indemnatie der kosten en resolutie deswegens.
Resol. St. Gen., blz. 658, 678, 759, 765, 796.

5834. " Rapport van Gedep. weegens het communiceeren van voorenstaande resolutie, aan den Heer Juel. Missive van den Graaf van Welderen met antwoord. *Resol. St. Gen.*, blz. 678, 705.

5835. " Memorie van den envoyé Juel, klagende over het gedrag van Hollandsche Groenlandsvaarders in de Baai van Disco: en resolutie daarop. *Resol. St. Gen.*, blz. 817. (1777) blz. 48.

5836. " Memorie van de vroedschap der stad Amsterdam enz. om een praemie van veertig gls. per kop op ieder schip ter Walvischvangst geëquipeert wordende en vrijdom van regten. Met bijlaagen.
Resol. St. Gen., blz. 573. *Stukken*, 1776. blz. 15—21.

5837. " Memorie van consideratien en remarques op de memorie van de Gecommitteerden te Amsterdam met betrekking tot het rapport van 7 October 1775 uitgebragt. *Stukken*, 1776. blz. 22—30.

5838. A°. 1776. Memorie van elucidatien. concerneerende de discrepeerende sentimenten van haar E. Gr. M. Gecommitteerden, zooals deselve voorkomen in het nader Rapport. (Zie No. 5829.) 17 Julij.
Stukken, 1776. blz. 243—253.

5839. " Redenen en motieven, waarom de Gecomm. van de Groenlandsche visscherij de versoeken der premie tegens 40 guldens per kop hebben ingerigt. *Stukken*, 1776. blz. 254—258.

5840. " Memorie justificatoir van de consideratien en remarques, gemoveert op de memorie van de Gecomm. der Groenlandsche en Straat Davische visscherijen, met betrekking tot het Rapport enz. 25 Sept.
Stukken, 1777. blz. 474—496.

5841. " Request van Gecomm. der Groenlandsche en Straat Davids visscherijen ter Generaliteit. tot beklag over een Deensche ordonnantie, en om demarches tot redres. 27 Sept. N. R. 1280.

5842. " Requeste der geinteresseerdens in de Haringvaart om prolongatie der praemie van 500 gls. per schip ter Haringvangst uitvaarende. Rapport en resolutie daarop. 10 Dec. N. R. 1500. (1777) 139. 338.
(1778) 1124. 1270. (1779) 824. 1462. (1780) 512.

5843. 1777. Resolutie op de versogte praemie en vrijdom van uitgaande regten voor de Groenlandsche visscherij. Advis omtrent het vinden van een fonds voor soortgelijke praemien. *Stukken*, 1777. I, blz. 5—6.

5844. " Memorie van den Deenschen envoyé Juel klagende over de Hollandsche Groenlandsvaarders in de Baay aan Disco en speciaal over eenen Albert Bont. Rapport en resolutie.
Resol. St. Gen. (1776) blz. 817. N. R. 59, 187, 472. (1777) 48.

5845. " Missive van den minister Hogguer te Hamburg. dat de Koning van Pruyssen, het inkoomen van alle vreemde Haring had verboden van 1 July tot 1 Dec. *Resol. St. Gen.* blz. 64.

5846. " Consent van Holland en Zeeland om de ontlasting van den Haring voor drie jaaren te prolongeeren. *Resol. St. Gen.* blz. 500, 521.

5847. " Missive van den envoyé Bosc de la Calmette, met een ordonnantie wegens den handel over de Deensche Amerikaansche eilanden.
14 Mei. N. R. 716.

5848. " Propositie van Holland om eenige voorsieninge te doen teegens den uitvoer van vischhoekers met bunnen. met een concept-placaat deswegens. 1 Dec. *Resol. St. Gen.* blz. 866.

5849. " Requeste van Gecomm. der visscherijen te Vlaardingen en Maassluys om voorsiening tegen het uitvoeren van Haring- en vischschepen en provisioneele prompte ordre tegen het uitvoeren van een nieuw gebouwde vishoeker. Commissoriaal en Rotterdam tot de provisioneele voorsiening versogt. 25 Sept. N. R. 1229.

5850. " Requeste van C. Jongeneel te Rotterdam, met een memorie tot weederlegging der positiven in voornoemde eerste requeste. om intrekking van een verbod, enz. 7 Oct. N. R. 1414.

5851. " Rapport op het verzoek der Gecomm. van de visscherije te Vlaardingen en Maassluis, om voorsiening tegen het uitvoeren van Haring- en vischscheepen, alsmeede op het verzoek van C. Jongeneel daaromtrent. Afgeslagen het verzoek van C. Jongeneel en gepersisteert bij Resolutie van 25 Sept. 11 Oct. N. R. 1443. *Stukken*, 1777. II, blz. 226—229.

5852. " Declaratoir en missive van Burgemeesteren van Rotterdam raakende het vruchteloos pogen bij C. Jongeneel en contra-declaratoir van de Ridderschap. 22 Oct. N. R. 1450, 1455.
Stukken, 1777. II, blz. 236—229.

5853. A°. 1777. Rapport tot het emaneeren van een Generaliteitsverbod teegens het uitvoeren van vishoekers met bunnen. Overgenoomen 20 Maart, en provisioncele voorsieuing teegen den uitvoer.
1 Nov. N. R. 1475. 1659. (1778) 10.

5854. " Requeste van de bockhouders en rheeders der visscherspinken tot de Versharingvaart te Catwijk en Noortwijk, om een douceur voor iedere schuit als de buysen, en om verbod aan de rheeders der buysen van Steur of Korf-haring in te brengen. Resolutie op het eerste lid.
Stukken, 1777. I, blz. 31—32. N. R. 928. (1778) 880.

5855. " Requeste van de geinteresseerden in de Haringvaart langs de Maase, tot reguard op een Memorie daar annex in het examineeren van het verzoek der boekhouders. 30 Sept. N R. 1240.
Stukken, 1740. II, blz. 91—100.

5856. " Missive van het Collegie ter Admiraliteit op de Maase over een aanhaling van duigen, die tot haringtonnen zouden zijn geprepareert.
Stukken, 1777. I, blz. 288—291.

5857. " Rapport op de requeste van boekhouders en reeders der visscherspinken tot de versche Haringvaart te Catwijk, om een douceur voor iedere schuit. *Stukken*, 1777. II, blz. 33.

5858. " Twee missiven van den envoyé Bosc de la Calmette over de Groenlandsche en Straat Davids-visscherije in Deenemarken.
14 Maart. N. R. 298. *Resol. St. Gen.* blz. 143, 172.

5859. " Requesten der Gecomm. van de Groenlandsche en Straat Davids-visscherijen om een praemie van dertig gls. per kop voor de jaaren 1778 en 1779. Rapport daarop. N. R. 702, 969, 970, 1124. (1779) 824.

5860. " Missive van den envoyé van Heyden, over seeker Pruissisch edict, dat Berlijn en andere districten alleen met Embdeschen Haring moet voorsien worden. 14 July. N. R. 746. *Resol. St. Gen.* blz. 392.

5861. " Missive van gecomm. Raaden met een concept-publicatie tot extirpatie van Schollevaars tegen de verdere verslinding van riviervis.
29 Dec. N. R. 1369.

5862. 1778. Placaat van de Staten Generaal, houdende verbod, om ten behoeven van andere uitheemsche natiën, hier te lande te mogen bouwen en uitrusten vischhoekers met bunnen, waarmede de kabeljaauw-vangst op de Noordzee wordt geëxerceert. 5 Jan.
Gr. Placc.-boek. IX, 1309.

5863. " De Hollandsche Admiralteits Raaden naader aan te schrijven tot oversending van een accurate notitie van seeckere producten der Groenlandsche en Straat Davids-visscherijen, ter versending overgegeven en waarheen verzonden. 27 Oct. N. R. 1120.

5864. " Missive der Hollandsche Raaden en ministers ter Admiraliteit op de Maase met een lijst van de uitgevoerde producten der Groenlandsche en Straat Davids-visscherijen over 1676, 77, 78. 19 Nov. N. R. 1265.

5865. " Missive der Hollandsche Raaden en ministers ter Admiraliteit te Amsterdam met de lijsten als boven. 19 Dec. N. R. 1323.
Stukken, 1778. blz. 312—318.

5866. 1779. Missive der Hollandsche Raaden en ministers ter Admiraliteit in West-Vriesland en het Noorderkwartier, met de lijst als boven. 15 Jan.
N. R. 25. *Stukken*, 1779. I, blz. 1—3.

5867. " Advis van gecomm. Raaden in het Noorder quartier op het versoek der rheeders van de visch- en loosschuiten te Petten, om een subsidie voor hunne vuurboetkas. *Stukken*, 1779. I, blz. 335—339.

5868. A°. 1779. Request voor de Gecomm. der Groenlandsche en Straat Davids-visscherijen, om kragtdadiger middelen tegens hunne totale ruïne als de verleende praemie. Commissoriaal. 23 Sept. N. R. 1059.

5869. " Nader requeste voor de Gecommitteerden der Groenlandsche en Straat Davidsche visscherijen, om per schip ter Walvischvangst geëquipeert, een praemie van 80 guldens per kop voor de jaaren 1780—1782. Rapport en consideratiën op bovenstaand request. N. R. 1166, 1875. *Stukken*. 1779. II, blz. 207—208, 291, 363—365.

5870. " Missive van Commissaris van Lansbergen, met een memorie door de Magistraat van Ceulen hem ter hand gesteld, houdende klagten over de slechte kwaliteit der Hollandsche Zoutevisch. 10. 23 Dec. N. R. 1471. *Resol. St. Gen.* blz. 941.

5871. 1780. Missive van den Minister Hogguer, met een lijst der vreemden Haring te Hamburg aangebragt; en aanraadende dit jaar een jager derwaarts te senden. N. R. 88. *Resol. St. Gen.* blz. 15.

5872. " Rapport om nog voor dit jaar een praemie van vier honderd guldens te geeven voor elk schip ter Haringvaart in zee geloopen. *Stukken*, 1780. blz. 322. N. R. 512.

5873. " Requeste van verscheide eigenaars van de visschuiten te Vlaardingen en Maassluis, ten einde moogen werden verklaard, dat gemelde scheepen niet subject zijn aan de betaling van het last en veilgeld. *Resol. St. Gen.* blz. 577.

5874. 1781. Request voor Gecomm. der visscherijen van Vlaardingen en Maassluis om voorsiening tot de visvangst op de Noordzee en IJsland; en ophef van het embargo. Rapport. 30 Mrt. N. R. 361, 500, 513, 527. (1782) 351, 352, 377, 434. *Stukken*, 1781. I, 181—183. II, blz. 291—293. *Resol. St. Gen.* 396, 473. (1782) 145, 428, 498. *Zaaken van Staat en Oorlog.* II, blz. 173, 256, 297, 299. [1]).

5875. " Request van diverse kooplieden en commissionarissen handelende op Duitschland en Vrankrijk, woonende te Rotterdam, om voorsiening aangaande de in- en uitvoer van vreemde Zoutevisch. N. R. 707, 738. *Res. St. Gen.* 275, 317. Rapp. op de voorsz. requeste. *Stukken*, 1781. II, bl. 51.

5876. " Request der Gecomm. van de visserijen van Vlaardingen en Maassluis tegen het versoek der voorsz. kooplieden. 24 Aug. N. R. 956, 1069, 1237.

5877. " Missive van den secretaris Arbin, dat bij een reglement in Deenemarken de visserije en commercie op Groenland en IJsland in één gesmolten waren. Commissoriaal. 23 Aug. N. R. 947.

5878. " Rapport en resolutie, waarbij den Heer Hop te Brussel werd gelast met den Engelschen minister te spreeken om wederzijdsche visschers ongemolesteerd te laten. *Resol. St. Gen.* blz. 333.

5879. " Requeste van Gerlach, als gemachtigde van de Deensche Haring-Compagnie, versoekende om, gedurende het verbod van de Haringvisscherij dezer landen, deselve te moogen invoeren, vrij van belasting: en rapport. *Resol. St. Gen.* blz. 647, 734.

5880. " Generaliteits rapport op de versoeken van F. van Vin te Maassluis, om vreemden Haring te mogen invoeren, en van G. Gerlach te Amsterdam, wegens de Deensche Altonasche Haring-Compagnie om vrijen invoer der Haring en Zoutevisch, met vrijstelling van lastgelden en andere kosten. 13 July. N. R. 778. *Stukken*, 1781. II, blz. 116.

---

[1]) Zaaken van Staat en Oorlog betreffende de Vereenigde Nederlanden. 1780—1787. Amst., Joh. Allart. 1788—1798. 40 dln. gr. 8o. *B. R.*

5881. A°. 1781. Requeste van Gecomm. van de visscherij te Vlaardingen en Maassluis verzoekende dat moge werden gepermitteerd, om op de Zoutevisch en versche Cabeljaauw te mogen gaan visschen. Rapport en resolutie. *Resol. St. Gen.* blz. 1054, 1182.

5882. " Resolutie der Staten van Zeeland, waarbij aan de ingesetenen van Bergen op Zoom, gemeenschappelijk met die van Zeeland, vergund werd op de Zeeuwsche stroomen te visschen (uitsluitend anchovisch en platvisch), en wel bepaaldelijk van het Burgsche Hoofd af tot het einde van het Bathsche land, en westwaarts van hetzelve hoofd tot aan de Kreek in Zuid-Beveland, voor den tijd van zeven achtereenvolgende jaren. 24 Sept.
Not. v. d. St. v. Zeeland.

5883. " Requesten van Gecomm. der visserije te Maassluis, om gedurende deesen oorlog hunne visschepen te moogen verkoopen en weer inkoopen; met het prae-advis der Admiraliteit. Rapport en conclusie.
12 Dec. N. R. 1286. (1782) 85, 121. *Resol. St. Gen.* blz. 1388. (1783) blz. 4, 93.

5884. 1782. Generaliteits-rapport conform het prae-advis op diverse versoeken tot verkoop van schepen en vleeten, behoorende tot de Groenlandsche en Straat Davids visscherijen. 8 Maart. N. R. 138, 174.
Resol. St. Gen. blz. 175, 232, 273, 289.

5885. " Eenige kooplieden en deelgenooten bij de Haringvisscherij te Enkhuizen, leveren een request in aan de regeering der stad, betreffende het sluiten van een verbond van koophandel met Noord-Amerika; voornamelijk met het oog op den haringhandel. Maart.
Zie: *Zaaken van Staat en Oorlog.* V, bl. 109—111.

5886. " Missive van den Minister Hop met een ordonnantie betrekkelijk tot het vereischte om onder Keiserlijke vlag tot den Haring en Aberdaanvangst te kunnen uitgaan. 29 Maart. N. R. 238. *Res. St. Gen.* blz. 246.

5887. " Requeste van Leuthner, kennis geevende dat hij magtig geworden is seeker manuscript van den Deenschen Prof. Scheid, handelende over het different tusschen H. H. M. en Denemarken, over de visscherij in de Noordzee; sig aanbiedende om hetselve over te zenden.
Resol. St. Gen. blz. 731.

5888. " Resolutie der Staten van Zeeland, bepalende dat voortaan voor de ansjovis-visscherijen, op de voor de Zeeuwen geresolveerde streek, jaarlijks zal worden geloot. 2 Mei, 25 Nov.
Bij resolutie van 7 Nov. 1795 voortaan om de zeven jaren. *Not. van de St. v. Zeeland.* fol. 52.

5889. " Te Enkhuizen wordt eene maatschappij van visscherij, koopvaardij en handel opgericht. Waarbij: Plan en conditiën. 28 Dec.
Zie: *Zaaken van Staat en Oorlog.* X, bl. 213—221.

5890. " Acte van consent aan een Haringvisscher om met zijn schip te moogen uitloopen. Bovenaan gemerkt met het jaar 1783, onderaan het opgedrukte zegel der groote visscherij. Een dergelijke acte met het jaartal 1789.
B. R.

5891. " Acte van consent en toelating van een ventjager met zijn schip onder de buizen en haringschepen. Bovenaan de afbeelding van een buys met het jaartal 1783 en onder aan het zegel der groote visscherij in het papier gedrukt, fol.
Een dergelijke acte met het jaartal 1789. *B. R.*

5892. 1783. Resolutie van de Staten van Zeeland, houdende order, dat eene accurate kaart zou worden gemaakt, zoo van de aan de Bergsche vissehers geconcedeerde streek, als van de andere visscherijen, om daarvan bij de eerstvolgende loting gebruik te maken. 2 Mei. *Not. v. d. St. v. Zeeland.*

5893. A°. 1783. Resolutie hoedanige protectie te geeven aan de scheepen van de groote visscherij. 25 Aug. *Secr. Resol.* blz. 355.

5894. " Den griffier Fagel geauthoriseert aan de Haringvisscherij Engelsche pasporten uit te geven. *Resol. St. Gen.* blz. 546, 560.

5895. 1784. Resolutie van de Staten van Zeeland, houdende vergunning aan alle visschers, ingezetenen der provincie zijnde, om zoo op de banken van Yerseke, als op alle andere binnen de provincie, oesters te vangen. *Not. v. d. St. v. Zeeland.* 25 Oct.

5896. 1785. Requeste voor de gesamentlijke geinteresseerden in de Haringvaart van Holland en Westvriesland, om praemie voor de Haringschepen bij spoedige Resolutie. Commiss. 5 April. 885, 4095. (1786) 689, 1131.

5897. " Missive der Admiraliteit op de Mase, om voorsiening tegen de uitlovingen door William Cuningham, ontfanger-generaal van Ierland, aan een schipper te Vlaardingen gedaan, voor die sig in Ierland op de Noordwester kusten van Donegal ter commercie, of speciaal ter visscherij willen nederzetten. 28 Sept. N. R. 2952. *Stukken*, 1785, V.

5898. " Gedep. ter Generaliteyt te appuyeeren het versoek der Gecomm. en geinteresseerden der groote en kleine visscherijen, tot ophef der verboden uitvoer van versche en gezoute visch, mitsgaders bokking, haring en stokvisch na de Oostenrijksche Nederlanden. N. R. 10. Berigt en gepermitteerd deselve naar Luykerland te mogen versenden. *Resol. St. Gen.* blz. 15, 19, 95, 114, 123, 131, 149, (1786) 42, 43, 73, 93, 110, 227, 263, 558.

5899. " Advis van gecomm. Raaden in beide quartieren op de requeste van de staande wantvissers op de Zuyderzee en het IJ, om voorsiening tegen hun bederf. 17 Dec. N. R. 5119. *Stukken*, 1786, VI. (12 blz.)

5900. " Missive van den Heer Hop met copie van een memorie door hem gepresenteert tot opheffing van het verbod tegen den invoer van Labberdaan, en het provisioneel antwoord daarop. *Resol. St. Gen.* blz. 1358.

5901. 1786. Drie missives van den Minister Hop aan het hof van Brussel, concerneerende het verbod van invoer van Aberdaan, en een aan de Ambassadeurs van Vrankrijk soo daaromtrent als wegens den invoer van Haring in de Keyserlijke erflanden. Memorien, rapport en resolutie daarop. 20 Jan. 10. 24 Febr. N. R. 212, 689, 1131. *Resol. St. Gen.* 84, 111, 143, 166, 588.

5902. " Requeste van Bailluw enz. van Middelharnis om voorsiening aangaande den uitvoer van geep en gezoute spiering. 10, 23 Febr. N. R. 691, 827.

5903. " Gedeput. van H. Ed. Gr. Mog. brengen een rapport uit over het toestaan van eene praemie van *f* 700 voor elk schip voor de Haringvisscherij. 10 Febr.

Zie: *Zaaken van Staat en Oorlog.* XXXI, blz. 167—168.

5904. " Requeste voor de Gecomm. der Groenlandsche en Straat Davids-visscherijen, om praemie. Met Rapport. 17 Mrt. N. R. 1219, 1446.

5905. " Missive van Burgemeesteren der stad Keulen over het versenden van Haring uit de Republiq na gemelde stad, met frandaleuze merken, tegen de verdragen met de zeesteden. 7 April. N. R. 1449. *Resol. St. Gen.* blz. 363.

5906. " Missive van den envoyé van der Goes, met een reglement raakende de visscherij en Haringvangst in sommige districten van Noorwegen. 28 April. N. R. 1741.

5907. A°. 1786. Missive van den secretaris van der Eem te Weenen, over de gerugten, dat er te Oostende eenige vaartuigen ter Haringvangst souden worden uitgerust. 28 April. N. R. 1796.

5908. " Propositie der Leeden van de groote visscherij en resolutie tot voorsiening bij placaat teegen het neemen van dienst in vreemde visscherijen. Rapport. 2 Mey. 6 July. N. R. 1960. 2675. *Resol. St. Gen.* 483.

5909. " Renovatie-placaat van de Staaten Generaal tegen het nemen van dienst in vreemde visscherijen. 3 Mey.
Gr. Placc.-boek. IX, 1310.

5910. " Gedep. ter Generaliteit te dirigeeren, dat bij het arresteeren der instructie van den envoyé van Haaften, na het hof te Weenen, hij teffens geauthoriseerd worde om te effectueeren de intrekking van het verbod van invoer van visch en Haring in de Oostenrijksche Nederlanden. En missives daarover van genoemden envoyé en den minister Hop. 19 Mey.
N. R. 2047, 2790, (1787), 3964, 6454.

5911. " Missive van den Heer van Haaften kennis geevende, dat de Deenen instantiën deeden, om de Deensche Haring in de keiserlijke erflanden in te voeren en daartegen wijnen in betaling te nemen.
Resol. St. Gen. blz. 765.

5912. " Vier missives van de Ambassadeurs in Vrankrijk concerneerende de Hollandsche Haring en Zoutevisch, Commissoriaal.
31 Mey. N. R. 2406.

5913. " Advis noopens het visschen op de Zuiderzee, met de consideratien van Amsterdam en Edam. 1 Juny. N. R. 2406.

5914. " Drie missives van den envoyé van Lijnden in Engeland, concerneerende een bil wegens de Tarbot-visscherije; alsmede om de prikken en schilpvis niet anders dan aan Engelsche scheepen toe te staan. 6 Julij.
N. R. 2660. *Resol. St. Gen.* blz. 281, 372, 404, 424.

5915. " Requeste der boekhouders en rheeders van da Haringvisscherije te Catwijk en Noordwijk om praemie van 700 gls. voor iedere schuit. 16 Nov. N. R. 4413. (1787) 722, 780, 836. (1790) 840.

5916. " Resolutie tot een praemie aan de dienaars der justitie van de Bailluage van Zuid-Holland, wegens een exploit tegens het beroven der Graaflijkheids Zalmvisscherijen. 24 Dec. N. R. 5101.

5917. " Missive van den Heer Hop kennis geevende, dat de invoer van Labberdaan in de Oostenrijksche Nederlanden, provisioneel was geaccordeert, en van Haring langs de comptoiren van Lillo.
Resol. St. Gen. blz. 670, 1200.

5918. " Placaat, houdende verbod tegen het sleepend visschen met twee aaneengehechte botters langs en door de Zuyderzee en het Ye.
Gr. Placc.-boek. IX, 1312. 15 Dec.

5919. 1787. Missive van den Ambassadeur Lestevenon van Berkenrode, dat door Vrankrijk eene praemie belooft is voor de gedroogde vis, door Franschen gevangen, en naar de eylanden onder den wind gebragt, terwijl den impost op gelijke vis in die eylanden door vreemden gebragt, verhoogt word. 27 April. N. R. 2268.

5920. 1788. Missive van den Heer van Haaften met een tollijst te Weenen uitgekomen, waarbij den invoer van Haring eenigsints werd bevoordeelt.
Resol. St. Gen. blz. 54.

5921. " Request van Gecommitt. der Groenlandsche en Straat Davids-visscherijen, om het bepaalen van genoegsaame praemie; en het rapport van 7 April 1780 daaromtrent. Rapport en resolutie. 14 Maart.
N. R. 588, 787, 835, 1400, 1847.

5922. A°. 1788. Request van de geintcresseerdens in de Haringvaart om praemie voor de Haringschepen over 1787 en 1788 tot 700 à 800 gls. per schip. Rapport en resolutie. 27 Mrt. 5, 17 April. N. R. 689, 788, 836.

Gr. Placc.-boek. IX, 1313.

5923. " Publicatie van de Staaten van Holland, waarbij ten behoeven van de Groenlands en Straat Davids-vaarders, alsmede de schepen ter groote visscherije of Haringvaart uitloopende, voor twaalf jaaren praemiën geaccordeert worden. 17 April.

Gr. Placc.-boek. IX, 1313.

5924. " Als boven voor de Zoutharing- en bocking-visscherij en IJslandsche visscherij. 9 April. 1789.

Gr. Placc.-boek. IX, 1314.

5925. " Request en resolutie op de praemie voor de IJslandsche visserije. 30 Juny. N. R. 1241, 1403. (1789) 351.

Gr. Placc.-boek. IX, 1314.

5926. 1789. Placaat van de Staten van Zeeland, waarbij, onder renovatie der publicatien van 30 Maart 1722 en 29 Junij 1775, het rooven van zaadmosselen en oesters van de banken en stroomen der provincie, om ze naar elders te vervoeren, strengelijk verboden wordt, evenzoo het aanleggen van nieuwe oester- of mossel-banken, zonder speciaal verlof. 20 April.

Not. van de St. v. Zeeland. fol. 208.

5927 " Waarschuwinge van Heeren Gedeputeerden van de groote visscherij, teegens het kerven van want, het beschadigen van malkanderen en verhinderen specialijk in Diepwater; alsmede het onbehoorlijk visschen onder de Engelschen, en het kwalijk bejegenen derzelven. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt by Casper van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Gr. fol. *B. R.*

5928. " Waarschuwinge van Heeren Gedeputeerden der groote vischery, tegens 'tonderhuuren van 't volk, en het in zee gaan met te weinig manschap. Gedaan te Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedruckt by Casper van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Gr. fol. *B. R.*

5929. " Waarschuwinge van Heeren Gedeputeerden van de groote visscherij, teegens het verkoopen van zout, want, tonnen, en het drijven van eenigerley koophandel op Hitland enz. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedruckt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Gr. fol. *B. R.*

5930. " Ordonnantie van Heeren Gedeputeerden van de groote visscherij, op de vent-jagerye. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Gr. fol. *B. R.*

5931. " Waarschuwinge van Heeren Gedeputeerden, wegens het inbrengen van steurharing door de Haringbuysen. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5932. " Waarschuwing van Heeren Gedeputeerden van de groote visscherij van Holland en West-Vriesland tot naleving van art. 3 en 4 van het Placcaat van 20 Mei 1629. Gedaan binnen Delft 2 Mei 1789. Te Delft, bij Casper van Graauwenhaan & Zoon. Fol. *B. R.*

5933. " Seynen waarna de convoy-schepen van den Haringvaart en groote visscherye in Holland en West-Vriesland haar in zee zullen moeten gedragen. Gedaan bij de Heeren Penningmeesteren van de groote visscherye. 2 Mei 1789. Fol. *B. R.*

5934. " Ordonnantie van Heeren Gedeputeerden, waarna de Kervers en Doggevaarders zich met het inbrengen van Haring zullen moeten gedragen. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5935. A°. 1789. Waarschouwinge van Heeren Gedeputeerden teegen het geeven van toegiften bij het verkoopen van vers-haring, en de gevolgen van dien. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5936. " Waarschouwinge van Heeren Gedeputeerden teegens het niet na behooren behandelen, zouten, sonderen en leggen van den Haring door de Stierluiden, mitsgaders tegen het niet behoorlijk keuren en branden van den Haring door de keurmeesters, ophoogers en pakkers. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5937. " Waarschouwinge van Heeren Gedeputeerden teegens het van de neeringe na huys-zeylen der Buisen en Haringscheepen, geduurende den tijd der vent-jagerije. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5938. " Waarschouwinge van Heeren Gedeputeerden teegens het overpakken en verzenden van den Ylen Haring in klein vaatwerk, tenzij behoorlijk gemerkt en gebrand. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, gedrukt bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5939. " Waarschouwinge van Heeren Gedeputeerden teegens het separaat leggen van Hom-haring in tonnen en half vaten. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5940. " Waarschouwinge van Heeren Gedeputeerden wegens den tyd van uytvaaren der scheepen ter Haringvangst in 't najaar. Gedaan binnen Delft, 2 Mei 1789. Te Delft, bij Caspar van Graauwenhaan & Zoon. 1789. Fol. *B. R.*

5941. " Resolutie van de Staten van Zeeland, houdende authorisatie aan Gecomm. Raden om aan de ingesetenen van Bruinisse, zich met visschen generende, voor een zekere termijn van jaren, (7) permissie te verleenen, met seclusie van alle andere ingesetenen, oesters, zaad- en ventmosselen te visschen aan de banken en platen onder Bommenede, Ouwerkerk en Stavenisse. 13 Mei, 10 Junij.

Not. van de St. v. Zeeland. fol. 3.

5942. " Gerenoveert het placaat van 17 April 1715, op het versenden van den Haring na de Weeser en Elve. 18 Mey. N. R. 487.

Gr. Placc.-boek. IX, 1315.

5943. " Request van J. Bogant, cum suis, om verbod der invoer van vishoekers, van buiten deese provincie. 30 Oct. N. R. 1016.

5944. " Requeste van de Gecomm. der visscherije van Vlaardingen, Maassluijs en Zierikzee, versoekende voorsiening in de belemmeringen, welke in de naburige landen aan den uitvoer van versche en gezouten visch, haring en oesters wierd toegebragt.

Resol. St. Gen. bl. 735, 738, (1792), 650

5945. " Rapport tot een praemie van twee honderd guldens van 1791 tot 1794 per schip of schuyt van voorschreven plaatsen (Catwijk, Noordwijk, Scheveningen) en op alle dorpen aan de Noordzee, in gelijk geval tot de Zoutharing- en Bokking-visserijen in de Noordzee geëmploijeerd. 3 Dec. N. R. 1049.

5946..1792. Vrijdom van visscherij voor drie jaren geprolongeert.

Resol. St. Gen. 506, 560, 658, 688, 763, 951, 973, 974.

5947. A°. 1793. Requeste van de gesaamentlijke geinteresseerden van de visscherij in de Noordzee en op IJsland, verzoekende dat H. H. M., die voorsiening gelieven te doen, dat door 's Lands scheepen niet genomen worden eenige Fransche visschersscheepen, zoolang de Fransche oorlogsschepen of kapers de Hollandsche en Zeeuwsche vischhoekers ongemoeid laten. Rapport en resolutie. *Resol. St. Gen.* bl. 413, 434.

b. 1795—1813.

Verzameling van proclamatiën, publicatiën, enz. van de Nationale Vergadering, het Staatsbewind der Bataafsche Republiek en den Koning van Holland. 1795—1810. In den Haag, ter 's Landsdrukkerij. 15 dln. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. R. — R. L.*

Decreeten der Nationale Vergadering, representeerende het volk van Nederland. (Maart) 1796—(Jan.) 1798. In den Haag, ter 's Landsdrukkerij. 1796—1798. 23 dln. gr. 8°. *K.B.'sG.—B.R.*

—— der Constituccrende Vergadering. 1798 (Jan.—Mei). In den Haag, ter 's Landsdrukkerij. 1798. 5 dln. 8°. *K.B.'sG. —B.R.*

—— van het intermediair wetgevend ligchaam des Bataafschen volks. 1798 (Junij en Julij). In den Haag, ter 's Landsdrukkerij. 1798. 2 dln. 8°. *K. B. 's G. — B. R.*

Besluiten der Eerste Kamer van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks. Augustus 1798 — Sept. 1801. In den Haag, ter 's Landsdrukkerij. 1798—1801. 38 dln. 8°. Met bladwijzer. *K. B. 's G. — B. R.*

Besluiten van de Tweede Kamer en decreeten van het vertegenwoordigend ligchaam des Bataafschen volks. Aug. 1798 — Sept. 1801. In den Haag, ter 's Landsdrukkerij. 1798—1801. 38 dln. 8°. Met bladwijzer. *K. B. 's G. — B. R.*

Notulen van het Staatsbewind der Bataafsche Republiek. 17 Oct. 1801 tot 9 Junij 1806. Met index. 17 dln. folio. *K.B.'sG.—B.R.*

Besluiten van het Departementaal Bestuur van Holland. Van 21 Junij 1802 — 31 Dec. 1806. 7 dln. folio. *K. B. 's G. — B. R.*

Notulen van het Departementaal bestuur van Zeeland, van 21 Junij 1802—16 Mei 1807. 11 dln. fol. *Archief v. Zeeland.*

Resolutien van H. H. Mogende vertegenwoordigende het Bataafsch Gemeenebest. 15 Mey 1805—1808. 4 dln. folio. *K. B. 's G.*

Decreeten en besluiten van Z. M. den Koning van Holland, van 9 Junij 1806—1808. 10 dln. folio. *B. R.*

Register op de Decreeten van Z. M. den Koning van Holland, bevattende den zakelijken inhoud van al het merkwaardige, 't welk daarbij is besloten en vastgesteld. 6 Junij 1806 — 30 Maart 1810. Amsterd., J. Allart. 1806—1810. 13 dln. gr. 8°. *K. B. 's G.*

Fortuijn, (*C. J.*) Verzameling van wetten, besluiten, en andere regtsbronnen van Franschen oorsprong. Amsterd., Joh. Müller. 1841. 3 dln. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Poll, (*J. van de*) Verzameling van vaderlandsche wetten en besluiten, uitgevaardigd sedert 22 Jan. 1798 tot 10 Julij 1810. Amsterd., Joh. Muller. 1840. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Rondonneau, (*L.*) Collection des lois françaises, actuellement en figueur dans l'empire et déclarées, par les décrets des 22 Juin et 8 Novembre 1810, 6 Janv. et 19 Avril 1811, exécutoires dans les départemens de la Hollande, et autres réunis à la France depuis 1810. Mises en ordre, et conférées entre elles par L. Rondonneau. Paris, Imprimerie d'Angé Clo. 1811. 6 dln. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Verzameling van Wetten van Z. M. den Koning van Holland, mitsgaders publicatiën, decreten, besluiten en notificatiën van Hoogstdeszelfs Ministers. Amsterd., Joh. Allart. 1809—1810. 8 dln. 8°. *B.R.*

5948. A°. 1795. Publicatie op het vissen in de rivieren, meeren en binnenwateren. 18 Augustus. In den Haag, ter Landsdrukkerij. 1795. 8o.

5949. " Resolutie waarbij het plakkaat van 5 Mei 1790 ter begunstiging der groote visscherij en Haringvaart wordt geprolongeerd. 20 Nov.
Notulen v. d. St. Gen. bl. 2372. [Zie No. 5747, 5748.]

5950. 1796. Nederlandsche visschers door de Engelsche niet gemolesteerd wordende, gelijk gebod omtrent hunne visschers gedecreteerd. 27 April.
Decreeten d. Nat. Vergad. II, bl. 584.

5951. " Requeste van het Haring en Viskopers-Collegie te Enkhuizen, versoekende, dat de Haring niet begrepen is onder de vivres, waarbij bij uitvoer cautie moet worden gesteld. Met (gunstig) antwoord. 2 en 12 Aug.
Decreeten d. Nat. Vergad. VI, bl. 27, 229.

5952. 1797. Publicatie tot het tegengaan der frauden gepleegd wordende door zijdsche bommen en pinken. 29 Sept.
Verzam. v. proclam., public. enz.

5953. 1798. Missive van den Raad der stad Heusden, verzoekende eenige alteratie in de publicatie van 18 Aug. 1795, nopens de visscherijen binnen dit gewest. 16 Febr. 26, 29 Maart.
Decreeten d. Const. Vergad. II, bl. 325. III, bl. 556, 638.

5954. " Request van boekhouders en reeders in versche Haring of bokking, te Catwijk en Noordwijk aan Zee, om een praemie voor iedere schuit die van daar ter Haringvaart mogt worden uitgerust. 22 Mey.
Decreeten d. Const. Vergad. V, bl. 424.

5955. " Publicatie wegens de schippers, visschers en lootslieden, welke zich tegens de requisitie, zo van hun persoon, schepen of vaartuigen, ten dienste van den lande verzetten. 4 Julij.
Verzam. v. proclam., public. enz.

5956. " Arrêté du Directoire exécutif concernant la police du droit de pêche. 16 July.
Bull. d. lois. No. 213. *Rondonneau, Coll. d. lois franç.* III, 524. (Vergelijk III, 452.)

5957. " Verzoek van A. van den Hartog, aan het Uitvoerend Bewind, om verklaring, dat het recht van de visscherij onder Lexmond, en andere heerlijke rechten, niet zijn vallende in de termen van art. 25 der Staatsregeling.
Besluiten der 1e *Kamer.* Nov., blz. 24. (1799) Mei, blz. 399.

5958. " Verzoek van het Comitté tot de zaaken van de groote visscherij, om een nieuwe reorganisatie van hetzelve, volgens het exteerend reglement. Nadere redactie van een concept-besluit goedgekeurd.
Besluiten der 1e *Kamer.* Nov. bl. 151, 572, 808, 1008.

5959. " Commissoriaal het verzoek van het bestuur van Friesland, om informatie relatief het recht der ingezetenen van te mogen visschen in de vaart van Leeuwarden op Bolsward, en in Littenderzyl. Rapport en decreet.
Besluiten der 1e *Kamer.* (1798) Nov. bl. 1026, 1282. (1799) Maart, bl. 851, 1382. April, bl. 167. July, bl. 734. Nov. bl. 617, 741, 896.

5960. " Publicatie, waarbij het Committé tot de groote visscherij wordt verklaard te zijn Provisioneel Committé tot de Groote Visscherij der Bataafsche republiek. Uitgeg. ter Staatsdrukkerij. 's Hage. 8o. 20 Nov.
Verzam. v. proclam., public., enz.

5961. " Commissoriaal het verzoek van het Bestuur van Bataafsch Braband, dat op het stuk der visscherijen, zekere en algemeene bepalingen mogen worden gemaakt, tot voorkoming van een totaalen ondergang der visscherijen. Rapport en declinatoir besluit.
Besluiten der 1e *Kamer.* Nov. bl. 514. Dec. bl. 104.

5962. A°. 1799. Commissoriaal het verzoek van L. Kruininger c. s. pachters van de vaart tusschen Vlaardingen en Sluis en van daar naar Schipluiden, om tot 1 Mey a. s. in gemelde wateren te mogen visschen. — Gelijk verzoek van eenige visschers te Nieuwerkerk en van J. Kleynenberg c. s. te Leyden. Rapporten en besluiten. Febr., Maart, April.

Besluiten der 1e *Kamer*. Febr. bl. 829, Maart, bl. 38, 43, 375, 435, 892. April, bl. 2. *Besluiten der* 2e *Kamer*. Maart, blz. 32. Decreet van weigering. Maart, bl. 116, 380.

5963. " Missive van het Bestuur van Zeeland aan het Uitvoerend Bewind daarnevens zendende een concept-publicatie, relatief het verpachten van zekere Oesterbanken, gelegen onder de wal van Jerscke en Wemeldinge. Besluit en sanctie.

Besluiten der 1e *Kamer*. Maart, bl. 863; Sept. bl. 134, 283, 499. Oct. bl. 2, 174.

5964. " Request van H. Springeling te Bergen op Zoom, zich beklagende over den bailluw van Tholen, welke hem als eygenaar van zekere visscherij, van deszelfs eygendom had ontzet, verzoekende herstel en schadevergoeding.

Besluiten der 1e *Kamer*. April, bl. 894. Dec. bl. 741.

5965. " Commiss. de requeste van Egmond aan Zee, zich beklagende over de bezwarende impositien, welke binnen Amsteldam van de inkomende visch worden geheven, verzoekende daaromtrent voorziening.

Besluiten der 1e *Kamer*. Junij, bl. 829, Aug. 137.

5966. " Verzoek aan het Uitvoerend Bewind van Effen, de Groot & Cie; en J. A. Klahn, te Amsterdam, om voorsiening tot instandhouding der Haaring-visscherij, en tot bevordering dier tak van negotie.

Besluiten der 1e *Kamer*. July, bl. 1171. Dec. bl. 143, 322, 507.

5967. " Verzoek aan het Uitvoerend Bewind van het provisioneel Committé van de groote visscherij, dat mag worden gedecreteerd, dat geen vreemden Haring binnen deze republiek zal mogen worden gehavend, gewasschen, overgepakt of opgehoogd, alsmede dat geen Harderwijksche of zogenaamde panharing gekaakt, of tot pekelharing, zal mogen worden gemaakt.

Besluiten der 1e *Kamer*. Aug. bl. 364.

5968. " Verzoek van P. Luik c. s. te Bruinisse, om continuatie der permissie, ten einde met seclusie van alle anderen, de oester- en mosselvangst aan de banken onder Bommenede te mogen exerceeren.

Besluiten der 1e *Kamer*. Aug. bl. 70.

5969. " Commissoriaal het verzoek van Catwijk aan Zee, om voorsiening tot onderstand en schadeloosstelling in den dringensten nood van derselver visschers, vermids in deze tijdsomstandigheden geen visscherij in de Noordzee wordt geduld. Rapport, enz. gerejecteerd.

Besluiten der 1e *Kamer*. Aug., bl. 1146. Sept., bl. 48, 124, 198, 390, 598, 708. Oct., bl. 4, 345, 447.

5970. " Decreet van het Bewind der Bataafsche Republiek, waarbij werd verstaan, dat de publicatie van 1 Nov. (25 Oct.) 1784, (Zie No. 5895) in haar geheel gelaten wordt, met dien verstande echter, dat voortaan alle Bataafsche Burgers van die vrijheid zouden mogen gebruik maken; dat echter de termijn tot het visschen van oesters gesteld, tot drie maanden 's jaars wordt verkort. 1 Oct. tot Ulto. Dec.

Verzam. van proclam., public. enz. — v. d. Poll, Vaderl. wetten, bl. 138. Ingetrokken en buiten effect gesteld bij publicatie van 3 Jan. 1805. *Not. v. h. depart. best. v. Zeeland.* fol. 2. *Besluiten van de* 2e *Kamer*. Sept., bl. 316, 369. (Decreet), bl. 428. Oct., bl. 68.

5971. A°. 1799. Publicatie verbiedende, bij provisie voor den tijd van vijftien jaaren, den uitvoer van lompen, visch waut, enz. 25 Oct.

Verzam. v. proclam., public., enz.

5972. " Publicatie concerneerende het reglement op het jagen, vogelen en visschen. 28 Oct.

Verzam. v. proclam., public. enz.

5973. " Commissoriaal de missive van het Depart. bestuur van de Eems, daarbij inzendende copiën van alle de stukken, als ter voorkoming van het bederf der visscherijen, tot heden toe in gemeld departement in gebruik zijn.

Besluiten der 1e *Kamer.* Dec. bl. 47.

5974. 1800. Commissoriaal de requeste van G. Croll, c.s. te Enkhuizen, daarbij te kennen gevende, eenige Haaring op de Zuiderzee gevangen, te hebben ingelegd, verzoekende dezelve tot een proef vrij in de departementen te mogen verzenden.

Besluiten der 1e *Kamer.* Jan. bl. 60.

5975. " Verzoek van K. van Rossem, c.s. te Vlaardingen, om verklaaring dat de visch, met de vishoeker de Jonge Jan aangebragt, niet valt in de termen van zeker placaat op de inkomende rechten van visch en vreemd vaatwerk.

Besluiten der 1e *Kamer.* Jan. bl. 426.

5976. " Rapporten van de Commissiën belast met het onderzoek van de „Concept-artikelen van de generaale ordonnantie, en maatregelen concerneerende het vangen, zouten, havenen, keuren, enz. van den Haring. 78, 24 en 75 blz. 8o.

Besluiten der 1e *Kamer.* 21 Julij, 24 Sept. (1801) 12 Junij.

5977. " Publicatie, houdende verbod tegen het wasschen enz. van vreemde haring en het kaken en inzouten van panharing. 30 Mei 1800. 's Hage, Landsdrukkery. 8°.

Verzam. v. proclam., public. enz. — *v. d. Poll, Vaderl. wetten*, bl. 154.

5978. 1801. Publicatie houdende ordonnantiën en maatregelen, concerneerende het vangen, zouten, havenen, keuren, pakken, ophoogen en leggen van den Haring, het wand, formulieren van eeden, enz. Gearresteerd. 28 Julij.

Verzam. v. proclam., public. enz. — *v. d. Poll. Vaderl. wetten*, bl. 162—203.

5979. " Commiss. het verzoek van het Committé van de groote visscherij om continuatie van den vrijdom der lasten, geaccordeerd 9 Mey 1750.

Not. v. h. Staatsbewind. 17 Nov. No. 20; 15 Dec. No. 15*a*.

5980. " Commiss. het verzoek van het Committé van de groote visscherij om subsidie van *f* 3000, en om praemie voor de schepen, uitvarende ter Haringvangst. 11 Dec. No. 36; 21 Dec. No. 40; 8 Jan. 1802. No. 11. 15 Jan. 1802. No. 29; 9 Mrt. No. 5; 30 Mrt. No. 62; 13 April. No. 17*a*. 22 April. No. 87; 30 April. No. 6; 22 Mrt. 1803. No. 28.

Not. v. h. Staatsbewind.

5981. " Instructie voor den Commissaris van het Committé tot de zaken van de groote visscherij. 22 Dec. 1801.

Not. v. h. Uitvoer. Bewind d. Bat. republiek. bl. 335.

5982. 1802. Commiss. de requeste van Gecomm. der Groenlandsche visscherij om voor ieder schip in 1798 door de Engelschen genomen, een som van *f* 5000 te accordeeren, en praemie voor het vervolg. 8 Febr. No. 49*a*; 23 Febr. No. 24; 8 Mrt. No. 59; 14 Mrt. 1803. No. 44; 18 Mrt. No. 728.

Not. v. h. Staatsbewind.

5983. A°. 1802. Commiss. de requeste van Gecomm. van de kleine of IJslandsche Cabeljauwvisscherij te Vlaardingen en Maassluis, om praemie van *f* 800 voor ieder schip. 8 Febr. No. 49*c*; 23 Febr. No. 25; 8 Mrt. No. 6; 23 Mrt. No. 7; 2 April No. 56; 22 April No. 4; 12 Mei. 1803. No. 35; 24 Mei No. 14; 26 Mei No. 38; 23 Junij No. 4.

Not. v. h. Staatsbewind.

5984. " Publicatie houdende bepaling van zeker inkomend recht op den invoer van oesters. 16 Febr.

Verzam. v. proclam., public. enz.

5985. " Extrait de la loi relative aux contributions indirectes de l'an XI. (1803). *Bulletin des lois.* No. 187: Administration forestière; de la pêche, etc.

Rondonneau, Coll. d. lois franç. III, 529.

5986. " Commiss. de requeste van de Municipaliteit te Maassluis om subsidie van *f* 12000 voor de groote visscherij. 16 Mrt. No. 74; 26 Mrt. No. 72; 22 Mrt. No. 52; 13 Mey, No. 20*a*; 17 Mei, No. 15; 21 Mey, No. 59*a*.

Not. v. h. Staatsbewind.

5987. " Commiss. de voordracht tot renovatie van het verbod tegen het bouwen en uitrusten van vischhoekers, ten behoeve van vreemde natiën. 23 Mrt. No. 8; 30 Mrt. No. 60; 2 April No. 5.

Not. v. h. Staatsbewind.

5988. " Publicatie houdende verbod van, ten behoeve van uitheemsche natiën, hier te lande te mogen bouwen vischhoekers met bunnen. 22 April.

Verzam. v. proclam., public. enz. — *v. d. Poll. Vaderl. wetten.* bl. 232.

5989. " Publicatie van het Staatsbewind der Bataafsche Republiek, houdende nadere explicatie der publicatie wegens het bouwen en uitrusten van vischhoekers enz. Gearresteerd. 22 April.

v. d. Poll. Vaderl. wetten. bl. 232.

5990. " Commiss. het verzoek der rhecders van de versch-haring-schuiten te Katwijk, Noordwijk en Egmond aan Zee, om een praemie uit 's lands kasse van *f* 400 voor elke schuit. 22 April, No. 56; 13 Mei, No. 4; 15 Nov. No. 6; 27 Jan. 1803. No. 2. *f* 500 verleend. 7 April, No. 27; 17 Mei, No. 1; 23 Mei, No. 58; 23 Junij, No. 5.

Not. v. h. Staatsbewind.

5991. " Requesten van Mannekus, Beijer, Steur en L. Hogendijk, A. de Jongh, W. Beck e. a. om ter Korf of Doggevaart te navigeren. 21 Mei, No. 16, 17; 31 Mei, No. 4, 25, 30; 4 Junij, No. 40; 14 Junij, No. 45. 23 Junij. 1803. No. 27; 5 Julij, No. 4*a*; 7 Julij, No. 50*a*.

Not. v. h. Staatsbewind

5992. " Gehomologeerd de gecontinueerde verpachting der visscherij in de gracht van de vesting Brielle. 21 Junij, No. 39.

Not. v. h. Staatsbewind.

5993. " Authorisatie op het Gedep. bestuur van Holland, om aan D. Dura te permitteeren, het plaatsen eener zalmsteek in de rivier de Maas, en het admitteeren van eene nieuwe zalmvisscherij in de Maas. 28 Junij, No. 21.

Not. v. h. Staatsbewind.

5994. " Commiss. de adsignatie, door ingezeetenen van Cabo de Goede Hoop ingezonden, ten behoeve der verarmde visschers. 2 Aug. No. 21; 30

Not. v. h. Staatsbewind. Aug. No. 24. 17 Febr. 1806. No. 2*a*.

Decreeten v. d. Koning v. Holland. 8 Oct. 1807. No. 54; 19 Nov. No. 26.

5995. " Requeste van het Gemeentebestuur van Bergen-op-Zoom, om permissie voor hunne ingezetenen, om op de Zeeuwsche stroomen te mogen visschen.

Not. v. h. Staatsbewind. 23 Sept. No. 13.

5996. A°. 1802. Requeste van reeders te Vlaardingen en Maassluis, om representatie te doen bij het Fransch gouvernement, nopens de belasting op de visch. 1 Oct. No. 21; 11 Oct. No. 5.

Not. v. h. Staatsbewind.

5997. " Missive van Thesaurier Genl. en Raden van Financiën, om consideratien en advis op de requeste van de geoctroyeerde Africaansche Visscherij-Societeit, verzoekende dat de schepen, voor dezelve societeit uitgaande, moge worden vrijgesteld van den impost, van de door dezelve op reis mee te nemen consumptive middelen.
22 Dec. No. 2; 28 Dec. No. 5. Rapport 29 Mei 1804 No. 1; 27 Nov. No. 18.

Besluiten v. h. depart. best. v. Holland.

5998. 1803. Publicatie waarbij eene premie wordt verleend tot aanmoediging van de groote visscherij voor 12 jaren. 27 Jan.

Verzam. van proclam., publ., enz.

5999. " Reglement van het Departementaal bestuur van Utrecht op de visscherij in de rivieren. 23 Febr.

Utr. Placc.-boek. Vervolg. II, blz. 617.

6000. " Missive van 't Gemeentebestuur van Woudrichem, inzendende de requeste aan hen gepraesenteerd door Commissarissen der visscherijen dierselve stad, verzoekende intrekking van het verbod tegens het visschen in de maanden Maart, April en Mey.

Besluiten v. h. depart. best. v. Holland. 8 Maart No. 10.

6001. " Loi qui prohibe la pêche dite Pêche aux boeufs ou à la drége, et la pêche au gangui. 12 Mars.

Bulletin des lois No. 260. *Rondonneau, Coll. d. lois franç.* V, 94.
Fortuyn, Verz. v. wetten. II, bl. 230.

6002. " De praemie van *f* 50.— per quardeel traan toegestaan aan schepen tot de Groenlandsche en Straat Davidsche visscherije uitgevaren.

Not. v. h. Staatsbewind. 22 Maart No. 8.

6003. " Het Committé tot de groote visscherij aangeschreven, om maatregelen te nemen, dat provisioneel geen Haringschepen uitloopen.

Not. v. h. Staatsbewind. 6 Junij No. 37*a*.
Besluiten v. h. depart. best. v. Holland. 28 Junij No. 3; 5 Julij No. 2; 8 Julij No. 4.

6004. " Commiss. de missive van het Committé tot de groote visscherij over het vangen van Haring door Doggevaarders of Kervers, en request van P. Kruyf en zn., om haring te mogen vangen.
14 Junij No. 34. 5 Julij No. 4*a*. 7 Julij No. 50*a*.

Not. v. h. Staatsbewind.

6005. " Den Raad der Marine aangeschreven, om orders te stellen, dat geene visscherspinken uitvaren, en om te dienen van consideratien en advis om de vischvangst zonder gevaar te kunnen exereeeren, ook ten opzigte van Engeland. 25 Junij No. 1; 30 Junij No. 2*a*; 25 Junij No. 2; 28 Junij No. 7; 5 Julij No. 4*a*; 7 Julij No. 29, 50*a*; 18 Julij No. 25; 19 Julij No. 9; 21 Julij. No. 6; 28 Julij No. 2; 5 Aug. No. 5.

Not. v. h. Staatsbewind.

6006. " Commiss. de voordragt om aan C. Hartsen, Directeur van het Groenlandseh schip Hollandia, praemie te accordeeren.
20 Julij No. 11; geaccordeert 7 Julij No. 3*b*.

Not. v. h. Staatsbewind.

6007. " Commiss. het request van E. Hoppinga om vreemde haring te mogen verkoopen. 28 Julij No. 24; 8 Aug. No. 10*a*. Gedeclineerd 15 Aug. No. 24; 18 Aug. No. 28; 8 Sept. No. 22; 18 Oct. No. 1.

Not. v. h. Staatsbewind.

6008. Aº. 1803. Uittegeven met *Nihil hic* het request van T. Brobbel c. s. te Vlaardingen om renovatie der plakkaten, nopens het verkoopen en hier te lande inbrengen van genomen vischschepen.
4 Aug. Nº. 31; 14 Oct. Nº. 4; 25 Oct. Nº. 30. Publicatie 7 Nov. 6.
Not. v. h. Staatsbewind. — Verzam. v. proclam., public. enz.

6009. " Missive van 't Gemeentebestuur van Egmond aan Zcc, houdende rapport van de handelingen van een stuurman, die met zijn visschers-pink een schip had binnen gelootst.
Besluiten v. h. depart. best. v. Holland. 4 Aug. No. 6; 16 Aug. No. 14; 23 Aug. Nº. 15.

6010. " Commiss. het request van visschersvrouwen, wier mannen in Engeland zijn gevangen, om voorsiening in derselver ontslag. 11 Aug. No. 22. Demarches te doen tot ontslag.
15 Aug. Nº. 3; 11 Oct. Nº. 21; 21 Oct. Nº. 4; 25 Oct. No. 1; 4 Dec. 1804. Nº. 14.
Not. v. h. Staatsbewind.

6011. " Commiss. de missive van den Raad der Marine, nopens het nemen van vier visschers schuiten van Veere door de Engelschen, en om maatregelen deswegens te nemen. 12 Aug. Nº. 2; 11 Nov. 1; 15 Dec. Nº. 26; 23 Dec. Nº. 4. Missive betreffende hetzelfde onderwerp van het depart. bestuur van Vriesland. 10 Jan. 1804. No. 10; 27 Jan. Nº. 1.
Not. v. h. Staatsbewind.

6012. " Commiss. de missive van Gecomm. uit het depart. bestuur van Braband, over het arresteeren van visschers van Bergen op Zoom door den Baljuw van Tholen. 26 Aug. Nº. 20. 13 Oct. Nº. 7. Missive van den Raad van Tholen. 6 Febr. 1804. Nº. 41; 14 Febr. Nº. 25; van het depart. bestuur v. Braband en van Zeeland 7 Febr. Nº. 8; 9 Febr. No. 11; 10; 26 Junij No. 5; 28 Junij No. 24.
Not. v. h. Staatsbewind.

6013. " Commiss. het request van rheeders van Haring-schepen te Vlaardingen, Maassluis, Delfshaven, Zwartewaal, Enckhuisen en de Rijp, om dedommagement voor het uitrusten van schepen.
16 Sept. Nº. 32; 3 Nov. Nº. 17; 29 Nov. Nº. 28*a*; 19 Dec. Nº. 5.
Not. v. h. Staatsbewind.

6014. " Geapprobeerd het verrigte door den Raad van Marine, nopens het in verzekerde bewaring brengen der visscherspinken langs de Hollandsche kust. 11 Oct. Nº. 1*b*. Bezwaren van belanghebbenden. 14 Oct. Nº. 8*a*; 31 Oct. Nº. 9; 18 Oct. Nº. 14; 31 Oct. Nº. 13. Nadere aanschrijving tot berging, enz. 27 Oct. Nº. 19; 10 Nov. Nº. 1*a*; 21 Nov. Nº. 5; 28 Aug. 1804. Nº. 2.
Not. v. h. Staatsbewind. — Besluiten v. h. depart. best. v. Holland. 11 Oct. Nº. 3; 15 Nov. Nº. 12; 18 Nov. Nº. 1.

6015. " Publicatie ter renovatie van vroegere placaten wegens het verbod van aankoop van door den vijand genomene inlandsche visch- en haringschepen. 7 Nov.
v. d. Poll, Vaderl. wetten. bl. 249.

6016. " Den Zeeraad aangeschreven, om onderzoek te doen, of zekere visschers-pinken der beide Noordwijken, Langeveld en Offem, waarlijk pruissische eigendommen zijn. 15 Dec. Nº. 5; 2 Jan. 1804. Nº. 13.
Not. v. het Staatsbewind.

6017. 1804. Arrêté relatif à la pêche sur la fleuves et rivières navigables. 8 Janv.
Bull. d. lois. Nº. 334. *Rondonneau, Coll. d. lois franç.* III, 543.

6018. " Geconcludeerd tot het publieeren en affigeren der bij het Staatsbewind, in dato 13 dezer, gearresteerde waarschouwing, betrekkelijk een verbod aan de visscherslieden, om eenige schepen binnen te lootsen.
Besluiten v. h. depart. best. v. Holland. 18 Jan. No. 1.

6019. A°. 1803. Voordragt te doen aan het Wetgevend Ligchaam om praemiën, ad ƒ300,— te accorderen, aan schepen ter Haringvangst uitgerust geweest zijnde. 30 Jan. No. 17; 8 Maart No. 1.

Not. v. h. Staatsbewind.

6020. " Commiss. de requeste van de Municipaliteit van Waverveen, om permissie voor hunne ingezetenen tot het visschen in de zoogenaamde verboden tijd. 16 Febr. No. 9. Besluit en rapport. 5 Maart No. 52.

Besluiten v. h. depart. best. v. Holland.

6021. " Tot informatie verzonden de missive van het Committé van de groote visscherij te Maassluis, kennis gevende, dat zij met het gewone subsidie, dit jaar, de zaken kunnen administreeren.

Not. v. h. Staatsbewind. 5 April No. 14; 4 April 1805, No. 20.

6022. " Besluit van het Wetgevend Ligchaam, permitteerende aan de Haringschepen, om ter Kerf of Doggevaart te navigeren. 22 Mei No. 3*a*; 25 Mei No. 18; 22 April 1805, No. 8.

Not. v. h. Staatsbewind.

6023. " Missives van den Raad van Marine, communiceerende het nemen van visschersschepen door de Engelschen. 24 Mei No. 3; 28 Mei No. 2; 25 Sept. No. 2; 2 Oct. No. 24; 16 Nov. No. 39; 20 Nov. No. 2; 22 April 1805, No. 45.

Not. v. h. Staatsbewind.

6024. " Commiss. de missive van J. Slyper c. s. om voorsiening in den toestand der visschers te Enkhuizen. 1 Junij. No. 26. 29 Junij No. 2; 5 Julij No. 30. Subsidie geaccordeerd. 30 Aug. No. 2.

Not. v. h. Staatsbewind.

6025. " In advis de missive van het Gemeentebestuur van Egmond aan Zee, om ophef van het embargo op de visscherspinken. 8 Junij, No. 18.

Not. v. h. Staatsbewind.

6026. " Voordragt te doen aan het Wetgevend ligchaam, tot intrekking der publicatie nopens het bevissen der Zeeuwsche stroomen. 28 Junij, No. 24. Missive van het Depart. bestuur van Zeeland. 23 Julij, No. 11. 9 Aug. No. 35. 3 Jan. 1805. No. 4; 20 Sept. 1805. No. 33. Voorz. visscherij aan het Depart. bestuur van Zeeland, in admodiatie gegeven voor 10 jaren. 14 Maart. 1805. No. 7.

Not. v. h. Staatsbewind.

6027. 1804. Publicatie van het Departementaal Bestuur van Zeeland, waarbij, na verkregen magtiging van het Staatsbewind dd. 9 Augustus 1804, het visschen en rapen van oesters op de banken en platen van het departement, tot nadere beschikking, en zulks onder bedreiging van zware geldboeten, verboden wordt. 27 Aug.

Not. v. h. depart. best. v. Zeeland. fol. 219.

6028. " Publicatie van het Departementaal Bestuur van Zeeland, waarbij het korven of vangen van mosselen, uit aanmerking dat ook hierdoor de conservatie van oesters werd benadeeld, verboden werd. 4 Octob.

Not. v. h. depart. best. v. Zeeland. fol. 285.

6029. " Publicatie van het Departementaal Bestuur van Zeeland, waarbij niet alleen aan afgezetenen, ingevolge het placaat van 29 Junij 1775, maar in het algemeen het vangen van zaadmosselen en zaadoesters, op de banken en stroomen binnen het departement verboden werd; wijders het aanleggen van nieuwe oester- of mosselbanken, zonder vergunning, ten einde te voorkomen dat hierdoor nadeel aan de vaarwaters of zee- en dijkwerken werd toegebragt, onder vrijlating echter van die van Bruinisse. (Zie Octrooi 17 Sept. 1723. No. 5623). 5 Novemb.

Not. v. h. depart. best. v. Zeeland.

6030. A°. 1804. Request van boekhouders en reeders van Haringschepen te Maassluis en premie voor uitgevaren Haringschepen. 17 Dec. No. 4; 28 Dec. No. 31. Van gecomm. tot de zaken van de Kabeljaauw-visscherij te Maassluis en Vlaardingen om betaling van premiën. 17 Dec. No. 5; 28 Dec. No. 32; 22 Julij 1805. No. 32. Geaccordeerd. 7 Oct. No. 13. 2 Nov. No. 7. Van Gecomm. ter Groenlandsche visscherij, om ordonnantiën ten behoeve van Directeuren van schepen ter walvischvangst uitgevaren. 27 Dec. No. 2. 3 Jan. 1805. No. 44; 18 Mrt. No. 1.

Not. v. h. Staatsbewind.

6031. " Voordragt te doen aan het Wetgevend Ligchaam om de Haring van de visscherij dezer landen, vrij te stellen van uitgaande regten. 31 Dec. No. 13. — Haring, zoutevisch en ansjovisch vrijgesteld.
Not. v. h. Staatsbewind. 29 Jan. 1805. No. 4.

6032. 1805. Publicatie, houdende intrekking der publicatie van 1 October 1799 ten aanzien der uitoefening van de visscherij op de Zeeuwsche stroomen. 's Hage, Landsdrukkerij. 8o.
Verzam. v. proclam., public., enz.

6033. " Publicatie betrekkelijk de vrijstelling der uitgaande regten van den haring, zoutevisch en anchovis dezer landen. 25 Jan.
Verzam. v. proclam., public., enz.

6034. " Avis du Conseil d'Etat sur la question de savoir à qui des propriétaires riverains ou des communes, appartient la pêche des rivières non navigables. 19 Febr.
Bullet. des lois No. 56. — *Fortuijn, Verzam. v. wetten.* II, bl. 336. — *Rondonneau, Coll. des lois franç.* I, 308.

6035. " Besluit van het Staatsbewind der Bataafsche Republiek, waarbij de visscherij op de Zeeuwsche stroomen aan het Bestuur van Zeeland, provisioneel voor 10 jaren, voor eene som van *f* 150.— 's jaars, in admodiatie werd afgestaan, met bepaling om de ingezetenen van Bergen op Zoom in het genot te laten van zekere strooken. 14 Maart.
Not. v. h. depart. best. v. Zeeland. fol. 75.

6036. " Besluit van het Departementaal Bestuur van Zeeland, van 17 Junij, houdende o. a.:

1°. Aan de ingezetenen van Bergen op Zoom wordt het genot van de visscherijen op zekere bepaalde strooken gelaten. Zie *Resol.* 24 Sept. 1781.

2°. Vernieuwing van alle vroegere placaten op het stuk der visscherijen op de Zeeuwsche stroomen. Zie 29 Junij 1775, 20 April 1789 en 5 Nov. 1804.

3°. Vergunning, met intrekking der publicatie van 27 Aug. 1804, aan de in- en opgezetenen van het Departement, van 1 Nov. tot 1 Jan. daaraanvolgende, op de banken en platen van Zeeland, oesters met de hand te mogen rapen en anders niet.

4°. Bepaling dat elk ingezeten of eigenaar van een vaartuig en alle anderen, die de oester- of mosselvisscherij, zouden verlangen te exerceeren, daarvan jaarlijks vóór den 1sten September eene recognitie van *f* 1,— zouden moeten betalen om daarmede te bestrijden de *f* 150,—. (Zie besluit van 14 Maart 1805.)

Not. v. h. depart. best. v. Zeeland. fol. 313.

6037. " Representatiën te doen bij den Generaal Marmont, over belemmeringen door de Franschen aan de visscherij toegebragt. 4 April No. 27.
Not. v. h. Staatsbewind.

6038. " In advis de stukken, betrekkelijk eene, door Wethouders van Amsterdam gegeven interpretatie aan de publicatie van 28 Julij 1801, nopens het verbod van den invoer van vreemden Haring. 5 April No. 39.
Not. v. h. Staatsbewind.

6039. A°. 1805. Request van Mannekes Beyers en Q. Ondaatje om premie voor Haringschepen. 22 Julij N°. 33. 9 Aug. N°. 13. Geaccordeerd 20 Aug. N°. 69; 7 Oct. N°. 13; 26 Nov. N°. 25; 7 Dec. N°. 8; 24 Dec. N°. 37.

Not. v. h. Staatsbewind.

6040. " Verschillende requesten om representatiën te doen bij het fransch gouvernement tot vermindering der belasting op den ingevoerd wordende Haring en Zoutevisch.
31 Aug. N°. 36; 3 Sept. N°. 53; 5 Oct. N°. 27; 29 Oct. N°. 16; 8 Nov. N°. 39.

Not. v. h. Staatsbewind.

6041. " Besluit van het Departementaal Bestuur van Zeeland, waarbij met wijziging in zooverre van dat van 17 Junij, het visschen van oesters, daaronder nu ook begrepen het korden, tot den 1en Februarij werd vergund.
Not. v. het depart. best. v. Zeeland. 18 Novemb.

6042. 1806. Publicatie houdende bepalingen aangaande de heerlijke regten. § 5: Van de jagt, vogelarij, visscherij. 9 Junij.

Verzam. v. proclam., public., enz.

6043. " Décret impérial concernant les sels. 11 Juin. *Bullet. des lois* N°. 99. *Rondonneau. Coll. d. lois franç.* IV, bl. 227: Des sels employés à la pêche maritime. De la pêche des Sardines. Maquereaux et autres poissons dont les salaisons se font à terre, etc.

6044. " Commiss. de missive van het Departementaal Bestuur van Zeeland (en van het Gemeentebestuur van Bergen op Zoom) over een geschil over het bevisschen der Zeeuwsche stroomen.
28 Maart N°. 13, 14; 21 April N°. 10.

Not. v. h. Staatsbewind. — Decreeten v. d. Koning van Holland. 1 Sept. No. 10.

6045. " Commiss. het request van het Gemeentebestuur van Maassluis om subsidie ad *f* 6000.— tot herstel der overgebleven visscherij-werken.
Not. v. h. Staatsbewind. 2 Mei N°. 2*b*.

6046. " Geaccordeerd het verzoek van A. Overman; J. Patyn e. a., om premie wegens het uitvaren ter Haringvangst.
2 Julij N°. 8; 11 Julij N°. 24; 17 Julij N°. 48; 19 Jan. 1807. N°. 16; 21 Aug. N°. 16.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6047. " Commiss. de missive van het Committé der groote visscherij om de belasting op de gedroogde of gezoute visch in Frankrijk te doen vernietigen of verminderen. 10 Julij N°. 10.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6048. " Aan den Minister van Justitie en Politie, op deszelfs missive, met bijvoeging van een paspoort, door de Engelschen aan visschers van de zeedorpen van dit rijk aangeboden, om hunne broodwinning te kunnen uitoefenen, te kennen gegeven, dat Z. M. geene verandering in de deswegens aan hem Minister gegeven Kabinets-order kan daarstellen. 4 Nov. N°. 16.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6049. " Decreet houdende, dat alle uitgaande en inkomende visschersvaartuigen zullen worden geëxamineerd. Lijsten der stuurlieden dier vaartuigen te deponeeren. 15 Dec. N°. 2; 17 Dec. N°. 3.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6050. 1807. Commiss. de missive van den predikant te Scheveningen, voordragende het benoemen van twee of drie ingezetenen, om het uitloopen der visschers-vaartuigen, ingeval van tegenwoordigheid van Engelsche schepen, te beletten. 3 Jan. N°. 70. 3 Julij 1808. N°. 48.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6051. A°. 1807. Commiss. het request van Vos en Dekker en G. Meyntz, om de walvischvleeten, behoorende tot de door hen uitgezonden schepen, aan een Deensch onderdaan te mogen verkoopen. 5 Jan. No. 35. Geaccordeerd 14 Jan. No. 13; 2 Mei No. 15; 27 Mei No. 26.

Not. v. d. Koning v. Holland.

6052. " Commiss. het concept-reglement op de visscherij in het Koningrijk. 9 Febr. No. 35. 19 Maart No. 1. Een ontwerp van wet, houdende algemeene bepalingen, het wetgevend ligchaam voorgedragen. 4 April No. 69. Decreet. 17 April No. 3.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6053. " Ontwerp van wet op de jagt en visscherij binnen het Koningrijk Holland. Met begeleidende missive van den Staatsraad. 9 blz. fol. 19 Maart.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6054. " Publicatie, houdende eene wet, behelzende algemeene bepalingen op de jagt en visscherij binnen het Koningrijk Holland. 17 April.

Verzam. v. proclam., public., enz. — *Verzam. v. wetten v. d. Koning v. Holland.* I, bl. 339.

6055. " Publicatie, houdende reglement op de jagt en visscherij.

Verzam. v. proclam., public., enz. 11 April, 2 Mei.

6056. " Den Minister van Finantien geauthoriseerd om aan Direct. der Comp. van Haringvisscherij te Embden te kennen te geven, dat geen premie kan worden geaccordeerd, doch aan hun vrijgelaten, om hunne schepen in zee te zenden, onder bepalingen. 20 Mei No. 38.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6057. " Besluit, houdende authorisatie op het Collegie van de groote visscherij in dit rijk, om aan boekhouders en reeders van Haringschepen te verleenen acten van consent, om ter Kerf- of Doggevaart te navigeren en alzoo haring te vangen. 20 Mei No. 85.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6058. " Den Minister van Finantiën geautoriseerd, om zekere twee visschers-schuiten te Harlingen aangehouden, en door het gouvernement van Denemarken gereclameerd, te doen ontslaan. 8 Dec. No. 5.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6059. 1808. Decreet, waarbij de visschers worden gesteld onder het toezigt der burgerlijke en militaire wachten op de kusten, ter voorkoming van alle gemeenschap met den vijand. 23 Jan. No. 1; 28 Jan. No. 4, 66; 2 Febr. No. 18; 13 April No. 10; 28 April No. 25; 8 Mei No. 11; 2 Aug. No. 51;

Decreeten v. d. Koning v. Holland. 4 Aug. No. 25; 11 Aug. No. 25.

6060. " Commiss. de missive aan den Opper-Jagermeester, met een concept-reglement op de visscherijen. 5 Maart No. 3; 26 Junij No. 1; 4 Aug. No. 45. Reglement gearresteerd 23 Sept. No. 25; 25 Nov. No. 4.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6061. " Commiss. het request van H. P. van Heyst, reeder, om permissie tot uitzeiling van zijn schip ter visvangst. 3 Mei No. 3. Besluit, houdende dat alle visschersschuiten onder Papenburger vlag kunnen uitloopen.

Decreeten v. d. Koning van Holland. 26 Mei No. 4.

6062. " Rapporten aan den Koning betrekkelijk een reglement op de visscherij. 28 blz. folio. 26 Junij.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6063. " Den Minister van Finantiën geautoriseerd, aan Dijkgraaf en Heemraden van den Heer Hugowaard voor 12 jaren, ad 12—0—0 jaarlijks, in pacht te geven, het bevisschen der wateren van den ringsloot om denzelven Waard. 4 Aug. No. 59.

Decreeten v. d. Koning v. Holland.

6064. A°. 1808. Verschillende besluiten betreffende het uitvaren van vischschuiten. 9 Sept. N°. 18, 23; 13 Oct. N°. 3; 15 Oct. N°. 13; 27 Nov. N°. 6; *Decreeten v. d. Koning v. Holland.* 11 Dec. N°. 5; 21 Dec. N°. 17.

6065. " Besluit, houdende dat de te Middelharnis op den afslag van visch vigerende keuren, zullen worden gerevideerd, en alle visschers, aldaar inwoonders zijnde, aan zekere belasting zullen zijn onderworpen. *Decreeten v. d. Koning v. Holland.* 10 Sept. N°. 47.

6066. " Besluit van den Opper-Jagermeester, bepalende het tarief wegens de registratie en het regt op het vischen. 6 Oct.

Reg. op de Decreeten v. d. Koning v. Holland. 7e St. bl. 236—241. 8e St. bl. 248.

6067. " Rapporten aan den Koning betrekkelijk een reglement op de visscherijen. 26 Junij.

Decreeten v. d. Koning van Holland.

6068. " Reglement op de visscherij in het Koningrijk Holland. *Verzam. v. wetten v. d. Koning v. Holland.* I, bl. 379. 23 September.

6069. " Besluit van den Opper-Jagermeester betrekkelijk het vischen met netten, welke niet precies conform zijn het verordende, omtrent de maat der netten. 14 Nov.

Reg. op de Decreeten v. d. Koning van Holland. 8e St. bl. 246—247.

6070. " Besluit van den Opper-Jagermeester, dat eigenaren of huurders van visscherijen, hunne vischwateren, welke behoorlijk zijn geregistreerd, kunnen afpalen of afbakenen. 13 Nov.

Reg. op de Decreeten v. d. Koning v. Holland. 8e St. bl. 247—248. *Verzam. v. Wetten v. d. Koning v. Holland.* IV, bl. 377.

6071. 1809. Koninkl. besluit van 3 Mei No. 5, waarbij, om een einde te maken aan de voortdurende twisten en oneenigheden tusschen de Bergsche en vooral Thoolsche visschers, aan de ingezetenen van Bergen op Zoom werd toegestaan, om, evenals de inwoners van het Departement Zeeland, vrijelijk op de Schelde te vischen. 3 Mei.

6072. 1810. Reglement voor de uitoefening van jagt en visscherij. *Staatscourant*, N°. 241.

6073. " Arrêté van den préfect van het Departement der Monden van de Schelde, waarbij de wetten en reglementen van het Hollandsch Bestuur op de visscherij geëmancerd, bij voortduring van kracht worden verklaard. 19 Sept.

6074. 1812. Keizerlijk decreet betrekkelijk de zoutevisch-, haring- en versche vischvangst in de Zee-arrondissementen van Holland en Antwerpen. 25 April.

Fortuijn, Verzam. v. wetten. III, bl. 499. *Bullet. d. lois.* 4e Sér. XVI. N°. 241.

---

c. 1813—1872.

Staatsblad van het Koningrijk der Nederlanden. 1813—1872. 's Gravenh., Landsdrukkerij. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Bijvoegsel tot het Staatsblad van het Koningrijk der Nederlanden. 1813—1872. Dordrecht, Blussé. 1813—1825. Gorinchem, J. Noorduyn. 1826—1872. gr. 8o. *K. B. 's G.—B. L. H.—B. R.—R. L.* 1813—1828 verzameld door *J. Piek van Langen*; 1829—1831 door *A. G. Brouwer*; 1832—1867 door Mr. *B. van Dorp*; 1868—1872 door Mr. *H. J. Dijckmeester*.

6075. A°. 1814. Koninklijk besluit, waarbij de wet van 28 Julij 1801, op de Haringvisscherij, weder wordt in werking gebragt. 10 Jan.

Staatsblad No. 6. — *v. d. Poll, Vaderl. wetten*, bl. 164—203.

6076. " Besluit waarbij het bestuur van wateren en bosschen wordt gesuprimeerd en dienaangaande verdere bepalingen gestatueerd. Art. 3 en 4: Visscherijen. 19 Febr., 25 April.

Staatsblad, No. 53. — *Bijvoegsel op het Staatsblad*, bl. 71. *Staatscour.*, bl. 44.

6077. " Besluit, houdende provisionele bepalingen wegens de toekomstige uitoefening der voormalige heerlijke regten. Art. 3: Jagt en visscherij. *Staatsblad*, No. 46. 25 Maart.

6078. " Advertissement betrekkelijk de visscherijen, welke den eigenaren, onder het Fransch bestuur ontnomen zijn. 3 Mei, 15 Dec.

Bijv. op het Staatsblad. 1814, bl. 827, 828.

Besluit betrekkelijk hetzelfde onderwerp van 25 Aug. *Bijv. op het Staatsbl.* 1814, bl. 151.

6079. " Wet, houdende algemeene bepalingen op het stuk der jagt en visscherij. 11 Julij.

Staatsblad No. 79.

6080. " Wet, houdende, bij ampliatie van art. 93 der wet van 28 Julij 1801, verbod tegen het kaken en zouten van haring in de schuiten of aan land. 25 Nov.

Staatsblad. No. 108.

6081. 1815. Wet tot aanmoediging der groote visscherij en bepalende de premiën, welke aan dezelve te dien einde zullen worden uitbetaald.

Staatsblad No. 2. 6 Jan.

6082. " Wet, waarbij, met dispensatie van art. 57 der wet van 28 Julij 1801, nopens de Haringvisscherij, wordt bepaald, dat voor dezen jare eenige ventjagers naar de Wezer en Elve zullen kunnen worden gezonden. *Staatsblad* No. 34. 30 April.

6083. " Besluit, houdende nadere bepalingen op de Haringvisscherij. 16 Junij.

Staatsblad No. 39.

6084. " Besluit, betrekkelijk de premiën voor de Haring-visscherij in de zuidelijke provintiën. 5 Julij.

Bijv. op het Staatsblad, blz. 2212.

6085. " Besluit, houdende bepalingen omtrent de premiën, welke uit 's Lands kas aan de Groenlands- en Straat- Davids-vaarders zullen worden uitgeloofd. 19 Maart.

Staatsblad No. 27. — 12 Jan. 1816. *Staatsblad* No. 6.

6086. 1816. Wet tot vaststelling van premiën van aanmoediging voor de Walvischvangst. 12 Jan.

Staatsblad No. 6.

6087. " Besluit, houdende reglement op het verleenen van vrijdom, wegens de belasting op het Zout, ten dienste der haringbuizen, en de visschers van labberdaan en kabeljaauw.

Staatsblad No. 36. — *Bijv. op het Staatsbl.* 1817. bl. 220.

6088. 1817. Wet tot aanmoediging der groote visscherij. 10 Jan.

Staatsblad No. 3.

6089. " Besluit waarbij art. 43 der wet van 28 Julij 1801 en art. 3 der wet van 16 Junij 1815, nopens den vreemden pekelharing, op het geheele Koningrijk toepasselijk worden gemaakt. 25 Junij.

Staatsblad No. 25.

6090. A°. 1818. Kon. Besluit van 8 Febr. N°. 52, waarbij, in aanmerking nemende de ongeregeldheden, tengevolge van de geschillen tusschen de ingezetenen van Zeeland en die van Bergen op Zoom, bepaald werd dat de visscherijen op de Zeeuwsche stroomen en het rapen van schelpvisch, behoudens ieders eigendomsregt, ten algemeene gebruike van de bewoners der beide oevers dezer stroomen zullen worden gelaten; voorts dat de provinciale Staten van Zeeland en Noord-Braband, in gemeen overleg, een reglement zouden concipiëeren, op de uitoefening dier visscherijen. 8 Febr.

6091. „ Wet op de uitoefening van de groote visscherij, 's Gravenh., Gebr. Giunta d'Albani. Delft, de Groot. 12 Maart.
Staatsblad N°. 15. Beraadslagingen over die wet in: *Bijv. op het Staatsblad*. V, bl. 1006.

6092. „ Besluit tot instandhouding der verordeningen van inwendige policie op het zouten, havenen, enz. van den haring, vervat bij de ordonnantie van 28 Julij 1801 en 10 Jan. 1814 (Staatsbl. N°. 6) en 16 Junij 1815 (Staatsbl. N°. 30) in zoodanige provinciën, waarvoor dezelve verbindende zijn geweest.
Staatsblad N°. 27.

6093. „ Memorie tot adstructie van het regt der reeders langs de kusten van Holland, gevestigd te Scheveningen, Katwijk, Noordwijk, Egmond aan Zee en Zandvoort, op de Haringvisscherij. 6 bladz. fol. *B. R.*

6094. „ Besluit, houdende reglementaire bepalingen op het stuk der IJslandsche kabeljaauwvisscherij. 3 April.
Bijv. op het Staatsblad. V, bl. 892.

6095. „ Besluit tot aanmoediging van de beug- of wintervaart.
Staatsblad N°. 42. 6 Dec.

6096. „ Besluit waarbij op nieuw voor den tijd van drie jaren, praemiën tot aanmoediging der Walvischvangst worden uitgeloofd. 6 Dec.
Staatsblad N°. 43.

6097. 1819. Kon. Besluit van 17 Maart, lett. B*, houdende bepaling, dat de Staten van Noord-Braband en die van Zeeland, eene commissie zouden deligeren, om onder het presidium van den Baron van Lynden van Lunenburg, een nader onderzoek omtrent de verdeeling der visscherijen op de Zeeuwsche stroomen in te stellen. 17 Maart.

6098. 1820. Besluit tot wering van het nadeel, hetwelk de kustvisscherij lijdt, door het gebruiken van netten met te naauwe mazen.
Staatsblad N°. 2. 19 Jan.

6099. „ Kon. Besluit waarbij de ingewonnen adviezen in handen van den Staatsraad, Directeur-Generaal der in- en uitgaande regten en indirecte belastingen worden gesteld tot het indienen eener voordragt, waarbij de visscherijen op de Schelde en generalijk op de Zeeuwsche stroomen, behoudens ieders particulier eigendomsregt, onder het beheer van de administratie der domeinen zou worden gebragt. 27 Julij.

6100. 1822. Kon. besluit N°. 97, houdende verleening van gronden nabij Veere, in conoessie aan Charles John Maitland, c. s. voor de kunstmatige teelt van Engelsche oesters. 11 Jan.

6101. „ Wet, waarbij vrijgelaten wordt, om eenige haringjagers uit de Vloot regtstreeks naar de Elve of Wezer te zenden. 14 Junij.
Staatsblad N°. 9.
Beraadslagingen over die wet. *Bijv. op het Staatsblad*. IX, bl. 415.

6102. „ Besluit houdende goedkeuring van een reglement op de uitoefening der groote visscherij voor de provincie Holland. 31 Dec.
Bijv. op het Staatsblad bl. 1358.

6103. „ Reglement op de kleine of versch-haringvisscherij.
Bijv. op het Staatsblad. bl. 159. 31 Dec.

6104. A°. 1822. Reglement op de uitoefening der groote visscherij voor de provincie Holland, bevattende de inwendige politie en bepalingen op de visscherij. 31 Dec.

Bijv. op het Staatsblad. bl. 161.

6105. 1823. Reglement op het aanleggen van mosselbanken in den Brakman. 4 Febr.

Bijv. op het Staatsblad, bl. 2074.

6106. " Dispositie wegens de kleine fust voor Haring in Noord-Holland. 4 Julij.

Bijv. op het Staatsblad, bl. 376, 377.

6107. " Reglementaire bepalingen voor alle plaatsen, van waar Haring in den handel gebragt of naar buiten 's lands verzonden wordt. 26 Aug., 11 Sept.

Bijv. op het Staatsblad, bl. 586.

6108. " Dispositie van Gedeputeerde Staten der provincie Zeeland, nopens de Ansjovis-visscherijen. 29 Sept.

Bijv. op het Staatsblad. X, bl. 711.

6109. " Verordening van Gedeputeerde Staten van Zeeland van 10 Nov. 1823, goedgekeurd bij Koninkl. besluit van 4 Febr. 1824, N°. 110, houdende verbod om zonder voorafgaande vergunning visscherijen in den Brakman aan te leggen. 10 Nov.

6110. " Publicatie, houdende ordonnantie op het visschen van Oesters in de Zuiderzee. 10 Dec.

Bijv. op het Staatsblad, bl. 942.

6111. 1824. Besluit, waarbij de afstand bepaald wordt, waarop de Nederl. visschers zich, bij het uitoefenen der groote visscherij, van de Schotsche kusten moeten verwijderd houden. 4 April.

Staatsblad, No. 28.

6112. " Besluit, waarbij verklaard wordt, dat het visschen met den hengel, op publieke wegen, in de daar langs vlietende wateren, in den gesloten vischtijd, niet geoorloofd is. 23 Mei.

Staatsblad, No. 34.

6113. " Statuten eener Groenlandsch en Straat Davids-visscherij, opgerigt te Harlingen, door de Heeren *P. Rodenhuis* c. s.

Bijv. op het Staatsblad, No. 612.

6114. 1825. Besluit, houdende eenige bijzondere verordeningen, omtrent het gebruik van sommige vischtuigen, de grootte der mazen in de netten, enz. voor de provincie Groningen. 24 Maart.

Bijv. op het Staatsblad. XII, 4. blz. 202 en 1837 blz. 520.

6115. " Besluit, houdende vaststelling van een reglement op het bevisschen der Schelde en Zeeuwsche stroomen. 26 Aug.

Staatsblad No. 66.

6116. " Koninkl. besluit van 26 Aug. No. 134, 135, waarbij, den Raad van State gehoord, aan de visschers in het land van Bergen op Zoom en dat van Tholen met uitsluiting van alle andere, tot wederopzeggings toe en in allen gevalle niet langer dan tot 31 Dec. 1833, de visscherijen op de verdronken landen van Zuid-Beveland en het voormalig Marquisaat van Bergen op Zoom, tegen betaling eener jaarlijksche retributie van *f* 72.— worden afgestaan, met vaststelling tevens van verschillende bepalingen, ter regeling van het in concessie uitgeven der ansjovis-visscherijen op die gronden aan de bedoelde visschers. 26 Aug.

Staatsblad No. 66.

6117. A°. 1825. Besluit, houdende maatregelen tot instandhouding en opbeuring der kustvisscherij in de provincie Holland. 15 Novemb.
Staatsblad No. 75.

6118. 1826. Besluit, houdende toepassing van art. 1 van het besluit van 15 November 1825 (Staatsblad No. 75) op de gaffel- of chaloupschepen uit Middelharnis, Zwartewaal en Pernis. 26 Febr.
Staatsblad No. 8.

6119. " Ampliatie voor het reglement op de uitoefening der kleine visscherij voor de provincie Holland. 21 April.
Bijv. op het Staatsblad. 1e stuk, blz. 101.

6120. " Instructie voor de keurmeesters van het vischwant.
Bijv. op het Staatsblad. 1e stuk, bl. 106. 21 April.

6121. " Reglement op de uitoefening der groote of Zout-haringvisscherij, voor de provincie Holland, bevattende het uitwendig bestuur derzelve. 21 April.
Bijv. op het Staatsblad. bl. 389; (1827) bl. 464; (1841) bl. 35; (1855) bl. 708.

6122. " Dispositie wegens de premiën voor het vangen van zeehonden en bruinvisschen in Zeeland. 25 Mei.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 140.

6123. 1827. Besluit, houdende vergunning, om nog gedurende het jaar jaar 1827, te mogen gebruik maken van het oude vaatwerk voor den haring.
Bijv. op het Staatsblad. bl. 4. 18 April.

6124. " Besluit, houdende wijziging en aanvulling van het reglement op het bevisschen der Schelde en Zeeuwsche stroomen, vastgesteld bij besluit van 26 Aug. 1825. (Staatsbl. No. 66.) 29 Nov.
Staatsblad No. 56.

6125. 1829. Besluit, waarbij Commissarissen van de Maassluische Haringreederij tot de uitgifte van nog vijf en twintig aandeelen worden gemagtigd.
Staatscourant No. 92. 11 April.

6126. " Besluit, houdende bepalingen in opzigt tot de regeling der belangen van de Haringvisscherijen. 5 Mei.
Bijv. op het Staatsblad. XVI, bl. 14.

6127. 1830. Besluit, houdende bekrachtiging der besluiten van deelhebbers in de Maassluissche Haringreederij. 31 Jan.
Staatscourant No. 30.

6128. 1831. Besluit, houdende goedkeuring van het genomen besluit tot voortzetting der reederij de Hoop, te Vlaardingen. 13 Junij.
Staatsblad No. 21.

6129. 1835. Besluit, waarbij wordt verboden het gebruik van alle netten en werktuigen, geschikt om den doortogt van visch te beletten.
Staatsblad No. 23. 27 Julij.

6130. 1837. Besluit, houdende goedkeuring van het besluit der algemeene vergadering van deelhebbers in de reederij de Hoop te Vlaardingen, tot wederaanvulling van het kapitaal der reederij. 3 April.
Staatsblad No. 13.

6131. " Besluit, houdende wijziging en aanvulling van art. 6 van dat van 15 November 1825 (Staatsblad N°. 75) nopens de kustvisscherij in de provincie Holland. 29 Aug.
Staatsblad No. 56.

6132. " Resolutie van den Gouverneur van Friesland, nopens de vischtuigen, waarmede de visscherij in die provincie zal mogen uitgeoefend worden. 23 Sept.
Bijv. op het Staatsblad, blz. 350, 520, No. 211, 292.

6133. A°. 1838. Besluit, houdende wijziging van dat van 29 Aug. 1837, (Staatsblad N°. 56), nopens de kustvisscherij voor de provincie Holland.
Staatsblad No. 15. 1 Junij.

6134. " Publicatie van den Gouverneur van Noord-Brabant, houdende bepalingen omtrent de sluiting der visscherij, en de conservatie derzelve.
Bijv. op het Staatsblad, blz. 69. No. 42. 21 Febr.

6135. " Waarschuwing van het Kollegie der Groote Vissscherij voor de provincie Holland, aangaande het sonderen van den haring op zee. 4o. 3 bladz. *B. R.*

6136. 1839. Besluit, houdende wijziging van het bestaande reglement op de kleine kustvisscherij in de provincie Holland. 26 Nov.
Bijv. op het Staatsblad, blz. 570. N°. 335.

6137. " Beslnit tot vestiging der Katwijksche maatschappij tot uitoefening der kust- en steurharing-visscherij. 4 Junij.
Staatsblad, No. 17.

6138. 1840. Besluit over de verdeeling der premiën, nitgeloofd bij besluit van 15 Nov. 1825, voor de beug- of hoekwant-visscherij, en bij besluit van 11 Julij 1835, N°. 72 voor de versch- of steur-haringvisscherij. 6 Nov.
Staatsblad No. 71.

6139. 1841. Bepaling nopens het voortdurend bestaan der beide Collegiën voor de visscherijen. 2 April.
Bijv. op het Staatsblad, blz. 248. No. 160.

6140. 1842. Besluit, waarbij eenige algemeene maatregelen worden voorgeschreven, tot instandhouding en opbeuring der kustvisscherij. 7 Jan.
Staatsblad No. 2.

6141. " Adres van zes reeders ter visscherij te Vlaardingen, Maassluis, Pernis, Zwartewaal, Middelharnis en Scheveningen, aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, in dato 22 Maart 1842, betrekkelijk de belastingen op de Hollandsche vischwaren in België. 5 blz. fol. Met gedrukte begeleidende missive aan elk lid der Kamer. 3 bl. in fol. *B.R.*

6142. " Bepalingen wegens het tonnegeld, de expeditie en visitatiegelden van vischschepen. 12 Maart.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 97. N°. 69.

6143. 1843. Algemeene instructie voor de ambtenaren der registratie, in zaken van jagt en visscherij. 10 Febr.
Bijv. op het Staatsblad. bl. 212. No. 42.

6144. " Notificatie van den Gouverneur van Zeeland, houdende wijziging van sommige bepalingen ten opzigte van de visscherij binnensdijks.
Bijv. op het Staatsblad. bl. 475. No. 232. 7 Aug.

6145. " Reglement op het vissehen naar oesters met ijzeren korbeugels. 6 Julij, 31 Aug.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 531, 533. N°. 268.

6146. 1845. Kon. Besluit, houdende magtiging van het bestuur der visscherijen op de Schelde en de Zeeuwsche stroomen, om de Ansjovisch-visscherijen op de zoogenaamde verdronken landen van Zuid-Beveland en het Marquisaat van Bergen op Zoom, voor een tijdvak van 10 jaren, in concessie te geven. 11 Nov.
Deze concessie werd voor tien jaren verlengd bij Kon. Besluit van 27 Jan. 1845. No. 12 en voor twee jaren bij Kon. Besluit van 22 Sept. 1865, N°. 55.

6147. A°. 1845. Besluit, waarbij de verordeningen omtrent de ansjovisch-visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen worden uitgebreid.
Staatsblad No. 67. 1 Dec.

6148. 1846. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende toestemming aan de miliciens van dit jaar, tot het deelnemen aan de Haringvisscherij. 18 April.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 247. No. 94.

6149. " Wet, tot tijdelijke wijziging van art. 26 der wet van 12 Maart 1818, (Staatsblad No. 15) op de uitoefening der groote visscherij.
Staatsblad No. 35. 9 Mei.

6150. " Besluit, houdende bepaling dat de groote of Zoutharing-visscherij, voor den jare 1846 zal mogen worden aangevangen op 10 Junij.
Staatsblad No. 41. 12 Mei.

6151. " Uitoefening der groote visscherij. — Ontwerp van Wet. — Memorie van toelichting. — Verslag der centrale afdeeling. — Memorie van beantwoording. — Gewijzigd ontwerp van Wet. 23 April.
Stukken van de 2e Kamer der St. Gen., uitsluitend voor de Leden gedrukt. *B. R.*

6152. " Hoogst belangrijk berigt aan de stuurlieden en verdere schepelingen der Hollandsche Haringvloot (betreffende de cholera in Schotland.) Zonder jaartal, (?) 2 bl. 4o.

6153. 1847. Berigt aan de reeders en stuurlieden ter groote of Zoutharing-visscherij in Zuid- en Noord-Holland. 4 bl. 8o.

6154. " Resolutie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, No. 1 houdende mededeeling van eene bij Koninkl. besluit goedgekeurde wijziging van art. 46 van het reglement op de uitoefening der groote Zout-Haring-visscherij voor de provincie Holland. 28 Sept.
Bijv. op het Staatsblad No. 226.

6155. " Besluit, houdende uitbreiding van de maatregelen tot instandhouding en opbeuring der kustvisscherij van de provincie Zuid- en Noord-Holland. 18 Junij.
Staatsblad No. 32.

6156. 1848. Besluit, houdende goedkeuring van een nader reglement, met de daarbij behoorende instructie voor keurmeesters van het vischwant, op de uitoefening der kleine, of verschharing en kustvisscherijen in Noord-Holland. 22 Aug.
Staatsblad No. 37.

6157. " Wet tot tijdelijke wijziging van art. 26 der Wet van 12 Maart 1818, (Staatsblad No. 15), op de uitoefening der groote visscherij.
Staatsblad No. 21. 18 Mei.

6158. " Besluit, houdende bepaling dat de groote of Zoutharing-visscherij voor den jare 1848 zal mogen worden aangevangen op 10 Junij.
Staatsblad No. 24. 19 Mei.

6159. " Bepaling omtrent den aanvang der groote visscherij in 1848, 1849, 1850, 1851, 1852. *Staatsblad* 1848. No. 11. 1851. No. 51. 1852. No. 21. 1853. No. 24.

6160. 1850. Resolutie, houdende vrijdom van de betaling van vuur-, toren bakengeld voor de Nederlandsche kustvisscherij. 16 Nov.
Bijv. op het Staatsblad, blz. 711. No. 307.

6161. 1851. Besluit, houdende bepalingen omtrent de premiën voor de onderscheidene zeevisscherijen over 1851. 27 Febr.
Staatscourant No. 52.

6162. A°. 1851. Wet tot tijdelijke wijziging van art. 26 der wet van 12 Maart 1818 (Staatsblad N°. 15), op de uitoefening der groote visscherij. 2 Mei.
Staatsblad N°. 23.

6163. 1850—51. Tijdelijke wijziging der wet van 12 Maart 1818 op de uitoefening der groote visscherij. — Ontwerp van wet. — Memorie van toelichting. — Algemeen verslag. — Beraadslaging
Handel. van de 2e *Kamer der St. Gen.* 1850—1851. bl. 650—655. — *Bijl.* blz. 480—481, 490—491.

6164. 1851—52. Ontwerp van wet op de jagt en visscherij. — Wetsontwerp en memorie van toelichting. — Verslag der Commissie van rapporteurs, beraadslagingen, enz.
Handel. van de 2e *Kamer der St. Gen.* 1851—52, bl. 102—108. *Bijl.* bl. 409—421, 573—685.

6165. 1852. Wet tot regeling der jagt en visscherij. 6 Maart.
Staatsblad N°. 47.

6166. " Vervallen verordeningen op de visscherij, sedert de invoering der (nieuwe) wet. 3 Junij.
Bijv. op het Staatsblad 1852, bl. 251. No. 214.

6167. " Verschillende bepalingen naar aanleiding van de (nieuwe) wet. 18, 28 Junij. 20 Julij, 4 Aug.
Bijv. op het Staatsblad 1852, bl. 258, 262, 271. No. 209, 216, 225, 243.

6168. " Voorstel van den Heer Wintgens tot het houden eener Enquête naar den toestand der nationale zeevisscherijen. — Memorie van toelichting. — Eindverslag. — Verzoekschriften. — Beraadslagingen. — Intrekking van het voorstel.
Handel. van de 2e *Kamer der St. Gen.* 1852—53, bl. 113—121. *Bijl.* bl. 256—57, 330.

6169. " Besluit, houdende intrekking van het Koninkl. besluit van den 29 Aug. 1837 (Staatsbl. No. 56) en nadere wijziging van dat van 15 Nov. 1825, (Staatsbl. N°. 75) nopens de kustvisscherij in de provinciën Zuid- en Noord-Holland. 24 Nov.
Staatsblad N°. 202.

6170. " Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 Junij, houdende inlichting in hoeverre als ingetrokken en vervallen zouden moeten worden beschouwd, alle bijzondere reglementaire verordeningen op het uitoefenen der visscherij, op bepaaldelijk daarbij aangewezen wateren en stroomen, na de invoering der nieuwe wet op de jagt en visscherij.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 486—489. No. 214, 215, 216.

6171. 1853. Besluit, houdende intrekking van het Koninkl. besluit van 15 Nov. 1825, (Staatsbl. N°. 75) nopens de kustvisscherijen in de provinciën Zuid- en Noord-Holland. 29 Jan.
Staatsblad N°. 8.

6172. " Besluit, houdende bepalingen omtrent de premiën voor de onderscheidene Zeevisscherijen over 1853. 5 Jan.
Staatscourant No. 6.

6173. " Besluit, houdende opheffing der beperking van tijd voor de uitoefening der kustvisscherij te Arnemuiden. 27 Febr.
Bijv. op het Staatsblad, blz. 135. No. 46.

6174. 1854. Besluit, houdende goedkeuring eener door de Staten van Noord-Holland vastgestelde intrekking en wijziging van artikelen van het reglement op de uitoefening der kleine of verschharing en kustvisscherijen in die provincie, goedgekeurd bij Koninkl. besluit van 22 Aug. 1848. (Staatsblad N°. 37.) 7 Aug.
Staatsblad N°. 110.

6175. A°. 1854. Besluit, houdende bepalingen omtrent de premiën voor de onderscheidene Zeevisscherijen over 1854. 9 Jan.

Handelingen van de Tweede Kamer der St. Gen. 1853/54. bl. 288—291, 298. — *Bijl.* bl. 12, 88, 99, 139.

6176. " Wet, houdende wijziging van art. 26 der wet van 12 Maart 1818 (Staatsblad No. 15), op de uitoefening der groote visscherij. 10 April.

Staatsblad No. 21.

6177. " Besluit, bepalende dat de groote of Zoutharing-visscherij voor het jaar 1854 zal mogen worden aangevangen op den eersten Junij. 22 April.

Staatsblad No. 70.

6178. " Besluit, houdende goedkeuring van eene door de Staten van Zuid-Holland vastgestelde wijziging van het reglement op de uitoefening der kleine of verschharing- en kustvisscherijen in die provincie, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 22 Aug. 1848. (Staatsblad No. 36.)

Staatsblad No. 109. 7 Aug.

6179. " Besluit, houdende vergunning tot het kaken of tot pekelharing maken van haring, afkomstig van de kleine of verschharing-visscherij, en goedkeuring eener daartoe betrekkelijke wijziging in het reglement op de uitoefening der kleine of verschharing- en kustvisscherijen in de provincie Zuid-Holland, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 22 Aug. 1848. (Staatsblad No. 36.) 5 Sept.

Staatsblad No. 132.

6180. 1855. Wijziging van het reglement op de uitoefening der kleine of verschharing- en kustvisscherijen in de provincie Zuid-Holland, den 7 Junij 1848, goedgekeurd bij Koninkl. besluit van 22 Aug. 1848. (Staatsblad No. 36.)

Staatsblad No. 113 en 131.

6181. " Wijziging van het reglement op de groote of Zoutharing-visscherij voor de provincie Holland, goedgekeurd bij Koninkl. besluit van 5 Junij 1827. 13 Julij.

Bijv. op het Staatsblad, bl. 347. No. 157.

6182. 1855—1857. Wijziging van de regten op den in- en uitvoer van visch. — Ontwerp van wet met memorie van toelichting. — Memorie van beantwoording. — Advies van het collegie der groote visscherij in Zuid-Holland. — Beraadslagingen, enz. (Deze wet is vastgesteld bij Kon. besluit van 11 Dec. 1857.)

Handel. van de 2e *Kamer der St. Gen.* 1855/56—1856/57. (Zie het register op de Handel. art. *Visch.*)

6183. " Zeevisscherijen. Ontwerp van wet. — Memorie van toelichting. — Voorloopig verslag. — Memorie van beantwoording. — Nota van wijzigingen. — Adres van de reeders van visscherspinken te Scheveningen. — Adres van de reeders ter groote of Zoutharing-visscherij. — Beraadslagingen, enz.

Handel. van de 2e *Kamer der St. Gen.* 1855/56—1856/57. (Zie het register op de Handel. art. *Zeevisscherijen.*)

6184. " Ontwerp van wet tot regeling van jagt en visscherij. — Memorie van toelichting. — Voorloopig verslag. — Memorie van beantwoording. — Nota van wijzigingen. — Eindverslag. — Amendementen. — Verslag der Commissie van Rapporteurs. — Adres van jagers en houders van groote jagt-acten. — Beraadslagingen, enz.

Handel. v. d. 2e *Kamer der St. Gen.* 1855/56—1856/57. (Zie het register op de Handel. art. *Jagt* en *Visscherij.*)

6185. A°. 1857. Reglement op de uitoefening der groote of Zoutharing-visscherij voor de provincie Zuid- en Noord-Holland. 5 Febr.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 167—176. No. 69, 70.

6186. " Besluit, bepalende dat de groote of Zoutharing-visscherij voor het jaar 1857 zal mogen worden aangevangen op den tweeden Julij. 16 April.
Staatsblad No. 16.

6187. " Wet op de Zeevisscherijen. 13 Junij.
Staatsblad No. 86.

6188. " Wet tot regeling der jagt en visscherij. 13 Junij.
Staatsblad No. 87.

6189. " Intrekking van vroegere voorschriften op de jagt en visscherij, sedert de invoering der (nieuwe) wet. 17 Julij.
Bijv. op het Staatsblad, blz. 425. No. 135.

6190. " Wet, tot vervanging van art. 27 der wet op de Zeevisscherijen: 13 Aug.
Staatsblad No. 102.

6191. " Instructie regelende de werkzaamheden van het Collegie voor de Zeevisscherijen. (Kon. besl. van 30 Nov. 1857. No. 33.)

6192. " Wet tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch. 11 Dec.
Staatsblad No. 122. (Zie No. 6182).

6193. " Wet tot aanvulling der wetten omtrent den accijns op het zout. 11 Dec.
Staatsblad No. 123.

6194. 1858. Resolutie van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, houdende het door den Koning goedgekeurd besluit tot intrekking der reglementen op de uitoefening van de Haringvisscherij. 7 Jan.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 70. No. 14.

6195. " Besluit, houdende regeling van de voorwaarden en wijze van keuring van den gekaakten haring, afkomstig van de Nederlandsche visscherijen. 11 Jan.
Staatsblad No. 2.

6196. " Besluiten, houdende goedkeuring van het bedrag der loonen, verschuldigd voor de keuring van den gekaakten haring, afkomstig van de Nederlandsche zeevisscherijen. 11 Jan.
Staatsblad No. 3.

6197. " Instructie voor de keurmeesters van den gekaakten haring. Vastgesteld door het Collegie voor de Zeevisscherijen 9 Febr. 1858. 10 Dec. 1860. 8o.

6198. " Orders voor de Super-carga's behoorende tot de Haringvisscherij van Zuid- en Noord-Holland. 1858. Te Vlaardingen, voor rekening der Jagerij. 7 bl. 8_o.

6199. " Besluit, houdende nadere regeling van de voorwaarden en wijze van keuring van den gekaakten haring; afkomstig van de Nederlandsche zeevisscherijen. 4 Maart.
Staatsblad No. 11.

6199*a*. " Besluit betreffende de uitoefening der Zalmvisscherij.
Staatsblad No. 70. 19 Oct.

6200. 1859. Wet tot herziening van de regten op den in- en uitvoer van visch. 23 Dec.
Staatsblad No. 136.
Het ontwerp van wet met de memorie van toelichting, voorloopig verslag, wijzigingen, beraadslagingen, enz. zijn te vinden in: *Handel. van de* 2e *Kamer der St. Gen.* 1859—1860. (Zie het register op de Handel. art. *visch.*)

6201. A°. 1860. Besluit, houdende uitloving van premiën aan schippers der haringvloot, die de beste meteorologische waarnemingen zullen leveren.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 311. 10 Maart.

6202. 1861. Besluit tot wijziging der bepalingen, regelende de voorwaarden en wijze van keuring van den gekaakten haring, afkomstig van de Nederlandsche Zeevisscherijen. 24 Febr.
Staatsblad No. 13.

6203. 1862. Besluit, houdende vaststelling van een reglement omtrent het baggeren, graven of visschen van eenige voorwerpen in de rivieren en stroomen tot in zee en langs de kusten. 31 April.
Staatsblad No. 41. Zie de art. 6, 8 en 9.

6204. 1863. Circulaire, houdende eenige regelen, ten aanzien van de aanvragen, acten, vergunningen enz. voortvloeijende uit de wet tot regeling der jagt en visscherij.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 214. No. 155.

6205. " Visscherij in de wateren van IJsland en de Faroër-eilanden door Denemarken aan vreemde Staten, op gunstige voorwaarden toegestaan.
Handel. van de 2e Kamer der St. Gen. 1864—65, bl. 321, 322, 361.

6206. 1865. Kon. Besluit van 3 Mei, No. 60, houdende magtiging van het Bestuur der visscherijen op de Schelde en de Zeeuwsche stroomen, tot uitgifte in concessie aan visschers, van zekere gronden tot het vormen van kunstmatige mosselbanken, voor den tijd van 10 jaren, eindigende den 30 April 1875.

6207. 1866. Besluit, houdende wijziging en aanvulling van het reglement op de uitoefening der jagt en visscherij in Friesland. 3 Sept.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 400. No. 287.

6208. 1867. Reglement van politie voor de polders in Zeeland, vastgesteld bij besluit der Staten van Zeeland van 5 Julij 1867 en goedgekeurd bij Kon. besluit van 22 Julij 1867, No. 51.
Provinciaalblad van Zeeland, No. 92. Zie de art. 13, 19, 22 en 34.

6209. " Besluit tot regeling der ansjovis-visscherijen op de Oosterschelde. 21 Oct.
Staatsblad No. 108.

6210. 1868. Besluit tot regeling der concessiën van kunstmatige oesterbanken op de Schelde en Zeeuwsche stroomen. 7 Febr.
Staatsblad No. 19.

6211. " Besluit, houdende nadere wijziging der bepalingen, regelende de voorwaarden en wijze van keuring van den gekaakten haring, afkomstig van de Nederlandsche zeevisscherijen, vastgesteld bij Koninkl. besluit van 4 Maart 1860 (Staatsblad No. 11) en gewijzigd bij dat van 24 Februarij 1861 (Staatsblad No. 13). 11 Mei.
Staatsblad No. 66.

6212. 1869. Missive van den Minister van Financiën, betreffende het aanwenden van middelen om den bloei der zalmvisscherij te bevorderen.
Bijv. op het Staatsblad, bl. 284, No. 147. 22 Mei.

" Zalmtractaat. Zie de verschillende stukken, beraadslagingen in de Tweede Kamer der St. Gen., adressen, enz. omtrent dit tractaat bij de afdeel. Zalmvisscherij. No. 4391—4400.

6213. " Besluit, houdende regeling der concessie van kunstmatige mosselbanken op de Schelde en Zeeuwsche stroomen. 9 Aug.
Handel. van de 2e Kamer der St. Gen. 1869—1870, bl. 306—307.
Staatsblad No. 145.

6214. A°. 1869. Reglement op de uitoefening der jagt en visscherij in Noord-Brabant. 13 Aug.

Bijv. op het Staatsblad, bl. 347. N°. 200.

6215. 1870. Besluit, houdende bepaling, dat de natuurlijke oesterbanken op de Schelde en Zeeuwsche stroomen aan de publieke visscherij onttrokken en in het openbaar verpacht kunnen worden. 24 Febr.

Staatsblad N°. 37.

6216. 1871. Besluit tot regeling der ansjovisch-visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche stroomen, en zulks met gedeeltelijke intrekking van het besluit van 21 Oct. 1867. (Staatsblad N°. 108.) 27 Sept.

Staatsblad N°. 100.

6217. " Besluit, houdende nadere regeling van de wijze van uitoefening der Zalmvisscherij en zulks met intrekking van het besluit van 19 Oct. 1858. (Staatsblad N°. 70). 10 Oct.

Handel. v. d. 2e *Kamer der St. Gen.* 1871—1872, bl. 291—301. — *Bijl.* A. N°. 116, bl. 42. — *Staatsblad* N°. 103.

6218. Handboek ter aanwijziging van het regt van jagen, vogelen, visschen, binnen het Koningrijk Holland; gegrond op de decreeten en de resolutiën daaromtrent. Amsterd., J. Allart. 1809. 8°.

6219. Handboek voor veldwachters, boschwachters en opzieners over de visscherijen. Breda, F. B. Hollingerus Pijpers. (z. j.) gr. 8°.

6220. Iets over het reglement op het bevisschen van de Schelde en de Zeeuwsche stroomen. *B. R. L.*

Zie: *Sloet tot Oldhuis*, Tijdschrift v. Staathuishoudk. XXIV, bl. 207.

6221. **Kluit, (A.)** Historie der Hollandsche staatsregering, tot aan het jaar 1795. Met vele onuitgegeven bijlagen. Amsterd., W. Brave. 1802—1805. 5 dln. gr. 8°. *K. B. 's G. — B. L. H. — B. R. — R. L.*

Zie aldaar: Visscherijen, 's Graven domein. IV, bl. 437, V, bl. 431. — Verpachting als van domein, V, 407. — Vroonen bij Alkmaar, 's Graven domein. V, 421, 422. — Vroonvisscherij bij Leiden was 's Graven domein en oorspronkelijk zijn vrij goed of vroon. IV, 428.

6222. Leyden. Keuren op de visscherijen der stadt Leyden, soo in de vroonen, als elders. Gedrukt bij Abr. Elzevier. 1688. 4°. Herdrukt, Leyden, Pieter van der Aa. 1722. 4°. Leiden, Herdingh en du Mortier. 1809. 4°.

6223. **Rees, (O. van)** Voordragt over de Nederl. wetgeving in betrekking tot de visscherij, den landbouw en het fabriekwezen.

Zie: Overzigt der werkzaamheden van de afdeeling Koophandel der Maatschappij Felix meritis. 1853—1854. bl. 68.

6224. Reglement op de visscherij in het Koningrijk Holland, van 23 Sept. 1808. 's Gravenh., ter Koninkl. Staatsdrukkerij. 1808. 8°.

6225. Vademecum op jagt en visscherij. Amsterd., H. J. v. Kesteren. 1859. kl. 8°.

6226. Verordeningen (De) op de jagt en visscherij in binnenwateren. toegelicht door Mr. *L. Zegers Veeckens.* Amersfoort, 1847. 8°.

6227. Verzameling van Arresten van den Hoogen Raad der Nederlanden, verzameld door Mrs. *J.* en *J. C. W. van den Honert* en *C. C. E. d'Engelbronner.* Amsterdam, Gebr. Diederichs. 1843—1872. gr. 8°.

Zie afdeeling: Jagt en visscherij.

6228. Verzameling van wetten, reglementen en besluiten, betreffende de kleine of kustvisscherij van de provincie Zuid- en Noord-Holland. Te Leyden, ter boekdrukkerij van J. G. la Lau. 1845. gr. 8o.

Wet tot regeling van de jagt en visscherij van 1852.

6229. —— Proeve van een ontwerp van wet op de uitoefening van het regt van jagt en visscherij in het Koningrijk der Nederlanden, door een adjunct-houtvester. Arnhem, G. W. van der Wiel. 1852. gr. 8o.

6230. —— **Graaff, (H. W. de)** Bedenkingen tegen het ontwerp van wet op de jagt en visscherij. Leyden en Amsterdam, J. H. Gebhard en Cie. 1852. 8o. *B. R.*

6231. —— Wet tot regeling der jagt en visscherij. 's Gravenhage, Landsdrukkerij. 1852. gr. 8o.

Van deze wet zijn verschillende uitgaven [zonder aanteekeningen] verschenen, en wel bij: Gebr. Abrahams te Middelburg; — Gebr. Belinfante te 's Gravenhage; — P. K. Braat te Dordrecht; — A. ter Gunne te Deventer; — J. G. Meyer te Arnhem; — C. van der Post Jr. te Utrecht; — C. A. Vieweg te Nijmegen; — C. H. van den Bergh Taats te Amersfoort.

6232. —— benevens punten van administratie ter uitvoering dier wet. Utrecht, N. de Zwaan. 1852. 32o.

6233. —— met de memorie van toelichting, bewerkt door *L. N. Schuurman*. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink. 1852. Smal 8o.

6234. —— met de memorie van toelichting, voor zoover die strekt tot verduidelijking der wet, met inhoud en alphab. register. 's Gravenh., Gebr. Belinfante. 1852. kl. 8o.

6235. —— met eene beknopte geschiedenis dier wet en toelichtende aanmerkingen. Nijmegen, J. F. Thieme. 1852. kl. 8o.

6236. —— Wet op de jagt en visscherij, als handleiding voor de beoefenaars van jagt en visscherij, uit de officieële bescheiden verklaard en toegelicht door *Iz. I. Lion*. 's Gravenh., H. C. Susan C.H.zn. 1852. kl. 8o.

6237. —— met een uitvoerig beredeneerd register, bewerkt door *W. J. C. van Hasselt*. Amsterdam, J. C. van Kesteren. 1852. kl. 8o.

6238. —— met het verhandelde bij de Staten Generaal en aanteekeningen, uitgegeven door *B. G. A. Pabst*. Utrecht, L. E. Bosch en zn. 1852. gr. 8o.

6239. —— toegelicht uit de handelingen der wetgevende magt door *S. Tak*. Leiden, E. J. Brill. 1852. gr. 8o.

6240. —— **Haverkamp, (S. A.)** De toepassing der wet op de jagt en visscherij gemakkelijk gemaakt door verwijzing naar regtspraken enz. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink. 1854. 8o.

Wet tot regeling der jagt en visscherij van 1857.

6241. —— Het ontwerp van wet (van 1857) tot wijziging der wet, regelende jagt en visscherij. *K. B. 's G. — B. R. L.*

Zie: Nieuwe Bijdragen tot regtsgeleerdheid en wetgeving. 1857.

6242. —— **Bemmelen, (P. van)** Opmerkingen over het ontwerp tot wijziging van de wet op de jagt en visscherij van 1852. Leyden, P. Engels. 1856. 8o. *B. R.*

6243. —— Bedenkingen over het ontwerp van wet, tot wijziging der wet van 6 Maart 1852, regelende de jagt en visscherij. Alkmaar, Joh. Roem. 1856. gr. 8o. *B. R.*

6244. —— Wet tot regeling der jagt en visscherij (van 13 Junij 1857, Staatsblad No. 87). 's Gravenhage, Landsdrukkerij. 1857. gr. 8o.

Bovendien zagen verschillende uitgaven van deze wet [zonder aanteekeningen] het licht, als: te Deventer, bij A. ter Gunne; — Sneek, van Druten en Bleeker. 1857. kl. 8o.; — Tholen, J. Steenmeyer. 1857. kl. 8o.; — Gorinchem, A. van der Mast. 1857. kl. 8o.; — Leeuwarden, G. T. N. Suringar. 1857. kl. 8o.; — Schiedam, H. A. M. Roelants. 1857. kl. 8o.; — Nijmegen, C. A. Vieweg. 1857. kl. 8o.

6245. —— met een uitvoerig alphabetisch register, bewerkt door *W. J. C. van Hasselt*. Amsterd,, J. C. v. Kesteren. 1857. kl. 8o.

6246. —— tot handleiding voor de beoefenaars van jagt en visscherij, verklaard en toegelicht uit de officiëele bescheiden van de beide Kamers der Staten Generaal (1852 en 1857) door *Iz. I. Lion*. 's Gravenhage, H. C. Susan C.Hzn. 1857. kl. 8o.

6247. —— met alphabetisch register, door *L. N. Schuurman*, Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink. 1857. Derdre druk. 1872. kl. 8o. *B. R.*

6248. —— met aanteekeningen, meerendeels bijeenverzameld uit de officiëele bescheiden door *J. W. Staats Evers*. Arnhem, G. W. v. d. Wiel. 1857. kl. 8o.

6249. —— toegelicht uit de handelingen der wetgevende magt door *S. Tak*. Leiden, E. J. Brill. 1857. gr. 8o. *B. L. H.*

6250. —— met aanteekeningen door Mr. *L. G. Greeve*. Schiedam, H. A. M. Roelants. 1864. gr. 8o.

6251. **Boer, (W. G.)** De dominio gentium aquatico. Traj.. 1845. 8o. [1]) *B. L. H.*

6252. **Burrough's (John)** Sovereignty of the British seas, proved by records, written in the year 1633. London, 1729. 8o.

6253. **Gael, (J.)** Dissertatio de piscationis jure. Lugd.-Batav., 1765. 4o. *B. L. H.*

6254. **Gevers Deynoot, (W. T.)** De magno sive halecum piscatu belgico (haringvisscherij). Lugd.-Batav., 1829. 4o. en gr. 8o. (Zie No. 3299). *B.L.H.*

6255. **Graswinckel, (Th.)** Maris liberi vindiciae adv. Guil. Welwodum. Hagae-Com., 1653. 4o.

6256. **Grotii (H.)** Mare liberum, sive de jure quod Batavis competit ad Indicana commercia. Lugd.-Batav. ex off. Elzeviriana. 1618. 12o. *B. L. H. — R. L.*

6257. —— Defensio capitis quinti maris liberi oppugnati a Guil. Welwodo capite XXVII eius libri scripti Anglico sermone cui titulum fecit: Compendium legum maritimarum.

Naar het oorspronkelijke handschrift, ter Leidsche bibliotheek berustende, overgedrukt, en als bijlage C gevoegd achter *Muller's* Mare clausum.

---

[1]) Het was volstrekt mijn voornemen niet hier al de schrijvers te noemen, die vóór of tegen de vrijheid der zee de pen hebben gevoerd. Ik meende slechts voornamelijk de aandacht te moeten vestigen op de geschriften van Hugo de Groot, Welwod en Selden, die in onze geschillen met Engeland over dit belangrijk vraagstuk — voornamelijk ook ten opzigte der visscherijen — een voorname rol hebben gespeeld.

Zij, die over dit onderwerp méér licht verlangen, verwijs ik naar *S. Muller*, Mare clausum; en *O. van Rees*, Geschied. d. Staathuishoudk. I, bl. 233—248.

6258. **Guberleth Plegher, (T.)** Dissertatio de pristina libertate Belgarum sub principibus quam maxime Hollandis et Zelandis commercandi et piscandi per mare Septentrionale et ad oras Magnae Brittanniae, pactis etiam sancita. Lugd.-Batav., 1791. 4o. *B. L. H.*

6259. **Medow's (Phil.)** Observations concerning the dominion and sovereiguty of seas, being an abstract of the Marine affairs of England. London. 1689. 4o.

In een exempl. van dit werk toebehoorende aan Ch. Butler Esq., vindt men de volgende aanteekening van Lord Bar. Parker: „This is a most curious and excellent treatise, and though Mr. Selden's Mare clausum is a learned and ingenious work, and will ever be popular with Englishmen, yet Sir P. M's rules for ascertaining the limits of the sea, seem to me to be founded on more solid and prudential reasons than Mr. S. has offered in his book". [*Clarke*, Bibl. legum].

Muller Fzn., (S.) Mare clausum, Amst., 1872. gr. 8o. Zie No. 3162.

6260. **Reck, (Mord. von der)** Disputatio juridica de piscatione. Argentorati, typis Jos. Staedelii. 1652. 4o.

6261. **Schoock, (M.)** Imperium maritimum. Amst., 1653. 12o.

6262. **Seldeni (J.)** Mare clausum seu de dominio maris, libri duo. Accedunt *M. Z. Boxhornii* Apologia pro navigationibus Hollandorum adversus Heuterum et tractatus mutui commercii inter Henricum VII regem Angl., et Philippum Archid. Austriae. Londini, W. Stanesbeii. 1636. kl. 8o. *B.R.L.*

6263. —— Vindiciae maris clausi.

Zie: *Seldeni*, Opera omnia. Lond., 1726. [3 dln. fol.] dl. II.

6264. **Stubbe's (H.)** Justification (and a further justification) of the present war against the United Netherlands, wherein the dominion of the seas is explained, and his Majesty's rights thereunto asserted. London, 1672, 73. 2 parts. 4o. *B. L. H.*

6265. **Trotz, (Th.)** Dissertatio de jure piscandi. Traj. ad Rhenum. 1771. 4o.

6266. Treatise (General) of the dominion of the Sea, and a compleat body of the sea-laws, including those of Oleron, Wisby and the Hanze towns: with several discourses concerning the jurisdiction of the Admiralty. Third edition. With additions. London. (z. j.) 4o.

6267. Verhandeling (Algemeene) van de heerschappij der zee; en een compleet lichaam van de zee-rechten, enz. enz. Uit het Engelsch vertaald door *Pieter le Clerq.* Amsterd., D. Onder de Linden. 1707. 4o. *B. R. L.*

Zie aldaar, hoofdst. II: Van de heerschappij der Britsche zee, waarin de opperheerschappij wordt beweerd en beweezen altijd geweest te zijn, en nog te weesen, het ontwijfelbaar recht der Koningen en Koninginnen van Groot-Brittanje. Blz. 354—461: Ordonnantie van Lodewijk XIV, van Augustus 1681, rakende de Marine. (Vergelijk No. 6315).

6268. **Wardenburg, (C. Th.)** Dissertatio quaedam circa jus piscatus. Lugd.-Batav. 1757. 4o. *B. L. H.*

6269. **Welwod, (W.)** An abridgement of all Sea-Lawes, gathered forth of all Writings and Monuments, which are to be found among any people or nation vpon the coasts of the Great Ocean and Mediterranean Sea: And specially ordered and disposed for the vse and benefit of all benevolent Sea-farers, within his Majesties dominions of Great Brittanne, Ireland, and the adiacent Isles therof. London, printed by Humfrey Lownes, for Thomas Man. 1613. kl. 4_0.

Zie aldaar: Hoofdst. 27: „Of the community and property of the Seas". Dit hoofdstuk, dat als tegenschrift moest dienen tegen de *Groot's* „Mare liberum", is, om de groote zeldzaamheid van *Welwod's* werkje, als bijlage B opgenomen in *Muller's* „Mare clausum". Vergelijk No. 6257.

6270. **Welwod**, (W.) De dominio maris jurisbusque ad dominium praecipue spectantibus assertio brevis ac methodica. London, 1616. 8o.

Van dit geschrift — dat volgens Mr. *Muller* eene verbeterde en vermeerderde uitgave (en niets meer) is van de „Abridgement" — verscheen in 1653 te 's Gravenhage een nadruk in 4o.

6271. **Westenberg**, Dissertatio de piscaturis in Oceano boreali. (z. pl. en jr.)

Wybo, (**J. C.**) Dissertatio de balaenarum piscatu. Lugd.-Bat., 1774. 4o. (Zie No. 3609.)

---

2. Fransche wetgeving op de visscherijen.

[*Législation française des pêches.*]

6272. Algérie. Pêche côtière en Algérie. Instruction pour l'application de l'arrêté du 24 Sept. 1856; rappèl à l'exécution des réglements sur la police de la navigation. Alger. Imprim. du Gouvernement. 1858. 8o.

6273. —— Arrêté portant réglement sur la pêche maritime côtière en Algérie. Paris, Imprim. Impériale. 1856. fol.

6274. **Baudrillart**, (**J. J.**) Traité général des eaux et forêts, chasses et pêches; composé d'un Recueil chronologique des réglements forestiers, d'un Dictionnaire des eaux et forêts et d'un Dictionnaire de chasses et pêches. *Première partie:* Recueil chronologique, contenant les ordonnances, édits et déclarations des rois de France; les arrêts du Conseil et des Cours souveraines; les lois, arrêtés du gouvernement, décrets, ordonnances du Roi, décisions, circulaires et instructions administratives depuis 1219 jusqu'en 1824. *Deuxième partie:* Dictionnaire général, raisonné et historique des eaux et forêts, contenant l'analyse des lois, ordonnances, arrêts et instructions etc. *Troisième partie:* Dictionnaire des chasses et pêches. Paris. A. Bertrand. 1821—1829. 7 dln. in 4o. en 2 atlassen.

Het eerste gedeelte werd tot 1847 vervolgd door *Herbin de Halle* en *Th. Chevalier*.

6275. —— Code de la pêche fluviale, avec un commentaire de la loi, les motifs de cette loi, la discussion aux deux chambres, les modèles des procès-verbaux pour délits de pêche, etc., suivi d'un dictionnaire de la pêche fluviale, contenant l'histoire naturelle des poissons. Paris, 1829. 2 dln. 12o. Met 23 platen.

Boucher. Zie No. 6315.

6276. **Boyard**, Nouveau manuel complet des gardes-champêtres, gardes-forestiers, gardes-pêche et gardes-chasse. Nouvelle édition, revue et corrigée par *Ch. Vasserot*. Paris, Roret. 1863. 18o.

6277. **Brousse**, Code de la pêche fluviale avec l'exposé des motifs, les discussions des deux chambres et des observations. Paris, Veuve C. Béchet, 1829. 8o.

6278. Bulletin administratif et judiciaire des Annales forestières. Recueil mensuel des lois, décrets, arrêts, jugements, décisions et circulaires administratives sur la matière des forêts, de la pêche et de la chasse, avec des notes explicatives, des observations critiques et des dissertations par M.M *Meaume*, *Loiseau* et *Deville*; avec la collaboration de M.M. *Bonjean*, *Colmet d'Ange*, *Dalloz* et *Vergé*. Paris. 1827—1858. gr. 8o.

1e Série: Années 1827 à 1842.
2e Série: Années 1842 à 1858.

Dit „Bulletin" werd uitgegeven als Bijvoegsel van de „Annales forestières".

6279. **Carathéodory, (Et.)** Du droit international concernant les grands cours d'eau. Leipzig, F. A. Brockhaus. 1861. gr. 8°.

6280. **Champonnière,** De la propriété des eaux courantes, du droit des riverains, et de la valeur actuelle des concessions féodales. Ouvrage contenant l'exposé complet des institutions seigneuriales et le principe de toutes les solutions de droit, qui se rattachent aux lois abolitives de la féodalité. Paris, Ch. Hingray. 1846. gr. 8°. *B. L. H.*

Zie aldaar: Droit de pêche appartenant aux Seigneurs, bl. 91. — Des droits de pêche, bl. 595—611. — Des étangs et de leur droit, bl. 611, 625, etc.

6281. **Charpentier,** Nouvelle instruction pour les gardes des eaux et forêts, pêches et chasses. Nouvelle édition, augmentée. Paris, Prault. 1748. 12°. Nouvelle édition. 1768. 12°.

6282. **Chauffour, (Jacques de)** Instruction sur le faict des eaux et forêts, contenant en abrégé les moyens de les gouverner et administrer suivant les ordonnances des Roys. Rouen, D. du Petit Val. 1618. 8°.

6283. Code de la chasse et de pêche, ou recueil des lois, décrets et arrêtés, rendus sur cette matière. Paris, 1810. 8°.

6284. Code de la chasse et de la pêche. Paris, Warée. 1826. 32°.

6285. Code de la chasse. — Manuel complet du chasseur, par *H. Raisson*, suivie du code de la pêche par de C. Y. Paris, J. Lefebure. 1829. 18°.

6286. Code de la pêche fluviale, avec un commentaire de la loi, les motifs de cette loi, etc. Suivi d'un traité de la pêche fluviale, accompagnée d'un atlas gravé. Paris, A. Bertrand. 2 dln. 12°.

6287. Code de la pêche fluviale. Instructions pour les gardes pêche. Instructions pratiques pour le repeuplement des cours d'eau. Edition officielle. Paris, Muzard. 1863. 8°.

6288. **Daviel, (A.)** Traité de la législation, et de la pratique des cours d'eau. Troisième édition, revue et considérablement augmentée. Paris, Ch. Hingray. 1855. 3 dln. gr. 8°. *B. L. H.*

Zie aldaar: Pêche maritime. §§ 5, 324, 325. — Pêche sur les cours d'eau du domaine publique. §§ 76, 206, 238, 239, 241—248, 252, 318, 319, 324, 330, 486, 496, 510. — Pêche sur les cours d'eau non navigables. §§ 373, 537, 545, 683, 685, 691, 732, 737, 747, 749, 930, 931, 937. — Pêcheries. §§ 62, 294, 414, 448, 690. — Pêcheurs. §§ 76, 414, 416. — Etangs. §§ 733, 736, 747, 807, 809, 810—822.

6289. **Dralet,** Traité des délits, des peines et des procédures en matière d'eaux et forêts. Seconde editiou. Paris, Demouvile. 1810. 12°.

6290. —— Instructions et modelles des procès-verbaux pour les gardes forestiers et les gardes-pêche de l'empire. 14e Editiou. Toulouse, Manavit. 1810. 12°.

6291. **Dufour, (J. M.)** Formulaire alphabétique, ou manuel pratique des gardes-champêtres et des gardes-pêche. Paris, Bavoux. 1823. 12°.

6292. **Dupin,** Lois forestières, avec les lois sur la chasse et la pêche, extraites de la collection in 4°, dite du Louvre et du Bulletin des lois: Recueil composé suivant le plan tracé par l'avis du Conseil d'état, du 7 Janvier 1813; avec une appendice contenant l'analyse des arrêts de la Cour de cassation, et des décisions admiuistratives intervenues en matière d'eaux et forêts. Paris, Guillaume. 1822. 8°.

6293. **Gnichard, (A. C.)** Manuel des gardes champêtres et forestiers et des gardes-pêche contenant toutes les lois relatives à leurs fonctions; avec des formules de rapports et procès-verbaux applicables aux différentes espèces de délits qu'ils sont chargés de constater. Paris, Garneray. 1809. 12°.

6294. **Guichard, (A. C.)** Manuel de la police rurale forestière, de la chasse et de la pêche. Paris, Richard. 1829. 8°.

6295. **Hautefeuille, (L. B.)** Code de la pêche maritime, ou commentaire sur les lois et ordonnances, qui régissent la pêche maritime. Paris, Comon. 1844. 8°.

6296. **(Henriquez, (Jean)** Principes généraux de jurisprudence, sur les droits de chasse et de pêche suivant le droit commun de la France, par M.... Paris, Berton. 1775. kl. 12°.

6297. —— Code pénal des eaux et forêts, ou précis raisonné des ordonnances, arrêts et réglements sur les délits, peines et amendes en matière d'eaux et forêts. Verdun, Christophe. 1781. 2 dln. kl. 8°.

6298. —— Manuel des gardes des eaux et forêts ou instruction à l'usage des gardes de bois, chasse et pêche. Paris, De la Lain. 1784. 12°.

6299. —— Traité des Grueries seigneuriales, ou commentaire sur la déclaration du Roi du 8 Janvier 1715, concernant la compétance des officiers des seigneurs, en matière d'eaux et forêts. Paris, Nyon l'Ainé. 1786. 12°.

Isambert. Zie: Recueil général. N°. 6321.

6300. Loi relative à la pêche fluviale, avec des notes explicatives. Deuxième édition. Paris, Kleffer. 1830. 32°.

6301. **Longchamp, (E.)** Précis des lois et de la jurisprudence sur la police rurale, sur la chasse et sur la pêche. Paris, 1827. 12°.

6302. Manuel des gardes champêtres, des gardes forestiers et des gardes-pêche. Paris, 1816. 12°.

6303. **Martin, (Em.)** Code nouveau de la pêche fluviale, contenant l'ensemble des lois et dispositions sur la matière et le règlement général sur la pêche, du 25 Janvier 1868, annoté et expliqué d'après la jurisprudence de la Cour de cassation et des Cours impériales, les documents législatifs, les circulaires ministérielles, etc. Paris, Léautey. 1869. 12°.

6304. **Massas, (Ch. de)** Des réglements sur la pêche à la ligne en France. Paris, Albessard et Bérard. 1862. 18°.

6305. Mémoires sur la police de la pêche française. Paris, Imprimerie Nationale. 1790. 8°.

6306. **(Ménin),** Abrégé méthodique de la jurisprudence des eaux et forêts. Paris, 1738. 12°.

6307. **Monville, (Le Baron de)** De la législation sur les cours d'eau. Paris, 1817. 4°.

6308. **Néel Duval Sr. de la Lissandrière, (P.)** Traité universel des eaux et forests de France, pesches et chasses, contenant les moyens de les gouverner et administrer, conformément aux ordonnances. Paris, 1669. 8°.

6309. **Noël,** Mémorial alphabétique des matières des eaux et forêts, pesches et chasses. Paris, Rollin fils. 1737. 4°.

6310. L'Octroi dans ses applications aux produits des pêches maritimes. Rapport et résolutions de la chambre de commerce de Boulogne-sur-mer dans sa réunion du 2 Juillet 1861.

6311. Ordonnance de Louis XIV, sur le fait des eaux et forests, vérifiée en Parlement, le 13 Aoust 1669. Paris, le Petit. 1669. 4°.

6312. Ordonnance de Louis XIV, augmentée des édits, déclarations et arrêts rendus en conséquence jusqu'à présent. Paris, 1723. 12°. Nouvelle édition. 1776, 1821.

6313. —— Conférence de l'Ordonnance de Louis XIV de 1669, avec celles des rois prédécesseurs, depuis l'an 1115. Paris, Veuve Saugrain. 1725. 2 dln. 4o. Edition augmentée. Paris, Prault. 1752. 2 dln. 4o.

6314. —— Commentaire sur l'Ordonnance d'Août 1669 (par *Jousse*). Paris, Debure. 1772. 12o. Nouvelle édition. Lyon, Barset. 1782. 12o.

6315. Ordonnance (de Louis XIV) de la Marine. Août 1681.

Zie aldaar, Livre V: De la pêche qui se fait en mer: De la liberté de la pêche. — Des diverses rets ou filets. — Des parcs et pêcheries. — Des madragues et bordigues. — De la pêche du hareng. — De la pêche des molues. — Des poissons royaux. — Des pêcheurs.

Deze ordonnantie is opgenomen in: Récueil général des anciennes lois françaises, par M. *Isambert*, e.a. (Zie No. 6321) dl. XIX, bl. 282—366; terwijl eene hollandsche vertaling voorkomt in: Algemeene verhandeling van de heerschappij der zee, en een compleet lichaam van de zeerechten. Uit het Engelsch vertaald door *P. de Clerq*. Amsterd., 1757. 4o. bl. 354—461. (Zie No. 6267.)

Men raadplege tevens: *R. J. Valin*, Nouveau commentaire sur l'Ordonnance de la Marine. Rochelle, 1760. 2 dln. 4o. *Boucher*, Institution au droit maritime. Ouvrage complet sur la législation maritime, ayant pour base l'Ordonnance de 1681. Paris, Levrault. 1803. 4o. *B. R. L.*

6316. **Pardessus, (J. M.)** Collection de lois maritimes,, antérieurs au XVIIIe siècle. Paris, Imprimerie royale, 1845. 6 dln. 4o. *K.B.'sG.—B.L.H.—R.L.*

Zie aldaar: Pêche, pêcheurs. Droit romain. I, 85, 94, 120, 126. — Droit gréco-romain. I, bl. 190. — Rôles ou jugemens d'Oléron. I, bl. 342. — France: De la peche qui se fait en mer. IV, bl. 406 v. v. — Castille. VI, bl. 52. — Malaisie. VI, bl. 409 v.v. bl. 441. — Olonne: Renseignemens sur les pêches de la morue. VI, bl. 535.

6317. **Poitevin, (B.)** L'ami du pêcheur. Traité pratique de la pêche à toutes lignes. Ouvrage comprenant la jurisprudence en matière de pêche. Paris, Masson. 1873. gr. 8o.

6318. Principes généraux de Jurisprudence sur les droits de chasse et de pêche, suivant le droit commun de la France, par M.... avocat à Dun en Argonne. Paris, Breton. 1775. kl. 12o.

6319. **Rabuteau, (P. F.)** Traité des droits de chasse et de pêche. Paris, Egasse-Girard. 1824. 8o.

6320. Recueil chronologique des lois, décrets, arrêtés, avis du Conseil d'état et ordonnances du Roi, concernant la chasse, la louveterie, la pêche et le port d'armes, depuis 1789 jusqu'à ce jour. Paris, Imprimerie royale. 1821. 8o.

6321. Recueil général des anciennes lois françaises depuis l'an 420 jusqu'à la révolution de 1789; contenant la notice des principaux monumens des Mérovingiens, des Carlovingiens et des Capétiens, et le texte des ordonnances, édits, déclarations et réglemens du Conseil etc. de la troisième race. Avec notes de concordance et tables par M.M. *Jourdan*, *Decrusy*, *Isambert*, *Armet*, *Taillandier*. Paris, Belin-le-Prieur. (1822)—1833. 30 dln. gr. 8o. *B. L. H. — R. L.*

Men raadplege het alphabetisch register op: Pêche maritime; Pêche fluviale; Eaux et forêts.

6322. Réglemens sur des matières d'eaux et forêts, de chasses, pesches etc. (depuis 1583 jusqu'en 1747). Paris, 1746—1752. 2 dln. 4o.

6323. **Rondonneau, (L.)** Code de la chasse et de la pêche, depuis 1789 jusqu'à ce jour. Paris, Garnery. 1810. 8o.

6324. —— Verzameling van wetten op de jagt en visscherij in het Fransche Keizerrijk, sedert 1789 tot Sprokkelmaand 1810. Uit het Fransch vertaald. Amsterdam, W. Brave. 1811. 8o.

6325. **Roussean, (Cl.)** Edicts et ordonnances, arrêts et réglements des eaues et forests, revues et augmentez d'anciens et nouveaux, avec annotations sommaires. Paris, E. Richer. 1633. 8°.

6326. **Sainctyon,** Les édicts et ordonnances des Roys, coustumes des provinces, réglemens, arrests et jugemens notables des eaux et forêts. Recueil divisé en 3 livres. Paris, Vve A. Langelier. 1610. 2 dln. folio.

Vatin. (R. J.) Zie N°. 6315.

---

3. Engelsche wetgeving op de visscherijen.

[*Législation anglaise des pêches.*]

6327. **Baker, (Th.)** The laws relating to salmon fisheries in Great Britain. Second edition. London, Cox. 1868. 12°.

6328. **Blackstone, (W.)** Commentaries on the laws of England. 16th edition, with the last corrections of the author; and with notes by *J. T. Coleridge*. London, printed by A. Strahan for T. Cadell. 1825. 4 dln. gr. 8o.

K. B. 's G. — B. L. H. — R. L.

Zie aldaar: On the taking of royal fish. (Whales and Sturgeons) I, bl. 223, 290. — Property of whales. I, bl. 223. — Common of fishery. II, bl. 34. — Free fishery, or exclusive right of fishery in a public river. II, bl. 39, 410, IV, bl. 424. — Differs from a several fishery. II, bl. 39. — Stealing or attempting to steal royal fish. — IV, bl. 144, 236. — Destroying of fishponds. IV, bl. 246.

6329. **Blake** and **Brady,** A bill to amend the law of Ireland as to the sea-coast fisheries. May 1866. folio.

6330. **Bund's (W. W.)** Law relating to salmon fisheries of England and Wales. London, 1873. 8°.

6331. **Chitty, (J.)** Treatise on the game laws, and on public and private fisheries; with an appendix containing all the states and cases on the subject. London, 1812. 2 dln. 8°.

6332. —— Precedents and practical forms relative to game. London, 1816. 8°.

6333. —— Observations on the game laws, with proposed alterations for the protection and increase of game. London, 1816. 8°.

6334. **Clark, (George)** The game laws from Henry III to the present period; including all the acts of parliament, which are now in force on that subject. — With an introduction explaining the nature of forests, fisheries, etc. London, 1786. 12°.

6335. Considerations of the game laws, together with some strictures on Dr. Blackstone's Comment, relative to this subject. London, 1777. 8°.

6336. Dialogue between a lawyer and a country-gentleman, on the subject of the game laws. Fourth edition. London, 1775. 8°.

6337. **Earnshaw, (James)** Abstract of various penal and other statutes relative to the customs, from 28th Edw. III to 32 Geo. III, together to the laws in and subsequent to 1780, relating to the Southern, Greenland and Newfoundland fisheries. London, 1793. 2 dln. 8o. Second edition. 1799.

6338. Essays on the game-laws now existing in Great Britain, and remarks on their principal defects, etc. London, 1770. 8o.

6339. Game laws, a comprehensive and familiar treatise, comprising all the statutes and resolutions of the courts, relating to game, together with some general remarks tending to explain their import and facilitate their construction. To which are also added, the mode of recovering penalties under the game laws: the law concerning tresspas in the pursuit of game; and the general law relating to dogs. New edition. London, 1818. 12°.

Hodgson. Zie N°. 6359.

6340. **Hore, (H. F.)** Inquiry into the legislative control and improvements of the salmon and sea fisheries of Ireland. Dublin, 1859. 8°.

6341. Index to the statutes, public and private, passed in the several years from the Union with Ireland to the termination of the XVII parliament. 1801—1859. London, J. E. Eyre. 1860. 2 dln. folio. *B. R. L.*

Zie aldaar: Fisheries. — Herringfisheries. — White-herringfishery. — Salmonfishery. — Whalefishery.

6342. **Jacob, (Giles)** Game law; and of hawking, hunting, fishing and fowling. 7th Edition. London, 1740. 8°.

6343. **Locke,** On the game laws of England and Wales, including those of Scotland and Ireland. London, G. Loan. 1866. 8°.

6344. **Mascall's (E. J.)** Complete digest of the pending consolidation of customs on goods imported into and exported from Great Britain, and also the excise on all foreign articles, the tonnage duties, and those of the fisheries. London, 1810. 8°.

6345. **Nelson, (W.)** Laws of England concerning the game of hunting, hawking, fishing and fowling. London, 1727, 1732, 1751, 1753, 1762. 12°.

6346. **Oke, (G. C.)** A handy-book of the game and fishery laws. London? Butterworths. 1861. 8°.

6347. **Patterson, (James)** A treatise on the fishery laws of the United Kingdom, including the laws of angling. Cambridge, Macmillan. 1864. 8°.

6348. **Paul, (John)** A digest of the laws relating to the Game of this Kingdom, containing all the statutes now in force respecting the different species of Game; including those which have been made for the preservation of sea and river fish. London, Strahan. 1775. 8°. Fifth edition. London, 1816. 8°.

6349. **Piscator,** Public right of fishing by Anglers. (z. j. of pl.) 12°.

6350. **Reeves, (John)** The law of shipping and navigation; treating of the trade with Asia, Africa and America, of the European trade, the fisheries, etc. London. 1792. 1807. 8°.

6351. —— History of the Government of Newfoundland; with an appendix, containing the acts of Parliament made respecting the trade and fishery. London, 1793. 8°.

6352. Report of the Committee of the House of Commons on the game-laws, with a comment, by a country-gentleman. London, 1816. 8°.

6353. **Richardson, (John Stewart)** Scotch salmon fisheries legislation. Past, present and future. London, Dalton and Lucy. 1870. 8°.

6354. Salmon fisheries amendment Bill. No. 1, 2. (House of commons.)

6355. **Schultz, (Henry)** An essay on aquatic rights, intended as an illustration of the law relating to fishing. London, 1811. 8°.

6356. **Selwyn, (W.)** An abridgment of the law of Nisi prius, containing; No. 21. Fishery. Third edition, with additions. London, 1812. 2 dln. gr. 8°.

6357. Thames. **Griffith, (Roger)** Essay to prove that the jurisdiction of the Thames etc., is committed to the Lord Mayor and City of London, both in point of right and usage. To which is added, a description of those fish, which are caught in the river Thames. London, 1746. 8o. (Enkele exemplaren met platen.)

6358. —— Essay on the right of angling in the river Thames and in all other public navigable rivers. Reading, Smart. (z. j.) 8o. 2e uitg. 1787.

6359. —— A letter to a proprietor of a fishery in the river Thames, in which an attempt is made to show in whom the right of fishing in public streams now resides. (By Mr. *Hodgson.*) Reading, 1787. 2d Edition. 8o.

6360. —— Fisherman's assistant in the Thames. 1697. 8o.

6361. —— Laws and ordinances of the city of London relating to fishing. 1697, 1785. (Hetzelfde werkje als het vorige?)

6362. —— Rules and orders for fishing in the Thames and in the waters of the Medway. London, 1827. 8o.

6363. —— Rules, orders and ordinances to commence and take place from the first November 1785, for the governing and regulating all persons, who shall fish or dredge in the river Thames. (z. j. of pl.) 12o.

6364. **Tomlins, (Th. E.)** A popular law-dictionary, explaining the terms and nature of English law. London, Longman. 1838. gr. 8o. *B. R. L.*

Zie aldaar: Angling, bl. 30. Fish, fishery, bl. 240—242. Oysters, bl. 392.

---

4. Wetgeving van andere landen van Europa.

[*Législation d'autres pays de l'Europe.*]

6365. België. Recueil des lois, décrets, arrêtés et réglemens en vigueur en Belgique, sur l'administration forestière de la pêche et de la chasse. Arlon, 1836. 8o.

6366. Duitschland. Eenige mededeelingen betreffende de Duitsche visscherij-verordeningen in de 15e en 16e eeuw.

Zie: Algem. Visscherij-Courant. 1871. No. 23, 24.

6367. —— Entwurf eines Fischerei-Gesetzes für den Preussischen Staat, nebst Motiven.

Zie: Circulare des Deutschen Fischerei-Vereins. Berlin, 1872, bl. 215—241.

6368. —— Een ontwerp-visscherij-wet voor Pruisen.

Zie: Algem. Visscherij-Courant 1872. No. 51, 52. N. Rotterd. Courant. 11 Dec. 1872.

6369. —— **Gunckel, (F. W.)** Sammlung der auf das Forst-, Jagd- und Fischerei-Wesen in Kurhessen Bezug habenden Landesordnungen, Ausschreiben u. s. w. von 1648 bis 1843. Cassel, 1845. 4o.

6370. —— **Kletke, (G. M.)** Die Fischerei-Gesetzgebung im Preussischen Staate. Eine Sammlung der auf die Fischerei, Bernstein-Fischerei und das Strandrecht bezüglichen Gesetze und Verordnungen und Entscheidung der Obersten Gerichtshöfe. Berlin. Liebrecht. 1868. gr. 8o.

6371. —— **Meurer's (Noe)** Wasser-Recht, fürnehmlich des Weitberühmbten vnd Goltreichen Rheinstroms (sic), wie derselbig gleich als ein Richter, am Gestaden, jetzt dem einen gebe, dem andere nemme: Item von Inseln, Awen, Waiten, auch Beth, oder Bauch des Rheins, sampt anderen desselben

mehr anhangenden vnd zugehörigen Gerechtigkeiten, als der Oberkeit, Gestaden-Ufern, Leinpfad, Schiffvng, Vogelweid, Salmen vnd Goltgründen, etc. Cöllen, bey Andr. Bingen. 1563. 4°.

Zie aldaar: Die zehend principal Frage, oder Theil von Fischen, blz. 112—115.

6372. —— Baden. Gesetz (von 1852) das Recht zur Fischerei betreffend.

6373. —— Entwurf eines Gesetzes über die Ausübung und den Schutz der Fischerei im Groszherzogthum Baden. (12 Juni 1869).

6374. —— **Warnkönig, (Th. A.)** Die Badischen Gesetze über Ausübung der Jagd und Fischerei, nebst den darauf bezüglichen Verordnungen, Ministerialentschlussungen u. s. w. Donaueschingen, Aldenhoven. 1866. gr. 8°.

6375. Noorwegen. **Boeck, (Thorv.)** Oversigt over Litteratur, Love, Rescripter m. m. vedrörende de Norske Fiskerier. Efter Foranstaltning af Centralcommitteen for Norges Deltagelse i Fiskeri-udstillungen i Boulogne-sur-mer 1866. Christiania, H. Tönsberg. 1866. gr. 8°.

Dit werkje bevat o. a. een overzigt en een uittreksel van de wetten, ordonnantiën enz. op de Noordsche visscherij van 1575—1866.

6376. —— **Widegren, (H.)** Om fiskeri Lagstiftninger i Sverige.

Zie: Kgl. Landtbr. Akadem. Tidskrift 1808. No. 3—4. (Visscherij-wetgeving in Zweden.)

6377. —— Handlingar och Förordningar angaende Finlands Fiskerier. Utgifna af *And. Joh. Malmgren*. Helsingfors, tryckt hos J. Simelii arfvingar. 1869. 1e en 2e stuk. 8°.

Waarin de volledige tekst van de verschillende oorkonden en reglementen betrekkelijk de visscherijen in Finland, van 15 Sept. 1616 tot 22 Oct. 1846.

6378. Spanje. **Fernandez, (Ces.)** Ordonnansas de pesca para las provincias de Pontevedra (1750) y la Coruna, (1769) Madrid, 1850. gr. 8°.

Voorafgegaan door een rapport over het verval van de sprot-visscherij aan de kusten van Gallicië.

6379. —— Almadrabas; Resera historica de su empleo en las costas de Espana; y reglamento para su regimen. Madrid, 1866. gr. 8°.

6380 Amerika. **Williams Jr., (M.)** Digest of fishery acts. New-York. (z. j.)

---

i. Tractaten betreffende de visscherijen.

[*Traités et conventions concernant les pêches.*]

6381. A°. 1295. De Koning van Engeland geeft aan die van Holland, Zeeland en Vriesland, dat ze ongehinderd en vrij mogen visschen in zijne zee bij Jernemuth. (Yarmouth.) 28 Sept.

van Mieris, Groot Charterb. I, bl. 566.
Boxhorn, Chron. v. Zeeland. II, bl. 100.
Rymer, Foedera, conventiones et acta publica inter Reges Angliae et alios quosvis Imperatores, Reges etc. (London, 1704—1735). II, bl. 688.

6382. 1446. Traité de commerce conclus entre les Anglais et quelques villes de Flandres et de Brabant, pour l'espace de douze ans. (Wederkeerig vrije visscherij toegestaan). 4 Aug.

Dumont, Corps diplomatique de droit des gens, contenant un recueil de traités, etc. (Amsterd., 1726—39.) III. 1e St. bl. 558. *B. R.*
Rymer, Foedera, conventiones Angl. XI, bl. 140.

6383. A°. 1467. Foedus commercii, liberaeque navigationis ac piscationis (sive intercursus) inter Eduardum IV, Regem Angliae et Isabellam, viduam Philipi, nomine Caroli Ducis Burg. princ. Belg. in 30 annos. 25 Nov.

Rymer, Foedera, conventiones Angl. XI, bl. 592, 599, 604, 616.
Dumont, Corps diplomatique. III. 1e St. bl. 592.

6384. 1468. Traité de paix entre Louis XI, roi de France, et Charles dernier duc de Bourgogne, fait à Péronne. (Waarbij o. a. vrijheid van haringvisscherij wordt verleend, blz. 400). 14 Oct.

Dumont, Corps diplomatique. III. 1e St. bl. 394. v.v.

6385. 1478. Foedus commercii, navigationis, et liberae piscationis inter Eduardum IV, Regem Angliae et Maximilianum ac Mariam, duces Austriae, qua totius Belgii principes. 12 Julij.

Rymer, Foedera, conventiones Angl. XV, bl. 67.
Dumont, Corps diplomatique. III. 2e St. bl. 28.

6386. 1482. Traité de paix entre Louis XI, Roi de France et Maximilien, Duc d'Autriche. 23 Dec.

Dumont, Corps diplomatique. III. 2e St. bl. 100. (Zie bl. 106 art. 77).

6387. 1495/96. Foedus pacis, commercii, navigationis et liberae piscationis inter Henricum VII, Regem Angliae et Philippum pulcrum Archiducem, qua Belgii dominum ac principem. ('t Groot Commercie-Tractaat.) 24 Febr.

Rymer, Foedera, conventiones Angl. XII, bl. 579.
Dumont, Corps diplomatique. III. 2e St. bl. 318, 336. art. XIV.
Place.-boek van Brabant. I, bl. 568.

6388. 1521. Pactum conventum, durante bello valiturum, de libertate civium piscandi Halecces, inter Franciscum I, Regem Galliae et Carolum, Imp. qua Belgii dominum ac principem, hortatu regis Angliae. 2 Oct.

Dumont, Corps diplomatique. IV, 1e St. bl. 352.
Tweede memorialboek van het Hof van Holland, bl. 204.

6389. 1525. Traité de trêve pour six mois, entre la Duchesse d'Angoulême, mère de François I, Roi de France, Régente en France, et l'Archiduchesse Marguerite, gouvernante des Pays-Bas, pour l'abstinence de la guerre, et la sureté de la Pêche du Hareng. 14 Julij.

Dumont, Corps diplomatique. IV, 1e St. bl. 433.

6390. " Confederatio inter Reges Angliae et Galliae adversus Carolum V Imp. qua Belgii principem, pro relaxando rege Franciae captivo, et de commercii et piscaturae libertate, inita per matrem regis Franc. Regni Gubernatricem. 30 Aug.

Rymer, Foedera, conventiones Angl. XIV, bl, 48.
Dumont, Corps diplomatique. IV, 1e St. bl. 436.

6391. 1541. Traité conclu entre l'empereur Charles V et Jaques V, roi d'Ecosse (pour le bien, avancement et bonne conduite des marchands, pescheurs, etc.). 20 Febr.

Dumont, Corps diplomatique. IV, 2e St. bl. 208.

6392. 1560. Verdrach of tractaat, genaamt van Odenzee, tusschen Frederick II, Coninck van Denemarken en de Anzee-steden. 25 July.

Waarin enkele bepalingen omtrent den verkoop en het cirkelen van den Hariug.
Aitzema, Saken van Staet en Oorlog. I. 159. (4o uitg.)
Dumont, Corps diplomatique. V, 1e St. bl. 67.

6393. 1662. Tractaat van vriendschap, confoederatie, navigatie, commercie ende marine, gheslooten tusschen de Coningh van Franckrijk en de Staten-Generael der Vereenighde Nederlanden. (Zie art. V.) 27 April.

Aitzema, Saken van Staet en Oorlogh. X, bl. 305. v. v. (4o uitg.)

6394. A°. 1675. Liberté de Pesche accordée par le roi très-Chrétien, Louis XIV, aux pescheurs Hollandois en réciprocation de la même liberté accordée par les Etats-Généraux aux pescheurs françois. 17 Aug.

Dumont, Corps diplomatique. Suppl. II. 1e St. bl. 397.
Hollantsche Mercurius. 1675. bl. 179.

6395. 1679. Tractaat van commercie, navigatie en marine, gemaeckt tot Nijmegen den 2/12 October, tusschen den Koningh van Sweden en de Staten Generael der Vereenighde Nederlanden. (Zie art. VII.)

Gr. Placc.-boek. III, bl. 1394.
Recueil van Tractaten. ('s Gravenh., Scheltus). No. 59, 60.
Dumont, Corps diplomatique. VII. 1e St. bl. 437.

6396. 1683. Convention faite entre le Marquis de Feuquières et le Marquis de Los Balbazos, pour la liberté de la pesche et de la navigation, dans la rivière de Bidassoa, en faveur des sujets de Louis XIV et de Charles II.

Dumont, Corps diplomatique. VII, 2e St. bl. 71. 19 Oct.

6397. 1685. Convention entre la France et l'Espagne pour la liberté de la pêche et de la navigation dans la Bidassoa. 19 Oct.

Léonard, Recueil des traités de paix. (Paris, 1692.) IV.

6398. 1697. Traité de commerce, de navigation et de marine entre Louis XIV, Roi de France, et les Estats Généraux des provinces Unies. (Zie art. X.)

Dumont, Corps diplomatique. VII, 2e St. bl. 386.
Recueil van Tractaten. ('s Gravenh., Scheltus). No. 70, 71.
Zie het „Tarif gearresteert ingevolge het XIIe articul van 't Tractaat van Commercie, geslooten den 20 Sept. 1697" in: *Recueil van Tractaten.* ('s Gravenh., Scheltus). No. 71.

6399. " Traité entre Louis XIV, Roi de France, et Charles II, Roi des Espagnes, pour le réglement des limites, et l'échange de quelques lieux, en exécution du traité de Ryswick. 3 Dec.

Zie aldaar: Acte de réservation de droit, touchant le hareng.
Dumont, Corps diplomatique. VII, 2e St. bl. 473.

6400. 1716. Actes et conventions entre la Grande-Brétagne et la ville de Hambourg au sujet du commerce du Hareng. 3 April, 8 Juny.

Martens, Recueil de traités. Suppl. I. (1802) bl. 126.

6401. 1719. Convention renouvellée et amplifiée entre S. M. Britannique et la ville de Hambourg, touchant le commerce des Harengs. 8 Febr.

Martens, Recueil de traités. Suppl. I. (1802) bl. 127.

6402. 1731. Convention conclue entre S. M. Britannique et la ville de Bremen, touchant le commerce des Harengs. 17 Oct.

Dit tractaat werd vernieuwd 17 Oct. 1831.
Martens, Nouv. Recueil de traités. XIV. (Suppl. XVIII) bl. 19.

6403. 1739. Traité de commerce, de navigation et de marine conclu entre le roi de France et les Etats-Généraux des Provinces Unies. (Zie art. X.)

Wenck, Codex juris gentium recent. Lipsiae, 1781—95. I, bl. 414.
Gr. Placc.-boek. VI, bl. 324.
Zie naar aanleiding van dit tractaat: *Nederl. Jaarboeken.* 1758, bl. 818, 819.
Nieuwe Nederl. Jaarboeken. 1786, bl. 132. v. v.

6404. 1776. Edictum regis Daniae et Transactio controversiarum inter ipsum et Ordd. Belg. Feder. de navigatione ad oras Groenlandiae.

Zie een uittreksel van dit edict, en beschouwingen daarover, in: *Nieuwe Nederl. Jaarboeken.* 1777, bl. 253—262.

6405. 1800. Convention entre la Grande Bretagne et la France touchant l'exécution de saisie pour les vaisseaux. Junij.

Martens, Recueil de traités. VII (1801), bl. 295.

6406. A°. 1816. Traité de limites entre les Pays-Bas et la Prusse, et arrangement provisoire, conclu et signé à Aix-la-Capelle, le 26 Juin 1816. (Zie art. 27).

Staatsblad. 1850. No. 10.
Lagemans, Recueil des traités et conventions. I, No. 45.

6407. " Traité de limites entre les Pays-Bas et la Prusse, conclu à Clèves, le 7 Oct. 1816. (Zie art. 14, 15.)

Staatsblad. 1850. No. 10.
Lagemans, Recueil des traités et conventions. I, No. 53.

6408. 1818 Convention conclue entre les Etats-Unis d'Amérique et l'Angleterre, donnant des facilités de pêche à Terre-neuve et ailleurs pour les Etats-Unis. 17 Oct.

Martens, Nouv. Recueil de traités. IV, bl. bl. 571.

6409. 1831. Convention relative au commerce des harengs, conclue entre la Grande-Bretagne et la ville libre de Brême. 17 Oct.

Martens, Nouv. Recueil de traités, cont. par *Murhard*, XIV, bl. 19—21.

6410. 1839. Traité entre les Pays-Bas et la Belgique relatif à la séparation des territoires respectifs, conclue à Londres le 19 Avril. (Zie art. IX, §§ 3, 6.)

Staatsblad. 1839. No. 26. 1843. No. 45; 1852. No. 11.
Lagemans, Recueil des traités et conventions. II, No. 166, 197, 266.

6411. " Convention signée à Paris le 3 Août 1839, entre la France et la Grande-Bretagne, relative aux limites des pêcheries.

Martens, Nouv. Recueil de traités, cont. par *Murhard.* XVI, 2e. bl. 954—958.

6412. 1843. Conventie tusschen Nederland en Belgie, den 20 Mei 1843 te Antwerpen gesloten. 9 Sept.

Lagemans, Recueil des traités et conventions. No. 197.
Bij deze overeenkomst werd o. a. vastgesteld een „Reglement ter uitvoering van art. 9 van het tractaat van 19 April 1839 (Zie No. 6410) betreffende de uitoefening van het regt der visscherij en van den vischhandel.

6413. " Convention entre la France et la Grande-Bretagne sur un réglement concernant les pêcheries dans les mers situées entre les côtes des deux pays. 24 Mei.

Murhard, Nouv. Recueil gén. de traités. IX, bl. 527—548. (Continuation du Recueil de *Martens.*)

6414. " Déclaration promulguant le réglement général des pêcheries entre la France et la Grande-Bretagne. 23 Junij.

de Clercq, Recueil des traités de la France. V, bl. 99.

6415. " Conventie van handel en scheepvaart, op 5 November 1842, tusschen Nederland en Belgie gesloten.

Staatsblad No. 4.
De daarin voorkomende bepalingen zijn niet van toepassing op den invoer der voortbrengselen van de nationale visscherij.

6416. 1852. Convention entre la Belgique et la Grande-Bretagne concernant les pêcheries. 22 Maart.

Hertslet, Complete collection of the treaties between Great Britain and foreign powers. IX, bl. 156.
Archives diplomatiques. 1863. I, bl. 85.

6417. 1854. Traité entre la Grande-Bretagne et les Etats-Unis d'Amérique relatif aux pêcheries, signé à Washington. 5 Junij.

Samwer, Recueil gén. des traités III. 1, bl. 498—503. (Contin. du Recueil de *Martens.*)

6418. A°. 1857. Convention entre la Grande-Bretagne et la France relative à l'exercice de la pêche sur les côtes de l'île de Terre-neuve et sur les côtes avoisinantes, signée en Londres. 14 Jan.

Samwer, Recueil gén. des traités. IV. I, bl. 202—210. (Cont.in du Recueil de *Martens.*)

6419. 1858. Réglement international pour la pêche dans la Bidassoa. Loi française relative à l'exercise de la pêche dans la Bidassoa. 1 Junij.

Bulletin des lois. 1859. No. 700.
de Clercq, Recueil des traités de la France. VII.

6420. 1869. Convention entre les gouvernements des Pays-Bas, de Bade, Bavière, France, Hesse et Prusse, arrêtant des dispositions uniformes sur la pêche dans le Rhin, ses affluents et ses embouchures depuis Bâle jusqu'en pleine mer. 27 Nov.

Lagemans, Recueil des traités et conventions. La Haye, 1873. VI. No. 526.
Deze conventie werd door de Staten Generaal niet bekrachtigd.
Naar aanleiding van art. 14 werd tusschen Baden en Zwitserland, den 9 Mei 1869, eene overeenkomst gesloten betrekkelijk de visscherij op den Rijn.

---

k. Addenda.

6421. **Blakey, (Rob.)** Old faces in new masks. London, W. Kent. 1859. 8°.

Zie aldaar: Fishwives, bl. 1—39; — A few words about Eels, bl. 68—82; Notes of an antiquarian on the symbolical representation of fish, bl. 113—118; A few words about Pike; bl. 206—221. — Oysters, bl. 237—265; — Days on the Tweed sixty years ago, bl. 289—359.

6422. **Bryant, (Jacob)** Dissertation on the prophecy of Balaam, and the history of Jonah and the whale. 1803 4°.

6423. **Camerarius, (J.)** Symbolorum et emblematum centuriae quatuor: prima, arborum; secunda animalium quadrupedium; tertia, avium et volatilium; quarta, piscium et reptilium. Moguntiae. 1590 -1604. 4°. *B. L. H.*

6424. **Gubernatis, (A. de)** Zoological mythology, or the legends of animals. London, Trübner and Co. 1872. 2 dln. gr. 8°. *B. R. L.*

Zie aldaar: The animals of the water. II, blz. 329—359.

6425. **Hales, (St.)** Trials to keep water and fish sweet, with lime water.

Zie: Philos. transact. 1750. X, bl. 551. *K. B.'s G. — B. B. G. R.*

6526. **Home, (Fr.)** Experiments on fish and flesh preserved in lime water.

Zie: Philos. transact. 1753. XI, bl. 258.

6427. **K(ater), (R. de)** Vlaardings Visschers Lied-boek, voorsien met veel schoone Vissers-, bruylofts- en andere stigtelijke gesangen. Amsterdam, J. Kannewet. (z.j.) [1661.] 2 dln. langw. 8°.

6428. **Lennep (J. van)** en **J. ter Gouw,** De uithangteekens in verband met geschiedenis en volksleven beschouwd. Geïllustreerd met ruim 300 boekdruksetsen van F. W. Zürcher. Amsterdam, Gebr. Kraay. 1868. 2 dln. gr. 8°.

Zie aldaar, II: Visschen, schaaldieren en schelpen (als uithangteekens). bl. 360—366. *B. R. L.*

6429. **Lockman, (John)** The Shetland herring and the Peruvian goldmine; a fable. London, 1757. folio.

6430. Menu aquatique d'un festin offert en 1618, aux commissaires et députés de l'Asiette. (Waarop o.a. voorkomt: Huitres 8 livres. 1 fr. 12 sous. (à 1 fr. per 100 stuks.)

Zie: Archives de la Haute-Garonne. No. 707 et 709.

6431. **Moule, (Th.)** Heraldry of Fish; notices of the principal families bearing fish in their arms. (Met houtsneden). London. 1842. 8o.

6432. **Nash, (Thom.)** Nashes lenten stuffe, containing the description and procreation and increase of the towne of Great Yarmouth, in Norffolke; with a play never played before, of the praise of the Red Herring. London, 1593. Second edition. 1599. 4o.

6433. **Orden, (G. van)** Bijdragen tot de penningkunde van het Koningrijk der Nederlanden. Zaandam, Jan Groot. 1830. Met 24 platen. 4o. *B.R.L.*

Plaat X geeft de afbeelding van het patent of verlofbrief en de penning (een vischje) van den Amsterdamschen „Vis-draegher", waarvan op bl. 42 van den tekst melding wordt gemaakt.

6434. **Pearson, (Rich.)** Account of a particular preparation of salted fish, to be used with boiled rice, boiled potatoes. London, 1812. 8o.

6435. **Pond, (A.)** Of a stone, which when split exhibited the exact figure of the fish called an „old wife". *K. B. 's G. — B. B. G. B.*

Zie: Philos. transact. 1775. blz. 629.

6436. **Simson, (Arch.)** Hieroglyphica animalium terrestrium, volatilium, natatilium, reptilium etc.; quae in scripturis sacris inveniuntur. Ediub., 1692. 4o.

ALPHABETISCH REGISTER.

Table alphabétique.

Aalesund. *Tentoonst.* 4417.
Aarflot. Siv., 3053.
Abbildung d. Fischen im Zürichsee, 187.
Abbing. C. A., 3362, 3483.
Abbott. C. C., 187*a*.
Abbs. Cooper, 188.
Abentheuer von Allerhand... Fischen. 189.
Acerbi. 3052.
Achenwall. 3269.
Achrelius. L., 2469.
Adam. Victor, 3818.
Adams. A. L., 190.
Adams. C. B., 1594, 2303.
Adams. H. en R., 3698.
Adelung. J. C., 3416.
Adres van zes reeders. 3128.
Adres van haringkoopers. 3270.
Advantages of angling. 3819.
Aelianus. Cl., 1, 2.
Agassiz. L., 3, 4, 191—207, 2059, 2356—2359, 2470.
Aigner. J. Th., 208.
Ainslie. W., 1285.
Ainsworth. W. F., 209.
Aitzema. L. van, 3129.
Ajasson. J. B. F. E. Vic. de Grandsagne, 5, 6, 141.
Akerly. S., 210.
Akerman. J. Y., 3820, 3839.
Albertus Magnus. 7.
Albin. El., 211, 212.
Alderson. J., 2471.
Aldrovandus. U., 8.
d'Alembert. 3010.
Alessandrinus. A., 2472.
Alexander. 4400.
Alexander. W., 3821.
Algérie. *Pêche côtière.* 6272, 6273.
Alkemade. K. van, 3281.
Allamand. J. N. S., 214.
Allègre. D., 3685.
Allen. B., 213.
Allen. R., 3822.
Allerton. 3822*a*.
Alpinus. Pr., 215.
Allport. Morton. 2784.
d'Alquen. F. H. L., 3823.
Alvenstod. S. M., 216, 2968.
Ambrose. J., 217, 218.
Ambrosius. 9.
Amoretti. C., 219.
Amsterdam. *Visscherij.* 3130—3132, 3613, 4411—4416.
Amusemens de la pêche. 3826.
Amusements. Healthful. 3827.
Anderdon. J. L., 3828.
Anderson. Ad., 3271.
Anderson. James, 3197, 3198.
Anderson. Joh., 3417, 3418
Anderson. R., 3419.
Anderson. W., 220.
Andrée. A., 221.
Andree. Karl, 3420.
Andrew. L., 10.
Andrews. 2786.
Andrews. W., 222—228, 2360.
Angelkalender. 3829.
Angler. The, 3830—3838, 4194.
Angler's almanac. 3839, 3840.
Angler's assistant. 3841—3843, 3874.
Angler's companion 3844—3847.
Angler's garlands. 3848, 3849.
Angler's guide. 3850—3857.
Angler's handbook. 3858.
Angler's instructor. 3859.
Angler's magazine. 3860.
Angler's manual. 3861, 3862.
Angler's naturalist. 4359.

Angler's pocketbook. 3863, 3865.
Angler's remembrancer. 3866.
Angler's songbook. 3867.
Angler's souvenir. 3868.
Anglican friar. 3869.
Angling. 3870—3877, 3883—3890.
Anjubault. P. A., 229.
Ankarkrona.. 230.
Annals on sporting. 3878.
Annuaire de l'économie polit. 2969.
Annuaire du sport. 3879.
Annuaire statistique belge. 2972.
Anslijn. N., 231.
Anspach. L. A., 3617.
Appun. K. F., 232.
Arago. 65.
Arbuthnot. 233.
Arcachon. *Tentoonst.* 4418—4422.
Arcère. 3880.
Arderon. W., 234, 2787, 3881.
Arend. J. P., 3273.
Aristoteles. 11—17.
l'Art de toutes sortes de pêches. 3891.
Art of angling. 3883—3890.
Art of fishing. 4401.
Artaud. 235, 236.
Artedus. P., 18.
Arundo. 3892.
Armiger. Ch., 3882.
Ascanius. P., 237, 238.
Ashworth. E. en T., 2361, 4363.
Asso. Ign. de, 239.
Athenæus. 19.
Aube. F., 2970.
Aubert. H., 16.
Audouin. 58, 65.
Audiganne. A., 3014, 3686.
Ausonius. 3773.
Ayres. W. O., 240—268.
Ayrton. W., 2362.

Baars. Herm., 3054, 3055, 3367, 4416, 4441.
Bachiene. W. A., 3133.
Baestrom. S., 3422.
Badeigts de Laborde. 3618.
Badeley. 3893.
Baden. *Wetgev.* 6372—6374.
Badham. C. D., 3894.
Baer. K. E. von, 20, 259, 3102, 3721.
Baert. J. F. B., 3134.
Baffin. W., 3423.
Bailey. W., 3895.
Bailly. E. M., 260.
Bainbridge. G. C., 3896.
Baird. Sp. F., 261—266, 1288.
Baird. T. F., 1594.
Bajer. J. J., 2473.
Bajon. 267.
Baker. Henry, 268.
Baker. S. White, 269.
Baker. Th., 6327.
Bakhuizen v. d. Brink. R. C., 4333.
Bakker. G., 21.
Balaena mysticetus. 2474.
Balbi. A., 3094.
Balbinus. B., 270.
Baldigara. Batt., 271.
Baldner. Leonh., 272.
Ball. Rob., 273.
Bancroft. Edw., 274.
Bancroft. E. N. 275, 276.
Bardin. A., 2973.
Barker. Th., 3897, 3898.
Barker Webb. S. 277.
Barkley. J., 2475.
Barkow. H. C. L., 2476.
Barlow. F., 3899.
Barlow. W., 278.
Barnes. Juliana, 3900, 4123.
Barrère. P., 279.
Barrington. D., 280, 2363.
Barrow. Ch., 1571.
Barrow. John, 3630.
Barry. W., 3901.
Bartlett. A., 281.
Bartholinus. Th., 2477, 2478.
Barueth. J., 3135.
Basilewski. S., 282.
Baster. J., 283, 284, 3722.
Bastien. J. F., 4147.
Batavia illustrata. 3274.
Batavia. *Visschen.* 285.
Batchelder. J. M., 286.
Bates. H. W., 287.
Bathurst. Ch., 2971.
Batsch. A. J. G. L., 125.
Baudartius. W., 3424.
Baude. J. J., 2788.
Baudrillart. J. J., 3902, 3902*a*, 6274, 6275.
Baussard. 2479.
Bavière. De la, 3274.
Bazin. 65.
Beal. J., 288.
Beale. Th., 2480—2482.
Beaufoy. H., 3198.
Beaumont. E. H. de, 2789.
Beaumont. Elie de, 65.
Beaurieu. G. G. de, 22.
Beautemps. P., 3619.
Becquerel. 65.
Begriff v. d. Jägerei u. Fischerei. 3903.

Belgie. *Visscherij.* 2972—2976. *Wetgev.* 6365.
Bell. W., 289.
Bellamy. J. C., 290.
Bellanger. Ch., 2299.
Bellingham. O'Bryen, 291, 2483.
Belon. P., 23—25.
Belton. 3835, 3904.
Bemmelen. A. A. van, 292, 2628.
Bemmelen. P. van, 6242.
Beneden. P. J. van, 293—297, 2484—2493. 2570. 2615, 4429.
Beninga. B., 3291.
Bennet. J. A., 313. 2496.
Bennett. E. T., 298—312, 2300.
Bennett. F. D., 2494. 2495. 3425.
Bennett. J. W., 314.
Bergasse. 2790.
Bergen. *Tentoonst.* 4423—4434.
Bergerie. Rougier de la, 2934, 3905.
Berghaus. H., 3620.
Bergius. 315.
Berisch. C. L., 3906.
Berkenhout. J., 316.
Berlepsch. H. A., 317.
Berlijn. *Tentoonst.* 4435.
Bernaert. M. B. F., 2497.
Bernard. Th., 3200, 3201.
Bernes. Juliana, 3900, 4123.
Bernia. M. A., S.
Berthelot. Sabin, 277, 2824. 2977—2979, 3687.
Bertram. J. C., 318, 3723.
Bertuch. F. J., 26.
Beschreibung e. elektr. Fisches. 319.
Beschreibung d. Thynnus. 320.
Beschreibung d. Seelerche. 321.
Beskrifning öfver Bohnlandske Fiskarne. 322.
Beschrijvinghe v. d. Noordsche landen. 3426.
Beschrijvinghe v. d. Samoyeden Landt. 3427.
Best. Th , 3907.
Beta H., 2791, 2792, 2980, 2981.
Bethune. G. W., 4402.
Betta. E. de. 323.
Beudant. F. S., 27. 141.
Bianconi. G. G., 324—327.
Bibliograph. (*Visscherij*) 4401—4410.
Bibra. F. L. von, 1080.
Bibron. 65.
Bickmore. A. S., 328.
Bielz. E. A., 329.
Biermann. A., 3908.
Bigelow. S. S., 2364.
Bigland. J., 330.
Bilharz. Th., 331, 332.
Binnell. R., 333.
Birkholz. J. C., 334.
Bisschoff. G. W., 133.
Bisschoff. W., 3909.
Bizio. J., 3724, 3725.
Blacker. W., 3910.
Blackstone. W., 6328, 6335.
Blackwall. J., 2365, 2366.
Blagrave. J., 3911.
Blaine. D. P., 3912.
Blainville. H. Ducroty de, 335, 337, 867, 2498, 2499, 3699.
Blake. J. H., 338, 6329.
Blakey. Rob., 3867, 3913—16, 4403, 6421.
Blanchard. E., 58, 65, 339.
Blanchère. H. de la, 2793, 2794, 2982.
Blanckart. A , 2974.
Blasius. A., 2571.
Bleeker. P., 340—556, 2310.
Blefkenius. D., 3580.
Bleyswyk. Evz. D. van, 3144.
Bloch. M. E., 28, 29, 49, 557—564, 2367.
Blocquel, S. 30.
Blome. R., 3622, 3917.
Blondin. A., 4447.
Blum. J. R., 133.
Blyth. 565.
Boake. B., 566.
Boaz. H., 3918.
Bocage. J. V. B. du, 567, 568.
Boccius. H., 2795—2797.
Boccone. P., 569.
Bock. F. S., 570, 2311.
Böckler. G. A., 3919.
Bocourt. 571—573.
Boddaert. P., 574—576, 3607.
Bodel Nijenhuys. J. T., 2500.
Boeck. Axel, 2311, 3344.
Boeck. Th., 3056, 6375.
Boer. W. R., 3136.
Boer. W. G., 6251.
Boerner. J. C. H., 577—578.
Bogaerde. A. J. L. van den, 579, 3137.
Bogge. E. B., 2983.
Bogle., 580.
Bohadsch. J. B., 582.
Bois. A. du, 581.
Bois Reymond. Emil du, 583.
Boitard. M. P., 31, 65.
Boll. E., 584.
Bonaparte. C. L., 32, 33, 585—591.
Bond. John, 3428.
Bonelli. F. A., 592.
Bonge. D., 4364.
Bonizzi. F., 593, 594.
Bonnaterre. 2535.

Bonnet. Ch., 2313.
Bonnycastle. R. H., 3623.
Bonpland. A., 1271.
Bonsdorff. E. J. 595.
Bont. M. J. de. 2798—2801, 3780.
Book of rural Sports. The, 3920, 3921, 3933.
Boosey. Th., 3922.
Border angler. The, 3923.
Börgen. C., 3429.
Borlase. W., 596.
Borough. J., 3145.
Borowski. G. H., 34.
Borring. L. D., 3078.
Bory de Saint-Vincent. J. B. G. M., 597, 598.
Bose. K. A. H. von, 3924, 3925.
Bosgoed. D. Mulder, 4404.
Bosman. W., 599.
Botelho de Laccrdo Lobo. C., 3095.
Bottemanne Mzn. C. J., 2802, 3430, 3586.
Bouet. C. E., 3431.
Boucher. 6315.
Boulogne-sur-mer. *Pêche maritime.* — *Exposition*, 3276, 3277, 4436—4441.
Boult. 3926.
Bourjot. A., 600.
Bouros. G., 601.
Boussuetus. Fr., 35.
Bowden. J., 602.
Bowdich. Mrs. T. E., 603.
Bowens. Jac., 3432.
Bowkler. Rich. 3927.
Boxhorn. M. Z. van, 3278, 3388.
Boy's own book. The, 3628, 3929.
Boyard. 6276.
Boyer. P., 3604.
Boyer-Fonfrède. J. F. B., 3726.
Boys. Will., 604.
Braam Houckgeest. A. E. van, 605.
Brabazon. W., 3202.
Braccius. J., 606.
Bradley. Th., 607.
Brady. 6329.
Brackmann. 3625.
Brandligt. C., 3432.
Brandt C., 3279.
Brandt. G., 3293.
Brandt. J. F. 36, 608, 609, 1546, 2501, 2502.
Brébisson. de, 65.
Breda. van, 2503, 2583, 2727.
Brehm. A. E., 37, 2791, 2803, 2932.
Bremer Grönlands Fischerei. 3433.
Bremmer. D., 3280.
Breton. Nic., 3930.
Bretonnerie. de la, 3931, 4147.
Brevoort. J. Carson, 610, 611.
Brielle. *Visscherij*. 3281.
Brierly. O. W., 2504.
Briggs. 3932.
Brightwell. Th. 2505.
Brill. W. G., 3273.
Bring. S., 3435.
Brion. C., 2804.
Brisout de Barneville. L., 612—617.
Brisson. 2506.
British fisheries. 3203, 3204, 3211, 3212, 3215—3219, 3223, 3248, 3249, 3253—3257, 3332—3342, 3628.
Broca. P. de. 3727.
Brochard. A. T., 3728.
Broers. H. J., 3934.
Bronguiart. A., 65, 141.
Bronn. H. G., 133.
Brookes. R., 38, 3935.
Broussais. C., 65.
Brousse. 6277.
Broussonet. Aug., 618—620.
Broussonet. P. M. A., 39.
Brouwer. Em. de, 4413, 4428.
Brown. J. J., 3936.
Brown. R., 621, 2507, 2508.
Brown. Th., 40, 622, 623.
Brown. W., 2368.
Browne. J. Ross, 3436.
Browne. Mozes, 3937.
Browne. P., 624, 625.
Bruce of Kinnard. J., 626.
Bruch. C., 2369.
Brückner. 627.
Brugmans. S. J. 41.
Brunning. G., 3392.
Brullé Chevrolat. 65.
Brünnich. M. T., 628—633.
Brussel. van, 634.
Bruyssel. E. van, 2805, 2975.
Bryant. J., 6422.
Bryant. W., 635.
Bryce. J., 636.
Buchanan. J. Lanne, 3205.
Büchele. J., 637.
Buchoz. 42.
Buchoz. S. J., 638, 2985.
Buckland. F. T., 639, 640, 2806 2807, 3437, 3728, 3938.
Buddingh. D., 3138, 3139.
Budge. Jul., 641.
Buffon. G. L. L., 43—45, 2653.
Buhle. C. A. A., 46.
Buist. R. 2370, 2808.
Bujack. J. G., 642.
Bulletin administr. et judic. 6278.

Bund. W. W., 6330.
Burgersdyk. L. J. A., 47.
Burgess. J. T. 3939.
Burmeister. H., 48, 2509—2513.
Burn. James. 3940.
Burrish. Onslow, 3282.
Burrough. J. 3145, 6252.
Burton. E., 643.
Burton. H., 644.
Burton. Rich. F. 645.
Bushnan. J. J., 105.
Buys. J. T., 3140, 3152, 3283, 3284, 3360, 3378, 4436.
Byström. C., 2809.

Caillo. 3285.
Calamo. Andr., 3941.
Camerarius. J., 6423.
Camelli. G. J., 646.
Camper. P., 648, 2514.
Canerin. F. L., 3942.
Canestrini. J., 649—663.
Cantor. Th. E., 664—666.
Cantraine. F., 667—669.
Capello. F. de B., 568, 669—672.
Carathéodory. 6279.
Carbonnel. 3730, 3731.
Carbonnier. P., 3732.
Carbonnier. R., 2810, 2986.
Carleton. 3141.
Carou. Ch., 2811.
Carpenter. W., 3943.
Carpon. C. A. J., 3626.
Carr. J., 673, 2371, 2372.
Carroll. W., 3944.
Carte. A., 674.
Carruccio. A., 675.
Casaubonus. J., 19.
Castel. R. C., 49.
Castelnau. Fr. de, 676—678.
Catesby. M., 679—833.
Cato. 4270.
Cats. J. (?) 3945.
Cattenburch. A. van, 3279.
Caumont. de, 2373.
Cavelini. Ch., 2812.
Cavenne. 680.
Cawood. Fr., 3206.
Celsius. M., 50.
Cetti. F., 681, 682.
Chabot. 2813.
Chailland. 3946.
Chalmot. J. A. de, 2988.
Chamisso. A. de, 2515.
Champion. P., 683.
Champeau. de, 4430.
Champonière. 6280.
Chao. E., 51.
Chappe d'Anteroche. 684.
Charty. G., 3947.
Charleton. T. W., 3948.
Charlevoix. P. F. X. de, 685.
Charpentier. 6281.
Chasses et peches. 3949, 3950.
Chateauneuf. de, 4154.
Chatto. W. A. 3868, 4197, 4198.
Chauffour. J. de, 6282.
Chaussier. 3812.
Chavannes. 2814.
Cheek. J., 3952, 3953.
Cheever. H. T., 2516, 3438, 3439.
Chemnitz. J. H. 2517, 3710.
Chesnay des Bois. de la, 63.
Chester. J., 2314.
Chetham. J., 3954.
Chevalier. H. E., 3627.
Chevalier. Th., 6274.
Chiaje. St. delle, 686, 687, 3712.
Chinese Repository. The, 688, 3955.
Chitty. Edw., 3956.
Chitty. J., 6331—6333.
Chlez. K., 3957.
Chomel. M. N., 2988.
Christie. J. K., 3344.
Christoffel. 3002.
Churchill. S., 689.
Cirino. A., 52.
Clark. G., 6334.
Clarke. W. B., 690, 2518, 3958.
Clarke. W. H., 691.
Clavé. J., 2815, 2989.
Clerc. L., 3733.
Clerc. P. le, 6267.
Clericus. 3959.
Clerk. G. M., 3207.
Cleyer. A., 2519.
Cliffe. J. H., 3960.
Clifford. Ch., 3961.
Clinton. Lord, 3962.
Clinton. de Witt, 692—694, 2315.
Cloquet. A., 53.
Clusius. C., 2520.
Cobbold. T. Spencer, 2374.
Cocco. A., 54, 695—700, 2375, 2521.
Code de la pêche fluviale. 6286, 6287.
Code de la chasse et de la pêche. 6283—6285.
Coenen. Adriaen, 176.
Coker. N., 701.
Cole. Alfr. W., 3440
Cole. R., 3964.
Cole. Th., 3286.
Cole. W., 703.
Colerus. Joh., 3963.

Colladon. 702.
Collaert. A., 55, 56.
Collins. J., 2990, 3208, 3209.
Collins. Wilkie. 3287.
Colnett. J., 3441.
Colom. J. A., 3142.
Colquhoun. J., 3965—3967.
Columella. 4270.
Comettant. O., 4422.
Companyo. L., 647, 2522.
Comte. J. A., 57.
Comte. Louis le, 704.
Conny. R., 705
Considerations on the game laws. 6335.
Conway. J., 3968, 3969.
Cooper. J. G., 706
Cope. E. D. 707—711, 2523—2526, 2722.
Copeland. R., 3429.
Coquelin. Ch., 2997.
Coquet Dale fishing-songs. 3970.
Cordes. 3780.
Cordier. 65.
Cormack. W. E., 712, 713.
Cornide. D. J., 714.
Cornish. J., 2376, 4365.
Cornwall. Sim., 3971.
Costa. O. G. 715—722.
Coste. J. J. M., 2816—2818. 2991.
Coste. P., 2819, 2820, 2992, 3734, 3735.
Cotton. Ch., 3972. 3973, 4338—4341.
Couch. J., 723—734, 2316, 2527, 2528, 3288, 3974.
Couch. R. Q., 735.
Coumes. 2821, 2822.
Country gentlemans companion. 3975.
Courcey. de, 736.
Court. Pieter de la, 3443.
Couteulx de Canteleu. Le Cte le, 3976.
Cox. N., 3978.
Coyett. B., 1913.
Craght. J. van der, 3386.
Cranz. Dav., 3442.
Craven. 4285.
Crawhall. Jos. 3849.
Crescens. P. de, 3979.
Cresz. 4224.
Cron. J., 3980.
Crowe. 3629.
Cunningham. J., 2987.
Cussac. J., 3981.
Cuvier. Fréd., 66, 2533. 2534.
Cuvier. G. L. C. F. D., 58, 59, 60, 141, 737—748, 2529 -2532.
Cyclopaedia. English, 61, 2993, 3030.
Cyprinus auratus. 750.
Cysat. J. L., 751.
Czernay. A., 752.

Daac. L., 3057.
Dabry de Thiersant. P., 2823.
Dahl. S., 3982.
Daldorff., 753.
Dale. 754.
Dalman. J. W., 2142.
Dalrymple. C., 1285.
Dalton. H. G., 755.
Dam. D. C. van, 1837.
Daniel. W. B., 3983.
Daniell. W., 756.
Danilewski. C., 3103.
Dapper. O., 757.
Dareste. 758.
Darwin. Ch., 2302.
Daubenton. L. J. M., 43, 2535.
Daunon. 142.
Davaine. C., 3736.
Daviel. A., 6288.
Davies. H., 1454.
Davis. John, 3630.
Davors. John, 3992.
Davy. Humphry, 759, 3984.
Davy. John, 760, 2377—2379, 3984—3986.
Dawson. T. W., 3987.
Dax. Louis de, 3988, 3989.
Day. Fr., 761—772.
Debes. L. J., 773, 774.
Decaisne. 65.
Degenhardt. W., 3443.
Dekay. J. E., 775.
Deinboll. P. W., 3058.
Delafosse. 65.
Delaroche. F., 776.
Delavolpière. 3444.
Delft. *Visscherij.* 3444.
Délices de la Campagne. 3990.
Delight (A lady's) in the art of angling. 3991.
Delisle de Sales. 2995.
Delphinus orca. 2536.
Démidoff. A. de, 777.
Demster. G., 3210.
Demster. H., 2994.
Dennys. John, 3992.
Denyse. N., 3631.
Depping. G. B., 3289.
Derham. W., 62.
Descriptio detectionis Freti. 3427. 3462.
Description of the Atherina Menidia. 778.
Description du Lune ou Mole. 779.

Deshayes. G. P., 58, 65, 3701, 3703, 3708.
Desjardins. J., 780.
Deslongchamps. E., 782, 983, 2537, 2538.
Desmarest. A. G., 44, 45, 784.
Desmarest. E., 785.
Desnoyers. J., 65.
Desormaux. 3993.
Despars. N., 3579.
Despeletie. 2539.
Dessaix. J., 786.
Desvaux. 787.
Detzem. 2824.
Dewhurst. W., 2540, 2541.
Deyeux. Th., 3994.
Dialogue on the game law. 6336.
Dick. St. J., 3994*a*.
Dictionarium rusticum. 3995.
Dictionnaire classique. 64.
Dictionnaire de l'économie politique. 2997.
Dictionnaire de chasse et de pêche (Delisle de Sales). 2995.
Dictionnaire de pêche. (Duhamel du Monceau). 2996.
Dictionnaire raisonné. (de la Chesnay des Bois). 63.
Dictionnaire des scienc. natur. (Frcd. Cuvier). 66.
Dictionnaire universel. (d'Orbigny) 65.
Dictionnaire universel d'agriculture, de pêche etc. 3996.
Dictionnaire universel de la vie pratique. 3997.
Diderot. 3010.
Diere palleys. Der. 67.
Discourse on fishery. 3311.
Dissertation sur les huîtres. 3737.
Dixon. J., 3213, 3214.
Dobbs. Arth., 3632.
Dodd. J. S., 2317.
Dompeling. J. A., 3414.
Domsma. M., 788.
Donati. A., 789.
Donndorff. J. A., 790.
Donovan. Edw., 791, 792, 3702.
Doorgeest. E. Az. van. 3395, 3446, 3577.
Dordrecht. *Haringvisscherij.* 3290.
Dougall. J. D., 3998, 3999.
Doumet. 2542.
Douw. J. R., 3633.
Dowler. B., 793.
Doyère. 58, 65.
Dozy. G. J., 3738.
Dralet. 68, 6289, 6290.
Drossaert. P. K., 3409.
Drossander. A., 2543.
Drouët. H., 794.
Dryden. Ad., 4000.
Dubar. J., 2544.
Düben. G. von, 795, 796.
Düben. M. W. v., 797.
Dubravius. J., 69—71, 2825.
Duchemin. 798.
Dudley. P., 2545.
Dufour. J. M., 6291.
Dugès. 58.
Duguid. A. R., 799, 2546.
Duhalde. J. B., 1173, 2967.
Duhamel du Monceau. 2996, 2998.
Duitschland. *Visscherijen.* 2999—3009. *Wetgev.* 6366—6374.
Dujardin. 65.
Dumas. 65.
Duméril. A., 72, 800—814, 2380, 2982.
Duméril. A. M. Const., 74, 75, 815, 816.
Duméril. C., 817, 818.
Dumont d'Urville. 819, 820.
Dumortier. B. C., 2547.
Duncombe. J., 174.
Duparc. H. M., 2826, 2827.
Duperrey. L. J., 76.
Dupin. 6292.
Duponchel. 65.
Duran de la Malle, 2967.
Dutch (The) drawn to the life. 3145.
Duval. J., 3634, 3635.
Duval de la Lissandrière. P. Nécl, 4001.
Duvernois. G. L., 58, 65, 821, 2548, 2549.
Dybowsky. B. N., 822, 823.
Dyce. Rob. 824.
Dyhrn. E. von. 4002.

Earnshaw. Jam., 6337.
Ecker. A., 77.
Edge. Th. 3447—3449, 3541—3544.
Edwards. G., 65, 825—827.
Edwards. H. Milne, 27, 58, 65, 828, 3660, 3708.
Eecke. van, 3384.
Eeden. F. W. van, 4445.
Efterretning om Fiskerierne. 3059.
Efterretninger. Oeconomiske. 3081.
Egan. Pierre, 4003.
Egede. Hans, 3450, 3451.
Eglinus. R., 829.
Ehler. J., 4004, 4005,
Ehrenberg. C. G., 830.

Ehrenkreutz. Bar. von, 4006—4008, 4126.
Eichwald. C. E., 831, 832.
Eisenberger. N. F. 833.
Ekström. C. U., 834—838, 918, 2318.
Elements of natur. hist. 78.
Elie de Beaumont. 65.
Elking. Henry, 3452.
Elliott. W., 4009.
Ellis. D., 2381.
Ellis. H., 4405.
Embleton. Dennis, 1181.
Embden. *Haringviss.*, 3291, 3292.
Enander. 3345.
Encyclopaedia Britannica. 80 *a.*
Encyclopédie Japonaise. 839.
Encyclopédie méthodique. 3011.
Encyclopédie par Diderot et d'Alembert. 3010.
Encyclopédie d'hist. nat. 79.
Encyclopédie méthodique. 80.
Encyclopédie portative. 81.
Ende. W. P. v. d., 82, 840, 2220. 3146, 3147.
Enderby. Ch., 3453, 3454.
Endler. F. G., 841.
Engeland. *Visscherijen.* 3197—3268, 3332—3342, 3628.
Engelbrecht. 3455.
Engelmann. W., 4406.
Enkhuizen. *Haringvisscherij*, 3293—3295.
Enslin. T. C. F., 4406.
Eoff. J., 842.
Ephemera. (Fitzgibbon). 2382. 4010, 4038, 4039, 4274, 4339.
d'Erco, Rich. Chev., 3739. 3740.
Erichsen. J., 4367.
Ermann. A., 844.
Ermann. G. A., 843.
Eschricht. D. F., 2550—2568, 3741.
Esmark. L., 845—847.
l'Espine. 3130.
Esquiros. A., 3296, 3456.
l'Estrange. Roger, 3220, 3335.
d'Esterno. 4011.
Essay on angling. 4012.
Essays on the game laws. 6338.
Estienne. Ch., 4013—4015.
Etzel. A. von, 848, 3457.
Ettingsall. Thom. 4016.
Euphrasen. B. A., 849—853.
Evans. W., 4017.
Eyk. J. A. van. 3430, 3458.
Eyndius. Jac., 3169.
Eyriès. J. B., 3533.
Eyton. T. C., 3742.

Faber. F., 854—858.
Faber. J. M., 2519.
Fabricius. J. C., 859.
Fabricius. O., 860—862, 2569. 3060.
Facts relating to fishing. 4012.
Fahlberg. S., 863.
Falch. M., 3061, 3636.
Falckenskiold. 3072.
Fale. Rob., 3221.
Farines. 2522.
Farrington. 2383.
Fatio. Vict. 864.
Faujas de Saint-Fond. B., 865.
Faukener. W. G., 4071.
Fauna Boica. 866.
Fauna d. Wirbelthiere Deutschl. 2571.
Faune Française. 867.
Faune littorale de Belgique. 2570.
Fayle. Fr., 4029.
Fea. James, 3222.
Fennel. Greville, 4021.
Fenzl. 868.
Ferguson. J., 869.
Ferguson. W., 870.
Fermin. Ph., 871. 872.
Fernaudez. C., 3012, 4433, 6378, 6379.
Ferris. 2384.
Férussac. A. E. J. P. J. F. d'Audebart, Baron de, 3703.
Field. A. R., 2899.
Field. The. (*Newspaper*) 4022.
Field sports. 4023.
Figuier. Louis, 873, 2829, 2967.
Figulus. C., 83.
Figure du „Moine". 874.
Filippi. F. de, 875—880, 2385, 3830.
Filleau. J. A., 3639.
Finmarkens Fiskerier. 3062.
Fischbuch. 2830.
Fischbuchlein. 4024, 4036.
Fische der Ostsee. 883.
Fischer. C., 4025.
Fischer. F. C. J., 3297.
Fischer. J. B., 884.
Fischer. P., 2573, 2574, 3743.
Fischer. J. F. v. Overmeer. 2572.
Fischer. V. F. S. 4026.
Fischer. Der erfarene, 4027.
Fischerboote. 3003.
Fischfang d. Norweger. 3063.
Fischfang ohne Netze. 4029.
Fischgeheimnisse. 4037.
Fischjagd. 4030.
Fish. (*British*) 881.
Fisher. P., 3868, 4031.
Fisherman. The, 4032, 4033.

Fisherman's magazine. 4034.
Fishponds. 2832.
Fitzinger. L. J., 885—887.
Fitzgibbon. 2382, 4010, 4038, 4039, 4274, 4339.
Flagg. H. C., 888.
Flamen. Alb., 889.
Fleischer. J., 84.
Fleming. 3515.
Fleming. John, 890—892.
Flemming. H. F. von, 4040.
Fletcher. Ph., 4041—4043.
Flies. Artificial. 4044.
Flourens. 65.
Flower. W. H., 2568, 2576—2581.
Flügel. C. G., 3638.
Fly-fishing. 4044*a*. 4045.
Focillon. Ad., 2833.
Forbes. E., 2028, 3704, 3744.
Forchhammer. F., 893.
Ford. S., 4046.
Forer. C., 88.
Forester. 4047.
Forester. Fr., 894.
Forskäl. P., 895.
Forster. J. H., 1454.
Forster. J. R., 85, 896—898.
Forsyth. J. B., 2386.
Forst-, Fisch- und Jagd-Lexikon. 3013, 4038.
Forst- und Jagd-Kalender. 4049.
Fortin. F. Fr., 4251.
Forwood. 899.
Fotherby. R., 3449, 3460, 3461.
Fougeraux de Bondaroy. 900.
Foulis. R., 901.
Fournel. D. H. L., 902.
Fournet. J., 2834.
Fraas. C., 2835.
Fraiche. F., 2836, 3745.
Frampton. Jos., 4050.
Francis. F., 2837, 4051, 4052.
Francis. H. R., 4053.
Franciscus. Erasmus, 903.
Franck. Rich., 4054.
François. J. P. A., 3782.
Frankrijk. *Visscherij*. 3012—3023.
Frantzius. A. von, 15, 904.
Fraser. Al., 2387, 3224.
Fraser. Rob., 3225—3227.
Frédol. A., 2319, 2582.
Frémery. de, 2583.
Fréminville. C. P. de, 905, 2584, 2585.
Freycinet. L. de, 86.
Freyer. H., 909.
Friche. Jac. du, 9.
Fric. A., 4055.
Frics. B. F., 910—918, 2388.
Friis. N. C., 3064.
Frisch. C. F., 1586, 3534.
Frisch. J. L., 919, 920.
Fritsch. Ant., 921.
Frobisher. M., 3466.
Froggoth. W., 4056.
Froudin. E., 3346.
Froriep. 2742.
Fry. W. H., 2838.
Fruin. R., 3148.
Furnrohr. A. C., 922.

Gachet. H., 923.
Gadd. P. A., 924.
Gael. J., 6253.
Gaillon. B., 3746, 3747.
Gaimard. P., 86, 819, 925, 1855, 3581.
Galbert. Le Cte de, 2839.
Gallenus. F., 4301.
Gallois. N., 4449.
Game laws. 6338, 6339.
Gamon. Chr. de, 4057.
Gander. J., 3228.
Garden. Alex., 926.
Gardiner. Sam., 4058.
Garlick. Th., 2840.
Garnier. J., 3298.
Garnot. 76.
Garret. A., 929.
Gartenbuch. 4059.
Gasterosteus. 927, 928.
Gauchet. Cl., 4060.
Gauthier de la Peyronnie. 2231, 4205.
Gay. Cl., 930.
Gaza. Th., 11.
Gazola. G., 931.
Geheimnisse d. Fischzucht. 2841.
Géhin. 2842, 2843.
Gemmellaro. C. C., 932.
Gentil. W., 933.
Gentleman. Tob., 3229, 3230.
Gentleman Angler. 4061.
Gentleman's recreations. 4062.
Geoffroy St. Hilaire. Et., 260*a*, 934—944, 2389, 2586.
Geoffroy St. Hilaire. G., 65.
Geoffroy St. Hilaire. Is. 65.
Georgi. J. G., 125, 945.
Gérard. 65.
Gérard. A., 4436.
Gerritsz van Assum. Hessel, 3462.
Gervais. P., 65, 946—948, 2493, 2548, 2587—2594, 2615, 2844.
Gesner. C., 69, 87, 88, 1750.

Gevers Deynoot. W. T., 3299.
Giannettasia. Nic. Parth., 4063.
Giebel. C. G., 48.
Gilbert. Will., 4064.
Gill. Th., 949—1032, 2320, 2595.
Gillet de Grandmont. A., 2845.
Gilliams. J., 1032.
Gilliss. 1033.
Gillmore. 4065, 4066.
Gilpin. J. B., 1054, 1035, 2321, 2390.
Giorna. 1036, 1037.
Giovene. G. M., 1038.
Girard. Ch., 265. 266, 1039—1060. 1594, 2046. 2391—2394.
Girard. O., 2846.
Gissler. Nils, 1061. 1062, 2322. 2395, 4368.
Glahn. H. C., 2596, 3463.
Gleditsch. J. G., 2847.
Glenfin. 4067.
Gloger. C. L., 1063.
Gloger. C. W. L., 3464.
Glorez. A., 4069.
Gmelin. C. C., 89. 118.
Gmelin. J. F., 125.
Gmelin. S. G. G., 1064.
Gobineau. A. de, 3640.
Godenier. C. E. P., 2848.
Gocze. J. A. E. 1065.
Goldfuss. A., 2729.
Goldkörner. 4068.
Golowatschoff. A., 1066.
Goodenough. S., 1067.
Goodlard. W., 3449.
Googe. Barn., 4097.
Gordon. Thom., 3231.
Gosse. P. H., 90, 1068.
Gottsche. 1069.
Gouan. A., 91.
Gouw. J. ter, 6428.
Graaf. H. W. de, 6230.
Graeffe. E., 2849.
Graells. M. de la Pax, 2850, 3748.
Grand d'Aussy. Le, 1070, 3015, 3465.
Grandauer. A., 1071.
Graswinckel. 6255.
's Gravenhage *Visscherij*, 3249. *Tentoonst.* 4442—4446.
Gray. J. E., 1072—1090. 1122, 2597—2615, 2937.
Gray. Rob, 1091.
Graydon. G. 1092.
Grazier. *Complete*, 4070.
Greeley. H., 2851.
Green. S., 2852
Greendrake. G., 3875.
Greeve. L. G., 6250.
Greville. H. K., 1285.
Griffith. Ewd., 92.
Griffiths. R., 1093, 6357.
Groenlandt. Drie voyagien na, 3466.
Gronovius. J. F., 1094, 2396.
Gronovius. L. T., 93. 93*a*, 1095—97.
Groot. J. J., 3467.
Groot. Hugo de. 6256, 6257.
Grosse. 2616
Grube. A. E., 1098.
Gruber. J. G., 3468.
Gryndall. Will., 4071.
Gubernatis. A. de. 6424.
Gudme. A. C., 4072.
Gueldenstädt. A. J., 1117—1120.
Guérin. A. H., 2617.
Guérin-Méneville. F. E., 94, 123.
Guiana. *Visschen*. 1099.
Guibaud. 3004.
Guicciardini. L. 1100.
Guichard. A. C., 6293, 6294.
Guichenot. A., 820. 1101—1115. 1576, 1866, 2232, 2323.
Guide to spinning and trolling. 4073.
Guild. W., 4369.
Guillaumin. 2997.
Guillemard. N., 4074.
Guisan. 1116.
Gulliver. G., 2618.
Gumilla. Jos., 1121.
Gunckel. F. W., 6369.
Günderlich. 2853.
Gunn. R., 1122.
Gunnerus. J. E., 1123—1128. 2398. 2399. 2619.
Günther. A., 1129—1169.
Günther. J. A., 4075.
Gutman. C. A. B., 1170.
Gyllius. P., 2, 1171.
Gyn. S. van, 3300.

Haack. H., 2854.
Haak. Gebr., 3301.
Haan. L. F., 3469.
Haan. W. de, 2042, 2218.
Haarlem. *Kabeljaauw*. 3641.
Hackle. Palmer, 3916.
Haecken. A. van, 1172.
Hagerup. E., 3065.
Hahn. C. W. 866
Hailly. Ed du. 3642.
Haime. J., 2855.
Hakluyt. 3597, 3610, 3630, 3664.
Halde. J. B. du, 1173.
Haldeman. S. S. 1174, 1175.

Hales. N. 3212.
Hales. St., 6425.
Hall. H. C. van, 3150.
Hall. Mr. and Mrs. S. C., 4076, 4077.
Hallas. S., 2620.
Hallowell. 2046.
Halma. F., 3309.
Hamberger. G. E., 1176.
Hameau. 4420.
Hamilton. R.: 105.
Hamilton. Fr. Buchanan, 1179,
Hamm. W., 3005.
Hammond. S., 4078.
Handboek v. Veldwachters. 6219.
Handboek v. h. regt v. jagen en visschen. 6218.
Handbok for Fiskare. 3066.
Handbook of fishing. 4079.
Handbuch d. Naturgesch. 95.
Handbüchlein d. Angelfischerei. 4080.
Hancock. A., 1181.
Hancock. J., 1178—1180.
Handelsmagazijn. Nederl., 3024.
Handleiding kunstm. vischteelt. 2856.
Handyside. P. D., 1182.
Hanley. S., 3704, 3705, 3744, 3749.
Hannaeus. G., 1183.
Hannemann. J. L. 1184, 3750.
Hannover. *Walvischv.* 3470.
Hansard. G. A., 4081.
Hanow. 869.
Harderwijk. *Visscherij Zuiderzee.* 3151.
Hardwicke. Th., 1185.
Harewood. H., 4082.
Haring. Conterfeytsel van een, 3302.
Haringvisscherij. 3269—3415.
Haring-Chronijkje. 3305.
Haringhandel. 3306.
Haringkaart. 3307.
Haringkaken. 3308—3317.
Haringreederij. 3318—3320, 3373.
Harlan. R., 2621, 2622.
Harleian miscellany. 3232.
Harmer. Th., 1186.
Harper. J., 1187.
Harris. 3423, 3449.
Hartig E. F., 4083.
Hartig. G. L., 4084.
Harting. P., 96, 1188, 2623, 2857—2860.
Hartmann. G. L., 1189, 2400.
Hartmann. W., 2861.
Hartsinck. J. J., 1190.
Hartung. Ed., 4085.
Hartwig. G., 97, 3353, 3471—3473.
Harwood. J., 1191, 2624.
Haslewood. Jos., 3900.
Hassell. 4086.
Hasselquist. F., 1192.
Hasselt. A. W. M. v., 98.
Hasselt. J. P. v., 1193.
Hasselt. W. C. A. v., 6245.
Hausbuch... wie Fische zu fangen. 4087.
Hauskbee. Fr., 2862.
Haussmann. W., 4088.
Hautefeuille. L. B., 3017, 6295.
Haverkamp. S. A., 6240.
Hâvre. Le, *Tentoonst.* 4447—4452.
Hawker. P., 4089.
Hawkins. John, 4338.
Hayes. J. J., 3474.
Haxo. 2863—2866.
Headly. H., 4042.
Headrick. J., 3233.
Heckel. J. J., 868, 886, 1194—1214, 1973, 2401, 2625.
Heddle. R., 2626.
Hederström. Hans, 1215.
Heemskerk Azn. J., 4332.
Heger. J. L., 4090.
Heide. A. de, 3774.
Heineken. Ph., 1216.
Heinrich. A., 1217.
Heins. W., 3025, 3026.
Heley. W., 3449.
Hellant. A., 2402.
Heller. Joh., 4091.
Helsingius. 1218.
Hempel. J. A., 4092.
Hendriksz. A., 2627.
Hengelaar. De. 4093.
Henle. J., 1219, 1667, 1668.
Henning. S. M., 4094.
Henriquez. J., 6296—6299.
Hensel. R., 1220, 1221.
Heppe. J. C., 99.
Heppe. C. W. von, 4095.
Herbert. W. H., 894.
Herbin de Halle. 3902, 6274.
Herbst. J. F. W., 125.
Heresbachius. C., 4096, 4097.
Herklots. J. A., 292, 2628, 4400.
Herlein. J. D., 1222.
Hermann. C. G., 2867, 4098.
Hermann. J., 1223.
Hernandez. Fr., 1225.
Herrdon. J., 3515.
Hessel Gerritsz., 3462.
Hetting. M. G., 2868—2870.
Heuglin. Th. von, 1226, 2629, 3475, 3476.
Hextor. J. van, 135.

Heyke. Detlof, 1227.
Hibberd. Sh., 2871.
Hicks. J., 4099.
Hill. John, 100.
Hill. R., 1228. 1229.
Hinckley. J., 3353.
Hinds. R. Brinsley, 2301.
Hints to anglers. 4100, 4101.
Histoire natur. de Languedoc. 1230.
History (*Natur.*) *of animals.* 1231.
Histoire des pêches. B. de Reste. 3528.
History of the British dominions. 3643.
Hitchcock. E., 1232.
Hitchcock. R., 3234.
Hjortberg. G. F., 1233.
Hoare. J., 3235.
Hochberg. Freih. von, 4102.
Hodgson. B. H., 1234. 6359.
Hoeven. J. van der, 101. 102, 1235—1238. 1910, 2326, 2630, 3355.
Hoekstra. K., 3477.
Hoekvisscherij. 3644, 3645.
Hofdijk. W. J, 3356.
Hoffmann. F. B., 3310.
Hoffmann. W., 4103.
Hofland. T. C., 4104.
Hogan. J. Sheridan, 3027.
Hogendorp. G. K. van, 3357.
Hogg. John. 1239, 2872—2874.
Holböll. C., 2631.
Holbrook. J. E., 103, 1240, 1241.
Hollandre. J. J. J., 1242, 1243.
Hollard. H., 1244—1250.
Holle. K. F., 2875.
Holloway. W., 1251.
Holm. Th., 1252.
Holmberg. H. J., 2876.
Holten. H. S. van, 1253. 1254.
Home. E., 1255—1258, 2632, 3751.
Home. Fr., 6426.
Honert. J. en J. C. W., 6227.
Honigh Jzn. Jr. J., 3478. 3612.
Hoogendijk Jzn. A., 3052, 3358—3360, 4452.
Hoogerdnin. D. C., 3479.
Hoorn. *Haringv. Walvischv.* 3361, 3362, 3480—3483.
Horák. W., 4105.
Hore. H. F., 6340.
Hornshuch. F., 2713.
Hornstedt. C. F., 1259.
Horrebow. N., 3646.
Horsfield. Th., 1261.
Hortop. J., 1262.
Houttuyn. M., 104, 1263. 1264.
Howell. S., 2327.
Howitt. S., 3862.
Howlett. Rob., 4106, 4107.
Hoy. J., 1265.
Hübner. C. T. W., 2633.
Huckill. J., 4108.
Hudson. H., 3427.
Hughes. Gr., 1266.
Huish. R., 4109.
Humble. 3347.
Humboldt. Alex. von, 65, 1267—74, 2634.
Humphreys. H. N., 2877.
Hunt. Leigh, 4110.
Hunter. J., 1075. 2403, 2635.
Husbandman. The, 4111.
Hutchinson. J., 1276.
Hutchinson. R. D., 4112.
Huxley. 2345.
Huyghen van Linschoten. Jan, 3503.
Huyssen van Kattendijke. J. L., 2878.
Hvid. J. C., 3647.
Hylkes. R., 3484.
Hymans. 2976.
Hyrtl. J., 1277—1284, 2328.

Index to the Statutes of the United Kingdom. 6341.
Ingenhouz. J., 1286.
Iperen. J. van, 1287. 2636.
Ireland. W. H., 3961. 4113.
Irgens. H. H., 3648.
Isambert. 6321.
Issel. 3752.
Ives. 1288.

Jaarboeken. Nederlandsche, 3153.
Jaarboekje. Staatkundig, 3154.
Jaarboekje. Statistiek, 3155.
Jablonski. G. K. S., 125.
Jackson. J., 3515, 4114.
Jackson. J. B. S., 2637.
Jacob. Giles, 6342.
Jacob. G., 4116—4118.
Jacob. J. B., 4315.
Jacobaeus. O., 1290.
Jacobi. S. L., 2879.
Jacobs. Fr., 1.
Jacques. L., 3363.
Jacquinot. H., 820.
Jaeckel. A. J., 1289.
Jaeger. K., 1292.
Jaeger. 2638.
Jaeger. G., 3534.
Jagemann. F., 4115.

Jameson. R., 1285, 3501, 4119.
Jammy. P. P., 7.
Janiçon. F. H., 3185.
Jauin de St. Just. 1293.
Jansen. Mart., 3486.
Janssen. Jac., 3487, 3488.
Jaquemont. V., 1291.
Jardine. S. W., 2404—2407.
Jardine. W., 105, 1294, 1295, 2639, 2880, 4370.
Jeffreys. F. G., 3706.
Jeitteles. L. H., 1296, 1297.
Jenkins. Th., 2408.
Jenyns. L., 1298, 2302.
Jerdon. T. C., 1299, 1300.
Jesse. E., 4104, 4120—4122.
Jewell for gentrie. 4123.
Joannis. L. de, 1301—1303.
Jobert de Lamballe. A. J., 1304, 1305.
John. J. F., 1306.
Johnson. T. B., 4124, 4286.
Johnson. Th., 1313.
Johnston. G., 2640.
Joigneaux. P., 2881.
Jokisch. K. G. E., 3028.
Joly. N., 2882.
Jonaeus. W., 3489.
Jones. 4125.
Jones. J. M., 1314, 1315.
Jones. Ricc, 3610.
Jones. Th. Rymer, 106.
Jonge. J. C. de, 3156.
Jonge. J. K. J. de, 3427, 3574.
Jonston. J., 107, 108, 1977.
Josselyn. J., 1316.
Jouan. H., 1317—1322, 2641.
Joubert. L., 154.
Jouffroy. Jos. de, 2883.
Jourdan. 6321.
Jourdier. Aug., 2884.
Journael van de Groenlantsvaerders. 3490—3492.
Journal der Fischerei. 4126.
Jovius. P., 109, 1323.
Jukes. J. Bute, 3649.
Jurine. L., 1324, 1325.
Jussieu. A. de, 27, 65.

K*abeljaauwvisscherij.* 3617—3684.
Kaempfer. E., 1326.
Kalm. P., 110.
Kaluza. J., 1327.
Kannegiesser. G. H., 1328.
Karr. Alph., 3029.
Kat. H. D., 3493.
Kater. R. de, 6427.
Kaup. J. J., 111, 1329—1356.
Kemmerer. 3753—3755.
Kemp. J., 4127.
Kemper. J. M., 3328, 3364.
Kerckhoff, P. J. van, 2642.
Kerguelen de Trémarec. 3654.
Kessler. K., 1357—1359
Kett. H., 4128.
Keuchenius. W., 3157.
Keye. Otto.
Keymour. John, 3335.
Kidd. 4129.
Kiener. L. C., 3707.
Kikkert. H., 3192.
Kikkert. P., 3370.
Kinahan. J. R., 1361—1363, 3688.
Kingsley. 209,
Kingsley. C., 1666, 4130.
Kinnoul. 3236.
Kirby. J., 4131.
Kirby. W., 1925.
Kircher. J., 4132.
Kirkbride. J., 4133.
Kirschbaum. C. L., 1364.
Kirtland. J. P., 1365—1369.
Kittlitz. F. H. von, 1370, 1371.
Klein. J. T., 112, 113, 2643.
Kletke. G. M., 6370.
Klug. Fr., 183, 1372, 1373.
Kluit. A., 3158.
Klunzinger. C. B., 1374.
Kneeland. S., 2644.
Kner. R., 1213, 1214, 1375—1395, 2071—2080, 2409.
Knight. Ch., 61, 2993, 3030.
Knorr. G. W., 1396.
Knox. J., 2646, 3237, 3238.
Knox. R. 1397.
Knox. R., 1398—1401, 2329, 2410—2415, 2645.
Koch. C. L., 1402.
Koelreuter. J. F., 1403—1406, 2416, 2417.
Kohl. J. G., 4134.
Köhler. F. G., 3494, 3495.
Köhler. H. K. E., 3104.
Kok. J., 3365.
Kolbe. P. 1407.
Koldewey. Kapt., 3519*a*.
Kölliker. A., 1408.
Kölpin. A. B., 1409.
Koltz. J. P. J., 2885.
Koren. J., 795—797.
Kowalewski. A., 1410, 1411.
Kracheninnikow. 1412.
Kramer. G. H., 1413.
Krauss. F., 1414—1416.
Kreeften. 3756.

Krefft. G., 1417, 1418, 2647.
Kresz. C., 4135—4137.
Kroef. N. M. J., 3307.
Kröyer. H., 1419—1442, 2648, 3757.
Krünitz. J. G , 3031.
Krynicki. J. 1143.
Kühn. J. M.. 3496.
Künste der Fischerei. (*Gewise*) 4028.
Kunstvischteelt. 2784—2967.
Küster. H. C., 1444, 3710.
Kweekschool v. visscherij. 3159.

Lacépède. A. de, 2650.
Lacépède. B. G. E. de. 43, 114, 1445, 2649.
Lacoin. H., 4420.
Lafon. P. O., 3758, 3759.
Lafont. A., 3760.
Lafresnaye. de, 65.
Laing. J., 3497.
Lair. P. A., 3761.
Lajonkaire. P. de, 3498.
Lamarck. J. B. P. A. de Monnet de, 3798, 4205.
Lamarre. L. H. de, 2998.
Lambert. G., 1446.
Lambert J., 4138.
Lambert. Saint-Ange. 4139.
Lamiral. E., 2833, 2892.
Lamont. A., 1447.
Lamont. J., 3499.
Lamouroux. J. V. F., 44, 1448.
Lamy. Is., 2893.
Landelle G. de la, 3032.
Langguth. G. A., 1449—1451.
Langlès. 4205.
Lanman. C., 4140, 4141.
Laporte. E., 1452.
Lascelles. Rob., 4142.
Laspeyres. E.. 3366.
Latham. J., 1453, 1454.
Lathy. T. P.. 4143.
Latourette. de, 1455.
Latrobe 2330.
Laurent. Ph., 3033.
Laurillard. 65.
Lauson. W. 3992.
Lay. G. F., 2300.
Laxefiskeriet. Om, 4391.
Leach. F. S., 2894.
Leach. W. E., 164. 1456—1458.
Lebeau. J., 4430, 4432.
Lebeck. H. J.. 2651.
Lebensweise des Aals. 1459.
Leckenby. J., 1460.
Lecomte. J., 3500.
Ledel. S., 1461.
Lee. 4144.
Leems. Knud, 3068.
Leeuwen. S. van, 3160.
Légal. J., 3034, 3367.
Leiblein. 1462.
Leigh. Ch., 1463, 1464.
Leigh. Lt., 3515.
Lely. J. van der, 3386.
Lemarié. E. 1465.
Lemoyne. 3018.
Lennep. J. van, 6428.
Lentilius. R., 3762.
Lenz. H. O., 115.
Leonhard. K. C. von, 133.
Lepechin. J.. 1466—1470.
Léry. Jean de, 1471.
Lesauvage. E., 1472.
Leske. N. G., 1473.
Leslie. J., 3501.
Lesson. R. P., 76, 1474—1476, 2652, 2653.
Lessona. M., 2895, 3763.
Lesueur. C. A., 1477—1501, 2418, 2419.
Letimbre. A. M., 3676.
Letter on the British fisheries. 3239.
Lettre s. l. poissons de la Lorraine. 1502.
Leuchs. J. C., 2896.
Leuckart. F. C., 102, 133, 1503, 2654.
Leuckart. R., 1504—1506.
Leunis. Joh., 117.
Leveillé. 65, 85.
Lewis. Island. 4322.
Leyden. *Keuren.* 6222.
Leydig. F., 116, 1507—1509.
Leymarie. A., 3764.
Lichtensteger. G., 833.
Lichtenstein. H., 183, 897.
Lichtenstein. K. M. H., 1510, 1511.
Liddell. H. T.. 2420.
Liebault. J. 4014.
Liénard. 1512—1514.
Liersel. G., 4239.
Life beneath the waves. 2797.
Life in Normandy. 4145.
Liger. Louis, 4146, 4147.
Liljeborg. N., 1515, 1516, 2568, 2655.
Linck. J. G.. 1517.
Linde. A. v. d., 3427.
Lindeman. M., 3502, 3594.
Linden. P J. van der, 2656.

Linden van den Heuvel. M. L. v. d., 3368—3370.
Lindenau. Gotske, 3466.
Lindesay. Patrick, 3240.
Lindroth. P. G., 1518.
Lindsay. A., 1519.
Linneaus. C., 18, 104, 118, 119, 120, 1192, 1520—1522.
Linschoten. Jan Huyghen van. 3503.
Linsley. J. H., 1533.
Lion. Iz. I. 6236, 6246.
Lister. M., 3709.
Littré. 142.
Lloyd. D., 4148, 4149.
Lloyd. L., 1524.
Lobb. Harry, 3765.
Loberg. O. N., 3069.
Loch. J., 2421.
Lockman. J., 6429.
Löffler. H., 1525.
Lötling. P., 1526.
Loi sur la pêche fluviale. 6300.
London fishery. 3241, 3244.
Londons blame. 3242.
Long. Le, 3130.
Longchamp. E., 6301.
Longuéty. L., 4414, 4430, 4432.
Lonicerus. A., 121.
Loosjes Pz. A., 2657.
Loosjes. P., 1527.
Lorck. C. G., 1528.
Lord. J. K., 2422.
Lord. W. B., 3035.
Lorinzi. S. 1529, 1530.
Lott. F. van der, 1531.
Lovell. M. S., 3766.
Lovetsky. A., 1532, 1533.
Low. G., 1534.
Low. Hugh, 1535.
Lowe. R. T. 1536—1546.
Lubach. D., 1547.
Lubbert. O, 3504.
Lucas. 65.
Ludeman. J. C., 4150.
Luyten. W. A., 4400.
Lund. C. F., 2898.
Lüneburg. 1548.
Lunel. G., 1549.
Lutam. P., 4315.
Lütken. Chr., 1550—1553.
Lutze von Wurmb. Hans, 3070.
Luxusgerichte. 3767.
Luzac. El., 3167.
Lyman. T., 2899.
Lyon. Dr., 2345.
Lyser. P., 2658.
Lyst van schepen ter Walvischvangst uitgevaren. 3505, 3553.

Mac Clelland. J., 122, 1554—1566. 2423.
Mc Coy. F., 1567—1569.
Mac Culloch. J., 2331, 2900, 2901, 3036, 3112, 3371.
Macdonald. J. D., 1570—1572.
Mac Donnell. R., 1573.
Macfarlane. Ch., 3506.
Macgregor. J., 3037, 3161, 3655.
Machado. A., 1574.
Mackenzie. F. A., 2422, 2902.
Mackenzie. M., 4372.
Mackintosh. A., 4151.
Mac Leay. W. S., 122.
Macpherson. D., 3038.
Macri. S. 1575.
Macy. O., 3507.
Magagni. O., 4201.
Magazin de Zoologie. 123.
Magazine. The nautical. 3039.
Maguier Edm., 4436, 4437.
Magrath. T. W., 4152.
Maillard. L., 1576.
Maison rustique. 2903, 4153, 4154.
Maitland. R. T. 1577—1579, 2659.
Malgrave. Lord, 3537.
Mallet. 3689, 3690.
Malm. A. W., 1580—1585, 2660—2664, 2904.
Malmgren. A. J., 1586—1589, 2665, 2866, 3071, 3534, 4314, 6377.
Maltzam. 4434.
Man. J. C. de, 1702.
Manby. G. W., 3508.
Mandelslo. J. A., 1590.
Manget de Saint-Marc., 3040.
Mangin. A., 2669.
Mangolt. Gr., 1591.
Mann. l'abbé, 3040.
Manuel du pêcheur. 3042, 4154.
Maoût. Le, 2670.
Marcard. E., 2999.
Marco Polo. 2668.
Marcoy. P., 1592.
Marcusen. J., 1593.
Marec. 3509, 3656.
Marcy. R. B., 1594.
Marces. P. de, 1595.
Marié. Le, 1596.
Marion de Procé. 1597.
Markham. Gerv. 3900, 4155—4157.
Marscalus Thurius. N., 124.
Marsden. W., 1598.
Marshall. Ch., 4158.
Marshall. H., 4373.
Marshe. Th., 1599.
Marsigli. L. F. de, 1600.

Martens. Fr., 3510, 3511, 3604, 3608.
Martens. E. von, 1601—1605.
Martens. G. von, 1606.
Martin. Al., 3768.
Martin. E., 6303.
Martin. J., 4159, 4160.
Martin. R. Montgommery, 1607, 1608, 3657.
Martin Saint-Ange. 65.
Martin. M., 2332.
Martinière. P. M. de la, 4512, 3604.
Martini. F. H. W., 125, 3710.
Martins. Ch., 3513.
Martius. G. T. Ph. v., 2059.
Marum. M. van, 2667.
Mascall. E. J., 6344.
Mascall. Leon., 3044.
Maslowsky. 1609.
Masou. F., 1610.
Massa. Isaäc. 3427.
Massachusetts. *Rivierviss.* 3825.
Massas. Ch. de. 4161, 4162. 6304.
Massarius. F., 143.
Massie. John. 3658.
Masson du Pare. N. le. 125*a*.
Matthiesen. J., 3514.
Matthiolus. P. A., 1611.
Maude. A. de, 3372.
Mauduyt. F., 1612.
Maury. M. F., 2617, 3515—3517.
Maxwell. W. H., 2345, 4163, 4164.
Mayer. C., 1613, 2672.
Mayer. J., 2425. 4165.
Mease. J., 1614.
Medow. Ph. 6259.
Medwin. Th., 4166.
Meidinger. C. 1615.
Meissner. J. B., 4167.
Melville. A. G., 1616.
Mémoires sur la police de la pêche. 6305.
Memorandum. Perpetual. 4168.
Mémorial des eaux et forêts. 4169.
Memorie over het regt der reeders. 3373.
Meneghini. G., 1914.
Menu aquatique 6430.
Méneville. F. E. Guérin, 94, 2232.
Menzies. A., 1617.
Merck. H., 2673.
Mercurius. Hollantse en *Europ.*, 3045, 3046.
Merrem. L., 1618.
Merrett. C., 1619.
Mersan. 4170.
Mesaize. 1620.
Mesnard. J., 4450.
Metcalfe. T., 4171, 4172.
Metelerkamp. E., 3374.
Meunier. V., 1621, 3047.
Meurer. N., 4173, 6371.
Meurzinge. 3769.
Meyer. C. F., 1622.
Meyer. H. A., 1623, 3769*a*.
Meyer. J. D., 126.
Meynell. T. 1624.
Michahellis. C., 1625—1627.
Middendorf. A. Th. von, 1628.
Miles. W. A., 3659.
Milford. J., 4174.
Mill. N., 2905.
Miller. 3375.
Millet. C., 2906—2908, 3048.
Mills. H. D., 4175.
Milne-Edwards. 27, 58, 65, 828, 3660, 3708.
Minding. J., 127.
Mironda. D. da, 1641.
Mitchell. J., 1629, 2333, 2334.
Mitchell. W. A., 4176.
Mitchill. S. L., 1630—1640.
Mobius. K. A., 1623, 3769*a*, 3770.
Möbius. H., 1642.
Mochring. P. G. H., 1643.
Moerbe. Joh. 4177.
Moffat. A. S., 4178.
Mohamad Oemar. 2875.
Mohr. N. 3691.
Molberg. C. G., 3073.
Molhuysen. P. C., 3692.
Molin. R., 2909.
Molina. G. J., 1644.
Mongrolle. 1645.
Monro. A., 128.
Montanus. A., 2675.
Montagne. 65.
Montagu. G., 1646, 1647, 2674.
Monteil. A. A., 3019.
Montfort. Denis, 2676.
Monti. 1648.
Mortimer. C., 182, 1654.
Mortimer. John, 691.
Montin. L., 1649.
Montrousier. 1651.
Monville. de, 6307.
Mooi. Mart., 3518.
Moor. B. de, 129.
Moore. Edw., 1652, 1653.
Moore. J., 4179.
Moquin-Tandon. C. H. B. A., 2942, 3711.
Morand. Ch. L., 4180.

Moreau de Jonnes. A., 1650.
Moriceau. 3090.
Morren. C. T. A., 2677.
Morris. Alex., 3027.
Morrison. W. D., 2335.
Morton. J., 1655.
Mosselen. 3771—3777.
Moubach. A., 3615, 3616.
Moule. Th., 6431.
Mouls. X., 3778.
Mulder. C., 2678, 2679.
Müller. A., 1656.
Müller. Joh., 130, 844, 1657—1670.
Müller. O. F., 1671, 1672.
Muller. Ph. L. Statius, 1396.
Muller. S., 2218.
Muller. Fzn. S., 3162.
Muller. W. J., 3049.
Müller. J. W. von, 1673.
Munnick. Joan de, 3466.
Münter. J., 2336.
Murie. J., 2426, 2427.
Murray. A., 1674, 1675.
Murray. H., 1285, 3501.
Murs. O. des, 2232.
Murtola. G., 4182.
Mussenbroek. P. van, 1676.

Naccari. F. L., 1677, 1678.
Nachricht von der... Fischerei. 4183.
Nardo. G. D., 1679—1696, 2910, 4184, 4219.
Nash. Th., 6432.
Natterer. J., 1697.
Nature des poissons. La, 131.
Naturgesch. d. drei Reiche. 132, 133.
Naturgeschichte in Bildern. 134
Naturgeschichte d. Seeteufel. 1698.
Nau. B. S. von, 1699—1701.
Necessity of harbours. 3243.
Nederland. *Visscherijen*. 3171, 3172, 3175—3185, 3191—3192, 4346. (3128—3196.)
Needham. T. H., 4185.
Néel Duval Sr. de la Lissandrière. P., 6308.
Neill. P., 1704, 1705, 2475, 2680, 2681, 4186.
Nelson. W., 6345.
Nenning. S. V., 1706.
Neu. J. F., 4187.
Neucrantz. P. 2338.
Newberry. 1288.
Newfoundland. Zie: *Kabeljaauwvisscherij*.
Newland. H., 4188, 4189.
Newman. E., 1707—1709.
New-York. *Visscherij*. 3824.
Niemann. A., 3546.
Niremberg. J. E., 1710.
Nieuhof. J., 1711, 2682.
Nieuwenhuis. J., 3050.
Nievelt. Mart. van, 3407.
Nilsson. S., 1712—1718, 2337, 2428, 2429, 2683.
Nimrod. 4190.
Nispen. Adriaan van, 3580.
Nivelet. 2684.
Nobbe. R., 3845, 3863, 4191.
Nobleville. A. de, 1719.
Nodder. Fred. P., 164.
Noël. Eug., 2911.
Noël de la Morinière. S. B. J., 1620, 1720, 2339—2341, 2828, 3020, 3051, 3310, 3519, 6309.
Noll. F. C. 1721, 2912.
Noordsche Visscherij. 2060, 3025, 3026, 3052—3085, 3118, 3175, 3343—3352, 3367, 3372, 3421, 3463, 3565, 3636, 3637, 3644—3648, 3671—3678, 3691, 3741, 3757, 3803, 3810, 3982, 4112, 4148, 4149, 4171—4174, 4189, 4314, 4367, 4368, 4371, 4375, 4423—4434. *Wetten*. 6375—6377.
Noorthouck. J., 3244.
Nordman. A. von, 1722, 4192.
Nordpolarfahrt. Zweite Deutsche. 3519*a*.
Norris. Th., 1723, 2913, 4193.
North. R., 212, 1724.
Norton. C. E. C., 1543.
Norwood. Ch., 3520.
Nota betrekkelijk de versche vischvangst. 3693.
Notes sur la pêche de la baleine. 3521.
Notice d'une baleine. 2685.
Nougaret. J., 3021, 3430, 3522.
Nourcy. Nic. le, 9.
Nova Zembla. 3573, 3574.
Nozeman. C. 1726.
Nux. de la, 1727.
Nuyssenburg. J. van, 4374.
Nylant. P., 135.

Observations on the whalefishery. 3524.
O'Connor. R., 4195.
Oelen. J. A. van, 3522.
Oesters en oesterteelt. 3698—3817.
O'Gorman. 4196.
Oke. G. C. 6346.
Oken. L., 136, 137, 1728—1730.

Olaus Magnus. 1732, 3525, 3526.
Olavsen. O., 1731, 4375.
Oldmixon. J., 3662.
Olfers. J. F. M. von, 1733.
Oliver. St., 4197, 4198.
Olivi. G., 1734.
Olivier. M. A., 4199.
Olivier. G. van, 313.
Olmsted. F. A., 3527.
Olson. Ol., 3074.
Omalius-de-Hallois. J. J., 1735. 1736.
Onderwijzer der boeren. 4200.
Onfroy de Thoron. E., 1737.
Ongaro. Ant., 4201.
Oordt. J. van, 1738.
Oordt. J. W. L., van, 3782.
Op de Macks. J. A., 2914, 2956.
Oppermann. 4434.
Oppianus. 138, 3086.
d'Orbigny. Alcide, 65, 1739, 2590—2594, 2686.
d'Orbigny. Ch., 58, 65.
Orden. G. van, 6433.
Ordonnance de Louis XIV. 6311—6315.
Orton. J., 1740.
Osbeck. P., 1741—1746.
Otter. 4073.
Otto. B. G., 125, 1747—1749.
Otto. Eph., 4202.
Otto. F. W., 125.
Oudart. P., 139.
Oudenhoven. Jac. van, 4203.
Ovidius Naso. P., 1750.
Owen. R., 1751, 2635, 2687, 2688.
Owsjannikow. F., 1441, 1752
Ozeretskovsky. N., 2430, 2431.

Pabst. B. G. A., 6238.
Paez. Ramon, 4204.
Palfrey. J. G., 3663.
Palingscheepvaart. 3798.
Palladius. 4270.
Pallas. P. G., 1064.
Pallas. P. S., 1117, 1753—1758, 4205, 4206.
Palmstedt. C., 1759.
Palmstruch. J. W., 2142.
Paludanus. R., 3797.
Papero. J. M., 4315.
Pappe. L., 1760.
Pardessus. J. M., 6316.
Park. Mungo, 1761.
Parkhurst. Anthony, 3664.
Parlby. 1771.
Parnell. R., 1762—1770, 2342, 2432.
Parra. A., 1772.
Parser. M., 3378.
Parsons. J., 1773.
Pasquier. J. Ph. A., 3799.
Pasteur. J. D., 2689.
Patterson. Jam., 6347.
Patterson. W., 1774.
Paul. John, 6348.
Paulin. G., 3088.
Paullini. C. F., 1775, 2690.
Payen. A., 2915.
Payerne. 2833.
Peachham. 4207.
Peard. W., 2916, 4209.
Pearson. E., 4208.
Pearson. J. T., 1776.
Pearson. R., 6434.
Pêche de la baleine. 3416—3616.
Pêche du hareng. 3270—3415.
Pêche de la morue. 3617—3684.
Pêche fluviale, pêche à la ligne. 3818—4410.
Pêche fluviale dans l'Aube. 4234.
Pêches Néerlandaises. 3128—3196.
Pêches anglaises. 3197—3268.
Pêcheries sur le Volga. 4211.
Pêcheur. Le parfait, 4212.
Pechuel Loesche. M. E., 3530.
Peck. W. D. 1777.
Pel. H. S., 1778.
Pelletan. 65.
Pellham. Edw., 3531, 3532, 3608.
Pélouze. 65.
Penn. Rich., 4214.
Pennant. Th., 1779—1781, 2691.
Pennell. M. Cholmondely, 1782, 4034, 4215—4218.
Perkins. G. A., 2692.
Perley. M. H., 1783, 3087, 3088, 3857.
Perrot. 1784, 3008.
Perthes. de, 3533.
Perty. M., 1785.
Pesca. La. 4219.
Pesci d. Danubio. 1786.
Pesson-Maisonneuve. 3087, 3088.
Petermann. A., 3534, 3535.
Peters. W., 1787—1802, 3519*a*.
Petherick., 1168.
Petit. 1803.
Petit. J. F. le, 3380.
Petition of the fishermen. 3246.
Petiver. J., 1804, 1805.
Peto. S. M., 3665.
Peyrère. Is. de la, 3536, 3608, 3667.

Peyron. S., 3381.
Pfeilfisch. Der, 1806.
Phelps. S., 3247.
Phenix. The, 3163.
Philippi. R. A., 1807—1809.
Phillips. H., 4220.
Philoparchus. G., 4221.
Phipps. C. J., 3537.
Piccolos. N., 14.
Pichon. 3382.
Pickering. W., 4407.
Piddington. H., 1810.
Piesch. D., 682.
Pietersz. Fr., 3538, 3539.
Pigoreau. C. B., 4222.
Pilati di Tassulo. 3383.
Pinkerton. J., 1811, 3091.
Piscarius. 2917.
Piscator. 2918, 4223, 6349.
Piscator. Lubertus, 3588.
Piso. G., 1812, 1813.
Pitkin. F., 3540, 3668.
Pizzetta. J., 2919.
Plan v. e. maatsch. t. kustvisscherij, 3694.
Plan on the British fisheries. 3248.
Planander. 1814.
Plancius. Petrus, 3462, 3603.
Plancus. J., 1815.
Plankenau. 3530.
Plans for fishery in the Thames. 4224.
Playfair. G. R., 1564. 2345.
Playfair. R. L., 1169, 1816—1819.
Plée. Léon, 3800.
Plegher. T. Guberleth, 6258.
Plinius Secundus. C., 140—143.
Plot. R., 1820.
Plucàr. E., 1821.
Plumier. Ch., 1822.
Pococke. R., 1823.
Poelman. 2693.
Poey. F., 1824—1834, 3092.
Pohl. Fr., 4225.
Poissons du départ. de Saône et Loire. 1835.
Poitevin. B., 6317.
Poli. J. X., 3712.
Pollard. Rich., 4226.
Polleu. Fr., P. L., 1836—1842, 2343, 2694, 3093, 3119, 3586, 4396, 4400.
Pompe van Meerdervoort, 3780.
Pond. A., 6435.
Pontoppidan. E., 1843, 1844.
Poole. Jonas, 3447—3449, 3541—3544.
Poort. W. Pieterse, 3567.
Porte. de la, 3545, 3669.
Portugal. *Visscherij*. 3094—3097.
Posjager. C. A., 3446.
Potwalvisch. De. 2695—2698.
Pouchet. F., 4227.
Pouchet. G., 2920, 2921.
Poussielgue. 1845.
Povelsen. 1731.
Posselt. K. F., 3546.
Preston. W., 1846.
Prévost. A., 867.
Prévost. A. F., 1847, 3442, 3451, 3654.
Prévost. C., 65.
Prévost. F., 2232.
Prigioni dei pesci. 3098.
Pringle. J., 1848—1850.
Prise de la baleine. 3547.
Pritchard. W., 4228.
Proposal on the fisheries. 3249.
Prosch. V., 2699.
Pucheran. 2700.
Puckle. James, 3250, 3251.
Pulman. G. P. R., 4229—4231.
Purchas. 3423, 3447—3449, 3460, 3461, 3541—3544, 3573.
Pusci. G. M., 1641.
Putnam. F. W., 1851.
Putsche. 4263.
Putte. S. van de, 3385.
Puvis. A., 2922.

Quakernaat van Spyk. A., 4397, 4400.
Quatrefages. A. de, 65, 1852, 2344, 2923—2925, 3802.
Quennerstedt. A., 2701.
Quensel. C., 1853, 1854, 2142.
Quoy. 86, 819, 1855.

Rabuteau. P. F., 6319.
Racket. T., 1856.
Radcliffe. Th., 4152.
Raepsaet. J. J., 3310, 3313.
Rafinesque-Schmaltz. C. S., 1857—1863.
Raimondi. E., 4232.
Raisson. H., 6285.
Raleigh. W., 3252.
Ramage. J., 1864.
Ramble. R., 1865.
Ramea. *Walvischv*. 3548.
Ramisch. F. H., 144.
Ramon de la Sagra. 1866.
Ramon Paez. 4204.

Ramorino. G., 1867.
Ramsbottom. R., 2927.
Ranzani. C., 1868—1874, 2702.
Rapp. W. von, 1876, 1877, 3703—2705.
Rasch. H., 2706, 2928, 3803, 4377.
Rathke. H., 1878—1883.
Raven. D. Albz., 3492.
Ravenel. E., 1884.
Ray. J., [Raius]. 145, 181, 182, 1885, 1886.
Ray. Playcard A. F., 146.
Raymond. O., 4235.
Raynal. G. T., 3670.
Razoumowsky. G. de, 1887.
Recherches anat. et zool. s. l. côtes de la Sicile. 1888.
Reck. M. von der, 6260.
Recueil chronol. des lois. 6320.
Recueil génér. des anciennes lois franç. 6321.
Recueil van de groote visscherij. 3386.
Redtenbacher. 868.
Rees. O. van, 3164, 3273, 3387.
Reeve. L., 3713, 3714.
Reeves. John, 6350, 6351.
Réglemens sur les eaux et forêts. 6322.
Regnart. Sanez, 3099.
Reichenbach. A. B., 147.
Reichenbach. H. G. L., 2707.
Reid. H. G., 3036.
Reid. John, 1890.
Reider. J. E. von, 866, 3962, 4236.
Reimann. J. F., 4237.
Reinhardt. J., 2567, 2568, 2708—2711.
Reinhardt. J. T., 1891—1911, 2433.
Reisinger. Th., 1912.
Rémy. 2842, 2843, 2853.
Renaud. 4238.
Rénaud. Léon, 4448.
Rénard. Louis, 1913.
Réné. A., 4239, 4240.
Renier. S. A., 1914.
Rennies. J., 4241.
Rensen. P. van, 3292.
Report on the nat. hist. of the Herring. 2345, 2346.
Reports on the fisheries of Gr. Britain. 3253—3257.
Reports of explorations Mississippi railroad. 1915.
Reports on the Salmonoids. 2434.
Repository. The Chinese, 688, 3955.
Reproduction artif. de poissons. 2929.
Request v. gecomm. d. Groenl. visscherij. 3549.
Reste. B. de, 3412, 3528.
Retzius. A. J., 1916—1921.
Reuss. Ad., 1922.
Reuss. L., 1923.
Révoil. B. H., 3100.
Reygersberg. Joh., 3169, 3388.
Ricard. S., 3389.
Ricci. 1924.
Richard. A., 65.
Richardson. J., 1925—1943, 2291, 2301, 2303.
Richardson. John St., 6353.
Richer. J., 1944.
Richter. J. G. O., 148—150.
Riemer. J. de, 3149.
Rietstap. Ger., 3165, 3378, 3390.
Rimbaud. J. B. A., 3101, 3650, 3695.
Ris. C., 3480.
Risberg. G., 1945.
Risseeuw. J. Egbert, 3314.
Risso. A., 1946—1952.
Rist. J. P., 3076,
Rivière. 65, 1953, 2930.
Roachfishing. 3696.
Robberts. R., 4242, 4243.
Roberg. L., 151, 2435.
Robertson. G. A., 1954.
Robertson. J., 2712, 4244, 4245.
Rochefort. C. de, 1955.
Romans. B., 1956.
Römer-Büchner. J. B., 1957.
Ronaldo. A., 4246.
Rondeau. du, 1958.
Rondelet. G., 87, 152—154.
Rondonneau. L., 6323, 6324.
Rondvisch. 3671—3673.
Rooke. 4258.
Rooper. G., 4247, 4248.
Rooscvelt. R. B., 2931.
Rooy. E. W. de, 3391.
Röper. Jürgen, 3596.
Rose. John, 3258.
Rosenberg. C. B. H. von, 1959.
Rosenhauer. W. G., 1960. 1961.
Rosenthal. F. C., 1962, 2713, 2714.
Rossmässler. E. A., 2932, 2933.
Rosted. E., 1963.
Rotterdam. *Haringhandel.* 3392.
Rougier de la Bergerie. 2934, 3905.
Roulin. F., 58, 65, 1964.
Rousseau. Cl., 6325.
Rousselet de Surgy. 2550.
Routledge. 4250.
Roxburgh. W., 2715.
Roy. P. L. le, 3551.
Rozet. 1965.
Rudolphi. K. A., 1966, 1967, 2716, 2717.
Rühlich. C. F. R., 4249.

Rumphius. G. E., 3804.
Rüppell. E., 1970—1972.
Rüppell. W. P., 1968, 1969.
Rusconi. M., 2935, 2936.
Ruysland. *Visscherijen.* 3102—3107.
Ruses innocentes. 4251.
Russegger. J., 1973.
Russell. A., 1975, 1976, 2436.
Russell. P., 1974, 1976.
Rutherford. 4252.
Ruysch. H., 1977.
Rzaczynski. G., 1978.

Saabye. H. E., 3552.
Sacy. de, 3108.
Sainctyon. 6326.
Saint-Amant. 1979.
Saint-Ange. Martin, 65.
Sainte-Marie. E., 3805.
Saint-Hilaire. A. de, 1980.
Saint-Hilaire. G. Geoffroy, 65.
Saint-Hilaire. H. Geoffroy. 65.
Saint-John. C., 4276, 4277.
Salerne. 1719.
Sales. Delisle de, 2995.
Sallengre. A. H. de, 3166.
Salm-Hostmar. Fürst, 1981.
Salmon in Tasmania. 2439.
Salmon ponds. 2440.
Salmon fisheries. 4378—4390.
Salter. Rob., 4253.
Salter. T. F., 4254, 4255.
Saltoun. Lord, 3224.
Salvianus. H., 155.
Sampson. W., 2718.
Sander. H., 1982.
Sandifort. G., 2719.
Sannazarius. Jac. 4256—4258.
Sante. G. van, 3553.
Sardinië. *Visschen.* 1983.
Sardine fishery. 3393.
Sars. G. O., 1985, 2720, 2721, 3349, 3672*a-b*.
Sars. M., 1984.
Sassen. H., 4259.
Sassi. A., 1986.
Saunders. J., 4260.
Saunders. W., 3259.
Sauvage. E., 1987.
Savary. J., 3394, 3554.
Sauvaudon. 3806.
Sauvigny. de, 1988.
Scammon. C. M., 2722, 3555.
Schaefer. H. 3096.
Schaefer. M., 1989.
Schäffer. J. C., 156, 1990, 1991.
Schagerström. N. O., 1992—1998.
Schainck. H., 3295.
Scheffer. J., 4261.
Scheffer. J. H., 4424.
Scheler. Aug., 2972.
Schelling. P. van der, 3281.
Schellinger. W., 3556.
Scheltema. J., 3191.
Scheltema. P., 3131, 3557.
Scherer. H., 3109.
Schermer. De, *Haringv.* 3395.
Scherzer. Karl von, 4262.
Scheuchzer. J. J., 1999.
Schilling. E. M., 4263.
Schinz. H. R., 157, 2000, 2001, 2723.
Schlegel. H., 157*a*, 2002, 2003, 2042, 2218, 2724—2727.
Schleiden. M. J. 2004.
Schlosser. J. A., 2005, 2006.
Schmarda. L. K., 2007, 3807.
Schmidt. F. W., 2008.
Schmidt. Karl, 158.
Schneider. F. W., 4408.
Schneider. J. G., 1, 159, 160, 2009, 2347, 2728, 3086, 3110, 4270.
Schnur. 2010.
Scholz. F. P., 814.
Schomburgk. R. H., 105, 2011, 2012.
Schonbein. C. F. 2013.
Schonberg. L., 2441.
Schonevelde. St. a, 2014.
Schöning. G., 3350.
Schoock. M., 2348, 6261.
Schöpf. J. D., 2015—2017.
Schrank. Fr v. Paula, 2018, 2442, 2443.
Schrassert. J., 3151.
Schreber. J. C. D. von, 2729.
Schreiber. C., 2019.
Schreiner. W. H., 4264.
Schröter. J. S., 125.
Schubert. 3710.
Schultz. Herm., 3105—3107.
Schultz. Henry, 3260, 6355.
Schultz. J. H., 2023.
Schultz. Lyder, 3673.
Schultze. Max., 2020—2022.
Schuurman. L. N., 6233, 6247.
Schuylkill. *Rivierviss.* 4265.
Schwaeb. W., 2024.
Schweighauser. J., 19.
Schwenckfeldt. C., 2025.
Sclater. P. L., 2025*a*.
Scopoli. J. A., 2026.
Scoresby. W., 3558—3560.

Scoresby. Jun. W., 2730, 3558.
Scotcher. G. 4267.
Scott. C. G., 4269.
Scott. W., 4054.
Scott. W. H., 4268.
Scott. W. R., 2027.
Scriptores rei rusticae. 4270.
Scriverius. P., 3274.
Scrope. W., 2444, 4388.
Seamonster. The inexplicable, 2298.
Seafish and fisheries. 3111.
Seba. A., 161.
Secrets of angling. 4271.
Seeman. B., 2028.
Seetzen. U. J., 2029—2030.
Selby. P. J., 2031.
Selden. J., 6262. 6263.
Sell. J. J., 3396. 3397.
Selwijn. W., 6356.
Selys-Longchamps. E. de. 2032, 2731, 4272.
Semeyns. Meynert. 3928.
Sérionne. A. de. 3167, 3167*a*.
Serres. M. de. 2033.
Sewastianoff. A., 2034, 2035.
Shaw. G., 162—164. 2036.
Shaw. J., 2445, 2446, 2732.
Shillinglaw. 4273.
Shipley. W., 4274.
Shirley. Th., 4275.
Shumard. G. C., 1594.
Sibbald. R., 2037. 2733.
Siebold. C. Th. E. von, 2038—2041. 2448. 2938.
Siebold. P. Fr. v., 2042.
Siemsen. A. C., 2043.
Sillig. Jul., 140.
Simons. G. J., 2044.
Simson. A., 6436.
Sismondi. E., 2045
Système d'histoire natur. 165.
Sitgreaves. 2046
Sivard. G., 2047, 2939.
Sjoerds. Focke, 3168.
Sloane. H., 2048.
Smallegange. M., 3169.
Smart. John. 3261.
Smidt. A. J., 3077, 3078.
Smidt van Gelder 3780.
Smith. Adam, 3112.
Smith. And., 2049. 2050.
Smith. Arth., 4278.
Smith. G., 3800.
Smith. J. A., 2051.
Smith. J. V. C., 2052, 2053. 2093.
Smith. Sim., 3399.
Smith. Th., 4279.
Smith. J. Russell, 4409.
Snelleman. J. H. en H. P., 2933.
Snellen van Vollenhoven. S. C., 2940.
Sodofsky. W., 2054.
Soeteboom. H., 3611.
Soltan. G. W., 4281.
Songs of the chase. 4282.
Songs of the Edinb. angling club. 4283.
Sonnerat. 2055, 2056.
Sonnini C. N. S., 166.
Soubeiran. J. L., 2940, 2941, 3806, 3808, 4431. 4444.
Sonleyet. 172.
Sowerby. J., 3715—3720.
Spach. 65.
Spall. P. W. A. van, 2943.
Spallanzani. L., 2057, 2944, 2967.
Spanje. *Wetgev*. 6378, 6379.
Spannagel. 2058.
Spinola. 865.
Spitsbergen. 3561, 3576.
Spix. J. B. von, 167, 2059.
Spoonbill-Sturgeon. The, 1725.
Spörer. J., 3562.
Sporting magazine. 4284.
Sporting review. 4285.
Sportman's cabinet. 4286.
Sportman's miscellany. 4287.
Sprenger van Eyk. P. C. G., 3408.
Staalvisscherij. 3697.
Staat (Tegenwoord.) d. Vereenigde Nederlanden. 3170.
Staat der Nederl. Visscherijen. 3171, 3172. 3175—3183.
Staats Evers. J. W., 6248.
Stannius. H., 2060. 2734.
Stanzl von Cronfels. 4288.
Starck. F. A., 4289.
State of the Irish fisheries. 3262.
Staten van de Haringvisscherij. 3119, 3184*a*, 3400.
Statistique d. pêches. 3022.
Statuten Groenlandsche Visscherij-Societeit. 3563.
Statuten Walvisch-visscherij maatschappij. 3564.
Statuten Amsterd. Haringvisscherij. 3401.
Statuten maatsch. v. vischteelt. 2945.
Steele. Rich., 3113.
Steenstra Toussaint. A. J. D., 2061. 2062.
Steenstrup. J., 2063—2069.
Steffens. H., 2070.
Stegen de Putte. van der, 119.
Steigerthal. 2735.
Steinbach. 4291.
Steinbock. E. F. von, 3114.

Steindachner. F., 1394, 1395, 2071—2089.
Stell. A. van der. 1913.
Steller. G. W., 168, 2736, 2737.
Stellwagen. A. W., 3079.
Stevens. Ch., 4013—4015.
Stevenson. M., 4292.
Stewart. W. C., 4293, 4293*a*.
Stibolt. 3565.
Stockhausen. von, 4294.
Stoddard. Th. T., 4295—4299.
Stolk. A. P. van, 4399, 4436.
Stölter. G. F., 2946, 2947.
Stone. Livingstone, 2948.
Stonehenge. 4300.
Storer. D. H., 2090—2115.
Storer. H. R. 2116—2121.
Strack. F., 134.
Stradanus. J., 4301.
Stradarits (sic.) *Reyse*. 3566.
Stratingh. G. A., 3173.
Stricker. S., 2121*a*, 2949.
Strickland. A., 2122.
Ström. H., 2123—2127, 3080, 3674.
Strussenfelt. A. M. von, 2126.
Strüver. J. 2127.
Stuwitz. P. 2128, 2129.
Stubbe. H., 6264.
Sturz. J. J., 3009.
Suckley. G., 2449.
Suckow. G. A., 169, 2738.
Suffrian. 2230.
Sundevall. C. J., 2131—2141, 2739.
Surflet. R., 4015.
Svensk Zoologi. 2142.
Swainson. W., 170, 1925, 2143.
Swarts. O., 2142.
Sweeting. R. H., 2740, 2741.
Swinderen. van, 2144.
Sykes. W. H., 2145.
Symonds. Th. E., 3263.

Tabelle d. Gattungen d. Wallfische. 2742.
Tak. S., 6239, 6249.
Tappe. D., 2146.
Taschenbuch f. Freunde d. Fisch. 4302.
Tatham. W., 2147.
Taube. 4333.
Taverner. John, 2950.
Tay. *Fisheries of the*. 4304.
Taylor. J., 4305.
Taylor. S., 2148, 4306,
Taylor. Th., 17.
Tayse. Dirk Jacobsz. 3567.
Tchihatchef. P. de, 2149, 2150.
Teichmann. J. C. F., 4307, 4308.
Telfair. 2151.
Tellkampf. Th. G. 2152.
Temminck. C. J., 2042, 2218.
Tennent. J. Emerson, 2153.
Tenore. M., 2154, 2155.
Tenorio. J. M., 3115.
Tentoonstellingen v. visscherij-voortbrengselen. 4411—4452.
Termeyer. R. M. de, 2156.
Tertre. J. P. du, 2157.
Thaarup. Fr. 3082.
Thames. *On the right of fishing in the Thames*. 6357—6363.
Thiemen. J., 4309.
Thiercelin. 3568.
Thomassy. R., 3675.
Thompson. J., 4310.
Thompson. W., 2158—2168, 2450, 2451, 2743—2745.
Thomson. J., 3264.
Thorne. J. 4311.
Thornton. T., 4312, 4313.
Thunberg. C. P., 2169—2173, 3810.
Tiddskrift for Fiskeriet. 3083.
Tidskrift för Fiskerinäring. 4314.
Tjahaja Sijang. 4315.
Tiele. P. A. 3426.
Tilesius. G. Th. 1757.
Tilesius. W. G. von, 2174—2177, 2746.
Tillotson. J., 3569.
Timbs. J. 2178, 2747.
Timbre. A. M. le, 3676.
Tiphaigne. 3023.
Tobiasfisch. Der, 2179.
Todd. J., 2180, 2181.
Tolfrey. F., 4125, 4316, 4317.
Tolle. A., 3809.
Tollius. Jac., 3773.
Tonning. H., 2182.
Torrey. 2046.
Toussaint. 3116.
Toussenel. A., 2748.
Trades increase. The, 3265.
Traill. T. S., 2183, 2184, 2749.
Traïn. I. K. von, 4180.
Traité de pêche. 3117.
Trampler. J. C. 3570.
Trapani. G., 2185.
Traquair. R. H., 2051, 2186, 2187.
Treatise of the dominion of the Sea. 6266.
Treatise on fly-fishing. 4318.
Tristram. 209.
Troil. W. von, 3677.

Troschel. F. H., 1669, 1670, 2188—2193, 2349.
Trotz. Th. F., 6265.
Tscheiner. D. J., 4319.
Tschudi. J. J. von, 2194.
Tuckey. J. H., 3118.
Turner. W., 2750.
Turrel. 2951.
Turton. J., 4320.
Turton. W., 119, 2195.
Tweed and Don. The. 4321.
Tijdschr v. Jagt en Visscherij. 4323.
Tyson. M., 2196.
Tytler. W., 4043.

„Ubique." 4065, 4066.
Uilkens. J. A. 3571.
Uitkomsten d. Journalen v. Haringsch. 3402.
Uitspanning v. h. buitenleven. 4324.
Ule. O., 3572, 3776.
Unterhaltungen in der Naturgesch. 171.
d'Urville. Zie: Dumont d'Urville.
Uterverius. J. C., 8.

Vademecum v. jagt en visscherij. 6225.
Vaernewyck. M. van, 3403.
Vahl. M., 2197—2200.
Vaillant. 172.
Valenciennes. A., 58, 59, 60, 65, 749, 2201—2211, 2299, 2350, 2351, 2751, 2952, 3811.
Valentin. G., 2212.
Valentijn. F., 1847, 2213.
Vallot. J. N., 2214—2217.
Valmont de Bomare. 173.
Vanier. 174.
Varro. 1270.
Vatin. R. J., 6315.
Vauquelin. 3812.
Vauvert., M., 3404.
Veeckens. L. Zeegers. 6226.
Veer. Gerrit de. 3573.
Veiledning for den fiskende Almue. 3678.
Velius. Th. 3361.
Venables. Robert. 4325.
Venema. G. A., 3173, 3174, 3813.
Venhuis. R. A., 3174*a*.
Vereeniging v. Zoetwatervisscherij. 4326.
Verhaal v. h. verongelukken van de Wilhelmina. 3575.
Verhaal v. d. overwintering op Spitsbergen. 3576.
Verhand. o. d. nat. geschied. v. Ned. Indië. 2218.
Verhandeling over de heerschappij der Zee. 6267.
Verhoeven. G. F., 2219.
Ver Huell. Q. R. M., 3578.
Vermin Killer. 4327.
Verordeningen op de Jagt en visscherij. 6226.
Verslag zie: Ende. W. P. v. d.,
Verslag Nederlandsche Visscherijen. 3171, 3172, 3175—3185, 3191, 3192, 4346.
Vester v. Wulverhorst. 4323.
Verzameling v. arresten betr. jagt en visscherij. 2267.
Verzameling v. wetten op de jagt en visscherij. 6228.
Verzeichniss d. Fische d. Adriat. Meeres. 2221.
Vibraye. de, 2953.
Vidal. Léon, 2954, 3777.
Vie à la Campagne. La, 4348.
Vieillot. L. P., 867.
Villeneuve. 2222.
Vincent A., 3814.
Vincentius Bellovacensis. 175.
Vischboek. (*Vlaamsch*). 4329, 4330.
Vischboek v. Adr. Coenen. 176.
Visschen. Geluidgevende, 2224.
Visschen. Muzikale, 2225.
Vischfokkerij. 2955, 2956, 2967.
Visscherij-courant. Algem., 3119, 3184*a*.
Vital. J., 3122.
Vlaanderen Cronycke van, 3579.
Vlaardingen. *Visscherij.* 3184, 3405—3409.
Vlaardingsche courant. 3184*a*.
Vliet. L. van, 3605.
Vogel. Aug., 3815.
Vogel. Ch., 3097, 3680.
Vogel. E.; 2752.
Vogel. K. de, 3410.
Vogt. C., 194, 2226—2228, 2359, 2452, 2957.
Voigt. F. S., 133, 177.
Volksbrieven over gezondheidsleer. 3816.
Vollenhoven. *Visscherij.* 3185.
Vollenhoven. van Beek v., 4436.
Vonga. P., 2229.
Vonck. C., 2453.
Voyage en Groenlande. 3581.

Voyage en Islande. 2231. 3581
Voyage en Abyssinie. 2232.
Voyage d'un chasseur. 3123.
Voyagien (*naar*) *Siam*, *IJslandt*, *Groenlandt*. 3580.
Vrecde. G. M., 3411.
Vries. J. van Ouwerkerk de, 3186.
Vries. M. de, 4331.
Vries. S. de. 3536. 3604.
Vriese. W. H. de. 2753.
Vrolik. G., 2233. 2754.
Vrolik. W., 177*a*. 2755—2757.
Vroonvisscherij. 4331—4333.

Wächter. 2234.
Wade. Henry. 4334.
Wagenaar. J., 3170. 3187.
Wagner. A., 2235.
Wagner. G. J., 4335, 4336.
Wagner. J. A., 2729. 3710.
Wagner. M., 2236.
Wagner. N., 1411.
Wagner. R., 2237.
Walcott. John. 2238.
Walecki. A., 2239.
Wall. W. S., 2758.
Wall. P. H. van de. 3290.
Wallace. A. R., 1285, 2240, 2241.
Wallbaum. J. J., 2242—2245.
Wallis. J., 2246.
Wallon. E., 2058.
Wallwork. J., 4337.
Walrossfang. *Der*. 3582.
Walsh. 2247, 4300.
Walther. Fr. L., 2248.
Walton. Isaäc, 4338—4341, 4402.
Walvischvangst. 3412, 3416—3616.
Walvisschen. (Afbeeldingen van) 2759—2763, 2771—2783.
Wappäus. J. J., 2249.
Ward. E., 4342.
Ward. Sam., 178, 179.
Wardenburg. C. Th., 6268.
Waringtou. R., 2250.
Warnkönig. Th. A., 6374.
Wartmann. R., 2251, 2442, 2443, 2454—2456.
Wassenaer. N. van. 3423. 3427, 3462, 3603.
Wasserschatz. 2959.
Waterhouse. G. R., 2764.
Watson. Jun. W., 2252.
Watts. H. E., 2457, 2937.
Wayth. C., 4343.
Weber. J. C., 2253, 2254.
Weereld. *De Noordsche*, 3604.
Weigel. J. A. V., 2255.
Weinkauff. H. C., 3817.
Wellenbergh. P. H. J., 2256.
Welwood. W., 6269, 6270.
Wereldhandel. *Engeland's*. 3605.
Wesmael. C., 2765.
Westenberg. 6271.
Westermeyer. 3606.
Westerwout. J. Dibbitz, 3188.
Westwood. Th., 4345, 4410.
Wetenschapp. *bladen*. 4346.
Wet op de jagt en visscherij v. 1852. 6229—6240.
Wet op de jagt en visscherij v. 1857. 6241—6250.
Weyland. G. J., 3150. 3189.
Weissenhorn. 4344.
Whale stranded at Longuidday. 2766.
Whales in the Indian seas. 2767.
Whateley. G. N., 3266.
Wheatland. H., 2257.
Wheatley. H., 4347.
White. A., 2258, 3608.
White. 3267.
Whitebourne. R., 3681.
Whitney. J., 4348.
Wiequefort. A. de, 1590.
Widdrington. S. E., 2259.
Widegren. H., 2260—2262, 2458, 2459. 2960—2962. 3085, 4426, 6376.
Wied. Max. zu, 2263.
Wilcocks. 4348*a*.
Wilcocks. J. C., 3124.
Wild. Alb., 3413.
Wilhelm. G. T., 180.
Wilkinson. 3842.
Willey. A., 1640.
Williams. Griffith. 3682.
Williams Jr. M., 6380.
Williamson. H., 2264.
Williamson. J., 4349.
Williamson. T., 4350.
Willughby. F., 181, 182, 1886.
Wilmsen. F. Ph., 183.
Wilson. J., 184, 1285, 2460, 4351.
Wilson. James and Ockleigh, 4352.
Wimmer. F., 16.
Winchell. A., 2265
Winkler. G. C., 2266. 3683.
Winkler. T. C., 2266—2277, 2352, 2963, 2964, 3026, 3644, 3645, 3771, 3791.
Winthrop. J., 2278.
Wirth. J. G., 4353.
Witt. Joh. de, 3335.
Witsen. Nic., 3607.
Woldrich. J. H., 2279.

Wölfer. A. M., 4353.
Wolfer. Mar., 4354.
Wood. J. G., 185. 2280—2282. 2964*a*.
Wood. Will., 2283—2286.
Woodhouse. 2046.
Woodhousely. Lord, 4043.
Worlidge. J., 4356.
Wormius. 2768.
Wotton. E., 186.
Wright. E. P., 2966.
Wright. Th., 2769.
Wright. W., 2965.
Wulff. J. C., 2287.
Wybo. J. Canzius, 3609.
Wyet. S., 3610.
Wyman. J., 2288—2290. 2770.
Wyn. H. van, 3191. 3591.

Xenocrates. 69.

Yarrell. W., 2291—2295. 2353—2355. 2461.
Yeaman. Alex., 4357.
Yeaman. J., 3594.
Yeats. J., 3268.
Young. A., 2382. 2464—2466. 4358.
Young. L. J. H., 3125.
Young. M., 1543.
Younger. J., 4360.
Younger. W., 4361.
Ysabeau. 2296.
Ysland. Zie: *Kabeljaauwvisscherij.*
Yule. Henry. 2668.

Zaanland. *Walvischv.* 3611. 3612.
Zaeringer. 2465.
Zalmvisscherij. 4363—4390.
Zalmtractaat. 4391—4400.
Zawadski. A., 2297.
Zeitvertreib. Adeliger, 4362.
Zeldam Ganswijck. ten. 3196.
Zesen. Ph. von, 3613.
Zetter. J. T. M., 208.
Zierikzee. *Haringv.* 3414.
Zill. 2467.
Zimmermann. E. A. W., 2812.
Zimmermann. W. F. A., 3126. 3415. 3614.
Zoologie du voyage aux Indes de M. Bellanger. 2299.
Zoology of Capt. Beechey's voyage. 2300.
Zoology of the voyage of H. M. S. Sulphur. 2301.
Zoology of the voyage of H. M. S. Beagle. 2302.
Zoology of the voyage of H. M. S. Samarang. 2303.
Zorgdrager. G. C., 3615. 3616.
Zouiew. 2304—2309.
Zujew. 2468.
Zwaardvisschen. Vangst der. 3127.